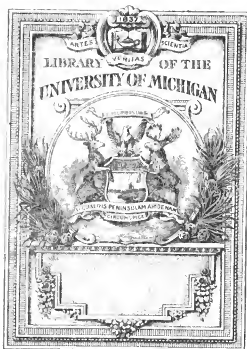
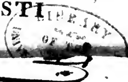

1837
ARTES
VERITAS
SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
PENINSULAM AMOENAM
CIRCUMSPICE

ERNESTI

IS

JO. AUGUSTI ERNESTI
CLAVIS
CICERONIANA

SIVE

INDICES
RERUM ET VERBORUM
PHILOLOGICO-CRITICI
IN
OPERA CICERONIS

ACCEDUNT
GRAECA CICERONIS
NECESSARIIS OBSERVATIONIBUS
ILLUSTRATA.

EDITIO SEXTA
PRIORIBUS AUCTIOR ATQUE EMENDATIOR.

HALAE,
E LIBRARIIS ORPHANOTROPHEI.
CIↃIↃCCCXXXI.

PRAEFATIO
EDITIONIS PRIMAE.

Quae nos caufae ad hos Indices conficiendos impulerint, quodque fimus in iis confilium fecuti, expofitum eft a nobis tum, cum univerfis Ciceronis operibus ante hoc biennium praefaremur. Nempe, cum his inprimis confultum hac Ciceronis editione vellemus, qui propter rei familiaris anguftias non poffunt iis Ciceronis editionibus uti, quae doctorum hominum curis illuftratae ac perpolitae prodierunt, eaque de caufa et carere Ciceronis libris plerisque coguntur, et ab iis legendis retinentur: ipfarum porro editionum illarum, ut quaeque eft praeftantior, ita minus eft eorum ufibus accommodata, qui non multum in hoc eruditionis genere profecerunt; propterea, quod fere plus doctiorum ufibus funt, quam reliquorum comparatae: illud relictis omnibus efficiendum nobis fumfimus, ut et verbis et rebus, quantum quidem indicum ratio pateretur, explicandis et illuftrandis, faciliorem tironibus Ciceronis lectionem efficeremus, et plures ad eam invitaremus, qui nunc et verborum et rerum ignoratione ea, cui mederi ipfi non poffunt, ab ea rejiciuntur. Equidem quo magis de ratione edendorum veterum auctorum illuftrandorumque cogito, hoc mihi magis videtur difficile, quae fit optima, definire. Quo tempore docti in hoc literarum genere homines, depulfa fcholaftica barbarie, incipiebant e tenebris eruere, et tineis blattisque eripere veterum auctorum reliquias, propter fummam omnium in hoc genere ignorantiam, confentaneum, uti erat, ita putabant, omnia explicare et illuftrare, in quibus haerere infcitia hominum poffet. Itaque magna pars animadverfionum in rebus levibus, in fingulis verbis occupabatur, multaque afferebantur ejusmodi, quae

 nunc

nunc in vulgatis Lexicis reperiuntur, nec tironibus ſunt ignota. Poſtea, cum major in dies lux affulgere coepiſſet bonis literis, inprimisque his noſtris temporibus, cum ſumma ingenia in hoc genere illuſtrando elaborarunt, vulgaria multa, facilia, et tironibus nota ſunt, quae ſuperioribus illis renaſcentium literarum temporibus nova et obſcura jure putabantur. Itaque conſentaneum fuit, aliam illuſtrandorum auctorum rationem inire. Hinc exorti ſunt, qui hunc ſibi modum ſtatuerent, ut quae ſe aut primos obſervaſſe et vidiſſe exiſtimarent, aut quae ab aliis eſſent ſparſim explicata, aut non ſatis illuſtrata, ea tantum afferrent. Ac profecto, ſi quis, ut vere Burmannus judicat, omnia ab aliis centies dicta et repetita recoquere, et ad quemvis auctorem, ſua cura edendum, adlinere velit, ut noſtris temporibus quidam, in his Pitiſcus ad Suetonium, facere ſustinuerunt; non niſi obſcurae diligentiae et putida quadam variae eruditionis ostentatione ſibi, fortaſſe etiam indoctis aut ſemidoctis, non autem eruditis placere poſſit. Sed haec ratio, conſentanea per ſe et probabilis, eruditisque ſatis accommodata, tamen non parum incommodi habet. Nam primum ea res nobis hanc neceſſitatem imponit, ut, quot ſunt unius auctoris a doctis hominibus editiones curatae, tot ſint habendae uni et coëmendae, ſi, quicquid ad eum illuſtrandum allatum ſit, ſcire velit: ut illud taceam, fieri in hac imbecillitate noſtra, et vitae humanae anguſtiis non poſſe, ut, quae in bonos auctores, aut de literis graecis latinisque ſcripta ſunt, unus omnia legere et meminiſſe queat, atque ita, quid nondum explicatum, dictum, illuſtratumve ſit, ſcire. Ex quo neceſſario conſequitur hoc, ut ſaepe repetantur ante dicta, etiam cum non putamus; quemadmodum in doctiſſimorum hominum commentariis animadverti factum eſſe, et facile poſſem probare. Et ad illud quidem incommodum melius fecerunt, qui, quae ſibi in aliquo auctore emendanda explicandaque reſtare credebant, non ad novam editionem contulerunt, ſed peculiaribus libellis prodiderunt, ut Lipſii, Schotti aliique fecere.

Sed

Sed illud eſt maximum in hac ratione incommodum, quod ea perpaucis conſulitur. Nam eorum, qui in hoc genere excellunt, et ſupra mediocritatem ſe attollunt, mira ſemper fuit et nunc quoque eſt paucitas. Et his tamen comparantur ejus generis editiones. Mihi autem hoc videtur eſſe doctorum hominum, ut etiam eorum imbecillitati proſpiciant, qui auctores veteres cognoſcere, et eruditionem ex iis haurire cupiunt, neque tamen ſine aliena ope, et interpretis auxilio, poſſunt ea, quae eruditioribus vulgata et facilia videntur, intelligere. His fortaſſe ſubvenire voluerunt hi, qui Variorum notas, aut excerptas, aut integras, ſuis adjunxerunt. Quorum alterum habet hoc commodi, quod ſic ſub conſpectum ſubjicitur, quicquid docti homines ad unum auctorem illuſtrandum emendandumque contulerunt: ſed ſimul etiam hoc incommodi, quod multa ne tironibus quidem ignota, multa ad intelligendum non neceſſaria, multa falſa, melius hodie perſpecta, et a poſterioribus interpretibus aut confutata jam, aut confutanda tamen, legenda ſunt, tantaque notarum moles congeritur, ut ipſe auctor tamquam cymba in Oceano natare videatur. Neque tamen altera ratio magis probanda eſt, propterea, quod delectus ille difficilis eſt, neque facile omnibus in hac ratione ſatisfieri poteſt. Quod ſi tantum Gronovii, Graevii, Burmanni, et his ſimiles hoc inſtituto uterentur, quorum eſt in hoc genere notio, qui diſcernere bona a malis, neceſſaria ab inutilibus poſſent, eſſet fortaſſe, ut iſta ratio magis illa ſuperiori poſſet probari. Nunc cum oppido pauci ſint ex ea claſſe, non eſt committendum, ut, hac licentia ſemel facta, male et inepte mutilandi laboris alieni conſuetudo invaleſcat, et orbis eruditus Schrevelianis, Knippingianisque ſimilium editionum copia inundetur, quibus parum profecto huic ſtudio conſultum foret. Optima ſine dubio ratio edendorum auctorum eſſet ea, cujus leges expoſitas nuper a Creverio, in praefatione Liviana, legimus. Earum ſumma haec eſt, ut primo critica ſubtilitas adhibeatur, totusque auctor e Codd. MSS. primiſque editionibus

constituatur: a doctorum virorum ingeniis profectae emendationes, prout ratio tulerit, aut recipiantur in contextum, aut commemorentur: loci depositi, aut nondum constituti, indicentur: in explicando autem is modus servetur, ut obscura e judicio intelligentum hominum, et in quibus viri in hoc genere docti aut editor ipse haeserunt, aut quorum e vulgatis Lexicis interpretatio hauriri non potest, ea explicentur et illustrentur. Sed cum hujus Livii Creveriani censuram in Actis Eruditorum nuper ageremus, satis, ut opinor, docuimus, facilius esse, ut in omni genere, ita in hoc, bonas leges scribere, quam ad usum transferre, et ad eas in emendandis illustrandisque veterum libris se accommodare. Age vero ῥῆσιν illam, quia de genere universo est, huc transscribamus: In hoc consilio non est profecto, quod reprehendi possit: neque dubium est, quin omnes, qui ad auctores edendos accedunt, eo uti velint; modo recte uti eo omnes possint. Nam primo plerisque, etiam satis doctis, accidit, id quod sibi accidisse saepe numero, ni fallimur, Casaubonus fatebatur, ut, cum legeret librum, sibi facillima viderentur, quae difficilia explicatu et obscura esse intelligeret tum demum, cum aliis eorum sensus accurate perspicueque explicandus esset. Hoc omnibus, paene dicam, accidit, qui auctores ediderunt, quos non aliquoties aliis sunt interpretati, ut facile possemus multis exemplis demonstrare, si locus pateretur. Omnino difficile est, quid sit obscurum, ubique posse definire; dubiumque nobis videtur, utrum indocto an docto obscuriores libri veteres videantur. Quid enim? ὁ πάνυ Graevius plusne difficultatis in epistolis Ciceronianis explicandis vidit ante, quam in Gronovii disciplinam venerat, an, postquam ad ejus auctoritatem se contulerat? Quid? libros sacros, quinam facilius intelligere sibi videntur? doctiores an indoctiores? Quod ergo huic rei dicemus esse remedium? Nobis mallemus dici. Sed, si, quid sentiamus, dicendum sit, mature defaecandum est ingenium, et dialectica mathematicisque disciplinis ita subigendum, ut clara ab obscuris discernere discat:

difcat: ita confuefcere debemus, ut, fingulis verbis formulisque utrum jungamus ideas, nec ne, judicemus et judicare poffimus. Conftituendum etiam eft, et definiendum, cui fcribamus, quo profectu effe lectores noftros velimus, ut, quid iis obfcurum effe poffit, eo facilius intelligamus. *Haec ibi.* Age vero, fi ita fis ingeniofus, acutus, doctus, exercitatusque, ut, cum conftitueris, quam late patere editionis adornandae ufum velis, confilio fatisfacere poffis ita, ut neque intra confilii tamquam metas confiftas, neque pofitos ratione limites tranfilias; illud tamen reftat, quomodo efficere poffis, ut eandem rem in eodem auctore non, ut in docendo fieri adfolet, faepius neceffe fit explicare. Hic vero fatemur, nobis nunc quoque placere eam rationem, quam in praefatione Ciceroni noftro praemiffa nobis oftendimus placere, et Viris fummis, Facciolato, in Ciceronis orationibus aliquot, Gesnero in rufticis edendis, aliisque nonnullis placuit, ut verborum et formularum interpretatio, quoniam ad Lexicon pertinet, in indices conjiciatur, quos, ubi opus eft cuique, adire lector poffit. Sed de hac ratione, quoniam eo loco fatis dictum eft, nunc iterum, aut plura dicere, quamquam habemus quaedam, tamen non attinet. Veniamus potius eo, quo nos jamdudum vocat et brevitatis ftudium, et temporis inopia. Illud mòdo, quoniam ad judicandum de opusculi ratione opus eft, monemus, ut, quibus prodeffe voluerimus, meminerint lectores noftri. Non eruditiffimis, certe non folis, neque folis his, qui jam longe funt in hoc ftudio verfati, multumque profecerunt, ut et ipfi doctis annumerari poffint, fed etiam, atque in primis, talibus, quales funt, qui in gymnafii bene inftituti claffe prima, aut in Academiis, doctoribus, enarrantibus auctores veteres, operam dant, non plane illi quidem rudes, fed aliquantum provecti, neque tamen eruditi; verbo iis, quibus confulere voluiffe Facciolatus videtur.

Quinque Indices haec Clavis Ciceroniana, quemadmodum aufi fumus appellare, complectitur, cum quatuor

tantum promiserimus. Accessit enim Graecus, de quo dicere tum, nescio quomodo, eramus obliti. Primum locum obtinet *Index Legum*, quarum a Cicerone facta est mentio, cui explicationem ipsius *legis* verbi et quarundam formularum, in quibus legis verbo utimur, praemisimus. Ipsae autem leges collocatae illae quidem sunt literarum ordine, sed tamen illud quoque accommodatum memoriae tironum juvandae censuimus, si, quae leges sub uno genere continentur, ut Frumentariae, Agrariae, Tabellariae, etc., uno loco ponerentur, aut saltem commemorarentur; quod etiam propterea fieri consentaneum fuit, quod saepe haec legum genera apud Ciceronem, aliosque auctores, occurrunt. Ceterum eae tantum leges hic exhibentur, quarum nomen est in Ciceronis libris; neque plus promisimus: quamquam facile intelligimus fore, qui earum etiam nomina commemorata vellent, quarum vis tantum et sententia Ciceronis libris, non adjecto nomine, continetur. De ipsarum legum auctoribus, aetate, ubi quidem de ea constabat, sententiaque, in primis ex Cicerone, sed interdum etiam ex aliis, cum veteribus, tum recentioribus, auctoribus breviter disputavimus: in quo quaedam reperient harum rerum intelligentes, ab aliis, aut non dicta, aut non satis illustrata, tamquam de aetate legis Aciliae de repetundis, et alia.

Sequuntur *Geographicus*, nominibus tribuum Rom. subjectis, et *Historicus*, in quem omnia nomina propria conjecimus, non solum hominum, sed sectarum philosophicarum, sestorumque dierum. In his illustrandis primo ea commemoravimus, quae de iis in Cicerone memorabilia occurrunt; deinde alia, quae nobis necessaria videbantur, aut a nobis observata erant. Illud autem in primis operam dedimus, ut familias Romanas, tamquam Appiorum, Marcellorum, Scipionum, Pompejorum, Metellorum, etc., accurate, quantum possemus, digereremus, diversos ejusdem nominis homines, adjecto aut pronomine, a Cicerone omisso, aut cognomine, aut parentum nominibus distingueremus, quo neglecto neque Cicero satis intelligi, ne-

que

que hic Index ad historiam Romanam et ceteros auctores illustrandos prodesse posset. In quo nobis, si quid erratum est, aut in universo hoc genere aliquid aut perturbatum aut quacunque ratione peccatum, veniam dabunt aequi rerum harum aestimatores, aut amice monebunt, ut in posterum, cum ipsorum monitis, tum nostra retractatione emendatior hic Index et plenior fieri possit. Quam veniam hoc confidentius et rogamus et speramus nobis eos esse daturos, quod et sua sponte sciunt et ex ipsius hujus Indicis plurimis locis intelligi potest, quantum et quoties in hoc genere propter difficultatem obscuritatemque rerum a summis hominibus sit peccatum. Ipse Cicero, cui familiae Rom. melius, quam nobis, poterant esse et debebant cognitae, tamen saepe, ut ex epistolis ad Atticum constat, in iis haesit, et sibi necessitatem vidit impositam, peritos ejus rei homines consulendi. Nomina Romanorum hominum apud Ciceronem saepe ita ponuntur, ut ex ipsis rebus, temporumque ratione demum, de quo capienda sint, interdum conjectura valde obscura et lubrica, sit divinandum. In quo, quam facilis sit error, nemo non videt. Itaque etiam nos, si cujus interpretis, aut alius, errorem in hoc genere commemoravimus, nulla acerbitate verborum usi sumus. Sed nobis etiam hanc ob caussam venia debetur, quod in eas temporis angustias conclusi eramus ab librario, impatiente morae, cum hunc Indicem conficeremus, ut vix relegendi et retractandi tempus relinqueretur. Quod si liberum nobis temporis spatium fuisset concessum, multa fortasse accuratius scripsissemus, multa certe plenius, pluribusque observationibus, et ex eruditorum hominum libris collectis, et nostris illustrata. Nam etsi multa huc pertinentia habebamus notata in liturariis nostris, tamen nondum neque erant satis excussa, et ita quasi matura, ut iis uti possemus, neque tempus excutiendi liberum concedebatur. Quaedam etiam aut omissa, aut errata, dum obiter percurrimus hunc indicem, ipsi observavimus, quae in Addendis commemorata sunt et emendata.

Paullo plus diligentiae adhibuimus in *Latinitatis Indice.* Nam cum ita accideret, ut, exſcripto typis Hiſtorico, ceſſarent operae, plus etiam temporis ejus conficiendi dabatur. Elaboravit olim in latinitate Ciceroniana in Indicem colligenda Nizolius, cujus Theſaurus ſaepius eſt, nuper etiam in Italia, curam operis ſuſcipiente Facciolato, recuſus. Cujus operis de utilitate non eſt, ut hic multa dicamus. Verum hoc opus non tam ad intelligendum Ciceronem, quam ad latine ſcribendi facultatem comparatum ſcimus: in qua re magnam ejus utilitatem eſſe poſſe, idem Facciolatus in praefatione demonſtrat. Illud etiam, dum opus excutimus, et in hoc Indice noſtro concinnando comparamus, infinitis in locis obſervavimus, in nova hac editione corruptas lectiones veterum editionum, etſi doctorum hominum opera dudum ſublatas, tamen eſſe ſervatas, neque ad illud opus emendandum adhibita eſſe, quae poſt Nizolii tempora rectius intellecta ſunt et explicata. Multis verbis, multisque formulis alienae ab iis locis, quae laudantur, poteſtates tribuuntur, diverſi ſignificatus confunduntur, quaedam etiam, ad cognoſcendam omnem latinitatem Ciceronianam neceſſaria, praetermittuntur. Sed fortaſſe etiam nobis interdum accidit, non modo hoc, ſed etiam illud, ut leviora, neque de conſilio noſtro et inſtituto neceſſaria, admitteremus. Verum quis eſt, quin hic ſubinde incuria aliqua, quae nobis ſaepe obrepit nec opinantibus, peccet, aut qui omnibus ſatisfacere poſſit? Hoc poſſum vere dicere, cum Ciceronem ſaepe perlegiſſem, tamen hujus latini Indicis cauſa totum diligenter iterum excuſſiſſe, curamque adhibuiſſe, ne quid elaberetur, quod locum in Indice noſtro poſtulare poſſet. Sed nihilo minus facile, video, potuiſſe accidere, ut interdum aliquid mihi facillimum videretur, quod eſſet aliis obſcurum, interdum autem contra ejusmodi, ut tirones in eo haerere poſſe putarem, in quo nemo haereat. Idque adeo, dum excerpta loca digero, factum eſſe in notandis locis vidi. Mihi ita conſtitutum erat, ut mallem quaedam non adeo neceſſaria irrepere,

pere, quam necessaria excludi. Illud etiam, dum interpretor veteres auctores hominibus non sane adeo rudibus latinitatis, saepissime mihi usu venit, ut, quae facilia, et iis dudum cognita putaram, in iis haereant, neque satis distincte eorum vim explicare possint. Cujus rei qui nullum usum habent, facile iniquius de hoc genere judicant. In primis autem operam dedi, ut distinctas verborum notiones traderem, atque ita abducerem tirones ab illa puerili ratione, et nimis in scholis nostris pervagata, cum se putant intelligere auctorem, ubi verba latina totidem verbis Germanicis interpretari possunt. Hujusmodi sunt *auctoritas, humanitas, res publica, lex, cupiditas, monumentum*, et infinita alia. Invenient etiam in hoc Indice lectores nostri quasdam disputatiunculas, *) quibus superioribus interpretibus, aliisque, non recte, aut non satis intellecta et explicata, aut in vulgus non satis nota, aut nondum distincte satis tradita, illustrantur: multa etiam Critica, sed ea pleraque in defendenda vetere lectione occupata; quae eruditioribus non injucunda speramus fore. Vere Cel. Gesnerus in praefatione ad Scriptores Rusticos judicat, multas falsas interpretationes et emendationes non necessarias in auctoribus veteribus inde ortas esse, quod viri docti, qui eos attigerunt, non uno quasi tenore perlectis semel iterumque, ante omnia eorum orationi et sententiis ita adsuevissent, ut illos, tamquam amicos suos, et de sententiis et de verbis nossent. Idque adeo cum aliis interpretibus, tum Graevio accidit. Itaque ille interdum emendanda censet, quae saepius apud Ciceronem occurrunt: idem verbum alio loco tolli vult, aliis relinquit; alio loco verbum mutat, deinde ejusdem loci vetere et a se correcta lectione alio loco ad suam sententiam stabiliendam utitur. Cujus generis exempla passim docti viri reperient. **) Neque vero hoc eo dictum volo, ut de glo-

*) Vid. v. c. *ara, hercifcere, impluvium, confecratio, infcientia, Senatus auctoritas, imperium, jurisdictio*, etc. etc.

**) Vid. v. c. *educere, efficere, concoquere, honor, decedere*, etc.

gloria Graevii, summi hominis, et in hoc literarum genere inter principes numerandi, detractum quicquam velim; sed eo potius, ut primo fiant hujus criticae disciplinae studiosi in sollicitandis veterum auctorum locis cautiores, et in legendis ipsis auctoribus diligentiores, atque ita intelligant, quantae diligentiae sit haec critica ars, et quam temere faciant, qui, ut aliquid concoquere non possunt, aut non satis vel analogiae respondens, vel dialecticis praeceptiunculis suis conveniens putant, ita mutare sustinent: quae temeritas est, cum a multis, tum a Cel. Burmanno in primis, in praefatione aurea Phaedri reprehensa; cujus ego praefationis uti tamquam normam mihi semper propositam habui, ad quam, quicquid est hujus facultatis, dirigerem, ita lectionem omnibus his vehementer commendatam esse cupio, qui in hoc genere elaborare volunt. Sed etiam hanc ob causam istud hic commemoro, ut eo facilius et nos veniam peccatorum nostrorum consequamur a doctis hominibus, cum cogitent, eum etiam virum in his rebus lapsum esse interdum, qui praeceptore usus sit J. Fr. Gronovio, et quocum me nec ingenio audeam, nec aetate, quae vix juventutem excessit, comparare. Ceterum hunc Indicem ad Ciceronianam, atque ita optimam latinitatis et maxime necessariam partem cognoscendam percipiendamque, tironibus vel maxime commendo, ut eum non solum, ubi haerent, consulant, sed etiam, cum otium est ab ipsorum auctorum lectione, in qua sunt hic omnia, ipsum totum perlegant, et ita tamquam uno tenore Ciceronianam latinitatem percipiant. Ipsum autem Ciceronem si recte penitusque cognoscere velint, cujus totius cognoscendi, quae hic traduntur, parva tantum pars habenda, iis auctor sim, ut Lipsii illud consilium sequantur, qui Ciceronem biennium saltem ita legendum esse dicebat et relegendum, ut nullum diem de manibus ponatur.

Latinitatis Indicem excipiunt, et ultimum locum obtinent, *Graeca Ciceronis*: quorum Indicem Gronovianae editioni et Graevianae subjectum dum excutio, mirari satis

non

non potui, quare commiſerint excellentiſſimi viri, ut eum non recognoſcerent, ſed ita relinquerent, uti in ſuperioribus editionibus repererant. Nam etiam verba corrupta et e ſuis editionibus ſublata in eo reperiuntur, praetermiſſis iis, quae ſubſtituerant ipſi. Nos operam dedimus, ut, ſublatis his verbis, primo, ex quibus auctoribus, quorum verbis uſus eſt Cicero, ea petita ſint, indicaremus, et neceſſariis obſervationibus haec Graeca illuſtraremus.

Conſtitutum etiam erat, *Corradi Quaeſturam*, libellum omnibus, qui Ciceronem legere volunt, utilem lectu, quem J. Fr. Gronovius Clavem Ciceronis appellare ſolebat, et Graevius ſuae editioni ſubjicere decreverat, his Indicibus adjungere: et erat jam ante hunc annum paratum et correctum a nobis exemplum, librarioque traditum, quod ſequi operas volebamus; eaque de cauſa in Indice Hiſtorico nihil de ipſo Cicerone, nihil de Quinto Fratre, nihil de Terentia, aliisque, diximus, de quibus accurate expoſuit Corradus, ex quo de his cognoſci volebamus: ſed mutavit librarius, ut fit, conſilium. Dabimus tamen operam, ut ſeparatim et hic libellus, et Perizonii animadverſiones prodeant, *) ad quas ſaepe in Indice Hiſtorico provocavimus, et harum literarum ſtudioſis valde neceſſarias putamus. Ita vale, humaniſſime lector, ſtudiis noſtris fave, et ſi quid a nobis peccatum repereris, vel hoc nomine condona, quod in hoc opuſculo conficiendo multae nobis, tum propter ipſius laboris difficultatem et taedium, tum propter alias cauſas, de quibus hic dicere non eſt neceſſe, moleſtiae devorandae fuerunt. Scripſi Lipſiae in ipſo mercatu vernali anni Chriſti cIɔIɔccxxxix.

*) Uterque libellus recuſus eſt, Corradenus Lipſiae a. 1745, 8., Perizonianus Altenburgi a. 1771.

PRAE-

PRAEFATIO
EDITIONIS SECUNDAE.

Quam nos aufi fumus fpem concipere tum, cum primum hanc Clavem Ciceronianam edebamus, fore, ut opera noftra neque doctis hominibus improbaretur, nec ftudiofis literarum latinarum ad Ciceronis libros intelligendos, Ciceronianamque latinitatem accurate cognofcendam, inutilis reperiretur; ea adeo non fefellit, ut non modo non poenituerit nos laboris, quem, haud parum moleftum, fumferamus, fed etiam fructum ejus fatis magnum ceperimus. Quo libentius hoc fecimus, ut, cum altera editio libri pararetur, eum diligenter totum recognofceremus, et emendatiorem locupletioremque redderemus. Id locis propemodum innumerabilibus factum effe, vere nobis licet dicere. Et indigebat Hiftoricus maxime Index plurima vel emendatione, vel acceffione. Nam et major multo quam in ceteris, difficultas erat, in digerendis maxime, et vero etiam illuftrandis perfonis Ciceronianis, quam in latinitate, vel colligenda, vel explicanda, et ad eum conficiendum longe brevius, quam pro difficultate rei, temporis fpatium datum fuerat. Itaque ab illo ftatim tempore, quo primum e manibus dimiffus eft liber, coepimus, et in ipfis Ciceronis libris legendis interpretandisque, et in ceteris lectionibus noftris, five Graecos hiftoricos tractaremus, five Latinos fcriptores quoscunque, denique virorum doctorum Commentariis, ad aliquem talem fcriptorem, aut omnino ad literas humaniores pertinentibus, cognofcendis, notaremus diligenter, fi quid occurreret, quod prodeffe aliquando Clavi noftrae poffet. Has a nobis per tot annos congeftas copias coepimus accurate recenfere, cum ad recognofcendum opus vocabamur, ut eas vel ad emendandum, vel augen-

augendum conferremus. In quo tamen hic modus a nobis ſervatus eſt, ut maxime uteremur iis, quae conſilium operis poſtularet, quod totum ad intelligendum pertinere voluimus in his, quae nec vitio aliquo ſcripturae, nec difficultate ex obſcuritate ſententiarum, aut alia tali cauſa, laborarent. Nam quae loca habent difficultatem hujusmodi, ea vero emendandi magis et interpretandi ſolertiam, quam Iudicum talium diligentiam deſiderant. Diu eſt, cum agitare coepimus conſilium edendarum in univerſos Ciceronis libros Obſervationum, quibus tales etiam difficultates, per veterum librorum, et qualiscunque doctrinae noſtrae, praeſidia, tollere tentaremus: nec ab eo conſilio nunc alieni ſumus. Sed alia ex aliis occupationum impedimenta nos ad hanc diem ab illo inſtituto retardarunt, et, ut nunc eſt, parva ſpes ostenditur majoris otii, quam nobis ſuperioribus annis contigit. Raro otium venit ad hos, qui eo ad utilitatem communem uti vel poſſint, vel velint. Eſt igitur in manu Dei eventus conſilii noſtri, nec quicquam audemus, quamquam cupientes, hoc tempore promittere. Voluntas quidem, et hac ratione, et quacunque alia, divinis humanisque literis operam navandi aliquam, non inutilem ſtudioſis, etiam cum moleſtia noſtra, nunquam nobis deerit. Quid enim melius facere poſſumus, atque etiam jucundius, quam faciliorem et munitiorem reddere juventuti, praeſertim cupienti, aditum ad divinarum humanarumque literarum intelligentiam, hoc eſt, ad ſapientiam divinam et humanam? pro qua etiam vota facimus, ut in dies longius ac latius propagetur, et uberrimos pietatis in Deum, virtutisque omnis, publice privatimque profuturae, fructus edat. Scr. Lipſiae, Idibus Martiis, a. C. cIↃIↃcclvii.

PRAE-

PRAEFATIO
EDITIONIS QUARTAE.

Etsi putabam, me, qui mihi diligentiae conscius essem, qua in secunda hujus libri editione usus eram, nihil reliquisse, quod in eo locum habere debeat: tamen, qui idem sciebam, quam facile esset, aliquid in hoc genere laboris praetermittere, cum ad recensionem operum Ciceronis accedebam, mihi legem ejus laboris etiam hanc dixi, ut diligenter attenderem, si quid esset in verbis et constructionibus, quod a vulgari ratione et nota omnibus recederet aliquo modo, ut, id an notatum esset in Clave, viderem, atque si id non esset, adderem. Hoc modo auctior factus est libellus latinitatis notitia. Sed similiter in aliis generibus feci, ut, si quidem fieri posset, nihil in illo genere esset, quod desiderari posset, atque ita hoc opus omni modo ad perfectionem adduceretur. Interdum vero etiam breviora effeci, quae ante scripseram: atque omni modo accommodatius efficere volui hoc opusculum ingeniis ac studiis juvenum Ciceronis scripta legentium et tractantium, ut quam facillime intelligere ejus scripta et in iis legendis sine molestia versari possent. Quod si perfeci, non male me hoc labore de juventute literarum latinarum studiosa meritum putabo. Scr. Kal. Sept. cIↄIↄCCLXXVI.

PRAEFATIO
EDITIONIS SEXTAE.

A. H. REIN Ph. Dr.
LECTURIS
S.

Non multis opus eſt verbis ad commendandam Vobis hanc novam Erneſtii Clavis Ciceronianae editionem. Inmutata enim reperietis omnia, quae ab ſummo Erneſtio profecta ſunt, addita modo perpauca, ſublata pleraque operarum menda. Indices autem Erneſtii quam egregii ſint omnique ſtudio digni eorum, qui non modo cum Tullio familiaritatem quandam contrahere, verum omnino accuratam ſermonis Romani legumque ac familiarum cognitionem acquirere cupiant, cum omnibus notiſſimum ſit, ne verbo quidem attingere mihi in animo eſt. Quid igitur in adornanda hac editione propoſitum fuerit, quidque aſſecutus eſſe mihi videar, paucis velim auſcultetis.

Paene omnibus editionis quintae exemplis a bibliopola jam divenditis, Auguſtus Jacobſius, qui tunc Orphanotropheo Halenſi unus praefuit Director, mecum egit de ratione, qua nova adornaretur editio, utque hujus rei curam ſuſciperem. Facta autem illius colloquii mentione, non poſſum quin grato animo ac pio Virum meminerim egregium, nec non praematuram, qua nobis ereptus eſt, mortem querar et accuſem. Fuit enim ſingulari et paene incredibili ingenii vigore, ubertate et acumine, doctrinaque tam varia, ut vix unum literarum genus reliquerit in-

intactum. Quae vero rariſſima magiſtrorum virtus eſt et ars juvenum animos ad optima quaeque ſtudia inflammandi, eam optime callebat. Gratiſſima igitur ſubit recordatio ſcholarum Ejus paedagogicarum, in quibus quantum effecerit tum inſtitutione ſua, tum exemplo, omnes mecum meminerint, quibus ſcholis illis intereſſe contigit. Sed ne longus ſim, ad illud revertar tempus, quo, maximis cruciatus doloribus ac longinquo confectus morbo, ſuam de conſilio in hac nova Clavis Erneſtianae editione ſequendo ſententiam propoſuit.

Conſenſimus autem uterque, omnia, quae ab auctore obſervata eſſent, intacta relinquenda, nec niſi paucos eosque evidentiſſimos ejus errores corrigendos, quae vero ſine nimia voluminis amplificatione addi poſſent, addenda. In Indice igitur Legum tum veterum, tum recentium ſcriptorum teſtimonia rem illuſtrantia ſuis locis inſerta invenietis. Praeter ſchedulas autem meas hac in re uſus ſum potiſſimum hisce libris: *Gaji Inſtitutionum* Commentarii IV e cod. reſcr. bibl. capit. Veronenſ. a *F. Bluhmio* iterum collato ſec. edidit *J. F. L. Goeſchen.* Berol. 1824. 8vo. *Hauboldii* Inſtitutionum Jur. Rom. priv. hiſt. dogmatic. Lineamenta adjectis legum XII tabb. nec non edicti praetorii atque aedilitii ſententiis etc. ed. *C. E. Otto.* Lipſ. 1826. 8vo. Fragmenta Legis Serviliae Repetundarum ex tabb. aereis primum conjunxit, reſtit. illuſtravit. *C. A. C. Klenze.* Berol. 1825. 4to.

In Indices Geographicum et Hiſtoricum multa, quae in prioribus edd. deſiderantur, nomina a me recepta ſunt, maximam quidem partem jam Nizolio et Schuetzio commemorata, nonnulla tamen ab hisce omiſſa et ex ipſo librorum Ciceronianorum fonte hauſta. Ubi ſcripturae diverſitas memoratu dignior viſa eſt, appoſui, addito variis in locis judicio meo aliorumque ſcriptorum teſtimonio. In Indice autem Latinitatis non eadem a me actum ratione, nullum ex aliorum Lexicis vocabulum illatum et praeter

locos

locos perpaucos obſervationibus nihil additum eſſe, neminem credo miraturum, cum etiam Erneſtium in his Indicibus prorſus diverſum conſilium ſecutum eſſe pateat. Namque in Indice Latinitatis nequaquam omnia vocabula, quae a Cicerone uſurpantur, enarrare aut explicare, ſed ſelectiores quasdam ſuas de vi et uſu quorundam vocabulorum obſervationes tradere voluit, quibus alienas immiſcere, niſi mutato Erneſtii conſilio toto, non decuit. At in Indicibus Geographico et Hiſtorico quae ipſi collecta erant nomina, enumeravit, addita plerumque obſervatione aliqua, interdum longiore, alias tamen allato tantummodo loco, unde nomen exſcripſerat. Cum autem Erneſtius in Praefatione editionis primae pag. VIII., qua de conſilio agit, quo hos Indices confecerit, ipſe profiteatur, ſe a librario, impatiente morae, in eas temporis anguſtias concluſum fuiſſe, ut vix relegendi et retractandi tempus relinqueretur, inaequalitas, qua in hac libri parte offendimur, ſatis excuſata eſt, eique, qui novae editionis adornandae curam ſuscipere voluerit, poteſtas facta, nomina, quae a prioribus abfuerunt, addendi. Hoc negotio quemadmodum perfunctus ſim, ſupra expoſui. Eadem vero, qua Erneſtio, temporis anguſtiarum excuſatione etiam mihi utendum eſt, utpote interdum, quae de ſchedis meis aut Nizolii et Schuetzii Lexicis exſcripſeram, ante prelo ſubjicere coacto, quam relegiſſem et recognoſſem. Quamvis nonnulla in utroque Indice, antea occulta et obſcura, noſtra autem aetate virorum doctorum opera ac ſtudio patefacta et illuſtrata, corrigenda eſſe novisque indigere commentationibus intellexiſſem, tamen hoc ſuscipere negotium nec erat propoſitum, nec per eas, quas ſupra attuli, cauſas licebat. His expoſitis reliquum eſt, ut indicem, quibus ad diſtinguenda additamenta uſus ſim ſignis. Uncis omnia incluſi. Quae vero mea ſunt, per [R.], quae Nizolii aut Schuetzii, in Indice Geographico per ( ), in Hiſtorico per [ ] a verbis Erneſtii ſejunxi.

Quam-

Quamquam jam ſupra profeſſus ſum, in inveſtigandis et corrigendis typothetarum erroribus, qui in priores editiones crebri irrepſerant, multum verſatam eſſe operam meam ac diligentiam, non tamen poſſum ſperare, ab omnibus iſtis peccatis, quorum nonnulla quaſi hereditaria per omnes priores editiones propagata ſunt, hos Indices plane eſſe liberatos. Quod enim in unoquoque libro accidere ſolet, ut certe aliquot errata vel accuratiſſimam fallant diligentiam, id in hoc libro, ubi numeri paene innumerabiles exſcripti extant, vix potuit evitari et excuſatione vix videtur indigere. Pauca, quae peccata et neſcio quo pacto omiſſa ſero animadverti, Vos, ut corrigatis ipſi et addatis, rogo.

Pag. 30. Sub *Lege Maria* lin. 4. pro *de Legg. IV.* ſcribas *de Legg. III.*
— 44. Addatur: [ACHERON, N. D. III. 17. fluvius apud inferos. p. Red. Sen. paene ex Acheronte excitati, i. q. ab inferis, Mil. 29. R.]
— 48. Add. [AREOPAGUS, v. *Ariopagus*. R.]
— 49. Add. poſt *Aspendum*: [ASPENDIUS, Verr. I. 20. R.]
— 50. Add. ſ. v. *Atinas*: [Atinas praefectura, Planc. 19. R.]
— 52. Add. ſ. v. *Capitolinus*: mons Capitolinus, ad Her. IV. 32.
— 55. Add. [CORSICA, N. D. III. 20. inſula maris Mediterranei. R.]
— 55. Add. ſ. v. *Creticus*: [cognomen M. Antonii, q. v. R.]
— 57. ſ. v. *Elea* l. 3. pro *IV.* ſcr. *Acad. IV.*
— 64. Add. [LATINA *via*, Cluent. 59. inter Appiam et Labicanam, a porta Latina ad Latinos ducebat. R.]
— 70. Add. ſ. v. *Parthi*: [*Parthicus*, Att. VIII. 11. res Parthicae. Fam. II. 10. bellum Parthicum. R.]
— 77. ſ. v. *Teanum Sidicinum* pro *ad Att. III.* ſcr. *ad Att. VIII.*
— 80. Add. ſ. v. *Volcae*: I. 7. [B. Gall. VI. 24. R.]
— 84. Add. ſ. v. *Acuſilas*: [Pro *Acuſilas* in Edd. Steph. et Lamb. ſcriptum eſt *Acuſilaus*. Ejus Fragmenta collecta Pherecydis Fragmentis addidit Sturzius, Gerae, ed. II. 1798. R.]
— 91. Add. [ANEARIUS, Cluent. 59. R.]
— 162. Add. [JUNIA, Att. XIV. 8. ſoror M. Bruti, uxor M. Lepidi. R.]
— 197. Adde ſ. v. *Pherecydes hiſtoricus*: [De utroque Pherecyde, Syrio et Athenienſi, commentatus eſt Sturzius in ed. ſua Pherecydis Fragmentorum. Gerae, ed. II. 1798. R.]
— 353. ſ. v. *Convenienter* l. 1. pro *Tuſc.* 9. ſcrib. Tuſc. V. 9.

Scrib. Halae Saxon. Menſe Novemb. CIƆICCCXXX.

INDEX

INDEX LEGUM,

QUARUM

IN LIBRIS CICERONIS

NOMINATIM MENTIO FIT.

Lex proprie nihil aliud eſt, *niſi formula quaedam verborum*, a Graeco λέγειν. Nam quis credat, eſſe a *ligando*, aut, ut Cicero exiſtimat, de Leg. I. 6., [et Varro de L. L. V. 7. R.] a *legendo*? Eaque ſignificatio in multis loquendi formis permanſit. *Lex carminis* eſt formula, modus edicti, Liv. I. 26. Nam *carminis* verbum, quod ipſum pro formula verborum dicitur, v. c. pro Muren. c. 12., h. l. eſt ipſum regis edictum, *legis* adjectum verbum ſignificat formulam modumque verborum: ut in muſicis *lex carminis* eſt modus. Si *lex* eſſet h. l. edictum, *legis carmen* dicendum erat, non *lex carminis*. *Leges Manilianae venalium vendendorum* de Orat. I. 58. quid ſunt, niſi formulae a JCto conceptae, quibus uti in emendis vendendisque rebus liceret? *Lex pactionis*, vel *foederis*, vel *jurisjurandi* porro, quae dicitur, eſt formula verborum, quibus concepta pactio eſt, aut foedus, aut jusjurandum. *Lex cenſoria* in Verrinis L. I. c. 51. 55. nihil aliud eſt, niſi *formula locationis*, ex qua manceps ſ. redemtor aedis, extruere et tradere aedem debebat. vid. *Leges cenſoriae*: unde et *leges antiquarum aedium* ap. Plin. H. N. XXXVI. 23. antiquae locandarum aedium formulae. Ipſa deinde *Lex Verris* l. c. c. 55. init. erat formula, quae continebat modum conditionesque, quibus locari columnas volebat, unde *lex* pro *conditione* dicitur. Hoc cum non ſatis intelligeret Hotomannus, perperam ſcripſit ad Orat. de Prov. Conſ. c. 51.: *Lex apud JCtos ſaepe pro pactione uſurpatur*. *Lex mancipii* de Or. I. 39. eſt formula venditionis. Cum ergo *lex fertur* a magiſtratu ad populum, quae

et *rogatio* dicitur, non fit, quod putant, qui interpretantur, *es wird ein Gesetz gegeben*: sed formula proponitur populo, qua res aliqua juberi possit: quam cum approbat populus, *lex jubetur*, cum rejicitur, *antiquatur lex*. Hujusmodi formulam nostri vocare possunt *einen Vorschlag zu einem Gesetz oder einer Verordnung*. Nam populus rogatur, *velitne, jubeatne*, etc., aut, *ut velit jubeat*. Leges omnes, quae ad jus civile aut publicum pertinent, dici possunt *Vorschläge zu Gesetzen*: in quibus autem de singulis rebus aut hominibus constituitur, tamquam *Lex de Cicerone revocando* ad Att. IV. 1., *Lex Manilia*, qua suasit populo Manilius, ut Pompejum bello Mithridatico praeficeret; eae profecto non sunt *Vorschläge zu Gesetzen*, sed *zu einer Anordnung*, *zu einem Befehle*. Nam edictum, quo reges nostri v. c. Imperatorem belli constituunt, non appellatur *ein Gesetz*. Oratio ergo Ciceronis *pro lege Manilia* non est defensio aut suasio *des Gesetzes des Manilii*, uti vulgo interpretantur, sed defensio *des Vorschlages*, *den Manilius gethan hat*, de Pompejo Imperatore constituendo. Contra *lex Domitia* est *ein Vorschlag zu einem Gesetze*, quia est juris publici. Cum autem *legem ferre centuriatam curiatamque* dicunt Latini; nihil aliud dicunt, nisi, e formula solemni interrogare populum, quem velit magistratum creare? velitne alicui rei militaris administrationem committere, nec ne? velit (in lege curiata) adoptionis facultatem dare etc., in quibus nullo modo vocabulum nostrum *ein Gesetz* locum habet. Jam quia, quae his legibus rogabantur, cum a populo jussa essent, tenebant populum, propterea factum est, ut *lex* diceretur deinde, *quicquid tenet populum*. Et hoc est, quod nos dicimus *ein Gesetz*. Illud etiam attinet dicere, cum Imperatores Romani aut Reges de jure civili publicoque constituunt, non leges proprie dici, sed *edicta*, *constitutiones*, ut e libris juris civilis, Codice Theodosiano etc. intelligi potest; cum autem alicui concedunt aliquid muneris vel beneficii, eam *legem* appellari posse, v. c. pro vulgari: *ex privilegio Caes. Majestatis*, *aut Regis*, dicetur Latine: *ex lege Caesarea*, *Regia*, aut, *quam dixit Caesar vel Rex*. Nam quod, auctore Pomponio, ajunt *legem* esse patricii magistratus tantum, plebejorum, i. e. Tribunorum, *plebiscita*, id usus omnis antiquitatis refellit, quae de utrisque promiscue legem dixit, [v. c. Cic. pro L. Manil. c. 24. cf. A. Gell. X. 20. R.] praesertim posteaquam ea, quae plebs jussisset, (plebiscita) omnes Quirites tenere coepere, [Q. Hortensii Dictatoris lege, cf. A. Gell. XV. 27. R.] eandemque adeo vim habuere

buere cum legibus, quas magistratus patricius comitiis centuriatis pertulisset. Haec praefari placuit, quod intelleximus usu, nostris hominibus haec vulgo satis nota non esse, neque in lexicis vidimus satis distincte tradi. Sequitur deinceps ipsarum Legum commemoratio.

ACILIA lata a Manio Acilio Glabrione Tribuno plebis, ejus patre, qui in causa Verrina A. U. DCLXXXIII. quaesitor fuit Act. I. in Verrem c. 17. et Cos. A. U. DCLXXXVI. Fuit *de pecuniis repetundis*, qua licuit, semel dicta causa, condemnare reum, aut absolvere, nisi ampliarent judices. in Verr. I. 9. Ceterum in hoc loco haesit Hotomannus Obs. I. 14., qui negat, *Aciliam* hic locum habere; in cujus rationibus refellendis longus est Graevius *ὁ πάνυ* ad l. c. Omnis Hotomanni disputatio hoc uno concidet, si probare poterimus doctis, falsum esse, quod vulgo omnes sumunt, *Aciliam* esse posteriorem *Servilia*: quae opinio negotium nobis in loco illo facessat necesse est. Nam paraphrasis Graeviana non tribuit sententiam facilem et naturalem. Duas leges commemorat Cicero, *Aciliam* et *Serviliam*, cujus caput de comperendinatione in *Corneliam* translatum erat, quod acerbiora judicia efficeret; quod sane non fecisset, si acerbius esset, semel dicta causa, pronuntiare. Acerbitas autem legum, uti constare poterat Graevio, non solum posita est in poenis, sed etiam in forma judicii, qua arctius constringitur reus; quod ex multis legibus intelligi potest, in quibus sola forma judicii mutata est et severior constituta. Jam, pergit Cicero, *utram putas molliorem?* quod ita intelligatur necesse est, *Aciliamne putas an Serviliam molliorem?* Neque enim de alia dixerat. Ex quo illud quoque cogitur, ut pronomina, *illam*, *illa*, *hac*, ad has duas leges referantur. *Illa* ergo cum ad *Aciliam* pertineat, *hac* ad *Serviliam* referatur necesse est, non ad *Corneliam*, nisi, quatenus hoc caput commune habuit cum *Servilia*. Jam Cicero statim post *utram* dicit: *opinor illam veterem*. Sed hanc veterem paulo post appellat *mitiorem*; quod qua formam judicii in Aciliam convenit. Item, sumto hoc, *illam veterem* molliorem esse, subjungit: *Atqui ego tibi illam Aciliam restituo*, ut non sit, quod conquerare. Manifestum est, *illam veterem*, et *illam Aciliam* eandem esse. Nam quod Graevius per *veterem* aliam superiorem *Servilia* et *Acilia* intelligi putat, non vero simile est. Dicit enim *illam* veterem. Pronomen *illam* necessario ad aliquid, de quo jam dictum, pertinet. Sed de nulla alia dictum, nisi de *Acilia*, ad quam referri possit. Haec explicatio ex regulis Grammatices et na-

turali verborum consecutione ita certa mihi videtur, ut nemo dubitare possit. Itaque vel ex hoc mihi videtur confici, *Aciliam* esse *Servilia* priorem. *Aciliae* legi nemo horum, quos consului de hac lege scriptores, annum certum tribuit. Unde igitur constat, *Servilia* posteriorem? Nec tempus, nec ratio repugnat, quo minus *Acilia* prior *Servilia* sit. Ipsa autem forma judicii, quae acerbior est in *Servilia*, vero simile etiam facit. Lex *Servilia* lata est A. U. DCLIII. vid. *Servilia lex.* Filius Acilii ejus, qui hanc legem tulit, Consul fuit A. U. DCLXXXVI. Tum temporis ad minimum quadraginta et tres annos natus erat. Inter hunc consulatum ergo et annum legis *Serviliae* interjecti sunt anni omnino XXXII. Quid impedit, *quo* minus Acilius pater ante hoc tempus Trib. pl. esset? Nam tribunitiam hanc legem esse, non dubitant, quod sciam. Quod Cicero Act. I. in Verr. c. 17. ex ea lege, dicit, severissimis judicibus usum populum, ipsamque legem *severissimam* appellat Asconius: fuit severa, quando severitatem *Calpurniae* et *Juniae* auxit. Sed quod hanc rationem addit Asconius, *ut qua ne comperendinari quidem liceret reum*: nonne potuit accidere Asconio, quod multis Grammaticis accidisse docti sciunt, atque etiam Asconio, (v. *Leges sacratae*,) ut in rationibus reddendis aliquando aberraret a vero? et aequumne est, propter hanc explicationem Asconii, vim facere legibus Grammatices in explicando loco Ciceroniano? quem locum, nisi tenebras offunderet locus Asconii, omnes ita interpretarentur, ut, semel causa dicta, pronuntiari posse, mitius sit comperendinatu, atque ut adeo ipsa *Acilia* mitior sit, quam *Servilia*; quando in omnibus aliis legibus comperendinatio majus reo periculum creat. Cicero, ut hoc etiam addam, non dicit: *ereptum esse lege Acilia comperendinatum*, ac necessario, primum causa dicta, pronuntiatum esse, non licuisse ampliare; sed primum causa dicta, *licuisse* pronuntiare. Quodsi post *Serviliam Acilia* lata esset, et severitatis causa comperendinatus ademtus reis, dicendum fuisset necessario, *oportebat* primum dicta causa pronuntiari. Ceterum juventutis causa illud monendum etiam est, quod in Lexico Fabri dicitur lex *Acilia* esse eadem, quae *Aquilia*, de qua apud Cic. de Off. III. 14., id falsum esse; neque *Acilii* iidem, qui *Aquilii*. [cf. Klenze Fragm. Legis Servil. Repet. Proleg. X. f. Berol. 1825. R.]

ACILIA CALPURNIA, vid. *Calpurnia Acilia.*

ACILIA DIDIA pro Sext. c. 64. Numquam cum Didio Acilius Consul fuit, sed Caecilius. Itaque docti viri ibi

ibi legendum recte cenſent: *Caecilia Didia.* Nam leges *Aelia*, *Junia*, *Licinia*, *Caecilia*, *Didia*, fuere de comitiis habendis et legum ferendarum modo. Itaque ſaepe apud Ciceronem junguntur. vid. v. c. ad Att. II. 9. et ſic hoc loco junguntur *Caecilia*, *Didia*, *Licinia*, *Junia*.

AEBUTIA lata eſt ab Aebutio, incertum quo, et quo tempore. cavit, ne quis ſibimet ipſi aut collegis poteſtatem aut curationem ferret. Ejus mentio in Agraria II. 8. [cf. Gajus IV. 30. R.]

AELIA ab auctore Q. Aelio Conſule A. U. DLXXXVI. *de Comitiis*, ad Tribunorum ſeditioſas legum lationes coërcendas comparata. Pighius autem tribunitiam putat A. U. DXVI. latam: quod per locum orationis in Piſon. credi non poteſt. Ea cautum eſt, ut, quoties comitia eſſent, 1) *de coelo ſervare liceret*; 2) *obnuntiare liceret*, *obnuntiationique cedere neceſſe eſſet*; 3) *intercedere magiſtratus pares et Tribuni poſſent*: ut intelligitur ex Or. pro Sext. c. 15. et de Prov. Conſ. c. 19. Ejus mentio porro pro Sext. c. 53. Red. in Sen. c. 5. Har. Reſp. 27. Vat. 9. Piſ. 4. ad Att. II. 9. Eam in Piſon. 4. centum annis ante Piſonis et Gabinii conſulatum latam ait Cicero: quod etſi non ad litteram accipiendum, tamen non multo longius tempus interceſſiſſe clarum eſt: idque convenit ſatis cum anno, quem nos poſuimus. Nam locus ad Att. I. 16., ubi Lurco cum Lege Aelia iniſſe magiſtratum dicitur, haud dubie eſt corruptus, de eoque alibi dicemus. Sed de primis duobus legis capitibus aliquid monendum. Primo, haec lex tantum ad comitia legibus ferendis pertinet. Nam in comitiis magiſtratibus creandis non licet ſervare de coelo, niſi quis ante oſtenderit, ſe ſervaturum, ut e Philippica ſecunda conſtat. Deinde *ſervare de coelo*, ut mea fert opinio, non ad omne auſpiciorum genus pertinet, ſed ad unum certum. Jove fulgente non poſſunt fieri comitia. Itaque *ſervare de coelo*, eſt *coelum contemplari, ſi qua parte fulgur exiſtat aut tonitru.* Cum Conſul in auſpicio eſt, v. c. nocte, quae eſt ante diem, qua procedit, non dicitur *de coelo ſervare*, ſed *auſpicari*, neque de ullo auſpicii genere invenies, niſi de hoc uno, dici: *ſervare de coelo.* Jam, quia, qui ſervabat de coelo, oſtendebat, ſe velle impedire comitia, et quia, ſi vellet, poterat, nuntiato ſive vero ſive ficto auſpicio: eo ipſo comitia tollebantur, quod quis, de coelo ſe ſervare, aut ſervaturum, dicebat. Itaque nunquam ſervatum de coelo, quin comitia tollerentur. Cic. in Vatin. c. 7. *Num quem poſt urbem conditam ſcis Tribunum pl. egiſſe cum plebe, cum con-*

ftaret fervatum effe de coelo? Phil. II. 32. *quisquamne divinare poteft, quid vitii in aufpiciis futurum fit, nifi quis de coelo fervare conftituit?* Nam qui hoc conftituit, eo animo facit, ut impediat comitia, unde facilis divinatio. cf. p. Dom. 15. Haec confirmantur egregio loco Dionis Caff. L. XXXVIII. p. 66. extr. (ed. Reimar. p. 160. init.) de lege a Clodio lata, qua folutus eft a lege Aelia. Porro *fervare de coelo* eft magiftratuum, et, fi magiftratus jubeat, Augurum: unde male nonnulli primum caput legis Aeliae fic concipiunt, *ut Augures de coelo fervarent.* Itaque et Tribunus pl. Sextius de coelo fervaffe traditur. Sext. 36. Augures porro *nuntiare* vitium aufpiciorum poffunt magiftratui, fed non *obnuntiare*, h. e. dicere *alio die*: hoc eft magiftratibus proprium. Phil. II. 32.

AELIA SENTIA. Topic. c. 2. jubet *affiduo vindicem affiduum effe*, h. e. locupletem locupleti, ex interpretatione Aelii. *Lex Aelia Sentia* de manumiffionibus fatis nota eft JCtis; fed ea eft Confulum A. U. DCCLV. adeoque poft mortem Ciceronis, tempore Augufti, lata. Porro, Confules Aelium et Sentium quendam fimul, ante Topica fcripta, fuiffe, aut Praetores, aut Tribb. pl., (nam et a duobus Tribb. pl. leges nominari, lex Carbonis et Silvani docet) non reperimus. Itaque cum a melioribus Codd. nomen hujus legis abfit, eaque lex, quae affiduo jubet affiduum vindicem effe, fit e XII Tabb. petita, hoc legis nomen non poteft effe a Cicerone. Corruptioni locum dedit nomen Aelii, quod ftatim fubjicitur. Nam quod Norifius Cen. Pif. Dif. III. 9. *Sentiam* effe putat a librario, *Aeliam* effe jus Aelianum; quod valde placebat Heineccio: id probari propterea non poteft, quia lex commemorata eft lex, quae proprie dicitur e XII Tabulis. J. Cannegieterus V. C. de Notis p. 316. tentat, *Lex apud Aelium Sextum.* Non placet.

AGRARIAE. *Flaminii*, *Sempronia*, *Thoria*, *Rulli*, *Flavii*, *Philippi*, *Plotia*, *Caefaris Julia*, de quibus f. l. Legum agrariarum fragmenta vel leges collectas habemus in Goefii fcriptt. rei agrariae p. 329. fq.

ANNALES funt, quibus conftitutum eft, quo anno cuique magiftratus petere liceret: quo fi quis creatur, v. c. Conful, *anno fuo* Conful factus effe dicitur, vid. Agr. II. 2. Eas leges attulit ambitio, ut gradus effent petitionis. [Cic. Phil. V. c. 17. R.] Tulit primus accuratius *Villius*, Tribunus pl., A. Poftumio Albino et Q. Fulvio Flacco Coff., qui inde *Annalis* dictus eft, quod nomen familiae haefit. Liv. L. XL. c. 44. et Manut. de Legg. c. 6. Nam etfi Livius l. c. primum ab eo

de

de ea relatum esse dicit: tamen idem, jam ante eum de tempore honorum petendorum leges fuisse, dubitare nos non sinit XXV. 2. Sed anni singulorum non definiti erant, ut lege Villii, verum universe, quae aetas matura esset honoribus petendis. Vid. Sigonius et Pighius, inpr. Dukerus ad Liv. l. l. c. c. Anni autem constituti sunt Villia lege, quaesturae 31., aedilitati 37., praeturae 40., consulatui 43. Nam his annis Cicero hos magistratus gessit, qui, *suo* se quemque *anno* gessisse, praedicat: [Cic. de Offic. II. 17. R.] nec audiendi, qui aut annum 27., ut Zamoscius de Senat. p. m. 25., aut annum 25. ponunt, ut Dodwell. Prael. Camd. Dicuntur hae leges etiam *Annariae* apud Festum et Lamprid. in Commodo c. 2. *Annalem* tulit etiam M. Pinarius Rusca Trib. pl., vid. Cic. de Or. II. 65., ex qua nihil restat: nec aetas ejus satis certa.

de AMBITU. *Calpurnia*, *Caecilia*, *Fabia*, *Julia*, *Licinia*, *Tullia*, de quibus s. l.

ANTONIAE. Ep. XX. 14., si vera lectio, de iis legibus loquitur Cicero, de quibus multa dicuntur in Philippica prima et secunda, quas in consulatu secundo per vim et contra auspicia tulit; item quas e tabulis Caesaris dicebat se proferre, quod convenerat in Senatu, quietis causa, acta Caesaris rata habere. Nominatim memoratur *judiciaria*, quam in consulatu cum Caesare tulit, Phil. I. 5. VIII. 9.

APULEJA, *L. Saturnini*, Tribuni pl., *de Majestate.* Cic. de Orat. II. 25. 49. A. U. DCLI. lata, occasione motuum, qui Romae exorti sunt, cum Cimbri superatis Alpibus Q. Catuli exercitum invasissent, et equites Romani relictis praesidiis Romam fugissent, qua re imminuta populi Rom. majestas videbatur. v. Pighius ad h. a.

APULEJA, ejusdem *L. Saturnini* Trib. pl. A. U. DCLIII. pro Corn. Balbo c. 21. Ea tulit *de coloniis in Siciliam, Achajam Macedoniamque deducendis*, simul detulit Mario, ut in singulas colonias ternos cives crearet, hoc consilio, ut eo minus huic rogationi C. Marius Consul resisteret. Sed ea lex perlata non est, ut e Cicerone l. c. intelligi potest. De ceteris legibus Apuleji popularibus, jam a Gracchis promulgatis, v. Flor. III. 16. Cic. de Leg. II. 6. Nieuport. Hist. Rom. VII. 8.

APULEJA FRUMENTARIA, vid. *Frumentariae.*

AQUILLIA (forte *C. Aquillii Galli* Trib. pl.) *de damno injuria dato.* Ea est, quam Cic. in Bruto c. 34. extr. appellat *de justitia*: pro quo quidam, non probante Grutero, legunt:

gunt: *injuria*, vel *injuſtitia.* Omnibus, de damno injuria dato, legibus, quae ante erant latae, derogavit, ut ait Ulpianus L. XVIII. ad edictum. Ejus reliquias a Cajo et Ulpiano ſervatas illuſtravere Balduinus, Noodt, et docti viri ad Cajum in Schultingii Jurispr. ante-Juſtin. p. m. 179. [cf. Gajus III. 210 ſſ. R.]

AQUILLIA *C. Aquillii Galli*, Ciceronis familiaris, *de dolo malo*, quem tum teneri putabat, cum aliud eſſet ſimulatum, aliud actum. Omnium malitiarum everriculum hanc legem appellat Cicero de N. D. III. 30. cf. de Off. III. 14. De hac lege eſt comm. J. Svareſii Mendozae in Theſ. Meermanni T. II., qui putat auctorem eſſe *M. Aquilium* Conſ. A. U. DCXXV. Sed hic Ciceroni familiaris eſſe non potuit.

ATINIA in Verr. L. I. c. 42. *de rebus furto ſurreptis non uſu capiendis*: cujus haec verba fuerunt, *quod ſurreptum erit*, *ejus aeterna auctoritas eſto.* v. Gell. XVII. 7. Verbum *ſurreptum* explicat Gothofredus ad XII Tabb. et *ſurreptum* latius eſſe *re furtiva*, cui jam in XII Tab. aeterna auctoritas tribuitur. Tulit Tribunus quidam *Atinius.* Ejus in Inſtitutionibus et Pandecte aliquoties ſit mentio. Vid. Menardus ad Cicer. l. c. Quaeſtio fuit inter JCtos veteres, auctore Q. Scaevola, utrum ea lex in praeteritum etiam, an in futurum tantum valeret. vid. Gellius l. c. Balduinus Jurispr. Mucian. p. 281. 282. Menardus l. c. Cicero quidem diſerte, loco citato, eam his legibus annumerat, quae in poſterum ſtatuunt, ex iisque docere ſuscipit, non poſſe a Praetore edici in praeteritum.

AULI lex, ad Att. VI. 2., vid. *Gabinia.*

AURELIA eſt judiciaria *L. Aurelii Cottae.* Cum, a primis temporibus judiciorum, ea penes Senatum fuiſſent, C. Gracchus (v. *Sempronia lex*) tulit, ut propter avaritiam ſenatorum ad equites transferrentur. Hi ita ſevere judicabant, ut ipſo Cicerone teſte in Verr. Act. I. c. 13. numquam eques in judicium aut ſuſpicionem captae pecuniae propter rem judicandam vocatus ſit. Sed erant tamen iniquiores Senatui, et reos ſenatores nimis cupide condemnabant, in primis, ſi quem conſtabat, aut in Senatu, aut in magiſtratu provinciali, publicanis impudentibus non ſatis indulſiſſe. Itaque cum fruſtra lege *Livia* et *Plautia* latum eſſet, ut equitibus et ſenatoribus eſſent communia judicia; C. Sulla tandem reſtituit ſenatoribus judicia. Sed ne tum quidem, ut e Cicerone, in primisque Verrinis, intelligi poteſt, recte judi-

judicabant. Itaque, cum diu plebs de judiciis esset conquesta; et verendum esset, ne seditiosus Trib. aliquis inde seditionis movendae occasionem arriperet: legem judiciariam tulit Cotta, Praetor Pompejo et Crasso II. Coss., in qua hoc temperamento usus est, ut omnibus ordinibus satisfaceret, quod nulli judicandi potestas eriperetur. Itaque ex illa lege judicarunt *Senatores*, *Equites* et e plebe *Tribuni aerarii*. Nam quod Vellej. II. 32. duobus ordinibus judicia a Cotta data dicuntur, id fit, quia Tribunorum ordo non numeratur, ut sexta classis census Tulliani, v. Interpretes ad l. c. Unde et interdum senatores tantum et equites memorantur, ut pro Fontejo c. 12. Ejus legis saepe mentio apud Ciceronem, v. c. Phil. I. 8. Agrar. I. 2. Corn. Fr. 31.

AURELIA lex commemoratur ad Q. Fr. I. 3. extr., quae videtur, quantum e contextu judicare licet, *de ambitu* sanxisse: quod etiam videbatur Manutio ad l. c. Ea cujus Aurelii fuerit, nondum reperi.

AURELIAE, fratris *C. Aurelii Cottae*, vid. *C. Cottae leges.*

CAECILIA. *L. Caecilius* Trib. pleb. Consule Cicerone A. U. DCXC. tulit *de ambitu* legem, qua ejus poena immitueretur, et ea constitueretur, quae ante proximam legem fuisset. Nam cum frater ejus de ambitu reus factus condemnatusque esset, adeo aegre tulit eam poenae acerbitatem, quae fratri perferenda erat, ex lege recentissima, Calpurnia, ut de ea lege mitiganda cogitaret. Itaque videbatur ea lege res judicatas rescindere velle. Sed, quantum e Cicerone colligere licet, non est perlata, pro Sulla c. 22. 23.

CAECILIA DIDIA lata a *Q. Caecilio Metello* et *T. Didio Vivio* Coss. A. U. DCLV. utilissima civitati Rom., unde inter remedia reip. refertur a Cic. ad Att. II. 9. Ejus duo capita apud Ciceronem invenio, alterum *de modo legum promulgandarum*. Phil. V. 3. *Tribuni pleb. tulerunt de Provinciis - - num etiam hanc legem populus Rom. accepit? quid? promulgata fuit? quid? nonne ante lata quam scripta? nonne ante factum vidimus, quam futurum quisquam est suspicatus? Ubi lex Caecilia et Didia? ubi promulgatio, trinundinum?* alterum *de duabus rebus non una lege conjungendis*, quod dicebatur, *per saturam* ferre, pro Domo c. 20. *Quae est quaeso alia vis, quae sententia legis Caeciliae et Didiae, nisi haec, ne populo necesse sit in conjunctis rebus compluribus, aut id quod nolit accipere, aut id quod velit, repudiare?* Manutio autem de Legg. placet duas fuisse leges, quod non absurdum est;

CARBONIS *tabellaria*, vid. *Tabellariae leges.*

CASSIA, *de Senatu*: quae *populi judicia firmasse dicitur*, laudatur in Cornelianae I. fragm. p. 634. Est ejusdem *L. Cassii Longini* Trib. plebis, a quo tabellaria profecta est, C. Mario et C. Flacco Coss. lata, ut Asconius ad l. c. tradit, propter simultates cum Q. Caecilio, cui populus imperium, ob res male cum Cimbris gestas, abrogaverat. Nam ea lege sancitum est, ut, quem populus damnasset, cuive imperium abrogasset, is in Senatu non esset.

CASSIA *tabellaria*, v. *Tabellariae leges.*

CASSIA TERENTIA *frumentaria*, v. *Frumentariae.*

Q. CATULI *de vi*, vid. *Lutatia.*

CENSORIAE. in Verr. I. 55. sunt 1) formulae, quibus Censores veteres templa, aut alia opera publica, aedificanda locabant, ut ex iis a redemtoribus extruerentur et traderentur. Ex eo loco intelligi potest, istas formulas semper retentas fuisse, sed ita, ut e re ipsa quaedam Censoribus *corrigere* liceret, h. e. *addere*: *Corriguntur Leges censoriae. Quid enim? Video in multis veteribus legibus: Cn. Domitius, L. Metellus etc. addiderunt etc.* 2) De Provinc. Cons. c. 5. autem *Lex censoria* est formula, qua publicanis a Censoribus vectigalia locata sunt, quae et vectigalia ipsa, quae locabantur, et conditiones, quibus locabantur, continebat, ut et populo et redemtoribus prospiceretur. Hinc Cicero: *Si qui*, sc. publicanus, *publico frui non potuit per hostem*, *tegitur ipsa lege censoria.* conf. ad Q. Fr. I. 12. Verr. II. 7. Pro *lege censoria* est *locatio censoria* Verr. III. 6. Hoc sensu etiam in libris juris civ. occurrit, et fragmenta legis cujusdam censoriae sunt in Pandecte. vid. Bald. de Jurispr. Mucian. p. m. 114 seq. **CENSORIAE** leges sunt 3) constitutiones et edicta Censorum, *de aerario et vectigalibus pop. Rom.*, *de aedificiis publicis*, *de populi in tribus et centurias descriptione*, et similibus rebus. In his erat etiam constitutio, qua cautum erat, *ne carnifex in urbem ingrederetur*, cujus mentio pro Rabirio Perd. c. 5., ad quem locum vid. Turnebus. Hinc causae etiam ad Censores agi dicuntur, ex his scil. legibus. Varr. R. R. I. 7. extr. Ipsa etiam *Lex Clodia* de notis censoriis, docet causas quasdam apud eos actas esse.

CENTURIATA LEX Agr. II. 11. dicitur, quicquid in comitiis centuriatis ad populum fertur, etiam de magistratibus creandis, ut l. c.

CICERONIS LEGES, vid. *Tulliae.*

CINCIA a *M. Cincio Alimento* Tr. pl. A. U. DXLIX. Cornelio et Sempronio Coss. lata, suasa autem a Q. Maximo, Cic. de Senect. 4. *Fuit de donis et muneribus, ne quis ea ob causam orandam caperet*, quae sunt Taciti verba Annal. XI. 5., unde a Plauto *muneralis* dicitur. [cf. Festus s. v. muneralis et J. Scaligeri Nota. R.] Ejus mentio ap. Cic. de Orat. II. 7. ad Att. I. 20. Notus est doctus Fr. Brummeri Lips. de hac lege Commentariolus; conf. Schultingii Jurispr. ante-Just. p. 561. seq. [Savigny Ueb. d. Lex Cincia de donis etc. in d. Zeitschr. für geschichtl. Rechtswiss. IV. 1. 1. p. 1 — 59. Fragmm. Vaticana de donatt. ad Leg. Cinc. §. 266 — 316. p. 69 — 86. Rudorff de L. Cincia, Berol. 1825. R.]

De CIVITATE *Licinia*, *Papia*, *Gellii*, *Carbonis*, *Silvani*, *Coelia* etc.

CLODIAE sunt *P. Clodii* Trib. pleb. Coss. Gabinio et Pisone latae, de quibus est locus classicus pro Sext. 25. 26. In his plurimum turbarum dedit ea, qua tulit, *ut Ciceroni aqua et igni interdictum esset, et ne intra quingenta millia passuum ab Italia tecto reciperetur: ac ne quis de eo revocando mentionem neque in Senatu neque ad populum faceret.* De qua lege multa in Or. pro domo, de Har. Resp., pro Sext., ad Quir. et in Senat. post redit., in Pisonem etc. Aliam improbissimam tulit *de Cypri rege Ptolemaeo, ut bona ejus publicarentur, et Cyprus in provinciae formam redigeretur, eaque res Catoni mandaretur*, de qua Cic. pro Sextio c. 26. Ejus legis haec causa fuit, ut primum regem ulcisceretur, qui sibi a piratis capto olim pecuniam, qua se redimeret, negarat, deinde Catonem a republica removeret, ne ab eo impedirentur conata sua, v. Dio XXXVIII. p. 79. Ei similis, qua *Sacerdoti Pessinuntio sacerdotium ademit*, ibid. Nec melior ea, qua *Gabinio et Pisoni provincias Syriam et Macedoniam* dedit: quod illi pacti erant, ne ipsum in Cicerone relegando impedirent. De *frumentaria* v. *Frumentariae*. Tulit etiam, *ne quis eo die de coelo servaret, quo cum populo agi posset*; nec intercederet quisquam Tribunorum: quo Cicero legem Aeliam Fufiam sublatam dicit pro Sext. l. c., quod tamen Tunstallus Ep. ad Middleton. p. 68. existimat tantum pertinuisse eo, ut ipse ea lege solutus esset, ut factum in Lurcone; ad Att. I. 16. Alia fuit *de collegiis novis instituendis*: (quae deinde Caesar sustulit. Sueton. c. 42.) Denique tulit, *ne Censores in Senatu legendo praeterirent, nisi qui apud eos accusatus et Censoris utriusque sententia condemnatus esset*: quam

quam legem sustulit Scipio, Pompeji socer, ut patet e Dione Caff. XL. p. 147. vid. in Pison. c. 4. et ibi Ascon., orat. pro domo, de Har. Resp., pro Sextio passim.

COCTIA est *L. Aurelii Cottae* judiciaria. ad Att. IV, 16. v. AURELIA. Neque vero erat, quare Malaspinaeus dubitaret, a Cotta posse Coctiam fieri. Nam eodem modo a regulo Cottio Alpium pars dicitur *Alpes Cottianae* et *Coctianae* ap. Tac. Hist. IV. 68., add. Varias Lect. in Sueton. Ner. 18. Liv. XXIX. 38. Cic. Off. II. 17. Sed inusitatum hoc, quod a cognomine legis nomen ducitur; quamquam etiam Asconius legem *Serviliam* de repetundis vocat *Glauciam* ad Act. I. in Verr. et est Lex *Metella* ap. Plin. XXXV. 17., ubi tamen corrigunt *Metilia.* v. Harduin. ad l. c.

COELIA *tabellaria*, vid. *Tabellariae leges.*

CORNELIAE Leges. de his v. Pighius ad a. DCLXXII. Apud Ciceronem hae occurrunt:

CORNELIA *L. Cornelii Sullae de sententia ferenda.* Ea cautum erat, ut, antequam iretur, causa cognita, in consilium, Quaesitor interrogaret reum, palam an per tabulas vellet sententias ferri. Ex Cluentianae c. 20. intelligitur, eam legem valuisse adhuc tempore celebris illius judicii Juniani, paullo post autem, cum Cicero Cluentium defenderet, obsoletam fuisse, neque amplius observatam.

CORNELIA *judiciaria* ejusdem: qua judicia equitibus ademta et Senatui restituta sunt. Ascon. in Divinat.

CORNELIA pro Cluent. c. 56. ejusdem Sullae est *de veneficiis*, quae ante *Sempronia* fuit. Ea cautum est primo de sicariis, deinde de veneficiis, de coitionibus, de falso, etc., ut quaestiones capitales haberentur, et poena his constituta est et deportatio et bonorum proscriptio. vid. Sigon. de Judiciis II. 31. p. m. 664.

CORNELIA *de proscriptis*, ejusdem: qua inter alia cautum est, ne quis proscriptum juvaret, vid. in Verr. L. I. c. 47., ut proscriptorum bona venirent ad Kalend. Junias, et in Tabb. publicas ad aerarium pecunia redacta referretur: pro Rosc. Amer. c. 43. 44. Agr. III. 3. In eadem, ut opinor, lege fuit, ut iis, qui suas partes in bello secuti essent, honores ante tempus legitimum capere liceret. Acad. II. 1. Sed aliis placet, peculiarem legem *de magistratibus* fuisse: quod ipsum non absurdum.

CORNELIA *testamentaria*, contra testamentorum subjectores et corruptores, in Verr. I. 42. Sed eadem item alia genera falsi complexa est, unde et *de falso* laudatur. v. Jul.

Jul. Pauli Recept. fententiarum L. V. Tit. 25. et ibi viros doctos ap. Schulting. p. 513. fq.

CORNELIA *nummaria*, qua cautum eft, ne quis privatus nummos adulterinos faciat, infufo deteriori aere in nobilius, aut alio modo quocumque. in Verr. I. 42. Continebatur hoc falfi genus lege de falfo; fed quod nil peftilentius eft Reip. quam adulterari nummos, lege peculiari de hoc crimine fanciendum putavit Sulla. v. Gravinae O. J. p. 451. Huc pertinet etiam *edictum Marii Gratidiani*, Trib. pl., de quo videndus Plinius H. N. XXXIII. 9. extr.

CORNELIA *de repetundis* fecuta eft *Serviliam*, ex qua cum alia, tum hoc in fuam transtulit Sulla, ut, fi ex bonis rei condemnati non tantum redigeretur, quantum ei lis aeftimata effet, perfequi ab iis liceret, ad quos ea pecunia, quam cepiffet is, qui damnatus effet, perveniffet. Ex quo legis capite accufatus eft, damnato Gabinio, L. Rabirius Poftumus. vid. Or. pro Rab. Poft. c. 4.

CORNELIA *de provinciis ordinandis*. Hujus legis capita apud Ciceronem haec reperio: Sumtus definiebat, quos liceret civitatibus provincialibus facere in legatis publice Romam mittendis, ut eos in Senatu laudarent, qui provinciae praefuiffent. Ep. ad Div. III. 8. 10. Sanciebat, ut, qui provincias ex S. C. lege *Sempronia* haberent, imperium retinerent, quoad in urbem introiffent. Quod fine dubio non hanc vim habebat, ut ex lege hac imperium haberent, et rem militarem attingere poffent Praetores, quod e curiata lege habebant; fed ut, fi per curiatam legem imperium haberent, id non tam diu haberent, quoad e provincia deceffiffent, fed, quoad in urbem introiffent. Ceterum quomodo in hac lege calumniatus fit Appius, vid. ep. ad Div. I. 9. conf. Sigon. de A. J. P. III. 11. circa fin. Ut tricefimo die, poftquam in provinciam veniffet fucceffor, de provincia Praetor decederet. ibid. III. 6.

CORNELIA *de civitate*. Ea lege Volaterranis jus civitatis Rom. ademtum eft, ita tamen, ut nexa atque hereditates non tollerentur, h. e. ut et hereditates capere poffent, et per nexum f. per aes et libram abalienare, quae vellent. Hanc legem negat Cicero valere poffe, quia fit contra jus Romanum, quo civitas nemini invito adimi poffit. v. pr. Caecin. c. 33. fq.

CORNELIA *de facerdotiis*. ap. Afcon. in Div. v. *Lex Domitia*.

COR-

CORNELIA *majestatis*, in eos, qui majestatem pop. Rom. minuissent. Ea dicitur in Pisonem c. 21. vetare haec: educere e provincia exercitum, et bellum sua sponte gerere, in regnum injussu populi et Senatus accedere - - et pro Cluentio c. 21. Legiones sollicitare; in Verrem L. I. c. 5. vivos dimittere hostes populi Rom. accepta pecunia. Ep. ad Div. III. 11. ne in quemvis impune declamare liceret. Quicumque amplitudinem dignitatemque populi Rom. laesisse convinci poterat, is majestatis convictus putabatur, ut docet Auctor libr. ad Herenn. II. 12.

CORNELIA *tribunitia*, Verr. I. 60. multa petita est a Q. Opimio, - - quod, cum Tribunus plebis esset, intercessit contra *legem Corneliam*. Hujus legis saepe fit apud veteres mentio. Caput ejus, ad quod hic locus pertinet, fuit de intercessione tribunitia. Ex h. l. videatur colligi posse, Tribunis ademtam fuisse potestatem intercedendi, quam tamen unam relictam diserte tradit Cicero de Leg. III. 9. Caesar B. civ. I. 5. Eam difficultatem sic tollere tentat Manutius, ut Opimium putet opposuisse se legi Corneliae, ut ea abrogata lex C. Aurelii Cottae de restituenda tribunitia potestate perferretur. Sed quis unquam legit ita dici, *intercedere contra legem aliquam*? Latinitas quidem haec verba non aliter accipi patitur, quam, *intercedere vetante lege*, *aliter*, *quam lex jusserit*, *intercedere*. Res autem sic se habet: Lex Cornelia ademerat Tribunis intercessionem, non tamen omnino, sed ut in causis quibusdam relinqueretur, aut iis finibus circumscriptus esset ejus usus, ut raro intercedere liceret. Locus Caesaris videtur indicare, licuisse intercedere, si quis sua sponte intercederet. Reprehendit enim Senatum, qui talem Antonii intercessionem sustulerit: non cum appellatus esset. Nam si omnis dignitas ademta est, etiam haec ablata fuerit necesse est, ne appellari possent Tribuni: in quo maxima dignitas. Pighius ad a. 672. tradit, cautum lege Cornelia fuisse, ne appellantibus opem ferrent, nisi jurassent, se aliter aequo jure uti non posse. Id unde hauserit, nescio: quod tamen est absurdum. Illud certum est, culpam ab Opimio commissam eo, quod alieno loco intercesserat.

Cn. CORNELII et L. GELLII, vid. *L. Gellii et Cn. Cornelii*.

CORNELIAE C. Cornelii, qui Trib. plebis A. U. DCLXXXVI. fuit, memorantur ab Asconio Pediano in Argum. Orationis pro Cornel., quod fragmentis praemittitur

p.

p. 626. f. et in ipfis fragmentis. In iis legibus ferendis, quum multum turbarum ortum effet, interceffio collegae neglecta, fafces Confulis fracti, etc., majeftatis reus factus eft, Praetore Cicerone defendente. v. inpr. Dio Caff. XXXVI. p. 18. 19. In duabus, quae perlatae funt, fuit haec: *ut Praetores ex edictis fuis perpetuis judicarent*, h. e. edicto annuo, nifi quis malit legere *perpetuo*, i. e. fine varietate, quod valde probabile facit J. A. Bachius, V. Cel., in Hift. jur. p. 208. Sed Praetoribus videtur licuiffe etiam ex tempore quaedam edicere, cujusmodi edictum commemoratur, fed provinciale, Verr. III. 14. Saltem id fibi videntur quidam arrogaffe: cui generi perpetua opponuntur. Ejus legis quae vis fuerit, v. ap. Perizon. de Lege Vocon. p. 193.

CORNELIA *de libertinorum fuffragiis*, in fragm. Or. in Cornelium, eft, quae et *Manilia* dicitur, de qua v. infra. Eam accufator Cornelii dixerat a Cornelio Trib. pl. cum Manilio datam effe.

C. COTTAE, fratris L. Aur. Cottae, leges memorantur in fragmentis Cornelianae I. p. 630. de iisque ipfe abrogandis ad Senatum retuliffe dicitur. Eae quorfum pertinuerint, non conftat. v. Afcon. ad l. c., qui commemorat hanc, qua tulit, ut iis, qui Tribuni plebis fuiffent, alios quoque magiftratus capere liceret, quod L. Sullae lege nefas erat. Eam autem legem non contineri putat iis, de quibus abrogandis ad Senatum retulerit.

C. COTTAE ejusdem *de judiciis privatis* memoratur l. c. eamque abrogavit frater M. Cotta, anno poftquam lata eft.

CRASSI *de Civitate*, vid. *Licinia*.

CURIATA dicitur, quicquid in Comitiis curiatis ad populum fertur. Sed tempore Ciceronis, inductis tributis, cum obfoleviffent curiata, (vid. Gron. Obfervat. IV. 1. Agr. II. 11.) per lictores in duabus caufis habebantur, primo *de re militari*, deinde *de adoptione*. Nam, ut Cicero ait in Agraria II. 12., rem militarem continebant, neque cuiquam licebat, eam attingere fine lege curiata. cf. Lex *Cornelia de prov. ord.* Hinc *lege curiata ornari* ibidem c. 10. eft, comitiis curiatis accipere imperium, et poteftatem rei militaris adminiftrandae. De *adoptione* autem exemplum extat P. Clodii, qui comitiis curiatis a plebejo adoptatus eft.

DIDIA et CAECILIA, vid. *Caecilia Didia*.

Lex de *DOLO malo*, vid. *Aquillia*.

DO-

DOMITIA *de sacerdotiis*, ad Brut. ep. 5. Eam tulit A. U. DCXLIX., Consulibus C. Mario et C. Fimbria, *Cn. Domitius Ahenobarbus*, Trib. pl. Ex ea lege sacerdotes, h. e. Pontifices, Augures, Quindecimviri sacr. fac., qui ante a collegio quique suo cooptabantur, comitiis populi Rom. electi sunt, ut ita sacerdotia haec ab illo tempore beneficia pop. R. facta sint. Nam qui jam ante, ut Pontifex M. Curio M. et alii, a populo creati fuerant, (Liv. XXV. 5. XXVII. 8.) ad eos lex haec non pertinebat, v. Gruch. de Com. II. 2. 3., quamquam et Pontifex M. Agrar. II. 7. ea lege creatus dicitur. Sed quod religio obstare videbatur, quo minus populus hos sacerdotes faceret, eamque ob causam eadem lex antiquata esset, cum eam Q. Maximo, fratre Scipionis, et L. Mancino Coss. tulisset C. Licinius Crassus, de Amicit. c. 25.; hanc religionis calumniam ut vitaret Domitius, hoc legi adjecit, ut XVII tantum tribus sorte ductae sacerdotes crearent. v. Agr. II. 7., qui est locus de hac re classicus. Sublata est haec lex a Cornelio Sulla, *lege Cornelia de sacerdotiis*, nobilitatis amore lata, a quo multae aliae ejus leges profectae sunt. Sed haec quoque paullo post a Labieno Trib. pl. A. U. DCXCI. sublata, et *Domitia* restituta est. E Phil. II. 2. autem patet, hoc temperamentum adhibitum esse, ut duo e collegio nominarent, populus ex his, qui nominati essent, legeret. Eam confirmavit C. Julius Caesar, donec M. Antonius lege lata collegiis jus suum restituit, v. Guther. de Jur. Pont. I. 8. P. Manutius de Legibus et ad Epist. ad Brut. 5.

DUODECIM TABB. LEGES a Decemviris consulari potestate ex *lege Terentia* latae sunt A. U. CCCIII. et CCCIV., de qua re non est ut multa dicamus. vid. Liv. III. 31. sq. [A. Gell. XX. 1. XVI. 10. R.] Pomponium de O. J. et ad hunc Cujacium, (ad calcem Observatt.) et Bynckershoekium in Opusculis: ut ceteros mittamus, qui juris Rom. historiam scripsere. Ipsarum Tabb. fragmenta e libris veteribus multi collegere, quos omnes vicit Jac. Gothofredus in praestantissimo libello de quattuor fontibus juris. [Haubold Institutt. jur. Rom. hist. dogmaticar. T. II. (ed. Otto, Leipz. 1826.) Legum Duodecim Tabb. sententiae quae supersunt. R.] Has tabulas fontem omnis cum publici tum privati juris Romani recte appelles, iisque insigne pretium Cicero statuit. Eas, si quid ex iis definiri non posse videbatur, supplere poterant Praetores edictis, e quibus jus honorarium ortum est, uti appellatur v. c. in Institut. Justin. L. II.

4. 10. Supplementa fecere etiam Tribb. plebis aliique magiſtratus legibus de jure civili ferendis. Cujusmodi ſunt Voconia, Furia, Falcidia, Aquillia, et omnes, quae juris privati ſunt.

EBUTIA, vid. *Aebutia.*

FABIA *de ſervis alienis retentis* ſ. *de plagiariis*, ut in veteribus juris libris citatur. Ejus haec vis fuit, ne quis aut ingenuum, aut libertinum, aut ſervum alienum, invitum ſecum haberet, aut invito, vel inſciente domino venderet, aut emeret ſciens. Ejus mentio apud Ciceronem pro C. Rabirio Perd. c. 3., ad quem locum vid. Turnebus. cf. Paullus Sent. Rec. V. 30. 6. Gravina Orig. Jur. p. 462.

FABIA *de numero ſectatorum*, pro Murena c. 34. *Sectatores* qui dicantur, vid. ap. Quintum Fr. de petitione conſulatus, ubi ab *Salutatoribus* et *Deductoribus* diſtinguuntur. Ei rei, quoniam ad ambitum pertinere videbatur, modum ſtatuere viſum eſt Fabio, hujus legis latori.

FLACCI *de Sullae actis*, vid. *Valeria.*

FLAMINII *de agro Gallico et Piceno*, Acad. II. 5. Aliquot annis ante ſecundum Punicum bellum, invito Senatu, a *C. Flaminio* Trib. pleb. lata, de agro Piceno et Gallico viritim dividendo. in Bruto c. 14. cf. de Invent. II. 17.; ad h. l. alludit Cato in Origg. ap. Varr. R. R. l. 2., ubi male in vulgg. nonnullis legitur: *jubente Caeſare.* Nam is ager diu ante Caeſarem hac lege diviſus eſt. *Gallicus* autem *ager* qui ſit, v. Ind. Geogr. Ceterum hanc legem initium et cauſam corruptae plebis ſuiſſe docet Polybius, L. II. p. 152.

L. FLAVII *agraria*, ad Att. I. 18. 19., qui Tribunus pl. eam tulit Metello Celere et Afranio Coſſ. auctore Pompejo, ſed non pertulit. Nam de agris dividendis Pompeji militibus etc. ferebat, magnorumque motuum cauſa fuit. Videndus Dio Caſſius inprimis, XXXVII. p. 52.

FRUMENTARIAE ſunt, quibus largitio frumenti plebi ex aerario facienda propoſita et ſancita eſt. De iis vid. *Lipſium* Elect. I. 8., qui tamen non omnes leges frumentarias commemoravit; et Vincentii *Contareni* de frumentar. Rom. largitione librum, in quo Lipſiana examinantur: quibus addas licet collecta *Hortenſii* in ed. Ciceronis Olivetana p. 431. ſq. Eae autem hae ſunt:

SEMPRONIA *C. Gracchi* Trib. pl., qua ſancitum eſt, ut inopi plebi ſinguli modii venderentur a Senatu triente cum ſemiſſe, idque frumentum, plebi dividendum, ex aerario emeretur. Ejus ſaepe mentionem facit Cicero, v. c. pro

pro Sextio c. 48. Tusc. Dispp. III. 20. Brut. c. 62., ubi M. Octavius Cn. F. eam populi frequentis suffragiis abrogasse dicitur, (qui locus Lipsium fugiebat) de Off. II. 21. Eam instaurare conatum esse aliquem de Tribunis C. Marii A. U. DCXXXIV. collegis, colligo e Plutarcho in Mario, p. 407. ed. Sylb., qui dicit, C. Marium opinionem popularitatis, lege de ambitu lata concitatam, perdidisse, repugnando fortiter legi frumentariae, quae ferebatur. Ceterum tirones notent, in lege dici *semisses et trientes* pro dextantibus: quia dextantes numos non habebant, ut bene docet Gronov. de Sestert. IV. 12. Frustra Chapmannus ap. Pearcium ad Cic. Off. II. 21. corrigit semisse *aut* triente, interpretaturque vilissimo pretio.

APULEJA *Saturnini*, ad Herenn. I. 12., quae non fuit, nisi instauratio aut confirmatio *Semproniae*, A. U. DCLIII. lata. Ei se opposuit Quaestor urbanus, Caepio, Senatumque docuit, aerarium tantam largitionem ferre non posse. Itaque perlata non est. Haec continetur legibus Apulejis, quae memorantur de Legibus II. 6.

LIVIA *M. Livii Drusi*, A. U. DCLXII. lata, quae continetur legibus *Liviis*, a Cicerone de Legg. II. 6. memoratis. conf. Ascon. in Cornelianam, et Flor. III. 17. Haec lex ipsa *Sempronia* erat, quae jam aliquandiu intermissa erat. Non est perlata.

CASSIA TERENTIA, lata a duobus Coss. *C. Cassio* et *M. Terentio* A. U. DCLXXX. consensu Senatus, qui aliter placari plebem, in Senatum nimis vehementer coortam, non posse intelligebat. Ea quini modii singulis in singulos menses constituti videntur. vid. Sall. Hist. p. 974. ed. Cortii, nisi id ipsum e Sempronia repetitum est. Caput eius invenio hoc in Cicerone in Verr. III. 70., ut quotannis ex aerario pecuniae summa decerneretur SCto, qua frumentum in Sicilia, frumentaria pop. Rom. provincia, a Praetore emeretur, et quidem eodem omnibus annis pretio, nempe quaternis sestertiis singuli tritici modii, duobus autem hordei. vid. Argument. L. III. in Verr. Ceterum, utrum ad Siciliam solam istud caput pertinuerit, an vero alias etiam provincias complexum sit, de eo non convenit inter eruditos. Illud nobis videtur e Ciceronis loco laudato colligi posse; hoc contendit Contarenus l. c. Atque hoc caput, cum nonnullis aliis fortasse, de modo comportandi distribuendique frumenti, Semproniae additum est. Nam uti in ceteris rebus, de quibus aliquoties ad populum latum, tamquam de

 amb-

ambitu, de repetundis, ſemper ſumma primae in eo genere legis ſervata eſt, nempe ut agi in hominem poſſet, ut poena eſſet crimini conſtituta, cetera autem de perſonis, de modo judicii, de genere poenae mutata ſunt: ſic in frumentariis legibus ſemper illud e Sempronia ſervatum eſt, ut ſemiſſibus et trientibus populo venderentur modii ſinguli, in ceteris autem rebus quaedam addita ſunt aut mutata. Id ex eo intelligi poteſt, quod a Clodio remiſſos eſſe populo trientes cum ſemiſſibus tradunt auctores rerum Rom. Ceterum ex dictis intelligitur, Semproniam legem ſaepe intermiſſam eſſe, repetitam autem vel rogationibus Tribunorum, auram popularem captantium, vel ab ipſis optimatibus auctoritate Senatus, cum intereſſet Senatui, ut ſe populo gratioſum redderet, eoque facilius Tribb. pl. ſeditioſas leges rogantibus reſiſtere poſſet. vid. Plutarch. in Catone et Civil. monitis. Atque de hac ipſa lege, aut certe de Clodia, ſermo eſt ap. Cic. ad Att. II. 19., ubi Caeſar minatus eſſe dicitur legi *Roſciae* et *frumentariae*, quod mortuo plauſu in theatro ab equitibus ac plebe acceptus erat, Curio autem filius ſummo, quod unus Caeſaris et Pompeji nimiam potentiam libere inſectaretur. Nam ſic ulciſci equites putabat, ſi honorem in XIV ſedendi adimeret, plebem autem, ſi frumentum, quod exiguo pretio e Sempronia lege a Terentio et Caſſio ac paullo ante a Senatu Catonis auctoritate in conſuetudinem et uſum revocata acciperent. Manutius ad eum locum non ſatis accuratus eſt.

CLODIA *P. Clodii* Trib. pl. A. U. DCXCV. Hac Semproniae legis beneficium auctum eſt. Tulit enim, ut gratis daretur frumentum, quod antea ſemiſſe ac triente dabatur. Dom. 10. Sext. 25. Aſcon. in Piſ. 4.

OCTAVIA *M. Octavii* Cn. F., qui legem frumentariam, incertum quando, tulit, ex qua modica largitio et illis temporibus neceſſaria fiebat, quod, ut Pighio videtur, majus pretium in modios ſingulos ſtatuebat. Cic. Off. II. 21. Ad eum pertinet locus Brut. 62., unde patet, aetate M. et L. Luculli floruiſſe.

L. PHILIPPI Tribuni A. U. DCXLIX. pernicioſa, ſed non perlata. l. c.

FRUMENTARIA *Siculorum*, quae et HIERONICA dicitur. vid. *Hieronica*.

FUFIA lex juris publici et reip. Rom. ſaluberrima fuit. Male in plerisque vulgatis libris *Fuſia* dicitur. In Graeviana quoque hic varietas eſt, et interdum, v. c. in Vat.

Vat. 7. 9., *Fusia* errore operarum expressum est. Tulit eam Tribunus quidam *Fusius*. Est autem, ut *Aelia* et *Caecilia Didia*, de modo comitiorum et legum ferendarum (unde cum iis saepe apud Ciceronem conjungitur) et inter remedia furorum tribunitiorum refertur. in Sen. p. Red. c. 5. in Vat. c. 7. 9. Sancitum erat hac lege, *ne omnibus diebus fastis legem ferri liceret*, de Prov. Cons. c. 19. pro Sext. c. 15. Ejus etiam mentio ad Att. IV. 16. Har. R. 27. in Pison. 4.

FUFIA lex, lata a *Q. Fufio Caleno* (non *Fusio*, nam ap. Dionem dicitur *Φούφιος*) Tribuno pleb. M. Messala et M. Pisone Coss. A. U. DCXCII. Ei occasionem dedit Clodius. Qui, cum sacra Bonae Deae polluisset, et de ea re e SCto consularis rogatio facta esset, ex qua a Praetore in judicio Clodiano judices legerentur, amicusque Clodii Fufius videret, ea lege perlata, aegre servari posse Clodium; tulit ipse, ut judices sorte ducerentur, quod ita facilius putaret judices ejusmodi fore, qui se corrumpi sinerent. Ejus legis defensor fuit Hortensius, quod a rogatione consulari solo genere judicium differret, putaretque, nullis illum judicibus absolvi et vel plumbeo gladio jugulari posse, ad Attic. I. 14. 16., in quo vehementer deceptus est.

FURIA f. FUSIA; nam idem nomen est, et *Furii* iidem et *Fusii* sunt appellati. v. Liv. III. 4. Quintil. I. 4. et Hotomann. ad Verr. I. 42., ubi male vulgo legunt *Furias Fusias*. [cf. Varro de L. L. VI. 3. init. Maffei. de origg. Etrusc. et Lat. c. 17. R.] Ea est *de testamentis*, unde *testamentaria* appellatur. Ex legibus Duodecim Tabularum licebat, legata facere de re sua, quot quis vellet. *Uti quisque legassit suae rei, ita jus esto.* Sed cum saepe tantum legaretur, ut aut non sufficeret res mortui, aut saltem absumeretur ita legatis, ut heredi nihil relinqueretur; noluerunt multi hereditates cernere. Quare, cum interfit reip., valere voluntates morientium, coeperunt quidam *de modo legatis constituendo* cogitare. Itaque tulit ad populum primus C. Furius, *ut non liceret plus, quam mille asses legati nomine capere, isque quadruplum solveret, qui plus cepisset.* Menardus ad Cic. l. c. Theophilus ad Instit. L. II. c. 22. Ejus legis mentio est ap. Cic. in Verr. I. c. 42. pro Balbo c. 8.

FURIA ATILIA est *L. Furii* et *Sext. Atilii* Tribb. pl. A. U. DCXVII. de Mancino hostibus dedendo, quibuscum injussu Senatus et populi pacem fecerat. Off. III, 30.

GABINIA est *A. Gabinii* Tribuni pl. ejus, qui postea Consul cum L. Pisone fuit, unde etiam *Auli* lex dicitur ad Atti-

Atticum VI. 2. Ea cautum eſt, *ne provincialibus liceret, Romae verſuram facere*, h. e. pecuniam foenori ſumere: *quodſi quis pecuniam provinciali dediſſet, ne ex ſyngrapha ejus rei cauſa facta jus redderetur a magiſtratibus provincialibus.* Hoc clariſſime apparet ex ep. ad Att. V. 21. (ubi v. not.) VI. 1. Nihilo minus in hac lege explicanda doctiſſimi viri, P. Manutius, Jac. Cujacius aliique errarunt. conf. Diſſertatiunc. noſtr. de negotiatoribus.

GABINIA *tabellaria*, vid. *Leges tab.*

GABINIA alia eſt ejusdem Trib. pl. in Or. pro L. Manilia c. 19. Ibi conqueritur, non licere Pompejo per obtrectatores, A. Gabinium ſecum inter legatos educere in bellum, adeoque expertem eſſe gloriae ejus imperatoris atque exercitus, qui ejus conſilio, periculo ac lege conſtitutus ſit. Ex quo intelligi poteſt, Gabinium pertuliſſe legem *de Pompejo Piratico bello praeficiendo*, quod c. 17. diſerte dicit. Clarius de hac lege Plutarchus loquitur in Pompejo p. 631. ed. Wechel. *Ἔγραψε δὲ Γαβίνιος εἷς τῶν Πομπηΐου συνήθων νόμον, οὐ ναυαρχίαν, ἄντικρυς δὲ μοναρχίαν αὐτῷ διδόντα, καὶ δύναμιν ἐπὶ πάντας ἀνθρώπους ἀνυπεύθυνον. Ἐδίδου γὰρ ἄρχειν ὁ νόμος αὐτῷ τῆς ἐντὸς ἡρακλείων στηλῶν θαλάσσης, ἠπείρου δὲ σταδίους τετρακοσίους ἀπὸ θαλάσσης – – πρὸς δὲ τούτοις ἑλέσθαι πεντεκαίδεκα πρεσβευτὰς αὐτὸν ἐκ τῆς βουλῆς ἐπὶ τὰς κατὰ μέρος ἡγεμονίας, χρήματα δὲ λαμβάνειν ἐκ τῶν ταμείων καὶ παρὰ τῶν τελωνῶν, ὅσα βούλοιτο, καὶ ναῦς διακοσίας κύριον ὄντα πλήθους καὶ κατὰ λόγον στρατείας καὶ πληρωμάτων ἐρετικῶν.* Ei legi ſe Catulus, Roſcius, aliique, ſed fruſtra, opponebant, et tandem, invito Senatu, perferebatur. vid. inpr. Dio Caſſ. XXXVI. p. 10.

GABINIA alia ejusdem *A. Gabinii* eſt, legi *Pupiae* ſimilis, de qua ſuo loco. Ea ſancitum eſt, *ut menſe toto Februario quotidie*, h. e. omnibus diebus, quibus Senatus haberi poſſet, *Senatus legationibus daretur*, ad Qu. Fr. II. 12.

L. GELLII et Cn. CORNELII lex A. U. DCLXXXI. tempore belli Mithrid. de Senatus ſententia ſanxit, *ut cives Romani eſſent optimo jure, quos Cn. Pompejus Imperator de Conſilii bellici* (ut Cic. appellat in Vat. c. 15.) *ſententia ſigillatim civitate donarit.* Or. pro Balbo c. 8. 14.

GLAUCIA, v. *Servilia de repetundis.*

C. GRACCHI *frumentaria*, v. *Frumentariae.*

C. GRACCHI lex *de judicio capitis civis Rom.* v. *Semproniae leges.*

HE-

HELIA, quae a nonnullis e Cicerone laudatur, v. c. in Nizoliano lexico, eſt **AELIA**, de qua ſuo loco. *Heliam* gentem nullam Romae fuiſſe docet Perizonius de num. conſul. p. 35. in Triga Diſſ. p. 151.

HIERONICA ſaepe in Verrinis memoratur, v. c. II. 13. III. 7. 51. IV. 22. Lex fuit Siculorum, ex qua inter aratores (h. e. qui agros publicos pop. Rom. hac conditione ac lege tenerent, ut decimas quotannis darent pop. Rom.) et decumanos (h. e. publicanos, qui decumas redemerant) judicia fierent. Verr. II. 13. Eam dederat Hiero rex, pop. Rom. amicus, ſuis aratoribus et decumanis. Similis autem erat legibus locationum pactionumque cenſoriis. Nam ea conſtitutum erat, *quibus conditionibus aratores Siculi agros Regis obtinerent. Scripta ita diligenter eſt*, ait Cicero, Verr. III. 8., *ut eum ſcripſiſſe appareat, qui alia vectigalia non haberet, ita ſevere, ut tyrannum; qua lege Siculis tamen arare expediret. Nam ita diligenter conſtituta ſunt jura decumano, ut tamen ab invito aratore plus decuma non poſſit auferri.* Cum igitur Rupilius Praetor Siciliam in provinciae formam redigeret, eam de conſilii ſententia retinuit, et aratoribus agri Romanorum publici dedit, quod ejus aequitatem perſpexerat.

HIRTIA, lata juſſu Caeſaris a Praetore *A. Hirtio*, qua ſancitum eſt, ne quis Pompejanus, qui vivat, teneat dignitatem. Phil. XIII. 16.

HOSTILIANAE ACTIONES, v. Ind. Hiſtor.

JUDICIARIAE ſunt, quibus conſtituitur, penes quem ordinem judicia ſint, *Sempronia*, *Plotia*, *Cornelia*, *Aurelia*, *Pompeja*; de quibus ſuis locis. in Piſon. 39. vid. inprimis *Aurelia* lex. Sigon. de Antiqu. Jur. C. R. II. 18.

JULIAE LEGES. De Haruſp. reſp. c. 23. memorantur *leges Juliae* contra auſpicia latae. Eae ſunt, quas in conſulatu primo tulit. vid. Plut. in Caeſare p. 713. ed. Wechel.

AGRARIA JULIA, primo conſulatu, quem cum Bibulo geſſit, lata, qua *Campanum agrum et Stellatem XX millibus civium, quibus terni pluresve liberi eſſent, diviſit*; eique rei XXviros conſtituit ex iis, qui maximos honores geſſiſſent, unde etiam Ciceroni is honor, ſed fruſtra, oblatus eſt. Ep. ad Att. II. 2. 19. Ceterum conſ. Fr. Fabric. in vita Ciceronis, de hoc XXviratu. Ei cum Bibulus obnuntiaret, quam poteſtatem lex *Aelia* dabat, armis foro expulſus eſt. Suet. in Caeſ. c. 20. De ea conſ. ad Att. II. 16. 18. Ea lex ut valeret, hoc adjectum habebat caput, ut candidati ſe ipſi

jurejurando exsecrarent, si, impetrato, quem peterent, magistratu, mentionem fecissent de agro Campano aliter possidendo atque ex hac lege; unde Laterensis eo anno tribunatum petere destitit. vid. pro Planc. c. 5. et ibi Manut. Haec lex etiam memoratur Phil. V. 19. Ejus fragm. vide apud Goesium in Script. R. agr. p. 530. Ceterum multa ad hanc legem, et Ciceronis ad eam pertinentia loca, inprimis de XXviratu, illustranda, habet Mazochius de Amphith. Campano p. 14. sqq. E veteribus inprimis legendus Dio Cass. XXXVIII. init.

JULIA *de provinciis ordinandis*, lata in primo consulatu, qua repetita et aucta est *Cornelia*, de qua supra. Jubebat, duas rationes in provincia apud duas civitates deponere, easdemque totidem verbis ad aerarium referre, Ep. ad Div. V. 20. II. 17. ad Att. VI. 7.; ne praetoriae ultra annum, consulares ultra biennium obtinerentur, Phil. I. 8. Quae autem lex *Julia* Phil. III. 15. commemoratur, ex qua Brutum, Plancum, aliosque provincias obtinere placebat Ciceroni, privilegium fuit, quo his provinciae istae datae sunt contra legem *Semproniam*, quae SCto decerni Coss. et Praett. designatis provincias jubebat.

JULIA *de repetundis*, lata in primo consulatu, post *Calpurniam*, *Aciliam*, *Serviliam*, *Corneliam*, acerrima et justissima. Sext. 64. in Pis. c. 16. 21. pro Rab. P. c. 4. in Vatin. c. 12. *Ausus est Gabinius, mitto exire de provincia, educere exercitum*, (quod olim lege prohibitum non fuisse docent Dukker et Drakenb. ad Liv. XXVII. 43.) *bellum sua sponte gerere, in regnum injussu populi aut Senatus accedere, quae cum plurimae leges veteres, tum lex Cornelia majestatis, Julia de pecuniis repetundis planissime vetant*, etc. Lex *Cornelia* vetat, quatenus majestas pop. Rom. his rebus minuitur: *Julia*, quia talia fieri solent pecuniae acceptae causa. conf. Argum. Or. pro Rab. Posth. De hac lege est etiam locus in Pison. c. 21. Eadem lex est, quae ibi nominatur c. 37., et in universum ex hac oratione plurimum lucis capit, quod in ea objiciuntur Pisoni et Gabinio, quae contra hanc legem fecerant. Constitutum erat ea lege, quid et a quo accipere in provincia liceret, ad Att. V. 10. et 16. *Scito, non modo nos foenum, aut, quod lege Julia dari solet, non accipere, sed ne ligna quidem, nec praeter quattuor lectos et tectum quemquam accipere quicquam*, etc. Jubebat etiam post *Serviliam* et *Corneliam*, si e bonis, de repetundis condemnati, non tantum redigeretur, quanti ei lis aestimata esset, reliquias ab iis persequi, ad

quos

quos ea pecunia perveniſſet; ex quo legis capite Rabirius Poſth., condemnato e lege *Julia* Gabinio, accuſatus eſt. vid. c. 4. Ea autem oratione ostendit, hoc capite legis equites, ut tota lege, non teneri. Ceterum multa hujus legis capita fuiſſe, intelligi poteſt e Coelii epiſt. 8., qua unum et centeſimum caput laudatur; quae epiſtola multum facit ad hujus legis rationem cognoſcendam. Huc pertinet etiam locus Flacc. c. 6. Ex iis legis capitibus multa ſervata ſunt in Pandecte L. XLVIII. tit. 11. v. de hac lege Lipſ. ad Tac. A. XIV. 28. et Interpp. Suetonii ad Caeſ. 43.

JULIA *de ſacerdotiis* lata, in qua lex *Domitia* repetita, et ei quaedam addita ſunt. Ex ea licebat etiam, abſentis rationem habere in creandis ſacerdotibus. ad Brut. ep. 5.

JULIA *ſumtuaria*, ad Att. XIII. 7., a Dictatore Caeſare lata. Quamquam enim P. Manutius ad Cic. ep. ad Diverſ. VII. 26. plane vocat in dubium hanc legem, atque etiam Gellius II. 24. Octaviano tribuit Juliam ſumtuariam: tamen ex l. c. ſatis apparet, ſuperiores ſumtuarias leges ab eo repetitas et ſeverius ſancitas fuiſſe. Nam propterea ex Hiſpania ſcripſit, ſe poſtea Romae manſurum, ne leges ſuae negligerentur, ut neglecta eſſet illa, quam de ſumtibus faciendis tuliſſet. Si ab alio lata ſumtuaria neglecta eſſet, ut placet Manutio, unde timet Caeſar, ne ſuae quoque contemnantur? Aliorum leges ſaepe neglectas ſcimus; (vid. v. c. *Frumentariae leges*) ſed non facile vivo latore, in primis eo, qui potens eſſet, et legem ſuam conſervatam vellet. Itaque Caeſar non putaſſet, hoc in his legibus auſurum quemquam, et propterea in Hiſpaniam abiit. Nunc cum aliter videt eveniſſe, et jam initium negligendarum legum ſuarum factum eſſe in *ſumtuaria*, Romae manere vult, ut praeſentia ſua absterreat homines a tali re audenda. Denique ſi alius legem neglectam dicere voluit, cur ſumtuariam potius nominat, quam quamcumque aliam? De hac lege Caeſaris intelligendus ſine dubio eſt etiam locus ad Div. IX. 15., nam ea epiſtola ſcripta eſt paullo ante, quam Caeſar in Hiſpaniam iret poſt bellum Africanum. Ceterum is neglectus legis eum moviſſe videtur, ut poſtea ſevere eam exerceret. vid. Sueton. Vit. Caeſ. c. 43. et ibi Torrent.

JULIA *de legationibus liberis. Liberae legationes* dicuntur, cum ſenatoribus, privatae rei cauſa, tamquam voti ſolvendi, hereditatis aut ſyngraphae perſequendae, extra Italiam abeuntibus, jus nomenque legati pop. Rom. SCto datur, ut eo majori cum dignitate, ſecuritate etc. ubique verſari poſ-

 ſint.

ſint. Harum tempus olim infinitum fuit. Namque hanc ipſam ob cauſam liberae dici videntur, quod exire et redire liceret, cum placeret. Sed quoniam multi nimis abutebantur legationis nomine ac jure, Cicero Conſul retulit ad Senatum de tollendis legationibus liberis Senatus Conſulto. In quo cum ei Tribunus plebis quidam interceſſiſſet, effecit tamen, ut annuum tempus eſſet, quod antea infinitum erat, de Legib. III. 8. Julius Caeſar poſtea de his legationibus tulit, *ut quinquennium tantum durarent.* ad Att. XV. 11. Ceterum de legationibus liberis, nulla neceſſitas mihi videtur eſſe ſtatuendi, peculiari lege ſancitum eſſe. Nam potuit legis de provinciis caput eſſe de legationibus liberis, quod eae in primis ad provincialium injuriam pertinebant.

JULIA *de publicanis tertia parte pecuniae debitae relevandis*, lata eſt in primo conſulatu, quam primus ſcivit Plancius. Cic. pro Plancio c. 14. Ea lege ſibi equeſtrem ordinem Caeſar adjunxit; cum Cato contra, publicanis nimis acerbus quod erat, a Senatu equites abalienaret.

JULIAE *judiciariae.* Phil. I. 8. His abrogavit Aureliam de judiciis cum tribus civitatis ordinibus communicandis, ſublatis e numero judicum Tribunis aerarii. Sueton. V. Caeſ. c. 41. deinde de judicibus legendis, eorum cenſu, aetate, ſanxit eadem lege.

JULIA *de vi et majeſtate.* Ea ſancitum eſt, ut de vi et majeſtate damnatis aqua et igni interdiceretur. Phil. I. c. Ea non eſt confundenda cum *Julia* altera de majeſtate, cujus fragmenta ſunt in libris juris civilis. Nam ea eſt Auguſti. De lege *de vi* vid. Jul. Paull. Sentent. Rec. V. 26. ap. Schulting. Jurisprudent. ante - Juſtin. p. 520. ſq.

JULIA *L. Julii Caeſaris*, qui Conſul fuit cum P. Rutilio Lupo, bello ſociali A. U. DCLXIII., *de civitate cum Sociis et Latinis communicanda*, pro Corn. Balb. c. 8. Cujus legis hoc caput erat, ut ad eos tantum populos hoc beneficium pertineret, qui fundi (ei legi ſc.) facti eſſent, h. e. ut liberum cuique civitati Sociorum Latinorumque eſſet, utrum vellent hoc beneficio uti, nec ne? Itaque etiam Heraclienſium et Neapolitanorum multi hoc beneficium repudiabant, h. e. ei legi fundi fieri nolebant. Nam, quemadmodum donatio nullam vim habet, niſi is, cui fit, ei donationi fundus fiat, ſ., uti loquuntur JCti, accipiat donationem. Sic nulla lex Romana, qua beneficium Sociis aliisque populis tribuitur, rata eſſe poteſt, et ex ea lege beneficio quisquam uti, niſi eam legem probaverit, h. e. profeſſus ſit, ſe beneficio legis uti velle.

Haec

Haec quamquam jam ab aliis, tamquam Graevio, dicta sunt, tamen placuit, repetere, quod in hac formula, *fundi facti sunt populi*, explicanda etiam nunc errare doctos viros inveni.

JUNIA *de peregrinis*, v. *Penni de peregrinis.*

JUNIA LICINIA, v. *Licinia Junia.*

LAETORIA (pro quo in multis vulgg. Ciceronis libris male est *Plectoria*, *Lectoria*, *Pletoria*, solenni librariorum aberratione, v. Drakenb. ad Liv. XXXIV, 45.) *contra circumscriptiones adolescentum.* de Off. III. 15. vid. Manut. ad Cic. locis infra citatis, Salmasium ad Capitolinum in Anton. p. 330. et Gruterum ibidem. Ea minorennitatis, ut vocant, anni definiti sunt. Ea enim cautum est, *ne XXV annis minores stipulari possent*, auctore Sueton. L. IV. Rhetor. ap. Priscian. et inter fragmenta Suetonii: unde *Quinavicennaria* Plauto dicitur in Pseud. I. 3. 69. Hac lege rei privatae judicium, publicum factum est, ut Cic. ait de Nat. Deor. III. 39. Alia ejus capita collegit Heinecc. H. J. C. p. 84., in quo non videtur locum in Capitolini Marco inspexisse. Nam V. Cl. dicit, ibi tradi, minoribus petentibus, causa cognita, datos curatores e lege hac. Capitolinus dicit: *Curatores datos ex ea propter lasciviam et dementiam*, Antonium autem statuisse, *ut omnibus adultis curatores darentur*, *non redditis caussis.* Sed dudum ante Heineccium sparsa legis hujus capita collecta sunt a Gothofredo ad *l.* 2. *Cod. Theodos. de donat.* Tulit *M. Laetorius Plancianus* Trib. pl. A. U. CCCCXC. cf. doctos viros ad Caji Instit. I. 8. de Curationibus.

LICINIA MUCIA, lata a *L. Licinio Crasso* Oratore et *Q. Mucio Scaevola* A. U. DCLVIII. *de civitate*, *ne quis sit pro cive*, *qui non sit civis.* de Or. II. 64. Offic. III. 11. pro Balbo 21. 24. pro Cornelio majestatis reo, ubi *lex de civibus regundis* dicitur, ad qu. l. v. Asconius. Licebat autem ex ea lege his, ex quorum civitate erat, qui pro cive Rom. esse haberique volebat, eum repetere, quod et lege *Papia* licebat: quod intelligi potest e Brut. c. 16. Hanc legem causam praecipuam belli Italici fuisse, tradit Cicero de Off. III. 11., atque hac sine dubio de causa perniciosam appellat in Cornelianae I. fr. Ceterum de hac lege vid. in primis Balduini Jurispr. Muc. p. 100., ubi de toto hoc legis genere, quod est de civitate, agit.

LICINIA JUNIA, a *Licinio Murena* et *D. Junio Silano* Coss. A. U. DCXCI. lata. Lege *Caecilia Didia* sancitum erat, ut lex ferenda per trinundinum promulgaretur. Hoc legis illius caput novis severioribusque poenis sanxit *Licinia Junia*,

Junia, unde utraque lex ſaepe jungitur a Cicerone, Phil. V. 3. pro Sext. 64. ad Attic. IV. 16. II. 9. Vatin. c. 14.

LICINIA *Craſſi* Oratoris, ſimilis *Aebutiae*, qua cautum eſt, ne ei, qui de aliqua curatione ac poteſtate ferret, collegis, cognatis, affinibus eam poteſtatem curationemve mandare liceret. Agr. II. 8. pro Domo 20.

LICINIA *de ambitu*, et quidem *de ſodalitiis*, lata Cn. Pompejo et M. Craſſo Coſſ. A. U. DCXCVIII. vid. Argum. Or. pro Plancio. Nam ex ea lege accuſatus eſt a Laterenſe Plancius. Erat autem lex ſeveriſſima, et *editicios judices* concedebat, h. e. eos, quos accuſator edidiſſet, cum in ceteris judiciis, qui praeerat judicio, ſortiretur judices, reus et accuſator, quos vellent, rejicerent, quod multo aequius videtur. Sed Senatus, cujus bona voluntate haec lex lata eſt, propterea in hac cauſa editicios judices edi volebat, quod exiſtimabat, ſi reo judices ab accuſatore ederentur, accuſatorem eos editurum ex iis tribubus, quas reus largitione devinctas haberet. Ita fore, ut iidem et teſtes et judices eſſent. Neque vero cuiquam melius de largitione facta conſtare poſſe, quam tribulibus. Itaque Cicero Laterenſem reprehendit, qui, cum Plancium ex hac lege accuſaret, non eas tribus edidiſſet, quas maxime clamaret corruptas eſſe, ſed longe alias: ex quo intelligatur, eum non tam legem de ſodalitiis, quam editicios judices ſecutum eſſe. vid. pro Plancio c. 15. 16. ſqq., ex quo loco, aut oratione, hujus legis ratio unice cognoſcenda eſt. De hac lege capit etiam P. Manutius locum Coelii ep. 2.

LIVIAE leges, quarum mentio ap. Cic. de Legg. II. 6. et in Cornelianae I. fragmentis, ſunt *Livii Druſi* Trib. plebis ſeditioſi A. U. DCLXII. non perlatae. Tulit autem *frumentariam*, de qua ſupra; *judiciariam*, qua judicia communia eſſent ſenatoribus et equitibus; item *agrariam* de coloniis deducendis per Italiam et Siciliam; et alias. Cicero autem loc. cit. dicit has leges et Apulejas Titiasque *uno Senatus verſiculo* ſublatas eſſe, h. e. permiſſa Coſſ. republica, hac formula: Videant Conſules, ne quid detrimenti capiat respublica. cf. l. c. c. 12.

LURCONIS lex *de ambitu* lata eſt ab *Aufidio Lurcone*, unde *Aufidia* dicitur, A. U. DCXCII. Piſone et Meſſala Coſſ., quae qualis fuerit, cognoſcitur ex Ep. ad Att. I. 1.

LUTATIA vel LUCTATIA, lata *Q. Lutatio Catulo* et M. Aemilio Coſſ. A. U. DCLXXV. *de vi*, acerbior *Plotia*, qua ſancitum eſt, ut etiam feſtis diebus ludisque,

quibus

quibus judicia nulla erant, (vid. Act. I. in Verr. 10.) de vi quaeri posset. pro Coelio c. 1. (ubi Pighius ad a. DCLXIV. legi vult *retulit* pro *tulit*) et 29. Propterea autem adeo severe de vi sancitum est, quod eo tempore arma in ipsa urbe versabantur civilia, adeoque severissimis legibus coërcenda vis erat. l. c.

MAENIA, lata a *Maenio* Trib. pl. A. U. CCCCLXVII., ut patres ante inita a populo suffragia fierent auctores ejus rei, quam populus jussurus esset, neque adeo reprehendere comitia, h. e. irrita facere, possent. in Bruto c. 14. Ad hanc legem respicit Livius I. 17.: *Decreverant, ut, cum populus regem jussisset, id sic ratum esset, si Patres auctores fierent, hodieque in legibus magistratibusque rogandis usurpatur idem jus, vi ademta. Priusquam populus suffragium ineat, in incertum comitiorum eventum patres auctores fiunt.* Ceterum lex Maenia confirmavit tantum et repetiit legem *Publiliam* in eandem sententiam jam A. U. CCCCXIV. a Q. Publilio Philone Dictatore latam. Liv. VIII. 12. vid. Gronov. Obs. I. 25., qui locum illum Ciceronis egregie illustrat.

Lex MAJESTATIS, Corn. Sullae, in Pison. c. 21., v. *Cornelia de majestate.* Praeter eam de majestate laudantur apud Ciceronem *Apuleja*, *Varia*, *Julia*, de quibus suis locis.

MAMILIA *de regundis finibus agrorum*, h. e. fundorum; qua constitutum est, ut in finibus agrorum quinque pedes in latitudinem relinquerentur, ut Legg. XII Tabb. constitutum esset, et singuli arbitri regendis finibus darentur, cum e Legg. XII Tabb. tres essent, si de finibus orta controversia esset. de Legg. I. 21. Hunc locum non vidit Cl. Heineccius H. J. C. R. p. 85. 86., ubi pluribus de hac lege (ex Goesio) disserere instituit, quod a paucis intelligatur. Nihil igitur de arbitris. Ceterum de hac lege vid. Goesius ad Script. agr. p. 339. et in not. p. 182. 191. etc. Primus fragmentum ejus protulit Lipsius Elect. I. 15. Lata est A. U. DCXLII.

MAMILIA in Bruto c. 33. 34. In edd. vulgg. est *Manilia*, quae nomina confunduntur saepissime in libris. Est rogatio ea, de qua Sallust. B. Jug. c. 40.: *Inter ea C. Mamilius Limetanus Trib. pl. rogationem ad populum promulgat, uti quaereretur in eos, quorum consilio Jugurtha Senati decreta neglexisset, quique ab eo in legationibus aut imperiis pecunias accepissent; qui elephantos, qui perfugas tradidissent, item qui de pace aut bello cum hostibus pactiones fecissent.* Ibi optimi Codd. et plerique habent *Mamilius*; sed nonnulli tamen *Ma-*

nillius

nillius et *Mallius.* Item apud Gellium VI. 11. [cf. Gronov. ad h. l. R.] *Mamilius* defendit etiam Pighius Annal. T. III. p. 123. vid. plur. ap. Cortium ad Salluſt. l. c. De nominum illorum confuſione vid. et Gruter. ad Cic. de Or. I. 58. Interpp. ad Liv. XXVII. 35. et mox in *Manilianis* legg.

MANILIA, a Trib. pl. C. Manilio lata et a Praetore Cicerone defenſa, qua *Pompejo Mithridat. belli reliquiae perſequendae traditae* ſunt. vid. Arg. Orat. pro Lege Manil. Orat. c. 29. Plutarchus in Pompejo p. 643. ed. Wechel.

MANILIA *de ſuffragiorum confuſione*, pro Mur. c. 23., a *C. Manilio* Trib. pl. A. U. DCXXCVII. lata. Haec eſt eadem, quae in Corneliana dicitur *de libertinorum ſuffragiis.* Ea enim lege, cujus ei auctorem Cornelium fuiſſe dicebat accuſator, ſancitum eſt, ut libertinis in omnibus tribubus ſuffragium eſſet, ut Aſconius in Milonianam prodidit. Ante enim libertini omnes in tribubus quattuor urbanis ſuffragia ferebant, in quas cum reliqua fece conjecti erant a Cenſore Fabio, qui hoc ſalubri inſtituto Maximi cognomen meruit.

MANILIANAE leges *venalium vendendorum*, in L. I. de Orat. c. 58., erant formulae, quibus uti poſſent in rebus vendendis emendisque, qui ſe decipi nollent: unde *Actiones* vocantur a Varrone R. R. II. 5. 11., unde et verboſiores fuiſſe diſcimus. Exemplum talis legis eſt apud eundem II. 3. 5. Auctorem habebant *Manium Manilium*, JCtum eum, qui A. U. DCIII. Conſul cum L. Marcio Cenſorino fuit. De ſcriptura, utrum *Manil.* an *Mamil.*, v. Victor. ad Varr. l. c., variant enim libri.

MARIA, lata a *C. Mario* Trib. pl. eo, qui poſtea ſaepe Conſul fuit, A. U. DCXXXIV., ambitum coërcet et libertatem ſuffragii ferendi auget. Juſſit enim, *ut pontes anguſtiores fierent*, quos ſuffragium ferentes tranſibant, de Legg. IV. 17., ne quis ſcil. inſpicere tabellam poſſet, ne rogare de ſuffragio, aut appellare ferentem. Ea lex, quia potentiae procerum oppoſita erat, a Cotta et Metello Coſſ. oppugnata SCto eſt, ſed fruſtra. vid. Plutarch. in Mario p. 407. ed. Wechel..

MEMMIA, quae ex Orat. pro S. Roſcio laudatur, rectius *Remmia* dicitur, de qua ſuo loco.

MUCIA LICINIA, vid. *Licinia Mucia.*

MILITARES LEGES. Pro Flacco c. 32.: *Si juſtas inimicitias putabas, cur, cum Trib. mil. Flaccus eſſet, in ejus legione miles fuiſti, cum tibi per leges militares effugere liceret iniquitatem Tribuni?* Ap. Lipſium de re milit. XV. 15. de legibus militaribus agitur, ſed de legibus furti tantum, nihil

de

de ceteris, aut de ea, ad quam respexit Cicero. Ea autem haec fuit, ut, si quis forte in ejus Tribuni legionem miles allectus esset, quem sibi putaret inimicum, eamque rem plane facere posset, ut is, inquam, ex ea legione in aliam transire posset, ne iniquitati obnoxius esset.

NUMARIA, Cornelii Sullae, vid. *Cornelia numaria.*

OTHONIS lex, quae laudatur pro Murena c. 19., est *Roscia.*

PAPIA, lata a *C. Papio* Trib. pl. A. U. DCLXXXVIII. Cotta et Torquato Coss. v. Dio Cassius XXXVII. p. 33. Eam pluribus locis commemorat Cic., pro Archia c. 5. pro Balbo 23. ad Attic. IV. 14. Offic. III. 11. Sanxit, *ut peregrini urbe pellerentur, et Socii Latini nominis in suas civitates redigerentur.* Peregrini ea aetate qui dicti sint, docet Spanhem. in Orb. Rom. p. m. 363. Hi primo capite legis ex urbe exire jussi sunt, ne se pro civibus Rom. gererent, quod a multis fiebat, ut olim Gracchorum temporibus a Penno jam sancitum erat, teste Cic. de Off. III. 11., qui hanc crudelitatem valde improbat. Alterum caput fuit, ne Socii Latini Romae essent, ne urbes Sociorum Latin. vastae fierent, quod jam ante A. U. DLXXVI. lex *Claudia* consularis rogatu ipsorum Sociorum sanxerat, neve se pro civibus Romanis gererent, v. Liv. XLI. 8. 9., et paullo post L. Postumius Consul, ut servaretur, edixerat, ibid. XLII. 10. Itaque ex hac lege Mamertini M. Crassum quendam repetere susceperunt, a quo tamen incepto postea recessere. pro Balbo c. 23. In hujus legis tempore graviter errat Sigonius, qui eam latam esse paullo post Claudiam ait, de J. Prov. III. 1., eumque secutus Balduin. Jurispr. Muc. p. 101. aliique, cum plus centum annis inter utramque intersit. Itaque Cic. de Off. III. 11. a Penno, qui post legem Claudiam vixit, et legem suam A. U. DCXXVII. promulgavit, peregrinos exterminatos dicit *apud patres nostros, a Papio nuper.* Quidam vero duas leges putant latas a Papio, v. Manut. ad Agrar. I. 4.

PAPIRIA, *C. Papirii Carbonis*, qua tulit, *ut eundem Trib. pleb. toties creare liceret, quoties populus vellet.* Eam dissuasere P. Africanus, Laelius, alii. Nocte sequente ob hanc legem interfectus est. Cic. in Laelio c. 25. et aliis locis. cf. Epit. Liv. L. CIX.

PAPIRIA, lex tribunitia incertae aetatis, qua sancitum est, *ne quis aedes aut quamcumque rem, terram, aram, lignum, injussu populi consecraret.* Auctor fuit *Q. Papirius.* Cic. pro Domo c. 50.

PE-

PEDUCAEA *de inceſtu*, de Nat. Deor. III. 30., lata a *Sexto Peducaeo* Trib. pl. A. U. DCXL. Hanc legem fruſtra audet e legum numero eximere Bohierius ad l. c., cum Cicero diſerte dicat, *rogationem de inceſtu*: quae verba interpretationem Viri ſummi plane reſpuunt. Nam actio Peducaei in Metellum, de qua hunc locum ex Aſcon. in Milonianae c. 12. interpretatur, non fuit rogatio de inceſtu, ſed rogatio potius, ut, quoniam Metellus male judicaſſet, extra ordinem judex Caſſius conſtitueretur. Neque haec rogatio tantum indicat corruptionem humani ingenii, quam illa de inceſtu, ex qua intelligitur, etiam poenis eſſe homines a tantis ſceleribus absterrendos.

M. JUNII PENNI Trib. pl. temporibus C. Gracchi A. U. DCXXVII., quam tulit *de peregrinis ex urbe ejiciendis*. Hanc legem intermiſſam inſtauravit Papius. v. lex *Papia*. de Off. III. 11.

PHILIPPI lex *agraria*, Off. II. 21. Eſt L. Marcii Philippi, qui legem talem tulit in tribunatu A. DCXLIX. ſimilem Gracchanae. Sed cum ei reſiſterent optimates, facile vinci ſe et antiquari legem paſſus eſt.

PISONIS *de repetundis*, vid. *Calpurnia de repetundis*.

PLAUTIA vel PLOTIA *agraria*, tribunitia incertae aetatis, ſed paullo ante Flavii rogationem lata, quae ei ſimilis fuit, auctore Cicerone ad Att. I. 18.

PLOTIA *judiciaria*, cujus mentio pro *Cornelio maj. reo I.* Lata eſt a *M. Plautio Silvano*, Strabone et Catone Coſſ. A. U. DCLXIV. Ea lege judicia cum equitibus et ſenatoribus communicata ſunt, quod Q. Servilius Caepio et L. Druſus fruſtra tentaverant. Nam tum e *Sempronia* lege equites ſoli judicabant. vid. Aſcon. ad l. c.

PLOTIA, ejusdem Trib., *de vi armatis hominibus*, ut de ejus capite quaereretur, qui vim feciſſet. Ejus ſaepe mentio apud Ciceronem, v. c. pro Mil. c. 13. ad Div. VIII. 8. ad Att. IV. vid. Sigon. de Jud. II. 33. Sed ibi graviter errat vir doctus, cum eam legem auctoritate Catuli latam dicit, adeoque duas leges confundit et pro una habet, quae apud Ciceronem ſaepe diſtinguuntur. Lex *Lutatia Catuli*, de qua ſupra, ſeverior fuit *Plotia*, et ſanxit praeterea, ut quibuscumque diebus, etiam feſtis, quibus nulla exercebantur judicia, de vi quaeri poſſet ex *Plotia* lege. Itaque non de *Plotia*, ſed de *Lutatia* capiendus eſt Cicero pro Coelio ab init., cum legem eſſe dicit, quae quotidie quaeri jubeat de vi armatis hominibus. Ceterum quid ſit *vis*, docet Cicero pro Caecina. Caelius

ep.

ep. 8. fcribit, Sempronium Rufum tuliffe accufatori fub Tuccio calumniam, eumque reum feciffe lege *Plotia* de vi.

POMPEJA *judiciaria*, lata ab *Cn. Pompejo* in confulatu fecundo A. U. DCXCVIII., qua lege fervatur quidem *Aurelia*, fed hoc adjicitur, ut ampliffimo ex cenfu, e centuriis, aliter quam ante, judices legerentur. vid. Afcon. ad Pifonianae c. 39. Ejus mentio apud Cicer. in Pifon. l. c. Phil. I. 8. Ex his intelligitur, quomodo capienda fint Plutarchi verba in Pompejo, p. 350. ed. Wech. τὰς δίκας περιεῖδεν αὖθις εἰς τοὺς ἱππέας νόμῳ μεταφερομένας. nempe ita: Non modo non adverfatus eft rogationi *Aureliae*, qua equites in focietatem judiciorum vocantur; fed deinde etiam eodem confulatu confirmavit, lata lege in eandem fententiam, fed adjecto capite de cenfu.

POMPEJA *de vi*, eft *Cn. Pompeji* in tertio confulatu A. U. DCCI. lata, qua fancitum eft, *ut de caede in via Appia facta extra ordinem quaereretur.* Eam legem cognofcas licet e Miloniana et Afconii Argumento.

POMPEJA *de ambitu* ejusdem *Cn. Pompeji* tertium Confulis, ad Att. X. 4., qua gravior poena et breviora judicia conftituta funt. Nam ternae tantum horae ad dicendum datae funt, in Bruto c. 95., add. Att. XIII. 49., ubi eft dierum praeftitutorum mentio. v. ad locum illum P. Manutium.

PORCIA, *M. Porcii Catonis* Cenforii, ut exiftimat P. Manutius, qua cautum eft, *ne quis civem Rom. vinciret, aut verberaret, aut necaret*, pro Rab. 4. Verr. V. 63. cf. Liv. X. 9. Sed fi haec lex eft eadem, quae *de provocatione* laudatur, quod mihi fit verifimile, quando utrumque ad libertatem civium pertinet, non Catonis eft ea lex, fed *Porcii Leccae* Tribuni pl. A. U. DLVI., quod placet etiam Pighio ad h. a., Sigonio, et Ant. Auguftino. An haec lex Imperatoribus jus in capita civium ademerit in bello, quaeri poteft. Sed recte negant Sigonius et Dukerus ad Livii Epit. 57.

PUPIA, a *Pupio* quodam Trib. pleb. nomen habere videtur. Ejus haec capita apud Ciceronem reperio. Primum, *ne Senatus de ulla re toto menfe Januario habeatur, nifi aut perfectis aut rejectis legationibus*, ad Div. I. 4., cui poft lege Gabinia adjectum eft, ut ne Februario quidem, ut fupra dictum; alterum, *ne Senatus diebus comitialibus habeatur*, ad Q. Fr. II. 12.

De RELIGIONE lex, quae ad Att. I. 16. memoratur, eft *Fufia*.

REMMIA (pro quo vulgg. edd. *Memmia* habent, quidam etiam *Remniam* dicunt, utrumque male, et repugnantibus Codd. melioribus, cum Ciceronianis, tum Digestorum, in quibus de hac lege est XLVIII. 16.) Quo auctore et quo anno lata sit, non constat. Hoc ex Cic. pro S. Roscio Amer. c. 19. intelligi potest, fuisse oppositam impudentiae calumniatorum, ne scil. liceret, quemvis vel innocentem impune accusare, eique molestiam creare, sine causa. Ex c. 20. autem colligitur, calumniatorum fronti literam fuisse inustam. Quae autem muri solita sit, de eo non satis certo constat. Nam etsi valde probabilis est eorum opinio, qui K inustam putant, quod ea prima litera est vocis *calumnia*, e veteri scribendi ratione, quae *kalumnia* scribebat, v. Vossius Aristarch. I. 17.: tamen non est omni ex parte certa, sed conjectura tantum nititur; quando nemo vett. est ejus rei auctor. [cf. Garaton. ad Cic. l. l. et Gierig. ad Plin. Panegyr. c. 35. De k litera in voce calumnia v. Forcellini Thes. s. h. v. R.] Frustra ad Paullum provocat Vossius. Nihil de litera dicit. Hoc poenae genus sustulit deinde Constantinus M. vid. Menard. ad Cicer. l. c. [Quamquam e Plinii l. l. probabile sit, jam ante eum intermissum fuisse. R.] Extat *Brencmanni* eruditus de hac lege libellus.

De REPETUNDIS leges, quibus tenentur magistratus et senatores, qui in provinciis, aut propter rem judicandam, contra leges, pecunias ceperė: Cic. pro Cluent. c. 37. 54. sunt *Calpurnia*, *Acilia*, *Junia*, *Servilia*, *Cornelia*, *Julia*, de quibus suis locis agitur. [cf. Klenze Fragmm. legis Servil. Repetund. Prolegom. p. X. ss. R.]

ROSCIA *theatralis*, lata a *L. Roscio Othone* Trib. pl. A. U. DCLXXXVI. C. Calpurnio Pisone et Manio Acilio Glabrione Coss., fautore equestris ordinis. Ea sancitum est, ne quis in quatuordecim gradibus orchestrae, in qua senatores sedebant, proximis sederet, nisi qui eques et equestri censu esset. Itaque si quis censum decoxisset eques, non licebat ei, inter equites sedere. Cic. Phil. II. 18. Nam decoctoribus cujuscumque ordinis, ut ex eodem loco constat, certus locus assignatus in theatro erat, neque solum his, qui suo, sed etiam qui fortunae vitio decoxissent. In Or. pro Muren. c. 19. bis dicitur lex haec equitibus dignitatem et voluptatem *restituisse*: quo verbo utitur etiam Vellejus II. 32. (ubi vid. Intt.). Ex quo colligere licet, equites jam antiquioribus temporibus separatim a plebe sedisse: nisi quis velit *restituere* intelligere *praestare*, ut saepe est in legibus. v. Gloss.

No-

Nomic. Cod. Theod. in h. v. Ceterum quas turbas haec lex, Consule Cicerone, dederit, cum plebi in mentem venisset, sibi eam legem ignominiae esse, et quomodo eae a Cicerone oratione aliqua, quae intercidit, (ad Attic. II. 1.) compositae sint, v. ap. Plutarch. in Vit. Cicer. et Plin. VII. 30., ubi v. Harduin. Eam secuta est lex *Julia* de eadem re. Plin. XXXIII. 2.

RULLI lex agraria, v. *Servilia*.

RUPILIA lex apud Siculos dicebatur, quod *decretum* potius dicere more Romano debebant, ut facit Cicero Verr. II. 13. 16. ff. Nam Rupilia lex continebat jura, quae *P. Rupilius* Praetor victis Siculis de decem legatorum sententia, ut moris erat, dederat, cum Siciliam in provinciae formulam redigeret. Ejus saepe fit mentio Verrinarum secunda et tertia, quod Verres eam in jurisdictione et re frumentaria neglexerat.

De SACERDOTIIS, est lex a *C. Licinio Crasso* lata, sed non perlata. (vid. *Lex Domitia*.) de Amicit. c. 25.

LEGES SACRATAE hae dici putantur in primis, quae in monte sacro A. U. CCLX. secessione populi facta, latae sunt, unde ipsi illi monti nomen haesit. Liv. II. 33. Earum mentio apud Ciceronem saepe, in primis in iis orationibus, in quibus in Clodiam legem, contra se latam, invehitur, quod ea legibus sacratis vim attulerat. pro Sext. 30. pro Domo c. 17. de Off. III. 31. de Legg. II. 7. etc. Locus in primis illustris est in Cornelianae I. fragm. *Tanta igitur in illis* (nempe vett. Rom.) *virtus fuit, ut anno XVI. post reges exactos, propter nimiam dominationem potentium, secederent, leges sacratas sibi ipsi* restituerent, *duos Tribunos crearent, montem illum trans Anienem, qui* hodie *mons sacer nominatur, in quo armati consederant, aeternae memoriae causa* consecrarent. Ad q. l. male Asconius, in monte sacro primum *sacratas* latas, dicit, et verba Ciceronis sollicitat, ut ex sequentibus patebit. Leges autem sacratas apud Livium tres reperimus, s. legis sacratae in monte sacro latae tria capita potius; *sacratam* enim *legem* dicit, l. c., et *sacratae leges* per enallagen pro *sacrata* dici possunt, v. *Leges Titiae*: 1) *ut Tribuni quotannis quinque de plebe crearentur, qui auxilio plebi adversus Consules essent*; 2) *ut iidem Tribuni pl. sacrosancti essent*; 3) *ut soli plebeji Tribuni fierent.* Sigonius de J. C. R. I. 6. duas alias addit: 1) *ne de capite civis nisi centuriatis comitiis ageretur*; 2) *ne privilegia*, h. e. rogationes in homines singulos, *ferri liceret.* Et dicuntur sane sacratae leges apud Cic. pro Dom. et pro Sext. Sed capita illius legis sacratae fuisse, quae

 in

in facro monte lata eſt, non videntur. Decepit virum doctiſſimum multosque alios, quod facratas leges a facro monte dici, et nullas praeterea alias putarunt. Mihi antiquiores hae duae leges videntur, et forte aut capita *legis Valeriae* de provocatione, aut tamen ab eodem ſigillatim latae, ac deinde in XII Tabb. tralatae. Nam lex de provocatione ipſa eſt facrata, ut e Liv. II. 8. intelligitur, et illud, de capite civis, diſerte ad legem de provocatione refertur a Dionyſio L. V. p. m. 334. Leges autem hae facratae dicuntur propterea, *quod caput ejus, qui contra fecit, conſecratur.* Haec enim eſt una e tribus vel duabus facrandarum fanctionum formis, quae apud Ciceronem pro Balb. c. 14. et in Cornel. Fragm. commemorantur, de quibus vide interpretes et Schwarzii Disſert. de Deteſtatione Sacr. Nam hanc ipſam ob cauſam etiam Tribb. pl. facroſancti ſunt, quod ejus caput facrum eſt, qui eos violavit, ut e Rabiriana intelligi poteſt. cf. Budaeus ad Pandect. p. m. 334. Itaque etiam illa *Valeria Horatia* ap. Liv. III. 55. facrata lex eſt. Nam alias *ſacratas leges*, praeter eas quinque, quas Sigonius facit, in monte facro perlatas, fuiſſe, nemo negare poteſt, qui Livium attente legit. L. III. c. 32. concedunt patribus plebeji de Decemviris, modo *ne lex Icilia de Aventino aliaeque ſacratae leges abrogarentur.* Ex quo intelligitur, etiam *Iciliam* facratam fuiſſe. L. VII. c. 41.: *Lex quoque ſacrata militaris lata eſt, ne cujus militis ſcripti nomen, niſi ipſo volente, deleretur.* Memorat idem *legem ſacratam Volſcorum*, Hetruſcorum aliorumque populorum, qua milites legebantur. vid. L. IX. c. 39., unde *ſacrati milites*, ibid. c. 40. In eandem ſententiam Perizonius, in Animadverſionibus, de legibus facratis tradidit. Eſt locus c. 10. p. 418. Ceterum locus ille claſſicus et praecipuus ex Oratione pro Balbo et Corneliana fugiebat tum ſummum virum: item alter ille Livianus de facrata militari. Illud unum addam, *Legem Valeriam* eadem formula fanciri, qua facrata tribunitia, ap. Dionyſ. L. VI. p. 410.

SCATINIA vel SCANTINIA, (mire enim in hoc nomine variant Codd. vid. Ferrar. ad Phil. III. 6.) lata a *Scatinio* Trib. pl. A. U. dubium quo, *in molles et effoeminatos, qui nefanda Venere uterentur*, h. e. aut ipſi muliebria paterentur, aut pueris vim facerent, quibus poenam decem millium numorum ſtatuebat; ex qua ſibi inimicos accuſationem minari ſcribit Coelius ep. 18. cf. Phil. III. 6. Ex eo loco intelligitur, legislatorem Aricinum fuiſſe. vid. plura ap. Gravin. Origg.

Origg. Jur. R. p. 438. ed. nov. inprimis Christium V. Cel. de Lege Scatinia.

SEMPRONIAE LEGES laudantur Phil. I. 7., de quibus legendus Plutarch. in Gracchis.

TIB. GRACCHI *agraria Sempronia*, ne quis agri plus quam D jugera possideret, quod jam lege *Licinia* Stolonis cautum fuerat, sed neglectum jam diu: et ut tres viri tributis comitiis crearentur, qui agros dividerent, quos divites praeter hunc modum possiderent. Lex perlata non est. vid. Plutarchum in Gracchis. De motibus agrariis inde a lege Licinia, in primis de *Sempronia*, vid. Appian. B. C. II. 2. 1. p. 604. ed. Toll. Vellej. II. 2. Epit. Liv. 58. et ibi Duk. Fragmenta ejus legis habet Goesius, Scr. Agr. p. 349. Sigon. de A. J. I. II. 2. Ex ea lege et Coloniae deducendae erant. v. Agrar. II. 12. et ibi Manut.

C. GRACCHI *frumentaria*, v. in *Frum. LL.*

C. GRACCHI *de provinciis*. de ea vide Argument. Or. de Provinc. Cons. ipsamque orationem. Laudatur pro Balbo c. 27. ad Div. I. 7. pro Domo c. 9. Ex ea provinciae magistratibus nondum creatis a Senatu decernebantur: idque praecipuum ejus caput fuit. De ea capio etiam illa verba Verr. III. 6.: *Vectigalibus censoria locatio constituta est*, *ut Asiae lege Sempronia*. Hotomannus aliter.

C. GRACCHI *de libertate civium Rom.*, qua cautum est, ne de capite civis Romani injussu populi Rom. judicaretur. Idem jam *XII Tabb.* sancitum erat, et *Valeria* f. *sacrata lege*, in monte sacro, ut Sigonio placere vidimus, pro Rab. c. 4. Verr. V. 63. Catil. I. 11. IV. 5.

C. GRACCHI, *ne quis judicio circumveniretur*, pro Cluentio c. 56. Ei successit Cornelia *de falso*, ut ex eodem loco intelligi potest, quem vide.

SEMPRONIA *C. Gracchi, judiciaria*, judicia a Senatu ad equites transtulit. v. *Lex Aurelia*. Appian. Bell. Civ. I. p. 618. edit. Toll.

SEMPRONIA lex *de provincia Asia*, Verr. III. 6., per quam locatio vectigalium constituta est.

SERVILIA, *C. Servilii Glauciae* Praetoris, A. U. DCLIII., quo ipso anno interfectus est. Alii annum XLVIII. ei tribuunt: sed errant, quod eo anno in magistratu non fuit. *De repetundis* fuit, acerbior superioribus. Sanxit, ut reus post primam actionem comperendinaretur, cum antea ex lege Acilia liceret, semel causa dicta, pronunciare, nisi ampliarent judices. Verr. I. 9. Saepe apud Ciceron. laudatur,

ſuffragia, ſine inimicitiarum metu, ferre poſſent; unde Cic. Agr. I. 2. tabellam *vindicem tacitae libertatis* vocat.

2) CASSIA, *L. Caſſii Longini* Trib. pl. A. U. DCXVI., (qui ſcopulus reorum in praetura dictus eſt, cujusque ob ſeveritatem judices ſeveri dicti ſunt Caſſiani,) *de populi judicio*, ut Cicero vocat de Legibus l. c. Ea lege ſancitum eſt, *ut tabellae etiam in judicio populi adhiberentur, praeterquam in judicio perduellionis.* conſ. pro Sextio c. 48. Sed in hac lege intelligenda mihi videntur multi docti homines non ſatis vim verborum percipere. Nam ita video fere accipere hanc legem, ut de his judiciis lata ſit, quae in comitiis populi fiant, quod dicatur *de populi judicio*; quod eſt falſum. Nam in his etiam judiciis tabellae adhibentur, quae *a ſelectis judicibus* exercentur, atque id ex *lege Caſſia* factum, atque ante voce pronuntiatum eſſe puto; quod etiam poſtea ſanxit *lex Cornelia*, de ſententia ferenda, ut liberum eſſet reo, poſtulare. pro Cluent. c. 20. Decepit doctos homines vox *populi*; neque intellexerunt, *populi judicia* dici, non ſolum ea, quae ab univerſo populo in comitiis aguntur, ſed omnia *publica*, h. e. in quibus *cauſae publicae*, aut *crimina publica*, quae vocantur, judicari ſolent, tamquam de repetundis, de ambitu, de vi, de majeſtate, etc. Haec autem judicia *populi judicia* appellantur, primo, quia olim ipſe populus exercuerat, cum poſtea, quaeſtionibus perpetuis A. U. DCIV., adeoque ante *legem Caſſiam*, conſtitui coeptis, omnia a ſelectis judicibus exercerentur, praeter unum *perduellionis judicium*, quod lege excipitur, et usque ad *legem Juliam de vi*, populi univerſi fuit, v. Hotom. ad Ver. I. 5. et Orat. pro Rabir. Perd.; deinde, quia juſſu, legibus populi, et loco populi, a judicibus adminiſtrabantur. Cic. Verr. V. 48.: *Quo confugient Socii? - - ad populum Romanum confugient? facilis eſt cauſa populi. Legem enim ſe Sociorum cauſa juſſiſſe et vos ei legi cuſtodes ac vindices praepoſuiſſe dicet.* Haec tenenda ſunt tironibus, cum legunt, quae Sigonius de Judiciis L. III. c. 1. 2. de *populi judicio* dixit. Neque enim ſatis diſtincte rem tradidit, et ea tempora, quibus omnes cauſae publicae ad populum agebantur, ſolaeque controverſiae privatae ad magiſtratum ſine conſilio judicum agebantur, ab his diſtinxit, quibus publicae cauſae omnes ad judices ſelectos, praeter unum perduellionis crimen, actae ſunt. Nam et peculatus et majeſtatis cauſae, quas populo proprias fuiſſe dicit, ad judices actae ſunt. vid. v. c. Act. I. in Verr. c. 13. Inprimis clarus locus eſt Verr. I. 42.: *Cornelia teſtamentaria, numaria, ceterae*

complures: in quibus non jus aliquod novum populo constituitur, sed sancitur, ut, quod semper malum facinus fuerit, ejus quaestio ad populum pertineat. Atqui hae causae ap. selectos judices actae.

3) PAPIRIA *C. Carbonis* Trib. pl. A. U. DCXXII. lata est, eaque sancitum, ut in legibus jubendis et antiquandis populus tabellis uteretur.

4) COELIA, A. U. DCXLVI. lata est, eaque cautum, ut, quod unum judicium lege *Cassia* exceptum esset, perduellionis, id quoque tabellas cum reliquis judiciis communes haberet. Causam hujus legis ferendae hanc habuisse dicitur apud Ciceronem, ut opprimeret C. Popilium inimicum. de Legg. III. 16.

TERENTIA *frumentaria*, vid. *Frumentariae.*

TESTAMENTARIAE, *Cornelia*, *Furia*, *Voconia*, de quibus v. suis locis.

THORIA, *agraria*, *Sp. Thorii* Trib. pl. A. U. DCXLVI., qua sancitum est, ne quis, qui agrum publicum in Italia a certo tempore possideret, vectigal penderet publicanis. in Brut. c. 36. Sp. Thorius agrum - - vectigali levavit. Appianus de Bello Civ. L. I. p. 623. de hac lege ita: *Βόριος* (leg. *Θόριος*) *δημαρχῶν εἰςηγήσατο νόμον, τὴν μὲν γῆν μηκέτι διανέμειν, ἀλλ᾽ εἶναι τῶν ἐχόντων, καὶ φόρους ὑπὲρ αὐτῆς τῷ δήμῳ κατατίθεσθαι, καὶ τάδε τὰ χρήματα χωρεῖν εἰς διανομάς* - - sc. *τῷ δήμῳ*, etc. Cautum est etiam ea lege de pascuis nonnihil, ut colligere licet e Cic. de Or. II. 70. Ejus duo fragmenta insignia edidit Sigonius de Ant. J. I. L. II. c. 2.

TITIA, quae pro Muren. c. 8. laudatur, Pighio ad A. CCCCLXXXVIII. videtur esse *C. Titii* Trib. pl., qui illo anno legem tulit, de Quaestorum numero duplicando, et provinciis quaestoriis sortiendis, e SCto; qua opinione nihil se probabilius a quoquam dici vidisse, ait Graevius ad h. l.

TITIAE leges, quae de Legg. II. 6. dicuntur, sunt *Sexti Titii*, seditiosi Tribuni A. U. DCLIV. Tulit *agrariam* legem. v. Cic. de Or. II. 11. Titia, quae memoratur de Legg. II. 12., sine dubio est ejusdem. Nam eodem modo, ut c. 6., jungitur *Liviis.* Atque ex eo loco mihi fit verosimile, *Titias leges* per enallagen dici pro *Titia lege.*

TRIBUNITIA lex dicitur saepissime, quod omnes sciunt, quae a Tribuno lata est; sed illud neglexerunt omnes, quos vidi, animadvertere, *tribunitiam legem* dici etiam eam, quam Pompejus tulit *de Tribunis reficiendis potestate pristina*, quam iis Corn. Sulla ademerat. Act. I. in Verr. c. 16.: *Vident ad-*

adhuc post legem tribunitiam (quam fc. Pompejus tulit) *unum fenatorem vel tenuiffimum effe damnatum.* Sic *judicium Junianum* fignificare poteft non folum, quod exercuit, cui praefuit Junius, et fic eft in Cluentiana; fed etiam quod fuit de Junio, in quo reus fuit Junius, ut faepe judicia apud Ciceronem a reis vocantur, v. c. judicium Verris, Cluentii.

TULLIA, a *M. Cicerone de ambitu* lata A. U. DCXC., memoratur in Vatin. 15. pro Sext. 64. pro Mur. c. 32. fq., ex quo loco accuratius cognofcere hanc legem licet. Nam ambitus genera ab Sulpitio objecta Murenae commemorantur et refelluntur. Poena etiam acerbior ea conftituta effe dicitur, quae in Calpurnia fuit, nempe exilium, v. Muren. 41., idque decem annorum, ut tradit Dio Caff. XXXVII. p. 42. Morbi quoque excufationi poena conftituta eft etc. v. pro Mur. c. 23.

VALERIA, Agr. III. 2. pr. S. Rofc. 43. L. I. de Legg. etc., eft *L. Valerii Flacci* Interregis A. U. DCLXXI., qua L. Cornelium Sullam Dictatorem creavit, tulitque, ut omnia, quae feciffet, rata effent, poffetque impune, quem vellet, indicta caufa interficere.

VARIA lata eft à *Q. Vario Hybrida* Trib. pl. A. U. DCLXII. *de majeftate*; qua fancitum eft, ut quaeftio haberetur de iis, quorum opera confiliove Socii contra populum Rom. arma fumfiffent. Nam eo anno Coff. L. Julio Caefare et P. Rutilio Lupo ortum eft bellum in Italia, quod Sociale, Marficum et Italicum appellatur. Hujus legis frequens mentio ap. Ciceron., v. c. pro Mil. c. 36. in Brut. c. 56. 88. Quaeft. Tufc. II. 24. etc. Sed in loco poftremo Bohierius, Vir fummus, intelligi vult aliam legem Variam *de inceftu*, quod Valerius M. III. 7. M. Antonium de inceftu accufatum tradit, eumque locum huc retulere interpretes. Sed temporum ratio facile arguit hanc fententiam. Cicero dicit fe *vidiffe* Antonium pro fe dicentem caufam lege Varia. At accufatio de inceftu facta eft anno quaefturae provincialis, quam Pighius refert ad A. U. DCXL., quo Cicero natus nondum erat. Neceffe igitur eft, ut idem poft etiam accufatus fit de majeftate e lege Varia, cum Cicero jam forum attigiffet.

VATINIA, *P. Vatinii* Trib. pl. A. U. DCXCIV. Confule Caefare lata, *de repetundis*; ut repetundarum judicio liceret, alterna confilia rejicere, unde ipfa *lex de alternis confiliis rejiciendis* dicitur in Vatin. c. 11. *Confilia* funt judices omnes, quos Praetor fortitus eft; eos omnes ex hac lege femel rejicere licet reo, femel accufatori; cum antea nonnullos tantum rejicere liceret ex eodem confilio utrique, quorum

loca subsortitione Praetoris replebantur. *Alterna consilia rejicere* ergo est idem ac *alterius rejicere consilia*, ut Verr. II. 13. *cum alternae civitates rejectae essent*; pro alternis, semel ab accusatore, semel ab reo.

VATINIA ejusdem Tribuni, qua Caesari, cui jam lege *Sempronia* de provinciis Senatus Galliam ulteriorem attribuerat, etiam citerior cum Illyrico et tribus legionibus stipendiisque in quinquennium data est, in Vatin. c. 12. De hac lege etiam capiendus locus videtur c. 15., ubi reprehendit Cicero Vatinium, *quod sua lege factus sit legatus Caesaris in Gallia*. Nam quod Manutius putat, legem ab eo latam, ut legati provinciales a populo crearentur, nullo idoneo testimonio demonstrari potest.

VATINIA alia rogatio, sed non perlata, memoratur in Vat. c. 9. sq., qua latum est, ut quaestio haberetur de iis, quos L. Vettius, qui in Senatu confessus esset, se cum telo fuisse et Cn. Pompejum occidere voluisse, participes illius consilii fuisse diceret.

De VI leges, *Plotia* et *Lutatia*.

VIARIA lata a *C. Curione*, Paullo et Marcello Coss. A. U. DCCIII., *de viis muniendis*, non dissimilis agrariae Rulli. Coelius ep. 6. Ad hanc ferendam legem quid Curionem impulerit, docet Appianus B. C. L. II. p. 732. ed. Toll. Nempe quod aere alieno oppressus pecuniam acceperat a Caesare, ne sibi in tribunatu adversaretur. Hanc mercedem ne frustra accepisse et Pompejanis aliqua ratione adversari videretur, quod facile intelligebat, eos huic legi repugnaturos esse: *Εἰσηγεῖτο βαρυτάτας ὁδῶν πολλῶν ἐπισκευάς τε καὶ κατασκευάς, καὶ αὐτὸν ἐπιστάτην αὐτῶν ἐπὶ πενταετὲς εἶναι*; quae verba similitudinem ejus cum *Servilia agraria Rulli* satis demonstrant. Sed fortasse etiam eadem ornamenta potestatis, eandem potestatem in provinciis dedit, quam *lex Servilia*. Ex ep. ad Att. VI. 1. etc. mihi videtur colligi posse, constitutum fuisse vectigal aerario solvendum, in vehicula, esseda, rhedas, lecticas, equos, etc., quibus in itineribus uterentur, ut ea pecunia in viis muniendis consumeretur. Nam cum Vedius Ciceroni obvius factus esset cum duobus essedis et rheda, equis juncta, et lectica et familia magna; horum causa dicit Cicero, Vedio solvendum ex lege Curionis, si perferatur, sestertia centena. Id vectigal simile fuisset ex parte ei, quod nos dicimus *Geleite*, quod in vias muniendas impenditur, hoc certe sub titulo exigi solet. Quidam

hanc

hanc legem male *Vivariam* aut *Vinariam* aut *Vineariam* appellant. v. Contarenus de Frum. Larg. c. 9. Lipf. Elect. I. 8.

VILLIA, v. *Annales.*

VOCONIA, lata a Q. *Voconio Saxa* Trib. pl. A. U. DLXXXIV. fuadente Catone. Eft *teftamentaria*, de mulierum hereditatibus: qua fancitum eft, ut, *qui poft A. Poftumium et Q. Fulvium Cenfores cenfus effet, ne heredem virginem, neve mulierem, faceret.* Cic. in Verr. I. 42. neve mulier legati nomine plus caperet, quam heres. ibid. 43. Eadem lex laudatur pro Balbo c. 8. de Fin. II. 17. de Senect. c. 5. *Cenfi* e Voconii mente fine dubio erant *cives*, quod nemini licebat, deferre ad Cenforem rem fuam, nifi qui civis Rom. effet. Sed in hoc verbo calumniabantur, qui rem fuam ad uxorem aut filiam transferre cuperent. Nam cum illis temporibus lex cenfus Serviana, de vendendis incenfis, non acerbe aut fevere fatis fervaretur, et multi cives Rom. incenfi effent, (caufas vid. ap. Perizon. libro mox memorando p. 129.) hi, qui feminam heredem faciebant, propterea fe lege Voconia teneri negabant, quod incenfi effent. Atque hac calumnia verbi *cenfus* eludebant legem, Praetoribus facilibus in re dura. Nam ex Verrinae l. c. intelligi poteft, Praetores ante Verrem omnes ex hac calumnia decreviffe, et hereditates hoc modo ad filias mulieresque transire potuiffe. Qui autem cenfi erant, adeoque legem eludere calumniando non poterant, heredem fiduciarium faciebant, h. e. qui hereditatem cerneret quidem, fed deinde filiae, aut cuicumque teftator voluiffet, redderet, fi honeftius effet. Nam fi quis perfidus negabat fe hereditatem filiae redditurum, cogi non poterat. v. de Fin. II. 17. De hac lege multi, in primis Balduinus, fed omnium optime Jac. Perizonius in Disf. de lege Voconia, qui primus hujus legis vim accurate perfpexit. [Cic. de Rep. III. 10. Zimmern üb. d. Lex Vocon. in deffen u. Neuft. röm. rechtl. Unterf. Bd. 1. p. 311 — 331. Savigny üb. d. Lex Vocon. in d. Abh. d. hift. phil. Claffe d. Akad. d. Wiff. zu Berl. a. d. J. 1818 — 19. Berl. 1821. p. 1 — 20. R.]

INDEX GEOGRAPHICUS.

A.

ABDERA, urbs Thraciae, crasso coelo, Democriti patria. Roma Abdera ad Att. IV. 16. dicitur, propter stuporem Senatorum. v. Ind. Gr. 'Αβδηριτικόν. Unde *Abderites*, de Nat. Deor. I. 23.

ABYDUS, oppid. Troadis, ad Hellespont., e regione Sesti, ad Her. IV. 54.

ACARNANIA, pars Graeciae versus occidentem ad mare Ionium inter Ambracium sinum et Acheloum fluvium, in Pis. 40.

ACHAEI, in Caecil. 20. et ACHIVI, de Div. 1. 16., populi Graeciae, proprie qui Achajam incolunt in Peloponneso.

ACHAJA, provincia Romana, Peloponnesum et Graeciam proprie sic dictam cum circumjectis insulis continens. Proprie pars Peloponnesi, isthmo vicina, p. Flacco 40.

ACHAICUS, Act. I. in Verr. 2.

ACHERINI, L. III. in Verr. 43. Siciliae populus, exiguae civitatis, sed ignotae veteribus auctoribus. Itaque Cluverus Sic. Ant. II. 2. vocem vitiatam putat, et, probante Harduino, legendum conjicit *Scherini* a *Schera*, urbe Siciliae mediterraneae versus septentrionem, inter Hypsam et Crinissum fluvium. Ap. Silium VIII. 269. memoratur *pubes liquentis Acheti*, pro quo Dan. Heinsius scribebat, *Pubes ingentis Acheti*; qui ipse fluvius aut locus ignotus est. unde illud nomen varie tentatur. *Pubes Acheti* possunt dici *Achetini*. Et fortasse sic scripsit Cicero. Sed nil definio. Ceterum semel hic dixisse sufficiat: Non valere banc rationem, qua in hujusmodi nominibus Geographi et Critici saepe utuntur: *Hoc nomen in nullo alio auctore occurrit, ergo vitiatum est, et in notum nomen mutandum.* Quis enim contendat, omnia loca exigua et obscura Siciliae, aut cujuscumque regionis, memorata esse Geographis antiquis, aut aliis auctoribus? Si nil variant MSS. meliores, aut ipsa ratio manifeste vitium lectionis convincit, nil tentandum. Sic judicat etiam Drakenb. ad Liv. VIII. 12.

ACMONENSES, pr. Flacc. 15. incolae *Acmoniae* Phrygiae magnae. In Hieroclis Synecdemo 'Αχμῶνα dicitur, ad q. l. v. Wesselingius, V. C. Alia est *Acmonia* Daciae Trajani. Vitiose edd. vett. quaedam *Aemonenses*.

ACRADINA, vel *Achradina*, in Verr. lib. IV. 53. pars Syracusarum.

ACRAGIANAE, vid. *Agragianae*.

ACRONOMA, ad Att. XIII. 40. locus incertus. Pithoeus in margine libri sui scripsit *saxa Acherontia*, quod, sive ex ingenio, sive ex libro est, non absurdum puto. Nam *Acherontia urbs* Apuliae in alto saxo jacebat, unde

de *nidum Acherontiae* appellat Horatius, Od. III. 4. 14.

ACTIUM, urbs et promontorium Acarnaniae prope finum Ambracium, pugna inter Octavium et Anton. nobilitatum, Fam. XVI. 6.

ACTIUM CORCYRAE, ad Att. VII. 2. Locus f. portus infulae Corcyrae, cui infulae nomen adjicitur, ne cum Actio Acarnaniae confundatur.

ACULANUM, ad Att. XV. 2. putant effe idem cum *Aeculano*, quod eft oppidum in Hirpinis. Sed Manutius negat, locum fanum effe, et conjicit *Herculanum*, quod non longe abeft a Pompejano: pro *Acculanum* dicitur et *Eclanum*, in Itinerar. Anton. ubi vid. Wefielingium. conf. Goefii Ind. in fcript. R. Agr.

ADRAMITENUS, p. Flacc. 13. fi vera lectio effet, effet ab Adramitis, parte Sabaeorum, in Arabia felici. vid. Bochart. G. S. P. I. L. II. c. 13. Sed non eft dubium, quin, auctoribus doctis viris, legendum fit:

ADRAMYTTENUS, ab Adramytteo f. Adramyttio, nobili Myfiae urbe in maritima ora.

ADRIANUM MARE, ad Att. X. 7. quod vulgo *Adriaticum* dicitur. Sic etiam dicitur in Pifonem, et apud Horatium.

ADRUMETUM, pro Flacc. 28. oppidum Africae propriae, Byzacenae provinciae caput. Sed non eft dubitandum, quin cum Graevio recipiendum fit e Camerarii, Urfini, Sylvii conjectura *Adramyttium*. Quid enim *Adrumetum* Africae ad Praetorem Afiae ejusque legatum? Ceterum in nomine *Adramytii* ita variant veteres libri, ut non mirum, fi hujusmodi error in Ciceronem irrepfit. v. Duker. ad Thucyd. V. 1. et Wefleling. ad Anton. Itin. p. 335.

AEDUI, populi in Gallia Lugdunenfi. [Scribuntur etiam *Haedui, Hedui, Edui*, ap. Strab. *"Eδουοι*, ap. Ptol. *Aἴδουοι*. Fam. VII. 10. R.]

AEGAEUM MARE, inter Afiam et Europam; hinc Graeciam Macedoniamque, illinc Cariam et Ioniam, adluens, (Manil. 18. Legg. III. 16.)

AEGINA, infula in finu Saronico, inter infulas Graeciae minores, circa Peloponnefum, (Fam. IV. 5.)

AEGINETAE, de Offic. III. 11. incolae infulae *Aeginae*.

(AEGYPTUS in Africa feptentrionali verfus orientem fita. Her. III. 2. Att. II. 5. IX. 11. [in Pif. 21. in Rull. 16. R.] Unde)

(AEGYPTIUS, incola Aegypti, de N. D. I. 16. 36. III. 15. Tufcul. V. 27. Rex *Aegyptius*, in Pif. 21.)

AEMILIA, ad Div. X. Ep. 30. Via in Gallia Cispadana a Placentia ad Ariminum, ita dicta, quia ab Aemilio Lepido ftrata eft.

AENARIA, ad Att. X. 13. infula oppofita Campaniae, quae et *Pithecufa* dicitur. Bochart. G. S. P. II. L. I. c. 33. mavult *Enaria* fcribi ab *enaribus*, i. e. fimiis, quod et Salmafio placebat, reprehenfo a Voffio ad Melam, p. 519. qui a fodinis aerariis dictam putat. Plinius H. N. III. 6. a figlinis doliorum Pithecufam dictam putat.

AENUS, ex emend. Turnebi Adverf. XX. 28. pro Flacco 14. Thraciae urbs antiquiffima, Homer. Iliad. δ. 520. laudata, ad oftium orientale Hebri. Locis de hac urbe a Cellario G. A. T. I. p. 1061. allatis addendus hic Plinii H. N. XVII. 4. *Vites aduri - - Aenos fenfit admoto Hebro*. Pro *Aeno* ap. Ciceronem olim lectum *Aemo*, et inde *Haemo*, non eft mirum, cum facilis confufio fit. In Actis Concil. Conftantinop. II. Coll. 8. p. 240. fubfcribit Paullus epifcopus *Aenorum*, pro *Aeniorum*. v. Wefleling. ad Hierocl. p. 634. ubi plures de auctore urbis fcriptores laudantur.

AEOLIA, regio Afiae minoris maritima, quae a Lydia usque ad Hellespontum, atque Proponti-

dem

AL-

ARGI,

ARGI, urbs Argolidis, unde
ARGIUS, Tusc. Q. I. 47. *Argia Sacerdos.*
ARGIVUS, Brut. 13.
ARGOLICUS, de Fin. V. 18.
ARGILETUM, ad Att. XII. 32. mons urbis Romae, ubi Cicerones domum aut tabernas habuisse videntur; unde *Argiletanus*, ad Att. I. 14.
ARGINUSAE, Off. I. 24. insulae tres prope Lesbum, ad quas Lacedaemoniorum dux Callicratidas ab Atheniensibus in bello Peloponnesiaco victus est.
ARICIA, Agr. II. 35. oppidum Latii sub Albano monte. Unde
(ARICINUS, Phil. III. 6. uxor *Aricina*, municipium *Aricinum.*)
ARIMINUM, Verr. I. 14. Umbriae oppidum, trans Apenninum ad mare situm. Unde
ARIMINENSES, in Verr. Lib. I. 12. Caecin. 35.
ARIOPAGUS, ad Att. V. 11. mons, ubi Mars judicatus erat; deinde judicium Atheniensium; unde *Ariopagitae*, de Div. I. 30.
[ARMENIA, de Div. II. 17. Asiae regio, cf. Plin. H. N. VI. 8. 9. R.]
ARMENII, populi Asiae, p. Murena 15.
ARNIENSIS, de Lege agrar. II. 29. tribus Rom. et regio Etruriae.
ARPI, ad Att. IX. 3. oppidum Apuliae.
ARPINUM, ad Att. II. 11. urbs Italiae et municipium, duobus civibus C. Mario et M. Cicerone nobilitatum, unde *Arpinates* dicuntur: et *Arpinas*, ad Att. I. 6. V. 1. IX. 6. de praedio.
ARRETIUM, ad Div. XVI. ep. 12. oppidum Etruriae, unde *Arretini* dicuntur. pro Caecina c. 33. pr. Mur. 24. etc. ad Att. I. 19.
[ARSINOË, in Pis. 37. Aetoliae urbs. R.]
ARTEMITANI, ad Att. I. 19. Sed legendum cum Graeviana *Arretini*. *Artemita* enim nulla fuit in Italia, quod constet. v. Intt. ad Anton. Itiner.

ASCULUM, Brut. 46. oppidum in Agro Piceno, quod et *Asclum* dicitur, et ap. Hieroclem *Ἄσκλος*. unde p. Sull. 8. *Asculani*. Brut. 46.
(ASIA, provincia Rom., cujus fertilitas et copiae laudantur, p. Manil. 6. Unde)
(ASIATICUS, Brut. 13. oratores *Asiatici*. Manil. 22. 23. bellum *Asiaticum* s. Mithridaticum. Cognomen Scipionis, quem vide.)
ASPENDUM, in Verr. Lib. I. 20. urbs Pamphyliae.
ASSORINUS AGER, in Verr. Lib. III. 18. circa *Assorum*, Siciliae oppidum inter Agyrium et Ennam. Verr. IV. 44.
ASSYRIA, de Fin. II. 32. pars Asiae majoris, ultra Tigrin, unde *Assyrii* dicuntur, de Div. I. 1.
ASTURA, ad Div. VI. ep. 19. ad Att. XII. 40. flumen Latii, in quo insula ejusdem nominis, ubi Ciceronis villa.
ASTYPALENSIS, de N. D. III. 18. ab *Astypalaea*, insula maris Cretici, unde rectius dicitur *Astypalaeensis* quam *Astypalensis*, et sic est in Davisiana.
ATANDRIUS s. ANTANDRIUS, ad Q. Frat. I. 2. ab oppido Mysiae *Atandro* s. *Antandro*, ut Strabo appellat, et vulgo laudant; idque rectius videtur Cel. Wesselingio ad Hieroclem p. 661. qui *Ἄτανδρος* habet.
ATELLA, de Lege agrar. II. 31. oppidum Campaniae inter Capuam et Neapolim. Dicitur *Atellanum* municipium, ad Q. Fr. II. 14. et *Atellanius versus*, de Div. II. 10. e fabula Atellana.
ATHAMANUM GENS, in Pison. 40. populus Athamaniae, regionis Graeciae, de cujus situ disputant, aliis ad Illyricum, aliis ad Thessaliam, aliis ad Aetoliam, ad Epirum denique aliis referentibus.
(ATHENAE, celeberrima totius Graeciae urbs, cujus laudes de Or. I. 4. Att. V. 10. Caecil. 12. Unde)
(ATHENIENSES, Flacc. 26.)
ATHOS, mons Macedoniae, a Xerxe perfossus. de Fin. II. 54.

Itinerario Antonini p. 272. occurrit *Blandona*, sed nec loca conveniunt, nec illud ipsum nomen a suspicione corruptionis liberum est. In libris antiquis fere est *Blandenone* in ablativo, unde verum nomen videtur *Blandeno*.

(BLAUDENIUS, ab urbe Blauda, unde Zeuxis ortus, ad Q. Fr. I. 1.)

BOEOTIA, regio Graeciae, Euripo, Attica, Phocide et Locride cincta. Unde *Boeotius*, Div. II. 25.

BONONIA, urbs Galliae Cispadanae. (Unde *Bononiensis*, Brut. 46.)

BORIA vel BOREA, ad Attic. XVI. 4. urbs Africae, forte ad promontorium *Boreum* in Cyrenaica, ad Syrtim majorem: Plin. V, 4. sed nomen dubium est. Procopius περὶ τῶν κτισμάτων VI. 2. memorat urbem *Borium*, ultimam Pentapoleos versus occidentem, quae et memoratur in Itin. Anton. p. 66. ubi vid. Suritam et Cel. Wesseling.

BOSPORUS, Mur. 15. fretum, quod Propontidem et Pontum Euxinum committit: a quo dicuntur:

BOSPORANI, L. Man. 4. populi ad Bosporum Asiatici.

BOVIANUM, Cluent. 69. oppidum Samnitium.

BOVILLAE, ad Att. VI. 13. oppidum non procul a lacu Albano ad viam Appiam, ad quod Clodius a Milone interfectus est, quam caedem Cicero *pugnam Bovillam* vocat. Ap. Front. de Colon. p. 103. est etiam *Bovilla*.

BOVILLUS, adj. ad Att. V. 13.

BOVILLANA vicinitas, pro Planc. 9.

BOVILLANUS FUNDUS, ad Q. Fr. III. 1. 2. ab ignobili loco in Arpinati, non Bovillis illis, quae sunt ad Appiam.

(BRITANNIA, Anglia, Albion, regio nota, ad Q. Fr. II. 16. de N. D. II. 34. Unde *Britannicus*, de N. D. III. 10.)

BRUNDUSIUM, oppidum in Calabria, portu in primis nobili, e quo trajectus in Graeciam, ad Att. V. 5.

BRUTII, populi magnae Graeciae, p. Caecin. 19.

BULLIENSES, in Pison. 40. sine dubio a *Bullide*, Macedoniae (proprie Illyriae) urbe et Caesari de B. C. III. 40. memorata, unde F. Ursinus rescribebat: *Bullidenses*, ut habet idem Caesar l. c. c. 12. item Plinius major IV. 10. Phil. XI. 11. dicitur *Byllis*. ad Div. XIII. 42. *Bulliones*.

BUTHROTUM, oppidum Epiri, in quo Atticus domum habuit. De ejus urbis causa saepe est in epp. ad Att., quae cognoscitur optime ex epistola ad Plancum, ad Att. XVI. 16.

BUTHROTUM, ad Att. IV. 8. adjective. [*Buthrotius*, adj. ad Att. XIV. 10. 11. R.]

BYLLIS, Philip. XI. 11. oppidum in ora maritima Macedoniae, s. Illyriae, quod et *Bullis* dicitur: unde in libris *Bullienses* s. *Bullidenses* et *Byllidenses*. vid. Var. Lect. ad Caes. de B. C. III. 12. 40. et viros doctos ad Liv. XXXVI. 7. inpr. Drakenb. ad XLIV. 30.

(BYZANTIUM, urbs Thraciae ad Bosporum Thracium, p. Domo 20. ad Q. Fr. II. 9. Unde *Byzantinus* adj. l. l. et *Byzantius*, de Prov. cons. 3. urbs *Byzantiorum*.)

C.

CAESENA, ad Div. XVI. 27. oppidum in Gallia Cispadana Senonum.

CAICUS, Flacc. 29. amnis Mysiae.

CAJETA, ad Att. I. 3. portus celeber Italiae, ad mare inferum, prope Formias, ubi erat Ciceronis Formianum. Casaubono h. l. et ep. 4. videbatur *Cajeta* pro Ciceronis Formiano dici. Nihil opus, si locum inspexeris. Exposita dicit signa in portu Cajetano, seque nissurum, qui pro vectura solveret et auferret signa.

CALACTA, in Verr. lib. III. 43. oppidum Siciliae post Halesam, unde *Calactini*, Verr. III. 43.

dia

dia inter Flaminiam et Aureliam. Nomen habet a *Caſſio*, incertum, quo.

CASSINAS fundus, Philipp. II. 40. M. Varronis, de quo vid. de R. R. III. 5. pro *Caſinum*, unde *Caſinas* et *Caſſinas* fit. Quamquam et *Caſſium* pro *Caſinum* invenitur ap. Frontin. l. c. p. 134. pro quo tamen forte legendum *Caſſinum*.

(CASSIOPE, oppidum et portus Epiri, ad Fam. XVI. 9.)

CASTULONENSIS ſaltus, ad Div. X. ep. 88. in Hiſpania Tarraconenſi prope urbem *Caſtulonem* ad ripas Baetis ſitam.

(CATADUPA, Somn. Scip. 5. loca, ubi Nilus magno cum ſonitu ſe praecipitat.)

CATINA, in Verr. II. 75. urbs Siciliae, unde *Catinenſes*, Verr. III. 43. de ea v. Dorvillii Sicula c. 13.

CAUCASUS, Tuſc. II. 10. mons Aſiae, Iberiam et Albaniam a ſeptentrione claudens.

CAUDICINI, de Offic. III. 30. oppidum Samnii, a quo *furcae Caudinae*; *pax Caudina* dicuntur: item *Caudinum proelium*, Cato 12.

(CAUDIUM, oppidum Samnii, de Off. III. 30.)

CAUNII, ad Q. Fr. I. 1. 11. cives *Cauni*, de Div. II. 40. urbis Cariae maritimae: ubi et eſt *Cauneus*. *Ficus Cauneae* in magno pretio in Italia erant, vid. l. c. ſunt enim Caricae optimae. Fruſtra Gron. ad h. l. malebat *Cauniae*, item Duk. et Drakenborch. ad Liv. XXXIII. 20. nam utrumque rectum eſt, ut *Alexandria* et *Alexandrea*; et *Cauneus* (*Cauneas*) melius intelligitur omen (*cave ne eas*) quam e *Caunius*. De urbe *Cauno* dignus eſt qui conferatur Cel. Weſſeling. ad Hieroclis Synecdemum p. 685.

CELTIBERI, Tuſc. II. 27. populi Hiſpaniae Tarraconenſis, a

CELTIBERIA, Phil. XI. 5. regione Hiſpaniae Tarraconenſis.

CENTURIPAE, Verr. IV. 29. oppidum Siciliae XII m. p. ab Aetna, ut eſt in Itiner. Anton. p. 93. Sed ibi eſt *Centuripa*, quod Weſſelingio neutrum pl. videtur. Recte. (v. Dorvillii Sicula p. 167. qui in jugis Aetnaeis ponit: hodie *Certolibi*.) Nam ſic Strabo L. VI. pag. 417. ed. Almel. *Κεντόριπα κεῖνται*, et ſic ſaepius. Hinc

CENTURIPINUS, in Verr. II. 58. III. 45.

CEOS, ad Att. V. 12. inſula celebris e Cycladibus; dicitur et *Cea*; patria Simonidis. (Unde *Ceus*, incola inſulae, de Div. I. 57.)

CEPHALEDUM, in Verr. II. 52. oppidum Siciliae: de nominis varia ſcriptura et terminatione vid. Interp. ad Strab. L. VI. l. c. et Weſſeling. ad Ant. It. p. 92. Hinc *Cephaleditani*, in Verr. II. 52. (*Cephaleditana* civitas, Verr. III. 43.)

CERAMICUS, ad Att. I. 10. locus celeber Athenis duplex, alter in urbe, alter extra urbem, cujus ſaepiſſime apud Graecos mentio. De utroque docte ſcripſit Meurſius in libello de *Ceramico gemino*, qui extat Theſ. Gronoviani T. IV.

CHALCEDONIUS, a *Chalcedone*, urbe Bithyniae, de Or. III. 32.

CHALCIDICUS EURIPUS, de Nat. D. III. 10. fretum inter Euboeam et Graeciam continentem, quod nomen habet a *Chalcide*, Euboeae urbe, ſepties die ac nocte reciprocans de vulgari fama. Plin. II. 97. Mela II. 7. ad q. l. vid. Voſſium p. 510. 511. inpr. Liv. XXVIII. 6. qui illius freti naturam breviter, ſed accurate deſcribit.

(CHALDAEI, Babylonii, aſtrologi, de Div. I. 1. II. 41. Unde)

(CHALDAICUS, adj. de Div. II. 42.)

CHAONIA, ad Att. VI. 3. regio Epiri.

(CHARYBDIS, locus in mari Siculo periculoſus navigantibus, tranſlate uſurpari ſolet pro voragine. Verr. L. V. 56.)

COLCHIS, regio ad litus orientale Ponti Euxini notiſſima, cujus populi *Colchi*, ad Att. IX. 10.
COLLATIA, Agrar. II. 35. oppidum Latii non procul ab urbe Roma.
(COLLINA, porta urbis Romae, de Leg. II. 23.)
COLOPHON, urbs Ioniae celebris, p. L. Manil. 12. unde *Colophonii*, ad Div. XIII. 69. de Div. I. 3.
COMENSIS, ad Att. V. 11. a *Como* s. *Novocomo*, colonia Transpadana Galliae Cisalpinae.
(COMITIUM, erat Romae locus, in quo habebantur comitia. Verr. III. 4.)
COMMAGENE, ad Div. III. 10. pars Syriae, Amano monti et Euphrati interjecta: unde *Commagenus*, ad Att. II. 12.
COMMORIS, ad Div. XV. ep. 4. vicus vel caſtellum Ciliciae in Amano monte.
CONSENTINI, de Fin. B. I. 3. cives oppidi *Conſentiae* in mediterranea Brutiorum.
(COOS, *Cous* s. *Cos*, inſula, ad Att. IX. 9. Unde)
(COUS, (adj.) in Verr. IV. 60. ab inſula *Co*; inter Aſiaticas ſita ad oram occidentalem, in qua urbs eodem nomine, de Div. I. 13. Venus *Coa*.)
CORCYRA, inſula nota Graeca a parte occidentali, cujus populi *Corcyraei*, ad Fam. XVI. 9.
CORDUBA, urbs in Hiſpania ulteriori s. Baetica, Verr. IV. 25.
CORFINIUM, ad Att. VIII. 3. etc. municipium in Pelignis, cum bello Italico, tum civili Caeſaris nobilitatum. v. Caeſ. de B. C. L. I. unde *Corfinienſis*, ad Att. VIII. 5.
CORINTHUS, urbs Achajae, ad Iſthmum; a Mummio deleta et a Jul. Caeſare inſtaurata: a qua dicuntur *Corinthia vaſa*, Roſc. Amer. 46. Tuſc. II. 14. et *Corinthium aes*, ad Att. II. 1. etc. factitium, e variis metallis artificioſe miſtum et ante Corinthum a Mummio deleſam notum. v. Dukerus ad Flor. II. 16. Bochartus Hieroz. II. 6. 16. Forte poſt eam dirutam primum Romae innotuit, cum in praeda Corinthia ſigna et vaſa ex hujusmodi aere facta Romam perlata eſſent. (*Corinthius* ager, Agr. I. 2.)
CORIOLANUS, ad Att. IX. 10. a *Coriolis*, urbe Latii ad viam Appiam.
CORYCUS, ad Div. XII. 13. oppidum Ciliciae.
COSANUM, ad Att. IX. 6. 9. ager urbis *Coſae* in Etruria.
(COSSUTIANAE *tabernae*, locus ignobilis et obſcurus, ad Fam. XVI. 27.)
CRABRA AQUA, Agrar. III. 3. aquae ductus ex agro Tuſculano ad urbem deductus: unde et Tuſculana dicitur Balb. 20. ſed poſt Tuſculanis aqua Crabra relicta ſub Auguſto. v. de ea Frontin. de Aquaeduct. n. 9. Nuper de ea disputatum eſt in quaeſtione de ſitu Tuſculanae villae Ciceronis.
CRANNON, de Or. II. 6. urbs Theſſaliae: melior ſcriptura eſt *Cranon*, ut docet Drakenb. ad Liv. XXXVI. 10. qui et h. l. ſic ſcribi tradit in Cod. Trajectino.
CRATER, ad Att. II. 8. fuit ſinus inter Miſenum et Minervae promontorium amoeniſſimus, de quo v. Strabo L. V.: in eo et Bajae.
CRETA, inſula Graeca inter Aegaeum et Cyrenaicum mare, (p. Flacco 13. Unde)
(CRETENSIS, i. q. *Cres*, p. Flacco 3. de N. D. III. 21.)
(CRETICUS, cognomen Metelli, quod Cretam devicerat, ad Att. I. 19. pro Flacco 13.)
CRETES, Tuſc. II. 14. incolae Cretae. (Epimenides *Cres*, de Div. I. 18.)
CRODUNUM, pro Fontej. 5. pro quo alii *Crodunum* legunt: locus fuit obſcurus in provincia Gallia, forte non procul Toloſa.
CROMMIU-ACRA, ad Div. XII. ep. 13. promontorium Cypri, *Κρομμύου ἄκρα* Gr. contra Anemurium, promontorium Ciliciae. v. Victor. ad h. l.

II. 72. v. Harduin. ad Plin. XXXIII. 11. *Deliacus Gallinarius*, Acad. II. c. 26. cf. c. 18. v. Taylor ad Marmor Sandvicenfe p. 57.

DENSELETAE, in Pifon. 34. Thraciae populi; etiam *Denteletae* dicuntur.

DERTHONA, ad Div. XI. ep. 10. urbs Liguriae, inter Genuam et Placentiam fita, colonia Romanorum.

DIANIUM, in Verr. Lib. I. 34. V. 36. oppidum in Hifpania Baetica maritima, dictum a Diana, praecipue ibi culta.

DIONYSIPOLITAE, ad Q. Fr. I. 2. 2. pro quo Urfinus: *Dionyfopolitae*, a *Dionyfopoli*, Phrygiae urbe, quae ad Ciceronis provinciam Ciliciam pertinuit, de qua loquitur Cicero.

DODONA, urbs Epiri, in cujus querceto templum Jovis et oraculum, quod dicitur *Dodonaeum*, de Div. I. 1.

DOLOPES, populi Epiri, in Pif. 37. 40.

DOMITIA VIA, pro Font. 4. in Gallia provincia, quam nomen tuliffe putat Hotomannus a Cn. Domitio, qui Pro - Cof. cum Gallis et Allobrogibus bellum geffit.

DORES, populi Graeciae, in Aetolia, a Doro, filio Hellenis, qui terram illam primus occupavit, pro Flacc. 27.

DORYLENSES, pro Flacc. 17. incolae oppidi *Dorylaei*, quod erat in Phrygia.

DREPANITANUS, in Verr. II. 57. a *Drepano*, Siciliae oppido et promontorio.

(DURIENSE proelium, cf. *Turienfe*.)

DYMAEI, ad Att. XVI. 1. a *Dyma*, urbe Achajae, in quam Pompejus bello piratico magnum numerum piratarum locaverat, ut, quoniam ea urbs mediterranea effet, a rapinis maritimis abstraherentur.

DYRRHACHIUM, celebris urbs in Illyrico, ad mare, unde in Italiam trajectus erat, in Pif. 38. (Inde *Dyrrhachinus*, de Prov. conf. 3.)

E.

ECBATANA, L. Manil. 4. *Mediae* caput, quod Tigranes, Rex Armeniae, tenebat. Armenii enim Medis aliquot provincias eripuerant, atque cum his etiam Ecbatana, totius Mediae caput. v. Graev. ad h. l. Multa de hac urbe lectu digna habet Bochart. Geogr. S. P. I. L. III. 14. ubi inter alia docet, nomen habere a diverficoloribus pinnis feptem murorum, quibus cincta fuit.

EDISSA, in Verr. lib. V. 34. urbs Siciliae cum portu, cujus nemo praeter Ciceronem mentionem fecit. Sed Cluverius ex conjectura legit, Graevius autem e Codd. Mff. Franc. et Reg. reftituit *Odyffeae*, quae urbs fuit ad promontorium Odyffeum poft Pachynum in auftrali latere. Sed Bochartus Geogr. S. P. II. L. I. c. 29. ostendit, *Ediffam* effe Phoenicum coloniam, idque nomen a Graecis mutatum in *Odyffeam*, non intelligentibus vim nominis, quod locum myrtis frequentem fignificat, et putantibus, ab Ulyffe dictam, qui prope eam Hecubae cenotaphium erexit.

EDUI, v. *Aedui*.

EGGYNA, fc. civitas, in Verr. III. 43. male pro *Engyna*, quod vide. cf. Cluver. Sic. Antiq. II. 11.

(ELEA, urbs magnae Graeciae, de N. D. III. 33. Unde *Eleates*, Tufc. II. 22. et *Eleatici* philofophi, IV. 42.)

ELEUSIS, f. ELEUSIN, de Nat. Deor. I. 42. ad Att. VI. 1. oppidum Atticae Megaram verfus, ad dextram ripam Cephifi, celeberrimum *initiis* f. *myfteriis*, Nat. D. I. 42. Libri quidam fcripti et edd. habent *Eleufinam*, ut aliis veterum fcriptorum locis: fed eam terminationem Ciceronis aevo jam ufitatam fuiffe, merito

sius et Cel. Dukerus. Defendit contra J. Gron. ap. Tacit. A. IV. 43. ubi eadem scriptura. Et sunt alia quoque nomina diversae scripturae, ut *Arabs* et *Arabus*. Virg. Aen. VII. 605. Ovid. Her. XV. 76. ubi v. Intt.

ERYMANTHIA bellua, Tusc. II. 8. ab *Erymantho*, monte Arcadiae: *Erymanthius* aper, Tusc. IV. 22. Verr. IV. 43.

ERYTHRAE, Verr. I. 19. oppidum Ioniae. (Unde *Erythraeus*, de Div. I. 18. Sibylla *Erythraea*.)

ESERNIA, s. *Aesernia*, ad Attic. VIII. 11. oppidum Samnitium ad laevam Vulturni.

ESQUILIAE, de Nat. Deor. III. 25. mons, in quo Romae pars posita, a quo dicebatur *Esquilina porta*, Cluent. 13. item in Pison. 23. etc.

(ETRURIA et *Hetruria*, regio Italiae mediae, de Div. II. 4. Unde)

(ETRUSCUS et *Hetruscus*, de Div. II. 12. haruspices *Etrusci*, ad Div. VI. 6. disciplina *Etrusca*.)

EUPHRATES, fluvius Asiae, terminus imperii Rom., ultra quem Parthi habitabant, ad Div. VIII. 10.

EURIPUS, pro Mur. 15. dicitur in genere pro freto longiori et tenuiori, quale Euboicum est, Taurominitanum in Sicilia, etc.: de *Euboico* v. *Chalcidicus Euripus*.

(EUROPA, e tribus mundi partibus una, sed minima, de N. D. III. 10.)

EUROTAS, ad Att. XV. 9. fluvius Laconiae prope Spartam, nobilis certaminibus et exercitationibus, quae a Spartanis ad eum habebantur; v. Tusc. V. 34. ubi memoratur: *cursus ab Eurota*. Ad fluvii ripam sedebant spectatores: hinc proverbii vim habere dicunt, *ad Eurotam sedere*, ut sit, aliorum miserias et labores otiosum spectare. Sed *Eurotam* Brutus appellabat rivum, qui villam Lanuvinam rigabat. Itaque *ad Eurotam sedere* est in villa otiosum versari.

EUXINUS PONTUS, mare inter Europam et Asiam, supra Propontidem, Orat. I. 38.

F.

FABRATERIA, ad Div. IX. 24. oppidum Volscorum ad amnem Trerum, hodie *Falvatera*.

FALERNUS ager, ad radices montis Massici in Campania, vino nobilis. (Brut. 83. vinum *Falernum*, Agr. II. 25. ager *Falernus*.) v. *Gaurus mons*.

FALERNUM, Phil. XIII. 5. praedium in agro Falerno, p. Cluent. 62.

FALISCUS, sc. ager, Agr. II. 25. circa *Falerios*, Etruriae oppidum, cujus incolae *Falisci*. de eo v. Heins. ad Ovid. Am. III. 13. init.

FERENTANI, Cluent. 69. incolae oppidi *Ferentii* in Apulia, vicini Venusiae. Sic vulgo. Sed Graevius bene censet legendum *Frentani*, qui sunt vicini Marucinis, quibuscum l. c. junguntur. Nam, non modo nullum est *Ferentium* aut *Ferentum* in Apulia, quod vulgo putant, sed ne *Ferentani* quidem, ut mea fert opinio, ulli sunt. Apud Horat. Carm. III. 4. pro *Ferenti* legendum e MSS. et Edd. quibusdam cum Cuningamio *Forenti*: et *Ferentani* Apuliae, apud Livium, depravati sunt, ut vidit J. Fr. Gronovius, legendumque *Forentani* e MSS. IX. 15. et alio loco *Forentum* pro *Ferentum* ib. c. 20. ut etiam Dukero et Drakenb. placet. *Ferentini* sunt in Latio et Etruria. Aliter tamen statuit Cellar. G. A. T. I. p. 714.

FESULAE, Catil. III. 6. II. 9. oppidum olim Etruriae ad Apennini radices prope Florentiam. Sulla coloniam ibi constituit. Unde

FESULANI, Mur. 24.

FIBRENUS, Leg. II. 1. fluvius, qui per Arpinatem Ciceronis fundum ferebatur.

G.

admissi fuerunt, unde et *Gallo-Graeci* dicuntur, de Harusp. 13.
(GALLIA, Europae terra inter Hispaniam et Germaniam, p. Fontej. 1. 8. de Prov. cons. 7. duae *Galliae*. Unde)
(GALLI, p. Fontej. 1. p. Flacc. 26. *Gallorum* gentes.)
GALLICANUS saltus, Or. pro Quinct. 25. ager, in Cat. II. 12.
GALLICUS ager, Brut. 14. Varr. I. de R. R. c. 2.: *Ager Gallicus Romanus vocatur, qui viritim cis Ariminum datus est, ultra agrum Picenum.* Sic autem dictus est ager iste, quod inde expulsi sunt Galli Senones. Atque hic capiendum vocabulum, ubi Gallicus Picenusque junguntur, ut fit Catil. II. aliquoties. Itaque ap. Caes. B. C. I. 29. ubi *Gallia Picenumque* junguntur, eodem modo intelligendum Galliae nomen. Dicitur etiam *Gallia quaestoria*, de qua v. ad Sueton. Claud. 24.
GALLINARIA Sylva, ad Div. IX. 23. in Campania inter ostia Vulturni et Literni juxta littus.
(GANGES, Indiae fluvius, Somn. Scip.)
GARGETTIUS, ad Div. XV. 16. a Gargetto δήμῳ s. pago Atheniensi.
GAURUS mons, Agrar. II. 14. in Campania, vino nobilis. Montes continui sunt, quorum occidentalis pars *Gaurus*, orientalis *Massicus*, septentrionalis *Falernus* dicitur: v. Flor. I. 16. et ibi Intt. *Gaurani saltus* memorantur ap. Flor. II. 6. 28. ad q. l. v. Graevium.
GEDUSANUS ager, Agrar. II. 19. memoratur inter loca a P. Servilio Isaurico sub imperium Rom. redacta. Graevio corrupta vox videtur.
GELENSES, Verr. IV. 33. III. 43. ab oppido *Gela* Siciliae, juxta fluvium, qui *Gelas* dicitur.
GERMALUS, ad Att. IV. 3. mons et pars urbis Romae.
(GERMANI, *Germaniae* incolae, ad Att. XIV. 9. p. Balbo 14.)

GETAE, ad Attic. IX. 10. populi Thraciae, Dacis vicinae.
(GNIDIUS, vid. *Cnidius*.)
(GNOSIUS, vid. *Cnosius*.)
GORTYNIUS, Phil. III. 5. a Gortyna, Cretae urbe.
GRAECIA, p. Flacc. 26. dupliciter dicitur: 1) latius, duas provincias Macedoniam et Achajam complexa; 2) angustius, de parte ea, quae inter Isthmum Peloponnesi et Thessaliam interjacet, quae Graecia proprie dicitur.
GRAECIA MAGNA, pars inferioris Italiae, coloniis Graecorum occupata. De ejus terminis et nominis ratione vid. Cellar. G. A. T. I. p. 512. [de Or. III. 34. vetus Italiae *Graecia*, quae quondam magna vocitata est. R.]
(GRAECI, *Graeciae* incolae, quorum tria genera, Iones, (Athenienses) Aeoles et Dores, p. Flacc. 27.)
GRAECOSTASIS, ad Qu. Fr. II. 1. locus Romae in foro ante curiam, ubi legati exterorum populorum et regum consistere solebant et exspectare, donec responsa acciperent a Senatu. v. Varro de L. L. IV. 32. Coelius Rhodigin. X. 5. aliique laudati Cortio ad Sall. Catil. c. 40.
(GRAJUS, i. q. *Graecus*, de N. D. II. 36. III. 21.)
GYARUS, ad Att. V. 12. asperrima insula in Aegaeo.
GYTHEUM, de Off. III. 4. navale Spartanorum.

H.

(HADRIANUM mare, i. q. *Adriaticum*, in Pis. 38.)
(HAEDUI, vid. *Aedui*.)
HALENTINUS, in Verr. III. 43. pro quo est in Graeviana *Alentinus*; quod sic esse in numis, ostendere viri docti. Est autem ab *Alento* vel *Aluntio*, oppido maritimo inter Lilybaeum et Pelorum, Verr. IV. 23. Sed idem tamen Graevius IV. 23. reliquit *Haluntinus*: cujusmodi negligentiae exempla plura sunt in Grae-

unde *Hyblaeae apes*; et *minor*, quae et *Hera* dicitur. De qua Cicero loquatur, non satis capio. Forte de magna. Nam minorem ipse *Heram* appellat ad Att. II. 1. et minorem *Megaridem* in Verr. V. 25. v. Dorvill. Sicul. p. 172.

HYDRUS, *untis*, ad Att. XV. 21. XVI. 5. urbs Calabriae cum portu, unde trajectus brevissimus in Graeciam: dicitur etiam *Hydruntum*.

HYMETTUS, de Fin. B. II. 34. mons Atticae, melle et marmore nobilis.

HYPANIS, Tusc. Qu. I. 39. fluvius in regione ad Bosporum Cimmerium.

HYPERBOREI, de N. D. III. 23. populi Sauromatiae maxime boreales.

HYRCANIA, regio in Asia majori, ad mare Hyrcanum s. Caspium, Tuscul. I. 45.

I.

JANICULUM, Agr. II. 5. 27. mons, in quo Romae pars posita.

JAPIDES, pro Balbo 14. sunt populi *Japidiae* in ora Italiae maritima, cum ex Illyride in Italiam venitur.

ICONIUM, caput Lycaoniae, ad Fam. III. 5.

IDAEUS, de Leg. II. 9. de Haruſp. 11. ab *Ida*, notissimo monte Phrygiae.

(JETINI, vid. *Letini*.)

IGUVIUM, ad Att. VII. 13. oppidum Umbriae ad viam Flaminiam; hodie *Eugubium*, *Gubio*. v. Manut. ad hunc locum. Oudend. ad Caes. B. C. I. 12. (Unde *Iguvinates*, p. Balb. 10.)

(ILIUM, i. q. Troja, Troadis caput, de Div. I, 14. Unde *Ilias*, nomen carminis Homerici de bello Trojano et Ilii excidio, p. Arch. 10.)

ILLYRICUM, Man. 12. regio mari Adriatico adjacens, Italiae opposita. (Unde *Illyricus*, p. L. Manil. 12. mare *Illyricum* et *Illyrius* de Off. II. 11.)

IMACHARENSIS, in Verr. III. 42. ab *Imachara* s. *Machara*, ut Mſ. Huydecoperianus habet, Siciliae oppido, Herbitam versus.

INALPINI, ad Div. XI. 4. populi, qui in Alpibus habitant.

(INDIA, extrema Asiae regio, Tusc. V. 27. Unde *Indi*, incolae, de Div. I. 23. II. 46.)

INDUS, de Nat. Deor. II. 52. fluvius in India.

INSUBRES, pro Balb. 14. populi Galliae Cispadanae.

(INSULA, Syracusarum pars, Verr. IV. 52.)

INTEMELIUM, ad Div. VIII. 14. urbs citra Alpes, Plin. III. 5.

INTERAMNAE, s. INTERAMNA, quod est ap. Frontinum, urbs Umbriae, (Phil. II. 41. Unde *Interamna*, incola, p. Mil. 17.) [All. scrib. *Interamnis*. R.]

IONIA, regio Asiae minoris. (Unde *Iones*, incolae, p. Flacc. 27.)

IONIUM MARE, de Orat. III. 19. est mare Adriaticum: vocat enim *superum*, et opponit *infero*. Alias sic dicitur mare omne inter Italiam, Siciliam et Graeciam.

IRPINUS fundus, Agr. III. 2. *Hirpinus*.

ISARA, ad Div. X. 15. flumen Galliae Transalpinae.

ISAURI, ad Div. XV. 2. populi Isauriae.

ISAURICUS, ad Att. V. 21. ab *Isauria*, quae est regio interjecta Pisidiae, Pamphyliae, Ciliciae et Lycaoniae.

ISSUS, ad Att. V. 20. urbs Ciliciae ad Pinarum amnem et sinum Issicum, qui ab ipsa urbe nomen tulit.

ITALIA, Agr. II. 25. angustius dicitur et antiquius de Latio. (Unde *Itali*, de Har. 9. et *Italicus*, Off. II. 21.)

ITHACA, insula Ulyssis ad Leucadiam peninsulam in mari Ionio sita. de Off. III. 26.

ITHYREI, et ITURAEI, Phil. XIII. 8. sunt populi Syriae, artis

LAURENTUM, oppidum Latii, de Orat. II. 6.
LEBADIA, de Divin. I. 33. urbs Boeotiae; ad quam fanum et antrum Trophonii.
LEMNUS, insula Graeca in mari Aegaeo. Unde *Lemnium saxum*, de Fin. B. II. 29. furtum *Lemn.* Tusc. II. 10.
LEMONIA, tribus, p. Planc. 16.
LEOCORION, de Nat. D. III. 19. templum Athenis. v. Suidas in *Λεωκόριον*, in primis Aelian. V. H. XII. 28.
LEONATICUM, de Nat. Deor. III. 19. videtur a Cicerone factum vocabulum, ut *Λεώκοριον* exprimeret; pro quo Leopardus et Lambinus *Leo natarum*, conjiciebant, probante nuper Bohierio.
LEONTINI, in Verr. II. 66. urbs *Siciliae* in ora maris Siculi inter Catanam et Syracusas; dicitur et *Leontium*, a qua dicitur:
(LEONTINUS, incola urbis, de Or. III. 32. et)
LEONTINUS CAMPUS, Philipp. II. 17. publicus populi Romani, mire fertilis, qui propterea aeque ac Campanus a Cicerone inter patrimonia reip. Rom. refertur: qui et *Leontinus ager*, de Div. I. 3. Verr. III. 44.
LEPREON et LEPREOS, ad Att. VI. 2. urbem maritimam Arcadiae esse censuit Dicaearchus in libris de descensu in Trophonii antrum. Sed est urbs maritima Achajae. Arcadia est mediterranea: pro *Arcadiae* legendum suspicarer *Achajae*, nisi Pausanias quoque L. I. c. 5. referret, nonnullos *Lepreon* ad Arcadiam referre, cum sit Elidis. Achaja et Elis confines sunt, itaque facile eadem urbs ab aliis ad Achajam, ab aliis ad Elidem referri potuit: cujus confusionis multa exempla extant.
LEPTIS, in Verr. V. 59. Duplex Leptis est, altera *magna*, prope Syrtim majorem, altera *minor*, prope Adrumetum. De qua l. c. sermo sit, conjectura colligendum. Civis Rom. dicitur Lepti negotiatus esse. Fuit ergo ea Leptis in provincia Rom. Atqui Leptis est inter Adrumetum et Tisdram, qui sunt conventus Rom. ap. Hirtium de bello Africano. Ideoque in hanc mihi convenire videtur. Memoratur eadem Leptis minor ap. Hirt. l. c. c. 7. et libera civitas appellatur. Sed in ea licebat negotiari.
(LERNA, palus Argiva, in qua hydra fuit, Tusc. II. 9.)
(LESBOS, insula in mari Aegaeo juxta Asiae minoris oram, ad Att. IX. 9.)
LESBIACI, Tusc. Qu. I. 31. incolae insulae Lesbi.
LETINI, in Verr. III. 43. Nulli sunt, quod constet, in Sicilia *Letini*. Itaque docti conjecere legendum *Jetini*, [quod recepit Orellius sine ulla adnotatione. R.] conf. Harduin. ad Plin. III. 8. Legi etiam posset *Netini*, qui ipsi Ciceroni in Verrinis memorantur.
LEUCADIA, Tusc. Qu. IV. 34. peninsula Acarnaniae.
LEUCAS, Tusc. Qu. IV. 18. promontorium peninsulae Leucadiae; sed v. *Leucata*.
LEUCAS, ad Div. XVI. ep. 1. oppidum ejusdem peninsulae.
LEUCATA, ad Att. V. 9. celebre Leucadiae promontorium, unde amoribus irretiti se praecipitare solebant in mare, ut amore liberarentur. conf. Tusc. IV. 18. et ibi Davisium, qui ostendit, non esse legendum *Leucade*, sed *Leucata*.
LEUCOPETRA TARENTINORUM, ad Att. XVI. 6. ignota est Geographis. *Leucopetra* autem *Rheginorum* e Ciceronis Phil. I. 3. et Att. XVI. 7. nota, unde Cluverius in Ital. Vet. pro *Tarentinorum* legebat *Rheginorum*. Alii aliter hunc locum tentarunt.
LEUCTRA, Tusc. Qu. I. 46. (de Off. I. 18.) oppidum Boeotiae, ad quam celebrem victoriam a Spar-

Spartanis Thebani, ductu Epaminondae, retulerunt; unde *Leuctricus*, v. c. ad Att. VI. 1. (Tuſc. I. 46. de Off. II. 7.)

LIBYA, regio Africae maritima inter Cyrenaicam et Africam provinciam, (de N. D. I. 36.)

(LICINIA ATRIA, p. Quint. 3. Dicuntur a L. Licinio Craſſo, qui ea in aedilitate extruxit et ornavit; ibi auctiones habitae.)

LIGUR, e Liguria Galliae Ciſalpinae, (Agr. II. 35. Brut. 73.)

LIGUSTICUM BELLUM, de Nat. D. II. 23. a Liguribus, quibuscum geſtum eſt.

LILYBAEUM, (ad Div. XII. 18.) promontorium Siciliae, unde *Lilybaetanus*, Div. in Caecil. 17.

LINDUS, urbs inſulae Rhodi, (de N. D. III. 21.)

LINTERNUS, Agrar. II. 26. ab *Linterno*, oppido Campaniae, ſ. *Literno*, unde *Linterninum* ſ. *Literninum* praedium, ad Att. X. 13.

LIPARENSIS, in Verr. III. 37. a Lipara inſula, quae et urbem hoc nomine habet, principe inſularum inter Siciliam et Italiam medio mari poſitarum; quae dicuntur Aeoliae, eaedemque Vulcaniae et Liparaeae.

LIRIS, amnis Latii, (hodie *Gariglione*, de Leg. II. 3.)

LITERNINUM, v. *Linterninum*.

LOCRI, ad Att. VI. 1. urbs in Brutiis, ad ſinum, qui ab urbe *Locrenſis* dicitur, nobilitata legislatore Zaleuco. (Unde *Locrenſes* cives, p. Arch. 5.)

LOCRI, de Nat. D. II. 2. populus.

LUCA, ad Div. I. 9. oppidum Etruriae.

LUCANI AGRI, Phil. XIII. 5. in Magna Graecia, aut certe confines ei; nam non convenit inter auctores, utrum Lucania ſit Magnae Graeciae, nec ne.

LUCANI, Tuſc. Qu. I. 37. populi.

LUCEJUM, pro Dejot. 6. caſtellum Dejotari in Galatia.

LUCENSE MUNICIPIUM, ad Div. XIII. ep. 13. eſt *Luca*.

LUCERIA, ad Div. XV. 15. ad Att. VII. 12. (p. Cluent. 69.) oppidum Apuliae, infra Teanum, ad fluvium Cerbalum; colonia Romanorum.

LUCRETINUS, ad Att. VII. 11. a *Lucreto* vel *Lucretio* in Sabinis, ubi Atticus praedium habebat. Horatius *Lucretilem* appellat.

LUCRINUS lacus, ad Att. XIV. 16. in Campania.

LUCRINENSES, ad Att. IV. 10. oſtreae, quae in lacu Lucrino capiuntur.

LUPERCAL, ad Div. VII. 20. locus Pani ſacer.

LUSITANIA, (ad Div. X. 33.) pars Hiſpaniae veteris, cujus populi *Luſitani*. (de Offic. II. 11. *Luſitanus*.)

LUSIUS, de Nat. D. III. 22. fluvius Arcadiae, a Cellario omiſſus. Eum deſcribit Pauſan. in Arcadic. c. 28. qui circa fontes ita appellari dicit, quod Jupiter recens natus in eo lotus ſit; qua vero longius a fonte recedat, *Gortynium* ab urbe *Gortyna* appellari.

LYCAONIA, ad Att. V. 15. regio Aſiae inter Ciliciam, Piſidiam, Pamphyliam et Cappadociam; unde *Lycaones* dicuntur, (ad Div. III. 10.)

LYCEUM, de Orat. I. 21. locus Athenis, in quo Peripatus Ariſtotelis erat.

LYCIA, (ad Att. IX. 9.) regio Aſiae minoris, ad mare mediterraneum, Cariae et Pamphyliae interjecta: unde *Lycii*, ad Att. VI. 5.

LYDIA, (p. Flacc. 27.) regio Aſiae minoris verſus mare Aegaeum, inter Ioniam, Aeoliam et Phrygiam magnam, unde dicuntur *Lydi* populi, pro Flacc. 2. et 27. et *Lydius*, de Div. I. 12.

M.

MACEDONIA, modo eſt pars Graeciae inter Theſſaliam, Thraciam, Acarnaniam etc. modo provincia Romana Proconſularis, Grae-

Graeciam inde ab Illyride ad Graeciam proprie ſic dictam continens. (Inde *Macedones*, incolae, de Off. II. 7. et *Macedonicus*, ad Div. XII. 23.)

MACHARENSIS, in Verr. III. 18. a *Machara*. vid. *Imachara*.

(MAEANDER, fluvius Phrygiae valde flexuoſus, Ovid. Metam. VIII. 162. a cujus flexibus *Maeandri* dicuntur vafra conſilia et diverticula, in Piſ. 22.)

MAECIA, ad Att. IV. 15. tribus pop. Rom. al. *Metia*.

(MAENIA columna, in foro Romano, p. Sext. 58.)

MAEOTIS, palus ſeu lacus in Sarmatia ultra Iſthmum Tauricum, Tuſc. V. 17.

MALEAE, Div. IV. 12. promontorium Laconicae.

MAMERTINI, in Verr. II. 5. p. Balb. 23. populi Siciliae, Meſſanae incolae, quae *civitas Mamertina* l. c. vocatur. Mamertini olim Campaniae populi fuere, ſed Meſſanam deinde occuparunt.

MANTINEA, de Fin. B. II. 30. urbs Arcadiae.

[MARATHENUS, Menelaus, Brut. 26. a *Marathe*, inſula in mari Ionio apud Corcyram ſita, cf. Plin. H. N. IV. 12. in. R.]

MARATHON, de Off. I. 18. urbs Atticae prope mare Euboicum, ad quam nobilem victoriam Miltiade duce Athenienſes conſecuti ſunt. (Unde *Marathonia* pugna, ad Att. IX. 10.)

MARATHONIUS TAURUS, Tuſc. Qu. IV. 22. a Theſeo comprehenſus. v. Plut. in Theſeo, Ovid. Met. VII. 433.

(MARIANA quercus, de Leg. I. 1. in Arpinati.)

MARSI, p. Domo 44. populi Latii, a quibus Italicum ſ. Sociale bellum *Marſicum* de Div. I. 44. dicitur, quod ejus praecipui auctores fuere, apud eosque bellum ortum eſt.

MARTIUS CAMPUS, locus patens prope Tiberim, in quo comitia populi Romani centuriata habebantur. Marti conſecratus eſt a Bruto, ne Tarquinio, cujus agri fuerant, reddi poſſet, ad Att. XII. 8.

MARUCINI, Cluent. 69. populi Campaniae ad mare Adrianum, Ferentanis et Pelignis confines.

MASSICUS, vino nobilis mons Campaniae. v. *Gaurus*. Agr. II. 25.

MASSILIA, p. Fontej. 1. p. Flacc. 26. urbs nobilis in Gallia Narbonenſi, hodie *Marſeille*. quamquam Voſſius ad Melam p. 477. docet, Maſſiliam veterem non ſitam fuiſſe, ubi hodierna eſt, ſed longe ab ea ad promontorium, ubi et nunc ejus rudera ſint, et ſaepe numi effodiantur. (Unde *Maſſilienſes*, incolae, p. Balbo 22.)

MAURITANIA, pars Africae maritima, in Vatin. 5.

MAURI, ad Div. X. 30. incolae Mauritaniae.

MEDI, populi Aſiae majoris, ultra Tigridem. de Off. II. 12.

(MEDIOLANENSIS, Piſ. 26.) [ad *Mediolanum*, urbem Galliae Ciſalpinae, pertinens, cf. Liv. V. 34. R.]

MEGARA, urbs Megaridis, Atticae confinis, atque adeo ejus, ex veterum nonnullorum ſententia, pars. (Unde *Megareus*, Acad. IV. 42. et)

MEGARICI, Acad. IV. 42. philoſophi ex Euclidis ſchola.

MEGARICA SIGNA, ad Att. I. 8. id eſt, Megaris e lapide, qui ibi naſcitur, elaborata. Statuae Megaricae valde celebres. vid. Corrad. ad h. l. et Junium.

MEGARIS, in Verr. V. 25. urbs Siciliae prope Syracuſas ad mare, quae et *Hybla minor* dicitur. Liv. XXIV. 35. et alibi *Megara* vocat in plurali. Sed feminino genere etiam Plinius dixit H. N. IV. 7. (Unde *Megarenſis*, Verr. V. 7.)

MELITA, inſula maris Siculi, quae hodie *Malta* dicitur, Verr. IV. 46. (Unde *Melitenſis veſtis*, Verr. II. 72. e goſſypio facta. v. Cluver. Sicil. Ant. p. 436.)

(MELIUS, de N. D. I. 1. a *Melo*, maris Aegaei inſula.)

MYSORUM GENS, Or. pro Flacco 8. ad Q. Fr. I. 1.
(MYSII, ad Q. Fr. I. 1.)

N.

NAR, ad Att. IV. 15. fluvius Lucaniae prope lacum Velinum.
NARBO, ad Att. XII. 37. caput Galliae Narbonenfis. (Unde *Narbonenfes*, pro Fontej. 11.)
NARONA, ad Div. V. ep. 9. 10. oppidum Dalmatiae. In Graev. Cod. erat *Narbona*, et hoc Scaliger ad Eufebium Plinio Itinerariis reftituere volebat, quod etiam vulgatas Ptolemaei edd. obfidet. Sed rectum eft *Narona*, quod etiam H. Surita Ptolemaeo reftituit ad Itin. Ant. p. 338. ed. noviff. ad q. l. vid. etiam Weffelingium. In MSS. confundi haec verba docet Burm. ad Sueton. Tib. c. 4.
(NAUPACTUS, urbs Aetoliae ad finum Corinthiacum, in Pif. 37.)
NEAPOLIS, Campaniae oppidum, (ad Att. XIV. 10. Unde *Neapolitani*, p. Balb. 24. et)
NEAPOLITANUM Pompeji, ad Att. VII. 2.
NEAPOLIS, Verr. IV. 53. pars Syracufarum noviffima.
NEMAEUS leo, Tufc. Qu. IV. 22. a Nemea, loco in Argolide, de Fato 4.
NEMORENSIS, ad Att. VI. 1. intellige *ager*. Lucus erat in agro Aricino Dianae facer; ei adjacentem agrum, Nemorenfem dicebant.
NEMUS, ad Att. XV. 4. lucus Dianae facer in agro Aricino. Unde *Nemorenfis*.
NERVII, ad Q. Fr. III. 8. populus Galliae, e Caefare notus. [Caef. B. G. II. 15. R.]
NESIS, ad Att. XVI. 1. infula Campaniae objecta, in qua Lucullus filius villam habebat.
NETUM, in Verr. IV. 26. oppidum Siciliae. Unde
NETINI f. NETINENSES, in Verr. V. 51. II. 64.
NICAEA, ad Att. XIV. 1. urbs Liguriae prope mare: hodie *Nizza*.
NICAEENSES, ad Div. XIII. ep. 61. incolae *Nicaeae* in Bithynia.
NILUS, fluvius Aegypti, de N. D. II. 52.
NOLA, Brutus 3. urbs in Campania, unde *Nolani*, de Off. I. 10. et *Nolanus ager*, item *Nolanum*, praedium prope Nolam, ad Att. XIII. 8.
NORENSIS, Fragm. Or. XVII. pro M. Aem. Scauro, p. 10. a *Nora*, oppido Sardiniae.
NOVAE, de Orat. II. 66. fc. tabernae argentariorum in foro Rom. exornatae fcutis Cimbrorum, ut *Veteres* Samnitium. Livius IX. 40.
NOVOCOMENSES, ad Div. XIII. 35. incolae oppidi Novi Comi in Infubria ad lacum Larinum.
NUCERIA, Agrar. II. 31. eft oppidum Campaniae, quod Itin. Ant. XVI m. p. a Nola abeffe dicit. Ceterum plures effe Nucerias ad l. c. obfervat Surita.
NUMANTIA, Phil. IV. 5. urbs Hifpaniae Tarraconenfis nobilis: unde *Numantinum foedus*, de Fin. B. II. 17. (*Numantini*, de Off. III. 30.)
(NUMIDICUS, ad Att. I. 16. ad Numidiam, Africae regionem, pertinens, cognomen Q. Metelli, q. v.)
(NURSINUS, de Fin. II. 18. a *Nurfia*, Sabinorum urbe.)
NYSAEI, ad Div. XIII. ep. 64. incolae oppidi *Nyfae* in Maeonia Lydia.

O.

(OCEANUS, quo circumfufa eft terra, Somn. Scip.)
OCRICULANA villa, pro Milon. 24. ad *Ocriculum*, oppidum in Umbria cis Apenninum.
OETA, mons inter Theffaliam et Macedoniam: unde *Oetaeus*, de N. D. III. 16.
OLBIA, ad Qu. Fr. II. 7. urbs Sardiniae. Unde *Olbienfis*, ad Qu. Fr. II. 3. fc. epiftola, i. e. Olbiae fcripta. Nam de ea ibi

 fer-

PE-

PELION NEMUS, ad Heren. II. 22. in monte Pelio in Theſſalia.
PELIUS MONS, de Fato 15.
PELLA, ad Att. III. 8. caput Macedoniae, unde reges Macedoniae, Philippus et Alexander, *Pellaei* dicti. Philippum Demoſthenes de Corona contemtus cauſa appellat *ἐν Πέλλῃ τραφέντα*, et cum contemtu de ea urbe loquitur. de qua re vid. Weſſeling. ad Ant. Itin. p. 319.
PELOPONNESUS, magna peninſula, reliquae Graeciae Iſthmo Corinthio adhaerens, (ad Att. X. 12. Unde *Peloponneſiae* civitates, ad Att. VI. 2. *Peloponneſiacum* bellum, de Off. I. 24.)
(PELORIS, Verr. V. 3. Siciliae regio juxta *Pelorum*.)
PELORUM, promontorium ad Siciliae fretum, Verr. V. 34.
PENTELICUS, ad Att. I. 8. Hermes Pentelicus, eſt ſtatua ejus generis, quod *Hermas* vocabant, facta e marmore, quod praeſtantiſſimum e monte Atticae Pentelico, auctore Pauſania L. I. 19. 32. VII. 23. 25. 26. excidebatur, inventore *Byze Naxio*. Pentelici marmoris mentio eſt etiam ap. Strabonem L. IX. p. 619. ed. Almelov. et apud Plutarchum in Valerio Publicola p. 105. ed. Wechel.
PERGA, urbs Pamphyliae, (Verr. I. 20. IV. 32. pr. Flacco 29.)
PERGAMUS, Agr. II. 15. urbs Myſiae majoris celeberrima, unde *Pergamenus*, (p. Flacc. 29. de Div. II. 47.)
PERRHAEBIA, in Piſon. 40. pars Theſſaliae; alii tamen ad Macedoniam, item ad Aetoliam referunt.
(PERSAE, Aſiae populus, p. Dom. 47. Brut. 10.)
PERSICE, ad Att. XV. 9. porticus celeberrima Lacedaemone fuit, quae hoc nomine appellabatur, quod e manubiis Perſarum aedificata erat. Vitruv. I. 2. Ad hanc alludens Brutus in villa Lanuvina porticum Perſicen appellabat. v. *Eurotas*.
PESSINUS, de Haruſp. 13. urbs Gallo-Graeciae ſ. Galatiae, unde *Peſſinuntius*, p. Sext. 26.
PETRINI, in Verr. III. 39. Petrae, oppidi in Sicilia, cives.
PETRINUM, ad Div. VI. 19. praedium a vico Petrino, qui fuit in agro Sinueſſano.
PHAEACES, Br. 18. populi Corcyrae molliſſimi; quorum mollitiem jam Homerus in Odyſſea celebravit.
PHALEREUS, de Leg. II. 25. eſt cognomen Demetrii rhetoris, a pago Attico, in quo natus erat.
(PHALERICUM, de Fin. V. 2. locus maritimus apud Athenas.)
(PHARSALIA, ſive urbs Pharſalus, ſive regio finitima, Phil. XIV. 8.)
PHARSALICUS, a *Pharſalo*, Theſſaliae urbe, Phil. XIV. 8.
PHASELIS, urbs ultima Lyciae, ad fines Pamphyliae, Verr. IV. 10.
PHASELITAE, Agrar. II. 18. incolae urbis Phaſelidos.
PHENEATAE, de Nat. D. III. 22. a *Pheneo*, oppido Arcadiae.
PHERAE, de Divin. I. 25. urbs Theſſaliae; unde *Pheraei*, de Invent. II. 49. de Off. II. 17.
(PHERIONES, ad Att. XIV. 14. ignoti.)
PHILOMELUM ſ. PHILOMELIUM, ad Att. V. 20. ad Div. III. 8. in Verr. III. 83. urbs Phrygiae majoris. Unde *Philomelienſes*, in Verr. III. 83.
PHINTIA, in Verr. III. 83. oppidum Siciliae.
PHLIUS, ad Att. VI. 2. urbs Achajae, unde *Phliaſii* et *Phliuntii*. Sed illud tamen uſitatius. Tuſc. V. 3.
PHOCII, in Piſon. 40. populi *Phocidis*.
PHOENICE, Acad. IV. 20. pars Syriae: etſi interdum ab ea diſtinguitur propter nobilitatem et magnitudinem. Phil. XI. 14. Cellarius aliique negant Latinum eſſe: *Phoenicia* Cl. Schwarz adduxit contra locum Varronis de L. L. IV. 6. Sed etiam de Fin. IV. 20. editiones quaedam habent

Cimmerium interjectum, quasi vestibulum Ponti Euxini. Fragm.
PRYTANEUM, locus Athenis, ubi bene meriti de rep. publice alebantur, de Or. I. 54.
PTOLEMAEUM, de Fin. V. 1. gymnasium Athenis.
PTOLEMAIS, ad Div. I. ep. 7. oppidum Aegypti Alexandriae propinquum.
PUNICANUS pro PUNICUS, pro Mur. 36. *Punicana triclinia*, humilia et vilis materiae. v. Scalig. ad Varr. R. R. III. 7. ubi tamen *fenestras Punicanas* non recte interpretari videtur. Plin. XXXIII. 11. *Punicana* commemorat, sed ita, ut in iis species magis quam materia spectata videatur.
(PUNICUS, Brut. 19.)
PUPINIA, Agr. II. 35. ager Romae propinquus versus Etruriam, ap. Varr. R. R. I. 9. 5. Colum. I. 4. 2. Livio *Pupiniensis*; a quo tribus *Pupinia* nomen habet.
PUTEOLI, locus celeberrimus in veteri historia in Campania, hodie *Pozzuolo*; unde dicuntur *Puteolani*, Phil. II. 41. et *Puteolanum*, ad Div. V. 15. praedium in agro Puteolano.
PYRAMUS, fluvius Ciliciae, ad Div. III. 11.
PYRGENSIS, de Or. II. 71. a *Pyrgo*, Tusciae urbe.
PYRIPHLEGETON, de Nat. D. III. 17. fluvius igne ardens apud inferos.
(PYTHIUM oraculum, Delphis erat, de Div. I. 1.)

Q.

QUIRINA, ad Div. VIII. 8. tribus urbanae nomen.

R.

RAVENNA, colonia et portus ad mare Adriaticum in Gallia Cispadana, ad Div. VIII. 1.
REATINA PRAEFECTURA, de Nat. Deor. II. 2. ab *Reate*, oppido Sabinorum, amoenissima urbe. *Reatini* saepe memorantur a Cicerone, ad Att. IV. 15. (*Reatinus* ager, Agr. II. 25.)
RECENTORICUS, SICILIENSIS AGER, de lege Agr. passim, v. c. I. 4. II. 21. fuit publicus populi Rom.
REGILLUS LACUS, de Nat. Deor. II. 2. lacus in Latio.
REGIUM vel RHEGIUM, ad Att. XVI. 6. Verr. II. 22. 23. urbs et promontorium in ora maritima Brutiorum, unde trajectus in Graeciam; unde *Rhegini*, (Verr. IV. 60. p. Arch. 5.)
(REMORA, de Div. I. 47.)
(RHAMNUSIUS, Brut. 12. ad Rhamnuntem, Atticae pagum, pertinens.)
RHEGIUM LEPIDI, ad Diverf. XII. 5. XI. 9. urbs Galliae Cispadanae in via Aemilia; nomen tulit ab Aemilio Lepido, qui cum C. Flaminio Consul fuit: ab ea dicuntur *Regienses*, ad Div. XIII. 7. cf. Plin. III. 15.
RHENUS, fluvius Germaniae, in Pis. 33.
RHODANUS, fluvius Galliae Transalpinae, ad Div. X. 9.
RHODUS, insula Asiatica in mediterraneo mari, celeberrima studiis eloquentiae, philosophiae et rei navalis; in qua et urbs cognominis, (ad Att. IX. 9. Unde *Rhodius*, Tusc. I. 46.)
RHOSIACUS, ad Att. VI. 1. a *Rhoso*, urbe Ciliciae, in sinu Issico, celebri vasis fictilibus; unde Atticus, *vasa Rhosiaca* ut sibi mitteret, Ciceronem rogarat.
(ROMA, Agr. II. 35. in Catil. IV. 6. Unde)
(ROMANUS, Tusc. IV. 1.)
ROMILIA, Agr. II. 29. tribus populi Romani.
ROSIA vel ROSEA, ad Att. IV. 15. sunt campi fertilissimi agri Reatini, forte illi ipsi, qui in hac ipsa epistola τέμπη Reatinorum vocantur. v. Varr. R. R. I. 7. 10. et ibi Interpp. Heinsius et Burmann. ad Virg. Aen. VII. 712.

S.

SE-

SEBUSIANI, Quinct. 25. populi Galliae Lugdunensis, Aeduis et Allobrogibus interjecti, ut intelligitur ex loco Cicer. et Caes. B. G. VII. 64. Aliis dicuntur *Segusiani*, item *Secusiani*. Hotomannus ad Caesarem probat *Segusiani*; ad Ciceronem: *Sebusiani*. Oudendorp. V. C. ad Caes. B. G. I. 10. praefert *Segusiani*, cum interim fateatur, plerosque MSS. et vett. edd. habere *Sebusiani*. Ap. Ciceronem nil variant, nisi quod Dresd. habet *Sebaginnos*.

SEGESTA, oppidum Siciliae, de quo vid. Verr. IV. 33. unde *Segestani*, Verr. V. 33. et *Segestenses*. III. 34.

SEJANUM, ad Div. VII. ep. 1. nomen praedii, quod ab obscuro aliquo oppidulo nomen habet, in agro Etrusco.

SELEUCEA PIERIA, ad Att. XI. 20. urbs Syriae ad Euphraten, de qua vide Polyb. V. 59. et Cellar. G. A. III. 12. 26. seqq.

SELEUCIA, ad Div. VIII. 14. regia Parthorum.

(SELEUCIANA provincia, ad Att. IV. 18. Alii Syriam, alii Ciliciam intelligunt, in utraque enim est urbs *Seleucia*.)

SEMURIUM, Phil. VI. 6. ager a Larentia pop. Romano legatus. v. Macrob. Saturn. Lib. I. c. 10.

SENENSES, Brut. 18. a *Sena*, Etruriae oppido. *Senense* proelium.

(SENIAE balneae, publicae fuerunt Romae, p. Cael. 25.)

SEPLASIA, in Pison. 7. 11. locus Capuae, ubi unguenta vendebantur. cf. Agrar. II. 34.

SEPTEM AQUAE, ad Att. IV. 15. Lacus agri Reatini.

SEPYRA, ad Div. XV. ep. 4. vicus Ciliciae, in ea Amani parte, sub cujus radicibus Arae Alexandri erant.

(SERGIA, tribus pop. Rom. in Vatin. 15.)

SERIPHUS, de Nat. D. I. 31. insula in mari Aegaeo, inter Cycladas; unde *Seriphius*, de Sen. 3.

SERVILIUS LACUS, S. Rosc. 32. Romae fuit.

SETINUS AGER, Agrar. II. 25. in Latio, frugum et vini fertilissimus, ab *Setia*, oppido non ignobili.

(SICILIA, insula maris mediterranei, Agr. I. 2. in Verrinis ubivis. Unde)

SICILIENSIS, de Nat. Deor. III. 10. Agr. I. 4. et

(SICULI, Brut. 12. Verr. IV. 52.)

SICYON, ad Att. I. 13. una de septem civitatibus veteribus Graeciae in Peloponneso prope Isthmum. Celebrantur *calcei Sicyonii* apud veteres, vid. de Or. I. 54. et *olivae Sicyoniae* apud Virgilium in Georgicis. (*Sicyonii*, incolae, ad Att. 1. 20.)

SIDA, ad Div. lib. III. 6. urbs Pamphyliae.

SIDICINUS, ad Att. VI. 1. a *Sidicino*, colonia agri Campani.

(SIDON, urbs Phoenices celeberrima, ad Att. IX. 9. Unde *Sidonius*, de Or. III. 50.)

SIGEUM, promontorium, oppidum et portus Troadis, ad Div. V. 12.

SILA SILVA, Br. 22. picariis celebris silva in Brutiis, prope Mamertinam urbem. v. Fabric. et Heins. ad Virgil. Aen. XII. 715. Fabricius ait, se primum illum Ciceronis locum e MSS. restituisse. (cf. Turneb. Adv. XI. 1. 26.)

SILVA SCANTIA, v. *Scantia silva*.

SINOPE, urbs Ponti, Agr. II. 20.

SINUESSA, ad Att. IX. 15. oppidum et colonia Latii in finibus Campaniae trans Lirim amnem.

SINUESSANUM diversorium, ad Att. XIV. 8. ad Div. XII. 20.

SIPONTUM, urbs Apuliae. Graecis *Sipus*, ad Att. VI. 2. (Unde *Sipontinus*, Agr. II. 27.)

SIPYLUS, mons Lydiae, ad quem Magnesia altera, ad Q. Fr. II. 11.

SISAPO, Phil. II. 19. urbs Hispaniae, cujus verus situs non satis certus est. Ad eam miniaria metalla, quae societates publicano-

T.

TARSUS, caput Ciliciae, (ad Att. V. 21. Unde *Tarsenses*, ad Att. V. 21.)

TARTESSIUS, ad Att. VII. 4. a *Turtesso*, quae est urbs Baeticae Hispaniae ad ipsa Baetis ostia, alio nomine *Carteja*, ut vulgo Geographi tradunt. Sed Valesius ad Exc. Peiresc. p. 72. docet, *Cartejam* esse *Calpen*: Tartessus quae fuerit, non liquere. (cf. de Senect. 19.)

TAURI PYLAE, ad Att. V. 20. angustiae, per quas iter patet ex Cappadocia in Ciliciam, Curt. III. 2.

TAUROMINIUM, vel TAUROMENIUM, ad Att. XVI. 11. quae est melior et certior scriptura, urbs Siciliae, unde *Tauromimitanus*, in Verr. II. 66. it. III. 6. etc. de qua legendus Diod. Sic. XVI. p. 411.

TAURUS, mons Asiam pene totam mediam percurrens, ad Att. V. 21.

TAYGETUS, mons Graeciae, a mari per totam Laconicam procurrens, ad usque Arcadiam, ad Div. I. 50.

TEANUM SIDICINUM, ad Att. III. 11. diversum a *Teano Apulo*, pro Cluent. 69. De *Sidicino* capiendus est locus Phil. XII. 11. quod non procul abest a *Calibus*, it. Agr. II. 35.

TEGEATAE, de Divin. I. 18. incolae urbis Tegeae in Arcadia.

TELMESSES, de Divin. I. 42. cives *Telmessi*. Gr. *Τελμισεῖς*. a *Telmesso*, de Divin. I. 11. urbe Cariae. Drakenborch. ad Livium XXXVII. 16. *Telmissus* scribendum censet.

TEMENITES Apollo, Verr. IV. 53. a *Temeno*, loco prope Syracusas, cujus incolae *Temenitae*. v. Interpretes ad Sueton. Tiber. 74. et Dorvill. It. Sic. p. 188. sq.

TEMNUS, pro Flacc. 18. oppidum Aeoliae.

TEMSA, Verr. V. 16. oppidum primum Brutiorum. Scribitur etiam *Temesa* et *Tempsa*. Unde *Temsanum incommodum*, in Verr. V. 15. direptio Temsae a fugitivis. *Aes Temesaeum*, v. Intt. ad Ovid. Metamorph. XV. init.

TENE, ad Att. VI. 2. pro quo alii, probante Graevio, legunt *Tenea*, est vicus maritimus Achajae, inter Corinthum et Mycenen. *Tenea*, Mela, Strabo. Plinius *Atene*, manifeste pro *Tenea*.

TENEDICA SECURIS, ad Qu. Fr. II. 11. proverbio dicitur in iis rebus, quae praeciduntur et plane celeriterque auferuntur. Originem proverbii vide in Adag. Erasm. p. m. 1451. sq. In numis Tenediorum est Securis: de quibus extat libellus. v. Index Lat. in *Securis*.

TENEDUS, Verr. I. 19. insula Asiatica ad oram occidentalem Trojano agro opposita; unde *Tenedii*, Verr. I. 19.: in qua urbs ejusdem nominis. Nat. D. III. 15. [Pugna navalis apud *Tenedum* commemoratur p. Arch. 9. R.]

TERENTINA, ad Div. VIII. 8. tribus rusticanae nomen, p. Planc. 16.

TERINAEUS, Qu. Tusc. I. 48. a *Terina*, urbe in Brutiis, a quo *sinus Terinaeus* dictus est. Gr. *Τέρινα*.

TERRACINA, vid. *Tarracina*.

THASUS, insula Graeca ad Thraciae oram, in Pis. 36.

THEANUM, v. *Teanum*.

THEBAE, de Div. I. 34. urbs Boeotiae. (Unde *Thebanus*, de Or. III. 34.)

THERMAE, Verr. II. 35. oppidum Siciliae; unde *Thermitanus*, ibid. 43. etc.

THERMOPYLAE, angustus transitus per praeruptos montes, silvis impervios, ex Thessalia in Boeotiam et Locridem, de Off. I. 18.

THESPIAE, Verr. IV. 2. urbs Boeotiae sub Helicone ad sinum Crisseum, Musis sacra, quae inde

TREBULANUS AGER, Agrar. II. 25. circa *Trebulas Sabinorum*.

TRES TABERNAE, ad Att. I. 13. locus in via Appia, cujus in descriptione itineris Paullini mentio fit; ad quem diverti viatores et cibo vinoque se reficere poterant.

TRIOCALINUM, Verrin. V. 4. a *Triocalis*, oppido Siciliae mediterraneae inter Himeram fluvium et Crimissum.

TRITIA, ad Att. VI. 2. urbs maritima Achajae.

TROEZENE, urbs Argolidis, de Off. III. 11.

TROGINI, de Divin. II. 37. *Troginorum* tetrarchia dicitur Dejotaro a Caesare erepta. Sed nemo veterum *Troginos* memorat: unde J. Gronovius *Trocmorum* conjiciebat. v. Cellar. G. A. III. 4. Davies ad h. l.

TROGLODYTAE, de Divinat. II. 44. populi Africae varii, in speluncis habitare soliti. Errant enim, qui unum certum populum hoc nomine dici putant.

TROJA, urbs Troadis in Asia minori. (Verr. IV. 33. Unde *Trojanus*, Phil. II. 22. et *Troicus*, Brut. 10.)

TROJANUM, Att. IX. 13. villa in agro Laurentino, dicta ab urbe Troja in eodem agro.

TROMENTINA, ad Att. IV. 16. tribus populi Rom. rusticana, a campo *Tromento*. Festus.

TROPHONIANUS, ad Att. VI. 2. *Trophoniana narratio* est de eo, qui in antrum *Trophonii* descendit, quod in Boeotia fuit.

TRUENTINUM CASTRUM, ad Att. VIII. 12. in agro Piceno, oppidum ad ostium fluvii *Truenti*, unde nomen accepit.

[TURIENSE proelium, p. Balb. 2. ad *Turium* f. *Turiam*, Hispaniae fluvium, cf. Plin. H. N. III. 2. commissum. Vulgata scriptura est *Duriense*. R.]

TUSCI, iidem qui Etrusci, (ad Att. VIII. 12. Unde *Tuscum* mare, de Or. III. 19.)

TUSCULANUM, praedium Ciceronis in agro Tusculano, saepe memoratur, ad Att. I. 1. *Tusculum*, de Div. II. 45. est urbs Latii. *Tusculanum* Caesaris, de Orat. II. 3. *Tusculanum* Crassi, ad Att. IV. 16. *Tusculanum*, ad Att. I. 14. praedium Q. Fratris. (*Tusculanum* Gabinii, in Pis. 21. etc. *Tusculani*, p. Balb. 13. *Tusculana* uxor, Phil. III. 6.)

(TUSCULANENSES dies, in Tusculano literar. studiis transacti, ad Div. IX. 6.)

TYBA, ad Div. XV. 1. trans Euphraten, sive vicus, sive urbs fuerit, ignotum est.

TYCHA, Verr. IV. 53. pars Syracusarum.

TYNDARITANI, ad Att. XV. 2. a *Tyndari* f. *Tyndaride*, urbe Siciliae ad Heliconem amnem. (*Tyndaritana* civitas, Verr. III. 43.)

TYRRHENA GENS, est Etrusca, quod Etruria etiam *Tyrrhenia* dicta est, de Div. I. 12.

TYRUS, urbs Phoenices prima, (de N. D. III. 16. ad Att. IX. 9. Unde *Tyrius*, p. Flacc. 29.)

V.

(VACCAEI, populus Hispaniae Tarraconensis, p. Planc. 34.)

VADA, ad Div. XI. ep. 10. sunt vada Sabatia, Sabata f. Sabatorum. *Sabata* erat oppidum maritimum, in ora Genuensi, praecipuum, non longe Savona distans, cui adjacent campi palustres, qui Vada dicuntur, et vada Sabatiorum seu Sabatia. Cluver. Ital. Ant. I. 8.

(VADA VOLATERRANA, p. Quint. 6. vid. *Volaterrae*.)

VALENTINI, Verr. V. 16. a *Valentia*, oppido Brutiorum, quod et *Vibon* et *Vibo Valentia* dicitur: municipium fuit illis temporibus. v. *Vibo*.

(VALERIA tabula, in foro Romano, vel argentaria, vel auctionaria, in Vatin. 9. ad Div. XIV. 2.)

VAR-

VULCHALON, Font. 5. locus ignotus in provincia Gallia Transalpina.

U.

ULUBRAE, ad Div. VII. 18. oppidulum Latii in agro Pomtino. Unde *Ulubranus populus*, ibid. 12.

UMBRIA, regio Italiae ad mare ſuperum, Etruriae ex adverſum ſita, (de Div. I. 42.)

(URBINAS, Phil. XII. 8. ex *Urbino*, Umbriae municipio.)

UTICA, urbs et conventus in Africa propria, ſ. in Zeugitana ejus parte; a qua Cato Uticenſis dictus eſt. (*Uticenſes*, incolae, p. Balb. 22.)

X.

XENIAE BALNEAE, Coel. 29. pro quo alii *Seniae*, pars Bajarum.

Z.

ZEUGMA, ad Q. Fr. II. 12. oppidum ſ. potius tractus plurium oppidorum in Coeleſyria ad Euphratem, nomen habens a ponte, quo Euphrates ibi jungitur.

ZOSTER, ad Att. V. 12. promontorium Atticae et portus cum oppido.

TRIBUS ROM. XXXV.

Aem. vel *Aemi.* Aemilia. Cicero.
Ani. Anienſis. Cicero: qui ultimam facit Agr. II, 29.
Arn. vel *Arnien.* Arnienſis. Cicero.
Cla. Claudia.
Clu. vel *Cluſt.* Cluſtumina, ſ, Cruſtumina. Cicero.
Col. Collina.
Cor. Cornelia.
Esq. vel *Exq.* Esquilina.
Fab. Fabia.
Fal. Falerina.
Gal. Galeria.
Hor. vel *Horat.* Horatia.
Lem. Lemonia. Cicero.
Maec. Maecia. Cicero.
Men. Menenia. Cicero.
Ouf. Oufentina.
Pal. vel *Palat.* Palatina. Cicero.
Pap. vel *Papir.* Papiria.
Pob. Poblilia. *Pop.* Poplilia, ſ. Popillia. *Pub. Publ.* et *Publil.* Publilia. item *Pup. Pupl.* et *Puplil.* Puplilia.
Pol. Pollia.
Pom. vel *Pomp.* Pomptina, Pontina. Cicero.
Pup. Pupinia. Cicero.
Qui. vel *Quir.* Quirina. Cicero.
Rom. Romilia. Cicero.
Sab. Sabatina.
Sca. vel *Scap.* vel *Scapt.* Scaptia. Cicero.
Ser. vel *Serg.* Sergia.
Stel. Stellatina.
Sub. Suburana. Cicero, qui eam primam facit.
Ter. Terentina. Cicero.
Tro. vel *Tromen.* Tromentina.
Vejen. Vejentina. Cicero.
Vel. Velina. Cicero.
Vet. Veturia.
Vol. vel *Volt.* vel *Voltin.* Voltinia. Cicero.

INDEX
HISTORICUS.

A.

refellit Duker. ad Liv. XXXII. 7. De familia Aeliorum v. Reinef. Ep. ad Hofm. et Rup. ep. 48. et Rupert. ad Pompon. Enchir. III. 4.

AELIUS, pro Sext. 48. Ligur. (Pisonis socer.) v. *Ligur.*

L. AELIUS, ad Her. IV. 12. ei Lucilius libros Satyrarum inscripsit, *versus h. l. prolatus est e libro primo, neque affertur a Dousa. Brut.* 46. Caepionem defendit contra T. Betucium, etc. orationes scripsit tantum, non egit. Brut. 56. eques Rom. eruditus Graecis literis et Latinis, Stoicus, antiquitatis et scriptorum veterum literate peritus, M. Varronis praeceptor, etiam a Cicerone adolescente perstudiose auditus. Orator non fuit, sed scripsit tantum orationes aliis. Acad. I. 2. de antiquitate Romana scripsit. de Leg. II. 23. scripsit in XII Tabulas. *Cognomine dictus duplici*, Stilo *et* Praeconinus. *De eo v. Sueton. de Grammat. c. 3. v. de eo Carrion. Lect. ant. I. 8. et collecta Harduino in Ind. Auctorum ad Plin. H. N.*

L. AELIUS, Pis. 27. etc. etc. *Lamia* cognomine, *quem* Piso et Gabinius Consules urbe exire jusserunt, *insignis amicus et defensor Ciceronis, eques Rom. qui cum ceteris equitibus clivum Capitolinum obsederat, cum de Catilinariis deliberaret Senatus. Saepissime nomine Lamiae Ciceroni commemoratur.*

M. AELIUS, Att. XV. 26.

P. AELIUS, Cluent. 59. testamento Cluentium heredem facit. *Larinas videtur fuisse. Alium ab hoc esse P. Aelium, Sexti Aelii fratrem, ex temporis ratione intelligitur.*

Q. AELIUS, Br. 28. Paetus, qui cum M. Penno Consul fuit. (A. U. DLXXXVII.)

S. AELIUS Catus, Brut. 20. Diverf. VII. 22. JCtus et eloquens, de Orat. I. 45. propter juris civilis scientiam appellatur. de Orat. I. 56. commentarios scripsit de jure civili. Or. III. 33. omnibus civibus consilii sui copiam fecit. Top. 3. quomodo *locuples* explicet. de Leg. II. 23. XII Tabulas interpretatus est, vocem *Lessus* non intellexit, et vestimenti genus suspicatus est.

AEMILIA, Div. II. 37. filia Aemilii Paulli.

AEMILIANUS Scipio, Phil. XIII. 2. *Lucii Aemilii Paulli filius a P. Africani Majoris fil. adoptatus. vid. Scipio.*

AEMILIUS Alba. in Verr. III. 62. scurra, Verris familiaris.

L. AEMILIUS, Phil. XIII. 4. vid. *L. Paullus.*

M. AEMILIUS Avianus, Div. XIII. 21. negotiator.

M. AEMILIUS Lepidus Porcina, Br. 25. orator bonus, orationes reliquit.

M. AEMILIUS (Lepidus), vid. *Lepidus.*

M. AEMILIUS (Scaurus), vid. *Scaurus.*

AESCHINES *Milesius*, Brut. 95. Asiaticus orator, aequalis Ciceronis, quo genere orationis usus sit. *Memoratur etiam Straboni L. XIV. et Senecae Contr. I. 8. quos locos jam vidit Menag. ad Laërt. II.* 64.

AESCHINES Socraticus, de Inv. I. 31. inductionis rhetoricae exemplum ab eo petitum.

AESCHINES, Or. II. 23. orator. de Or. III. 56. Athenis cedit Rhodum, laudat Demosthenem. *Ejus oratio contra Ctesiphontem saepe commemoratur apud Ciceronem.*

AESCHINES, Or. I. 11. Academicus cum Carneade Clitomacho Academiam obtinuit. *Neapolitanus fuit, Melanthii Rhodii discipulus, Laërt. II.* 64.

AESCHRIO, in Verr. II. 14. Syracusanus.

AESCHYLUS, Acad. I. 3. Tusc. II. 10. *aliisque pluribus locis.* Poëta et Pythagoricus.

nis nomine, item in Laelio et paucis aliis locis, quod res facile indicabit.

AGAMEDES, Tusc. I. 47. cum Trophonio *fratre* templum Delphicum aedificat. Ejus votum.

AGAMEMNON, *Homericus ille, saepe commemoratur*, [ad Her. I. 10.]

AGAMEMNON, *nomen servi est in Epist. ad Atticum.*

AGATHINUS, in Verr. II. 36. Thermitanus.

AGATHOCLES, in Verr. IV. 55. *Notissimus Siciliae Rex, de quo vid. Polyb. lib. X. p.* 918. *inprimisque Diodor. Sicul. qui L.* 19. 20. *Agathoclis late commemorat.*

AGATHOCLES, de Div. I. 24. ejus Historia commemoratur. *Agathocles historici duo sunt, Babylonius, qui et Cyzicenus dicitur, quod de Cyzico scripsit; et Samius, qui de Rep. Pessinuntiorum scripsit. Sed hunc locum de Babylonio accipiendum putat Voss. de Hist. Gr. L. III. p.* 158. *T. IV. Opp. Utrum ea Historia, quam Cic. affert, ex libris de Cyzicenorum rebus, an vero ex alio sumta sit, non dixerim. Quatuordecim hoc nomine viros ex antiquitate collegit Fabric. Bibl. Gr. III.* 11. p. 273. *quibus addo decimum quintum Agathoclem, Archontem Atheniensem Olymp. CV. eo ipso tempore, quo Delphici Apollinis fanum diripere aggressi sunt Phocenses. vid. Pausan. X.* 2.

AGESILAUS, ad Diverf. V. 12. Spartiates, neque pictam, neque fictam imaginem suam extare voluit. Offic. II. 5. sine adjumentis hominum magnas res efficere potuit.

AGIS, Off. II. 23. rex Lacedaemoniorum, *diversus ab eo, qui vixit tempore Lysandri, quo duce Athenienses ad flumen Aegos victi sunt.*

AGLAOPHON, de Orat. III. 7. pictor excellens. *Duo Aglaophontes pictores sunt, pater et filius; de quibus veterum locos congessit Junius Catal. artific.*

L. AGRIUS, Flacc. 13. eques Rom.

AGONIS, in Caecil. 17. Lilybaetana mulier, Veneris liberta.

T. AGUSIUS, ad Div. XIII. 70. Ciceronis comes in exilio.

AHALA, *cognomen Serviliorum*, v. c. Phil. II. 11. *ubi est sermo de* C. Servilio Ahala, *qui Melium interfecit. Quod in eodem capite ait:* Quid duos Servilios, Cascas an Ahalas dicam etc. *id ita intellige: Servilios, facinore hoc promeritos, ut Ahalae potius quam Cascae dicerentur: ut recte Manut. et Wesseling. V. C. obss. II.* 16. *ubi et docet, Ciceronis aetate nullos* Ahalas *fuisse.*

[AJAX *Telamonius*, Telamonis filius, propter Achillis arma Ulyssi, non sibi a judicibus addicta, in furorem actus, ad Her. I. 11. 17. II. 19. de Inv. I. 49. Verr. IV. 60.]

[AJAX *Oileus*, Oilei filius, Locrus, cum Cassandram in templo Minervae vitiasset, a Minerva in mari occisus est, de Or. II. 66. cf. Virg. Aen. I. 41. R.]

AJUS LOQUENS, de Div. II. 32. nomen Dei, ara ejus.

ALA ex AXILLA, cognomen Servilii, Or. 45. ubi tamen Lamb. correxit *Hala* pro *Ahala.*

ALABANDUS, Nat. D. III. 15. conditor Alabandi et Deus urbis.

ALABARCHES, ad Att. II. 17. *est Pompejus, qui jactabat se vectigalia pop. Rom. valde auxisse. Quam autem accommodatum sit hoc nomen, ex eo intelligi potest, quod Plinius tradit, quia olim vectigalia in solis pascuis fuerint, propterea servatum esse a Censoribus, ut omnia vectigalia reipubl. pascuorum nomine in tabulis, et in pactionibus Censores complecterentur. Vectigal enim e pascuis* scriptura *dicitur, et Alabarches, ut docet Cujacius, qui*

mnium, Tusc. III. 32. flens Socratem rogat, ut sibi virtutem tradat.

ALCIDAMUS, Tusc. I. 48. rhetor antiquus et nobilis, scripsit laudationem mortis. *Bentlejus corrigit* Alcidamas: *quod recte probat Buherius, sic rescribendum existimans etiam ap. Quintil. III.* 1. *adde Ursin. et Davis. ad Cic. l. c.*

ALCMAEON, Tusc. III. 5. furiosus fit. *Is, qui parricidium fecit, ut est in fabulis.*

ALCMAEON, Acad. II. 17. Crotoniates. N. D. I. 11. Pythagoricus, sideribus et animo divinitatem tribuit. *De eo et scriptis ejus vid. Menag. ad Laërt. VIII.* 83.

ALEDIUS s. ALLEDIUS, Att. XII. 4. 24. 27. amicus Caesaris et Attici. *Alii putant, Caesarem, Tunstall. Ep. ad Middlet. p.* 160., *Balbum majorem tecto nomine dici, ut ex* Arredio, *h. e. qui non διαῤῥήδην loquitur, balbutiendo sit* Alledius, *ut pro Hirro Hillus. Sed nomen hoc occurrit etiam alibi. Lips. ad Tacit. A. I.* 10. *legi vult* Atedius, *et putat esse eum, cujus ibi mentio: cui opinioni favet J. Fr. Gronov.:* et sic habet ed. Rom. et P. Manutius edidit.

L. ALENUS, de Nat. D. III. 30. tabulas publicas transscribit, chirographum sex primorum imitatus.

ALEO, de Nat. D. III. 21. filius Atrei.

ALEXANDER, ad Her. IV. 30. qui et *Paris* dicitur, raptor Helenae.

ALEXANDER, [Rex Macedoniae,] ad Div. V. 12. ab Apelle tantum pingi et a Lysippo fingi vult. de Div. I. 23. ei Calanus mortem propinquam praedixit. de Div. II. 66. ejus somnium. Tusc. IV. 39. Clitum interficit. [Verr. IV. 60.]

ALEXANDER PHERAEUS, de Inv. II. 49. in Thessalia tyrannidem occupat, de Off. II. 7. insidias uxoris, Thebes, quomodo caverit. de Inv. II. 49. ab ea interficitur, *scil. adjuvantibus fratribus. Rem totam commemorat Diodor. Sic. L. XV. p.* 517. *ed. Rhodom. Vixit circa Olymp. CV.*

ALEXANDER, Agr. II. 16. Rex Aegypti. *Ptolemaei Alexandri filius, qui ejectus regno, Tyri mortuus est: dicebatur Romanos fecisse heredes regni.*

ALEXANDER, Att. II. 20. 22. poëta Graecus, geographus et astrologus, negligens homo et non bonus poëta, sed tamen non inutilis et indoctus. *Est Alexander Ephesius, cognomine Lychnus, quem Strabo aliique tradunt Cosmographiam versibus scripsisse. v. Graev. ad h. l. Alexander Polyhistor scripsit quoque Geographica multa, v. Harduin. in Ind. Nomin. Pliniano, sed in prosa.*

[ALEXANDER, Ciceronis libertus et tabellarius, ad Att. XIII. 2.]

ALEXION, Att. VII. 2. Medicus Ciceronis, Att. XIII. 25. moritur, ibid. XV. 1. 2.

ALEXIS, Att. V. 20. etc. servus Attico jucundus.

ALEXINUS, Acad. IV. 24. *Philosophus Megaricus de Schola Eubulidae, de quo Laërt. II.* 109. 110. *et ibi Menag. Zenoni Stoico inprimis adversarius erat, quem multis sophismatibus vexabat. Ex l. c. Cic. intelligi potest, eum contra sensus disputasse, quorum certitudinem Zeno defendebat.*

C. ALFIUS, Vat. 16. in petitione praeturae repulsam fert, Planc. 17. Praetor, Quaesitor in causa Cn. Plancii. Vat. 16. laudatur a Caesare. *Nomen ejus est etiam* ad Qu. Fr. III. 1. §. 7. et ep. 3.

ALLIENUS, in Caecil. 15. homo a subselliis, rabula.

A. ALLIENUS, Phil. XII. 12. legatus C. Trebonii a Dolabella interfecti, ad Divers. XII. 11. et 12. *Lathyri nepos. v. Valens de num. Lagid. p.* 131. legatus

dicit. de Nat. D. I. 10. nativos et mortales Deos facit.
ANAXIMENES, [Milesius] Acad. II. 57. ex aëre omnia fieri. de N. D. I. 10. aëra Deum facit, eum gigni, immensum et semper in motu esse.
ANCARIUS, Cluent. 59. pastor.
[C. ANCHARIUS Rufus e municipio Fulginate. Varen. Fragm.]
Qu. ANCHARIUS, Q. F. Sext. 53. Trib. pl. Caesare et Bibulo Consulibus, quo usus Bibulus in impedienda C. Caesaris agraria lege. in Pison. 38. ad Divers. XIII. 40. Macedoniae Proconsul post Pisonem ex praetura.
ANCHIALUS, ad Div. XIII. 45. servus L. Egnatii, equitis Rom.
ANDRICUS, ad Div. XVI. 14. servus Ciceronis, qui et *Menander* dicebatur.
ANDROMACHA, Att. IV. 15. de Div. I. 13. Ennii fabula.
ANDROMEDA, Nat. D. II. 43. sidus.
ANDROMENES, Att. XIII. 24.
ANDRON, Verr. III. 45. Aetnensis Senator.
ANDRON, ad Div. XIII. 67. Artemonis filius, Laodicensis.
C. ANDRONICUS, Puteolanus. Att. V. 15. familiaris Ciceronis.
ANEMO, Nat. D. III. 20. (*pro quo Davisius: Almo*) Deus Romanorum: proprie fluvius prope Romam.
ANICATUS, Att. II. 20. amicus Attici.
L. ANICIUS, Brut. 83, a quo *Anicianum vinum*, *Aniciana nota*. Consul fuit a. U. DXCIII.
C. ANICIUS, ad Div. VII. 26. XII. 21. Senator legatione libera in Africam legatur.
ANNALIS, ad Div. XIII. 8. cognomen Villiorum, unde? v. in *Lex annalis*.
ANNEJUS Brocchus, Verr. III. 40. Senator Panormitanus.
C. ANNEJUS, ad Div. XII. 26.
M. ANNEJUS, ad Div. XIII. 55. XV. 4. legatus Ciceronis in Cilicia.
ANNIA, in Verr. I. 43.
[ANNIA, in Verr. I. 58. infans pupilla.]
[ANNIANUS, ad Att. XV. 13.]
ANNICERII, philosophi. Offic. III. 33. *Cyrenaici philosophi ab Aristippo profecti. Nomen habent ab Anniceride, discipulo Hegesiae, qui est Aristippi discipulus.*
ANNIUS Saturninus, Att. V. 1.
C. ANNIUS Bellienus, Font. 4. legatus Marci Fonteji, Praetoris Galliae.
L. ANNIUS, Verr. I. 41. propinquus P. Annii Aselli, et heres secundus.
M. ANNIUS Appius, Balb. 20. Caniertinus, a C. Mario civitate donatus.
M. ANNIUS, Verr. I. 5. civis Romanus.
M. ANNIUS, Verr. V. 29. homo splendidissimus, eques Rom. qui testimonium contra Verrem dixit.
M. ANNIUS, Att. V. 4. legatus Ciceronis.
P. ANNIUS Asellus, Verr. I. 41. civis Rom. Sacerdote Praetore urbano mortuus.
T. ANNIUS Luscus, Brut. 20. Q. Fulvii Nobilioris collega *in consulatu a. DC. adversarius Ti. Gracchi agrariam ferenti. Epit. Liv. LVIII. ubi v. Drakenb.*
[T. ANNIUS, amicus Ciceronis, p. Cluent. 28. *Hunc* Sylvius *conjicit eum fuisse, a quo Milo adoptatus sit.*]
T. ANNIUS, ad Quirit. post redit. 6. Milo, Trib. pl. eo anno, quo Cicero revocatus est. *vid. plura in* Milo.
T. ANNIUS Cimber, Phil. XI. 6. Lysidici Graeci hominis filius, Antonianus. Phil. XIII. 12. praetorius, de beneficio Caesaris.
T. ANNIUS Velina, Brut. 48. in concionibus tolerabilis orator.
ANTAEUS, Att. XIII. 44.
ANTEROS, de Nat. D. III. 23. filius Veneris ex Marte.
ANTEROS, Att. IX. 14. XI. 1. servus vel libertus Attici.
ANTHERUS, ad Div. XVI. 21. servus.

civilis peritus, L. Craffi magifter. Orat. II. 12. L. Craffi Oratoris familiaris, fcripfit belli Punici II. hiftoriam, difertius quam fuperiores, etfi non plane probetur. Legg. I. 2. hiftoricus Latinus, Fannio aequalis, accuratius fcripfit fuperioribus, tamen fine nitore. *De compendio ejus a M. Bruto facto v. in M. Brutus. De eo vid. Voffium de Hift. Lat. I.* 8.

ANTIPATER CYRENAICUS, Tufc. V. 37. caecus fuit. *De eo vid. Laërt. II.* 86.

ANTIPATER DERBETES, ad Div. XIII. 73. familiaris Cicer.

ANTIPATER SIDONIUS, Or. III. 50. de Fato 2. poëta, qui poterat verfus hexametros aliosque variis modis fundere ex tempore. *Hujus Antipatri epigrammata funt quaedam in Anthologia, quae fuggeret Index Auctorum Anthol. fubjectus.*

ANTIPATER, Offic. II. 24. Tyrius, Stoicus, *Ciceronis temporibus floruit, et paullo ante mortuus eft, quam filius M. Ciceronis Athenas veniffet. Ex eadem loco intelligi poteft, eum de officiis fcripfiffe. Dicitur enim reprehendiffe Panaetium, quod in utilitatum praeceptis quaedam omiferit.*

ANTIPATER TARSENSIS, Acad. IV. 6. reprehenditur, quod contra Academicos (in primis Carneadem) disputet. de Divin. I. 3. duo libros edidit de Divinatione. de Divin. I. 20. II. 15. ftatuit, ad hoftiam deligendam ducem effe vim quandam fentientem atque divinam, quae toto confufa mundo fit. Offic. III. 12. Diogenis Babylonii difcipulus, quaedam magiftri reprehendit. *Hi tres Antipatri faepe a doctiffimis hominibus permifcentur, v. c. Stanlejo p.* 655. *qui nimis hic brevis eft, Graev. ad Offic. II. 24. etc. Accuratius diftinxere Fabric. B. G. III.* 15. *Jonfius I.* 13.

ANTIPATER, Offic. II. 14. Rex Macedoniae. Ejus ad Caffandrum filium epiftola. *Dicitur Rex, quia poteftate regia ufus eft poft Alexandri M. mortem, Rege Philippo Aridaeo. Caffander demum diadema fumfit.*

ANTIPHON, Att. IV. 15. fervus, hiftrio.

ANTIPHON, Orat. II. 59. nomen comicum.

ANTIPHON RHAMNUSIUS, Brut. 12. Socratis aequalis, fophifta, locos communes fcripfit: optime capitis caufam oravit. *Ab hoc boni rhetores dicti* Rhamnufii. *Hic eft, qui a Socrate ap. Platonem in Menexeno et Xenoph. Memor. Socr. I.* 6. *perftringitur. De eo eruditam Diatribam fcripfit Petr. Spanius* Lugd. B. 1765. 4. Ejus extant orationes.

ANTIPHON, de Divin. I. 20. II. 70. conjector quidam fomniorum. de Divin. I. 51. ejus artificiofa fomniorum, oraculorum et vaticinationum interpretatio. *Athenienfis fuit, ὀνειροκρίτης, qui et libros de Interpretatione fomniorum fcripfit, qui in Oniracriticis Artemidori II.* 14. *et ab aliis memorantur.* v. Fabric. B. G. II. 26. *ubi Antiphontes plures commemorantur.*

ANTISTHENES, Nat. D. I. 13. ejus liber, qui *Phyficus* dicebatur. Naturalem unum Deum facit. Att. II. 38. ejus dialogus laudatur. homo acutus magis, quam eruditus. Orat. III. 17. patientiam et duritiem maxime in Socraticis adamarat, ab eoque Cynici et Stoici orti funt.

ANTISTIUS, Rofc. 32. accufator, bello civili Sullano caefus.

C. ANTISTIUS, Verr. III. 71. eques Rom. magifter publicanorum in Sicilia.

L. ANTISTIUS, Balb. 12. Orator. P. fcribendum putat Abramius.

M. ANTISTIUS, Or. II. 71. Pyrgenfis. equum ei ademit Lepidus Cenfor.

P.

qui in expeditione Cretensi, a qua Creticus est appellatus, periit.

M. ANTONIUS, [IIIvir] *M. Antonii Cretici F., Oratoris N.* Phil. II. 2. Q. Fadii libertini filiam ducit. Cum C. Curione fil. libidinem exercet. ad Div. III. 6. praefectus evocatorum in Cilicia. Phil. II. 20. in quaestura sine SCto, forte, lege, egestate coactus, ad Caesarem in provinciam proficiscitur. In tribunatu C. Marcello et L. Lentulo Coss. SCto contra Caesarem intercedit, et ad Caesarem fugit. *conf. Caes. B. Civ. I.* 1. Mil. 15. P. Clodium interficere conatur. Att. VII. 8. ejus Tribuni pl. concio in Pompejum. ad Div. VIII. 14. Augur fit. Phil. II. 14. a C. Trebonio sevocatur, dum Caesar interficitur. Phil. I. 1. statim post caedem Caesaris Optimatibus favet, et dictaturam in perpetuum tollit. ibid. 2. Amatium Pseudo-Marium interficit in consulatu. ad Div. XII. 3. Caesari statuam ponit in rostris, et inscribit: PARENTI OPTIME MERITO, (hanc deinde Dolabella evertit). Att. X. 13. ejus leones (*add. Plin. VIII.* 16.). Att. X. 10. Phil. II. 24. 25. Cytheridem secum lectica aperta portat. ad Div. X. 30. et 11. ad Mutinam vincitur, quod praelium describitur Phil. V. 9. Mutinam obsidet, etc.

M. ANTONIUS, diversus a IIIviro est, Phil. III. 10.

ANTRO, ad Att. XV. 17.

AOEDE, Nat. D. III. 21. Musa, ex primis quatuor, natis Jove altero.

APELLA, ad Div. X. ep. 17.

APELLA, ad Div. VII. ep. 25. libertus M. Fabii Galli.

APELLA Chius, Att. XII. 19. columnarum artifex. *Hunc Apellam non commemoravit Junius: sed habet alium Apellam statuarium e Plin. XXXIV.* 8.

APELLES, Brut. 18. pictor. ad Div. I. ep. 9. Venerem imperfectam reliquit. de Off. III. 2. nemo eam absolvere se posse confisus est. ad Div. V. 12. apud Alexandrum gratiosus, qui ab eo solo se pingi voluit.

APENAS, ad Att. IV. 7. servus.

APHILIA, Brut. 48. aptior concionibus orator, quam judiciis. *Ed. Mediol. habet* Aphila, unde post factum *Osella.* Guilielmius malebat *Osilius.* v. et Corradus ad h. l. sed frustra laboratur in hoc nomine a viris doctis.

[APIS, sanctus Aegyptiorum bos, de N. D. I. 29.]

APOLLO, Nat. D. III. 23. Arcades Nomionem appellant. ib. 16. cum Hercule de tripode certat. ib. 23. cum Jove de Creta. Acad. IV. 28. crinitus. Tusc. IV. 34. sanctus. Verr. IV. 53. Temenites. [Pythius, de Or. I. 45. Deli fanum religiosissimum, ubi Apollo natus dicitur, Verr. I. 17.]

APOLLINIS operta, de Div. II. 55.

APOLLINARES ludi, Phil. I. 15. II. 13. Att. II. 19. *De eorum origine tirones legant Liv. XXIV.* 12. *ubi auctores de his ludis laudat Dukerus. Actos esse IV. Id. Jul., e Cicerone, Macrobio et Dione demonstrat Norisius in Cenotaph. Pis. p.* 137. 138.

APOLLODORUS Pyragrus, Verr. III. 31. Agyrinensis.

APOLLODORUS, Nat. D. III. 33. Tyrannus Cassandreae. *De eo lege Aelian. V. H. XIV.* 41. *XV.* 15.

APOLLODORUS, Att. XII. 23. ad ejus Chronica respicitur. *Ea sunt Apollodori Atheniensis, cujus nobis Bibliotheca sola e scriptis pluribus reliqua est. De eo et ejus scriptis v. Fabric. B. G. III.* 27. *de* Chronicis *autem, quae jambis conscripta erant, et accurate temporis rationem designabant; unde Romani iis libenter utebantur, et Laërtius in definiendis aetatibus philosophorum crebro usus est; vide etiam*

cusatur a P. Lentulo, principe Senatus. Orat. II. 45. eum defendit Antonius orator. Tusc. V. 5. crudeli morte periit. *Est enim a Mithridate, auro liquefacto in os infuso, necatus. Ceterum hunc Aquillium alterius M'. Aquillii, qui a P. Lentulo accusatus est, filium putat Manutius ad Div. in Caecil. c. 21.* Mihi non liquet.

AQUINIUS, Tusc. V. 22. malus poëta, *qui etiam a Catullo notatur, ep.* 14.

ARATUS, Nat. D. II. 41. ejus carmina a Cicerone admodum adolescentulo convertûntur. de Or. I. 16. Acad. IV. 20.

ARATUS, Sicyonius, Offic. II. 23. laudatur. Patriam a tyranno oppressum liberat. *Est auctor foederis Achaici, cujus vitam luculenter scripsit Plutarchus: add. Polyb. L. II.*

ARBUSCULA, ad Att. IV. 18. mima, *de qua est apud Horat.*

ARCESILAS, de Or. III. 18. Polemonis discipulus. Fin. V. 31. podagrae dolores fortiter fert. Acad. I. 13. negat quicquam sciri posse, illud ipsum quod Socrates reliquerat. cum Zenone certat. Acad. IV. 24. Zenonis et Arcesilae disputatio in quo vertatur.

ARCHAGATHUS, Haluntinus, in Verr. IV. 22.

[ARCHAGATHUS, Halesinus, hospes Ciceronis, ad Div. XIII. 32.] [Ernest. hoc cognomen esse putat M. Clodii. q. v. R.]

ARCHE, Nat. D. III. 21. Musa ex primis quatuor, natis Jove altero.

ARCHELAUS, Div. II. 42. summus astrologus tempore Panaetii.

ARCHELAUS, Tusc. V. 4. Anaxagorae discipulus, *idemque Socratis praeceptor.*

ARCHELAUS, Tusc. V. 12. Perdiccae filius, fortunatissimus putatus. *De hoc Macedoniae Rege v. Buherius ad h. l. et Spanhem. de V. et P. N. T. I. p.* 376.

ARCHELAUS, Rab. P. 8. Comanorum sacerdos. *Gener Ptolemaei, regis Aegypti, qui Alexandriam, Ptolemaeo Aulete pulso, occuparat: de cujus genere et fatis v. Strabo XII. p. 834. add. Noris. Cenotaph. Pis. p. 225. Est autem filius Archelai ducis Mithridatici contra Sullam in Graecia, ut ille docet.*

ARCHIAS, *Aulus Licinius, Poëta*, Arch. 1. sqq. Antiochenus, civitate donatus a Crasso, Ciceronem ad studia cohortatur et in iis juvat. ibid. 3. ejus fama, amicitiae, insignis facultas poëtica, libri, ad Att. I. 16. Lucii Luculli Mithridatico bello gestas res scribit. Suspicatur Cicero res Metelli Numidici scripturum. Div. I. 36. ejus versiculi quidam Latine conversi. *Epigrammata quaedam hominis restant in Anthol. Gr.* [De quib. vid. Ilgenii animadversiones hist. et crit. in Cic. Or. pro Arch. P.]

ARCHIDEMUS, Acad. IV. 48. Dialecticus, Stoicus. *Tarsensis fuit. De eo vid. Laërt. VII.* 40. 68. 84. 88. *Auctores, qui de eo egerunt, multos laudat Fabric. B. G. L. III. c.* 10.

ARCHIDEMUS, Flacc. 22. Trallianus.

ARCHILOCHUS, Tusc. I. 1. regnante Romulo vixit. ad Att. XVI. 11. Ab eo Archilochium edictum Bibuli, Attic. II. 21. i. e. *acerbum.*

ARCHIMEDES, Orat. III. 23. Tusc. I. 25. Nat. D. II. 34. ejus sphaera. *de qua vid. etiam Sext. Empir. adv. Math. L. IX. p. 577. et ibi Fabricium τὸν πάνυ.* Fin. V. 19. patriam captam prae studio non sensit. Verr. IV. 58. Marcellus ejus mortem moleste fert. Tusc. IV. 23. ejus sepulcrum a Cicerone Quaestore repertum.

ARCHONIDES, Verr. III. 56. [*l. Archonidas,*] Verr. IV. 26. Elorinus.

utrum ipſius an filii? Nat. D. I. 13. ſcripſit libros de philoſophia, *quorum hic tertius laudatur.* In ſententia de Deo inconſtans. de Off. III. 8. honeſtatem omnibus rebus praefert. de Inv. I. 5. plurimum Oratoriae profuit. de Orat. III. 35. eloquentiam profeſſus eſt, quod videret Iſocratem in eo genere frequentari. ad Div. I. 9. ejus ratio oratoria omnis libris de Oratore Ciceronianis continetur. ibid. Ariſtotelius mos eſt, *cum ſcribimus in ſermone ac dialogo.* ad Att. II. 1. Ariſtotelia pigmenta, h. e. *ornamenta orationis ex Ariſtotelis praeceptis.* Or. II. 39. liber ejus, in quo artes dicendi omnium ſuperiorum narravit. cf. Inv. II.

ARISTOTELES, A. Licinius, Melitenſis, ad Div. XIII. 52. hoſpes Ciceronis.

ARISTOXENUS, Fin. V. 19. muſicus. Att. VIII. 4. Or. III. 33. Tuſc. I. 10. quid de anima ſenſerit. ibid. 18. ſententia de anima reprehenditur. Ariſtotelis diſcipulus.

ARISTUS, Academicus, Att. V. 10. Acad. I. 3. frater Antiochi, *ejus, qui auctor eſt quintae Academiae, de quo ſupra: quocum conjungitur* Tuſc. V. 8. *Sic enim ibi legendum, non* Ariſto: *ut docuere ad illum locum Daviſius et Buherius.* M. Bruti magiſter. *Plutarchus in Brut. init. adeo φίλον et συμβιώτην vocat.* Brut. 97. Academiae heres, hoſpes et familiaris Ciceronis.

ARISTUS, in Verr. 12. Panormitanus.

ARQUUS, ſ. ARCUS, *Arqui.* Nat. D. III. 19. Thaumantis filius.

C. ARRIUS, ad Att. II. 14. 15. etc. amicus Ciceronis et vicinus ejus in Formiano. ad Q. Fr. I. 3. ſummam amicitiam cum Cicerone ſimulans, eum inſidioſe tractat. *Sed fortaſſe etiam hoc alterum ad Q. Arrium fil. referri poteſt, quem ipſum Vat. 12. familiarem ſuum appellat.*

Q. ARRIUS, Br. 69. grata populo verborum copia fuit, qua, infimo loco natus, pecuniam et honores conſecutus eſt. etc. Verr. II. 15. et IV. 20. Praetor Siciliae deſignatus, *non ſucceſſit Verri, quod exorto bello ſervili miſſus eſt contra Crixum et Spartacum: quorum illum profligavit, ab hoc victus eſt. Liv. Epit. XCVI.*

Q. ARRIUS, ad Att. II. 5. deſtituitur in petitione conſulatus a Caeſare, quem ipſe ante juverat. Vat. 12. epulum dedit in honorem patris, *Caeſare et Bibulo Coſſ. Is eſt etiam, quem amicum ſuum vocat, p. Milon. c.* 17. *Videtur autem eſſe filius Q. Arrii Praetoris Siciliae deſignati, et hoc epulum dediſſe eam ipſam ob cauſam, ut populi auram captaret, conſulatum petiturus. Magnificum hoc epulum fuiſſe vel Horatii locus indicat, Satyr. II. 8.*

ARSACES, ad Div. VIII. 14. Rex Parthorum; quocum Cicero bellum geſſit in Cilicia. *Eſt* Orodes, *Phraatis III. fil. ut alio loco a Cicer. vocatur.* [Vid. *Orodes.*]

ARSINOA, Nat. D. III. 22. Arſippi uxor.

ARSIPPUS, Nat. D. III. 22. Arſinoae vir, Aeſculapii cujusdam pater.

ARTAVASDES, [ſ. *Artuasdes,*] Att. V. 20. Rex Armeniorum. V. 21. ejus filia nubit Dejotaro filio. ad Div. XV. 2.

ARTAXERXES, Att. X. 8. Xerxis filius, ad quem Themiſtocles confugit.

ARTEMIDORUS Aetnenſis, Verr. III. 44.

ARTEMIDORUS Cornelius, Verr. III. 49. medicus Verris.

ARTEMIDORUS Pergaeus, Verr. III. 21. quo adjutore Verres Dianae Pergaeae templum expilavit.

ARTEMIDORUS, Verr. I. 31. *qui ſit neſcio, et videtur ibi locum non*

L.

L. ATEJUS, L. F. Arrienſis Capito, ad Div. VIII. 8. videtur idem eſſe ad Q. Fr. II. 10.

[ATELLA, vid. *Saſinius Atella.*]

ATHAMAS, Har. Reſp. 18. furioſus poſt matricidium factus. Tuſc. III. 6. furioſus.

ATHAMAS, Piſ. 86. ſaltator, L. Piſonis in Macedonia comes.

ATHAMAS, Attic. XII. 10. ſervus.

ATHENAEUS, ad Div. XV. 4. apud Ariobarzanen gratioſus.

ATHENAGORAS, Cymaeus, Flacc. 7.

ATHENAIS, ad Div. XV. 4. nomen foeminae, uxoris, aut matris Ariobarzanis.

ATHENIO, Verr. III. 54. Haruſp. Reſp. 12. dux fugitivorum et Siculorum, qui cum fugitivis ſe conjunxerant. Hinc Attic. II. 12. Athenio *dicitur* Sex. Clodius, *quia fuit dux ſervorum Romae tumultuantium, ut Athenio fugitivorum: itemque Siculus, ut Athenio.*

ATHENODORUS Calvus, Att. XVI. 11. 14.

ATHENODORUS, *Tarſenſis*, Sandonis filius, ad Div. III. ep. 7. *Philoſophus*, (*Caeſaris Octavii praeceptor*). *Videtur* de nobilitate *ſcripſiſſe. De eo Sueton. Claud.* 4. *Fabric. in Catal. Stoic. B. G. L. III. c.* 15. *De eo extant conjectanea Cl. Harkenrothi in Obſ. Miſcell. Nov. Vol. 1. p.* 49.

ATHERIANUM jus, ad Div. IX. ep. 18. *ab Atherio quodam vel Haterio JCto, vel Aterio potius.* Aterium *et* Haterium *promiſcue eſſe in libris, docuit Cl. Torren. ad Valer. M. I.* 7. 8. *Jus Aterianum non eſſe cibum, inde patet, quod, ſi cibus eſſet, ambiguitatis luſus et jocus tolleretur. Neque tamen de lege Ateria cum Cortio capiendum; ſed de illius temporis JCto. Aterios autem equites Rom. eo tempore fuiſſe, ex loco Valerii colligi poteſt.*

ATIDIUS, Verr. III. 32. C. Verris Praefectus.

C. ATINIUS Labeo, pro Dom. 47. a Q. Metello Cenſore e Senatu ejicitur, et poſtea ejus, Metelli Macedonici, bona conſecrat in tribunatu. (*Plin. Hiſt. Nat. VII.* 47.) Idem Cn. Lentulo Cenſori facit.

[ATLAS, Tuſc. V. 3. Japeti et Clymènes filius, coelum ſuſtinere dictus.]

L. ATRATINUS, Coel. 1. filius L. Atratini ejus, qui a M. Coelio de ambitu accuſatus erat; accuſat Coelium de ambitu. Patrem defenderat Cicero.

ATTAE, Sext. 51. *quidam per Enallagen dici putant pro* Atta, *qui fuerit poëta Latinus. Sed cum Abramio Graevius interpretatur: Senes philoſophos Graeculos. quos vide.*

ATTALUS, *Rex Pergamenus*, Sext. 27. ei Aſia Antiocho M. ademta condonatur. Dejot. 7. in P. Africanum liberalis fuit: *ubi tamen aut, Cicero lapſus eſt,* Attalum *pro* Antiocho *ponens, aut* Antiochus (*M.*) *reponendus. v. Urſinus ad l. c. et Drakenb. ad Liv. epit. LVII. De* Attalorum *Stemmate v. Rupert. ad Beſold. c.* 12. *Spanhem. de Uſu et Pr. N. Diſſ. VIII. p.* 511.

ATTALICA, in Verr. IV. 12. *in peripetaſmata auro intertexta, ab Attalo rege inventa et uſurpata.*

ATTALUS *Iphemeneus*, ad Q. Fr. I. 2. 4. homo Graecus de Quinti provincia.

ATTALUS *Netinus*, Verr. IV. 26.

ATTELLIUS, ad Att. V. 19. debitor Ciceronis, ſi lectio ſana eſt. v. not.

[ATTICA, T. Pomponii Attici filia, Att. V. 19. VII. 2. quae etiam *Atticula* et *Caecilia* nominatur. v. h. vv.]

ATTICULA, ad Attic. IV. 5. filia Attici; *quae et* Caecilia *dicitur.*

ATTICUS, [*T. Pomponius*, Ciceronis familiariſſimus, ad quem XVI Ciceronis epiſtolarum libri exſtant, cujusque vitam Nepos in Vitt. Excellentium Imperatt.

ſcripſit.

[AU-

[AUFIDIANUM *nomen*, ad Div. XVI. 19. debitum Aufidii.]

AUFIUS, Att. VI. 1. amicus Ciceronis. *Corradus conjicit* Alfius.

AVIANUS, Acad. IV. 25. Puteolanus, amicus Ciceronis.

C. AVIANUS *Hammonius*, ad Div. XIII. 21. M. Aemilii Aviani libertus, *idem est*, *qui ep.* 2. C. Avianus Evander *dicitur.* ad Div. VII. 23. statuarius. *v. de eo et vera nominis scriptura, Cannegieter* Diss. *de aetate et stilo Aviani c.* 8. *qui scripturam* Avianius *vitiosam docet.*

C. AVIANIUS, vel AVIANUS Flaccus, ad Div. XIII. 35. 79.

C. AVIANUS Philoxenus, ad Div. XIII. 35. 37. Siculus [et quidem Calactinus], a Caesare in Novocomenses relatus, Ciceronis beneficio. *Nomen assumsit* Flacci Aviani, *quod eo familiarissime usus erat, cum Tullii nomen assumere debuisset ob beneficium.*

[*M. Aemilius* AVIANUS, ad Div. XIII. 21. negotiator, qui domum habuit Sicyone.]

AVIDIUS, Leg. II. 3. dicitur a Pompejo et Cicerone defensus esse. *pro quo Davis cum Manutio et Lamb.* Balbus.

AVILIUS *Larinas*, Cluent. 13.

AVITUS, Or. 29. *est Cluentius, pro quo est Oratio.* [v. *Cluentius.*]

AVIUS, vel AULUS, Att. XII. 5. *forte est* argentarius, Att. XIII. 4.

M. AULANUS, f. AULIANUS, Sext. 4. Tribunus militum C. Antonii, Catilinarius, a P. Sextio Capua expellitur.

AULETES, Postum. 10. *est cognomen* Ptolemaei, *qui regno pulsus est.*

[AULUS, Pisonis argentarii familiaris, ad Att. XII. 5. Idem esse videtur, qui ad Att. XIII. 4. *Avius* dicitur.]

AULUS, Att. VI. 2. *est* Gabinius. *vid. Auli Lex.*

AULI filius, Att. I. 20. Afranius, Att. I. 16. *est idem L.* Afranius.

AURATA, Or. I. 39. *est* Orata: *de quo infra. Cur hic scribatur* Aurata, *lepidam rationem affert Chapmannus in notis Pearcianis ad Offic. III.* 16.

[AURELIA, mulier ob impudentiam famosa videtur fuisse, ad Div. IX. 22.]

AURELIANUS, Att. IV. 16.

AURELIUS, Att. IV. 9. ab Hirtio Germanis praepositus.

AURELIUS, ad Diverf. XVI. 24. ad Att. creditor Ciceronis. [Fortasse idem est, qui ad Att. XVI. 15. procurator negotiorum est. R.]

C. AURELIUS [*Cotta*], Verr. I. 50. Consul a. U. DCLXXVIII. cum L. Octavio.

[Cn. AURELIUS *Orestes*, v. *Orestes.*]

L. et C. AURELII, L. filii, *Orestae*, orationes reliquerunt, [Brut. 25.].

M. AURELIUS SCAURUS, Brut. 35. Latine dixit, (*Consul* a. U. DCLVI.) in Q. Caecil. 19. Quaestor L. Flacci, Flaccum ei accusare non permittitur, Verr. I. 33. Ephesi prohibitus est, servum e templo Dianae abducere.

L. AURIFEX, Orat. II. 60. eques Romanus.

A. AURIUS, Cluent. 8. Larinas.

M. AURIUS, *Melinus*, Cluent. 5. Larinas. duxit Cluentiam.

Num. AURIUS, ibid. 8. Larinas.

AUTOBULUS, Pis. 36. saltator, L. Pisonis in Macedonia comes.

[AUTOMEDON, Achillis auriga. Sic nominatur p. Rosc. Am. 35. jocose ob celeritatem cursus Mallius Glaucia, c. 7.]

P. AUTRONIUS, Brut. 68. orator sola voce probabilis. Sull. 1. Consul designatus cum P. Sulla de ambitu condemnatur, Att. III. 2. 7. exultat. *postea conjuravit cum Catilina.*

AXIANUS, ad Att. XV. 29.

AXILLA, Or. 45. *cognomen Serviliorum.* Vester *Axilla* Ala factus est.

BAT-

BATTARA, ad Div. VII. 9. *pro quo alii:* Vacerra; *videtur familiaris Trebatii fuisse.*

BATTONIUS, Att. VI. 8. amicus Attici et Ciceronis.

M. BEBRIUS, Cluent. 16. Senator Rom.

BELLEROPHON, Tusc. III. 26. [Sisyphi filius].

C. Annius BELLIENUS, Font. c. 4. *Hunc non diversum a.* C. Billieno (*v. infr.*) *putat Tristanus Comm. T. I. p.* 90. *quod mihi temporum ratio permittere non videtur. Nec verum est, eum habuisse duarum gentium nomina per adoptionem.* Bellienus *est cognomen. Nec denique* Betilienus reponendum pro Bellienus, *etsi in nummo occurrit, et Senecae reddendum videtur. Nimis saepe hoc nomen in libris occurrit.*

L. BELLIENUS, Phil. II. 36. Pompejanus, cujus domus post caedem Caesaris incensa est et deflagravit.

BELLIENUS, ad Divers. VIII. 15. verna Demetrii. Cum praesidio est Intemelii. A quo forte non diversus est alter ad Div. XVI. 22. homo pessimus, flagitiosus. *Quidam:* Bilienus*: quod idem nomen est.*

BELUS, Nat. D. III. 16. Indorum Hercules.

L. BESTIA *e Calpurniis*, Brut. 34. bonus Tribunus plebis, Popilium a C. Graccho expulsum sua rogatione restituit, post consulatum oppressus est lege Mamilia. Or. II. 70. a C. Memmio accusatur. Bestia *est cognomen* Calpurniae familiae.

BESTIA, Phil. XIII. 12. Coel. 12. accusatur de ambitu, in petitione praeturae. defenditur a Cicerone. Qu. Fr. II. 3. Phil. XII. 8. et Phil. XI. 5. consulatum in Bruti locum petit.

T. BETUCIUS, *Barrus Asculanus*, Brut. 46. aliquot orationibus Asculi habitis, et una Romae contra Caepionem, nobilis, cui Caepionis ore respondit Aelius.

BIAS, Parad. I. Priene patria. de Amic. 16. e septem Sapientibus.

M. BIBULUS, Att. I. 17. Caesaris amicitiam quaerit, aedilitate et praetura omissam, ut consulatum eo facilius consequatur. Har. Resp. 22. Caesare collega in consulatu leges ferente semper servat de coelo. Dom. 15. servat de coelo, cum Caesar de adoptando Clodio legem curiatam fert. Vatin. 9. Vatinius Trib. pl. Consulem in vincula ducit, reliquis Tribunis nitti jubentibus. Att. II. 19. ejus edictis, quae domo abditus (*vim Caesarianorum timens*) dat, irascitur Pompejus, quod iis laceratur. In Caesarem acerba edicta dat, quae inde *Archilochia* dicuntur, populo vehementer grata. Dom. 26. censet, ut Pontifices de domo Ciceronis statuant. ad Div. XV. 1. Proconsul Syriae. XII. 19. quam diu Parthi in provincia ejus sunt, Antiochiae se tenet, urbe munita. VIII. 6. contra Parthos male pugnat. II. 17. Ciceroni Proconsuli Ciliciae invidet. Brut. 77. scriptitavit accurate. Bello civili periit. [De filio Bibuli fit mentio, ad Div. II. 17.]

BILIENUS, ad Div. XVI. 2. *idem qui* Bellienus, *ubi v.*

C. BILIENUS, Brut. 47. aequalis N. Bruti JCti, laudatur. *v. ibid.*

A. BINNIUS, Cluent. 59. Copo de via Latina.

BION, Tusc. III. 26. ejus apophthegmata.

BITHYNICUS, ad Div. VI. 16. *Caesarianus e gente Pompeja, fil. Q. Pompeji Bithynici, A. N. a Bithynia dictus, devicta a patre. Post mortem Caesaris Siciliae Praetor fuit.*

BITON, Tusc. I. 47. pietas in matrem, mors placida. Cleobis frater. [cf. Herodot. I. 31.]

BLANDENIUS ZEUXIS, ad Q. Fr. I. 2. 2.

BLESAMIUS, Dejot. 12. Gallograecus, Dejotari legatus.

BLOSSII, Agr. II. 34. nobiles Campani bello Punico II.

D.

D. JUNIUS BRUTUS, M. filius, *collega* Africani min. *in conſulatu DCXVI.* [Erravit hic Erneſtius; nam *D. Jun. Brutus* collega fuit *P. Scipionis Naſicae Serapionis* a. U. DCXV. vid. *P. Scipio Naſica.* R.] Brut. 28. Graece doctus. de Leg. III. 9. a Trib. Curiatio in vincula conjicitur. pro Balbo 17. in Hiſpania ulteriori feliciter pugnat et de Gallaecis triumphat. Arch. 9. Attii verſibus monumenti ſua inſcripſit. Ejusdem etiam mentio fit in Bruto 22. *Ap. Vellejum II.* 5. *dicitur* Aulus: *v. interpretes et Sigon. ad a. U. DCXV.*

D. BRUTUS, Brut. 47. pro Rabir. 7. Att. XII. 22. Graece et Latine doctus. *Conſul fuit cum Mamerco Aemilio Lepido Liviano.*

D. BRUTUS, Verr. I. 35. Phil. III. 1. provinciam Galliam a Caeſare ipſi datam eripere audet Antonius. Ejus edictum cap. 4. ad Diverſ. X. 10. exercitum alit ſuo ſumtu. ibid. 11. obſidione liberatur. ibid. XI. 1. poſtulat, ut ſibi et M. Bruto, et Caſſio cum publico praeſidio liceat Romae eſſe, ut tuti ſint, idem liberam legationem poſtulat et reliquis ſuis. ibid. 21. in Decemviris eſt, creatis, ut ab Antonio rationem geſti conſulatus repeterent.

M. BRUTUS, *pater*, ad Div. VII. 22. Brut. 47. JCtus. Brut. 62. juris publici et privati peritus, a forenſi eloquentia abſuit. Or. II. 32. libri de jure laudantur. pro Cluent. 51. initia librorum de jure civili. Fin. I. 4. negat partum ancillae in fructu habendum. etc. *De eo conſulere licet auctores Hiſtoriae juris Rom.*

M. BRUTUS, *filius*, Or. II. 54. filius ejus, qui libros de Jure civili ſcripſit, Cn. Plancium accuſavit, defenſore Craſſo, qui, cum ab eo laceſſitus eſſet, in illa accuſatione egregie eum ultus eſt. cf. Cluent. 51. Brut. 34. accuſationem factitavit, nullos magiſtratus petivit, dedecus familiae vocatur. Cluent. 51. orator vehemens, bona paterna effudit. Font. 13. accuſat Scaurum. Off. II. 14. juris civilis peritus, propter multas accuſationes *accuſator* cognominatus eſt. *Hunc quidam patrem τυραννοκτόνου faciunt. Male. Non ita de eo ad filium ſcripſiſſet in Bruto* 34.

M. BRUTUS, Quinct. 20. Tribun. pl. a. U. DCLXX. *Scipione et Norbano Conſulibus, Hotomanno et Manutio videtur eſſe M. Bruti, qui Caeſarem interfecit, pater, a Cn. Pompejo bello Sullano necatus.* Agr. II. 33. Trib. pl. qui coloniam Capuam ferre voluit. *Alium M. Brutum, ad quem hoc referam, non reperio: neque tamen pro certo affirmare auſim, ad M. Bruti, percuſſoris Caeſaris, patrem pertinere deducendae coloniae conſilium. Ceterum conſentit cum eo, quod Cicero dicit, mirari ſe, cur Rullus ejus Bruti exitum non perhorreſcat. Idem mecum ſentire poſtea vidi Mazochium de Amphitheatro Camp. p.* 9. *qui inprimis de hoc Bruto videndus. Sed quod cum negat Tribunum pleb. fuiſſe, quod Turnebus ad l. c. ſine auctore dixerat, quia non probabile, Brutos, qui genus ſuum a L. Bruto patricio duci vellent, Tribunos fieri voluiſſe, quo eam rem refutaſſent ipſi, id nihili eſt, ut patet e loco Ciceronis pro Quintio.*

M. BRUTUS, [Caeſaris percuſſor, M. Bruti et Serviliae filius,] Phil. I. 3. ejus et Caſſii Praetorum edictum poſt caedem Caeſaris. cap. 4. urbe cedit. Phil. II. 12. interfecto Caeſare pugionem extollit, et Ciceronem nominatim exclamavit. Phil. II. 14. ei provincia datur poſt caedem Caeſaris et Quaeſtores. ad Div. III. 4. gener Cn. Pompeji M. VI. 6. a Caeſare Galliae praeficitur. XII. 15. XIII. 10. Att. XII. 5. epitomen Fannianam ſcripſit, i. e. hiſtoriae a Fannio ſcriptae. XIII. 8.

C.

Scipio, qui contra Caesarem in Africa bellum gessit.

Q. CAECILIUS BASSUS, Att. II. 9. Quaestor Caesare et Bibulo Coss. ad Divers. XI. 1. cum sperabat Brutus firmiorem fore, nuntio de morte Caesaris allato. Phil. XI. 13. exercitum in Asia privatus habet. ad Div. XII. 11. et 12. in Syria legionem habuit, quae ad C. Cassium venit, invito Basso. ad Div. XII. 18. Dejot. 8. 9. *ubi male vulgo* Cattius [*Coelius* R.] *est. De turbis ab eo in Syria motis vid. Joseph. XIV.* 11.

Q. CAECILIUS, Att. I. 1. 12. foenerator, avunculus Attici.

Q. CAECILIUS, Q. fil. Pomponianus Atticus. Att. III. 20. *est T. Pomponius Atticus, qui ab avunculo Q. Caecilio testamento adoptatus erat, quod ei Cicero gratulatur.*

Q. CAECILIUS, Div. in Caecil. 2. cognomine *Niger, Siculus, Verris Quaestor, qui accusationem Verris petebat, in quem est Divinatio. vid. Argum. Asconii.*

T. CAECILIUS, *Eutychides*, Att. IV. 15. libertus Attici, *qui praenomen habet Attici ante adoptionem, et nomen ejus post adoptionem.*

A. CAECINA, ad Div. X. 25. cujus est epistola libr. VI. ibid. XIII. 66. negotiatus est in Asia. VI. 5-8. exul, quod contra Caesarem scripserat. librum Ciceroni mittit. it. ep. 9. in Sicilia exul. *De Etrusca disciplina librum scripsit, qui laudatur ap. Plinium. v. Harduin. in Ind. Auct. ad quem alludit Cicero in epistola, ea, quam ad eum scripsit, VI. 6. De hoc Caecina v. Demsterum Etrur. Regal. I. 2. 59. ubi et alios Caecinas colligit, docetque nunc quoque hanc familiam Volaterris florere. cf. Fr. Marianum de Etruria Metropoli c. 15. 16. et Gorium Inscr. Etr. T. III. p. 159. ubi inscrr. antiquae Volaterranae Caecinarum sunt.*

A. CAECINA, Caecin. 1. (*Licinius*) Volaterranus, *pro quo est Oratio. Hunc eundem cum superiori putat Demsterus l. c. et Passeratius not. ad Or. pro Caecin. c. 1. nec ipse abnuerim.*

CAECINA, Att. XVI. 5. Volaterranus: *diversus ab utroque superiori.*

CAECIUS, Att. IX. 11. 13. *qui sit, nemo tradidit.*

C. CAELIUS, Att. IX. 11. ab Appio cum mandatis ad Ciceronem mittitur. [In edit. Jensoniana *Caelius*, apud Ernestium *Caecius.* R.]

M. CAELIUS, vid. *M. Coelius.*

[CAELUS, v. *Coelum.*]

M. CAEPARIUS, Catil. III. 6. socius Catilinae, *apud Sallustium* Qu. *dicitur, Cat.* 46.

C. et L. CAEPASII, fratres. Brut. 69. ignoti homines, oppidano et incondito genere dicendi, Quaestores facti sunt.

CN. CAEPIO, Att. XII. 20. Serviliae Claudii pater, vivo patre naufragio perierit, an mortuo? de Fin. II. 16. ei decernitur quaestio in Tubulum.

CAEPIONES duo, CN. et QU. Brut. 25. Font. 7. eorum testimonium in Q. Pompejum rejicitur. *De praenomine vide Valer. VIII. 5. de testibus, ubi in nonnullis edd.* Cajus.

[*Cn. Servilius* CAEPIO, Brut. 20. Q. Martii Philippi in consulatu collega a. U. DLXXXIV.]

Q. *Servilius* CAEPIO, Brut. 43. collega C. Laelii in consulatu (a. DCXIII.). *Is, qui in Lusitania bellum gerens Viriatum per insidias interfecit. Ejus filius videtur, qui sequitur.*

Q. *Servilius* CAEPIO, Tusc. V. 5. *vid. Davis.* ad Her. I. 14. fusus a Cimbris, causam dixit, decem annis post reus factus a Cn. Junio Norbano. Balb. 11. damnatus de repetundis post praeturam Galliae ex consulatu (*quem cum Atilio Serrano gessit*). Smyrnae vixit. ad Her. I. 12. Quaestor urbanus (a. DCLIV.), cum

Apu-

L.

L. CAESAR, Planc. 21. aedilitiam repulſam tulit. Cat. IV. 6. ſororis virum P. Lentulum ſocerum Catilinae interficiendum cenſet. Muren. 34. (et Att. I. 2.) Conſul cum C. Figulo (a. DCLXXXIX.) SCtum facit ſimile legi Fabiae de numero ſectatorum. ad Div. IX. 14. aegrotat Neapoli. Hujus ſororis filius M. Antonius fuit. ad Div. X. 28. optime ſentit, ſed in Antonium non acriter dicit, quia ejus avunculus eſt. Phil. VI. 5. agrorum aſſignationem Antonianam ſententia ſua diſſolvit, et juvante Cicerone VII-Virûm acta ſuſtulit. Sull. 19.

L. CAESAR, L. f. (*Caeſ. B. C. I.* 8.) Att. VII. 13. mandata abſurdiſſima a Caeſare habet, non homo, ſed ſcopae ſolutae, *de quibus pluribus epp.* ad Div. IX. 7. *Eſt idem Proquaeſtor Africae, cui, Catone interfecto, Caeſar vitam conceſſit. v. Caeſar l. c. et Hirt. B. Afr. c.* 89.

SEX. CAESAR, Haruſp. 6. Flamen Quirinalis.

CAESENNIA, Caecin. 4. Tarquinienſis, [uxor M. Fulcinii].

P. CAESENNIUS, ibid. 4. Tarquinienſis.

C. CAESETIUS, Lig. 11. eques Rom. Ligarii advocatus. Phil. XIII. 15. Trib. pl. a Caeſare ab rep. remotus. Phil. III. 10. provinciam ſibi ab Antonio datam recuſavit. *add. Vell. II.* 68. *ubi v. interpretes; quorum nullus locis Ciceronis uſus eſt.*

P. CAESETIUS, Verr. V. 25. legatus Verris.

L. CAESIUS, Q. Fr. I. 14. de cohorte praetoria Q. Ciceronis in Aſia. *add. II.* 2. forte idem eſt III. 1.

M. CAESIUS, Verr. I. 10. Praetor cum C. Annio Sacerdote.

M. CAESIUS, ad Div. XIII. 11. Aedilis Arpini.

P. CAESIUS, Balb. 22. eques Romanus, a Cn. Pompejo patre civitate donatus. ad Div. XIII. 51.

SEX. CAESIUS, Flacc. 26. eques Romanus.

CAESONINUS *Calventius*, Red. in Sen. 6. *eſt L. Piſo, is, qui cum A. Gabinio Conſul fuit. v. in L. Piſo. Caeſoninus cognomen Piſonum fuit, ante quam Frugi dicerentur. add.* Prov. Conſ. 4. Piſ. 6. *ubi Mſſ. et edd. plures habent* Caeſonius*: analogia quidem ſic videtur poſtulare.*

M. CAESONIUS, Act. I. in Verr. 10. Aedilis cum Cicerone. *add.* Att. I. 1. XII. 11.

C. CAESTIUS, Flacc. 13. eques Rom. Att. V. 13.

L. CAESTIUS, Br. 34. accuſator de plebe; tempore Jugurthini belli. [? R.]

L. CAESULENUS, Br. 34. accuſator [de plebe, pro quo alii *Caeſidenus*. R.]

CALAMIS, Br. 18. ſtatuarius, dura quidem ſigna fecit, ſed tamen molliora ſignis Canachi. *vid. Plinium Hiſtor. Natural. XXXIV.* 19. *Quintilian. XII.* 10. *Pauſan. p.* 9. 134. 53. 447. 443. 479. ed. Kuhn. *et laudatos Harduino ad l. c.*

CALANUS, Tuſc. II. 21. Indus, ſua voluntate vivus comburitur. Div. I. 13. Alexandro propinquam mortem vaticinatur.

CALATINUS, Agrar. II. 24. *eſt M. Attilius Calatinus, de quo in* Attilius.

CALCHAS, Or. 22. vates Graecorum in obſidione Trojana. Nat. D. II. 3. Augur. Div. I. 33. ex paſſerum numero belli Trojani annos auguratus eſt.

CALDUS, Inv. II. 9. cognomen, quod temerarii et callidi conſilii hominibus tribuitur.

CALDUS, Att. VI. 4. *cognomen* C. Coelii Quaeſtoris.

M. CALENIUS, Att. VIII. 12. Pompejanus.

CALENUS, Phil. X. 1. (*Fuſius*) Brutos non probat, ſed Antonium, et propterea a Cicerone reprehenditur. Att. I. 14. Trib. pl. P. Clodio favet. vid. *Lex Fuſia* et in *Q. Fuſius.*

L.

M.

M. CAMURCIUS, Coel. 80. de crimine, nefcio quo, in Vettium commiffo, condemnatus.

CANA, Att. XIII. 41. *Graev.* Kana, *filia Gellii Cani, quam Q. fil. collocare cogitabant, fi ei placeret.*

CANACHUS, Brut. 18. ftatuarius. ejus figna rigidiora funt, quam ut imitentur veritatem. *Plin. H. N. XXXIV.* 8. *Sicyonius fuit. Ejus opera quaedam commemorat etiam Paufan., p.* 134. 472. 483. 570. 730. *etc. ed. Kuhn.*

CANEPHORAE, [f. *Canephoroe*,] Verr. IV. 8. dicebantur virgines Athenis, quae in facris Cereris caniftra ferebant in capitibus. *Statuae hanc figuram referentes h. l.* Canephorae *dicuntur. De Canephoris v. Spanh. ad Callim. H. in Cererem.*

CANIDIUS, ad Div. X. 21. Legatus Lepidi IIIviri, aut Trib. aut fimile quid.

CANIDIUS, *f. potius, ut putant,* Calidius, ad Div. VIII. 9. difertus. Canidius *etiam quidam de Lepidi exercitu memoratur ad Div. X.* 21. *qui Legati aut Tribuni munere functus videtur, quo ufus et Lepidus ad milites incitandos, ut pacem flagitarent.*

C. CANINIUS, *Gallus*, ad Div. II. 8. a Cicerone defenditur. VII. 1. amicus M. Varronis et Ciceronis. IX. 2. IX. 6. I. 2. Trib. pl. Marcellino et Philippo Coff. ibid. tempus Caninianum. *ubi v. Manut.*

T. CANINIUS, *Rebilus.* Att. XII. 37. Legatus Caefaris in Gallia. ad Div. VII. 30. Conful prid. Kal. Jan. *anno ante mortem Caefaris.*

[CANINIUS *Salluftius*, Proquaeftor Syriae, ad hunc fcripta eft ep. 17. L. II. ad Div.]

CANINIUS *Satrius*, Att. I. 1.

C. CANIUS, Off. III. 14. eques Romanus facetus et literatus. Syracufas otiandi caufa fe contulit. de Or. II. 69. *ubi vulgg. habent* Cannius.

CANULEJUS, Att. X. 5.

L. CANULEJUS, in Verr. II. 70. in portu Syracufano publicanus.

M. CANULEJUS, Br. 92.

CANUS f. *Kanus*, Att. XIII. 31. *eft* Q. Gellius Canus. v. Tunftallus p. 162.

P. CANUTIUS, Br. 56. homo difertus. fubjeciffe dicitur P. Sulpitio mortuo orationes. Cluent. 18. Scamandrum accufat. ib. 10. accufator Oppianici.

Ti. CANUTIUS, (Trib. pl.) ad Div. XII. 3. Ciceronem producit. ibid. 23. Phil. III. 9. *v. Periz. A. H. c.* 2.

CAPHO, Phil. X. 10. XI. 5. veteranus. VIII. 3. de grege Antonii nebulo, Centurio.

C. CAPITO, Att. XIII. Caefarianus. ad Div. VIII. 8. XIII. 29. *cognomen familiae Atejae.* v. *Atejus.*

L. CAPITO, Q. Fr. III. 1. 5. cum C. Memmio Trib. pl. Gabinium poftulat.

CAPIUS, ad Div. VII. 24. hiftrio. *Sed legendum puto* Catius, *e veftigiis MSS. qui habent* Citius: *nifi id eft pro* Cipius, ut habet Feftus in *non omnibus dormio, ut placet Ant. Auguftino, quod effet familia Cipia, fed non eft neceffe, nomen id effe familiae,* cum ille fit hiftrio.

CAPRIUS, Nat. D. III. 23. pater Dionyfi, feu Bacchi cujusdam.

CARBO, ad Div. IX. 21. *cognomen familiae* Papiriae *plebejae. De hac familia epiftola illa claffica eft. De Carbonibus egregia congeffit Vaillantus de Num. Fam. R. fed v. inpr. Periz. A. H. c.* 3.

C. CARBO, *Arvina.* ad Div. IX. 21. a L. Damafippo Praetore occifus eft. Unus e Carbonibus bonus civis fuit. *Pighius ad a. DCLXIX. putat effe filium Caji, qui a Craffo accufatus eft.*

CN. feu C. CARBO et ejus frater, fcurra, ad Div. IX. 21. homines improbi.

SP.

SP. CARVILIUS, de Or. II. 61. *familia Carvilia plebeja, sed equestris tamen.*

CASCA, *cognomen Serviliorum*, Phil. II. 11. fuit inter percussores Caesaris. Att. XIII. 44. librum scripsit. XVI. 15. ejus tribunatus. *v. Servilius.*

CASCELLIUS, Balb. 20. praediator aetate Auguris Q. Scaevolae. *vid. Valer. Max. VI.* 2. 12. *et VIII.* 12. 1. *Hoc nomen vindicant contra eos, qui* Caesellius *legi volunt, ut Pighius Ann. ad a.* 633. *cujus opinionem videtur probare Graevius ad Cic. Balb.* 20. *Harduin. ad Plin. VIII.* 61. *ubi praeceptor ejus Volcatius traditur; Rupert. ad Pompon. Enchirid. III.* 11. *ubi de* A. Cascellio *JCto agit, cujus et Horatius mentionem fecit. Ceterum huic familiae hereditarium quodammodo Jurisprud. studium fuit.*

M. CASCELLIUS, Q. Fr. I. 2. 2. negotiator in provincia Q. Ciceronis.

CASSANDER, Div. II. 42. summus astrologus tempore Panaetii.

CASSANDRA, Or. II. 66. etc. Priami filia.

C. CASSINIUS SCOLA, Mil. 17. Interamnas, familiaris P. Clodii.

CASSIUS BARBA, v. *Barba.*

C. CASSIUS *Longinus*, Dom. 50. Censor. *Hujus C. Cassii Longini censura incidit in annum DXCIX. Nam praecedit mentio Censoris Q. Marcii, qui decem annis ante, DXXCIX. Censor fuit. Alius Cassius Censor fuit a. U. DCXXVII.*

C. CASSIUS, Planc. 21. in petitione tribunatus repulsam tulit. *Consul cum Cn. Domitio Ahenobarbo,* a. U. DCLVII.

C. CASSIUS, *Varus, qui Consul fuit cum M. Terentio Varrone Lucullo, non L. Gellio, ut Manutius ad Or. pro Rabir. Perd. cap.* 7. *tradit, nam Gellius anno post Consul fuit.* L. Manil. 23. Legi Maniliae favet. Cluent. 49. Verr. I. 23. in Verr. III. 41. Consul a. U. DCLXXX. primo anno praeturae Siculae Verris. *Forte hic est pater trium Cassiorum* C. L. *et* Q. *qui diserte non traditur.*

C. CASSIUS, *frater Q. Cassii,* Att. V. 21. *ad quem sunt epistolae Ciceronis L. XII. et ipsius duae ibid.* 11. 12. *is, qui Caesarem interfecit.* ad Div. VI. 6. Legatus Caesaris. VII. 33. declamat apud Ciceronem. VIII. 10. Quaestor M. Crassi *contra Parthos pugnantis* Crasso interfecto reliquias exercitus collegit. XV. 14. Proquaestor M. Crassi. XV. 16. Epicureus fit. *Nam Cicero Epicureos appellat ejus novos amicos.* XV. 19. Ciceronem, Epicureum Catium propter malum dicendi genus ridentem, ulciscitur acri epistola. Att. VII, 21. Trib. pl. initio belli Civilis Caesariani Capuam venit ad Consules, qui ex urbe fugerant, ut Romam redirent, et pecuniam de sanctiori aerario auferrent.

L. CASSIUS, Planc. 24. adolescens, subscriptor Laterensis, contra Plancium, familiaris Ciceronis. Phil. II. 14. ei provincia datur post caedem Caesaris et Quaestores. *Frater C. Cassii, qui Caesarem interfecit.* Phil. III. 9. ei Tribuno pl. mortem denunciat M. Antonius, si in Senatum venisset.

L. CASSIUS *Ravilla*, Verr. I. 55. Censor, *pater ejus, qui legem tabellariam tulit: Consul a. U. DCXXVI. cum L. Cinna.*

L. CASSIUS, ad Her. IV. 34. auctor legis tabellariae et severissimus in judiciis exercendis, S. Rosc. 30. *unde ab eo judices Cassiani dicti sunt.* Brut. 25. 27. legem tabellariam tulit Lepido et Mancino Coss. Sext. 48. legem tabellariam fert. de Leg. III. 16. legem tabellariam fert, auram popularem captans.

L. CASSIUS, Clu. 38. Senator, et judex in causa Oppianici.

Brut. 28. mediocris orator. Brut. 34. Lege Manilia post consulatum *(quem gessit anno U. DCXXXIX.)* oppressus est.

C. CATO, ad Div. I. 2. Tribunus plebis Marcellino et Philippo Coss. it. ep. 4. 5. legem fert de imperio Lentulo Spintheri in Cilicia abrogando. ad Q. Fr. I. 2. 5. Gabinium de ambitu accusare voluit, in quo prope occisus est. ad Att. IV. 15. et 16. Lege Junia et Licinia absolvitur. Fusia etiam reus, cum Milone et Cicerone in gratiam redit, Pompejo iterum Consule.

L. CATO, pro Rabir. 7. pro Font. 15. *Consul fuit cum Cn. Pompejo Strabone DCLXIV. tempore belli Socialis; in quo periit. de quo vid. App. B. C. L. I. p.* 641.

M. CATO, *is, qui sapiens et Censorius dictus est.* Planc. 8. Tusculanus. Mur. 8. homo novus, et deinde Consul et Censor. Cato 4. Praetor. ibid. 10. Tribunus mil. in bello cum Antiocho M. affuit proelio ad Thermopylas: *idem tradunt Plutarch., Appianus, Frontin., Aurelius Vict. v. Sigon. et Drakenb. ad Liv. XXXVI.* 17. *Liv. autem Legatum facit, l. c. ubi v. Duk.* Mur. 14. cum Scipione profectus in bellum contra Antiochum. *Memoriae lapsu* Scipionem *pro* Glabrione *poni, (nisi librariorum peccatum est) monet Wessel. V. Cel. Obs. II.* 26. in Caecil. 20. Consul in Hispania fuit. Acad. IV. 2. Graecas litteras senex discit. Or. I. 37. III. 33. orator et JCtus. Orat. II. 32. libri ejus de jure laudantur. Off. I. 29. apophthegmata collegit. Or. I. 55. ejus Origines. dixit in Qu. Sergium Galbam. Brut. 15. 16. 17. ejus orationibus antiquiores non extitere, laudantur. Off. I. 23. Carthaginem delendam suadet, in quo et mortui valuit auctoritas. ad Div. IV. 6. filium summo ingenio et virtute amisit. Brut. 20. excessit, annos 85 natus. *Liv. XXXIX.* 40. *nonagenario majorem facit, alios auctores secutus. v. ibi Drakenb. laudatur plurimis locis ejus nomen*, ut Inv. I. 4. Div. I. 15. II. 24. Off. I. 11. II. 25. etc. *Tirones legant locum Livii cit.*

M. CATO, *M. fil.* de Off. I. 11. 23. in exercitu Pompilii in Liguria tiro militat. Macedonico bello interfuit. vid. Plutarch. in Aemilio Paullo. ad Div. IV. 6. patre vivo obiit. laudatur.

M. CATO, *M. F. M. N.* de Off. III. 16. [Pater Catonis Uticensis.]

M. CATO, *M. F. M. N. M. PRON.* [Uticensis]. Mur. 2. accusat L. Murenam. Dom. 8. bello Cyprio praeficitur lege Clodia, ut de rep. ablegaretur. Att. I. 14. vehementer contra P. Clodium de religione reum agit. *confer.* ep. 13. ad Div. I. 9. Ciceroni invidet. VIII. 11. honorifice locutus de Cicerone, supplicationem non decernit. Att. X. 16, Siciliam tenere non potest, in quam missus fuerat, cum tenere potuisset. de Div. I. 31. homo doctus, perterretur vaticinio cujusdam Rhodii remigis. Off. I. 31. in Africa Caesari se tradidit. de Div. I. 14. quaedam eum fefellerunt. Fin. III. 2. legendi aviditas. Off. I. 31. ad incredibilem a natura factus est severitatem. Paradox. I. *coll.* Mur. 29. perfectus Stoicus, ea sentit, quae non probantur in vulgus. Or. 10. Div. II. 1. de ejus laudibus scribit Cicero. Att. XII. 41. Caesaris liber contra Catonem.

[CATO, puer, Catonis Uticensis filius pupillus, ad Att. XIII. 6.]

Q. *Lutatius* CATULUS, N. D. I. 28. amat Roscium puerum, municipem suum. ejus in Roscium epigramma.

Q. CATULUS, Q. F. Font. 15. Legatus in bello Civili. Scientia magna rei militaris. Mur. 17. vincitur in petitione consulatus a Cn. Manlio. Tusc. V. 19. paene alter Laelius. cum eo Marius col-

Romae fuit et habitus est. Belli Punici II. tempore vixit, P. Tuditani collega in consulatu etc.

P. CETHEGUS, Praetor (a. U. DCLXXIX.) Br. 48. remp. cognorat et tenebat. in Senatu consularium auctoritatem assequebatur; in publicis caussis parum valebat, in privatis veterator. Parad. 5. ei homini non probatissimo homines amplissimi serviunt, munera mittunt, etc. provinciarum ejus auctoritate consequendarum causa. *Respicit inprimis ad L. Lucullum. v. Plutarch. in Lucullo, p. 495. ed. Wechel. De eodem Cethego capio locum pro Cluent. c. 31.*

CHAEREA, pro Q. Roscio *saepe, est* C. Fannius Chaerea.

CHAERESTRATUS, S. Rosc. 16. nomen comicum.

CHAERIPPUS, vid. *Cherippus.*

CHAERON, Att. VI. 2. Graecus, qui inducitur in Dicaearchi libro, *v. in* Dicaearchus.

CHARES, Her. IV. 6. *Lyndo oriundus, statuarius, Lysippi discipulus. qui celebrem illum Solis colossum Rhodium, qui inter septem miracula numerabatur, fecit. Plin. XXXIV. 8. Junius in Catalogo Pictorum etc.*

CHARIDEMUS, Verrin. 1. 20. Chius.

CHARISIUS, Brut. 83. orator Atticus, multas orationes aliis scripsit, Lysiam volebat imitari.

CHARMIDAS, vel CHARMADAS, Acad. IV. 6. Carneadis auditor; eloquens, *vulgo: Carneades, confer* de Orat. I. 18. 20. *et ibi Pearcium. add. Valef. Emend. I. 29. et ibi Pet. Burmannum V. C.* Orat. 16. e Carneadis judicio eadem eodem modo docuit semper. Orat. II. 88. Tusc. I. 24. divina memoria fuit.

[CHARON, per tria Inferni flumina mortuorum animas cymba transvehere dictus, num Deus sit? N. D. III. 17. R.]

CHARONDAS, Leg. I. 22. legislator Catanensium et aliorum Siculorum.

CHELIDON, Verr. I. 40. etc. meretrix Verris.

CHELYS, de N. D. II. 44. sidus.

CHERIPPUS, ad Div. XII. 22. it. 30. cum Cornificio in Africa fuit. Att. IV. 7. V. 4. Qu. Fr. I. 1. 4. de cohorte praetoria Q. Ciceronis in Asia fuit.

CHILIUS, Att. I. 9. 12. poëta: *si tamen lectio vera est.*

CHILO, Q. Fr. I. 2. *vid. etiam:* Cilo. item III. 1. architectus.

[CHILORUS, vid. *Sex. Pompejus Chlorus.*]

CHRESTUS, ad Div. II. 8. homo obscurus.

CHRITILIUS, Brut. 74. a C. Rufio accusatur.

CHRYSES, Orat. 46. Apollinis sacerdos ap. Homer. Iliad. α'.

CHRYSIPPUS, Orat. I. 12. Solensis Cilix, acutissimus, sed in dicendo exilis et jejunus. Acad. II. 23. Stoicus. de Fat. 7. discipulus Cleanthis, a quo dissentit. ad Div. IX. 4. ejus de possibilibus sententia. Acad. II. 24. contra sensus disputat, sed ea etiam dissolvit. 27. armat Carneadem. 29. quomodo Soritae occurrendum putarit. in eo ridetur a Carneade. Fin. I. 11. ejus sedentis statua porrecta manu in Ceramico quid significet? III. 20. omnia hominum causa esse nata dixit. Tusc. I. 45. in omni memoria curiosus. Nat. D. I. 34. a Zenone Epicureo Chesippus dicitur. II. 64. porcis animam pro sale esse dicit. de Div. I. 19. collegit innumerabilia oracula, nec ullum sine locuplete auctore, aut teste. II. 15. statuit ad hostiam deligendam ducem esse vim quandam sentientem atque divinam, quae toto confusa mundo sit. Fat. 4. ejus laquei. ibid. 10. omnes nervos contendit, ut persuadeat, omne ἀξίωμα aut verum esse aut falsum. Off. III. 10. ejus scite dictum. N. D. I. 15. ejus libri duo de natura Deorum, quales sint de Diis sententiae. Div. I. 3. totam de divinatione duobus libris explicavit sententiam; uno prae-

CLAUDIA GENS, *patricia est Appiorum et Pulchrorum. De Claudia familia videatur Suetonius in Tiberio c. 1. de ea vid. Spanhem. de V. et P. N. T. II. p.* 48.

CLAUDIA, Coel. 14. Harusp. 13. Appii Caeci progenies, pudicitiam probat. *Filiam non fuisse, sed neptem, docet e temporum ratione Abramius ad Or. pr. Coelio* 14. *Vestalem non fuisse, ut nonnulli tradidere vel existimavere, docet Dukerus ad Liv. XXIX.* 14. *dicitur* Quinta, *non praenomine, sed cognomine, ut aliae* Tertiae, Secundae *etc.*

CLAUDIA, Coel. 14. Vestalis, patrem Appium Claudium triumphantem de Salassis amplexa, a Trib. pl. inimico de curru detrahi non sinit. *Fratrem vocat Sueton. Tib.* 2. *ubi vid. Intt.*

CLAUDIA, f. CLODIA, ad Div. V. 2. uxor Q. Metelli Celeris, Appii Claudii et P. Clodii soror. *De ejus foeda libidine et sceleribus* v. *in primis Coelianam.* [cf. de ea ad Att. II. 1. 9.]

App. CLAUDIUS, *Decemvir,* Fin. II. 20. *cognomine Crassinus. v. Pighius ad a.* 302.

App. CLAUDIUS Caecus, *(ante caecitatem* Crassus*)* abavus *P. Clodii.* Coel. 14. Tusc. V. 38. in caecitate nulli muneri publico aut privato deest. conf. Cato 6. foedus cum Pyrrho faciendum dissuadet. bis Consul. Censor ante primum consulatum: *in qua censura sibi* via Appia *strata et* aqua Appia *in urbem ducta maximam Senatus invidiam conflavit. v. Diod. S. XX, p.* 773. 774. Brut. 14. Interrex comitia habens, de plebe Consules non accipit. *v. infr. in* M'. Curius.

App. CLAUDIUS, Brut. 28. volubilis et fervidus orator. *Ex temporis ratione colligere licet, sermonem esse de eo, qui de Salassis triumphavit.*

App. CLAUDIUS major, de Or. II. 60. et 70. dicax. *dicitur major, quia fratrem eodem nomine habuit minorem, P. Clodii patrem. Filius est* C. Claudii.

App. CLAUDIUS, *minor, P. Clodii pater, filius C. Claudii.* vid. pro Planc. 21. de Harusp. R. 12. cum ludos fecit, servos de cavea exire jussit. *Hunc, aut certe fratrem, puto esse eum, qui Praetor fuit, eo anno, quo Lex Plautia Papiria data est, Arch.* 5. Consul fuit *cum P. Servilio Isaurico,* Planc. 21.

App. CLAUDIUS PULCHER, App. F. C. N. P. *Clodii frater, is, ad quem sunt Cic. epistolae.* Div. II. 35. Ciceronis collega in auguratu: *ad quem etiam librum scripsit de jure augurali,* [f. libr. auguralem,] *ut ex epistolarum* libro III. 4. 11. constat. Att. IV. 16. post consulatum, *quem cum L. Domitio gessit,* in Ciliciam sine lege curiata cogitat. Quomodo se in provincia gesserit, et de simultate, quam cum Cicerone successore exercuit, *legendae epistolae Ciceronis ad Diversos, et ad Atticum ex Cilicia scriptae libro III.* ad Div. VIII. 6. accusatus a Dolabella spem triumphi abjicit. pro eo Pompejus laborat. Brut. 64. defenditur ab Hortensio. ad Div. VIII. 6. absolvitur. 12. 14. ejus censura, qualis fuerit. de Div. I. 16. notat C. Atejum. *vid. in C. Atejus.* Att. II. 22. Pompejo promittit, P. Clodium nihil periculi Ciceroni creaturum. VIII. 1. inconstans. *quod scilicet mox Pompejo, mox Caesari favebat. Nam hunc locum de eo capiendum esse, ex eo intelligitur, quod L. Domitio jungitur, ut Phil. XIII.* 9. ad Div. III. 4. ejus filia nubit Cn. Pompeji filio. Brut. 77. socer Bruti, orator, antiquitatis, juris auguralis et publici peritissimus, bello civili interiit. Div. I. 58. fortibus, hariolationibus et psychomantia utitur. Tusc. I. 6. necromantiae studiosus. etc. ad Div. V. 10. ei Vatinius in auguratu

CLEOMBROTUS, de Off. I. 24. Lacedaemoniorum dux, invidiam timens, cum Epaminonda temere conflixit.

CLEOMBROTUS, *Ambraciota*, Tusc. I. 34. in mare se abjecit lecto Platonis Phaedone. *De quo est epigramma Callimachi elegans.*

CLEOMENES, Verr. III. 14. Syracusanus.

CLEON, Brut. 7. Atheniensis, civis turbulentus, sed eloquens, *de quo videndus Diodor. S. XII. p.* 108. *miris modis perstringitur ab Aristophane in Equitibus.*

CLEOPHANTUS, Cluent. 16. medicus.

CLINIAS, *Cretensis*, Leg. I. 5. qui inducitur apud Platonem in dialogo de legibus.

CLISTHENES, Nat. D. II. 16. Atheniensis, dotes filiarum deponit in templo Junonis Samiae.

CLISTHENES, Brut. 7. orator Atheniensis: *qui post Solonem et Pisistratum floruit, paullo ante Themistoclem.*

CLITARCHUS, Leg. I. 2. historicus Graecus, non optimus. Brut. 11. ad Div. II. 11. non magnae fidei est, Alexandri comes, de morte Themistoclis quid tradiderit.

CLITOMACHUS, *Poenus*, Acad. IV. 6. Or. I. 11. Carneadis auditor et successor in Academia. Acad. IV. 31. ejus liber ad C. Lucullum poëtam, item ad L. Censorinum. Acad. II. 31. quatuor libros scripsit de sustinendis assensionibus. Tusc. III. 22. consolatio ejus scripta ad Carthaginienses eversa Carthagine. Nomen ejus occurrit etiam Acad. IV. 4. Or. 16.

CLITUS, Tusc. IV. 37. Dux Alexandri, ab eo interficitur.

CLODIA GENS, Dom. 44. eadem, quae Claudia.

CLODIA, Att. XII. 22. Decimi Bruti, (qui Consul fuit cum M. Aemilio Mamerco,) mater.

CLODIA, Att. IX. 6. et 9. socrus L. Metelli, Trib. pl.

[CLODIA, soror Clodii, v. *Claudia.*]

[CLODIA, cujus fundum quendam Cicero emere cogitat, mulier copiosa, ad Att. XII. 42. 43. 44. 47. XIII. 26.]

CLODIANUS, Att. I. 19. *est Cn. Corn. Lentulus Consul a. U. DCLXXXI. cum L. Gellio Poplicola.* Sigon. *in Fastis Rom.*

CLODIUS, Leg. I. 2. historicus Latinus, languidus et inscitus. *cognomen habuit* Licini. *v. Periz. An. II. p.* 349. *Ejus mentio fit etiam ap. Livium, ut XXIX.* 22.

CLODIUS foenerator, Att. XII. 30. *qui est* Hermogenes Clodius. v. in *Hermog.*

CLODIUS Patavinus, Att. XII. 44.

CLODIUS Philetaerus, ad Div. XIV. 4. libertus.

A. CLODIUS, Verr. IV. 17. Drepanitanus, ante civitatis jus Apollonius, Niconis filius.

C. CLODIUS, Att. III. 17. frater P. Clodii: ejus filius Milonem accusavit et Qu. Fratrem accusare voluit.

C. CLODIUS PHILO, ad Div. XIII. 32. Halesinus, civis Romanus.

L. CLODIUS, Cluent. 14. Anconitanus pharmacopola, circumforaneus.

L. CLODIUS, ad Div. III. 4. Praefectus fabrum Ciceroni, v. *notata ad L. Claudium.*

M. CLODIUS Archagathus, ad Div. XIII. 32. Halesinus, civis Romanus.

P. CLODIUS, Div. II. 8. Consul cum L. Junio. vid. *P. Claudius, Appii Caeci filius.*

P. CLODIUS, [Pulcher,] Ap. f. C. n. *De hujus hominis moribus, sceleribus, tribunatu, legibus, morte agitur in Orationibus post red. in Sen. pro Dom. de Har. resp. pro Sext. in Vatin. pro Milone etc.* Domi Caesaris deprehenditur veste muliebri, Att. I. 12. contra jus adoptatur, Dom.

ap. Murator. Her. II. 13. Mur. 8. Or. I. 25. in Verr. V. 70. homo novus ad consulatum pervenit (a. U.DCLIX.). *cf.* Petit. Conf. 8. *et ibi Palerm.* Planc. 21. in quaesturae petitione repulsam tulit. Brut. 44. mediocris orator. *Estne hic, qui, ut Sullae tyrannidem impediret, bellum in Italia excitavit? ad quem respicit Cicero Att. X.* 12. 14. 15. 16. *ubi v. Corrad.*

C. COELIUS, ad Div. VIII. 8. Trib. pl. *M. Marcello et Sulpicio Coss. ut ex ea Epistola intelligitur. Eum diversum esse a C. Coelio, Quaestore Ciceronis, res ipsa docet. Nam Trib. pl. fuit eo ipso anno, quo alter ille quaestura functus est.*

C. COELIUS *Caldus, L. F. C. N.* Att. VI. 5. 6. 2. ad Div. II. 15. Quaestor Ciceronis, ab eo praeficitur provinciae, cum ex ea decederet. Att. VI. 6. ejus vitia. *Ad eum est Epistola ultima L. II. ad Div.*

L. COELIUS *Antipater*, Or. II. 12. Or. 69. Att. XIII. 8. Div. I. 24. historicus. *vid. in* Antipater.

L. COELIUS, Caecin. 9. testis in Caecinam.

M. COELIUS RUFUS. *Hic est ille Coelius, pro quo est Oratio. Ex ea libido hominis et lascivia apparet, quae etiam ex eo intelligitur, quod ipse commemorat, sibi aedili def. accusationem ex lege Scatinia parari. Ejus sunt Epistolae Libri VIII. De ejus vita, moribus et fatis accurate dixit P. Manutius in praef. ad Comment. in Epistolas Coelianas.* In tribunatu favit Miloni et Ciceronis auctoritati paruit, Mil. 33. Att. VII. 1. Brut. 79. C. Antonium de majestate accusavit et L. Atratinum de ambitu, Coel. 31. unde ab ejus fil. L. Atratino postea de vi accusatus est, defendente Cicerone, Coel. 1.

M. COELIUS VICINIANUS, ad Div. VIII. alii: *Vinicianus.* Aedilitatem cum Coelio Rufo frustra petit, quod olim de Dictatore promulgasset.

M. COELIUS, Verrin. IV. 17. eques Rom. qui Lilybaei habitabat.

M. COELIUS, Flacc. 4. eques Rom.

P. COELIUS, Verr. I. 50. Praetor cum C. Verre.

Q. COELIUS LATINIENSIS, Manil. 19. Trib. pl. et anno post Legatus. [Pro *Latiniens.* all. *Laterensis.*]

Q. COELIUS, Phil. XIII. 2. et 12. collusor Antonii.

SEX. COELIUS, Q. Fr. II. 6. *Sed nomen corruptum esse videtur, sive:* Sex. Clodius *legendum cum P. Manutio et Lambino, sive:* Sex. Cloelius *cum Grutero.*

T. COELIUS, Balb. 23. Senator a Cossinio accusatus et damnatus.

COELUM, N. D. II. 24. Saturni pater ab eo exsectus. [v. *Caelus.*]

COLLATINUS, Off. III. 10. fuit in regibus expellendis Bruti socius. Ei collega Brutus imperium abrogavit.

[COMMAGENUS *Rex*, ad Div. XV. 4. 1. est Antiochus, cui a Pompejo Commagene, Syriae pars, tradita. R.]

P. et L. COMINII, Cluent. 36. equites Romani diserti.

P. COMINIUS *Spoletinus*, Brut. 78. eques Rom. accusavit C. Cornelium Cicerone defendente. pro C. Corn. I.

SEXT. COMINIUS, Verr. IV. 10. eques Rom.

[CONCORDIA, Dea, cujus aedes ad Capitolii adscensum, Cat. III. 9.]

CONNUS, ad Div. IX. 22. fidicen, quo magistro usus est Socrates.

C. CONSIDIUS, Lig. 1. Praetor Africae proximo anno ante ortum bellum Civile.

L. CONSIDIUS, Agrar. II. 34. Duumvir Capuae.

M. CONSIDIUS *Nonianus*, Att. VIII. 11. Propraetor. ad Div. XVI.

[CN. CORNELIUS *Lentulus*, Cos. cum L. Mummio a. U. DCVII. ad Att. XIII. 33.]

CN. CORNELIUS, ad Div. VII. 9. amicus Trebatii, homo obscurus.

L. CORNELIUS, Balb. 17. 25. est *Balbus*. v. *Balbus major*.

L. CORNELIUS, *Chrysogonus*, pro S. Rosc. 2. libertus L. Sullae gratiosissimus. v. Chrysogonus.

M. CORNELIUS, *Cethegus*, Brut. 15. Marci filius, vid. *M. Cethegus*.

M. CORNELIUS, Att. I. 13.

P. CORNELIUS *Rufinus*, Or. II. 66. avarus, sed fortis. ad consulatum *(secundum)* pervenit opera C. Fabricii, *anno U. CCCLXXVI.*

P. CORNELIUS, ad Div. XIII. 6. videtur publicanus esse, societatis Africanae.

P. CORNELIUS, ad Div. XIII. 14. civis Rom. in Gallia Cisalpina negotiator.

C. CORNELIUS, ad Div. XIII. 36. *dictus est Demetrius Megas Siculus, quod ei P. Cornelius Dolabella civitatem rogatu Ciceronis a Caesare impetraverat.*

P. CORNELIUS, ad Div. VIII. 8. Trib. pl. M. Marcello et Ser. Sulpicio Coss.

P. CORNELIUS, Brut. 22. *est Scipio Africanus minor.*

Q. CORNELIUS, ad Div. VII. 17. JCtus. VII. 8. ab eo didicit jus Trebatius.

Q. CORNELIUS, ad Div. V. 6. affinis P. Sextii.

Q. CORNELIUS, Har. Resp. 6. Pontifex minor.

[CORNIADES, (ex conj. Davisii pro *Carneades*, quod est ap. Ernest.) de Fin. V. 31. Epicuri familiaris. cf. Plut. Vol. X. p. 481. ed. Reisk.]

CORNICINUS, (seu CORNICEN,) ad Att. IV. 2. *est cognomen Cn. Oppii.*

CORNIFICIUS, Verrin. I. 57. scriba Verris Praet. urb.

Q. CORNIFICIUS, Act. I. in Verr. 10. judex justissimus. Att. I. 13. primus in Senatu mentionem de violatis a Clodio sacris fecit. ib. 1. competitor Ciceronis in consulatu. ad Div. XII. 17. Ciceronis collega in auguratu. ...*Vir doctus hic fuit, ad quem sunt Ciceronis quaedam Epistolae,* [L. XII. 17 - 30.] *Propraetor Africae, vivo adhuc Caesare.*

C. CORNUTUS, Att. I. 14. Pseudo-Cato. *h. e. imitator Catonis.* Trib. pl. *M. Pisone et Messala Coss.* in Sen. post Red. 9. Praetor P. Lentulo Spinthere Cos.

M. CORNUTUS, Font. 15. Legatus bello Sociali.

M. CORNUTUS, Phil. XIV. 14. ad Div. X. 12. Praetor urbanus Hirtio et Pansa Coss.

CORUMBUS, Balbi servus. Att. XIV. 3.

TI. CORUNCANIUS, Planc. 8. Sull. 7. Tusculanus. Dom. 53. Nat. D. III. 2. Pontifex Max. *primus e plebe.* Or. III. 33. omnibus civibus consilii sui copiam fecit. Brut. 14. ex Pontificum commentariis longe plurimum ingenio valuisse videtur. *add.* Cato 9. Lael. 11. Or. II. 16. *Hunc fuisse nepotem Tusculani illius, e Fastis Capitol. apparere ait Pighius ad a.* 396.

CORYPHE, Nat. D. III. 23. Oceani filia, Minervae Coriae e Jove mater.

C. COSCONIUS, Sull. 14. Praetor Consule Cicerone. Vat. 5. Proconsul Hispaniae ulterioris, post praeturam. Habuit Vatinium Legatum. Att. II. 19. Viginti-Vir agris dividundis lege Caesaris; in cujus mortui locum invitatur Cicero.

C. COSCONIUS CALIDIANUS, Cluent. 35. orator clamosus. Brut. 69. nullo acumine, sed grata populo verborum copia,

M. COSSETIUS, Verr. III. 27. eques Rom. qui in Sicilia versabatur.

L.

luisse videtur. v. Tunstalli Epistola ad Middleton. p. 187. 188.

CRASSICIUS, Phil. XIII. 2.

L. LICINIUS CRASSUS, ad Her. IV. 2. 3. Or. I. 7. Rab. 7. orator. Inv. II. 37. Pis. 26. triumphi e Gallia nimis cupidus. Or. III. 12. socrus ejus Laelia. Or. II. 1. putabatur non praeter puerilis aetatis modum doctus. Br. 37. sq. qualis orator. Verr. III. 1. eum poenituit, C. Carbonem in judicium vocasse. Font. 7. ejus testimonium in M. Marcellum nil valet. Dom. 19. de pluribus rebus simul ferre ausus est contra legem Didiam et Caeciliam. ad Div. IX. 21. accusat C. Carbonem eum, qui Africano vim attulisse existimatus est. Off. I. 30. in eo multus lepos erat. I. 37. uberior ejus oratio nec minus faceta. II. 13. 14. maximam sibi peperit gloriam ex illa accusatione Carbonis. II. 18. orationem scripsit, in qua est de redimendis captivis et de locupletandis tenuioribus. III. 11. legem tulit, ne esset pro cive, qui civis non sit. Or. I. 55. jus civile didicerat. II. 55. M. Brutum ulciscitur. 56. oratio contra Cethegum in censura dicta laudatur. III. 1. ejus mors. ibid. contentio ejus cum Domitio in censura: item cum Philippo. Offic. II. 16. magnificentissima aedilitate cum Q. Mucio functus est. ***Hunc Mucium in omnibus honorum gradibus collegam habuit praeter censuram, auctore Cicerone in Bruto*** [c. 43.].

L. CRASSUS, Br. 58. P. Nasicae et Liciniae, C. Laelii neptis, filius, a L. Crasso, avo materno, testamento adoptatus. *Cf. Plin. XXXIV.* 5.

L. *Papirius* CRASSUS, ad Div. IX. 21. vide in *Papirius.*

M. CRASSUS, Or. I. 36. Praetor *a. U. DCXLVIII.* Fin. V. 30. *ἀγέλαστος*, quia semel in vita risit, auctore Lucilio. *Plin. H. N. VII.* 19. *nunquam risisse, ait. Cic. Clau.*

M. [*Licinius*] CRASSUS, *P. fil. M. ἀγελάστου nepos. Triumvir.* [bis Cos. cum Cn. Pompejo Mag.] ad Div. I. 1. Brut. 64. 65. seq. qualis orator. Verr. V. 2. contra fugitivos in Italia mittitur: impediit, ne fugitivi Messanam transire possent. Balb. 7. Balbum defendit. Muren. 23. L. Murenam defendit. Har. Resp. 6. Pontifex. Phil. II. 3. cum eo multae Ciceronis contentiones fuere. Att. I. 14. laudat in Senatu Ciceronis consulatum. 17. impellit publicanos Asianos, ut locationem induci postularent. IV. 13. nulla dignitate paludatus abit in Syriam. Tusc. V. 39. surdaster fuit. Div. I. 16. quid ei acciderit dirarum obnunciatione neglecta. II. 9. trans Euphratem cum ignominia et dedecore perit. ibid. 40. omen, quod ei Brundisii oblatum est. Off. I. 30. Sullae deservit, ut quod velit consequatur. ibid. 8. eam demum pecuniam magnam judicat, cujus fructibus exercitus ali possit.

M. CRASSUS, Balb. 23. eum Mamertini ex lege Papia repetere instituunt; *quia ex Mamertino aut civis factus erat Rom. aut se pro cive gerebat.*

P. CRASSUS, Brut. 19. cum Africano maj. Consul fuit. *nempe a. U. DXLVIII. idem Pontifex Max. cognomine* Dives *dictus. v. Liv. XXX.* 1. *ubi ejus insigne elogium.*

P. CRASSUS, *Mucianus Dives.* Brut. 26. orator valde probatus, *adoptatus a P. Crasso Divite, P.* Mucii filius *naturalis*, et P. Scaevolae frater, domi jus civile cognoverat. Or. I. 37. ejus de eloquentia et juris studio conjungendo sententia. ib. 57. JCtus. *cf. I.* 13. *Rupert. ad Enchir. Pompon. III.* 6. *Periz. Animadvers. c.* 9. *etc.* Phil. XI. 8. Pontifex M. multam dicit collegae Consuli L. Valerio Flacco Flamini Martiali, si a sacris discessisset, *(a. U. DCXXII.) quod nolebat, cum ad bellum cum*

I Ari-

CROESUS, Fin. II. 27. III. 14. IV. 12. Div. I. 19. 53. II. 56. ejus filius, quum esset infans, loquitur.

Q. CROTO, Rabir. perd. 11. ejus servus Scaeva occidit Saturninum.

CTESIPHON, Or. III. 56. Atheniensis, pro quo extat Demosthenis Oratio.

CULEO, Att. III. 15. VIII. 12. familiarissimus Pompeji, ut Theophanes.

CULEO, ad Div. X. 34. Trib. Mil. in exercitu Lepidi, qui ab Antonio ad eum transierat, cum ante a Lepido contra ejus voluntatem ad Antonium isset, *add. inf.* Q. Terentius Culeo.

[CULLEO, ad Q. Fr. II. 2. ejus auctio.]

CULLEOLUS, [ad eum sunt Epp. 41. 42. L. XIII. ad Div.] *Illyrici ante Caesarem Praetor fuisse videtur.*

CULLEOLUS, Att. VI. 3. *homo vilis h. l. significari videtur.*

CUPIDO, Nat. D. III. 23. Cupidines plures. [Ejus signa: Verr. II. 47. IV. 2. 3. 4. 6.]

[C. CUPIENNIUS, ad eum sunt Cic. literae commendaticiae in Ep. 16. L. XVI. ad Att.]

L. CURFIDIUS, Att. XIII. 44. hoc nomen ex Ligariana tollitur, monitu Attici.

[CURIA, ad Her. IV. 21. ignota, fortasse nomen exempli causa adhibitum est.]

CURIATII, Inv. II. 26. tres fratres, *de quibus Liv. L. I. 24. seqq.*

C. CURIATIUS, Leg. III. 9. Trib. pl. V annis ante Ti. Gracchi tribunatum primum, Consules, *P. Nasicam et D. Brutum*, in vincula conjecit.

C. CURIO, avus, [de Or. II. 23.] Brut. 32. ejus orationes. *Consulatum non adeptus est. Praetor fuit, A. U. DCXXXII.*

C. *Scribonius* CURIO, *Pater.* Brut. 16. *Consul fuit cum Cn. Octavio, a. U. DCLXXVII.* Rab. 7. in caede Saturnini est cum Consulibus. Manil. 23. legi Maniliae favet. ad Div. I. 4. vir Consularis. Pison. 19. de Dardanis triumphat e Macedonia rediens. Or. II. 23. Cossos fratres defendit contra M. Antonium Oratorem. Att. I. 14. P. Clodium in Senatu juvare frustra studet. Har. Resp. 6. Pontifex. ad Div. VIII. 11. negat, se permissurum, ut Ciceroni supplicatio decernatur. Vat. 10. laudatur, ei insidiatur Vatinius. Or. 32. Brut. 60. memoria destituitur subito. Off. II. 17. dicebat se omnia, quae haberentur amplissima, sine ullo munere adeptum esse. ad Div. II. 2. moritur Calvino et Messala Coss. Act. I. in Verr. 7. Corn. I. Brut. 49. 60. in libris etiam, quae dixit, obliviscitur.

C. CURIO, C. fil. *ad quem sunt Epistolae Libri II. ad Div.* ad Div. VIII. 4. tribunatum petit. ejus facilitatem homines metuunt. Eum Caesar valde contemnit. ibid. 8. se parat contra Caesarem. ib. 6. in tribunatu nihil agit. De intercalando obtinet, fit popularis, et pro Caesare loquitur, legem Viariam et Alimentariam fert. II. 13. Caesarem defendere incipit, quod ante suspicatus est Cicero. VIII. 11. negat, se permissurum, ut Caesar de provincia decedat, Pompejum id cupientem male accipit, et ejus II. consulatum exagitat. *v. de his narrantem Dionem, XL. p.* 148. *sq.* ad Div. VIII. 10. Trib. pl. de agro Campano ante Caesaris adventum e Gallia dividendo ex ejus lege laborat, ne Caesar dividere possit. Att. I. 14. filiola M. Antonii dicitur. Phil. II. 2. scortum M. Antonii Trium-Viri. Br. 81. naturam habuit admirabilem ad dicendum; plane eruditus. Temeritate in bello Civili periit. ad Div. VIII. 2. ejus theatrum. *De quo vid. Plin. H. N. XXXVI.* 15.

CURIUS, de Inv. I. 43. orator quidam, e cujus oratione pro

funt, nominibus ac verbis flagitiofa ducunt. ib. 41. eorum ratio eft rejicienda. [de Or. III. 17.]

CYPSELUS, Tufc. V. 37. Corinthi Tyrannus, Demarati Tarquinii patris temporibus. *add.* Fat. 7.

CYRENAICI, Tufc. III. 12. eorum de origine doloris fententia refellitur. Acad. IV. 7. in folo tactu doloris et voluptatis judicium veri effe dicunt. ibid. 46. nihil putant effe judicii praeter permotiones intimas. *add.* 24.

CYRSILUS, Off. III. 11. fuadens, ut Athenienfes in urbe manerent, et Xerxem reciperent, lapidibus obruitur.

CYRUS major, de Div. I. 23. ejus fomnium: quamdiu regnarit et vixerit. Q. Fr. I. 8. Xenophon de eo non ad fidem hiftoriae fcripfit. *v. etiam* Brut. 29. Leg. II. 22. etc.

CYRUS minor, Div. I. 25. cum eo militia perfungitur Xenophon. ibid. 23. ejus fomnium.

CYRUS, Att. II. 3. [Q. Fr. II. 2.] architectus. Mil. 17. moritur. *Ab eo dicuntur* Cyrea Att. IV. 10.

CYTHERIS, Att. 10. Philipp. II. 22. eam Antonius lectica aperta fecum portat. ad Div. IX. 26. v. in *Volumnia.*

[CYTHERIUS, Antonius, Cytheridis amator, ad Att. XV. 22.]

D.

[DAEDALUS, artificis exemplum, Brut. 18.]

DAMASIPPUS, *cognomen Liciniorum*, ad Div. VII. 23. ftatuas amat, *de quo eft apud Horatium Serm. II.* 3. Att. XII. 29. 33. ab eo hortos emere vult Cicero.

L. DAMASIPPUS, ad Div. IX. 21. Praetor, qui C. Carbonem occidit. *v. Vellej.* II. 26.

DAMIO, Tettius. Att. IV. 3.

DAMO, Off. III. 10. Tufc. V. verae amicitiae fpecimen. Pythagoreus. Or. III. 3. muficus.

DAMOCLES, Tufc. Qu. V. 20. affentator Dionyfii.

DANAUS, Parad. 6. ejus quinquaginta filiae.

DAPHITAS, de Fat. 3. ei fatum fuit, ex equo cadere, atque ita perire. *Fuit Telmiffenfis, Sophifta acerbus et mordax etiam in Attalum Pergamenum. Verficulos in eum habet Strabo L. XIV. p.* 958. *ed. Almel. unde eum de faxo, cui equi nomen, praecipitare juffit. Rem narrant Suid. in Δαφίδης, Valer. M. I.* 8. *fed paullo difcrepat a ceteris Strabo, qui et* Grammaticum *vocat et in crucem actum dicit in* Thorace, *loco quodam, juffumque ab oraculo, ut fibi a* thorace *caveret. Utrum* Daphitas *an* Daphidas *fcribendum, v. Torren. ad Valer. l. c.*

DARDANUS, Acad. IV. 22. Stoicus, tempore Antiochi Academici.

DARDANUS, ad Div. X. 25. libertus Furnii.

DARIUS *Codomannus*, Tufc. V. 32. in fuga aquam turbidam fuaviter bibit.

[DECIANUS, Flacc. 21. 29.]

C. DECIANUS, Rabir. 9. condemnatus eft, quod in concione de morte Saturnini queftus eft. *vid. Valer. VIII.* 1.

DECIDIUS Saxa, Phil. XIII. 12. *v. in* Saxa.

DECIMUS, Att. VI. 16.

DECIMUS, Att. IV. 3. defignator. Dom. 19. focius et affecla P. Clodii et fuafor legum illius. [Pro Domo 19. eft ap. Erneft. Verburg. et Lamb. *Decumus.* R.]

DECIUS, Pif. 11. Campanus.

DECIUS, ad Div. V. 6. librarius P. Sextii Quaeftoris.

CN. DECIUS *Samnis*, Clu. 59. profcriptus a Sulla.

P. DECIUS, Qu. fil. Div. I. 24. Fin. II. 19. primus e Deciis Conful fuit, et primus e Deciis fe devovit. [Her. IV. 44.]

P. DECIUS, P. F. *item, ut pater, fe devovit. Utriusque devotionis faepe fit mentio apud Ciceronem*, N. D. III. 2. Sext. 21.

Or. II. 46. de Divin. I. 37. negat, ſine furore quemquam poëtam magnum eſſe poſſe. Or. 20. ejus dictio, cur nonnullis poëma videatur. Acad. I. 2. ejus phyſica recepit Epicurus. ad Div. XV. 16. ante Epicurum *φαντασίας εἴδωλα* dixit. Acad. I. 13. confitetur ignorantiam, ut Socrates. Acad. IV. 17. innumerabiles mundos ſtatuit, et quidem multos abſolute pares; item homines; quae ſententia cap. 18. a politioribus phyſicis refellitur. Acad. IV. 37. de pleno et inani omnia gigni. de Fin. I. 6. ſententia ejus de ſole et atomis. N. D. I. 12. imagines Deos facit, et naturam eas fundentem et intelligentiam noſtram. Incertus in toto loco eſt. vid. c. 43. ibid. 24. atomi reprehenduntur. de Div. I. 3. II. 13. praeſenſionem rerum futurarum comprobat, in quo non inſcite nugatur. de Fat. 10. auctor atomorum ſtatuit, neceſſitate omnia fieri.

DEMOCRITUS, *Gymnaſiarcha*, Verr. IV. 42. Tyndaritanus.

DEMOCRITUS, Att. VI. 1. ſervus Attici.

DEMOCRITUS, *Sicyonius*. ad Div. XIII. 78. hoſpes Ciceronis et familiaris.

DEMONICUS, homo obſcurus, ad Att. XV. 3.

DEMOSTHENES, Or. 4. Platonis frequens auditor. 26. minus facetus. Tuſc. III. 26. ab Aeſchine reprehenditur, quod nimis filiam luxerit. V. 36. mulierculae laudibus capitur. Div. II. 46. Rho dicere cum nequiret, exercitatione effecit, ut planiſſime diceret. II. 57. Pythiam dixit *φιλιππίζειν*. etc. etc. [cf. Or. I. 13. 19. III. 19. 56. Brut. 9. 31. 38. Orat. 17. 18. 38. 39.]

DEMOSTRATUS, ad Div. XIII. 32. libertus Cn. Octavii Naſonis.

DESIPPUS vel **DEXIPPUS**, ad Div. XIV. 3. ſervus Ciceronis.

DEXIO, Tyndaritanus, Verr. V. 42.

DEXIUS, ad Div. VII. 23.

L. **DIADEMATUS**, ad Quir. p. red. 3. *Qu. Metelli Macedonici filius. v. in Metellis.*

DIAGONDAS, *Thebanus*. Leg. II. 15. omnia ſacra nocturna ſuſtulit.

DIAGORAS, *Melius*, Nat. D. I. 1 et 23. Deos tollit ideoque Atheus dicitur. [III. 37.]

DIANA, Nat. D. III. 23. Dianae plures. [Inv. II. 31. Verr. 1. 33. III. 21.]

DICAEARCHUS, *Peripateticus, Ariſtotelis diſcipulus*, Att. II. 2. ejus libros diligenter legit et admiratur Cicero. *Πελληναίων* liber Dicaearchi de populis Pellanaeis. item *Κορινθίων* et *Ἀθηναίων*. *Libros Geographicos in multis reprehendit Polybius, auctore Strabone Geogr. II. p. 107. qui et ipſe ei non ſemper fidendum monet, inprimis in occidentalibus et ſeptentrionalibus Europae partibus.* Att. II. 16. vitam practicam theoreticae anteponit. ad Att. VI. 2. ejus tabulae Geographicae laudantur. ſcripſit *περὶ τῆς εἰς Τροφωνίου καταβάσεως*, in quo Chaeron quidam inducitur, narrans, quae in Trophonio viderit. *Utrum liber ſingularis fuerit, an pars libri majoris, quem Ἀναγραφὴν Ἑλλάδος inſcripſit, diſputant: hoc tamen probabilius videtur Hemſterhuſio V. Cel. ad Lucian. T. I. 339. quod mihi non eſt probabile, quia e loco Ciceronis patet, in dialogo ſcriptum fuiſſe illum libellum, quod Ἀναγραφῇ Graeciae non convenire videtur.* Att. XIII. 31. 32. libri *περὶ ψυχῆς* et *καταβάσεως* et *τριπολιτικὸς* et epiſtola ad Ariſtoxenum. Acad. IV. 39. Tuſc. I. 10. tres libros de animo ſcripſit, in quibus animum nihil eſſe disputatur. Tuſc. I. 31. tres libros ſcripſit contra immortalitatem animi, qui Leſbiaci dicuntur, quod Mitylenis ſermo habetur. Div. I. 3. et 50. cetera divinationis genera ſuſtulit, probat ſomnia et vaticinia per furorem. II. 51. ejus magnus

respondere non potuisset. Plin. H. N. VII. 53.

DIODORUS, Or. I. 11. Peripateticus. Fin. V. 5. Critolai auditor. Acad. IV. 42. Fin. II. 6. honestatem cum vacuitate doloris summum bonum facit. Acad. IV. 24.

[Q. *Lutatius*] DIODORUS, *Melitensis*, Verr. IV. 17.

[DIODORUS *Timarchides*, Syracusanus Senator, Verr. IV. 62.]

DIODOTUS, ad Q. Fr. I. 2. 4. libertus Luculli.

DIODOTUS, *Stoicus*, Brut. 90. ad Div. XIII. 16. praeceptor Ciceronis in dialecticis, domi Ciceronis mortuus est. *conf.* Att. II. 20. Acad. IV. 36. Antiochea contemnit. Tusc. V. 39. caecus factus, non modo literis utitur, sed etiam geometriam docet. fidibus utitur Pythagoreorum more. ad Div. IX. 4. Diodori περὶ δυνατῶν opinionem non concoquebat.

DIOGENES, Apolloniates. Nat. D. I. 12. aëra Deum facit. *De eo Laërt. IX.* 57. *Patria fuit Apollonia Cretae, ut e Stephano de Urb. ad eum locum docet Menagius. Vixit Anaxagorae temporibus. Physicus dictus est, et eloquentia non minus quam philosophia valuit.*

DIOGENES, *Cynicus*. Tusc. I. 43. inhumatum se projici jubet. *Memoratur etiam* Tusc. III. 23. V. 32. Mur. 36. Nat. D. III. 34. etc.

DIOGENES, *Babylonius*, *Stoicus*. Acad. IV. 30. Carneadis in dialectica praeceptor. Fin. II. 8. eum Laelius audivit. III. 10. ejus definitio *boni* probatur. Tusc. III. 8. Senect. 7. Romam legatus mittitur. Nat. D. I. 15. ejus liber *de Minerva*, in quo partum Jovis ad physiologiam traducit. Div. I. 3. Chrysippi auditor, unum librum edidit *de Divinatione*. II. 43. praedictionem eam concedit, qualis quisque natura et ad quam quisque rem maxime aptus futurus sit. [cf. de Or. II. 38.]

DIOGENES, *Graecus*, ad Div. II. 12. it. VIII. 8. M. Coelii Rufi amicus.

DIOGENES, Cluent. 16. servi nomen.

DIOGNOTUS, Venerius, Verr. III. 38. qui decumas Tissensium a Verre emerat.

DIONA, Nat. D. III. 23. mater Veneris.

DIONYSIARCHUS, Verr. IV. 22. proagorus Catinensis.

DIONYSIA, Q. Rosc. 8. saltatrix, *vid. Gell. I.* 5.

DIONYSIUS, Nat. D. III. 21. filius Jovis et Proserpinae. vid. *Anaces.*

DIONYSIUS, *Syracusanorum Tyrannus*. Div. II. 20. ejus mater, cum praegnans eum alvo contineret, somniavit, se peperisse Satyriscum, etc. Verr. V. 55. ejus lautumiae. ad Div. IX. 18. dicitur ludum Corinthi aperuisse. Nat. D. III. 34. sacrilegus. Div. I. 33. II. 31. ostentum equi ejus. Off. II. 7. Tusc. V. 20. ejus tyrannis, uxores, crudelitas, miseria.

DIONYSIUS, Heracleotes. Acad. IV. 22. Zenonis *Cittiei* discipulus. Fin. V. 31. propter oculorum dolorem a Stoicis descivit, *et fit Epicureus s. Cyrenaicus, unde μεταθέμενος dictus est.*

DIONYSIUS, *Stoicus*, Tusc. II. 10. Ciceronis aequalis, versus orationi nullo dilectu admiscebat. Dionysium Stoicum *laudat Laërt. VI.* 43.

DIONYSIUS, *Magnes*, Brut. 91. rhetor temporibus Ciceronis, qui cum eo in Asia adolescens multum fuit.

DIONYSIUS, ad Divers. V. 10. servus Ciceronis, anagnostes. ad Div. XIII. 77. qui bibliothecam Ciceronis tractavit, fugit. Att. IX. 12. Ciceronem bello Civili deserit, quamvis valde apud eum honoratus fuerat.

cussoribus, Catonem Uticensem avunculum habuit. Phil. X. 6. ei se exercitus, qui ad Dolabellam in Syriam ducebatur, in Macedonia tradit. ad Div. VIII. 14. Cn. Saturninum reum fecit. *v. Manut. Ad eum est Epist.* 22. L. VI. ad Div. *De eo v. Sueton. Ner. c.* 3.

L. DOMITIUS, Verr. V. 3. Praetor Siciliae in animadvertendo durus. *Est is, qui cum C. Coelio Caldo Consul fuit a. DCLIX. frater Cn. Domitii Censoris cum Crasso majore.*

L. DOMITIUS Aenobarbus, *Cn. f. Cn. n. Cn. pron. is, qui Consul fuit cum Appio Claudio Pulchro a. DCXCIX.* Att. I. 1. Ciceronem in petitione consulatus juvat. Mil. 8. quaesitor in causa Milonis. ad Div. VIII. 14. repulsam in petitione auguratus aegre fert. XVI. 12. ei ulterior Gallia decernitur a Senatu, ut Caesari succedat. Att. VIII. 1. et 8. Corfinii se tradit Caesari. stultus *dicitur.* Vatin. 10. laudatur. Brut. 77. Latine multaque cum libertate, sed sine arte dicebat; bello Civili interiit, *v. Caesar B. C. III.* 99. *memoratur etiam seqq. locis:* ad Div. VI. 21. VIII. 1. VIII. 8. VIII. 12. etc.

DOMITIUS, Appulus. Phil. XI. 6. Septemvir Antonianus. ad Div. VIII. 15. hospes Caesaris Intemelii.

DORIS, Locrensis. Tusc. V. 20. uxor Dionysii Tyranni.

DOROTHEUS, Verr. II. 36. Thermitanus.

DORYLAUS, Dejot. 15. legatus Dejotari ad Caesarem.

[DORYPHORI statua, Or. 2.]

DOTERIO, Att. I. 6. histrio.

DRACO, Or. I. 44. primus Atheniensium legislator.

DRUIDAE, Div. I. 41. vates et augures in Gallia, *de quibus consulant tirones Caesar. B. Gall. V.* 13. 14.

C. Livius DRUSUS, Brut. 28. ejus filii duo C. et M. *Pronepos est Drusi, qui primus cognomen hoc ab interfecto Drauso Gallorum duce tulit: ad quem Popma refert locum ad Att. VII. 2. Sed Pighius ad a.* 637. *refert ad M. Drusum C. f. qui Her. II.* 12. *Praetor dicitur: de quo, totaque familia v. Sueton. in Tiber.* 3.

C. DRUSUS, C. Fil. Brut. 28. qualis orator fuerit. Tusc. V. 38. JCtus, qui etiam, cum caecus factus esset, de Jure diligenter respondit, et a multis consultus est. *Hunc Drusum vulgo in veterum JCtorum commemoratione praetermittunt, etiam Pomponius.*

M. DRUSUS, C. fil. Brut. 28. Tribunus C. Gracchum iterum Trib. pl. fregit. *Nam ita legendum esse, non* fecit, *viri docti ad unum omnes censent, et res postulat. Hic est ille Drusus, qui hanc ipsam ob rem, quod Senatus causam contra Gracchum egit,* Patronus Senatus *appellatus est. Sucton. l. c. Ad hunc Drusum referunt etiam illud* de Offic. I. 30. in M. Druso adolescente magna fuit severitas. *Sed mihi ad ejus filium referendum videtur. Ipsa verba Ciceronis id docent. Primo ponuntur* L. Crassus et L. Philippus, *quo Consule dein Tribunus M. Drusus fil. fuit: deinde* C. Caesar, L. f. *Iisdem temporibus dicitur multa severitas fuisse in M. Scauro et in* M. Druso adolescente. *Pater autem illis temporibus* adolescens *non fuit. Item M. Drusus filius et M. Scaurus, ut hic, junguntur Dom.* 19. ad Herenn. II. 13. Praetor urbanus judicium reddidit, quod cum herede mandati ageretur. *Hunc M. Drusum Pighius refert ad a. U. DCXXXVII. hoc argumento, ut opinor, quod tribus annis post Consul factus est, quo ille saepe in digerendis Praetorum annis usus est. Si recte: est ille ipse Patronus Senatus. Nam tri-*

E.

L. Egilius: *ſed Drakenborch. putat legendum Aemilius: quem vid.*

CN. EGNATIUS, Cluent. 48. Senator. Filium Cn. Egnatium exheredat, quod in judicio Juniano pecunias cepiſſet.

EGNATIUS MAXIMUS, ad Att. XIII. 34.

EGNATIUS, Sidicinus. ad Att. VI. 1. debitor Ciceronis.

L. EGNATIUS, Att. X. 15. foenerator. VII. 18. IV. 12. *hic forte idem cum ſeq.*

L. EGNATIUS RUFUS, ad Div. XIII. 43. etc. eques Romanus, negotiator. *Viri docti, quantum ex obſervationibus ad h. l. et alibi intelligo, hos omnes pro eodem habent. Ego ad minimum tres diſtinctos homines puto: unum* Sidicinum, *qui debebat Ciceroni, nomen, neque optimum neque peſſimum, quod in illum* Rufum *non convenit, hominem divitem et in provinciis negotia magna habentem; alterum, qui* Rufi; *tertium, qui* Maximi *cognomen habeat. Nam utrumque cognomen ejusdem eſſe non putem.*

L. EGNATULEJUS, Phil. III. 3. Quaeſtor legionem Martiam ab Antonio avertit ad Octavium Caeſarem.

EGRITOMARUS, in Caecil. 21. Gallus, Cn. Domitii hoſpes, etc.

[ELEATICI philoſophi, Acad. II. 42.]

[ELECTRA, Agamemnonis et Clytaemneſtrae filia, Sophoclis tragoedia, de Fin. I. 2.]

ELESIODOLUS, Font. 5. *videtur de cohorte M. Fonteji fuiſſe. Nomen Romanum non videtur.*

ELISIUS, Terinaeus, Tuſc. I. 48. filium nimis lugens, in pſychomantia quid reſponſi acceperit, e Crantoris conſolatione.

EMPEDOCLES, Or. I. 50. Agrigentinus, phyſicus dictus. egregium poëma fecit. Nat. D. I. 12. elementa Deos facit. Acad. II. 13. confitetur ignorantiam, ut Socrates. *Pythagorae diſcipulus, de cujus ſcriptis vid. praeter alios Fabric. B. G. II.* 12. [et *Sturz: Emped. Carminum reliquiae, Lipſ.* 1805.]

EMPIRICI, Acad. II. 39. *Genus medicorum, quod opponitur λογικοῖς ἰατροῖς ap. Sextum Emp. adv. Logic.* §. 156. 191. *Nihil anatomiae, nihil ſemioticae tribuit, omnia in uſu et experimentis ponit. vid. Celſus L. I. praef. ubi primum Serapionem ſe Empiricum profeſſum eſſe dicit.*

EMPLATORIUS, ad Div. I. 8. *nomen hominis obſcuri; non videtur Romanum eſſe.*

ENDYMION, Fin. V. 20. ejus ſomnus. Tuſc. I. 38.

ENGONASIS, N. D. II. 42. ſidus.

M. ENNIUS, Att. XV. 26. *ſed ſuſpectum eſt Corrado hoc nomen.*

Q. ENNIUS, ad Her. II. 32. [Brut. 19.] Rudius e Calabria, poëta, ſuo tempore praeſtans, Scipionique Africano propterea dilectus. v. p. Archia 9. Fulvium contra Aetolos bellum gerentem comitatus eſt. Acad. IV. 27. ſomniat ſe eſſe Homerum. Acad. IV. 16. ejus Epicharmus. de Divin. I. 13. ejus Andromacha. etc. [De morte Ennii cf. Brut. 20. Fragmm. ejus veterumque de eo teſtimonia colleg. *Bothius*: Poët. Scen. Lat. T. V. p. 23-28. R.]

EPAMINONDAS, [Thebanus,] ad Div. V. 12. apud Mantineam moritur. [cf. Tuſc. I. 49. V. 17.]

EPHORUS, Or. II. 13. 23. Brut. 56. Or. 51. 57. Cumaeus, Iſocratis diſcipulus, hiſtoriam ſcripſit. *De eo vid. Voſſ. de Hiſt. Gr. I. 7.* [*Fragmm. coll. Marx, Carlsr.* 1815. R.] *Cave confundas cum* Ephoro Cumano, *item hiſtorico, ſed recentiori.*

EPICHARMUS, Tuſc. I. 8. Siculus, poëta acutus. ad Att. I. 19. *Siculus dicitur, quia vix trimeſtris e patria in Siciliam venit. Eſt enim in inſula Conatus. Pythagoricus fuit et ſimul comi-*

insigni eruditione vir. Vixit Alexandriae, tempore Ptolemaei Evergetae. Ejus Geographica in magno pretio apud Romanos fuisse, etiam ex Caesare colligas; qui eum potissimum e Graecis nominat, ubi de silva Hercynia agit. de B. G. VI. 24. *Censuram totius operis Geographici agit Strabo L. I. et II. ubi inprimis monet, eum occidentales et septentrionales Europae partes parum cognitas habuisse. Melius de eo judicat L. XVII. vid. Casaub. ad Strab. pag.* 15.

[EREBUS, Deus, N. D. III. 17.]

ERECHTHEUS, vel **ERICHTHEUS**, Sext. 21. Rex Athenis, cujus filiae vitam pro patriae salute contemsere. Fin. V. 22. N. D. III. 19. quapropter Deae sunt Athenis habitae, ibique delubrum habent.

ERETRICI, vel **ERETRIACI**, Or. III. 17. Acad. IV. 42. *genus philosophorum Socraticorum a Menedemo Eretriaco ortum, qui e Schola Eliaca fuit.*

[**ERIGONE**, Icarii filia, Q. Ciceronis fabula, ad Q. Fr. III. 1. 9.]

ERIPHYLA, vel **ERIPHYLE**, Verr. IV. 18. Amphiarai uxor, *de cujus monili fabula nota est.* Inv. I. 50. auro vitam viri vendidit.

EROS, Att. X. 15. *Philotimi servus aut libertus.* ad Div. XII. 26. Eros Turius *quidam nominatur.* Q. Rosc. 11. *est nomen comoedi, e disciplina Roscii.* [Att. VI. 1. XV. 15. 20. Attici libertus. vel procurator.]

C. ERUCIUS, S. Rosc. 13. accusator.

C. ESERNUS, Coel. 30. qui cum M. Camurtio est condemnatus propter facinus quoddam in Vettium commissum.

ETEOCLES, de Offic. III. 21. Oedipi Regis Thebanorum filius, et Polynices frater, quorum nota est fabula.

EVANDER, v. Avianus.

EVANDRUS, Acad. IV. 6. Lacydis auditor, Egesini doctor. *Academicus, et quidem de media Academia.*

EUBULEUS, N. D. III. 21. filius Jovis et Proserpinae. vid. in *Anaces.*

EUBULIDA, Verr. V. 42. Herbitensis.

EUBULIDES *Grosphus*, Verr. III. 23. Centuripinus.

EUCHADIA, Pis. 36. nomen foeminae Macedonicae.

EUCLIDES, Acad. IV. 42. discipulus Socratis, *a quo Megarici et Dialectici orti sunt*, solum bonum dicit, quod esset unum et simile et idem semper.

EUCLIDES, de Or. III. 33. Geometra Alexandrinus, *Ptolemaei Lagidae temporibus: nobilis Elementis geometr.*

EUDEMUS, Div. I. 25. Cyprius, familiaris Aristotelis, *qui in defuncti honorem Dialogum scripsit* Εὔδημος ἢ περὶ ψυχῆς, *cujus mentio est ap. Plutarchum et alios, quorum locos notat Jonsius de script. H. P. I.* 15. 3.

EUDOXUS, Div. II. 42. Platonis auditor, in astrologia facile princeps, contemnit Chaldaeorum praedictiones.

EVEMERUS, de Nat. D. I. 42. expressus ab Ennio. v. *Columnam ad fragm. Ennii p.* 312. *ed. Westf. Historiam Deorum composuit ex inscriptionibus, quae in templis habebantur aliisque locis, inprimis Panchajae Indiae, fictitia tamen haud dubie. Nam quae Diodorus S. V. p.* 318. *de ea habet, ex Evemero sumta sunt, ut bene monet Wesselingius V. Cel. De ea re notus est locus Lactant. I.* 11. Atheus *dictus est, quod, ut refert Plutarch. de Isid. et Osirid. p.* 360., *Deorum, qui putabantur, nomina ad veteres imperatores, reges, navarchos retulit. Locos veterum multos de eo attulere Davisius et Buherius ad Cic. l. c. Familiaris fuit*

F.

M.

M. FABIUS GALLUS, ad Div. VII. 24. Epicureus, librum scripsit de M. Catone. Att. VIII. 12. ad Div. II. 14. VII. 23.

M. et Qu. FABII, ad Div. XIII. 59. XV. 14. fratres. ibid. IX. 25.

FABIUS Luscus, Att. IV. 8. *videtur*, philosophus Epicureus fuisse: *nam et acutus dicitur a Cicerone.*

Numerius FABIUS PICTOR, *C. Pictoris f.* Div. I. 21. Graecos Annales scripsit. *Hunc Consulem exhibent Fasti Capit. a. 487. ad quem a. v. Pigh. add. Voss. l. c. qui filium ejus, C. nepotem, mavult intelligi ap. Ciceronem, sed sine argumento. De praenomine* Num. *in denariis antiquis v. Spanhem. de V. et Pr. N. T. II. p. 26. quem Ciceronis locus fugiebat. add. Duk. ad Liv. XXXVII. 47. bene disputantem adversus Spanhem. de loco Liviano.*

Q. FABIUS, Agrar. II. 33. Consul (quartum) cum Fulvio, quibus Coss. Capua capta est, *i. e. a. DXLIV. v. infra* Q. Maximus.

Q. FABIUS PICTOR, *C. f. C. n.* historicus, Annalium scriptor, Or. II. 12. Div. I. 26. *Vixisse tempore belli Pun. II. e Livio clarum est XXI. v. Voss. l. c. Ejus fidem in rebus Rom. nos adversus Polybium peculiari libello defendimus.*

Q. FABIUS, *Allobrogicus, (v. Plin. XXXIII. 11.)* Or. II. 66. Act. I. in Verr. 7. ejus fornix. Fornix Fabianus *saepe commemoratur, extructus a Q. Fabio Maximo Censore, qui Consul cum L. Opimio a. U. DCXXXII. Allobroges vicit*, (v. Plin. VII. 50.) *e quorum manubiis fornix extructus est. vid. Ascon. ad l. c. Ejus reliquiae adhuc visuntur. v. Graevius ad Flor. III. 2. Sigonius ad ann. DCXXXII. disputat, hunc Fabium non esse* Aemilianum, *quod plerisque persuasum est. Sed Vellej. II. 10. diserte appellat* Paulli nepotem. *Plin. XXXIII. 11.* fratrem *Cic. Clav.* Africani min. *vocat: quod esse non potest, si est Paulli nepos. Velleji auctoritas Fastis firmatur.*

Q. FABIUS Virgilianus, ad Div. III. 3. 4. Legatus Appii Pulchri in Cilicia. Att. VIII. 11. Pompejanus.

Q. FABIUS LABEO, *Cunctatoris nepos.* Brut. 21. juris et antiquitatis peritus. *Consul a. U. DLXX. cum Marco Marcello.* Off. I. 10. arbiter Nolanis et Neapolitanis de finibus a Senatu datus est.

Q. FABIUS Saguntinus, Balb. 22. a Metello Pio civitate donatur.

SER. FABIUS PICTOR, Brut. 21. juris et antiquitatis peritus. *De hoc vid. Voss. Hist. Lat. I. 3. qui refellit Corradum, qui pro* Servio *malebat* Servilianus. *Bene. Nam* Servilianus *genus duxit non a* Pictore, *sed a* Gurgite.

C. FABRICIUS, Br. 14. ad Pyrrhum Legatus missus de recuperandis captivis. Balb. 22. Consul Pyrrhi tempore cum Heracleensibus foedus facit. Off. I. 13. perfugam, qui Regi venenum se daturum promiserat, Pyrrho dedit. 4. justus nominatur. Tusc. III. 23. paupertatis tolerans. Leg. II. 23. in urbe sepultus est, quod in XII Tabulis prohibetur. *add.* Orat. II. 66. III. 15. Planc. 25.

C. et L. FABRICII, Cluent. 16. Aletrinates, Oppianici familiares.

Q. FABRICIUS, Sext. 35. Trib. pl. primus VIII. Kal. Febr. P. Lentulo Spinthere Cos. rogationem fert de Cicerone revocando. cf. in Sen. post Red. 8.

[FADIA, Phil. XIII. 10. uxor Antonii.]

FADIUS, ad Div. X. 32. miles quidam Pompejanus, a Balbo minore crudeliter tractatus.

[L. FADIUS, ad Att. XV. 15. Aedilis Arpini.]

Q. FADIUS, Phil. II. 2. libertinus, cujus filiam duxit M. Antonius

C.

C. *Marcius* FIGULUS, ad Att. I. 2. Conful cum L. Caefare *a. DCLXXXIX.* de Leg. II. 25. fepulcrum ejus fumtuofiffimum.

P. *Nigidius* FIGULUS. *v. in* Nigidius.

C. *Flavius* FIMBRIA, Brut. 45. accufatus a M. Gratidio de repetundis. Font. 7. Scauri teftimonium in eum nil valuit. Or. II. 22. qualis orator fuerit. Br. 24. bonus auctor in Senatu, tolerabilis patronus, nec rudis in jure civili. Planc. 21. in petitione tribunatus pl. repulfam tulit. Rabir. 7. cum C. Mario Cof. fuit *a. DCXLIX. adde* Off. III. 19. *vid. collecta Corrado ad Brut.* 34.

C. *Flavius* FIMBRIA, Brut. 66. M. Craffi inimicus. qualis orator. S. Rofc. 12. homo infanus, Q. Scaevolam in funere Marii vulnerari curat. *add. Corrad. l. c.*

L. FIMBRIA, Verr. V. 70. multis inimicitiis et laboribus ad honores pervenit. *Sed eft vitium in praenomine, corrigendumque C. ut jam monuit Manutius. Eft Confularis ille Fimbria; jungitur enim Mario: nec ullus* L. Fimbria *honoratus in libris antiquis occurrit.*

FIRMANI, fratres, Att. IV. 7. vide *L. Gavius.*

FIRMIDIUS, Sext. 52. Clodianarum operarum dux.

C. FLACCUS, *e Valeriis.* Quint. 7. Imperator et Praetor Galliae Scipione et Norbano Coff. *h. e. a. U. DCLXX.*

C. FLACCUS, L. fil. ad Div. III. 4. *fuit de cohorte Appii in Cilicia, certe fummus ejus amicus et familiaris. Itaque Ep. 11. dicitur curaffe, ut teftes mercenarii in Appium a fuis civitatibus notarentur.*

C. et M. FLACCUS Aviani, fratres, ad Div. XIII. 32. 78.

L. FLACCUS, *e Valeriis.* Phil. XI. 8. Conful *(DCXXII.)* cum P. Licinio *Muciano*, Flamen Martialis. *Itaque in ejus numis Mars et apex cernuntur.* Ei Licinius multam dixit, fi a facris difcederet ad bellum cum Ariftonico in Afia gerendum. Populus multam remifit; fed Pontifici Licinio parere juffit. *Etiam* Div. I. 46. *commemoratur* Flamen Martialis L. Flaccus. *fed is a collega Muciani diverfus fit neceffe eft, quod ex eo fe audiffe dicit Quintus frater, quae commemorat. De hoc Flacco accipio locum* in Caecil. 19. *ubi* Quaeftori ejus M. Scauro accufatio ejus *non conceffa* effe *dicitur. Ad eum locum nil interpretes, praeter unum Menardum, qui de L. Flacco, pro quo eft Oratio, accepiffe videtur, quod eft abfurdum, quando Divinatio in Caecilium longè ante fcripta eft, quam hic Flaccus in Gallia fuit. M. Scaurus eft pater, qui a. U. DCXXX. Aedilis fuit poft quaefturam, et L. Flacci aut ex praetura aut ex confulatu Quaeftor fuit.*

L. FLACCUS, *e Valeriis.* Brut. 62. Conful cum C. Mario *VI. Cof.* Planc. 36. Saturninum opprimit cum collega Mario *a. U. DCLIII. quarto anno poft Cenfor cum M. Antonio Oratore. v. Valer. M. II.* 9. 5. Att. III. 7. in bello Mariano arma capere noluit. Flacc. 25. ei Confuli tota Afia portas claudit, cum Mithridatem reciperent; *nempe cum fuffectus a Cinna Mario mortuo a. U. DCLXVII. et in Afiam miffus effet, ubi periit, auctore Appiano de B. C. L. I. pag.* 664. *add. Vell. II.* 23. 24. *Hunc a Fimbria Confulem, non Confularem, ut Vellej. tradit, interfectum, contendit. Contarenus Var. Lect.* 7.

L. FLACCUS, *e Valeriis.* Agr. III. 2. Interrex *(a. U. DCLXXI.)* legem tulit, ut rata effent, quae L. Sulla feciffet. v. *Valeria lex. Eadem rogatione, juffu Sullae facta, etiam Dictator perpetuus factus eft Sulla. v. Appian.*

veniant, videndum, si qua ratione ex historia erui possit. Mihi nil certi succurrit. Hoc ex multis locis Ciceronis disco, Flavios nonnullos ei conjunctissimos fuisse. Si conjecturae locus, optime videntur in C. Flavium *convenire, Bruti et Attici amicissimum, totiusque causae optimatium. v. Nepos in Attic.* 8. *Plutarch. in Brut. extr. ubi, quam graviter ejus interitum tulerit Brutus, commemoratur.*

C. FLAVIUS Pusio, Cluent. 56. eques Romanus, qui M. Druso Trib. pl. restitit, equites legibus suis, de quaestionibus habendis in eos, qui ob rem judicandam pecuniam cepissent, in periculum vocanti.

CN. FLAVIUS, *Cn. an M. fil.? vid. Graev.* Cn. *est ap. Plin. H. N. XXXIII.* 1. *qui inprimis videndus. Vocatur ibi etiam* Annii filius, *uti ap. Gell. VI.* 9. *Liv. IX. ult. vocat* Cnei fil. *v. inpr. Drakenb. ad Liv. l. c. qui et praenomen Cn. praefert. ad Att. VI.* 1. scriba, Aedilis Appii (sc. Caeci), qui fastos publicavit, et actiones primum composuit atque edidit, v. Or. I. 41. Muren. 11. Att. VI. 1. *ab eo* Jus Flavianum *dictum est. Ea re meruit, ut usque ad aedilitatem proveheretur studio populi. v. Liv. IX. ult.*

L. FLAVIUS, eques Romanus, Verr. I. 5. V. 7. 59. Idem est, qui commendatur cum C. fratre Acilio Siciliae Procos. ad Div. XIII. 31. *An ex his est foenerator ille Att. XII.* 17.?

L. FLAVIUS, Att. I. 18. 19. Trib. pl. *Metello et Afranio Coss.* rogationem agrariam fert, sed non perfert. *v. Dio XXXVII.* 52. Q. Fr. I. 2. §. 2. Praetor designatus *Caesare et Bibulo Coss.* Att. X. 1. ei a Caesare legio et Sicilia destinatur.

Q. FLAVIUS, Tarquiniensis, Q. Rosc. 11.

FLORA, Mater. Verr. V. 14. ejus ludi Romae.

FLORIUS, Cluent. 59. Larinas.

FONS, [Dea,] Leg. II. 22. Fontis ara prope Romam. [N. D. III. 20.]

FONTEJA GENS, Dom. 44. *plebeja*, in quam adoptatus est Clodius.

FONTEJA, Font. 17. soror M. Fonteji, virgo Vestalis.

C. FONTEJUS, pro Font. 4. Legatus M. Fonteji.

M. FONTEJUS, Att. IV. 15. Font. 1. sqq. Praetor Galliae per triennium e praetura, *pro quo est tota Oratio. Filius ejus, qui Servilii Legatus Asculi interiit. vid. Appian. B. C. L. I. p.* 633.

P. FONTEJUS, Dom. 13. et 29. homo plebejus, qui P. Clodium adoptavit.

M. FONTINUS, Att. I. 6. *pro quo Graevius* Fontejus.

FORTUNA, Div. II. 41. ejus templum Praeneste. ejus oraculum. Leg. II. 11. est vel hujusce diei, vel respiciens, vel fors, vel primigenia. [N. D. III. 25.]

FRANGONES, Att. 14. 10. *nomen militis veterani in plurali. Olim in libris nonnullis erat* Francones, *et de populo quodam capiebatur, v. c. Rhenano Rer. Germ. L. II. p. m.* 186. *sq. qui e Cod. Laurishemensis vestigiis corrigebat* Vangiones.

FUFFANUS, Att. VII. 15. Praetor Siciliae, *pro quo alii volunt:* Fursanus, vel Fursanius. *v. not.*

C. FUFICIUS, Verr. II. 12.

L. FUFIDIUS, Br. 29. mediocris patronus.

Q. FUFIDIUS, Pison. 35. eques Rom. negotiator in Macedonia L. Pisone Proconsule. *Ejus forte filius est* Q. Fufidius, Q. F. ad Div. XIII. 11.

A. FUFIUS, ad Div. XIII. 2. Ciceronis intimus, homo eruditus.

L. FUFIUS, Brut. 49. 62. Offic. II. 14. qualis orator. Manium Aquilium accusat. cf. Or. III. 13. II. 22. *Sed his locis plerisque est* Fusius. *Recte autem*

Div. VI. 8. *commemoratur* T. Furfanus Postumus, *Praetor Siciliae post bellum Civile Caesarianum, nescio an idem.* Furfanus *quidem aut idem esse quod* Furfanius, *aut hoc illi substituendum esse non dubito. Sic* Fidiculanus *et* Fidiculanius *invenitur. Est tamen alterum usitatius.* v. Fuffanus.

FURINA, Nat. D. III. 18. lucus ejus. Q. Fr. III. 1. templum. *Ap. Victorem in reg. XIV. ponitur templum et lucus Furinarum cum insula. Est etiam apud Gruter. Inscript. CCCXXXIII. 1. ara* Forinarum *pro* Furinarum, *ad q. l. v. notulam in Graev. ed. adjectam. Ursinus etiam apud Ciceronem mallit* Forinae *legi.*

A. FURIUS, poëta, Brut. 35. familiaris Q. Catuli patris, qui ei librum inscripsit de consulatu et de rebus gestis suis. *Absurde hic a Prustio laudatur Macrob. VI. 1. ubi de Furio quodam sermo, qui diu post Virgilium vixit.*

C. FURIUS, Balb. 8. legem de testamentis tulit, de qua vid. *Lex Furia f. Fusia.*

L. FURIUS, Philus. Off. III. 30. rogationem fert cum S. Attilio de foedere Numantino et C. Mancino. Brut. 28. perbene Latine locutus est et literatius quam ceteri. Or. II. 37. eruditissimos homines in Graecia palam semper secum habuit. *Idem* est, qui memoratur Arch. 7. Att. II. 19. Amic. 4. *Consul fuit Sext. Attilio Serrano a. DCXVII.* Att. XII. 5. *dicitur* P. Furius. *Et hoc praenomine etiam laudat Cassiodorus. v. Sigon. ad h. a.*

M. FURIUS Camillus, Dom. 31. in exilium mittitur; *is, qui postea Dictator Gallos vicit, ab urbe deleta venientes, et tunc solus primusque hoc nomen obtinuit, ut ostendit contra Sigonium Periz. Animadv. Hist. c. 1. Valens citat etiam* M. Furium Camillum *ex Ep. ad Div. VII. 5. sed in melioribus edd. est* M. Orfius.

Num. FURIUS, Or. III. 21. eques Rom. cantandi artis peritus.

P. FURIUS, Att. XII. 5. v. *L. Furius.*

P. FURIUS, Rabir. Perd. 9. a C. Deciano accusatur et condemnatur, homo turpissimus. *Tribunus pl. factus est ex libertino, de quo v. Appian. de B. C. L. I. p. 629. Ceterum in hac historia videntur inter se pugnare Cicero et Valerius M. VIII. 1. Nam Cicero damnatum dicit, Valerius a Deciano non damnatum, scil. antequam condemnari posset, a plebe discerptus est, ut proprie quidem non damnatus sit judicum sententiis, sed poenam tamen dederit, tamquam damnatus. vid. Pighius ad a. DCLIV.*

P. FURIUS, Cat. III. 6. socius Catilinae, e colonia Fesulana, quo Catilina usus est in sollicitandis Allobrogum legatis.

Q. FURIUS, f. Fufius, Phil. II. 16. eques Rom. hereditate a M. Antonio eversus.

FURIUS, Balb. 20. praediator, cui tantum tribuit Q. Scaevola, ut, cum de jure praediatorio consuleretur, ad hunc amicos suos rejiceret. *Ejus nullam fere mentionem faciunt historiae Juris scriptores, cum tamen Cascellio hic jungatur.*

FURIUS, Verr. V. 43. Heracliensis navarchus.

C. FURNIUS, ad Div. X. 1. amicus Ciceronis. VIII. 11. de Ciceronis supplicatione laborat. Att. V. 18. ad Div. VIII. 10. Trib. pl. L. Paulli cupiditati provinciae occurrere se velle minatur. X. 25. ejus praepropera festinatio ad praeturam, *antequam sc. Aedilis fuisset*, reprehenditur. X. 6. 8. Legatus Planci. etc.

C. et M. FUSIUS, Flacc. 20. equites Romani.

L. FUSIUS, orator. v. in *L. Fufius.*

G.

GA-

GAMALA, Att. XII. 23. [Incerta est nominis scriptura in MSS.]

GAMELEON, *mensis Graeci nomen*. Fin. II. 31.

GAVIANUS *Evandrus*, ad Div. XIII. 2. statuarius, libertus M. Aemilii. [v. *Avianus Evand.— Gavianus* videtur corrupt. ex *C. Avian.* R.]

L. GAVIUS *Firmanus*, Att. VI. 1. negotiator, ei praefecturam rogatu Bruti Cicero detulit. ibid. 3. contumeliosus est in Ciceronem. P. Clodii canis. *Fratrem habuisse colligo, quod Att. IV. 8. appellatur* Firmanus, *et Att. IV. 7. commemorantur* Firmani fratres.

P. GAVIUS *Cosanus*, Verr. V. 61.

T. GAVIUS Caepio, Att. V. 20. locuples et splendidus homo. *Alii praenomen faciunt* Sext. *quod probat Perizon. Anim. H. cap.* 1.

GAVIUS Olelus, Sext. 33. *Hoc nomen varie tentarunt viri docti. Maxime autem probatur doctis viris, v. c. Graevio, conjectura Perizonii, qui legebat:* Gavius Caepio. v. *Animadv. Hist. c.* 1. *p.* 30.

L. GELLIUS, Brut. 27. contubernalis C. Carbonis in consulatu. ibid. 47. qualis orator fuerit. *L. Crassi et M. Antonii temporibus floruit.*

L. GELLIUS, Balb. 8. legem de civitate tulit ex Senatus consulto. *v. Ind. Legg.* Cluent. 42. Censor cum Cn. Lentulo *tempore judicii Cluentiani, biennio post consulatum, quem cum Cn. Lentulo gessit a. DCLXXXI.* ad Quir. p. Redit. 7. a Cicerone remp. conservatam in concione dixit. Pison. 3. Ciceroni civicam deberi dicit. *Ejus mentio fit etiam* Verr. I. 48. in Verr. II. 38. *forte etiam* ad Div. X. 17. Leg. I. 20. ex praetura Athenas veniens, pacem inter philosophos facere suscipit et propterea ridetur. *Hujus frater fuit*

GELLIUS, Har. Resp. 27. Att. IV. 8. Clodianus. Sext. 51. Vatin. 2. homo seditiosus et popularis.

GELLII, Cn. et Sext. Div. I. 26. Leg. I. 2. historici Latini languidi et insciti, *de quibus vid. Vossium de Histor. Lat. I.* 8. *alii de uno Cn. capiunt. Fabric. in B. Lat. Indic. citat* L. Gellium *e Cic. de Legg.*

GELO, N. D. III. 34. tyrannus Syracusanus.

GEMINUS, Tusc. I. 37. cognomen Serviliorum.

L. GENUCILIUS *Curvus*, ad Div. XIII. 53. in Hellesponto negotiator.

C. GETA, pro Cluent. 42. e Senatu ejectus a L. Metello et Cn. Domitio Censs. Censor ipse post factus est.

[GIGANTES, N. D. II. 28. Sen. 2. Diis bellum intulerunt.]

[GNATHO, parasitus apud Terentium, de Amic. 25. Unde *Gnathones*.]

M'. GLABRIO, *ex Aciliis, filius auctoris legis Aciliae.* Brut. 68. avum habuit Scaevolam: tardus ingenio. Act. I. in Verr. 2. Praetor et Quaesitor in causa C. Verris. Manil. 9. partem exercitus a Murena accipit. Harusp. Resp. 6. Pontifex. *De praenomine Glabrionum v. H. Reland. praefat. ad P. Relandi Fastos Cons.* *** 2.

GLAUCE, Nat. D. III. 23. uxor Upis.

C. GLAUCIA, *e Serviliis*, de Or. III. 41. II. 61. et 65. Harusp. Resp. 34. Marium alio tempore laudat, alio vituperat. Rab. 7. Praetor seditiosus Coss. Mario et L. Valerio. Catil. III. 6. Praetor interficitur. Verr. I. 9. legem de repetundis tulit, *de qua v. Ind. Legg.*

GLAUCIPPUS, Agrar. I. 6. exceptus lege Papia, qua peregrini ejiciebantur.

P. GLOBULUS, Flacc. 32. 34. Praetor Asiae: *e gente Servilia.*

multis docet Perizon. Animadv. Hist. c. 3. *p.* 98. *feqq.* Legg. III. 16. homo turbulentus. Or. II. 65. ab Aculeone accufatur, defenditur ab L. Aelio Lamia. Off. III. 20. in praetura edictum de re numaria cum ceteris Praetoribus et Trib. pl. commune folus proponit callide, et ea re gratiofiffimus fit. *De hac re add. Senec. de Ira III.* 18. *et Plin. XXXIII.* 9. *extr.* Petit. Conf. 3. a Catilina crudeliter interficitur: *quo refpexit Lucan. II.* 175. *v. Intt. et quidem juffu Sullae. Senec. l. c.*

M. GRATIDIUS, *Arpinas.* Legg. III. 16. fert legem tabellariam Arpini, cui refiftit Ciceronis avus. Hujus foror fuit M. Ciceronis Oratoris avia. Brut. 45. M. Antonii Or. familiaris et Praefectus in Cilicia, ibi interfectus eft. Accufavit C. Fimbriam. M. Marii Gratidiani pater *naturalis.* Doctus Graecis literis, factus ad dicendum.

M. GRATIDIUS, Flacc. 21. ad Q. Fr. I. 1. §. 3. Legatus Q. fratris in Afia. *Eum Quintus dicitur ut fratrem amaffe, et ipfe fraterno in Cicerones animo fuiffe. Eum puto aut hujus fuperioris* Gratidii *filium*, Gratidiani *fratrem, aut, quando temporum ratio non plane confentit, nepotem. Memoratur etiam* Gratidius, Trib. pl. *Lentulo Spinthere et Metello Coff.* ad Q. Fr. I. 4. *fed quando nusquam inter ejus anni Tribunos a Cicerone* Gratidius *nominatur, Manutius* Fabricius *legi volebat, probante Lambino; Gruterus autem* Fadii *cognomen putat effe, qui eo loco proxime antecedit* Gratidium.

GRATIUS, Arch. 4. accufator Archiae. *Olim legebatur* Gracchus, *quem P. Manutius putabat effe* Numerium Quintium Gracchum, *qui Lentulo Spinthere Confule Tribunus pl. fuit.*

T. GUTTA, Cluent. 26. Senator Rom. homo fordidus. c. 36. reus de ambitu. c. 45. notatur a Cenforibus propter judicium Junianum, in quo pecuniam cepiffe putabatur.

GUTTA, Q. Fr. III. 8. *ei multum tribuit Pompejus, eumque in petendo confulatu contra Milonem juvit.*

GYGES, Offic. III. 9. ejus annulus.

H.

HADRIANUS, *C. Fabius.* Verr. I. 27. V. 36. Praetor Africae, impune Uticae in praetorio vivus ab Uticenfibus combuftus, quod de principum nece confpiraffet cum fervis.

HAGESARETUS, *Lariffaeus.* ad Div. XIII. 25. hofpes Ciceronis.

M. HALIENUS Pelignus, Tufc. IV. 22. ab Africano minori fcuto protectus morti eripitur. *Davifius e Codd. et Lapidibus repofuit:* M. Allienus.

HALIENUS, ad Q. Fr. I. 1. §. 3. Legatus Q. Ciceronis. *Sed hic quoque Urfinus* Allienus *malebat: alii:* Alienus. Allieni *etiam fupra commemorati funt.*

HALIMETUS, Att. IV. 12. *fi vera eft lectio.*

HAMILCAR, Carthaginienfis, Divin. I. 24. ejus fomnium, in obfidione Syracufarum: a Syracufanis vivus capitur in eruptione aliqua.

HAMILCAR, Off. III. 20. pater Hannibalis. Eo imperatore capitur Regulus.

[HAMMON, f. *Ammon*, de Div. I. 1. 43. de ejus oraculo v. Ind. Geogr. f. h. v.]

HANNIBAL, Phil. V. 10. in obfidione Saguntini Legati Rom. ad eum venerunt L. Valerius Flaccus et Q. Baebius Tampilus. Div. I. 24. columnam auream in fano Junonis Laciniae conatus tollere monetur a Junone, ne faceret: neque id negligit. ibid. ejus fomnium, quo jubetur Italiae bellum inferre. Off. I. 13. Romam mittit de captivis permutandis.

I.

HE-

HERACLEO, Verr. V. 36. archipirata, qui Praetore Verre Siciliam vexavit.

HERACLIDES, *Temnites.* Flacc. 18.

HERACLIDES, *Ponticus.* Tusc. V. 3. Div. I. 23. vir in primis doctus, auditor et discipulus Platonis. Nat. D. I. 13. fabulis libros referfit, modo mundum, modo stellas, modo terram et coelum Deum facit. Leg. III. 6. de republica fcripfit.

HERACLIUS, *Centuripinus.* Verr. II. 27.

HERACLIUS, *Syracufanus.* Verr. II. 5. 14. 22.

HERACLIUS, Verr. III. 37. *Tiffenfis.*

[HERACLIUS, Ameftratinorum legatus, Verr. III. 89.]

[HERACLIUS, Segeftanus, Verr. II. 43.]

HERACLITUS, *Ephefius.* Tufc. V. 36. phyficus. Acad. IV. 37. ftatuit, ex igni omnia gigni. de Fin. II. 5. σκοτεινὸς dictus eft. de N. D. III. 14. eum non omnes interpretantur uno modo. de Div. II. 64. valde obfcurus, et quidem; de Nat. D. I. 26. confulto.

HERACLITUS, *Tyrius.* Acad. IV. 4. auditor Clitomachi et Philonis, laudatur.

HERCULES, N. D. III. 16. fex Hercules inveniuntur. Off. I. 32. Prodicius: *dicitur fabula Herculis colloquentis cum Virtute et Voluptate, auctore Prodico.* ad Div. V. 12. Xenophontius: *eadem eft fabula, quam ex Prodico fumfit Xenophon. Memorab. Socr. II.* 1. pro Dom. 52. facra docuit.

C. HERENNIUS, Act. I. in Verr. 13. peculatus damnatus.

C. HERENNIUS, Sexti fil. ad Att. I. 18. Trib. pl. Metello et Afranio Coff. fert de traducendo ad plebem Clodio.

L. HERENNIUS, Verr. V. 59. argentarius Leptitanus. Verr. I. 5. negotiator Africanus a Verre fecuri percuffus.

L. HERENNIUS, pro Coel. 11. difertus, accufat M. Coelium de vi cum Atratino.

M. HERENNIUS, Brut. 45. Muren. 17. mediocris orator, in confulatus petitione L. Philippum vicit. *Conful a. DCLX.*

[HERENNIUS Gallus, hiftrio, ad Div. X. 32.]

HERENNIUS, *ad quem funt libri IV rhetorici: incertum eft, quis fit: vid. Fabric. B. L. Vol. I. p.* 97, 98.

HERILLUS, de Or. III. 17. Carthaginienfis, a quo dicuntur Herillii. Acad. IV. 42. Fin. V. 25. Zenonis Stoici auditor, in fcientia fummum bonum ponit. Orat. l. c. Herillii *dicuntur* Socratici.

HERMACHUS, Acad. IV. 30. [exempli caufa videtur nomen adhibitum.]

HERMACHUS, [Orell. et Schuetz. *Hermarchus.* R.] Fin. II. 30. Epicureus, ad eum epiftolas Epicurus fcripfit. *Mitylenaeus, teftamento Epicuri heres. Laërt. X.* 21.

HERMACHUS, *Chius,* de Harufp. Refp. 16. [Orell. et Schuetz. *Hermarchus.* R.]

HERMACREON, Inv. I. 30. portitoris nomen, qui portoria Rhodiorum redemit.

[HERMAE *Pentelici* ftatuae, v. Ind. Geogr. f. v. *Pentelicus.*]

HERMAGORAS, Inv. I. 6. et 51. Brut. 76. rhetor celeberrimus: praecepta fcripfit expedita ad inveniendum, fed tenuia ad ornandum. Inv. I. 11. conftitutionis translativae auctor eft. *De eo vid. Interp. ad Quintil. III.* 1. *Num eum fecutus eft. Diverfus eft ab* Hermagora Temnite, *qui* Carion *dictus eft, et Romae Augufti temporibus vixit, cujus libros commemorat Suidas in* Ἑρμαγόρας. *Pompejus decedens ex Afia, finito bello Mithridatico, Rhodi contra eum disputavit περὶ τῆς καθ' ὅλου ζητήσεως, quam disputationem defcripfit Pofidonius. Plut-*

toris et M. Ciceronis pueri. Brut. 95. argutus et ſententioſus. cf. Or. 69.

HIERONYMUS, *Rhodius*. Or. 57. Peripateticus: in Iſocratis libris multos verſus invenit. Acad. IV. 42. vacuitatem doloris ſummum bonum eſſe dicit. cf. Fin. II. 3. et 6.

HILARUS, Att. XII. 37. XIII. 19. eſt ſervus et librarius, deinde libertus Ciceronis. Att. I. 12. fugit ad C. Antonium in Macedoniam. *Alius* Hilarus eſt ad Div. XIII. 32. libertus Cn. Otacilii Naſonis, et Att. XVI. 4. libertus Libonis.

HIPPARCHUS, Att. II. 6. ſcripſit contra Geographica Eratoſthenis. *Nicenus fuit, aſtrologia celeber, circa Olymp. CLX. Ejus librum contra Eratoſthenem commemorat Strabo L. I. p.* 14. *L. II. p.* 133. *eum Eratoſtheni iniquiorem putat. L. II. p.* 149. *autem diſerte dicit, eum non tam Geographica ſcripſiſſe, quam Eratoſthenis Geographica reprehendiſſe.*

HIPPIAS, *Eleus*. Or. III. 32. Sophiſta celeber Socratis temporibus. *vid. Platon. Hippiam.* Gloriatus eſt, nil eſſe in ulla arte cum liberali, tum illiberali, quod ipſe neſciret. conf. Brut. 8. 85.

HIPPIAS, *Piſiſtrati filius.* Att. IX. 19. arma contra patriam fert, in pugna Marathonia cadit.

HIPPIAS, *Philoxeni filius.* ad Div. XIII. 37. Calactinus.

HIPPIAS, Phil. II. 25. mimus. *Plutarch. in Antonio.*

Q. HIPPIUS, ad Div. XIII. 76. vide *C. Valgius Hippianus.*

[HIPPOCENTAURUS, i. q. *Centaurus*, fabuloſa figura ex equo et homine compoſita, Tuſc. I. 37. N. D. II. 2.]

HIPPOCRATES, *Cous.* Or. III. 33. *Eſt medicus ille celeberrimus.*

HIPPODAMIA, Tuſc. III. 12. [Pelopis uxor.]

[HIPPODAMUS, ad Q. Fr. III. 1.]

HIPPOLYTUS, *Theſei filius.* Heren. IV. 34. Tuſc. IV. 11. odium ejus in mulieres. Off. I. 10. ab equis Neptuni diſcerptus eſt.

HIPPONAX, Nat. D. III. 38. *Jambographus, qui jambis mordacibus Anthermum et Bubalum ad reſtim redegit, a quo in* Orat. 57. pes Hipponacteus, et ad Div. VII. 27. praeconium Hipponacteum *dicitur.*

HIRRUS, ad Div. VIII. 8. *cognomen Luccejorum.*

C. HIRRUS, Att. VIII. 11. Pompejanus, quem Caeſar *Ulcillam* dixit. ad Div. II. 10. a M. Coelio in petitione aedilitatis vincitur. ad Div. VIII. 9. contra Caeſarem ſententias dicit poſt repulſam, et totus mutatur. ad Div. VIII. 2. *adde in* Luccejus.

A. HIRTIUS, ad Div. VII. 33. declamat apud Ciceronem. Phil. XII. 4. Phil. I. 15. ejus Conſulis deſign. recuperata valetudine populus gaudet. Phil. VII. 4. Ciceronis collega, ſc. *in auguratu.* Phil. VII. 4. ad bellum contra Antonium proficiſcitur. ad Div. X. 33. Antonium vincit, ſed in oppugnatione caſtrorum perit.

HISMENIAS, Verr. IV. 42. Tyndaritanus nobilis.

HISPO, vel HIPSO, ad Div. XIV. 1. Centurio fuiſſe videtur, miſſus a Coſſ. vel Tribuno pl. Clodio, ut Ciceronem exulem perſequeretur.

HOMERUS, Arch. 8. de ejus patria quae urbes contenderint. Or. III. 34. ejus libros ſic, ut nunc habemus, confuſos antea diſpoſuit Piſiſtratus. Fin. V. 18. ejus fabula de Sirenibus explicatur. Tuſc. V. 39. caecus fuiſſe dicitur. I. 16. ejus *νεκυία*. V. 3. Lycurgi aequalis. I. 1. ante Romam vixit. de Sen. 15. multis ſeculis ante Heſiodum. Div. II. 10. ſententia de fato. [Ante Homerum poëtae fuerunt, Brut. 18. cf.

natum

natum venire, et utrum civis fit, nec ne. *add. in* Mancinus.
HYADES, N. D. II. 43. fidus.
HYDRA, [Tufc. II. 9. fabulofa Cerberi genitrix;] N. D. II. 44. fidus.
[HYMNIS, Caecilii fabula, de Fin. II. 7.]
HYPERBOLUS, Athenienfis, Brut. 62. improbus et feditiofiffimus: Comicis notatus. *vid. Ariftoph. Equit. v.* 1301.
HYPERIDES, Or. I. 13. Or. 26. fatis in orationibus facetus. Or. III. 7. Or. 31. ejus acumen. etc.
HYPERION, N. D. III. 21. fol.
HYPSAEUS, Orat. I. 36. abfurde defendit aliquem ignoratione juris civilis. *Filius videtur ejus, qui a. DCXXVIII. Conful fuit.*
P. Plautius HYPSAEUS, Flacc. 9. ad Div. I. 1. Pompeji M. Quaeftor in bello Mithridatico et poftea Milonis competitor in confulatu. ad Att. III. 8.

I. J.

JACCHUS, Verr. IV. 60. e marmore, apud Athenienfes in primis colebatur.
JALYSUS, Verr. IV. 60. Herculis filius, N. D. III. 21. Solis nepos, *a quo Jalyfus urbs apud Rhodios.* Or. 2. Att. II. 21. pictura Rhodi, auctore Protogene, *de qua v. Gell. Noct. Att. XV. ult. Plin. XXXV.* 10. *add. Martini Var. L IV.* 20.
JAMBLICHUS, ad Div. XV. 1. Sampficerami filius, Phylarchus Arabum, amicus Romanorum. Phylarchi *funt reguli f. dynaftae. Vid. quem Graevius jam laudavit, Strab. XVI. p.* 1092. *et ibi Cafaub.*
JAMIDAE, Div. I. 41. harufpices in Peloponnefo.
[JANUS, Deus, N. D. II. 27.]
JASON, Pheraeus, [tyrannus Pherarum in Theffalia prudentiffimus, Xenoph. Hellen. VI. 1. Valer. Max. IX. 10. ult. R.] Nat. D. III. 28. cafu fanatur. Off. I. 30. *De eo v. Diodor.. S. XV. p.* 373.
IBYCUS, Rheginus. Tufc. IV. 33. ejus fcripta: amoribus deditiffimus. *Ejus etiam Strabo bis mentionem facit L. I. p.* 102. *L. VI. p.* 417. *Fuit Simonide antiquior, ex cujus libris pauca fragmenta apud veteres reftant. Vide quos laudat Fabric. B. G. II.* 15.
ICADIUS, Fat. 3. praedo, qui faxo, quod ex fpelunca in ejus crura inciderat, periit.
M. ICCIUS, Phil. III. 10. Siciliam fortitus eft, fortiente M. Antonio Confule.
IDYJA, Nat. D. III. 19. Aeetae uxor, Medeae mater.
ILIONA, Acad. IV. 27. *filia Priami.*
[INDEX HERCULES, Div. I. 25.]
INDUTIOMARUS, Font. 8. Gallus, Trevirorum dux, quo auctore Galli Fontejum accufarunt, *poftea a C. Caefare victus et interfectus.*
INO, Tufc. I. 12. Cadmi filia, Graecis *Leucothea*, Latinis *Matuta* dicitur. [N. D. III. 15. 19.]
IPHIGENIA, ad Herenn. III. 21. Tufc. I. 48. etc. Agamemnonis filia, immolatur pro civibus.
ISIACI, Div. I. 58. conjectores, Ifidis facerdotes.
ISIDORUS, Verr. III. 34. mimus. Att. XI. 4. *autem efi*, libertus quidam.
ISOCRATES, Or. II. 2. eloquentiae pater. Brut. 12. negat, effe artem dicendi, aliis orationes fcribit. Inv. II. 2. ejus ars rhetorica quae fuerit, ignoratur. ad Div. I. 9. tota ejus ratio libris Ciceronis de Oratore continetur. Or. 13. laudatur a Platone in Phaedro.
JUBA, Agr. II. 22. Hiempfalis filius, *Mauritaniae Regis*, Capillatus.
JUBELLIUS Taurea, Pif. 11.
JUBELLII, Agr. II. 34. nobiles Campani bello Punico fecundo.
JUGURTHA, Manil. 20. bellum cum eo Mario committitur.
C. JULIUS, L. F. Br. 48. orator non vehemens, fed feftiviffimus.

P. JUNIUS, Verr. I. 50. frater M. Junii, *de quo ibidem. Praenomen* P. *omnes libri praeferunt. Sed tamen Dukerus ad Liv. XXXIV.* 1. *dubitat, an sit potius* D., *quod* P. *praenomen alienum videatur a familia Junia.*

Q. JUNIUS, Verr. I. 7. Senator.

T. JUNIUS, L. F. Tribunitius. Br. 48. accusavit de ambitu P. Sextium Praetorem designatum et vicit: laudatur.

JUNIUS, ad Div. VII. 23. familiaris quidam Avianii statuarii. *Alius* Junius *est* Att. XII. 14.

JUNO, N. D. I. 29. Argiva, Romana, Lanuvina, diversa figura, *ad quem locum confer numum gentis Prociliae ap. Ursinum et Morellium, qui plane consentit cum descriptione Ciceroniana.* de Div. I. 24. Lacinia, columnam in ejus fano vult tollere Hannibal: *quod fanum erat ad promontorium Lacinium. vid. Gronov. ad Liv. XXIV.* 3. Verr. I. 19. Samia. Mur. 41. Sospita, *Lanuvii.* [Lucina, N. D. II. 27.]

JUPITER, N. D. [I. 29.] III. 21. tres Joves numerantur. Fin. III. 20. Salutaris, Hospitalis. ad Div. VII. 12. Lapideus. c. 58. ejus tria in orbe signa celebrabantur. ad Div. IX. 16. Minianus, *quia quotannis minio pingendus locabatur.* [Olympius, N. D. III. 35.] Verr. IV. 53. ejus templum Syracusis. Div. II. 41. puer lactens cum Junone Fortunae in gremio sedens, mammam appetens, castissime colitur a matribus. Ejus templum Praeneste. de Div. I. 35. Stator. Ejus signum. in Pis. 35. Urius, i. e. *auctor bonorum ventorum: eum Latini* Imperatorem *vocarunt.* Verr. IV. 57. *nulla Graeci verbi ratione habita. vid. Graev. ad Verr. l. c. v. et loca veterum de templo Bosporano* Jovis Urii *ap. Taylorum praef. ad Disf. in Legem decemviralem.* Div. I. 10. Summanus, *v. in* Summanus. [Jupiter Capitolinus et Ammon, N. D. I. 29. Dodonaeus, de Div. I. 34. Optimus, Maximus, N. D. III. 36. Jovis stella, *Φαέθων* dicta, N. D. II. 20.]

JUVENTAS, [N. D. I. 40.] Brut. 18. Dea. Att. I. 18. ejus sacra anniversaria.

JUVENTIA, Planc. 7. familia Consularis ex municipio Tusculano.

JUVENTIUS, Planc. 24. primus de plebe Aedilis Curulis factus est.

M. JUVENTIUS *Pedo*, Cluent. 38. Senator justissimus.

T. JUVENTIUS, Br. 48. lentus in dicendo, sed callidus et magna juris civilis scientia.

K.

KANA et KANUS, v. *Cana* et *Canus.*

L.

LABEO, ad Q. Fr. I. 1. §. 14. de cohorte Praetoris Q. Ciceronis in Asia.

L. LABEO, Heren. IV. 27.

D. LABERIUS, ad Div. VII. 11. XII. 18. mimus, poëta clarus et mordax. *Eques Rom. a C. Caesare jussus in theatrum prodire, de quo v. Macrob. Saturn. II. 7. ubi fragmentum ejus insigne. Apud eundem aliquot ejus dicteria.*

M. LABERIUS, ad Div. XIII. 8.

Q. LABIENUS, Rabir. Perd. 7. T. patruus; cum Saturnino Capitolium occupat.

T. Attius LABIENUS, Rabir. Perd. 2. Trib. pl. Cicerone Consule C. Rabirio perduellionis crimen intendit, quod Saturninum interfecisset. Att. VII. 11. ad Div. XVI. 12. discedit a Caesare, *cujus Legatus fuerat*, et ad Pompejanos transit: *v. inpr. Diodor. Sic. XLI. p.* 154. Att. VIII. 2. propterea parum dignitatis habet. Div. I. 32. e pugna Pharsalica fugit. Att. VII. 7. dives, *qui etiam urbem condidit.*

et in clivo Capitolino steterat. ad Div. XI. 16. 17. praeturam petit Antonio et Dolabella Coss. *quam et sequente anno gessit: unde* Praetorius *dicitur Plinio VII.* 52. *et Valer. M. I.* 8.

[LAMIAE, conductores domus Q. fratris in Carinis, Q. Fr. II. 3.]

LAOMEDON, Tusc. I. 26. Ganymedis pater.

[LAR familiaris, deus domesticus pro domo ipsa, Verr. III. 11. 54. *Lares*, p. Quint. 27. eorum aedes, N. D. III. 25.]

LARGIUS, Or. II. 59. *e Scriboniis, idem nomen, quod Largus.*

LARGUS, ad Div. VI. 8.

LARTES, *seu potius* Lar vel Lars Tolumnius, Phil. IX. 9. Rex Vejentium, qui quatuor Rom. Legatos Fidenis interemit. *Fuit autem hoc praenomen dignitatis, et Regibus omnibus commune.*

LARTIDIUS, Att. VII. 1. ***nomen, quo utitur ad Milonem reprehendendum.***

M. **LATERENSIS**, *e Juvenciis.* Att. II. 17. tribunatum non petit, ne juret in Caesaris legem agrariam. v. *Lex Julia agraria.* Planc. 1. studiosus Ciceronis. Plancium de ambitu accusat, quod ipse in ea petitione repulsam tulerat. ad Div. VIII. 8. Praetor Marcello et Paullo Coss. ignorantissimus juris civilis. Att. XII. 17. Augur. ad Div. X. 21. Legatus M. Lepidi: *qui se ipse interfecit, cum Lepidus Antonium clam se in castra recepisset.* ad Div. X. 23. fides ejus et animus in remp. Vatin. 11. ei insidias Vatinius facit: laudatur.

[LATIAR, ad Q. Fr. II. 4. i. q. feriae Latinae, Macrob. Sat. I. 16.]

LATINUS, ad Div. XII. 30. ***Legatus C. Calvisii in Africa, qui cum duobus aliis, absente Calvisio, provinciam obtinebat.***

[**LATONA**, Apollinis et Dianae mater, N. D. III. 23. Asteriae soror, III. 16. 18.]

[**LEAENA**, meretrix Attica, Fragmentt.]

M. **LECCA**, *e Porciis*, Catil. I. 4. socius Catilinae.

[**LEDA**, N. D. III. 21.]

LEJUS, ad Att. V. 20. *sed v. notas.*

C. et M. **LENII**, f. **LAENII**, *nam iidem sunt*, fratres. ad Div. XIII. 63. Planc. 41. Sext. 63. Ciceronem expulsum Brundisii in hortos suos recipiunt, contemtis Clodii minis. ad Att. V. 20. 21. *Hic est* M. Lenius, *qui primus* ὀρνιθοτροφεῖον *invenit Brundisii. v. Varro R. R. III.* 5. 8. *ubi male Ursinus e Plinio X.* 50. *corrigi vult* Laelius, *cum ibi potius* Laenius *sit reponendum.*

LENTIDIUS, Dom. 33. Sext. 37. *plebejus e Clodianis operis.*

LENTO, Caesenius, Phil. XII. 9. Antonianus VIIvir.

Cn. *Cornelius* **LENTULUS**, *Clodianus*, Verr. II. 38. Consul cum L. Gellio *a. DCLXXXI.* Verr. V. 7. Cluent. 42. Censor cum L. Gellio. Flacc. 19. Temnitarum patronus. Dom. 47. bona ejus a C. Atinio Labeone Trib. pl. consecrantur. Br. 64. 66. qualis orator. *Ejus nomen est etiam* pr. L. Man. 23. Vatin. 11. *cum vulgo legeretur:* Cn. Lentulum et Q. Claudium, *viri docti e MSS. reposuerunt:* Cn. Lentulum Clodianum, *Ursinus, Gruterus, Fr. Fabricius, alii: quis autem sit ille* Lentulus Clodianus, *tacent. De hoc nostro quidem Lentulo capi non potest, qui diu ante Consul fuerat, quam C. Antonius accusaretur. In altera autem lectione omnia expedita sunt. Nam* Cn. Lentulus *erit* Marcellinus, *qui eo anno Praetor potest fuisse, de quo sermo, cum biennio post Consul fuerit.*

Cn. **LENTULUS**, *Marcellinus. Patrem* Claudium Marcellum *plebejum habuit.* ad Div. XV. 10. *Ascon. in Divinat. c.* 4. *Debebat se appellare* Claudianum, *sed maluit* Marcellinum. *Manut.*

Fuisse

Fuisse autem P. Lentuli, principis Senatus, nepotem, Ciceroni credimus, Catil. III. 5. Itaque et hic, ut saepe, errat Asconius ad Div. in Caecil. c. 21. ubi filium illius Lentuli facit. Hunc etiam puto esse eum, qui Quaestor urbanus cum L. Triario fuit, Scipione et Norbano Coss. ut opinor, Verr. I. 14. Nam inter eum annum et consulatum ejus interjecti sunt anni XII.

P. LENTULUS *Marcellinus*, filius M. Marcelli, patris Aeserninì, Brut. 35.

P. LENTULUS Spinther, *ita dictus ab histrione quodam, propter similitudinem.* Off. II. 16. Consule Cicerone Aedilis, splendore vincit omnes. ad Quir. p. Red. 5. ad Senatum de Cicerone revocando refert. *De ejus opera in Cicerone revocando in hac Oratione, et ea in Senat. p. R. aliisque saepe commemoratur.* ad Div. XIII. 48. Ciliciae Proconsul legem Ciliciae constituit. ad Div. I. 1. sqq. Ptolemaeum reducere cupit in regnum. ad Div. XII. 14. in fuga Pharsalica a Rhodiis non recipitur. VI. 21. in bello Civili perit. Brut. 77. parum natura valuit, sed disciplina.

P. LENTULUS Spinther, fil. ad Div. I. 7. laudatur. VII. 26. Augur. Sext. 69. Augur fit eodem anno, quo togam virilem accepit: quomodo, docet Manutius ad Div. VII. 26. XII. 14. 15. *quae sunt ipsius epistolae; ex quibus intelligitur, eum Proquaestorem Trebonii in Asia fuisse*, post ejus mortem se Propraetorem appellat, praeturam Asiae a Senatu petit, et de rebus gestis suis exponit. *In eadem epistola significat, se participem caedis Caesarianae fuisse.* ad Att. XII. 52. divortium facit cum Metella. *Adoptatum esse a Manlio Torquato, e Dione XXXVIII. p. 99. docet Manutius ad Ep. ad Div. I. 7. extr.*

LENTULUS, de Har. Resp. 17. orator gravis et disertus: P. Clodium accusat de religionibus violatis. *Qui sit intelligendus, nescio. Freinshemius Suppl. Liv. CIII. 30. P. Lentulum Spintherem Trib. pl. vocat: quod recte Crevierius refellit ex eo, quod Spintheres patricii, Tribuni plebis esse non potuere. Tribunum pl. accusatorem fuisse, diserte tradit Plutarch. in Caesare: sed nomen non addit; igitur Lentulus aliquis eo anno Tribunus fuerit, necesse est, quod non vidit Pighius.*

LENTULUS puer, Att. XII. 28. 30. *Tunstallus ep. ad Middleton.* 184. *putat, esse filium Tulliae ex ultimo marito P. Lentulo, quem ei tribuit Ascon. ad Or. in Pison. init. Plutarchus dicit, eam mortuam παρὰ Λέντλῳ: quod Tunstallus de marito intelligit, non de domo. Mortua enim est in Tusculano patris.*

LEON, Verr. V. 6. Megarensis.

LEON, Tusc. V. 3. Phliasiorum princeps, tempore Pythagorae. Hujus cum eo de philosophia sermo.

LEONIDAS, *is, qui pro patria occubuit ad Thermopylas.* Tusc. I. 42. 49. Fin. II. 19. 30.

LEONIDAS, Verr. V. 5. Lilybaetanus.

LEONIDES, ad Div. XV. 21. princeps Atheniensium *tempore Ciceronis.* Att. XV. 16. 18. XVI. 16. de Cicerone fil. ad patrem scribit, eumque mediocriter laudat.

LEONTIUM, Nat. D. I. 33. meretricula Epicurea, contra Theophrastum scripsit eleganter.

M. Aemilius LEPIDUS, Or. II. 71. Provinc. 9. Censor *a. DLXXIV.* cum M. Fulvio *collega* statim redit in gratiam. Bis Consul et Pontifex M. *Hic est, qui princeps Senatus passim dicitur*, v. c. Rabir. Perd. 7. *Hic est etiam,*

 qui

LI-

LICINIA, ad Div. VII. 23. Caſſii ſoror, *ſed non germana.*

LICINI AATRIA, [vid. *Ind. Geograph.*]

LICINIAE, Brut. 58. neptes C. Laelii e filia L. Licinio Craſſo collocata, Dom. 53. Brut. 43. [Non autem *C. Laelii*, ſed *Laeliae*, (quae vid.) e filia *Mucia*, *L. Licin. Craſſo* collocata neptes fuerunt. Una earum, P. Scipionis Naſicae uxor, filium habuit L. Craſſum, (ſub cujus nom. idem, qui hic error eſt) L. Craſſi avi materni teſtamento adoptatum, Brut. 58. — At quae Dom. 53. *Licinia Caji* filia virgoque Veſtalis appellatur, quamque eſſe eandem credo, quae Brut. 43. *Licinia* virgo a Craſſo defenſa dicitur, cum hisce *Liciniis*, *L. Licinii Craſſi* filiabus, non eſt commiſcenda. R.]

[LICINIANA DOMUS, ad lucum Piſonis, Q. Fr. II. 3.]

LICINIUS, Or. III. 60. ſervus literatus C. Gracchi, poſt cliens Q. Catuli.

LICINIUS, Mil. 24. popa.

LICINIUS, Phil. II. 23. de alea condemnatus a M. Antonio in tribunatu reſtituitur.

LICINIUS, Q. Fr. II. 1. libertus quidam aut negotiator, in provincia Aſia. *Videtur eſſe idem, qui I. 2. §. 2. memoratur.*

LICINIUS, Q. Fr. I. 2. §. 4. Aeſopi hiſtrionis ſervus.

LICINIUS Macer, *v.* Macer.

C. LICINIUS Calvus, Brut. 81. ejus dictio et ingenium. ad Div. VII. 24. Tigellium acri carmine perſtrinxit. ad Div. XV. 21. amicus Ciceronis; *cum ante inimicus fuiſſet, propterea quod patrem ejus Licinium Macrum Praetor de repetundis damnaverat. vid. Valer. M. IX. 12. 7. Ejus mentio etiam* de Fin. I. 2. v. *Calvus Orator.*

A. LICINIUS, Archias. v. in *Archias.*

A. LICINIUS Ariſtoteles, Melitenſis, ad Div. XIII. 52.

C. LICINIUS Nerva, Brut. 34. in tribunatu et tota vita improbus. *Corradus ad h. l. putat, eundem eſſe, qui ap. Varr. R. R. II. 4. ſed is praenomen* A. *habet. Apud Livium XLV. 45. eſt C. Licinius Nerva Praetor: ſed ab hoc diverſum eſſe Ciceronianum, temporis ratio docet, quae ſatis indicat, Gracchorum temporibus fuiſſe. Tribunatum ejus a. DCXXXII. alligat Pighius, argumento incerto.*

C. LICINIUS, Sacerdos. Cluent. 48. in equitum cenſu a P. Africano contumelia afficitur.

L. LICINIUS, Verr. II. 49. *Craſſus, Q. Mucii collega in conſulatu.*

P. LICINIUS Varus, Or. II. 61.

P. LICINIUS, Coel. 25. *Manutio alius videtur a P. Licinio Craſſo, M. fil.*

LIGARII, fratres, ad Div. VI. 13. *Q. T. et tertius, cujus cognomen ignoro.* Quintus exulat, ſed ſpem reditus habet. [Scriptae ad eum Epp. ad Div. VI. 13. et 14.] *De eo v. Argum. Orationis pr. Ligario et ipſam Orationem.* Titus Quaeſtor urbanus fuit, *Lentulo et Philippo Coſſ.* Ligar. 12. cf. Att. XIII. 44.

LIGUR ſ. LIGUS, eſt *cognomen* Aeliorum, Cluent. 26. *Apud Ciceronem occurrunt:*

L. LIGUR, Verr. I. 48. Att. VII. 18. etc. *frater M. Octavii Liguris,* et SEXT. LIGUR, Trib. pl. qui *(anno Clodiano)* ſibi Liguris cognomen ſumſerat, ut ex Aelia familia videretur. Dom. 19. Sext. 32. LIGUS, pater, Att. XII. 23. *utrum ſit de fratribus illis duobus, an alius, neſcio.*

[LIGURINUS μῶμος, Att. V. 20. v. not.]

A. LIGURIUS, ad Div. XVI. 18. Caeſaris familiaris. Att. XI. 9. Q. Fr. III. 7.

LINDUS, Nat. D. III. 21. conditor Lindi *in Rhodo inſula.*

L. LUCILIUS Balbus, Brut. 42. doctus, Ser. Sulpicii praeceptor. *Corradus fratrem putat Quinti, et patrem L. ad Div. III.* 4.

L. LUCILIUS, ad Div. III. 4. *videtur inter Appii Pulchri comites in Cilicia fuisse.*

Q. LUCILIUS Balbus, Nat. D. I. 7. Stoicus, Graecis par. *Itaque etiam L. II. inducitur e Stoicorum disciplina explicans locum de Natura Deorum.*

Sext. LUCILIUS, ad Att. V. 20. T. Gavii Caepionis fil. Trib. mil. in exercitu Bibuli.

LUCILIUS, ad Div. XII. 13. classi Dolabellae Praefectus in Asia post Caesaris mortem. *Sed quia Appianus* L. Figulum *hunc Praefectum fuisse dicit, corruptum locum viri docti suspicantur. Manutius e Codd. legi volebat:* Lucius. *Praenomina enim interdum pro nominibus aut cognominibus ponuntur. Victorius suspicatur, ei Lucilio cognomen Figuli fuisse.*

[LUCIUS, Att. I. 5. est L. Cicero, M. Ciceronis frater patruelis.]

LUCRETIA, Lucretii Tricipitini filia, Leg. II. 4. de Fin. II. 20.

M. LUCRETIUS, Verr. I. 7. Senator.

[Q. LUCRETIUS Ofella, Brut. 48. Ern. scripf. *Aphilia*, Schuetz. et Orell. *Ofella.* cf. Corrad. qui probat *Ofella*, eundemque hunc esse putat, qui in Liv. Epit. 88. et 89. commemoratur. v. *Aphilia.*]

Q. LUCRETIUS Vispillo, Brut. 48. juris peritus.

Q. LUCRETIUS, Att. IV. 16. accusat Drusum. VII. 24. 25. familiaris Cassii. VIII. 4. Sulmonem fugit.

T. LUCRETIUS Carus, Q. Fr. II. 11. ejus poëmata laudantur.

CN. LUCULLUS, Att. XV. 1. familiaris Ciceronis, matrem efferi: in funere adest Cicero.

L. LUCULLUS, Quint. 16. juris peritus. *Quis fuerit, nescio. Probabilis est conjectura P. Manutii corrigentis:* L. Lucilius: *de quo supra. Nisi tamen est is, qui* in Tog. Cand. accusator Catilinae *commemoratur: quem Asconius* paratum eruditumque *vocat. Sed Crevierius V. C. ad Freinsh. Suppl. Liv. CII.* 19. *corrigit* Luccejus: *et intelligit eum, ad quem est pulcra illa Ciceronis epistola. Nam* 1) *accusator ille fuit eruditus,* 2) *paullo post frustra consulatum petiit: quae bene conveniunt Luccejo.* 3) *Asconius paullo post commemorat Lucceji Orationem in Catilinam. Itaque valde probo Crevierii correctionem.*

L. LUCULLUS, Tog. Cand. accusator Catilinae. *Asconius vocat* paratum eruditumque.

L. LUCULLUS, *e Liciniis plebejis.* Brut. 21. A. *Postumii* Albini collega *in consulatu a. DCII.* Acad. IV. 45. L. Luculli avus.

L. LUCULLUS, L. F. L. N. Off. II. 16. Acad. IV. 1. ulciscendi causa accusavit *Servilium Augurem, qui patrem de peculatu reum fecerat, Plut. p.* 491. *De ejus laudibus et rebus gestis lege in primis Acad. IV.* 1. *sqq.* ibid. Antiochum philosophum Quaestor secum habuit et Imperator. Off. II. 16. magnifica aedilitate cum fratre functus est. Cluent. 49. ex SCto ferendam legem, si qui essent, quorum opera factum esset, ut judicium Junianum corrumperetur, non tulit. Sext. 27. L. Manil. 8. Muren. 15. res in Asia gestae *post consulatum a. DCLXXIX.* Brut. 62. a forensi eloqentia alienus. Fin. III. 2. bibliotheca, *quam filio reliquit.* Leg. III. 13. quomodo magnificentiam villae defenderit. Att. I. 19. historiam Graece scripsit. Dictum Luculli de hoc libro. *Intelligendus liber de bello Marsico, Graece scriptus, cujus mentio ap. Plut. in Lucull. Inepte Ursinus de Lucullo avo s. potius de ejus collega Albino intelligit. Nam Cicero, Lucullum, quod ibi est, Attico*

tra

tra Leocratem Oratio. Cicero eum appellat accusatorem.

LYSANDER, de Off. I. 30. Lacedaemonius versutissimus et patientissimus. I. 22. Lacedaemoniorum imperium dilatat. Div. I. 42. leges Lacedaemoniorum mutare prohibetur ab Apolline Delphico. I. 34. in ejus statuae capite Delphis subito corona extitit ex asperis herbis.

LYSANDER, Off. II. 23. propter injustitiam urbe pulsus est. *Ephorus fuit, diversus a superiore, prope* 150 *annis post illum vixit: de quo vid. Plutarch. in Agide.*

LYSANIAS, Flacc. 18. Temnites.

LYSIADES, Autonianus, Phil. VIII. 9. *ubi tamen Muretus malebat legi* Lysides.

LYSIADES, Atheniensis. Phil. V. 5. Phaedri philosophi filius.

LYSIAS, orator Atheniensis. Brut. 16. Athenis natus et mortuus est. Timaeus Syracusiis vindicat. Plurimas orationes veras reliquit. Orat. I. 54. Socrati orationem scriptam dedit, qua uteretur ad judices. Brut. 12. primus professus est, esse artem dicendi. Or. 26. satis in orationibus facetus. cf. de Or. II. 22. Brut. 7. 9.

LYSIAS, Fin. V. Stratonis discipulus. *Quia nullus Stratonis discipulus hoc nomine notus est, Viri docti legunt* Lyco, *de quo supra.*

LYSIAS, Phil. VIII. 9. *unus de grege M. Antonii IIIviri. Muretus pro* Lysiade *legebat* Lyside. *Ea nomina inter se confundi, docent viri docti ad Nepot. Epam.* 2.

LYSIDICUS, Phil. XI. 6.

LYSIMACHUS, Tusc. I. 43. V. 40. Rex *(Thraciae, ante Dux Alexandri)*, Theodoro Cyrenaeo philosopho frustra crucem minatur. v. *Theodorus Cyrenaeus. Buherius ad h. l. reprehendit Aldobrandinum, qui ad Laërt. II.* 102. *Regem Macedoniae vocat. Male. Nam et Macedoniam sibi vindicavit.*

LYSIPPUS, *Sicyonius, statuarius nobilissimus.* Brut. 86. Doryphorum Polycleti sibi magistrum fuisse dicebat. *Ad h. l. confer Plin. H. N. XXXIV.* 8. ad Div. V. 12. Alexandro unice probatur. Or. III. 7. Herenn. IV. 6. etc.

LYSIS, *Tarentinus*, Or. III. 34. de Off. I. 44. Pythagoreus, Epaminondae praeceptor. v. *Nepos in Epam.* 2. *et ibi Intt.*

LYSONES, pater et filius, Lilybaetani, ad Div. XIII. 32. [*Lyso*, Lilybaetanus dives, commemoratur Verr. IV. 26.]

LYSO, Patrensis, ad Div. XIII. 19. hospes Ciceronis.

M.

C. MACER, *e Liciniis.* Brut. 67. pro Rab. 2. qualis orator fuerit. *Calvi Oratoris pater, C. Rabirii inimicus.* Att. I. 4. de repetundis condemnatur, Praetore Cicerone. vid. *C. Licinius Calvus. Verbum* condemnatur *quomodo hic intelligendum, disces ex Valer. Max. IX.* 12. 7. Leg. I. 2. historicus Latinus, arguta loquacitate, sed non ex Graeco fonte ducta; *de quo loco, et ipso in primis Macro, v. Voss. H. Lat. I.* 10.

MACRO, Att. IV. 12.

MACULA, *Pompejus*, ad Div. VI. 19. Ciceroni diversorium in Falerno suo offert.

MADARA, Att. IV. 2. *est Matius a calvitie sic dictus. add. in* Calvena.

MAEANDRIUS, Flacc. 22. Trallianus.

C. MAECENAS, Cluent. 56. eques Romanus.

SP. MAECIUS *Tarpa*, ad Div. VII. 1. *judex et censor fabularum. Ejus mentio ap. Horat. Serm. I.* 10. *et Art. Poët. v.* 387. *De familiae Maeciae claritate sub Caesaribus v. Perizon. de num. Consul. p.* 277.

MAENIA Columna, Sext. 58. etc. *nomen habet a Maenio, qui, cum*

C.

C. MANILIUS, Leg. Manil. 24. auctor legis Maniliae. Corn. I. auctor legis de libertinorum suffragiis: *de quibus vid. Ind. Legg. Laudatur etiam* C. Manilius, M. Aebutii gener, Flacc. 37. *forte idem.*

M'. MANILIUS, ad Div. VII. 8. et 22. Caecin. 24. Orat. I. 49. JCtus. Brut. 27. Acad. IV. 32. Consul cum L. Censorino, *a. DCIV.* Brut. 28. prudens in dicendo. Or. III. 23. omnibus civibus consilii sui fecit copiam. Brut. 16. *v. Buherius ad Somn. Scip. init. Hic est, de quo Plin. VII. 9. ubi v. Harduin. qui recte praenomen dat* Manius, *non* M. *ut alii, (vid. Viros doctos ad Liv. Epit. XLIX.) etiam Zosimus II. 4. qui et* Mallium *vocat. De varietate librorum in nomine* Manilii *notavimus in Lege Manilia.*

Q. MANILIUS, pro Cluent. 13. Triumvir Larinas.

T. MANILIUS, Q. Rosc. 14. Senator.

C. MANLIUS, Catil. I. 3. *pro quo Lipsius, Manutius et alii:* Mallius. *sic enim Graeci: Dio, Plutarchus, Appianus. Ita habent etiam quidam Codd. Sallustii. v. Cortium ad Sall. Catil.* 24. socius Catilinae. v. *Acidinus.*

Cn. MANLIUS, Mur. 17. Planc. 5. homo ignobilis, vincit Q. Catulum in petitione. Or. II. 28. defenditur a M. Antonio, *cum eum, victum a Cimbris cum Caepione, Sulpicius accusasset. v. Vell. II. 12. Drakenb. ad Liv. Ep. LXVII. nos ad Tac. Germ.* 38.

L. MANLIUS, A. fil. Off. III. 31. post dictaturam accusatus a M. Pomponio Trib. pl. per filium liberatur.

L. MANLIUS *Acidinus*, Or. II. 64. vid. *Acidinus.*

L. MANLIUS Sosis, ad Div. XIII. 30. Catinensis, civis Rom. factus.

M. MANLIUS, Dom. 38. [Phil. II. 34.] ejus domus evertitur et duobus lucis consestitur. Phil. I. 13. propter ejus scelus gens Manlia neminem e familia sua Marcum nominari voluit.

Q. MANLIUS, Act. I. in Verr. 10. Tribunus pl. *a. DCLXXXIV.*

Q. MANLIUS CHILO, Catilin. III. 6. socius Catilinae, sollicitat Allobroges. *Sallustius appellat* M. Annium, *sed Ciceronis lectio verior propter cognomen, quod est* Manliorum, *non* Anniorum. *P. Manutius. Ceterum in pluribus nominibus discrepat a Cicerone Sallustius. vid. Caeparius. Cortius ad Sallust. Cat.* 46. 3.

T. MANLIUS, L. F. A. N. Off. III. 31. patrem a Pomponio Tr. pl. accusatum liberat: Gallum e provocatione vincit: Torquatus primus dictus: in tertio consulatu Latinos ad Veserim vincit: severus est in filium.

T. MANLIUS, ad Div. XIII. 22. Att. I. 16. negotiator Thespiis.

T. MANLIUS, Verr. II. 50. Praetor Siciliae. Agrigentum ex oppidis Siculorum ducit coloniam. [Pigh. ad a. 546. nostro loco scribi vult *C. Mamilius* pro *T. Manl.* R.]

T. MANLIUS, Verr. II. 8. civis Romanus.

[MARCELLI omnes, qui etc. Verr. II. 49.]

MARCELLINI, *de his vid. in* Lentulis.

C. Claudius MARCELLUS, *M. fil. M. nep. M. pronepos. Ascon. ad Verr. II. 3. sive, ut placet Wessel. Obs. II. 1. abnepos: pater ejus Caji, qui cum L. Paullo Consul fuit.* in Caecil. 4. Verr. II. 3. III. 91. praefuit Siciliae. ad Div. XV. 8. Div. II. 35. Ciceronis collega *in auguratu.*

C. MARCELLUS, C. F. ad Div. XV. 8. Brut. 64. ad Div. VIII. 4. et 7. L. Paulli collega in consulatu. *De his duobus intellige locum* pro Sulla 6.

C. MARCELLUS, *Aeserninus*, Verr. IV. 42. M. Marcelli filius.

C.

L. MARCIUS, Balb. 15. primi pili Centurio, qui cum Gaditanis foedus populi Romani fecit, extinctis in Hispania Cn. et P. Scipionibus, unde Marcianum foedus. c. 17. *De eo vid. Liv. XXV.* 37.

L. MARCIUS, Lig. 11. eques Rom. Q. Ligarii advocatus.

Q. MARCIUS *Rex*. Pifon. 4. L. Metelli collega in confulatu, *a. DCLXXXV*. Dom. 50. Cenfor. *adde in* Rex.

Q. MARCIUS *Philippus*, Brut. 20. Conful cum Cn. Servilio, *a. DLXXXIV*.

Q. MARCIUS *Crifpus*, Pif. 23. Legatus L. Pifonis in Macedonia. Phil. XI. 12. Proconful Afiae, jubetur C. Caffio provinciam et exercitum tradere.

MARIANA QUERCUS, Leg. I. 1. [*v. Ind. Geogr.*]

MARIO, ad Div. XVI. 1. fervus Ciceronis.

MARIUS CALVENTUS, f. *Calventius*. Q. Fr. III. 1. 4. *P. Manutius de Pifone intelligit. Alii conjiciunt:* Calvenus Matius. *v. in Matius: fed non video, quare Matius contra Ciceronem fcripferit.*

MARIUS, de Leg. I. 1. de Div. I. 47. *carmen et tragoedia M. Ciceronis.*

MARIUS, Sext. Rofc. 32. accufator bello Civili Sullano interfectus.

MARIUS, de Leg. III. 16. *vid. Gratidius.*

C. MARIUS, Balb. 20. Africani (min.) difcipulus ac miles, *fc. ad Numantiam*. Planc. 21. bis aedilitiam repulfam tulit. Font. 15. Legatus Rutilii bello Sociali. *Appian. L. 1. B. C.* 635. Tufc. V. 19. cum collega Catulo Cimbrici victoriam belli communicat, Civili bello autem eum interfici jubet. Tufc. II. 15. varices fecari foluto fibi vult, unde poftea et alii. c. 22. Brut. 45. hoftis a Senatu judicatur. Pif. 19. a Minturnenfibus fervatur. Quir. p. Red. 8. ejus exilium et magnitudo animi exilio confervata. ibid. 3. ab exilio revocatur. Leg. II. 22. ejus reliquias apud Anienem fitas diffipavit Sulla. etc. [Fuit fepties Conful, a. U. 646. 649. 650. 651. 652. 653. 667.]

C. MARIUS, *C. fepties Confulis* F. Agr. III. 2. poft C. Marium et Cn. Papirium Coff. *np. a. DCLXXI. Utrum naturalis an adoptivus filius fuerit, incertum eft. Hoc placet Sigonio ad h. a.* cf. *Vellej. II.* 26.

C. MARIUS, C. F. C. N. Att. XII. 49. rogat Ciceronem, ut fe defendat, *fcilicet ab his, qui ei dubiam a* Mario *originem faciebant. Fuit enim equarius, nomine* Erophilus, *qui fe C. Marii nepotem effe dicebat; propterea a Caefare ex Italia pulfus, poft ejus caedem autem interfectus, quod de Senatu interficiendo cogitarat. Att. XIV.* 6. 8.

M. MARIUS, Verr. V. 16. homo difertus et nobilis apud Valentinos.

M. MARIUS, *ad quem funt Epiftolae IV primae Libri VII. ad Div. Corrad. putat effe* M. Marium Gratidium, *Q. Fratris in Afia Legatum, quod effe falfum vidit Manut. Nam* Marii *et* Gratidii *funt diverfarum familiarum, et ille Legatus Quinti* Gratidius *fuit*. *non* Marius. *Manut. putat effe* M. Marium Gratidianum, *propinquum Ciceronis. Sed eum Catilina interfecerat in Sullana victoria ad Catuli fepulcrum, v. de Petit. Conful. c.* 3. *hae epiftolae autem multo poft funt fcriptae. Videtur mihi effe is, qui ad Div. L. II.* 17. *putatur fucceffor Bibuli an Salluftii? in Syria futurus. Ex eo autem, quod praedia fua in Campania habuit, colligo, non effe ex Mariis Arpinatibus, fed ex Sidicinis aut Valentinis, inter quos nobiles Marios fuiffe conftat.*

reponendum. vid. Drakenb. ad Liv. XXX. 26.

Q. *Fabius* MAXIMUS, *Servilianus.* Or. I. 26. *in familiam Fabiam e Servilia a Q. Fabio Aemiliano adoptatus. Consul fuit a. DCXI. nobilemque consulatum gessit a. DCXXVII.*

[Q. *Fab.* MAXIMUS Aemilianus, frater Scipionis Africani min. Parad. VI. 2.]

Q. *Fabius* MAXIMUS, *Aemiliani fil. L. Paulli nepos.* Brut. 28. Font. 12. Allobroges vicit. *Consul fuit a. DCXXXI. vid.* Fabius.

Q. MAXIMUS *Eburnus,* Muren. 17. vincit in petitione Scaurum.

Q. *Fabius* MAXIMUS, ad Div. VII. 13. cum Consul esset *cum C. Trebonio suffectus Caesari ex Hispania redeunti a. DCCVIII.* moritur prid. Kal. Januar. *Idem est, de quo* in Vatin. 11.

Q. MAXIMUS, Balb. 11. exul Nuceriae vivit. *Incertum est, qui fuerit.*

Q. MAXIMUS, Verr. IV. 20. *pro quo in Graevian. legitur:* quinque maximi fuerant, *sc. equulei.*

MECULONIUS, Flacc. 20. *homo de plebe Romana; si sana lectio.* Maelonios et Mellonios *invenio in Lapidibus Donianis a Cl. Gorio editis,* sed Meclonium Proculum *ap. Gruterum.*

MEDEA *Palatina,* Coel. 8. est Clodia.

[MEDEA, Regis Aeetae et Idyae filia, N. D. III. 19. Nomen fabulae est, N. D. III. 26. Ennii Medea, Fin. I. 2.]

MEDUS, Off. I. 31. tragoedia Pacuvii.

MEGABOCCHUS, Att. II. 7. *de Pompejo interpretantur: sed Gronovius legebat:* Megabacchus, *quem Plutarchus, in Pompejo, in suspectis conjurationis Catilinariae commemorat.*

MEGALENSIA, ad Div. II. 11. item:

MEGALESIA, Harusp. Resp. 11. *De eorum origine v. Liv. XXIX.* 14. *ubi v. Duker. adde XXXIV.* 54.

MEGARICI, Or. III. 17. Socratici philosophi, ab Euclide Megarico orti. Acad. IV. 42. eorum princeps *dicitur* Xenophanes: *hac de causa, quod Dialecticorum laqueorum, quorum erant studiosissimi, auctorem habebant Xenophanem, Eleaticae scholae conditorem.*

MEGARISTUS, Q. Fr. I. 2. §. 2. queritur de Q. Cicerone Propraetore.

MEGILLUS, Lacedaemonius, Leg. I. 4. qui inducitur loquens cum Socrate apud Platonem in Dialogo de Legibus.

MEGISTUS, Verr. IV. 26. Elorinus.

MELA, Phil. XIII. 2. Antonii collusor.

MELAMPUS, N. D. III. 21. Atrei filius. Leg. II. 13. Melampodis praedicta.

MELANTHIUS Rhodius, Acad. IV. 6. discipulus Carneadis, in quo plurimum suavitatis fuit.

MELETE, de N. D. III. 21. Musa ex primis quatuor, natis Jove altero.

MELISSUS, Acad. IV. 37. Dixit, hoc, quod infinitum et immutabile esset, semper fuisse et fore. *Samius fuit, non philosophia magis quam rebus gestis clarus, Parmenidis discipulus. v. Laërt. IX.* 24. *et ibi Menag.*

[Q. MELIUS, f. *Maelius,* Trib. plebis ob pacem injussu populi Senatusque initam Samnitibus traditus, Off. III. 30.]

Sp. MELIUS, Catil. I. 1. a Q. Servilio Ahala interficitur. cf. Dom. 38. Amic. 8. 11. de Senect. 16. regnum appetit.

C. MEMMIUS, *frater L. Memmii,* Or. II. 59. Brut. 36. homo mordax, orator mediocris, accusator acer et acerbus. ib. 70. accusat Bestiam. Font. 7. de repetundis accusatur. Scauri testimonium in eum nihil valet.

Q. METELLUS, *Q. Numidici filius, Pius.* Or. II. 40. Quir. p. R. 3. in Sen. p. R. 15. patris exilium pie luxit, et pro eo populum deprecatus est; *unde et Pii nomen tulit.* Balb. 2. 17. contra Sertorium bellum gerit. Sull. 25. a C. Cethego vulneratur. Planc. 28. gratus animus in Q. Calidium.

Q. METELLUS Scipio, de Har. Resp. 6. Pontifex. De eo cape ad Div. XII. 2. *Est Metelli Pii filius adoptivus.*

Q. METELLUS *Creticus, Calvi abnepos.* Act. I. in Verr. 9. Consul cum Hortensio, *a. U. DCLXXIV.* Flacc. 13. Cretam vincit. *v. Dio Caff. XXXVI. p.* 8. *Sallust. B. C.* 29. Att. I. 19. Legatus mittitur ad Galliae civitates, ne se cum Helvetiis jungant.

Q. METELLUS Celer, *Nep. fil. Balear. nep.* Brut. 89. non ille quidem orator, sed tamen non infans, Trib. pl. collegis C. Curione, Q. Vario, C. Carbone, etc. auditus a Cicerone juvene.

Q. METELLUS Celer, *Celeris fil. major. v. Ascon. ad Cornel. I. et Manut. ad Or. pro Domo. c.* 47. *ubi tamen turbat in hujus Metelli stemmate: ad Or. pro Sext.* 62. Catil. I. 8. II. 3. Sul. 23. Praetor Cicerone Consule, delectum habet contra Catilinam. Pis. 4. Consul designatus, *cum L. Afranio*, privatus auctoritate sua ludos Compitalitios fieri prohibet, et rem obtinet. Att. I. 17. Consul designatus resistit publicanis, Asiaticam locationem induci postulantibus. ad Div. V. 1. cum Cicerone expostulat de fratre Nepote Tribuno ab ipso in Senatu oppugnato. Galliam provinciam obtinet *ex praetura.* Att. VI. 3. ad Div. VIII. 8. accusat M. Servilium. Coel. 14. Clodiam uxorem habet. c. 24. ejus mors, venenum accepisse indicat. laudatur. Brut. 70. qualis orator.

Q. METELLUS Nepos, *Celeris min. fr.* ad Div. V. 1. 2. Trib. pl. *Silano et Murena Coss.* in Senatu oppugnatur a Cicerone, quem ante ipse oppugnaverat: *de quo vid. Dio Cass. XXXVII. p.* 48. 49. Br. 78. qualis in dicendo fuerit. *Fuit Consul cum Lentulo Spinthere.* Sen. p. R. 7. inimicitias cum Cicerone deponit, neque intercedit Lentulo, atque etiam de Cicerone refert et fert. Dom. 47. ejus avus *esse dicitur* Macedonicus, *qui tamen est abavus.*

Q. METELLUS Nepos, *Balearici F. v. Ascon. ad Cornel. I.* Rab. Perd. 7. Att. II. 6. legem Caeciliam Didiam fert. *Consul cum T. Didio a. U. DCLV.* Quir. p. R. 3. Sen. p. R. 15. *De cognomine v. Manut. ad Corn. I.*

METO, Att. XII. 3. et 51. *fuit debitor Ciceronis. quod ex altero loco* Ep. 51. *satis clare apparet, sed quia istud tardum nomen erat, ludit in nomine, et diem solutionis* annum Metonis *appellat. Dicebatur enim* annus Metonis *per proverbium pro longo tempore: proprie autem* annus Metonis *est cyclus undeviginti annorum, qui Metonem astronomum auctorem habebat. v. Diodor. Sic. XII. p.* 94. *add. Manut. Quaest. per Epist. I.* 6.

METRA, ad Div. XV. 4. homo apud Ariobarzanem gratiosus.

METRILIUS PHILEMO, Div. VII. 18. *libertinus videtur, pro quo Manutius conjiciebat* M. Aemilius, *cujus mentio est apud Asconium in Milonianam. Rutgersius autem Var. Lect. III.* 2. *mavult* Metilius.

METRODORUS *Scepsius*, Or. I. 11. Carneadis auditor. Orat. II. 88. Tusc. I. 24. divina fuit memoria, *de qua add. Plin. VII.* 27. *ad quem locum v. Harduin. Emend.* 80. *ubi et de aetate ejus. Idem Plin. XXXV.* 11. *excellentem picto-*

MOE-

MYRTILUS, Nat. D. III. 38. ejus mors vindicatur. *Oenomai auriga a Pelope interfectus, v. Hygin. fab.* 84.

MYRTILUS, Att. XV. 13. XVI. 11. ſervi nomen.

N.

NAEVIUS *Turpio*, Verr. II. 8. quadruplator, civis Rom. de conventu Mamertino. cf. V. 41.

SER. NAEVIUS, Brut. 60. a Sicinio defenditur.

SEXT. NAEVIUS, Quint. 1. etc. praeco, cui cum P. Quintio controverſia: gratioſus apud Sullanos, ad quos a Marianis defecerat.

NAEVIUS, Orat. II. 63. poëta comicus, *quem ſaepe citat Cicero.* Brut. 15. de tempore mortis ambigitur. [Vett. de Naevio teſtimonia ejusque fragmm. coll. Bothius, Poët. Scen. Lat. Vol. V. p. 79 — 97. R.]

NANNEJUS, Att. I. 16. proſcriptus a Sulla.

NANNII, Pet. Conſ. 2. *Manut. ad Ep.* 16. *L. I. ad Att. legit:* Nanneji.

C. NASENNIUS, municeps Sueſſanus, ad Brut. 8.

NASICA, *vide in* Scipio. *item in Porciis.*

L. NASIDIUS, Att. XI. 17. Pompejanus. *v. et in* Vilidius.

CN. *Otacilius* NASO, ad Div. XIII. 52. eques Romanus.

L. *Octavius* NASO, Q. Fr. I. 2. §. 3. negotiator in Aſia *fuiſſe videtur.*

P. NASO, Phil. III. 10. provinciam a M. Antonio aſſignatam recuſavit. Att. XII. 17.

Q. NASO, Cluent. 53. Praetor, qui cauſae Cluentii praefuit. Flacc. 21. Praetor Aſiae. *Hos duos Naſones P. et Q. praetermiſit Heinſius in Catalogo Naſonum, ad Ovid. Epiſt.* 1.

NATTA, *e Pinariis*, Div. I. 12. it. II. 20. ejus ſimulacrum ex aere.

L. NATTA, Mur. 35. laudatur. Idem poſtea Pontifex, quo praeeunte domum Ciceronis conſecravit Clodius. Dom. *de eo intellige* Att. IV. 8. *Ad hunc refert Urſinus numos, in quibus Nattae cognomen, de Famil. R. p.* 207.

NAVIUS, *Attius*, v. Attius.

NAUCRATES, *Erythraeus Naucratites*, Orat. II. 23. it. III. 44. Iſocratis diſcipulus, hiſtoricus. *Hic eſt, qui cum Theopompo et Theodecte interfuit agoni de laudibus Mauſoli dicundis ab Artemiſia inſtituto. vid. Uſſer. ad a.* 3652.

NAUSIPHANES, *Tejus*, Democriteus, N. D. I. 26. Epicuri magiſter, ab eo contemnitur. *Pyrrhonis auditorem vocat Sext. Empir. adv. Math. init. Laertius Democriti prooem. Sect.* 15. *v. Fabric. ad Sextum l. c. cf. Menag. ad Laërt. X.* 8.

[SP. NAUTIUS, v. *Sp. Antius.*]

[NEARCHUS, Tarentinus, hoſpes Catonis, de Sen. 12.]

NEOCLES, Pamphili Platonici pater, N. D. I. 26. [Male hic locus ab Erneſt. intellectus eſt: nec enim *Pamphili,* ſed *Epicuri* pater *Neocles* eſt; cf. Diog. Laert. X. 1. et Menag. ad h. l. Strabo XIV. R.]

NEOPTOLEMUS, cognomen *Pyrrhi, Achillis filii.* Or. II. 37. Tuſc. II. 1. philoſophari ait ſibi neceſſe eſſe, ſed paucis.

[NEPOS, ad Att. XIII. 14.]

NEPTUNUS, Off. I. 10. Theſei precibus commotus Hippolyto equos immiſit. N. D. I. 23. Neptuni filius *dicitur de homine immani, ſaevo, latrone. vide Daviſ. ad h. l.*

[Cn. NERIUS, Q. Fr. III. 3. Schuetz. (? R.)]

CN. NERO, Verr. I. 19. Praetor Aſiae.

TIB. *Claudius* NERO, *Liviae ante Auguſtum maritus.* ad Div. XIII. 64. Att. VI. 6. petit

M.

Marcello et Servio Sulpicio Coss.

M. OCTAVIUS, Phil. XI. 2. Marsus quidam, quo Dolabella Legato usus est in Syria vexanda.

P. OCTAVIUS Balbus, Cluent. 38. Senator juris peritissimus. *Vereor, ne in praenomine vitium sit*, P. *pro* L. *vid.* L. Octavius.

OCTAVIUS Mamilius, Att. IX. 10. a Tarquinio expulso contra Romam excitatur: *de quo vid. Livius II.* 18. *sqq.*

OEDIPUS, Fat. 13. etc. *Laji filius.*

OENEUS, Tusc. Qu. II. 8. *Deïanirae pater.*

OENOMAUS, ad Div. IX. 16. Tusc. III. 12. *fabula Accii.*

A. OFFILIUS, ad Div. VII. 21. ad Att. XIII. 37. JCtus, *cujus etiam Ulpianus mentionem facit Digest. LV.* 1. *De eo vid. Dodwellus in Append. Pracl. Camden. p.* 780.

OFILLIUS, ad Div. XVI. 24. *creditor Ciceronis. Forte idem cum praecedente.*

OILEUS, Tusc. III. 29. *Ajacis pater.*

OLYMPIAS, Div. I. 23. peperit Alexandrum ea nocte, qua Dianae Ephesiae templum conflagravit. Magorum de ea re responsum. [N. D. II. 27. Div. II. 66.]

ONASUS, Segestanus. Verr. V. 45.

OPAS, N. D. III. 22. *pro quo recte Davies:* Phthas, Vulcanus Aegyptiorum nomine, Nilo natus, custos Aegypti. *v. Jablonsky Pantheon Aegypt. L. I. c. 2. p.* 45.

OPHIUCHUS, Nat. D. II. 42. sidus.

L. OPIMIUS, *Q. F.* Inv. II. 34. eo Praetore de conjuratione suspectis Fregellanis causam apud eum dixit princeps eorum Numitorius Pullus, qui, cum seditionem prodidisset, ab Opimio Fregellae oppugnatae, in deditionem acceptae et dirutae sunt. cf. Agrar. II. extr. *et Vellej. II.* 6. Catil. I. 1. ei resp. permittitur in seditione C. Gracchi, Br. 34. a populo absolutus de caede Gracchi: a Gracchanis judicibus sublatus est, cum contra studium populi stetisset. conf. Planc. 28. Or. II. 25. C. Graccho interfecto, cum consulatum, *quem a. DCXXXIII. gessit*, deposuisset, reus factus est ad populum a P. Decio Tribuno pleb. defendit C. Carbo Consul. Brut. 83. ab eo vinum Opimianum dicitur. Sext. 67. sepulcrum ejus in litore Dyrrhachii.

Q. OPIMIUS, Orat. II. 68. Consul *a. DXCIX.*

Q. OPIMIUS, *L. F. Q. N.* Verr. I. 60. Senator, accusatus est apud C. Verrem Praetorem, quod in tribunatu intercessisset contra legem Corneliam. *Hic Opimius is est, qui Trib. fuit L. Octavio et C. Cotta Coss. a. DCLXXIX.*

OPIMIUS, *Vejentinâ*, *Tromentinâ*, *Antius.* Att. IV. 16. judex. *v. Graev.*

Sp. OPIUS, *sive, ut alii volunt*, P. OPIUS. Phil. III. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusavit. *v. not.*

OPPIA, ad Div. XIII. 28. M. Mindii uxor.

OPPIANICUS, Cluent. 4. *etc. est* Statii Albii *cognomen.*

OPPII, Att. VII. 13. VIII. 7. X. 4. foeneratores.

CN. OPPIUS, Quir. p. Redit. 5. generum Sex. Atilium Serranum Tribun. pl. P. Lentuli relationi de Cicerone revocando intercedentem ab intercessione revocat. cf. Att. IV. 2.

L. OPPIUS, M. F. Flacc. 13. eques Romanus. ad Div. XIII. 43. negotiator Philomelii.

M. OPPIUS, M. F. *Terentinâ.* ad Div. VIII. 8.

P. OPPIUS, Fr. Or. pro P. Oppio. *Fuit Quaestor M. Cottae, qui cum L. Lucullo Consul fuit, Bithyniam obtinuit, et bellum adversus Mithridatem male gessit. v. Patricius ad Fr. Or. pro Oppio.*

OP-

PA-

PACILIANA domus, Att. I. 14.
PACONIUS, Q. Fr. I. 1. §. 6. homo obscurus, qui de Q. Cicerone Propraetore questus erat.
PACORES, *vel* PACORUS, ad Div. XV. 1. Att. V. 18. Orodis, Regis Parthorum, filius. ad Div. XV. 3. cum eo nupta Regis Armeniorum filia. v. Orodes. *Hic est, qui post a Ventidio victus a. DCCXV. periit. Dio Cass. XLIX. p.* 464.
M. PACUVIUS, ad Herenn. II. 23. *Poëta tragicus, floruit post Ennium, cujus nepos fuit. de Amic.* 7. *Laelii amicus et hospes.* [cf. Brut. 64. 74. de Or. III. 7. Vett. de eo testim. ejusque fragmm. coll. Bothius, Poet. Scen. Lat. Vol. V. p. 98 — 155. R.]
PAEAN, Verr. IV. 57. nomen Apollinis. Orat. I. 59. hymni genus in Apollinem. Verr. IV. 57. ejus signum in templo Aesculapii.
SEXT. PAEDUCEUS, vide *Peduceus.*
PAEONIUS, Q. Fr. III. 3. rhetor valde exercitatus et bonus, quo usi sunt Cicerones filii.
PAETUS, ad Div. IX. 16. *cognomen familiae Papiriae,* Cluent. 26. *et* Aeliorum. ad Att. II. 1. Ciceroni libros a fratre relictos donat.
PAETUS, Phil. XIII. 15. Graeculus, a Caesare civitate donatus. *In vulgatis edd. est:* Petrus.
PALAEMON, Nat. D. III. 15. filius Leucotheae: *Deus marinus.*
PALAMEDES, ad Herenn. II. 19. Top. 20.
M. Lollius PALICANUS, Verr. II. 41. Tribun. pl. *Cn. Lentulo et L. Gellio Coss.* Att. I. 1. et 18. Brut. 62. concionibus turbulentis aptissimus. *De cognomine v. Burman. ad Quintil. IV.* 2. *Numum gentis* Lolliae, *in quo* Palicani *cognomen, dedit Pelerin. Epist. p.* 213. *qui apud Morellium in numis ejus gentis non est.*
PALLA, Coel. 10. nomen hominis, cui M. Coelius bona eripuisse dicebatur.
PALLAS, *antis*, N. D. III. 23. pater Minervae cujusdam, a filia interfectus.
PAMMENES, Brut. 97. longe eloquentissimus Graeciae, quo M. Brutus usus est. Or. 29. Demosthenis studiosissimus. *Mentio* Pammenis *quoque fit* ad Att. V. 20. VI. 2. *nescio, an ejusdem.*
PAMPHILUS, *Lilybaetanus,* Verr. IV. 14.
PAMPHILUS, N. D. I. 26. Platonis auditor, quem Epicurus Sami audivit, et tamen magnifice contemnit.
PAMPHILUS, Orat. III. 21. rhetor Graecus. *Hujus τέχνην laudant etiam Aristot. Rhet. II. Quintil. III.* 6. *add. Ind. Lat. in* Infula.
PAMPHILUS, Att. VII. 2. servus Attici.
PANAETIUS, *Rhodius, Stoicus.* Or. I. 11. Off. I. 26. Scipionis Africani majoris praeceptor: et Brut. 30. Rutilii. Brut. 26. C. Fannii. Or. I. 11. Mnesarchi. Off. II. 2. laudat Africani abstinentiam. Att. IX. 12. apud eum honoratus est. Div. I. 3. et 7. item II. 42. Posidonii doctor, discipulus Antipatri, a Stoicis degeneravit in sententia de divinatione; risit enim avium cantum et astrologorum praedicta. Off. II. 14. ei placet, nonnunquam verosimile, etiam si minus sit verum, defendere. Tusc. I. 32. animum mortalem statuit. Nat. D. II. 46. dubitat, an mundus sit igni interiturus. Offic. I. 2. III. 2. de officiis accuratissime disputavit, in quo tamen aliquid reprehenditur. Offic. I. 43. praetermisit locum de duobus honestis, utrum honestius. Off. II. 10. cum de opinione populari locutus est, usus est verbis popularibus et usitatis. de Off. II. 5. negat, ducem belli aut principem domi magnas res et salu-

 tares

PA-

PASIPHAE, N. D. III. 18. Perseïdis filia. de Div. I. 43. ejus fanum in agro Laconico propter urbem.

L. Junius PATIETUS, ad Att. XII. 2. *ed. Man.* Pacietus. *v. Paciaecus.*

T. PATINA, Milon. 17. Lanuvinus, P. Clodii familiaris.

PATISCUS, *Cilix.* ad Div. II. 11. ejus opera utitur Cicero Proconsul. VIII. 9. XII. 15. classi in Asia praeest Proquaestor cum Lentulo, Spintheris filio, et Turulio missus a Senatu, quod interfecto Caesare conjuratos in Capitolium profecutus erat. *v. Pighium ad a. DCCIX.*

PATRO, *Epicureus*, ad Div. XIII. 1. Ciceroni familiarissimus. Phaedro succedit. Att. V. 11. etc.

PATROCLUS, [Achillis amicus,] Tusc. II. 15. 16. *Davis. vult legi:* Patrocles, *e MSS.*

Q. PATULCIUS, Att. XIV. 18. *Fuit Quaestor a. DCCIV. Hunc sc. intelligi posse putem.*

L. PAULLUS, *Macedonici Pater.* Orat. II. 87. qui ad Cannas male rem gessit. Divin. II. 33. cecidit in pugna Cannensi cum exercitu. Offic. III. 32. Consul cum Varrone *a. DXXXVII. secundum, primum enim fuerat a. MCXXXIV. cum M. Livio. Habuit tres filios, L. M. Q. v. Liv. XXIII.* 30. *De ejus morte v. eundem XXII.* 49.

L. Aemilius PAULLUS, *Macedonicus, Africani minoris pater naturalis.* Brut. 20. disertus. ad Div. IV. 6. Tusc. III. 28. duos septem diebus filios amittit. Brut. 19. ejus filium adoptat Africani majoris filius. Div. I. 46. II. 40. Consul iterum, omen, quod ei a filia, Aemilia, offertur, cum ei bellum Persicum mandatum esset. Off. II. 22. omni Macedonum gaza potitus est. Verr. I. 21. Persen vi ac virtute superavit. Mur. 14. de Perse triumphus. Tusc. V. 14. quid Persae responderit, cum in triumpho duci nollet.

L. PAULLUS, M. F. Vatin. 10. Quaestor Macedoniae, laudatur. Mil. 9. Calvino et Messala Coss. Praetor, competitorem P. Clodium habuit. etc. ad Div. VIII. 4. Consul cum C. Marcello. ibid. 10. provinciae nimis cupidus. ibid. 11. C. Curionem habiturum comitia impedit, servando de coelo. Phil. XIII. 6. Pompejum, Cn. filium, hortatur, ut cum suis copiis eat. *Ejus mentio fit quoque* ad Div. VIII. 8. XI. 19. ad Att. V. 13. ibid. 17. Basilicam Aemiliam veterem reficit, novam locat. *De quo add. Lips. ad Tacit. A. III. 72. et Plin. H. N. XXXVI.* 15. *ubi v. Harduin.*

PAULLUS, ad Att. XIV. 8. M. Lepidi frater.

PAULLUS, Pis. 17. *per ludibrium appellatur L. Piso, Macedoniae Proconsul ab Aemilio illo Paullo Macedonico.*

PAUSANIAS, *Lacedaemonius.* Top. 20. Off. I. 22. rebus gestis imperium Lacedaemoniorum propagasse putatur.

PAUSANIAS, *Alabandensis.* ad Div. XIII. 64.

PAUSANIAS, ad Div. VIII. 8. libertus fuisse videtur. ibid. III. 7. Lentuli Spintheris libertus.

Q. PEDIUS, Att. IX. 14. Caesaris Legatus. Planc. 7. aedilitatem cum Cn. Plancio petiit. *Hic est sine dubio, qui a Caesare coheres Octaviano scriptus, legem Pediam contra Caesaris percussores scripsit, de quo Sueton. Caes.* 83. *Ner.* 3. *etc.*

C. PEDUCAEUS, ad Div. X. 33. interiit in praelio Mutinensi, duce Pansa. fuit Legatus Pansae.

L. PEDUCAEUS, Flacc. 28. eques Romanus.

S. PEDUCAEUS, Att. I. 4. Sexti pater.

SEXT. PEDUCAEUS, Sext. F. Verr. I. 7. Senator. ad Att. VII. 13. 14. et 17. Sextus, *nude dicitur.* ad Div. VIII. 14. absolvitur.

[PHAE-

[PHAEDO, Socraticus, N. D. I. 33.]
PHAEDRUS, Or. I. 7. Div. I. 37. etc. Platonis Dialogus; *qui a Phaedro dicitur, quem vehementer Plato amavit, Laërt. III. 29.*
PHAEDRUS, ad Div. XIII. 1. Epicureus, moriens obteſtatur Patronem, ne aedes Epicuri alienari ſinat. M. Ciceroni puero, ut philoſophus, poſt, Philone cognito, ut vir bonus et ſuavis probatur. Carus eſt Attico. Att. XIII. 37. ejus libri quidam, cf. Fin. V. 1. N. D. I. 33. Phil. V. 5. ejus filius Lyſiades.
[PHAETHON, Solis filius, N. D. III. 31.]
PHAETHON, Att. III. 8. ad Q. Fr. I. 4. nomen ſervi.
PHALARGUS, Verr. V. 40. Centuripinus.
PHALARIS, Offic. III. 6. tyrannus. Div. I. 23. matris ſomnium. Verr. IV. 33. Piſ. 18. etc. ejus taurus: *(a Timaeo inter fabulas relatus; male: ut docet Diodor. Sic. XIII. p. 211.)* Offic. II. 7. Agrigentini in eum impetum faciunt.
PHALEREUS, Divin. II. 46. v. *Demetrius Phalereus.*
PHAMEA, ad Div. VII. 24. libertus, *Tigellii avus.* Att. IX. 9. moritur. ad Div. IX. 16. Att. XIII. 49.
PHANIA, ad Div. III. 1. II. 13. libertus Appii Pulchri.
PHARNACES, Dejot. 5. contra eum pugnat cum Caeſare Dejotarus. cf. Att. XI. 20. 22. ad Div. XV. 15. *de bello hoc Caeſaris cum Pharnace v. Hirtius de Bell. Alex. 34. ſeqq. Eſt Mithridatis filius.*
PHARNACES, Att. XIII. 30. 44. ſervus librarius.
PHEMIUS, Att. V. 20. 21. ſq. VI. 1. muſicus, cornicen. *Ejus etiam mentio apud Ovidium Amor. III. 7. 61.*
[PHERAEUS, ad Div. IX. 22.]
PHERECRATES, Phthiota, Tuſc. I. 10. inducitur in Dicaearchi libro de animo.
PHERECYDES, Tuſc. I. 16. Syrius, *non* Syrus, *ut eſt in edd. plerisque.* Div. I. 50. Pythagorae magiſter, hauſta de puteo aqua, terrae motum praedicit. Tuſc. I. 16. primus dixit, animos eſſe ſempiternos. Vixit regnante Ciceronis gentili Servio Tullio. *Hic eſt phyſicus Pherecydes, is, qui primus theologus eſt appellatus.*
PHERECYDES, Or. II. 12. hiſtoricus antiquior Herodoto; *quem cave cum phyſico et theologo confundas. Hiſtoricus, Athenienſis fuit, Darii Hyſtaſpidae temporibus. De utriusque aetate et ſcriptis accurate disputat Voſſ. de Hiſt. Gr. IV. 4. de phyſico inprimis Menagius ad Laërt. I. 116. ſeqq.*
PHIDIAS, Or. II. 17. Tuſc. I. 15. Or. 71. etc. ſignum Minervae fecit, in cujus clypeum incluſit ſimilem ſpeciem ſui, quod nomen inſcribere non liceret.
PHIDIPPUS, Dejot. 6. medicus Dejotari.
PHIDITIA, Tuſc. V. 34. convivia Lacedaemoniorum, *de quibus v. Suidam in Lycurgo. Veterum loca de iis vide apud Meurſ. Miſc. Lacon. I. 9. 10. Probabile eſt, verum nomen eſſe* Philitia, *v. Buherius ad Tuſc. l. c.*
PHILADELPHUS, Att. I. 11. *nomen ſervi Attici.*
PHILADELPHUS, *Annius,* Phil. XIII. 12. Praetorius, beneficio Caeſaris.
PHILARCHUS, Verr. IV. 12. Centuripinus. V. 34. Haluntinus.
PHILARGYRUS, ad Div. VI. 1. libertus A. Torquati. Att. IX. 15. qui ſit, non ſatis conſtat.
PHILEROS, nomen ſervi, pro Corn. I. ad Div. IX. 15.
PHILINUS, Verr. III. 34. Herbitenſis.
PHILIPPUS, *Alexandri pater,* Offic. II. 14. 15. ejus epiſtola ad filium, ut oratione multitudinem ſibi conciliet, non largitionibus. I. 26. filium ſuperat faci-

de

de summo bono et natura Deorum. De eodem intellige locum Phil. II. 25. *Cos. fuit a. CDXCII.*

[M. PISO, Ciceronis necessarius et vir egregius, Phil. III. 10.]

PITARATUS, Fat. 9. Archon Atheniensis, sub quo Epicurus mortuus est. [All. *Pytharatus*, all. *Pitharatus*. R.]

PITTACUS, Sapiens, Or. III. 15. Leg. II. 26.

PITUANIUS, Att. IV. 15. homo pereruditus, et Graecis literis deditus, familiaris Attici.

L. PLAETORIUS, Cluent. 60. Senator.

M. PLAETORIUS, *M. F. Cestianus*, Font. 5. M. Fontejum accusat. Cluent. 45. Aedilis curulis cum C. Flaminio. ibid. 53. Praetor cum Cicerone. *De hoc forte capiendum* Plaetorianum incendium *(h. e. damnatio)* ad Att. V. 20. quo etiam Sejus ambustus est, *propterea, quod de residuis in judicium vocatus esset. Ex quo colligo, de repetundis damnatum esse Plaetorium; quod in hunc optime convenit, qui post praeturam potuit provinciam obtinuisse. Numi hujus Plaetorii Aedilitii obvii sunt. v. Valens in Famil. Plaetoria.*

PLAGIOSIPPUS, Herenn. IV. 31. *Variantes Lectiones in hoc nomine docent, quam in eo haeserint librarii. Interpretes quidem L. Philippum Oratorem significari putant hoc nomine.*

C. Atejus PLAGULEJUS, ad Att. X. 8. Dom. 33. plebejus homo, e Clodianis operis.

Cn. PLANCIUS, Att. I. 12. Tribunus militum in Macedonia, C. Antonio eam obtinente. Sen. p. Red. 14. Quaestor Macedoniae, provincialia ornamenta deponit, et Ciceronem tuetur. Planc. 1. reus fit de ambitu a competitore aedilitatis Laterense. *vid. Argum. Orat.* ad Div. IV. 14. exuli spem reditus facit Cicero. Planc. 8. familia Plancia ex Atinati municipio fuit.

Cn. PLANCUS, Or. II. 54. a L. Crasso defenditur. Cluent. 51. accusat M. Brutus: *sed in Cluentiana est* L. Plancius. Apud Quintilianum vero VI. 3. Cn. Plancus, *non* C. *quod Hotomannus in editione, nescio qua, reperit.* Plancus et Plancius *permutari docebunt Var. Lect. Graev. ad Phil. VI.* 4. *De praenominibus idem intelliges ex sequentibus.*

Cn. PLANCUS, *e Munatiis, L. F.* ad Div. X. 6. laudatur. ibid. 11. 17. eo utitur L. Plancus interprete ad Lepidum, de republ. defendenda, etc. *Ad hunc scriptas putat Pighius ad a. DCCX. quo Cn. Plancus Praetor fuit, duas Epistolas, quae sunt Att. XVI.* 16. *quod inscribuntur* Praetori designato. *Recte. Nam* L. Plancus *jam vivo Caesare* designatus Consul *erat. Hae autem Epistolae sunt post mortem Caesaris, ut ex ipsis intelligitur: sed in vulgatis inscribuntur* L. Planco.

L. PLANCUS, *L. F.* ad Div. VIII. 1. a Caesare donatur magna pecunia. Phil. III. 15. Praetor Galliae Transalpinae ex lege Julia, Consul designatus. ad Div. X. 1. Consul designatus cum D. Bruto. ibid. 15. L. Antonium persequitur. ibid. 18. ad Lepidum se confert rogatu Laterensis. ibid. 11. Lepidi inimicus: omnia ei obsequia promittit, si remp. respicere vellet. *De hoc Planco ejusque dubia fide et inconstantia, cognosci potest ex mutuis ejus et Ciceronis Epistolis L. X. ad Div. Nescio, quomodo acciderit, ut in vulgatis Epistolae L. X. inscriberentur* Cn. Planco. *Consul deinde fuit cum M. Lepido a. DCCXI. De ejus rebus agit Schoepflinus V. C. Alsat. illustr. II.* 1. 54.

L. PLANCUS, Phil. XI. 6. *vid.* T. Plancus.

C.

C. PLOTIUS, Fin. II. 18. Nursinus, eques Romanus.

L. PLOTIUS, Arch. 9. poëta C. Mario jucundus.

[PLUTON, v. Ind. Graec. *Plutonium*, v. Ind. Geogr. R.]

POLA, *Servius*, ad Div. VIII. 12. accusator.

POLEAS, Verr. IV. 42. Tyndaritanus.

POLEMARCHUS, Verr. III. 23. Murgentinus.

POLEMO, Acad. I. 10. Academiae veteris philosophus, in disciplina Platonica nil mutat. Or. III. 18. Xenocratis auditor, nil ab Aristotele dissensit. Acad. IV. 42. ejus scripta. de Fin. V. 6. summum bonum putat, secundum naturam vivere.

POLEMOCRATES, Flacc. 30. Apollonidiensis.

POLES, Flacc. 18. Temnites.

POLES, Leg. II. 13. Augur. *Sed Davisiana habet Polyidus.* Polles *quidam commemoratur apud Suidam in Πόλλης.* Polyidus *apud Homerum Iliad. ε'.* 148. *et de Div. I.* 40.

POLLA, ad Div. XI. 7. *est Valeria Paulla, D. Bruti uxor.*

POLLEX, ad Div. XV. 6. Att. VIII. 5. XI. 4. *servus Ciceronis. Sed Graevius legit* Pollux. v. not.

[NAEVIUS POLLIO, Fragmm.]

POLLIO, ad Div. I. 6. IX. 25. XI. 9. etc. *cognomen Asinii, de quo supra.* [cf. Phil. XIII. 2.]

POLLUX, [N. D. III. 18.] Div. I. 43. ejus aedes Tusculi. ibid. 34. ejus stella aurea Delphis posita.

POLYAENUS, Fin. I. 5. Acad. IV. 33. geometra insignis, Epicuri familiaris, Epicuro assensus est, totam geometriam falsam esse.

POLYBIUS, ad Div. V. 12. Numanticum bellum scripsit. cf. Offic. III. 32. Att. XIII. 30.

POLYCHARMUS, Att. V. 11. Praetor Atheniensium.

POLYCLETUS, Verr. IV. 3. nobilis statuarius. Or. II. 16. Herculem finxit. Brut. 86. ejus Doryphorus. Tusc. I. 2. pictor et statuarius. *v. Davies etc.*

POLYCRATES, *Samius*, Fin. V. 30. nihil adversi expertus est, nisi quod annulum amisit.

POLYDORUS, Or. III. 58. Priami ex Hecuba minimus filius, *de cujus fatis Virgil. Aen. III.* 49. *et Ovid. Met. XIII. init.*

POLYGNOTUS, Brut. 18. pictor, *Thasius, vixit circa Olymp. XC. Plin. XXXV.* 8. *v. Junius in Catal. Pict. etc. in superciliis pingendis excelluit. Lucian. Imagg. T. II. p.* 6.

POLYIDUS, Div. I. 40. Corinthius, augur, filio mortem praedicit. *Homer. Iliad. ε'.* 148.

POLYPHEMUS, Tusc. V. 39. Cyclops Siculus.

POMPEJA, ad Div. V. 11. P. Vatinii uxor.

POMPEJI, Parcennii, Verr. IV. 11. Mamertini, civitate donati.

POMPEJUS Phrygio, Or. II. 70. homo dives, cujus heres Scaurus fuit.

POMPEJUS Vindullus, Att. VI. 1. *videtur Pompeji M. libertus esse.*

A. POMPEJUS, *Bithynicus*, v. *Bithynicus.*

Cn. POMPEJUS Basiliscus, Verr. IV. 11. Mamertinus, a Cn. Pompejo civitate donatus.

Cn. POMPEJUS Philo, Verr. IV. 22. Tyndaritanus.

Cn. POMPEJUS Theodorus, Verr. II. 42. Siculus.

Cn. POMPEJUS *Strabo*, *(de cognominis causa v. Plin. H. N. VII.* 12.*) Sext. fil.* in Caecil. 19. T. Albucium, cujus Quaestor fuerat in Sardinia, accusare vult, sed ei non permittitur. Verr. III. 16. Praetor Siciliae. Font. 15. Balb. 22. bellum Sociale gerit, *in consulatu a. DCLXIV. et triumphat.* Phil. XII. 11. in ejus exercitu tiro fuit Cicero. Brut. 47. mediocris orator. Cornel. I. homo Diis nobilitatique invisus, *vid. Plutarch. in Pompejo init.* causam lege Varia dixit.

Cn.

[A.

[A. POMPEJUS, *Bithynicus*, Q. F. ad Div. VI. 16. 17. Dio Caff. XLVIII.] [cf. Liv. Epit. CXXIII. R.]

Q. POMPEJUS *Nepos*, A. F. Brut. 25. Muren. 7. Verr. V. 70. homo novus, fummos honores confecutus eft. Fin. II. 17. Off. III. 30. inficiatur Numantinum foedus, *quod injuffu Senatus populique fecerat anno DCXIII. poft confulatum anno ante geftum.* Brut. 76. Cenfor *cum Metello Macedonico.* Font. 7. a Caepionibus accufatus abfolvitur. Amic. 21. ab eo capitali odio, C. Laelii caufa, disfidet P. Scipio Afr. *quod, cum promififfet Scipioni, fe C. Laelii petitionem confulatus adjuturum, femetipfum Confulem fecerat, ut commemorat Plutarch. in Apophth. p.* 200. *ex quo etiam intelligitur, hunc Pompejum tibicinis filium fuiffe. Add. de eo Vellej. II.* 1.

Q. POMPEJUS, *Q. F. A. N. Rufus.* Or. I. 37. Praetor urbanus *a. DCLXIII.* familiaris Craffi et Antonii. Agr. I. 15. Conful cum L. Sulla, *anno DCLXV.* Amic. 1. capitali odio a P. Sulpicio Trib. pl. *ejusdem anni* disfidet, *(a cujus emiffariis etiam filius ejus interfectus eft, v. Vellej. II.* 19.*)* cum ante amiciffimi fuiffent. Brut. 56. orationibus Aelii utitur.

Q. POMPEJUS Rufus, *hujus Quinti, Q. F. A. Nepotis, nepos ex L. Sullae filia, ejus Q. Pompeji fil. quem a Sulpicii emiffariis interfectum diximus.* Sull. 19. Att. IV. 16. Q. Fr. III. 2. Meffalam Tribunus pleb. *a. DCC. et DCCI.* reum de ambitu facit. ad Div. VIII. 1. inimicus Ciceronis, *qui in caufa Milonis diem dicere Ciceroni voluit, v. Argum. Milon. Pediani:* unde fama orta eft, Ciceronem itinere *in Ciliciam* ab eo *exule* interfectum effe. *Quod comitiis Conf. perpetuo obnuntiaret, in carcerem conjectum commemorat Dio Caffius Lib. XL. p.* 141. *Anno poft tribunatum de vi condemnatus eft cum T. Planco.* ad Div. VIII. 1. Baulis exulat, in fumma paupertate, *qua eum M. Coelius idem, qui ante accufaverat, liberat, cogendo matrem Corneliam, ut praedia fidei fuae commiffa redderet. Valer. M. IV.* 2. *hoc dicit Coelius:* usque eo embaeneticam facit, ut ego miferer ejus efuriei, *v. Perizon. de L. Vocon. p.* 141.

Q. POMPEJUS, *Sext. F.* ad Div. XIII. 49. Curio commendatur.

SEXT. POMPEJUS, *S. F. Cn. Strabonis Fr.* Brut. 47. fummus JCtus, geometra et Stoicus. cf. Or. I. 15. III. 21. Offic. I. 6. Phil. XII. 11.

S. POMPEJUS, *Cn. Magni fil.* Att. XII. 37. fugit in Hifpaniam citeriorem. ad Div. XI. 1. nuncio de Caefaris morte firmior futurus putatur. Phil. XIII. 6. Maffiliae verfatur, ac Mutinam ire cum exercitu timet, propter veteranorum odium. Phil. V. 15. a M. Lepido civitati reftituitur.

SEXT. POMPEJUS Chlorus, Verr. II. 8. civis Rom. de conventu Mamertino.

POMPILIUS, Offic. I. 11. Imperator, in cujus exercitu tiro fuit Catonis Cenforii filius. *Sed alii hic legunt:* Popilius, *quam lectionem recepit Graevius, et capiunt aut de* C. Popilio Laenate, *qui Conful fuit belli Maced. II. anno primo, aut de* M. Popilio, *qui Liguriam biennio ante bellum Maced. II. obtinuit, et ibi bene res geffit. Manutius pater autem legebat:* Paullus Aemilius, *quod probat fil. Aldus. v. Chapman. ad h. l. in ed. Pearcii.*

POMPILII, Petit. Conf. 3. amici Catilinae.

POMPONIA, Att. I. 5. foror Attici. [ib. V. 1. etc.]

Cn. POMPONIUS, Brut. 49. 57. 62. Or. III. 13. qualis orator fuerit.

auctoritate et oratione sedat. Unde Laenas dictus sit?

P. POPILLIUS, *C. F. P. N.* Verr. IV. 50. [Attic. XIII. 32.] P. Rupilii collega in consulatu, *a. DCXXI. v. Vellej. II. 7.* Cluent. 35. Dom. 31. a C. Graccho lege lata in exilium mittitur. Quir. p. Red. 3. Sen. p. R. 15. Brut. 34. restituitur rogatione L. Bestiae Trib. pl. Brut. 25. non indisertus. *Hunc putarunt Viri docti quidam intelligi pro Balbo c. 11. ibique pro* C. Laenas *esse legendum* P. Laenas, *ut habet Manutius: inprimis cum de C. Popillii exilio nil ipsis constaret. Neque absurda est ista conjectura. Nam* P. *et* C. *in Popilliis, atque eodem hoc confundi, ex Cluent.* 35. *intelligitur, ubi olim* C. *legebatur pro* P. *Neque tamen* C. *rejecerim. Potest enim intelligi de eo, qui a Coelio oppressus est, et sine dubio exulavit. vid.* C. Popillius C. F.

P. POPILLIUS, Cluent. 36. reus de ambitu, damnatur.

PORCIA, Att. XV. 11. *M. Catonis soror, Domitii Ahenobarbi uxor.* ibid. XIII. 37. 48. ejus laudatio.

PORCINA, Herenn. IV. 5. orator: *est C. Aemilius Porcina.*

PORCIUS, Font. 5. de cohorte M. Fonteji, aut portitor.

L. PORCIUS *Licinus*, Brut. 15. Consul cum P. Claudio, *ann. DLXIX.* Licinus *scribendum esse, non* Licinius, *recte monent Viri docti ad Liv. XXXIX.* 32.

L. PORCIUS Nasica, Or. II. 64. ejus facetum responsum Catoni Censori datum.

PORSENA, Sext. 21. eum interficere conatur Q. Mucius.

PORTUNUS, Nat. D. II. 26. *Deus, a portu dictus.*

POSIDES *Matro*, Solentinus. Verr. II. 42.

POSIDONIUS, Offic. III. 2. Panaetii discipulus. Att. II. 1. Commentariis Ciceronis Graecis de consulatu suo absterretur a scribendo de eodem. Tusc. II. 24. dolores fortiter fert. Nat. D. I. 42. liber V. de Natura Deorum. Div. I. 3. quinque libros de Divinatione edidit. *ibid.* II. 21. prognosticorum causas persequitur. *ibid.* II. 15. statuit, homines ad hostias deduci vi quadam sentiente et divina per totum mundum fusa. *ibid.* I. 30. II. 15. morientes divinare putat. Nat. D. II. 34. ejus sphaera. *ibid.* I. 3. instituit Ciceronem. Att. II. 1. Rhodi vivit. Fat. 3. ejus sententia de fato reprehenditur.

POSSIDORUS, Verr. III. 42. legatus Thermitanorum.

POSTUMIA, ad Div. IV. 2. Att. V. 20. 21. Servii Sulpicii uxor.

POSTUMIUS, ad Div. VI. 12. Caesaris familiarissimus. Att. V. 21. XV. 2. procurator ludorum Octavii, *sed ibi* Postumus *dicitur.*

POSTUMIUS Cominius, Balb. 23. Consul cum Sp. Cassio *a. CCLX.*

P. POSTUMIUS, Fin. II. 22. homo voluptuosissimus. *Davisius recepit ex emendatione Scaligeri* C. Hirrius Postumius.

A. POSTUMIUS, Nat. D. II. 2. Dictator in bello cum Tusculanis, *a. CCLVII. quo anno et Consul cum T. Virginio fuit.*

A. POSTUMIUS *Albinus*, Verr. I. 41. Censor cum Q. Fulvio *a. DLXXIX.*

[A. POSTUMIUS *Albinus*, A. F. A. N. Cos. a. U. 602. cum L. Lucullo, Att. XIII. 32.]

C. POSTUMIUS, Div. I. 33. Haruspex.

Cn. POSTUMIUS, Verr. I. 39. civis Rom. qui Verris pecunias extraordinarias tractavit. *vid. Curtius.*

Cn. POSTUMIUS, Muren. 27. subscriptor Sulpicii contra Murenam, praeturam petit Cicerone Consule.

M. POSTUMIUS, Verr. II. 18. Quaestor Verris.

P. POSTUMIUS Tubertus, Leg. II. 23. *v. Tubertus.*

P.

[PSEU-

[PSEUDODAMASIPPUS, Fam. VII. 23.]

[PSEUDOLUS, fabula Plauti, Sen. 14.]

PSEUDOPHILIPPUS, Agr. II. 33. *quocum bellum Macedonic. III. gestum est.*

PTOLEMAEUS, *Lagi fil.* Div. II. 66. Dux Alexandri, venenato telo ictus, cum ex doloribus moreretur, radicula Alexandro somno oblata servatur. [Fin. V. 19.]

PTOLEMAEUS, Offic. II. 23. Alexandrinus hospes Arati Sicyonii. *Est Rex Philadelphus.*

PTOLEMAEUS, Dom. 7. Rex Cypri, Regis Alexandrini, frater *minor*, lege Clodia per Catonem regno ejicitur. Flacc. 13. Sext. 25.

PTOLEMAEUS, Tuscul. V. 34. laudat cibarium panem. *Rex Aegypti, nescio qui.*

PTOLEMAEUS *Auletes*, Rab. Post. 2. regno pellitur: pecunias sumit a Rabirio Postumo. ad Div. I. 1. seqq. ab Alexandrinis regno pulsus, a Senatu R. restitutionem in regnum petit. Cui id negotii detur, magna controversia fuit: cf. *Dio Alexandrinus.* Q. Fr. II. 10. ejus lectica Aniciana.

Q. PUBLICENUS, Q. Fr. I. 2. 4. Ei statua decernitur in Asia. Dignus honore illo. Sed videtur scriptura vitiosa esse: nam hoc nomen Latinum non est, saltem non gentis nobilis.

PUBLICIUS, Div. I. 50. vates.

PUBLICIUS, Catil. II. 2. socius Catilinae.

C. PUBLICIUS, Or. II. 67. ejus dictum de P. Mummio.

Cn. PUBLICIUS Menander, Balb. 11. Graecus, libertinus, qui cum Legatis Romanis in Graeciam missus est, lege lata ita civitatem habuit, ut civis esset, si domum redisset, et inde Romam revertisset.

L. PUBLICIUS, Quint. 6. venalitiarius, s. mango.

Q. PUBLICIUS, Clu. 15. Praetor. *Cic. Clav.*

PUBLILIA, Att. XII. 32. Ciceronis post Terentiam uxor.

PUBLILIUS, Att. XII. 7. socer Ciceronis, et Publiliae pater, vel frater.

PUBLIUS *Syrus*, ad Div. XII. 18. mimus. Att. XIV. 2.

PUBLIUS, ad Div. XVI. 22. *quidam de Clodio intelligunt, sed rectius Corradus, de creditore Ciceronis, in quo jocus est; sed* Att. II. 7. *est* Clodius.

PULCHELLUS, Att. II. 1. etc. Clodius.

PULLUS Numitorius, Fin. V. 22. Fregellas prodidit.

Cn. PUPIUS, ad Div. XIII. 9. in operis societatis Bithynicae.

M. PUPIUS, Dom. 13. adoptat Pisonem.

PYLADES, Fin. II. 24. amicus Orestae, *a quo* c. 26. Pyladea amicitia.

PYRRHO, Fin. II. 11. 13. Offic. I. 2. de summo bono sententia. Tusc. II. 6. sententia de dolore. Fin. IV. 16. virtus. *Ab eo dicti* Pyrrhonii, Or. III. 17.

PYRRHUS, Div. II. 56. Aeacides. ad Div. IX. 25. ejus libri de re militari. Muren. 14. de eo triumphat M'. Curius. Offic. II. 7. ad eum Macedones universi se conferunt, Demetrio relicto. ad Div. V. 12. bellum Pyrrhi scripsit Timaeus. Parad. 6. Fabricio pecuniam frustra offert. Amic. 8. ab eo propter probitatem non alieni sunt Rom. animi. Sen. 6. a foedere cum Pyrrho abstrahit Romanos Appius Caecus.

PYTHAGORAS, Tusc. I. 16. Pherecydis discipulus. Or. II. 33. Tusc. IV. 1. junior est Numa Pompilio. Fin. V. 29. Tusc. IV. 19. 25. Aegyptum peragravit, et magos Persarum adiit. Acad. IV. 37. ex numeris et mathematicorum initiis omnia esse putat. Nat. D. I. 11. Deum esse animum per mundum permeantem ejusque particulas animos nostros. *ibid.* III. 11. ad harmoniam canere mundum statuit. Divin. I. 3. magnam auctoritatem tribuit divi-

QUIRINALIA, ad Q. Fr. II. 3. 13. *Solemnia in honorem Romuli. v. Ovid. Fast. II.* 513.

QUIRINUS, Offic. III. 10. Romulus. Att. XII. 45. XIII. 28. Quirino σύνναος Caesar.

R.

RABIRIUS, Acad. I. 1. malus auctor philosophiae Latinus. *Ab hoc sine dubio diversus est praestans poëta* C. Rabirius, *qui etiam Ovidio laudatur:* magni Rabirius oris. *v. Vossius Hist. Lat. I.* 21. *et alius, fortasse medicus, ap. Plin. H. N. XXVIII.* 7.

C. RABIRIUS, Rabir. Perd. 2. Saturninum Trib. pl. interfecisse dicit Labienus, et propterea accusat. Pison. 2. a Cicerone defenditur. Att. I. 6. domum Neapoli habet, vendit.

C. RABIRIUS, Postum. 1. eques Rom. filius C. Curtii *naturalis, Rabirius per adoptionem. Accusatus de residuis, damnato Gabinio, a Cicerone defenditur.*

L. RABIUS, Verr. I. 34. *Marianus, transfugit ad Mithridatem: ab eo cum L. Magio mittitur ad Sertorium: prodito deinde Mithridate, ad Romanos rediit, et Romae et Myndi habitavit. Asconius habet* Phanius: *unde* Fannius *edidit P. Manutius. alii* Fabius. *Appian. Bell. Mithrid. p.* 364. *ed. Toll. Δύο Λούκιοι, Μάνιός τε (non Mummius, ut Hotomannus profert ad Cic. l. c.) καὶ Φάνιος Μιθριδάτην ἔπειθον συμμαχῆσαι τῷ Σερτωρίῳ* etc.

RABOCENTUS, Pison. 31. Bessicae gentis princeps, a L. Pisone securi percussus est.

L. RABONIUS, Verr. I. 50. aedis Castoris sarta tecta tuetur. etc.

L. RACILIUS, Verr. II. 12. ad Div. I. 7. Tribunus plebis Marcellino et Philippo Coss. cf. ad Q. Fr. II. 1.

RARIUS, vel RANIUS, Att. XII. 21. *forsan libertus aut servus Bruti.* Ranii *nomen occurrit in Lapide apud Gruterum.*

REBILUS, vide *T. Caninius Rebilus.*

REGILLUS, *cognomen Aemiliorum.* Att. XII. 24. filius Lepidi, qui cum Q. Catulo Consul fuit, *a. DCLXXV.*

REGINUS, Att. X. 13. mari *infero* Praefectus, a partibus Pompejanorum est. *Corrado videtur esse* L. Minutius Basilus, *quem hoc muneris habuisse Orosius tradit L. VI. c.* 15.

L. REGULUS, ad Div. XIII. 60. *e Livineis: (unde ejus libertus Trypho* L. Livinejus *dicitur,)* familiarissimus Ciceronis.

M. REGULUS, Off. I. 13. Punico bello primo captus a Poenis de commutandis captivis Romam mittitur. Pison. 19. ejus supplicium. Att. III. 17. et cf. *M. Atilius.*

REMUS, Div. I. 47. auspicium capit. II. 20. cum fratre Romulo et altrice bellua vi fulminis ictus concidit.

REMORA, Divin. I. 47. dubitant Romulus et Remus, urbem ab se conditam Romam, an Remoram appellent.

Q. REX, ad Div. XIII. 51. *e familia Marcia, qui* in causa Pompeji fuerat. *Videtur magistratus in Sicilia fuisse, quia ei Melitensis homo commendatur. Sed* Orat. II. 28. *est* Consul *a. U. DCXXXVI.* quem defendit Antonius. [Hunc autem diversum ab illo producit Schuetz. Itemque novum alium affert, *Marcium Regem*, cujus mentio fit, ad Att. I. 16. R.]

[RHADAMANTHUS, judex inferorum, Tusc. I. 5.]

RHINTON, Att. I. 20. poëta comicus Tarentinus; ex eo versus Graecus: *v. interpretes.*

RHODO, ad Div. II. 18. amicus Q. Thermi.

ROMULUS, Divin. II. 20. cum fratre Remo et altrice bellua vi fulminis ictus concidit. *ibid.* I. 17. II. 38. ejus lituus. *ibid.* I. 2.

M.

M. RUSCA, Or. II. 65. *e Pinariis*, Trib. pl. *(a. U. DCXXII.)* tulit legem annalem.

RUSCIO, Mil. 22. servus.

C. RUSIUS, Brut. 74. accusator vetus, Sisennam ridiculum facit.

C. RUSTICELLUS, *Bononiensis*, Brut. 46. exercitatus in dicendo et natura volubilis.

RUTILIA, Att. XII. 20. C. Cottae mater, Publii Rutilii soror.

C. RUTILIUS Rufus, Brut. 40. familiaris Scaevolae. in Caecil. 21. subscriptor P. Lentuli principis Senatus in accusatione M'. Aquillii.

L. RUTILIUS, Lael. 20. cum Consulem efficere Scipio non potest, cum fratrem Publium fecisset. *nisi vero legendum* Rupilius. *vid. P. Rutilius.* [cf. Tusc. IV. 17.]

L. RUTILIUS, Cluent. 65.

M. RUTILIUS, ad Div. XIII. 8. a Caesare praefectus agro in Gallia Cisalpina dividendo.

P. RUTILIUS *Lupus*, Font. 15. L. Julii collega in consulatu *a. DCLXIII.* bellum Sociale gerit, in quo perit.

P. RUTILIUS Rufus, M. F. Brut. 29. orator de jure respondet: orationes scripsit, et de jure. Panaetii auditor, prope perfectus in Stoicis: repulsam in consulatu fert: pro se ipse dixit a Scauro accusatus. Or. II. 69. a Scauro competitore ambitus accusatus; a quo victus in petitione erat, eundem ipse accusat. Offic. II. 13. adolescens innocens, juris peritus habitus est, quia frequentabat P. Mucium. Planc. 21. in petitione tribunatus pl. repulsam tulit. Or. I. 40. Tribunus pl. eo anno, quo foedus Mancinus cum Numantinis fecit. [Hic locus a Schuetzio ad alium *P. Rutilium*, M. F. P. N. transfertur. R.] Rabir. Perd. 7. contra Saturninum stat. Offic. III. 2. Panaetium de praetermissis non reprehensum dicit, propter eorum, quae perfecisset, praestantiam. Fin. I. 3. libros edidit. Att. IV. 16. inductus a Cicerone in libris de Republica. Or. I. 53. Brut. 29. damnatur, quia nimis tenuiter se defendi voluit et a se aliisque defensus est. Balb. 13. damnatur ab equitibus, quod in Asia Quaestor provinciales a publicanorum injuriis defenderat. Smyrnae in exilio vixit. cf. Nat. D. III. 32. et Tacit. Ann. IV. 43. Font. 13. injuste damnatus est. Rabir. Post. 10. crudelitatem Mithridatis effugit, mutato habitu Romano et Graeco assumto. *Laudatur* l. c. Pison. 39., Scaur. Fr. 2. *Si vera est lectio*, Tusc. IV. 17. *ubi dicitur* P. Rutilius leviter aegrotans mortuus esse ob fratris repulsam; *de hoc accipiendum esse puto. Nam* Lael. 20. *L. Rutilius Publ. frater repulsam tulisse dicitur. Alium autem P. Rutilium ei fratrem fuisse, qui, quod Publius petens cum Scauro repulsam tulisset, mortuus sit, ut videtur Davisio, vix mihi persuadeam. Sed Manutius legit* P. Rupilius. *Etiam Lael. l. c.* Rupilius *pro* Rutilius *legunt Viri docti. v. Pighius ad a. DCV. DCXXI. qui et hic et alibi hunc locum semper ita profert, tamquam* Rupilius *legatur.* P. Rupilium *Africani amicitia ad consulatum pervenisse, cum tenui loco natus esset, de eo convenit. Ea ipsa res facit probabile, ibi legendum* Rupilius. *Nam* Rutilium *Africani Scipionis opera consulatum consecutum, nemo demonstrare poterit. Itaque mihi valde fit verosimile, et in Tusculanis et in Laelio* Rupilios *esse reponendos, idque placet etiam Buherio ad Tusc. l. c. et pluribus defendit Drakenb. ad Liv. Epit. LIX.*

P. RUTILIUS, Caecin. 10. testis in Caecinam; homo nullius fidei.

SA-

et MStis, posteriores receperunt Lucius *et interpretantur de Asiatico nep. vid. Manutius ad hunc locum. Certe alium, qui bello Civili proscriptus sit, nescimus. v. infra in L. Scipio Asiat. L. F.*

CN. SCIPIO, *Calvus, L.F.* Planc. 24. et 25. Off. I. 18. *is, qui cum fratre* Publio *in Hispania cum Poenis bellum gessit, pater P. Scipionis Nasicae, qui vir optimus judicatus est, de quo infra.* Balb. 15. in Hispania occiditur cum fratre. cf. Tusc. I. 37. 46. Nat. D. III. 32.

L. SCIPIO *Asiaticus*, P. F. L. N. Mur. 14. de Antiocho triumphat, *unde* Asiaticus *dictus est: de quo triumpho vid. Plin. XXXIII.* 11. Provinc. Cons. 8. ei auxilio est Tib. Gracchus pater Trib. pl. cum in carcerem duceretur. Brut. 47. non imperite dixit. Phil. XI. 7. collega C. Laelii Sapientis in consulatu, ad quem cum Senatus deferret provinciam Asiam, quae Scipioni obvenerat, frater major P. Africanus eam ignominiam deprecatur, et se Legatum ei fore pollicitus, provinciam ei conservat. Rabir. Post. 10. ejus statua in Capitolio cum chlamyde et crepidis.

L. SCIPIO, Asiaticus, *L. F. ejus, ut opinor, cujus quaestura est ap. Liv. XLV.* 44. *L. N.* Rabir. Perd. 7. Verr. I. 14. collega C. Norbani in consulatu *a. U. DCLXX.* ad Herenn. III. 2. legibus solvitur propter bellum Italicum, ut ante annum suum Consul fieri possit. Att. IX. 15. a Sulla proscriptus. *v. in* C. Scipio. [Brut. 47. a Schuetzio ad hunc, ab Ern. ad antecedentem refertur. R.]

M. SCIPIO, Brut. 20. ejus, qui sacra accepit, *h. e. P. Nasicae*, filius, eloquens habitus est. [In verbis illis, e quibus hoc nomen ab Ern. receptum est, maxima obtinet scripturae atque conjecturarum discrepantia. Videntur autem, verbis *M. alium* cum Orellio aliisque ejectis, reliqua ad *P. Nasicam Corculum* pertinere. R.]

M. SCIPIO, *Maluginensis*, Or. II. 64. dictum de L. Manlio Acidino Consule. *Esse videtur* M. Scipio, *qui inter Praetores nominatur apud Liv. XLI.* 14. *et* 27. M. Cornelius Maluginensis *dicitur. Sic placet Sigonio de Nomin. c.* 5. *disputanti contra Robortellum, qui ap. Ciceronem* Caepio *legi volebat. Aliquid tamen dubitationis remanet Dukero ad Liv. l. c.*

P. SCIPIO, L. F. Off. I. 18. pro Planc. 25. laudatur propter res in bello fortiter gestas. pro Balbo 15. occiditur in Hispania cum fratre Cneo, *de quo supra.* Phil. XI. 7. pater L. Asiatici et P. Scipionis [Africani] maj. *De Lucio v. supra: de Africano et ejus posteris v.* P. Africanus.

P. SCIPIO, CN. F. L. N. Har. Resp. 13. optimus de toto populo Rom. judicatus, sacra Matris Deûm manu sua accipit. *v. Liv. XXIX.* 14. *XXXV.* 10. *et tamen bis repulsam tulit. Plin. VII.* 34. Or. III. 33. omnibus civibus sui copiam fecit. Pontifex Max. *Consul fuit a. U. DLXII. collega M'. Acilii Glabrionis, v. Liv. XXXV.* 24. *et jurisprudentia celeber; de quo vid. Rupertum ad Pompon. III.* 3.

P. SCIPIO, P. F. CN. N. Nasica, Corculum, *hoc est sapiens;* vid. Tusc. I. 9. Brut. 20. et 58. bis Consul, *nempe a. U. DXCI. cum C. Figulo, et a. U. DXCVIII. cum C. Marcello:* et Censor fuit *a. U. DXCIV.* N. D. II. 4. C. Figuli collega a Ti. Graccho *patre* vitiose creatus, abdicat se magistratu. cf. Div. II. 35.

P. SCIPIO NASICA, P. F. P. N. CN. PRON. Planc. 21. aedilitiam repulsam fert. Brut. 22. cum D. Bruto Consul fuit, *a. U. DCXV.* Leg. III. 9. a Tribuno pl. Curiatio in vincula conjicitur. Planc. 14. Consul a Granio prae-

duo fuere, Antiochus Asiaticus, *et* Seleucus Cybiosactes, *de quibus suo loco videndum. Eorum mentio in Verrinis IV. 27. add. Joseph. Ant. XIII. 29.*

SELEUCUS, ad Div. VI. 18. servus Q. Leptae.

SELICIA, Att. XV. 12. *forte filia ejus, qui sequitur.* [Schuetz. vult cum Ursino ex cod. ant. scribere *Servilia*. R.]

Q. SELICIUS, ad Div. IX. 16. *a quo* Seliciana villa. ad Att. I. 12. foenerator. ad Div. I. 5. amicus Lentuli Spintheris, quocum Cicero consilia de causa Lentuli contulit.

C. et P. SELII, Acad. IV. 4. familiares L. Luculli, docti homines, qui Philonem Romae audierant.

SELIUS, ad Div. VII. 32. malus orator.

SEMELE, Tusc. I. 12. Nat. D. II. 24. mater Bacchi.

SEMIRAMIS, Prov. Cons. 4. *ita* A. Gabinium *Syriae Procos. appellat, ut mollitiem ejus notet.*

Ti. et C. SEMPRONII, Or. I. 9. etc. *sunt* fratres Gracchi; *de quibus v. in* Gracchis.

A. SEMPRONIUS, *Musca quaesturae*, Or. II. 60. candidatus a Vargula male accipitur.

C. SEMPRONIUS Rufus, ad Div. VIII. 8. calumniam fert: amicus Ciceronis: *cujus saepe mentio,* v. c. Att. VI. 2. ad Div. XII. 22. 25. *vide etiam* Rufio.

L. SEMPRONIUS Atratinus, ad Div. IX. 21. Consul et Censor fuit cum L. Papirio Mugillano *a. U. CCCXII.*

M. SEMPRONIUS, Or. II. 60. A. frater.

C. SENTIUS, *Saturninus*, Verr. III. 93. Pison. 34. Praetor Macedoniae *a. DCLXXI.* a Denseleto defenditur: permagnam e cibariis pecuniam, propter caritatem frumenti, deportat: homo innocentia singulari.

[SEPTENTRIONES, sidus, Acad. II. 20. venti, Attic. IX. 6.]

SEPTIMIA, ad Div. IX. 10. Att. XVI. 11. *videtur uxor Sicae fuisse.*

C. SEPTIMIUS, Att. II. 24. scriba Bibuli Consulis.

C. SEPTIMIUS, Sen. p. Red. 9. Praetor P. Lentulo Spinthere Consule. Att. XII. 13. 14. Augur. *Pighius* Scaevolae *cognomen de conjectura dedit. Mihi videtur idem esse cum eo, qui* ad Div. VIII. 8. *in SCto M. Marcelli inter eos nominatur, qui scribendo affuerunt:* C. Septimius T. F. Quirina.

[L. SEPTIMIUS, Fragm. Or. Varen.]

P. SEPTIMIUS Scaevola. Act. I. in Verr. 13. Cluent. 41. Senator, de repetundis accusatur, propter judicium Junianum, Hortensio Praetore. *Ab hoc diversum putem* P. SEPTIMIUM testem in L. Flaccum, Flacc. 4.

Q. SEPTITIUS, Verr. III. 4. eques Rom. arator in Sicilia.

SEPTUMULEJUS, Anagninus, Or. II. 67. interfecit C. Gracchum, et pro ejus capite aurum accepit. Postea praefecturam in Asia a Scaevola petiit.

SEPRULLA, Att. I. 12. *Si sana lectio, nomen est servulae, quae P. Clodium emisit ex aedibus Caesaris. Sed Graev. ostendit, esse legendum:* Servulae.

SERAPIO, Att. VI. 1. *est* Scipio Nasica, *de quo ante.*

SERAPIO, Att. X. 17. *servus Attici.*

SERAPIO, Att. II. 4. libros ejus non intelligit Cicero. ibid. 6. Eratosthenem valde reprehendit. *Fuit Antiochenus, qui Geographica scripsit. Commemoratur etiam a Plinio in Elencho scriptorum L. IV.*

SERAPIS, Div. II. 59. Nat. D. III. 19. etc. Deus Aegyptiorum.

C. SERENUS, Planc. 5. praefertur Q. Catulo. *Graev.* Seranus, *quod jam P. Manutio placuerat. Nam* C. Serranus *a. DCXLVI. proxime Consul ante Catulum et Cn. Manlium, cujus proxime*

C.

C. SERVILIUS, Verr. V. 54. negotiator Panormitanus.

Cn. SERVILIUS *Caepio, Cn. F. Cn. N.* Brut. 20. *is, qui Consul fuit a. DLXXXIV. cum Q. Philippo,* quibus Consulibus Ennius mortuus est. *v. Pighius ad h. a.*

Cn. SERVILIUS *Caepio*, Verr. I. 55. Censor, *a. DCXXVIII. ante cum Q. Pompejo Consul a. DCXII. Est superioris filius. Nam in Fastis dicitur Cn. F. Cn. N. Fratrem vix putem: tot anni sunt inter utriusque consulatum interjecti.*

L. SERVILIUS, Verrin. III. 71. eques Rom. Magister publicanorum in Sicilia, Praetore Verre.

L. SERVILIUS Postumus, ad Div. XII. 26.

M. SERVILIUS Ahala, Dom. 32. *v. C. Servilius Ahala.*

M. SERVILIUS, Or. II. 65. dissuasit legem annalem Ruscae, *quae a. DCXXII. lata est.*

M. SERVILIUS *Geminus*, Att. VI. 3. a Metello Celere de repetundis accusatur. conf. ad Div. VIII. 8. *Fuit Tribunus pleb. a. DCXCIII.*

M. SERVILIUS, ad Div. XII. 6. Tribunus pl. *Hirtio et Pansa Coss.* producit Ciceronem in concionem, *quo tempore Philippicam XI. dixit.* Phil. IV. 6. cum collegis de republ. refert ad Senatum.

P. SERVILIUS Rullus, Agr. II. 20. *v. Rullus.*

P. SERVILIUS *Vatia, Isauricus, C. F. M. N.* Manil. 23. legi Maniliae favet. Agrar. II. 19. agri ab ipso imperio Rom. adjecti. Verr. I. 21. Olympum vi cepit. Red. in Sen. 10. Q. Metellum Consulem Ciceroni placat. ad Div. I. 1. negat Ptolemaeum restituendum esse. *Consul fuit cum Appio Pulchro.*

P. SERVILIUS, *P. Isaurici F. qui Consul cum C. Caesare fuit.* Att. IV. 15. Praetor Pompejo II. Consule. ad Div. XIII. 66. Asiam obtinet. ibid. 69. Ciceronis collega in auguratu. ibid. X. 12. Ciceroni adversatur in caussa Antoniana. ad Div. XII. 2. metu Antonii, in quem invectus erat, non audet, in Senatum venire. etc. Att. II. 1. Catonis imitator. *laudatur* etiam Att. XI. 5. I. 19. etc.

P. SERVILIUS Casca, Phil. II. 11. XIII. 15. Att. XVI. 15. unus de percussoribus Caesaris, *qui ei primum vulnus inflixit. Trib. pl. a. DCCX. v. Plutarch, in Caesare p. 739. Sed* Cic. Phil. II. 11. duos Cascas *caedi interfuisse dicit. Plutarchus etiam l. c. fratrem hujus* Cascae *commemorat. Is est* C. Servilius Casca, *quem Appianus commemorat, nisi quidem ibi* P. *legendum, de B. Civ. II. p.* 813. *Mirum enim, si* C. *potius quam hunc* P. *nominasset, qui inter principes fuit. Ibidem etiam male* Servilius Galba, *pro* Servius Galba, *uti recte citant viri docti. Sed hoc obiter. cf. Viros doctos ad Sueton. Caesar. cap.* 82.

Q. SERVILIOS Caepiones, *v. in Caepionibus.*

SERVIUS Galba, *v. Galba.*

SERVIUS Sulpicius, *v. Sulpicius.*

SERVIUS, ad Div. VIII 4. designatus Tribunus pl. de ambitu accusatus condemnatur: ejus locum petit Curio.

SERVIUS Pola, ad Div. VIII. 12. accusator.

SERVIUS Tullius, Div. I. 53. ei dormienti caput ardet. Brut. 10. aequalis Pisistrati.

SERVIUS Claudius, Att. I. 20. ejus libros Ciceroni donat L. Papirius Paetus, ad Div. IX. 16. frater, *sc. patruelis aut consobrinus,* Papirii Paeti, homo doctus, qui facile diceret, qui versus Plauti esset, qui non. *Grammaticus ergo fuit, cujus etiam ap. Sueton. de claris Grammat. Gell. XIII. 21. Plin. XXIII. 4 mentio fit. Ex Ep. ad Att. l. c. colligere licet, eum Afranio et Metello Coss. mortuum esse.*

SE-

VIII. 15. quia cum imperio est, potest cum Pompejo in Graeciam transire. ibid. XI. 7. Caesar permittit, ut iisdem, quibus ante, Lictoribus uteretur, etsi SCtum improbaret, quo ipse aliique post fugam Tribb. pl. imperium acceperant. ad Div. V. 20. pecuniam, quam Mescinius Rufus in fano deposuerat, aufert; *ex quo intelligitur, eum Ciliciam obtinuisse. v. Graev. ad Ep. 7. L. VIII. ad Att. Praetor fuit a. DCC.*

T. SEXTIUS Gallus, Mil. 31. ante sacrarium Bonae Deae, quod in fundo ejus fuit, primam plagam accepit P. Clodius.

SEXTIUS, Att. XIII. 2. parochus publicus, h. e. *qui publico nomine excepit* Ariarathen, Ariobarzanis filium, Romam venientem. *Quaestor circa tempus, quo haec Epistola scripta est, fuit L. Sextius, qui M. Bruti post Proquaestor in Macedonia, et a. DCCXXX. Consul fuit, forte P. filius, de quo supra.*

SIBYLLA, Div. I. 18. Erythraea. II. 54. ejus versus. Verr. IV. 49. libri Sibyllini. etc. [Sibyllina fata, Catil. III. 4.]

SICA, ad Div. XIV. 4. 15. Att. VIII. 12. XII. 26. 30. etc. familiaris Ciceronis. *In ejus praedio deversatus est Cicero, abiens in exilium, Att. III. 2. add. Plutarch. in Cicer. p.* 877. *ubi* Vibius Siculus *vocatur: si tamen de eadem re utrobique sermo est. Ejus uxor videtur fuisse* Septimia. Att. XVI. 11.

C. SICINIUS, Brut. 76. Q. Pompeji, qui Censor fuit, ex filia nepos: Quaestorius mortuus est: probabilis orator.

Cn. SICINIUS, Brut. 60. homo ridiculus, malus orator. Seditiosus Trib. pl. fuit, *a. DCLXXVII. Cum omnes magistratus vexaret, M. Crassum tamen non attigit, quia metuebat. Plutarch. in Crasso p.* 547.

SICINIUS, Att. V. 4. *Nescio qui.* Sicinius *in Crasso Plutarchi, quem Corradus hic commemorat, est* Cn. Sicinius, *de quo ante: sed is in tribunatu interfectus est. Manutius putat, peritum fuisse conscribendorum edictorum provincialium.*

[SICURRA, servus Felicis cujusdam, ad Q. Fr. III. 9.]

SILANIO, Verr. IV. 57. statuarius nobilis, *de quo Plin. XXXIV. 8. qui αὐτοδίδακτον fuisse tradit.*

D. SILANUS, *e Juniis.* Fin. I. 7. adoptat T. Manlii Torquati filium, et pecuniarum captarum convictum in conspectum venire vetat.

D. SILANUS, *M. F.* Off. II. 16. magnifice aedilitate functus est. Pison. 24. Catil. IV. 4. Flacc. 13. etc. Consul cum Murena. Brut. 68. vitricus M. Bruti. Acuminis et orationis satis habuit.

D. SILANUS, in Caecil. 21. a Cn. Domitio accusatur. *Sed* Marcus *legendum esse, viri docti viderunt, et ex seqq. patebit.*

M. SILANUS, Brut. 35. Q. Metelli Numidici collega, *a. U. DCXLV.* de republica sic satis bene dicebat. Verr. II. 47. Cornel. I. Fr. a Cn. Domitio Trib. pl. vexatur, cum Consularis esset, accusaturque propter Egritomari injuriam.

M. SILANUS, ad Div. X. 34. Tribunus militum in exercitu Lepidi IIIviri, qui ab Antonio ad eum transierat, cum ante a Lepido contra ejus voluntatem ad Antonium isset.

SILENUS, Tusc. I. 48. *Comes Bacchi*, docet Midam, quid sit optimum homini.

SILENUS, Divin. I. 24. ejus Historia Graeca. *Calatianus, historicus Graecus, incertae aetatis, cujus et Livius XXVI.* 49. *et multi alii mentionem fecere, quorum loca vid. ap. Voss. de Hist. Gr. L. III. p.* 189.

A. SILIUS, Att. XII. 24 - 31. etc.

P. SILIUS, ad Div. VII. 21. IX. 16. XIII. 62. 63. Propraetor *Bithy-*

thyniae et Ponti a. U. DCCII. post praeturam a. DCXCIV.

[SILVANUS, silvarum Deus, N. D. II. 35.]

SILVANUS, Arch. 4. auctor legis Plautiae. v. *Ind. LL.*

SILVIUS, Att. VI. 1. *Graev.* Silius. Administratio ejus provinciae laudatur. *Est* P. Silius, *de quo ante.*

SILUS, Or. II. 70. *Est fortasse* M. Sergius Orata Silus, *qui a. DCXLVIII. Quaestor provincialis fuit. Est enim cognomen Sergiorum. Hoc loco confirmatur disputatio Drakenb. ad Liv. XXXII. 27. docentis, cognomen Romanum esse non modo* Silo, *sed etiam* Silus. *Ap. Tacitum A. XV.* 59. *est Domitius Silus in MS. Flor.*

SIMONIDES, Ceus, Or. II. 86. Fin. II. 32. memoriae artem invenit. Nat. D. I. 22. de Diis *ἐπέχει.* Divin. I. 27. ignotum quemdam mortuum sepelit, et ab eo monetur in somnio, ne naviget. Tusc. I. 42. ejus versus duo. Tusc. I. 24. ejus memoria insignis.

SIMULANS, Sext. 64. nomen Comoediae Afranii.

SIREGIUS, Att. XV. 17. *J. Fr, Gronovius conjiciebat:* Sira regius: Sirae *enim mentio Ep.* 15. *Is Aegyptius fuit, quod res ipsa docet, Cleopatrae fortasse legatus aut dioecetes: nam videtur Ciceroni pecuniam solvere debuisse. Ceterum in edd. non* Sira, *sed* Sara *legitur.*

SIRENES, Fin. V. 18. fabula de Sirenum cantibus, quomodo intelligenda.

L. SISENNA, *e Corneliis.* Brut. 64. doctus, bene Latine loquens, gnarus reip. facetus, inter aetatem Hortensii et Sulpicii interjectus. In historia vincit superiores, sed abest tamen a summo. *add. Vell. II.* 9. Leg. I. 2. puerile quid in historia consectatur. Brut. 74. sermonis usitati emendator esse voluit; itaque inusitatis verbis usus est. a C. Rusio ridetur. Divin. I. 43. disputat, somniis credi non oportere. Corn. I. in praetura bonorum Cn. Cornelii possessionem edicto P. Scipioni dat. *De hac praetura et edicto est disputatio Guil. Ott. Reizii Excurs. IX. ad Theophilum.* Verr. II. 45. defensor C. Verris *et* Brut. 47. Chritilii. Verr. IV. 15. vir primarius et dives. *De eo v. Corrad. ad Brut. p.* 344.

P. SISER, Att. XI. 13. liberti nomen.

SISYPHUS, Tusc. I. 41. prudentia ejus: ibid. 5. versat saxum.

SITIUS, Att. XV. 17. Sittiana syngrapha *est* ad Div. VIII. 2. P. Sitium *reperies ap. Hirtium B. Afr.* 36. *v. supra in* P. Cincius.

[P. SITTIUS, p. Sull. 20. Ern. habet *Cincius*, alii aliter. De hujus nominis scripturae diversitate cf. Cortium ad Sall. Catil. c. 21. ubi dicitur *P. Sittius Nucerinus.* R.]

SOCRATES, Tusc. IV. 37. qualis natura fuerit. Offic. I. 26. eodem semper vultu, eademque fronte fuit. Att. VIII. 2. cum XXX tyranni essent, Athenis mansit. Div. I. 54. post pugnam apud Delium eadem, qua ceteri, fugere non vult, quia deterreatur a Deo. Off. I. 41. contra mores consuetudinemque civilem fecit. Tusc. I. 9. quare absolvi noluerit. Fin. II. 1. parens philosophiae. Tusc. I. 41. ejus ad judices oratio. Acad. I. 4. ejus philosophiae genus quale? Div. I. 25. apud Platonem Critoni praedicit suam mortem. Ejus somnium ea de re. Tusc. V. 3. primus philosophiam de coelo vocavit. Off. III. 3. solebat eos exsecrari, qui natura cohaerentia, utilitatem et honestatem, opinione distraxissent. Div. I. 3. manet in antiquorum philosophorum sententia de divinatione. Off. II. 12. proximam ad gloriam viam dixit esse, si quis id ageret, ut qualis haberi vellet, talis esset. Tusc.

Tusc. I. 43. ejus de sepultura sententia. Tusc. V. 37. se mundanum appellat. Nat. D. I. 34. a Zenone scurra Atticus vocatur. Off. I. 30. εἴρων. Top. 10. inductione plurimum usus est.

SOCRATICI, Div. I. 3. manent in antiquorum philosophorum sententia de divinatione. Off. I. 37. sermone usi sunt leni, minimeque pertinaci, et cui immistus fuit lepos.

[SOL, N. D. III. 21. complures Soles a quibus nati sint? ib. 19. Solis liberi. ib. 31. Sol Phaëthontis pater. ib. 20. apud Graecos Apollon.]

SOLON, Off. I. 30. versutus et callidus. Att. X. 1. ejus lex: ne quis in seditione sit neutrius partis. de Divin. I. 49. orientem tyrannidem multo ante prospexit. Sex. Rosc. 25. cur nullam legem in parricidas statuerit. Off. I. 22. Areopagitas constituit. Leg. II. 23. 25. 26. ejus lex de sepulturis.

SOPATER, Verr. II. 28. Haliciensis.

SOPATER, Verr. IV. 39. Tyndaritanus.

SOPHOCLES, Verr. III. 88. Agrigentinus, homo disertus et doctus.

SOPHOCLES, Off. I. 40. a Pericle collega in praetura reprehenditur, quod pulchrum puerum admiraretur. Div. I. 25. poëta divinus: in somnis vidit Herculem dicentem: quis pateram suam auream surripuisset. Ex Or. 1. *intelligi potest, Ciceronem Sophoclem pro principe Tragicorum habuisse.*

SOPOLIS, Att. IV. 16. pictor celeber tempore Ciceronis. *Hujus etiam mentio apud Plin. XXXV. 11. Sed ibi vulgo* Sopylus *dicitur: et sic laudat Junius in Catalogo p. 21. etc.*

[SOSIA, nomen comicum servi, ad Her. IV. 50. R.]

SOSIPPUS, Verr. II. 9. Agyrinensis, frater Epicratis.

SOSITENUS, Verr. III. 87. Entellinus.

SOSITHEUS, Att. I. 12. servus anagnostes Ciceronis.

C. SOSIUS, Att. VIII. 6. Praetor *Lentulo et C. Marcello Coss.* Fuit Quaestor M'. Lepidi.

Q. SOSIUS, Nat. D. III. 30. eques Roman. ex agro Piceno, tabularium incendit.

SOSTRATUS, Verr. III. 23. Centuripinus.

SOSUS, Acad. IV. 4. liber Antiochi contra Philonem.

SOTERICUS MARCIUS, Balb. 25. Tiburtinus. Sotericum *malum artificem laudat Seneca ap. Gell. XII. 2.*

SPARTACUS, Har. Resp. 12. etc. *Dux fugitivorum, qui bellum Servile commovit.*

SPHAERUS, Tusc. IV. 24. Stoicus; ejus definitiones laudantur, et ab ipso Cicerone adhibentur. *Bosporanus, Zenonis Cittici discipulus non ultimus. De eo v. Laërt. VII. 177. Torrent. ad Suet. Aug. 89.*

SPEUSIPPUS, Acad. I. 4. Platonis ex sorore nepos. Academicae philosophiae quasi heres relinquitur a Platone. Or. III. 18. nil ab Aristotele dissensit. Nat. D. I. 3. Deum esse vim animalem, omnia regentem, statuit.

SPINO, N. D. III. 20. Deus Romanorum: proprie fluvius prope Romam.

SPINTHARUS, Att. XIII. 25. servus aut libertus Ciceronis.

[SPINTHER, ad Att. XII. 52. etc. est *P. Lentulus Spinther*, q. v.]

SPONGIA, Att. I. 16. judex in judicio Clodiano de religione: *nomen fictum.*

SPURINNA, ad Div. IX. 24. Divin. I. 52. Haruspex.

C. STALENUS, Cluent. 27. *pro quo et alii:* Stajenus. Senator, judex in judicio Juniano, apud quem pecunia deposita est, qua Oppianicus judices corrumpere voluerat, Cluent. 24. Brut. 68. se ipse adoptavit, *et* de Staleno

Streniae, et locum vitiofum appellat.]

C. SUBERNIUS, Calenus, ad Div., IX. 13.

L. SUETIUS, Verr. I. 5.

SUFENAS, Att. IV. 15. *cognomen* Nonii, *de quo vid. in* Setenas.

Num. SUFFUCIUS, Divin. II. 41. honeftus homo et nobilis: ejus fomnium.

D. SULLA, ad Div. XV. 17. *Alii* P. Sulla. *Pighius ad a. DCCII. putat legendum effe* D. Silanus. *Sed quando IX.* 10. *iisdem paene verbis* de P. Sulla *res eadem narratur, non dubito, quin* P. Sulla *legendum fit*, et poft ep. 19. *Caffius* Sullam *in hac re dicit.*

L. SULLA, *e Corneliis*, Fontej. 15. Legatus L. Caefaris bello Sociali, Div. I. 33. Hiftoria ejus. *Scripfit Commentarios rerum fuarum, v. Plutarch. in Sulla.* Off. I. 30. cuivis defervit, ut impetret, quae vult. Cat. III. 10. P. Sulpicium et C. Marium ejicit. Leg. II. 22. in C. Marii cineres faevit: primus e Corneliis cremari voluit. Leg. III. 9. ejus lex tribunitia; *qua nihil Tribunis praeter nomen relictum eft.* Off. II. 8. ejus victoria noxia Rom. imperio, quod difciplinam perdidit. Phil. IX. 6. ei primo ftatua equeftris inaurata pofita eft. Dom. 30. Volaterranis civitatem adimere non potuit, etfi jufferit. Div. II. 30. ei immolanti ferpens apparuit. Q. Frat. I. 1. §. 11. Rhodiis infulas quasdam attribuit. etc. *De Legibus Sullae v. Ind. Legg.*

P. SULLA, *pro quo eft Oratio*, L. Sullae propinquus. Conful defignatus cum Antonio, de ambitu condemnatur, et poft a L. Torquato de conjuratione accufatus, a Cicerone defenditur et abfolvitur. Off. II. 8. L. Sullae in profcriptionibus adminifter. Q. F. III. 3. accufat Gabinium de majeftate. Att. IV. 16. Gabinium de ambitu poftulat. ad Div. IX. 11. ejus mors. [Schuetz. duos *P. Sullas*, L. Sullae propinquos, fuiffe credit. v. *D. Sulla.* R.]

Ser. SULLA, Sull. 2. P. frater, Senator, Catilinae focius.

SULPICII, eorum nobilitas qualis, Muren. 7.

C. SULPICIUS OLYMPUS, Verr. I. 48. civis Romanus.

C. SULPICIUS *Gallus*, de Or. I. 53. Brut. 20. Graecis litteris et eruditus et eloquens. *Conful fuit a. U. DLXXXVII. cum M. Marcello. v. Liv. XLV.* 44. Off. I. 6. de Sen. 16. aftrologiae ftudiofus et peritus. *Liv. XLIV.* 3. *et ibi Interpr. add. Plin. H. N. II.* 12. *et quos ibi laudat Harduinus: cf. Pighius ad a. c. et inprimis ad a. DLXXVI.*

C. SULPICIUS, Catilin. III. 3. Praetor Cicerone Confule.

P. SULPICIUS RUFUS, Har. Refp. 19. Trib. pl. *a. U. DCLXV.* ibid. 20. C. Julio confulatum contra leges petenti longius refiftens, fit popularis. Off. II. 14. hujus eloquentiam accufatio illuftravit C. Norbani. Catil. III. 10. a L. Sulla ejicitur. Br. 55. feq. qualis orator? nullas orationes reliquit; quae extant, P. Canutius poft mortem fcripfiffe fertur. Or. III. 3. mors ejus. conf. ad Her. I. 15. IV. 2. Orat. I. 7. *Add. Vellej. II.* 18. 19. ad Heren. II. 28. ejus leges de exfulibus.

P. SULPICIUS, Act. I. in Verr. 10. Trib. pleb. *a. U. DCLXXXIV.* [cf. Manut. ad Ep. 14. L. XVI. ad Att.]

[P. SULPICIUS, Caefaris Legatus in Gallia, et Africani belli tempore Illyrico Praefectus; ad cum eft Ep. 77. L. XIII. ad Div.]

Q. SULPICIUS *Gallus*, Or. I. 53. filius C. Sulpicii Galli.

SER. SULPICIUS, Br. 16. Conful anno decimo poft exactos Reges: *unde gens Sulpicia, de qua v. Cic. Muren.* 7.

scriptura est Thalna, *ut est in Fast. Capitol.*

TAMISIUS Mustela, Phil. II. 4. XII. 6. v. *Mustela.*

TANTALUS, Fin. I. 15. Tusc. IV. 16. I. 15. etc. [Posteri ejus *Tantalidae*, N. D. III. 38.]

TANUSIUS, Petit. Cons. 2. in bello Sullano interfectus. *Palermus conjiciebat legendum* Tantasius: *quod Asconius inter eos, quos in proscriptione Sullana interfecerat Catilina*, L. Tanasium *quemdam commemorat.*

TARASO, *v. Tharaso.*

TARCONDIMOTUS, ad Div. XV. 1. *Regulus in quadam Ciliciae parte, quem Cicero* fidelissimum socium populi Rom. amicissimumque trans Taurum *appellat.* Tarcondimotus, *autem scribendum esse*, non Tarcondomotus, *confirmat numus, nuper a Maffeo editus in Antiquitat. Aquitanicis.* Sic et Ms. noster.

TARQUINIUS Priscus, Legg. I. 1. ei ab aquila apex imponitur. Tusc. V. 37. Demarati filius. Sull. 7. Rex peregrinus.

L. TARQUINIUS Superbus, Div. I. 22. somnium portendens exsilium. Leg. II. 4. eo Rege, nulla erat lex Romae de stupris. Tusc. III. 12. Cumis senio confectus est.

[SEXT. TARQUINIUS, vim Lucretiae affert, Leg. II. 4.]

L. TARQUITIUS, Att. VI. 8. *Popma putat esse eum, cujus ap. Plinium in Catal. Auctor. L. II. libri de disciplina Etrusca commemorantur.*

L. TARUTIUS Firmanus, Div. II. 47. familiaris Ciceronum, homo in primis Chaldaicis rationibus eruditus, repetit natalem Romae a Parilibus, quibus a Romulo condita dicitur. Romam conditam dicit, cum in jugo luna esset, et ejus fata praedicit.

T. TATIUS, Her. IV. 12. *Rex Sabinorum, qui ob raptas Sabinas bellum cum Romulo gessit, etc.*

TAURISCUS, Or. III. 59. actor: ejus dictum laudatur.

M. TAURUS, Q. Fr. III. 1. 2. *De hoc nihil mihi praeter hoc constat, quod fundum habuit confinem fundo Q. Ciceronis.*

TAURUS, ad Div. XII. 25. *est is, quem a. U. DCCXVI. Consulem suffectum fuisse putant*, L. Statilius. *Videtur Legatus Calvisii Sabini fuisse, qui ex sortitione Antonii Africam petebat, cum jam Cornificius ex SCto obtineret.* cf. Minotaurus. *Cum autem provinciam Calvisius tum non obtinere posset, ejus Legatus tamen Taurus fuit ann. U. CCCXV.*

TEBASSUS, Att. XIV. 10. nomen veterani Caesariani.

TELAMO, Tusc. III. 18. patria pulsus est. Or. II. 46. Nat. D. III. 32.

TELEPHUS, Flacc. 29. Rex Mysiae, viam ostendit Agamemnoni.

[TELLUS, Dea, N. D. III. 20. ej. aedes, ad Q. Fr. III. 1. etc.]

TELXIOPE, N. D. III. 21. Musa ex primis quatuor, natis Jove altero.

[TEMENITES, cognomen Apollinis, Verr. IV. 53. cf. Interpp. ad Suet. Tib. 74.]

TENES, N. D. III. 15. conditor Tenedi, et Deus urbis. conf. Verr. I. 19.

TERENTIA, *Ciceronis uxor, ad quam sunt Epistolae Libri XIV. de qua vide Corradum in Quaestura.*

TERENTIUS Vespa, Or. II. 62.

TERENTIUS, *Poëta*, Lael. 24. familiaris Laelii. etc.

[TERENTIUS, servus Attici fugitivus, ad Att. VI. 1.]

A. TERENTIUS, Caecin. 9. testis in Caecinam. *Eundem esse puto, qui ad Div. XVI.* 12. A. Varro *dicitur, quem a. DCXCI. Quaestorem fuisse reperio.*

L. TERENTIUS, Att. XI. 17. *Ex Africa, tempore belli Civilis, clam emittitur per Nasidium Pompejanum.*

M. TERENTIUS, Verr. I. 23. Consul cum Cassio: legis frumentariae auctor. *Est* M. Lucullus, *de*

arte in primis oratoria, itemque Isocratis. v. Laërt. V. 24. et ibi Menag. Valer. M. VIII. 14. 3. et Suidas in h. v. Tusc. I. 24. ejus insignis memoria. *Quintil. Inst. Or. XI. 2. etc.*

THEODORUS, Byzantius, Brut. 12. sophista Socratis temporibus, in arte subtilis, in orationibus jejunus. Scripsit aliis orationes. Orat. 12. a Socrate in Platonis Phaedro appellatur λογοδαίδαλος. v. *Quintil. III. 1. Apud Laërtium II. 104. civilibus orationibus clarus dicitur. Ceterum hoc nomen restituendum est Ciceroni Orat. c. 13. pro* Thucydides.

THEODORUS, Cyrenaicus, Nat. D. I. 1. Deos tollit, *unde* Atheus *dictus, et cum Athenis tum Cyrenis ejectus est. v. Laërt. II. 86. 101. sq.* Tusc. I. 43. mortem crudelem contemnit, quam ei Rex Lysimachus minatur propter libertatem linguae. *Ad eum missus erat a Ptolemaeo, Lagi filio, apud quem diu moratus est. Laërt. l. c. 102. Ab eo dicuntur* Theodorii. *Cave confundas cum* Theodoro Cyrenaico, *geometra, quo Plato praeceptore usus est, cujus mentionem etiam Xenophon facit in Memorabil.*

THEODORUS, Verr. IV. 51. Ennensis Senator.

THEODOSIUS, Har. Resp. 16. Chius.

THEOMNASTUS, Verr. II. 21. Syracusanus. Theoractus dicitur contumeliae causa.

THEOPHANES, Mitylenaeus, *sed et* Lesbius *dicitur*, Arch. 10. Att. II. 5. res Pompeji scripsit versibus. Ab eo civitate donatus est. *Unde posteri ejus Pompejorum nomine Romae fuere. v. Ryckius ad Tac. A. VI. 8.* Balb. 25. Att. VII. 7. Balbum Gaditanum adoptat. ibid. II. 5. familiarissimus Pompejo, particeps consiliorum ejus. ibid. V. 1. plurimum apud Pompejum valet. cf. ib. II. 12. 17. etc. *item Plutarch. in Pompejo. Manutius in Argum. Or. pro Balb. libertum Pompeji facit, refutatus a Fabretto ad Inscr. ant. p. 478. vid. Burm. ad Vellej. II.* 18.

THEOPHILUS, ad Div. IV. 9. 10. libertus M. Marcelli.

THEOPHRASTUS, *Aristotelis auditor.* Or. 19. unde nomen habebat. Att. II. 16. vitam theoreticam practicae anteponit. Nat. D. I. 13. inconstans est in sententia de Diis. Acad. I. 10. negat, in virtute sola esse beate vivere, *propterea reprehenditur* Tusc. V. 9. Inv. I. 35. syllogismum oratorium quinquepartitum facit. Brut. 46. ab anicula hospes vocatur. ibid. 9. praeceptor Demetrii Phalerei. ibid. 81. Tusc. V. 9. elegans et suavis. ibid. 37. peregrinatus est. ibid. III. 28. moriens naturam accusat. Att. II. 3. liber ejus περὶ φιλοτιμίας: *pro quo Tunstallus Ep. ad Middleton. p. 141. facit* περὶ πολιτείας: *qualem scriptum ab eo testis Laërtius V. 45. eoque tum opus erat Ciceroni de republica scribenti. Vulgatum est e conjectura Victorii.* Tusc. V. 9. Fin. V. 5. de vita beata. Off. II. 16. de divitiis. Tusc. III. 10. Callisthenes. *h. e. de luctu, quo luget mortem Callisthenis, amici sui, etc.* Nat. D. I. 33. Leontium meretricula Epicurea contra eum scripsit.

THEOPOMPUS, Leg. III. 7. Lacedaemonius, qui Ephoros instituit.

THEOPOMPUS, Orat. II. 13. Chius, Isocratis discipulus, scripsit Historiam *libris XII initio facto, ubi Thucydides desiit, complexus annos* 17. *v. Diodor. Sic. XIV. p.* 305. Off. II. 11. Leg. I. 1. fabulosus est. Att. XII. 40. liber vel epistola ad Alexandrum M. ibid. XII. 6. Theopompinum genus, *est mordax scribendi genus, quo usus est Theopompus: eo se dicit*

 Cicero

confert, *Caesare interfecto. Manut. malebat* Titius: *ut esset* L. Titius Strabo, *de quo ad Div. XIII.* 14. C. Tidium Strabonem *inter provinciales Praetores refert Pighius a. DCC.*

M. TIGELLIUS, Hermogenes, ad Div. VII. 24. a Licinio Calvo acriter perstringitur. Att. XIII. 49. 51. *De hoc homine, Sardo, libertino, est ap. Horat. Serm. I. 2.*

TIGRANES, Manil. 2. Rex Armeniae, gener Mithridatis. Sext. 27. a L. Lucullo vincitur. Cn. Pompejus in suis castris supplici insigne regium restituit et regnare eum jubet.

TIGRANES, *filius superioris.* Att. III. 8. P. Clodius, qui eum captivum e custodia surripuit et dimisit, non punitur. *In custodiam conjecerat et Romam perduxerat Cn. Pompejus: Dio XXXVI. p. 27. De hoc facinore Clodii v. eundem XXXVIII. p. 78.*

L. TILLIUS Cimber, Phil. II. 11. de percussoribus Caesaris: *cum ante acerrimus partium Caesarianarum propugnator fuisset. Senec. de Ira III.* 30. ad Div. XII. 13. classem in Bithynia comparat, *paullo post mortem Caesaris. Eam provinciam a Caesare adhuc vivo acceperat, in eamque, interfecto Caesare, clam abiit. Vulgo appellabatur olim:* Tullius; *quod praefert Oudendorp. V. C. ad Caesar. B. C. III.* 42. *De eo vid. praeter Manut. et Graev. ad l. c. Periz. Anim. Hist. p.* 431. *sq.*

TIMAEUS, Or. II. 14. Tauromenites, regnante Agathocle vixit, eruditissimus et eloquentissimus historicus. N. D. II. 27. rationem concinne reddit, quare Dianae Ephesiae templum deflagraverit. *Quod Ciceroni hic concinnum videtur, id Longinus frigidum et puerile judicat.* ad Div. V. 12. Pyrrhi bellum scripsit: Timoleontis res gestas prodidit. *Ejus acerbitatem in alios historicos et errores notat Diodorus Sic. XIII. p.* 211.

TIMAEUS, Fin. V. 29. Locrensis, Pythagoreus, Platoni aequalis.

[TIMAEUS, liber Platonis, Tusc. I. 25. de Fin. II. 5.]

TIMAGORAS, Acad. IV. 25. Epicureus, negat, sibi umquam duas flammulas esse ex lucerna visas, cum oculum torsisset.

TIMANTES, Brut. 18. pictor. *Cythnius, auctore Quintiliano, II.* 13. *Sicyonius autem, auctore Eustathio ad Iliad. ω.* 163. De eo etiam capiendus Cicero *in Orat.* 22. *ad q. l. vid. Quintil. l. c. et alios ap. Junium in Catal. Pict. Leopard. Emend. XX.* 19.

TIMARCHIDES, Verr. II. 28. etc. libertus et accensus C. Verris: *de cujus sceleribus multa in Verrinis.*

TIMOCLES, Pison. 36. saltator, L. Pisonis in Macedonia comes.

TIMOCRATES, Nat. D. I. 33. Metrodori Epicurei frater, quia, nescio quid, ab Epicuro dissentit, totis voluminibus ab eo conciditur. *ibid.* 40. a fratre reprehenditur, quod dubitet, vitam beatam ventre metiri, *scil. in libris, quos contra eum scripsit. Laërt. X.* 23. *Eundem tamen Epicurus inter heredes suos scripsit. v.* de Fin. II. 31. *Lampsacenus an Atheniensis fuerit, aeque, ut de fratre disputatur ap. Jonsium I.* 20. 3. *et Menag. ad Laërt. X.* 22.

TIMOLEON, ad Div. V. 12. ejus res gestae proditae sunt a Timaeo.

TIMON, Tusc. IV. 11. Amic. 23. Atheniensis, fugit congressus hominum.

TIMOTHEUS, Tusc. V. 31. Atheniensis imperator coenas Academicorum laudat. Or. III. 34. Cononis filius, Isocratem praeceptorem habuit. Offic. I. 32. belli gloria patre non inferior.

TIMOTHEUS, Milesius, Leg. II. 15. cum plures quam septem ner-

Antonio Oratore et Albino Consule, a quo leges Titiae dicuntur: multa contra remp. fecit, ei refifuit Antonius. Idem in eum teftimonium dixit, cum poftea reus factus effet. Brut. 62. loquax et acutus, fed mollis in geftu. Ab eo faltationis genus molle nomen *Titius* accepit. Or. II. 66. fe Caffandram dicit, quod vera diceret, nec fidem inveniret. Rab. Perd. 9. condemnatus eft, quod Saturnini imaginem domi fuae haberet. *Nefcio, an hic fit, qui* Or. II. 62. III. 23. nimis ftudiofe pila lufiffe, et figna facra noctu fregiffe *dicitur. Non dubitat Corradus ad Brut. p.* 341.

T. TITIUS, T. F. ad Div. XIII. 75. Legatus Pompejo rei frumentariae Praefecto. *Hic eft fortaffe, ad quem Epiftola* 16. *L. V. perfcripta eft. cf.* P. Titius.

TITIUS, ad Div. VII. 12. Epicureus, *fi fana lectio eft. Sed alii, ut Manutius, malunt,* Titius, *h. e. Atticus: alii, quod Graevius recepit*, Sejus.

TITURIUS, Font. 5. *Videtur de cohorte M. Fonteji fuiffe, aut portitor Tolofanus.*

M. TITURNIUS Rufus, ad Div. XIII. 39. unus ex Titurnia familia reliquus eft.

TLEPOLEMUS, Verr. III. 28. Graecus, pictor, de cohorte Verris IV. 13. Cibyrata *dicitur per jocum, quia Verri tamquam venator vaforum fuit.*

TONGILIUS, Catilin. II. 2. de conjuratis Catilinariis fuit, et Catilinae fcortum.

TORANIUS, ad Div. VI. 20. Pompejanus, exful. *Praetorius fuit, quem poftea filius C. Toranius, Triumvirûm partes fecutus, Triumviris prodidit, a quibus interfectus eft. v. Valer. M. IX.* 11. *Hunc effe, qui Quaeftor P. Vatinii Glabri in bello Servili dicitur fuiffe in fragmento monumenti antiqui, putat Bimardus Diff. I. in Thef. Infcript. Muratorii p.* 4. 5. *ceterum in illa Infcriptione eft* Thoranius.

A. TORQUATUS, *e Manliis,* Planc. 11. Africae Praetor *(ann. DCLXXVI.)* mirifice laudatur. Ejus frater patruelis eft T. Torquatus, T. F. *de quo infra.*

A. TORQUATUS, *L. F. L. N.* Fin. II. 22. amicus Ciceronis fummus. Att. V. 1. vir optimus. ad Div. VI. 1. Athenis exulat, quod contra Caefarem fteterat. *Praetor fuit a. U. DCCI.*

A. TORQUATUS, Leg. II. 22. *De quo fermo fit, ex re non fatis certo judicari poteft. Forte is eft, qui Cenfor a. DVI. et deinde bis Conful fuit.*

L. TORQUATUS, L. F. Catil. III. 8. Agr. II. 17. etc. Conful cum Cotta, *a. U. DCLXXXIX.* Pifon. 31. pro Cicerone apud L. Pifonem intercedit: *ibid.* 19. Macedoniam Cicerone referente obtinet, et Imperator a Senatu appellatur. ad Brut. 68. elegans in dicendo, prudens, etc.

L. TORQUATUS, L. F. L. N. Sull. 2. accufat adolefcentulus P. Sullam de ambitu, et ita facit, ut pater Conful fiat. Att. IV. 16. de accufatione Gabinii cum P. Sulla contendit. VII. 12. negat, Pompejum extra Italiam fequendum. IX. 8. fequitur cum fratre Pompejum extra Italiam. Fin. I. 5. Epicureus. *Itaque inducitur eo libro disputans cum Cicerone et Triario de finibus.* Brut. 76. non tam rhetor, quam πολιτικός, in eo literae interiores et reconditae, divina memoria. *Praetor fuit a. DCCIV.*

T. TORQUATUS, L. F. Tufc. IV. 22. qui primus Torquatus dictus eft. *u. Liv. VII.* 10. *v. Manlius.*

T. TORQUATUS, Fin. I. 7. collega Cn. Octavii *in confulatu a. DLXXXVIII.* ejus filius, a D. Silano adoptatus, cum in praetura Macedoniae pecunias cepiffe diceretur, pater, re cognita, eum vetuit in confpectum venire. *Male editur* L. Torquatus. *Nam Fafti habent* T. *ut Epit. Livii LIV.*

T.

bello Civili classi Praefectus. Caes. B. C. III. 5. ad Div. VIII. 7. ejus soror Paulla Valeria divortium facit et D. Bruto nubit. *Manutius ad h. l. male appellat* P. Triarium. *Nam loci Ciceroniani, quos profert, ostendunt, eum de Cajo loqui voluisse. Nisi forte ista fuit P. soror, et locos illos male de eo accepit.*

L. TRIARIUS, Verr. I. 14. Quaestor urbanus, *a. DCLXXII.*

P. TRIARIUS, L. F. Att. IV. 16. 17. ad Q. Fr. III. 2. accusat M. Scaurum, *defendit Cicero.* v. Ascon. Arg. Or. pr. M. Scauro.

TRICIPITINUS, *e Lucretiis*, Leg. II. 4. *Lucretiae pater.*

TRIETERIDES, Nat. D. III. 23. sacra Bacchi e Niso et Thyone nati.

TRIPTOLEMUS, Her. IV. 6. Tusc. I. 41. Verr. IV. 49. *notus ille auctor et inventor agriculturae in Graecia, de quo est in fabulis.*

TRITANNUS, Fin. I. 3. Centurio viribus insignis, *de quo v. Plin. H. N. VII.* 20. *Solin. c.* 4.

TRITO, Nat. D. I. 28. II. 35. Deus marinus.

TRITOPATREUS, N. D. III. 21. Jovis et Proserpinae filius.

TROAS, ad Q. Fr. III. 6. Tragoedia Q. Ciceronis.

TROILUS, Tusc. I. 39. *Priami filius ab Achille interfectus.*

TROPHONIUS, Nat. D. III. 22. Valentis et Phoronidis filius, idem cum Mercurio ex his genito. de Div. I. 34. prope Lebadiam ei sacra fiunt; *ubi sc. notum illud antrum Trophonii fuit.* [cf. Att. VI. 2. de Trophoniana Chaeronis narratione.] *Alius ab hoc est:*

TROPHONIUS, Tusc. I. 47. aedificavit templum Delphicum: ejus votum.

[TRUCULENTUS, Comoedia Plauti, Sen. 14.]

TRYPHO, Att. III. 8. ad Div. XIII. 61. *est nomen servile.*

L. TUBERO, *ex Aeliis.* Ligar. 7. cum Cicerone una domi eruditus, post affinis, in omni vita familiaris, etc. Planc. 41. ad Q. Fr. I. 1. §. 3. Legatus Q. Ciceronis in Asia: scripsit Historiam. Lig. 8. sortitus belli Civilis initio ex SCto Africam provinciam, quam Considius obtinuerat, cum eam a Varo jam occupatam invenisset, ad Cn. Pompejum in Macedoniam se contulit. *Restitutus est post a Caesare cum filio Quinto, de quo mox.*

P. TUBERO, *Q. F. P. N.* Or. II. 84. Africanum avunculum laudavit, scripto C. Laelii.

Q. TUBERO, *Q. F. P. N.* Muren. 36. Stoicus. Africani sororis filius, ejus perversam sapientiam in funere Africani aegre fert populus, proptereaque praetura excidit. Brut. 31. in triumviratu judicavit contra avunculum Africanum: ejus orationes in Gracchum. *Ex h. l. colligit Pighius, eum Tr. pl. a. DCXX. fuisse.* cf. de Or. III. 21. ad Att. IV. 16. *De patre utriusque, L. Paulli genero, v. Plinium H. N. XXXIII.* 11. *Val. M. IV.* 4.

Q. TUBERO, L. F. Ligar. 1. sq. accusat Ligarium de vi. *In bello Civili Pompejum cum patre secutus est, post a Caesare restitutus. Cum in causa Ligariana non vicisset, ad jus Civile se contulit.*

P. TUBERTUS, *e Postumiis*, Leg. II. 23. primo Valerii Poplicolae, et deinde Menenii collega fuit. In urbe sepultus est, ejusque posteri hoc jus tenuerunt.

L. TUBULUS, *ex Hostiliis*, Fin. II. 16. Praetor, et *quidem, ut est* Att. XII. 5. L. Metello et Q. Maximo Coss. *h. e. a. U. DCXI.* pecunias capit ob res judicandas, et decreta de ea re quaestione fugit. cf. ibid. IV. 28. V. 22. Nat. D. III. 30. I. 23. Fr. Or. p. Scaur. etc. *Perizon. Triga Diss. p.* 152. *extr. credit esse nepotem*

cero tribuit. Turius *apud veteres non unus occurrit.* Q. Turius *ap. ipsum Ciceronem, alius* Turius *apud Horat. Sat. II.* 1. 49. *ubi vid. Schol. et Bentlejum.* L. Turius *a M. Catone contra Cn. Gellium defensus commemoratur apud Gellium Noct. Att. XIV.* 2. *ut Lapides taceam. Nam apud Donium IV.* 93. *est* L. Turius L. F. *etc.*

Q. TURIUS, ad Div. XII. 26. negotiator Africanus.

TURIUS Eros, ad Div. XII. 25. libertus Q. Turii.

TURPILIA, ad Div. VII. 21.

TURPIO, Att. VI. 1. sutorius.

D. TURRANIUS, Att. I. 6. homo χρηστομαθής, cum Q. Cicerone in praediis Arpinatibus est. VI. 9. cum Cicerone in Cilicia aliquandiu fuit. *Eundem hominem esse, res ipsa suspicari facit, etsi priori loco sit* Turranius, *altero* Turannius. *Nam haec nomina eadem sunt, ut et* Turanius. *Eadem varietas etiam in Lapidibus deprehenditur. Forte est ille ipse, qui commemoratur ap. Plin. H. N. III.* 1. *IX.* 8. *v. Harduin. Ind. Auctor.*

M'. TURRANIUS, Phil. XIII. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusat.

L. TURSETIUS, Phil. II. 16. ei testamentum M. Antonius subjicit.

TURULIUS, ad Div. XII. 13. Quaestor Tillii Cimbri in Bithynia.

TUSCENIUS, ad Q. Fr. I. 1. §. 6. et 2. §. 2. homo obscurus, qui de Q. Cicerone questus erat.

TUTIA, Att. XVI. 2. *nomen feminae, nescio cujus. Nam Tutia Vestalis, de qua est ap. Valer. VIII.* 1. *quae in libris fere est* Tuccia, *huc non pertinet, quod temporis ratio facile indicat. Ceterum valde arridet Corradi conjectura, qui* Julia *legendum suspicabatur, eamque intelligebat, de qua est L. XV. ult.* Tutiam *familiam autem fuisse, facile concedam. v. Drakenb. ad Liv. Epit. XX.*

TUTOR, Or. II. 64. nomen mimi veteris, oppido ridiculi.

TYMPANIS, N. D. III. 35. Tympanidis rogus. *Locus sine dubio corruptus, in quo frustra adhuc viri docti desudarunt. vid. Davisius et Buherius ad h. l.*

TYNDAREUS, Fat. 15. Clytaemnestrae pater.

TYNDARIDAE, Nat. D. II. 2. Persen victum nunciant. *ibid.* III. 5. eos Lacedaemone sepultos tradit Homerus, etc.

TYRANNIO, Att. II. 6. XII. 2. etc. *grammaticus et geographus, qui Ciceronis temporibus vixit. Acrem in reprehendendo fuisse, ex Ep. 6. Lib. II. intelligitur. ibid.* IV. 4. 8. reliquias bibliothecae Ciceronianae disponit et collocat. XII. 6. *argumenta scriptorum Tyrannionis, vocat* tenues θεωρίας. ad Q. Fr. II. 4. docet Cicerones pueros.

TYRUS, Nat. D. III. 23. mater Veneris Syriae. [*Tyrus* patris et *Syria* matris nomen fuisse, probabile est.]

U. V.

M. VACCUS, *e Vitruviis.* Dom. 38. ejus domus eversae area *Vacci prata* dicta, *quod Privernatium et Fundanorum dux contra Romanos fuisset, a. U. CCCCXXIV. v. Liv. VIII.* 19. 20.

VACERRA, ad Div. VII. 8. JCtus tempore Ciceronis. *Cogitabam aliquando, per jocum ita dici* Valerium JCtum.

VALENS, N. D. III. 22. Mercurii cujusdam e Phoronide pater.

A. VALENTIUS, Verr. III. 37. interpres C. Verris in Sicilia.

VALERIA tabula, Vatin. 9. ab ea dicuntur Tribuni plebis, Vatinii collegae, jussisse mitti Bibulum, quem Vatinius in vincula duci jusserat. ad Div. XIV. 2. ad eam exulis

C.

C. VALGIUS *Hippianus*, ad Div. XIII. 76. *idem est*, *qui* Q. Hippius *in eadem Epistola appellatur*. C. Valgius *dictus est a patre*, *qui eum adoptavit*. C. Valgium *quendam*, *qui de usu herbarum ad Augustum scripsit*, *commemorat Plin. XXV. 2.*

VALGIUS, Agrar. III. 1. P. Rulli socer, qui multos agros tempore Sullano occuparat.

C. Cn. et L. VARENI, Fr. Or. pro Vareno: *qui defensus est a Cicerone*, *reus inter sicarios*, *quod Cajum occidisset*, *Cneum vulnerasset*.

VARGULA, Or. II. 60. dicax homo; C. Julii Caesaris ejus, qui in libris his inducitur, amicus.

C. VARGUNTEJUS, Sull. 2. Senator, socius Catilinae, qui Ciceronem in lectulo interficere voluit.

P. VARINUS, Flacc. 19. Praetor Asiae, *a. U. DCLXXX. Appian. Civil. B. I. p.* 205. *appellat* Varinium Glabrum, *quod cognomen ei abjudicat Sigonius ad a. DCLXXX. asserit Bimardus ex antiqui monumenti fragmento*, *in quo historia belli Servilis descripta fuit ap. Murator. Thes. nov. Inscr. T. I. p.* 4.

M. VARISIDIUS, ad Div. X. 7. et 12. eques Romanus.

L. VARIUS *Cotylas*, Phil. XIII. 12. columen amicorum Antonii. Phil. VIII. 10. et 11. Legatus Antonii ad Senatum.

P. VARIUS, Att. I. 1. *videtur foenerator fuisse*.

Q. VARIUS *Hybrida*, *Sucronensis*, Sext. 47. seditiosus: ei restitit M. Scaurus. Orat. I. 25. homo vastus et foedus, sed eloquentia magnam gratiam consecutus. Brut. 49. 62. bonus orator. Brut. 89. sua lege damnatus est, *de qua vide Ind. Legum*. N. D. III. 33. Drusum ferro et Metellum veneno sustulit, summo cruciatu ipse periit. M. Scaur. Fr. M. Scaurum principem in proditionis crimen vocat lege sua, sed frustra. conf. *Valer. Max. III. 7. quem reprehendit Wesselingius V. C. Obs. I.* 11.

Q. VARIUS, Verr. II. 48. testis in Verrem. *An hic est*, *qui inter judices Milonianos fuit?* Mil. 27.

A. VARRO *Murena*, *e Terentiis*, ad Div. XVI. 12. amantissimus Ciceronis. *Idem occurrit* ad Div. XIII. 22. *postea Consul fuit a. U. DCCXXX.*

C. VARRO, *e Terentiis*, Brut. 19. qui in clade Cannensi cum Paullo collega cecidit, *an. U. DXXXVII. v. de eo Liv. XXII. 25. sq.*

C. VARRO, *e Viselliis*, Prov. Cons. 17. consobrinus Ciceronis. Verr. I. 28. Tribunus militum in Asia, Praetore C. Nerone; *cf. C. Visellius Varro.*

M. VARRO, *e Terentiis*, Brut. 56. L. Aemilium praeceptorem habuit. ad Div. XIII. 10. Quaestor M. Bruti Praetoris Galliae Cisalpinae; [Schuetz. aliique Interpp. priores hunc locum ad alium quendam Varronem referri jubent; itemque locum proxime sequentem. R.] ibid. XI. 10. ejus thesauri; *vid. Corrad. et Manut. ad h. l.* Att. XIII. 13. 16. et 18. cupit aliquid a Cicerone sibi inscribi, πολυγραφώτατος. ad Div. IX. 13. Legatus Pompeji in Hispania ulteriori. Div. I. 31. doctus homo, perterretur vaticinio cujusdam Rhodii remigis. Phil. II. 41. ejus villam occupat M. Antonius. etc. *De eo v. Plin. H. N. VII.* 30.

P. VARUS, *Attius*, Lig. 1. Africae Praetor, Africam initio belli Civilis privatus occupat, cum Italia profugisset. *vid. Caesar de bello Civ. I. 31. Hic est* P. Attius, Att. VII. 13.

SEXT. VARUS, ad Div. X. 32. Hispaniae Proconsul. *Incertum est*, *qui sit*; *quando Sext. Quintilium Varum Hispaniae Proconsulem fuisse nemo prodidit. vid. Manut. ad h. l.*

nus. Att. XII. 8. ejus libris aegre caret Cicero. *Hunc Vennonium ab omnibus his alium esse, et Ciceronr longe antiquiorem, mihi satis certo videor ex loco de Leg. 1.2. colligere: ponit enim primo* Annales Pontificum, *deinde* Fabium. Catonem, Pisonem, Fannium, Vennonium, Antipatrum. *Post,* successere huic, *inquit*, Gellii, Clodius, Asellio, etc.

P. VENTIDIUS *Bassus*, Phil. XII. 9. ei amicus Cicero fuit, antequam se cum inimicis reipublicae conjungeret. ad Div. X. 24. 33. post praelium Mutinense se cum tribus legionibus conjungit. XI. 13. se cum Antonio conjungit ad Vada Sabatia. X. 18. Mulio *dicitur*: ejus castra despicit Cicero. Phil. XIII. 2. Antonii amicus. *Idem pluribus aliis locis memoratur. Nescio, utrum ad locum ex Epistolis ad Div. respiciat Plin. H. N. VII. 42. ubi Ciceronem auctorem esse dicit, hunc Ventidium* mulionem castrensem suffarraneum *fuisse, an vero ad alium ex Oratione, aut libro deperdito. De ejus natalibus, miraque fortuna vid. praeter Plin. l. c. Gellium Noct. Att. XV. 4. De ejus rebus gestis in Asia v. Dionem Cass. XLVIII. XLIX.*

VENULEJA, Att. XII. 24. Crassi.

VENULEJUS, Verr. III. 42. de Verris cohorte.

VENULEJUS, ad Div. XII. 30. *Legatus Calvisii, qui cum aliis quibusdam Africam absente Calvisio administrare audebat, obtinente e SCto provinciam Cornificio. Ei Lictores, ut ceteris, ademerat Cornificius, quod probat Cicero. Quaestorem provincialem fuisse a. DCCII. reperio, eodem anno, quo et Latinus et Horatius, ejusdem Calvisii Legati, Quaestores fuere.*

VENUS, Div. I. 13. Or. 2. etc. Coa, Apellis. [Verr. IV. 60. marmorea apud Cnidios.] Nat. D. III. 23. plures Veneres. Nat. D. II. 23. Lubentina. in Caecil. 17. etc. Erycina. *Ab hac dicuntur* VENERII, ibid. *h. e. servi Veneris Erycinae s. fani ejus in Erycino monte.* [Verr. III. 44.]

VERATIUS, *cognomen* Fulvii, Flacc. 20. *ubi tamen liber MS. habet* Neratius. [Sic etiam Agr. II. 25. *Neratianae* est in nonnullis Codd. pro *Veratianae.* R.]

[C. VERRES, pater, Verr. II. 39.]

C. VERRES, C. F. Verr. I. 12. Quaestor Cn. Carbonis, in Gallia, eum deserit, et pecuniam publicam avertit. *ibid.* 17. sq. Cn. Dolabellae Legatus in Cilicia, et, Quaestore Malleolo mortuo, Proquaestor. Furta et scelera in legatione perpetrata. *ibid.* 36. sq. Malleoli pecuniam avertit, nec pupillo restituit. *ibid.* 38. contra Cn. Dolabellam a M. Scauro accusatum testimonium dicit, eumque prodit. *ibid.* 40. sq. Praetor urbanus *a. U. DCLXXIX.* praeturae flagitia. *ibid.* 49. in praetura ex SCto de sartis tectis judicat. *De triennio praeturae Siculae discendum e L. III. IV. V. De artibus, quibus elabi, adjutore Hortensio, judicio et accusatori voluit*, v. Act. Verr. I. 6. 7. sq. *De tota causa lege Argumenta Verrinarum. Ab hoc dicta* Verrea. Verr. II. 25. etc. ipsius jussu, sublatis Marcelleis, in Sicilia instituta. *De exitu ejus est ap. Plinium H. N. XXXIV.* 2.

Q. VERRES, Act. Verr. I. 8. e tribu Romil. C. Verris propinquus.

VERRIUS, ad Div. IX. 20. 26. amicus Paeti et Ciceronis. ibid. XII. 14. amicus Lentuli Spintheris fil. *Manut. ad IX. 20. putat esse Verrium Flaccum illum, juris Pontificii peritum, cujus libertus fuit Verrius Flaccus Grammaticus.* T. Verrius Flaccus,

Vicin. *et* Vinic. *v. Interpr. ad Sueton. Aug.* 65.

[VICTOR, Att. XIV. 14. obſcurus.]

VICTORIA, Div. I. 43. Capuae ſudat. [N. D. II. 23. *Victoriolae*, III. 34.]

[VICTORIATI, v. *Ind. Lat.*]

VIDIUS, creditor Niciae, ad Div. IX. 10.

M. VIGELLIUS, Or. III. 21. a Panaetio Stoicam philoſophiam didicit.

L. VILLIUS, L. F. Pomtina, Annalis, ad Div. VIII. 8. Senator; *unde* Annales *Villii dicti. v. Ind. Legg. Leges annales.*

S. VILLIUS, ad Div. II. 6. Milonis familiaris. [v. *Q. Sextilius.* R.]

[VINDULLUS, Pompeji libertus, Att. VI. 1.]

L. VINICIUS, *v. Vicinius.*

VINIUS, ad Att. II. 2. [All. ſcribunt: *de vino*, et antea *de oleo*, pro *de Lollio.*]

S. VIRBIUS, Cluent. 8. Larinas.

VIRGILIANUS, v. *Q. Fabius.*

C. VIRGILIUS, Planc. 40. Praetor, Q. Ciceronis collega. Siciliae Praetor eo anno, quo Cicero exulavit: noluit eum, quamvis amicum, Clodii minis territus, recipere. ad Q. Fr. I. 2. §. 2. in magna exiſtimatione eſt. ad Div. II. 9. propinquus Curionis. Att. XII. 51. XIII. 26.

C. VIRGILIUS, Prov. Conſ. 4. *v. C. Virginius.*

M. VIRGILIUS, Brut. 48. frater T. Aufidii, Trib. pl. L. Sullae Imperatori diem dixit, *ſc. in tribunatu a. U. DCLXVI. ut cum a profectione ad bellum Mithridaticum abstraheret. Sed Sulla, neglecto Virgilio, abiit, ut eſt ap. Plutarch. in Sulla p.* 458. *ubi male* Verginius *dicitur. In ipſo Cicerone* Virginius *et* Virgilius *permutantur.*

C. VIRGINIUS, Prov. Conſ. 4. Legatus, impedit Piſonem Calventium, ne Byzantio omnia ſigna auferat. *Sed Codd. habent* Virgilius, *quod recepit Graevius. Quis autem ille Virgilius ſit, neſcio. Nam Praetor ille Siciliae an ſit, dubito, quod vix Romam rediiſſe potuit, cum Piſo in provinciam abiret, ſiquidem rediit, et non eo quoque anno Siciliam obtinuit.* C. Virginium *autem reperio Tribunum plebis anno DCXC.*

A. VIRGINIUS, Lael. 27. ejus adoleſcentis familiaritate delectatur Laelius, ut P. Rutilii. *Fuit ergo P. Rutilii aequalis. Ceterum hanc lectionem e MSS. revocavit Langius: qui valde hic variant, et de lectione vehementer docti viri diſſentiunt. vid. Gulielm. et Grut. ad h. l. item Pigh. Annal. DCXXXIV. Mihi omnem dubitationem de h. l. tollere videtur, quod ita, ut hic, junguntur ap. Pomponium de Orig. Jur.* §. 40. P. Rutilius Rufus, *et* Paullus, *quod eſt vitioſum pro* Aulus Virginius; *ut eorundem praeceptorum in jure civili, inprimisque P. Mucii, diſcipuli. cf. C. Langius ad loc. cit. et Rupert. ad Pompon. Lib. III. c.* 6.

L. VIRGINIUS, Fin. II. 20. filiam ſuam interficit, ne Appii Decemviri libidini dedatur. *Rem narrat Liv. III.* 44. *ſeqq.*

VIRGINIUS, Att. XII. 5. argentarius.

VIRIATUS, Offic. II. 11. Luſitanus, propter praedae aequabilem partitionem magnas opes habuit, quibus exercitus Imperatoresque ceſſerunt. Brut. 21. Viriati bellum cum Romanis.

VISCELLINUS, Lael. 11. *eſt* Sp. Caſſius, *qui poſt tertium conſulatum appetiti regni crimine damnatus et de Saxo Tarpejo dejectus eſt. v. in* Caſſius. *De ſcriptura vocis nil certi dici poteſt, quando et Latini et Graecorum hiſtoricorum libri mire variant:* Viſcelinus, Vulſe-

Ciceroni fuit. *De praenomine constat e Varrone R. R. II. 4. 12. Estne hic* Volumnius Flaccus, *qui cum mandatis ad Senatum a Bruto Mutinae obsesso mittitur, Bruti Legatus,* ad Div. XI. 12. 18.?

P. VOLUMNIUS, Cluent. 70. Senator, *qui inter judices in Cluentiana causa fuit.*

P. VOLUMNIUS Eutrapelus, Phil. XIII. 2. Antonii amicus. ad Div. VII. 32. 33. *Epistolae ad eum scriptae sunt. Ex Epistola autem* 32. *colligere licet, urbanitatem hominis non insignem adeo fuisse, sed scurrilem potius et inimicam. vid. Ind. Graec. in Εὐτραπελία.*

VOLUSIANUS, Verr. III. 21. Haruspex C. Verris. *Idem ibid. c.* 11. *dicitur* Volusius; *ut aut locus alter ex altero corrigendus, aut potius ita accipiendum sit, ut in eadem Epistola idem dicitur* Hippius *et* Hippianus, ad Div. XIII. 76.

L. VOLUSIENUS, Cluent. 70. eques Romanus. Victorius, P. Manutius corr. *Volusenus.* v. not.

VOLUSIUS, Verr. III. 11. Haruspex. *v. Volusianus.*

Cn. VOLUSIUS, Att. V. 11. *Ciceronis Quaestorem fuisse putat Manutius, quem vide. Inter comites Ciceronis fuisse, certum est. Non autem negare possum, certam mihi videri Corradi opinionem, qui pro* Cn. *censebat legendum* Q. *ut hic sit:*

Q. VOLUSIUS, Att. V. 21. *de comitibus Ciceronis in Cilicia, Praefectus, puta, aut Tribunus mil.* ad Div. V. 10. a Cicerone eloquentiam discit: *de eodem est ibid.* 20.

M. VOLUSIUS, ad Div. XVI. 12. Quaestor ex Asia rediens Ciceroni litteras affert a Tirone. *Hic est, qui postea Aedilis plebis proscriptus a Triumviris singulari fallaciae genere percussores evasit, ut commemorat Valer. Max. VII.* 3. 8.

VOPISCUS, *Julius Caesar,* Phil. XI. 5. defendente Cicerone quinquies absolutus est, sexta vice autem accusatus, damnatus est: *restitutus a Caesare Aedilis factus, postea* consulatum petit, *Antonii castra ad Mutinam sequitur. Hunc esse arbitror, cujus mentio apud Varronem R. R. I. 7. extr.*

UPIS, N. D. III. 23. pater Dianae cujusdam, *a quo et ipsa Diana* Upis *Graecis dicitur, v. c. Callimacho H. in Dian.* 204.

[URANIA MUSA, Div. I. 11.]

URIUS Jupiter, vid. *Jupiter.*

VULCANUS, N. D. I. 30. Alcamenis, claudus, Athenis. III. 21. Nili filius. III. 22. Jovis et Junonis filius.

L. VULTEJUS, Verr. III. 66. de comitibus L. Metelli in Sicilia.

T. VULTURCIUS, Catil. III. 2. socius Catilinae.

X.

XANTHIPPE, Tusc. III. 15. Socratis uxor.

XANTHIPPUS, Offic. III. 26. Lacedaemonius, quo duce M. Atilius Regulus captus est.

XENO, Att. V. 10. Epicureus Ciceronis temporibus, ab ipso et Attico diligitur. *Ab hoc alius est:*

XENO, Apollonidiensis, Att. V. 18.

XENO, Menenus, Verr. III. 22. Centuripinus.

XENO, Att. XIII. 37. *videtur esse Attici procurator.* [v. n. R.]

XENOCLES, Brut. 91. Adramytenus, rhetor Asiaticus, quocum Cicero fuit adolescens.

XENOCRATES, Acad. I. 4. Chalcedonius. Or. III. 13. Academiae nomen obtinuit, ab Aristotele nil dissensit. Off. I. 30. severissimus philosophorum et propterea

Nat. D. I. 34. Socratem fcurram Atticum vocat. ibid. I. 21. Epicureorum coryphaeus* appellatur a Philone.

ZETHUS, ad Herenn. II. 27. de Or. II. 37. [Pacuvianus, i. e. in Pacuvii Fabula.] *Jovis et Antiopae filius, eodem partu cum Amphione editus.' Hyginus Fab.* 76. 155.

ZETHUS, ad Div. IX. 15. libertus.

ZEUXIS, *Blaudenius*, ad Q. Fr. I. 2. §. 2. homo e provincia Qu. Fratris.

ZEUXIS, *Heracleotes*, Inv. II. 1. [Brut. 18.] pictor; *de quo locos veterum vid. ap. Junium in Catalogo pictorum.*

ZOPYRUS, Tufc. IV. 37. phyfiognomon, ejus de Socrate judicium. Fat. 5.

ZOSIPPUS, Verr. IV. 42. Tyndaritanus nobilis.

INDEX

INDEX

ARTIFICUM, GRAMMATICORUM, HISTORICORUM, GEOGRAPHORUM, POETARUM, MEDICORUM, JURECONSULTORUM, RHETORUM, ORATORUM, MATHEMATICORUM, PHILOSOPHORUM, QUORUM NOMINA IN CICERONIS LIBRIS OCCURRUNT.

Thu.

Thucydides.
Timaeus.
Xenophon.

HISTORICI LATINI.

L. Aelius.
L. Antipater.
L. Atius. [?]
Atticus.
M. Brutus.
Q. Catulus pater.
Clodius.
L. Coelius, *est* Antipater.
Q. Fabius Pictor.
C. Fannius.
Cn. et Sext. Gellii.
L. Luccejus.
C. Macer.
L. Piso.
Procilius.
C. Sallustius Crispus.
L. Sisenna.
L. Sulla.
Vennonius.

GEOGRAPHI.

Alexander.
Dicaearchus.
Eratosthenes.
Hipparchus.
Serapio.
Tyrannio.

POETAE GRAECI.

[Aeschylus.]
Alcaeus.
Alexander.
Anacreon.
Antimachus.
Antipater Sidonius.
Aratus.
Archias.
Archilochus.
Aristophanes.
Callimachus.
Daphitas.
Epicharmus.
Euemerus.
Euphorion.
Eupolis.
Euripides.
Hesiodus.
Hipponax.
Homerus.
Ibycus.
Menander.
Nicander.
Orpheus.
Rhinton.
Simonides.
[Sophocles.]
Stesichorus.
Theophanes.

POETAE LATINI.

L. Accius.
L. Afranius.
Asinius Pollio.
Atilius.
Caecilius.
C. Calvus. *v. Licinius.*
Corn. Gallus. *ad Div. X. 32.*
Ennius.
A. Furius.
D. Laberius.
L. Livius Andronicus.
C. Lucilius.
T. Lucretius Carus.
Naevius.
M. Pacuvius.
Plautus.
L. Plotius.
P. Syrus.
P. Terentius.
C. Titius.
Trabea.

MEDICI.

Alexion.
Artemidorus.
Asclapo.
Asclepiades.
Hippocrates.
Nico.
Philippus.
A. Rupilius.

RHETORES.

Aeschylus Cnidius.
Alcidamus.
Antipho Rhamnusius.
Apollonius Alabandensis.
Apollonius Molo.
Aspasia.
Corax.
Demetrius Phalereus.
Demetrius Syrus.
Dionysius Magnes.
Diophanes Mitylenaeus.
Hermagoras.
Hermetes.
Isocrates.
Menecles Alabandensis.

Mene-

INDEX

INDEX PHILOSOPHORUM
IN SECTAS REDACTORUM.

Ionici.

Anaxagoras.
Anaximander.
Anaximenes.
Archelaus.
Thales.

Socratici.

Aefchines.
Antifthenes.
Ariftippus.
Crito.
Euclides.
Phaedo.
Plato.
Xenophon.

Cyrenaici.

Anniceris.
Antipater.
Hegefias.
Theodorus.

Megarici.

Alexinus.
Diodorus Cronus.
Stilpo.

Eliaci et Eretriaci.

Afclepiades.
Menedemus.

Cynicus.

Diogenes.

Academici.

a) Veteris Acad. Platonicae.

Crantor.
Crates.
Heraclides Ponticus.
Pamphilus.
Polemo.
Speufippus.
Xenocrates.

b) mediae.

Arcefilas.
Egefinus.
Evander.
Lacydes.

c) novae.

Aefchines Neapolitanus.
Carneades.
Charmidas f. Charmadas.
Clitomachus.
Melanthius Rhodius.
Metrodorus Scepfius.

d) quartae.

Cicero.
Dio.
Heraclitus Tyrius.
Philo.
Tetrilius Rogus.

e) quintae.

Antiochus.
Ariftus.

Peripatetici.

Ariftoteles.
Ariftoxenus.
Callifthenes.
Cratippus.
Critolaus.
Demetrius Phalereus.
Dicaearchus.
Diodorus.
Hieronymus Rhodius.
Lyco.
Lyfias.
Phormio.
Theophraftus.
Stafeas.
Strato.

Stoici.

L. Aelius.
Antipater Tyrius.
Antipater Tarfenfis.
Archidemus.
Arifto.
Athenodorus.
C. Bloffius.
Boëthus.
M. Brutus.
M. Cato.
Chryfippus.
Cleanthes.
Dardanus.
Dio.
Diodotus.
Diogenes Babyl.
Dionyfius Heracleotes.
Dionyfius, *alius.*
Hecato Rhodius.

Heril-

TAB. I.

PHERECYDES Physicus
Praeceptor
Thaletis *et* Pythagorae

THALES
a quo
IONICI
|
SOCRATES

PYTHAGORAS
Tab. II.

ANTISTHENES
a quo
CYNICI
|
STOICI
Zeno

EUCLIDES
a quo
MEGARICI

PLATO
a quo
α)
ACADEMIA

PHAEDO
a quo
ELIACI
|
ERETRIACI

ARISTIPPUS
a quo
CYRENAICI
|
ANNICERII
|
HEGESIACI
|
THEODORII

1.
VETUS
Speusippus
Xenocrates
Polemo
Crates
Crantor

2.
MEDIA
Arcesilas
Lacydes
Evander
Egesinus

3.
NOVA
Carneades
Clitomachus

4.
QUARTA
Philo

5.
QUINTA
Antiochus

β)
LYCEUM s. PERIPATETICI
Aristoteles.

TAB. II.

TAB. II.

PYTHAGORAS

a quo

ITALICI

1.	2.	3.	4.
PYTHAGOREI	HERACLITEI	ELEATICI	SCEPTICI
	Heraclitus	Xenophanes	Pyrrho
		DEMOCRITICI	
		Democritus	
		EPICUREI	
		Epicurus	

INDEX LATINITATIS.

A.

A, AB. pro *quoad* eleganter *adjectivis* jungitur. ad Div. X. 15. *ab* equitatu firmus. ib. 8. *ab* omni re ſumus paratiores. Brut. 16. *ab* omni laude felicior. Att. VIII. 14. tempus mutum *a* literis. Roſc. A. 30. *ab* innocentia clementiſſimus. *item *verbis*. ad Div. I. 4. *a* vi praeſtare nihil poſſum; vi excepta, etc. Roſc. C. *a* Fannio ſe judicio abſolvit. *Roſc. Am. 29. *a* quibus occidebantur? i. e. *quorum juſſu, qui ſicarios immittebant.* *Rabir. Poſt. 10. impunitas *a* judicio et ſermone. *Verr. II. 28. malle pecuniam accipere *a* ſalute. h. e. *ob ſalutem, ut legit Graevius, ab ea parte, quae ſalutem petit.* *pro *apud*. Mil. 35. res honori fuit *a* ſuis civibus. *pro *ex*. ad Div. XI. 10. *a* certo ſenſu e vero judicare. *Att. XVI. 7. Antonii edictum legi *a* Bruto, *communicante Bruto mecum, acceptum a Bruto.* *Att. V. 21. dare *ab* alio. ibid. ſolvere *ab* alio, i. e. *per alium, attributione*. ib. XII. 25. repraeſentabimus *a* Faberio. * *Eſt etiam ubi ſignificat, pro quo, cujus cauſa aliquid fiat.* Roſc. Am. 36. ut ea dedita opera *a* nobis facere videamini. *Lectio Facciolati: a vobis, i. e. veſtra ſponte, huc non quadrat.* Simile eſt Her. II. 27. quod multi *ab reo* faciunt, i. e. rei defendendi cauſa. *Att. V. 3. tertio *abs te* die: de literis ab eo miſſis, tertio die poſtquam miſerat, acceptis.

ABACUS. *menſa, in qua exponuntur in conviviis cum ad uſum, tum ad magnificentiam vaſa argentea, etc. hinc:* Verr. IV. 16. *abaci* vaſa. ibid. cum aliquot *abacorum* faceret vaſa aurea. *De abaco multis agit Salmaſ. ad Jus Att. et Rom. c. 23. ſola potoria vaſa attribuens abaco eaque paria plumbo revincta, et in loculis abaci velut defoſſa. Cicero Parad.* matulam *in abaco commemorat, et in Verr. quarta alia etiam vaſa in abaco reperiuntur.* Scyphorum paria *pariter Cicero habet.* Loculi *illi ſunt e Sidonio. An ſint antiquiores, vix dicam.*

ABDICARE, *ſine* ſe. N. D. II. 4. ut conſules *abdicarent*.

ABDICO, *ere. verbum augurale.* Div. I. 17. cum tres partes aves *abdixiſſent.*

ABDO. Arch. 6. qui ita ſe literis *abdidere. de his, qui nullam partem reipubl. capeſſunt, et vitam in otio literarum conſumunt.*

ABDUCO, *ere.* pro *diſtinguere*. Div. II. 5. animadverti ab iis rebus, quae ſenſibus aut artificiis perciperentur, *abducere* divinationem. **abduci* dicuntur ſervi, uxores, milites, cum aut vi aut pretio facimus, ut deſerant eos, quibuscum ſunt. Quint. 6. *abducere* ſervulum. Dejot. 1. ſervum *abduxit* a Legatorum pedibus. Verr. III. 34. tertia vi *abducta* a Rhodio tibicine. Phil. X. 4. qui *abducit* ab illo exercitum. Verr. V. 13. a foro *abduci*. v. not.

ABEO. Caecin. 7. *abiturum* eum non eſſe. *interfectum iri.* *Verr. III.

ABSUM. Sull. 5. *abesse* alicul, i. e. *non defendere* caulam ejus. *Somn. Scip. 11. absens *est*, *non petens magistratum*. Nam Africanus, de quo *ibi sermo*, *interfuit Comitiis istis*, *sed non petiit. vid. Pigh. ad a. DCXIX. et Drakenb. ad Liv. IV*. 42. 1. *X*. 22. 9. *Or. 68. tantum *abest*, *ne* enervetur oratio, *ut etc.*

ABSURDUS. Div. I. 9. *absurdus* sonus, *de ranis*. Or. II. 20. *de oratore malo.*

ABUNDANTER. Or. III. 14. II. 85. *abundanter* dicere. i. e. *copiose*. Top. 10. aliis disputationibus *abundantius* occurrunt, aliis *angustius*.

ABUSUS. Top. 4. usus, non *abusus*, legatus est, *quo res consumitur*, *ut vinum*, *oleum*.

ABUTI. *in bonam partem*. Verr. V. 43. *extr*. libertate, quam sociis dedistis, abusus est.

AC. ad Div. XV. 11. *post* cum, *pro* tum. **sequente vocali*, *aut alia literâ durius sonante*. Mil. 12. ac instrumentum. *sed Burm. in MS. Leidensi reperit* atque. *vid. ad Suet. Caes.* 26. Nat. D. III. 33. ac Apollodorus: *sed meliores edd.* at. Verr. III. 5. ac criminum. ad Div. XII. 7. ac gloriae.

ACCEDO. Or. I. 9. ad rempublicam *accedere*. i. e. *magistratus petere*. *Hinc* Verr. I. 12. ad magistratus remque publ. *accedere*. *fit autem prima accessio ad rempubl. petitione quaesturae. Ubi autem sermo est de Graecis*, *significat*, *vel ducem belli primum fieri*, *vel initium facere apud populum de rep. dicendi*. vid. *Respublica*. **dicitur etiam de febrili paroxysmo*. Att. VII. 2. *accedere* alteram leviorem, intell. *febrim. v. Cuper. Obs. II.* 15. *Verr. III. 40. *accedere* ad vectigalia, *dicuntur*, *qui ea redimere volunt*, *quod faciunt publicani. v. Gron. ad Sen. Ep.* 101. *cui simile est illud* Phil. II. 26. *accedere* ad scelus sectionis. *Verr. III. 28. *accedere* ad conditiones ejus et pactiones. *ea conditione pacisci*, *qua ipse voluit*, *quamvis valde iniqua*. *Verr. II. 38. *accedere* ad causam, *suscipere*, *de actore*. *accedere *in* regnum, Pis. 22. **sequente* ut. Or. II. 48. ad Div. X. 21. Cato 16.

ACCENSUS. Verr. I. 28. etc. *publicus minister magistratuum*, *similis Viatori*: *de quo genere vid. Salmas. Mil. Rom. c.* 14. 15. *Fabrett. Inscr. c.* 6. *p*. 433.

ACCESSIO. Rabir. Post. 11. *accessio* decumae, *pro compendio*. *Verr. II. 53. accessiones *dicuntur*, *cum quis tamquam interpres et internuncius crebro ad homines accedit*, h. l. *pretii postulandi causa*, *et de pretio cum iis agendi*. *Acad. IV. 35. *accessio* definitionis, *est determinatio*, *ut recentiores vocant*, *quae adjicitur*, *ut absoluta sit definitio*. cf. Fin. II. 13. *Verr. III. 52. *accessiones* numerorum. mox dicuntur *corollaria numorum*.

ACCESSUS. ad Div. IX. 14. *accessus* ad causam, *est ratio*, *qua in oratione sensim aggredimur agere id*, *cujus causa suscepta erat oratio*.

ACCENDO, *pro augeo*, *acuo*. Or. I. 25. praeclare enim se res habeat, si haec *accendi* aut commoveri possint: *de ingenio et memoria*, *quae dari arte non possunt*, *sed acui et augeri*.

ACCIDO. Prov. Cons. 14. res *accisae*: i. e. *tenues*, *imminutae calamitatibus*.

ACCIDO. Verr. IV. 1. ad animum oculosque *accidit*. cf. ad Att. III. 20. Vatin. 2. honorificum ad aures *accidit*. cf. Sext. 50. Verr. IV. 60. mirum quendam dolorem *accidere* iis. Sic Verr. I. 2. perniciem accidere, ut vult Ruhnkenius V. C. ad Rutil. de Fig. p. 3. bene, ut opinor. Mil. 22. 36. si quid ipsi *accidat*, i. e. *si condemnetur*, *per εὐφημίαν*. Att. I. 14. *accidere* alicui ad pedes. *in Caecil. 1. tempus *accidisset*.

ACCIO, ire. Fin. V. 31. nisi ea voluptatem *acciret*, i. e. *afferret*, *efficeret*.

ACCIPIO, pro *capere, percipere.* Verr. III. 18. sensum oculis animoque *accipere.* Q. F. III. 8. ex epistola *accepi* voluptatem. Div. II. 3. sensu *accipere.* cf. ad Div. XV. 21. * *intelligere.* Nat. D. III. 1. quae parum *accepi.* * *tractare.* Tusc. IV. 36. quo te modo *accepissem*, nisi iratus essem. * judicatum solvi *satis accipere, opponitur ei, qui satisdat.* v. *in Satisdare.* * Verr. III. 22. *accipere* judicium. sich einlassen, *velle cum eo, qui nos provocat, et adducit in judicium, experiri, et suam causam defendere.* * *discere.* Or. I. 25. et si quis est, qui haec arte *accipi* posse putet. * *exigere.* Verr. III. 60. jubet magistratus Siculos *accipere* decumas. ibid. 36. publice accipere decumas. i. e. *redimere nomine civitatis.* * *probare significat fere in his:* Att. I. 14. *accipere* rogationem. *etc.* v. *Rogatio.* * Brut. 14. Appius Consules de plebe non *accipiebat*, *quod dicitur ap. Liv. IX.* 46. accipere nomen, *et est, judicare alicujus petitionem legitimam, et ad petendum admittere.* * Divin. I. 46. *accipio* omen. *est formula, qua utebantur, omine bono oblato.* * Att. VI. 1. *accipiam* dolorem: *mihi illum irasci feram, patiar.* * *acceptum, vel in acceptum* ferre *et* referre alicui, *est in tabulis scribere, nos aliquid ab aliquo accepisse pecuniae.* v. Verr. I. 36. 57. etc. * Coel. 22. severe *accipere.* * *de magistris et discipulis.* Fat. 2. te flagrantissimum *accipiam.* sc. *in disciplinam.*

ACCLAMATIO. *dicitur non solum in bonam, sed etiam in malam partem.* ad Qu. Fr. II. 1. maxima *acclamatione* Senatus, i. e. *reclamante Senatu.*

ACCOLA. *pro vicino, qui in eodem agro, oppido habitat.* Verr. IV. 50. *accolae* Cereris.

ACCOMMODO. Off. I. 21. *accommodare* se ad rempubl. i. e. *accedere ad remp.* Orat. 7. *accommodare* vim suam ad eloquentiam: *studere eloquent.* Rosc. Am. 35. *accommodare* jusjurandum suum ad alicujus testimonium: *de judicibus invidiose, cum testibus incertis et nullius fidei credunt, et ex eorum testimoniis pronunciant.* * pro *commodare.* ad Div. XIII. 2. id ei de habitatione *accommodes.* * *aliquid ex alio concludere.* N. D. II. 17.

ACCOMMODATIO. Verr. III. 82. ex liberalitate atque ex *accommodatione* magistratuum consuetudo aestimandi introducta est. *quod commodis aratorum noluerunt adversari, cum id sine suo incommodo fieri posset.*

ACCREDERE. Att. VI. 2.

ACCRETIO. Tusc. I. 28. *accretio* et diminutio luminis.

ACCURATE. ad Div. XIII. 10. etc. *accurate* scriptae literae *dicuntur, quibus aliquem valde, multis rationibus commemorandis, commendamus.*

ACCURATIO. Brut. 67. *accuratio* veteratoria.

ACCURATUS. Att. XIII. 45. ad quem *accuratissimas* literas dedi. h. e. *cui rem diligenter mandavi literis.*

ACCUSABILIS, turpitudo. Tusc. IV. 35.

ACCUSATIO. Verr. I. 1. comparare et constituere *accusationem.* h. e. *ea omnia facere, quae ad accusationem firmam pertinent.*

ACCUSATOR, *est proprie in causa publica, in privata autem* petitor. Quint. 13. *diserte* accusator *opponitur* petitori. *Sed interdum tamen etiam pro petitore dicitur.* Partit. Or. 32. *accusatori* haec duo prima sunt: sed *accusatorem* pro omni actore et petitore appello. * Verr. II. 1. firmus *accusator; qui nil timet.* Rosc. Am. 19. *accusator* certus. v. *Certus.*

ACER. Brut. 72. *acerrimus* aestimator. i. e. *perspicacissimus*, vel *dignissimus.* Off. I. 4. si *acres* ac diligentes esse volumus - - magna saepe intelligemus ex parvis. Flacc. 19. civitas *acerrima.* v. *not.* Rosc. Am. 5. *acria* ac severa judicia.

dicia. ib. 20. *acres* canes; *qui omnes allatrant.*

ACERBE. Verr. II. 19. *acerbe* diripere bona. h. e. *ita ut nihil relinquatur.* Tusc. I. 39. ab hoc *acerbius* exegit natura, quod dederat. Phil. I. 4. *acerbe* cogebar in Senatum: *i. e. vi, minis.* Att. XI. 1. *acerbiſſime* afflictor de rebus domeſticis.

ACERBITAS. ad Q. Fr. I. 1. §. 13. *acerbitas* naturae, *de iracundia.* * *nimia ſeveritas.* de Sen. 18. ſeveritatem probo - *acerbitatem* nullo modo. * *odium.* Off. I. 25. disſenſio ſine *acerbitate.* Verr. IV. 30. nomen odio et *acerbitati* eſt. * *miſeria, calamitas.* ad Div. II. 16. *acerbitas* haec omnibus impendere videtur. ibid. *acerbitatem* a rep. privatis incommodis redimere. Planc. 42. *acerbitates* meae, *de exilio.* * *crudelitas.* Verr. I. 27. in tanta vi atque *acerbitate* verſari. Arch. 12. *de judicibus, qui innocentem et indignum condemnant.* Phil. XII. 11. cujus *acerbitas* morum immanitasque naturae.

ACERBUS. *eleganter de eo, qui in exigendo labore, uſura, mercede, aut alia quacunque re nimis durus eſt, nihil, neque de tempore, neque de re remittit.* Att. VI. 1. *acerbiſſimi* foeneratores. Balb. 5. *acerbiſſima* diligentia. v. in *Acerbe.* * *crudelis.* Verr. V. 58. mors *acerba.* Cluent. 13. *acerba* natura. Prov. Conf. 14. res *acerbae.* i. e. *nondum plane compoſitae et pacatae.*

ACERRA. Leg. II. 24. *eſt thuribulum.*

ACERVALIS. Div. II. 4. *ſoriten interpretatur* acervalem.

ACERVATIM. Or. 25. *acervatim* multa frequentare, *ſc. in eadem complexione verborum: eſt generis dicendi ampli et magnifici.*

ACIPENSER. Fin. II. 8. etc. *genus piſcis, quod in deliciis Rom. erat, magnoque pretio vendebatur. De eo multa Intt. Horat. II. 2. 47. Salmaſ. ad Solin. p. 940. add. Plin. IX. 17.*

ACQUIESCO. *gaudeo, delector.* Mil. 37. qui morte ejus *acquieſcunt.* Lael. 27. ſenes adoleſcentum caritate acquieſcunt.

ACQUIRERE. Catil. II. 8. de poſſeſſione detrahere, *acquirere* ad fidem.

ACRATOPHORUM. Fin. III. 4. *genus vaſis vinarii, cujus mentio etiam ap. Varr. R. R. 85. v. Pollux VI. 6.*

ACREDULA. Divin. I. 8. eſt ulula, *ut oſtendit Salmaſ. ad Solin. p. m.* 972. B. *Alii ranam putant.*

ACRICULUS. Tuſc. III. 17. *acriculus* ſenex Zeno, *qui facile iraſcebatur.*

ACRIMONIA. Act. I. 17. in Verr. *acrimonia* patris ad reſiſtendum.

ACRITER. Att. X. 16. *acerrime* adſervare conſilium. *diligentiſſime tegere.*

ACROAMATA. *Sunt homines, qui cantu, dictis exhilarant convivas, etc. Iis corollaria data in conviviis patet ex Verr. IV. 22. Mentio eorum* Sext. 54. *ubi v. Manut.* Arch. 9. *cf. Suet. Aug.* 74. *ubi v. Excurſum noſtrum.*

ACROASIS. Att. XV. 17. literae ſic *εὐτινῶς* ſcriptae, ut eas vel in *acroaſi* audeam legere. h. e. in coetu hominum doctorum: *ubi nihil dici debet, niſi quod elegans et elaboratum ſit.*

ACTAE *commemorantur inter inſtrumenta voluptatis, propter earum amoenitatem.* Coel. 15. Att. XIV. 8. in *actis* eſſe, i. e. *praediis maritimis, ſ. in territoriis in litore amoeno poſitis, ut Verris in litore Siciliae.*

ACTIO. *Magiſtratuum actiones ſunt, aut leges, ad populum latae, aut SCta, quae iis referentibus ad Senatum facta ſunt: Hoc ſenſu commemorantur actiones tribunitiae, conſulares,* etc. v. c. ad Div. I. 9. Dom. 9. 13. *Senatorum autem actiones ſunt ſententiae in Senatu dictae, in quas SCta facta ſunt, aut quibus impugnare*

reddere. Or. III. 30. *acuere* linguam. ib. I. 20. intelligendi prudentiam *acuere*. cf. ibid. 25. ** cautiorem reddere, monendo etc.* Rosc. A. 38. illum *acuere*, hos fallere. ** intendere ingenii, prudentiae nervos*. Att. II. 7. *acueram* me ad excogitandam etc.

ACUTE. ad Div. XV. 21. *acute* movebatur. i. e. *insigni ingenio erat, crebris et acutis sententiis abundabat*. Or. I. 21. *acute* dicere, *refertur ad sententias, et est philosophorum; subtiliter*, etc.

ACUTUS. Or. I. 25. *acutus* ad excogitandum: i. e. *solers, celer, subtilis*.

ACUTULUS. Nat. D. III. 7. Zenonis *acutulae* conclusiones, i. e. *contortae, exiles*, etc. *quae cum audiuntur, nihil contra dici posse videtur, ceterum animum non movent*. v. Tusc. V. 5.

AD. *eleganter post adjectiva*. v. c. Nat. D. II. 62. *ad* rationem sollertiamque praestantior. Dom. 32. illustrius *ad* laudem. Catil. I. 5. quod est lenius *ad* severitatem. ad Div. III. 11. viri insignis *ad* laudem. Leg. II. 14. *ad veritatem* admirabile. v. not. ad N. D. I. 1. Catil. III. 4. annus fatalis *ad* interitum. *item post substantiva:* Tusc. III. 5. mentis *ad* omnia caecitas. ** in comparatione*. Leg. I. 2. nihil *ad* Coelium etc. ** in.* ad Div. XI. 18. *ad* omnia templa supplicatio. Verr. I. 1. adesse *ad* judicium. ** apud*. Att. X. 4. fuit *ad* me diu. ** erga*. Rosc. A. 40. *ad* alienos tectum esse. * ad Div. X. 8. certans *ad* officia. i. e. *officiis*. * Att. XVI. 6. *ad* diem solvere. *die constituta*. * Qu. Fr. II. 13. *ad* numerum judices habere, i. e. *numerum justum judicum*. * Lael. 5. non fuisse sapientes *ad* eorum normam. * Quint. 4. quid iis *ad* denarium solveretur. i. e. *denariis, si nummi peregrini cum denariis compararentur. De re vid. Gron. Pec. Vet. III.* 10. * *contra*. ad Div. IV. 16. animus obduruit *ad* dolorem novum. * *quantum ad*. Cluent. 70. nihil ad similitudinem hominis praeter formam reservavit. * *circiter*. Cluent. 40. annos *ad* quinquaginta natus. *v. Gronov. de Pec. Vet. I. 7.* * Fat. 2. ponere, *ad* quod te audiam, i. e. *de quo*. * HS ıↃↃↃ *ad libellam* sibi deberi. *neque plus neque minus, quam* ıↃↃↃ, *ut ne libella desit ne superet*.

ADAEQUO. Qu. Fr. II. 6. Senatorum urna copiose absolvit, equitum *adaequavit*: i. e. *pares absolventium et condemnantium sententias habuit*.

ADDICERE. *in auctionibus et emtionibus, est ei tradere rem, qui ceteros licitatores vicit*. Verr. I. 55. Rabir. Post. 17. *addici* numo sestertio velit. *Ceterum* numo addicere *vulgo de his venditionibus dicebant, quae instar donationis essent, ut ostendit Salmas. de Usur. c. 13. p. 366.* * *de debitoribus, qui, cum solvere non possunt, creditori traduntur*. Sext. 17. *de creditore, cum debitor pecunia consequitur, ut ei solvere ne cogatur*. Pison. 35. *hinc* Quinct. 30. cupiditati *addicere* aliquem, *est condemnare, pro lubidine petitoris aut accusatoris*. Sen. p. Red. 7. *addicere* fortunas civis optime meriti, *sc. libidini Clodii, potestati ejus permittere, ut ea sunt in potestate nostra, quae a nobis emta sunt, aut potius, ut est debitor judicio nobis addictus: de quo genere addictorum* v. *Salmas. Mod. usur. c.* 18.

ADDICTUS. Rosc. Com. 14. *addictus* erat *tibi*, h. e. *condemnatus, ut tibi solveret pecuniam, quam petieras*. Flacc. 20. cum judicatum non faceret, *addictus* Hermippo et ab hoc ductus est. ad Div. VII. 24. *addictus* Hipponacteo praeconio, h. e. *infamiae addictus traditusque est, Calvo quasi praecone, eoque ejusmodi, qualis Hipponax fuit, qui Anthermum et Bupalum versibus suis infamiae tradidit*. Verr. II. 32. pretio *addictam* habere fidem, i. e. *corruptum esse*. Phil. II. 21. vendita atque *addicta* sententia.

de iis suspicari, qui praedam habent. * in Caecil. 4. Marcellorum nomini tota provincia *adjuncta est: in eorum patrocinio est.*

ADJUNCTIO. *conditio, exceptio.* Inv. II. 57. quasdam esse cum *adjunctione* necessitudines, quasdam simplices et absolutas. etc. * *oratoria quaedam exornatio.* Heren. IV. 27.

ADJUNCTOR Galliae, ad Att. VIII. 3.

ADJUNCTUS. Cluent. 10. quae *adjunctiora* huic causae sunt.

ADJUNCTUM. *vox dialectica, de qua vid.* Top. 11.

ADMINISTER victus. pro *minister.* Rosc. A. 28.

ADMINISTRARE pro *ministrare.* Verr. V. 4.

ADMINISTRATOR. Tusc. V. 22. *edd. vett. pro minister.*

ADMIRABILIS. *in partem deteriorem.* Phil. III. 7. *admirabilis* impudentia. * Admirabilia. Fin. IV. 27. *παράδοξα Stoica.*

ADMIRARI. *in partem deteriorem.* Off. II. 16. quia has pecuniarum effusiones non *admiremur.* Fin. I. 2. hoc primum est, *in quo admirer.* cf. N. D. II. 48. Mur. 19. quid *admirer de* multitudine.

ADMISCERI. N. D. II. 10. aër multo calore *admistus est. add. Admixtus.*

ADMISSARIUS. *intell. equus.* Pis. 28. *Piso* admissarius *dicitur propter libidines.* v. *Budaeus ad Pand. p. m.* 293.

ADMISSUM. *subst. peccatum, facinus.* Partit. Or. 35.

ADMIXTUS. Tusc. I. 29. nihil est in animis *admixtum. opponitur* simplici. v. in *Simplex.*

ADMODUM. *plane.* Brut. 55. literarum *admodum* nil sciebat. * Leg. III. 11. scis, frater, solere in hujusmodi sermone, ut transiri alio possit, ADMODUM dici. *verbum assentientis. Nam addit Quintus:* Non equidem assentiar. * Phil. V. 17. majores nostri, veteres illi *admodum* antiqui.

ADMOVEO. Brut. 54. *admovere* orationem sensibus. i. e. *facere, ut vim sentiant auditores.*

ADMURMURATIO. *in irrisione.* Verr. IV. 12. V. 16.

ADOLESCENS. *de homine* 40 *annorum*, in Caecil. 9. M. Caecilium fratrem tuum, lectissimum atque ornatissimum *adolescentem. Erat autem Praetor designatus.* Phil. II. 46. *se* adolescentem *vocat, loquens de consulatu suo.* Catil. I. 8. Senatorem Sextium in Senatu *adolescentem* dedit.

ADOPTARE. Brut. 19. qui hunc minorem Scipionem *a* Paullo *adoptavit.*

ADOPTATUS. ad Div. XVI. 21. adventus *adoptatissimus. Sic edere coepit Victorius; sed vid. notam nostram ad h. l.*

ADPROMITTO. Rosc. A. 9. cum ita futurum T. Roscius *adpromitteret.* i. e. *promitteret insuper, quae Chrysogonus promitteret, futura; unde ap. JCtos* adpromissores, *de quibus v. Salmas. de Mod. usur. p.* 709.

ADREPO. Verr. III. 68. *adrepere* ad amicitiam. *paullatim se insinuare in amicitiam. etc.*

ADSCENSUS. Planc. 25. multis in virtute *adscensus.*

ADSCISCO. Dom. 36. *adsciscere* laudem, sapientiam.

ADSCRIBO. de Leg. I. 6. me quoque *adscribe* fratris sententiae. Rabir. P. 1. *adscribat* ad suum judicium meam sententiam. Phil. II. 32. *adscribere* perfidiae alicujus suam voluntatem.

ADSCRIPTIO. Caecin. 33. *significat id, quod adscriptum est, ut exceptio.*

ADSCRIPTICIUS. N. D. III. 15. novi et *adscripticii* cives.

ADSCRIPTOR. Sen. p. Red. 4. *adscriptor* in me restituendo. i. e. *qui auctori restitutionis meae assensus est.* Agr. II. 9. *adscriptores* legis, *sunt approbatores e collegio tribunitio, qui una cum Rullo ferendam statuerant.*

ADSPERGO. ad Div. VI. 6. leviter *adspersus.* i. e. *perstrictus.*

AD-

ADUMBRATUS. *falsus, fictus.* Sull. 18. *adumbratum* indicium. Fin. V. 24. *adumbrata* opinio. * *adumbrata dicuntur, quae speciem alicujus rei habent, neque tamen sunt. Ducta metaphora ex pictura et statuaria.* Tusc. III. 2. *adumbrata* imago gloriae. Coel. 5. non expressa signa, sed *adumbrata* virtutum. Verr. III. 33. *adumbratus* vir Pippae, sc. *quia Verri uxorem suam permittebat.* N. D. I. 27. *adumbrati* Dii *dicuntur Dii Epicurei, quia non corpus habent, sed quasi corpus.* * *inchoatus.* Leg. I. 22. *adumbratae* intelligentiae *dicuntur, notitiae innatae*, προλήψεις.

ADVOCARE. est in sensu forensi 1) *rogare amicos, ut nobiscum deliberent de re aliqua, in primis de lite, quo sensu* advocati Quint. 12. *dicuntur.* 2) rogare *aliquem, ut in consilio nobis adsit: de judice.* Sic Quinct. 1. quos tibi, Aquilli, *advocasti.* 3) *amicus actoris aut rei dicitur* advocare, *cum convocat, quibuscum de causa deliberet, ut juvare partes amici possit.* Cluent. 19. Oppianicus in judicio Scamandri aderat frequens, *advocabat*, omni studio gratiaque pugnabat.

ADVOCATIO. *coetus advocatorum.* Quinct. 14. Rosc. C. 5. Verr. I. 49. Caecin. 15. Sull. 29. etc. * *Certum temporis spatium, quo opus est, ut advocare possimus, eine Frist.* ad Div. VII. 11. *advocationes* binas postulare.

ADVOCATUS. *dicitur amicus, quem vocamus ad nos, ut cum consulamus de controversiis nostris, quique honoris causa in judicio in subselliis nostris sedet, aut nobiscum in rem praesentem venit.* vid. Off. I. 10. Quinct. 8. Or. II. 47. *Philipp. I. 7. armatos homines, quos in Senatum induxerat, Antonius Consul *advocatos* vocat: vellem adesset sine *advocatis.*

ADVOLARE. *cum accus.* ad Att. I. 14. *advolat* rostra Cato.

ADURERE. *pro comburere.* Tusc. V. 27.

ADUSTUS. Att. V. 20. *adustus* incendio Plaetoriano dicitur, *qui in alterius judicio notam aliquam abstulit, tamquam, qui judicio de repetundis ex hoc capite legis accusatur:* AD QUOS EA PECUNIA PERVENERIT. *nisi legendum* ambusius.

AEDILIS. *magistratus municipalis.* ad Div. XIII. 11. hoc anno *Aedilem* filium meum fieri volui-- is enim est magistratus in nostro municipio.

AEDILITIUS. Brut. 28. *dicitur, qui Aedilis fuit.* ad Qu. Fr. I. 1. §. 9. vectigal *Aedilitiorum*, sc. *ludorum; pecunia, quae in provinciis ad* ludos *pro Aedilibus exigebatur. vid. in* Vectigal.

AEGER. *pro aegrotus.* ad Att. VI. 1. *extr.* N. D. II. 12. *aegri* et corpore et animo.

AEGRIMONIA. Att. XII. 38. *aegritudo.*

AEMULUS. Verr. V. 31. *pro rivali, adultero.*

AEQUABILIS. *qui eandem ubique rationem tenet, semper est idem.* Tusc. II. 27. *Jus *aequabile*, in quo omnes ejusdem conditionis sunt, nihil gratiae, divitiis, etc. tribuitur. Inv. I. 11. 53.

AEQUABILITAS. *jus aequum.* Or. I. 42. II. 52. * Or. II. 58. cum *aequabilitate* facere. i. e. *aequabilem se hominibus praestare.*

AEQUALITAS. Lael. 5. *est ea virtus, quae et civilitas dicitur, cum aequo jure cum omnibus vivimus, omnes nobis aequales putamus, nihil nobis praecipuum petimus.*

AEQUALITER. Orat. 58. *aequaliter* ingredi et constanter, *dicitur oratio numerosa, quae non mox fluens et lenis, mox hiulca et aspera est.*

AEQUARE. sortes aequare. v. *in Sortes.*

AEQUE cum. Fin. IV. 24. 27.

AEQUI-

aliis, ac sumerentur, tamquam valetudinem rectam, divitias, honores, etc. Fin. III. 10. 6. Acad. I. 10. Fin. III. 13.

AESTIMO. Fin. III. 3. magno *aestimanda*. Fin. IV. 23. nonnihilo *aestimandum* sit. * *aestimare* frumentum. Pis. 35. Verr. I. 38. etc. v. *Aestimatio.*

AETAS. *pro adolescentia.* Off. II. 13. tua tamen *aetas* incidit in id bellum. *Sic interpretatur Broukh. ad Prop. I.* 6. 21.

AFFECTIO. Rosc. Am. 48. quod *affectet* iter, videbis, i. e. *qua ratione uti velit.*

AFFECTIO. Fat. 4. astrorum *affectio.* Div. II. 47. coeli *affectio est, quam vulgo* constellationem *vocamus.* * Top. 18. *affectio* quaedam ad res aliquas, *in comparandis rebus cernitur, et est hujusmodi;* principum commoda majora quam reliquorum; quae jucundiora, quae pluribus probata, etc. * Inv. I. 25. *affectio* est, animi, aut corporis ex tempore, aliqua de causa commutatio, ut laetitia, cupiditas, morbus, etc. Fin. III. 20. *affectio* animi, *dicitur de naturali illa ratione humani animi, qua bene aliis consulendum, suos amandos putat, solitudinem fugit, etc.*

AFFECTUS, ûs. Tusc. V. 16. qualis cujusque animi *affectus* esset: *habitus, adfectio, status.*

AFFECTUS. Div. II. 47. quomodo *affecto* coelo, etc. i. e. *qua constellatione.* v. *Affectio.* * *affectum dicitur de eo, quod coeptum est et jam ex parte profligatum.* Prov. Cons. 8. affectum *bellum et paene* confectum. * *dicitur etiam quicquid afflictum, debilitatum est. etc.* Or. I. 45. Verr. IV. 43. aetas *affecta.* Or. III. 18. *affectus* senectute. Verr. III. 18. *affecta* Sicilia. ad Div. V. 13. ita *affectum,* ut deletum extinctumque fateare. ibid. 20. nunc sic *affecti* sunt, etc. * de *animi perturbationibus.* Att. XII. 32. graviter *affectus.* * *tractatus.* Verr. IV. 67. ut abs te *affecta* est, ita in te animatam videmus. * *significat statum rei quemcunque.* Fin. I. 11. manus tua sic *affecta, de manu extensa.* Tusc. III. 9. manus recte *affecta.* Part. Or. 23. quidam animi habitus sic *affecti* et constituti. * Top. 2. res, quae quodammodo *affectae* sunt ad id, de quo quaeritur. i. e. *ad eam referuntur aliqua ratione, ei junctae, ut conjugata, genus, simile, differens, contrarium, adjunctum, antecedens, etc.* cf. c. 3. * *in bonam partem pro praeditus.* Verr. III. 24. magno animo *adfecti.*

AFFERO. Phil. II. 7. vim *afferebam* Senatui. v. *Vis.* Quinct. 27. manus *allatas* esse. v. *Manus.* Tusc. III. 31. hic mihi *afferunt* mediocritates. * *defero.* ad Div. VII. 17. quae ad te ultro *attulerim.*

AFFICIO. *tracto, habeo.* Off. I. 23. corpus ita *afficiendum* est, ut obedire consilio rationique possit. * Tusc. II. 7. dolorem iis verbis *afficias,* quibus Epicurus voluptatem. i. e. *appelles.* * *de perturbatione.* Rosc. A. 24. sua quemque amentia *afficit,* h. e. *ad furorem redigit.* Off. II. 10. admiratione *afficiuntur* ii, qui anteire ceteros virtute putantur. * pro *aegrotare.* Phil. IX. 1. ita *affectus* erat, i. e. *aegrotabat.*

AFFIGO. Tusc. III. 28. huic generi malorum non *affigitur* ea opinio. *Sed in Davisiana est* affingitur, *ut est* c. 33.

AFFINGO. Tusc. III. 33. qui nihil opinione *affingit: addit, auget.*

AFFIRMATE. *jurejurando.* Offic. III. 29. quod *affirmate* promiseris.

AFFIRMATIO religiosa. Offic. III. 29.

AFFLO. Att. XVI. 5. rumoris nescio quid *afflaverat.* i. e. *ortum erat.*

AFFLATUS furoris. Or. II. 46. est ἐνθουσιασμός. * Nat. D. II. 66.

66. *afflatus* Deorum, *dicitur de cura D.*

AFFLICTO. *male me habeo, ut ſit in nimio luctu.* Tuſc. III. 32. cum ſe Alcibiades *afflictaret.* ibid. 27. *afflictari* lamentarique coepiſſe. * Har. Reſp. 19. *afflictatur* reſp.

AFFLICTOR. Piſ. 27. *verbum novatum a Cicerone ad rotunditatem et concinnitatem orationis.*

AFFLICTUS. Quinct. 30. ab *afflicta* amicitia transfugere ad florentem. i. e. *cum homine afflicto.*

AFFLIGERE. *idem, quod afflictare.* Divin. II. 2. nec *afflixi* me. *Sext. 41. cauſam ſuſceptam *affligere.* i. e. *praevaricari.* * Brut. 12. *affligere* rem vituperando. *opponitur, augere rem laudando.*

AFFLUO. Fin. I. 12. praeteritas voluptates *affluere* patiatur. *int. ad animum, recordetur.* Q. Fr. III. 3. nihil ex iſtis locis non modo literarum, ſed ne rumoris quidem *affluxit.*

AFFLUENS. Or. 24. *de mediocri genere dicendi.*

AGGREGO. ad Div. I. 9. voluntatem ſuam ad alicujus dignitatem *aggregare, h. e. ſuſcipere defenſionem dignitatis alicujus.*

AGILITAS naturae. Att. I. 17.

AGITO. Att. I. 19. agraria lex vehementer *agitatur,* auctore Pompejo. *h. e. a legislatore vehementer et crebro agitur ad populum, ut lex accipiatur.* * *vexare, reprehendere, etc. accuſando, dicteriis,* etc. Or. II. 58. 59. Balb. 25. * agitari *etiam dicuntur, de quibus crebro deliberatur, ut* de Off. I. 24. rebus *agitatis.* i. e. *exploratis, deliberatione facta.* Cluent. 32. *agitata* res. *ſc. in judiciis.* * Quinct. 2. jactata et *agitata* aequitas. i. e. *omni ratione impedierunt, quo minus, quod aequum erat, obtineretur.* * Verr. III. 1. *agitari* ſcelerum poenis, i. e. *perturbari ita, ut furor conſequatur.*

AGMEN. Or. I. 34. orationem in *medium agmen* deducere et domeſtica exercitatione. i. e. *in judicio cauſas dicere.*

AGNASCOR. Or. I. 57. *agnaſcendo* teſtamenta rumpi. *ſi quis poſt teſtamentum natus eſſet, ad quem, ſi nullum teſtamentum eſſet, hereditas perveniret, neque teſtamento eſt exceptus: quod valet etiam de adoptionibus. v. de variis agnaſcendi modis Cajum Inſtit. II. 3. et ibi Intt. in Schulting. Juriſpr. antejuſt. p.* 100. *ſeqq.*

AGNATIO. Leg. I. 7. *agnationibus* familiarum diſtinguuntur ſtatus. h. e. *ſerie generis, per perſonas generis virilis, diſtinguuntur familiae patriciae et plebejae.*

AGNITIO. *pro cognitio.* Nat. D. I. 1.

AGNOSCO crimen. Rab. P. 6. *fateor, verum eſſe.* N. D. II. 38. *pro cognoſco, accurate intelligo.*

AGO. *dicitur de iis rebus, de quibus actio magiſtratuum, Senatorum, accuſatorum et petitorum.* v. *Actio.* Manil. 1. Or. I. 20. in Caecil. 5. lege *agere.* i. e. *ex lege, permittente lege accuſare vel petere.* Or. I. 38. *agere* in hereditatem. i. e. *petere h.* Quint. 9. ex ſponſione *agere, ſc. cauſam.* Or. I. 48. *etiam* JCtus *dicitur* agere, *cum actiones ſuppeditat,* ſi locus ſanus eſt. Mur. 17. *agere* cum populo tanquam ex ſyngrapha. v. *Syngrapha.* Act. I. in Verr. 12. *agere* de rep. cum populo. Lael. 25. in forum verſus *agere* cum populo. i. e. *converſo ore verſus forum, ubi plebs eſt, cum ſolerent magiſtratus honoris cauſa convertere os ad Senatum et Comitium.* v. *Intt. ad h. l.* ad Div. I. 9. quae ego *agebam, ſc. in Senatu.* * Brut. 92. *agens* orator *dicitur, cujus vehemens eſt actio, paene ut hiſtrionum, ut res non narrari, ſed agi videatur.* * Arch. 7. haec ſtudia (humanitatis) adoleſcentiam *agunt.* i. e. *ſubigunt, acuunt ingenium adoleſcentum, quod et alere dicitur; unde eodem ſenſu legi-*

legitur in edd. nonnullis alunt. *Vid. de hac significatione Muret. Var. L. XII.* 15. *Sic est etiam* agitare *ap. Quintil. I.* 10. In geometria fatentur esse partem utilem teneris aetatibus. *agitari* namque animos, et acui ingenia, et celeritatem percipiendi inde venire, etc. * *Notandae sunt etiam hae formulae:* ad Div. III. 6. *agere forum.* v. *Forum.* Verr. IV. 6. *agere* spumas in ore. Att. XIV. 9. *agere* rimas. ibid. XIII. 52. ἐμετικὴν *agere.* v. *Ind. Gr.* Tusc. III. 21. *actum* habebo, quod egeris. Verr. I. 3. *agunt* praecipitem poenae civium Rom. i. e. *conscientia scelerum in cives Rom. poenas ab eo exigit, cum ita furiosum efficit, ut ad insana consilia ruat.* * *agere* animam, ad Div. VIII. 13. *morti propinquum esse: de qua forma dicendi* vid. *Gron. ad Sen. Controv.* 11. * *agere* bellum, Balb. 20. *v. not.*

AGRARII. Catil. IV. 2. Gracchus *agrarios* concitare studuit. i. e. *eos, qui agros legibus agrariis consequi cupiebant. De* agrariis *Legibus* v. *Ind. LL.*

AGRESTIS. *qui non commovetur his rebus, quibus animus humanus commoveri solet.* Arch. 8. *agrestis* animus. * Or. I. 25. *agrestis* motus corporis, *reprehenditur in oratore.* * Or. II. 3. *agrestes* libri, i. e. *jejuni, exiles, non elegantes, de libris rhetoricis.* * Orat. 3. *agrestiores* Musae, *dicuntur jurisprudentia et ceterae artes, quae non comprehenduntur humanitatis nomine, nec elegantiae quicquam aut suavitatis habent.*

AGRICOLA. Dejot. 9. *de Rege Dejotaro, qui multos agros habebat, e quibus fructus percipiebat.*

AGRIPETAE. Att. XV. ult. *sunt* agrarii: *de quibus supra.*

AJO. Att. VI. 1. IV. 4. *ain'* tu? h. e. *estne, ut dicis? vere ita sentis?* Lig. 7. ita quidem ajebat: *ita multis verbis et gravibus cum eo loquebatur.*

ALA. Off. II. 13. cum te alteri *alae* praefecisset. *v. Alarii.*

ALARII. ad Div. II. 17. *sunt alae equitum ex Italia et provinciis collectae, quae singulis legionibus addebantur, loco 30 turmarum, quae olim ex ordine equestri addebantur. De variis alae discriminibus pro ratione temporis vid. quem hic laudat Graevius, Schelium ad Hyginum p.* 66.

ALBATUS. Vat. 13. *veste alba indutus, hoc est, qui, ut Livius ait, addidit cretam in vestem, quod et ii, qui honores petebant, faciebant, et qui epulis solemnibus intererant, etc.*

ALBUM. *tabula alba, in qua edicta et alia hujusmodi proponebantur.* Or. II. 12. *item omnes libelli, tituli proponendi in publico. Salmas. Mod. usur. p.* 678.

ALEA. *de re incerta et a casu pendente.* Div. II. 15. non perspicitis, *aleam* quandam inesse hostiis deligendis. i. e. *fortuitum esse, quibus extis hostia deligatur. Eadem formula usus est Ovidius, A. A. I.* 366.

ALERE. *potentem reddere.* ad Att. VIII. 8. Pompejus *aluerat* Caesarem.

ALIAS. *interdum.* Cato 15. *alias* - plerumque.

ALIENATIO. Or. 42. *alienatio* sacrorum, cf. Leg. III. 20. *cum nos sacris liberamus, ut aut intereant, aut ad alios transferantur.*

ALIENUS. Acad. I. 11. quae essent *aliena* firmae assensionis. Fin. V. 11. *alienum* dignitatis. Dom. 27. *opponitur* propinquo. ad Div. VIII. 12. *alienissimus* mihi. Or. 24. verba *aliena* opponuntur *propriis.*

ALIQUANDO. *jam.* ad Att. I. 4. *nisi legendum* tandem, ut Corrado placebat.

ALIQUANTO. *multo, longe.* Verr. I. 54. iste, qui *aliquanto* plus cogitasset. *Quanto? Decisio facta*

tentia deducat, aut in ſuam ſententiam adducat.

ALSUS. *frigidus.* Qu. Fr. III. 1. nil *ἀποδυτηρίῳ alſius.* cf. Att. IV. 8.

ALTER. *in numerando interdum* primum, *interdum* ſecundum *ſignificat.* ad Div. XII. 25. *altero* viceſimo die. *Manut. Graev. Cortius interpretantur ſecundo. v. Duker. ad Liv. Epit. XLIX. init.* Off. I. 17. *alteri* alae *eſt uni. vid. not.* * *pro* alteruter, Acad. II. 43.

ALTERCATIO. *diſputatio, quae interrogando et reſpondendo conſtat, in Senatu aut judicio.* Gloſſ. Philox. *ἀμοιβαῖος λόγος. Particulam hujusmodi altercationis vid.* Att. I. 16. Clodium ſregi in Senatu *altercatione* ejusmodi. cf. IV. 13. ad Div. I. 2. Brut. 44. * *diſputatio quaecumque.* Nat. D. I. 6. oritur mihi magna de re *altercatio* cum Vellejo.

ALTERCOR. *de alternis actorum interrogationibus et reſponſionibus in judiciis.* Brut. 43. Craſſus *altercando* invenit parem neminem. v. *Budaeus ad Pandect. p. m.* 48.

ALTERNUS. Vat. 11. *alterna* conſilia rejicere. v. *Ind. LL. Lex Vatinia.* Verr. II. 13. *alternae* civitates. Planc. 15. *alterni* judices. ibid. Arch. 10. *alterni* verſus. i. e. *generis elegiaci. v. Gronov. in Stat. c.* 8.

ALTITUDO. Rabir. P. 16. mentis luminibus officit *altitudo* fortunae et gloriae. * Off. I. 25. facilitas et *altitudo* animi, quae dicitur. *Eſt eadem, quae βαθύτης. v. Ind. Gr.* ad Tacit. A. III. 44. Mil. 8. mens *alta*, i. e. *quae res humanas contemnit.* * Fin. II. 16. ut *altior* interdum fieres. *dicitur de his, quibus ipſa magnitudo rerum, quas dicunt, videtur animi magnitudinem afferre, ita, ut, qui audiat, ſentire poſſit.*

ALTUS. *Servius ad Virgil. Aen. VIII.* 395. *profert e primo* ad Brut. ſi Pompejus non *ex alto* peteret, i. e. *multis cauſis e ſuperiori vita repetitis, ut Cicero in petendo facere ſolet. vid. Pierium ad Virg. l. c.*

Cic. Clav.

ALVEUS. *de ſolio balneari.* Herenn. IV. 10. cf. Coel. 28.

AMANDARE. *avertere.* Nat. D. II. 56. *amandavit* a ſenſibus.

AMANDATIO. *relegatio.* Roſc. A. 15.

AMARUS. *moroſus.* Att. XIV. 21. *amariorem* me ſenectus facit, ſtomachor ad omnia. ad Att. XVI. 13. via *amara. ſed Graev. habet:* inepta.

AMATOR noſter, *pro* amico, ad Att. I. 20.

AMBIGUUM. Or. II. 24. quae ſit cauſa *ambigui*: *ejus rei, de qua controverſia eſt.*

AMBITIO. *petitio honorum honeſta*, Or. I. 1. ad Div. VII. 1. Att. I. 1. *ambitio* noſtra nititur etc. * *pro ambitu.* Sull. 1. * *ambitio dicitur de omnibus rebus, quae aut gratiae colligendae cauſa facimus, aut ut nos gratioſos eſſe oſtendamus apud hos, a quibus petimus aliquid.* Verr. II. 55. 40. ad Div. V. 20. tuae *ambitioni* reſervata eſſe. *h. e. tibi relicta, ut gratiam inire ab aliis poſſis, quibus hoc beneficii tribuas.* Brut. 69. *ambitioni* labi. ſc. *in laude, cum laudamus indignos, ut gratiam ineamus.* ad Div. XIII. 5. *ambitione* mea, i. e. *precibus meis, quibus utor, ut impetratis rebus, gratioſus videar.* Cluent. 26. *ambitio* judicum, etc. *Vid. de hac vi verbi Gron. ad Liv. XLV.* 36. * Off. I. 30. in Scipione *ambitio* major, vita triſtior. *eſt σεμνότης quaedam et gravitas in cultu et habitu.*

AMBITIOSE. *fieri dicuntur, quae gratiae cauſa fiunt.* ad Div. XIII. 69. Att. XV. 1. ut concionem *non ambitioſe* corrigerem, h. e. *non leviter, tacens vitia, ut gratiam a te inirem.* * *quia quae gratiae cauſa facimus, ſolemus ſtudioſius facere:* ambitioſe *dicitur etiam pro* ſtudioſe. ad Div. III. 7. *ambitioſius* facere

pliciorum. *Rosc. Com. 12. quod ego argumentum pluribus verbis *amplecterer*, si non alia certiora et clariora testimonia in causa haberem.

AMPLEXARI. *laudare, probare.* Fin. II. 9. voluptatem *amplexari* saepe vehementius. Acad. I. 9. species, quas mirifice Plato erat *amplexatus.* *defendere.* Mur. 38. *amplexari* otium.

AMPLIARE. Verr. I. 9. *est verbum forense, quod significat, judices non decernere, sed pronunciasse* amplius. vid. *Amplius.* unde ampliatio. *Formula ampliandi erat:* Non liquet.

AMPLIFICARE rem. de Or. III. 26. *est rem dicendo aut majorem aut deteriorem facere pro consilio oratoris.* hinc:

AMPLIFICATIO. Partit. 15. est gravior quaedam affirmatio, quae motu animorum conciliat in dicendo fidem.

AMPLITUDO animi. Tusc. II. 26. * hominum *amplitudo, de qua saepe Cicero, oritur ex potentia, aut majestate, aut copiis.* v. de Inv. II. 55.

AMPLIUS. Verr. I. 29. pronunciare *amplius.* sc. *rem esse cognoscendam et deliberandam.* cf. Brut. 22. v. *Ampliare.*

AN. *sequente* non ne *redundat,* Arch. 12.

ANAGNOSTES. *servus, qui inter coenandum aliquid legit.* Att. I. 12. ad Div. V. 9.

ANAPAESTUS. *Or. 56. Aristophaneus, *genus versuum, dictum, quod eo usus est inprimis Aristophanes.* *Or. 56. *anapaesta.* Tusc. III. 24. illud *anapaestum* Regis. i. e. *carmen anapaesticum. Defendunt contra Lambinum Davisius ad h. l. et Hemsterhus. ad Lucian. Prometh. T. I. p. 32.*

ANATOCISMUS. *usurae usurarum.* Att. V. 21. *anatocismus* anniversarius, *cum solvuntur usurae usurarum, sed earum tantum, quae singulis annis solutae sunt pro sorte, non pro usuris. Tamquam si quis accipiat mille florenorum usuram pro sorte, anniversarius anatocismus est, cum postero anno, adjectis mille florenis ad caput, capiuntur 50 floreni amplius,* 1050, *tertio* 1100, *quarto* 1150, *etc. nulla autem usura solvitur anno tertio pro illis* 50 *florenis, qui ad caput pro usuris usurarum accesserant.* Hinc VI. 3. centesimis, renovato in singulos annos foenore contentus non fuit. item Ep. 1. centesimae renovatae quotannis.

ANCEPS. Or. III. 36. viae *ancipites, sunt rationes Academicorum in utramque partem de re disputandi.* de Nat. D. I. 37. *ancipites* bestiae, *sunt geminam naturam habentes.*

ANDABATA. ad Div. VII. 10. quem ne *Andabatam* quidem defraudare poteramus. *Est genus gladiatorum, quod ex equis, galea frontem oculosque tectum pugnabat, de quo genere vid. Lips. Saturn. Serm. II.* 12.

ANGULUS. Nat. D. II. 18. nihil *angulis* incisum.

ANGUSTE. *tenuiter, exiliter, Dialecticorum more.* Part. 40. *anguste* disserere, ut Dialectici, qui appellantur. Brut. 84. *anguste* dicere. Nat. D. II. 8. *anguste* concludere, *de subtilibus et brevibus ratiunculis Stoicorum.* Mur. 13. nihil est tam *anguste* scriptum. *de formulis JCtorum.* * Tusc. V. 31. habere se *angustius*, i. e. *pluribus difficultatibus urgeri.*

ANGUSTIA. Brut. 47. nisi in eas *angustias* petitionis incidisset, *quae sc. fuere temporibus Marianis; cum pauci ad consulatum pervenire possent, quod Marius ei semper imminebat, etc.* *Nat. D. II. 8. *angustia* conclusionis non facile se tutatur. i. e. *subtilitas, brevitas.* v. *Anguste.* *Pis. 11. *angustiae* pectoris, *tribuuntur homini humili, abjecto, tamquam invido, avaro, etc.*

ANGUSTUS. *periculosus, miser.* ad Div. X. 16. in rebus tam subitis atque *angustis.* * *humilis, abjectus.* Fin. I. 18. homines minuti

ANNULUS. *signum equestris dignitatis est aureus annulus, unde* Verr. III. 76. *annulum* invenit. i. e. *eques factus est.*

ANNUMERO. Rosc. Am. 32. ego in grege *annumeror. Male hanc formam reprehendit Heins. ad Ovid. Her.* 16. 328. *recte defendit Burmannus.*

ANNUO. *nutu significare, velle nos aliquid, quod alias est* innuo. Quint. 5. simul ac *annuisset*, numeraturum se dicebat. *v. not. ad h. l.*

ANNUS. Verr. III. 93. *annus* est in vilitate. Agr. II. 1. Mil. 9. *annus* suus. *est is, quo cuique per leges annales petere magistratum aliquem licet. v. Leges annales in Ind. LL.* Nat. D. II. 20. *annus* magnus; *qui dicatur. v. ibid.* de Leg. II. 12. *anni* compositor. * *ad annum est anno destinato ac definito.* ad Att. V. 2. quem *ad annum* Trib. pl. videbam fore.

ANNUUS. ad Att. XII. 3. *annua* die solvere. *v. Dies. et Gronov. Obs. I.* 16.

ANQUIRO. Off. I. 3. Lael. 21. 23. et *ibi Intt.* * Off. II. 13. *in* eum *anquiritur. Sed Pearcius e Victor. et MSS. reposuit* inquiritur; *Davisiusque negabat, dici posse* anquirere in aliquem. *Si* anquirere *est ubique quaerere, aptum est verbum h. l.*

ANSA. Lael. 16. *ansas* dare alicui ad reprehendendum; *occasionem, materiem,* etc. Sext. 10. sermonis *ansas* dare, i. e. *in sermones hominum sua culpa incurrere.* * Caec. 6. *ansam* retinere omnium controversiarum. i. e. *facultatem omnium tractandarum et iis se immiscendi.*

ANTEAQUAM. ad Div. III. 6. te, *anteaquam* successum esset, decessurum fuisse. *Hic est unus locus, in quo bonae edd. hanc lectionem habent omnes: in ceteris locis, e quibus vulgo laudatur, fere habent aut* ante quam, *aut* ante cum. *Sed ibi quoque MS. ap. Graev. habet* antequam: *quod praefert Duker. ad Liv. XXXV.* 25.

ANTECEDENS. Top. 12. locus ex *antecedentibus, est conclusio e causis, quae sc. effectum antecedunt.* Fat. 5. 11. *causae antecedentes*, i. e. *quae vi sua efficiunt rem necessario.* cf. c. 15.

ANTECEPTUS. Nat. D. I. 16. *antecepta* animo rei informatio; *est πρόληψις Epicurea, notitia insita.*

ANTECESSIO. Top. 13. *pro causa. Sic* Offic. I. 4. *antecessiones* rerum videre, *est causas intelligere.*

ANTEFERRE. ad Div. V. 16. consilio aliquid *anteferre*, i. e. *praecipere, ante quam veniat, dolorem v. c. minuere, ante quam tempus, dies, eum leniat; nam sic quasi antefertur dies.*

ANTEQUAM devenire, *pro* deveniatur, Quinct. 17.

ANTESTARI. Mil. 25. te tamen, Magne, *antestaretur*; h. e. *testem innocentiae suae citaret. E foro petitum verbum. vid. de vi propria locum Horat. Serm. I.* 9. 79. *Salmas. ad Jus A. et R. c.* 30.

ANTICIPATIO Deorum. Nat. D. I. 16. *est πρόληψις Epicurea, notitia insita de Diis.*

ANTICIPO. Att. VIII. 14. *anticipare* molestiam alicujus.

ANTIQUARE legem. Leg. III. 17. Off. II. 21. i. e. *non recipere, rejicere. Verbum inde natum, quod in tabella scriptum erat: A. P.* i. e. *antiqua probo.*

ANTIQUITAS. *de moribus similibus iis, qui apud antiquos erant, de candore, fide, etc.* Rab. P. 10. Sext. 3. gravissimae *antiquitatis* vir. item Partit. 9.

ANTIQUUS. Rosc. Am. *antiqui* homines. i. e. *simplices, qui ex suo ingenio alios judicant, et quoniam ipsi honesti sunt, alios etiam tales putant.* Quint. 22. *antiqui* officii homo. *v. Antiquitas.* * Verr. IV. 47. *antiquum* opus. Act. I. Verr. 5. artificium *antiquum. de statuis et vasis, in quo genere antiqui praestabant artifices eorum temporum.* * ad Div.

ne *appellentur* quidem, i. e. *objurgentur*. * *rogare*, *hortari*, etc. ad Div. XII. 28. Senatus pro tua dignitate *appellaretur*, h. e. *Senatum hortarer*, *ut decerneret*, *quod esset dignitatis tuae augendae.*

APPELLATIO. *provocatio ad Trib: pl. auxilii causa.* Vatin. 14. * *titulus.* Att. V. 20. *appellatio* inanis, *de titulo Imperatoris sine re: pro quo alias* nomen. *Sic est tamen etiam ap. Suet. Caes.* 77.

APPELLATOR. *qui provocat.* Verr. IV. 65.

APPENDERE. Opt. g. d. 5. non annumerare lectori putavi oportere, sed tamquam *appendere.*

APPENDICULA causae, Rabir. Post. 4. *dicitur actio in aliquem ex capite legis de repetundis: ad quem ea pecunia pervenerit; qualis est Rabiriana. Nam cum ex bonis Gabinii non tantum coactum esset*, *quanti ei lis aestimata erat*, *agebatur in Rabirium*, *quasi ad eum pars pecuniae pervenisset*, *quam Gabinius a Ptolemaeo acceperat.*

APPLICARE. *conjungere.* Fin. II. 12. ut ad honestatem *applicetur* voluptas. *sc. in sententia de summo bono.* * *de discentibus*, *qui magistrum deligunt.* Brut. 91. *applicavi* me ad Molonem. * Or. I. 39. se ad aliquem quasi patronum *applicare.* v. *Applicatio.*

APPLICATIO. *conjunctio.* Lael. 8. (9.) *applicatio* animi, cum quodam sensu amandi. *de amicitia.* * Or. I. 39. *applicationis* jus. *Peregrini vel inquilini*, *Athenis lege*, *Romae consuetudine*, *sibi deligebant aliquem*, *quem sibi adoptarent patronum* (προστάτην), *ad quem ita se*, *ut clientes Romani*, *habebant. Jus* applicationis *igitur est*, *quod habet patronus in eum hominem*, *qui se ad eum applicuit*, *in ejus bona*, *hereditatem*, *etc. an possit v. c. ei heres esse*, *si intestato mortuus sit*, *nec ne. etc. Sed de hoc alio loco fortasse plura dicemus.*

APPONERE. *subornare.* Verr. I. 10. calumniatores e sinu suo *apposuit.* ib. IV. 9. etc.

APPOSITE ad persuasionem, Inv. I. 5. *apte.*

APPOSITUS. *idoneus.* Verr. I. 11. * Inv. II. 54. vitium non contrarium, sed *appositum* et propinquum. v. et ad Att. VIII. 7. extr.

APPRIMO. Fin. III. 9. *pro* apprime. *Sed Davisius et Walkerus malebant:* a primo. *recte. Est autem*, *quod paullo post dixit:* in prima susceptione. *Sic est ibid.* IV. 13. V. 15. *cf. Gronov. ad Senec. de Vit. beat. c.* 7.

APPROBARE. *confirmare argumentis.* Inv. I. 34. *ductum a conductoribus operum publicorum*, *qui dicuntur* approbare opus suum, *cum est ex lege censoria factum*, *ut ostendit Gron. ad Sen. N. Q. II.* 16. *approbari* in sensu Academico est probabile videri. Acad. IV. 32. *approbari* visus.

APPROBATIO assumtionis. Inv. I. 34. i. e. *confirmatio.*

APPULSUS. *accessus.* Nat. D. I. 10. *appulsus* solis. * *motus.* Div. I. 30. Deorum *appulsu* somniare. *de somniis a Deo objectis.*

APTE. Or. 68. sententia *apte* exposita atque absolute. *de numero eo*, *qui cernitur in vincienda oratione.* v. *Aptus.*

APTUS. aptum *dicitur*, *quodcunque ex alio pendet.* Tusc. V. 25. causae aliae ex aliis *aptae* et nexae. Acad. IV. 14. ex qua re una vita omnis *apta* sit. Caecin. 18. non ex verbis *aptum* pendet jus. Tusc. V. 12. ex se ipso ei *apta* sunt omnia; *de eo*, *cujus animi tranquillitas non pendet a rebus externis*, *sed ab internis perpetuisque bonis.* Offic. III. 29. *apta* pinnis, *pro: cui pinnae aptae sunt.* πτερόεσσα. *Sic Virgil. Aen. XI.* 242. caelum stellis fulgentibus *aptum. add. IV.* 482. *Sic saepe etiam Lucretius.* * *apta dicuntur etiam*, *quae recte inter se juncta sunt.* Or. 52. *apta* oratio, *est numerosa*, *in qua ita apta omnia*

philol. c. 8. *de monumento fepulcri* eft Phil. XIV. 13. *v. not.* * *Sidus quoddam.* Nat. D. II. 44.

ARARE. *dicuntur, qui agros habent, quibus colendis vitam fustinent et rem quaerunt.* Verr. III. 5. *etc.*

ARATOR. *qui arat.* Verr. I. 37. II. 13. 64. III. 20. etc. *Sunt autem aratores non folum provinciales, fed etiam cives Rom. qui agros publicos colunt, et pro iis decumas folvunt, ut e Verrinis clare patet.* Verr. III. 20. *aratores* diripere. ibid. 27. fummi *aratores, qui magnas arationes habent.*

ARATIONES. *dicuntur agri, quos quisque arat.* Verr. III. 53. defertae *arationes.* Phil. II. 39. *arationes* grandi foenore et fructuofae.

ARBITER. *eft, in fenfu forenfi, qui aut honoris caufa deligitur ab his, qui controverfiam habent, aut a Praetore datur, ut, non quemadmodum judex e certa formula, quae definiat, quid et quomodo fit judicandum, a qua ei discedere non licet, fed ex fide bona, ex aequo et bono, controverfiam dirimat.* vid. *de discrimine* arbitri *et* judicis, arbitrii *et* judicii, pr. Rofc. Com. 4. 5. Off. III. 16. Top. 10. *arbitrum* adigere aliquem. i. e. *agere, cogere ad arbitrum.* Caecin. 7. *arbiter* familiae hercifcundae, i. e. *rei, hereditatis inter coheredes dividendae. Hinc metaphorice eleganter Chryfippus* Fat. 17. *arbiter* honorarius *inter duas fectas dicitur.* * *Sed eft tamen interdum pro* judice, *ut* arbitrium *pro* judicio. *Nam* Rofc. Am. 39. arbiter *dicitur* judex mandati, *quia etiam in judicio mandati additur:* ex fide bona. * *teftis.* Flacc. 36. quis eft decifionis *arbiter? qui interfuit, eamque factam effe, et quomodo facta fit, teftari poteft? hinc* Verr. V. 31. ab *arbitris* remotus locus. cf. *Cortius ad Salluft. Catil.* 20. 1.

ARBITRATUS. Qu. Fr. II. 4. *arbitratu fuo* aliquem concidere: *pro lubitu.*

ARBITRIUM. *eft judicium ex aequo et bono, ex bona fide.* vid. *Arbiter.* Rofc. Com. 4. judicium eft pecuniae certae, *arbitrium* incertae. *Vid. locum ipfum. Haec* arbitria *dicuntur* honoraria, Rofc. C. 8. *quia arbitris honoris caufa defertur arbitrium. Sed eft tamen etiam interdum pro* judicio. *Nam* Quint. 3. *arbitrium* pro focio, *eft judicium focietatis. Vocatur autem propterea* arbitrium, *quia fimile eft arbitrii. Nam Praetor in formula, in quam judicium dat, addit: ex fide bona. Judicium autem effe, ex eo patet, quod Praetor certam formulam dat, quod in arbitriis non fit.* * *arbitrium* rei uxoriae, Off. III. 15. Top. 17. *eft de dote, poft divortium,* v. *Dies annua, bima, trima.* * Dom. 13. Pifon. 9. *arbitria* funeris. *Sic lege etiam* Sen. poft Red. 7. *non* arbitraria. *v. Gron. ad Liv. XI.* 9. *qui docet,* arbitrium *effe pecuniam, quam focii, h. e. publicani, folvunt pro redimendo jure monopolii, quod vocant: ad quem h. l. provocat Graevius. Sed quomodo ad arbritria funeris haec fignificatio transferenda fit, non oftendit. Hotomannus interpretatur pecuniam vefpillonibus datam, aliisque funus juvantibus.* Arbritria *funt omnes impenfae, quae in funus fiunt. Ita cepit etiam Gutherius de Jur. Pont. II. 9. Hinc dicuntur his locis de praeda, quam cepere ex Ciceronis et patriae interitu.*

ARBOR infelix. C. Rabir. 4. *eft crux. cf. Liv. I.* 26. *Ceterum quae arbores infelices a Rom. dictae fint, docet locus notus ap. Macrob. III.* 20.

ARCA. Qu. Fr. II. 12. *arcae* noftrae fiducia. i. e. *pecuniae.* * Mil. 22. fervi in *arcas* conjiciuntur, ne quis cum iis colloqui poffit.

ARCERE. *continere, coërcere:* Har. Refp. 8. *arceri* otii finibus.

 Tufc.

cinni paene nimis et elaborati; cum v. c. paria puribus respondent, qualia sunt in nobili illa ῥήσει in Rosciana. hinc *argutum *dicitur, quod nimium est in re ceterum bona, ineptum.* ad Div. VIII. 1. *arguta* sedulitas. Or. III. 59. *arguta* manus, *quae scenicorum more verba adjuvat.* v. *Argutiae.* et *Gell. N. A. I.* 5. Or. II. 4. *argutissime* disputare, i. e. *Dialecticorum more, subtilissime.*

ARIDUS. Rosc. A. 27. victus *aridus, et rusticorum, qui raro cibum sumunt, post quem manus lavandae sint; unde ipsa vita rustica* arida *dicitur* Quint. 30. *cf. Burman. ad Quintil. Inst. Or. II.* 8. *p.* 134. *qui* vulgarem cibum *interpretatur.* *Or. II. 38. *aridum* genus orationis, *est subtile, jejunum, sine ornamentis et suavitate, quale est Dialecticorum et reliquorum, qui artis praecepta tradunt. Sic Seneca saepe rhetores et declamatores* aridos *vocat, eodem sensu. v. Gron. ad Sen. Contr.* 34.

ARIES. *est machina bellica, qua muri percutiuntur et rumpuntur.* Offic. I. 11. quamvis murum *aries* percusserit. *v. Lips. Poliorcet. III.* 1. *hinc transfertur ad argumenta, et cetera, quibus contra aliquem utimur.* *Top. 17. ex quo *aries* ille subjicitur in vestris actionibus. *Gesnerus V. Cel. ad Varron. R. R. p.* 329. *putat ductam metaphoram e re rustica, ubi arietes capreolos fulciunt: cui etiam verbum subjiciendi favet, ut de ea interpretatione dubitari non possit.*

ARISTOLOCHIA. Div. I. 10. *est herba, quae ex eo nomen invenit, quod parturientes juvet, ut tradit Dioscorides III. 4. cf. Salmas. ad Solin. p.* 504. *Contra serpentum morsus vulere, ut tradit Cic. l. c. alii etiam ex veteribus docuerunt, quos laudat ad h. l. Davies.*

ARMAMENTA. in Arateis: omnia caute *armamenta* locans tuto labere sub undas. *instrumenta navium et alia. v. Graev. ad Flor. IV.* 3, 76.

ARMAMENTARIUM. *est navale, et locus, ubi armamenta, arma reponuntur.* C. Rabir. 7. ex *armamentariis* pop. R. arma dantur. Or. I. 14. Philo architectus, qui Atheniensibus *armamentarium* fecit. etc.

ARMARIUM. *est scrinium, loculus, in quo vestes, vasa, aurum, libri, pecuniae reponuntur.* Verr. IV. 12. Cluent. 46. etc.

ARMATURA levis. Phil. X. 6. etc. *est velitum, quorum arma erant gladius, hastae, et parma: ceterorum militum est* gravis armatura. *Lips. de Re mil. III.* 1. Div. II. 10. Sed haec nobis fuerit, tamquam *levis armaturae*, prima orationis excursio; nunc cominus agamus, etc. *quo loco levis armatura pro ipsis velitibus ponitur.*

ARMILLAE. *ornamenta militaria.* de Rep. IV. ap. Priscian. *Armillae*, quae brachialia vocantur. *v. Graev. ad Flor. I.* 1. 12. *ubi docet, eas proprie* viriolas *dictas, et Gron. ad Gell. II.* 11.

ARRIDEO. Opt. g. d. 4. Cum adhibiti derideantur. Nam *si arrideantur*, esset id ipsum Atticorum: *probentur.*

ARRIPIO. *disco, probo.* Rosc. C. 11. quod ipse celeriter *arripuit*, id cum tarde percipi videt. Mur. 30. haec *(Stoicorum placita)* Cato *arripuit.* Nat. D. I. 27. *arripere* rem nullo modo probabilem. Cato 18. non cani, non rugae repente auctoritatem *arripere* possunt. ad Div. XI. 10. *arripere* omne genus, etc. *de cogendis militibus.* *accusare.* Planc. 23.

ARROGANTER. ad Div. XI. 13. *arroganter* sustinent, *int. hostem.* i. e. *animose et cum contemtu hostis.*

ARS. Or. II. 11. ad *artem* revocare: *quod quomodo fiat, ibidem docetur.* *Artes *saepe in libris rhetorum sunt libri de arte dicendi. Sic* de Inv. I. 6. *artes* antiquae, et alibi.

ARTI-

autem ap. Cic. assectae *semper vilioris generis;* assectatores, *de quibus statim, non item. Sed dicitur tamen ap. Nep. Att.* 7. *Legatus*, Praetoris *assecla*.

ASSECTARI. *dicuntur, qui aliquem honoris et gratiae causa in comitia, curiam, forum, domumque deducunt,* Sic Or. I. 56. *dicitur* Ser. Galba Consularis P. Crassum aedilitatem petentem *assectatus* esse, quod Crassi filiam C. filio suo despondisset.

ASSECTATOR. *qui assectatur.* Verr. II. 11. Africani vetus *assectator.* Balb. 27. cum ducibus ipsis, non cum comitatu *assectatoribusque* confligant. Petit. Conf. 9. assidua *assectatorum* copia. *h. l. distinguuntur clare a salutatoribus et deductoribus: quamquam et horum* assectatio *dicitur, ibid. Eos autem distribuit in voluntarios, et eos, qui id debent.*

ASSECTATIO. *opera assectandi.* Muren. 34. tenues homines habent hanc in nostris petitionibus operam atque *assectationem. Ex quo loco colligas,* assectationem *de tenuibus hominibus, clientibus dici tantum*, qui *et soli apud Ciceronem* assectatores *dicuntur.* Sed *ut generale est* assectari, *neque de tenuibus solum*, sed *principibus etiam dicitur* (v. *Assectari*): *sic* assectatio *etiam utrique generi communis est. Testis locus classicus* de Petit. Consul. 9. *Et quoniam* assectationis *mentio facta est, id quoque curandum est, ut quotidiana cujusque generis, et ordinis et aetatis utare, etc.* Hujus autem rei tres partes sunt: *una* salutatorum, *altera* deductorum, *tertia* assectatorum, etc. *Quorsum autem hae assectationes pertinuerint, ibidem docetur his verbis:* Nam ex ea ipsa copia conjectura fieri poterit, quantum sis in ipso campo virium et facultatis habiturus.

ASSENTIOR. ad Div. I. 9. *assentiri* temporibus, *pro inservire.* **assensa.* Acad. IV. 31. i. e. *pro certis habita et perceptis.* *ad Div. IV. 4. *id* tibi nullo modo *assentior.*

ASSEQUI. *passive* est Verr. II. 73. *nisi vitiosa est lectio.*

ASSERERE. Flacc. 17. Cum in causa liberali, eum, qui *asserebatur*, cognatum suum esse diceret. Asserere *in foro dicitur et is, qui eum, quem quis sibi, tamquam suum servum, vindicat, liberum esse testatur, et ab eo, qui vindicat, defendit; et, qui in servitutem vindicat. Utriusque est* assertio *et* vindiciae, *utriusque* asserere *et* vindicare, *uterque* assertor: *sed alter* in servitutem, *alter* in libertatem: *quod patet e Livio III.* 44. *sq. qui locus est classicus. h. l. est ejus, qui vindicat in libertatem.* **in Lexico Nizoliano ex* Offic. III. 13. *assertur*, ut illi *asserunt: sed non est neque in bonis codd. neque edd. cf. Borrich. Vindic. p.* 17.

ASSERTIO. Acad. I. 12. *assertione* approbare. *Sed Davisius recte reposuit* assensione.

ASSERVIO. Tusc. II. 24. toto corpore contentioni vocis *asservire.* i. e. *cum voce una totum corpus contendere.*

ASSEVERO. Verrin. II. 10. utrum *asseveratur* in hoc, an tentatur? h. e. *utrum serio ista dicuntur, an tantum periculi faciendi causa, si forte hujusmodi defensionem probare possit?*

ASSESSIO. ad Div. XI. 27. oblitumne me putas, quae tua fuerit *assessio*, oratio, confirmatio.

ASSIDUUS. *locuples*, Top. 2. *e XII Tabb. assiduo* vindicem *assiduum* esse, id est, locupletem locupleti. *quia sc. sit ab* aere dando, *ut ait Quintil. X.* 5. *cf. Gell. VIII.* 8. *XVI.* 10. *Sed haec notio verbi postea obsolevit. Ciceronianae notiones hae sunt:* 1) *qui perpetuo in loco aliquo versatur.* Rosc. Am. 6. *assiduus* in praediis esset. ibid. 29. *assidui* erant Romae. ibid. 16. qui liberos suos *assiduos* agricolas esse volunt. h. e. *semper in agris esse, et in praediis; neque enim de iis sermo est, qui rustico opere, aran-*

neque quicquam mihi *assumsi*, nec hodie *assumo*. * *in syllogismo est* assumere, *cum majori propositioni, quam vocant, subjicimus minorem.* Divin. II. 53. Sed cum bis sumsit, quod voluit *(haec est* propositio major, *quae Ciceroni simpliciter* propositio *dicitur)* id tamen *assumit*, quod concedi non potest. ibid. *Assumit* autem Gratippus hoc modo: Sunt autem Dii etc. * *in rhetoricis* assumere, *est extrinsecus petere argumenta, non ex ipsa causa.* Top. 2. alii loci in eo ipso, de quo agitur, haerent, alii *assumuntur* extrinsecus. cf. Or. 35.

ASSUMTIO. Fin. III. 5. *assumtione* digna *sunt* προηγμένα. * Inv. I. 34. assumtio, *est minor propositio syllogismi.*

ASSUMTIVUS. Inv. I. 11. *assumtiva* constitutio, *quid sit? vid. ibid.*

ASSUS, *a, um.* ad Div. IX. 20. usque ad *assum* vitulinum opera producitur. * Att. XII. 6. pro isto *asso sole*, quo tu abusus es in pratulo nostro, a te nitidum solem unctumque repetimus, i. e. *pro eo, quo usus es sine unctione. vid. Buchner ad hunc l. et Casaub. ad Pers. p.* 346. *s. ut placet Manutio, pro insolatione sine coena, etiam cum coena lauta et uncta.* * Qu. Fr. III. 1. in balneariis *assa* in alterum apodyterii angulum promovi. h. e. *sudatoria, ut Seneca appellat,* s. *sudationem, ubi sudabatur tantum, sine lotione. Vid. Salmus. ad Carinum c. 17. p. 810. b. Figuram ejus ex antiquo monumento exhibet J. A. Fabricius ad Sextum Emp. p.* 30. *Casaubon. ad Theophr.* περὶ ἀναισχυντ. *p. m.* 144. *distinguit* assam cellam *a* sudatoria, *et in nonnullis balneis quatuor cellas fuisse ait, in quibus praeter sudatoriam assa fuerit, quod ex h. l. et ex Dial. Adriani cum Epicteto confirmat. In loco Ciceronis quidem non diserte a sudatoria cella distinguitur assa. Quo modo autem assa cella a sudatoria discreparet, vellem demonstrasset Casaubonus.*

ASTRA. Att. II. 25. tollere laudes ad *astra*. ibid. 21. decidere ex *astris*. i. e. *amittere laudem.*

AT. *servit objectionibus.* Verr. II. 6. *At* enim istum soli Siculi persequuntur, etc. Fin. II. 24. *At* enim sequor utilitatem, etc. *et infinitis locis aliis.* * *saltem.* Verr. III. 85. si non ponam, *at* aliquam rationem afferre etc.

ATER. Att. II. 41. albus *aterve* fuerit, ignorans.

ATOMUS. *femin. g. Corpusculum minutum et individuum, quo in explicanda origine mundi utebatur Democritus et post eum Epicurus.* Fin. I. 17. Nat. D. I. 20. etc.

ATQUE. *inservit initiis et transitionibus.* Or. I. 22. *Atque*, inquit Sulpicius, hoc primum a te quaerimus. Legg. III. 9. *Atque* ut Flaminium, et ea, quae prisca sunt, relinquam. Catil. III. 6. *Atque* illud, quod primum faciendum fuit, factum atque transactum est. cf. Or. I. 4. *init.* ad Div. XI. 28. etc. * *cum* adeo *in correctionibus adhibetur, inprimis cum intendi sententiam volumus, ut sit, sive potius.* Att. I. 14. ego princeps *atque adeo* secundus fui. Rosc. Am. 10. hoc consilio, *atque adeo* hac amentia impulsi, etc. ibid. 35. Si prodierit, *atque adeo*, cum prodierit. * *statim, confestim.* Legg. II. 4. Si in jus vocat, *atque* eat. *Nam sic legendum, videre viri docti. De hac vi particulae vid. Gron. ad Liv. XXVI.* 39. *Duker. et Drak. ad XXVII.* 21. *et alios Davisio ad h. l. citatos.*

ATQUI. ad Div. VI. 6. *atqui* utebar familiarissime Caesare. ad Att. VII. 7. *atqui* certe ille agere debuit. Nat. D. II. 7. *atqui* nihil melius est mundo. Verr. II. 59. Quid vero? modum statuarum haberi nullum placet? *atqui* habeatur necesse est.

ATRAMENTUM. Nat. D. II. 50. *succus sepiae.* ad Div. IX. 21. *atra-*

Vul-

Vulgo praedicatum. v. Inv. I. 26. * *in re pecuniaria dicitur, quam hodie vulgo* assignationem *vocant, cum non ipsi solvimus ex arca, sed ab alio, qui nobis aut debet, aut pro nobis solvere paratus est, amicitiae ergo.* ad Div. XVI. 24. Att. XVI. 3. in *attributione* mihi ignota nomina. h. e. *homines, a quibus mihi solvere vult, ignoti sunt mihi.* Attic. XVI. 1. *est de solutione pecuniae, quae attributa est a creditore.*

ATTRIBUTUS. Verr. I. 13. pecunia *attributa*, h. e. *quae nobis solvitur ab alio, data assignatione, quam hodie vocant.* Verr. III. 70. societates, unde erat *attributa* pecunia. Att. XIII. 22. *attributos* quod appelles, valde probo. *Attributi sunt ii, a quibus attributa est pecunia, a quibus debitor solvit.*

AVARITIA. Fin. IV. 27. *avaritiae, in plur.* Verr. II. 54. *avaritia* hians et imminens.

AUCTOR. *Hujus vocabuli multiplex est et varius apud Ciceronem usus. Quas nos quidem observavimus diversas significationes, hae sunt:*

1) *is, a quo fama orta est, et qui dicere potest, unde habeat, quae dicit.* ad Div. XII. 4. Rumor erat -- *auctor* erat nemo. *Unde* auctor *etiam pro nuncio est.* vid. *Gron. ad Liv. V.* 1. *Heins. et Burm. ad Ovid. A. II.* 6. 34.

2) *praeceptor.* Off. II. 2. quamquam in antiquissima philosophia, Cratippo *auctore*, versaris.

3) *qui exemplum rei faciendae dedit: qui rem facere suadet aut praecipit exemplo.* Academ. IV. 3. nec literarum Graecarum nec philosophiae jam ullum *auctorem* requiro, *sc. cum Africanum et Catonem habeam, qui didicerunt.* Off. III. 7. num locupletiores quaeris *auctores*? Verr. III. 33. Cur non, hoc *auctore*, etiam Romae servi ad vectigalia accedunt. Verr. V. 26. Unum *auctorem* facti tui profer. Fin. IV. 16. Cato omnium virtutum *auctor.* i. e. *exemplar.*

4) *qui rem facere suadet, aut jubet, aut permittit.* Div. I. 15. aves *auctores, sc. rerum suscipiendarum aut omittendarum.* cf. Attic. I. 19. et Dom. 29.

5) a) auctor legis *dicitur, qui primum legem scivit*, Dom. 30. b) *legis suasor, adjutor, laudator*, Agr. II. 5. Leg. III. 16. *cf. Gron. ad Liv. II.* 56. c) *qui legem ferri jubet, quod erat Senatus; unde* Senatores *auctores* legum *dicuntur*, Verr. V. 67.

6) *auctores* in Senatu, Brut. 34. *aut* consilii publici. Or. I. 49. *sunt principes Senatores, h. e. Consulares, et qui habent jus sententiae priori dicendae, adeoque rei alicujus auctores fieri possunt. item, qui multum valent in Senatu, ut* Or. III. 17. *item, qui alicujus rei in Senatu auctores sunt decernendae.* Att. III. 18. *in quorum sententiam fit SCtum*, ad Fam. XV. 4. Regem Ariobarzanem, te *auctore*, commendatum habeam. h. e. *e SCto in tuam sententiam facto. cf. Gronov. ad Liv. XXIV.* 43.

7) *fide dignus.* Leg. II. 6. *auctor* haud deterior Theophrastus Timaeo.

8) *testis.* Flacc. 17. gravis *auctor* injuriae publicae.

9) *qui alicujus injurias defendit et accusando vindicat; quia sc. est auctor judicibus rei puniendi.* Flacc. 22. *auctorem* querelarum et doloris sui habent. *item:*

10) *defensor quicunque, qui alicujus rem causamque gerit.* Flacc. 15. *auctor* suae civitatis. *Gronov. de Pec. Vet. IV.* 3. *p.* 374. *Sic* Sext. 66. *optimatium defensores et principes dicuntur, auctores* et conservatores civitatis. i. e. *defensores.* Planc. 13. *auctor* societatum multarum *fuisse dicitur, qui publicanorum defensor fuit, multaque pro iis gessit cum fide.* cf. Cluent. 24. Verr. V. 67. judices *dicuntur* auctores legum, judiciorum et juris.

11) *est venditor, qui suum esse spondet, quod vendit, et eius vendendi se potestatem habere: adeoque, actione tenetur de evictione, unde auctoritas, vid. Auctoritas; aut periculum judicii praestat, ut in mancipio.* Caecin. 10. *auctor* fundi. *cf. Gronov. ad Senec. Consf. ad Marc.* 10. *Hinc ductum esse illud videtur* Muren. 2. Quod si in iis rebus repetendis quae mancipii sunt, is periculum judicii praestare debet, qui se nexu obligavit. profecto etiam rectius iu judicio Consulis designati is potissimum Consul, qui Consulem declaravit, *auctor* beneficii populi Rom. esse debet. *Ceterum venditor est auctor primus; qui autem spondet pro eo, rem esse ejus, vendique potestatem eum habere,* auctor secundus. *v. Salmas. Mod. usur. p.* 728. 733. 694. Verr. V. 22. quod a *malo auctore* emissent, diutius se obtinere non posse: *qui evictionem praestare non posset. Ab hoc verbo* auctio *videtur* venditionis *vim accipere, non ab augendo pretio in licitando, ut vulgo statuunt.*

12) *tutor.* Caecin. 25. dos, quam mulier, nullo *auctore*, dixisset: *non adhibito tutore, qui in rebus mulierum auctor est.*

13) Cluent. 5. *auctores* nuptiarum; *sunt parentes, cognati, tutores, qui nuptias aut confecerunt, aut probarunt, aut tabulas nuptiales obsignarunt.*

14) Dom. 14. *auctor* comitiorum centuriatorum et curiatorum; *est, qui habet comitia, iisque praeest.*

15) Verr. V. 67. *Senatores dicuntur* auctores judiciorum et juris, *quia judicia haberi volunt, ea administrant, et suum cuique jus reddi volunt.*

16) *Senatus quo sensu* auctor *sit*, Patres auctores *fiant*, v. in *Auctoritas Senatus.*

17) Or. I. 45. auctor *dicitur de ingenio. vid. Jens. Lect. Lucian. I.* 8.

AUCTORITAS. *tribuitur ei, qui, quocunque sensu, auctor* 1) *est, nunciando, jubendo, suadendo, inveniendo, docendo, vendendo, testando, defendendo, rogando, exemplum praeeundo, etc.; aut* 2) *esse potest; aut* 3) *esse posse putatur. Est ergo*

1) auctoritas *ejus, qui primus quid invenit et fecit.* Inv. I. 28.

2) *sententia judicum; non solum quia auctores sunt condemnationis vel absolutionis, sed etiam, quia eo ipso auctores sunt alicujus rei omittendae, vel licentiae, ejus faciendae impune.* Verr. III. 94. providete, ne *auctoritate* vestra, *(sententiis vestris absoluto Verre)* avaritiae viam patefaciatis illustrem atque latam.

3) *est defensoris et accusatoris.* Sull. 1. quantum ille *(accusator)* de mea *auctoritate* deripuisset. Verr. III. 5. expectate *auctoritatem* accusationis meae. i. e. *dum ego vobis accusando fiam auctor Verris condemnandi.*

4) *est confirmantis aliquid, sed ita, ut differat ab ea, quae est testimonium dicentis.* ad Quir. p. R. 7. audistis non solum *auctoritatem, (sc. dicentis a me remp. servatam)* sed etiam testimonium.

5) *exemplum.* Sext. 6. reipubl. capessendae *auctoritatem* praescribere. *sc. commemorando ejus tribunatu.* Tusc. II. 22. valuit *auctoritas* etc. Leg. I. 13. in disserendo aliorum *auctoritati* parere. h. e. *ea methodo uti, qua alii usi sunt.* Verr. III. 93. Antonii facto atque *auctoritate* defendito. V. 32. *auctoritas* majorum. i. e. *quae majores fecere, ut nobis exemplum praeirent.* N. D. III. 38. *auctoritatem* dare. i. e. *exemplum.* Lael. 21. utrumque egit graviter, *auctoritate* et offensione animi non acerba; h. e. *ut non daret exemplum amicitiae acerbe ruptae.* Rosc. Am. 6. *auctoritate* causam nobilitatis defendit; *scil. apud municipes suos, quod exemplo suo suaderet, nobilitatis partes sequi.* Verr. III. 19. *auctoritatem* superiorum

Prae-

Praetorum repudiare. ibid. 6. etiam exemplum et *auctoritas* junguntur.

6) *consilium*. Att. X. 1. *auctoritas*. ejus mihi vivit, h. e. *etiam mortui consilium sequor*. Off. III. 30. eorum *auctoritate* pax facta. cf. Cato 6. Off. III. 27. I. 23. ad Div. VI. 6. Verr. I. 42.

7) *est philosophorum, quorum sententias libenter amplectuntur homines*. Acad. IV. 22. inconstantia levatur *auctoritas; quod eos non facile auctores sequimur, qui inconstantes sunt in sententiis*. Off. I. 1. summa doctoris *auctoritas* et urbis; *quia eruditissimus est, adeoque bonus auctor philosophiae, et in urbe inventa est philosophia*. Div. I. 39. nemo philosophus aliter sensit, in quo esset *auctoritas*. Off. III. 29. maxima *auctoritate* philosophi. Acad. IV. 3. ad unius se *auctoritatem* conferre.

8) *opinio insignis de alicujus virtute, doctrina, etc.* Verr. III. 90. *auctoritas* eorum est tanta, ut etiam delicti suspicionem tegere possit. Manil. 15. Imperatoris *auctoritas*. Verr. I. 2. judiciorum *auctoritas* constituta. Brut. 67. *auctoritate* eget, *de eo, cujus nullum nomen in patronis causarum erat, cum diligentissimus esset*. Leg. I. 5. nunc ab uno magna *auctoritate* et scientia sustinetur. Cato 18. non cani, non rugae repente *auctoritatem* afferre possunt.

9) *quaecunque res, cujus aliquis auctor est*. Acad. I. 9. *auctoritas*, veteris disciplinae, *(sc. Academicae)* h. e. *disciplina, cujus veteres Academici auctores fuere*.

10) *auctoritate alicujus utimur, cum eum auctorem, approbatorem, consentientem nobis, dicimus*. Div. I. 43. leges suas *auctoritate* Apollinis confirmavit. Acad. IV. 5. in eorum *auctoritate* delitesceret. Div. I. 1. ut ab ultimis *auctoritatem* repetam. Tusc. V. 12. hujus sententiae gravitas a Platonis *auctoritate* repetatur: *inde, quod auctorem habet Platonem*. Lael. 1. sermo positus in veterum hominum *auctoritate*. i. e. *qui a veteribus habitus dicitur*.

11) *narrantis et testimonium dicentis fides, item, rebus narratis, etc. facta fides*. Off. II. 9. Att. V. 21. Flacc. 22. *auctoritatem* esse in eo testimonio, etc. Div. II. 54. *auctoritatem* nullam debemus rebus commenticiis adjungere. ibid. 17. 22. quid haruspicina *auctoritatis* habeat. ibid. 59. somniorum *auctoritas*. Lael. 25. cum ad vanitatem accessit *auctoritas*. h. e. *si is assentatur, qui auctor esse posse, qui fide dignus videtur*.

12) *approbatio*. Tusc. IV. 34. amori *auctoritatem* tribuere. cf. Phil. III. 2. Div. I. 3.

13) *sententia, cujus se quis auctorem profitetur, judicium de re aliqua*. Cluent. 50. errat, si quis in orationibus nostris *auctoritates nostras* se consignatas habere arbitratur. Manil. 22. *auctoritatem* suam defendere. ibid. 20. Catuli *auctoritas* et sententia. Nat. D. III. 3. mihi hoc persuasum est, *auctoritate* majorum. i. e. *quia majorum sententia fuit*. cf. Lael. 4.

14) *quicquid facimus, quo auctores alicujus rei faciendae, credendae, fieri possumus*. Cluent. 42. *auctoritas* censoria, *dicuntur notae Censorum, quibus auctores fiunt, aliquem criminis cujusdam reum esse*. Nat. D. III. 38. utrum poëtae Stoicos depravarint, an Stoici poëtis dederint *auctoritatem*. i. e. *amorem probando, fecerint, ut poëtae tam multa de amore, etc.* ad Qu. Fr. I. 3. spero, si quid mea spes *auctoritatis* habet.

15) *ejus est* auctoritas, *qui primus legem scivit*. Dom. 31. sc. *quia reliquis est auctor legis sciscendae, et primi suffragium plerumque tota praerogativa, ut praerogativae ceterae centuriae sequuntur. v. Praerogativa.*

16) *voluntas jubentis, rogantis, hortantis, docentis, suadentis*. Or. I. 23. ibid. 1. Verr. I. 40. *auctoritas* patris. cf. Caecin. 18. verba servire hominum consiliis et

 aucto-

bunt. Div. I. 18. *auctoritatem* vetustatis habet. i. e. *valet, quia vetus est.* ad Div. IX. 9. preces meae apud eum non minus *auctoritatis* habent. Off. III. 30. utilitatis species ab honestatis *auctoritate* superata est. h. e. *honestius plus valuit.* ad Div. I. 7. *auctoritatem* habet officii nostra propugnatio potius, quam sententiae.

28) auctoritas *est hominum honoratorum et potentium, quatenus veremur, ipsos laedere, iis, negare aliquid, etc.* Verr. I. 48. Ligur *(Senator)* non dubitat, quin aequitate causae et *auctoritate* sua commovere hominem posset -- ad extremum petere coepit, *ne* usque adeo suam *auctoritatem* contemneret gratiamque despiceret.

29) *species et ostentatio magnae eruditionis et sapientiae etc. assumta*, Div. II. 67. de atomis Democriteis: nec cognovi quemquam *(praeter Democritum)*, qui, majore *auctoritate*, nihil diceret.

30) *solutium.* ad Div. VI. 6. animum tuum hominis amicissimi -- *auctoritate* confirmandum puto.

31) *Augurum auctoritas.* Leg. II. 12. maximum jus est Augurum, cum *auctoritate* conjunctum. ibid. nihil sine Augurum *auctoritate* posse cuiquam probari. *Sc. Augures sunt auctores rerum gerendarum et omittendarum. Hinc auguria et auspicia ipsa dicuntur* de Har. Resp. 14. rerum gerendarum *auctoritates. Huc pertinet* religionum *auctoritas, qua respublica regi dicitur,* Div. I. 40.

32) *ipsum decretum, et quod decretum est.* Leg. II. 19. haec jura Pontificum *auctoritate* consecuta sunt. ibid. 21. maneret Pontificalis *auctoritas.*

33) Senatus auctoritas. *quamquam in genere est voluntas Senatus et quicquid Senatus decrevit*, approbavit; *tamen non una ejus est interpretatio. Itaque distincte de ea agemus.*

a) Leg. III. 12. potestas in populo, *auctoritas* in Senatu sit. *Cum Romulus Senatum instituisset, ejus auctoritas omnis in hoc uno cernebatur, ut consultus a Rege, quid de quaque re videretur, diceret. Eo tempore igitur* auctoritas Senatus *nihil erat, nisi* consilium Senatus. Liv. I. 9. tum ex *consilio Patrum* Romulus Legatos circa vicinas gentes misit. *Romulo mortuo, cum plebs novum Regem creare cogitaret, idque Patres impediri non posse viderent, ipsi Regis creandi auctores fuere. Atque hic accessio aliqua auctoritatis Patrum facta est, quae in hoc cernebatur, quod primo comitia Regis creandi haberentur* auctoribus Patribus, h. e. jubentibus s. permittentibus, *et quod in iis populus jusserat, non valeret, nisi* Patribus auctoribus, h. e. *probantibus. v. Liv. I. 17. His terminis circumscripta mansit auctoritas Senatus, donec exacti Reges essent, et iis successissent Consules annui. Quamquam enim Consulibus nihil deminutum erat ex potestate regia, auctore Livio II. 1. tamen, quoniam summa potestas a Bruto ad populum traducta, et cum eo agi coeptum erat, si quid fieri extra ordinem Consul vellet, ex eoque alterum genus comitiorum extiterat, nempe legibus ferendis, ea auctoritas Senatus, quae in comitiis creandis, Regibus, et postea Consulibus fuerat, ad comitia legibus ferendis traducta est. Liv. II. 2. extr.* Brutus ex SCto ad populum tulit, ut omnes Tarquiniae gentis exsules essent. *Accessit illud ex nova reipublicae descriptione*, ut Senatus auctoritate uterentur magistratus, et *(tantum)* quasi ministri gravissimi consilii essent, Cic. Sext. 65. *ut adeo non solum ad comitia auctoritas Senatus pertineret, sed ad omnia, quae vel a populo, vel a Consulibus agerentur. Ita celeriter ad ἀκμὴν Senatus auctoritas pervenit. Et id quidem, quod ultimum accessit auctoritati Senatus, mansit perpetuo: quae autem ad comitia pertinebat, ea ita sensim*

audio, *est repudio*, quod dictum est. cf. Verr. III. 34. * Fat. 3. ponere *ad quod* te *audi* . . a, sc. dicentem. * Or. II. 7. quod se *in eum audisse*, dixisset. i. e. *reprehensum esse*.

AUDITIO. *rumor*. Planc. 23. *auditiones* fictae. ad Div. VIII. 1. tenuissimam *auditionem* de ea re accepi. * Verr. I. 46. *auditione* expetere coepit feminam, i. e. *cum tantum audisset, eum formosam esse*.

AUDITOR. Dom. 24. ille ne *auditor* quidem suae gloriae, ego etiam spectator meae laudis esse potuissem.

AVELLO. Tusc. IV. 11. aegrotatio *avelli* non potest.

AVERRERE pecuniam a sociis. Verr. III. 75. 96. *eripere*. Sed lectio dubia est.

AVERSOR. Verr. V. 58. *aversor* pecuniae publicae.

AVERSUS. Or. II. 63. adversus et *aversus* impudicus es. Tusc. IV. 15. *aversus* a ratione. *repugnans rationi*.

AVERTERE. *furari, in rem suam convertere*. Verr. III. 19. *avertere* pecuniam domum. conf. II. 58. I. 4. III. 69. * Att. XVI. 7. qui me a tanta infamia *avertit*. i. e. *prohibuit*. * ad Div. XII. 6. omen *avertant* Dii. *formula, qua utebantur, cum aliquid accidisset, aut dictum esset, quod mali ominis esset. Quare? v. ap. Casaub. ad Theophr.* περὶ δεισιδαιμ. *p. m.* 212.

AUFERRE. *accipere*. Rosc. 4. qui unquam ad arbitrum, quantum petit, tantum *abstulit*. * Quint. 5. paucos dies *aufert* a Scapulis. i. e. *impetrat paucorum dierum dilationem. v. Passerat. ad h. l. et Graev. ad VI. ad Div.* 12. * ad Div. II. 7. ne te *auferant* aliorum consilia. ad Div. VIII. 17. bona mens iracundia et amore *ablata*. *sc.* auferri *dicuntur, qui affectibus aut quacunque ratione transversi rapiuntur, neque rationem audiunt, atque ita male agunt. v. Gron. ad Liv. XXXV.* 12. *Dukerum ad Flor. II.* 6. *Burm. ad Ovid. Her.* 6. 31.

AUGEO. Offic. II. 6. *augere* hominem. i. e. *ejus commodis inservire*. * *est etiam oratoris, cum amplificat*. Or. I. 21. *v. Amplificatio*. * Off. II. 20. neque verbis *auget* munus suum.

AUGUR. *interpres omnis augurioram*. ad Div. VI. 6. quare cum, ut *augures* et astrologi solent, etc. * *Sacerdotum genus Romae, cui interpretatio auguriorum erat publice mandata*. ad Div. VI. 6. ego *Augur* publicus. ibid. III. 10. *Augurem* olim Romae cooptari non licebat, etc. *vid. inprimis* Legg. II. 8.

AUGURALIS. Brut. 77. jus *augurale*. ad Div. III. 11. libri *augurales*, i. e. *de jure augurali, quos Appius scripserat*. Divin. I. 33. *augurales* libri Etruscorum. ad Div. III. 11. *auguralis coena: quam dabant novi Augures. Varr. R. R. III.* 6.

AUGURARE. *augurio explorare voluntatem Deorum*. Legg. II. 8. salutem *augurant*.

AUGURATIO. *auspicium, divinatio*. Div. II. 30. quae tandem ista *auguratio* est ex passeribus.

AUGURATUS, *a, um, consecratus: de locis, quae ceteris ceremoniis consecrantur, cujusmodi loca omnia* templa *vocantur*. v. *Templum*. Vatin. 10. in illo *augurato* templo ac loco. i. e. *pro rostris*.

AUGURATUS. *sacerdotium Augurum*. Vatin. 9. ne diutius loquar de *auguratu* tuo. Div. I. 17. lituus insigne *auguratus*. * *scientia Augurum*. ibid. scientia *auguratus*.

AUGURIUM. *ipsa actio auspicandi: hinc: augurium* agere, capere, etc. Div. I. 17. Offic. III. 16. etc. Div. I. 47. salutis *augurium* (οἰώνισμα ὑγιείας) *Dio Cassius L. XXXVII. p.* 40. *explicat quid sit*: τοῦτο δὲ μαντείας τις τρόπος ἐστὶ πίστιν τινὰ ἔχων, εἰ ἐπιτρέ-

πει σφίσιν ὁ Θεὸς ὑγιείαν, τῷ δήμῳ αἰτῆσαι, ὡς οὐχ ὅσιον, οὔτε αἴτησιν αὐτοῖς, πρὶν συγχωρηθῆναι, γενέσθαι, etc. cf. Interpr. ad Sueton. August. 31. *Lipf. ad Tac. A. XII.* 22. Augurium capere *etiam de privatis dici*, *et* augurium *etiam pro omine quocunque*, *atque adeo oraculo dici*, *docet Cel. Burman. ad Sueton. Aug.* 95. * *interpretatio aufpiciorum, et futuri inde praedictio.* ad Div. VI. 6. conftitui apud te auctoritatem *augurii* et divinationis meae. etc. * Cato 4. fcientia juris *augurii.* cf. ad Div. III. 9. *de quibus locis vid. Gronov. ad Gell. I. praef.*

AVIARIUM. Qu. Fr. III. 1. *locus*, *ubi aves aluntur*, *vel neceffitatis et utilitatis*, *vel voluptatis et fuavitatis caufa. Ex pofteriori genere fuit aviarium, de quo fermo ap. Ciceronem. De aviariis vid. Varr. R. R. III.* 3. *et* 4.

AVIS. ad Div. VII. 28. quafi *avem albam* videntur bene fentientem civem videre: *proverbialiter de re rara.* Div. I. 16. averfa *avi.* i. e. *contra aufpicia.*

AULAEUM. *velum pictum, cujus non folum in aedibus*, *(Cortius ad fragm. hift. p.* 960.*) porticibus*, *(Propert. II.* 23. 46.*) ufus*, *fed etiam in theatris.* Coel. 27. deinde fcabilla concrepant, *aulaeum* tollitur. *De iis eft inprimis infignis locus Ovid. Met. III.* 111. *fq. cf. Lucr. IV.* 73. *fq.*

AULOEDUS. Muren. 13. ut ajunt in artificibus Graecis, eos *auloedos* effe, qui citharoedi fieri non potuerint.

AURA. *ab vento leniori traducitur ad quamcunque rem*, *quae nos aliquo propellit*, *fc. ut agamus aliquid*, *aut confequamur*; *non*, *quod vulgo exiftimant*, *ad favorem tantum levem populi. Nam ipfe favor ille* aura *propterea dicitur*, *quia homines ad eas res agendas impellit*, *quas agere non conveniebat*, *aut ne animus quidem erat.* Harufp. Refp. 20. Sulpicium longius, quam voluit, *aura popularis* provexit. Verr. I. 13. fperat, fibi *auram* poffe aliquam afflari in hoc crimine, *voluntatis affenfionisque* eorum, h. e. *fe voluntate eorum et affenfione*, *qui Cn. Carbonem oderint*, *tamquam aura fecunda*, *ex hoc crimine everfurum et tamquam fcopulos praetervecturum.* Muren. 17. totam opinionem *(fc. de eventu comitiorum)* parva nonnunquam *aura rumoris* commutat *(tamquam curfum navis).* Sext. 47. extr. Q. Catulus, quem neque periculi tempeftas, neque *aura honoris* potuit unquam de fuo curfu dimovere. *Ap. Liv. XXII.* 26. aura favoris popularis, *dicitur* de gratia apud populum, *fed quatenus C. Terentius*, *qui jam animum attollebat ad confulatus fpem*, *hac gratia ad confulatum fe perventurum putabat. XXX.* 45.*extr. tamen eft de levi populi favore fimpliciter.*

AURICULA. Qu. Fr. II. 15. Ita me et effe et fore fcito *auricula* infima molliorem.

AURIS. Arch. 18. *aures* fuas dedere poëtis. Att. II. 14. fitientes *aures.* Arch. 6. *aures* defeffae. Or. 29. *aures* avidae et capaces. *fc. in dijudicandis verborum complexionibus, earumque jufta magnitudine.* Rabir. Perd. 14. *aures* refer fit iftis fermonibus. Mil. 12. *aures* peregrinantur, neque verfantur in fermone civitatis, etc. Planc. 27. *aures* hebetes populus Rom. habet. Att. I. 4. dare *aures* fuas alicui. Orat. 9. Atticorum *aures* teretes et religiofae. ad Div. XII. 16. noli putare, me hoc dare *auribus* tuis. etc.

AURUM. Agr. I. 4. *aurum* coronarium. *v. in Coronar.* Flacc. 28. *aurum* Judaicum: quod Judaeorum nomine ex Italia et ex omnibus provinciis Hierofolymam exportari folebat. Flaccus fanxit edicto, ne ex Afia exportari liceret. etc. *Is eft locus* de auro Judaico *claffi-cus: ubi v. Interp. inprimis Gothofred. ad Cod. Theod. L. XVI.*

XVI. tit. de Judaeis, *I.* 14. 17. *etc. Addictum tandem fisco Caesaris.*

AUSCULTARE. Div. I. 57. magis audiendum, quam *auscultandum* censeo. *In verbo* auscultandi *inest vis obediendi*, *credendi*, *etc.*

AUSPEX. Cluent. 5. *auspices* nuptiarum. Divin. I. 16. nuptiarum *auspices*, - - qui, omissa re, nomen tantum tenent. *cf. Plaut. Casin. Pr.* 86. *Liv. XLII.* 12. *Suet. Claud.* 26. *Valer. M. II.* 1. *et ibi Interpr. petebant auspicia, ut nuptiae auctoritatem haberent. v. plura ap. Juretum ad Symmach. IV.* 14. *Att. II. 7. *auspices* legis curiatae; *de Pompejo, qui in auspicio fuit*, - *dum lex curiata a Caesare ferretur.*

AUSPICATO. *auspiciis captis antea.* Div. I. 1. Romulus *auspicato* urbem condidit.

AUSPICATUS. *inauguratus, sacer.* Rabir. Post. 8. qui in Campo Martio, - - *auspicato* in loco.

AUSPICIUM. Div. II. 38. aves *auspicium* ratum fecere. ibid. I. 16. ementitum *auspicium.* II. 36. Augures praecipiunt, ne *juge auspicium* obveniat, ut jumenta jubeant disjungere. *Juge auspicium*, *est*, *cum junctum jumentum stercus fecit. Festus.* Div. II. 36. ProC. et Propraetores *auspicia* non habent. i. e. *jus auspicii capiendi. Totus locus legendus*, *ad cognitionem auspiciorum.*

AUSPICARI. *auspicium agere, capere.* Div. II. 36. Praetores - - nec tripudio *auspicantur. vid. Duker. ad Flor. I.* 1. 6.

AUSTERUS. Or. III. 26. suavitas *austera* et solida, *(opponitur* dulci et decoctae) *qualis fuit vini Falerni, habens delectationem virilem: nam feminae dulcia amant.*

AUTHEPSA. Rosc. Am. 46. *est vas in superiori parte continens rem coquendam*, *in inferiori foculum cum igne; qualia hodie etiam adhibentur ad potiones aquae calidae conficiendas. Lamprid. in Elagab.* 18. argenteas authepsas *commemorat: ubi vid. Salmas. Voss. ad Catull. p.* 318. *refertur h. l. inter vasa Corinthia et Deliaca.*

AUXILIARIUS. ad Div. X. 32. militem non modo legionarium, sed ne *auxiliarium* quidem. Prov. Cons. 7. *tamen occurrit* cohors *auxiliaria. Est autem cohors legionis pars.*

AXILLA. Or. 45. quomodo enim vester *Axilla* Ala factus est, nisi fuga literae vastioris.

B.

BACCA. *de omni fructu arboreo.* Leg. I. 8. fruges et *baccae.* Divin. I. 51. *baccae arborum.* Nat. D. II. 51. idque semen inclusum est in intima parte earum *baccarum*, quae ex quaque stirpe funduntur.

BACCHARI. Catil. I. 9. quanta in voluptate *bacchabere.*

BACILLUM. *insigne magistratuum in municipiis, loco fascium.* Agrar. II. 34. lictores non cum *bacillis*, sed cum fascibus anteibant. *ad quem locum v. Turnebum.*

BAJAE. *proprie quae sint*, *dictum in Ind. Geogr. Sed ab illis Campanis omnia balnea calentia* bajae *vocatae*, *item lacus hortorum delicati et suavi frigore. Sic dicuntur* Coel. 15. 16. 20. *v. Scalig. ad Tibull. III.* 5. 3.

BALBUTIO. *de iis*, *qui satis clare*, *quae sentiunt*, *dicere nolunt.* Tusc. V. 26. desinant *balbutire* Academici, aperteque et clara voce audeant dicere. *Sic et videtur dici* Acad. IV. 45. **male ineptque dissero.* Div. I. 1. Epicurus *balbutiens* de natura Deorum.

BALNEARIA. *balneae.* Q. Fr. III. 1. Att. XIII. 29.

BARBARIA. Or. I. 26. haec *barbaria* forensis dat locum vel vitiosissimis oratoribus. h. e. *turbae forensis inscitia.*

BARBATULUS. Att. I. 14. juvenes *barbatuli* concursabant, *sc. qui nondum tondentur*, *qui* la-

nuginem nondum depofuere. v. *Burbatus.*

BARBATUS. *de juvene, qui lanuginem nondum depofuit.* Catil. II. 10. quos aut imberbes aut bene *barbatos* videtis. cf. Coel. 14. *Sic et Plaut. Caf. II.* 8. 25. *de antiquis Romanis, qui barbam alebant; quod factum ad a. U. CCCCLIV. quo tempore primus Africanus barbam pofuit. Nam eo anno primum tonfores Romam adduxit e Sicilia P. Ticinius Meno, ut eft ap. Varr. R. R. II.* 11. Mur. 12. *barbatis* illis veteribus ridicula videbantur. de Fin. IV. 23. quod antiqui illi, quafi *barbati*, ut nos de noftris folemus dicere, crediderint, etc. *ad Att. II. 1. multi *barbati.*

BARO. *homo ftupidus.* Fin. II. 23. nos *barones* ftupemus. cf. Div. II. 70. Att. V. 11. apud Patronem et reliquos *barones* te in maxima gratia pofui; *quo loco male Nizolius principes fc. Epicureae fectae intelligi volebat, quam vim apud veteres hoc verbum non habuit. Jocandi caufa ita Epicureos ad Atticum Epicureis faventem fcribens appellat, ut in Epiftola ad Puetum ad Div. IX.* 26. *Quae autem hic de muliere quadam Barone quidam comminifcuntur, nihili funt.*

BASILICAE. Porticus *grandiores et magnificae, cujusmodi erant fere circa fora, ubi pofthaec etiam judicia exerceri folita, theatra, templa. Suetonius* regias *vocat, Aug.* 31. *item Statius Silv. I.* 1. 22. *βασιλικὴν στοὰν diferte Zofim. V.* 2. *Jof. A. XV.* 11. 5. *Et fic numi Pauli exprimunt. Verr. IV.* 3. forum ac *bafilicas* ornare. cf. V. 58. *Alio autem loco in Verrinis ftatuis ornatum dicitur Comitium.* Mur. 34. fi unius *bafilicae* fpatio honeftamur. ad Att. IV. 16. *bafilicam* in foro texere. ad Att. II. 14. *Bafilicam* habeo, non villam, frequentia Formianorum.

BATUO. ad Div. IX. 22. *batuit*, inquit, impudenter, depfit multo impudentius. *de coitu dicitur, fumtum e gladiatoria arte verbum, in qua quid fit, rudibus batuere, docet Lipfius Saturn. I.* 15.

BEATE. Fin. V. 29. ut bene, fic etiam *beate.*

BEATITAS. BEATITUDO. *utrumque verbum durum judicat* Nat. D. I. 34.

BEATUS. *otiofus.* Orat. II. 33. Mur. 12. ne fe beatum putet. **dives.* Inv. II. 1. Crotoniatae cuminprimis *beati* nominarentur. Nat. D. III. 33. civitas *beatiffima.*

BELLE. Att. VI. 1. *belle* curiofus. ad Div. XVI. 4. *belliffime* navigamus. XIV. 14. *belliffime* mecum effe poteritis. h. e. *commodiffime.* Att. IV. 16. haec quomodo fers? *belle* hercule, i. e. *ut ftatim ipfe interpretatur*, facile. *ibid.* XIII. 33. cecidit *belle.* i. e. *feftive, lepide.* cf. Or. III. 26. *init.* bene et praeclare quamvis nobis faepe dicatur, *belle* et feftive nimium faepe nolo. Petit. Conf. 12. *belle* negandum eft, ut demonftres neceffitudinem, ostendas, quam molefte feras, aliis te id rebus exfarturum effe perfuadeas: *ex quibus verbis ipfis, quid fit h. l.* belle, *facile intelligitur.*

BELLUS. *urbanus, humanus, qui dolorem disfimulare poteft*, etc. Att. I. 2. durius accipere vifus eft, quam homines *belli* folent. ib. V. 10. fero fronte ac vultu *belliffime*, fed angor intimis fenfibus. **lepidus, elegans.* ad Div. XIV. 7. Cicero *belliffimus.* **commodus, probabilis.* ad Div. IX. 2. *bellum* effe, aliquo exire. Att. XV. 11. *bella* juris licentia. Phil. X. 7. fatis *bella* affert. **de eo, qui e morbo convaluit*, ad Div. XVI. 18. etc.

BENE. *valde.* Att. X. 16. *bene* mane. Verr. II. 70. *bene* penitus. *Tufc. I. 35. Pompejo *melius* eft factum. i. e. *convaluit.* **laute.* Fin. II. 8. Hos ego afotos *bene* quidem vivere dixerim, at beate numquam dixerim. *ibid. bene* coenare.

BENE-

BENEFICIUM. *eleganter dicitur de homine, qui a provinciali magistratu commendatur et laudatur, ut aut eo facilius honores in republica a populo Rom. consequatur, aut in judiciorum periculis sublevetur. Ea autem commendatio apud aerarium deponitur.* Arch. 5. *in beneficiis* ad aerarium deferri. cf. ad Div. V. 20. Balb. 21. *vid. Gron. de Sestert. III.* 17. *Lael. 25. ad populi *beneficium* sacerdotia transferebantur. **commendatio ipsa.* ad Div. XIII. 35. *ubi vid. not.*

BES. *octo unciae.* ad Att. IV. 15. Foenus ex triente factum erat *bessibus. Foenus bessibus est, cum singulis mensibus pro centum assibus, foenoris loco, solvuntur duae tertiae assis, adeoque annis singulis octo asses pro centenis.*

BESTIARIUS. *genus gladiatorum, qui cum bestiis componuntur. Eorum mentio* Sext. 64. Qu. Fr. II. 6.

BETA. *genus oleris, cujus folia speciem Graecae literae referunt.* ad Div. VII. 26. *a beta* et malva deceptus sum.

BIBLIOTHECE. ad Div. XIII. 77. qui *bibliothecen* multorum nummorum tractavit.

BIBO. Verr. I. 26. ut Graeco more *biberetur. Est autem* Graecus mos, *cum merum cyathis libant, salutantes primo deos, deinde amicos suos nominatim. Nam toties merum bibunt, quoties et Deos et caros sibi nominatim vocant. Asconius.*

BIMARITUS. *duarum mulierum vir.* Planc. 12. *bimaritum* appellas, ut verba etiam fingas, non solum crimina.

BIMUS. ad Div. III. 8. Hortensium roges, ut de sententia *bima* discedat, h. e. *qua censuit, mihi in alterum annum esse provinciam prorogandam.* ad Div. X. 24. legio *bima*, h. e. *quae duos annos meruit.*

BLANDITIAE. flagitiosae *Apronii* Verr. III. 26. *mihi videntur in eo consistere, quod ei pro scorto fuit. Nam blanditiae feminis maxime et meretricibus conveniunt.*

BONITAS. *fides.* Off. III. 19. cum alicujus fidem *bonitatemque* laudamus. cf. Nat. D. III. 3. *ubi opponitur* fraudi. * *virtus.* Lael. 8. 9. *aliquoties promiscue dicuntur* virtus *et* bonitas. c. 9. virtus et bonitas *pro synonymis junguntur.*

BONUM. Fin. IV. 26. *bonum*, ex quo appellatum sit, nescio. Mil. 12. *dictum Cassianum:* Cui bono fuerit. Rosc. Am. 5. accusant, quibus *bono* fuit, i. e. *profuit.*

BONUS. Sext. 66. bona fama *bonorum*, i. e. *optimatium, de quibus capiendum semper, cum de republica loquens* bonos viros *nominat. In rebus privatis* vir bonus *est, qui fidem servat. *proprie autem* vir bonus *est locuples, qui habet in bonis: cujusmodi homines solent fidem servare, reipublicae bene cupere, ut est* Att. IX. 12. VII. 4. *ubi libertinum vocat* virum plane bonum. *de quo vid. Cort. ad Sallust. Catil.* 33. *Gron. Obs. IV.* 9. Or. II. 54. *bona* dicta, *sunt facetiae, joci acuti, sales.* *Verr. I. 56. *bonum* suo cuique facito. *Erat in lege Verris, quam redemtori operis publici praescripserat, et hanc vim habebat; ut singula genera materiae bona essent.* *Mur. 7. *bono* genere natum esse. i. e. *amplo et honesto.* *ad Div. IX. 16. *bonam* copiam jurare. v. *Ejurare.*

BOS. ad Att. V. 15. *bovi* impositae clitellae. v. *Clitellae.*

BRACCATUS. Pis. 23. *braccatae* cognationis dedecus. *Cognatio* braccata *est cum hominibus e natione braccata Gallorum.*

BRACCHIUM. Att. II. 1. molli *bracchio* objurgare aliquem. h. e. *leviter.*

BUCCA. Pis. 11. fluentes et cerussatae *buccae.* v. *Fluens et Cerussatus.*

BUCCINATOR. ad Div. XVI. 21. quod polliceris, te fore *buccinatorem* existimationis meae.

BU-

CALAMISTRUM. *instrumentum ferreum, quo capilli crispantur urendo, unde* calamistrati: *hinc traducitur ad nimia orationis ornamenta.* v. c. Brut. 75. orationem *calamistris* inurere.

CALAMITAS. *tempestas frugibus perniciosa.* Verr. III. 98. *calamitas* fructuum. *Hinc ad perniciosos homines transfertur, qui civitates compilant, hominesque re familiari evertunt. Sic Verres II. 37. calamitas Siculorum dicitur.* *jactura.* Lael. 21. *calamitas* in amittendis amicitiis.

CALAMITOSUS. Agr. II. 29. vectigal *calamitosum.*

CALANTICA. *tegmen capitis, quo mulieres utebantur, cujus usum propterea Clodio objicit Cicero* in Clod. ap. Nonium.

CALCEUS. Nat. D. I. 29. calcei *repandi.* v. *Repandus.*

CALCULUS. Fin. II. 19. voluptatum *calculis* subductis. Lael. 16. ad *calculos* vocare. *de ludo duodecim scriptorum:* Fragment. Hortens. ut *calculum* reducas, si te dati poenitet.

CALEFACIO, CALFACIO. *vexo, agito, molestiam creo, negotium facio.* Qu. Fr. III. 2. eodem die Gabinium ad populum luculenter *calefecerat* Memmius. ad Div. VIII. 6. Si vos Parthi nihil *calfaciunt,* nos hic frigore frigescimus. *ibid.* XVI. 18. *calface* hominem.

CALEO. *vexor.* ad Div. VIII. 6. nunc *calet.* *calere *dicuntur, quae studiose aguntur, jactantur.* Philipp. V. 4. *calebant* nundinae. Planc. 23. crimen *caluit,* re recenti. i. e. *sermonibus vehementer jactatum est. Simili ratione etiam homines dicuntur* calere, *ut* Brut. 66. *calere* in agendo. Att. XV. 6. an ego, cum omnes *caleant,* ignaviter aliquid faciam? * Verr. I. 26. postquam satis *calere* res visa est. h. e. *postquam visi sunt convivae satis vino calere, animisque esse commoti.*

CALIDUS. Off. I. 23. *calida* consilia. *temeraria et periculosa.*

CALIGA. *genus calcei militare.* Att. II. 3. *de Pompejo:* mihi ejus - - *caligae* non placebant.

CALIGO. Fin. 15. per *caliginem* cernitur. i. e. *obscurius.* *status reip. perturbatus.* Sen. p. Red. 3. *caligo* anni illius, *de tempore Clodiano.* v. *Tenebrae.*

CALLERE. *callum ducere, obdurescere.* ad Div. IV. 5. in illis rebus exercitatus animus *jam callere* debet.

CALLES. Sext. 5. Italiae *calles* atque pastorum stabula. *Sunt viae pecorum ex aestivis pastionibus in hibernas commeantium et contra. v. Ursin. ad Varr. R. R. II. 2. 10. Unde* silvae callesque *junguntur. v. Interpr. ad Sueton. Caes.* 19. Cluent. 59. sunt *colles pastorum,* ubi leg. videtur *calles.*

CALLIDE. *intelligenter, soleter.* Or. I. 20. *callide* dicere. i. e. *subtiliter.* Or. 28. *callide* et argute dicere. Caecin. 5. nihil *callide* agi posse.

CALLIDUS. Nat. D. III. 10. *Callidos* voco, quorum tamquam manus opere, sic animus usu concalluit. **solers, intelligens.* Nat. D. II. 57. natura nihil est *callidius.* *de oratore* est *subtilis et acutus,* v. c. Or. 7.

CALLUM. Tusc. II. 15. labor quasi *callum* obducit dolori. *ibid.* III. 22. diuturna cogitatio animis *callum* vetustatis obduxerat.

CALUMNIA. *lis, quam alicui sine causa intendimus, ut ei molestiam, et periculum creemus.* Mil. 27. *calumnia* litium fundos alienos petebat. Q. Fr. I. 1. acerrima ministra Praetorum avaritiae *calumnia.* Verr. II. 27. a quo HS. centena millia per *calumniam* malitiamque petita sunt. Caecin. 7. *calumniam* obtrivit et contudit. h. e. *terrorem litis improbae.* **hinc ductae etiam eae formulae, in quibus calumnia significat actionem, judicium calumniae, aut simile quid, cujus objectum est calumnia.* Cluent. 59. *calumniam* non effugiet. i. e. *calumniae damnabitur.* ad Div. VIII. 8. *calu-*

lu-

CAN-

CANCELLI. Verr. III. 59. *cancellos* alicui circumdare, *dicimur, cum cavemus, ne quis pro libidine male facere possit, ducta dicendi ratione a bestiis, quibus cancelli circumdantur, ne effugere, aut nocere cuiquam possint.* * Sext. 58. *cancelli* fori. *septa. vid. Salmas. ad Hist. Aug. T. II. p.* 80.

CANDIDATORIUS. Att. I. 1.

CANEPHORAE. Verr. IV. 3. *statuae referentes speciem virginum sacerdotum Cereris, quae in solennibus Cereris bina canistra ferebant, et inde Canephorae dicebantur. vid. Spanhem. ad Callimach. Hymn. in Cerer.*

CANESCO. Or. 2. cum oratio jam *canesceret*, haberetque suam quandam maturitatem et quasi senectutem.

CANIS. *affecla.* Att. VII. 3. Clodii *canis.* * *de homine, qui ad investigandas et odorandas res adhibetur.* Verr. I. 48. multa *canibus* suis opus esse, quos circa se haberet, etc.

CANO. Verr. I. 20. Agr. II. 26. intus *canere. proverbium in eos, qui omnia ad suam utilitatem referunt: ducta dicendi ratio a statua quadam, citharistae speciem exhibente, qui intus caneret, hoc est, non dextra manu uteretur, et ab exteriori parte chordas plectro percuteret, sed sinistra tantum ab interiori parte chordas carperet, atque ita totam cantionem perficeret. vid. Ascon. ad Verr. I.* 20. *et Voss. ad Catull. p.* 144. *ubi explicatio loci Ciceroniani affertur ex ineditis Vulcatii Gallicani expositionibus in Verrinas.*

CANTHARIS. *genus insecti venenati et mortiferi.* ad Div. IX. 21. C. Carbo, accusante L. Crasso, *cantharidas* sumsisse dicitur. Tusc. V. 40. mortem minitanti, magnum vero, dixit, effecisti, si *cantharidis* vim habuisti.

CANTHERIUS. Nat. D. III. 5. ad Div. IX. 22.

CANTICUM. ad Div. IX. 22. nosti *canticum. Est locus e Comoedia aut Tragoedia. vid. Interpretes ad h. l. et in Cantor.*

CANTILENA. *de notissimis et crebro usurpatis obsoletisque dictis, versibus, praeceptis,* etc. Or. I. 23. *cantilena* e scholis; *de vulgatis rhetorum praeceptis.* Att. I. 16. ut crebro mihi insusurret Epicharmus *cantilenam* illam suam, Νῆφε, etc. * *de re, quae fama et sermonibus hominum jactatur, fama.* ad Div. XI. 20. crede mihi, totam istam *cantilenam* ex hoc pendere, ut quam plurimum lucri faciant.

CANTIO. *incantatio.* Brut. 60. idque veneficiis et *cantionibus* Titinniae factum esse dicebat.

CANTOR. *histrio.* Sext. 55. *cantorum* convicia. Tusc. III. 19. *cantores* Euphorionis. *quo loco etiam interpretantur laudatores. vid. Salmas. ad Hist. Aug. T. II. p.* 433. 842. * *hinc ducta ea ratio, cum* cantorem alicujus rei *dicunt, qui eam saepe multumque, ut actores Fabulas, decantat.* Or. I. 55. Leguleius quidam, praeco actionum, *cantor* formularum, auceps syllabarum.

CANTUS. Orat. 18. Est etiam in dicendo quidam *cantus* obscurior. Or. I. 60. *cantus* remissiores, *de pronunciatione histrionis scenici.*

CAPAX. Orat. 29. ipse Demosthenes - - non semper implet aures meas: ita sunt avidae et *capaces.* h. e. *quibus dicendo inprimisque amplificando satisfieri non facile potest.*

CAPEDO et CAPEDUNCULA. *vasculum ex eo genere, quo in sacris utebantur.* Parad. 1. Nat. D. III. 17.

CAPESSERE. *capere.* Nat. D. II. 47. *capessere* pastum. * *invenire.* Div. I. 20. quaerere te, neque corde posse *capessere. e Poëta.* * *capessere* rempublicam; *est cum accedere ad rempubl. v. Accedere, tum negotium quodcunque publicum suscipere et administrare.* Att. I. 17. Sext. 6. auctoritas

ca-

capessendae reipubl. *exemplum, quod sequi possunt, qui in republica versantur, negotia publica gerunt.* * *moveri ad locum, petere locum.* Tusc. I. 18. superiora *capessere, adscendere.* Att. X. 9. *capessere* Melitam. Nat. D. II. 45. omnes terrae partes medium locum *capessentes* nituntur aequaliter. * Phil. X. 9. initium libertatis *capessendae.* i. e. *vindicandae.*

CAPIO. *assumo, mihi comparo, consequor.* Off. I. 18. consuetudo *capienda, quod illustrat et vindicat Burm. ad Ovid. Art. A. II.* 349. Phil. III. 11. patrium animum *capere.* Nat. D. II. 56. *capere* Deorum cognitionem. Off. II. 10. benevolentia *capitur* maxime etc. Phil. V. 18. sensum gloriae *capere.* Quint. 31. *capere* misericordiam. i. e. *misereri.* * in *sacris* capere *est deligere.* Verr. II. 51. *capere* sacerdotem. Nat. D. II. 4. vitio sibi tabernaculum *captum.* * *in re pecuniaria,* capere *et bene et male dicitur, male tamen usitatius et saepius. In bono sensu est* Leg. II. 19. *in malo autem* Verr. II. 10. III. 30. etc. *unde* Verr. III. 40. *adjicitur: per vim atque injuriam* captae et conciliatae pecuniae. Fin. V. 25. atque ut reliqui fures earum rerum, quas *ceperunt,* signa commutant. etc. * *decipere.* Muren. 10. Jureconsulti est, cavere, ne sui consultores *capiantur.* cf. Acad. IV. 20. * Pison. 11. non *capiunt* angustiae pectoris tui tantam personam; *quod paullo post* interpretatur: *sustinere.* ad Div. II. 6. nulla est gratia tanta, quam non vel *capere* animus meus in accipiendo, vel remunerando cumulandoque illustrare possit: i. e. *intelligere et recte aestimare magnitudinem ejus. Sic interpretatur Burm. illud Quintil. Decl.* 382. non est humilis pectoris, libertatem publicam capere. *conf. Schwarz. ad Plin. Panegyr. p.* 286. *b.*

CAPITAL. *facinus, cui capitis poena proposita est.* Legg. II. 8. extr. *quamquam nostra editio ibi habet* capitale: *pro quo est ap. Plautum et alios* ἀρχαϊκῶς capital. *neque id adeo apud Ciceronem displicet, quem videmus, ut moris erat, in legis formula archaismis pluribus usum esse. Saepe autem in libris veteribus pro antiquo* capital *repositum esse a librariis* capitale, *dudum passim monuere, eamque vocem restituere viri docti. vid. Gron. ad Liv. XXIV.* 37. *Tennul. ad Frontin. Strateg. IV.* 6. 3. *Modius ad Justin. II.* 7. *et Viri docti ad Silium XIII.* 155. *et ad Sueton. Calig.* 24.

CAPITALIS. *est quod ad caput pertinet, in quo caput agitur; quod quale sit, vid. in Caput. Sic* Verr. II. 39. rei *capitalis* reus. ib. 28. rerum *capitalium* quaestiones. Rabir. Perd. 9. admittere fraudem *capitalem.* * *hinc res periculosae,* capitales, *dicuntur.* Fin. IV. 12. hostis *capitalis,* etc. * *item perniciosae.* Off. II. 21. *capitalis* oratio. * *scelerati etiam dicuntur capitales.* Offic. III. 21. *capitalis* Eteocles, vel potius Euripides, etc. * *capitales dicimus etiam ingeniosos.* Q. Fr. II. 12. *Philistus dicitur,* Siculus *capitalis* ille, creber, acutus, brevis, etc. *de qua vi hujus verbi v. Muret. Var. Lect. II.* 5.

CAPSA. *receptaculum literarum et scriptionum.* in Caecil. 16. si te semel ad meas *capsas* admisero.

CAPTATIO. Partit. 22. disputandi prudentiam concertatio, *captatioque* verborum imitatur.

CAPTIO. *sophisma, genus disputandi, quo alterum decipimus, fraus.* Fat. 13. omnes ejus generis *captiones* eodem modo refelluntur. Fin. II. 6. *captiones* dialecticae. Acad. IV. 14. ab iis, quae clara sunt, quasi praestigiis quibusdam et *captionibus* depelli. *ibid.* 15. *captiones* discutere. Div. II. 17. induitis vos in *captiones,* quas nunquam explicabitis. * Att. X. 15. Servii consilio nihil expeditur. omnes *captiones* in omni sententia occur-

occurrunt, h. e. *Servii consilium non mihi satisfacit. Atque omnia adeo consilia in hac causa hujusmodi sunt, ut rem non expediant, nullius consilii exitum invenimus, ut ep. antec. dixerat. Nam quamcunque sententiam, quodcunque consilium capias, semper magna dubitatio relinquitur, semper multae rationes occurrunt, quibus consilium delectum impugnari potest, semper periculi aliquid subest. Haec est illius loci sententia; quam nec Manutius cepit, nec qui hunc locum in Lexico Fabr. interpretatus est; quorum uterque de Servio accipit; quasi ei, tamquam JCto, omnes captiones in mentem veniant. Ceterum mentionem JCti Ciceroni captionum verbum in memoriam redegisse facile concedo. nam JCti cavent clientibus, ne ab adversariis capiantur. v. in Capio et Captiuncula.* *ut* fraus *est pro* damno, *sic* captio: *si vera lectio, de quo dubitant quidam, qui malunt* cautio. Att. V. 4. etsi paene praeterii, chartam tibi deesse, mea *captio* est; siquidem ejus inopia minus multa ad me scribis. *Facile apparet, sensum hunc esse: mihi fraudi, damno est, quod tibi charta deest, quando ea res eo valet, ut breves literas accipiam.* Captos *dici, qui damnum accipiunt, jacturam faciunt, certum est; neque solum fraude aliorum hominum, sed quacunque ratione. Sic* mente, membris, oculis capti *dicuntur, qui earum rerum jacturam fecere. Et est* captio *sic ap. Plautum et alios, ut dudum Lexicographi docuerunt. Sic* captiosus *pro* damnosus. *Sed v. not.*

CAPTIOSUS. *ad decipiendum accommodatus, paratus.* Acad. IV. 5. *captiosa* interrogatio. Fin. I. 7. qua via *captiosa* (sophismata) solvantur, etc. Rosc. Com. 29. o! *captiosam* societatem! **periculosus, damnosus.* Caecin. 14. est *captiosum* omnibus, rem ullam constitui ejusmodi. Brut. 52. quam *captiosum* est populo!

Cic. Clav.

CAPTIUNCULA. *periculum.* Att. XV. 7. Servius pacificator videtur obiisse legationem, et omnes *captiunculas* pertimescere. *Timidum fuisse Servium in bello Civili, patet e X. 14. 15. Videtur autem verbum sumtum e jure. JCti cum cavent clientibus, omni captionis, periculique generi occurrere student. Hinc pericula, quae timebat et cavere cupiebat Servius, captiunculae eleganter dicuntur. v. Captio.*

CAPTO. *allicio.* Inv. II. 52. res nos emolumento *captat.* **quaero, aucupor, expecto.* Inv. I. 31. inductio est oratio, quae rebus non dubiis *captat* assensionem ejus, qui etc. ad Div. X. 23. Lepidus desperato adventu meo, quem non mediocriter *captabat.* **decipere.* Acad. IV. 29. quid enim ad illum, qui te *captare* vult, utrum tacentem irretiat, an loquentem?

CAPUT. *decretum philosophi.* Acad. IV. 101. Ita nobis tacentibus ex uno Epicuri *capite*, altero vestro, perceptio et comprehensio tollitur. **summa.* Verrin. III. 35. de *capite* aliquid demere. ibid. I. 11. aliquot nominibus de *capite*, quantum commodum fuerit, *frumenti* detraxit. **quod est in quaque re principium et summum, plurimumve valet.* Tusc. V. 34. se jure illo nigro, quod *caput* coenae erat, delectatum. Or. I. 35. *caput* est, - - quamplurimum scribere. ibid. II. 82. ad consilium dandum *caput* est. **auctor rei.* Flacc. 18. *caput* est Graecorum concitandorum Heraclides ille Temnites. Planc. 23. si quid sine *capite* manabit, et cujus auctor non exstet. **Sed inprimis haec significatio et obvia et notanda est, cum caput dicitur pro hominis statu, libertatis et civitatis jure, atque adeo vita.* Topic. 4. Si ea mulier testamentum fecit, quae se *capite* numquam diminuit, h. e. *numquam alicui nupsit, adeoque non transiit in aliam familiam, amissa pristina: quae est diminutio capitis minima. v. Diminutio.*

CAS-

CASSUS. *inanis.* Tusc. V. 41. *cassum* quiddam et inani vocis sono decoratum.

CASTELLANUS. Brut. 73. triumphus *castellanus.* i. e. *de castellis.*

CASTELLUM. Div. II. 16. urbem philosophiae proditis, dum *castella* defenditis.

CASTIGATUS. Tusc. II. 21. videsne, ut obmutuerit, non sedatus corporis, sed *castigatus* animi dolor.

CASTIMONIA corporis. Leg. II. 10. *puritas a sordibus, a Venere, etc.*

CASTUS. Phil. XIII. 4. *casta* res familiaris a cruore civili. Tusc. I. 3. qui se integros *castosque* servassent, *sc. a vitiis humanis.* Har. Respons. 13. *castissimi* ludi, i. e. *sanctissimi.* Rabir. Perd. 4. *casta* concio, sanctus campus. Leg. II. 18. ebur-haud satis *castum* donum Deo. Rosc. Com. 7. perjurum *castus* fraudasse dicitur.

CASUS. Flacc. 1. acerbissimus reipublicae *casus, de conjuratione Catilinae: dicitur enim de quavis magna calamitate. ibid.* 13. *casus* est in capiendo. ad Div. X. 3. in quo *casu* interpellatus et adhuc vivit et dicitur victurus; *de vi sibi ipsi allata a Laterense. ibid.* 18. haec res magnum *casum* habet, *valde pendet a fortuna. ibid.* 8. Cum in eum *casum* me fortuna dedisset, ut aut etc. *da ich in die Umstände gekommen bin.*

CATADUPA. *cataractae.* Somn. Sc. 5. sicut ubi Nilus ad illa, quae *Catadupae* nominantur, praecipitat ex altissimis montibus, ea gens, quae illum locum accolit, propter magnitudinem sonitus, sensu audiendi caret.

CATAMITUS. *cinaedus, scortum masculum.* Phil. II. 31.

CATAPLUS. Rab. Post. 14. *classis, inprimis et h. etiam loco ea, quae Alexandriam commeabat. vid. inpr. Salmas. de Mod. usur. p.* 357.

CAVEA. *locus, ubi spectatores ludorum sedent.* Cato 14. magis delectatur, qui in prima *cavea,* quam qui in ultima spectat. cf. Leg. II. 15. etc.

CAVEO. *de Jureconsultis dicitur, cum litigantibus aut aliquid contrahentibus, sive verbis, sive scripto, ostendunt, quomodo lis instruenda, resque contrahenda sit, ne causa cadant, aut decipiantur.* Mur. 9. *caves,* ne tui consultores decipiantur. *ibid.* Servius hic nobiscum urbanam militiam respondendi, scribendi, *cavendi* secutus est. ad Div. III. 1. *de Valerio JCto:* melius ei *cavere* volo, quam ipse aliis solet. cf. Caecin. 27. Or. I. 48. *hinc cavere dicuntur etiam,* 1) *qui sibi satisdari jubent in re aliqua.* Brut. 5. nisi prius a te *cavero,* amplius eo nomine neminem petiturum. cf. Verr. II. 23. Verr. III. 54. praedibus et praediis populo *cautum* est. 2) *qui aliquid excipiunt in formula pactionis, aut conditionem aliquam paciscuntur.* Verr. I. 11. viderunt in cautione, cum ita *caverent,* si post Kal. Jan. in consilium iretur. 3) *qui alicui quacunque in re prospiciunt.* Cluent. 59. cum HS. XXX scripta essent, pro HS. CCC neque ei satis *cautum* videretur; voluit, eum aliquid acceptum referre liberalitati. Leg. II. 21. *v. Caute.* *prohibere lege, edicto.* Verr. I. 43. cur hoc, cum in eodem genere sit, non *caves?*

CAVERNAE navigii. Or. III. 46. *sunt latera cava. v. Serv. ad Virg. Aen. II.* 19. *sed vulgo l. c. est* carinas.

CAVILLATIO. Or. II. 54. *genus facetiarum in toto sermone fusum. Gr. εἰρωνεία, quali Socrates usus est, quod non fuit in singulis verbis aut dictis.*

CAVILLOR. *jocor.* Nat. D. III. 34. atque in eo etiam *cavillatus est.* Att. II. 1. jam familiariter cum ipso *cavillor* etiam et jocor. *jocose perstringo.* Qu. Fr. II. 12. ejus praetextam risu sum *cavillatus.*

CAUPONOR. ex Ennio Off. I. 12. non *cauponantes* bellum, h. e. *lucri causa gerentes.*

CAUSA. *res, de qua in judicio agitur, controversia forensis, quaestio finita, Gr.* ὑπόθεσις. *s. ut Cicero definit:* res, quae habet in se controversiam, in dicendo positam, cum interpositione personarum certarum. Inv. I. 6. cf. Or. II. 19. *Hinc, ubi* res *et* causa *junguntur, P. Manutius,* rem *de toto negotio in se considerato,* causam *de momentis temporum personarumque accedentibus recte capiebat. v. ad Ep. 1. L. I. ad Div. p. 11. ed. Graev. hinc et, quid sit causam componere, scribere,* v. c. Att. XV. 24. *intelligi potest. Quod quamquam verum est, tamen est, ubi aliter Cicero.* Tusc. I. 48. *causam* rebus a Diis immortalibus judicatam. *Nam eo loco* causa *est quaestio infinita: sitne mors malum necne? res, quibus ea causa judicata est, sunt exempla hominum, quibus a Deo in beneficii loco mors concessa. Ceterum, quoniam in foro nulla potest esse controversia, sine interpositione personarum, propterea* causa *de quacunque controversia forensi dicitur.* Causae *forenses autem sunt vel* publicae, in Caecil. I. Or. III. 20.; *vel* privatae, Inv. I. 3. Publicae *sunt, quae non ad privatum hominem, sed ad universam rempublicam ejusque statum pertinent, quod scelera, de quibus agitur, ei aut directe nocent, ut peculatus, majestas, captae pecuniae, etc. aut exemplo et periculo publicae securitatis, ut parricidium, etc. unde populus earum judicium lege lata ad se pertinere judicavit, ut aut a se judicaretur, aut, quaestionibus perpetuis constitutis, a Praetoribus, quibus eae obtigissent. vid. Lex tabellaria Cassia.* Privatae *autem dicuntur, in quibus privatorum commodum agitur, ut de testamentis et hereditatibus, possessionibus, etc. Ab his causarum generibus judicia etiam vel publica vel privata dicuntur, de quo suo loco. Neque vero solum de forensibus controversiis* causa *dicitur, sed de negotiis quibuscunque, inprimis in quibus personae certae interponuntur, ut* Manil. 2. *causa* quae sit videtis. ad Div. VI. 10. *causa* ea est. etc. *Causa* inferior et superior Brut. 8. *est, quae vincitur, et quae vincit. Notanda porro tironibus haec:* Quint. 10. *Causae* dictio, *quae et de reo, et de patrono ejus, h. l. de patrono dicitur, nam uterque* causam *dicit.* v. Rosc. Am. 5. *ubi est de reo, et sic pluribus locis.* Or. II. 25. 30. quod *causam* facit, *dicitur caput causae, in quo tota causa versatur, s. ut aliis locis dicit, quod rem causamque continet.* Mil. 12. *quod in causa quaerendum est,* i. e. *in re et circumstantiis. Huc pertinet illud* ad Div. I. 1. *In causa* haec sunt: i. e. *status causae et negotii* hic est. ** Quia in causa eorum, quorum est, utilitas atque adeo interdum salus posita est, causa dicitur etiam, in quocunque alicujus utilitas versatur: das Interesse.* Or. I. 34. *causa* imperii. Manil. 2. *causam* reip. ad me detulerunt, *ad q. l. vid. Graevius.* Legg. III. 4. Senator populi *causam* teneto. * Nat. D. I. 1. *Causam,* id est, principium philosophiae esse inscientiam. v. *Inscientia.* * *partes etiam dicuntur* causa, *propterea, quod suas quaeque pars causas habet et affert, quare aliquid faciat, petat, etc.* Marcell. 1. in eadem *causa* esse, etc. * *conditio.* Off. I. 31. alius in eadem *causa* non debet. cf. III. 28. Agr. III. 2. soluta sunt in meliore *causa,* quam obligata. * *quod quis petit, contendit; quod, quicquid petitur, aut contenditur, certis de causis petitur et contenditur.* Ligar. 11. *causas* apud te rogantium gratiosiores esse quam vultus. *du fähest mehr auf die Sachen, als auf die Personen.* * *de ratione justa et aequa, quare ali-*

aliquid sit, causa idonea. Verr. I. 8. cum *causa* accedere ad accusandum. Att. VII. 3. *causam* illa causa non habet. * *pro eo, quod certa et idonea de causa sit.* Quint. 15. omnes *causae* et necessitudines veteres intercedebant; h. e. *omnes causae suppetebant, propter quas amici esse alteri debemus et solemus: alibi dixit,* cum eo mihi sunt omnia. *v. de hac phrasi Broukh. ad Tib. III. 8. ult.* * *praetextus.* Dom. 5. in bona fortunasque locupletium per *causam* inopum - - repentinos impetus comparares. * *excusatio.* Att. XI. 7. tuas *causas* nosco. ad Div. XVI. 19. accipio *causam.* Verr. I. omen magis patribus, quam *causa* placuit. ibid. II. o! *causam* singularem! o defensionem nuseram! ad Div. VIII. 8. *de militibus-causaeque* cognoscantur, sc. *propter quas mitti volunt. v. Gron. Sest. IV. 3. p.* 273. *sq.* * *abl. causa* praeposita genitivo est. Or. I. 57.

CAUSIDICUS. Or. 9. qui Lysiam sequuntur, *causidicum* quendam sequuntur. h. e. *qui nihil nisi causas in foro agat. Quo loco sane honeste dicitur, sed tamen cum contemtu quodam.* A patrono causarum *alias distinguitur. v. Burm. ad Ovid. Am. I.* 13. 21.

CAUSULA. Opt. gen. dic. 3. Lysias parvarum rerum *causulas* scripsit.

CAUTIO. *formula JCti, quo cavetur alicui. v. Cavere.* Or. 41. In juris scientia est persecutionum *cautionumque* praeceptio. ad Div. VII. 18. *cautiones* vestrae. * *Hinc est etiam formula pactionis in genere, quod ea is sibi cavet, qui pactionem facit.* Verr. I. 11. nam ita in *cautione* esse viderunt, cum ita caveretur, etc. *literarum obligatio, qua nobis a debitore cavemus.* Dom. 50. *cautiones* fiebant pecuniarum. ad Div. VII. 18. *cautio* chirographi. *v. Salmas. Mod. usur. p.* 405. 422. * *omnis res, qua nobis in quacunque re cavemus, ne quid fiat, quod factum nolimus.* Sext. 7. hunc Pompejus omnis *cautionis* foedere exsecratione devinxerat, nil contra me esse facturum. * Off. I. 14. habet res multas *cautiones.* h. e. *in ea re multa cavenda et providenda sunt.* * *declinatio rei prudenter instituta.* Tusc. IV. 6. a malis natura declinamus: quae declinatio, si ratione fit, *cautio* appellatur. ad Div. XI. 21. quae *cautionem* non habent, de iis non laboro: *quae provideri et caveri non possunt.* * Flacc. 13. defendi facilis est *cautio*, non solum latibulis occultorum locorum, etc. * Att. V. 4. mea *cautio* haec est. *v. not.*

CAUTE. Leg. II. 21. Quid huc accessit e jure civili? Partitionis caput, scriptum *caute*, ut centum nummi deducerentur, *sc. quia his verbis cavetur heredi a sacris: unde paullo post in eadem re pergit:* quod si hoc, qui testamentum faciebat, *cavere* noluisset.

CAUTOR. *qui alicui cavet.* Sext. 7. *cautor* alieni periculi. *In altero loco, quem hic laudat Nizolius, non est in optimis edd.* cautor, *sed* cantor. v. *Cantor. sic et Plautus dixit Epid. III.* 2.

CAUTUS. Muren. 11. *Cauti* Jureconsulti. *sc. quia aliis cavent. v. Cavere.* * *tutus, minime periculosus.* Caecin. 4. quo mulieri pecunia esset *cautior.* h. e. *ei magis de pecunia caveretur, tutiorque fieret.* Rosc. Am. 20. in *cautiorem* partem peccaret. * *prudens.* Qu. Fr. I. 4. *cautum* consilium.

CEDO. Mil. 23. *Cedere* legibus, *est, sustinere aequo animo poenam legibus constitutam.* Sull. 25. *cedere* reipublicae, *est, aliquid ferre reipubl. causa.* Ligar. 7. *cedere* auctoritati, *est, parere consilio.* ad Div. I. 1. Hortensii sententia *cedit* religioni de exercitu, h. e. *Hortensius censet, non esse exercitum in Aegyptum mittendum, quod libris Sibyllinis ita videatur.* Mil. 1. *cedere* tempori, *est, ea non facere, quae tempus fieri non sinit, aut quibus propter temporis rationem profici nil potest.* Sull. 16. *Cedo* amicitiae, *est,*

sententiam dicunt in Senatu. ad Div. XI. 20. si tibi videtur, agros eorum militum - - his dandos *censeas* ab utrisque nobis. * *censere est etiam in censum deferre apud Censorem.* Flacc. 32. in qua tribu praedia *censuisti*? *ibid.* si aliena *censendo* sua facere posset. Act. I. in Verr. 18. *censendi* causa. Flacc. 32. Sintne ista praedia censui *censendo*? h. e. *an possint a nobis in censum deferri. In censum autem deferri possunt possessiones, quae sunt mancipi et juris civilis.* v. Cic. l. c. *cf. Festus in Censui censendo: hinc, qui et nomen et rem apud Censorem defert,* censeri *dicitur. v. c.* Att. I. 15. Flacc. 32. * *cum acc.* censeri aliquid: ut l. c. mancipia, servos, etc. aliena censeri, etc.

CENSOR. *magistratus Rom. major, de quo cognoscas licet e L. III. de Legg. c. 3. Cluent.* 46. *Dom.* 51. *etc.* Fin. II. 10. quae jam oratio non a philosopho aliquo, sed a *Censore* opprimenda est. * *Fuere etiam* Censores *in aliis oppidis, etiam provincialibus, qui censum agunt, ut ex eo tributum conferri possit et exigi: quorum mentio in Verrinis II.* 53.

CENSORIUS. Agrar. I. 2. *censoriae* tabulae, *sunt libri, in quos nomina resque civium et notae referuntur.* Qu. Fr. I. 1. lex *censoria. v. Ind. LL.* de censoria notione, notis censoriis, subscriptionibus *v. suis locis.* Or. II. 90. *censorium* opus *est dignum nota censoria. Sic est etiam ap. Gell. IV.* 12. *et Plin. H. N. XVIII.* 3. censorium probrum. *pro nota censoria autem ap. Columell. XII. praef. et Sueton. Caes.* 41. *ubi vid. Casaub.*

CENSUS. *Censoris actio censendi.* Sext. 47. *censu* prohibere, *dicitur Censor, cum aliquem, quia civem esse non putat, bona sua in censum deferre non sinit.* Cluent. 48. cum in equitum *censu* Sacerdos prodiisset: *cum equites censerentur.* * *tabulae censoriae.* Arch. 5. *census* nostri. Coel. 32. *censum* pop. R. *incendit.* v. *Gronov. Sest. IV.* 1. *hinc etiam bona* in censum deferri *dicuntur.* * *pro re familiari dici, notissimum est.*

CENSUS, *a, um. civis Rom.* Verr. I. 41. neque *census* esset. *v. Ind. LL. in Lege Voconia. Nam ea significatio hujus verbi, cum is* census *dicitur* κατ' ἐξοχήν, *qui centum millia aeris habet. v. Gron. Sest. III.* 16. *ut* Classicus, *qui in prima classe censetur, cum etiam ceteri censi sint et classici, huc non pertinet, ut docuit Perizon. de Lege Voconia.*

CENTESIMAE. *(int. partes sortis), usurae sunt, cum singuli asses in mensem solvuntur pro centenis, unde fiunt duodeni in annum. Gronov. de Centes. et Unciis usur. p.* 481. 631. 632. *inpr. de Sestert. III.* 13. Verr. III. 70. *centesimis* binis foenerari. i. e. *acceptis duobus assibus pro centenis in singulos menses: unde facile intelligi potest, quae sint ternae et quaternae centesimae.* Attic. VI. 1. 2. ibid. 1. dico me *centesimas* ducturum. ibid. V. 21. *centesimae* perpetuo foenore ducuntur. *rechnen, passiren lassen, de Praetore provinciali, apud quem quis syngraphas persequitur.* ibid. VI. 2. *centesimae* perpetuae sunt, *cum adjiciuntur quotannis sorti, sine anatocismo. Interpretatur ipse Cicero ibid.* Scaptius *centesimis*, renovato NB. in singulos annos foenore, contentus non esset. *Iis opponuntur ibidem, centesimae renovatae* NB. *quotannis:* Sed *centesimis* ductis ex proxima quidem syngrapha, nec perpetuis, sed *renovatis quotannis. vid. Gronov. Mantiss. Pec. Vet. p.* 414. * Centesimae, *de quibus dictum, sunt vectigal privatum: ab his differt* centesima, *quae est vectigal publicum.* ad Brut. ep. 18. Obdurescunt quotidie magis boni viri ad vocem tributi: quod ex *centesima* collatum, impudenti censu locupletum, in duarum legionum praemiis omne consumitur. *Haec* centesima

CERNO. *judico, agnosco.* Off. I. 20. magnus animus duabus rebus *cernitur.* Tusc. V. 8. quae genere, non numero *cernerentur.* * *refertur ad caussam, propter quam aliquid facimus.* Leg. I. 18. ubi est gratus, si non eum ipsum *cernunt* grati, cui referunt gratiam. * *pugnare, contendere.* ad Div. VIII. 14. quamdiu civiliter *cernitur*, h. e. *contenditur, non armis, sed iis modis, quibus cives inter se contendere decet, lege, judicio, etc.* Off. I. 12. vitam *cernamus* utrique, i. e. *pugnemus de vita. v. Perizon. ad Sanct. Minerv. p.* 771. * Cernere hereditatem, *est proprie, deliberare de hereditate, utrum eam velimus adire, nec ne: deinde significat id, quod hanc deliberationem fere sequitur, nempe, adire hereditatem. v. Perizon. l. c. cf. quae contra Kusterum de hac formula disputat, ibid. p.* 780. *b.* - 795. *et infra in Cretio.* ad Div. IX. 14. Sinas me hanc quasi falsam *hereditatem* alienae gloriae *cernere*, h. e. *adire.* Att. XI. 2. eoque ipso die ex testamento *crevi hereditatem*, etc. * Leg. II. 9. quibus Diis *creverint*, procuranto: *de Haruspicibus, cum respondent, quibus Divis piaculum debeatur.*

CERTARE. Catil. II. 8. *certare* fructibus cum usuris, *dicuntur, qui volunt usuras sortis acceptae solvere reditibus praediorum, atque id aut difficillime aut plane non efficiunt.*

CERTUS. ad Div. I. 7. *certi* homines, *quibus fides haberi, epistola recte committi potest.* Rosc. Am. 16. *certum* patrem *dicuntur habere, quorum matres castae pudicaeque fuere. Sic de* Inv. I. 2. *certos* liberos, *pater dicitur habere, cum castam uxorem habet.* Quint. 3. *certus* pater familias, *est diligens, attentus, rerum suarum curiosus: nam statim subjicit:* una in re paullo minus consideratus. ut Verr. III. 75. *certae* rationes, *opponuntur perturbatis, sine ordine scriptis, interpositis adeoque fide indignis.* Rosc. Am. 19. *Certus* accusator, *fide dignus, qui ita accusat, iis testibus, argumentis, ut fides ei haberi possit, adeoque sui muneris bene gerens. Nam propterea fide dignus est, probatusque, quia eum intelligentem accusationis instruendae, exercitatum, et munere suo recte fungentem scimus. Non hic reprehendendus erat a Graevio Hotomannus. Ceterum vid. Graev. ad pr. Quint.* 3. *ad Div. IX.* 19. * Caecin. 4. *certum* jus non obtinere, h. e. *caussam justissimam.* * Rosc. A. 16. *certum crimen.* * *opponitur infinito.* Or. II. 10. *certum* genus quaestionis. Rosc. Com. 4. *certa* pecunia, *cujus summa et magnitudo definita est.* * *fortis, confirmato animo.* Att. X. 11. et quo ille *certiorem* me vult esse: *ubi Popma substituebat* fortiorem. *v. Gron. in Stat. p.* 415. *Duker. ad Liv. X.* 36.

CERVICULA. Verr. III. 19. *Cerviculam* jactare, *gestus erat, quo Hortensius solebat uti, cum aliquid in oratione tractabat, in quo sibi placebat, cui confidebat plurimum. v. in Cervix.*

CERVIX. Orat. 18. in Hortensio reprehenditur mollitia *cervicum*, h. e. *jactatio cervicis, (v. Cervicula) quae esset mollium effeminatorumque hominum. Sic* eversas cervices *objicit Clitiphoni Syrus ap. Terent. Heaut. II.* 2. 131. *homini molli et effeminato.* Verr. III. 59. qui erunt tantis *cervicibus*, h. e. *tanta audacia et impudentia.*

CERULA. Att. XV. 14. miniata *cerula* tua pluribus locis notandae sunt. *ibid.* XVI. 11. miniatulae *cerulae. Scilicet veteres solebant ceram affigere locis librorum, de quibus quaerere amplius volebant, aut quos reprehenderent, quod* signare cera *dicitur ap. Vitruv. IX.* 3. *v. Salmas. de Mod. usur. p.* 446. *et ad Solin. p.* 775.

CERUSSATUS. *fuco oblitus.* Pis. 11. *cerussatae* buccae.

CESSIO. Leg. I. 3. *cessio* libera et otiosa, *est, cum quis abit e patria*

patria sua sponte otii causa, aut legationis liberae ergo. * *Cessio* in jure Top. 5. *est, eum aliquis apud Praetorem cedit alicui rem mancipi, addicente ei, cui tradita est Praetore. vid. Boëth. ad Cic. l. c. qui sumsit e Cajo Inst. II. 1. 6. ubi vid. Intt. Ceterum in jure cessio inprimis fit a debitoribus, qui, cum non sunt solvendo, creditoribus bona sua cedunt, ut iis satis fiat. vid. Salmas. de Mod. usur. p. 600. et Intt. Fragm. Caji in Schultingii Jurispr. ante - Justinianea.*

CETERI, *ae*, *a.* plur. Quint. 3. sane *ceterarum* rerum certus paterfamilias - - una in re minus consideratus. *Est elliptica locutio pro: in ceterarum rerum negotio. vid. Hotomann. Obs. IV.* 11. **Est etiam femininum genus in nominativo et ablativo ap. Ciceronem obvium.* Verr. I. 2. *cetera* audacia. Att. VI. 2. jam *cetera* jurisdictio. Petit. Cons. 13. in *cetera* vita. etc.

CHIROGRAPHUM. 1) *est id, quod Graeci χεῖρα, Latini* manum, *(vid. Salmas. Mod. usur. p.* 391.*) nos* eines seine Hand, *appellamus.* Phil. II. 4. quo me teste convinces? an *chirographo*? at literae sunt librarii manu. Att. II. 20. non utar meo *chirographo*, neque signo. Nat. D. III. 74. *chirographum* sex primorum imitatus est, etc. 2) *ipsum id, quod manu scriptum est, literae manu nostra scriptae.* ad Div. XVI. 21. credidi *chirographis* ejus et affirmationi praesentis Laterensis. ibid. XII. 1. ejus etiam *chirographa* defendimus. etc. 3) *genus cautionis, et id quidem distinctum a syngrapha. De syngrapha suo loco. Chirographum est cautio unius debitoris manu scripta, quales sunt hodie obligationes nostrae et literae cambiales: de quo genere Salmasius l. c. sed hoc sensu ap. Ciceronem non reperi.*

CHIRURGIA. Att. IV. 1. diaeta curari incipio: *chirurgiae taedet.* h. e. *armis, vi, nolumus uti.*

CHLAMYDATUS. Rabir. Posth. 10. L. Sulla Imperator *chlamydatus.*

CHLAMYS. *est vestis militaris, non omnium militum; sed Imperatoris et honoratiorum, adeoque eadem, quae Romanis paludamentum, ut docuere Rubenius de lato clavo p. 29. seqq. p. 114. etc. Ferrar. de Re vestiaria P. II. L. III. pluribus capp. sed est tamen proprie vestis graeca, Imperatoribus propria; unde graeci scriptores, cum de paludamento Romanorum dicerent, hac voce usi sunt, et postea, cum graeca lingua Romae notissima esse, hoc vocabulum etiam in latinam linguam traductum. Itaque cum de romanis rebus sermo est, et chlamydis mentio fit, est ea vox ita, uti supra diximus, accipienda: ceterum, quando de graecis rebus, non vestem romanam significat; sed graecam a romana militari differentem. Et sic est, quicquid contra disputet Ferrarius l. c. c.* 4. pro Rab. Posth. 10. *Rabirio objicitur usus vestis graecae, qua privati sc. uterentur*, h. e. *pallii. Defendit eum Cicero exemplis Sullae et L. Scipionis Asiatici, quorum uterque veste graeca usus sit, alter etiam calceis graecis: Sullam* chlamydatum, *hunc autem non solum cum* chlamyde, *quod jam ipsum graecum esset, sed cum* crepidis *etiam in Capitolio videre licere: quod essent hoc vestium, utut graecarum, genere, aliquando usi, neque, cum usi essent, sermones hominibus dedisse. Hic est sensus illius loci. Sulla et Scipio usi sunt chlamyde et in statua habent chlamydis speciem, non romanae,* h. e. *paludamenti, hoc nihil ad rem: non enim vestis romanae usus, etsi alienus a consuetudine, reprehenditur, sed peregrinae, graecae: atque hoc ad defendendum Rabirium valet, qui apud Graecos, non Ro-*

Romae, necessitatis causa, usus est veste graeca. Hae dubitationes et difficultates inde natae sunt, quod sibi substituta consuetudine sunt verba, res similes, ratione usus, non easdem significantes; cum plebs non intelligat, verba linguarum, in hoc praesertim genere, sibi non satis respondere. ad Herenn. IV. 47. *Citharoedo tribuitur* chlamys purpurea, coloribus variis intexta, et palla inaurata.

CHORAGIUM. *est apparatus scenicus, atque adeo quicquid sumtus fit in ludis scenicis, quod qui faciunt choragi dicuntur. vid. nos ad Xenoph. Memor. III. 4. Casaub. ad Sueton. Aug. c. 70. ut alios mittamus. Hinc* ad Herenn. IV. 48. *eleganter:* aut aliquod fragile falsae *choragium* gloriae comparetur, h. e. *instrumentum falsae gloriae, omnia ea, quibus falsa gloria comparatur.*

CHOREUS. *trochaeus.* Or. 63.

CIBARIA. *quibus alimur.* Rosc. Am. 20. *Cibaria (int. anserum)* locantur. * cibaria *dicuntur frumentum, quod magistratibus provincialibus eorumque Legatis, Quaestoribus, etc. a provincialibus dabatur, quod et* frumentum in cellam *dicitur.* v. *Cella.* Verrin. III. 93. uberiora facta sunt *cibaria* caritate. Att. VI. 3. *Cibaria* praefecti. cf. ad Div. V. 20. *Graeci* cibaria *interpretantur σιτομέτριον,* demensum *Terentio dicitur, vid. Salmas. Mod. usur. c. 4. p.* 163.

CIBARIUS panis. Tusc. V. 35. *est panis nigrior et vilior, qui servis dari solebat, ut ex Isidoro Origg. XX. 2. patet, quem et laudavit Davisius. Nonius autem c. 11. etiam suis temporibus* cibarium *neutro genere de hoc pane dictum tradit, quod olim de omni pane dicebatur. Eadem est adjectivi ratio, quod tamen citius quam substantivum de viliori pane dictum ex hoc Ciceronis loco intelligitur.*

CIBUS. Nat. D. II. 55. animalis *cibus, de aëre.* Fin. V. 19. animi cultus erat ei quasi quidam humanitatis *cibus. Elegans genus dicendi imitatus est Ovid. Rem. am.* 131. causa cibusque mali. *Metam. VI.* 480. cibus furoris.

CIEO. Or. I. 56. erctum *cieri,* i. e. *distribui: sed de ercto s.* hercto cito *infra in* Erctum *dicemus. Ceterum ex hoc loco concidit tota Salmasii disputatio ad Solinum de voce* citum, *in illo:* herctum citum. p. 891. *Ex graeco κίω,* i. e. *πορεύω, ad ambulandum provoco, putat esse* ciere, *et hinc* citare, citus, *pro* celer. *Sed in hoc* citus *primam esse brevem. Ab alia origine esse* citus *pro* divisus. *Nam in ea primam esse longam: quod etiam videbatur Stephano et Burmanno ad Virg. Aen. VIII.* 642. *ubi Donatus* citae *interpretatus est* divisae. *Esse autem a graeco verbo σχίω, pro quo et σχίζω, ut πρίω, πρίζω. Pro σχίω esse et χίω, ut σφαιρίζω et φαιρίζω. hinc* cio, *unde* herctum citum, *patrimonium divisum,* etc. *Haec quidam tamquam oracula secuti sunt. Ex loco nostro falsum esse apparet,* citum *in* erctum citum *esse a* cio: *est enim* erctum cieri, *non* ciri. *Veteres dicebant* cieo *et* cio, *ab illo* citus *brevi prima, ab hoc* citus *prima longa, sed eadem vi. Sic in compositis, ut poëtae docent latini,* excĭtus *et* excītus, *ab* excieo, *illud, hoc ab* excio. *Utrumque est* commotus, excitatus, provocatus. Erctum ciere *autem non est proprie* dividere, *sed cum* erctum, h. e. *ut infra demonstrabitur,* bona, *quae aedibus v. c. paternis continebantur et tamquam arcebantur, movetur loco suo et dividitur, adeoque in alias aedes transit.*

CINCINNUS. Or. III. 25. in *cincinnis* oratoris aut poëtae offendi, *de ornamentis nimiis et affectatis.*

CIN-

CIRCUMRODERE. Att. IV. 5. dudum *circumrodo*, quod devorandum est.

CIRCUMSCRIBERE. *complecti paucis.* Sext. 45. Sed genus universum brevi *circumscribi* et definiri potest. * *coërcere.* Mil. 33. Senatus, credo, Praetorem eum *circumscripsisset.* - - an Consules in Praetore coërcendo fortes fuissent? *cf. Graev.* ad Attic. VII. 9. * *decipere.* Rosc. Com. 8. dic nunc, te ab Roscio *circumscriptum* esse.

CIRCUMSCRIPTE. Orat. 66. *circumscripte* et numerose dicere. h. e. *per periodos: nam opponitur τῷ incise et membratim dicere.* *N. D. II. 59. Singulas res definimus, *circumscripteque* complectimur. v. *Circumscribere et Circumscriptus.*

CIRCUMSCRIPTIO. *fraus.* Offic. III. 15. *circumscriptio* adolescentum. Flacc. 30. emtiones falsas, praediorum proscriptiones cum mulierculis, aperta *circumscriptione* fecisti. * *circulus circa aliquem factus.* Phil. VIII. 8. nisi prius respondisset, quid facturus esset, quam ex ista *circumscriptione* excederet. * *ambitus.* Tusc. I. 20. cum totam terram intueri licebit, ejusque cum situm, formam, *circumscriptionem*, tum etc. Brut. 8. ipsa natura *circumscriptione* quadam verborum comprehendit concluditque sententiam. * *de periodo* est etiam Partit. 6.

CIRCUMSCRIPTUS. *brevis.* Or. I. 22. *circumscripta* explicatio: *est definitio.* v. *Circumscripte.* * *e medio sublatus.* Verr. I. 16. omni tempore Sullano ex accusatione *circumscripto.* Fin. III. 9. *circumscriptis* igitur sententiis, quas posui. *Sic Graeci utuntur verbo περιγράφειν, de quo v. Wesseling. V. C. ad Diodor. pag.* 51. *unde haud dubie Latini sumsere.* * *qui coërcetur.* Phil. II. 22. *circumscriptus* a Senatu Antonius. v. *Circumscribere.*

CIRCUMSPECTARE. *de providis et timidis, qui saepe circumspiciunt omnia.* Tusc. I. 30. *circumspectans* nostra vehitur oratio.

CIRCUMSPICERE. *quaerere.* Verr. III. 90. non *circumspiciam*, non quaeram foris, *sc. exempla*, cum habeas judices, etc. * *de his, qui nesciі, quid agant, tanquam auxilii quaerendi causa, saepe circumspiciunt.* Rosc. Com. 14. *Circumspicit*, aestuat, negat nos etc. * *de iis, qui se nimis amant, sibi nimis placent.* Rosc. Com. 2. usque eone te diligis et magnifice *circumspicis*? *Ita se circumspiciebat Καxia apud Xenoph. Memor. Socr. II.* 1.

CIRCUMVECTIO. Att. II. 16. portorium *circumvectionis.*

CIRCUMVENIO. *decipio.* ad Div. V. 1. nunc video illum *circumventum*, me desertum. Rosc. Com. 9. quem per arbitrum *circumvenire* non posses, etc.

CIRCUS. *est aedificium publicum in oblongam et ab altera parte rotundam formam ab altera rectam extructum, in quo ludi equestres, qui inde Circenses dicuntur, habebantur. Medius Circus diremtus erat* spina, *ad cujus extremitates, ubi flectebant aurigae cursum*, metae *collocatae erant. Ab ea parte, a qua cursus initium fiebat, olim linea recta albo describebatur, intra quam ante signum datum equi cohiberentur, postea carceres perpetui extructi.* Circi *mentio saepe apud Ciceronem, ut* Mur. 34. 35. etc. *Circos Romanos narrat et exhibet Donat. Rom. Vet. et Nov. III.* 14. *cf. de Circis inprimis Salmas. ad Solin. p.* 635. *seqq. disputantem: ut alios taceam.*

CISIUM. *genus vehiculi celerrimi et quidem biroti.* Rosc. Am. 7. *Cisiis* Ameriam pervolavit. cf. Phil. II. 31. *De hoc genere vide, quae collegit Scheff. de Re vehic. L. II. c.* 18.

CISTA et CISTELLA. ad Herenn. I. 12. *ea, quae alias* fitella: *ubi v. Pro* cistella *quidam libri* Cistula *habent. Codd. Lambin.* fitel-

ſitella: *quae varietas etiam eſt ap. Liv. XXV. 3. ubi vid. Sigon. et Gronov.*

CISTOPHORUS. Dom. 20. Ut in Aſia *ciſtophorum* flagitaret. Att. XI. 1. in *ciſtophoro* habeo ad HS. bis et vicies. *Ejus porro mentio* Att. II. 6. 16. *Eſt autem Ciſtophorus numus graecus aſiaticus, qui nomen habet a ciſta myſtica, quae in hoc genere numorum conſpicitur. In altera etiam parte ſerpentes plerumque, vannus, caduceus, thyrſus, taeda, ferula, etc. conſpiciuntur. His rebus expreſſa ſunt Orgiorum ſolennia, quae cudendis ciſtophoris occaſionem dediſſe probabile eſt. Signati autem et ante, quam ſub Rom. poteſtatem veniſſet Aſia, et cum provincia facta eſſet. Itaque et magiſtratuum Rom. nomina multi praeferunt. Noviſſimi, quos quidem habemus, Antonii IIIviri nomen exhibent. Vid. haec et plura de hoc genere numi ap. Alex. Xaver. Panelium in Diſſ. de Ciſtophoris Lugdun. ann. 1734. edita: qui etiam diſtinguit a ciſtophoris eos, in quibus ciſta myſtica, non autem in altera parte reliqua Bacchica inſtrumenta reperiuntur. Quod ad pondus attinet, tetradrachmum fuit hoc numi genus. In eo vero errat Vir. Rev. uti jam in Act. Erud. Lat. a. 1736. menſ. Jan. p. 8. monuimus, quod putat, κιστοφόρον de numis tantum dici, ſed κιστηφόρον vel κιστιφόρον de hominibus, ciſtam myſticam portantibus. Sic apud Demoſthenem de Corona cap. 79. pro vulgata κιττοφόρος in MS. Cod. Vindob. legi κιστιφόρος. Verum eſt, κιττοφόρος nihili eſſe, et jam vidit Rubenius ad num. Aſia recepta p. 269. legendum eſſe κιστοφόρος; quocum idem eſt κιστιφόρος. Sed κιστοφόρος de hominibus non dici, falſum eſt. Primo ſic eſt apud Suidam, quem vid. in h. v. ad q. l. Kuſterus etiam laudat Photii Lexicon ineditum, et Harpocrationis Codicem Morellianum. Deinde Cl. Gorius in Corpore Inſcr. Donian. exhibuit formam Ciſtophori Bellonae Pulvinenſis ſacerdotis: quam nos in Actis Erud. l. c. exhibendam curavimus.*

CITARE. *commovere.* Tuſc. III. 11. isque motus aut boni aut mali, opinione *citetur. Sed Bentlejus legendum putat:* excitetur. *Verr. II. 40. *citare* reum, *non eſt, quod apud nos* citiren, h. e. *edicere, ut adſit aliquis, ut eſt Verr. II. 38. ſed citantur rei a Praetore, voce praeconis, cum jam ſunt in judicio: Citat* accuſatorem, *citatus* accuſator M. Pacilius, neſcio quo caſu, non reſpondit, non affuit. *Qui locus eſt perſpicuus, et inſtar omnium. Nec aliquid efficiunt ea, quae Menkenius in Obſ. L. L. in h. v. pro contraria ſententia dixit: ad quae etiam reſpondimus in Act. Erud. an.* 1746. * Verr. I. 7. *citati* judices, eodem modo intelligendi.

CITATIM. Att. XIV. 20. *citatim* ſcribere.

CITHAROEDUS. Mur. 13. ut ajunt in Graecis artificibus, eos auloedos eſſe, qui *citharoedi* fieri non potuerint. etc. Citharoedum *a* citharista, *qui eſt* Verr. I. 20. etc. *ita diſtinguunt, ut ille ſit, qui citharam pulſet cum cantu ſuo, hic, qui ſine cantu, quod etiam tradit diſerte Diog. Laërt. III. p. 239. ed. Caſaub. Sed uſus repugnat vel Ciceronis. Amphion Thebanus, nemo dubitat, quin citharae modis accommodare vocem, et una canere, ita ut Orpheus, potuerit. Ita eſt in fabulis. Sed hunc tamen* Cicero Div. II. 65. init. Citharistam *vocat.* Non potueras igitur hoc ab initio, *Citharista*, dicere. *Et ſic etiam apud alios auctores latinos et graecos memini me obſervare. Idem viſum Torrent. ad Sueton. Domit.* 4.

CITO. *pro facile.* Brut. 76. Torquatum non tam cito rhetorem

di

dixeris, quam *πολιτικόν ibid.* neque aptiorem *cito* aliquem dixerim.

CIVILIS. *Jus civile* 1) *opponitur* naturali, *adeoque et privatum et publicum jus complectitur.* Sext. 42. nondum neque naturali, neque *civili jure* deſcripto. 2) *opponitur juri publico.* Verr. I. 42. Cornelia teſtamentaria, numaria, ceterae complures, in quibus non jus novum aliquod populo conſtituitur, ſed ſancitur, ut, quod ſemper malum facinus fuerit, ejus quaeſtio ad populum pertineat ex certo tempore. De *jure* vero *civili*, ſi quis novi quid conſtituit, etc. *Nam in hoc loco manifeſte a jure civili removentur cauſae publicae et quaeſtiones. Ex quo intelligitur, ſenſu Ciceroniano ne criminalia quidem, quae hodie vocantur, ad jus civile pertinere. Eſt enim civile jus nullum aliud, niſi privatum. Itaque lege de re aliqua, quae ad civile jus pertinebat ante, lata, ut ejus quaeſtio in poſterum ad populum pertineret, ea juris publici eſſe incipiebat. Ceterum etſi Juſtinianus de jure privato ſe in Inſtitutis dicturum profitetur L. I. tit.* 1. *tamen ex L. IV. tit. penult. intelligi poteſt, eum cauſas publicas et judicia publica ad jus privatum retuliſſe, itaque de iis etiam in Pandectis agitur L. XLIX. Sed adjiciamus alium locum e Cicerone. Caecin.* 2. ſimul illud futurum arbitrati ſunt, ut in hac cauſa non de improbitate Sext. Aebutii, ſed de *jure civili* judicium fieri videretur. Improbitas *h. l. eſt vis, quam Aebutius Caecinae ejusque advocatis fecerat. Ea erat cauſa publica, in judicio publico, ex lege de Vi armatis hominibus, disceptanda, adeoque juris publici:* Judicium *autem* de jure civili, *eſt de poſſeſſione, quod eſt privatum. Ceterum ipſa definitio juris civilis Ciceroniana in Topicis c.* 2. *totum hoc, quod diximus, confirmat. Jus civile* eſt aequitas conſtituta iis, qui ejusdem civitatis ſunt, ad res ſuas obtinendas. *Partes ejus ibidem narrantur.* c. 5. * *de decreto Praetoris, item de* ſententiis JCtorum *in uſu fori, cum opponitur* legibus, ut Off. III. 16. 17. *de reſponſis JCtorum ſolis eſt* Caecin. 24. * Divin. in Caecil. 5. Nam civibus cum ſunt ereptae pecuniae, *civili* fere *actione*, et privato jure repetuntur. Civilis actio eſt, *qua utitur civis non modo contra civem, ſed quemcunque, a quo ei injuria facta eſt: ea autem eſt juris privati, non in omnibus cauſis, ſed in pecuniariis ceterisque privatis. Sic* Orat. I. 11. *civiles* controverſiae, *ſunt forenſes, in cauſis privatis.* * Or. III. 16. cum a *re civili* et a negotiis animi quodam judicio abhorrerent. h. e. *cum neque rempublicam capeſſere neque in foro verſari vellent.* ibid. 31. *civilis* ſcientia. ibid. I. 14. rerum *civilium* cognitio, *eſt ea ſcientia, qua opus eſt ei, qui rempublicam capeſſere et in judiciis verſari cupit. Unde* Invent. I. 5. *civilis* ratio, *eſt ars, cujus in civitate magnus eſt uſus. item* Orat. 9. oratio *civilis*, *quae aut in Senatu, aut in concione, aut in judiciis habetur ad cives, et de rebus civilibus, in qua negat obſcuras abditasque ſententias locum habere, reprehenditque Thucydidem, qui iis conciones referſerit.* * Milon. 13. quid enim odiſſet Clodium Milo, praeter hoc *odium civile*, quo omnes improbos odimus. Odium civile *eſt, quale impune erga cives exercere licet, remotum a vi et armis. Sic* vis civilis *eſt, qua uti poſſunt cives in poſſeſſionibus, cui opponitur* vis vera. *v. Argumentum Or. pro Caecina et in Vis.* * Planc. 10. Minturnenſes coloni, quod C. Marium ex *civili errore*, atque ex impiis manibus eripuerunt, etc. h. e. *cum cives fugeret in bello Civili.* * Civilis eleganter *dicitur, qui aequo jure omnes cives ſecum eſſe patitur, neminem contemnit, nihil ſibi praecipui arrogat, verbo, ita in* omni-

proverbium in eos, qui, quae a magiſtro audierunt, tenent, ſed neque recte intelligunt, neque eo recte uti poſſunt. Nam claudus in pilae ludo nil poteſt niſi pilam ſibi traditam retinere, non ea ex regulis ludi uti, propterea quod currere celeriter non poteſt.

CLAVICULA. Nat. D. II. 47. *claviculis* apprehendunt adminicula vites.

CLAUSTRUM. Muren. 8. cum ego tanto intervallo *clauſtra* nobilitatis refregiſſem.

CLAUSULA. Or. III. 46. *clauſulas* atque interpuncta verborum animae interclufio atque anguſtiae ſpiritus attulerunt. * *exitus Fabulae.* Coel. 27. Mimi eſt jam exitus, non Fabulae: in quo cum *clauſula* non invenitur, fugit aliquis e manibus, etc.

CLAVUS. Tuſc. IV. 35. *clavo clavum* ejicere. * Verr. V. 21. Et ut hoc beneficium, quemadmodum diceret, trabali *clavo* figeret, etc. * ad Att. V. 13. clāvum movere. *ubi vid.*

CLEPERE. *furari.* Tuſc. II. 10. eum doctus Prometheus *clepſiſſe* dolo.

CLEPSYDRA. *menſura temporis aquea.* Or. III. 34. at hunc non clamator aliquis *ad clepſydram* latrare docuerat. *v. Almeloveen. ad Quintil. XII.* 6. *et quos ibi laudat.* Tuſc. II. extr. *de disputante dicitur* ad clepſydram.

CLITELLAE. Att. V. 15. *clitellae* bovi ſunt impoſitae. *proverbium in eos, quibus aliquid negotii datur, cui adminiſtrando idonei non ſunt. Clitellae enim aſinis imponuntur, non bubus.*

CLUDO. *laudatur e* Nat. D. II. 39. *ſed ibi in Gron. eſt* eludit, *in Daviſ.* alludit; *neque* cludit *aptum eſt huic loco.*

CLYPEUS. Or. 71. *clypeum* disſolvere, *dicitur in eos, qui res junctas et copulatas disſolvendo corrumpunt.*

COACERVARE. Agrar. II. 25. *coacervare* agros.

COACESCO. Catil. 18. non omnis aetas vetuſtate *coaceſcit.*

COACTOR. *dicitur, qui in auctionibus pecunias cogit, quae ab emtoribus ſolvendae ſunt, et eſt fere argentarius.* Cluent. 64. *noſtri: Caſſirer. v. Salmaſ. de Uſuris c. 17. p. 497. et Graev. ad h. l. Sed et dicitur de omnibus, qui in quocumque negotio cogendae pecuniae miniſtri ſunt. v. Manut. ad h. l. Sic* Rabir. Poſt. 11. utrum acceſſionem decumae, ut noſtri facere *coactores* ſolent, *ſunt miniſtri publicanorum, qui decumas exigunt.*

COACTUS. Caecin. 11. 12. *coacti* homines et armati. *eſt verbum interdicti.* c. 13. 21. *et ſignificat coactos ad vim faciendam.*

COAEDIFICARE. Att. XIII. 33. campum Martium *coaedificari.* Partit. or. 10. locus *coaedificatus* opponitur *vaſto.*

COAEQUARE. Verr. III. 41. omnia ad libidinem ſuam *coaequare*: h. e. *ſummos et infimos, ſacra et profana eodem modo pro libidine tractare, nulli parcere, etc.*

COAEVUS. *laudant e* Vatin. 13. *Sed meliores Codd. et edd. habent* coquos, *quod eſt rectum.* Coaevus *non eſt uſitata bono ſcriptori vox.*

COAGMENTARE. Phil. VII. 7. *coagmentare* verba, eſt *apte collocare et vincire. Unde* Or. III. 43. *coagmentatus* concurſus verborum, *opponitur* hiulco. * *e partibus diverſis compoſitus.* Tuſc. I. 29. nihil eſt in animis *coagmentatum*: h. e. *liberi ſunt animi a concretione, nihil eſt in iis mixtum, ut aliis locis dicit.*

COAUCTIO. Verr. III. 82. Crimen eſt ex *coauctione* annonae atque aeſtimationis. *Non crimini datur Verri aeſtimaſſe frumentum, et pro frumento pecuniam accepiſſe, ſed nimis magnam pecuniam accepiſſe, ſed nimis magnam pecuniam pro frumento coëgiſſe.*

COCTUS. Att. XIII. 52. bene *coctus* et conditus ſermo.

CODEX. Rosc. Com. 1. *Simpliciter dicitur pro tabulis acceptorum et expensorum.*

CODICILLI. ad Div. VI. 18. statim quaesivi a Balbo per *codicillos.* Qu. Fr. II. 11. epistolam hanc convicio efflagitarunt *codicilli tui. Sunt autem* codicilli *codices cerati minoris formae, in quibus testatores voluntatem sine ulla solennitate, quae in testamentis faciendis adhibetur, declarant, item in quibus epistolae scribuntur: unde pro epistolis in hujusmodi tabulis scriptis, et pro voluntate mortui hoc modo declarata ponuntur. v. Salmas. de Mod. usur. c.* 10. *p.* 419. *cf. inprimis Manut. ad Cic. Epp. ad Qu. Fr. l. c.*

COELESTIS. Phil. V. 11. legiones divinae et *coelestes*: *quae rem optime et e republica gesserunt. v. Heins. ad Vell. II.* 24. 3. *qui e memoria laudavit Verrinas pro Philippicis.*

COELUM. Att. II. 9. 19. 20. in *coelo* esse: h. e. *vehementer laudari.* ibid. XVI. 6. in *coelum* ferri. ibid. II. 1. digito se *coelum* putant attingere: h. e. *se beatissimos putant.* Phil. II. 42. de *coelo* detraxisti collegam: *fecisti, ut esset dissimilis sui, ut paullo post dicit, adeoque laudem partam amitteret.* ibid. 44. gloria, quae vix *coelo* capi posse videatur: i. e. *immensa.* Nat. D. II. 24. in *coelum* tollere: *pro consecrare.* * *pro aëre.* Acad. IV. 26. eodem *coelo. Nempe aëris vis in fundendo aere, ut aquae. Plin. XXXIV.* 9. *aes omne frigore magno melius funditur.* * Div. I. 43. *coelum* discessisse. ibid. II. 28. *coeli* discessus. *Genus ostenti. Etiam in sacris libris est* οὐρανοὶ ἀνεῴχθησαν Matth. III. 26. σχιζόμενοι οὐρανοὶ Marc. I. 10. etc. *Pro eo Liv. XXII.* 1. coelum findi. *v. Plin. II.* 26. *et ibi Hard. Heins. ad Ovid. Fast. III.* 371.

COEMTIO. Flacc. 34. Or. I. 56. Mur. 12. *genus matrimonii ineundi, s. ritus, quo in viri manus feminae conveniebant, de quo multa scriptores de nuptiis, Brissonius, et alii. Illud certum est, emtionem quandam imaginariam in hac coëmtione intervenisse; qualis autem fuerit, et quibus verbis et ritibus peracta sit, non satis certo constat. Formulas verborum in ea re usitatas ex Ulpiani Institutis dat Boethius Top. c.* 3. * *Ab hac autem coëmtione plane diversa est ea, de qua* Muren. 12. senes ad *coëmtiones* faciendas. *Hoc enim genus comparatum erat ad sacra interimenda, ut Cicero ait. Nempe, ut primus vere demonstravit J. Fr. Gronovius, heres, qui hereditatem sine sacris habere cupiebat, eam vendebat seni per aes et libram, venditione imaginaria. Haec res hanc vim habebat, ut, quoniam senex bona haberet, non ut hereditatem, sed ut emta, bona ea libera sacris essent. Ut autem redderet senex domino hereditatem facta emtione, stipulatione cavebatur. V. haec latius disputantem Gronov. de Sestert. IV.* 7. *Cave autem, hos senes confundas cum senibus coëmtionalibus, ut saepe doctissimi viri fecere.*

COEMTIONALIS. ad Div. VII. 29. senes *coëmtionales, sunt servi, qui singuli propter senectutem pretium nullum inveniunt, juncti autem aliquot, ut docuit Gronov. de Sestert. IV.* 9.

COENACULUM. *est pars altior domus. Gr.* ὑπερῷον. Agr. II. 35. Roma *coenaculis* suspensa atque sublata: *Es sind hohe Häuser von vielen Etagen darin. Vid. Turneb. ad h. l. in his habitabant fere pauperes; unde jocus apud Plaut. Amphitr. III.* 1. 3. *ubi histrio Jovis personam sustinens:* in superiori qui habito *coenaculo*: *ubi v. Intt. et Fabr. Lex.* * *Gruterus non improbabat lectionem* coenaculo *pro* scena, ad Herenn. I. 14. *quae in Codd. nonnullis Gruterianis fuit, et in Lipsiensi quoque et Winkleriano reperitur. Ver-*

Verba haec sunt: Mimus quidam Accium poëtam nominatim compellavit (h. e. *perstrinxit: v. Compellare)* in *scena, pro quo est, ut dixi, in Codd. plerisque* coenaculo.

COENUM. *convicii genus.* Sext. 11. Dom. 18. Att. II. 21. Pompejus oblitus *coeno.*

COEO. ad Div. V. 19. Phil. II. 10. *coire* societatem. Sen. p. R. 7. cum hóc tu *coire*, sc. *societatem de re mala.* cf. Cluent. 54. Si quis *coisset*, sc. *ob rem malam.*

COEPI. *instituo, decerno.* Verr. II. 38. *coepit* vendere, et vendidisset, etc.

COERATOR. Leg. III. 4. *pro* curator *antique. Male laudat Nizolius* coerarius; *quae vox nihili est. Ibidem est* coerare *pro* curare.

COERCEO. *complector, contineo.* Nat. D. II. 22. omnia complexu suo *coërcet* et continet.

COETUS. *de conventu judicum, vulgo* sessionem *dicunt.* Herenn. IV. 36. si primo *coetu* condemnassetis.

COGERE, *seq. ut.* Verr. III. 16. *cogitur, ut* decernat. * *exigere.* Att. I. 12. *cogere* pecunias. * de Fin. III. 2. dum Senatus *cogeretur.* Phil. I. 5. acerbe in Senatum *cogebar*, sc. *minis, pignoribus captis,* etc. * Or. II. 29. Cogi *dicuntur, quos commovendis* πάθεσιν *orator adducit, quo vult.* * Nat. D. III. 13. *cogi* potest, h. e. *effici, concludi.* * Or. II. 33. Se jus civile, quod nunc diffusum et dissipatum esset, in certa genera *coacturum.* * *de periodo* eleganter Or. 68. ne infinite feratur, sed - - numero *coacta* debet insistere (oratio).

COGITARE. Att. X. 10. contra alicujus rationes *cogitare. ibid.* XIV. 14. Si amabiliter in me *cogitare* vis. Agr. II. 24. *cogitare* cum animis potestis.

COGITATIO. *spes.* Dejot. 3. venerunt non sine aliqua spe et *cogitatione.* * Tusc. IV. 11. *cogitatione* inter se differunt, *re* quidem copulata sunt, *pro quo barbari philosophi, idea, abstractione, praecisione, non autem extra mentem.* * Rosc. Am. 24. malae *cogitationes, böses Gewissen.* * *Commentatio oratoris.* Or. I. 33. 34. in quotidianis *cogitationibus. MSS. et Edd. Vett.* concitationibus: *unde Manutius fecit* commentationibus, *Pearcius* exercitationibus: *sed praeter rem.* Cogitationes *et* concitationes *saepe confunduntur a librariis: vid. v. c. Gruter. et J. Gronov. ad Auct. ad Her. III.* 16. Cogitationes *autem quare non pro* commentationibus *dici possint, non video, cum* cogitare *et* meditari *pro exercitatione uti dicatur.* c. 61. meditando perfecit Demosthenes, etc. h. e. *exercitatione. Sic meditatio belli est praeparatio ad bellum. Eodem fere sensu cogitatio est apud Vitruvium. Haec ex prolusione de libris Cic. de Oratore a.* 1736. *edita, in qua obiter Pearcianas quasdam conjecturas rejecimus. Livius XXXV.* 28. *clare* cogitationes *vocat exercitationes Philopoemenis in comparando usu militaris rei, quoad animo peraguntur.*

COGNATIO. Div. II. 14. 15. naturae *cognatio, est* συμπάθεια *Philosophorum. v. Ind. Gr.* Συμπάθεια. * ibid. 69. qua naturali *cognatione* thesaurus cum somniis jungitur. * *conjunctio, cum unum implicatum est alteri, ut sine eo consistere satis non possit.* Arch. 1. studia humanitatis quadam *cognatione* inter se continentur. * Div. I. 30. Deorum *cognatione* teneri. * *elegans illud est* Sull. 20. numquam sibi *cognationem* cum praediis esse existimavit suis: h. e. *numquam ita amavit praedia sua, ut ea nollet vendere, si res postularet. Melius haec intelliges ex* Catil. II. 8.

COGNATUS. Or. III. 51. *Cognatum* mentibus nostris, est *res natura menti humanae ita conveniens, ut ea moveatur, inter quam*

adeo et mentem nostram est quaedam συμπάθεια.

COGNITIO. ad Capitonem L. XVI. ad Att. Ep. 16. Consulibus *cognitionem* dedit, h. e. *cognitionis genus illud, quod juri ordinario*, h. e. *quaestioni, opponitur, quae fit ex legibus per certos magistratus. Nam* cognitio *fit extra ordinem ab eo, qui extra ordinem constitutus est, ut rem cognoscat, ut docent Salmas. de Mod. usur. c. III. p.* 111. *sqq. et Graev. in Animadv. ad Sigon. de Judic. II.* 4. *Caeterum, cum* cognoscere *etiam dicatur de ordinario jure, quod nemo in dubium vocare potest, aut vocavit, non video, quare non et* cognitio *proprie fit communis ordinariis et extraordinariis causis, et abusu demum sit, et per ellipsin quandam, ad extraordinarias traducta. Sic Suet. Claud.* 12. *cognitionibus* magistratuum tamquam consiliarius interfuit. *cf. Tib.* 33. *item apud ipsum Cic.* Brut. 22. cum dies *cognitionis* esset, *pro die judicii et ejus quidem ordinarii.* Verr. II. 25. *de judicio de falso:* ne qua ipsius *cognitio*, absente illo, de existimatione ejus constitueretur. *Sic et* cognoscere *interdum simpliciter de causa extraordinaria dicitur, ut* Verr. II. 13. *se cogniturum*, etc. *De rebus extraordinariis accipe etiam* Agr. II. 22. *cognitionem* agrorum, h. e. *de agris:* et ibid. 21. *cognitionem* Decemvirûm. * *notio.* Leg. II. 19. quod positum est in una *cognitione*, id in infinita dispartiuntur. * *notitia.* Nat. D. I. 17. innatae *cognitiones* Deorum.

COGNITOR. 1) est, *qui nobis testis est, esse nos eos, quos dicimus esse, et confirmat, nos sibi cognitos esse.* Verr. I. 5. civem romanum, qui *cognitores* honestos daret, sublatum esse in crucem. Verr. V. 65. *cognitorem* locupletem dare. ibid. non semper cum *cognitoribus* esse possunt. *Jam* 2) *quia hujusmodi homines sunt ei, cujus cognitores sunt, auctores et defensores, cognitores etiam dicuntur auctores et defensores. Sic* Cat. IV. 5. auctor et *cognitor* sententiae, *dicitur, qui se ejus sententiae profitetur auctorem.* in Caecil. 4. *cognitorem* juris sui. Harusp. Resp. 21. cum in me *cognitorem* illarum rerum omnium, illa flamma illorum temporum conjiciebatur. Res illae *sunt, ut ex contextu patet, auctoritas Senatus, consensio bonorum, status Italiae: harum rerum et auctor et defensor Cicero fuerat in consulatu.* in Caecil. 4. me *cognitorem* juris sui, etc. *Hinc* 3) *inprimis* cognitor *dicitur, qui praesentis causam in controversia civili agit, quemadmodum absentis* procurator. ibid. II. 43. *cognitorem* adscribit Sthenio. i. e. *adscribit in litteris publ., quis cognitor Sthenii fuerit, quis ejus causam egerit.* Caecin. 5. *cognitor* viduarum. Rosc. Com. 11. me *cognitorem* dedisti. *Vide de hoc verbo accuratissime disputantem J. Fr. Gronov. de Sest. IV.* 3. 4. Verr. III. 34. *Aeschrio et Docimus mariti Pippae et Tertiae, quibuscum rem Verres habebat, bona cum maritorum pace, qui uxorum nomine conduxerant decumas quarundam civitatum*, cognitores *uxorum dicuntur.* Veniunt Herbitani duo Praetoris aemuli non molesti, muliercularum teterrimarum improbissimi *cognitores*: incipiunt postulare, poscere, minari. *Apertum est*, cognitores *dici, quia uxorum res agebant, earumque nomine decumas exigebant, adeoque cognitorem dici etiam, cujus opera in rebus nostris quibuscunque utimur. Eodem modo* ibid. 60. *Apronius* cognitor Verris *dicitur, quia, quas decumas redemerat, Verri redemerat, et ejus nomine exigebat.*

COGNITUS. Brut. 25. homo per se *cognitus, opponitur* nobili, *qui propter majores nobiles notum nomen habet: homo novus.*

COGNO-

COGNOMINATUS. Part. 18. *cognominata* verba. *Sed Brutus corrigit* coagmentata.

COGNOSCERE. ad Div. I. 9. fidem *cognovi* hominum non ita magna mercede; *idem quod* ſpectare, *ut cognitus idem eſt*, *qui* ſpectatus. v. *Spect.* * Verr. I. 5. cum eum Syracuſis amplius centum cives rom. *cognoſcerent*, h. e. *dicerent*, *ſe ſcire*, *qui ſit*, *cumque eſſe*, *quem ſe dicat.* cf. V. 59. v. *Cognitor*, n. 1. * Or. II. 41. *cognoſcere* artem. *pro agnoſcere*, *ſentire*, *artem eſſe adhibitam.* * ad Her. IV. 18. qui privatus intolerabili ſuperbia fuerit, eum commodum et *ſui cognoſcentem* videre in poteſtate quis ſperet?

COHAERENTIA. Nat. D. II. 62. ad mundi *cohaerentiam* pertinent, ſc. *quod ſine iis mundus conſiſtere non poteſt.*

COHAERERE. *conſiſtere.* Tuſc. V. 28. virtutes ſine beata vita *cohaerere* non poſſunt, nec ſine virtute vita beata. Har. Reſp. 27. ſi undique fulciamus, *cohaerebunt.* * Tuſcul. III. 25. fulciendi ſunt, qui ruunt, nec poſſunt *cohaerere* propter magnitudinem aegritudinis. *Saepe ſic* cohaerere *eſt* ap. Cic. *pro eo eſt* junctum eſſe N. D. II. 28. * Leg. I. 8. alia, quibus *cohaerent* homines: *partes*, *quibus conſtant.* * Caecin. 18. ſermo familiaris et quotidianus non *cohaerebit.* Coel. 7. vix *cohaerebat* oratio. h. e. *vix ſibi conſtabat.* * Or. III. 43. *cohaerens* oratio, *quae oritur e compoſitione apta verborum: opponitur hiulcae.*

COHIBERE. ad Div. IV. 5. Vis ne tu te *cohibere*? i. e. *moderari animi commotionem*, *v. c. dolorem*, *impetum.* conf. Marc. 2. Tuſc. IV. 18. Phil. III. 2. Tuſc. III. 25. **complecti.* N. D. II. 13. omnes naturas *cohibet* et continet. * *avertere.* Verr. IV. 45. oculos ab aliqua re *cohibere.* * *ſuſtinere.* N. D. I. 1. *cohibere* aſſenſionem. Coel. 5. ad *cohibendum* brachium toga, i. e. *tegendum*, *occultandum.*

COHIBITIO. *interdictio*, *ex* Verr. III. 14. *laudatur e vett. edd. in Nizoliano Lexico: ſed recentiores edd. habent* prohibitio.

COHORRERE. Orat. III. 2. *medicis dicuntur*, *qui frigore febrili infeſtantur: nam* horror *quoque ſic dicitur*, *et in genere*, *cum frigus nos invadit*, *quod per totum corpus diditur*, *ut fit in terroribus magnis et ſubitis. v. Duker. ad Florum II.* 6. 14.

COHORS. Qu. Fr. I. 1. Verr. II. 4. ad Att. VII. 2. *cohors* Praetoris, ſc. *provincialis*, *ſunt comites ejus*, *Praefecti*, *Scribae*, *Medici*, *Accenſi*, *Haruſpices*, *Praecones.* l. c. 10. *In re militari autem* cohors praetoria *aliam vim habet*, *ut* Cat. II. 11. *eſt enim cohors*, *quae ad cuſtodiam corporis Praetori ſ. Imperatori attributa eſt.*

COHORTARI. Att. XII. 31. *pro* confirmare vacillantem et labentem. *v. Graev. ad h. l.*

COITIO. Qu. Fr. II. 15. *coitio* Memmii. ibid. III. 1. in candidatorum conſularium *coitione. Haec eſt illa* coitio, *propter quam de ambitu condemnatus exulavit Memmius. ad Div. XIII.* 1. *Eſt enim* coitio, *cum homines congregantur rei malae perficiendae*, *tamquam tribuum corrumpendarum*, *cauſa.* cf. Haruſp. R. 26. et Att. II. 18. eſt *coitio* candidatorum. *Sed locus eſt dubius.*

COLEI. ad Div. IX. 22. *teſticuli. Nam ſic eſt ap. Petron.* 44. *ubi vid. Scheff.* Colei *autem erat et nomen familiae Lanuvinae: unde* Colei Lanuvini *honeſte dicebantur*, *turpiter autem* Cliternini; *nam ibi nulla familia Coleorum*, *ut iis memoratis ad aliud potius obſcoenum vocabulum alludi videretur*, *ut ad* **κλειτορίδα**, *aut ſimile.*

COLERE. Att. XIII. 30. a *te colendus* eſt. Iſtae autem **κολακεῖαι** non longum abſunt a ſcelere. ad Div. VI. 12. amor *cultus* a te diligentiſſime. * Leg. II. 16. *de* ritibus

Fin. V. 1. *de Attico:* Ita *se* Athenis *collocavit*, ut lit paene unus ex Atticis. Phil. II. 39. *collocatos* in agro Campano mimos. * *collocare* pecuniam *dicuntur*, *qui agros aut metalla emunt*, *aut foenori dant. vid. v. c.* Manil. 7. Off. II. 12. Caecin. 4. *nostri*, *sein Geld anlegen. Unde eleganter Cicero saepe hac dicendi forma utitur*, beneficium collocare. Phil. III. 2. *collocare* patrimonium in salute reipubl. i. e. *impendere in salutem reipubl.*, *quae pecunia non perit. Hinc ductum etiam illud* Verr. V. 14. aedilitas recte *collocata.* * *pro eo, apud nos dicimus, einquartieren. Unde variae formae ducuntur.* Verr. I. 24. comites ejus item apud ceteros hospites *collocantur.* Tusc. V. 1. totos se in optimo vitae statu *collocarent.* Coel. 20. se in meretricia vita *collocavit.* Off. I. 44. *collocare* se totum in cognitione et scientia.

COLLOCUPLETARE. Her. II. 18. *sed ibi variant libri quidam scr. et edd. Sed est etiam c.* 29.

COLLYBUS. Att. II. 6. in *collybo* est detrimenti satis. Verr. III. 78. deductiones fieri solebant primum pro spectatione et *collybo*, (*h. e. permutatione pecuniae l'agio*) - - nam *collybus* esse qui potest, cum omnes utantur eodem genere numorum.

COLOR. *ornamenta orationis.* Qu. Fr. II. 15. pingam *coloribus* tuis, penicillo meo. Or. III. 25. ornatur oratio genere primum et quasi *colore* quodam et succo suo. Sic ibid. 52. *color* orationis *oriri dicitur e tribus generibus, sublimi, medio, et tenui.* * Brut. 44. veritatis *color.* ibid. 46. urbanitatis *color.*

COLORATUS. Br. 48. oratio urbanitate *colorata.*

COLUMNA. Sext. 8. adhaerescere ad *columnam.* Columna Menia *in foro fuit, ad quam Triumviri capitales de furibus et servis supplicia sumebant, uti Asconius tradit, ad Divin. in Caecil.* 16. *adde, et de debitoribus, qui satisfacere non possent, qui sunt furibus simillimi. Nam h. l. quidem de obaerato sermonem esse, nullum est dubium. cf. inprimis* Cluent. 30. *ubi de Q. Manilio IIIviro capitali:* Ex petulanti atque improbo scurra, in discordiis civitatis, ad eam *columnam*, ad quam multorum conviciis deductus fuerat, cum suffragiis populi pervenit. *v. ibi Manut.* Adhaerescere ad columnam *igitur est*, *propter aes alienum ad columnam Meniam deduci*, *nec solvere debitum posse: allegoria ducta ab his, qui in columnis maritimis adhaerescunt, h. e. ad eas illisi naufragium faciunt.*

COLUMNARIUM. Att. XIII. 6. *columnarium* vide, ne nullum debeamus: quamquam mihi videor audisse a Camillo commutatam esse legem. *Est autem vectigal, quod solvitur pro columnis singulis, institutum, ut videtur, lege sumtuaria Caesaris, quod nimii sumtus in columnis fierent. vid. Burman. de vectig. R. p.* 205.

COLUMNARIUS. ad Diverf. VIII. 9. Nolo te putare, Favonium a *columnariis* praeteritum esse. Optimus quisque eum non fecit. *Apparet, fuisse de plebe homines, nullius pretii, iique aut propterea columnarii dicti, quod ibi rei essent, (vid. Columna) ut videtur Manutio ad h. l. aliisque, aut, quod potius crediderim, quia circa eam columnam otii fallendi causa versarentur, similes subrostranis et subbasilicanis, quos et ipsos inde dictos scimus, quod pro rostris et ad basilicas esse solerent. Comprehenduntur* turba forensi, plebe urbana, *de qua saepe Cicero.*

COMEDERE. Att. VI. 1. numos alicujus *comedere.* ad Div. IX. 20. ne tua bona *comedim*, *antique pro* comedam: *de qua forma v. Heinf. ad Virg. Aen. XII.* 801. Bona sua comedere, etiam ad Div. XI. 21. *occurrit.*

COMIS. Fin. II. 25. *comis* in amicitiis tuendis. *Ceterum qui*

tempus. Phil. XI. 6. quorum alter *commentatus* est mimos, alter egit tragoediam. ad Div. VII. 1. te ipsum, qui id jam multos annos *commentaris*, doceho profecto, quid sit, humaniter vivere. Br. 90. declamitantem *commentari*. Tusc. III. 13. futuras mecum *commentabar* miserias. Phil. III. 14. multos menses de libertate pop. Rom. *commentati* atque meditati. Div. 1. 41. commentari *dicuntur magi Persarum, cum conveniunt et inter se de rebus suis colloquuntur et deliberant*. Or. III. 23. *de magistro Samnitium gladiatorum dicitur* commentari. **particip.* commentatus, *passive* Brut. 88. sua *commentata* et scripta.

COMMENTARIOLUS. Fin. IV. 4. ne necesse sit, iisdem de rebus semper quasi dictata decantare, neque a *commentariolis* suis discedere. h. e. *a libellis, in quos praecepta de philosophia memoriae causa congessimus.*

COMMENTARIUS. Rabir. Perd. 5. *Commentarii* Regum, *sunt libri, in quibus leges, etc. Regum scriptae sunt, ut illa constitutio de judicando perduelle. Sed* Commentarii *in genere sunt libri, in quibus memoriae causa res perscribimus quascunque, unde de tabulis acceptorum et expensorum, de tabulis censoriis, libris Pontificum saepe dicitur.*

COMMENTATIO. *pro meditatione et exercitatione*, v. *Commentari*. Tusc. II. 18. Or. I. 33. Tusc. I. 30. *extr. commentatio* mortis. ibid. III. 16. *commentatio* parendi.

COMMEO. Nat. D. I. 11. animum esse per naturam rerum omnem intentum et *commeantem.*

COMMERCIUM. Verr. III. 40. *commercium* in eo agro Panormitanis non est: *pro potestate emendi agros.* cf. II. 49.

COMMETIRI. Inv. I. 26. *commetiri* cum tempore, h. e. *comparare.*

COMMINUI. Att. IV. 3. re familiari *comminui*. *Off. II. 11. quem C. Laelius Praetor fregit et *comminuit*. **notabilis est etiam haec forma*, ad Div. XIII. 12. non ut aliquid *de* commendatione illa *comminuam.*

COMMISCEO. Nat. D. II. 51. *commiscendorum* corporum libido.

COMMISSIO. Att. XVI. 5. *commissione* Graecorum frequentiam non fuisse: *sunt ludi graeci, certamina Graecorum, in quibus graeci homines, aut certe habitu graeco committuntur. Itaque pergit Cicero:* quod quidem me minime fefellit. Scis enim, quid ego *de graecis ludis* existimem. conf. *ibid.* XIII. 25.

COMMISSURA. Nat. D. II. 55. *commissurae* ossium, etc.

COMMITTERE. Fin. III. 2. ludis *commissis*: i. e. *coeptis*. **Simpliciter pro* scelus committere. Rosc. Am. 20. cum verisimile erit, aliquem *commisisse*. *Cluent. 37. *committere* multam, *pro facere, quo multa dignus fias, etc. Hinc saepe dicitur pro eo, quod nos dicimus: es verscheh. ut* Verr. I. 43. nemo *committeret*. Rosc. Am. 5. *committitur* judicium inter sicarios, *pro habetur. ducto tropo a pugna, quae committi dicitur*. **Sich wohin wagen.* Rosc. A. 23. *committere* se in conclave. Verr. II. 4. *committere* se in conspectum populi. Sext. 54. se theatro populoque Rom. *commiserit*. **Elegans est etiam haec ratio.* Verr. 1. 32. *committere* incommoda sua legibus et judiciis. h. e. *non ipsum vindicare, sed judicio persequi injurias suas.* **Est etiam pro perdere, cum committimus, ut aliquid pereat.* Verr. I. 10. II. 14. hereditas *commissa, eine Erbschaft, die verfallen ist. Sic* Flacc. 21. *commissa* fiducia. *ein verfallenes Pfand*, hypothecae *commissae, ut est* ad Div. XIII. 56. *hinc ducitur elegans ratio* pro Dom. 57. devotio convicta et *commissa*; *cum accidit id, quod voto suscepto a Diis consequi volumus.*

COMMODARE. Verr. IV. 42. nomen suum alicui ad translationem

etiam sua sponte de te *communicare* solet: *ad me referre, deliberare.* Acad. IV. 1. itaque privabo illum potius debito testimonio, quam id cum mea laude *communicem.* Or. I. 15. *communicare* cum aliquo, *pro consulere aliquem.* Rosc. Am. 40. 49. *res et ratio cum aliquo* communicari *dicitur, quem socium in commodis aut negotiis sumimus.* ad Div. XV. 21. inimicitias mecum *communicasti.* i. e. *inimicos meos pro tuis habuisti.*

COMMUNIS. *vulgaris. quoad quae omnibus communia sunt, vulgaria habentur, et adeo contemnuntur.* ad Div. I. 9. abhorrent a praeceptis *communibus.* ibid. VII. 1. *communes* mimos spectarent semisomni. * Or. 33. *commune* judicium, *de judicio populi.* Dom. 18. *communia* tempora, *quae ad universam rempublicam pertinent.* Balb. 5. *communis* imperii fines, i. e. *nostri, Rom.* Sext. 1. *communis* libertas. ibid. 6. *communem* salutem reficere. Planc. 14. *communis* ille sensus in aliis fortasse latuit. h. e. *alii fortasse dissimularunt dolorem, qui ad omnes pertinebat.* Or. III. 29. quid in *communi* mente quasi impressum sit, *est notio confusa, quam omnes habent, et quam evolvit philosophus.* Pis. 38. *communis* salutatio. h. e. *qua in omnes utimur, etiam ignotos.* Or. II. 77. *commune* exordium, *quod multis orationibus praemitti potest, et est in vitio.* ibid. 17. *communes* literae, *sunt artes liberales, quibus omnes operam dare solent.* Orat. III. 27. locus *communis dicitur a rhetoribus, qui rem omnem ad genus refert, adeoque ad omnes formas pertinet. at* Verr. II. 46. *est locus publicus, ut forum, theatrum, porticus,* etc. Phil. II. 4. homo vitae *communis* ignarus, *ein Mensch, der nicht zu leben weiss, ut nos dicimus, qui nescit, quae omnibus, etiam inimicis, officia tribuenda sint, et vulgo tribuantur.* Or. I. 49. versatus in caussis forensibus atque *communibus. Tironum caussa monendum est,* communia *dici, quae ad plures pertinent, adeoque* communia *dici posse etiam, quae* vulgaria *alias dicuntur, ut supra notamus. Quid enim sunt communia praecepta, a quibus Ciceronis de Oratore libri abhorrent, nisi vulgaria, quae in vulgaribus rhetoricis libellis occurrunt? Est tamen etiam aliquid inter* vulgaria *et* communia *discriminis.* Vulgaria *dicimus, quae communia sunt omnibus, sed ita, ut hoc ipso verbo contemtum eorum significemus.* Communia *autem et ipsa ad plures, atque adeo ad omnes pertinent, sed sine contemtu. Sic dicimus* communem sensum, communem rationem, communia praecepta, communia mala, vitium commune, *sed simpliciter respicimus ad id, quod ad plures aut ad omnes pertinet.* * Communia omnia *habent significationem amicitiae.* ad Div. V. 21. nam tecum mihi esse *communia omnia,* ita quae opto contingant, ut vehementer velim: *ita locum bene constituit Graevius. Sed sensus est: tibi amicissimus et familiarissimus esse cupio.* * Verr. II. 46. 63. *Commune* Siciliae, i. e. *universam Siciliam.* Verr. I. 33. *Commune* Milyadum. *Vid. de hac forma Heins. ad Ovid. Met. XII. 7.*

COMMUNIO. Mil. 36. bona, fortunas meas ac liberorum meorum in *communionem* tuorum temporum contuli: *tecum communicavi.*

COMMUNITAS. Fin. III. 20. *communitas* naturalis. ib. *communitas* civilis. ib. V. 14. prima *communitas* naturae. Off. I. 7. vitae *communitas.* ibid. 16. *communitas* et societas humana. * Top. 6. res disjuncta a *communitate,* i. e. *a genere ad speciem traducta, aut, in definitione, adjectis propriis ad communia.*

COMMUTABILIS. Inv. I. 18. *commutabile* exordium.

COMMUTARE. *cum abl. sine praepos.* Agr. I. 5. possessionis invidiam *pecunia commutent. ubi v. Turnebus. add. Drakenb. ad Liv. XLII.*

habere, aut certe molestiae, ut aeque cara esse ac propinqua videantur. *Fontej. 1. Socii gallicorum bellorum *pericula populo R.* coriis remisque *compensarunt.*

COMPERENDINARE. Act. I. Verr. 11. *est jubere, reum iterum adesse, ut causa secunda vice agatur, et quidem in diem perendinum, ut tradit Asconius. cf. Comperendinatus.*

COMPERENDINATIO et COMPERENDINATUS. Verr. I. 9. Brut. 22. unum, quasi *comperendinatus*, medium diem fuisse.

COMPERIRE. Att. I. 14. Clodius - - me tantum *comperisse* omnia, criminabatur. *Cicero in causa Catilinaria crebro dixerat,* comperi omnia. *Ea res locum dedit dicteriis in Ciceronem, cum eum omnia comperisse risus causa dicerent. v. Casaub. ad h. l.*

COMPETITRIX. Mur. 19. habui scenam *competitricem. Eleganter. Antonius scenam argentatam in ludis dederat, collega Ciceronis in aedilitate: hinc metuebat Cicero, ne scena illa plus apud populum in petitione valeret, quam ipse, et scena petere consulatum pro Antonio videbatur.*

COMPILARE. Mur. 11. sapientiam *ab* ipsis *compilavit.*

COMPINGI. *coërceri, includi.* Or. I. 11. in judicium et conciunculas tamquam in pistrinum aliquod detrudi et *compingi.* Attic. VIII. 1. Apuliam amiserat culpa sua, in Picenum se *compegerat.*

COMPITALIA. Att. II. 3.

COMPITALITIUS dies. Att. VII. 7. ludi *compitalitii*, Pison. 4. *solemnia, quae in compitis agebantur.*

COMPLECTI. ad Div. II. 6. Si *complecti* hominem volueris. ibid. 8. da te homini: *complectetur,* mihi crede. cf. ibid. 13. *dicitur de his, qui aliquem in amicos recipiunt, et liberaliter, beneficeque tractant. Hinc* Lael. 15. fortuna quos *complexa* est. *item* Phil. V. 16. causam eam *complexus* est, *pro ad eas partes accessit.* **in agricultura et re hortensi* complecti terram *dicitur eleganter de plantis, quae convalescunt, adhaerescunt, comprehendunt, bekleiben: hinc ductum videtur hoc* Tusc. II. 4. cum philosophia *complexa* est naturam. *sequitur* insedit. **pro* concludere *in syllogismo est* Invent. I. 40. *quemadmodum ipsa conclusio dicitur* complexio. *ubi vid.* *Tusc. I. 22. Deum cogitatione *complecti* non possumus, *wir können uns Gott nicht vorstellen.* *ad Div. VI. 6. literis *complecti, de re aliqua scribere, de poëtis et historicis.* *Att. II. 6. Sic *complexus* sum otium, ut ab eo divelli non possim. *sic delector, sic frui cupio otio.* **consequi.* ad Div. X. 12. eam facultatem habes maximam, quam cum *complexus* es, tene. **adjungere.* Pis. 31. *complecteris* amplissimos viros ad tuum scelus. **passive est* Tusc. V. 14. in eo genere, quo vita beata *complectitur. ubi vid. Davis. Sic* Rosc. Am. 13. quo uno scelere omnia scelera *complexa esse* videantur.

COMPLEMENTUM. Or. 69. *complementa* numerorum, *sunt verba inania, quae inferciuntur periodis, ut eo numerosior cadat oratio, ut Asiatici facere solebant.*

COMPLERE. *pro absolvere*, ut Graeci πληρῶσαι, Inv. II. 56. *extr.*

COMPLETUS. *plenus.* Verr. V. 57. *completus* mercatorum carcer.

COMPLEXIO. ad Herenn. IV. 14. *est genus figurae, dictum inde, quod duo genera exornandi complectitur, ut ibi ostenditur.* ibid. *est de contractione duarum literarum in unam.* *Inv. I. 34. *ponitur pro* conclusione syllogismi, *quae inde complexio dicitur, quia propositionis et assumtionis conceptus non communes complectitur.* **genus argumenti, quod* dilemma *dicunt alio nomine.* Inv. I. 29. *complexio* est, in qua utrum concesseris, reprehenditur ad hunc modum: si improbus est, cur uteris, sin probus, cur accusas.

*Or.

duxerat, cum eo verbo nemo ante in tali re usus esset. * Fin. V. 9. una *comprehensione* omnia complecti. * Brut. 8. *comprehensio* verborum, *est periodus*. cf. Or. 67. Brut. 44. * Nat. D. II. 59. *comprehensio* rerum consequentium cum primis, *est, cum intelliginus, quid ex quoque sequatur.*

COMPRESSE. *tenuiter, breviter*. Fin. II. 6. quod latius loquerentur rhetores, dialectici autem *compressius*.

COMPRESSIO. Brut. 7. crebris sententiis, *compressione* rerum breves et ob eam ipsam causam interdum subobscuri.

COMPRIMERE. *occultare, celare*. Dom. 8. Verr. II. 77. Att. V. 21. *comprimere* frumentum. ibid. X. 4. delicta alicujus *comprimere*. * *ad silentium redigere*. Fin. II. 17. qui animi conscientiam non curet, quam scilicet *comprimere* nihil est negotii. * *coercere, domare, reprimere*. Phil. 11. 9. impetum oppilatis scalis *comprimere*. Nat. D. II. 59. *comprimere* gestientem. Fat. 5. naturam ita esse edomitam atque *compressam* doctrina.

COMPROBARE. Nat. D. II. 3. numen Deorum *comprobare*: h. e. *credere, deos esse*.

COMPROMISSUM. *est, cum utraque litigantium pars promittit, se arbitri sumti sententia staturam, ni fecerit, certam pecuniam, ut in sponsione, amissuram.* v. *Compromittere*. Rosc. Com. 4. quid ita de hac pecunia - - de tuarum tabularum fide *compromissum* feceris, arbitrum sumseris, etc. Verr. II. 27. judicium de *compromisso*. Verr. II. 27. poenis, *compromissisque* interpositis HS. CCC extorquenda curavit: quodque judicium secundum Heraclium de *compromissis* factum erat, etc. *Sed quoniam illud genus compromissi inde dicitur, ut ex notatione intelligitur, quod uterque promittit et inter eos de re convenit, compromissum in genere dicitur omne id, de quo inter duas partes convenit. Sic* ad Div. XII. 30. Sed a magistris (auctionis) cum contenderem de proferendo die, probaverunt mihi, sese, quo minus id facerent, et *compromisso* et jurejurando impediri.

COMPROMITTERE. *dicuntur, inter quos de re quacumque convenit, quique aliquid de communi sententia statuunt se facturos, interposita arbitraria poena.* Qu. Fr. II. 15. tribunicii candidati *compromiserunt*, HS. quingenis in singulos apud M. Catonem depositis, petere ejus arbitratu, ut qui contra fecisset, ab eo condemnaretur.

COMPUNGERE. Or. II. 38. *compungere* se suis acuminibus: *de dialecticis, in primis Stoicis, dicitur, qui dissolvere inexplicabilia a se reperta ipsi non possunt. Sed de stigmate notatis* Off. II. 7. *compunctus* notis Threiciis.

CONARI. *pro posse, conari cum effectu, sive pro actione ipsa.* in Caecil. 14. *de Hortensio*: numquam ullo artificio me pervertet, numquam ingenio me suo labefactare atque infirmare *conabitur*. *Sic* Verr. II. 14. leviore illo artificio aggredi *conatur*, *pro aggreditur*. * *in animum inducere, decernere*. ad Div. V. 4. qua inductus ad te scribere *sum conatus*.

CONCALLEO. Nat. D. III. 10. *concalluit* manus opere.

CONCEDO. *permitto*. Agr. I. 1. agros *concedere*. *v. et Concessio*. * *cedo*. ad Div. IV. 3. *concedo* nemini, qui majorem ex pernicie reip. molestiam traxerit. Att. XIV. 18. neque ei quidquam *in* desperatione *concedo*. Verr. II. 44. ut vix Apronio *de* familiaritate *concedere* videatur. Rosc. Am. 40. *de* arte *concedere*. *Huc pertinet locus* Catil. I. 9. *ubi Graevius habet* cedere, *maleque negat*, concedere *sic dici*. * *condonare*. Verr. I. 49. quid est aliud, peccata *concedere* omnibus? cf. Or. III. 51. Rosc. Am. 1. neque temere dicto *concedi* potest. ad Div. V. 6. non putat, se sustinere posse causas multorum, si tibi,

CONCINNE distributus, Or. II. 19. *est e dialecticorum praeceptis.*

CONCINNITAS. Or. 25. illam autem *concinnitatem*, quae verborum collocationem illuminat his luminibus, quae Graeci σχήματα appellant, etc.

CONCINNITUDO. Inv. I. 18. *eadem, quae* concinnitas.

CONCINNUS. Or. 19. sententias *concinnas* magis exquirunt, quam probabiles philosophi. h. e. *quae magis propter acumen placeant, quam veritatem.*

CONCIO. Att. IV. 2. *concionem* alicui dare, *dicuntur magistratus, cum privatum hominem, cui ex rostris cum populo agendi potestas non est, in concionem producunt, eique dicendi potestatem faciunt.* *oratio ad populum.* ad Div. X. 33. epistola *concionibus similis. ibid.* II. 12. ita tumultuosae *conciones* afferebantur. *Or. II. 48. funebris *concio*, sc. *in qua laudatio habetur.*

CONCIONALIS. Qu. Fr. II. 5. Senatus clamor prope *concionalis.* Att. I. 16. *concionalis* hirudo aerarii, misera ac jejuna plebecula.

CONCIONARI. Tusc. I. 49. velut e loco superiori *concionandum*: *de re, quae graviter dicenda est.* *Sext. 55. *de histrionibus dicitur, quia clara voce agunt, ut ii, qui pro rostris concionantur.*

CONCIONARIUS populus. Qu. Fr. II. 3.

CONCIONATOR. Catil. IV. 5. *homo turbulentus, populum concitans concionibus.*

CONCIPERE. Qu. Fr. II. 15. negat enim Trebatius, in tanta multitudine eorum, qui una essent, quemquam fuisse, qui vadimonium *concipere* posset. h. e. *formulam dare, qua vadimonium promittitur, quod est proprium JCtorum.* *excogitare.* Har. Resp. 26. *conceptum* est justitium et meditatum. *Graev. e Franc. malebat* condoctum. *Sed v. Concoquere. hinc pro consequente ponitur,* h. e. *pro ipso facto.* Tuscul. I. 30. qui fraudes *conceperint.* *concipi* pro *oriri.* Nat. Deor. III. 36. *conceptus* a se ipso dolor, *opponitur immissa divinitus.* *contrahere.* Act. I. in Verr. 16. *concepta* huic ordini turpitudo.

CONCISIO. Partit. 6. *est oratio per incisa, caesim facta vel fusa.* cf. Or. 67.

CONCISUS. Or. II. 14. disputationes angustae et *concisae.* Or. 13. *concisus* minutis numeris, i. e. *utens membris brevibus, etsi numerosis et venustis, sine periodis.*

CONCITATIO. Tusc. V. 15. 16. *concitationes* animi: πάθη.

CONCITUS ad rixam. Caecin. 5. i. e. *litigiosus, rixosus.*

CONCLAMARE. Phil. VI. 1. cum vos *(de populo)* universi una mente atque voce iterum a me conservatam esse remp. *conclamastis.* Flacc. 7. quod Mithridates - se velle dixit, id sutores et zonarii *conclamarunt.*

CONCLUDERE. Div. I. 32. rationem *concludere.* Or. 51. absolute *concluderetur* oratio. v. *Absolute. vid. et* ad Div. XII. 16. *et ibi not.* *Acad. IV. 26. quatuor sunt capita, quae *concludant*, nihil esse, quod percipi possit.

CONCLUSE. Or. 53. *concluse* apteque dicere: *de numerosa oratione in clausulis periodorum.*

CONCLUSIO. Or. II. 8. *conclusio* verborum, *est periodus, in qua verba numerose collocata sunt.* cf. ibid. III. 44. Or. 50. *conclusio* sententiarum *est, cum sententiae apta periodo comprehenduntur.* Inv. I. 29. simplex *conclusio, quid sit?*

CONCLUSIUNCULA. Acad. IV. 24. *conclusiunculae* fallaces. Tusc. II. 18. *conclusiunculae* contortae et minutae.

CONCLUSUS. Or. 5. *conclusa* oratio, *est structa, numerosa.* Or. I. 42. *conclusa* artibus *dicuntur, quae ad formam artis redacta sunt.* Verr. II. 82. facinus crudelitate perfectum et *conclusum.*

proferam: *ubi Hotomannus male-bat* concursationes. *v. Concurrere.*

CONCURSUS. *tumultus, Auflauf.* Sull. 5. lapidatio atque *concursus.* Catil. I. 1. *concursus* bonorum. *Hinc et illud* Acad. IV. 22. sustinere non potuit *concursum* omnium philosophorum, sc. *contra disputantium.* * *structura.* Orat. III. 43. *concursus* verborum hiulcus. * Dejot. 10. *concursus* facere, *de eo, quo conspecto homines concurrere solent.* * *multitudo.* ad Div. VII. 33. *concursus* occupationum. Fin. IV. 34. *concursus* honestissimorum studiorum.

CONDECENTIA. Or. III. 52. *Pearcius autem e Codd. MSS. restituit* decentia: *quod illud nullam auctoritatem idoneam habet.*

CONDEMNARE. Verr. V. 69. omnium mortalium sententiis *condemnavi*, i. e. *feci, ut condemnaretur, de accusatore: ut alii quoque dixere. Plin. XXXIV. 2. Verres, quem Cicero damnaverat. Livius VII.* 16. *extr. etc. ibid.* II. 8. sibi *condemnat*, Veneri absolvit. h. e. *absolvit quidem, ne quid Veneri dare cogatur, sed tamen cogit, sibi dare, ut absolvatur.* Caecin. 31. *condemnari* sponsionis. * Cluent. 22. nullo praejudicio facto ex ipsa causa *condemnare.*

CONDERE. Verr. V. 29. *condere* in carcerem. * *condere* alicujus laudes. Att. I. 16. i. e. *celebrare. v. Burm. ad Albinov.* 343.

CONDICERE. ad Div. I. 9. *denunciare alicui, nos ad coenam venturos. Nostri: Sich zu Gaste bitten. v. Hotom. ad Rosc. Com.* 9.

CONDIMENTUM. Qu. Fr. I. 1. §. 7. multis *condimentis* humanitatis mitigare.

CONDITUS. *repositus ad usus futuros.* Verr. II. 2. id non apud eos nasci, sed domi *conditum* putaremus. Mur. 24. ut ei jam domi *conditus* consulatus putaretur: *et sic saepe.* Nat. D. II. 60. *condita* vetustati.

CONDITOR. Sen. p. R. 6. *conditor* convivii.

CONDITUS. *suavis.* Brut. 48. nemo suavitate *conditior.* ibid. 29. nisi id, quod dicitur, fit voce, vultu gestuque *conditius.*

CONDITIO. *status hominis.* Off. I. 13. infima *conditio* est servorum. * *voluntas alterius; arbitrium, quod nobis praescribitur,* etc. Verr. III. 62. venire ad *conditiones* alicujus, *pro facere, quod quis vult.* Quinct. 6. perduceret eum ad suas *conditiones.* Att. IX. 15. utar *conditione* Caesaris, *qua sc. mihi veniam dare vult. ibid.* VIII. 15. *accedere* ad conditionem: i. e. *accipere. ibid.* VII. 13. tempus *conditionum* amissum est. * *pactio, transactio.* Act. I. in Verr. 6. mansit in *conditione.* ad Div. VI. 2. armis conditione positis. Off. I. 7. sunt privata nulla natura, sed aut veteri occupatione, aut lege, pactione, *conditione*, sorte. cf. Quinct. 22. * *jus.* Quinct. 28. *conditione* pari uti. Verr. I. 54. *conditione* optima *esse dicuntur in redimendo, qui praecipuum aliquod jus habent redimendi, ut ad ipsos potius, quam ad alios res redimenda perveniat, ein Vorrecht, jus* προτιμήσεως. Agr. III. 2. optima *conditione* praedia: *pro quo dicitur saepissime* optimo jure. * *Sed* Verr. II. 59. optima *conditione* locare, *est quam minimo pretio.* Q. Fr. II. 2. bona *conditio, de emtione.* Att. XII. 3. Vecteni *conditio* semisse: *versura a Vecteno sub usuris semissibus.* * *natura rei.* Marcell. 4. a quo *conditio* visque victoriae devicta est. ibid. 2. quae naturam et *conditionem*, ut vinci possent, habebant. * *largitio.* Qu. Fr. I. 1. nullius pecuniae *conditione* ab integritate deduci. Manil. 23. quibus *conditionibus*, quibus jacturis homines in provincias proficiscantur. *Ita scilicet capio: nam* conditio *ponitur pro eo, quod est in conditione. J. Fr. Gronovius autem de Sest. IV.* 4. *extr. pactiones, cautionibus et syngraphis factas, interpretatur: sed addit: promissa pecunia*

cunia vel gratia. **Similis uſus hujus vocis eſt, cum ponitur pro* nuptiis, *quia fiunt ſub conditione dotis : ſ. pro femina, quam uxorem ducimus dotis ratione habita, eine Mariage.* Lael. 10. uxoria *conditio.* Phil. II. 38. filiam ejus, ſororem tuam, ejeciſti, alia *conditione* quaeſita, et ante perſpecta. *ad q. l. v. Abram. et Graev.* **Hinc deinde ſimpliciter dicitur de feminis et viris, quibuscum concumbitur, etiam extra conjugium.* Coel. 15. *Clodia dicitur* conditiones legere, h. e. *adoleſcentes, viros, quibuscum cubet. ubi vid. Abram. cf. Gron. Obſ. I. 6. et Graev. ad Sueton. Aug.* 69. conf. *Perſpicere.* *Flacc. 10. tamen in *conditione* atque exemplo pertimeſcenda videantur. *v. not.* Mur. 28. iniquam legem judices, et miſeram *conditionem* inſtituet periculis hominum. Catil. II. 7. *conditionem* miſeram non modo adminiſtrandae, ſed etiam conſervandae reip. *et ſic ſaepiſſime* conditio *dicitur.* *Rab. Perd. 5. *conditio* et exſpectatio. *ibi* conditio *eſt, quam philoſophi poſſibilitatem dicant: cum aliquis eſt eo loco, ſtatu, etc. ut ei aliquid accidere poſſit.*

CONDITIO. Nat. D. II. 58. *conditiones* ciborum.

CONDONARE. *donare, tradere in poteſtatem alterius.* Dom. 23. cum alteri totam Achajam -- bona ei civium *condonares.* Agr. II. 15. regna Decemvirorum ditioni, judicio poteſtatique *condonata* eſſe dico. ibid. 6. *condonari* certis hominibus omnia. Phil. II. 27. *condonabantur* apothecae hominibus nequiſſimis. Phil. V. 3. agitur, utrum M. Antonio facultas detur -- agrorum ſuis latronibus *condonandi. ad q. l. Ferrarius idoneis auctoritatibus hoc genus loquendi:* agrorum condonandi *pro* condonandorum *defendit. cf. Drak. ad Liv. XXV.* 33. **Hinc ducitur elegans ratio, cum* condonare *dicitur v. c. pro* condemnare, *ita uti* dedere, *ac pro omni actione, qua quis homo, aut res aliqua, in poteſtatem alterius venit. Hujus generis exempla haec ſunt:* Verr. I. 4. *condonare* alicui hereditatem: *de Praetore, qui alicui hereditatem decernit praeter jus.* Coel. 1. ne patiamini M. Coelium libidini muliebri *condonatum*: i. e. *damnatum in mulieris gratiam.* Fr. pro Scauro: ut M. Aemilius -- vaniſſimae genti, et prope dicam, pellitis teſtibus, *condonetur. v. Gronov. Sestert. IV.* 9. *extr.* **Sed etiam in bonam partem dicitur, pro* abſolvere. Cluent. 39. non ſibi ac defenſioni ſuae *condonatum* eſſe Oppianicum. *condonare aliquem alicui *eleganter, eſt pro ignoſcere alicui in alterius gratiam, uti* concedere, *de quo ſupra.* Ligar. 12. *condonare* aliquem reipubl. *it.* Phil. V. 18. inimicitias reip. *condonare, pro omittere inimicitias, quia ſalus reip. ita poſtulat.*

CONDONATIO. Act. I. in Verr. 4. in jure dicundo bonorum poſſeſſionumque contra omnium inſtituta addictio et *condonatio.* v. *Condonare.*

CONDUCERE. *pro* redimere, *opponitur* locare. Div. II. 21. qui columnam de Cotta et Torquato *conduxerat* faciendam. *Sic apud Phaedrum Simonides* carmen conduxiſſe, *certa mercede, dicitur.*

CONDUCTIO. Act. I. in Verr. 6. *conductio* renunciata eſt. *ante dicta eſt* pactio et conditio. *Inv. I. 4. conductio *eſt, cum propoſitio et aſſumtio in concluſione conjunguntur.*

CONDUCTOR. *redemtor.* ad Q. Fr. III. 1.

CONFATALIS. Fat. 13.

CONFECTIO. Flacc. 9. *confectio* tributi, *exactio.* Div. I. 51. *confectio* materiae, *eſt uſus materiae ad res ex ea conficiendas.* Partit. 7. *confectio* memoriae, i. e. *opus memoriae.*

CONFECTOR belli. ad Div. X. 20. **qui perdit, abſumit.* N. D. II. 15. ignis eſt *confector* et conſumtor omnium.

CON-

CONFERRE. *de discente.* Lael. 1. me ad Pontificem Scaevolam *contuli.* * Planc. 14. *conferantur* multa in eum. *ibid.* aliorum dicta in me *conferuntur*: h. e. *mihi tribuuntur, tamquam a me profecta.* Verr. III. 12. *conferre* capita, *est clanculum deliberantium.* * Or. III. 61. *conferre* causam in tempus, h. e. *in causa dicenda se accommodare ad temporis rationes.* * Verr. V. 30. supplicia - - ad tuum, non ad populi Romani tempus *conferes*? h. e. *sumes tibi supplicia, cum tibi placuerit, non cum utilitas reip. postulat.* * Planc. 19. non possum magis *pedem conferre,* ut ajunt, aut propius accedere. * Lig. 1. orationem ad misericordiam *conferre, est abstinere a defensione, et uti deprecatione, loco defensionis.* * *convertere.* Sull. 14. Vos me ab omnibus cogitationibus ad salutem reipubl. *contulistis. Sed Graevius legendum censebat ex Pal.* 9. convertistis, *praeter necessitatem. Nam* conferre *Ciceroni dici pro* convertere, *cum illud docet, quod antea proposuimus ex* Ligar. 1. orationem ad misericordiam conferre*: in quo commode* conferre *per* convertere *explices: sed etiam haec*: Marcell. 6. Dii spem salutis ad clementiam victoris et sapientiam *contulerunt.* Phil. XII. 3. *conferre* se in salutem reipubl. Off. III. 20. ex homine se *conferet* in beluam. *ut Ovid. Met. XII.* 145. corpus Deus aequoris altam *contulit* in volucrem. * ad Att. XIII. 12. rem ad me *esse collatam, pro delatam, nempe ad arbitrium meum, ut de ea constituam.* * Att. XIII. 19. Academica cum Catulo, Lucullo, Hortensio *contuleram.* * *deliberare.* ad Att. XVI. 3. coram hoc *conferemus,* atque de hoc deliberabimus.

CONFERTUS. Tusc. III. 19. liber *confertus* voluptatibus: h. e. *in quo de nulla re, nisi de voluptatibus, agitur, s. in quo multa de voluptate disputatio est.*

CONFESSUS. *passive.* Verr. III. 56. res *confessa.*

CONFICIENS. Flacc. 14. civitas *conficientissima* literarum: *diligenter referens omnia in literas.*

CONFICIO. *facio.* Verr. IV. 45. *conficere* sacra. * *efficio.* Partit. 26. causa *conficiens.* Inv. I. 55. mitem *conficere.* * *interficio.* Mil. 14. sica illius me paene *confecit.* * *absumo.* Sext. 51. ornamenta equestris ordinis *confecit.* * *comparare, cogere.* Flacc. 9. *conficiendae* pecuniae ratio. * Quinct. 15. praeconis vox praedicat, et pretium *conficit, definit.* * Att. XIII. 17. *conficiamus* hortos: i. e. *negotium de hortis.*

CONFIDENS. in malam partem dicitur consuetudine, fidens in bonam. Tusc. III. 7.

CONFIERI. ad Div. IV. 5. per quos consolatio *confieri* debet. *v. Graev. et Oudendorp. ad Sueton. Caes.* 20. *Heins. ad Virgil. Aen. IV.* 116.

CONFIGO. Har. Resp. 5. ducentis *confixus* SCtis: *in quem SCta facta sunt.* cf. Phil. XII. 7. * Phil. VII. 2. cogitationes in reipubl. salute *configere, pro defigere. v. et Confixum.*

CONFIRMARE. Quinct. 11. cum te ipse *confirmasses*: h. e. *cum, quantumvis obstrepente pudore, aliisque dubitationibus, tamen statuisses, fortis esse, et appellare hominem de pecunia.* * *animum addere. ibid.* 25. tum mihi Roscius - - *confirmandi* mei causa dixit. Fin. V. 32. iste locus tibi est *confirmandus.*

CONFIRMATUS. *certus, vel valde probabilis ac credibilis.* Inv. II. 11. quod eo *confirmatius* erit.

CONFIRMATIO. *institutio.* Arch. 7. cum ad naturam eximiam atque illustrem accesserit ratio quaedam *confirmatioque* doctrinae: *pro quo cum aliis, uti Graevio, edidimus* conformatio doctrinae. *v. not.* Fin. V. 15. inventa vitae via est *confirmatioque* omnium officiorum: *sed et hic praetulerim, quod alii malunt,* conformatio.

CONFIRMATOR. *qui confirmavit promisitque aliquid.* Cluent. 26. sequester et *confirmator* pecuniae.

CONFISIO. Tusc. IV. 37. *confisio* animi.

CONFITERI. Leg. II. 12. *confitendarum* religionum facultas.

CONFIXUM facere. Or. II. 62. e Lucilio: *est genus cibi e concisis carnis frustulis: Fricassé.*

CONFLAGRARE. Verr. I. 15. invidia *conflagrasses.*

CONFLARE. Verr. II. 29. *conflare* in se crimen. Ligar. 12. consensus conspirans et paene *conflatus.* Sext. 30. *conflare* pecuniam: *quod merito suspectum Lambino et Graevio.*

CONFLICTARI. Verr. III. 28. iniquissimis verbis, iniquissimis recuperatoribus, *conflictari* malebant. *den Process führen.* * Leg. I. 11. eadem superstitione *conflictantur, sc. tamquam morbo aliquo animi. Nam de morbis gravibus eleganter* conflictari *dicitur.* ad Div. VI. 13. *a* quibus *se* diu molestiis *conflictatum* putat.

CONFLICTIO. *comparatio.* Partit. 16. 29.

CONFLIGO. *comparo.* Inv. II. 3. factum adversarii cum scripto *confligere.*

CONFLUO. Inv. I. 4. *confluit* ad eos laus. Tusc. II. 2. si ad haec studia plures *confluxerint.*

CONFORMATIO. Orat. 39. *conformatio* sententiae, *pro figura: quo verbo Cicero non utitur: et dicit latius, quam nos in libellis rhetoricis, sc. ut Graeci σχήματα: quod intelligi potest e Rutilii Lupi libello* de Figuris. cf. Brut. 37. * Top. 5. *conformatio* insignita, *est* notio. Nat. D. I. 38. talem *conformationem* animi ceteri philosophi motum inanem dicunt, i. e. *speciem, visum.* * Arch. 7. *conformatio* doctrinae. v. *Confirmatio.*

CONFORMARE. Arch. 1. vox hujus praeceptis *conformata.* ib. 6. excellentium virorum cogitatione mentem animumque *conformabam.* Mur. 29. nonnulla in re *conformare* et leviter emendare possum.

CONFRINGERE. Verr. 5. *confringere* consilia senatoria, *pro vi, i. e. pecunia aut aliis injustis artibus facere, ut absolvare: pro quo et* perrumpere *dicitur.* Milon. 14. qui eam praeturam posset *confringere*: h. e. *impedire, quo minus Praetor potestate sua abuteretur.*

CONFUNDERE. Or. II. 79. *confundere* in totam orationem: h. e. *per totam orationem, non uno certo loco adhibere.* Off. I. 27. totum est cum virtute *confusum, conjunctum, ab ea re non differt.* Sext. 2. *confusa* atque universa defensio, *est, cum omnes simul defendimus, non singulos sigillatim.* Partit. 30. Haec, quae primam contentionem habent ex arguendo et resistendo, lata et *confusa* sunt. Rationum et firmamentorum contentio adducit in angustum disceptationem.

CONFUSIO. Mur. 23. suffragiorum *confusio, esse videtur, cum non ex censu suffragia feruntur, et centuriae numerantur, a prima classe facto initio, ut fieri ex instituto Servii solebat, sed suffragia omnium classium et centuriarum numerantur, ut primo cujusque civis suffragium eandem vim habeat, deinde nesciatur, quis quemque suffragio suo Consulem aut Praetorem crearit. Id ut fieret, ambitus tollendi causa, postularat Servius Sulpicius: et hanc Cicero appellat* aequationem gratiae, dignitatis, suffragiorum. *Apud Liv. XXVI.* 18. *viri docti frustra torquent se in explicando confuso suffragio: Drakenborchius autem auctoribus Codd. sustulit.*

CONFUTARE. Tusc. V. 31. dolores *confutare*: i. e. *resistere dolori, eumque supprimere: eleganter profecto. Nam* confutare *proprie est aquam ebullientem supprimere, ne exundet.*

CON-

CONGIARIUM. Att. X. 7. *vulgo dona, quae inter populum urbanum distribuuntur: res a frumentariis largitionibus ortum traxit: de quibus vid. Spanh. de Usu et Pr. num. T. II. p.* 529. *qui recte monet, h. l.* congiarium *dici de eo, quod postea* donativum *dictum est: quia militibus illud congiarium datum.* ad Div. VIII. 1. *congiario* donatus a Caesare. *ubi v. not.*

CONGLACIO. ad Div. VIII. 6. Curioni tribunatus *conglaciat. nil tribunatu agit.*

CONGLOBATUS. *frequens et densus.* Partit. 16. maxime valent definitiones *conglobatae* et consequentium frequentatio.

CONGLUTINARE. *componere, conjungere.* Or. I. 42. dissoluta et divulsa *conglutinare, dicitur de eo, qui aliquid in artis formam redigit.* Phil. III. 11. totus est ex audacia, petulantia, etc. *conglutinatus.* Att. VII. 8. amicitias *conglutinare.*

CONGLUTINATIO. Or. 23. *conglutinatio* verborum: *de structura et collocatione.*

CONGRESSUS. Coel. 8. *congressu* et constituto de injuriis experiri, *est id, quod Cicero* Quint. 11. intra parietes experiri *vocat, et opponit* summo juri: non, si quid in controversiam veniret, aut intra parietes aut summo jure experiretur. *ad quem l. v. Hotomannus: qui docet, moris fuisse, ut ante, quam in jus irent, viderent, si privatim, ascitis amicis et disceptatoribus domesticis, res componi posset.*

CONGRUENTER. *apte ad rem et causam.* Or. III. 10. *congruenter* dicere.

CONJECTIO. Div. II. 63. *conjectio* somniorum, i. e. *interpretatio.*

CONJECTOR. Div. II. 65. *interpres somniorum, portentorum, etc.*

CONJECTURA. Muren. 4. *conjecturam* de tuo ipsius studio *ceperis.* Div. II. 26. *Conjectura* omnis in multas ac diversas, aut etiam contrarias partes *diducitur.*

CONJECTUS oculorum. Planc. 8.

CONJICIO. Or. III. 50. *conjicere* se in versum mente ac voluntate, *de eo, qui versus facere cogitat.* * Catil. I. 6. petitio ita *conjecta*, ut vitari non posse videretur. v. *Petitio.* Sext. 18. oratio improbe *conjecta* in clarissimos viros. * Mil. 19. *conjicere* se in noctem. * Dom. 25. *conjecerit* Pompejum domum, h. e. *metu coëgerit Pompejum, domi manere.* * Her. II. 13. *conjicere* causam. i. e. *breviter et summatim exponere.* v. *Gell. XVII. 3. et ibi Gronov.* * Inv. II. 32. navis *conjecta* est in portum. sc. *tempestate.*

CONJUGATA. *quae dicantur?* Top. 3.

CONJUGATIO. *συζυγία.* Topic. 9. *quid sit?*

CONJUNCTIO. Fat. 6. *conjunctio* ex repugnantibus, *est genus enunciationis.* sc. *in qua est antecedens et consequens.* conf. c. 8. *init.* * Divin. II. 14. 15. naturae *conjunctio, est συμπάθεια.* * *coitus.* Off. I. 4. *Conjunctionis* appetitus.

CONJUNGERE. Manil. 9. bellum *conjungere, dicuntur, qui foedus ineunt belli gerendi causa.* Quir. p. R. 7. causam meam cum communi salute *conjunxit.* i. e. *dixit, salutem communem a mea pendere.* Or. 44. *conjungere* vocales, i. e. *pronunciando alteram elidere.* Pis. 9. quem ego cum Deorum laude *conjungo*, i. e. *Diis similem puto.* * Vat. 10. *conjunctus* cum rep. i. e. *laborans pro rep.* * Cluent. 44. *conjunctum* cum re judicium: i. e. *verum.* * Verr. IV. 65. *conjunctis* sententiis decernere: *pro quo Graevius habet* cunctis. * Verr. IV. 37. *conjuncta* cognatio, i. e. *propinqua.*

CONJURATIO. Catil. IV. 3. *haberi conjurationem* a civibus, numquam putavi.

CONNECTERE. Or. 71. *connectere* dissipata, *est numeris vincire.*

 Nat.

narium Senatus fuit, Senatui adſcripti ſunt.

CONSECRARE. Agr. I. 2. *conſecravit* Karthaginem, i. e. *uſum ſoli, quo Karthago ſtetiſſet, hominibus ademit, ſacrum fecit, ne arari, inaedificarique poſſet.* *Leg. II. 2. patria, in qua omnia noſtra ponere et quaſi *conſecrare* debemus. *Tuſc. III. 1. ars Deorum inventioni *conſecrata*, i. e. *tributa, adſcripta.*

CONSECRATIO. Balb. 14. *conſecratio* capitis: *genus legis ſacrandae, cum ſcilicet caput ejus ſacrum pronunciatur, qui contra legem fecerit.* vid. Ind. Legg. v. *Leges ſacratae.* *Dom. 48. an *conſecratio* nullum habet jus; dedicatio eſt religioſa? *Ad hunc locum disputat Graevius de discrimine inter* conſecrationem *et* dedicationem: *quae tota disputatio hanc ſummam habet, ut* conſecrationem locorum, arearum, agrorum *eſſe dicat,* dedicationem *autem* templorum, ararum, ſimulacrorum. *Sic a Clodio dicit* conſecratam *eſſe* aream Ciceronianae domus, dedicatum autem ſimulacrum Libertatis in area. *In hanc rem etiam multa disputat Guther. Jur. Pont. III.* 18. *IV.* 22.; *ſed, ut omnia, parum accurate, quemadmodum ex his, quae dicam, apparebit. Locus claſſicus de conſecratione et dedicatione eſt* pro Domo a c. 45. - 56. *ex quo haec notanda ſunt.* c. 46. ſi quis - - *domum* ejus per Pontifices *dedicarit* - - *aedes* Caepionis eſſent *dedicatae* - - et *aram* et *ſimulacrum, templum dedicare.* c. 47. ſi *bona* civis cujuspiam *conſecrarit.* c. 49. an tu haec ita perturbas, ut quicunque velit, *quod velit,* quomodo velit, poſſit *dedicare.* Video enim eſſe legem veterem, tribunitiam, quae vetat, injuſſu plebis *aedes*, *terram*, *aram conſecrare.* *Vides, quod ante* dedicare *dicebatur*, *id ſtatim* conſecrare *dici*, *de iisdem rebus utrumque, aliter ac Graevio viſum eſt.* c. 52. ades - - dum *dedico domum* Ciceronis, ut mihi praeeatis, poſtemque teneatis. c. 55. *aram conſecrare. In dedicatione, ait Graevius, poſtis tenebatur.* *Etiamne, cum ara, ſimulacrum dedicatur? Jam aedes Ciceronis conſecratae erant, non poteſt negari: diſerte enim traditur; et hic poſtis tenebatur.* v. c. 52. *Dedicatio fiebat populi juſſu; ſed et conſecratio.* c. 49. Plin. Hiſt. Nat. VII. 35. Sulpicia - - quae ſimulacrum Veneris *dedicaret.* Valer. Max. VIII. 15. 12. Ut Veneris Verticordiae ſimulacrum *conſecraretur. Sed non opus in re manifeſta pluribus exemplis. Sed quoniam Graevium decepiſſe videtur locus a nobis primo loco propoſitus, in quo conſecratio et dedicatio diſtingui videntur, age eum explicabimus. Senſus autem ejus hic eſt: an conſecratio aedium, bonorum, nullum habet jus, ſi injuſſu populi facta eſt, dedicatio autem ſ. conſecratio ſimulacri libertatis tantam religionem affert, tantaque religione obligat aream? Scilicet Cicero non diſtinguit conſecrationem a dedicatione in genere, ſed abſurdum eſſe dicit ejusdem rei, h. e. conſecrationis ſ. dedicationis diverſam vim ſtatui pro diverſis rebus, cum in hac cerimonia non res, in qua adhibeatur, ſed ipſa conſecrandi dedicandique cerimonia et ſanctitas ſpectetur. De conſecratione et dedicatione multa disputat Mazochius de Amphith. Camp. p.* 79. *ſeqq.*

CONSECTARI. Caecin. 19. *conſectari* verba, *eſt nimis urgere literam, neque rem potius et rationem ſpectare; quod eſt calumniatorum et rabularum.* *ve*xare.* ad Div. VIII. 12. per hanc ſpeciem ſimultatis eum *conſectarer.* cf. ad Att. II. 18.

CONSECTARIUM. *conſectaria ſunt breves et acutae concluſiones:* Fin. III. 8. *conſectaria* Stoicorum brevia et acuta. *ibid.* IV. 18. Nunc venio ad illa tua brevia, quae *conſectaria* eſſe dicebas.

CON-

CONSESSUS. Flacc. 17. *consessu* vestro (sc. judicum) i. e. *cum vos in judicio consideretis*. Sext. 50. gladiatorum *consessus*. c. 54. gladiatorii *consessus*, *sunt ludi gladiatorii*.

CONSIDEO. Muren. 8. *consedit* nomen in quaestura: *desiit celebrari post quaesturam*.

CONSIDERARE. *de* re aliqua. ad Div. XIV. 14. Off. III. 4.

CONSIDERATUS. Font. 9. verbum *consideratissimum*. Acad. IV. 19. *considerata* judicia.

CONSIDO. Orat. III. 5. ibi magna expectatione audiendi *considitur*.

CONSIGNATUS. Tusc. I. 24. insitae et quasi *consignatae* in animis notiones.

CONSILIUM. Quinct. 16. *extr. consilium* capere, *cum infinitivo pro gerundio*: te *consilium* cepisse, hominis fortunas funditus evertere. * Consilium *et* Concilium *differunt ita*: Concilium *dicitur de conventu hominum, qui audiendi caussa conveniunt*, consilium *de eo, in quo deliberandi caussa. v. Gronovius ad Liv. XLIV. 2. Hinc* Quinct. 15. in *consilio* adsunt. *ib.* 10. in *consilio* esse. cf. in Caecil. 4. Verr. II. 29. * *de judicibus, assessoribus ejus, qui judicio sive privato sive publico praeest. Hinc* Praetor cum consilio, Imperator cum consilio decem Legatorum, etc. Or. I. 26. *consilium* dimittere. Rabir. Perd. 2. etc. *consilium* publicum, *de Senatu: sed* Rosc. Am. 52. *de judicio dicitur*. * *deliberatio*. Verr. I. 9. Cluent. 30. mittere in *consilium*, *dicitur, cum is, qui praeest judicio, perorata caussa jubet, judices sententiam ferre. Id fiebat olim post deliberationem communem, cujus vestigium reperies* Verr. III. 12. *cujus potestas cum fieret a Praetore, in consilium mitti judices dicebantur. Ipsi autem judices dicuntur* ire in *consilium*. Catil. I. 1. publici *consilii* particeps *dicitur, qui interest deliberationibus Senatus*. Verr. I. 11. Cluent. 20. * *publicum consilium est etiam decretum Senatus*. Verr. II. 5. nulla alia civitas publico *consilio* laudat. * *callidum inventum*. Nat. D. III. 6. *consilium* imperatorium. *Gr.* *στρατήγημα*. * *prudentia, ea facultas animi, cui prudentia inest*. Muren. 12. mulieres propter infirmitatem *consilii*.

CONSISTERE. Tusc. II. 16. sanguis *consistit*. * *desinere*. Or. I. 1. ambitio *consistit*. * Tusc. I. 23. omnis natura *consistat* oportet. ad Div. VII. 26. *διάῤῥοια coepit consistere*. * *de iis, qui sibi obvii facti colloquuntur*. Act. I. in Verr. 7. cum hoc *consistit*, hunc amplexatur, jubet, sine cura esse. * *immorari*. Verr. I. 38. in uno nomine *consistam*. Partit. 35. *consistet* in singulis. * Rosc. Am. 52. non modo nulla culpa, sed ne *suspicio* quaedam potuit *consistere*. Cluent. 29. similis in aliis nonnullis *suspicio consistebat*. * non consistere *dicuntur, qui ita sunt perturbati, ut, quod velint, facere non possint*. Verr. I. 3. *consistere* animum non sinunt. Phil. II. 28. *consistere* mente non posse. Dom. 54. ut neque mens neque lingua *consisteret*. Cluent. 39. non posse *consistere* in dicendo, *sc. quia acclamationibus impeditur. Contrarium est in his:* Or. 9. qui in forensibus caussis praeclare possit *consistere*: i. e. *bene eas agere*. Quinct. 24. diffidebam, me animo satis certo et confirmato in hac caussa posse *consistere*. *Sumtum e re gladiatoria docet Burmann. ad Quintil. Decl.* 6, 9. * *dicitur et pro tutum esse*. Quinct. 30. miserum atque infelicem tandem posse *consistere*. * *verbum in re talaria*. Div. II. 21. Venerium casu jaci posse, quatuor talis jactis: quadringentis centum Venerios non posse *consistere*. *vid. Venerius*. * Partit. 29. consistere *dicitur orator, cum constituit, quomodo caussam tractare velit, utrum negare factum, an defendere, unde et* status *dicitur*.

CON-

HS. viginti millia *constitui* me curaturum. *Vide plura ex Cicerone exempla collecta a Gronov. Obs. I.* 1. *p.* 14. 15.

CONSTITUTUS. *comparatus.* Tusc. II. 4. ita animo *constitutus.* * constitutum *dicitur, quicquid jam eo pervenit et redactum est, quo debuit, ut, quale sit, cognosci possit.* Rosc. Am. 6. *constituta* victoria. Or. II. 16. res *constituta* et definita. Rosc. Com. 11. lite contestata, judicio damni injuria (dati) *constituto.* * Verr. III. 61. *constitutum* crimen ex periculi tui tempore: i. e. *fictum et compositum.* * constituta *dicuntur, quae in bonum statum pervenere.* vid. *Constituere.* Rabir. Post. 1. bene *constitutae* opes. Sext. 45. bene de rebus domesticis *constituti. ib.* 65. bene natura *constituti* viri, *sunt naturali honesti amore imbuti.* Lael. 13. animi bene *constituti* est, laetari bonis rebus, dolere contrariis. Off. II. 11. respublica *constituta.* Tusc. II. 6. corpus bene *constitutum.* Att. XI. 3. *rebus constitutis: i. e. bello civili finito, et rebus ad meliorem statum redactis.* * constituta *dicuntur, de quibus inter duos pluresve convenit.* ad Div. VII. 4. si quid *constitutum* habes cum podagra, fac in alium diem differas. Coel. 25. *constitutum* factum cum servis. *v. not.* Caecin. 12. ad *constitutum, int. diem.* ad Att. XII. 1. ad *constitutum, int. locum.* Coel. 8. congressu et *constituto* coepisse de tantis injuriis experiri. v. *Congressus. Sic* Top. 12. locus, *constitutum*, convivium. *De hac significatione vid. plura ap. Gronov. Obs. I.* 1. *p.* 14. *sq.*

CONSTRATUS. Verr. V. 34. navis *constrata.* v. *Apertus.*

CONSTRUERE. Agr. I. 5. pecuniam *construere* et coacervare.

CONSULTOR. Mur. 10. JCti est, cavere, ne *consultores* sui capiantur.

CONSULERE. Verr. I. 42. qui consulebantur, *sunt JCti, ut in Or. pro Murena.* * *cum praepos.* de. Sull. 22. *de* salute suorum *consulat.* i. e. *s. saluti.*

CONSULTATIO. in rhetoricis est quaestio infinita, locus communis, quae et *θέσις* dicitur, Partit. 4. 18. 20.

CONSUMO. Fin. V. 19. Aristoxeni ingenium *consumtum* in musicis. Att. XVI. 2. manus suas in plaudendo *consumere.*

CONSUMTOR. N. D. II. 15. *consumtor* omnium, *de igne.*

CONTAGIO. *contactus.* Nat. D. II. 55. *contagione pulmonum* calescit spiritus. * *influxus, vis cujusque rei in alteram.* Div. I. 30. cum animus somno sevocatus est a *contagione* corporis. *ibid.* II. 44. qui potest *contagio* ex infinito paene intervallo ad terram pertinere. Tusc. I. 30. quibus fuisse minima cum corporibus *contagio.* Fat. 3. 4. *contagio* naturae. *opponitur casui fortuito, et fato absoluto causis et caeco.* * *vitium, quod contactu in alios transfunditur, s. communicatio vitii.* Off. II. 23. *contagiones* malorum. Cluent. 6. 8. *contagionem* adspectus fugere. * *conjunctio, societas,* Verr. V. 71. ad quos conscientiae *contagio* pertinebit. Sull. 2. *contagio* sceleris quaedam, i. e. *societas et communio.*

CONTEMNENDUS. Verr. III. 27. Siculi non *contemnendi sunt fortes, honesti.*

CONTEMNERE. *eleganter* contemnere aliquid *dicuntur, qui satis ab eo se tutos putant, neque metuunt ullo modo.* Mil. 16. qui ita judicia poenamque *contemserat,* ut eum nihil delectaret, quod aut per naturam fas esset, aut per leges liceret. Catil. II. 3. exercitum - - *contemno. Eodem modo Virgil. Georg. II.* 360. *arborem dicit* contemnere ventos, *cum ita adolevit, ut satis robusta sit ad resistendum vento;* [cf. Virg. Aen. III. 77. R.] *sic interpretatur etiam Bentlejus illud Horatii in Epod:* 4. in quatuordecim sedilibus inprimis magnus

21. tu tamen commode feceris, si reliquos *(int. libros) contineris.* * ad Div. VII. 19. exercitatione consequere: in qua te nos *continebimus.* Brut. 97. *contine te* in tuis perennibus studiis. * Contineri *denique dicuntur, quae firma sunt, non rumpuntur.* Nat. D. II. 57. *de membranis oculorum:* deinde firmas, ut *continerentur.*

CONTINGERE. *de re mala.* Off. II. 14. ad Div. XI. 16. a Gabinio Cons. relegatus est, quod ante id tempus civi r. *contigit* nemini. cf. Catil. I. 7. Tusc. V. 6. *Nam alias dicitur de re laeta et bona.*

CONTINUARE. Agr. III. 4. *continuare* agros, *est, cum multi fundi coëmuntur, ut per longum spatium nullus alienus nostris interjectus sit. Continuari* verba *dicuntur, cum verba phrasi junguntur, vel periodi struuntur.* Or. III. 37.

CONTINUATIO. Or. III. 13. *continuatio* verborum, *est periodus.* Nat. D. I. 20. *continuatio* causarum, *qui hodie nexus dicitur.* Div. II. 29. *continuatio* naturae, est *συμπάθεια.* Nat. D. I. 4. est enim admirabilis *continuatio* seriesque rerum, ut alia ex alia nexa et omnes inter se aptae colligataeque videantur.

CONTINUO. Rosc. Am. 33. non *continuo*, si me in gregem sicariorum contuli, sum sicarius. cf. Or. II. 48.

CONTORQUERE. *dicitur proprie de eo motu hastae, aut cujuscunque jaculi, quo ei majorem vim atque impetum addimus, ut rotatione gladio. Atque is motus eaque agitatio fit, pro ratione jaculorum, aut manu, aut machina aliqua, quae hinc tormentum dicitur. Exempla crebra sunt apud poëtas. Hinc fit, ut, quicquid celerius movetur et fertur, quicquid vehementius propter brevitatem aut celeritatem pronunciationis ferit, quae acutiores sunt brevioresque conclusiones, quibus paene restiti, quamvis falsis, tamen non potest, id omne* contorqueri, contortum *dicatur. Exempla ex praecipuis generibus haec sunto:* Nat. D. I. 10. *globus dicitur* magna celeritate *contorqueri.* Or. II. 17. qui (sc. homo vel animus) tamquam machinatione aliqua, tum ad severitatem, tum ad remissionem animi, tum ad tristitiam etc. est *contorquendus.* Orat. 70. extr. Demosthenis non tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris *contorta* ferrentur. Tusc. III. 26. *de Aeschine Demosthenem accusante:* quas sententias colligit? quae verba *contorquet?* ut licere quidvis rhetori intelligas. Div. II. 51. videsne igitur, quae dubia sint, ea sumi pro certis atque concessis? deinde *contorquent* et ita concludunt: Non igitur etc. cf. *Contortus, Contorte.*

CONTORTE. ad Her. I. 9. Invent. I. 20. *inter praecepta narrandi est:* ne quid perturbate, ne quid *contorte* dicatur: h. e. *obscure. Sic* Or. I. 59. res *contortae* et difficiles. *Est autem de eo genere obscuritatis, quod ex nimia brevitate oritur, quod oratio nimis brevis, citius quam intelligi potest, praetervehitur.* Tusc. III. 10. *commemoratis brevibus et aptis inter se conclusionibus Stoicorum:* haec concluduntur *contortius* a Stoicis.

CONTORTIO dexterae. Her. IV. 19. est *vis et nisus jaculandi.* Fat. 8. *Contortiones* orationis, *de conclusionibus difficilioribus et fallacibus Chrysippi.*

CONTORTULUS. Tusc. II. 18. *contortulae* conclusiones.

CONTORTUS. Or. I. 59. res *contortae* et difficiles. Tusc. V. 27. *contortae* conclusiones. Acad. IV. 24. *contorta* et aculeata sophismata. *cf. in Contorquere, et Contorte.*

CONTRA. Agr. II. 33. petere *contra, dicitur de competitoribus.* Muren. 4. si turpe putas, te advocato, illum ipsum, quem *contra* veneris, causa cadere: h. e. *quem in judicio aliquo oppugnaveris.*

sub ejus oculis sint, cum eo esse, ab eo erudiri in re militari possint, ejus consiliis intersint. Coel. 30. cum autem paullum roboris accessisset aetati, in Africam profectus est, Q. Pompejo Proconsuli *contubernalis.* **Ab his duobus generibus aliae dicendi rationes ductae. Sic* Brut. 27. L. Gellius Carbonis *contubernalis* in consulatu, *dicitur, quia eum sectatus est in consulatu, more adolescentum, qui se ad insignem aliquem virum applicabant, ut ab eo discerent, ejus consiliis de re publica interessent.* cf. Sull. 12. Att. XIII. 28. *contubernalis* Quirini *dicitur Caesar, quem* XII. 45. *σύνναον ejus vocat, (v. Ind. Gr. in Σύνναος) cui, ut Romulo, divini honores tribuebantur.* Flacc. 17. *contubernales* Laelii, *vocat, quos paullo post* hospites *dicit.* etc.

CONTUBERNIUM. Planc. 11. ut *contubernii* necessitudo, et adolescentuli pudor postulabat. *v. Contubernalis n. 2. et Intt. ad Sueton. Caes. 2. Vespas. 3.* ** de vita impudica maris et feminae extra conjugium.* Verr. V. 40. ubi illud *contubernium* muliebris militiae in illo delicatissimo litore.

CONTUMACIA. Tusc. I. 30. *contumacia* libera, *de Socrate.*

CONTUMELIA. *convicium.* Sull. 7. *contumeliam* jacere. **stuprum.* Harusp. R. 20. *contumelias* piratarum passus est.

CONTUNDO. *vi frango.* Att. XII. 44. *contudi* animum et fortasse vici.

CONTURBARE. *decoquere, aes alienum contrahere.* Planc. 28. fac me multis debere, et in his Plancio. Utrum igitur me *conturbare* oportet *(int. rationes).* Q. Fr. II. 12. nihil esse, quod posthac arcae nostrae fiducia *conturbaret.* cf. ad Att. IV. 7.

CONTURBATUS. Tusc. III. 7. *conturbatus* oculus: i. e. *morbo affectus.*

CONTURBATIO. Top. 12. titubatio, et si quae alia signa *conturbationis* et conscientiae.

CONVECTOR. Att. X. 17. navi ejus et ipso *convectore* me usurum puto.

CONVELLERE. *refutare.* Or. II. 51. ne *convellere* adoriamur ea, quae non possint commoveri. ** eripere.* Att. V. 20. ut, quod tuo meoque beneficio puer habet, ne qua ratione *convellatur.*

CONVENIENS. *amicus, concors.* Off. I. 17. bene *convenientes* propinqui. cf. Rosc. Am. 34. item *consentiens.* Dom. II. 4. *conveniens* et conjuncta constantia.

CONVENIENTIA naturae. N. D. III. 11. *est συμπάθεια.* cf. Div. II. 15. 60. *** Fin. III. 6. quod *ὁμολογίαν* Stoici, nos appellemus *convenientiam,* si placet. ** consensus, constantia.* Nat. D. II. 21. hanc in stellis constantiam, hanc tantam tam variis cursibus in omni aeternitate *convenientiam* temporum. Lael. 27. in amicitia est *convenientia* rerum, in ea stabilitas, in ea constantia.

CONVENIENTER. Tusc. 9. *convenienter* dicere aliquid; *de philosophis est, cum, quod dicunt, non repugnat aliis placitis ipsorum. v. Constanter.*

CONVENIRE. *in aliquem convenire dicitur, quod ad eum pertinet, in eum cadit, ei aptum est.* Rosc. Am. 23. suspicio *convenit in* aliquem. Sull. 7. contumelia *ad* maximam partem civium *convenit.* Fin. III. 14. si cothurni laus esset, *ad* pedem apte *convenire. constare, consentire.* Tusc. V. 12. quam sibi *conveniat.* v. *Convenienter.* Fin. III. 22. posterius priori non *convenit.* **res convenit, cum componitur pacificatione, etc.* Att. IX. 6. dumque rem *conventuram* putamus. Phil. XIII. 1. *si convenisset, sc. pax inter Sullam et Scipionem.* Leg. I. 20. si nollent aetatem in litibus conterere, posse rem *convenire.* *v. Gron. Sestert. p.* 312. *in manum convenire

Top.

nec ferre possunt, et nobis tamquam injucunditatem exprobrant. Orat. 48. aliquando, idque sero, *convicto aurium* cum extorta mihi veritas esset, usum loquendi populo concessi, scientiam mihi reservavi. * *querela vehementior.* Div. XVI. 26. verberavi te *cogitationis* tacito duntaxat *convicio.* ibid. XII. 25.

CONVICTUS. *victus, oppressus.* Fin. III. 2. voluptatem concessuram arbitror, *convictam* superiore libro, dignitati. Flacc. 17. reprehensus, *convictus* fractusque. *ibid.* 32. bona *convicta.* v. *not.* Leg. I. 13. fracta et *convicta* secta. Catil. II. 6. *convictus* conscientia. Cluent. 2. causa prope *convicta* atque damnata est. * Dom. 57. *convicta* et commissa est devotio, *dicitur, ut illud alterum:* damnari voti. Quir. p. R. 1. ejus devotionis me esse *convictum, etc.* * Sull. 30. *convinci in* re aliqua. *Sic et Tacit. A. XV.* 44.

CONVINCERE. *pro vincere.* Phil. II. 4. *convincere* aliquem chirographo. Verr. III. 72. *convincere* adversarium. * *refutare.* Tusc. I. 6. quid est negotium pictorum, portenta *convincere*? cf. *Convictus.* * convinci *dicuntur, quorum crimina ita manifesta sunt testibus, etc. facta, ut negari non possint.* Lael. 17. maleficii *convinci.* * *docere, docendo vincere et obtinere.* Parad. 3. extr. ratio et veritas ipsa *convincit.* Nat. D. III. 17. sed ut, Stoicos nihil de Diis explicare, *convinceret.*

CONVINCTUS. *exhibetur in libris quibusdam.* Cluent. 5. libido non solum dedecore, sed etiam scelere *convincta. Sed probandum est, quod alii libri habent,* convicta, *aut potius* conjuncta.

CONVOCARE. *de vocantibus numero pluribus.* Agr. III. *extr. ut et* conscribere *dicitur.*

COOPTATIO. *de lectione in Senatum occurrit,* Leg. III. 22.

COPIA. *pro copiis* aliquoties Pompejus in Ep. ad Att. VIII. 12.

COPULARE. Orat. 45. libenter *copulando* verba jungebant, ut sodes, pro, si audes. * Fin. II. 14. cum praesentibus futura *copulare.* * Verr. II. 69. *copulati* in jus pervenimus: i. e. *una.*

COPULATUS. Off. I. 17. nihil amabilius, nihil *copulatius est: sensu activo. Sed quidam Codd. habent* copulantius, *quod Peurcius recepit.*

COR. Tusc. I. 8. Aliis *cor* ipsum animus videtur; ex quo excordes, vecordes, et concordes dicuntur.

CORAM. Verr. II. 41. 42. *coram* deferre aliquem: h. e. *eum, qui domi est, nec peregrinatur.*

CORBITA. Att. XVI. 6. *navis oneraria, ut ipse statim post appellat. Nomen habet a corbe, quam in malo summo solebant interdum suspendere loco signi, ut auctor est Festus. Hujus generis etiam mentio apud Lucilium et Plautum. v. Scheff. de Re nav. p.* 178.

CORDAX. Orat. 57. Aristoteles autem trochaeum, qui est eodem spatio quo choreus, *cordacem* appellat, quia contractio et brevitas dignitatem non habeat. Trochaeus *h. l. ut apud Quinctilianum passim est idem pes, qui* tribrachys *dicitur. Hunc igitur pedem, ut molliorem,* κορδακικώτερον *appellavit Aristoteles: unde Meursius in Orchestra, in* κόρδαξ, *volebat hic et ap. Quintil. IX. 4. legi* cordacicum: *de quo vid. Viros doctos ad Quintil. l. c. Ceterum de* cordace, *saltatione molliore, lasciva, et comica, in qua celerrima corporis pedumque agitatio dominatur, v. Meurs. l. c.*

CORNIX. Mur. 11. Flacc. 20. *cornicum* oculos configere. *est, acutum et callidum decipere.*

COROLLARIUM. *est proprie idem, quod* corolla. *Corollae autem fiebant non solum e floribus et frondibus, sed etiam e laminis tenuibus aeneis, quae auro argentoque inducebantur; quod genus*

 pas-

CORRIPERE. *furari.* ad Div. XII. 15. *corripere* vectigalia. *ibid.* quicquid ex pecunia *correptum est.* in Caecil. 2. ut apertus in pecuniis *corripiendis* fuit.

CORRUMPO. *ad partes meas traduco, ut contra jus faciat.* Verr. III. 68. Apronius ipsum Metellum non pretio, non convivio, non muliere, non sermone incauto atque improbo posset *corrumpere.*

CORS. f. *chors*, pro *cohors: septum in villis, quo pecudes coërcentur. Nostri: ein Hof.* Orat. II. 65. villam in Tiburte habes, *cortem* in Palatio. v. *de hoc verbo Salmaf. ad Solin. p.* 220.

CORYMBUS. *est modus componendi capilli, quo feminae utebantur, cum capilli e fronte in verticem colligerentur; et ibi nodo constringerentur, dictus a corymbis, i. e. uvis hederae, propter similitudinem, unde et βότρυς dicitur. Vid. inpr. Salmaf. ad Solin. p.* 534. 536. Att. XIV. 3. *est Corymbus Servius Balbi, qui ab hoc genere colligendi capilli nomen accepit.*

CRASSUS. Flacc. 29. agri *crassi.* i. e. *pingues, fertiles.*

CRATERA. Verr. IV. 58. Nat. D. II. 44.

CREATOR. *conditor, auctor.* Balb. 13. *creator* hujus urbis Romulus.

CREDO. ad Div. I. 7. qui ei *credidissent*, fc. *pecunias.* **Sunt qui putent, a poëtis tantum dici: crede mihi: in prosa semper dici:* mihi crede. *Id esse falsum, ex his locis intelligitur:* ad Div. VIII. 7. XII. 12. Att. V. 10. VI. 6. VIII. 14. XIV. 15. etc.

CREPIDO. *ora litoralis, portus, etc.* Verr. V. 37. piraticus myoparo ad omnes urbis *crepidines* (in portu Syracusano) accessit. *Pro ripa quidem dixit Liv. XXVII.* 18. *Sed hic videntur inprimis intelligi loca in portubus interioribus, ad quae naves appellunt. Curt. IV.* 5. tum applicant navigia *crepidini* portus. Vid. *Scheff. R. N. p.* 213. *Orat. 67. omnia tamquam *crepidine* sustinentur, *de periodo, qua sententiae plures junguntur, ne dissolvantur: nam periodo opponitur soluta oratio: ducta metaphora a crepidine, cui tamquam fundamento innititur aedificium, ne collabatur.*

CREPUNDIA. παίγνια, *quae pueris dantur, ut iis ludendo se oblectent; tamquam monilia, torques, anuli, crepitacula, et similia. Ex iis solebant aut expositi aut rapti a praedonibus, etc. infantes agnosci: unde* γνωρίσματα. Brut. 9. nunc quoniam totum me, non naevo, aut *crepundiis*, sed corpore omni videris velle cognoscere. *Vid. Salmaf. ad Vopisc. Aurelian. c.* 4. *T. II. p.* 421.

CRESCERE. *de numero rerum.* Sext. 32. mihi absenti *crevisse* inimicos. *Arch. 6. ex his studiis haec quoque *crescit* oratio. *Haec est lectio vulgata: sed emendatiores habent:* censetur; *probat tamen vulgatam Gesnerus in Chrestom. Cic. p.* 248. **De hominibus dicitur, qui famam nominis gloriamque consequuntur, aut gratiosi apud populum fiunt, eoque sibi viam ad honores muniunt.* Rosc. Amer. 30. accusarem alios potius, ex quibus possum *crescere.* Cluent. 28. ut ex invidia senatoria posset *crescere.* Verr. V. 77. *extr.* de multis mihi crescere licebit. *add. Burm. ad Ovid. Her.* 15. 117.

CRETA. *terra Asiatica, (quae et Cimolia dicitur, Plin. XXXV.* 16. 17. *ab insula maris Cretici,) quae aqua molliri potest, et tenax est, qua ad literas obsignandas utebantur.* Flacc. 16. haec quae est a nobis prolata laudatio, obsignata erat *creta* illa Asiatica, qua utuntur omnes in publicis privatisque literis. Cretula *est etiam* in Verr. IV. 26.

CRETATUS. Att. II. 8. Pompeji fasciae *cretatae* non placebant. *Nam* fasciae albae, *majoris splendoris causa addita creta, ut in*

tamquam eruli cibi coaescunt in eo: intemperantia edendi. ad Div. IX. 18. *eruditate* fatius eft hic, quam iftic fame. *ibid.* XV. 17. D. Sulla mortuus *eruditate.*

CRUDUS. *qui eruditate laborat.* Fin. I. 8. afoti, qui in menfam vomant, *crudique* poftridie fe rurfus ingurgitent. Orat. I. 27. noluit hodie agere Rofcius, aut *crudior* fuit. * *immaturus, de fructibus arborum.* Cato 19. quafi poma ex arboribus, *cruda* fi fint, etc. *cf. Salmaf. ad Solin. p.* 252.

CRUSTA. Verr. IV. 23. Omnia (vafa caelata) deferuntur: Cibyratae fratres vocantur: pauca improbant: quae probarant, iis *cruftae* aut emblemata detrahuntur. *Sunt autem* cruftae *ornamenta vaforum argenteorum, tamquam fimulacra, eoque extrinfecus alligata, fed diverfa ab emblematis. Nam* emblemata *funt figilla ftatuis fimilia, h. e. quae totam ex omni parte rem exprimunt,* cruftae *autem unum tantum latus oftendunt, neque adeo eminent magnopere: Gr. πρόστυπα vocant, ut emblemata, περιφανῆ. v. haec latius disputantem Salmaf. ad Solin. p.* 736. *Hinc* vafa potoria cruftata *ap. Feftum in* Tabernae cruftariae *et* Cruftarius *artifex apud Plin. XXXIII.* 12. Cruftae *dicuntur femper de eo, quo res aliqua inducitur et tamquam loricatur, fine ulla eminentia. Notae funt* cruftae *in operibus teffellatis et mufivis, quae non eminent, fed in calce totae latent, ac unum tantum latus exhibent. Ap. Plin. XXXVI.* 6. *Mamurra primus Romae dicitur* parietes *domus fuae* crufta marmoris *operuiffe. Ipfum* tectorium, *quo parietes operiuntur,* crufta parietis, *dicitur. In lignea fupellectili, tamquam menfis, arcis, etc. Germani vocant: eingelegte Arbeit.*

CUBILE. *locus, ubi ferae cubare, dormire folent.* Verr. II. 77. non jam veftigia, fed ipfa *cubilia* videre poffint.

CULTUS. *victui aut habitui junctus, fignificat veftitum, interdum etiam fupellectilem omnem apparatumque, et vivendi rationem externam.* ad Div. IX. 3. dabimus fermonem iis, qui nefciunt, nobis, quocumque in loco fumus, eundem *cultum*, eundem victum effe. Off. I. 39. eadem mediocritas ad omnem ufum *cultumque* vitae transferenda eft. Or. I. 8. homines a fera agreftique vita ad hunc humanum *cultum* civilemque traducere. etc. *cf. Burmann. ad Sueton. Caef.* 45. *p.* 103. *fq.* * *inftitutio et educatio univerfa, vitae ratio.* Partit. 26. eft genus hominum ad honeftatem natum, malo *cultu* corruptum, i. e. *educatione mala, etc.* * *labor agricolarum.* Agr. II. 25. in quo agricolarum *cultus* non elaboret. *add.* Leg. I. 1.

CUM. Brut. 1. *cum quo* certare erat gloriofius. *Sic et Ovid. Met. X.* 635. * ad Div. XV. 11. facturusque fim *cum* ftudiofe, *ac* (pro *tum*) libenter. *Sic et* Att. VII. 13. Att. VI. 1. *cum eo*, i. e. *hac cum exceptione vel conditione.*

CUMMAXIME. *dicuntesse* nunc, hoc ipfo tempore. *v. Graev. ad Suet. Domit.* 10. *ad Cic. Off. II.* 7. *Duker. ad Flor. II.* 16. *ut alios taceam. Nec negaverim, in multis locis ita commode explicari poffe. Neque tamen concedo,* cum maxime *proprie* nunc *fignificare. Sed* 1) *eft forma elliptica pro* ut cum maxime. *v. c.* Offic. II. 7. nec vero hujus tyranni folum, quem armis oppreffa pertulit civitas, quae paret *cum maxime* mortuo, etc. *non abfurde explices:* quae paret nunc mortuo: *fed proprie eft, quae paret mortuo ita, ut quo tempore maxime fervire putabatur, nempe ut vivo.* Har. Refp. 15. quae fiunt *cum maxime*: i. e. quam frequentiffime, ita, ut numquam magis facta fint. *Et ita eft etiam in reliquis exemplis, quae proferri folent. Itaque* 2) *interdum illud* ut *additur.* Q. Fr. II. 8. domus celebratur *ut cum maxime. Si* ut *omififfet, quod potuiffet* fa-

facere, dicerent boni Grammatici, cummaxime *h. l. esse* nunc: *quod* nunc *jam in verbo* celebratur *latet, et supra iu* paret, *et aliis locis: unde ubi a bonis libris abest, non temere admittendum, ut ap. Liv. XXIX. 17. extr. Sed sensus est: domus mea celebratur non minus, quam quo tempore maxime celebrari putabatur. Terent. Hecyr. I.* 2. 36. Bacchidem amabat, *ut cummaxime*, tum Pamphilus: *in quo loco plane absurdum esset, de* nunc *cogitare. Quid? quod* 3) *τῷ* cum maxime *interdum* nunc *additur, quod non fieret, si per se* nunc *significaret.* Cluent. 5. quae multos jam annos, et *nunc cum maxime* filium interfectum cupit. h. e. *nunc ita cupit, ut nunquam magis cupierit. Ter. And. I.* 1. 125. *nunc cum maxime* a te postulo. *Quis non videt,* cummaxime *esse* vehementissime? *et sic cape etiam sine* nunc, *Eunuch. III.* 5. 33. *cummaxime* volo, te operam dare. *Plin. Epist. X.* 58. quod est multo depressior opere eo, quod *nunc maxime* surgit. *Quamquam Drakenb. ad Liv. XL.* 13. *per pleonasmum addi putat, concedens ceterum cum Dukero ad XXIX.* 17. nunc cum maxime *recte dici. Ex his judicari etiam potest de controversia, an dici etiam possit* tum maxime, *ut in libris Cic. etiam occurrit, ut* Or. I. 18. extr. *quod contra Graevium defendunt Cortius ad Plin. Ep. IX.* 13. *Duker. ad Flor. II.* 16. *et Liv. XL.* 13. *Scilicet, quemadmodum dici potest*, nunc maxime, *pro*, nunc ut cum maxime; *sic etiam* tum maxime, *pro* tum, ut cum maxime. *Sed illud falsum est, quemadmodum* cummaxime *pro* nunc *dicitur, ita* tum maxime *pro* tunc *dici.*

CUMULARE. Att. IV. 1. ad *cumulandum* gaudium. Fin. V. 14. quod *cumulatur* ex integritate corporis et ex mentis ratione perfecta: *h. e. perficitur, absolvitur.* Or. III. 24. eloquentiam *cumulare.* Coel. 16. nunc mihi animus ardet, et meum cor *cumulatur* ira. Sext. 40. hoc est perfectae *cumulataeque* virtutis.

CUNCTARI. *pro percunctari* Att. XI. 10.

CUNCTUS. *pro totus.* Arch. 3. *cuncta* Graecia: *quod imitandum negat Burmann. ad Virgil. Aen. I.* 233.

CUPA. Pison. 27. panis atque vinum de propola atque *de cupa. Cupa est femina, quae vinum in caupona vendit, ut* propola, *qui panem. Alii tamen de dolio interpretantur. vid. Burm. ad Sueton. Claud.* 40.

CUPEDIAE. *appetitio vehementior ciborum delicatorum.* Tusc. IV. 11.

CUPIDITAS. Tusc. IV. 31. *cupiditas* est effusio animi in appetendo, ut laetitia in fruendo. *diciturque non modo de genere, sed etiam de specie, ut de spe* Off. I. 21. *ubi opponitur metui: item* Partit. 3. *ubi est spes conjuncta cum appetitione aliqua, ut semper. Sed inprimis cupiditas dicitur de avaritia, libidine, et nimio honorum magnarumque rerum studio.* Cluent. 55. qui sine *cupiditate* vixerunt, *dicuntur, qui integri sunt ab avaritia et pecuniis captis.* Phil. III. 10. Naso carens omni *cupiditate*: i. e. *non appetens provinciam.* Verr. I. 36. *cupiditas* in eo genere, *de nimio studio signorum.* Act. I. in Verr. 12. cupiditas *dicitur de patrono causarum, qui semper obtinere vult causam, quamvis injustam, qui regnare in judiciis cupit, ut Hortensius.* * *de judicibus inprimis* cupiditas *dicitur, qui sunt partium studiosi, quoniam scilicet aut odio aut amore ducti, nimis vehementer, etiam contra leges et religionem, alicujus damnationem aut absolutionem cupiunt.* Marcell. 9. sine *cupiditate* judicare. Planc. 17. *de Quaesitore:* voluntatem erga Cn. Plancii salutem sine ulla *cupiditate* prae se fert. cf. Flacc. 10. Font. 9. Verr. I. 1. * *Neque tamen de judicibus solis,*

sed

ſed et de aliis, ut teſtibus, etc. qui non judicant, dicitur hoc fere ſenſu cupiditas. Flacc. 26. hisce utitur laudatoribus Flaccus, his innocentiae teſtibus, ut Graecorum *cupiditati (qui, ſc. in Flaccum, odio ducti, graviter pro teſtimonio dixerant)* Graecorum auxilio reſiſtamus. *Sic, de ſtudio rei opprimendi:* Quint. 21. qui ſummis opibus S. Naevium defendunt: ſi id eſt defendere, *cupiditati* alterius obtemperare, quo is facilius, quem velit, iniquo judicio poſſit opprimere. * *tribuitur etiam emtoribus et conductoribus, qui nimia ſpe lucri nimis care emunt vel conducunt.* Att. I. 17. Aſiani, qui de Cenſoribus conduxerant, queſti ſunt in Senatu, ſe, *cupiditate* prolapſos, nimium magno conduxiſſe. * *de re denique, cujus cupiditate flagramus.* Qu. Fr. I. 1. ex impuriſſimis faucibus inhoneſtiſſimam *cupiditatem* eripuiſti.

CUPIDE. ad Div. XVI. 9. interea, qui *cupide* profecti ſunt, multi naufragia fecerunt. Vatin. 17. *cupidiſſime* falſum teſtimonium dicere.

CUPIDUS. *partium ſtudioſus.* Cluent. 24. *cupidus* auctor, cf. Caecin. 3. Fontej. 6.

CUPIO. Q. Fr. I. 2. §. 3. ego Fundaniae non *cupio*, *i. e. faveo.*

CURA. *pro curatio, ut morbi.* ad Div. V. 16. *cura* doloris. *vid. not.*

CURARE. *pro ſolvendam pecuniam curare, item ſolvere.* ad Div. XVI. 9. me, cui juſſiſſet, *curaturum.* ibid. V. 20. erat nobis *curata* pecunia Valerii mancipis nomine. cf. Att. I. 6. V. 21. Q. Fr. II. 4. Quint. 4. *ubi vid. Paſſerat.* etc. *ſimilis ellipſis eſt in hoc:* Att. XV. 1. 3. ſigna, quae nobis *curaſti*, ſc. *emenda.* * Fin. IV. 19. ut ridere non *curet.* ad Div. I. 9. neque ſane redire *curaret.* * *edere.* Or. III. 61. *curemus nos.*

CURIA. 1) *pars tricеſima civitatis Rom. in quas partes Romulus eam deſcripſerat.* Dom. 29. Si id 30 *curiae* juſſiſſent, num id juſſum eſſet ratum. 2) *Curia quaequae antiquitus habuit eadem, ubi ſacra curiae faceret Flamen curiae, Curio dictus, et ubi curiales convenirent de rebus communibus acturi. Certe Varr. L. L. V.* 6. *curias olim dictas eſſe tradit, ubi ſacerdotes res divinas curarent, quae et* templa *dici potuerunt, quia inauguratae erant, unde et pro* templo *dicitur. vid. inpr. Sigon. Ant. Jur. Civ. R. II. 3. p. m. 52. et Lipſ. ad Tacit. A. XII.* 24. Divin. I. 17. lituus cum ſitus eſſet in *curia Saliorum.* Curia Saliorum *profecto nil eſt aliud niſi aedes, in qua convenirent Salii, cum ſacra facturi, tum aliis de rebus ſuis.* 3) *eſt locus conſilii publici, ubi Senatus conveniebat, ſive nomine ducto ab illo curiarum genere, de quo ante dictum eſt, ſive, quod non eſſent ab iis diverſae, ſed quemadmodum in templa quaecunque Deorum, ſic in aedes publicas curiae cujuscunque convocari Senatus poſſet, quamquam illud verius. Nam Varro diſerte duo genera curiarum facit, unum, in quo res divinae, alterum, in quo humanae a Senatu agerentur. Certe Romae non una curia Senatoria fuit, ut in noſtris urbibus.* Div. II. 9. *Curia* Pompeja *memoratur: ſed ea poſt Caeſaris mortem obſtructa eſt, teſte Sueton. in Caeſ.* 88. *et tamen poſtea ſaepe fit curiae mentio, et praeterea* Hoſtilia *aliaeque memorantur. In urbibus autem municipalibus et Graecis unus certus locus fuit, quae* curia *dicebatur, Gr. βουλευτήριον, auctore ipſo Cicerone in Verrinis. Sed κατ' ἐξοχήν tamen curia dicitur ea, quae erat in foro, a Tullo Hoſtilio ad comitium extructa: de hac Cicero* Flacc. 24. ſpeculatur atque obſidet roſtra vindex temeritatis, et moderatrix officii, *Curia. Hinc tropice etiam ponitur pro ipſo* Senatu, *auctore Cic.* Or. III. 42. * Or. I. 7. tantam in Craſſo humanitatem fuiſſe, ut,

cum lauti accubuissent, tolleretur omnis illa superioris tristitia sermonis: eaque esset in homine jucunditas, et tantus in jocando lepos, ut *dies* inter eos *curiae* fuisse videretur, convivium Tusculani. *Sigon. de Ant. Jur. C. R. II. 3. extr. putat respici ad consuetudinem curialium, qui certis diebus interessent sacris, quae per Curionem pro Curia fierent: quod ego non capio.* Dies curiae *est dies Senatus, vel legitimi, vel extra ordinem convocati. Sermo fuerat de republica inter principes civitatis, isque severus et tristis, qualis foret, si in ipso Senatu dixissent de tantis rebus: sequitur convivium nihilominus hilare, quale vel maxime esse solet in villis, in quas relaxandi animi causa secedimus.*

CURIALIS. Offic. II. 18. Cimonem Athenis etiam in *curiales* suos Laciadas hospitalem fuisse. Curiales *non sunt, ut Manutius interpretatur,* φράτορες: *in quem errorem inductus est, quod et hos* curiales *interpretari Latini solent: nec* φυλέτας, *ut Nizolius, sed* δημότας. *Nam* λακία, *s.* λακιάδαι, *non fuit* φρατρεία, *sed* δῆμος, populus *vel* pagus *tribus* (φυλῆς) οἰνηΐδος. *(v. Potter Arch. Gr. I. 9. p.* 51.*) Itaque quos et* populares *Latini vocant, Cicero h. l.* curiales *vocat.*

CURIATUS. Agr. II. 11. *Curiata* comitia tantum auspiciorum causa remanserunt. *Curiata comitia sunt, quibus ex instituto Romuli per curias suffragia ferantur. De iis est locus classicus Agr. II.* 10. 11. 12. *In iis fiebant adoptiones, et potestas rei militaris administrandae dabatur.* Agr. II. 11. *Lex curiata. v. Ind. LL.* Att. II. 7. legis *curiatae* auspices, *sunt, qui in auspicio essent, dum lex curiata ferretur.*

CURIOSITAS. Att. II. 8. sum in *curiositate* ὀξύπεινος.

CURIOSUS. *in bono et malo sensu occurrit.* Dom. 12. quid tam *curiosum*, quam ea scire velle, de quibus majores nostri vos solos scire et consuli voluerunt. cf. Flacc. 29. Fin. II. 9. reperiam multos, non tam *curiosos*, nec tam molestos, quam vos estis, quibus, quicquid velim, facile persuadeam. ad Div. III. 1. homo non solum prudens, verum etiam, quod juvet, *curiosus. ib.* IV. 13. *curiosior* ad investigandum. *ibid.* VIII. 1. tametsi tu, scio, quam sis *curiosus*, et quam omnibus peregrinantibus gratum sit, minimarum quoque rerum, quae domi gerantur, fieri certiores. Tusc. I. 45. est in omni historia *curiosus.* i. e. *omnem historiam cum cura diligenter tractavit.*

CURRERE. Att. I. 20. pedarii Senatores raptim in eam sententiam *cucurrerunt.*

CURRICULUM. Phil. VII. 3. *curriculum* industriae nostrae in foro, etc. elaboratum est. Muren. 22. cum te de *curriculo* petitionis deflexisses. conf. Lael. 12. Rabir. Perd. 2. me ex constituto spatio defensionis in semihorae *curriculum* coëgisti. Cato 11. haec sunt exercitationes ingenii, haec *curricula* mentis. Orat. 3. me oratorem • • ex Academiae spatiis extitisse. Illa enim sunt *curricula* multiplicium variorumque sermonum, etc. *Metaphora ducta est a stadio, in quo exercentur homines currendo, athletae. vid.* Cato 10. quadrigarum *etiam* curriculum *est.* Muren. 27. •Har. Resp. 10. te appello, Lentule, tui sacerdotii sunt thensae, *curricula*, praecentio, etc. *Haec* curricula *sunt currus, quibus in ludis circensibus certatur. Alia exempla vid. ap. Scheff. de Re vehic. L. I. c.* 1. *p.* 3. *Graevius etiam laudat Sueton. in Cajo Calig. c.* 19.

CURRUS. *pro curru triumphali, atque adeo triumpho ipso.* ad Div. XV. 6. quem *currum* aut quam lauream cum tua laudatione conferrem. *Alia exempla congessit Drakenb. ad Sil. Ital. VI.* 345.

CUR-

CURSUS. Att. V. 8. *cursum* exspectabam. i. e. *ventum secundum, quo navigare possem.* Att. III. 8. ille tibi non ignotus *cursus* animi et industriae meae. Off. I. 32. implicari aliquo certo genere *cursuque* vivendi. Sext. 21. vita brevis est, gloriae *cursus* sempiternus, etc. ad Div. III. 11. *cursus* bonorum consiliorum. Fin. I. 11. virtutum *cursus* ad voluptatem. ad Div. X. 3. *cursus* ad gloriam. Brut. 81. *cursum* suum transcurrere. *Hae loquendi rationes ducuntur a stadio, in quo proprie cursus est. Sed dicitur etiam* cursus *de navigatione, ut ad Div. XII. 25. unde crebra illa ap. Ciceronem formula:* cursum tenere. Orat. 1. teneat *cursum,* quem potest. Phil. VIII. 4. quem enim *cursum* industria mea *tenere* potuisset, sine forensibus causis, sine judiciis, sine legibus. Quir. p. Red. 1. secundus vitae *cursus.* *Planc. 7. *cursu* ad honorem venire: i. e. *meritis, nobilitate, rectis artibus: opponitur* obrepere. *Or. II. 10. *cursus* orationis, *dicitur de oratione perpetua.*

CURULIS. Verr. V. 14. sella *curulis. Fuit ante Regum, post magistratuum majorum, puta, Consulum, Censorum, Praetorum, et Aedilium curulium: in qua, cum in publico essent, considerent. Ejus forma quae fuerit, e nummis conspici potest, e quibus de ea docte disserit Spanhem. de Us. et Pr. num. Diss. X. adde Casaub. et Burm. ad Sueton. Aug. 44. Ab hujus sellae usu dicti sunt* Aediles curules, *ut distinguerentur a plebejis, et* Har. Resp. 13. *curulis* aedilitas.

CUSTODIRE. Att. XV. 13. orationem tibi misi: ejus *custodiendae* et proferendae arbitrium tuum sit. Or. II. 10. *custodire* literis, *est memoriae prodere.*

CUSTOS. Sen. p. Red. 11. custodes in comitiis *item* tabellarum *dicuntur amici, qui a candidatis, aut iis, quorum interest, urnis et diribitoribus tabellarum apponebantur, ne fraus intercedere posset, aut sua sponte eam curam suscipiebant, ut patet e Pisoniana,* c. 15. *add. Viros doct. ad Varr. R. R. III.* 5. *extr. et Gruch. Com. I.* 3. 4.

CYBEA. Verr. V. 17. etc. *ex quo loco apparet, onerariam navem fuisse, ad deportandas merces accommodatam, propter latitudinem, qua paene ad κύβου formam accedebat; ita dicta. Sic Hotom. Graeci opponunt longioribus, vocantque στρογγύλην. Forte est pro* Cymbea, *ut κύβας apud Hesych. ubi v. Albertum.*

CYNOCEPHALUS. Att. VI. 1. erat *cynocephalus* in essedo. *De Cynocephalis fabulosa sunt ap. Plin. H. N. VI.* 30. *Verum est, simiarum genus fuisse, quod ita appellaretur. v. Salmas. ad Solin. p.* 267.

D.

DACTYLICUS. Or. 57. *dactylicus* numerus hexametrorum magniloquentiae est accommodatior. *Dactylicus numerus non modo e pedibus dactylicis oritur, sed etiam ex reliquis, qui eodem tempore continentur, ut anapaesto, spondeo. Sic est ap. Longin. S.* 38. *ῥυθμὸς δακτυλικός, ubi vid. Intt. et conf. Clark. ad Homer. Iliad. T. I. p.* 68.

DAEMON. de Univ. 11. Dii, quos Graeci *δαίμονας* appellant, nostri, ut opinor, Lares; si modo hoc recte conversum videri potest.

DAMNATIO ambitus. Cluent. 36.

DAMNATORIUM judicium. Verr. III. 21.

DAMNUM. *sumtus, jactura rei familiaris, atque adeo aes alienum.* Verr. I. 12. *damna,* quae res patris ejus pertulit, praetereantur. ibid. V. 13. *damna,* quae aetatis fructu dissoluta et compensata sunt. Phil. II. 27. *damna* aleatoria. *genus coërcitionis, et poenae levio-

discedere *dicitur*. ibid. 1. quod tibi *decedens* pollicitus sum. h. e. *discedens a te, eum te abeuntem in provinciam prosequerer. ubi v. Manut.* * ad Div. XIII. 56. *decedere* de hypothecis, *est, hypothecas creditori tradere, ut eas non hypothecarum, sed dominii jure habeat.* * Att. VII. 2. quartana *decessit.* * decedere *dicuntur nobis obvii, qui honoris causa de via declinant, ne nobis id facere opus sit.* Cato 18.

DECEMPRIMI. *dicuntur decem seniores et principes Senatores in municipiis aliisque civitatibus liberis, qui magistratus proxime sequuntur.* Rosc. Am. 9. *ubi v. Graev.* Verr. II. 67. magistratus et *decemprimi*: *Livius XXIX.* 15. decem principes *appellat: add. Noris. ad Cenotaph. Pis. Diss. I. c.* 3.

DECEMVIRI. 1) *Decemviri stlitibus (antique, pro, litibus) judicandis, sunt judices causarum privatarum, creati non multo post praeturam peregrinam, auctore Pomponio in Origg. Juris: de quibus vid. Siccama de Judic. Centumvir. c.* 9. *et* 10. *Sigonius de Judiciis et Intt. Pomponii.* Dom. 29. si *Decemviri* sacramentum injustum judicassent. Caecin. 33. cum Arretinae mulieris libertatem defenderem, et Cotta *Decemviris* religionem injecisset, non posse sacramentum nostrum justum judicari. Orat. 46. *Decemvirorum* litibus *(s. stlitibus, ut Muretus in MS. invenit)* judicandis, dico nunquam. 2) *magistratus extraordinarius legum scribendarum causa sine intercessione creatus. a. U. CCCIII. Liv. III.* 33. Agr. II. 9. nostri *Decemviri*, qui XII Tabulas scripserunt, etc. 3) *De Decemviris Rullianis v.* Agr. II. 7. sqq.

DECENTIA. Nat. D. II. 58. venustatem, ordinem, et ut ita dicam *decentiam*, oculi judicant.

DECERNO. Quint. 8. 20. Praetor *decernit: cum ex edicto jus dicit, v. c. possessionem, aut interdictum dat, addicit, etc.* * decernere *porro dicuntur Senatores in sententiis dicendis, quod dicunt, quid a Senatu decerni velint.* Mil. 6. ego ipse *decrevi.* ad Div. I. 1. Crassus tres legiones *decernit. add. Gronov. ad Liv. XXVII.* 20. * Q. Fr. II. 12. *decernendum* nihil censeo: i. e. *rem rejiciendam puto.* * *puto.* ad Div. II. 6. in quo posita omnia mea esse *decrevi.* Att. III. 15. quod in me ipso satis consilii esse *decreras.* Quint. 2. Uno judicio de fortunis omnibus *decernit.* ad Att. X. 10. suo capite *decernere.*

DECESSIO. Rabir. Post. 11. utrum accessionem pecuniae an *decessionem* de summa fecerit, ib. *decessionem* mille talentûm esse factam. Tusc. I. 46. *decessio* bonorum, *opponitur* cumulo, *h. e. accessioni.* * *abitus de provincia cum magistratuum, tum privatorum.* Qu. Fr. I. 1. spem maturae *decessionis* afferre. ad Div. IV. 10. *de Marcello privato:* subvereor, ne te delectet tarda *decessio.* Att. VII. 3. in ipsa *decessione* significavit, sperasse se aliquid.

DECESSUS. *abitus de provincia.* ad Div. VIII. 10. quod ad decessum tuum attinet. Phil. II. 38. Creta post M. Bruti *decessum* potuit liberari.

DECIDERE. Verr. IV. 45. *decidere* in fraudem. i. e. *facinus patrare.*

DECIDERE. *pacisci, transigere.* Quint. 4. per te *decidit* P. Quintius, quod dissolveret. cf. Rosc. Amer. 39. Rosc. Com. 11. Verr. II. 32. etc. *Gron. Obs. II.* 6.

DECIPERE. Rosc. Am. 40. inducere, *decipere*, destituere. *Haec tria ita differunt:* inducere *est fallere consilio dando et ad rem aliquam faciendam impellendo;* destituere, *deferendo eum, qui, quia promiseras aut debebas, a te aliquid auxilii expectabat;* decipere *denique, sub utilitatis specie nocendo.* ad Div. V. 16. ea impendere reipublicae, quae qui reliquerit, nullo modo mihi quidem

ex instituto vetere tres fuerunt, tot sc. in quot partes Senatores judicantes descripti erant; quibus quartam adjecit Augustus, Sueton. c. 33. ubi vid. Casaub. quintam Cajus, auctore eodem Sueton. c. 16. Sextam, quamquam rogatus, tamen addere noluit Galba. Sueton. c. 14. Verr. I. 61. II. 82. Cluent. 37. *Vid. de his decuriis Plin. XXXIII.* 1. 2. * *De judicibus* decuria *etiam est, sed alio sensu,* Verr. III. 11. Quid tandem postulat arator? nihil nisi ex edicto judicium in octuplum. quid Apronius? non recusat. quid Praetor? jubet recuperatores rejicere. *Decurias* scribamus. *(sc. arator dicit)* Quas *decurias*? *(respondet Verres)* de cohorte mea rejicies. *Hic* decuria *non est, ut Romae, quod videbatur Hotomanno, numerus civium Rom. de conventu provinciali, quorum est, causas judicare, sed indiculus judicum delectorum ad causam aliquam cognoscendam et judicandam. Arator non postulat, ut sibi copia fiat decuriae judicum, sed ut decuria judicum scribatur et deligatur.* * *In decurias etiam distributus erat ordo scribarum, reliquorumque ministrorum, qui magistratibus apparebant: unde* Verr. III. 79. ad eos me scribas voca, si placet: noli hos colligere, qui -- *decuriam* emerunt. *v. inprimis Vales. ad Ammian. XXVIII.* 6. *et alios, quos laudant viri docti ad Sueton. Claud.* 1.

DECURIARE. *in decurias conscribere, quod faciebant, qui, tribuum largitione corrumpendarum causa, coitiones faciebant, unde de sodalitiis rei.* Planc. 18. doce, *decuriasse* Plancium, conscripsisse populum. *ibid.* 19. tu doce, Plancium sequestrem fuisse, largitum esse, conscripsisse, tribules *decuriavisse. Erat autem Plancius reus de sodalitiis. Sic Clodius seditionis causa dicitur homines de populi fece decuriasse.* Sext. 15. cum vicatim homines conscriberentur, *decuriarentur*. Phil. VII. 6. non rursus improbos *decuriabit*? non sollicitabit agros? *Plane sic etiam est* centuriare: *de quo supra.*

DECURIATIO. Planc. 18. *decuriatio* tribulium. v. *Decuriare.*

DECURIO. *Senator municipalis aut colonicus.* Rosc. Am. 9. 39. Sext. 4. ad Div. VI. 18. etc.

DECURRERE. Caecin. 23. ad istam hortationem *decurrunt.* i. e. *confugiunt, veniunt tandem.* Quint. 15. ad haec extrema et inimicissima jura tam cupide *decurrebas. Ducta ratio de stadio et circo. Sic est* Tusc. I. 8. Nunc video calcem; ad quem cum sit *decursum*, etc. *Hinc etiam ad navigationem, ut ipsum cursus verbum, (v. in Cursus) traducitur.* ad Div. XVI. 4. cum Mescinio Quaestore te bellissime *decursurum* puto.

DECURSIO. ad Div. XI. 10. *decursionibus* vastare loca. *sunt incursiones, quae de montibus fiunt. Male aliquis corrigebat* excursionibus: *quae sunt Graecis* καταδρομαί, ἔφοδοι: *at* decursiones *sunt, quae fiunt* ἐξ ἐπιτειχίσματος. vid. *Thuc. I.* 142. *et ibi Schol.*

DECURSUS. *a, um.* Quint. 31. aetas acta *et decursa.* Cato 23. *decurso* spatio. ad Div. VIII. 13. haec aetate sunt *decursa*: *de vitiis, quae per aetatis ipsius rationem deponi solent.* Or. I. 32. *decursa* abs te de arte: i. e. *explicata breviter.*

DECURSUS. *ûs.* Or. I. 1. *decursus* honorum *est, cum omnibus perfuncti sumus.* ad Div. III. 2. *decursus.*

DEDERE. *de reo.* Rosc. Am. 3. libidini alterius *dedere* aliquem, *est, condemnare, quia alteri placet. ibid.* 22. quem *dedi* putabas. cf. Quint. 18. extr. *eodem modo, quo* condonare et addicere *dicitur, de quibus supra.* * Planc. 30. in qua oratione ego me ei *dedebam*, cui nil magnopere deberem; h. e. *ei me obstrictum profitebar, ejusque me totum fore pollicebar. v. Graev. ad h. l.* * *ibid.* 37. qui vitam

vitam pro republ. *dediderunt. Sed Graev. dedit* ediderunt. * *dicitur etiam ut* dare ſe alicui, *pro facere, quae grata fore ſcis, careſſer quelqu'un.* Petit. Conſ. 9. ſalutatores cum obeunt plures competitores, et vident, unum eſſe aliquem, qui haec officia maxime animadvertat, ei *ſe dedunt;* deſerunt ceteros.

DEDICARE. *proprie idem eſt, quod* conſecrare: *de quo vid. ſupra in Conſecratio. Hinc eleganter* Leg. I. 22. ingenium in ſe ſuum, ſicut ſimulacrum *dedicatum* putabit. * *deferre.* Flacc. 32. *dedicare* in cenſu. *Docti viri laudarunt Gell. VII.* 11. *ubi vid. Gronovium, et eundem Sest. IV.* 1. *Lipſ. Var. Lect. III.* 11. *et Gron. l. c. volebant* incenſum: *quod probat Mazoch. Amphith. Camp. p.* 84. *qui verbum* dedicare *interpretatur* inchoare: *quod tum demum inchoent Quirites poſſidere, cum in cenſum detulerint: male. Videtur eſſe propria verbi hujus ſignificatio antiquis uſitata, ut ſit* dare, attribuere. *Nam et quae Diis dedicantur, ea iis dantur, attribuuntur: unde mirifice confirmatur disputatio noſtra in Conſecratio. Feſtus:* Dedicare *eſt proprie dando deferre.*

DEDICATIO. Dom. 48. an conſecratio nullum habet jus, *dedicatio* eſt religioſa. *De hoc loco disputavimus ſupra in Conſecratio.*

DEDITITIUS. *qui ſe in poteſtatem alicui, ut populo Rom. olim Campani, tradidit.* ad Brut. 3. id SCtum plerique interpretantur etiam ad tuos ſive captivos ſive *dedititios* pertinere.

DEDUCERE. Roſc. Com. 12. huc omnis cauſa *deducitur.* i. e. *huc redit, haec eſt ſumma cauſae.* Or. II. 17. odium *deducere* ad benevolentiam: *mutare in ben.* Att. IX. 19. *deducere exercitum* in hiberna. ad Div. X. 24. ſummam remp. in discrimen *deducere.* Acad. I. 12. dies pleroſque *deduceret:* i. e. *conſumeret totos.* Or. I. 8. *deducere* unde velit; i. e. *a qua ſententia velit.* ad Div. I. 1. ab eo *deduci* non poteſt. Verr. I. 24. *deducere* ad hoſpitem. cf. c. 25. Acad. I. 10. in anguſtum *deducere.* * Agr. I. 6. *deducere* coloniam. ibid. II. 25. agris publicis *(pro in agros publ.)* privatos eſſe *deductos.* * Verr. IV. 4. *deducere* teſtes *de provincia.* cf. Flacc. 10. 15. 19. * deduci ad aliquem *dicuntur, qui alicui erudiendi traduntur, aut certe commendantur, ut cum eo verſari et ab eo diſcere poſſint. Mos enim erat Romae, ut parentes filios adoleſcentes alicui viro primario commendarent, ex cujus conſuetudine proficerent.* Lael. 1. eram *deductus* ad Scaevolam. Coel. 4. hunc a patre continuo ad me eſſe *deductum.* * *eſt etiam comitari aliquem et proſequi honoris cauſa.* Muren. 34. ſi interdum ad forum *deducimur.* cf. Cato 18. * *eſt etiam verbum in vi civili et feſtucaria.* Caecin. 7. *deduci* de fundo moribus: *unde mihi videtur haec ratio dicendi ducta eſſe,* v. c. Verr. I. 2. a mente et conſilio *deduci.* * deduci *etiam dicuntur feminae, quae concubitus cauſa ad aliquem in cubiculum perducuntur.* Verrin. III. 34. qui ad iſtum *deduxerat* Tertiam: *cf. Torrent. ad Sueton. Caeſ.* 49. *quod alias dicitur* perducere. * *pro auferre, corrumpere, vulgo dicunt male* ſeducere. Tuſc. II. 25. cum a Zenone didiciſſet, fortis eſſe, a dolore *deductus eſt,* i. e. *doloris ſenſus eum decepit et corrupit. v. Graev.* ad Herenn. II. 5.

DEDUCTIO. *ritus in controverſiis de poſſeſſionibus, quam vim civilem appellant, ut modo diximus.* Caecin. 11. *deductio* moribus fieret. * Div. I. 44. *deductio* aquae Albanae. * Verr. III. 77. *deductiones* fiebant, *ſc. pecuniae de capite vel ſumma.* Caecil. 10. ne qua *deductio* fieret. * Inv. I. 14. non poteſt ex *deductione rationis* naſci judicatio: h. e. *rationibus in utramque partem afferendis.*

DEDUCTORES. *ſunt clientes et amici, qui aliquem honoris cauſa deducunt. v. Deducere.* Petit.

tit. Conf. 9. jam *deductorum* officium quo majus est quam salutatorum, etc.

DEDUCTUS, *a, um*. Leg. II. 20. si in testamento *deducta*, scripta non sit. *v. Partitio.*

DEFATIGATUS. Dom. 44. licitatores *defatigati.*

DEFECTUS, *ûs*. Nat. D. II. 19. *defectibus* in initia recurrit luna.

DEFECTUS, *a, um*. Sext. 46. ille eis, a quibus audiebatur, quotidie aliquid *defecti* afferebat. *Sed. v. not.* * Att. XIII. 23. *edd. quaedam habent* defecti libri, *quod explicant* perfecti. *Sed ea lectio est absurda.* Defectus *pro* perfecto *dici non potest. cf. Defictus.*

DEFENDERE. *propulsare.* Rosc. Am. 1. omnes injuriam novo scelere conflatam putant oportere *defendi*. Mur. 2. *defendere* pericula civium. * *tenere, tueri, conservare.* Quint. 13. ne locum suum, quem adhuc honestissime *defendit*, obtineat. Prov. Conf. 9. officium *defendere*. * Verr. III. 90. id aliorum se fecisse exemplo *defendat*: i. e. *contendat, defensionis loco dicat.* * *velle aliquid, et, e republica esse, dicere, idque ut fiat, oratione aliisque modis pugnare.* Rosc. Am. 47. me - - posteaquam id, quod maxime volui, fieri non potuit, ut componeretur, id maxime *defendisse*, ut ii vincerent, qui vicerunt. * Defendere *non solum esse eum praepositione* a, *sed etiam* contra, *docent duo loci,* Or. I. 39. ad Div. XI. 27.

DEFENSOR. *propulsator.* Muren. 2. *defensor* periculi.

DEFENSIO. Coel. 4. est brevis *defensio ad* omnem istam orationem.

DEFENSTRIX. *e Ciceronis Timaeo laudat Priscianus p.* 245.

DEFERRE. *proprie est ad locum quemcumque portare.* Verr. IV. 57. ita factus animo et corpore, ut multo appositior ad *deferenda*, quam ad auferenda signa esse videatur. Fr. Corn. I. stellam ipsam *deferre*. Att. XIII. 2. Balbo epistolas *deferri* jubebis. etc. * *hinc pro Cic. Clav.* narrare. Fin. II. 17. ad amicos rem ita *deferret*. Verr. I. 25. is ad eum rem istam *defert*. * *etiam clientes dicuntur* causam deferre *ad patronos, quod alio modo* docere *dicitur.* Orat. III. 13. * defert *etiam* rem, *qui deliberandi causa ad alios de re aliqua refert.* Verr. II. 71. itaque decumanos convocat; rem *defert*. statuunt illi atque decernunt, *etc.* * defertur *etiam* res, *auxilii petendi causa.* ad Div. V. 8. ut intelligeres, nihil neque te scripsisse, neque quemquam tuorum frustra ad me *detulisse*. * *accusator* nomen defert, *sc. ad Praetorem, ejus, quem accusare suscepit, ut illud inter reos scribat, quod est* recipere nomen. Rosc. Am. 8. non nihil tamen in *deferendo nomine* secuti. *Sed non solum hominis nomen* defertur, *verum etiam* criminis nomen; *propterea, quod non solum nomen rei edendum apud Praetorem est, quem accusare aliquis constituit, sed etiam crimen, cujus eum accusaturus est.* Verr. II. 28. inimici Sopatri ad Verrem, cum is Sacerdoti successisset, ejusdem *rei nomen deferunt*, sc. *capitalis.* * deferunt *etiam calumniatores.* Agrar. III. 1. quae apud vos de me *deferunt*; *unde* delatores *dicuntur.* * *dicitur et pro* ultro offerre, conferre. Verr. V. 70. dormientibus beneficia *deferre*. ad Div. VI. 22. voluntatem suam ad aliquem *deferre*. cf. Phil. II. 20. Rabir. Post. 17. totum te ad me cum tuis copiis *detulisti*. * *dare, committere.* Att. VI. 1. praefecturam *deferre* alicui. ad Div. XIII. 55. *deferre* alicui legationem. Att. XIII. 12. tibi praeconium *deferam*. * *eleganter est pro commendare aut reipublicae, aut magistratui provinciali aliquem, ut ad honores eum provehat.* Att. V. 7. ait Pompejus, trinos se Praefectos *delaturum. ibid.* 11. Praefectos, quos voles, *deferto*. etc. *hoc genus deferendi commodum habet; commendati enim Praefecti fiunt: in altero, cum ad aerarium deferuntur*

tur in beneficiis, honos tantum eſt. v. Beneficium, et Gronov. Seſtert. III. 17. p. 253. _Lucis ibi laudatis adde hunc_ Balb. 28. Caeſar Balbum in praetura, in conſulatu Praefectum fabrûm _detulit._ * _eadem ellipſis τοῦ_ ad aerarium _eſt in hac forma:_ rationes deferre _pro_ referre. ad Div. V. 20. quamquam juſtis de cauſis rationes _deferre_ properarim. _nam apud aerarium deponebantur rationes provinciales. Sic_ Phil. V. 5. _deferre_ nomina judicum ad aerarium, h. e. _deponere._ * _Sic_ SCta deferri _dicuntur, pro_ referri. _Nam quod_ ad Div. XII. 29. _eſt:_ falſa Senatus conſulta tum _deferebantur, pro_ eo Ep. 1. _eſt:_ Senatus conſulta falſa _referuntur: int. ad aerarium; ibi enim SCta ſervabuntur._ * Dom. 5. malum _delatum_, opponitur _nativo._

DEFERVESCO. Coel. 18 cum cupiditates _deferviſſent._ ad Div. IX. 2. dum _defervefcit_ haec gratulatio. * Orat. 30. quantis illa clamoribus diximus de ſupplicio parricidarum? quae nequaquam ſatis _deferbuiſſe_ poſt aliquanto ſentire coepimus. h. e. _in eo loco nos nimis indulſiſſe ingenio et ſtudio juvenili eloquentiae ingeniique demonſtrandi, adeoque redundantiam ei loco ineſſe juvenilem et laſciviam._

DEFICIO. ad Quirit. p. R. 1. ut quod odium in omnes bonos conceptum jamdiu continebant, id in me uno potius, quam in universa civitate _deficeret_, i. e. _defineret, in me ita ſe exſereret, ut ſimul conſumeretur._ Har. Reſp. 19. ne patres principesque auxilio diminuti _deficiantur._ Defici _et participium_ defectus, _ſic ſimpliciter dici, docuerunt Daviſius ad Caeſar. B. C. III. 4. et Oudendorpius ibidem et ad Lucan. II._ 560. _V._ 383. etc. * _deſerere._ Verr. III. 46. Leontina civitas me _defecit._ Verr. I. 31. latera et vox _me deficiunt._

DEFICTUS. _hoc eſt in edd. quibusdam ad_ Att. XIII. 23. libri ad Varronem non morabuntur. Sunt enim _deficti_, ut vidiſti: tantum librariorum menda tolluntur. _Sed v. notam noſtram ad h. l._

DEFIGO. Leg. II. 8. _extr._ quaeque Augur injuſta, nefaſta, vitioſa, dira _defixerit_, irrita infectaque ſunto. Defigi _incantationibus et veneficiis dicuntur homines, cum iis vis coeundi cum femina auferatur, ut dudum docuere viri docti. vid. Graev. ad C. Rabir._ 10. _Hinc Augures quoque dicuntur aliquid defigere, quia defigendo poteſtatem agendi auferunt. Pertinet huc locus Senec. Benef. VI._ 35. _caput dira imprecatione_ defigis. _Malebat tamen Lipſius Ep. Qu. IV._ 11. dixerit, _Daviſius_, edixerit; _praeter rem, ut mihi quidem videtur._ deſixerit _defendit Salmaſ. ad Solin. pag._ 766. _ubi plura de hoc verbo. add. Heinſ. ad Ovid. Heroid._ 6. 91. _Amor. III._ 7, 29. * _pro_ refigere ad Div. VII. 29. quo facilius - - te ad ver videre, et noſtra _defigere_ deportareque tuto poſſimus. _Sed quidam Viri docti hoc ipſum_ refigere _pro_ defigere _reponi volunt._ * Flacc. 1. ſpem reliquorum in veſtra poteſtate - - _defixam_ putetis. Dom. 39. doloris mei _defixum_ judicium ad memoriam.

DEFINIRE. _finire._ Or. 19. ſimiliter extrema _definiunt._ cf. Verr. IV. 52. * _deligere et deſtinare._ Phil. VIII. 3. aedes ſibi optimas, hortos, Tuſculana, Albana _definiunt._ * _comprehendere, complecti._ Off. III. 29. nam pirata non eſt perduellium numero _definitus_, ſed communis hoſtis omnium. * Verr. III. 91. cur hinc praecipua lex injuriae _definitur_? i. e. _conſtituitur._ * Or. III. 3. oratio eis _definietur_ viris: h. e. _ii tantum inducentur._ * Nat. D. II. 40. curſus ordinatos _definiunt._ * Div. II. 7. ex omni aeternitate _definita_ ſunt fataliter.

DEFINITE. _in ſpecie, nominatim._ Or. II. 27. de genere univerſo, vel _definite_ de ſingulis hominibus, etc. Balb. 14. Lex Gellia et Cornelia, quae _definite_ poteſtatem

tem Pompejo civitatem donandi dederat.

DEFINITIO. temporum atque hominum Div. II. 54. *est adjunctio circumstantiarum, quas vocant vulgo, temporis atque hominis, quam et determinationem appellant.* * Off. III. 15. definitio Aquilliana doli mali, *est illa quidem dialectica*: cum aliud est simulatum, aliud actum. *Sed* definitiones *Aquillianae* etiam dicuntur juridice, *determinationes casuum, in quibus inesset dolus malus.* * Cluent. 2. *definitio* judiciorum aequorum retineatur, quae nobis a majoribus tradita est. *i. e. praescriptio.*

DEFINITUS. Top. 21. quaestionum genus *definitum*: *opponitur* infinito; *alias dicitur* finitum. *Sic et in* Or. *et* Partit. *occurrit.*

DEFLAGRATUS. Tusc. III. 19. *deflagrata* fana. Catil. IV. 4. *deflagratum* imperium.

DEFLECTERE. Caecin. 18. rem ad verba *deflectere*: i. e. *rem aestimare et judicare e verbo.* Mur. 22. *deflectere se* de curriculo.

DEFLUO. ad Div. IX. 20. ubi salutatio *defluxit*; i. e. *abiit.* Sext. 32. ex novem Tribunis unus *defluxit*: *mutavit sententiam, a meisque partibus decessit.* * Lael. 16. *defluere* in terram *dicuntur, quae pereunt.* * Tusc. I. 25. a necessariis artificiis ad elegantiora *defluximus*. i. e. *pervenimus.* * Marcell. 8. omnia, quae dilapsa *defluxerunt.* *Codd. MSS. quidam* diffluxerunt, *quod melius puto: partem propter praecedens* dilapsa; *partem quia sequitur* vincienda sunt; *etiam, si concedamus Cortio ad Sall. Jug.* 1. defluere *dici pro perire.*

DEFORMO. Coel. 2. quae accusatores hujus *deformandi* causa dixerunt: *ut eum deformem et turpem esse ostenderent.* cf. Har. R. 14. * Caecin. 5. quem supra *deformavi*: h. e. *descripsi.* cf. Har. R. c. 26. *v. Graev.*

DEFRINGERE. Orat. III. 28. surculum *defringere*: h. e. *mutuari aliquid ex alia disciplina.*

DEFUNGOR. *eleganter dicitur de eo, qui levi aliqua jactura aut malo liberatur majori, aut levi labore perficit, ut majore molestia carere possit.* ad Div. VIII. 1. hoc mendacio, *sc. de morte tua,* si qua pericula impenderent, ut *defungeremur*, optavi. *dass wir damit loskommen möchten. ibid.* X. 24. neque ego pro maximis beneficiis tuis tam vili munere *defungar* orationis. cf. Verr. III. 16. * *dicitur tamen et in bonam partem, et de rebus bonis, ut perfungi.* Verr. V. 68. *defungi* honoribus.

DEFUSUS. Fin. II. 8 vinum *defusum* e pleno sit: *e Lucilio. Vinum defusum est, quod e dolio in amphoras conjectum est: a quo differt*, diffusum, *cum vinum e majori vase in plura minora transfunditur. v. Lambin. ad Horat. Epist. I.* 5. 4. *Tale vinum bibebant honestiores et delicatiores:* de dolio *vinum tenues: unde a Cicerone objicitur Antonio. v. Dolium.*

DEGENERARE a Zenone Tusc. II. 25. *deficere ab ejus placitis, cum sis Stoicus.*

DEGUSTARE. Att. IV. 8. tu velim e Fabio odorere, et istum convivam tuum *degustes*: i. e. *expiscere, tentes.*

DEJECTUS. Verr. III. 51. aratores *dejecti, coacti agros suos deserere propter damna. Sed v. not.*

DEJICIO. *detraho, demo.* Tusc. I. 8. vide, quantum mali de humana conditione *dejeceris.* II. 5. quantum de doloris terrore *dejeceris.* Verr. V. 49. si metum hunc Siciliae *dejecero.* * Phil. IX. 4. *dejicere* aliquem de sententia. * *dejici eleganter dicuntur, qui spem alicujus commodi, honoris consequendi amittunt atque repulsam ferunt.* ad Div. VIII. 4. *de petitore aedilitatis*: nam M. Coelium promulgatio de Dictatore subito *dejecit, dejectumque* magno clamore insecuta est. Muren. 36. Quintus Tubero praetura *dejectus est.* Act. I. in Verr. 8. si me aedilitate *dejecis-*

cissent. *de formulis*, de gradu, *et* de statu dejicere, *vid. in Gradus et Status.* *Verrin. IV. 40. praecipitem in forum aliquem *dejicere*: *nostri: schleppen.* *verbum rei militaris.* Verr. III. 16. propugnaculum *dejicere.* *vincere*, *tollere.* Tusc. IV. 37. vitia ratione a se esse *dejecta.* Top. 17. perturbationes *dejiciuntur.* *Rosc. Com. 2. haec nomina sunt *dejecta*, (sc. in tabulis) illae (sc. tabulae) in ordinem confectae. *sed pro* dejecta *alii mallent* disjecta, *aut simile quid.* *Rosc. Amer. 35. habeo dicere, quem contra morem majorum, minorem LX annis, de ponte in Tiberim *dejecerit.* *Seniores LX annis in comitiis cum pontem ex uno septo in alterum transirent, dejiciebantur, ne suffragium ferrent, unde* depontani senes. *dejici *dicuntur etiam in edicto Praetoris, qui vi de fundo aut alia possessione aliqua pulsi sunt.* Caecin. 8. ut, unde *dejecisset*, restitueret. cf. c. 11. 12. Quint. 25. *de oculis est averto, dimoveo.* Phil. I. 1. nec a republ. *dejiciebam* oculos. cf. Verr. IV. 15. *revello.* Quint. 6. *dejicere* libellos. sc. *quibus auctio proscripta.* *repello, arceo.* Verr. V. 62. verbera a se *dejicere.* Phil. I. 2. jugum a cervicibus *dejicere.*

DEJUNCTUS. Caecin. 32. *dejuncta* interdicta: i. e. *diversa.* Univ. 5. dejuncta *opponuntur* iisdem.

DEJUNGERE. Nat. D. I. 15. extr. *dejungit* a fabula. i. e. *eximit fabulis.*

DELABOR. Att. XII. 47. eo magis *delabor* ad Clodiam, h. e. *eo magis inclino in eam partem, ut Clodiae hortos emam.* Q. Fr. I. 1. sed nescio, quomodo ad praecipiendi rationem *delapsa est* oratio mea. *Partit. 28. in judicium *delabuntur*, i. e. *influunt, in eo vim et usum habent.* *orior. Or. III. 57. *delapsa sunt* ab his plura genera.

DELECTUS. delecti *iidem, qui principes civitatis.* Sext. 49. cf. Vatin. 9.

DELECTUS provincialis ad Div. XV. 1. *est, qui fit e civibus, qui sunt in provincia: nam ei opponuntur* auxilia sociorum.

DELEGATIO. Att. XII. 3. *delegatio* a mancipe. *v. Delegare.*

DELEGARE. *in re pecuniaria dicitur, qui non ipse de arca solvit, sed creditorem remittit ad alium per attributionem, vid. Attributio: a quo pecuniam accipiat, quod et* solvere ab alio *dicitur: unde deinde ceterae rationes dicendi ducuntur, cum, quod ipsi facere debebamus, id per alterum fieri curamus; et qui id a nobis petunt, ad alium rejicimus: unde et pro* transferre *dicitur.* Attic. XII. 12. Balbi regia conditio est *delegandi*: *ad q. l. v. Gronov. ut et Observ. I. 20. ibid.* XIII. 46. Quinto *delegabo*, si quid aeri meo alieno superabit. Dom. 7. petebatur a me frumenti copia, annonae vilitas - - *delegavi* amico locupletiori, etc. ad Div. VIII. 1. quod hunc laborem alteri *delegavi.* Or. II. 28. extr. sed haec ipsa, quae nunc *ad me delegare* vis, *(oratione, laude tua)* ea semper in te eximia et praestantia fuerunt. Fontej. 4. quid, si hoc crimen optimis nominibus *delegare* possumus? *perquam eleganter hoc sensu: quid, si hoc crimen ad eos transferamus, qui facile fateantur, se hoc, quod crimini Fontejo datur, fecisse, quia officii ratio postularet. Itaque sic pergit:* et ita, ut non culpam in alios transferamus, sed ut doceamus, eos isti munitioni praefuisse, qui facile officium suum et praestare et probare possunt. **Difficilis locus est, in quo hoc etiam verbum occurrit*, ad Div. VII. 5. *ex epistola Caesaris:* M. Orfium, quem mihi commendas, vel Regem Galliae faciam, vel hunc Leptae *delega.* Si vis tu ad me alium mitte, quem ornem. *Ceterum locus est obscurus, rei ipsius et historiae ignoratione, ut vere judicat Victorius.*

DELICATUS. *de pueris et ancillis pulchris et elegantibus, sensu ho-*

honesto. Milon. 10. *delicatus* comitatus ancillarum puerorumque. *v. Burm. ad Petron. c. 63.* * *mollis, effeminatus, de hominibus et rebus, libidini luxuive deditus.* Brut. 53. adolescens *delicatus*. Nat. D. I. 37. Epicurus, quasi pueri *delicati*, nil cessatione melius existimat. Muren. 9. Asia *delicata*. ibid. 35. juventus *(hominis) delicata*. Orat. II. 64. cum haberet filium *delicatiorem*. Fin. V. 5. ratio *delicatior* molliorque, quam virtutis vis gravitasque postulat *de eorum sententia, qui in felicitatis et summi boni parte non solam virtutem, sed etiam voluptatem aut hujusmodi quid ponunt.* Off. I. 40. *delicatum* aliquem sermonem inferre; i. e. *de pulchris hominibus, de amore, de re amatoria, qualis ille Sophoclis erat, cum diceret Pericli; obvio puero formoso: O puerum pulchrum!* Att. II. 14. *delicatum* convivium, *quod ἀσελγές vocat Ep.* 12. Or. III. 25. quanto molliores sunt et *delicatiores* in cantu flexiones et falsae voculae, quam certae et severae. * *concinnus, elegans.* Pison. 29. *delicatissimi* versus. * *placidus, otiosus.* Tusc. II. 11. vita umbratilis et *delicata*. * *suavis, jucundus.* Verr. V. 40. *delicatissimum* litus. * delicatus *est etiam homo intelligens deliciarum, (vid. Deliciae) et iis abundans.* Verr. IV. 57. populus potius haberet, quam elegantissimus et eruditissimus Verres? nimirum contra dici nihil potest. Nostrum enim unusquisque, qui tam beati, quam iste est, non sumus, tam *delicati* esse non possumus, etc. Verres haec habeat domi? etc. * *E* Parad. I. 2. *laudantur* delicatae paterae, *tamquam genus deliciarum in supellectili: et ita est in quibusdam libris, neque absurde. Nam* delicatum *est in his rebus usitatum Latinis, quas et delicias vocant: et* delicata *dicuntur omnia, quae ad magnificentiam et ostentationem pertinent. v. Cuper. Obs. I. 3. Sed altera lectio*, filicatae, *est ex melioribus et antiquioribus Codd. et ipsum quoque usitatum est in hoc genere.*

DELICIAE. *elegantissima et pulcherrima supellectilis genera, ut aurum argentumque caelatum, vestes stragulae, tabulae pictae, et similia.* Verr. IV. 23. Sic Haluntini, excussis *deliciis* (h. e. crustis et emblematis) cum argento puro domum reverterunt. * *magnificentia et ostentatio, quae pretiosa supellectili quaeritur.* Parad. I. 3. num ullam cogitationem habuisse videntur - - aut argenti ad avaritiam, aut amoenitatum ad delectationem, aut supellectilis *ad delicias*, aut epularum ad voluptates. * *studium hujus elegantiae et magnificentiae.* Verr. IV. 57. etiamne hujus operarii studia et *delicias* perferetis? * *amores et elegantiae hominum amoribus deditorum.* Coel. 19. *init.* amores autem et *deliciae* hae, quae vocantur, etc. * *ipsi homines utriusque generis, qui amantur.* Dom. 24. cum alter se Catilinae *delicias* fuisse diceret. * *in oratione* deliciae *sunt concinnae sententiae, arguti, certi et circumscripti ambitus verborum.* Orat. 12. longissime tamen ipsi a talibus *deliciis* vel potius ineptiis absfuerunt.

DELIGERE. *ejicere.* Vatin. 14. subsellia dissiparit, urnas *delegerit*, *etc. ubi vid. Graev.* Caecin. 27. si ingressum modo *delegeris*. *Sic enim ibi e MS. Erf. reposuit Graevius, cum ante esset:* dejeceris. *Sed v. not. nostram.*

DELINITOR. Brut. 70. judex, cujus *delinitor* debet esse orator.

DELIQUESCO. Tusc. IV. 17. alacritate futili gestiens *deliquescit*: i. e. *mollem se praebet.*

DELITESCO. Balb. 2. in mendacio *delitescere*. Acad. IV. 5. in eorum auctoritate *delitesceret*.

DELITUS. Verr. I. 55. *delitum* tectorium. In Fragm. Epp. *sunt etiam* cerae et literae *delitae*.

DELUMBO. Or. 6. *delumbare* sententias *dicitur*, *qui minutis numeris*

 meris

DE-

DENIQUE. *ut paucis me expediam.* Verr. II. 51. negant id Syracusani per religiones sacrorum ullo modo fieri posse: fas *denique* negant esse. *vid. de hac vi verbi Graev. ad Sueton. Aug.* 23. *Duker. ad Flor. I.* 16. *etc.* * *Sed quod Graevius sic esse putat etiam* ad Div. X. 10. *in his verbis:* is enim *denique* mihi honos videri solet, qui etc. *In eo errat. Nam in his* denique *est* demum. *Sic in* Sall.: ea *demum* vera voluptas est. Denique *pro* demum *passim obvium.* ad Div. IX. 14. tantum accessit, ut mihi nunc *denique* amare videar, antea dilexisse. *cf.* ad Att. VIII. 8. *v. Vallae Eleg. L. L. VIII.* 8.

DENOTARE. *significare.* Manil. 3. quod in una significatione literarum cives Rom. necandos trucidandosque *denotavit.*

DENOTATUS. *cognitus et perspectus; quod, quae notamus, ea facile agnoscimus et reperimus.* Acad. IV. 18. sapientem, cum ei res similes occurrant, quas non habeat *denotatas*, retenturum assensum.

DENSUS. ad Att. VII. 1. ubi sunt illae *densae dextrae.*

DENTATUS. ad Q. Fr. II. 14. charta *dentata* res agetur. h. e. *dente polita et laevigata. Plin. H. N. XIII.* 12. scabritia chartae laevigatur dente conchave.

DENUDARE bonis, i. e. *privare*, ad Div. XII. 15.

DENUNCIARE. *dicuntur, qui aliquem jubent esse paratum ad rem aliquam, quae interdum diserte adjicitur, interdum omittitur, et e vicinia verborum supplenda est.* Verr. I. 19. II. 27. Rosc. Am. 38. *denunciare* alicui testimonium. *Sed simpliciter* denunciare, *eodem sensu*, Flacc. 15. Verr. II. 4. *ubi vid. Graev.* Dom. 44. Cum Tribunus, vel *denunciare*, vel cogere potueris, *int. Pontificibus, ut convenirent.* Caecin. 32. Caecinae *denunciabas*, *int. controversiam.* ad Div. XI. 2. *denunciat* veteranis, *sc. ut conveniant, eos convocat.* conf. V. 11. * *hinc dicitur etiam pro* minari. Att. XV. 20. genus illud interitus quasi *denunciatum* nobis ab Antonio. Agr. II. 5. oculis *denunciare* omnibus vim tribunitiam. conf. Att. II. 21. 23. etc. * *mandare.* Or. III. 36. plus attulisti, quam tibi esset tributum a nobis ac *denunciatum.* ad Div. XIII. 77. si quid tibi opus sit, ne dubitent, mihi jure suo *denunciare.* * *polliceri, quid facturi simus.* Att. XIII. 12. Jam Varro mihi *denunciaverat* magnam sane et gravem προσφώνησιν. * *profiteri, ostendere.* Or. I. 22. *denunciare* se paratum. Planc. 22. *denunciasti*, quid de summa reipubl. sentires. * *etiam de interpretationibus Haruspicum dicitur.* Div. II. 13. tum hereditates, tum damna *denunciant.* Rosc. Comoed. 9. venisti domum ultro Roscii: satisfecisti, quod temere commisisses, *in judicium* ut *denunciaret*, rogasti, ut ignosceret, te affuturum negasti, etc. Denunciares *legendum vidit recte Hotomannus, et contextus docet.* Denuncio in judicium, *si lectio sana est*, *significat*, jubeo, in judicio adesse, ad judicem venire: *itaque subjicit:* negasti te affuturum.

DENUNCIATIO. Sull. 18. Catilinae *denunciatione* venisti; *ab eo jussus venire.* * Or. II. 19. prima *denunciatio*, *dicitur, cum in exordio auditorem attentum esse jubemus.* * *comminatio.* ad Div. XI. 20. *denunciatione* periculi terrere. * *professio, promissio. ibid.* X. 8. praematura *denunciatio* boni civis imparati, quam periculosa esse, ex casu collegae videbam.

DEPACISCI. Verr. III. 24. *extr.* ad ejus conditiones *depactus est.*

DEPASCI. *minui.* Leg. I. 21. *depasci* veterem Academiae possessionem non sinemus. Or. II. 23. stilo *depascere* luxuriem orationis.

DEPELLERE. Tusc. III. 32. ut sibi turpitudinem *depelleret*: h. e. *se a turp. liberaret.* Sext. 19. interfectus esset is, qui hac una medicina potuit a communi peste reip.

nes, *ne* deripere *et* diripere *confundant*, *quod a Nizolio factum est. Sic aliud est* destringere, *aliud* distringere. etc. deripere *est de loco aliquid rapere*, diripere *in diversas partes rapere: v. Drakenb. ad Sil. X.* 318. *et quos ibi laudat.*

DERIVARE. Tusc. V. 23. in suam domum nil *derivare*: h. e. *avertere.*

DERODERE. *pro corrodere.* Divin. I. 44. *v. tamen not.*

DEROGARE. *est nova rogatione aliquid de superiore lege demere, ei vim adimere: dicitur autem ordinarie* derogare legi *vel* de lege, *quod nemo ignorat. Sed est etiam sic:* lex derogatur. Cornel. I. Fr. saepe SCta fiunt, ut nuper de ipsa lege Calpurnia, *quae derogaretur. Sic habet etiam Ulpianus:* Lex rogatur - - abrogatur - - derogatur; *quem locum vid. in Fabro. Est sic etiam metaphorice.* Quint. 23. *fides* multis locis cognita, ne perfidia Naevii *derogetur*, laborant.

DEROGATIO. ad Herenn. II. 10. *de lege.*

DERUO. Att. XVI. 11. de laudibus alicujus cumulum *deruere.*

DESCENDERE. *dicuntur Romani honestiores, cum in forum, curiam, campum eunt, quod ii solebant in montibus habitare, qui salubrius habitabantur, ea loca autem in vallibus, inter montes, erant: item in universum, cum in publicum prodeunt.* Phil. VIII. 2. Consul se cum praesidio *descensurum* dixit. Rosc. A. 46. *descendere* de Palatio et aedibus suis. Phil. II. 6. hodie non *descendit* Antonius. Or. II. 66. *descendere* in forum. Offic. III. 20. *descendere* in rostra: *quamquam ibi Gronoviana habet:* escendere, *quod magis placet. Sed quoniam Romae usitatum erat, dicere* descendere in forum; *propterea etiam de aliis urbibus dicitur, ubi similis ratio non subest.* Verr. II. 38. postridie mane descendit Verres, *sc. in forum Thermitanum.* * *hinc etiam ducta haec:* Coel. 1. *descendere* ad accusationem. Muren. 28. *descendere* ad accusandum. cf. ad Div. VIII. 8. * descendere aliquo *dicuntur etiam, qui statuunt, ea facere, quae inviti faciunt, ad extrema veniunt, ad quae demum venitur, cum leniora non sufficiunt aut valent.* Verr. I. 38. quo ego vellem *descensuros*, h. e. *gravissima se facturos.* ad Div. X. 33. *descendere* ad extrema. Att. IX. 18. ad omnia *descendere*, *est omni vi et acerbitate uti.* ad Div. VIII. 8. alteram ad conditionem *descendere* vult Caesar. * Verr. II. 72. placet mihi ista defensio: *descendo. ich lasse mich darauf ein.*

DESCISCO. Fin. III. 18. *desciscere* a vita; i. e. *seipsum interficere.* Tusc. III. 2. *desciscere* a natura. Acad. IV. 15. cum captiosas interrogationes dissolvere non possunt, *desciscunt* a veritate.

DESCRIBERE. *dividere, distribuere in partes.* Agr. II. 29. in jugera dena *describat.* Phil. XIII. 5. *describit* illud septies millies ita. Cluent. 32. non Archimedes potuit melius *describere.* ad Div. XVI. 11. Italiae regiones *descriptae* sunt, quam quisque partem tueretur. cf. Verr. I. 14. etc. *Graev. ad Caton.* 17. *Att. I. 2.* Leg. III. 19. populus *descriptus* ordinibus, censu, etc. *add. Burm. ad Suet. Tib.* 30. * *Dialectici dicuntur* describere, *cum formas et genera rerum constituunt: item in partitione. Sic* Rab. Post. 15. descripta, *opponuntur* universis. Or. II. 33. *descripta* generatim; *pro quo mox:* in certa genera coacta. *ibid.* ut quae sint in jure, vel apte *describere*, vel ornate illustrare possit. *ibid.* 71. in multa genera *describere.* * *ab hac dividendi significatione multae formulae dicendi ducuntur, quas ita possis interpretari, ut nulla divisionis mentio fiat; sed semper ad divisionem aliquam respicitur. Sic* Verr. V. 25. *describere* civitatibus summas pecuniarum. ad Div. XII. 1. pecuniae maximae *describuntur.* ad Q. Fr. I. 1. vectigal *describere. In*

quibus omnibus describere *explicari potest* imperare, *sed, ut intelligas, imperatum esse ita, ut sit constitutum simul, quantum quaeque civitas daret: simile est, quod dicitur pro dividere largiendo, item largiri.* Verr. III. 92. Off. I. 34. jura *describere.* Verr. V. 11. *describere* jura aequitate. Leg. II. 5. jura sunt varie et ad tempus *descripta* populi. Off. I. 16. quae *descripta sunt* legibus et jure civili, haec ita teneantur, ut sit constitutum. Sext. 42. nondum *descripto* jure civili. Acad. IV. 36. officia *describere.* Jura describere *idem est, quod* jura dare, constituere; *sed propterea* jura describere *pro* dare *dicitur, quia in juribus dandis discrimen servatur ordinum, aetatum, etc. quamquam in nonnullis harum formularum etiam respici potuit ad illam alteram significationem, qua pro* definire *dicitur.* Verr. II. 54. *describebat* Censores binos in singulas civitates: h. e. *faciebat, creabat, ut eodem capite est: sed* describere *est pro* facere, *quia Censores CXXX facti sunt* (c. 55.) *ita, ut totus ille numerus Censorum civitatibus distribueretur, et singulae binos acciperent.* * describere *est etiam* definire: *unde, de quo* definire *dici potest, de eodem etiam* describere *dicitur.* Or. I. 49. *describere* finibus ingenii sui, etc. * describere *dicuntur etiam mathematici, cum formas geometricas scribunt.* Cato 14. * describere *aliquem dicunt, qui eum quidem non nominant, sed ita de eo loquuntur, ut facile intelligi possit, de quo sermo sit; unde pro significare reperitur: in qua ratione dicendi saepe accedit ista vis, ut contumeliae causa id fieri innuatur.* ad Qu. Fr. II. 3. Crassum *descripsit.* Mil. 18. videlicet illi me latronem *describebant.* Sull. 29. quia sunt *descripti* Consulares: h e. *ab accusatore oratione designati.* Pison. 28. non mehercule contumeliae causa *describam* quemquam, praesertim ingeniosum, etc. Phil. II. 44. ista tua minime avara conjux, quam ego sine contumelia *describo, pro accurate explicare et exponere* est ad Div. VIII. 8. quae res quam vehementer ad me pertineat, in literis .. *descripsi.*

DESCRIPTIO. *distributio.* Off. I. 7. privatarum possessionum *descriptio.* Flacc. 14. in *descriptione* aequabili sumtus. Or. I. 27. est decori *descriptio* duplex: h. e. *in duas formas distribuitur.* Tusc. V. 24. *descriptio* expetendarum fugiendarumve rerum. * *ordo, qui scil. ab apta distributione rerum et partium pendet: die Einrichtung und Ordnung.* Off. I. 39. aedificandi *descriptio.* Or. II. 9. aut si via ulla traditur -- *descriptionis* atque ordinis. Cato 17. atqui ego ista sum dimensus, mei sunt ordines, mea *descriptio*: multae etiam istarum arborum mea manu sunt satae. Sext. 65. *descriptio* civitatis. Leg. III. 2. magistratuum *descriptione* omnis reip. moderatio continetur. Acad. I. 6. *descriptio* naturae, item artis. * descriptio *etiam dicitur, eodem modo, ut* descriptus, *cum homines centuriantur et decuriantur, de quibus suo loco dictum est.* Planc. 18. decuriatio tribulium, *descriptio* populi, suffragia largitione devincta. * *de formis geometrarum, ut* describere. Tusc. II. 17. nisi quid erat numeris aut *descriptionibus* explicandum.

DESCRIPTUS. *divisus, ad certas partes aut classes redactus, constitutus.* Catil. II. 6. quemadmodum ei esset ratio totius belli *descripta.* Att. XVI. 5. o | dies -- lepide *descriptos,* etc. v. *Describere.* * *ordine factus.* Fin. III. 22. natura nihil est aptius, nihil *descriptius. Hinc* Or. 59. *descriptus* ordo verborum *est, certus, aptus.* * Har. R. 28. suffragia *descripta* tenentur a paucis: h. e. *pauci quidam et potentes homines ita habent in sua potestate suffragia centuriarum et tribuum, ut cuique imperent, cui suffragium dare velint. v. Graev. ad h. l. male olim legebatur* districta; *quod, ut ec-*

cetera hujusmodi, *servavit nova Italorum editio Nizoliani Thesauri.* * Planc. 20. vocatae tribus, latum suffragium, *descriptae* tribus, renunciatae. *Nihil hic interpretes. E Cod. Erf. notat Graevius* diribitae. *Sed ea lectio nihili est.* Diribitio *enim refertur ad tabellarum distributionem: quid autem* diribitio *post suffragia lata? Cogitabam aliquando* diremtae: *ex quo fieri potuit* diribitae: *sed* descriptae *etiam explicari potest. Nempe post lata suffragia et diremta, punctis notabantur in tabulis, unde* punctum *pro* suffragio. *v. Punctum. Id dici commode posse putem* tribus describere. Describere *dici pro* in tabulas referre, *docet Schulting. ad Calpurn. Declam. subjectam Quinctilianeis p.* 794. * Dom. 5. cum decuriatos ac *descriptos* haberes exercitus perditorum: *in quo descriptus idem est, quod decuriatus; nam* describuntur *milites, cum decuriantur aut centuriantur, sc. in decurias et centurias: pro* describere, *hoc sensu, dicitur etiam* conscribere, Planc. 8. nam cum decuriantur, *conscribuntur*; *sc. in decurias.* v. *Conscribere.*

DESERERE. Att. III. 19. non *deseram* preces fratris, nec ceterorum promissa, nec spem uxoris, nec obsecrationem filiae, nec fideles literas tuas. Tusc. I. 46. tardius *deseret* fama Curtium.

DESERVIRE. *in bonam et malam partem dicitur.* Verr. III. 98. si vobis *deserviunt* suo labore. Sull. 9. si vigiliae meae *deserviunt* amicis. Partit. 20. *deservire* rebus sacris. i. e. *studiosum esse religionis.* Offic. I. 30. cuivis *deserviant*, dum, quod velint, consequantur. ad Div. XII. 2. *deservire* latroni. etc.

DESIDERABILE. *opponitur ei, quo facile careas.*

DESIDERE. *verbum proprium de labe terrae.* Div. I. 35. 43. *Utitur eodem verbo de hac re Livius XXXII. 9. ubi v. Drakenb.*

DESIDIOSUS. Or. III. 23. *desidiosa oblectatio tribuitur iis, qui toti sunt in literis, nec rempublicam curant.*

DESIGNARE. Nat. D. I. 13. Aristoteles quodam loco mundum *designat* Deum. *ibid.* 11. Anaxagoras omnium rerum descriptionem et modum mentis infinitae vi ac ratione *designari* et confici voluit.

DESIGNATIO. *dispositio, collocatio.* Att. IV. 4. offendes *designatione* Tyrannionis mirificam librorum meorum bibliothecam.

DESIGNATOR. Att. IV. 3. post has ruinas desertus a suis vix jam Decimum *designatorem*, vix Gallium retinet. Designator *est curator et arbiter ordinis et loci in ludis et spectaculis, h. e. qui unicuique suum locum designant, quod genus hominum nos Marschälle appellamus; item in certaminibus, qui leges et praemia dant agonistis. De his v. Budaeum, Lipsium, Fabrum, quos laudat Graev. ad h. l. et hinc Lexicon Fabri.*

DESIGNATUS. *de magistratibus recens creatis locus classicus est* Muren. 1. Consul *designatus* a populo suffragiis, declaratus autem vel renunciatus ab alio Consule voce. *hinc eleganter* Cluent. 11. *designatus* reip. civis, *de infante concepto matris utero, sed nondum nato.* * *expressus*, *significatus.* Or. I. 23. verbis *designata.* * *constitutus*, *descriptus.* Nat. Deor. III. 35. resp. ratione et disciplina *designata.* Divin. I. 38. neque Dii ignorant, quae ab ipsis constituta et *designata* sunt.

DESINO. ad Div. VII. 1. libenter mehercule artem *desinerem. Sic et alii locuti. v. Heins. ad Ovid. Art. Am. II.* 726. *Torrent. ad Suet. Tib.* 37. Acad. IV. 25. *desine*, quaeso, communibus locis: domi ista nascuntur.

DESPERARE. Cluent. 25. *desperare* saluti. Sen. p. R. 14. *desperare* suis fortunis. Pis. 34. cum oppido *desperassent.* Mur. 21. sibi ipsi *desperare.* ad Q. Fr. I. 2. sive instituimur, sive *desperamur.* ad Div. XII. 14. quam valde *nos* et

remp.

cuniaria; cum alicui promittimus pecuniam, deinde negamus daturos. v. Destitutus. Cluent. 26. queritur, se ab Oppianico *destitutum esse.* Rosc. Am. 40. Roscius socios induxit, decepit, *destituit.* cf. Phil. II. 38.

DESTITUTIO. *in re pecuniaria est, cum aliquis pecuniam, quam pollicitus est se daturum, non dat.* Quint. 5. hac *destitutione* perculsus, etc. *cf.* c. 16. *et* Cluent. 26.

DESTITUTUS. *desertus.* Caecin. 32. nudus in causa *destitutus*que. Verr. II. 30. solus *destitutus, at* V. 42. nudus paene est *destitutus, significat, ei discissas et laceratas esse vestes a Lictoribus, ut virgis caederetur.* **deceptus ab eo, qui promisit aliquid, pecuniam, etc.* Off. I. 10. cui promissum sit, si se *destitutum* queratur. Quint. 16. multis vadimoniis desertis, saepe illusi ac *destituti.* Q. Fr. I. 3. amicorum consilio, promissis, praeceptis *destitutus. Ceterum id dicitur duobus modis: nam una ratio ducitur ab eo sensu, cum pro* desertus *dicitur, ut in illo,* promissis destitutus; *altera inde, quod qui desertus est, expositus est injuriis fortunae, inimicorum, ut in hoc:* consilio et praeceptis destitutus. **pro* constitutus, *sed in partem deteriorem,* ut Sull. 32. in hac fortuna misera *destitutus.*

DESTRINGO. *detraho, traho ex aliquo loco.* Off. III. 31. confestim gladium *destrinxit.* in Tog. Cand. conantur in rempubl. sicas *destringere. Vulgo legunt* distringere, *in utroque loco; sed hodie nemo dubitat in his literis paullo versatior, in hac formula, et omnibus, in quibus detrahendi vis exprimenda est,* destringere *rectum esse, non* distringere. *Confundi verba, quae ab his syllabis incipiunt, jam in* despicere *dictum est. De hoc verbo inprimis vid. praeter Gronov. ad Liv. XXVII. 13. Duker. ad Flor. II. 2. Drakenborch. ad Sil. XVII. 164. et quos ibi laudat.* Destricti *gladii sunt* Catil. III. 1. Sext. 35.

DESUEFACTUS a concionibus, Cluent. 40.

DESULTORIUS. *intell. equus, a* desultore, *quod erat genus equitum, qui in circo equos plures capitibus junctos agitabant ita, ut in medio cursu ex uno in alterum se trajicere possent.* Muren. 27. qui mihi videtur praetorius Candidatus in consularem, quasi *desultorius* in quadrigarum curriculum, incurrere. *Graevius laudat Sueton. Caes. 39. et ibi Torrent. cf. Salmas. ad Vopisc. Carin. c. 19. p. 845. sq.*

DESUM. Phil. II. 29. cur ei bello propter timiditatem *defuisti.* Q. Fr. II. 5. huic convivio Q. frater *defuit.* Att. IV. 10. non vereor, ne mihi sermo *desit abs te*, quo magnopere delector. Or. III. 16. nec *in* Antonio *deesset* hic ornatus; etc. Q. Fr. II. 4. se illi non *defuturum* affirmavit: h. e. *se eum accusaturum, per ironiam venustam.*

DETERGERE. Att. XIV. 10. sed primo anno LXXX *detersimus*: i. e. *cepimus ex tota summa octoginta sestertia.*

DETERMINO. Orat. III. 44. quod dicit, spiritu non arte *determinat*: i. e. *orationem in pronunciando non eo loco incidit, ubi ipsa sententia definit, sed ubi spiritus, adeoque saepe alieno loco.* Div. I. 12. omnia fixa tuus glomerans *determinat* annus: h. e. *haec omnia rata facit extremus annus tuus.*

DETERRERE. *dissuadere, dehortari.* Att. XI. 8. neque te *deterreo*, quo minus id disputes, scribasque ad me quam saepissime. *Et sic aliis locis. v. etiam Broukhus. ad Tib. I. 3. 13.*

DETERMINATIO. *finis.* Inv. I. 52. Nat. D. II. 40.

DETESTARI. *deprecari, a se aut ab alio remotum cupere, deprecando, negando, aut alia ratione.* Catil. I. 11. ut prope justam patriae querimoniam a me *detester* ac deprecer. Att. IX. 10. cum

cum tu ad me quaedam γενικώτερον scripsisses, et ego mihi a te quaedam significari putassem, ut Italia cederem; detestaris hoc diligenter: i. e. *remotam a te hanc opinionem vis, negas, te id significasse:* * *hinc in malis auspiciis et ominibus dicitur, cum ea dicimus, quibus mala impendentia averti posse credunt superstitiosi homines: de quo vid. Casaub. ad Theophr. c.* 16. Vatin. 16. si vitant te, fugiunt, audire te nolunt: cum viderunt, tamquam auspicium malum *detestantur*: *unde illud dicitur in P. son.* 40. omnes memoriam consulatus tui, facta, mores, faciem denique ac vocem a republica *detestantur*: *sc. tamquam malum auspicium et omen.* * *Ceterum quoniam illa detestatio auspicii et ominis fit avertendi mali causa, propterea dicitur pro avertere, adeoque etiam de Diis ipsis, cum sit proprie hominum.* Phil. IV. 4. O! dii immortales, avertite et *detestamini* quaeso hoc omen.

DETESTATIO, *expiatio, deprecatio.* Dom. 55. cum pro *detestatione* tot scelerum, unam aram nefarie consecrarat.

DETRAHO. Tusc. IV. 11. haec *detrahenda* opinio est: *eximenda ex animo.* Prov. Cons. 1. qui ex provinciis *detrahendi sint.* 8. *detrahebant* illum ex Gallia: h. e. *censebant, ei successorem vel invito dandum: dicitur in malam partem.* Planc. 4. est haec conditio hujus principis populi - - posse suffragiis vel dare, vel *detrahere*, quod velit cuique.

DETORQUERE. particulam. Tusc. V. 20.

DETRUDO. *differo.* Att. IV. 17. comitia in adventum alicujus *detrudere. cf.* Q. Fr. II. 13. * *ablego, amando.* Or. I. 28. qui non potest - - hunc ad id, quod facere possit, *detrudendum* puto. * *verbum praetorium in interdicto, cui postra substitutum* dejicere. Caecin. 17. poterisne dicere, *dejectum* esse eum, qui tactus non erit? Quid? *detrusum* dices? nam hoc verbo antea Praetores in hoc interdicto uti solebant - - neminem *statu detrusum*, qui non adhibita vi manu demotus et actus praeceps intelligatur.

DEVENIRE. *pro venire quo.* Verr. V. 48. *v. not.*

DEVERSARI. Verr. I. 25. Rubrium - - parum laute *deversari* dicit: *er logire zu schlecht.*

DEVERSOR. *qui in caupona aut alio quo loco deversatur.* Inv. II. 4. caupo cum quibusdam *deversoribus* illum, qui ante exierat, consequitur.

DEVERTERE. Verr. I. 6. ad hospites meos ac necessarios *deverti* potius. *Sic utrumque verbum e MSS. scribitur. Male vulgo* diversari, diverti, *ut* diversorium *pro* deversorium, *v. Heinsius ad Ovid. Amor. II.* 6. 9. *et praeterea quos laudat Burm. ad Petron.* 10. *Scil.* deverti *est aliquo se convertere, in quo tamen etiam respicitur ad locum, unde veneris: sed* diverti *dicitur de duobus, qui diversam viam instituunt, unde ipsum* diversum *est, et illud* diversi abiere, divortium, *etc.*

DEVINCIO. *de periodis.* Brut. 87. verba comprehensione *devincire.* Or. 25. nec acervatim multa frequentans una complexione *devinciet. v. Vincire.* * *Eleganter hoc verbum dictum est in hoc:* Fat. 9. qui introducunt causarum seriem sempiternam, ii mentem hominis, voluntate libera spoliatam, necessitate fati *devinciunt.* * *retinere in audiendo, attentum reddere.* Brut. 80. duo summe tenuit, ut et rem illustraret disserendo, et animos eorum, qui audirent, *devinciret* voluptate. * *in potestatem suam redigere, ut nocere nobis non possit.* Pison. 13. *de Pompejo*, qui omnes omnium gentium partes tribus triumphis *devinxerat*, is se in publico statuit tuto esse non posse. * *Ceterum eae formae dicendi frequentes sunt, cum devincire eo sensu dicitur, quo* obligare, obstringere, *ut*

ad

ad Div. XIII. 7. summo beneficio tibi tuisque in perpetuum *devinxeris*: *de qua metaphora dicemus aliquid in Obligare. Huc etiam illud refer* Dom. 51. si sedem ipsam ac templum publici consilii religione Concordiae *devinxisset. item* Coel. 22. jurejurando *devincta* auctoritas.

DEVINCTUS. Brut. 12. nec in impeditis ac Regum dominatione *devinctis* nasci cupiditas dicendi solet. Prov. Cons. 5. nationes nondum legibus, et jure certo, nec satis firma pace *devinctae*. Planc. 15. largitione *devinctas* tribus habere. *ibid.* 18. suffragia largitione *devincta*. ad Div. XV. 4. extr. studiis dediti ac *devincti*.

DEVIUS. Lael. 25. animus flexibilis et *devius* assentatoris: i. e. *inconstans, qui saepe tanquam aberrat a via, aliter alio tempore agit.* Phil. V. 13. homo in omnibus consiliis praeceps et *devius*. Fragm. Acad. III. si liceret - - vitam *deviam* secutis corrigere errorem poenitendo.

DEVOCARE. Prov. Cons. 12. *devocare* aliquem de provincia. Manil. 14. ab instituto cursu ad praedam aliquam *devocavit*. Tusc. V. 4. Socrates primus philosophiam *devocavit* de coelo: *h. e. desiit, de rebus coelestibus, astris, etc. philosophari.*

DEVOLARE. Quint. 30. ab afflicta amicitia transfugere, et ad florentem aliam *devolare*.

DEVOLVERE. Att. IX. 10. deliberationem accuratius *devolvere*. Phil. VII. 4. *devoluti* estis ad spem inanem pacis.

DEVORARE. *cupide legere, audire; item de rebus omnibus, quae nobis valde placent, etc.* Att. VII. 3. *devorare* libros. Sext. 10. verbum ipsum voluptatis omnibus modis animi et corporis *devorabat, ubi vid. Abramius.* **perferre res graves et molestas. item, facere aliquid, quamquam molestum.* Phil. VI. 5. *devorare* molestiam. Brut. 67. *devorare* stultitias et ineptias hominum. Att. IV. 5. dudum circumrodo, quod *devorandum* est. **decoquo.* ad Div. XI. 21. hanc ipsam rem recentem novam *devoravit*. **praecipere animo, de iis rebus, quas certe speramus nos consecuturos.* Dom. 23. *devorare* aliquid spe et avaritia. Verr. I. 51. qui jam spe et opinione illam praedam *devorasset*. **Brut. 82. ejus oratio nimia religione attenuata, doctis et attente audientibus erat illustris; a multitudine autem et foro, cui nata est eloquentia, *devorabatur*: *h. e. audiebatur quidem, sed ita, ut nihil voluptatis afferret, et a paene invitis, neque intelligebatur adeo, aut sentiebatur ejus vis: quemadmodum qui cibos insuaves necessario comedunt, non comminutos et gustatos deglutiunt. De hoc genere dicendi Cicero aliis locis dicit:* abhorret a populari ratione.

DEVOTARE. *devovere.* Parad. I. 3. quae vis filium (Decii) *devotavit. Sic MSS. et edd. veteres. v. Gruter. ad Plaut. Casin. II.* 6. 36.

DEVOTIO. Nat. D. III. 6. tu autem etiam Deciorum *devotionibus* Deos placatos esse censes. Dom. 57. hanc ego *devotionem* capitis mei convictam esse et comissam puto. *et mox Devovere.*

DEVOVERE. *proprie idem est, quod* vovere. *vid. v. c.* Off. III. 25. *deinde est certis ritibus se morti, s. Telluri et Diis manibus, consecrare, pro salute reipubl. et pernicie ejus aliqua et calamitate avertenda: de quo est locus classicus ap. Liv. VIII.* 9. 10. Fin. II. 19. cum se Decius *devoveret*: *unde illi etiam* caput suum devovere *dicuntur, qui se aut periculis maximis intrepide pro patria objiciunt, ut faciunt, qui se devoverunt:* Quir. p. Red. 1. cum me fortunasque meas pro vestra incolumitate, otio, concordia *devovi*: *aut votum faciunt, in quo caput suum, tamquam hostiam, Diis offerunt, cujus exemplum egregium est* pr. Dom. c. 57. *ducitur hinc*

hinc etiam lusus ille Ciceronis Phil. XI. 6. *videte etiam P. Decii auctionem: qui majorum suorum vestigia persequens, pro alieno se aere devovit.* *Div. I. 48. hinc Remus auspicio se devovet: h. e. auspicio capiendo se accingit. ex Ennio.*

DEVOTUS. *destinatus.* Harusp. R. 3. Clodius, *devota* Annio hostia et constituta: h. e. *quem certo video ab Annio Milone interfectum iri.*

DEUS. *qui in aliquo genere insigniter excellit.* Or. I. 23. II. 42. **benefactor.* Quir. p. R. 5. Lentulus Consul, parens, *deus,* salus vitae nostrae. **Deus est etiam de feminis.* Tusc. I. 47. *de Junone.* cf. Invent. II. 31. *Sic etiam Graeci Θεός.*

DEXTELLA. *amicus fidelis.* Att. XIV. 20. Q. filius Antonii est *dextella.*

DIADEMA. *est fascia alba, qua caput redimire Reges olim solebant; unde insigne regiae potestatis putabatur. Itaque etiam Ciceroni, ut ad Atticum scribit, fasciae cretatae Pompeji in cruribus displicebant, quod potentiae parum civilis cupiditatem significare videbantur. Male quidam interpretantur* coronam, *quae hodie ejus vim obtinet.* Phil. II. 34. sedebat in rostris collega tuus, amictus toga purpurea, in sella aurea, coronatus: *(hic nil regium, et tamen coronae mentio)* adscendis, accedis ad sellam, *diadema* ostendis, gemitus toto foro - - tu *diadema* imponebas cum plangore populi. *v. Cuper. Obs. I. 6. Casaubon. ad Sueton. Caes. 79. Ciampin. Oper. Musiv. c. 14. p. 110. etc.*

DIAETA. *lenia remedia, inprimis illud, quod dies et tempus affert: opponitur* vis. Att. IV. 3. *diaeta* curari incipio, nam chirurgiae taedet.

DIARIUM. Att. VIII. 14. iis *diariis* Caesar militum celeritatem incitat, ut timeam, ne citius ad Brundisium, quam opus sit, accesserit. *Diaria h. l. sunt stipendia aut praemia in singulos dies promissa, sc. si celeriter ire pergant. Nam quicquid datur in dies singulos, diarium dicitur. Servorum quoque sunt diaria, i. e. cibi in dies singulos assignati, prout se fidos praestiterint. vid. Intt. ad Petron. c. 24. Graevius etiam laudat Victorii Var. Lectiones. Locus est L. I. c. 13.*

DIBAPHUS. *vestis bis tincta, primo cocco, deinde purpura, qua utebantur sacerdotes.* ad Div. II. 16. Curtius *dibaphum* cogitat, sed eum infector moratur. Att. II. 9. strumam Vatinii sacerdotii *dibapho* vestiant. *v. Ind. Graec. Δίβαφος.*

DICA. *γραφή, actio, quae alicui intenditur.* Verr. II. 15. scribitur Heraclio *dica. ibid. dicas* sortiri, *est forum agere; et cum dicitur* dicam sortiri, *id est judices dare sortitione: et quoniam id fit, cum caussa agenda est, dicitur etiam pro caussam cognoscere: quoniam in conventu forensi, cum caussae agendae sunt, judices sortitur Praetor, qui caussam cognoscant et judicent. Qui putant rationem ductam a sortitione, nescio qua, ipsarum dicarum, ut scil. quo ordine agendae sint caussae, constituatur, locum Ciceronis non recte perpenderunt.* Dicas sortiri, *dicitur, ut* judicia rejicere, *pro* judices rejicere, *et alia his similia. Rem conficiunt haec verba* c. 17. venit in mentem, e lege Rupilia *dicas sortiri* oportere. Educit ex urna tres: iis, ut Heraclium absentem condemnent, imperat.

DICACITAS. *quid sit?* Or. II. 54.

DICATIO. Balb. 11. non solum *dicatione*, sed etiam postliminio, potest civitas mutari. *vid. Dicare.*

DICARE. Balb. 11. *dicare* se civitati. ibid. 13. *dicare* se in civitatem: *est jus civitatis petere, et consequi. τῷ* dicare *opponitur* donare.

nare. Or. III. 3. adolescentes, qui Crasso se *dicarant*, i. e. *se applicarant*, *ejus partes sequebantur*, *etc.*

DICHOREUS. *duplex choreus.* Orat. 63.

DICERE. *pro affirmare*, *opponitur negare.* Rab. Post. 12. quibus non creditur *negantibus*, *iisdem credatur dicentibus.* Verr. III. 8. legem *dicere*, *de Censore*, *qui conditiones redemtoribus proponit*, *quibus pactio fit.* * *constituere*, *definire.* Verr. I. 57. diem *dicit* operi faciundo. Flacc. 34. extr. doti Valeria omnem pecuniam suam *dixerat.* * *est etiam proprium verbum in creando Dictatore.* Att. IX. 18. volet Caesar, ut Praetor Dictatorem *dicat.* * Inv. II. 22. *dicere* ab auctoritate JCtorum, et *contra* auctoritatem.

DICIS causa. Verr. IV. 24. at tamen, ut possit se emisse dicere, Archagatho imperat, ut aliquid illis numulorum, *dicis causa*, daret: h. e. *in speciem*, *zum Schein*, *ut imago saltem emtionis esset. Hanc formulam etiam Ciceroni restituere viri docti.* Muren. 12. sed anne tu *dicis causa* vindicaveris, *de vindiciis imaginariis*, h. e. *de vi civili illa et imaginaria. Hanc formulam primus recte explicavit Laelius Taurellus de militiis ex casu*, *in Thesauro Ottonis T. IV. p.* 1635. *et post Ant. August. Emendat. II. 2. ibid. p.* 1472. *cf. Victor. Var. Lect. IV.* 23. *et in Lex. Fabri de hac formula dicta.*

DICROTUM. *navis biremis.* h. e. *quae duos remorum ordines habet.* Att. V. 11. XVI. 4. *v. Scheff. de Re nav. II. 2. p.* 100. *Foemininum genus est apud Hirtium B. A.* 47. *quod defendit contra Schefferum Oudendorpius.*

DICTATOR. *magistratus municipalis nomen in municipio Lanuvino.* Mil. 10.

DICTATA. *sunt theses*, *praecepta*, *decreta*, *quae a magistris artis alicujus discipulis scribenda traduntur*, *ut ab iis edifcantur. Et quoniam hujusmodi dictata non adeo solent aut debent esse acuta et subtilia*, *in iis acquiescere*, *iis uti*, *in contemtu habetur.* Q. Fr. III. 1. meam in illum orationem omnes pueri tamquam *dictata* ediscunt. Tusc. II. 11. versus admiscet, quasi *dictata*, nullo dilectu, nulla elegantia. Nat. D. I. 26. ista enim a vobis tamquam *dictata* redduntur. Fin. II. 29. *extr.* si longus, levis, si gravis, brevis. Haec sunt *dictata*. *ibid.* IV. 4. *de Peripateticis disserendi artis peritis:* quae quidem res efficit, ne sit necesse, de iisdem rebus semper quasi *dictata* decantare: nec unquam a commentariolis suis discedere.

DICTIO. *oratio*, *declamatio.* Or. I. 15. *dictione* explicare. Inv. I. 5. *dictione* persuadere. Or. I. 33. *dictiones* subitae. Tusc. II. 3. *dictioni* operam dare. * Or. I. 6. dictiones, *sunt genera dicendi.* * *oraculum.* Herenn. II. 26. *e poëta. v. Cuper. Obs. III. 7.*

DICTUM. *dicterium*, *facete dictum*, Orat. II. 54. *ubi etiam ex Ennio laudatur:* bonum dictum, *un bon mot.* * Brut. 18. *e Livio Andr. dicti* studiosus: i. e. *eloquentiae.*

DIDERE. *divulgare*, *dissipare.* Coel. 16. *e Caecilio. Dide* ac disfice, per me licebit. Si egebis, etc. *Vocabulum antiquioribus poëtis*, *inprimis Lucretio*, *usitatissimum*, *in quo corrumpendo frequentes fuere librarii. v. Drakenb. ad Sil. Ital. I.* 186. *et quos ibi laudat.*

DIDUCERE. Or. III. 6. oratio est *diducta* rivis, non fontibus: h. e. *etsi in diversis rebus versatur oratio*, *et diversis locis adhibetur*, *tamen per se eadem est eloquentia. ibid.* 44. vastius *diducere* verba: *id fit*, *cum ultima et prima duarum vocum litera non coëunt tamquam in unum verbum; v. c. magna ubertas*, *magno utique.* * Inv. II. 36. animus *diductus* varietate rerum et dissimilitudine distractus.

DIES. *dicitur saepe et variis modis de die certo et constituto*, *ut*

in otio vivunt. Brut. 79. diffluentia *opponuntur his, quae* numeris adſtricta *ſunt, non numeroſa alias* ſoluta. *Sic* Or. 70. *diffluens* et ſolutum.

DIFFUNDO. Div. I. 36. Dii vim ſuam longe lateque *diffundunt.* Lael. 13. virtus ex bonis amici quaſi *diffunditur*, et incommodis contrahitur: h. e. *laetitiam percipit.*

DIFFUSUS. *diffuſum dicitur, quod non eſt ad formam artis redactum*, Or. I. 42. haec ignota quondam omnibus et late *diffuſa* videbantur. adhibita igitur eſt ars quaedam, etc. ibid. II. 33. jus civile, quod nunc *diffuſum* et diſſipatum eſt, in certa genera coacturum, et ad artem facile redacturum. * Partit. 7. prima adverſariorum contentio *diffuſam* quaeſtionem habet, ut in conjectura: ceperitne pecuniam Decius - - - haec *lata*, ut dixi, et *confuſa* ſunt. rationum et firmamentorum contentio adducit in anguſtum disputationem, etc.

DIGAMMA. Att. IX. 9. tuum *digamma* videram. digamma *eſt proprie litera* F, *ea autem quia eſt prima in* Foenoris *verbo, propterea ludens Cicero digamma de foenore dixiſſe putatur; quod mihi verbo* videram *non convenire videtur: quidam autem malunt corrigere* diagramma, *et intelligunt tabulas acceptorum et expenſorum.*

DIGERERE. *in partes totum aut in formas genus distribuere.* Or. II. 19. ut eos item quatuor, quinque ſexve vel etiam ſeptem, (quoniam aliter ab aliis *digeruntur*) in quas eſt omnis ab his oratio distributa. * *ordinare, conſtituere.* Rabir. Poſt. 9. *digeſſerat* optime remp. *Graev. tamen legit:* geſſerat.

DIGESTIO. Or. III. 53. *in figuris rhetoricis commemoratur, et eſt μερισμός.* Phil. V. 7. ipſe interea ſeptem et decem dies, (ut *digeſtio* potius quam declamatio videretur,) de me in Tiburtino Scipionis declamavit, ſitim quaerens. *Si haec parentheſis eſſet a Cicerone*, digeſtio *eſſet* concoctio, *quam declamatio afferre, et cruditatem minuere putabatur. Sed recte eſt a Graevio auctoritate doctiſſimorum hominum ejecta.*

DIGITUS. Verr. III, 11. *digito* liceri. Verr. I. 54. tollit *digitum*: i. e. *licetur.* Att. VII. 3. *digitum* nusquam, *ſc. diſcedere.* Caecin. 25. qua *digitum* proferat, non habet: h. e. *nihil agere, nihil moliri poteſt.*

DIGNITAS, *definiente ipſo Cicerone*, Invent. II. 55. eſt alicujus honeſta auctoritas, quae cultu, honore et verecundia digna eſt. *Sed haec definitio non omnibus locis convenit. Et quoniam ſaepe in hoc verbo interpretando tironibus aqua haeret, alias afferemus, quarum ope facile ubique hujus verbi vis intelligi et erui poſſit.* 1) *dignitas eſt conditio, qua quis dignus eſt aliqua re, tamquam magiſtratu, honore, verecundia, etc. beneficio: quae definitio fere convenit cum Ciceroniana.* Muren. 8. non eundem ordinem eſſe *dignitatis* et renunciationis. *ibid.* 9. *dignitate* contendere; h. e. *quis altero ſit conſulatu dignior. ibid.* 11. ſumma *dignitas* eſſet in iis, etc. *digniſſimi ſunt conſulatu. ibid.* 13. *dignitas* conſularis in iſta ſcientia non fuit: h. e. *nemo propter illam ſcientiam dignus conſulatu judicatus eſt.* ad Div. XI. 17. Lamia petit praeturam: omnes intelligent, nec *dignitatem* ei deeſſe, nec gratiam. Verr. II. 69. an quorum auctoritate ſtatuas tuas cohoneſtare conatus es, eorum ego *dignitate* accuſationem meam comprobare non potero? h. e. *Si ſtatuas tibi honorificas potuiſti efficere, quod Siculos auctores earum ponendarum dixiſti fuiſſe, ego etiam mihi honeſtum eſſe probabo, te accuſare, ſi dixero, Siculos eſſe dignos, quibus hoc officii tribuatur a me. Jam quoniam ii, qui digni ſunt, quibus hujusmodi res tribuantur, in quadam amplitudine, ſplendore et auctoritate*

quidam habent: delapsa; *sed* dilapsa *recte defendit Graevius. Sed* Phil. XIII. 5. sunt alii plures, sed memoria mea *dilabuntur: legendum:* delabuntur. Dilabi *enim non est* defluere, *sed* diffluere; *quod etiam in reliquis locis scribendis tenendum.* * Herenn. II. 25. maxima peccata impune *dilabentur.*

DILATARE. Paradox. 1. Cato nullum sequitur florem orationis, neque *dilatat* argumentum: i. e. *amplificat, auget ornando.* Brut. 47. *dilatare* literas, *est vitium pronunciationis.*

DILIGENS. *parcus, rei familiaris conservandae et augendae studiosus.* Verr. I. 45. qui in re adventicia et hereditaria tam *diligens* et attentus esset. ibid. 9. eris *diligens*, ne. i. e. *cavebis.* Coel. 31. *diligentissimus* omnis officii.

DILIGENTIA. *providentia.* Agr. II. 27. est operae pretium, *diligentiam* majorum recordari. Mil. 24. laudabam *diligentiam* Cn. Pompeji. * *studium augendae et servandae rei familiaris.* Agr. II. 30. vobis nulla gleba de paternis et avitis possessionibus relinquetur; ac tantum intererit inter vestram et privatorum *diligentiam*, etc. * Off. I. 39. commoditatis *diligentia.* * Inv. I. 11. Negotialis constitutio est, in qua, quid juris ex civili more et aequitate sit, consideratur; cui *diligentiae* praeesse apud nos JCti existimantur. * Industria *et* diligentia *quomodo differant, intelligi potest ex* Verr. I. 6. quo in negotio *industriam* meam celeritas reditionis, *diligentiam* multitudo literarum et testium declaravit. *Nempe* diligentia *est, quae Graecis ἀκρίβεια, cura, providentia;* industria *est alacritas et studium in labore suscipiendo, urgendo et perferendo.*

DILIGENTISSIME. *in commendando, intercedendo, deprecando est, cum cura et cum delectu verborum et sententiarum, ex quibus, quantum aliquid velimus, intelligi potest. v. c.* ad Div. XIII. 10. *diligentissime* scribere. * *cum singulari dilectu.* Verr. II. 53. ille enim est magistratus, qui *diligentissime* mandatur a populo.

DILIGERE. *idem est proprie quod deligere.* Fin. III. 5. animal ipsum sibi commendari ad se conservandum, -- et ad ea, quae sunt conservantia sui status *diligenda.* *Hinc* diligere aliquem *est, propter virtutes ejus a nobis cognitas magni facere: cum* amare *contra sit, suavi illo sensu moveri amoris, qui non tam ex virtutibus alterius atque a certo judicio proficiscitur, quam a sensu; unde interdum distinguuntur* diligere *et* amare, *v. c.* ad Div. IX. 14. ibid. I. 9. eum perpetuo quodam judicio *diligebam*, etc.

DILORICARE. Or. II. 28. *diloricare* tunicam: i. e. *retegere. nam* loricare *etiam est pro* tegere. *Sic parietes dicuntur* loricari tectorio.

DILUERE. *minuere.* Tusc. III. 16. *diluere* molestias. * *refellere,* Rosc. Am. 15. res leves infirmem ac *diluam.*

DIMINUTIO. Prov. Cons. 15. multari Imperatorem *diminutione provinciae*, contumeliosum est. Mil. 36. si qua *diminutio capitis* futura est: h. e. *si damnatus in exilium ibit.*

DIMINUTUS. Top. 6. qui capite non sunt *diminuti; quamquam ibi etiam legitur* deminuti, *et sic est in nostra. v. Caput.*

DIMISSUS. Acad. IV. 4. philosophia, quae nunc prope *dimissa* revocatur.

DIMITTERE. Verrin. V. 58. *dimittere* injuriam impunitam. ad Div. IX. 12. coelum et terram *vim* suam, si tibi conveniat, *dimittere.* Phil. XIII. 11. si aliquid de summa gravitate Pompejus, multum de cupiditate Caesar *dimisisset.* Planc. 39. libertatem meam neque *dimisi* unquam, neque *dimittam.* Attic. XVI. 13. nondum legere poteramus: nam et *lumina dimiseramus*, nec satis lucebat.

DI-

DIRIBERE. *distribuere.* Fr. Corn. 1. dum tabellae *diribentur*, dum fitula defertur. Pif. 40. an ego expectem, dum de te LXXV tabellae *diribeantur*, de quo jam pridem omnes mortales judicaverunt. *Uterque locus mirifice facit ad convellendam Abramii fententiam, qui ad h. l. et ad Pifon. c. 15. disputabat contra Gruchium,* diribere *effe* fecernere fuffragia, *quae a judicibus aut populo, fc. per tabellas, lata fint. Nam in primo, tabellae diriberi dicuntur ante, quam fitula delata dicatur, in quam tabellae mittantur: in altero, quod ante dicitur,* tabellae diribentur, *fc. judicibus fententiae ferendae caufa, ut nos cum Gruchio interpretamur, id ftatim dicitur* judicare. *In loco* Pif. 40. *MSS. habent* diripiantur. *v. Graev. ad h. l. et Intt. ad Varron. R. R. III.* 5.

DIRIBITIO. *distributio.* Planc. 6. *fic eft in Graeviana et aliis; fed Gronoviana habet:* direptio, *pro* diremtio. *v. Direptus.*

DIRIBITOR. *distributor, genus operarum comitialium et judicialium, quae tabellas distribuebant.* Sen. p. Red. 11. Pif. 15. *ubi quidam:* distributores. *v. Gruch. de Comit. I.* 3. *et Intt. ad Varr. l. c.*

DIRIGERE. Fin. II. 22. voluptate omnia *dirigentes*: h. e. *ad voluptatem referentes, in voluptate fummum ponentes bonum.* Div. I. 14. divinatio *ad veritatem* faepiffime *dirigit*: *opponitur* fallere. Or. I. 28. *dirigere* laudem oratoriam ad fimilitudinem hiftrionis, etc. * *eft etiam in re augurali ufus hujus verbi, pro definire, determinare.* Div. I. 17. Romulus lituo *direxit* regiones.

DIRIMERE. Leg. I. 20. haec controverfia omnia *dirimit*: i. e. *facit difcidium, ut inter eos convenire non poffit.* ad Div. III. 10. cum eo conjunctionem *diremiffem.* * Div. I. 39. pulmo incifus *dirimit tempus*, et profert diem: h. e. *facit, ut res fuscepta eo die peragi non poffit, fed in alium diem differenda fit, tamquam comitia, etc. cum obnunciatur, etc. v. Gronov. ad Liv. I.* 36.

DIRIPERE. *compilare bona alterius. In quo animadvertant tirones, tum demum dici, cum a pluribus fit ifta compilatio, tamquam in expugnationibus urbium, aut cum res ad plures pervenit: cum autem unus compilat, aut aufert, aut pro detrahere et auferre fimpliciter dicitur,* deripere *dicendum effe,* non diripere. *Hujus rei ignoratio fecit, ut librarii haec duo verba faepe confunderent, eaque in plerisque auctorum editionibus adhuc regnat confufio: quae, hac regula pervulgata, fenfim in auctoribus edendis et in dicendo fcribendoque vitari poterit. v. Graev. ad Or. pr. Sull. c.* 1. *ad Verr. II.* 7. *ut Heinfium ad Ovidium, et Drakenborchium ad Silium taceam, jam in Lexico Fabri laudatos.* Verr. III. 20. paterere aratores indigniffimis injuriis vexari ac *diripi*, fc. *a redemtoribus decumarum. Contra, cum* Verr. II. 17. *dicitur in Gronoviana*: argenti veftisque ftragulae quod effet, effe *direptum*; *cum id factum fit a folo Verre, aut certe omnia ifta ad Verrem pervenerint, recte Graevius repofuit*: dereptum. *Sic* ad Q. Fr. I. 2. *direptum* te *iri* a tuis, dum is abeffet: *h. e. tuos male adminiftraturos effe rem tuam, teque compilaturos. Neque vero haerere debent tirones, ubi etiam de fingulis dici videtur, cum re vera de pluribus dicatur, tamquam cum Imperatores et magiftratus provinciales dicuntur focios,* provincias, civitates diripuiffe: *tamquam* ad Div. VIII. 10. quae *diripuiffes* ipfe, ut viderentur ab hofte vaftata. in Tog. Cand. Antonius *diripuit* locios. * *cum dat. perfonae.* Quint. 20. ei ornamenta *diripis*, *fed lectio vitiofa videtur. v. not.*

DIRITAS. *malum, calamitas,* Tufc. III. 14. fi qua invecta *diritas*

 cafu

casu foret. *ex Graeco Euripidis: ἵν' εἴτι πάσχοιμι.* * *saevitia, crudelitas.* Vatin. 3. quamquam sis omni *dirutate* atque immanitate teterrimus.

DIRUERE. Verr. V. 13. aere *dirui. v. Aes.*

DIRUMPERE. *magnopere contendere.* ad Div. VIII. 1. paene *dirupi* me in judicio Galli familiaris tui. * *de invidentibus est dirumpi.* ad Div. XII. 2. *dirumpitur* fratris tui plausu.

DIRUPTUS. Phil. XIII. 12. homo *diruptus* dirutusque: *fcomma in herniosum.* * ad Q. Fr. III. 4. *diruptis* tabellis, *sc. suffragiorum. Sed sine controversia legendum* diremtis, *ut viderunt dudum viri docti.*

DIRUS. *in re augurali et haruspicina totaque divinatione frequentissimum verbum.* Div. II. 15. exta dira. Leg. II. 8. quae Augur injusta, nefasta, vitiosa, *dirave*, defixerat, etc. *cf. Dirae.*

DIRUTUS. Phil. XIII. 12. homo diruptus *dirutusque*, *int.* aere. *v. Aes et Diruere.*

DISCEDO. Brut. 91. *discedere* a gloria sperata: i. e. *consilium gloriae persequendae abjicere. Sed v. not.* Fin. I. 20. amicitiam negant a voluptate posse *discedere*: i. e. *sejungi.* Brut. 79. Fin. V. 11. a se *discedere*; i. e. *mutari.* ad Div. VI. 14. in opinionem hanc *discessi. vid. Discessio.* ibid. IX. 26. a literis cum *discessi*: i. e. *cum desii literis operam dare eo die.*

DISCEPTARE. *judicare, judicis aut arbitri partes sustinere.* Tusc. IV. 3. Academia eorum controversias *disceptat.* Leg. II. 6. bella *disceptanto*: *de Fetialibus, qui arbitri sumuntur, et judices, ut, an bellum jure suscipi possit, statuant.* * *disceptare tamen etiam dicuntur partes litigantes et certantes.* ad Div. VI. 1. non consiliis nec auctoritatibus nostris de jure publico *disceptatur.* Verr. II. 15. ut sibi cum palaestritis aequo jure *disceptare* liceat. * *res ipsa dicitur,* disceptare, *de qua est controversia; ἐνεργητικὸν ἀντὶ παθητικοῦ.* ad Div. X. 10. quamquam in uno praelio omnis fortuna reip. *disceptat.*

DISCEPTATIO. Partit. 30. ex rationis et ex firmamenti conflictione et quasi concursu quaestio exoritur quaedam, quam *disceptationem* voco: in qua quid deveniat in judicium, et de quo disceptetur, quaeri solet. Agr. II. 21. nulla *disceptatione*, *sc. ad judicem.* Off. I. 11. duo genera decertandi: alterum per vim, alterum *per disceptationem.* Agr. III. 1. aequitatem vestrae *disceptationis (vestri judicii)* retinuissent. * Partit. 12. *disceptatio* legitima: *opponitur libera.*

DISCEPTATOR. Part. 3. *disceptator* est rei sententiaeque moderator. Caecin. 2. *disceptator* domesticus: *de arbitro honorario.* Flacc. 38. *disceptatorem* populum non recuso: i. e. *judicem.*

DISCESSIO. *genus sententiae in Senatu declarandae, cum dictis sententiis ab iis, qui eo loco essent, ut sententiae dicendae jus haberent, si eam essent rogati, Consules juberent, reliquos Senatores discedere ad eum locum, ubi esset alicujus sententiae pronunciatae auctor. Hoc planius explicatur in Pedarius. Locus inprimis notabilis est* in Verr. IV. 65. ad Div. I. 2. ante se oportere *discessionem facere*, quam Consules, i. e. *se ex relatione sua (vid. Ep. 1.) jubere, debere discessionem in sententias ex sua relatione dictas. ibid.* 4. nemo est, qui nesciat, quo minus *discessio* fieret, per adversarios tuos esse factum. Sext. 34. *discessio* sine ulla varietate. Phil. III. 9. SCtum de supplicatione per *discessionem* fecit, cum id factum esset ante nunquam. *v. Gell. III.* 18.

DISCESSUS. Dom. 32. *discessu* meo: h. e. *cum ego discessissem.* * Att. VII. 12. nec eum rerum prolatio, nec *Senatus magistratuumque discessus* - - tardabit. ibid. XII. 40.

40. si quis requirit, cur Romae non sim: quia *discessus* est. *Viri docti interpretantur de tempore, quo Senatores discedere solebant, quod Senatus nullus haberetur. Sed Graevius e Balliolensi malebat:* discessimus, *quod dubitaret, verbum hoc nudum de tempore dici posse.* * Tusc. I. 29. est enim interitus, quasi *discessus* et secretio et direptio earum partium. Sen. p. R. 10. *discessus* de patria. * Quir. p. R. 3. in *discessu* civium: *ubi tamen alii* dissensu. * *discessus* coeli. *v. Coelum.*

DISCIDIUM. *distractio rerum et sejunctio: disjunctio hominum non solum animis, sed etiam corporibus.* Att. XV. 29. constitutum est *discidium*; *de divortio. Sic ibid.* XI. 23. melius quidem in pessimis nihil fuit *discidio. Sed* Dom. 36. *discidium* coujugis *dicitur de sejunctione, quae eo tempore fuit, cum Cicero maritus in exilio esset.* Acad. I. 12. docere, quod et qua de causa *discidium* factum sit; ut videamus, satisne justa sit ista defectio. *Saepe in libris confunduntur* discidium et dissidium. *De horum verborum discrimine et permutatione vid. fuse et accurate disputantem J. Fr. Gronov. ad Liv. XXV.* 18. *a quo repetiere eandem observationem Graevius ad Ciceronem passim et alii. Nempe in* dissidio *est tantum dissensio: in* discidio *autem sejunctio. Hac regula de discrimine* discidii *et* dissidii *decerni etiam potest de lectione vera* Or. III. 16. hinc *discidium* illud extitit, quasi linguae atque cordis, - - ut alii nos sapere, alii dicere docerent: *ubi olim legebatur* dissidium *: male profecto. Non enim* dissidere lingua et cor *dicuntur, sed* disjungi, *h. e. philosophia et eloquentia pro duabus diversis et sejunctis artibus haberi. Sed et* discidium *pro* dissidio *interdum temere repositum est. v. ad* Sull. 21. *et* Lael. 21. *in his:* ne qua eorum *dissidia* fiant, *a Graevio, ut bene monet Drakenb. ad Liv. XXV.* 18.

DISCINGI. ad Qu. Fr. II. 13. Caesar, mihi crede, in sinu est: neque ego *discingor*: h. e. *neque desinam eum in sinu gestare. Nam qui discinguntur, iis, quae in sinu habent, excidunt. Sic interpretatur etiam Manutius. Ceterum mihi videtur esse jocus ex ambiguo, in verbo* discingi. *Nempe* discincti *dicuntur homines negligentes, rerum suarum parum curiosi, securi: unde* discincti nepotes, *qualis Nomentanus apud Horatium.* Laxo sinu *ferre nuces apud eund. Serm. II.* 3. 172. *pro signo futurae negligentiae habetur, et hominis Nomentano similis futuri. Itaque sensum hunc putem esse: Canto eundem, quem tu Caesarem, neque uno Pompejo nitor, sed illum quoque amo, verum ita, ut numquam me aut rempubl. ab eo satis tutam putem, aut nobis non ab eo cavendum existimem.*

DISCIPLINA. Div. II. 3. eadem in literis ratio est, reliquisque rebus, quarum est *disciplina*: h. e. *quae doceri solent.* * *secta philosophorum.* Nat. D. I. 7. tres trium *disciplinarum* principes convenistis. * Sext. 6. Hortensii oratio digna esset, uti et *reip. capessendae* auctoritatem *disciplinamque* praescriberet. * disciplina civitatis *aut* reipubl., *legibus et moribus publice privatimque receptis continetur.* Orat. I. 1. *et* 34. Brut. 10. Verr. III. 69. * *Sic* disciplina navalis Rhodiorum, Manil. 18. *item ut* disciplina militaris, *continetur institutis et legibus militaribus, et navalibus, de acie instruenda, castris ponendis, militum moribus, vita, laboribus, exercitationibusque, etc.* * *doctrina.* Verr. IV. 58. *de Archimede:* summo ingenio et *disciplina.*

DISCLUSUS. Tusc. I. 33. aegritudines, irae, libidinesque - - quas is, contra quem haec dicuntur, semotas a mente et *disclusas* putat.

DISCO. *simpliciter, pro literis operam do.* Or. II. 1. Antonius autem hoc probabiliorem populo ora-

DI-

DISPICIO. *non significat, quemadmodum quidam interpretantur,* videre; *sed* intendere aciem oculorum ad videndum. *Itaque ubi sic dicitur, ut pro* videre *simpliciter dictum videatur, semper quaedam contentio intelligenda est, qua efficitur, ut videre possimus aut videamus; unde et pro* considerare diligenter *dicitur, ut exempla subjecta docebunt. Sic de catulis dicitur, cum primum oculos aperiunt, et videre conantur. v. Despicere.* Fin. II. 30. Epaminondas - - cum vicisset Lacedaemonios, simulque gravi vulnere se exanimari videret; ut primum *dispexit,* quaesivit, salvusne esset clipeus. Tusc. I. 19. *de hominibus in tenebris densissimis:* tamen acie mentis *dispicere* cupiebant. Fin. V. 15. *de infantibus:* cum autem *dispicere* coeperimus, et sentire, quid simus. **cogitando videndoque animadvertere et reperire.* Att. II. 20. si *dispicere* quid coepero. ibid. XI. 16. si quid *dispiceres.* Q. Fr. I. 3. quid sperem, non *dispicio.* Div. II. 39. verum *dispicere* non possunt. Sull. 15. nec possum tantum meo ingenio dare, ut tot res, tantas - - mea sponte *dispexerim.* **considerare.* Att. VI. 8. nunc velim *dispicias* res Romanas: videas, quid nobis de triumpho cogitandum putes. * Sen. p. Red. 3. postquam ex superioris anni caligine et tenebris lucem in republ. Kal. Jan. *dispicere* coepistis. *Graevius reposuit:* respicere. *v. not.*

DISPLICERE. *sibi dicuntur, qui sunt aegri animo.* Phil. I. 5. cum de via languerem, et mihimet *displicerem.* Att. II. 18. *displiceo* mihi, nec sine summo dolore scribo. *ibid.* 21. ut ille tum humilis, ut demissus erat? ut ipse etiam sibi, non iis solum, qui aderant, *displicebat.*

DISPOLIARE. Verr. IV. 20. ut una cum ceteris Siculis *dispoliaretur. Quidam libri habent* despol. *quae varietas etiam est ap. Liv. XLV.* 36. *sed illud verum; et sic etiam* Verr. III. 21. *corrigendum est.*

DISPOSITE. *ordine certo, redactis omnibus ad suum locum.* Verr. IV. 40. non possum *disposite* istum accusare.

DISPOSITIO. *quid sit?* Inv. I. 7. Herenn. I. 2.

DISPOSITUS. Or. III. 25. in ornatu *disposita* insignia et lumina. Muren. 14. nunc de studiis ad honorem *dispositis* disputo: h. e. *de iis, quae sunt, honorum consequendorum praesidia. Nam* praesidia disponi *dicuntur: atque hinc ducta est dicendi ratio.* Petit. Consul. 5. extr. fac, ut plane iis omnibus, quos devinctos tenes, *descriptum ac dispositum* suum cuique munus sit.

DISPUTARE. Tusc. I. 4. *ad* id *(sc. quod propositum erat) disputare.*

DISPUTATIO. *est explicatio rei subtilis, ut philosophorum.* Or. III. 55. *at c.* 54. *est genus figurae oratoriae. Sed lectio est vitiosa, saltem incerta.*

DISQUISITIO. *judicium.* Sull. 28. in magnis *disquisitionibus,* repentinisque periculis vitam unius cujusque esse testem. *plura colligit Budaeus ad Pand. p. m.* 50.

DISRUMPI. *dicuntur, qui aliorum bonis nimis dolent.* Dom. 27. Vatin. 7. ad Att. IV. 15. 16. VII. 12.

DISSENTANEUS. Part. 2. consentanea aut *dissentanea.*

DISSERERE. *de actore causae.* Agr. II. 15. an cum idem *disseret* et judicabit, impelli non poterit, ut falsum judicet? **demonstrare.* Fin. IV. 1. an parum *disserui.*

DISSICO, *ere.* Coel. 16. dide ac *dissice, (int. bona)* per me licebit, *e Caeciliano. Vid. de hoc verbo Puteani disputationem ap. Abramium ad h. l. qui cum aliis multis, quos laudat Drakenborchius ad Silium IX.* 536. *dictum putat antique pro* dissecare. *Sed magis probo Gronovii ad Senec. Phoeniss.* 343. *Heinsiique ad Ovidium Met. XII.* 108. *etc. sententiam,*

qui

i. e. *fiat per membra et fine periodis.*

DISSOLUTUS. *nimis negligens, opponitur fevero et jufto.* Catil. I. 2. *disfolutus* in reip. periculis. Verr. V. 3. maluiffe Domitium crudelem in animadvertendo, quam in praetermittendo *disfolutum* videri. ibid. III. 57. judicium *disfolutum* ac perditum. * *opponitur* numerofo: Orat. 57. Poëma nimis eft vinctum, ut de induftria factum appareat: alterum (*fermo vulgi*) nimis *disfolutum*, ut pervagatum ac vulgare videatur. * *item* apto. Off. I. 35. nec hiftrionibus concedendum, ut iis haec apta fint, nobis *disfoluta*. * *in re familiari opponitur attento*. Quint. 11. quis tam *disfolutus* in re familiari fuiffet, quis tam negligens? *ibid.* 12. quis tam perditus ac profufus nepos fic *disfolutus* fuiffet? * disfolutum *etiam dicitur, quod non eft ad artis formam redactum.* Or. I. 42. adhibita eft ars, - - quae rem *disfolutam* divulfamque conglutinaret. etc.

DISSUERE. Off. I. 33. amicitias, quae minus delectent et minus probentur, magis decere cenfent fapientes paullatim *disfuere*, quam repente praecidere.

DISTANTIA. *diverfitas.* Lael. 20. morum ftudiorumque *diftantia.*

DISTINCTE. Tufc. II. 3. *diftincte* fcribere: h. e. *ambigua diftinguendo.*

DISTINCTIO. *ornatus.* Or. II. 90. *diftinctio* oratoris.

DISTINCTUS. Flacc. 12. provincia portubus *diftincta.* Or. III. 25. diftinctum, *opponitur ei, quod eft fufum aequabiliter per omnem orationem.*

DISTINERI. bello, Phil. XI. 2. *Sed ibi variant libri: veterrimi habent* detineri, *quod rectius eft; at* Phil. XII. 12. pax distineri *recte dicitur: ut apud Livium II.* 15. *ubi defendit Drakenb. Nempe pax coit, convenit, ergo distinetur,* cum impeditur.

DISTINGUERE. *ornare.* Partit. 13. argumentationem dilucide *diftinguere.*

DISTRACTIO. *opponitur* conjunctioni, amicitiae. Offic. III. 6. cum tyrannis fumma *distractio* eft.

DISTRACTUS. *contrarius.* Tufc. V. 15. concitationes *distractae.*

DISTRAHERE. Or. 45. *distrahere* voces, *eft pronunciandi ratio, oppofita ei, quam elifionem vocant, et qua contrahi voces dicit Cicero.* * *finire.* Caecin. 2. *distrahere* controverfias. * distrahi *dicitur, qui, in quam partem decernat, non videt.* Acad. IV. 44. *distrahor*: tum hoc mihi probabilius, tum illud videtur. * Phil. II. 10. quid ego illum ab eo *distrahere* conarer, *fc. ut ne fit ei amicus.*

DISTRIBUO. *pro defcribo in fenfu imperandi.* Verr. III. 70. *fi lectio fana eft.*

DISTRIBUTE. *adhibita generum in formas distributione.* Tufc. II. 3. *distribute* fcribere. Inv. II. 59. distributius *tractare.*

DISTRIBUTIO. Heren. III. 2. *genus vocis contentae.*

DISTRIBUTOR. Pif. 15. distributores *tabellarum, alias* diribitores. *v. not.*

DISTRICTUS. Q. Fr. II. 16. a caufis *diftrictum* effe. ad Div. II. 25. *diftrictus* mihi videris effe, quod et bonus civis es, et bonus amicus es: h. e. *nefcis, quorfum te vertas, utrum ad Pompejum, quod eft boni civis, an ad Caefarem, quod es ei amicus.* * diftrictus *confundi cum* deftrictus *fupra demonftratum eft.*

DITHYRAMBICI. Opt. gen. dic. 1. *Eft genus poëtarum, a* dithyrambis *dictum, h. e. carminibus, proprie in Bacchum, deinde omnibus, in quibus eadem fublimitas et audacia eft, atque in iis folebat, quae in Bacchum erant.*

DITHYRAMBUS. *genus* pedis. Or. III. 48.

- DITIO. *de Diis.* Leg. II. 7. ea, quae gerantur, Deorum geri vi, *ditione*, ac numine. * *de eo, cui*

alter

Platonem non semel haec definitio reperitur. ap. Xenoph. Mem. Socr. I. 1. 12. *ἀνθρώπινα et δαιμόνια sic dicuntur, ut illa doctrinam de moribus, haec de natura, significent, cf.* §. 16. *Neque vero in hoc multum difficultatis est.* * *Sed* res divinae et humanae *etiam aliis modis dicuntur, atque id ipsum Socratico more, quem qui non intelligunt, in hac ratione dicendi interdum haerent. Apud eundem Xenophontem l. c.* §. 15. *ἀνθρώπεια dicuntur de quibuscunque artibus, quae in rebus ad vitam humanam pertinentibus versantur, nempe artibus opificum. ibid.* §. 19. *Dii dicuntur hominibus significare περὶ τῶν ἀνθρωπείων πάντων; in quo* res humanae *sunt, quae hominibus accidunt. ibid. I.* 3. 4. *ἀνθρώπινα opponuntur τῇ τῶν θεῶν ξυμβουλίᾳ, adeoque sunt* consilia humana. *Atque haec ratio Graecorum etiam in linguam latinam invecta est ab his, qui graecas literas didicerant, ut multae aliae. Sic cum* magnitudo animi *dicitur cerni* in rerum humanarum *contemtu, omnia ea significantur, quae sunt hominum, ut divitiae, honores, genus, etc. aut iis accidere possunt, quia sunt homines, ut morbus, periculum, paupertas, etc. Sic* amicitia Lael. 6. est omnium *divinarum humanarumque rerum* consensio cum benivolentia et caritate; *quod quale sit, explicat ipse c.* 17. *init.* his igitur finibus utendum arbitror, ut cum emendati mores amicorum sint, tum sit inter eos *omnium rerum, consiliorum, voluntatum* sine ulla exceptione communitas. * *Porro* divina et humana *saepe dicuntur absolute, pro eo, quod est.* Rosc. Am. 23. divina et humana jura. *Ex quibus intelligitur, latine nescire, qui illam juris definitionem Justinianeam aut non intelligunt, in qua* res divinas et humanas, *pro* jure divino et humano *f.* legibus divinis et humanis, *h. e.* naturalibus et positivis, *ut hodie loquuntur, dici, manifestum est, vel ex eo, quod ei duae formae* jus naturae et civile *subjiciuntur, aut reprehendunt adeo, cum latinius definiri non possit. Sed hoc aliis etiam definitionibus accidit, ut non intelligantur latini sermonis inscitia, et propterea reprehendantur. vid. Vinculum. Ea autem ratio de legibus aut etiam officiis loquendi a Socraticis profecta est.* Plato de Legg. L. V. p. 842. *ed. Francof.* ἐπιτηδευμάτων - - - λέλεκται σχεδὸν ὅσα ΘΕΙΆ ἐστι. τὰ δ' ἈΝΘΡΏΠΙΝΑ νῦν ἡμῖν οὐκ εἴρηται; *ubi* divina officia *dicuntur ea, quae pertinent ad* res divinas, *hoc est, ut ipse ait,* in quibus si peccaveris, Deum ultorem habeas, humana *autem, quibus objectae sunt* res humanae. p. 840. ἐστι δὴ φύσει ἀνθρώπειον μάλιστα ἡδοναὶ καὶ λῦπαι καὶ ἐπιθυμίαι, etc. p. 842. *Sic* ap. Liv. XXIX. 18. *extr.* et illa omni *divino humanoque* liberetur *scelere.* conf. III. 19. *ubi frustra haerebat Drakenb. Sed vereor ne modum excedam in hac disputatione. Itaque plura addere exempla non audeo.*

DIVISIO. *de re obscoena est* ad Div. IX. 22. *unde in hoc verbo ludit Plautus in Aulularia.*

DIVISOR. *dicitur, cui mandata est in coloniarum deductione et ex lege agraria agrorum inter colonos distributio.* Phil. XI. 6. primum duos collegas Antoniorum et Dolabellam Nuculam et Lentonem, Italiae *divisores* lege ea, quam per vim latam Senatus judicavit. *ibid.* V. 7. tantum quisque habebat possessor, quantum reliquerat *divisor* Antonius. * divisores *sunt etiam inter operas campestres in comitiis.* Har. Resp. 20. *divisores omnium tribuum* domi ipse suae crudelissima morte mactaret. Fr. Cornel. 1. nisi poena accessisset in *divisores.* Muren. 26. de *divisorum* indiciis, et de deprehensis pecuniis - - respondebo. Petit. Cons. 14. si *divisores* aliqua

ra-

leniorem fieri. **studium suum conferre ad aliquid*, *dicitur* dare se ad aliquid, *suscipere aliquid.* in Caecil. 2. qui me ad defendendos homines ab ineunte adolescentia *dedissem.* Or. III. 16. eloquentia, varietate, copia, quam se cumque in partem *dedisset*, omnium fuit facile princeps. **tribuere.* Sull. 15. non possum tantum ingenio meo *dare*, ut etc. **in deleganda pecunia, et solvenda non ex arca, sed per attributionem, etiam* dare *dicitur.* Flacc. 15. quantum sibi ablatum dicit homo impudentissimus, tantum nunquam est ausus, ut haberet, optare. *Ab* A. Sextilio dicit *se dedisse* et *a* suis fratribus. Potuit Sextilius dare. Sic Rosc. A. 27. *unde* aut quantum *dedisti.* * fabulam dare *est* docere, *de auctoribus fabularum.* Brut. 18. Livius minor fuit aliquanto is, qui primus *fabulam dedit*, quam ii, qui multas *docuerunt, etc.* cf. Cluent. 31. **dicere.* Acad. I. 3. sed *da* mihi nunc. *Sic Virg.* da, *Tityre*, nobis. **docere.* Att. XII. 5. *dabis* igitur tribunatum, et, si poteris, Tubulus quo crimine, etc. * Nat. D. III. 26. ita *dat se res*: h. e. *ita accidit, ita procedit. v. Gron. ad Liv. XXVIII.* 5. * dare se *etiam eleganter dicuntur, quibus facile aliquid persuademus, quod sua sponte in eas partes inclinant.* Or. II. 44. si *se dant* judices, et sua sponte, quo impellimus, inclinant. * *Constructionis causa haec affero:* Inv. I. 14. praecepta *dare* in *ratione. Cod. Gronov. habebat:* in rationem; *et sic est c.* 10. Agr. II. 7. ut id, quoad liceret, *ad populi partes daret*: *pro ad populi beneficium transferret, ut alio loco dicit.* Brut. 88. Q. Scaevola *se* nemini *ad docendum dabat.*

DATUM. *munus, donum.* Cluent. 24. tantum donis, *datis*, muneribusque perfecerat: *nam sic distinguendum cum Graevio, quem vide ad h. l.* Datum *pro* dono *est etiam apud Plaut. Pseud. I.* 3. 71. *Ovid. Met. VI.* 463. *Ceterum hujusmodi verba*, munus, donum, *jungi solere, quanquam synonyma sint, docet Salmas. ad Lamprid. Severum, c.* 26. *T. II. p.* 923. *conf. Gronov. Obs. IV. p.* 230. *Tirones adeant Livium XXII.* 10. *ubi frustra tentatur id genus a viris doctis. Sed apud eundem XXXVI.* 2. dona data *dicuntur ita, ut* data *sit participium.*

DOCERE. fabulam docere, *dicitur scriptor, cum eam edit spectandam.* Brut. 18. Livius minor fuit aliquanto is, qui primus fabulam dedit, quam ii, qui multas *docuerunt.* Tusc. IV. 29. Cum Orestem *fabulam* Euripides *doceret*, primos tres versus revocasse dicitur Socrates. *add.* Mur. 3. * Causam docere *dicitur de cliente, cum eam defert ad patronum.* Cluent. 69. *v. Gron. de Sest. IV.* 3. *p.* 272.

DOCHMIUS. Orat. 64. *dochmius* autem e quinque syllabis, brevi, duabus longis, brevi, longa, ut est hoc: amicos tenes. *Sic edidi pro vulg.* Dochimus. *v. not.*

DOCILIS. *cum praepos.* ad Tusc. II. 6.

DOCTRINA. *dicitur tum de institutione, tum de eo, quod ex institutione discitur. Prioris significationis haec exempla sunto:* Or. II. 54. *doctrina* tradere. *ibid.* 25. *doctrinam* redolet. Sext. 56. mihi sumsi hoc loco *doctrinam* quandam juventuti, qui essent optimates. Leg. I. 22. a lege vivendi *doctrina* ducitur. etc. *alterius haec:* Or. III. 31. *doctrina* puerilis; h. e. *artes, quibus pueri erudiuntur.* Balb. 1. studia *doctrinae, de philosophia.* Or. III. 32. liberales *doctrinae.* * *methodus docendi.* Or. II. 19. *doctrina* eorum est perridicula, i. e. *modus, quo de eloquentia praecipiunt.*

DOCUMENTUM. *exemplar.* Dom. 43. scelerum flagitiorumque *documentum.*

DOGMA. *decretum doctrinae, quod in principiis sit, et ab omnibus*

Cic. Clav. Cc

populares et seditiosi, qui in concionibus dominantur, easque, quo volunt, impellere possunt. Vatin. 13. cum ipse *dominus epuli* Q. Arrius albatus esset: h. e. *qui epulum praebebat. De editore muneris est* ad Att. II. 19. Orat. II. 17. *dominus* rei, *judex dicitur.*

DONARE. *pro* condonare. ad Div. V. 4. *ubi v. Graev.*

DORMITARE. Orat. II. 33. sapientia *dormitans*: h. e. *quae nihil laboris affert, otiosa, de jurisprudentia.*

DOS. Or. I. 55. cujus artem cum indotatam atque incomtam videres, *verborum* eam *dote* locupletasti, etc.

DRACHMA. *numus graecus, qui respondet Romanorum denario.* ad Div. II. 17. etc. *vid. Gron. Sest. II.* 6. *p.* 91.

DUA. *pro* duo *ex Accio laudatur* Or. 46.

DUBITARE. *ignorare.* ad Div. X. 8. *non dubito*, quid praesentiant. Att. X. 1. *non dubito*, quid nobis agendum putes. * *considerare.* Rosc. Am. 31. restat, ut hoc *dubitemus*, uter potius S. Roscium occiderit. *Sic saepe est in libris de officiis.* Verr. II. 22. causa nihil habebat, quod *dubitari* posset. *Sull. 2. non *dubitasse*, quin defenderet, *pro* defendere.

DUCERE. *dicitur absolute, pro, in carcerem, sive domesticum, sive publicum, ducere.* Agr. II. 37. ne mihi in carcere habitandum sit, si Trib. pl. *duci* jussisset. Flacc. 19. 21. quem judicatum *duxit* Hermippus: h. e. *cum judicatum esset, eum solvere oportere, neque posset, ab Hermippo abductus est domum in carcerem, quod genus hominum apud Livium* nexi *dicuntur. vid. Addictus. Sic* Verr. II. 12. si non accipit, quod te debere dicis, accuses: si petet, *ducas.* C. Fuficium *duci* jussit petitorem, etc. *ibid.* 26. quisquis erat eductus Senator Syracusanus ab Heraclio, *duci* jubebat. Itaque permulti *ducti* sunt. * *In rationibus pecuniariis* ducere *est de summa, quae efficitur singulis nominibus colligendis.* Verrin. III. 49. quoniam XC millia medimnûm *duximus*, etc. Att. VI. 2. ut foenus quaternis centesimis *ducant. v. Gron. Obs. II.* 10. *p.* 284. *Hinc ad alia transfertur: cujusmodi est hoc:* Quint. 16. officii *et* existimationis *rationem ducere, pro habere.* conf. Verr. I. 48. * Tusc. II. 18. oratio tua ad credendum *ducit.* * Inv. II. 2. ad vitia quoque ejus accedere, cujus aliquo bene praecepto *duceremur*: h. e. *cujus praeceptum aliquod nobis probaretur.* Orat. 9. quis porro unquam Graecorum rhetorum a Thucydide quidquam *duxit*: i. e. *repetiit, quod exempli causa commemoraret.* *ad Div. X. 32. Balbus Quaestor - - *duxit se* a Gadibus: *i. e. abiit clanculum.* * Div. I. 18. oracula, quae aequatis sortibus *ducuntur. np. sors proprie* ducitur, *cum ex urna manu tollitur.* * *diem ducere* Att. V. 21. *pro consumere. vid. ibi Graev.*

DUCTOR. *Imperator.* Tusc. I. 37. *ductores* nostri.

DUELLUM. Leg. II. 8. res *duelli*: *antique pro* bellum, etc.

DULCICULUS. Tusc. III. 19. *dulcicula* potio.

DULCIS. Or. III. 26. *dulcis* suavitas, *de ea, quae est feminis grata, e saccharo et aliis condimentis.* * *indulgentes etiam dicuntur* dulces. Lael. 24. extr. amici *dulces, qui in omnibus obsequuntur nobis studiisque nostris, nec verum unquam nobis dicunt.*

DULCITUDO. Or. III. 25.

DUMETUM. *de spinosis et jejunis disputationibus, distinctionibus, etc. philosophorum.* Acad. IV. 35. orationem in *Stoicorum dumeta* compellitis. cf. Nat. D. I. 24.

DUPLEX. *mistum, concretum.* Tusc. I. 29. nihil est in animis *duplex*, etc.

DUPONDIUS. *numus duarum libellarum: h. e. duorum assium. Nam singuli asses olim, cum gravi aere uterentur Rom. valebant li-*

proponere, ut cognofci conditiones locationis poffint. Offic. III. 20. Marius a fubfelliis in roftra recta, idque, quod communiter compofitum erat, folus *edixit.* * *eft etiam interdum pro fimplici* dicere, pronunciare, proferre, narrare. Or. 39. nullus fere a Demofthene locus fine conformatione fententiae *edicitur.* Lael. 16. fi prius *edixero*, quid maxime Scipio fit folitus reprehendere. Phil. I. 5. nifi pro amicitia, (fc. ad Confulem Antonium) qui hoc *ediceret. Sed mollius profecto eft, quod poft Muretum et Faërnum aliosque e Cod. Vatic. repofuit Graevius:* ei diceret. Leg. II. 10. ut ego, uti rogas, poffim *edicere.* Ain' tandem, Attice? non es *edicturus* aliter. *Turnebus, Lambinus, Davifius repofuere:* dicere, dicturus; *quod etiam placebat Sigon. ad Liv. VI.* 38. *ad haec verba:* et, uti rogas, primae tribus *dicerent. Mihi autem fecus videtur. Ratio, qua Davifius utitur, quod* edicere *non fit privatorum, fed magiftratuum, nihili eft.* Edicere *eft* pronunciare, *quod de fuffragiis et fententiis judicum dicitur. Vid. Gronov. et Drakenb. ad Liv. XXX.* 5. *init. Cort. Sall. Catil.* 48.

EDISCERE. *cognofcere.* Div. I. 47. malunt enim difcere, nihil effe in aufpiciis, quam, quid fit, *edifcere.*

EDITICIUS. Planc. 15. *editicii* judices. cf. Muren. 23. *funt, qui ab accufatore eduntur, non, a Praetore ducuntur forte: quod in qua caufa factum fit, ex ll. cc. cognofces. v. Edere.*

EDITIO. Planc. 15. *editio* judicum. *v. Edere.*

EDITUS judex. Planc. 17. *ubi libri quidam* editicius. *v. Edere.*

EDERE. Sext. 27. fcelus *edidit* in me. Leg. I. 13. ruinas *edere, pro, facere, ut ruinae fiant.* Fin. V. 1. vitam *ediderat:* i. e. *mortuus erat.* Brut. 5. quare, fi tibi commodum eft, *ede* illa, quae coeperas, Bruto et mihi. * *in rebus forenfibus multipliciter dicitur.* Planc. 15. tribus *edere, dicitur accufator, cum ex lege de fodalitiis, quas tribus judices effe velit, apud Praetorem profitetur: unde* judices editicii. Quint. 21. *judicium* id, quod *edat*, accipere: i. e. *quodcunque genus actionis intendant, fe paratum effe, defcendere cum eo in certamen, id dicitur* edere judicium, *quia apud Praetorem pronunciat, quod genus actionis intendere, et quod judicium fibi duri velit petitor. ibid.* 20. judicium acciperet, in ea ipfa *verba*, quae Naevius *edebat.* Verr. III. 29. quantum *edidiffet* fibi deberi: h. e. *profeffus effet. Sic* teftes edi *dicuntur faepiffime, cum accufator eorum nomina profitetur apud Praetorem.* Indices *etiam dicuntur* edere, ad Q. Fr. II. 3. Nerius index *edidit* ad allegatos: *hat ausgefagt.* Dom. 6. operis *ediderat, (dixerat)* meum nomen. Verr. II. 42. poftulata *edere, dicuntur provinciales, cum ea ad Confules deferunt; item:* in poftulatis *edere* aliquid. Quint. 24. focium in his bonis tibi *edidifti* Quintium: i. e. *profeffus es.* * *de oraculis etiam dicitur.* Off. II. 22. Pythius Apollo oraculo *edidit.*

EDUCATOR. Planc. 33. quis eft noftrum liberaliter educatus, cui non *educatores*, cui non magiftri atque doctores? *Videntur Gesnero* V. C. paedagogi. *Sic eft ap. Tac. A. XIV.* 3. *Sed quia fequitur* alitus, *intell.* altores et parentes. N. D. II. 34.

EDUCERE. *pro* educare, Or. II. 28. * *emittere aquam.* Div. I. 44. *educere* lacum. * educi *dicuntur homines, qui cum magiftratibus eorum rogatu aut juffu in provincias proficifcuntur; quemadmodum contra* deduci, *qui e provincia jubentur cum aliquo Romam venire.* Pifon. 34. fed ei medico, quem tecum *eduxeras*, imperafti. * *eft etiam in fortitionibus* educere. Verr. II. 17. *educit* ex urna tres. cf. Agr. II. 8. * Verr. II. 26. Metellus Heraclium reftitui

est: Cum libris res anni cujusque mandasset, duobus exemplis librum annalem proponebat, alterum publice in albo, ut Praetor edictum, alterum domi. Efferri *simpliciter dicitur pro* efferri domo. *v. Viros doctos ad Suet. Claud.* 49. *et quos ibi laudant.* * *afferre, dicere.* Or. III. 11. non solum videndum est, ut verba *efferamus* ea, quae nemo jure reprehendat. N. D. I. 25. hoc persaepe facitis, ut, cum aliquid non verosimile dicatis, et effugere reprehensionem velitis, *efferatis* aliquid, quod omnino ne fieri quidem possit: *ubi Davisius reposuit:* afferatis.

EFFICACITAS. Tusc. IV. 13. corporis nervi, vires et *efficacitas.* Petit. Cons. 3. tantum habet in libidine artis et *efficacitatis*, ut prope in parentum gremiis praetextatos liberos constuprarit.

EFFICAX. *rebus gerendis aptus.* ad Div. VIII. 10. nosti Marcellum, et quam parum *efficax* sit.

EFFICERE. *de agris eleganter dicitur, ut efferre.* Verr. III. 63. agri vero Leontini, qui plurimum *efficit. ibid.* 86. quid aratio sustinere, quid pati, quid *efficere* possit. *ibid.* 47. ager *efficit (sc. quod seritur)* cum octavo. *Sed ibi Graevius malebat cum Manutio* reficit; *cujus emendationis necessitas nulla est. ibid.* 56. tantum decumanum professum esse ex edicto sibi deberi, quantum ille bonis suis omnibus *efficere* non posset. *Similia his, quamquam in alia re, haec:* Verr. III. 33. Liciti sunt usque eo, *(sc. in decumarum auctione)* quoad se *efficere* posse arbitrabantur: *so lange sie das Gebotene wieder herauszubringen gedachten.* * Att. VI. 1. ea tributa vix, in foenus Pompeji quod satis sit, *efficiunt. ibid.* nec id satis *efficitur* in usuram menstruam. * *de disputantibus.* Tusc. III. 28. hoc student *efficere.* Partit. 1. Cato minutis interrogatiunculis, quasi punctis, quod proposuit, *efficit.* * *facere.* Phil. XIV. 3. quae L. Antonius in Parmensium uxoribus *efficerit.* Brut. 78. itaque tantos processus *efficiebat. cum a pro impetrare.* Att. X. 10. quod *a* Curione *effeceram.*

EFFINGERE. Sext. 35. *effingi* sanguinem spongiis e foro. *Alia exempla vid. ap. Cujac. Obs. XIII.* 13. *Ceterum de hoc verbo vid. Heins. ad Ovid. Heroid.* 20. 135.

EFFLIGERE. *perdere.* Att. IX. 19. filium misit ad *effligendum* Cn. Pompejum. *v. Graev. ad h. l. Hoc verbum non est ap. Nizolium.*

EFFLUERE. *exire in vulgus.* Dom. 46. multa ex vestra disciplina *effluunt*, et ad aures nostras permanant. * *defluere.* Div. I. 43. quondam lactis imber *effluit. Davisius legit* defluxit, *quod est usitatius: neque tamen alterum rejecerim. Nam et* effundi imber *dicitur; legi etiam* effluere *de veste, nescio ubi.* ibid. 29. abundat atque *effluit, edd. vett. omnes.* * *abundare.* Or. 13. *effluens* dicendi genus. *Nizolius ex* Div. I. 29. *laudat:* abundat et *effluit: sed emendatiores edd. habent* affluit. * Brut. 61. meus *effluit*; h. e. *memoria eum destituit: cui simile est illud* ad Div. VI. 19. tanta est intimorum multitudo, ut ex his aliquis potius *effluat*, quam novo sit aditus.

EFFLORESCERE. Orat. II. 7. exordium debet *efflorescere* ex causa: i. e. *duci, nasci.*

EFFUGERE. Leg. II. 3. *eleganter dicitur debitor, a quo per oblivionem non exigitur pecunia, quique ita eam lucratur.*

EFFUGIUM. Nat. D. II. 47. alias habere *effugia* pennarum.

EFFUNDERE. *de terra et agris, ut* efferre. Or. 15. segetes foecundae et uberes non solum fruges, verum herbas etiam *effundunt.* Brut. 9. *effundit* haec aetas hanc copiam oratorum. * *de prodigis.* Agrar. I. 5. *effundamus* aerarium. * *dimittere.* ad Div. I. 9. *effundere* odium. * *perdere.* ad Div. II. 16. *effundere* gratiam collectam. * *de dicentibus ea, quae ante reticuerant, aut reticere debebant.*

ELAMENTABILIS. Tufc. II. 23. fin erit ille gemitus *elamentabilis*, fi imbecillus, *etc. ita Gruterus et fequaces: alii melius* lamentabilis.

ELATIO. *pro augmento, incremento.* Top. 18. comparatio partium, nec *elationem*, nec fubmiffionem habet, i. e. *nec augendae rei, nec minuendae prodest.* * *fublimitas.* Brut. 17. *elatio* et altitudo orationis. * *de vehementi affectu, ut* efferre, *de quo fupra.* Fin. III. 10. geftientis animi *elatio* voluptaria. * *magnitudo animi.* Offic. I. 19. *elatio* animi.

ELATUS. *excelfus, magnus.* Off. I. 18. animus *elatus.* * *commotus.* Div. I. 24. *elatus* cupiditate refpexit. Sext. 64. *elatus* exfpectatione. *ibid. elatus* ftudio.

ELECTISSIMUS. Catil. IV. 6. *electiffima* femina.

ELECTOR. Heren. IV. 4. *electores* boni, *qui fcite judicare et optima deligere poffunt.*

ELEGANS. *dicitur quicunque eft in aliquo genere inprimis intelligens, praecipue tamen in iis, quae ad magnificentiam cultus pertinent.* Inv. I. 35. a rhetoribus iis, qui *elegantiffimi* atque artificiofiffimi putati funt. Brut. 62. minime dignos *elegantis* conventus auribus. ad Div. VII. 23. homo in omni judicio *elegantiffimus.* ad Div. IX. 19. aures *elegantes.* Verr. IV. 57. populus potius haberet (*figna etc.*) quam *elegantiffimus* Verres. * elegantia *opponuntur* popularibus, minus acutis et fubtilibus. Fin. IV. 10. mihi placet, agi fubtilius, et preffius: quae enim adhuc protulifti, popularia funt; ego autem a te *elegantiora* defidero. Tufc. IV. 3. illius verae *elegantisque* philofophiae, quae ducta a Socrate in Peripateticis permanfit, et idem alio modo dicentibus Stoicis, *etc. opponitur philofophiae Epicuri, in qua res* parum fubtiliter *dicuntur, ut paullo poft dicit, quia contemnebant* elegantiam differendi. Fin. II. 9. *Fin. III. 2. artes ingenuae et *elegantes, opponuntur* illiberalibus opificum, adeoque etiam philofophiam et mathefin continent, fubtiles quippe et acutas.* * elegans *dicitur porro de fervis, pueris delicatis, et variis artibus eruditis.* Rofc. Amer. 41. *elegantiffimae* familiae puerorum. * elegans *dicitur etiam, qui medium tenet inter parcum et magnificum, mundus.* Or. 25. cf. *Elegantia.*

ELEGANTER. *fcite, intelligenter, cum delectu, provide, prudenter, accurate.* Inv. II. 3. fin autem temere aliquid alicujus praeteriiffe. aut non fatis *eleganter* fecuti videbimur. Verr. III. 60. quid potuit *elegantius* facere Praetor cupidus exiftimationis bonae, qui ab fe omnem fufpicionem propulfaret? etc. ad Div. III. 8. quid a me fieri potuit *elegantius* aut juftius, quam ut fumtus egentiffimarum civitatum minuerem, fine ulla imminutione dignitatis tuae? ad Brut. 12. optime novit omnia, et *elegantiffime* expedire et ad te deferre poteft. i. e. *accuratiffime. vid. Sciopp. ap. Graev. ad h. l.*

ELEGANTIA. *fubtilitas et acumen dialecticorum et philofophorum.* Fin. II. 9. in hac divifione *elegantiam* defidero. *ibid. elegantia* differendi. ad Div. IV. 4. *de Sulpicio:* facile cedo tuorum fcriptorum fubtilitati et *elegantiae.* Fin. III. 2. agricultura, quae abhorret ab omni politiore *elegantia*, tamen eas res, in quibus verfatur, novis notavit verbis. Or. I. 2. *elegantia* doctrinae, *eft philofophia cum ceteris artibus, in quibus fubtilitas et acumen eft, quae ab artibus illiberalibus abfunt:* tu autem eloquentiam ab *elegantia doctrinae* fegregandam putas. *Jam quia* elegantia *in artibus eft* fubtilitas, *facile intelligitur*, elegantiam in dicendo, Brut. 20. Or. I. 11. *non effe ornatum illum oratorium et magnificum, fed quae et ipfa fubtilitas dicitur in fcribendo, h. e. tenue illud, et, in ipfa tenuitate et negligentia, fuis Veneribus gratum dicendi genus, quo Caefar, Terentius, Nepos,* et

tenue elimatae *sunt subtiles ratiunculae Academicorum, quibus visis non esse assentiendum, eaque fallere*, *docet*.

ELOCARE. *verpachten*. Verr. III. 22. rem ad se pertinere negabat: fundum esse *elocatum* dicebat.

ELOCATUS. Flacc. 28. quod illa gens victa, quod *elocata*, quod servata. *Si sanus est locus, sensus est, vectigalem et tributariam esse factam, sc. a Pompejo: atque hoc dicit* 'elocatam *esse gentem, quod vectigalia solebant publicanis locari. Ita intelligit Scaliger ad Euseb. p.* 153. Servata, *quod Manutius non concoquebat, Graevius interpretatur, nostra (non Dei sui) bonitate et misericordia servata, cum exscindi facile a nobis potuisset. Quid? si ita interpretemur: in potestate nostra servata est, nec se liberare potuit. Ita melior certe erit gradatio: nisi forte eos sequi lubet, qui* serva facta *legendum censent, quod sequitur Scaliger loc. cit.*

ELOGIUM. *titulus*, *inscriptio*. Tusc. I. 14. quid ipsa sepulchrorum monumenta, quid *elogia* significant? Fin. II. 35. *elogia* monumentorum. *cf.* in Pison. 29. *extr. v. Casaub. ad Sueton. Jul.* 47. *Calig.* 24. *Salmas. Mod. usur. p.* 670. 675. *sq. hinc vero ducta ea significatio*, *qua* elogium *pro* laude *ponitur*. *Nam tituli monumentorum continebant honorum rerumque gestarum nomina.* Cato 17. etc. * *caput*, *excerptum*, ῥῆσις. Cluent. 48. *elogium* de testamento recitasti Cn. Egnatii, idcirco se exheredasse filium, etc. *Sed quia in eo capite caussa afferebatur, quare exheredaretur, uti in titulis et elogiis reorum et ad supplicium ducendorum caussae carceris et poenae; propterea elogium in re testamentaria pro* caussa *dicitur exheredationis aut legati, etc. Quintil. Decl. II.* 15. quod ideo putetis ullum adjectum ad exheredationem juvenis *elogium*, quia de scelere constet. *laudat ibi Burmannus Comment. ad Petron. c.* 53.

ELOQUI. Off. III. 15. si ad *eloquendum* venerit, non plus quam semel *eloquetur*: *de venditoribus rerum promercalium, cum pretium rei dicunt.*

ELUDERE. *vexare*. Verr. III. 40. *eludere* aratores. Milon. 12. *eludere* remp. in suis furoribus cogitatis. * Pis. 33. quod quidem tu *eludebas*, i. e. *irritum faciebas et non serio agi ostendebas.*

ELUERE. *sensim tollere*. Lael. 21. *eluere* amicitias remissione usus. Dissuere *dixerat* Off. I. 33.

ELUGERE. ad Div. IX. 20. *eluxi* rempublicam: *luctum e rei publicae malis consumsi, deposuique.*

ELUVIES. pro Dom. 20. labes atque *eluvies* civitatis.

EMANARE. Or. I. 42. formae e generibus *emanant*.

EMANCIPARE. *parentes dicuntur liberos, cum eos e patria potestate emittunt, ut, aut sui juris sint, aut ab alio adoptentur, in cujus patria potestate sint.* Dom. 14. adoptatum *emancipari* statim, ne sit ejus filius, qui adoptarit. Fin. I. 7. filium in adoptionem D. Silano *emancipaverat*. * *hinc* emancipari alicui *eleganter dicitur, quod est alteri in potestatem traditum, addictum, nostraque voluntate obnoxium.* Cato 11. si senectus nemini *emancipata* est. Phil. II. 21. tum iste venditum atque *emancipatum* tribunatum consiliis vestris opposuit. *Utroque tamen in loco libri quidam habent* mancipatum. *v. et infra in Mancipatus. vid. Gronov. ad Senec. Ep.* 45.

EMBAENETICA. ad Divers. VIII. 1. ego, qui scirem, Q. Pompejum Baulis *embaeneticam* facere, et usque eo, ut ego misererer ejus esuriei, etc. *De hoc verbo quae disputentur vid. ap. Graev. ad h. l. neque enim, ea huc transferre, nostri est instituti. Addamus hoc unum, Vossium ad Catull. p.* 84.

le-

decumis, quod suo nomine decumas Verri redemerant, Verr. III. 40. V. 41. *superioris significationis exempla sunt* ad Div. VII. 2. VIII. 8.

EMISSARIUM. *in re rustica est foramen in lacu, per quod aqua emittitur et educitur, sublato scil. ligno, quod ei oppositum est.* ad Div. XVI. 18. sestertia ducenta dabat, nullo horto, nullo *emissario*, nulla maceria, nulla casa. *v. Graev. ad h. l. Adjiciamus locum e Plin. H. N. XXXIII.* 4. emissaria *in piscina quina pedum quadratorum ternum fere linquuntur, et repleto stagno* excussis obturamentis *erumpit torrens, etc.*

EMISSIO. Tusc. II. 24. tormenta eo graviores *emissiones* habent *(int. telorum)*, quo sunt adducta atque contenta vehementius.

EMITTERE. Div. II. 19. nubium conflictu ardor expressus se *emisit.* * *tela* emitti *dicuntur tormentis. v. Emissio. hinc* Or. II. 58. *argumenta* emitti *dicuntur, cum proponuntur. ibid.* 54. facetum dictum *emissum* haeret. Coel. 12. *emittere* aculeos in hominem. * dimittere, *absolvere reum nocentem, ducta metaphora a bestiis, quae e caveis emittuntur.* Sext. 64. *emitti* ex judicio gratia. Harusp. Resp. 18. te judices *emiserunt. ubi Graevius praeter rem legit* dimiserunt. *Sic* c. 21. *Clodius dicitur* emissus *ancillarum beneficio, sc. e domo Caesaris, ne caperetur.*

ENATARE. *difficultatem superare.* Tusc. V. 31. reliqui se videntur habere angustius: *enatant* tamen.

ENDO. *antique pro* in. Leg. II. 8. *endo* coelo, etc. *vid. Salmas. Mod. usur. p.* 819.

ENERVATUS. *de philosophis, qui non omnia virtuti tribuunt, sed voluptati etiam aliquid, etc.* Or. I. 52. quis hoc philosophus -- tam *enervatus*, tam omnia ad voluptatem corporis doloremque referens probare possit? Tusc. II. 6. *enervata* muliebrisque sententia.

ENIM. *in objectionibus.* Verr. I. 9. causam *enim*, inquit, cognosci oportet. *Interdum adjicitur* at. Verr. I. 55. *At enim* si pupillo redimi non licebat.

ENITERE. Tusc. II. 4. fruges etiam etsi in segetem deteriorem sunt datae, ipsae tamen sua natura *enitent*: h. e. *surgunt, progerminant.* Inv. I. 3. *enituisse* studia: h. e. *nitorem accepisse.*

ENITI. *pro parere, gignere, tropice.* ad Att. VIII. 25. *ubi sermo est de libro:* si unquam quidquam *enitar* ἔργον.

ENODARE. *explicare.* Nat. D. II. 24. *enodare* nomina, *sc. etymologiis exquirendis.*

ENODATE. *accurate, subtiliter.* Fin. V. 9. haec igitur nobis explicanda sunt: sed si *enodatius*, vos ignoscetis: hujus enim aetati -- servire debemus.

ENODATIO. Nat. D. III. 24. *enodatio* nominum. *vid. Enodare.* Top. 7. notio est cognitio *enodationis* indigens.

ENTHYMEMA. Top. 13. *quid sit?* v. Ind. Gr.

ENUCLEARE. *subtiliter acuteque explicare, ut dialectici solent.* Part. 17. nec quicquam in amplificatione nimis *enucleandum* est. Tusc. V. 8. haec *enucleare* non necesse est.

ENUCLEATE. *subtiliter, dialectice, tenuiter.* Tusc. IV. 4. *enucleate* disputant Stoici. Brut. 9. nihil subtiliter, nihil presse, nihil *enucleate* potest, quo fieri aliquid possit limatius in Demosthene. *ibid.* 30. Sed Q. Mucius *enucleate* quidem et polite, ut solebat, nequaquam autem ea vi atque copia; quam genus illud judicii et magnitudo causae postulabat. Or. 9. putant enim, qui horride inculteque dicat, modo id eleganter *enucleate*que faciat, eum solum Attice dicere. Fin. IV. 3. qui grandia ornate vellent, *enucleate* minora dicere. *ibid.* V. 29. pauca neque ea ipsa *enucleate* ab hoc, de virtute, dicta.

ENU-

ENUCLEATUS. Or. 26. *enucleatum* genus. Planc. 4. eblandita illa, non *enucleata* eſſe ſuffragia. Enucleata ſuffragia *ſunt, quae damus re accurate ponderata, et de dignitate candidati judicio facto. Nam ante dixit: comitiis aediliitiis* ſtudium *eſſe populi*, *non* judicium.

ENUDARE. *explicare*. Leg. I. 9. rerum obſcuras et neceſſarias intelligentias (*κοινὰς ἐννοίας*) *enudavit*.

ENUMERARE. *numerare*. Brut. 32. *enumera* me in plerisque: *etiam de pecunia dicitur, ſic* Roſc. A. 46. *ſi lectio ſana eſt.*

ENUMERATIO. Brut. 92. *enumeratio* oratoria: i. e. *rerum ad eloquentiam pertinentium.*

ENUNTIARE. *divulgare*. Or. I. 47. et illa dicendi myſteria *enuntiet*. **dialecticis enuntiare idem eſt, quod recentioribus* praedicare. Acad. IV. 29. Nempe fundamentum dialecticae eſt, quicquid *enuntiatur*, aut verum eſſe aut falſum; *quamquam etiam de tota propoſitione intelligi poteſt.* Fat. 9. quod ita *enuntiatur*: Deſcendit in Academiam Carneades.

ENUNTIATIO. ad Att. IV. 15. *enuntiatio* Memmii. ſc. *qui patefecit in Senatu, quid factum eſſet mali.*

EO. *pro* ideo. Roſc. A. 31. *ubi v. Graev.* ad Div. XIII. 70. XVI. 1. *etc. add. Burm. ad Lucan. VII.* 406.

EPHEMERIS. *commentarius rerum, quas quotidie facimus, Journal: ſive etiam Kalendarium, in quo ſc. ſcribebant, quae quotidie facerent, memoriae cauſa.* Quint. 18. in memoriam rediit Quintius, quo die Roma in Galliam profectus ſit. ad *ephemeridem* revertitur: invenitur dies profectionis prid. Kalend. Febr. *Ap. Plin. H. N. XXIX.* 1. eſt *ephemeris* mathematica, *in qua ſcilicet ſiderum motus in dies ſingulos conſignatus eſt.*

EPICOPUS. Att. XIV. 16. phaſelus *epicopus*: h. e. *qui remis agitur. Remis autem aguntur militares naves, velis onerariae, unde ἐπίκωπα πλοῖα ſunt militares. v. Scheffer. de R. N. II.* 2. *init. Boſius ad Att. V.* 11. *ubi in Graeviana e Victoriana ἐπίκωπον, ſed nullo ſenſu idoneo.*

EPICUS. Opt. gen. d. 1. *poëtae genus, quod et heroicum dicitur, qualis Homerus et Virgilius. Nam hoc genus carminis ἔπος dicitur.*

EPIPHORA. ad Div. XVI. 23. Balbus ſcripſit, ſe tanta *epiphora* oppreſſum, ut loqui non poſſet. *Eſt autem* epiphora *morbus, cum deſtillatio ſit humoris in oculos, lacrimarum ſpecie.*

EPISTOLA. *diſtinguitur a* literis. ad Q. Fr. III. 1. 3. ad tuas *literas*, quas tribus *epiſtolis* accepi. i. e. *ea, quae mihi tribus epiſtolis ſcripſiſti.*

EPULO. Har. Reſp. 10. *epulones* Jovis Opt. Max. Or. III. 19. ut Pontifices veteres, propter ſacrificiorum multitudinem *tres viros epulones* eſſe voluerunt, cum eſſent ipſi a Numa, ut etiam illud ludorum epulare ſacrificium facerent, inſtituti: *ex quo loco, quod genus ſacerdotum fuerint, intelligi poteſt.*

EQUES. Verr. III. 24. equites *illuſtres, ſunt ſplendidi, e divitiis, antiquitate generis, gratia, etc. opponuntur enim obſcuris. Alii* equites illuſtres *ſunt, qui ſub Caeſaribus, v. c. Tacit. A. XI.* 4. *commemorantur: ubi v. Lipſium.*

EQUIDEM. *cum ſecunda et tertia perſona, item prima plurali.* Sext. 57. *equidem* audiebamus. Piſon. 34. cum *equidem - - fuit. Sic eſt etiam apud Salluſt. Catil.* 52. 16. *Cum prima autem perſona aureae aetati uſitatiſſimum, neque haec exempla facile imitanda. Tota res eo redit, utrum* equidem *ſit, ego* quidem, *an* quidem *ſimpliciter, ut ſit ex e et* quidem, *ut placet Drakenb. ad Liv. V.* 54. *et Burm. ad Virg. Aen. II.* 77. *Sed adhuc ſub judice lis eſt. v. Cort. ad Salluſt. Ca-*

Catil. 51. 15. *Ceterum in his ipsis locis, in quibus aliter est* equidem, *quam cum prima persona, cautio adhibenda est, ne decipi nos patiamur. Nam* primo vulgaris interpunctio interdum facit, ut id verbum referamus, quo non debebat, ut ad Div. XIII. 1. *equidem* si, quod ipse sentiam, quaeris: nec cur ille tantopere contendat video, nec cur tu repugnes: *ubi ex hac interpunctione* equidem *refertur ad* quaeris, *cum pertineat ad* video. *Deinde librarii et editores veterum librorum inscitia saepissime in hoc verbo erravere. In Nizolio etiam Facciolatiano omnia exempla, in quibus* equidem *est cum tertia, aliter sunt in emendatis edd. Quid, si de ceteris iisque paucis locis idem pronunciandum? ut aut pro* quidem *vitiose scriptum sit, aut pro* et quidem.

EQUITATUS. *de ordine equestri* ad Att. II. 1. *Sed v. not.*

EQUUS. *equites.* ad Div. X. 30. *equum* immisi. *ibid.* IX. 7. *equis* viris. cf. Off. III. 33. Phil. VIII. 7. *ubi vid. Ferrar. Gronov. ad Liv. XXI. 27. et Burm. ad Virg. Aen. VIII. 3. Haec formula deinde hanc vim nacta est, ut, omni contentione rem agi, significaret.* * Sen. p. R. 11. *equis insignibus* et curru aurato reportari: h. e. *triumphalibus.* * Lael. 17. quo utamur, quasi *equis tentatis*, sic amicitiis, aliqua parte periclitatis moribus amicorum. equum tentare *est periculum facere, an sessorem patiatur, et sit itineribus faciendis idoneus; ne, si viam ante ingrediamur, aliqua parte jam profligata, sero intelligamus, idoneum equum non esse.* * Brut. 51. si auditor omnino, tamquam *equus, non facit*, agitandi finis faciendus est. equus non facit, *ut ex ipso loco intelligitur, qui loco moveri non potest, neque calcaribus subditis, neque flagellis adhibitis, adeoque itineri faciendo minus idoneus.*

ERECTUS. *de auditore attento,* Brut. 54. idem si praeteriens adspexerit *erectos*, intuentes judices - - aut oratione quasi suspensos teneri. * *est etiam habitus hominis sibi confidentis.* Or. I. 40. *erectum* et celsum, alacri et prompto ore ac vultu, huc atque illuc intuentem, etc.

EREPTUS. *extortus, expressus.* Verr. I. 30. quod pronunciatum est, non per Neronem judicatum, sed per Dolabellam *ereptum* existimabatur. *Nam Dolabella precibus effecerat, ut Nero invitus condemnaret Philodamum.*

ERGASTULUM. *est carcer rusticus, in quo mancipia opus faciunt, pistrinum, etc.* Cluent. 8. M. Aurius in Q. Sergii manus incidit et apud eum fuit in *ergastulo.* *(quem locum illustrabit Sueton. in Aug. 32. Tib. 8. cf. Salmas. ad Spartian. c. 18. T. I. p. 172.)* ad Div. XI. 10. et 13. *ergastula* solvere: *quod est dimittere servos ex ergastulis, aut potius abducere, et milites facere.*

ERGO. *eleganter post longiorem parenthesin.* ad Div. XV. 10. quum ita accidit - - quum *ergo* ita accidit.

ERIGERE. Leg. I. 9. hominem *erexit* Deus. * *recreare.* Brut. 3. *erexit* se populus Rom. Sext. 31. causa *erigere oculos* et vivere videtur. ad Att. VIII. 12. *erigere* remp. * *resistere.* ad Q. Fr. I. 1. §. 1. ne te obrui negotii magnitudine sinas, sed contra *erigas* atque resistas. * erigere se *dicuntur auditores, cum attentiores fiunt, admirantur aliquid in oratione.* Rosc. Am. 22. * Coel. 12. nec quos *aculeos* habet severitas gravitasque vestra, cum eos accusator *erexerit in rem*, in vitia, in mores, in tempora, emittere in hominem et in reum. ad Att. III. 15. *erigere* in aliquem, *est impetum in eum facere. Sed vid. not.*

ERIPERE. *de reo noxio, cum artibus ipsius aut amicorum, eloquentia patroni, potentia advocatorum, largitione efficitur, ut ab-*

eorum *evanuit*: h. e. *nullum amplius sectatorem habet.*

EVELLERE. Dom. 13. radicitus *evellere* omnes actiones tuas: h. e. *irritas facere.*

EVENIRE. *cum* in: ad Div. II. 10. ne idem *eveniat in* meas literas. Att. VII. 2. bene *eveniat*, dicit Carneades; spurce. *Est enim formula, qua praefabatur, tamquam boni ominis causa, coitum habiturus cum femina.* Inv. I. 10. solet usu *evenire. ubi v. Oudend.*

EVENTUS. *de re, quae est in facto: cum sit id, quod fieri poterat.* Rab. Perd. 5. non solum *eventus*, sed etiam conditio.

EVERRICULUM. *proprie est instrumentum everrendi, ut rete, quo pisces everruntur, v. c. apud Varr. R. R. III. 17. 7. deinde tropice, id, quo quid penitus tollitur.* Nat. D. III. 30. *everriculum* malitiarum omnium, judicium de dolo malo. Verr. IV. 24. quod unquam hujusmodi *everriculum* in provincia ulla fuit.

EVERSIO. Fin. V. 10. quae vitae sunt *eversio.*

EVERSUS. ad Div. V. 21. fortuna funditus *eversa.*

EVERTERE. Catil. I. 7. quaestiones *evertere*: i. e. *perfringere, vi se eripere quaestioni.*

EVICTUS. Verr. I. 6. qui tam nefariis criminibus, tam multis testibus *evictus*, ora judicum adspicere auderet. *Graevius sic interpretatur:* evictus *est, qui pudore aut ratione incitatur ad aliquid agendum, atque exemplis confirmat, ita dici* evictus. *Sed haec vis est ab hoc loco aliena. Num enim criminibus et testibus quis incitari potest, ut audeat adspicere judices? Absterreant haec eum potius necesse est.* Evictus *est pro* convictus, plane victus. *Nam evictus hanc vim habet, atque adeo plus est quam* victus, *ut docuit Broukhus. ad Propert. IV. 7. 2.*

EVIGILARE. *excogitare vigilando.* Att. IX. 12. consilia *evigilata* cogitationibus.

¹ *Cic. Clav.*

EVISCERATUS. *cujus viscera discerpuntur, eximuntur.* Tuscul. II. 9. *evisceratum* corpus. *conf. I. 44.

EVITARE. Tuscul. I. 35. haec omnia vidi inflammari, Priamo vi vitam *evitari*: h. e. *eripi. e Poëta vetere. v. Buher. ad h. l.*

EVOCARE. *dicitur ita, ut* elicere. Or. II. 8. memoriam *evocare.* Att. X. 8. ne meam ipse συμπάθειαν jam *evocem.* * evocare *dicitur* aliquem *magistratus provincialis, Senatus, cum eum jubet aliunde ad se venire.* Verr. I. 10. 33. Att. II. 24. V. 21. etc.

EVOCATUS. *commotus.* Dejot. 14. *evocata* oratione misericordia. Fin. II. 31. probitas mercedibus *evocata.* **peregrinus jussus adesse.* Dejot. 5. venit *evocatus*, ut is, qui Senatui parere didicisset. *evocati *sunt milites, qui stipendia legitima fecere, sed precibus, promissis commoti castra alicujus sequuntur.* ad Div. III. 6. praefectus *evocatorum.*

EVOLARE. Or. I. 35. *evolavit* oratio: h. e. *celeriter praeteriit, ut vix quae dicta sint, percipi potuerint. ibid.* II. 78. totum repente *evolare*: h. e. *omnes suas vires celeriter ostendere.* Verr. I. 5. *evolare* ex severitate: h. e. *absolvi quamvis noxium. Sic* Prov. Cons. 6. poenam *evolarunt.* * Att. IX. 10. profecto *evolare* cupio. ib. X. 10. carris hinc istis invitissimis, *evolabo*, i. e. *celerrime abire.* * *de honoribus.* Or. 2. illos dolent *evolasse*: *opp. relictos esse. Sic est* altius *evolare*, ad Div. I. 7.

EVOLVERE. *explicare, exponere.* Or. III. 55. sol jam praecipitans me quoque haec praecipitem paene *evolvere* coëgit. *v. Heins. et Drak. ad Sil. VII.* 435. Off. III. 19. si quis voluerit animi sui complicatam notionem *evolvere*: h. e. *efficere, ut ea distincta et perspicua fiat.* cf. Att. IX. 12. Topic. 2. definitio, quae quasi involutum *evolvit* id, de quo quaeritur. * *reperire.* Coel. 23. cujus

Dd cri-

insignis. Tusc. IV. 1. incredibilis cursus ad omnem *excellentiam* factus est.

EXCELLERE. Flacc. 6. auctoritas ejus *excellit* in ista provincia, *major est in ista provincia*, *vel maxima*. in Pis. 38. quae *excellunt*, i. e. *praecipua sunt*, *etiam in partem deteriorem*.

EXCEPTIO praetoria, Inv. II. 19. *v. Praetorius*. cf. Heren. I. 12.

EXCERPERE. *eximere*. Or. II. 11. *excerpere de* numero, etc.

EXCETRA. *hydra*. Tusc. II. 8. haec dextra Lernam, mactata *excetra*, placavit. *Habet etiam Livius XXIX*. 11.

EXCIDERE. Or. I. 21. *excidit* libellus. *ibid*. 2. quae inchoata ac rudia *exciderunt*. ad Att. III. 12. oratio *excidit*: h. e. *praeter voluntatem nostram in vulgus exiit*.

EXCIPERE. *pro* accipere. Att. I. 14. laudem *excipere*. *v. Burm. ad Quintil. Decl.* 330. ad Att. III. 23. cum nuncios *excepero*. *Non dissimile est illud* ad Div. I. 9. illustri gratia aliquid excipere. * Or. II. 8. *excipere* voluntates hominum, *est*, *adducere*, *quorsum velis*: *sumtum e re venatoria*.

EXCITARE. *testem in judicium ad dicendum testimonium vocare*. Rabir. Post. 12. in judicio Gabinii tertio quoque verbo *excitabantur*. negabant Gabinio pecuniam datam. *hinc etiam de aliis*, *quos testimonii aut exempli causa adducimus*. Tusc. V. 23. *excitabo* homunculum a pulvere et radio. * *dicitur etiam de aedificiis*. Sext. 2. quibus initiis et fundamentis - - hae laudes *excitatae* sint. * Or. II. 21. facilius in vitibus revocantur ea, quae se nimium profuderunt, quam si nihil valet materies, nova sarmenta cultura *excitantur*.

EXCITATUS. Or. II. 41. his locis in mente et cogitatione defixis, et in omni re ad dicendum posita *excitatis*: h. e. *in memoriam revocatis et ad usum*. * Rabir. Post. 15. magnis praemiis *excitata*. * ad Div. II. 16. fortuna *excitata opponitur* jacenti.

EXCLUDERE. *rejicere*. Har. R. 21. quod frater Metellus Pompejo sententiam dicenti *excluserat*, acerrimeque una voce ac mente restiterat: id - - ita perturbatum, itaque permutatum est, ut, quod frater Consul, ne fieret, obstiterat: quod affinis et sodalis - - *excluserat*: id is Consul efficeret, etc. * Att. XII. 40. de hortis hoc videtur effici posse - - ut praeconi subjiciantur: id nisi fit, *excludemur*: sin ad tabulam venimus, vincemus facultates Othonis nostra cupiditate.

EXCUDERE. *elaborare*. Att. XV. 27. tibi de gloria *excudam* aliquid *ἡρακλείδειον*.

EXCURRERE. Or. 51. orationem non claudicare, nec insistere, sed cum sententia pariter *excurrere*: *dicitur de oratione vincta et numerosa*, *cum*, *verbi causa*, *enunciationes plures ita sibi implicantur*, *et inter subjectum et praedicatum primarium mediae interjiciuntur*, *ut in subjecto incipiat*, *in praedicato definat periodus*. * *de profectibus*. Brut. 78. studio autem neminem nec industria majore cognovi - - itaque tantos processus faciebat, ut evolare, non *excurrere* videretur.

EXCURSIO. *de oratore*, *eum paullulum de loco*, *in quo constitit*, *procedit*. Or. 18. *excursio* moderata, eaque rara.

EXCUSARE morbum, Phil. IX. 4. i. e. *morbo uti ad excusandum*.

EXCUTERE. *videre*, *si quis quid absconditum secum habeat*, *quod fere fit excutienda toga*: *scrutari*. ad Div. X. 31. tabellarii ubique *excutiuntur*. Rosc. Am. 34. *excutio* te, si quid ferri habuisti. cf. Agr. II. 11. 23. *hinc ducitur illud*: Off. III. 20. explica et *excute* intelligentiam tuam, ut videas, quae sit in ea species et forma et notio viri boni. ad Q. Fr. I. 1. §. 2. neque sane placet, scrutari te omnes sordes, *excutere* unumquemque. * *eripere*, *auferre*. Tuscul. I. 4. *excutere* opinionem radicitus. Har. R. 18. *excussus* et exhaustus,

 sc.

primo quia vulgatum idoneum ſenſum habet, ut dixi; deinde quia nullam non poſſumus, *non eſt aptum* τῷ eximere diem, *legendumque eſſet* ullam non poſſumus, *quod Oliveto placet, vel* non *delendum, ut placet P. Manutio. add. in Eximo.*

EXIGO. *in re pecuniaria eſt, creditorum, et quibuscunque pecunia debetur.* Flacc. 34. *exigendi* cauſa legationem liberam ſumere. Fin. II. 22. ex rebus voluptatem, quaſi mercedem *exigit.* * exigere *dicuntur etiam, qui curatores alicujus rei ſunt, cum aut jubent, fieri aliquid, aut, factum a redemtoribus iisve, qui debebant, perſpiciunt probandi cauſa aut reprehendendi.* Verr. I. 59. *exegiſti* vim thenſarum et pompae. ibid. 40. 50. *exigere* ſarta tecta. *inde hoc ducitur:* Verr. III. 46. *exigere* diligentiae penſum. **agere.* ad Div. X. 24. de his rebus, ut *exigeret* cum eo, Furnio mandavi.

EXIGUE. Att. XI. 16. epiſtola *exigue* ſcripta: h. e. *quae parum ſpei affert.* Lael. 16. nimis *exigue* ac tenuiter ad calculos revocare amicitiam; ut par ſit ratio acceptorum et expenſorum. * *breviter.* Or. III. 36. celeriter *exigue*que dicere.

EXILIS. *jejunus, nimis tenuis, de oratione.* Or. I. 18. ſpinoſa et *exilis* oratio. *ibid.* II. 38. genus ſermonis affert non liquidum -- ſed *exile,* etc. ibid. 77. nullum exordium mihi occurrit, niſi aut *exile,* aut nugatorium, aut vulgare, aut commune. * *de animalibus eſt macer, tenuis.* Div. II. 13. aliae pecudis jecur nitidum et plenum, aliae horridum et *exile.*

EXILITAS. *nimia tenuitas in dicendo, opponitur ubertati in dicendo et copiae.* Or. I. 12.

EXILITER. *ita dicitur de oratione, ut exilis.* Or. I. 11. *exiliter* disputare. Brut. 84. *exiliter* dicere eſt Atticorum. * *de pronunciatione.* Or. III. 11. examinata *exiliter* exeunt verba: h. e. *ſine vi, ut vix intelligi poſſint.*

EXIMERE. *diem eximere, eſt impedire, ut quis quid eo die agere poſſit: quaſi tollere diem, ut eſt* de Legg. III. 18. *et eripere alicui.* Qu. Fr. II. 1. diem dicendo eximere: *id fiebat in Senatu, cum in ſententia dicenda data opera multum temporis conſumebant, et aliena quoque dicebant, ut ſol occideret ante, quam SCtum fieri poſſet: quod SCtum fieri non poterat poſt ſolis occaſum. ibid.* II. 6. ſi *ſibi* cum populo agendi *dies eſſent exemti. ibid. dies* comitiales *eximere. pro* eximere *eſt* Leg. III. 18. diem tollere. * Verr. IV. 19. *eximere* de reis.

EXIRE. *de libris abſolutis* ad Att. XIII. 13. libri *exierunt,* ſc. *de manibus,* i. e. *confecti ſunt et abſoluti.*

EXISTERE. *in conſpectum venire, apparere.* Verr. I. 15. malum non *exiſtit.* Div. I. 33. ſubmerſus equus non *extitit.*

EXISTIMARE. *judicare, et quidem in deteriorem partem: reprehendere.* Agr. II. 2. tantummodo, ſi quis ea poteſtate temere eſt uſus, *exiſtimamus.* * Act. I. in Verr. c. 5. in hoſtium numero *exiſtimavi.*

EXISTIMATIO. *judicium.* Roſc. Am. 19. extr. ita tamen te quaeſtus cupidum eſſe oportebat, ut horum *exiſtimationem (int. judicum)* et legem Remmiam putares aliquid valere oportere. Cluent. 29. *opponitur* poteſtas exiſtimationi. *v. Gron. ad Liv. IV.* 41. *XXXIV.* 2. *paullo minus tamen quam judicium eſt* pro Coelio c. 2. *ubi vide.*

EXISTIMATOR. *judex.* Brut. 93. tantum detraxit, quantum non quivis unus e populo, ſed *exiſtimator* doctus et intelligens poſſet cognoſcere. cf. c. 54. Orat. 31. *exiſtimator* alicujus artificii, non magiſter, etc.

EXITUS. *in fabulis eſt ultima pars, in qua omnes nodi, quos vocant artis magiſtri, ſolvuntur, et res ad finem aliquem inſperatum et inexpectatum perducitur: quam Cataſtrophen vocant. v. Sca-*

Scalig. R. poët. I. 9. *id fieri cum non poteſt*, fabula exitum non habere *dicitur*. Nat. D. I. 20. ut tragici poëtae, cum explicare argumenti *exitum* non poteſtis, confugitis ad Deum. Coel. 27. eſt ergo mimi *exitus*, non fabulae. *v. Clauſula.* * *hinc formulae plures de malo aut difficultate inſuperabili et inexplicabili et contra.* Dom. 47. nullum fortunis communibus *exitum* reperietis. Verr. III. 82. *exitum* et rationem defenſionis invenire. Div. II. 24. reſponſa nullum *exitum* habuere; i. e. *nil accidit ex reſponſo.* Or. 33. nec recte diſſeri, nec unquam ad *exitum* perveniri poteſt, *ſc. disputationis.* Nat. D. I. 37. male inſtituta ratio *exitum reperire* non poteſt. Att. XI. 15. *habet* aliorum omnium ratio *exitum. ibid.* IX. 5. quid illa, DIC, MI TULLI, quem *habebunt exitum*? *ib.* X. 14. cf. XIV. 1. *exitum* conſilii invenire. *etc.* Inv. II. 40. in lege eſt, ſi meretrix geſtet auream coronam, publica eſto. *Si* publica *refertur ad* coronam, *lex exitum facilem habet*; *ſin ad* meretricem, *nullum habet*, i. e. *fieri non poteſt, quod eſt in lege.* Verr. V. 6. perditae civitates hos ſolent *exitus* habere: h. e. *his rebus perire ſolent, haec in civitatibus perditis ſolent fieri, quo funditus pereant.* * *occaſio de via decedendi, elabendi, etc.* Or. II. 77. *exitus* dare ad degreſſionem. Fin. V. 22. Cum autem etiam *exitus datur* conturbato errantique Regi: ambo ergo una vivere precamur. ad Q. Fr. III. 5. promiſſorum *exitus.*

EXORARE. *valde orare.* Tuſc. V. 21. *exoravit* tyrannum, ut ſibi abire liceret.

EXORIOR. *reſpiro, emergo.* Att. VII. 26. nunc paullum *exorior*, et maxime his literis, quae Roma afferuntur.

EXORNATIO. Partit. 20. *de genere cauſarum, quod delectationem ſequitur, i. e. demonſtrativo.*

EXORNO. Tuſc. II. 14. quid *exornamus* philoſophiam? i. e. *colimus, ei operam damus.* * *ſuborno.* ad Herenn. IV. 15. utrumne aliquem *exornari* oportuit, qui iſta prohiberet?

EXOSTRA. Prov. Conſul. 6. a ſuis Graecis ſubtilius eruditus, quibuscum jam in *exoſtra* helluatur, antea poſt ſiparium ſolebat. *Eſt autem* exoſtra, *machina in ſcena, qua circumacta, quae poſt ſiparium geruntur, a ſpectatoribus cerni poſſunt. Gruterus laudat Turneb. Adv. XX.* 5. *cf. Scalig. R. poët. I.* 12. *p.* 88. etc.

EXPECTORARE. Tuſc. IV. 8. *e vetere Poëta:* pavor omnem ſapientiam mihi *expectorat*: *e pectore expellit.*

EXPEDIRE. *in re pecuniaria eſt, ſolvere debitum.* Att. XVI. 6. nomina ſua *expedire. ibid.* XII. 29. ſi *expediatur* illud Faberianum, *ſc. nomen, ſi Faberius pecuniam ſolvat.* * *periculo liberare, in tuto collocare.* Mil. 4. omnis honeſta ratio eſſet ſalutis *expediendae*: h. e. *defendendae et in tuto collocandae.* Piſon. 30. exercitum eadem, quae impedierat, fortuna *expedivit. Sic Virgil. Aen. II.* 633. flammam inter et hoſtes *expedior.*

EXPEDITUS. *in re pecuniaria eſt, certus.* Att. XIII. 29. *expeditum* nomen. ad Div. I. 3. in provincia tua multa habet et *expedita* negotia. * Att. XI. 1. fidem *expeditam* relinquere: *quod ſit ſolvendis debitis aut promiſſis ad diem.* * *paratus.* ad Div. XI. 24. pecunia *expeditiſſima*, quae erat, tibi decreta eſt. * *ibid.* X. 25. video autem, Planco Conſule, etſi etiam ſine eo *rationes expeditas* haberes, tamen ſplendidiorem petitionem tuam.

EXPENSUS. Roſc. C. 1. *expenſam* alicui pecuniam ferre. h. e. *ſcribere in tabulis expenſorum, pecuniam alicui datam.* ad Div. VIII. 4. Pompejo *expenſam* tulit legionem Caeſar: h. e. *dedit. Scil. etiam hujusmodi res datae et acceptae in tabulis acceptorum et*

et expensorum scribebantur. cf. Verr. I. 57.

EXPERIENTIA. Rab. Post. c. 16. *experientia* patrimonii amplificandi - - *quae est in eo, cum quis periculum facit, augendae rei familiaris.*

EXPERIRI. *saepe dicitur in controversiis juris forensibus.* Rosc. Com. 9. *experiri* judicio. Quint. 11. *experiri* summo jure. *ibid.* 16. *experiundi* potestas non est. Caec. 12. *experiundi* juris gratia. *cf.* c. 7. Coel. 8. *experiri* de injuriis.

EXPETERE. *pro* petere, *de nisu adversus aliquid.* Nat. D. II. 45. medium locum terrae *expetens, nitens versus medium.* Dejot. 11. vitam *expetere* alicujus, i. e. *eripere velle.*

EXPIARE. Pis. 35. tua scelera dii *in* nostros milites *expiarunt.* * Prov. Cons. 1. *expiare* suas cupiditates, *pro satisfacere cupiditatibus suis.* * expiare *dicitur de portentis, cum sacrificiis aut alia ratione eventum avertere studemus.* Div. II. 63. quae Dii significent, quemadmodum ea procurentur atque *expientur.* * *de hominibus.* Pis. 7. manes mortuorum *expiare.*

EXPINGERE. *pictura exprimere.* Tusc. V. 39. qui motus hominum, qui ferarum non ita ab Homero *expictus est*, etc.

EXPLANATIO. *interpretatio.* Har. R. 9. explanationes portentorum. *ibid.* 6. religionis *explanatio, pro* expiatio, *quod Graevius probat, pro* explanatio: *sed id jam in mentem venerat Sigon. ad Liv. XXV.* 12. *hunc certe sensum ibi* explanatio *habet, si est a Cicerone: quod huic verbo vix convenit.*

EXPLANATUS. Acad. I. 5. *explanata* vocum expressio. *De pronunciatione verbi dicitur, cum ejusmodi est, ut omnes syllabae et literae facile intelligantur. Sic Plin. Pan.* 47. *de jurante:* expressit *explanavit*que verba.

EXPLERE. *satiare.* Sull. 32. *expletum* esse miseriis alicujus. Or. 13. 50. sententias *explere, est justae mensurae periodo complecti.*

EXPLETUS. *perfectus.* Fin. II. 15. *expleta* forma honestatis. *ibid.* III. 9. *expletum* omnibus suis partibus.

EXPLICARE. *conficere.* Att. XIV. 23. *explicare* mandata. *ibid.* VIII. 3. *explicare* rem. *ibid.* XII. 29. de hortis, quaeso, *explica.* cf. V. 12. * *quid faciendum statuendumve sit docere, aut invenire.* Att. VIII. 11. cogitando nihil *explicatur. ibid.* XIII. 18. plane hoc mihi *explices* velim: h. e. *mihi sententiam dicas. ibid.* XVI. 8. hoc *explica*: i. e. *quid faciendum sit, doce.* ad Div. VII. 3. quo tempore me vidisti ita conturbatum, ut non *explicarem*, quid esset optimum factu. * ad Div. IX. 25. totam *Κύρου παιδείαν*, quam contrieram legendo, in hoc imperio *explicavi*: h. e. *in usum converti, adhibui.* * *exitum reperire.* ad Div. XIV. 12. metuo, ne id consilii ceperimus, quod *explicare* non facile possimus. * *in re pecuniaria dicitur ut* expedire, *de quo ante.* Att. XIII. 29. Faberius nobis nomen illud *explicat*: i. e. *solvit debitum.* cf. ibid. V. 1. 4. 5. * *dissolvere.* Div. II. 17. quas captiones nunquam *explicetis.* * *exsolvere.* Verr. V. 58. *explicare* se ex laqueis vi et ratione. * *interpretari ex alia lingua in aliam.* Orat. I. 34. ut summorum oratorum graecas orationes *explicarem.* * *proferre.* Agr. II. 5. *explicare* longam orationem. * *eruere, investigare.* Verr. IV. 61. ubi cum equitibus Rom. illos Verrutios, de quibus ante dixi, *explicabam.*

EXPLICATIO. *perspicuitas.* Brut. 38. mira in disserendo *explicatio.* * Phil. VII. 1. quarum rerum etsi facilis *explicatio*: h. e. *de quibus etsi facile sententia dicitur, quid faciendum sit.*

EXPLICATUS. *certus.* ad Div. VI. 1. habet *explicatam* rationem salutis suae. Att. XV. 20. solutio *explicata.*

EXSPOLIARE. *ita spoliare, ut nihil supersit.* Dejot. 9. qui sese exspoliare maluerit, quam tibi non pecuniam subministrare. *v. Graev. ad Att. X.* 4.

EXSTRUERE. *de epulis magnificis et copiosis.* Tusc. V. 21. mensae *exstruebantur* epulis. * Fin. V. 24. *exstrue* animo altitudinem excellentiamque virtutum.

EXSULTARE. *de vehemente commotione animi.* Tusc. IV. 6. animus *exsultat* inaniter et effuse. Sext. 44. furor *exsultans.* * *equi etiam ferociores dicuntur* exsultare: *unde ad alia, tanquam ad orationem transfertur.* Or. III. 9. *exsultare* verborum audacia. Or. 8. *exsultare* audacius. Fin. I. 16. laus, in qua maxime ceterorum *exsultat* oratio.

EXSUPERANTIA. *excellens magnitudo, ὑπερβολή.* Tusc. V. 36. omnem *exsuperantiam* virtutes oderunt.

EXSURGERE. *recreari, ad meliorem fortunam redire.* ad Div. XII. 10. *exsurget* respublica.

EXTA. Div. II. 12. *extorum* pars inimici, pars familiaris. *ibid.* 15. *extorum* minae. *vid. etiam in Argutus.*

EXTABESCERE. *aboleri, interire.* Nat. D. II. 2. opiniones fictas et vanas diuturnitate *extabuisse.*

EXTARE. *patere, notum et perspicuum esse.* Phil. IX. 3. *extare, quod judicium Senatus fuerit.*

EXTENDERE. *augere.* Dom. 58. *copiam extendere. cf. Gronov. Obs. III.* 1. *p.* 435. *Burm. ad Quintil. Decl. II. p.* 205.

EXTENUARE. *diminuere, depellere.* Tusc. IV. 17. error *extenuatur* die. * *comminuere.* Nat. D. II. 54. cibus *extenuatur* dentibus.

EXTERERE. Nat. D. II. 54. alvum calorem multum habere *exterendo* cibo: h. e. *digerendo, concoquendo.*

EXTERNUS. Acad. IV. 2. *externa* Luculli, *sunt virtutes, quae in omnium oculis versantur, ut fortitudo, liberalitas, etc. opponuntur* interiora, *h. e. quae amicis et familiaribus tantum nota sunt.*

EXTERSUS. *exinanitus.* Verr. II. 21. fanum, quod non eversum atque *extersum* relinqueret.

EXTINGUERE. Mil. 2. *extinguere* salutem alicujus. ibid. 27. memoriam tabulis impressam *extinguere.*

EXTISPEX. *aruspex.* Div. I. 16.

EXTOLLERE. ad Div. VI. 12. ad aequitatem animi se *extollere.* Dom. 45. perculsum manibus suis *extollere.*

EXTRA. Inv. I. 35. Att. VI. 1. *extra quam si: formula exceptionis.*

EXTRAHERE. *eruere, eradicare.* Tusc. IV. 38. *extrahere* errorem, quasi radicem malorum, stirpitus. cf. Fin. II. 9. * *producere.* ad Div. I. 4. *extracta* res est calumniis.

EXTRANEUS. Inv. I. 22. ornamenta *extranea*: h. e. *non ex ipsa re ducta, sed aliunde adscita et assumta.*

EXTRAORDINARIUS. Rosc. Com. 1. Verr. I. 39. II. 70. *extraordinariae* pecuniae, *sunt, quas, quia injustis et turpibus modis conciliatae sunt, non audebant in tabulas acceptorum referre, ne ex iis convinci possent.* * ad Div. VIII. 8. reus *extraordinarius, est, de quo quaestio extra ordinem habenda est, h. e. relictis ceterorum criminum quaestionibus: nam quaestiones eo fere ordine habebantur, quo erant crimina delata, nisi lege cautum esset, ut ejus criminis, quod delatum esset, ceteris omnibus praeverteretur.* * Verr. V. 14. *extraordinariae* cupiditates, *opponuntur* naturae ac necessitati. * Att. V. 9. munus *extraordinarium. ib.* V. 4. *extraordinarii* honores *sunt, qui non perpetui sunt in republica, sed aut urgente aliqua necessitate, aut alia de causa gravi, per SCta aut leges conferuntur, aut qui alicui per legem aliquam tribuuntur, cum*

tem habitura videatur. *ib.* II. 8. Mur. 5. vera *facultas* maledicendi. Rosc. Am. 33. age, nunc ceteras *facultates* consideremus.

FACTIO. *jus faciendi.* Top. 11. ad Div. VII. 21. *factionem* testamenti non habere. * *partes, etiam in bono sensu.* Q. Fr. IV. 1.

FACTUS. *elaboratus arte.* Verr. IV. 20. argentum *bene factum.* Brut. 8. quodammodo oratio *facta.*

FALCARIUS. Sull. 18. Catil. I. 4. inter falcarios. *locus Romae fuit, in quo Lecca domum habebat. Simile est* inter lignarios *ap. Liv. XXXV.* 42. *quod recte de loco capit Crevierius V. C. intelligens opifices lignarios: malim negotiatores intelligere.*

FALLERE. Sext. 50. nisi me *fallit*, sc. *res aliqua. Sic et* ad Div. III. 2.

FAMES. Tusc. II. 1. *opponitur copiae, in dicendo.*

FAMILIA. *servi.* ad Div. XIV. 4. *familia* liberata. cf. ibid. I. 3. Brut. 22. etc. *hinc* Cluent. 15. *familia* Martia, h. e. *servi Martis, qui Martiales dicuntur, similes Veneriis in Sicilia.* * *gladiatores, quia et ipsi servi.* Sull. 19. comparare *familiam. item:* praeesse *familiae.* conf. Sext. 60. * *res familiaris.* Caecin. 7. familia *herciscunda. (v. Hercisco.) Veteres jungebant* familiam et pecuniam, *ut docet Salmas. ad Solin. p.* 892. *conf. Burm. ad Sueton. Ner.* 5. *Sed post, quia domini eadem in ceteras res suas, quae in servos, potestas, familia de omni re familiari dicta est. Ulpian. l.* 195. §. 1. *de Verb. signif.* **dicitur etiam de secta philosophorum.* Orat. I. 10. Div. II. 1. Peripateticorum *familia*, etc. *unde illud fluxit etiam de Trebatio: familiam* ducit in jure civili. ad Div. VII. et sententia *dicitur* familiam ducere, *quae maxime valet et auctoritatem habet.*

FAMILIARIS. Quint. 27. manus allatas esse ante Lares *familiares*, h. e. *in atrio. v. Lares.* * *in extis quid sit* pars familiaris, fissum familiare, *v. Fissum. Ad quem modum etiam Liv. XXVI.* 6. *familiare* ostentum, *Plin. II.* 52. *familiare* fulmen, *dixere.* Sull. 26. 28. *familiaris* dignitas, i. e. *quae est a familiaribus.* Rab. Perd. 3. funus *familiare.*

FAMOSUS. *de feminis impudicis et malae famae.* Orat. II. 68. extr. Fr. de Rep. 4. si qua erat *famosa*, ei cognati osculum non ferebant. *vid. Heins. ad Ovid. Heroid.* 9. 78.

FANATICUS. *nimis superstitiosus.* Div. II. 57. philosophi superstitiosi et paene *fanatici, de Stoicis, qui nimis oraculis, et omni divinationi tribuebant.* Dom. 40. homo *fanaticus.*

FANUM. Nat. D. III. 18. Eumenidum *fanum. v. ibi not.*

FASCES. Brut. 6. cum tibi aetas nostra jam cederet, *fasces*que summitteret.

FASCIA. *de cruralibus virorum.* Att. II. 3. etenim mihi ejus caligae, ut *fasciae cretatae*, non placebant. *de Pompejo, quem notis propterea versiculis risit Varro: Fasciola qui crura tegit, digito caput uno Scalpit, quid credas hunc sibi velle virum?* Fr. in Clod. cum vincirentur pedes *fasciis. Sunt autem hominum molliorum. v. Fasciola.* **Sunt etiam aegrotorum.* Brut. 60. Cn. Octavius devinctus erat *fasciis*, - - propter dolorem artuum.

FASCIOLAE. Har. Resp. 21. *Clodio inter alia muliebria ornamenta, quibus utebatur, objiciuntur* purpureae fasciolae. *Apud Sueton. Calig.* 17. purpurae ac conchylii fasciae *distribuuntur, sed feminis et pueris. vid. Salmas. ad Lamprid. Alex. Sev. c.* 40.

FASTI. *Kalendarium, in quo inter alia, qui dies fasti, aut nefasti sint, consignatum est.* Muren. 11. posset agi lege nec ne, pauci quondam sciebant; *fastos* enim vulgo non habebant. * *annales.* Pis. 13. hos Consules, non dicam animi

Fe-

Felicatae, *item*, filicatae, *dicuntur a* filice *herba*, *quae caelata in lancibus erat. cf.* Parad. 1. *quamquam ibi quidam habent* delicatam. *v. Delicatus. v. Graev. ad l. c. Salmaf. ad Solin. p.* 737.

FERALIA. Att. VIII. 14. *festus dies*, *quo Manibus sacra fiunt*, *ante d. VIII. Kal. Maj. ut ipse Cicero docet IX.* 1. *v. Ovid. Fast. II.* 569. *qui tamen diem Feraliorum facit XI. Kal. Mart.*

FERIRE. Fat. 17. medium *ferire* voluit, h. e. *extrema vitare.*

FEROX. *infolens*, ad Div. IV. 5. *ubi* impotenti *jungitur. Sic dixere Tacit. A. I.* 3. *Suet. Aug.* 63.

FERRE. ad Div. V. 20. *ferre* rationes, *pro referre.* * Verr. II. 31. fententiam *ferre*, *h. l. dicitur de Senatore*, *cum proprie dicatur de judicibus*, *post legem tabellariam*, *quod antea* pronunciare *dicebatur. Defendebat eam lectionem Graevius*, *contra eos*, *qui negabant*, *de Senatoribus dici* fententiam ferre. *Non obfervarat vir doctus alium locum*, *nempe* ad Div. XI. 21. cum ego fenfiffem, de iis, qui exercitus haberent, *fententiam ferri* oportere, iidem illi, qui folent, reclamarunt. *item* Balb. 15. *dicitur de populo fuffragia ferente.* * Planc. 19. *ferre* tribum, *dicitur*, *qui tribus fuffragiis creatur.* * Att. XV. 29. ait hic, fibi Juliam *ferre*, *int. conditionem*, *velle Juliam fibi nubere.* * Cluent. 64. *ferre* in quaeftionem fervum, *est*, *permittere*, *ut torqueatur*, *vel offerre.* * ferri *dicuntur navigantes.* Orat. 23. jam quidem, quocumque *feremur*, vela danda funt. *Sed inprimis*, *qui prae nimia animi commotione et cupiditate nefciunt*, *quid agant*, *deque furentibus.* Quint. 11. fervet *fertur*que avaritia. Cluent. 70. caecam crudelitate et faevitia *ferri* videtis. cf. Verrin. V. 46. etc. *add. Burm. ad Ovid. Her.* 15. 140. * Or. 40. rem fupra *ferre*; quam fieri poteft, *de hyperbole.* * *referre in tabulas.* ad Div. VIII. 4. ei expenfam *tulit* legionem. * Phil. IX. 4. aures *ferant* cohortationem, i. e. *non fentiunt*, *non moventur ea*, *non paremus cohortationi.* * ad Div. VIII. 10. calumniam *ferre*, *dicitur de eo*, *qui calumnia accufaffe convincitur. Alii fruftra aliter interpretantur. vid. Gron. ad h. l.* * Att. VII. *ult.* quod multo rectius videtur, id mihi *fraudem tulit*, *pro attulit.* vid. *Interpr. ad Liv. XXIV.* 38. * *Notanda est etiam haec conftructio*, Verr. IV. 30. graviter *ferre* interverfo dono regali. *Videtur effe imitatio graecae formae*: βαρέως φέρειν ἐπί τινι. ad Att. XIV. 13. apertiffime *ferre* laetitiam.

FERVENTER. ad Div. VIII. 8. de damnatione *ferventer loqui* coeptum eft. ibid. 7. *ferventiffime* concerpitur.

FERVERE. ad Div. X. 23. dedi operam, ut - - non miles ullus, non eques -- ab illis *ferventibus latronibus* interciperetur. h. e. *furiofis.*

FERVOR. Tufc. IV. 10. *fervor* animi. *de perturbatione.* ** Prov. Conf. 12. *fervor* maris *est de mari infefto a piratis.*

FESTIVITAS. Inv. I. 19. *quae virtus orationis fit?* Or. II. 54. perpetua *festivitas*, *dicitur de cavillatione*, *de qua ibid.* Or. 52. his *feftivitatibus* infolentius abutitur.

FIBRA. Div. I. 10. *fibra* in extis. Fibrae *funt ipfa exta*, *jecur*, *cor*, *pulmo*, *v. Senec. Oedip. p.* 357. *etc. et ibi Viri docti: proprie autem extorum extremitates*, λόβοι.

FICTOR. Dom. 54. *est genus minifirorum in facris*, *piftor dulciarius. Varro L. L.* fictores *dicti a fingendis libis. v. Cafaub. ad Sueton. Aug.* 5. *Guther. Jur. Pont. II.* 14. *p.* 233. Fictoris *mentio etiam in infcriptione ap. Murator. pag.* 368. 2. Nat. D. I. 29. *funt* pictores *fictoresque*, *ubi funt plaftae*, *qui e cera*, *aere fundunt fimulacra.*

FI-

FINIRE. *regere, moderari.* Fin. III. 9. et 20. cupiditates *finire.* * Att. VIII. 3. *finienti* provinciis Galliis Kal. Mart. restitit: i. e. *cum censeret, Caesarem e Gallia decedere debere Kal. Martiis.* * *definire, praefinire.* ad Div. XV. 9. tempus, quod mihi et lege et SCto *finisti.*

FINIS. *formula:* quem ad finem, *non significat apud Ciceronem,* zu was Ende, *sed* quamdiu. Catil. I. 1. *quem ad finem* sese effrenata tua jactabit audacia. conf. Verr. V. 29. IX. 26. Nat. D. II. 51. * *pro eo tamen, quod in aliqua re spectatur,* finis *dicitur.* Invent. I. 5. officium ejus facultatis videtur esse, dicere apposite ad persuasionem: *finis,* persuadere dictione. Offic. I. 39. domus *finis* est usus. *In quo tenendum,* finem *dici absolute,* consilium *quoad spectatur ab homine.* * *dicitur etiam ut* exitus, *de quo supra.* ad Div. IV. 9. qui *finis* istius consilii est. * finis *dicitur etiam, quod est in quaque re summum.* Fin. I. 17. *finis* bonorum et malorum, *est summum bonum et summum malum.* Planc. 25. *finis honorum* populi, *est consulatus.* Tusc. II. 1. *finis* sperandi, *est summum, quod quis sperare potest, aut sperat.* * *est etiam summa alicujus rei.* Or. II. 34. hujus quidem loci hic est *finis.* * Leg. I. 21. Mur. 9. *regere* fines, est *constituere, decernere de finibus, de quibus controversia orta est, quod faciunt arbitri finium regundorum. v. Lex Mamilia.*

FINITIMUS. *similis, conjunctus.* Or. I. 16. *finitimus* oratori poëta. N. D. II. 39. *finitimus* mari aër. Brut. 42. vicinitas *finitima. nempe vicinus latius patet, quam finitimus.*

FINITOR. *agrimensor, qui agros in colonis deducendis metitur et definit.* Agr. II. 13. *finitorem* mittant: ratum sit, quod *finitor* uni illi, a quo missus erit, renunciaverit. cf. c. 17. 20. v. *Goesii Antiqu. agr. c. 4. inprimis p. 31.*

FINITUS. *certus.* Nat. D. II. 35. motus *finiti.* * *moderatus.* Fin. I. 19. cupiditates *finitae.* * *definitus.* Tusc. III. 25. mors est omnibus *finita.* * *numerose cadens.* Or. 51. *finita* pronunciare.

FIO. Tusc. III. 5. ita *fit, pro: ex* quo sequitur: *ex arithmeticis ducta ratio dicendi.* * Agr. II. 27. quid *fiet* pecunià. *Graev.* pecuniae. *utrumque rectum est. Sic,* quid facias homini, *et* homine. *v. Facio.* * ad Div. VII. 18. nihil *fieri,* frigere te: h. e. *nihil quaestus te facere, nihil te accipere: e Plauto, Curcul. V.* 2. 5. postquam nihil fit. *Huc pertinent* res a populo *factae* quaesitaeque Verr. III. 35.

FIRME. Fin. III. 9. assensus suos *firme* sustinere: h. e. *cavere, ne elabatur nobis assensus, rebusque incertis tamquam certis assentiamur.*

FIRMUS. Att. I. 1. *firmus* candidatus: h. e. *qui, propter gratiam suam et amicorum, magnam spem habet consulatus consequendi.* in Caecil. 9. Verr. II. 1. accusator *firmus:* h. e. *fortis, minime timidus.*

FISCINA. *est utensile rusticum, cujus etiam apud Catonem et Columellam mentio. v. Lexic. rustic. Gesneri in h. v.* Flacc. 17. *fiscina* ficorum.

FISCUS. *de pecunia, quia in fiscis reponebatur.* in Caecil. 8. 9. *fisci* Sicilienses. cf. Verr. III. 79. * ad Q. Fr. III. 14. de *fisco. Manutius intelligit de aerario.*

FISSUM. Div. II. 13. *fissum* familiare et vitale. *ibid.* I. 10. *fissum* in extis. Nat. D. III. 6. *fissum* jecoris. Div. II. 12. quod *fissum* periculum, quod commodum aliquod ostenderet. *Fuit autem* fissum *linea imaginaria, exta bipartito dividens, ut altera pars ad hostes, altera ad sacrificantem ejusque amicos, domum, pertineret: unde* familiare fissum, pars familiaris *extorum dicitur. v. Turneb. Adv. IV.* 18. *Delrius ad Senec. Oedip. p. 363. sq. ubi, quod* fissum *Ciceroni, Senecae* limes *dicitur. Illa linea autem ducitur ab ea, quam Grae-*

Sed Or. I. 1. *est de virili aetate ad senectutem vergente.*

FLEXUS. *adj.* Or. III. 57. sonus *flexus*, est *tristi voce loquentis*, *ut* inflexus *v.* 46.

FLOS. Brut. 87. pigmentorum *flos*, *est*, *qui alias* splendor, *Gr.* *τόνος dicitur*. Balb. 6. ipsum *florem* dignitatis infringere. Or. III. 4. *flos* vitae, est gloria, in qua quis vivus est.

FLUCTUARE. Or. 58. *fluctuans* oratio, *est non numerosa et structa.*

FLUCTUS. Flacc. 24. *fluctus* concionum.

FLUENTER. Att. 14. *fluenter* lippire.

FLUERE. *spectare*, *devenire.* Att. IV. 16. res *fluit* ad interregnum. *ibid.* IX. 10. illius rationes quorsum *fluant*. * *succedere.* Off. I. 26. res *fluunt* ad voluntatem. * *divulgari.* Tusc. IV. 1. Pythagorae doctrina cum longe lateque *flueret*. * Tusc. II. 22. *fluere* mollitia. * *interire.* Marc. 8. omnia, quae dilapsa jam *fluxerunt*. cf. Orat. 3. *Gron. ad Liv. XXVII.* 17. * *abire, fugere.* Fin. II. 33. *fluit* corporis voluptas: *quam lectionem contra Davisium defendit Barmannus ad Virg. G. III.* 67. * Or. 58. de Or. III. 49. oratio *fluens*, *opponitur vinctae periodis et numerosae. Contra* fluens aequabiliter oratio *ibid. est laevis ubique oratio*, *in qua nihil asperum*, *hiulcum*, *etc.* * Or. II. 6. Gallus distortus, ejecta lingua, buccis *fluentibus*: h. e. *ut alii loquuntur*, labentibus, *propter vim morbi*, *aut senectutem*, *aut corpus male quacunque de causa constitutum. v. Gronov. ad Senec. Hippol. v.* 364. *et Intt. ad Suet. Aug.* 99. Sed Pison. 11. Sen. p. Red. 6. *fluentes* buccae Gabinii, *sunt cerussa et reliquo fuco interpolatae et correctae*, *quae calore et sudore fluunt*, *ut similes sint*, *quemadmodum Petronius c.* 23. *ait*, *parieti laboranti nimbo.*

FLUXIO. *illuvio*, *diluvium.* Div. I. 49. *fluxiones* aquarum.

FOCUS. *de formula*: pro aris et focis, *v. Ara.* Rosc. Am. 8. *foci* patrii.

FOCULUS. Dom. 47. *est arae genus parvum et portatile*, *quod in consecrationibus adhibetur. Ejus figurae extant in numis et aliis monumentis*, *v. v. c. Guther. J. P. II.* 14.

FODICO. Tusc. III. 16. *fodicantibus* iis rebus, quas malas opinamur.

FOENEUS. Fr. Corn. 1. homines *foenei*. *v. Asconius ad h. l. Scil. in spectaculis tauri solebant irritari foeneis imaginibus aut pilis: unde foenei dicuntur*, *qui nomen et speciem rei tantum habent*, *non vim. vid. Salmas. ad Spartian. Pescenn. c.* 12. *Occurrit et in Cod. Theod. et junguntur* foenei defectique. *vid. Gothofr. Gloss. Cod. Theod.*

FOENERATOR. Off. I. 42. *foeneratorum* quaestus in odia incurrunt. ad Div. V. 6. *erant autem Romae* foeneratores *homines divites cujuscunque ordinis*, *qui pecunias sub usuris collocatas haberent: Capitalisten. Renteniers.*

FOENERARI. *sub usuris dare pecuniam.* Verr. II. 70. *pecunias* ejus - - suo nomine *foenerabatur*. Lael. 9. beneficium *foenerari*. *Itaque* pecunia *proprie* foeneratur: *sed* homines *etiam dicunt* foenerari. Parad. 6. dimissiones libertorum ad *foenerandas* et diripiendas *provincias.*

FOENUS. *pro ipsa sorte dicitur.* ad Att. VI. 1. *v. not. foenus* perpetuum, ad Att. V. 21. *v. in Perpetuus.*

FOETUS. *de frugibus agrorum.* Orat. II. 30. quo meliores ager *foetus* possit et grandiores edere. *item*, *baccis arborum.* Div. I. 9. * *actus edendorum fructuum.* Leg. I. 8. quae frugibus et baccis terrae *foetu* profunduntur. * *proventus*, *γενέθλη*. Brut. 49. nec ulla aetate uberior oratorum *foetus* fuit.

FONS. Q. Fr. III. 1. ipsi *fontes* jam sitiunt.

praescriptionem judices debent judicium suum dirigere, et, quid cognoscendum judicandumque sit, ex ea intelligere. 2) *JCtorum, quibus vel agitur in aliquem; unde* formula *pro* actione, Rosc. Com. 8. sunt jura, sunt *formulae. Ex quo* formula injuriarum *ap. Sueton. Vitell.* 7. formula cadere, *et similia: vel quibus testamenta, sponsiones, stipulationes, et reliqui hujusmodi actus juris fiunt, quibus cavetur alicui. v. Cautio. etc. suntque verborum certae conceptiones et formae; unde etiam nomen duxerunt.* Mur. 13. *formulae* vestrae atque actiones, etc. * *Formulae* Aquillii de dolo malo, Off. III. 13. *sunt definitiones doli mali, quibus distincte expressum erat, quibus in rebus dolus malus teneretur.*

FORNIX. *praeter vulgarem significationem, significat arcum triumphalem, aut honoris causa etiam non triumphanti constitutum; quod genus crebro in numis, tamquam Germanici, occurrit.* Act. I. in Verr. 7. fornix Fabianus. Verr. II. 63. hujus *fornix* in foro Syracusis est, in quo nudus filius stat, ipse autem ex equo nudatam ab se provinciam prospicit; *quem locum egregie illustrant numi, qui fornices exhibent statuis impositis ornatos.*

FORTASSE. *pro* fere. Brut. 68. biennio *fortasse* major. Or. 56. triginta *fortasse* versus. *Sic Graeci dicunt εἰ τύχοι, unde id expressum et ductum est.*

FORTE. Or. III. 12. et aliquem, *si forte*, motum.

FORTICULUS. Tusc. II. 19. *forticulum* se praebet.

FORTIS. *de accusatore,* in Caecil. 7. si accusandi voluntas ad viros *fortes* et spectatos translata sit. *De defensore, advocato.* Quint. 2. habet adversarium verbo S. Naevium, revera hujus aetatis hominés disertissimos, *fortissimos*, ornatissimos. *v. Graev. ad h. l. Denique de judice.* Act. I. in Verr. 17. Verrin. I. 1. *In his omnibus* fortis *est, qui neque metu, neque periculo, neque ulla alia re deterretur ab eo, quod est officii sui: qui libere dicit, quae sentit*, etc. *Eodem modo* Catil. III. 6. *fortissimae* sententiae *dicuntur*. *Fortes *sunt etiam, qui labores, dolores ferunt, voluptates repudiant, etc.* Att. XV. 11. Cassius *fortibus* sane oculis matrem spectare. Fr. Hortens. in dolore podagrae nihilo *fortior*, etc. * *vehemens, gravis, acer.* Or. I. 54. orationem disertam sibi et oratoriam videri; *fortem* et virilem non videri. *opponitur* leni et summissae, *ibid.* II. 43. Phil. XII. 3. acerrimam et *fortissimam* libertatis recuperandae cupiditatem imminutam et debilitatam. Or. III. 9. genus dicendi Antonii *forte*, vehemens, commotum, etc.

FORTISSIME. Quint. 8. injuriam facere *fortissime* perseverat.

FORTITUDO. *quid sit?* Tuscul. V. 14.

FORTUITU. Phil. X. 2. *Graevius tamen habet:* fortuito. *Sed cf.* Off. I. 29. *et adde Burm. et Oudendorp. V. C. ad Suet. Tib.* 39.

FORTUNAE. *pro fortuna.* Verr. IV. 37. ejusmodi esse *fortunas mortui.*

FORUM. Or. I. 36. ego istos non modo oratoris nomine, sed ne *foro* quidem dignos putarim; *de patronis causarum parum idoneis.* * ad Div. XIII. 10. in *forum* venire. *ibid.* V. 8. *forum* attingere *de iis dicitur, qui puram togam, h. e. virilem, in foro acceperunt a Praetore, atque deinde in judiciis versari et causas agere possunt.* * *Quia in foro tabernae argentariorum sunt, ibique pecuniae perscriptionibus, transscriptionibusque, etc. tractantur, propterea saepe in re pecuniaria* fori *mentio.* Manil. 7. ratio pecuniarum, quae in *foro* versatur. Flacc. 29. in *foro* versari, *dicuntur negotiatores.* Agr. I. 3. fidem de *foro* sustulistis, *ubi vid. Lauredanum.* Rabir. Post. 15. Postumum non haberemus in *foro*: *er wäre banquerout: de quo et* foro cedere *dicitur.*

 *Fo-

Div. VIII. 6. Curionem valde *frigere.* * *inprimis* frigere *dicuntur oratores, musici, actores, qui non placent audientibus.* Brut. 50. tibicen Antigenidas dixit, discipulo sane *frigenti* ad populum: mihi cane et Musis. * *contemni.* Phil. VI. 5. *friget* patronus Antonius: *sc. quia nemo ejus beneficiis uti vult.*

FRIGESCERE. ad Div. VIII. 6. nos hic frigore *frigescimus*: h. e. *nihil agitur hic.*

FRIGIDE. *remisse, lente.* ad Div. VIII. 10. quae cupiunt, ita *frigide* agunt, ut nolle existimentur.

FRIGIDUS. *jejunus, puerilis: de eo, qui acumina sublimitatemve sectatur, neque assequitur, sed ridetur.* Brut. 67. acumen saepe stomachosum, nonnumquam *frigidum*, interdum etiam facetum. Or. 26. vitabit ridicula quaesita, nec ex tempore ficta, sed domo allata: quae plerumque sunt *frigida.* Or. II. 63. in ambiguo, quae sint *frigidiora*, vitemus. Verr. I. 46. alii etiam *frigidiores*, sed quia stomachabantur, ridiculi videbantur esse. * *ita ut frigere, dicitur de eo, qui non probatur, cui res non succedit.* ad Div. VIII. 9. in defensione sua fuit disertissimus, in accusatione satis *frigidus.* Q. Fr. III. 4. accusator *frigidissimus.* * *tardus.* Brut. 48. lentus in dicendo et paene *frigidus.* * ad Div. X. 16. *frigidae* et inconstantes literae Lepidi: h. e. *ex quibus dubiae fidei esse hominem intelligebatur, in neutram partem satis luculenter et fortiter scriptae.*

FRIGUS. *otium a rebus publicis, cum nihil agitur in republ., nihil proficitur.* ad Div. VIII. 6. nos hic *frigore* frigescimus. Q. Fr. II. 12. tantum fuit *frigus* in Senatu, ut populi convicio Appius coactus sit, nos dimittere. *ibid. extr.* reliqua singulorum dierum scribemus ad te, -- quamquam ejusmodi *frigus* impendebat, etc.

FRONS. Rabir. Post. 2. verissima *frons, opponitur* ei, quae mentitur, *ut ait* ad Quint. Fr. I. 1. §. 11. Att. I. 1. puto te risisse, aut ingemuisse, ut *frontem* ferias. ad Div. IX. 10. adeone mihi excussam severitatem putas, ut ne in foro quidem reliquiae pristinae *frontis* appareant. Att. V. 10. haec fero *fronte* et vultu bellissime, sed angor intimis sensibus. 14. Pompejus fremit, -- sed utrum *fronte* an mente, dubitatur. Planc. 6. si populo grata est tabella (comitialis), quae *frontes* aperit hominum, mentes tegit.

FRONTONES. *homines magna fronte.* Nat. D. I. 29.

FRUCTUS. *reditus praediorum et agrorum.* Catil. II. 8. Certare cum usuris *fructibus* praediorum. *conf.* Flacc. 37. Q. Fr. I. 1. Verr. III. 87. *fructu* suo, i. e. *reditibus ex agris et eorum cultura.* * *voluptas, suavitas.* Agr. II. 2. animi mei *fructum* etc. Har. R. 1. capere *fructum.* Divin. II. 9. omnem *fructum* superioris vitae perdidisset.

FRUGALITAS. Tusc. III. 8. *quid sit, et quam late pateat?* Dejot. 9. *frugalitatem*, id est, modestiam et temperantiam, virtutem maximam judico.

FRUGI. Tuscul. III. 8. *homo frugi, qui dicatur? ibid.* IV. 16. homo *frugi* omnia recte facit.

FRUGES industriae. Coel. 31. *qui usitatius* fructus *dicuntur.*

FRUMENTARIUS. *int. mercator.* Offic. III. 13.

FRUMENTUM. *de frumento decumano, aestimato, emto, in cellam, v. Argum. Or. III. in Verrem.* Pis. 35. frumentum *honorarium, est frumentum in cellam.*

FRUOR. Tusc. III. 16. frui officio, *pro* fungi. *Sed Davisius reposuit:* fungi. *Vulgatum defendunt Wopkens Lect. Tull. I. 14. et Buherius ad h. l.* * Brut. 97. te tua virtute *frui* cupimus: h. e. *digna virtutis praemia capere.*

FUCATUS. *corruptus rebus adscititiis et alienis.* Muren. 12. *de jurisprudentia:* iisdem ineptiis *fucata* sunt omnia.

FUCOSUS. Rab. Post. 14. fallaces et *fucosae* merces; *quae sc.*

Sic Nat. D. II. 56. tractus toto corpore *fusus* esse *dicitur*.

G.

GALLICAE. Phil. II. 30. *sunt calcei, quae imas tantum plantas tegunt, ut crepidae et soleae. v. Graev. ad h. l.*

GALLINARIUS. *qui gallinas curat.* Acad. IV. 26. quoniam *gallinarium* invenisti Deliacum, qui ova cognosceret. *Ap. Varr. R. R. III.* 9. 7. *est* gallinarius curator.

GAUDIUM. *v. Laetitia.*

GEMINUS. *similis.* Partit. 7. memoria est *gemina* literaturae.

GENEALOGI. Nat. D. III. 7. Dii, qui a *genealogis* antiquis nominantur. Genealogi *dicuntur, qui Deorum generationes scripserunt, ut Hesiodus et alii. Sed vid. not.*

GENERATIM, *secundum genera rerum, hominum.* Verr. II. 55. ista *generatim* homines habent, ut aratores, ut mercatores, etc. *ibid.* 69. universa provincia, *generatim*que singulis ejus partibus. Or. I. 4. *generatim* componere, h. e. *rebus ad certa genera revocatis.*

GENERALITER. Inv. I. 26. tempus *generaliter* definire difficile est.

GENERATUS. *factus et elaboratus.* Div. I. 12. species *generata* Nattae.

GENIALIS. Cluent. 5. lectus *genialis*: i. e. *nuptialis. v. Lips. Elect. I.* 16.

GENICULATUS. Cato 15. culmus *geniculatus*: h. e. *qui nodos habet.* Genicula *enim sunt nodi caulium et culmorum, ut ad h. l. docuit Graevius, et e rusticis notum est.*

GENO. *pro* gigno. Or. II. 32. *genitur.*

GENS. *quid Romae fuerit, intelligitur ex hoc loco:* Or. I. 39. cum Marcelli ab liberti filio *stirpe*, Claudii patricii ejusdem nominis hereditatem *gente* ad se rediisse dicerent: nonne in ea causa fuit oratoribus de toto *stirpis* ac *gentilitatis* jure dicendum. *Scilicet, gens est communis diversis stirpibus s. familiis. Sic gens Claudia comprehendit diversas familias patricias et plebejas, Appios, Marcellos, etc.* Stirps *autem s.* familia *est pars gentis. Ceterum* gens *et* familia *saepe permutantur. cf. Gentilis. Sigon. ad Liv. IV.* 1. * ad Div. IX. 21. patricii minorum *gentium*: h. e. *earum, quas Tarquinius Priscus in Senatum legit; majores autem gentes sunt, quae a Romulo lectae sunt. Liv. I.* 35. *Hinc ad alia transfertur loquendi ratio, ut minorum gentium dicuntur* inferiores. Acad. IV. 41. Cleanthes quasi *minorum gentium* Stoicus. Tuscul. I. 13. Dii *minorum gentium.*

GENTILIS. Top. 6. *gentiles* sunt, qui eodem inter se sunt nomine, ab ingenuis oriundi, quorum majorum nemo servitutem servivit, qui capite non sunt deminuti. *Sic* Brut. 28. M. Pennus Bruti gentilis *dicitur, quia uterque e Juniis.* Tusc. I. 16. *Ciceronis* gentilis *dicitur* Servius Tullius, *ob commune Tullii nomen.*

GENTILITAS. Or. I. 39. *vid. Gens, et Sigon. J. A. C. R. I.* 7.

GENUINUS. Nat. D. II. 54. dentes intimi, qui *genuini* vocantur.

GENUS. *pro* genu *in Arateis* 399. dextrum *genus.* cf. 403. 45. 46. In v. 45. quae *genus* ad Nixi *etc. Vossius intelligebat genitivum, de Anal. c.* 17. *p.* 759.

GERMANUS. *verus.* Brut. 86. *germana* ironia. Leg. II. 1. *germana* patria. Att. IV. 5. asinus *germanus.* Or. II. 38. *germani* artis magistri. * *germani* fratres. Verr. I. 49. *sunt eadem matre nati, non etiam patre, ut pulcre ostendit Wesselingius V. C. Obs. I.* 13.

GERMANITAS. Haruſp. R. 20. *germanitatis* stupra, i. e. *cum germana sorore.*

GERO. ad Div. IV. 5. *gerere* aetatem. *ubi v. Graev. et Burm. ad Ovid. Met. II.* 497. * Inv. II. 9. prae se *gerere.* alias *ferre.*

GRAM-

GRAMMATICA. Orat. I. 42. *quid sit, quae objecta habeat?*
GRAMMATICI. Div. I. 18. *grammatici*, interpretes poëtarum.
GRASSATOR. Fat. 15. *genus latronum, quod in urbe vicos obsidebat, et obvios injuriae opportunos verberabat, spoliabat, et morte territabat; de quo Torrent. et Casaub. ad Sueton. Aug.* 32. *Budaeus ad Pand. p.* 342.
GRATIA. Att. V. 20. erat nostrum nomen in *gratia*. Manil. 24. aliquam *bonam gratiam* sibi quaerere. Muren. 20. provincia Murenae multas *bonas gratias* attulit. *ubi vid. Graev.* Sull. 16. *gratiam* referre, *pro, ulcisci. v. Graev. it. ad* Or. ad Quir. p. Red. 9. ad Div. I. 1. *gratiam* nostram extinguit hominum suspicio, h. e. *nihil efficere, quamquam gratiosus apud homines, possum; quia suspicantur, etc.* Verr. III. 82. in beneficii *gratiae*que loco ponere. * *Elegans est haec forma*: ponere aliquem in gratia *vel* gratiam, *ut* Att. V. 3. 11. VI. 1. *etc. quae significat, efficere aliquem apud alterum gratiosum, commemorando ejus in ipsum amore, studio, etc. v. Gronov. ad Liv. XLIV.* 14. * *esse* cum aliquo in *gratia*, ad Div. I. 9.
GRATUITUS. Q. Fr. II. 15. Comitia *gratuita*, i. e. *in quibus nulla largitio versata est.*
GRATULATIO. *jungitur laetitiae.* Verr. IV. 34. summa cum *gratulatione* civium et laetitia repositur statua. Flacc. 39. quanta laetitia - - - quanta *gratulatio*. * Muren. 41. in sua *gratulatione*, i. e. *cum Consul designatus esset.* * *dies festus, quo Diis gratiae aguntur pro re laeta.* ad Div. XI. 18. hac tam recenti *gratulatione*, *quam* Diis ad omnia templa *fecimus.* * Catil. IV. 10. *gratulatio* reip. conservatae. ad Div. V. 7. quarum rerum *gratulatio*.
GRATULATOR. Fin. II. 33. *Sed v. not.*
GRATUS. ad Div. III. 8. *grati* in te bene merito.

GRAVIDATUS. Nat. D. II. 33. *gravidata* seminibus terra.
GRAVIS. *qui oratione gravi, magnifica utitur.* Or. III. 45. *graves* simus. * Sen. p. R. 6. *graves* oculi, *sunt eorum, qui nondum edormivere crapulam.* * *magnam vim habens.* ad Div. XIII. 29. quod per se est *grave*. ibid. X. 12. literae *graves*. * *quem homines verentur.* Agr. II. 17. *grave* est nomen imperii. * *magnanimus.* Arch. 7. excellenti animo et virtute homines - - moderati et *graves*. * Verr. II. 6. graves civitates, *sunt illustres, et propterea magnam auctoritatem ac fidem obtinentes. Sic de civitate Romana est* Vatin. 13. * *passive.* Agr. II. 26. succumbenti jam, oppresso, Sullanis oneribus *gravi*. * *sonus humillimus: il basso: opponitur acutissimo.* Or. III. 61. I. 59.
GRAVITAS. Att. XI. 22. *gravitas* coeli, *est pestilentia aëris.* * Fin. IV. 12. *gravitas* membrorum, *est debilitas et dolor; ubi vid. Davis. Similiter dixit in* Tusc. III. 1. *gravitas* et dolor corporis: *ubi frustra Bentlejus malebat* pravitas, *ut bene judicat Schultens ad Proverb. Salom. c.* 25. *Porro* Acad. II. 17. est gravitas sensus, i. e. *hebetudo, imbecillitas.* Or. III. 11. *gravitas* linguae, *est sonus vocis paullo agrestior et rusticanus. Pearcius praeter rem legi vult* pravitas. *Nam* pravitas *latius patet* gravitate. Gravitas *in deteriorem partem de multis rebus dicitur, ut vidimus. Aliud est* gravitas orationis, *quae semper in laude est, aliud* gravitas linguae. *Sic* gravitas vultus *in laude*, gravitas oris *est vitium animae.* * *severitas.* in Caecil. 3. *gravitas* judiciorum. * *magnificentia, dignitas.* ad Div. X. 12. *gravitas* sententiarum, etc. * *magnitudo.* Agr. II. 32. *gravitatem* imperii ac nomen sustinet. * *constantia, aequabilitas in vivendo.* Offic. I. 21. *Or. I. 13. *gravitas* sermonis *opponitur* tenuitati. Or. 31. cum orator *gravitatis* locis utitur.

H.

haberem Dolabellam, i. e. *cum apud me esset.*

HABILIS. Orat. I. 54. calcei *habiles.*

HABITARE. Mur. 9. *habitare* in foro. Or. I. 62. *habitare* in subselliis. *Utrumque de iis, qui crebro causas agunt. At* Or. II. 38. qui *habitarunt* in hac una arte tractanda, *sunt, qui ei se totos dediderant. ibid.* 72. *habitare* in re, *dicitur etiam orator, cum loco alicui immoratur augendi causa.* Planc. 27. *habitare* in oculis populi: h. e. *semper in urbe in foro, in concionibus esse, assiduitatem Cicero vocat.*

HABITUS. Or. III. 52. *habitus* orationis, *dicitur de triplici illo genere dicendi.* Arch. 7. naturae ipsius *habitu* prope divino: i. e. *indole.* Brut. 91. *habitus* corporis, *est species et figura. v. Burm. ad Sueton. Caes.* 44. Div. II. 23. *habitu* extorum et colore declarari futura.

HACTENUS. *in tantum, eatenus.* Nat. D. I. 10. nunc *hactenus* admiror eorum tarditatem. Div. I. 8. qui *hactenus* aliquid egit, ut etc.

HAERERE. *versari diligenter, perpetuo in re aliqua.* Or. I. 38. *oratores dicuntur* haerere in jure. Att. XIII. 4. *haerere* in libris. Or. 40. *haerere* in eadem sententia, *de oratore, cum rem auget.* Verr. V. 64. hic teneo, hic *haereo*, hoc sum contentus. Phil. XIII. 3. *haerebunt* in oculis nostris. ad Div. VI. 5. non posse te diu *haerere* in tam acerba injuria. * haerere *dicuntur faces injectae aedibus, etc. cum non sine noxa decidunt, sed incendunt: unde haec ducuntur:* Rosc. Com. 6. *haeret* peccatum huic homini. Or. II. 54. facetum dictum emissum *haerere* debet. Catil. I. 6. quod dedecus non *haeret* infamiae tuae. *Graevius cum Grutero malebat*, inhaeret famae tuae. *De* famae tuae *non intercesserim;* inhaeret *non opus videtur.* * Mil. 21. *haesit* in iis poenis, quas etc. i. e. *incidit, velut piscis in rete, subiit*, etc.

HAESITARE. *rudem esse.* Or. I. 10. *haesitare* in majorum institutis.

HALLUCINARI. *effundere temere aliquid, non admodum accurate loqui.* Q. Fr. II. 11. epistolae debeat interdum *hallucinari.* Nat. D. I. 26. ista a vobis tamquam dictata redduntur, *quae* Epicurus oscitans *hallucinatus* est.

HARA. *stabulum porcorum.* Pis. 16. Epicure, ex *hara* producte.

HASTA. Verrin. IV. 56. *hastae* gramineae. *v. Gramineus.* * *auctio publica, quia hasta signum auctionis publicae: quamquam est, qui etiam in privatis hastam positam putet. v. Dukerus ad Flor. p.* 346. Phil. VIII. 3. *hasta* Caesaris. conf. Off. II. 8. ad Div. XV. 17. *hasta* refrixit. * *argumenta oratoris.* Top. 17. JCti patronis ad eorum prudentiam confugientibus *hastas* ministrant. * Mur. 21. *hastam* abjicere. *De hasta* amentata *vid. Amentatus.*

HASTATUS. *est genus militum, quod in acie prima constituebatur, ut in media principes, in ultima Triarii.* Div. I. 35. signifer primi *hastati*: h. e. *primae centuriae hastatorum. vid. Lipsius Mil. II. II.* 8.

HAUD. *teneant tirones vim formulae:* haud scio an; *quae, cum dubitationem habere videatur, tamen simpliciter affirmat.* Fin. V. 3. Aristoteles, quem, excepto Platone, *haud scio an* recte dixerim principem philosophorum. ad Q. Fr. I. 1. §. 10. ut tibi tanti honores haberentur, quanti *haud scio an* nemini, etc. *Illustrarunt hac dicendi genus multi laudati Duker. ad Florum III.* 12. *et Drakenb. ad Liv. XXXVII.* 54.

HAVEO. *aveo.* Att. V. 20. *haveo* scire.

HAURIO. *percipio, fero.* Coel. 24. hunc *hausi* dolorem. Dom. 1. *haurire* me unum pro omnibus calamitatem indignissimam. conf. Tusc. I. 35. *extr.* quantas et quam inace-

dividendum: v. Ciere: *hinc* herctum ciere *pro dividere dictum. Similiter* movere *est pro accipere:* a Caecilio nummum *movere* non possum. *vid. in Movere. Ut numus accipi non potest, aut dari, nisi moveatur: sic herctum non potest dividi, nisi moveatur seu cieatur. Viri docti, quos dixi, conjiciunt, veteres JCtos dixisse:* familiam, herctum ciscere, *ac pro eo dictum deinde:* familiam herciscere.

HERCTUM. *v. Hercisco, et Citus.*

HERE. *pro* heri. Att. X. 13. *in ed. Rom. ubi v. Malasp. ibid.* XV. 1. conf. *Quintil. I. 7. Vossii Etymol. in Heri.*

HERES. Verr. I. 43. *f. heres secundum* filiam institutus, *ut, sc. ea demum sine heredibus mortua, heres sit bonorum, qui dicitur* heres secundus. Cluent. 11. Top. 4. Verr. I. 43. ad Div. XIII. 61.

HEREDITAS. Flacc. 34. *hereditas* lege ab eo *venit.* cf. Verr. I. 10. etc. *unde hereditate accepta pecunia* adventitia *dicitur.*

HERMATHENAE. Att. I. 3. *Statuae ex Mercurio et Minerva.*

HERMERACLAE. Att. I. 10. *Statuae e Mercurio et Hercule.*

HEROUS. Orat. III. 47. pes *herous, qui in heroico carmine adhibetur, anapaestus, dactylus, spondeus.*

HIARE. Verr. II. 54. *hians* avaritia. * *elisionem vocalis literae negligere.* Or. 45. poëtae, qui, ut versus facerent, saepe *hiabant*, ut Naevius.

HIATUS. *neglecta elisio.* Or. 23. habet ille tamquam *hiatus* concursu vocalium molle quiddam.

HIBERNUS. Att. IV. *ult. hibernam legionem* eligendi optio delata. Legio hiberna *est, quae in hibernis est. Eadem forma usus est Sueton. in Cajo, c. 8. ubi vid. Gronov.*

HIC. *praesens, qui est nunc, hoc tempore.* Or. I. 1. *hi mores.* Verr. II. 3. ad illam veterem disciplinam, non ad *hanc*, quae nunc increbuit. *ibid.* III. 90. *haec* licentia. Q. Fr. I. 1. praesertim cum *hi* mores ad ambitionem incubuerint. * *pro* ille: Rosc. Com. 2. quid est, quod negligenter scribamus *adversaria?* quid est, quod diligenter conficiamus *tabulas?* quia *haec* sunt menstrua, *illae* sunt aeternae: etc. *v. Gronov. Obs. III.* 16. *Sanct. Minerv. II.* 9. *et ibi Perizon.*

HIR. Fin. II. 8. *vola manus, qua utuntur interdum, qui furtim vinum gustant, cum siphon aut aliud instrumentum non est ad manum, ut vidit Scaliger.*

HIRUDO. *sanguisuga.* Att. I. 13. plebs *hirudo* aerarii. *Forma loquendi ducta est e Plauti Epidic. II.* 2. 4.

HISTORIA. ad Att. II. 8. *historia* dignum, i. e. *cognitu dignum,* sic Graeci *ἱστορίαν* dicunt.

HISTORICUS. Muren. 7. homines literati et *historici.* Or. 36. *historicus* sermo, *quotidiano distinguitur.*

HIULCUS. Or. III. 43. *hiulcus* concursus verborum. *ibid.* 44. voces *hiulcae. v. Hiatus.*

HOMO. *pro bonis hominis.* Rosc. Am. 8. *hominis* studiosissimi nobilitatis manceps fit Chrysogonus: i. e. *bonorum ejus manceps, sector, fit. Sic homines* vendi, venales pendere *dicuntur, pro bonis eorum.* * Tusc. III. 32. eum *nihil hominis* esse. Q. Fr. II. 11. virum te putabo, *hominem* non putabo. Or. II. 10. nox te expolivit, *hominem*que reddidit. * homines *de urbe et vita urbana dicuntur.* Offic. III. 31. filium *ab hominibus* relegasset, et ruri habitare jussisset. *cf. Horat. Sat. II.* 6. 92. * *cum subst. ut* homo histrio, Or. II. 46. * ad Att. IV. 15. si vis *homo* esse: i. e. *humanitatem sequi, et ostendere, te sensus humanos habere.*

HOMULUS. *homuncio.* Pis. 25. hic *homulus* ex argilla et luto fictus Epicureus.

HO-

HORROR. *frigus febrile.* Att. XII. 6. fine *horrore* eft. *v. Duker. ad Flor. p.* 300.

HORTOR. Att. VII. 14. *pacem* quidem *hortari* non defino: *ubi tamen quidam libri habent* ad pacem. *v. Graev.* Fragm. Cornel. I. *legem* dedit, an tulit, an rogavit, an *hortatus* eft. *De hac forma egit Gronov. ad Statium et ad Tacit. A. XI.* 3.

HOSTIA. Agr. II. 34. *hoftiae* majores. Leg. II. 21. *hoftia* maxima parentare.

HOSTIS. Off. I. 12. *qui olim dictus? fcil. peregrinus.*

HUMANE. *moderate.* Tufc. II. 27. *humane* ferre aliquid. ad Div. VIII. 10. de provinciis non *humane* loquitur. * *hilare, feftive.* Tufc. III. 27. aliquid fecit *humanius,* aut dixit hilarius. ad Div. XVI. 21. Cratippus fublata feveritate philofophiae *humaniffime* nobifcum jocatur. *Broukhufius fic dictum putabat, ac fi fcripfiffet:* faepius *humane (h. e. verbis communibus et vulgaribus)* quam *philofophice. v. Burm. ad Petron.* 100. *male.* humane *opponitur* feveritati, *quae folet effe philofophorum.*

HUMANITAS. *varie dicitur apud Ciceronem. Primum pro natura ipfa humana.* Rofc. Am. 22. magna eft vis *humanitatis.* Orat. I. 22. Omnem vim *humanitatis* tenere, caufasque eas, quibus mentes aut incitantur, aut reflectuntur. * *hinc* humanitas *dicitur de omnibus rebus, quae hominibus funt attributae natura, de ingenio, de propenfionibus, fenfibus, et omnibus, quae in homines, qua homines funt, cadunt. Itaque* 1) *dicitur de defiderio et amore noftrorum.* Att. IV. 15. *humanitatem* tuam amoremque in tuos reditus celeritas declarabit. 2) *de ftudio valetudinis.* ad Div. XVI. 11. fac, quod *humanitatis* tuae eft, ut nullam aliam rem cures, nifi ut valeas. 3) *de fenfu doloris, laetitiae, etc. in rebus laetis et triftibus.* Rofc. A. 53. fenfum *humanitatis* amittimus. Lael. 13. *humanitas* ex animo extirpata. Tufc. IV. 14. habet *humanitatis* fpeciem mifericordia, metus. Or. 40. *humanitatis* mollitudo. Att. XIII. 2. *humanitatem* omnem exuere. Rofc. A. 16. natura tibi dedit, ut *humanitatis* non parum haberes. 4) *de ftudio exhilarandi fe, ubi in otio fis, aut locus patitur.* Or. I. 8. quid in otio tam *humanitatis* proprium, quam facetus fermo? * *Porro, quia* 1) *literarum folus homo capax eft,* 2) *humanam naturam, h. e. ingenium, mentem, animum, moresque literae expoliunt, ut tamquam magis homines fimus, et eo latius a brutis fejungamur, unde* Fin. V. 19. *animi cultus* humanitatis cibus *appellatur.* 3) *homo natura ducitur fciendi cupiditate, eumque adeo* 4) *vel maxime decent, propterea ftudia literarum appellantur nomine humanitatis.* Or. I. 16. omnes *humanitatis* partes. *ibid.* 9. omne genus *humanitatis. ibid.* II. 27. politior *humanitas. ibid.* 10. inops *humanitatis.* cf. Muren. 9. Arch. 1. *ubi v. Pafferat. ibid.* 2. etc. Or. I. 61. Q. Fr. I. 1. *Studiis humanitatis autem contineri omnes artes liberales, vel inprimis Philofophiam, item Mathefin; cum loci, quos hic pofuimus, demonftrant, tum a nobis demonftratum eft in prolufione:* De finibus humaniorum ftudiorum regundis, *a.* 1738. *edita.* * *Sed quemadmodum homini proprium eft fcire, ita etiam ei quaedam officia propria funt, quae adeo praeftare aliis decet, et quia ipfe homo eft, et quia hi, quibus ea praeftat, homines funt, adeoque naturae quodam vinculo cum eo juncti. In quo obfervandum eft, Latinos tres habere gradus in iis rebus, quas aliis debemus, ut funt tres gradus conjunctionis inter homines. Primus gradus eft ipfius naturalis conjunctionis, quae omnes homines amplectitur: huic eft proprium vocabulum* humanitatis. *Alter gradus eft ejus conjunctionis arbitra-*

deratus. ad Div. X. 24. moderatiſſimi atque *humaniſſimi* ſenſus fuit. * *urbanus*, *lepidus*. Fin. II. 31. homo bellus et *humanus*. **acutus, ſive etiam curioſus, quia hominibus hoc innatum eſt, ut velint ſcire, inprimis ea, quae occultantur.* Verr. V. 28. Syracuſani homines, periti et *humani*, qui non modo ea, quae perſpicua eſſent, videre, verum etiam occulta ſuſpicari poſſent; habebant rationem quotidie piratarum, qui ſecuri ferirentur, quam multos eſſe oporteret, conjiciebant. **humana et res humanae dicuntur, quae hominibus propria ſunt, iis accidere poſſunt, divitiae, honores, morbi, pericula, paupertas, mors*, etc. Offic. I. 4. *humanarum rerum* contemtio. Leg. II. 17. quae fateor *humana* eſſe. Lael. 5. amicitiam omnibus *rebus humanis* antepouatis. cf. Fin. II. 41. V. 25. ad Div. V. 12. VI. 1. Att. XV. 20. Tuſc. III. 24. etc. Or. I. 18. res humanae *dicuntur virtus et vitium*. Fin. II. 12. ſcientia *rerum* divinarum et *humanarum*. *v. Divinus.* * Or. 34. humana *dicuntur de jure civili et hiſtoria.* * *humanum jus. v. Jus.*

HUMATUS. Leg. II. 22. et quod communiter nunc in omnibus ſepultis eſt, ut *humati* dicantur, id proprium tum erat in iis, quos humus injecta contegeret. *Hunc locum miror neminem vidiſſe ex viris doctis, qui in Nepotem ſcripſere, qui Eumen.* 13. *extr.* humare *dixit pro* ſepelire, cremare.

HUMILIS. *ſupplex.* Inv. I. 56. *humilis* oratio. * *inferior*, *deterior*. Inv. I. 4. *humilior* multis rebus eſt homo beſtiis.

HUMILITAS. *de homine inopi, neque gratia neque pecunia potente.* Quint. 1. nihil eſt quod *humilitatem* cujusquam gravitas et virtus judicis conſoletur. * *opponitur magno animo, cum aliis ſupplicamus, et indigna nobis facimus.* Inv. I. 56. nam ſaepe virtus et magnificentia · · plus proficit, quam *humilitas* et obſecratio. Or. I. 53. haec Rutilius valde vituperabat, et huic *humilitati* dicebat vel exſilium fuiſſe, vel mortem anteponendam.

HYDRAULUS. Tuſc. III. 18. *hydrauli* ut audiat voces potius, quam Platonis. Hydraulus *fuit inſtrumentum muſicum, ſimile huic noſtro, quod inflatum ſpiritu ſonos edit. Nam quod in hoc noſtro ſpiritus, id in illo aqua efficiebat. De eo eſt egregia disputatiuncula in Chreſtomathia Pliniana Gesneri p.* 404. *ſq. cf. Burm. ad Petron. c.* 36. *E veteribus lege Vitruvium X.* 13. *Claudian. de Conſul. Mallii Theod. v.* 484. *ſeqq. Anthol. I.* 16. etc. *Ceterum neſcio, quomodo in animum induxerit Buherius, credere,* hydraulam *tantum de inſtrumento dici, non* hydraulum: *eum* hydraulus *paſſim occurrat, v. c. Plin. H. N. IX.* 8. hydraula *tantum apud Vitruv. X.* 10. *quem locum tamen Salmaſius ad Solinum p.* 416. *poſt alios vitioſum judicat.* *μόναυλος, μόναυλον, μοναύλιον, de inſtrumento dicitur: terminatio* a *et* es *in hujusmodi verbis non eſt inſtrumenti, ſed inflantis, ut in* pythaules, pythaula, choraules, choraula, etc. *Et ſic* hydraulas *dixit Capella: item Sueton. Ner.* 54. *ubi tamen eſt varia lectio* hydraulus. *v. Savaronem ad Sidon. Ep. I.* 2. *p.* 19. *ubi de hoc inſtrumento agit. Ceterum, quia Victorius reperit in quibusdam Codd.* hydrauleos, *et in aliis graece ſcriptum fuit hoc verbum, ut docet Buherius; non intercedam, quo minus* hydraulis *verbum Ciceronianum putetur, quando etiam Graeci* ὑδραυλις *habent.*

HYPODIDASCALUS. *magiſter ſecundarius.* ad Div. IX. 18.

HYPOMNEMA. ad Div. XIV. 21. multum temporis mihi eripitur in exſcribendis *hypomnematis*: h. e. *praeceptis et dictatis magiſtrorum.*

aliter puto, nempe, ut ad Div. II. 15. in qua tu te non magnopere *jactas*: h. e. *nihil magnopere agis, quiescis.* * *Est adeo pro* placere. Brut. 66. non ita diu *jactare* se potuit. etc. * *Est etiam actionis vitium, quod scil. proprium est fere iis, qui se venditant, aut sibi in aliqua orationis parte nimis placent.* Brut. 60. nisi se suo more *jactavisset*, hodie te istic muscae comedissent. Verr. III. 19. *jactabis* ceruiculam; *de Hortensio.* * *commovere se.* Tusc. II. 19. his tu praesentibus gemere, et *te jactare* non audebis. * Tusc. IV. 10. *jactantibus* se opinionibus inconstanter et turbide. * Jactari *dicuntur, qui aut in turba aliqua ab uno loco in alium truduntur, ut consistere non possint;* Planc. 7. *jactor* in turba, Verr. I. 26. *jactatur* domi suae: *aut a maritima tempestate deprehensi sunt;* Rosc. A. 26. *jactantur* fluctibus. *hinc est, quacunque ratione vexari.* Planc. 23. inique se a tuis *jactatum.* Quint. 2. *jactata* et agitata aequitas. in Caecil. 14. te vero quam sit omni ratione *jactaturus.* Planc. 4. nostrum est, qui in hac tempestate populi *jactemur* ac fluctibus. Att. XI. 16. si recipior ab his - - sin *jactor.* * Offic. III. 20. *jactabatur* numus sic, ut nemo posset scire, quid haberet: h. e. *pretium ejus varium erat, modo majus, modo minus.* * *agitare aliquid, saepe commemorare.* Cluent. 47. *jactare* rem in concione. * *de sermonibus disseminatis.* Catil. IV. 7. *jactantur* voces. * *saepe, multum in re aliqua versari.* Or. I. 38. *jactare* se in causis centumviralibus. * *minari, denunciare sermonibus.* ad Div. VIII. 6. Legem viariam alimentariamque *jactavit.* Sext. 23. terrorem suum falso *jactare.* Quint. 14. minae *jactentur.*

JACTATIO. *vitium animi ex arrogantia et fastu.* Tusc. IV. 9. *jactatio* est voluptas gestiens et se efferens insolentius. * jactatio *est etiam studium captandae gratiae, venditandi se alicui.* Har. R. 20. hic primus aditus ad popularem *jactationem.* Cluent. 35. Prov. C. 16. *jactatio* popularis. Or. 3. *jactationem* habuit in populo eloquentia. * *de nave in tempestate.* Muren. 2. e magna *jactatione* terram videre. *v. Jactare.*

JACTATUS. Verr. III. 6. te jam Praetore *jactatum (sc. sermonibus)* crimen. Cluent. 32. *jactata* res *(int. in concione).* Quint. 2. agitata et *jactata* aequitas. Or. I. 16. *jactatus* in opere gladiatorio. Mur. 12. vulgata atque in manibus *jactata.* *v. Jactare.*

JACTURA. *pecunia, inprimis magna, largitione, mercede, aut alia ratione consumta.* Coel. 16. nulli sumtus, nulla *jactura,* nulla versura. Att. VI. 1. exhausta sumtibus et *jacturis* provincia. Manil. 23. quibus *jacturis* homines in provincias proficiscantur. Cluent. 8. ipsum Aurium, non magna *jactura* facta tollendum interficiendumque curavit. cf. Mil. 27. Fin. II. 24. *Gron. de Sest. p.* 284. * Att. XVI. 2. cum tanta *a* nobis *facta sit jactura* juris. ad Div. IV. 5. *in* unius mulierculae animula *jactura facta est.*

JAM. *in transitionibus dicitur pro deinde; sed est interdum statim in principio.* ad Div. IV. 5. V. 2. *Jam* illud etc. Manil. 11. *jam* vero virtuti Cn. Pompeji quae par inveniri potest oratio. * *pleonastice cum* nunc. Att. I. 6. Hermae tui - - *jam* nunc admodum me delectant. * *distinguitur etiam a* nunc, *et est* paullo minus, *i. e.* mox. Or. 63. *jam* videbimus: *nunc* - - dicendum est.

JANI. transitiones perviae Nat. D. II. 27. *de quibus vid. Interpr. ad Sueton. Aug.* 31. * *Est etiam vicus Jani nomine dictus.* Off. II. 25. boni viri, qui ad *Janum medium* sedent: *qui sunt foeneratores. v. Manut.*

JANUA. *dicitur de foribus profanis.* Nat. D. II. 27.

ICERE. Pison. 12. foedus, quod *icerus.* Balb. 16. *icisse* foedus.

IL-

ILLIDERE. Har. R. 25. *illiſa* ſerpens morietur.

ILLIGARE. *exprimere*. Orat. III. 44. *illigare* ſententiam verbis. * *immiſcere, adhibere*. Or. 27. in quo omnes *illigantur* lepores. Acad. IV. 2. qui ſermonibus ejusmodi nolint perſonas tam graves *illigari*. * *de vaſis caelatis eſt hoc verbum* Verr. IV. 42. *illigare* ſigilla poculis. *Sic de gemmis Graeci: λίθοι ἐνδεδεμένοι χρυσίῳ*. * *obligare*. Phil. XIII. 4. multis pignoribus M. Lepidum resp. *illigatum* tenet. *Imitatus eſt Tacitus A. XII. 25.* * *conſtringere*. Or. II. 14. *illigatus* liber anguſtis disputationibus. * *Elegans eſt et hoc:* Tuſcul. I. 25. motus ſtellarum in ſphaeram *illigavit*.

ILLIM. *pro* illinc. Att. VII. 13. *ubi lege P. Victorium*.

ILLIQUEFACTUS. Tuſc. IV. 9. quae ſunt omnes ad perfundendum animum tamquam *illiquefactae* voluptates.

ILLUDERE. *contemnere*. Or. II. 3. quod merito *illudi poſſit*.

ILLUSIO. *εἰρωνεία, urbanitas*. Or. III. 53.

ILLUMINARE. *ornare*. Orat. III. 31. *illuminare* verba, *ſc. tropis*. ibid. 6. *illuminare* orationem. Brut. 37. *illuminare* ſententias, *ſc. figuris*.

ILLUMINATE dicere, Or. III. 14. i. e. *ornate*.

ILLUMINATUS. Brut. 58. *extr*. O! generoſam ſtirpem, et tamquam in unam arborem plura genera, ſic in iſtam domum multorum inſitam atque *illuminatam* ſapientiam.

ILLUSTRARE. *aperire*. Catil. I. 3. ſi *illuſtrantur*, ſi erumpunt omnia. *cf*. III. 1. * *ornare*. Div. II. 1. locus, qui totam philoſophiam maxime *illuſtrat*. * *explicare*. Or. II. 33. ut, quae ſint in jure, vel apte deſcribere vel ornate *illuſtrare* poſſit. Orat. I. 23. generibus *illuſtrata*. Acad. I. 2. *illuſtrare* philoſophiam latinis literis. * ad Div. II. 6. nullam gratiam eſſe tantam, quam non vel capere animus in accipiendo, vel in remunerando cumulandoque *illuſtrare* poſſit: i. e. *illuſtrem reddere et celebrem*.

ILLUSTRIS. ad Div. I. 9. tibi multo notior atque *illuſtrior* meus in te animus eſſet.

ILLUSTRIUS. *adverb*. ad Div. I. 10.

IM. *antique, pro eum*. Leg. II. 24. *im* cum illo ſepelire etc.

IMAGO. *opponitur rei ipſi, ut nomen*. Rab. Poſt. 15. umbra et *imago* equitis R. * *de echo*. Tuſc. III. 2. *imago* vocis. * *εἴδωλα Epicuri. (v. Ind. Gr.)* Div. II. 67. Nat. D. I. 12. Fin. I. 6. * Verr. V. 14. *jus imaginis* ad memoriam poſteritatemque prodendae. *Hoc jus dabat aedilitas curulis, et ceteri magiſtratus majores. Itaque imagines ſunt ſigna nobilitatis. Nobiles enim ſunt, quorum majores magiſtratus majores geſſere. vid. Nobilis.* Agr. II. 1. *imagines* familiae ſuae. Planc. 7. qui *imaginibus* ducuntur. Sext. 8. *imaginis* ornandae cauſa: imago ornatur *titulis magiſtratuum, triumphorum*, etc. *v. Plin. XXXV*. 1. *Lipſ. Elect. II*. 29. *Sigon. Ant. J. C. II*. 20. *Budaeus ad Pand. p. m*. 52. *ſq*.

IMBECILLITAS. Nat. D. I. 44. *extr*. omnis in *imbecillitate* eſt gratia et caritas: h. e. *in natura imperfecta, ſignum eſt naturae imperfectae, ut eſt humana*. * Tuſcul. II. 6. imbecillitas *tribuitur philoſophis, qui dolorem inter mala retulere*.

IMBERBUS. Dom. 14. *Graev*. imberbis. *utrumque uſitatum*.

IMBIBERE. *conſtituere ſecum, decernere*. Quint. 6. quod ſi facere nolit, atque *imbiberit*, ejusmodi rationibus eum ad ſuas conditiones perducere.

IMBUERE. Lig. 10. ſtudiis *ſe imbuerat*.

IMBUTUS. *qui alicujus rei initium fecit: quaſi initiatus alicui rei, vitio, etc*. Phil. III. 2. *imbutus* hac crudelitate.

IMMANITAS. Fin. IV. 9. *immanitas* iſta verborum.

IMMATURITAS. *properatio in rebus ante tempus agendis.* Quint. 26. quid haec feftinatio, quid haec *immaturitas* tanta fignificat?

IMMINERE. *de cupidis.* Verr. II. 54. *imminens* avaritia. Dom. 18. *imminere* cupiditate *in* tribun. poteftatem. * *de geftu oratorum et hiftrionum.* Orat. II. 55. geftu omni *imminenti*: fc. *in eum, contra quem dicebat.* Sext. 55. in ore impuriffimi hominis *imminens* concionata eft hiftrionum caterva.

IMMINUTUS. Or. 7. *imminutum* verbum: *ut* noffe, pro noviffe.

IMMISSIO farmentorum. Cato 15. *opponitur* amputationi.

IMMITTERE. *poffeffionem dare.* Verr. I. 54. *immittes in* mea bona. * Parad. 4. jacere et *immittere* injuriam in aliquem.

IMMO. *in correctionibus: au contraire.* Caecin. 7. conceffit, credo, - - *immo* calumniam ftultitiamque obtrivit. cf. Sull. 17. etc. *in augendo.* Catil. I. 1. vivit, *immo* etiam in Senatum venit.

IMMODERATUS. Or. 58. in oratione numerofa nihil eft propofitum, nifi ut ne *immoderata*, aut angufta, aut diffoluta, aut fluens fit oratio.

IMMORTALITER gaudeo, Q. Fr. III. 1.

IMMORTUUS. *plane mortuus.* Att. I. 11. *immortuae* reliquiae conjurationis. *Si fana eft lectio.*

IMMUNITUS. Caecin. 19. via *immunita.*

IMMUTATIO. Brut. 17. *immutationes* verborum. *Gr.* *τρόποι.* Or. II. 65. *de allegoria.*

IMPATIBILIS. Fin. II. 17.

IMPEDIRI. Inv. I. 11. *impediri* invidia: h. e. *in errorem induci.* Sull. 17. nullius amicitia *impediri ad* propulfanda pericula. Mur. 19. *ab* omni delectatione *impedimur* negotiis. * *cum infinitivo.* Or. I. 35. pudor impedit exquirere. Off. II. 2. quod me impediat, fequi? * Att. XIII. 47. nifi te *impedivifti*, fc. *negotiis.*

IMPELLERE. Rabir. Poft. 1. *impellere* praecipitantes. Or. II. 79. *impellere* leviter judicem.

IMPENDIO. *valde.* Att. X. 4. itaque *impendio* magis odit Senatum.

IMPENDIUM. *cumulus, auctarium, ufura.* Brut. 4. *impendiis* augere largitatem muneris. Att. VI. 1. cogito foenus et *impendium* recufare.

IMPENSUS. *magnus.* Attic. XIV. 13. vel *impenfo* pretio. *vid. Popma ad h. l.* * *valde propenfus.* Sext. 62. haec tam *impenfa* voluntas.

IMPERARE. Or. II. 7. domi nihil *imperavi*, *int. coenulae.* ad Div. IX. 25. ades ad *imperandum*: h. e. *ut tibi imperetur.*

IMPERATOR. *eft honoris nomen, quod aut a militibus, re profpere gefta, ducibus tribuitur:* ad Div. II. 10. *aut a Senatu:* Phil. XIV. 4. 5. *certo hoftium numero occifo, de quo vid. Lex. Fabr. Manut. ad Cic. ad Div. l. c. unde ab eo tempore fuo nomini adfcribebant duces, donec triumphaffent.* * Verr. IV. 57. *Imperator* Jupiter. *v. Ind. Hiftor. Jupiter.*

IMPERIOSUS. Fin. II. 32. nimis *imperiofi* philofophi. * *qui imperium tenet.* Or. 34. *imperiofi* populi.

IMPERIUM. Manil. 4. de *imperio* dimicare: *dicitur, cum bellum eft non de aliqua regionis parte, fed uter alteri pareat, ferviat.* * Verr. II. 31. *imperium* judiciorum, *de Hortenfio. v. Dominari.* * Imperii, *quod magiftratuum eft, duas formas facio. Altera eft* civilis et quafi togati; *quod eft magiftratuum urbanorum, et omnium provincialium, et alio nomine* poteftas *dicitur, habetque prehenfionem, animadverfionem, coërcitionem, in provincia etiam jus fecurium, f. ut fub Caefaribus appellatum eft, gladii, atque alia multa, quae ratio magiftratus poftulat; unde dicuntur hi magiftratus effe* in imperio. *Quinto fratri Ciceronis L. I. Ep.* 1. 6. 8. *extr.* 10. 12. 13. *etc. tribuitur* fum-

summum imperium, *cum rei militaris potestatem non habuerit. Nam ibid.* §. 7. *Asiae administrationem totam jurisdictione maxime sustineri dicit; et* §. 1. *nullum ei bellum gerendum dicit. Alterum genus est* militare, *quod habent ii, quibus potestas belli gerendi data est. Hoc imperium, qui habent, dicuntur esse* cum imperio, ad Div. I. 1. *Hujusmodi est* Verr. III. 91. infinitum *imperium* Antonii, *et imperium* Lentuli ad Div. I. 7. *etc. Hinc fit, ut interdum* imperia *et* magistratus *opponantur. De discrimine formularum* in imperio, *et* cum imperio, *v. Sigon. A. J. Pr. III.* 14. *Neque tamen id est perpetuum, ut jam vidit Gruchius, qui omnes magistratus provinciales* cum imperio *esse defendebat. Nam ad Q. Fr. I.* 1. § 10. *de Quinto:* quoniam in istis urbibus *cum* summo *imperio* et potestate versaris. *Sic etiam reperias* in imperio, *pro* cum imperio, Att. XIV. 15. *vid. Burm. ad Suet. Caes.* 25. *ubi tamen dicitur cum respectu ad provinciam. Locus clarus est* Act. I. in Verr. 13. *ubi Consul Romae dicitur esse* cum summo imperio *et potestate.* In imperio *tamen hactenus differt a* cum imperio, *ut in eo sit respectus ad honorem, sitque pro magistratu. Apud Suetonium* in imperio *non semel sic occurrit. De utroque genere imperii lege Sigon. Ant. J. Prov. L. II.* 5. 6. *III.* 5. 7. *sq. Manut. ad Cic. Ep. ad Div. I.* 1. * Verr. I. 23. *in nonnullis edd. tamquam Aldina sic legitur:* legationis nomine *cum imperio et securibus* mercator signorum tabularumque missus est *(et memoratur Verris Legati Lictor, c.* 28. *extr. et* 31.*). Graevius ad Prov. Cons.* 3. *oblitus in sua editione haec verba non esse, ibi improprie vocem* imperii *accipi dicit, pro potestate quadam extraordinaria, quam ipsi Dolabella dederat, ut tanta ejus esset ubique, quanta ipsius Praetoris auctoritas. Mihi videtur illud* cum imperio ac securibus *ex IV.* 5. *repetitum esse, ubi de Verre:* o praeclaram defensionem! *mercatorem cum imperio ac securibus* in provinciam misimus. *nisi forte Cicero invidiose et accusatorie rem augere voluit.*

IMPETRATIO. Att. XI. 22. *impetrationes* nostras nihil valere.

IMPETRARE. Div. I. 2. magna vis videtur esse in *impetrandis* consulendisque rebus. *Est verbum augurale, idemque significat, quod* impetrire, *de quo mox.* Impetrare *habent etiam Codd. Plin. H. N. II.* 52.

IMPETRIRE. Div. I. 16. avibus magnae res *impetriri* solebant. *ibid.* II. 15. qui evenit, ut qui *impetrire* velit, convenientem hostiam rebus suis ducat. *Est autem* impetrire, *auspiciis, extis, etc. consulere Deos, an, quod in manibus habemus, felicem successum sit habiturum necne: unde, quod aves admittunt, exta felicia suadent, id* impetritum *dicitur. v. Manut. ad Div. I.* 16. *et Hotomann. Obs. IV.* 3. *VI.* 11. *quem jam laudavit Davisius. E loco Ciceronis autem posteriori patet, falsum esse, quod Scaliger ad Festum putabat,* impetrire *dici tantum de auspiciis, de extis autem* litare. *Saepius tamen de auspiciis occurrit, ut Plaut. Asinar. II.* 1. 11. *Plin. H. N. II.* 53. *add. Harduin. ad Plin. XXVIII. f.* 3. *Hoc verbum non est in Nizolio.*

IMPETUS. Dejot. 2. *impetus* dicendi, *pro contentione et vi in dicendo.* * *poëtae veteres hoc verbo in periphrasi utuntur. Accius* Div. I. 22. nocturno *impetu*, *pro noctu.* Tusc. II. 8. biformato *impetu* centaurus, *pro biformatus, bicorpor. Est tamen etiam in prosa.* N. D. II. 38. *impetum* coeli moveri vertique, *pro*, coelum. *Saepe ita est apud Lucretium. v. Ind. Gifanii in h. v.*

IMPIUS. Phil. 6. *extr. impii* cives, *(e lectione Graev.) sunt, qui patriae exitio sunt.*

IMPRESSUS. ad Div. V. 20. vestigiis *impressa*. Or. II. 4. 5. motus *impressus* est in ipso oratore.

IMPRIMERE. Tusc. I. 25. *imprimi* quasi ceram animum putamus. Phil. V. 6. *imprimere* reip. dedecus.

IMPROBARE vitam. Inv. II. 10. *improbam, sceleratam demonstrare.*

IMPROBATIO. ibid. *est verbum rhetoricum eodem sensu, quo* improbare.

IMPROBITAS. *iniquitas*. Quint. 27. *improbitatem* et gratiam cum inopia et veritate contendere. **vis, quae est contra leges.* Caecin. 2. *improbitas* Aebutii. **petulantia.* Div. II. 32. *improbitas* simiae.

IMPROBUS. *qui contra leges facit.* Verr. I. 42. testamentum *improbum*. Rosc. Com. 16. improbi *sunt iniqui, petulantes, maledici.*

IMPUDENS. Verr. I. 54. *impudens* pecunia: i. e. *valde magna, quam postulare valde impudens est.*

IMPULSIO. Inv. II. 5. *impulsio* est, quae sine cogitatione per quandam affectionem animi facere aliquid hortatur, ut amor, iracundia, etc.

IMPUNITUS. Or. I. 52. omnium rerum *impunitam* libertatem tenere: h. e. *plenissimam, non imminutam.* Planc. 12. *impunitum* mendacium *est nimis grave et impudens.*

IMPUNITAS. Rabir. Post. 10. *impunitas a* judicio et sermone. Brut. 91. *impunitas* juvenilis et licentia dicendi, *dicitur de redundantia illa in scribendo, quae in Cicerone displicebat Moloni.*

IMPURE. *illiberaliter.* Att. IX. 12. a quo *impurissime* haec nostra fortuna despecta est.

IN. *cum acc. pro abl.* Arch. 5. lituram *in nomen* A. Licinii videtis. Rosc. C. 17. *in judicium* habere. Quint. 5. *et ibi Passeratius.* Verr. I. 16. Quint. 30. Dom. 29. in Caecil. 20. ad Div. XII. 15. etc. **pro* de. Off. I. 9. *in* philosophos dictum. *ibid.* 39. quod *in* multis licet dicere. Or. II. 61. quod *in* servo bono dici solet. **in* Piraea *an rectum sit?* Att. VII. 3. *Fin. I. 20. potare *in* rosa: h. e. *roseis coronis ornatum. Gron. ad Sen. Vit. beat.* c. 11. *conf. de hujusmodi periphrasi Lex. Fabri.*

INAEQUABILIS varietas. Partit. O. 4.

INAESTIMABILE. ἀποπροηγμένον. Fin. III. 6.

INANIS. *in oratione et de periodo opponitur* pleno. Brut. 8. **pusillus, humilis.* ad Div. II. 17. animus ipsa malevolentia jejunus atque *inanis*. *Fin. I. 13. 16. cupiditates *inanes*.

INAPPARATIO. Herenn. II. 4. *opponitur apparationi, i. e. praeparationi.*

INAUDIRE. *leviter audire re m quae occultatur.* Att. XV. 26.

INAUDITUS. Balb. 18. res multo ante *inaudita*, i. e. *per famam cognita.*

INCALLIDUS. Inv. I. 8. oratores non *incallidi. v. Callidus.*

INCEDERE. ad Div. VIII. 9. pudeat te, ausum illum umquam esse *incedere* tamquam tuum competitorem. *ibid.* II. 9. repente *incessi* omnibus laetitiis. **accedere.* Inv. II. 14. facilius animus ad inventionem *incedet.* *v. Gron. ad Tac. A. I.* 35.

INCENDERE. Verr. I. 33. *incendere* aliquem, i. e. *vivum comburere.* **iratum facere.* ad Div. I. 9. ab eo in me est *incensus.* **illustrare.* Nat. D. I. 31. *incensa* luna radiis solis.

INCENDIUM. *judicium capitis.* Att. V. 20. *incendio* Plaetoriano adustus est. **pestis.* Dom. 50. *tribunatus Clodii dicitur incendium* civitatis.

INCENSUS. *qui bona sua in censum non detulit.* Caecin. 34. populus cum *incensum* vendit.

INCERTUS. Verr. V. 52. *incerta* et lubrica aetas adolescentis.

INCIDERE. Inv. I. 8. atque harum aliquam in omne causae genus *inci-*

incidere necesse est. Verr. II. 74. *incidi homini* sane praeter opinionem, etc. *oppressi eum.* * *offendere, violare.* Off. I. 9. in alterum *incidunt. Pearcius verbum tentat corrigere haud necessaria de causa: nam et alibi dicitur in mulam partem, cum aliquis sibi malum contrahit, dum vult vitare, aut id ipsum aut aliud.* Verr. I. 12. 32. *extr.* * *incidere in aliquem*, Fat. 8. i. e. *in ejus sententiam.* * *construitur etiam cum* ad. ad Div. V. 8.

INCIDERE. *tollere.* Or. II. 82. *incidere* deliberationem. Phil. II. 19. *incidimus* media. *Sic Livius dixit* incidere spem, *XXXV.* 31. * *conscindere.* ad Q. Fr. III. 1. poëma *incidi.* *Dom. 30. quid te audacius, qui in ejus nomen *incideris. Viri docti aut omittunt* in, *quod a Pall. Codd. praeter unum abfuit, aut addunt* aes. *Alterutrum probasse J. Fr. Gronovium ex Obs. IV.* 1. *patet. Mihi autem placet vulgata. Nam utraque correctio sensum eum habet, qui minus, quam pro mente Ciceronis, dicit: Sedulium primum scivisse legem, scripserat Clodius. Solebat enim nomen ejus, qui primus sciverat, una cum lege incidi. Hoccine vero est simpliciter:* nomen alicujus incidere. *Non possum concoquere. Quid ergo? Intelligo* legem. Legem incidere in alicujus nomen, *latine mihi dici videtur pro, ita incidere legem in aes, ut ab eo primum scitam esse addatur. Nomine ejus abutitur in hac lege, etc. Sic nostri: auf eines Namen lügen, borgen, etwas thun; h. e. in mentiendo, sumendo, etc. alicujus nomine abuti.* * Or. III. 58. genus vocis acutum, incitatum, crebro *incidens*, i. e. *abrumpens, consistens.*

INCILE. ad Div. VIII. 5. in *incili* omnia adhaeserunt. *Incile est fossa, quae in via fit, ad deducendam aquam, ut auctor est Festus: unde ap. Apulejum via lacunosis* incilibus *voraginosa. Jam in hujusmodi incilibus facile haerent plaustra. Vid. latius haec disputantem Salmas. ad Solin. f.* 512.

INCISUM. κόμμα. Orat. 62. *hinc incise scribere est per commata. ibid.* 63. *i. e. singulis membris, sine periodis.*

INCISIO. Or. 61. *incisiones* ambitus, *sunt partes periodi.*

INCITARE. *augere, propagare.* Or. III. 6. *incitatur* ea ratio: i. e. *invalescit.* Or. I. 20. *incitare* celeritatem. cf. Ligar. 4. *Sic Tacit. A. III.* 25. incitare poenas: *quod frustra nonnulli tentarunt.*

INCITUS. *celer.* N. D. II. 35. *inciti* delphini. Dom. 36. *incita* vis. *v. Not.*

INCLAMARE. Att. II. 20. expeditus ut sis: si *inclamaro*, ut accurras.

INCLINARE. Inv. I. 21. *inclinare* aliquem ad commodum suae causae. * ad Div. I. 1. *inclinata* res est: h. e. *afflictu, prope perdita.* cf. II. 16.

INCLINATIO temporum. Planc. 39. Dom. 18. *conversio, de qua supra.* Brut. 43. *inclinatio* vocis, i. e. *variatio.*

INCLUDERE. *de caelatoribus.* Verr. IV. 25. Gr. συνειργνύναι, *de gemma in pala annuli.*

INCLUSUS. *abditus, latens.* ad Div. I. 9. *inclusum* odium. cf. Brut. 96. Acad. I. 3. *inclusa* tenebam, i. e. *non edebam.* cf. Verr. V. 9.

INCOMMODUM. *clades, (v. c. bellica) calamitas.* Manil. 12. *incommodum* Ostiense. * *adverb.* Brut. 4. *extr.* ad Att. VI. 9.

INCONTEMTUS. Fin. IV. 27.

INCONTROVERSUM jus. Or. I. 57.

INCREPARE. Mur. 10. simulac *increpuerit* suspicio tumultus. Catil. I. 7. quicquid *increpuerit*, Catilinam timeri. *Nostri: wenn sich was regt.*

INCULCARE. *inferere; sed fere in deteriorem partem accipitur.* Off. I. 31. graeca verba *inculcare*: h. e. *sermoni ubique immi-*

miscere. Or. 69. *inculcare* inania verba, quasi complementa numerorum. Or. 15. *extr*. de firmissimis alia prima ponet, alia postrema, *inculcabit*que leviora: h. e. *passim firmis immiscebit*. *Or. II. 5. qui se auribus nostris *inculcant*: h. e. *qui nobis ad satietatem usque disputant*.

INCULCATUS. Att. XVI. 3. σύνταγμα retractatius, crebris locis *inculcatum* et refectum: h. e. *cui passim aliquid additum est, ut fit in retractandis scriptis*. ad Brut. Ep. 16. tradita atque *inculcata* libertas.

INCULTUS. *de pictura*. Or. 11.

INCUMBERE. Or. II. 79. oratio *incumbit* inclinato: h. e. *eum impellit, ut plane nobiscum sentiat, faciat, quae volumus, cum jam sponte non esset a sensu et voluntate nostra alienus. vid. Impellere*. Or. III. 14. quocumque *incubuerit*, h. e. *in quamcunque partem commovere auditorem voluerit*. *ad Q. Fr. I. 1. praesertim cum hi mores ad ambitionem *incubuerint*. *Eadem constructio, sed in alia re, et alio sensu, est* pro Mur. 26. magna est comitiis consularibus repentina voluntatum inclinatio, praesertim cum *incubuit ad* virum bonum. *etc.* * Att. V. 13. in Caesaris cupiditates *incubui*, te auctore: h. e. *eas juvi*. * Q. Fr. III. 8. se perfecturum, ut *in illo* Caesar *incumbat*.

INCURRERE. *incidere, et multis quidem modis*. Att. VII. 7. tua λῆψις, in quem diem *incurrat*, nescio. Off. I. 9. in alterum genus injustitiae *incurrunt*. conf. Planc. 38. Leg. I. 3. *incurret* etiam *(inscribendo)* in annum suum. Or. II. 42. *incurrere* in aliquid casu. * Att. V. 4. modo ne illa exceptio in aliquem *incurrat* bene de nobis meritum: i. e. *offendat, obsit*. * Agr. II. 30. privati agri, qui in publicum *incurrebant*.

INCURSARE. Att. XII. 4. *incursabit* in te dolor meus, non jure ille quidem, etc. h. e. *tibi molestiam creabit*.

INCURSIO seditionis. Cluent. 37. i. e. *impetus, vis*.

INCURVISCERE. Tusc. I. 28. Or. III. 38. *est haec scriptura a Lambino. Codd. MSS. et edd. vett. habent* incurvescere: *quod unice probat Buherius ad Tusc. l. c.*

INDEX. *ad Mur*. 24. *Graevius quaerit, qui sint* indices, *idque se negat scire. Verba sunt*: Catilinam vallatum *indicibus* atque sicariis. *Sic sunt etiam* Sull. 24. Lentuli societates cum *indicibus*. *Verum nec hic nec illic locum huic verbo putat, sed* latronibus, *aut simili generi. Lambinus conjiciebat*: audacibus, *quia* c. 38. ferrum *et* audacia *junguntur. Sed praeter haec etiam alia loca animadverti, ubi hoc verbum sic est, ut in his, v. c.* Sext. 44. septus armatis *indicibus*. *Salva igitur res est*. Indicis *verbum Ciceronis temporibus convicium et nomen hominis perditi fuit, et nocentis, ut, imprimis sub Imperatoribus, nomen* delatoris *et* cognitoris. *vid. Gron. Sest. IV. 3. scil. quemadmodum quidam delatoribus et cognitoribus, quadruplatoribus utebantur, ut aliis litium calumniis molestiam crearent, sic homines seditiosi conducebant egentes et impudentes perditosque, ut per eos bonos cives vexarent, cum eos in concionibus producerent, ut ab se interrogati conficta crimina et invidiosa proferrent, quibus populum in eos concitarent, aut in Senatu, ut hujusmodi res ederent; vid. Vatin*. 10. 11. *Flacc*. 38. *Sext*. 63. *ad Q. Fr. II*. 3. *Sueton. Caes*. 17. 20.: *simile quid accidit in verbo* divisor, *de quo supra*. * *titulus*. Att. IV. 15. parantur orationibus *indices* gloriosi.

INDICIUM. *quod indices ederunt*. Sull. 13. lege *indicium*. * *praemium indicii*. Vatin. 11. Rosc. Am. 37. *indicii* partem capere. * *delatio nominis, partes accusatoris*. in Caecil. 11. si tibi *indicium* postulas dari.

IN-

etc. cf. Verr. V. 29. Mur. 25. Acad. IV. 6.

INDUSTRIA. *quomodo a diligentia differat, v. in Diligentia.* * *in primis dicitur apud Ciceronem de studio agendarum, in foro controversiarum, et labore, qui in eo sumitur.* Sext. 65. Mur. 7. 10. * Verr. III. 4. odistis has nostras *industrias.*

INDUSTRIE. *compar.* Dom. 11. *industrius* ac saepius scribere.

INENODABILIS. Fat. 9. res duae *inenodabiles.*

INEPTE. *alieno tempore, praeter rem.* ad Div. VI. 7. ne ea res mihi *inepte* noceret.

INEPTIAE. *res minutae, non dignae alicujus persona.* Or. III. 49. ut *ineptiarum* crimen effugiam. * *de desiderio patriae nimio est* ad Div. VII. 6. * *affectatio, argutatio.* Brut. 63. actio *ineptiis* claudicat.

INEPTUS. Or. II. 4. *qui sit?*

INERTIA. *in plurali est* Partit. 10.

INEXPIABILIS. Tusc. I. 22. *inexpiabili* religione sancire, i. e. *quae violari non possit aut debeat, propter gravitatem poenae.*

INEXPLICABILIS. Pison. 33. si Caesar se mihi implacabilem *inexplicabilem*que praeberet. *Mss. et edd. vett.* inexpiabilem. *v. Not.* * Acad. IV. 29. inexplicabilia, *sunt sophismata veterum, quae negabant dissolvi posse, ut sorites, mentiens, etc.*

INIRE. Agr. II. 25. *inietur* ratio. *v. Graev. ad h. l.*

INFANS. *opp. eloquenti.* Brut. 23. Inv. I. 3. * *vanus, inanis.* Att. X. 18. Hortensiana omni fuere *infantia.*

INFANTIA. *opp. eloquentiae.* Or. III. 51. Att. IV. 6.

INFELIX. Rab. Perd. 4. *infelix* arbor. *vid. Arbor.* * *perniciosus.* Phil. II. 26. si quis sit reip. *infelix.*

INFERCIO. Or. 69. *inferciens* verba, quasi rimas expleat.

INFERIOR. Att. II. 24. ex *inferiori* loco dicere, *de actore caussae forensis, respectu Praetoris.* * Font. 11. supplices *inferiores*que.

INFERRE. Caecin. 5. inferre se, *de eo, qui se sponte, nemine postulante, offert in negotiis alterius gerendis, voluntarius amicus, ut paullo post dicit. Alii male corrigunt* ingerere, *vel* inserere: *ut bene judicat Hemsterhusius V. Cel. ad Lucian. I. p.* 850. Sull. 19. quibus regionibus se *inferebat.* Balb. 10. se in periculum capitis *inferre.* * Or. II. 53. misericordiam *inferre, de oratore, cum incipit movere misericordiam.* * Manil. 22. *inferre* alicui caussam belli.

INFESTUS. Att. IX. 16. XVI. 1. *infestum* habere mare.

INFICIO. *imbuo, erudio.* Fin. III. 2. *infici* iis artibus. Att. I. 13. vereor, ne hoc, quod *infectum est*, serpat longius. *Sive hoc infectum de macula capias, sive cum Gronovio interpreteris,* peste, tabe contactum, *improprie dicitur. Nam macula* inficit, *non* inficitur; *nec quod tabe infectum est, sed tabes, pestis serpit.*

INFINITE. Or. 36. paene *infinite.* in perorando. i. e. non per intervalla, sed continenter et per totam perorationem.

INFINITIO. Fin. I. 6.

INFINITUS. Or. I. 31. *infinitae* rei quaestio: h. e. *sejunctae a circumstantiis personarum et temporum, quae uno verbo caussa dicitur.* v. Or. II. 15. * infinitum *dicitur etiam, quod nullos temporis locorumque terminos certos habet: ut* Verr. III. 91. et illud *infinitum* Antonii *imperium* senserat Sicilia. *v. Ind. Hist. in M. Antonius Creticus. Sic, quamquam paullo aliter,* Agr. II. 13. infinita *potestas. add. Gronov. ad Liv. III.* 9. * *Compar.* infinitior *est* Top. 8.

INFIRMATIO. Agr. II. 4. *infirmatio* rerum judicatarum.

INFIRME. ad Div. XV. 1. *infirme* animatus.

INFIRMITAS. Rosc. A. 4. *infirmitas* animi, *de timore.* ad Div.

IN-

INFUSCARE. *corrumpere*. Brut. 47. quos non barbaria domestica *infuscaverat*, recte loquebantur.

INGENIUM. Fin. V. 13. *quid significet?* * Rosc. A. 22. nec *ingenio* accusatoris res judicatur: h. e. *non ex oratione ejus, qua crimen auxit, et omnibus coloribus veri infecit.*

INGENUITAS. *est eorum, qui liberis parentibus nati sunt, quorumque nemo justam servitutem servivit.* Verr. I. 58. *ingenuitatis* signum. *v. Bulla.*

INGRATE. Dejot. 11.

INGRAVESCERE. *debilitari.* Cato 11. corpora defatigatione et exercitatione *ingravescunt.* * *augeri.* ad Div. IV. 4. studium hoc (*sc. philosophiae*) *ingravescit.*

INGREDI. *aggredi*, *incipere.* Senect. 14. illum lux, aliquid describere *ingressum*, oppressit. Acad. IV. 6. quod nos facere *ingredimur.* cf. Top. init. *add. Burman. ad Virgil. G. II.* 175.

INGURGITARE. Pison. 18. *ingurgitare* se in flagitia.

INHAERERE. Div. II. 46. lingua *inhaeret*, ut loqui non possit. * Fin. I. 20. virtutes quemadmodum semper voluptatibus *inhaerent*, *sc. ex mente Epicuri.*

INHALARE. Pis. 8. popinam *inhalare* alicui.

INHIBERE. *pro cohibere*, *impedire.* Verr. V. 63. *de remigibus quid sit?* v. Attic. XIII. 21. *ex quo loco docet Pearcius*, Or. I. 33. *extr. pro* inhibuerunt *esse legendum* sustinuerunt. *De re ipsa v. Gronov. Obs. IV.* 26. * *adhibere*, *uti.* Phil. XIII. 18. eadem *inhiberet* supplicia nobis. *Sic dixit etiam Plaut. Bacchid. III. 3.; saepe Livius, vid. Gron. ad eum III. 59. XXXVI.* 23.

INHIBITIO remigum. *quid sit?* ad Att. XIII. 21.

INHONORATI. Tusc. III. 24. *nullis honoribus usi.*

INHUMANITAS. Or. I. 22. *est negantis, quae rogatur, cum facere possit.* Mur. 4. *dicitur de eo, qui defensionem rei deponit, opp. officiosus.* Cato 3. *de eo, qui res humanas aequo animo non fert.* Mur. 36. *est ejus, qui facit abhorrentia a vitae humanae cultu et elegantia, - - jungitur enim* sordibus. Verr. V. 44. *opponitur mansuetudini, etc.* * *de eo, qui consuetudines vitae communis non servat.* Phil. II. 4. in quo te convinco *inhumanitatis.*

INHUMANE. Off. III. 6. *inhumane* facere, contraque legem naturae.

INHUMANUS. Off. III. 11. *inhumanum* est, usu urbis prohibere peregrinos. Lael. 14. non *inhumana* est virtus, *sc. quia populis universis consulit.* * *rusticus.* Off. I. 36. agrestis et *inhumana* negligentia. * *sordidus, qui utilitatem honesto praefert.* Lael. 13. * *stupidus, indoctus.* Or. 51. aures *inhumanae.* Sen. p. R. 6. *inhumanum* negotium. * *saevus.* Verr. III. 2. * Verr. I. 42. testamentum *inhumanum.* * *inurbanus.* Quint. 3. neque *inhumanus* praeco est existimatus. * Off. I. 40. inhumanus *dicitur, qui in convivio meditatur attentius, quod alienum est ab homine, in convivio non hilareni esse, loqui, etc.*

INIBI. Phil. XIV. 2. *inibi* sum: i. e. *hoc ipsum cogito*, etc. *v. Ferrar. ad h. l.*

INJICERE. *mentionem facere*, *dicere*, *edere.* Att. XVI. 5. Bruto cum saepe *injecissem*, de ὁμονοίᾳ, non perinde atque ego putaram, arripere visus est. cf. Quint. 21. Dom. 6. imperitis *injecerat* nomen meum. * Nat. D. I. 20. in quam se animus *injiciens* ac intendens etc. *Hinc defendi potest lectio* Tusc. IV. 6. in quam *injecta* est inflammata libido: *ubi Davis. ed. sec. correxit* infecta. * ad Divers. VII. 16. nunc in hibernis *injectus* esse videris, itaque te commovere non curas. *Simile est* Dom. 24. *extr.* se in medios hostes *injecisse*, *pro conjecisse.* * Verr. V. 9. nisi existimatis, hominem sine aliqua causa *injectum* esse ad tam incredibile cri-

crimen. *Graev.* electum. injectum *poteſt ſignificare:* editum, *ut ſupra: injecerat* nomen meum imperitis, *pro* ediderat. Editi *dicuntur etiam* delati: *nam* delatores edunt *nomina eorum, quos deferunt. vid. Edere. Apollunius delatus erat apud Verrem, quaſi ſervos haberet, qui bellum facere vellent.*

INIMICARI. Att. II. 19. ubi *vide.*

INIQUITAS. Caecin. 23. *dicitur, cum ſummo jure agitur.*

INIQUUS. *ſubſt. cum pronomine, ut inimicus*, Plauc. 16. *ubi tamen variant libri; et alia exempla affert Lambinus. Conſenſu omnes libri habent* iniquos noſtros c. 23. *cf.* ad Brut. 1.

INITIA naturae. Fin. II. 12. III. 6. *v. Commendatio. elementum.* * Acad. IV. 36. *initia* mathematicorum, quibus non conceſſis digitum progredi non poſſunt. *Sunt* poſtulata et axiomata. * *myſteria.* Leg. II. 14. nihil melius illis myſteriis, quibus ex agreſti inmanique vita exculti ad humanitatem mitigatique ſumus: *initia*que ut appellantur, ita revera principia vitae cognovimus. *v. Myſterium.*

INITIATUS. Tuſc. I. 33. *ad myſteria admiſſus.*

INJUNGO. ad Div. XI. 13. ne quod detrimentum reipubl. *injungant.*

INJURIA. Quint. 21. Praetor *injuriam* decernebat.

INJUSTUS. *nimis magnus, gravis.* Or. 10. *injuſtum onus* imponere. *Sic et Virgilius dixit G. III.* 347.

INNOVARE. Piſ. 37. *innovare* ſe ad ſuam intemperantiam.

INOBSCURARE. Phil. IX. 5. nulla *inobſcuravit* oblivio.

INOFFICIOSUS. Verr. I. 42. *inofficioſum* teſtamentum; *quo praetermittuntur liberi, conjuges, proximi, quibus officii noſtri eſt conſulere.*

INOPIA. Quint. 27. *opp. gratiae, opibus; unde* Cluent. 20. *dicitur de eo, qui deſertus eſt ab omnibus, defenſorem non habet.* * Brut. 55. *inopia* orationis, *eſt vitium in tenui genere.*

INOPS. ad Div. IX. 17. cauſa *inops, quae non recipit multa ornamenta oratoria.*

INORATUS. Roſc. A. 9. re *inorata* Legati reverterunt.

INPRIMIS. *cum ſuperl.* Verr. III. 27. *inprimis* improbiſſimus. *cum Genit.* Font. 14. *inprimis* eorum hominum.

INQUIRO. Verr. IV. 65. quod ad *inquirendum* in te venerit. *v. Inquiſitor.* * Tuſc. III. 2. quam natura maxime *inquirit*, i. e. *deſiderat.*

INQUISITIO. Mur. 21. *inquiſitio* candidati, praenuncia repulſae: *eſt meditatio et comparatio accuſationis.*

INQUISITOR. Act. I. Verr. 2. *inquiſitor* Achaicus. *Ita dicitur accuſator, cum tabulas, literas, teſtes conquirit, inprimis in cauſa repetundarum in provincia, quibus in accuſatione utatur.*

INQUIT. *pro ſecunda perſona.* Fin. I. 2. Synephebos, *inquit*, ego potius - - legam? *De qua ratione v. Gron. et Drakenb. ad Liv. XXXIV.* 3. *Sic et Horatius utitur, et Graeci τὸ ἔφη.* * *pro plurali eſt* Fin. IV. 24. * ad Div. XI. 1. *inquis eſt pro* inquies.

INSANIA villarum. ad Q. Fr. III. 1. *nimia magnificentia.*

INSANIRE. *nimis cupide et multum licitari.* Verr. III. 48. *item vehementer agere, coelum et terram movere.* Verr. IV. 19.

INSATIABILIS. *active.* Fin. IV. 5. *inſatiabilis* voluptas. Tuſc. V. 25. *inſatiabile* gaudium. conf. N. D. II. 39. 62.

INSCIENTIA. *ignorantia.* N. D. III. 38. Deo non eſt excuſatio *inſcientiae.* cf. Inv. I. 2. Acad. IV. 47. * *Eſt etiam vocabulum philoſophicum.* N. D. I. 1. De hac quaeſtione tam variae ſunt doctiſſimorum hominum tamque diſcrepantes ſententiae, ut magno argumento eſſe debeat, cauſam, id eſt, *prin-*

principium philosophiae esse inscientiam, prudenterque Academicos a rebus incertis assensionem cohibuisse. *Hujus loci quot sint explicationes atque emendationes, difficile est enumerare. Olivetus, novem doctorum hominum sententiis commemoratis, ipse ita verba, de quorum sensu quaeritur, interpretatur: que la philosophie doit porter sur des principes evidemment connus; approbante Buherio. vid. Entretiens de Ciceron sur la nature des Dieux T. I. p.* 341. 437. *Sed non erat, quare sic se verum verborum sensum vidisse existimaret. Nam si quis Academicae disciplinae rationem consideret, quae nihil certi esse ac percepti contendit, et hanc interpretationem cum sequentibus comparet, facile intelligat profecto, longe aliam his verbis vim esse subjiciendam. Vidit hoc vir doctissimus, qui in Miscell. Observatt. Vol. III. T. II. p.* 154. *quamquam interpretationem Oliveti viderat, tamen novam sententiam proposuit. Socrates, ait, a quo Academici profecti sunt, in cujus auctoritate certe libenter delitescebant, is igitur dicere solebat, se unum hoc scire, quod nihil sciat. Ideoque inter Academicos receptum esse potuit (cur non potius, fuit?) hoc placitum: ἀρχὴν τῆς φιλοσοφίας εἶναι τὴν τῆς ἀγνοίας γνῶσιν. Haec omnia recte. Quid ergo? Censeo legendum*: inscientiae scientiam. *Qua sensum, non male, sed emendatione nil opus. Abbas Morellius in Elémens de la Critique p.* 68. *corrigit* solertiam. *male. Alius vir doctus eodem loco commemorat conjecturam docti hominis, nescio cujus, e Bernardi Novis Reip. Litter. qui legebat*: Principium philosophiae esse Scepsin: *sed sibi, etsi se nondum expediat, tamen placere maxime ostendit Baelii conjecturam, qui reponi volebat*: principium philosophiae non esse scientiam. *Viderunt viri doctissimi veram loci sententiam, sed praeter rem medicas ei admoverunt manus. Scilicet* inscientiae *verbum duplicem vim habet apud Ciceronem: vulgarem alteram, quae neminem fugit; alteram vero remotam ab usu plebis, eamque in nullo Lexico, quod sciam, commemoratam. Ea est* Acad. I. 12. Si quid ita erat comprehensum, ut convelli ratione non posset, *scientiam*: sin aliter, *inscientiam* nominabat Zeno: ex qua exsisteret opinio, quae esset imbecilla et cum falso incognitoque communis. *Hanc* inscientiam *defendebant Academici, qui nihil statuebant esse perceptum, h. e. ita comprehensum, ut convelli ratione non posset*, Acad. I. 6. *Itaque hanc summam legem et principium totius philosophiae putabant, nihil certo sciri, nihil percipi posse: contra quos coorti Stoici scientiam menti humanae et perceptionem comprehensionemque asserebant. Quare cum Cicero, id quod inter omnes constat, Academicam rationem sequeretur, vel illam philosophorum de natura Deorum dissensionem confirmare* inscientiam Academicam *existimabat, et Academicos propterea prudenter, cum omnia incerta sint, assensionem ubique cohibendam putare. Haec ex prolusione a.* 1737. *edita, qua varios locos in libris de Nat. D. emendavimus et illustravimus.*

INSCRIBERE. *tribuere.* Tusc. V. 26. *inscribere* sibi nomen philosophi.

INSECTARI. *instare, urgere.* Font. 1. *insector* ultro, atque insto accusatori; *insector*, inquam, et flagito testes. *Sic et* Planc. 19.

INSEPULTUS. *non sepultus:* Phil. I. 2. qui illam *insepultam* sepulturam effecerant: h. e. *qui Caesarem sepelierant, qui sepeliendus non erat, ut, opinione hominum, et jure, idem sit, ac si sepultus non esset. Contra pro* sepultus *est* Phil. XIV. 12. vestra virtus nec oblivione eorum, qui nunc sunt, nec reticentia posterorum *insepulta* esse

Cic. Clav. Gg

INSTIMULATOR feditionum, Dom. 5.

INSTITUERE. Mur. 9. *inftituere* actionem, *idem eft, quod* informare, *de quo fupra.* cf. Phil. IX. 5. * *conftituere*, *inducere.* *ibid.* 28. miferam conditionem *inftituet* periculis hominum.

INSTITUTIO. Tufcul. I. 25. progreffiones *inftitutiones*que ftellarum. *Hanc vocem nullum idoneum fenfum habere, viderunt viri docti. Quidam legunt* inftitiones, *quod receptum eft in Davifianam fecundam. Id habet commodam interpretationem. Nam planetae, de quibus fermo, interdum* infiftere, *h. e. ftare*, *videntur: unde* ftationes planetarum *dicuntur*, *et ipfi planetae* ftationales, *ap. Plin. II.* 15. 16. *Buherius autem legendum cenfet* infecutiones, *et pro* progreffiones, praegreffiones, *nixus loco* Nat. D. II. 20. tum antecedunt, tum fubfequuntur. *Sed ibi haec verba referuntur ad folem, quem planetae modo antecedunt, modo fequuntur: hic autem de eorum curfu fimpliciter et per fe loquitur Cicero. Ibidem autem hae ftellae dicuntur interdum ad quoddam tempus* infiftere. * N. D. II. 13. in omni *inftitutione* rerum: h. e. *in omnibus rebus, quas natura inftituit, fecit.* * Att. I. 17. confervare rationem *inftitutionem*que noftram. i. e. *confilium agendae rei ab initio fusceptum*, *der erfte Plan.*

INSTRUCTOR convivii, Sen. p. R. 6.

INSTRUCTUS. Or. 5. *inftructa* oratio, *eft apte compofita, ftructa, numerofa.*

INSTRUCTUS, *ûs.* Or. III. 6. eodem *inftructu* et ornatu comitata oratio.

INSTRUERE. Off. II. 7. ita *fe inftruunt*, ut metuantur: i. e. *hoc agunt. pro* inftruere *dicitur etiam hoc fenfu* comparare fe.

INSTRUMENTUM. * *materia, facultas.* Rabir. Poft. 1. *inftrumentum* bonitati quaerere. Catil. II. 5. *inftrumenta* virtutis, *funt bona naturalia*, *quibus ad virtutem facilius pervenitur.* ad Brut. 15. *inftrumenta* regia, *funt honores, imperia, quibus abutuntur homines ad dominationem parandam.*

INSULA. *de domo, a nulla parte aliis aedibus juncta, five potius, de aedibus pluribus junctis unius domini, et ab omni parte liberis.* Coel. 7. *infulam* effe venalem. Off. III. 16. Claudius profcripfit *infulam.* cf. Fin. II. 26. *v. Graev. et Manut. ad Coel.* 7.

INSULSITAS. Att. V. 11. *infulfitatem* rei ferre. *ibid.* XIII. 29. *infulfitas* villae.

INTEGER. ad Div. V. 20. *coll.* Or. III. 4. res eft in *integro*; *ita dicitur, ut* caufa *integra*, ad Div. I. 5. * *inviolabilis vel inviolatus.* Rofc. A. 38. jus *integrum.* * ad Div. X. 8. ad focietatem *integerrimorum* periculorum accedere. * Or. II. 45. *integrae* fententiae: h. e. *nullo fuco corruptae.* * Div. I. 29. integri *opponuntur repletis jam cibo et potu*: *fic*, integra fames, ad Div. IX. 20.

INTELLIGENTIA. *notio.* Top. 5. *intelligentia* impreffa. cf. Leg. I. 9. 10. * *captus.* Leg. I. 16. Orat. I. 58. Or. 33. *intelligentia* popularis, *opponitur fubtiliori, quae ex arte petitur: hinc* intelligentia *fimpliciter* Verr. IV. 21. *tribuitur ei, qui de re aliqua bene judicat, tanquam de tabulis, vafis caelatis, etc. codem modo dicitur etiam.* [cf. de Inv. II. 53. R.]

INTELLIGERE. Verr. IV. 14. 2. *cf. Burm. ad Sueton. de Grammat. c.* 10. * Inv. I. 39. *intelligitur* ex fe; *de axiomatis, quae hodie vocantur.*

INTEMPERANS. Tufc. II. 17. eft *intemperans* militaris in forti viro gloria.

INTENDERE. *de eo, quod quis inftituit facere in quocunque genere.* Or. I. 20. 31. quod *intenderemus*, confirmare. *v. Intentio.* Quint. 29. quem, quomodo nunc in-

Att. VI. 1. *intercessisse* se pro iis magnam pecuniam. *ubi v. Manut.* cf. I. 16. Phil. II. 18. *Salmas. Mod. usur. p.* 726. *De Tribunis quid sit* intercedere, *notum est.*

INTERCESSIO. *sponsio in re pecuniaria.* Parad. 6. 2. *intercessiones* pecuniarum. * *opera ejus, qui se in aliqua re interponit, mediator sit.* Att. I. 4. mea *intercessio* et est, et fuit parata.

INTERCESSOR. *qui se interponit, mediator, ut hodie dicunt.* Rosc. A. 38. isto hortatore, auctore, *intercessore*, Legati ad Sullam non adierunt. * *sponsor.* ad Div. VII. 27. utinam semper Tribunus esses! *intercessorem* non quaereres. *Ludit in ambiguitate verbi, quod et sponsorem significat, et Tribunum intercedentem alicui rei, h. e. vetantem.*

INTERCLUDOR. dolore, quo minus etc. Att. VIII. 8. i. e. *impedior.*

INTERCOLUMNIUM. *spatium columnis interjectum.* Verr. I. 19. ad Q. Fr. III. 1. *adi Gothofred. ad Cod. Theod. l.* 45. *de operib. publ. (L. XV. tit.* 1.)

INTERDICERE. *verbum praetorium. vid. Interdictum.* Caecin. 8. 13. * *obiter dicere.* Herenn. II. 11.

INTERDICTUM. *decretum Praetoris, certis formulis conceptum, quo aliquid jubet vel vetat: inprimis in controversiis de possessionibus, cum eum, qui ex aliquo loco dejectus est, restitui jubet, donec res judicio plana facta sit. v. Justiniani Inst. IV.* 10. *et ibi Hotomann.* Caecin. 3. possessio per *interdictum* repetita. *ibid.* 14. hujus rei *interdictum* majoribus in mentem non venisse. *ibid.* 31. *interdictum* quotidianum. ad Div. VII. *penult. interdictis* defendere possessionem. Or. I. 10. *interdicto* tecum contenderent. * Dom. 26. *interdictum* sceleris. i. e. *scelestum, de lege, qua Ciceroni aqua et igni interdictum erat.* * Pis. 21. *interdicta* Deorum: *sunt prodigia, et similia, ut responsa sacerdotum. v. Not.*

INTERDUCTUS. *signum interpunctionis.* Or. 68. *interductus* librarii.

INTERFATIO. *interpellatio.* Sext. 37.

INTERFICERE. in Oecon. ap. Non. herbas arescere et *interfici. Sic et Virgil. G. IV.* 330. *dixit.*

INTERIMERE. *tollere.* Mur. 12. *interimere* sacra.

INTERIOR. *remotior, et paene ultimus.* Manil. 22. gentes *interiores, sc. Asiae, remotiores ab ora maritima, adeoque etiam Roma.* ad Q. Fr. III. 1. *interiore* epistola: h. e. *paene ultima: ad q. l. Manut. Et ratio, atque aliae formulae ostendunt,* interius *esse, quod a conspectu longe remotum est. Sic fere* Acad. IV. 2. interiora Luculli *sunt ea ejus bona, quae non omnibus nota sunt, nec in oculis omnium versantur, ut studia literarum: hinc* interiora *dicuntur* subtiliora. Nat. D. III. 16. *interiores* et reconditae literae. ad Div. VII. 33. *interiores* literae. conf. III. 10. Div. II. 16. haec in promtu sunt, *interiora* videamus. *cf. Intimus.* * ad Q. Fr. I. 1. *Octavius, qui Macedoniam regebat, dicitur Ciceronis, Asiae Praetoris,* vicinus interior. * *arctior, conjunctior.* Off. III. 17. *interior* societas. *ib.* I. 17. *interius* est, esse ejusdem civitatis. * *brevior.* N. D. II. 41. *cursu interiore* brevi convertitur orbe. Acad. IV. 20. cursu *interiore.* * *medius.* Or. III. 61. contentionis extremum, quod tamen *interius* est, quam acutissimus clamor, - - est item contra quiddam in remissione gravissimum.

INTERITIO aratorum facta nulla est, Verr. III. 54.

INTERMISSIO. Partit. Or. 6. *opponitur* circumscriptioni, i. e. *periodo, estque oratio per membra, non inter se nexa modo periodico.*

INTERIUS. Or. III. 49. *interius* insistere. *v. Insistere.*

INTERMORTUUS. Mil. 5. *intermortuae* conciones, *interpretan-*

intendit, ne in vivorum quidem numero tum demonſtrat fuiſſe. ad Div. I. 2. Lupus *intendere* coepit, ante ſe oportere diſceſſionem facere: *ubi videtur eſſe pro* contendere, *ſi quidem lectio ſana eſt. ibid.* VIII. 4. ſe *intenderant* adverſarios in tribunatum ejus: h. e. *inſtiterant adverſarios ſe praebere.*

INTENTIO. Inv. I. 10. *apud rhetores quid ſit?*

INTENTUS. Verr. V. 31. tabernacula carbaſeis *intenta* velis: *quod Burmannus ad Virgil. Aen. IV.* 506. *interpretatur* tecta. *Poſſis tamen etiam accipere pro* tenta: *ut dicimus* tendere arcum, *et* intendere.

INTER. Roſc. A. 5. judicium *inter* ſicarios: *formula antiqua, pro, de ſicario, de caedis reo.* Phil. II. 4. *inter* ſicarios defendere aliquem: h. e. *reum caedis.* *pro per, de tempore.* Act. I. in Verr. 13. *inter* decem annos, poſtquam etc. *per decem illos annos, quibus* etc.

INTERARESCERE. Tuſc. V. 14. nihil *interareſcere* debet eorum, in quibus vita beata conſiſtit.

INTERCALARE. *diem unum aut plures inſerere; quod fiebat, ut annus cum ratione coeli congrueret.* v. Verr. II. 52. Att. VI. 1. quaſi *intercalatum* non ſit.

INTERCALARIS. *intercalatus.* Quint. 25. ante V. Kalendas *intercalares. Intellige de Kalendis menſis intercalati, ex inſtituto Numae: de qua re vid. quem ad h. l. laudat Graevius, Gronov. Obſ. II.* 18. *Sed ejus mentem ex Graevianis verbis vix tirones ſatis intelligant. Eſt autem haec: Annus Numae erat* 355 *dierum: ex quo inſtituto, quia octo annorum ſpatio* 90 *dies aberrabat annus a curſu ſolis, hos* 90 *dies in quatuor menſes intercalares, ſive Merkedonios, deſcripſit N*[…] *ma, duos bimum, (ita Gr*[…] *Sed debet eſſe:* unius: *qu*[…] *ter ſumma non conſtat*[…] *horas, quae ſunt ſup*[…] *ducas.) duos ternum et viginti dierum, et poſt biennium quodque unum ex his, et quidem alternis, modo parem, modo imparem, interpoſuit. Eos menſes a Graecis inventos induxerat. Quia autem Graeci tantum* 345 *dierum faciebant annum, poſt tertiam octaëterida, h. e. poſt* 24*tum annum, dies erant* 24 *ſuperflui Numae, hi ſcilicet, quos ſingulis annis, in honorem imparis numeri, adjecerat: itaque tertia octaëteride non* 90, *ut primis duabus octaëteridibus, ſed* 66 *dies interpoſuit: quo facto ſolem et lunam ad easdem metas reduces habebat. Atque hic eſt* Cyclus Numae 24 *annorum, de quo eſt apud Livium I.* 20. * ad Div. VI. 14. Kalend. *intercalares* priores. *Hunc locum cape de menſibus intercalariis Caeſaris. Is, quia anni ratio, propter intercalandi licentiam, qua Pontifices uſi erant, perturbata erat, et ipſe faſtos emendare inſtituerat, primo inſtituit annum* 365 *dierum; deinde, ut ante in ordinem rediret annus, fecit annum, quem vocant confuſionis. In eo erant tres menſes intercalarii: primus is, qui ex inſtituto Numae in illum annum incidebat; deinde duo Caeſaris integri, interjecti inter Novembrem et Decembrem. Prioris Kalendae dictae ſunt* intercalares priores, *alterius* poſteriores. *vid. Sueton. Caeſ.* 40. *et Scaligeri diatriben de hac correctione faſtorum ſub initium libri IV. de emendatione temporum. Similiter Livius XLIII.* 11. *dixit* Kalendas intercalares. *Aliud egerunt viri doctiſſimi, Man*[…] *et alii,* […] *poſt* […]

Att. VI. 1. *intercessisse* se pro iis magnam pecuniam. *ubi v. Manut.* cf. I. 16. Phil. II. 18. *Salmas. Mod. usur. p.* 726. *De Tribunis quid sit* intercedere, *notum est.*

INTERCESSIO. *sponsio in re pecuniaria.* Parad. 6. 2. *intercessiones* pecuniarum. * *opera ejus, qui se in aliqua re interponit, mediator sit.* Att. I. 4. mea *intercessio* et est, et fuit parata.

INTERCESSOR. *qui se interponit, mediator, ut hodie dicunt.* Rosc. A. 38. isto hortatore, auctore, *intercessore*, Legati ad Sullam non adierunt. * *sponsor.* ad Div. VII. 27. utinam semper Tribunus esses! *intercessorem* non quaereres. *Ludit in ambiguitate verbi, quod et sponsorem significat, et Tribunum intercedentem alicui rei, h. e. vetantem.*

INTERCLUDOR. dolore, quo minus etc. Att. VIII. 8. i. e. *impedior.*

INTERCOLUMNIUM. *spatium columnis interjectum.* Verr. I. 19. ad Q. Fr. III. 1. *adi Gothofred. ad Cod. Theod. l.* 45. *de operib. publ. (L. XV. tit.* 1.)

INTERDICERE. *verbum praetorium. vid. Interdictum.* Caecin. 8. 13. * *obiter dicere.* Herenn. II. 11.

INTERDICTUM. *decretum Praetoris, certis formulis conceptum, quo aliquid jubet vel vetat: inprimis in controversiis de possessionibus, cum eum, qui ex aliquo loco dejectus est, restitui jubet, donec res judicio plana facta sit. v. Justiniani Inst. IV.* 10. *et ibi Hotomann.* Caecin. 3. possessio per *interdictum* repetita. *ibid.* 14. hujus rei *interdictum* m[illegible]ribus i[illegible] mentem non venisse. *ib*[illegible] [illegible]*tum* quotidianum. [illegible] *ult. interdictis* [illegible] nem. Or. I. 10. [illegible] contenderent. [illegible]eleris. i. [illegible] *Cice-* [illegible] *erat* [illegible]

INTERDUCTUS. *signum interpunctionis.* Or. 68. *interductus* librarii.

INTERFATIO. *interpellatio.* Sext. 37.

INTERFICERE. in Oecon. ap. Non. herbas arescere et *interfici. Sic et Virgil. G. IV.* 330. *dixit.*

INTERIMERE. *tollere.* Mur. 12. *interimere* sacra.

INTERIOR. *remotior, et paene ultimus.* Manil. 22. gentes *interiores, sc. Asiae, remotiores ab ora maritima, adeoque etiam Roma.* ad Q. Fr. III. 1. *interiore* epistola: h. e. *paene ultima: ad q. l. Manut. Et ratio, atque aliae formulae ostendunt,* interius *esse, quod a conspectu longe remotum est. Sic fere* Acad. IV. 2. interiora Luculli *sunt ea ejus bona, quae non omnibus nota sunt, nec in oculis omnium versantur, ut studia literarum: hinc* interiora d[illegible]*untur* subtiliora. Nat. D. III. 16. *interiores* et reconditae literae. ad Div. VII. 33. *interiores* literae. conf. III. 10. Div. II. 16. haec in promtu sunt, *interiora* videamus. *cf. Intimus.* * ad Q. Fr. I. 1. *Octavius, qui Macedoniam regebat, dicitur Ciceronis, Asiae Praetoris,* vicinus interior. * *arctior, conjunctior.* Off. III. 17. *interior* societas. *ib.* I. 17. *interius* est, esse ejusdem civitatis. * *brevior.* N. D. II. 41. *cursu interiore* brevi convertitur orbe. Acad. IV. 20. cursu *interiore.* * *medius.* Or. III. 61. contentionis extremum, quod tamen *interius* est, quam acutissimus clamor, - - est item contra quiddam in remissione gravissimum.

INTERITIO aratorum facta nulla est, Verr. III. 54.

INTERMISSIO. Partit. Or. 6. *opponitur* circumscriptioni, i. e. *periodo, estque oratio per membra, non inter se nexa modo periodico.*

INTERIUS. Or. III. 49. *interius* insistere. *v. Insistere.*

INTERMORTUUS. Mil. 5. *intermortuae* conciones, *interpre*-[illegible]

faepe ufus eft hoc verbo Tacitus, ut A. XIV. 46. *itemque Salluft. Catil.* 18. *ubi Cortius et h. l. Ciceronis affert, fed male* interrogare *explicat quaerere de aliquo, et de judicio: pejus laudat locum Livii VIII.* 32. *ubi longe alia ratio.*

INTERROGATIO. *eft actoris, cum teftem, five fuum, five adverfarii interrogat: cujusmodi eft oratio in Vatinium. vid. Argum. Orat. in Vat.* ad Div. I. 9. tota vero *interrogatio* mea nihil habuit, nifi reprehenfionem tribunatus ejus. *Ex interrogatione hac Vatinii intelligitur, etiam objecta effe teftibus interrogando, quibus fides eorum infirmari poffet. conf. de hoc genere Cafaub. ad Sueton. Aug. c.* 33. *Gruter. ad Tacit. A. VI.* 47. *Acad. I. 2. nihil apta *interrogatione* concludunt, *de dialecticis, ubi vel eft argumentatio per interrogationem, vel vitium fcripturae.*

INTERSPIRATIO. Or. III. 51. *interfpirationes* aequales, *funt aequales partes periodorum, atque adeo periodi, quae uno fpiritu pronunciantur, ut adeo aequalibus intervallis refpiretur.* cf. c. 44.

INTERSUM. Acad. IV. 26. quod *ab eo* nihil *interfit. ibid.* 9. negant, ea quicquam *intereffe a* falfis, i. e. *differre.* *Rofc. Am. 14. *in* convivio *interfuit.*

INTERTRIMENTUM. Verr. I. 50. *eft damnum, quod ad duos pertinet, ut detrimentum ad unum. Afcon.*

INTERVALLUM. Or. III. 46. fine *intervallis* loquacitas: h. e. *fine interpunctis et interfpirationibus.*

INTERVENTOR. *interpellator.* Fat. 1. vacuus ab *interventoribus* dies.

INTERVERTERE. *avertere, intercipere.* Dom. 43. *interverfa* aedilitas. Verr. IV. 30. *interverfum* donum.

INTERVISERE. *invifere.* ad Div. VII. 1.

INTIME. Qu. Fr. I. 2. *intime* commendavi: i. e. *accuratiffime. Sic* interior cuftodia *Liv. XXIII.* 19.

INTIMUS. *accuratiffimus, fubtiliffimus.* Or. I. 21. disputatio *intima.* Cluent. 21. artificium *intimum.* *Dom. 34. non quo mihi P. Scipionis vis *intima*, privati hominis, displiceret. *Dixit etiam Tacitus A. XV.* 2. *extr.* vires *intimae*: i. e. *fummae, omnes.*

INTOLERANTIA. *paffive.* Cluent. 40. *jungitur* cum fuperbia. Agr. II. 13. *active:* intolerantia regum.

INTORQUERE. Tufc. IV. 36. alternis verfibus *intorquentur* inter fratres contumeliae.

INTRACTATUS. *indomitus.* Lael. 19. *intractatus* equus.

INTRARE. Flacc. 10. *intrabo* etiam magis, *fc. in caufam, accuratius agam.*

INTRUDERE fe, Caecin. 5. *idem eft, quod* inferre fe, *de quo fupra.*

INTUERI. *fequi, imitari.* Sext. 45. quod *intueri* debeant. Or. II. 21. *intueri* aliquem. * *imperterriti animi fignum, intueri id, quod periculum minatur.* Sext. 9. tempeftatem *intueri. v. Interpr. ad illud Horatii:* qui rectis oculis monftra natantia vidit.

INTUS. Verr. I. 20. *intus* canere; *de citharoedo Afpendio, eft finiftra manu tractare fides. v. Canere.* Agr. II. 26. *proverbialiter eft, fuis commodis ftudere.*

INVADERE. *cum praepof.* in. Off. II. 21. hoc malum *in* remp. *invafit. cum dat.* ad Div. XVI. 10. furor *invaferat* improbis. *ubi v. Victorius.*

INVALITUDO. Att. VII. 2.

INVEHERE. Tufc. IV. 17. quemcunque cafum fortuna *invexit.* *Phil. III. 13. cum ille in me *invehens, ab* invehi. *Sic et eft* N. D. I. 28.

INVENIRE. *parare.* Manil. 14. unde tam incredibilem curfum *inventum* putatis. Vatin. 9. *inventis* aufpiciis, i. e. inductis.

dem se obtulerint: ad Div. I. 1. Or. 52.

IRREPERE. *insinuare se artibus alicui.* Or. 28. *irrepere* in sensus hominum. Har. R. 25. in opinionem gratiae *irrepere.* * *de heredipetis.* Off. III. 19. ut possit nomen ejus in testamentum *irrepere.*

IRRETIRE. Tusc. V. 21. iis erratis se *irretierat*, ut etc. Vatin. 1. loquacitatem interrogationibus *irretitam* retardare. Har. R. 4. *irretitus* est odio honorum.

IRRIDERE. ad Div. XI. 26. qui etiam *in* philosophum *irriseris.*

IRROGARE. *est populum lege rogare, ut aliquid jubeat, quod ad alterius incommodum pertinet.* Dom. 22. multam *irrogare.* *vid. Multa.* Sext. 30. *irrogare* privilegium. *v. Privilegium. Hinc*

IRROGATIO. Rabir. Perd. 3. *irrogatio* multae.

IRRUMPERE. Lig. 5. *irrumpes in* fletum nostrum; h. e. *impedies, interpellabis.*

IS. *reciproce.* Or. I. 54. se se meruisse, ut - - decoraretur, et *ei* victus publice praeberetur. * *dat.* eo, *pro* ei. Verr. IV. 4. quod *eo* loco praeerat. *Nisi* praeerat *absolute accipere, et* in eo loco *intelligere malis.*

ISTIC. Fin. V. 26. *istic* sum: i. e. *hoc ago, cogito facere.*

ITA. *in confirmando, et jurando.* Catil. IV. 6. *ita* mihi salva rep. perfrui liceat, *ut* ego etc. cf. Verr. V. 14. * *Elegans et varius porro est hujus particulae usus, ut, hac causa allata.* Verr. I. 46. *ita* intercessit, quod etc. ad Div. XIII. 56. is *ita* sibi persuadet; *sequente acc. cum inf. ubi aut redundat, aut pro* hoc *ponitur. Sic et est* Ep. 23. 25. VI. 2. Lig. 1. Sull. 7. si *ita* sunt, *redundat.* Verr. I. 46. *ita* me audite: i. e. *eo animo.* Mil. 10. *ita* profectus est: i. e. *eo tempore.*

ITAQUE. *post longiorem parenthesin, ut* Fin. I. 6. deinde homo acutus, cum - - attingere; *itaque, ubi plura v. ap. Davisium.*

ITER. Leg. I. 13. *iter* hujus sermonis vides. Att. IV. 2. *iter* amoris nostri et officii. ad Div. XI. 13. *itinera* multo majora fugiens, quam ego sequens. *Graeviana addit:* fecit.

ITERARE. Att. XV. 13. tibi *itero* dicere. Tusc. II. 19. Att. XIV. 14. *itera dum* eadem ista mihi. *ubi vid. Gronov.*

ITERATUS. Or. II. 30. ager non semel aratus, sed novatus et *iteratus. vid. Salmas. ad Solin. p.* 509. *ff.*

JUBEO. *de populo proprie dicitur, cum legem accipit.* ad Brut. 4. Senatus censuit, populus R. *jussit.* * *de Praetore jus dicente, cum decernit, et quidem, ut Hotomanno placet, cum ita decernit, ut recusare liceat, cum contra* decernere *dicatur, ubi non licet, recusare.* Quint. 8. quin ita satisdare *juberetur. ibid. jubet* P. Quintum sponsionem facere: recusabant, qui aderant tum Quintio. *Hotomanni sententiam ille ipse locus refellit; nam statim subjicit Cicero:* Dolabella aut satisdare aut sponsionem *jubet* facere, et recusantes nostros advocatos acerrime submoveri. * *an* jubere *casum accusativum vel dativum regat apud aureae aetatis scriptores, disputatur. v. Lexic. Fabr. et adde Interpretes ad Caes. B. C. III.* 98. *Burm. ad Ovid. Met. VIII.* 752. *Gronov. Duker. et Drakenborch. ad Liv. XXVII.* 24. *In loco Ciceronis* Att. IX. 13. *init.* quamquam hae *mihi* literae Dolabellae *jubent*, ad pristinas cogitationes reverti, *Corradus intelligebat* scriptae, *ut ad* literas *referatur. Malim,* mihi *pleonastice additum dicere, ut in illo:* vide *mihi* hominem, *et similibus: quae ratio etiam in nostra lingua obtinet, in familiari in primis sermone. Sed cum infinitivo activo poni, intellecto post* jubeo *accusativo personae, patet e loco supra allato e Quintiana. add. Burm. ad Virgil. Aen. II.* 3.

judicia restituta sunt. Quint. 28. Verr. III. 28. *judicium* pati, *ita dicitur, ut accipere judicium. v. Accipere.* Verr. I. 53. *judicium* habere, *de reo: sed* Verr. II. 29. *de petitore et reo dicitur.* Leg. II. 17. *judicia* perrumpere. *v. Perrumpere.* Sen. p. R. 8. *tollere* judicia, *de Clodio, qui corruperat.* Arch. 11. *judicium* exercere, *de eo, qui praeest judicio.* ad Div. V. 18. *judicium* potentiae alicujus condonare, h. e. *ita pronunciare, ut potenti alicui placet, contra jus.* Brut. 1. fecerat *judicium* dignitatis meae. Flacc. 37. cum non deducendo *judicium* feceris, plus falfam epiftolam habituram ponderis. *Sed Graevius e Franc.* 1. *malebat:* indicium, *quod rectius puto.* Mur. 2. periculum *judicii* praeftare, *dicuntur ii, qui in eo, quod vendunt, evictionem praestant. vid. Auctoritas, n.* 21. 1. Verr. I. 53. etenim id *judicium* me uno defendente *vicit. Graevio non displicebat lectio Franciani:* in judicio*: sed recepta tenenda; genus enim hoc loquendi Ciceroni non inusitatum in aliis rebus. Sic* Caecin. 31. *vincere* fponfionem *est in Graeviana, quod probo.* * judicium *dicitur etiam pro judicibus.* Verr. II. 18. *judicium* fortiri: *quod a Graecis sumtum, qui dicunt κληροῦν δικαστήριον.*

JUGATIO. Cato 15. capitum *jugatio* in vitibus. *Varro R. R. I.* 8. *Columella IV.*17.*sq. Modus jugationis exprimitur a Pontedera ad init. L. III. Columellae, tab. I. f.* 12. *ed. Gesner.*

JUGATUS. Tufc. III. 18. omnes virtutes inter fe nexae et *jugatae sunt. Proprie de vitibus dicitur. v. Jugatio.*

JUGIS. Div. II. 36. ne *juge auspicium* fiat, jubent jumenta disjungere. *Est* juge aufpicium, *cum jumentum junctum stercus facit. Servius ad Virg. Aen. III.* 537. *Davies.*

JUGUM. Verr. III. 11. in fingulis *jugis* arant. Jugum *est, quod juncti boves uno die exarare possunt. Varro R. R. I.* 10. *et ibi Intt.* * *par.* Phil. XI. 2. *de Antonio et Dolabella:* hoc *jugum* impiorum nefarium: *ubi vid. Ferrar.*

JUMENTUM. *equus.* ad Div. XI. 13. eram fine equitibus, fine *jumentis.* Attic. XII. 32. *jumentis* Athenis nil opus, *vid. Cuper. ad Petron.* 117. *ubi Petronius ipse caballum interpretatur: sic est etiam ap. Sueton. Ner.* 5.

JUNCTUS. Or. III. 43. oratio *juncta: opponitur* hiulcae, *atque adeo oritur ex collocatione apta verborum.* Or. c. 36. verba *juncta opponuntur simplicibus.*

JURARE. Att. XII. 13. perpetuum morbum *jurare.* Rofc. C. 1. effene quemquam tanta audacia praeditum, ut quod injuratus in codicem referre noluit, *(sc. quia falsum erat)* id *jurare in litem* non dubitet: h. e. *id sibi deberi, jurejurando confirmet, litis obtinendae causa.* * *jurare* Jovem lapidem, ad Div. VII. 12. *est per fictile simulacrum Jovis in Capitolio, ut ostendit Ryequius de Capitolio c.* 18. *p.* 229. *De ipso ritu sic jurandi v. Gell. I.* 21. *et alios, quos Ryequius laudat l. c.*

JURIDICIALIS. Inv. I. 11. *Verbum hoc molestum esse dicit* Top. 24.

JURISCONSULTUS. Orat. I. 48. *extr. quid sit?*

JURISDICTIO. *quid fuerit, non convenit satis inter JCtos, de eaque multa parum accurate dicuntur. Est Ger. Noodtii libellus de Iurisdictione et Imperio, in quo multa parum vere et accurate dicta sunt, de quibus hic dicere non est necesse. Hic nobis sumemus tantum breviter demonstrandum,* jurisdictionem Ciceronis temporibus verfatam effe in folis caufis privatis, iisque ita propriam fuiffe, ut publicis quaeftionem. *Nam* 1) *jurisdictio omnis posita est in* edicto *et* ex edicto decretis. *Usus illorum trium ver-*

faciendum, quid omittendum, intelligitur, tanquam leges, edicta Praetorum, consuetudo, etc. Verr. I. 41. *Hujus juris plura genera sunt. Apud Ciceronem haec observavi:*

1) Civile. *(v. Civilis.) sed aliter sumitur* jus civile Flacc. 32. quaero, sintne ista praemia censui censendo? habeant *jus civile? nempe ita, ut significet conditionem, qua gaudent praedia, quae in censum deferri possunt.*

2) Divinum *est* a) *naturale.* Sext. 42. tum domicilia conjuncta, quas urbes dicimus, invento et *divino* et humano jure, moenibus sepserunt. *antea dixerat* naturale *et civile.* Har. R. 16. jus Legatorum cum hominum praesidio munitum sit, tum etiam *divino* jure esse vallatum. b) *pontificium.* Har. R. 7. *extr.* domum publico omni praecipuo, et humano et *divino* jure munitam. *Liberata erat Ciceronis domus a Pontificibus, adeoque* divino *jure, deinde a populo, lege, (c. 6.) adeoque* humano *jure. Sed utrumque hoc jus publicum est.*

3) Gentium *est naturale.* Off. III. 5. neque hoc solum natura, id est *jure gentium*, sed etiam legibus populorum, quibus in singulis civitatibus resp. continetur. cf. *ibid.* c. 17. *Rab. Post. 15. cum omnia bella *jure gentium* conquiescant. *v. Not.*

4) Humanum, *cum opponitur* divino, *est modo positivum, quod vocant, omne, cum publicum, tum privatum; modo ea pars tantum, quae in rebus profanis versatur. v. Divinus.*

5) Pontificium. Dom. 13. *est de rebus sacris, in quibus Pontifices cognitionem habent. vid. Guther. Jur. Pont. I. 2.*

6) Praediatorium. Balb. 20. *v. Praediatorius.*

7) Praetorium *dicit* a) *edicta Praetorum.* Off. I. 10. quae quidem pleraque *jure praetorio* liberantur, nonnulla legibus. Verr. I. 44. postea quam *jus praetorium* constitutum est, semper hoc jure usi sumus. b) *totam jurisdictionem praetoriam.* Verr. II. 12. ejusdem modi totum *jus praetorium* fuit per triennium in Sicilia, Verre Praetore. Phil. II. 2. quam injuriam iste intercessoris beneficio obtinuit, non *jure praetorio.*

8) Privatum. *est* civile a) *stricte sic dictum, de quo v. Civilis.* in Caecil. 5. civibus cum sunt ereptae pecuniae, civili fere actione et *privato jure* repetuntur. b) *deinde conditio, quae ex jure civili illo oritur.* Har. R. 7. domus est *jure privato*, sc. *quam tenemus hereditate, auctoritate, mancipio, nexu.*

9) Publicum a) *opponitur* privato, *et cum sacrum s. Pontificum, tum profanum jus complectitur. v. Divinus.* Dom. 53. sed ut revertar ad *jus publicum* dedicandi. *unde* b) domus *jure publico, dicitur* Har. R. 7. *quia et a populo lege centuriata, et decreto Pontificum liberata erat.* c) *est vero etiam pro jure communi.* Div. I. 5. *quod ad omnes cives pertinet, adeoque etiam pro civili illo, quod alias privatum dicitur.* Dom. 13. nego, potuisse *jure publico*, legibus iis, quibus haec civitas utitur, etc. *ibid.* versor in medio *jure publico. ibid.* 49. nec de *jure* pontificio, sed de *publico* disputo. ad Div. IV. 14. si de *jure publico* armis disceptabitur. *v. Graev. ad pr. Dom.* 13. *Caecin.* 26. *sic est apud Sueton. Aug.* 10. *Tib.* 50.

10) Quiritium. Verr. II. 12. *est jus civile, quod proprium est iis civibus, qui jus civitatis habent jure optimo; de quo mox.*

11) Urbanum. Act. I. in Verr. 1. praedo juris *urbani*: *est civile privatum, ex quo jus dicit Praetor urbanus.*

*JUS *est etiam, quod legibus, edictis, consuetudini, h. e. superiori illi juri consentaneum est, quod nobis ex eo debetur, etc. Sic est in his:* jus dicere, Verr. I. 40. Quint. 26. etc. *jus* suum obtinere, Verr. I. 26. *jus* suum amit-

euntur, *Plin. XXXV.* 12. *Graeci vocant πύελον.*

LABES. *ruina.* Div. I. 43. *labes agri* Privernatis. Dom. 1. *labes* ac flamma reip. Flacc. 10. *labes* innocentiae.

LABI. *de rebus interituris.* Or. III. 1. cetera nasci, occidere, fluere, *labi.* * *in deterius mutari.* Leg. II. 15. mores *lapsi* ad mollitiem. * *degredi.* Leg. I. 20. Div. II. 27. *labor* longius. * Acad. IV. 45. *labor* eo, ut assentiar. i. e. *inclinor.*

LABOR. Tusc. II. 15. *quid sit?* * Cluent. 53. *labor* legitimus, *est ejus, qui accusatur ex legibus.*

LABORARE. Nat. D. II. 60. nullo in motu *laborat*; *de eo, cui facilis est omnis motus.*

LABORATUS. *pro* elaboratus, Coel. 22.

LABORIOSUS. *de homine multis doloribus affecto.* Fin. II. 28. extr. * *multis laboribus obrutus et vexatus, miser.* Coel. 1. [p. Mil. 2. R.]. Phil. XI. 4. *distinguitur* laboriosus *et* miser, *sed secundum philosophos.*

LABRUM. ad Div. XIV. 20. *vas balneare, in quo fit lavatio.*

LACERARE. Quint. 15. *lacerare* reliquias vitae: h. e. *auctione vendere.*

LACERATUS. Verr. III. 70. *lacerata* pecunia, *cujus pars aversa est.*

LACERNA. *vestis crassior, qua a frigore et pluviis se in itineribus muniebant.* Phil. II. 30. *De hac veste multis agit Ferrar. R. V. P. II. L. I. c.* 1. 6. *sq. Ruben. I.* 6. *Salmas. ad Script. Hist. Aug. pluribus locis.*

LACERTI. *in oratione* vim *significant, quae a tenuitate et subtilitate abest, oratorum propria.* Brut. 16. quos, valetudo modo bona sit, tenuitas ipsa delectat: quamquam in Lysia sunt saepe etiam *lacerti*, sic, ut nihil fieri possit valentius. * ad Div. IV. 7. *lacerti* et vires.

LACINIA. Or. III. 28. *lacinia* obtinere aliquid: h. e. *vix.*

LACUNA. *jactura largitione aut fraude facta.* Verr. II. 25. *lacunam* rei familiaris explere. Att. XII. 6. vide, ne qua *lacuna* sit in auro.

LACUNAR. Tusc. V. 21. *est tectum templi, aut triclinii, magnifice caelatum aut pictum, sed e tabulis ligneis. v. Salmas. ad Vopisc. Aurelium,* 46. *T. II. p.* 547. 548. *Dicitur a lacubus parvis, in ligneo tecto arte caelatis. vid. Servius ad Aen. I.* 726. Laquear *videtur idem dici, a marginibus lacuum eminentibus, et varie tractis, pro formarum varietate, quas lacus habent, modo rotundi, modo quadrati, modo rhombiformes s. scutulati.* Lucem affert *Josephi locus A. VIII.* 3. 2. *ubi tabulae tecti dicuntur fuisse* ἐξεσμέναι εἰς φατνώματα καὶ προσκόλλησιν χρυσοῦ. *quae est descriptio lacunaris, s. tecti laqueati: in qua* φατνώματα *sunt illi, quos dixi, lacus. De his tectis est erudita nota Valesii ad Eusebii Vitam Constant. M. III.* 32. *quam compilavit Harduinus ad Plinium, XXXV.* 11.

LACUS. Brut. 83. quasi de musto ac *lacu* fervidam orationem fugientem. Lacus, *ut ex ipso loco patet, est dolium, in quod mustum mittitur, donec deferbuerit, et in testas defundi possit. Ap. Virgilium tamen Georg. II. init. est vas torculari suppositum, in quod mustum defluit.* Vinum de dolio et lacu, *est mustum, vinum recens; et* oratio de lacu *est ea, quae novitates verborum consectutur.*

LAENA. Brut. 14. M. Popillius cum Consul esset, eodemque tempore sacrificium publicum cum *laena* faceret, quod erat Flamen Carmentalis. Laena *est duplex amictus, (quo purpureo utebantur Flamines) injectus super togam, similis chlamydi. v. Ferrar. R. V. P. I. L. I. c.* 13. *P. II. L. I. c.* 9. *Ruben. II.* 14.

LAE-

est, qui fraudationis causa *latuisse* dicat?

LATERNARIUS. *qui laternam praefert.* Pison. 9. *Graevius autem legit* lanternarius: *quem vide.*

LATINITAS. Att. XIV. 12. *est jus Latii, quod ex foedere cum Latinis ortum est, et est jure civitatis deterius, jure Italiae autem melius. Ex eo jure poterant Latini primo, in comitiis Rom. legum ferendarum causa, si vocati essent a magistratu Romano, suffragium ferre, deinde cives Rom. fieri, si in civitatibus suis magistratibus functi essent, atque ita civitate Rom. accepta honores Romae petere. v. Sigon. Ant. I. Lat. I. 4. et Spanh. Orb. Rom. L. I. c. 8. Hotomann. ad Orat. pro Rab. Perd.* 5.

LATIO. Dom. 20. in ipsa *latione*, sc. legis.

LATITARE. *in foro est idem, quod* latere. Quint. 23. ego experiri non potui; *latitavit*; procuratorem nullum reliquit. *conf.* c. 17. 19.

LATITUDO verborum, Or. II. 22. *est vasta et rustica pronunciatio, sine gratia.*

LATRARE. *de rabulis, malis oratoribus:* Or. III. 34. *latrare* ad clepsydram. Brut. 15. *latrant* jam quidam oratores, non loquuntur.

LATUS. *eris; in oratore sunt pulmones, nostro more loquendi: Nempe vires sic dicuntur eae, quarum defectus in latere sentitur, ut a currentibus, cantantibus, dicentibus, potantibus, Venerem exercentibus: in quibus generibus omnibus latera pro viribus dicuntur. De potantibus est* Phil. II. 25. Or. I. 60. nunquam *lateribus* aut clamore contenderent. Or. I. 25. *latera*, vires. *Sed hic Pearcius mallet, quod in MS. Joan. reperit, reponere:* laterum vires: *in* Catone *vero* c. 9. *pro* laterum etiam et virium, *legi* laterum etiam virium, *ut exemplar unum vetustum habet, et ipsi Graevio placet. Frustra. Cic. Clav.* *Nam paullo ante est etiam:* lateribus et lacertis. ad Div. IV. 7. lacerti et vires. *Sic jungitur etiam* Verr. IV. 30. quae vox? quae *latera*? quae *vires* hujus unius criminis querimoniam possint sustinere? *Sic et Ovidius junxit A. A. II.* 673. latus et vires *operamque adferte puellis.* * Vatin. 5. per tuum *latus* saucietur.

LATUS. *adj. ornatus, copiosus.* Orat. 27. *latae* disputationes; *ubi male Gulielmus* laetae. *Sic* ad Div. VI. 7. scribendi genus non modo liberum, sed etiam incitatum atque *latum*: *ubi tamen Graevius bene reposuit:* elatum. *Acad. IV. 12. pauca dicemus. Non, quo non *latus* locus sit, etc. * *ibid.* 20. rationes sequor *latiore* specie, non ad tenue elimatas; h. e. *populariores, minus subtiles.* * *in pronunciando idem est vitium, quod et* vastum *dicitur.* Orat. III. 12. *lata* Cottae. *Partit. 30. haec, quae primam contentionem habent ex arguendo et resistendo, *lata*, ut dixi, et confusa sunt: rationum et firmamentorum contentio adducit in angustum disputationem.

LAUDABILE. *cum praepos.* ab. Herenn. III. 4.

LAUDATIO. *genus testimonii publici, quod magistratibus provincialibus a civitatibus per Legatos Romae tribuitur, cum rei de repetundis facti sunt.* Font. 2. *item ab aliis, in aliis judiciis.* ad Div. I. 9. *In Verrinis harum laudationum creberrima mentio, et e* V. 25. *patet, numerum laudatorum legitimum denarium fuisse.*

LAUREATUS. Att. VIII. 10. lictores *laureati, dicuntur, qui fasces laureatos praeferunt Imperatori victori.*

LAUREOLA. *triumphus.* ad Div. II. 10. negotium, quod esset ad *laureolam (sc. parandam, merendam)* satis.

LAUS. *pro rebus laude dignis.* Mil. 30. praemia *laudis.* ad Div. II. 6. quarum *laudum* gloriam adamaris.

LAUTUS. *lotus*. Or. I. 7. * *elegans*. Verr. I. 6. cum homines *lauti*, et urbani, sermones hujuscemodi dissipavissent, etc. Flacc. 29. quod unis vestimentis tamdiu *lautus* es. *cf*. ad Div. VII. 14.

LAUTUMIAE. *carcer Siciliae celeberrimus*: v. Verr. V. 27. I. 5. *hanc scripturam verbi defendit et confirmat Gronov. ad Liv. XXXVII*. 3.: *de re vid*. Dorvill. Iter Siculum p. 181. T. I.

LAXE. *pro* large. ad Att. XV. 20.

LECTICA. Verr. V. 11. *lectica* octophoros. *De lecticis v. collecta a Lipsio Elect. I*. 19.

LECTICARIUS. *qui lecticam fert*. ad Div. XIV. 12.

LECTISSIME. Or. 68. *lectissime* dicere: *sed videtur legendum* tectissime.

LECTUS. *epitheton feminarum*. Inv. I. 31. Att. X. 8.

LECTUS aeratus. *v. Aeratus*.

LEGATIO. ad Div. XII. 21. *legatione libera* Legatus. Flacc. 34. *legationes liberas* sumere. Attic. II. 18. *libera legatio* voti causa datur. *Ex quo loco intelligitur, a* libera legatione *non differre* legationem votivam, *sed ejus speciem*, Att. XIV. 22. *de libera legatione vid. Ind. Leg. in lege Julia de legationibus liberis*. * *id, cujus causa legamur*. Phil. IX. 1. renunciare *legationem*: h. e. *quid in legatione actum sit*. ad Div. I. 4. nisi *legationibus* perfectis: h. e. *nisi ante Senatus decreverit, quid Legatis respondendum sit*.

LEGATORIUS. Att. XV. 9. aliqua *legatoria* provincia.

LEGARE. *Legatum facere aliquem*. Att. XV. 11. Dolabella me sibi *legavit*. *ib*. XIII. 6. solitos esse majores nostros *legare* in Decemviris, qui essent Imperatorum necessarii. * *vocabulum testamentarium*. Top. 4. *legare* a filio: h. e. *ut filius heres solvat legatum. ibid*. 3. a viro. *v. Hotom. Obs. I*. 24. *add*. ad Att. XIII. 46.

LEGIONARIUS. ad Div. X. 32. non modo militem *legionarium*, sed ne auxiliarium quidem. Legionarius *miles est ex delectu civium, sic* legio *pro tali exercitu. v. Gron. ad Liv. XXVII*. 38.

LEGITIME. *vere, proprie*. Caecin. 20. qui *legitime* procurator dicitur.

LEGITIMUS. *legibus consentaneus, legibus constitutus*. Act. I. in Verr. 11. ad Div. X. 25. *legitimum* tempus. Cluent. 53. *legitimum* periculum. ad Div. VIII. 6. *legitimum* jus. Rosc. C. 5. *legitima* judicia. *cf*. ibid. 3. Arch. 2. Mil. 10. etc.

LEGULEJUS. Or. 55. *legulejus* quidam cautus et acutus, praeco actionum, cantor formularum.

LEMNISCATUS. Rosc. A. 35. *lemniscata* palma, *proprie est, in qua majoris honoris causa lemnisci sunt*. Sic apud Liv. XXXIII. 33. populus *coronas lemniscos*que jacit, *majoris honoris causa*, i. e. *coronas lemnisca*[illegible]. *Nam* lemnisci *sunt vittae, q*[illegible]*e sunt in honoribus Deorum usitatae: vid. Auson. Ep*. 20. *In Decreto Berenices urbis Africae est* στέφανος ἐλαΐνος καὶ ληµνίσκος, *majoris honoris causa coronae additus, ap. Maffeum Antiquitat. Gallic. p*. 7. *cf. Wesseling. V. C. de Archont. Judaeor. p*. 18. *et adde de hac re Serv. ad Virgil. Aen. V*. 269. *et Casaub. ad Sueton. Ner*. 25. *Hoc loco palma lemniscata est caedes immanissima. Palmae dabantur gladiatoribus ob victoriam, h. e. ob interfectum eum, quocum comparati erant*.

LENA. Nat. D. I. 27. blanda conciliatrix et quasi sui *lena* natura. *Sic libenter utitur eo verbo Ovidius, ut A. A. III*. 316. 752.

LENITAS. Orat. II. 29. exordium *lenitatem* orationis desiderat. Muren. 20. *lenitas* audiendi, *est Praetoris jus dicentis*. Opt. g. or. 2. verborum est structura quaedam, duas res efficiens, numerum et *lenitatem*.

LENITUDO. Verr. IV. 61. virorum nimia in istum *(adulterum)* *leni-*

lenitudo. Sed Graevius legit rectius lentitudo: *de qua mox.*

LENOCINIUM. Nat. D. II. 58. lenocinia *corporum, sunt res, quibus corpus suaviter afficitur.*

LENOCINARI. *servire nimis, obsequi.* Caecil. 15. *de accusatore:* tibi *(adversario) lenocinabitur.*

LENTE. Or. II. 45. *lente* ferre: *nimis patienter.* * *subtiliter more philosophorum.* Parad. 13. haec cum *lentius* disputantur, videri possunt obscuriora.

LENTITUDO. *nimia lenitas et patientia.* Tuscul. IV. 19. ad Q. Fr. I. 1. *Dicitur fere in malam partem, quia est signum stuporis. v. Burm. ad Ovid. Trist. II. 514. Drakenb. ad Liv. XXII. 14. Graev. ad Verr. IV. 61. De verbo* lentus, *et ejus varia vi agit Voss. ad Catull. p. 213. sq.*

LENTUS. *stupidus.* Att. I. 18. ni hic est illo *lentius: de eo, qui non movebatur contumeliis.*

LESSUS. Leg. II. 23. *quid sit?*

LEVARE. *minuere.* Acad. IV. 22. *levatur* auctoritas.

LEVIS. Rosc. C. 5. cui *levissima* pecunia semper fuit: h. e. *non magni habita, contemta.* * *jactabundus.* ad Div. V. 1.

LEVITAS. Brut. 17. *levitas* in populari ratione. in Caecil. 3. *levitas* judiciorum: h. e. *injustitia.* Nat. D. III. 29. *levitates* comicae: i. e. *amatoriae, quarum exempla sunt in comoediis.* Fin. I. 18. amatoriae levitates. Tuscul. IV. 31. eadem *levitate* est cupiditas in appetendo, qua laetitia in fruendo. *Notent tirones,* levitatem *tribui omnibus vehementibus et inanibus cupiditatibus, et perturbationibus animi, propterea, quod in his nulla est constantia, nulla gravitas; unde etiam* leves *dicuntur, qui iis dediti sunt. Et quemadmodum* gravitas *dicitur de omni virtute, in qua est constantia et aequabilitas agendi: sic* levitas *de omni vitio, quod in vitio nulla fere est constantia. Haec observatio ad intelligendum plurimum proderit.*

LEVITER. Sull. 10. leviter dicere: h. e. *ut ante dixerat,* suppressa voce. *Male quidam corrigunt* leniter: *quod quidam Codices etiam Ovidio adscribunt in simili loco Heroid. III. 80. pro* leviter. *Sed ibi metrum repugnat et τὸ* leviter *vindicat. v. ibi Burmannum.*

LEX. *De hoc verbo dictum est sub initium Indicis legum. Hic adjecimus, quae ibi commemorata non sunt.* Rabir. Perd. 5. *leges censoriae.* Verr. I. 55. *lex censoria. vid. Ind. Legg. in Censoriae leges. ibid. lex* opere faciundo. *De hac forma loquendi v. Gron. Sest. I. 6. Est autem ipsa lex censoria, sive locatio operis faciundi a Censore proposita. Formulam hujusmodi legis attulit Hotomann. ad h. l.: eadem est apud Gruter. Thes. Inscript. T. I. p. CCVII.* Partit. 31. *lex* praedii, *est formula venditi praedii, ex qua judicatur, quid emtori tradatur, quibusque conditionibus:* * *hinc lex dicitur pro conditione.* Tusc. III. 16. *lex* vitae, *est conditio, qua nati sumus, ut alibi dicit.* Har. R. 7. *lege* optima. Agr. II. 11. si optima *lege* a populo essent creati. *De formula:* lege optima, *v. Conditio.* * Offic. III. 5. naturae ratio, quae *est lex divina et humana. Scilicet lex naturae est etiam lex divina, (v. Jus divinum,) leges humanae autem, quae ad societatis utilitatem pertinent, non differunt a lege naturae, sed ex ea sunt repetitae, et cum natura consentiunt; quod nisi est, iniquae sunt et injustae.* * Verr. III. 7. *leges* edicere, *dicitur de Censoribus, cum locationum formulas proponunt. ibid.* 20. *legem* dicere *de eadem locatione dicitur, quatenus scilicet ea conditiones redemtoribus praescribuntur.* Agr. II. 19. *leges* dare provinciae, *dicitur de eo, qui habet summam potestatem constituendi jubendique, differtque ab illo, quod dicitur,* legem ferre. *Nam hoc est magistratus urbani, qui legem populo*

aut largitione aut officiis inserviendi, quod est liberaliter educatorum proprium. Offic. I. 14. s. *pro εὐήθεια, qua omnes aeque bonos, ac nos sumus, judicamus, facilitate.* ad Q. Fr. I. 1. §. 4. a quibus, rudis cum esses, videtur decipi posse *liberalitas* tua: nam ut quisque est optimus, ita difficillime alios improbos suspicatur.

LIBERARE. *a vectigalibus immune facere.* Agr. II. 21. *liberare* publica. *(publici agri vectigales sunt: liberati ergo fiunt privati.)* Verr. II. 31. *liberet* Byzantios. * Att. XVI. 6. Buthrotios cum Caesar *liberavisset, sc. ne agri eorum ex lege agraria dividerentur.* * Har. R. 8. *liberare* domum: *int. a religione.* * Off. I. 10. pleraque promissa jure praetorio *liberantur*, quaedam etiam legibus: *sc. ne ea servare cogarc.* * *in libertatem vindicare.* Caecil. 17. *liberare* se a Venere. *v. Liberta.* * *emittere.* Tusc. I. 22. divinus animus *liberatus* a corpore. Nat. D. II. 3. pulli *liberati* cavea. * ad Div. III. 7. ad facultatem aedificandi *liberare* aliquem: *int. ab interdicto.* * *absolvi.* Mil. 18. *liberatur* non profectus esse: *innocens est in eo, quod dicitur profectus esse. Sed vid. Not.* * *de praedibus, opponitur τῷ* obligare. ad Div. V. 20. Volusii *liberandi* meum fuit consilium. * *in auspiciis est.* Leg. II. 8. templa *liberata* et effata habento. Liberata templa *sunt, quae liberum ab omni parte prospectum habent. Nam Augures, cum locum aliquem auspiciis consecrant, quod est* effari, *jus habent amovendi ea, quae liberum prospectum impediunt. v.* Offic. III. 16.

LIBERATIO. *opponitur damnationi.* * libidinosissimae *liberationes.* Pis. 36.

LIBERTA Veneris, Caecil. 17. *quae se a Venere liberavit: h. e. quae pecunia redemit onus a majoribus acceptum, sumtus certis Veneris sacris suppeditandi, quod qui sustinebant, servi Veneris, Venerii, dicebantur. vid. Graev. ad h. l.*

LIBERTAS. *fortitudo in sententiis dicendis, in agendis rebus, quae aliis displicent.* Planc. 38. tamenne tu *libertatem* requires meam? *ibid.* 39. *libertatem* dimittere. *vid. Liber.* * *potestas libera faciendi, quod velis, quod placet.* ad Div. I. 5. *libertas* in rep. capessenda. * Caecin. 12. imminuta *libertas*, *est injuria.* * *Tirones notent, cum libertas conditionem et statum significat, duplicem ejus vim esse. Nam primo, id, quod notissimum est, opponitur servituti, et est libertinorum atque ingenuorum: deinde. quando de civis Rom. libertate sermo est, eo uno verbo continentur omnia jura, quae cives Romani habent, suffragiorum ferendorum, honorum omnium petendorum, provocandi et quicquid jus civile universum et leges tribunitiae et consulares sanxerunt, pro populi commodis, tanquam Valeriae, Porcia, Publilia, Horatia, tabellariae, etc. Sic* pro Caecin. 33. cum Arretinae mulieris *libertatem* defenderem, etc. Decemviri sacramentum nostrum justum judicaverunt. *Hoc statim sic interpretatur :* ut omnes, qui in eadem causa sunt, *(qua scil. illa mulier,)* et lege agant, et suum jus persequantur, et omnes jure civili utantur, etc. *Ex quo intelligitur, in hoc loco* libertatem *poni pro* jure Quiritium. *Apud Livium in illis disputationibus de communicando cum plebe consulatu et similibus, Tribuni semper se pugnare dicunt pro* aequa libertate: *quod profecto nullam aliam vim habet, nisi hanc, ut omnes ordines iisdem commodis reip. eodem jure utantur. Et XLV.* 15. civitas *et* libertas eripi *dicitur eodem sensu. Nam qui civitatem amittit, non desinit liber esse, sed amittit jus Quiritium. conf. Noodt Observ. II. 21. et Sigon. Ant. J. C. R. I.* 6.

LIBERTINI. Orat. I. 9. Rosc. A. 7. Sext. 45. etc. *sunt homines e ser-*

quoque *innuit, esse jocum ex ambiguo, et alludi ad id, quod putabatur naturam Clodiae ligurrire.)* quod factum non est, ut sit factum, ferri ad populum - - potest? *Male vulgo in hoc loco interpretantur,* appetis. *Sic etiam in hoc* ad Div. XI. 21. cum quidam de collegis nostris agrariam curationem *ligurrirent*, disturbavi rem, totamque vobis reservavi; *Manutius interpretatur* appeterent. *Non absurde: sed plenus sensus hic est: Cum mentionem curationis agrariae in Senatu facerent, ut, quibus mandanda esset, decerneretur, (in qua potuit eorum quoque cupiditas aut spes intercedere et apparere) ego impedivi, quo minus de ea re ante quicquam decerneretur, quam vos redissetis.*

LIGURRITIO. *pars aegrotationis animi.* Tusc. IV. 11.

LIMARE. *propric est lima superflua abradere, ut politior res sit: hinc est pro* detrahere. ad Div. III. 8. de liberalitate tua *limavit* aliquid posterior annus. Or. III. 9. tantum alteri affinxit, de altero *limavit*. * *de oratore, qui tenue et exile dicendi genus consectatur.* Opt. g. d. 3. se ad minuta genera causarum *limavit*; *et de philosopho, qui rem subtiliter, remoto omni ornatu oratorio, edisserit,* Off. II. 10. alia est illa, cum veritas ipsa *limatur* in disputatione, subtilius. * *acuere, elaborare, perficere.* Or. I. 25. neque haec ita dico, ut ars aliquid *limare* non possit. Brut. 67. acumen arte *limare*.

LIMATUS. *subtilis, tenuis.* Or. I. 34. *limatus* oratione atque subtilis. Fin. III. 12. *limata* tenuitas. * *politus, elegans, accuratus.* Brut. 24. qui genus *limatius* dicendi consectantur. ad Div. VII. 33. *limatulum* judicium. Nat. D. II. 29. urbanitate nostrorum hominum *limatus*.

LINEA. *de perpendiculo.* Fin. I. 6. solida corpora ferri suo deorsum pondere ad *lineam*.

LINEAMENTUM. *delineatio operis, adumbratio.* Brut. 87. intelliges nihil Catonis *lineamentis*, nisi eorum pigmentorum, quae inventa nondum erant, florem et colorem defuisse. Lineamenta Catonis *sunt ejus libri, qui res nudas, sine ornatu tradebant, sed recte tamen subtiliterque, adeoque similes vel picturae lineari, qualis olim fuit, vel delineationi pictoris, ex qua, qualis pictura futura sit, intelligi potest, et quae est fundamentum bonae picturae.* * *Paullo aliter est hoc verbum* Or. 55. quasi quandam palaestram et extrema *lineamenta* orationi attulit. *Id quale sit, docebit locus hic Plinii XXXV. 10. quem tironum causa adscripsimus:* Parrhasius primus Symmetriam picturae dedit, primus argutias vultus, elegantiam capilli, venustatem oris, confessione artificum *in lineis extremis* palmam adeptus. Haec est in pictura summa subtilitas. Corpora enim pingere, et media rerum, est quidem magni operis, sed in quo multi gloriam tulerint: extrema corporum facere, et desinentis picturae modum includere, rarum in successu artis invenitur, etc. *Igitur* extrema orationis lineamenta *sunt perfectio et venustas summa orationis.*

LINGUA. Or. III. 30. *linguam* procudere, *est exercere dictionem declamando.*

LINERE. ad Q. Fr. II. 11. Lucretii poëmata *lita* sunt multis luminibus ingenii.

LINTER. Brut. 60. loqui *ex lintre*: i. e. *obscure, ut intelligi non possis.*

LINTRICULUS. Att. X. 10. ego vero *lintriculo*, si navis non erit, eripiam me, etc.

LIQUEFACIO. Tuscul. V. 6. quos nullae futiles laetitiae languidis *liquefaciunt* voluptatibus.

LIQUESCERE. Tusc. II. 22. *liquescere* mollitia.

LIQUIDO. *cum fiducia quadam, certo, sine haesitatione ac dubitatione.* Verr. III. 59. *liquido* ne-

melius, quam quod non *literatum* est. * *intelligens linguae alicujus, ut bene loqui ac scribere possit.* Offic. I. 37. eos exquisito judicio uti putares literarum: quamquam erant *literati*: sed et alii: hi autem optime lingua latina uti putabantur. *Sic in* Brut. 28. literate loqui. *v. Literate. Male illum locum interpretatus est Graevius.*

LITO. *parento, hostiis placo.* Flacc. 38. *litemus* Lentulo. * litare *dicuntur, qui in hostiis bona exta inveniunt.* Div. II. 15. proxima hostia *litatur* saepe pulcherrime. *cf.* c. 16. *v. Gronov. ad Liv. VIII. 9. sed maxime Schwarz. ad Plin. Pan. p.* 226.

LITURA. Verr. I. 36. nomen in *litura* fecit. *ib.* II. 42. nomen est in *litura*, h. e. *ubi illud nomen est, aliud ante fuit, quod deletum esse apparet.*

LITUS. Top. 7. solebat Aquillius - - cum de *litoribus* ageretur, - - quid esset *litus* ita definire: qua fluctus eluderet. *Atqui Celsus in Digest. de Verb. Signif.* 96. *litus est, quo maximus fluctus a mari pervenit: idque M. Tullius, eum arbiter esset, primus constituit. Videndum, utrum in hoc Celsi loco* Aquillius *corrigendum sit, quod res postulat, an Celsus locum Ciceronis non accurate vel inspexerit, vel tenuerit, et memoriter laudans aberraverit.*

LITUUS. Div. I. 17. *unde dicatur lituus Augurum?* Att. XI. 12. *lituum* profectionis meae fuisse: h. e. *auctorem: nam lituo aeque ac tuba in bello signum datur.*

LOCARE. *usum alicujus rei aut fructum alteri certa mercede concedere.* Caecin. 6. *locare* fundum. Rosc. Com. 10. *locare* se *dicitur, qui operam suam certa mercede alteri pollicetur.* * *consistere.* Offic. III. 17. prudentia est *locata* in delectu honorum. * locant *etiam, qui redemtori aliquid addicunt. v. Redemtor.* Verr. I. 54. 56. Att. XV. 17. *hinc etiam* locatio *sic dicitur, v. c.* Att. IV. 3. * Att. VI. 1. civitas in ejus fide *locata.*

LOCUPLES. *de testibus, cognitoribus, etc. dicitur.* Part. 33. Flacc. 17. etc. *Passeratius ad Quint.* 11. locupletem *dici putat a* loco, *quem quis honestum obtinet in civitate: sic* cognitoris *ejus, qui se aliquem nosse profitetur, epitheton est* honestus. *Sed vero similior est eorum sententia, qui a* loco, *pro* agro, fundo *dictum putant.* * Herenn. II. 33. 47. *copiae locupletes.*

LOCUS. *caput philosophiae, aut cujuscunque artis, materia.* Div. II. 1. perpurgatus est *locus* de finibus bon. et mal. a nobis quinque libris. *ibid.* quintus enim *locum* complexus est. *Simile est* Att. I. 16. *locus* ille a me est inductus. i. e. *de eo argumento late dicere coepi.* * *sunt etiam* loci rhetorum, *qui sunt fontes argumentorum.* Or. I. 31. in Topicis *passim: item in arte memoriae.* Or. II. 87. * loci *autem* communes *sunt, cum de re universa tractatur, cum oratio revocatur ad genus.* Or. III. 27. *v. Communis.* * *status, in re gladiatoria et militari, ut gradus.* Catil. II. 1. *loco* ille motus est, cum ex urbe est depulsus. * *dignitas.* ad Div. XIV. 18. isto *loco* femina. *cf.* Verr. I. 48. * *ordo, classis in civitate.* Quint. 13. *locus*, quem honestissime obtinuit. *v. Passeratius ad h. l.* * *fundus.* Agrar. III. 2. *ita interpretatur Turnebus, quem vide.* * *res.* in Caecil. 15. cui *loco* consulite ac providete. * *genus, pars.* Offic. I. 6. *loci*, in quos honesti naturam divisimus. *ibid.* 15. alter *locus* cautionis. Catil. IV. 10. est uno *loco* melior conditio externae victoriae quam domesticae. * *locum relinquere et dare, non eodem modo dicitur.* Verr. V. 50. fortunae alicujus veniam et *locum dare*, *est ignoscere, concedere.* Cluent. 42. *locum* defensioni non *relinquere*, *est de judice, qui pecunia corruptus inutilem defensionem reddit.* ad Div. I. 1. *locum* non *relinquit* pre-

Marium *lumen* esse. Sen. p. R. 4. hoc *lumen* consulatus sui fore putavit. Fin. II. 22. hoc vestrum *lumen* est. Acad. IV. 33. sed illa duo *lumina vestra*, quae maxime caussam continent. Nat. D. I. 28. Naevus Alcaeo *lumen* videbatur. **praesidium, tutela.* Sull. 11. Roma *lumen* gentium. **fenestrae, prospectus.* Dom. 44. obstruere *luminibus*; *unde et metaphorae, tamquam* Rabir. Post. 16. mentis *luminibus* officit altitudo fortunae et gloriae. Brut. 17. Catonis *luminibus* obstruxit haec posteriorum altius exaggerata oratio. * Brut. 75. videtur tamquam tabulas bene pictas collocare in *bono lumine.* **quomodo differat a* luce, *patere videtur e* Fin. III. 14. ut obscuratur et offunditur *luce* solis *lumen* lucernae: *de quo agit Burm. ad Virgil. Aen. II.* 682. *et Oudendorp. V. C. ad Sueton. Caes.* 31. *Sed id discrimen non servatur. v. in Lux.*

LUMINARE. Att. XV. 26. *est fenestra, ut* lumen.

LUMINOSUS. *insignis.* Or. 36. tum sunt maxime *luminosae* et quasi actuosae partes duae.

LUSTRATIO. Tusc. V. 27. silvestres cursus *lustrationes*que.

LUSTRUM. *tempus quinque annorum, sub cujus finem a Censoribus Census habetur, et postea publicae preces et sacrificia suovetaurilia fiunt, quod dicitur* lustrum condere. Or. I. 41. qui domini voluntate census sit, continuone, an, ubi *lustrum conditum sit*, liber sit. *ibid.* II. 66. is, qui te ex aerariis exemit, *lustrum condidit*, et taurum immolavit. *v. Liv. I.* 44. *et ibi Gronov.*

LUX. *pro lumine.* Coel. 28. *lux* longe alia est *solis* et *lychnorum*; *nam lychnorum proprie lumen est. v. in Lumen, et quos ibi laudavimus.* Nat. D. I. 5. sententiae *lucem* autoris desiderant. Ligar. 2. *lux* liberalitatis et sapientiae tuae mihi oboritur. Tusc. II. 26. benefacta in *luce* se collocari volunt. Sen. p. R. 3. *lucem* in republ. dispicere coepistis. Phil. X. 6. *lux* venisse quaedam et spes reipubl. videbatur. **Luce dicitur pro interdiu:* Offic. III. 24. *alia exempla collegit Drakenb. ad Liv. XXXVIII.* 36.

LYCHNUCHUS. Q. Fr. III. 7. hanc scripsi ante lucem, ad *lychnuchum* ligneolum, qui mihi erat perjucundus, quod eum te, ajebant, cum esses Sami, curasse faciendum. *Lectionem hanc contra Smithum et Licetum defendit, et ipsum locum illustrat Spanhem. de Usu et Pr. num. T. I. p.* 170.

LYMPHATUS. Div. I. 16. Gr. νυμφόληπτος. *Ita dicebantur, qui nympham aquaticam viderant, et aquam timebant; unde deinde de perterritis, et enthusiasmo aliquo furentibus, ut h. l. dicitur. v. Cuper. Obs. III.* 12. *Heinsius et Drakenb. ad Silium I.* 459.

M.

MACHAEROPHORUS. ad Q. Fr. II. 10. *qui sit, non satis certum puto.*

MACHINAE. *artes, doli.* Dom. 11. desinant iisdem *machinis* sperare me posse labefactari. *cf.* Nat. D. III. 29. * Petit. Cons. 2. amicam de *machinis* emit. *Salmas. ad Solin. pag.* 851. *interpretatur de catasta, in qua inclusi venales prostiterint servi, quod* οἴκημα κατάγειον *Plutarchus dicat, Livius interpretetur* machinam. *Sic etiam Casaub. ad Persii Sat. VI. p. m.* 514. *De his Martialis:* quos arcanae servant tabulata catastae. *De catasta multos laudat Broukhus. ad Tibull. II.* 6.

MACHINARI. *excogitare.* Or. III. 44. quod *machinati* sunt ad voluptatem. Nat. D. II. 51. quod perpetuitatis causa *machinata* est natura.

MACHINATOR. *inventor rei malae.* Rosc. A. 45.

MACROCOLON. Att. XIII. 25. XVI. 3. *est membrana longior et major. vid. e Salmasio ad Vopisci* Fir-

nimis vili, Verr. III. 98. *male* vendere. **parce, tenuiter. ibid.* *male* percepti fructus. **in foro variis in formulis eſt.* Caecin. 28. *male* facere ſponſionem, *eſt cauſa cadere, in qua ſponſionem feciſti.* Quint. 14. *male* agere, *eſt actionem alicui intendere, quam obtinere non poſſis, ut formula cadas, quemadmodum dicitur. v. Interp. ad h. l. ſed c.* 16. 27. *eſt fraudare, decipere velle.*

MALITIA. Nat. D. III. 30. *quid ſit? *callida juris interpretatio, quae et calumnia dicitur.* Caecin. 1. *malitia* jam eſt uſitatum. ad Div. IX. 7. calumniatus ſum, indicabo *malitiam* meam. **ſollertia et perſpicacitas in dolis hominum videndis: nam qui ipſi dolos nectere poſſint, ii etiam fraudes verentur, et ubi fiant, vident.* Att. XV. 26. niſi tua *malitia* affuiſſet. Fin. III. 11. quas Graeci *κακίας* appellant, vitia malo, quam *malitias* nominare.

MALITIOSUS. *callidus.* Off. I. 10. *malitioſa* juris interpretatio. Off. III. 18. mihi etiam verae hereditates non honeſtae videntur, ſi ſint *malitioſis* officiorum blanditiis quaeſitae, non veritate, ſed ſimulatione.

MALITIOSE. *per calumniam.* Caecin. 7. novae litis genus tam *malitioſe* intenderet.

MALLE. *cum* potius: Balb. 7. Att. XIII. 22.

MALLEOLUS. *in vitibus eſt palmes novus, cum parte ligni durioris ab utraque parte reciſus, ut malleoli figuram habeat.* Cato 15. *add. Colum. III.* 6. 3. **In re militari ſunt manipuli ſpartei, pice inducti, quibus ſagitta inſerta, (unde malleoli figura) ut projiciantur in hoſtilia munimenta, opera, tecta, etc. incendii excitandi cauſa. Pechkränze.* Catil. I. 13. Mil. 24. *v. Lipſ. Poliorc. V.* 5. *et quos praeter hunc laudat Drakenb. ad Liv. XXXVIII.* 6.

MALUM. *v. Orbiculatus.*

MANCEPS. *redemtor, conductor. Sic publicani dicuntur* mancipes, *quia publica vectigalia redimunt*, Dom. 10. *item alii redemtores decumarum*, in Caecil. 10. *porro redemtor aedificii alicujus aut operis publici*, Verr. I. 54. *item, qui praedam emit*, Dom. 18. *item is, qui et* ſector *dicitur*, Roſc. A. 8. *manceps* hominis ſtudioſiſſimi nobilitatis: h. e. *bonorum ejus. denique is, qui pecuniam emit, et eam alio loco ei, a quo accepit, aut eodem genere, aut in alio numorum ſolvendam curat*, ad Div. V. 20. erat enim nobis curata pecunia Valerii *mancipis* nomine: h. e. *Valerius redemerat pecuniam ſine periculo noſtro nobis, quo loco volebamus ſolvendam.*

MANCIPATUS. *venditus, mancipio datus, addictus.* Cato 11. ſi ſenectus ſui juris eſt, ſi nemini *mancipata.*

MANCIPI. *eſt pro* mancipii, *ut dudum videre viri docti: itaque, quae de hac voce dicenda, ad mancipii vocem retulimus.*

MANCIPIUM. Top. 26. *mancipio* dare. cf. ad Att. XIII. 5. h. e. *ex lege venditionis jure mancipii, de quo mox.* *res mancipi *ſunt, quae venduntur per aes et libram, praeſentibus quinque teſtibus; quo ritu venditor obligatur ad evictionem praeſtandam; isque mos adhuc duravit Plinii maj. temporibus, ut patet ex H. N. XXXIII.* 3. *Locus diſertiſſimus de tota re eſt ap. Plaut. Curcul. IV.* 2. 8. *ſq. Sed Ciceroniana videamus.* Mur. 2. ſi in iis rebus repetendis, quae *mancipi* ſunt, is judicii periculum praeſtare debet, qui ſe nexu obligavit. *Unde* jus mancipi ſ. mancipii, Har. R. 7. Flacc. 32. Caecin. 26. *quod eſt earum rerum, quae mancipio et nexu, h. e. ritu commemorato, nobis traditae ſunt. Ceterum notandum eſt, Ciceronem, cum jungat plerumque* mancipium et nexum, *tamquam eandem vim habentia, tamen* Har. R. c. 7. *ea di-*

machinae. Pif. 24. provincia ifta tibi *manupretium* fuit, non everfae per te, fed perditae civitatis. *v. Drakenb. ad Liv. XXXVI.* 7. *Ap. Plinium, ut XXXIII.* 11. *eft* manipretium.

MANUS. *labor manuum.* Verr. III. 11. *manu* quaerere, *de oratoribus.* * *probofcis elephanti.* Nat. D. II. 47. *manus* data elephantis. * ad Div. XI. 13. quae in *manibus* funt, *dicitur de praefenti rerum ftatu.* Sext. 32. res jam *manibus* tenetur: h. e. *paene confecta eft.* ad Div. I. 19. fic in *manibus* habebant, fic osculabantur. *ib.* VIII. 1. *manus* ad os apponere, *fignum filentii fervandi.* Flacc. 6. *porrigere* manum: *modus Graecorum fuffragii ferendi.* ad Div. VII. 5. *tollere* manus: *admirantis geftus.* Att. III. 15. vulneribus fuis *manus* afferre: h. e. *dolorem inftaurare, augere.* ad Div. X. 23. Vocontii *fub manu* ut effent: h. e. *parati, fi quid vellem, ad manum. De hac formula, quae non eandem ubique vim habet, v. Intt. ad Sueton. Aug.* 49. *inprimis Burmannum: quamquam in illo loco Suetonii, quem hic laudarunt Graevius et Cortius, aliam, atque hic, vim habet: et Gronovium ad Senec. Ep.* 94. * Topic. 4. mulier viro in *manum* convenit: *id fit per coëmtionem; de qua fupra.* * *ibid.* 9. aqua *manu* nocens. i. e. *propter ftructuram aedificii, per quam pluvialis aqua fit noxia vicino. v. Boëthius.*

MASTRUCATUS. Prov. Conful. 7. *maftrucati* latrunculi: *dicti a* maftruca, *qua montani Sardi utebantur. Viri docti ad h. l. laudarunt Turneb. Adverf. XX.* 9.

MASTRUCA. Fr. pro Scauro, veftis villofa, *quae e mufmonibus, genere arietum, f. mufmonum villofis pellibus fiebat, unde ibid.* pelliti *dicuntur maftrucati illi Sardi. v. J. G. Bergeri Eclogarium Corficum, Difs. II. p.* 38. *Aelian. H. An. XVI.* 34. *hieme calefeciffe, aeftate refrigeraffe tradit.*

MATELLIO. *matula.* Parad. V. 2. *matellionem* Corinthium cupidiffime tractare. *Sic ap. Plin. XXXIV.* 2. trullei; *et ap. Martial. IX.* 97. trulla Corinthia *pro matula, ut recte interpretatur Harduinus. Non ergo mirandum, fi in Digeftis, in mundo muliebri matula ponitur.*

MATERIA. *quod fubjectum vocant philofophi barbari.* Inv. I. 5. *materia* artis. Div. II. 4. divinationi aliqua *materia* danda eft, in qua verfari poffit. * *eleganter etiam dicitur, de dotibus naturalibus, quas fc. tamquam materiam difciplina elaborat.* Verr. III. 68. *materies* Catonis. Inv. I. 2. quae *materia* effet in animis humanis. *v. Burm. ad Ovid. Her. IV.* 86. *ubi bene laudantur loca Livii I.* 39. 46.

MATERIA aequitatis. Caecin. 28. *eft locus communis de aequitate potius quam fcripto fequenda.*

MATERIATUS. Off. III. 13. aedes male *materiatae.*

MATERIS. *telum gallicum.* ad Herenn. IV. 32. nec tam facile ex Italia *materis* transalpina depulfa eft.

MATRIMUS. *cui mater fuperftes.* Har. R. 11. *matrimus puer.*

MAXIME. *cum fuperlativo.* Att. XII. 28. *maxime* liberaliffima. *Sic Liv. XLI.* 23. maxime graviffimus: *improbante tamen Gronovio. v. Drakenb. ad l. c. et ad XL.* 21. *Eft et forma etiam ap. Gellium XIII.* 15. *v. et* Verr. II. 66.

MEDICAMENTUM. Or. 23. *medicamenta* fucati candoris et ruboris.

MEDICUS. *intell. digitus.* Herenn. III. 20.

MEDIDIES. Or. 47. *quare non dicatur, fed meridies?*

MEDIETAS. Univ. 7. vix audeo dicere *medietates,* quas Graeci μεσότητας appellant.

MEDIMNUM. *menfura fex modiorum.* Verr. III. 45. 47. 49. etc.

MEDITATIO. *exercitatio.* Tufc. II. 17. Div. II. 16. * *disquifitio.*

Clu-

Cluent. 31. caufa in *meditatione* verfatur. * *propraeparatione* Phil. IX. 1. *eft.*

MEDITARI. *de exercitatione, praeparatione.* Orat. I. 32. 61. Catil. I. 10. ad hujus vitae ftudium *meditati* illi funt labores. *paffive.* * ad Div. II. 2. *ad* haec *meditere. Virgilius folet dicere* in, *ut Aen.* X. 455. meditari in proelia. *ibid.* V. 2. omnem conatum tribunatus fui in meam perniciem parare ac *meditari.*

MEDIUS. Off. III. 3. *media* officia *quae fint?* * Acad. Q. I. 10. *media*, quae funt interjecta, inter ea, quae funt fecundum naturam, et quae funt naturae contraria. * *qui eft neutrius partis.* Att. X. 12. etc. * Phil. II. 13. nego quidquam effe *medium*: *pro quo noftri: tertium non datur.*

MEDULLA. Brut. 15. Suadae *medulla.* * Phil. I. 5. *medullis* populi Rom. ac vifceribus haerebant.

MELICUS. Opt. g. d. 1. *eft genus poëtarum, dictum a carminibus, quae μέλη vocabantur. Cujus generis fuit Simonides.*

MEMBRANULA. Att. IV. 4. *v. Index Graec. in Σύλλαβος.*

MEMBRATIM. Or. 63. incife et *membratim*: h. e. *per κῶλα, fine periodis.*

MEMBRUM. *κῶλον*, Orat. 62. 66. *quid fit?*

MEMINI. *cum perfecto.* Or. II. 47. afcendiffe *meminiffem. cf.* ad Div. XIII. 72.

MEMORIA. *tabulae, literae, quibus rei memoria confervatur.* Arch. 4. literarum *memoriam* flagitare. Cluent. 23. extat *memoria*, funt tabulae publicae. * memoria publica, *eft rerum publicarum, publice, in Senatu, concione, bello geftarum.* Or. II. 12. Leg. III. 20. * Or. I. 2. ac mihi repetenda eft veteris cujusdam *memoriae*, non fane fatis explicata recordatio. *In quo videtur* memoria *dici, pro re olim gefta, disputatione vetere.* Brut. 69. *in memoriam* notam et prope aequalem *incurro.* * Phil. II. 43. et tu in Caefaris *memoria* diligens. *fut. confervanda, honoranda.* * Herenn. III. 16. *memoriae* duae.

MENA. Fin. II. 28. *pifcis non adeo delicatus, nec pretiofus.*

MENDICUS. *adj.* Or. III. 24. inftrumentum forenfe *(i. e. materia dicendi)* exiguum et *mendicum* eft.

MENDOSUS. *qui mendum facit.* Verr. II. 77. fervus *mendofus* eft.

MENS. *cogitatio tacita.* Catil. I. 12. his ego reip. vocibus et reliquorum *mentibus* refpondebo.

MENSAE. ad Div. XVI. 21. *menfa* fecunda: h. e. *bellaria, poma, pira, etc.* Fin. II. 28. Syracufanae *menfae.* Tufc. V. 35. *menfae* Italicae, Syracufiae: h. e. *lautae, deliciis refertae.* Att. V. 1. discubuimus omnes praeter illam; cui tamen Quintius *de menfa* mifit. * *Eft et menfariorum, de quibus mox.* Flacc. 17. fi Praetor dedit, a Quaeftore numeravit; Quaeftor a *menfa publica*; *menfa* aut ex vectigali, aut ex tributo. Pifon. 36. ftipendium militibus per omnes annos a civitatibus, *menfis* palam propofitis, numeratum. *vid. Menfarius.* * *denique Deorum in templis.* Har. R. 27. Nat. D. III. 34.

MENSARIUS. Flacc. 19. *eft magiftratus civitatis Graecae Afiaticae:* quatuor *menfarii*, qui apud illos a populo creantur. *Videntur curam habuiffe pecuniae publicae hanc, ut per eos Quaeftor publicam pecuniam acciperet, et, quibus opus effet, Senatusque vellet, folveret. Nam paullo poft ait:* fi Praetor *(fc. Temenitarum)* dedit, a Quaeftore numeravit: Quaeftor a menfa publica: menfa aut ex vectigali aut ex tributo. *De menfariis multa disputat Salmaf. de Ufuris c.* 17.

MENSIO. *dimenfio.* Orat. 53. *menfio* vocum.

MENTIO. Legg. III. 6. *mentionem* facere de aliquo. Verr. II. 38. Confules *mentionem faciunt* in Senatu: h. e. *ad Senatum referunt.* * *mentio eft in partibus doli.* He-

Herenn. III. 2. *commemoratio:* Verr. V. 64. *mentione* et usurpatione civitatis. **in sensu forensi, mentionem facere* hereditatis. *sc. ap. Praetorem petendo.*

MERACIUS sumere. Nat. D. III. 31.

MERCARI. Att. IX. 5. haec officia *mercanda* vita puto.

MERCEDULA praediorum, Att. XIII. 11. *est vectigal locationis. v. Merces.*

MERCENARIUS. Verr. I. 43. *mercenarium* prooemium.

MERCES. *reditus ex locatione.* Verr. III. 50. *merces* ex fundo. Att. XV. 17. *merces* insularum. **incommodum.* ad Div. I. 9. non ita magna *mercede.*

MERCURIALES. ad Q. Fr. II. 5. *collegium mercatorum, de quo Liv. II. 21. 27.*

MERERE. *stipendia facere.* Balb. 20. si tot Consulibus *meruisset.* **elegans est haec ratio:* Verr. III. 60. *quid* arbitraris Rheginos *merere velle,* ut etc. h. e. *qua mercede induci posse, ut etc.* cf. Fin. II. 22. Phil. I. 14. *notat autem in hac forma proprie, acquirere, tamquam mercedem ac praemium. v. praeter Interpp. ad Verr. l. c. inpr. Gronov. Obs. ad Script. eccl. c. 7. p. 76. et quos laudat Burmann. ad Virgil. Aen. IV.* 349.

MERIDIATIO. *somnus meridianus.* Div. II. 68. lucubrationes detraxi, et *meridiationes* addidi, quibus uti antea non solebam.

MERITARE. Verrin. III. 50. fundus, qui HS. dena *meritasset:* h. e. *ex quo tantum redisset: sed Graevius aliter legit.*

MERITORIUS. Phil. II. 41. pueri ingenui cum *meritoriis* versabantur. Meritorii *sunt scorta masculina.*

MERITUM. *in partem deteriorem.* ad Div. V. 9. non meo *merito,* i. e. *culpa mea.*

MERULA. Fin. V. 15. *avis cantrix, quam nostri vocant eine Amsel.*

MESSIS. Parad. VI. 2. qui caedes municipiorum, qui illam Sullani temporis *messem* recordetur.

META. *est conus, quaecunque res lata basi acutoque fastigio.* Div. II. 6. umbra terrae, quae est *meta* noctis. *Hinc in Circo metae sunt columellae positae in flexu Circi ad spinam, quas studiose vitabant aurigae, ut ex Horatio notum est: hinc illud ductum est* Coel. 31. haesit ad *metas* fama adolescentis.

METATOR. Phil. XI. 5. castrorum antea *metator,* nunc, ut sperat, urbis. cf. XIV. 4.

MICARE. *dicitur de motu celeri et tremulo venarum.* Nat. D. II. 9. *micare* non desinunt arteriae et venae. Div. I. 47. anguis semianimis et varia graviter cervice *micans.* **par impar ludere.* Offic. III. 19. dignus, quicum in tenebris *mices.* cf. Div. II. 41. *v. Gronov. Obs. III. 13. p. 546. sq.* **Inde est sortiri.* Off III. 23. quasi sorte aut *micando* victus.

MIGRARE. Verr. II. 36. *minus est quam* emigrare; *sc. initium facere movendae supellectilis.*

MILES. *pro pedite, est* ad Div. X. 10. *ubi v. Graev. et ad Justin. XIII. 3. Gronov. ad Liv. XXVI. 19. XXVIII. 1.*

MILLE. *cum singulari.* Mil. 20. *mille* hominum valentium versabatur, etc. *v. Perizon. ad Sanctii Minerv. p.* 611.

MIMA. Phil. II. 24. XIII. 11. Verr. III. 36. *v. Mimus.*

MIMULA. Phil. II. 25.

MIMUS. *histrionis genus, quod actiones, dicta moresque hominum, sive in scena, sive etiam extra eam festive, risus commovendi caussa, imitatur. v. Ethologus.* Verr. III. 36. *poëma scenicum, *idque vel serium vel ridiculum.* Rabir. Post. 12. *mimorum* argumenta. Coel. 27. *mimi* exitus, non fabulae; *qui locus inprimis videndus.* Phil. II. 27. persona de *mimo.*

MINA. *continet centum drachmas s. denarios.* Acad. IV. 30. etc.

minari in concione. *Sic Livius saepe hoc verbo usus est: exempla congessit Gronov. ad XXXIV.* 29. * Fin. I. 1. quod semel *missum* coerceri reprimique non potest: *proprie de equis e carceribus emissis.* *pro *immittere.* Mil. 28. ut in eos potius se mitteret.

MOBILIS. *periturus, instabilis.* Dom. 58. caduca semper et *mobilia* haec esse duxi. N. D. II. 11. *mobilissimus.*

MOBILITER. Div. II. 63.

MODERARI. *parcere.* Flacc. 35. *moderatus* est religioni suae in testimonio dicendo.

MODERATIO. *regimen, potestas.* Act. I. in Verr. 7. extr. omnia in unius potestate ac *moderatione* vertentur.

MODERATOR. Partit. 3. rei sententiaeque *moderator*, *de disceptatore.*

MODERATUS. Or. II. 8. qui cantus *moderatae* orationis pronunciatione dulcior.

MODESTE. *modice.* Att. IX. 19. ea cum *modeste* fiunt, tamen ipsa per se molesta sunt. *v. Modicus.* *opponitur τῷ hostiliter.* ad Div. XIV. 14. si ille *modeste* Romam venturus est, recte in praesentia domi esse potestis.

MODESTIA. Off. I. 40. *quid sit? Est duplex, et ea, quae Graecis εὐταξία, et quae εὐκαιρία dicitur. v. Graev. ad h. l.* * *temperantia.* Tusc. III. 8.

MODESTUS. Sen. p. R. 2. *modesti* Consules, *dicuntur, qui verentur, contra leges facere.* * *irae potens.* Verr. I. 47. o! *modestum* ordinem, qui te vivum istinc abire passus est. * *opponitur seditioso.* Agr. II. 31. plebs *modestissima.* * Lael. 13. *opponitur* flagitioso: *h. e. libidinoso.* * *lenis.* Att. X. 5. *modestior* non ero.

MODICE. *leniter.* Cato 1. etsi te id *modice* et sapienter et *ferre* et laturum esse certo scio. * *moderate, h. e. suo ac justo modo.* Or. I. 29. *iis, quae habent, modice ac scienter utantur.*

MODICUS. Leg. III. 18. *modica*, id est, modesta atque sedata. Fin. II. 19. Graecis hoc *modicum* est. h. e. *Graeci in hoc genere parum exemplorum proferre possunt.*

MODIFICATUS. Part. 5. *verba* ab oratore *modificata* et inflexa quodammodo; qualia sunt ea, quae transferuntur, etc. Or. III. 48. *membra (int. orationis) modificata* esse debebunt: h. e. *numerosa, apte cadentia.*

MODIUS. Att. VI. 1. sic illa jam habent, *pleno modio*, verborum honorem, invitationem crebram.

MODO. *Pro* non modo non, *dici* non modo, *cum sequitur* ne quidem, *notum est: v.* ad Div. IX. 17. *et Manut. ad Div. I. 9. sed est etiam ante* verum etiam: Att. II. 1. *non modo* excitatum, *sed etiam* plane perterritum. *Duo alia exempla ex L. II. III. Offic. dedit Muret. V. L. X. 7. v. Non. Etiam omittitur ante* sed etiam, *ut* Tusc. V. 6. *ubi addidit Davis. ed. sec. Notabilis est etiam transpositio hujus formae.* Att. XIV. 19. cui facile persuasi, id, quod rogaret, *ne* licere *quidem*, *non modo non* lubere. * *non modo,* sequente *verum, pro non dicam, - - sed, ut* Act. I. in Verr. 3. si *non modo* in causa, *sed* aliquo honesto praesidio. * non modo *in fine pro* nedum. Phil. II. 41. *non modo* esse illorum cliens. *item* ad Div. I. 9. nullum meum minimum dicitur, *non modo* factum intercessit. * *de tempore interdum multos annos significat, ut* Off. II. 21. *modo* hoc malum in hanc remp. invasit. *Nam si a Jugurthino bello rationem ducas, sunt septuaginta amplius anni. v. in Nuper.*

MODUS. Quint. 7. *modo* et ratione omnia fecisse. h. e. *recte et ordine, via et ratione.* * Q. Fr. II. 6. *bono modo* desidero, *est quodammodo. v. Manut. ad h. l.* * *in musicis sunt etiam modi.* Or. III. 26. *modos* facere. Tusc. I. 44. pressi et flebiles *modi.* * ad Div. IV. 7.

 sed

sed habet ista ratio quendam *modum*. h. e. *ista ratio non ubique locum habet, est, quod hic dici contra possit.*

MOENIA. Catil. II. 1. *moenibus* ipsis intra *moenia* nulla jam pernicies comparabitur. *Graevius primum esse pro domibus, dicit, et sic dici hoc verbum, non est dubium: vid. praeter ipsum Duker. ad Flor. p. 50. sed potest tamen hic urbs universa intelligi per synecdochen; quamquam urbs et aedificia urbis non adeo differunt, uti accepit Gronov. Obs. II. 12. qui* media moenia *ap. Curtium interpretatur*, mediam urbem et media tecta.

MOERERI. Sext. 39. *moerebamini. Sed Graevius habet:* moerebatis. *bene; v. Not.*

MOESTITIA. Or. 16. orationis *moestitia, est, cum ab omni cultu et ornatu destituta est. Sic etiam* tristitia *dicitur ibid.* 3.

MOLA. Div. II. 16. *molam* inspergere: *quod uno verbo* immolare *dicitur.* Mola *est far tostum, comminutum, et sale mistum, quo victima conspergitur.*

MOLESTIA. *quicquid est nimium in aliquo genere.* Brut. 38. diligens sine *molestia.* i. e. *affectatione, quae molesta est audientibus ac legentibus.* * *Inprimis dicitur de iis, qui appellant de solvendo. v. Molestus. Inde* ad Div. XII. 30. noli impudens esse, nec mihi *molestiam exhibere,* et a me literas crebriores flagitare.

MOLESTUS. *dicitur inprimis eleganter de creditore, cum debitorem appellat de solvendo, et urget.* ad Div. l. c. * *item de accusatore.* Flacc. 5.

MOLIRI. *movere.* Or. II. 51. haec fere maxime sunt in judicum animis *molienda,* amor, odium, etc. * Verr. I. 59. dubitamus, quid ille in praeda hostium *molitus sit*: i. e. *furatus sit, in rem suam averterit.* cf. ibid. 51.

MOLITOR. *auctor, aedificator.* Univ. 3. effector mundi et *molitor* Deus.

MOLLIS. *suavis.* Or. III. 25. quanto *molliores* sunt et delicatiores in cantu flexiones et falsae voculae, quam certae et severae. Or. 28. habet *molle* quiddam etc. cf. Brut. 9. * *lenis, facilis.* Q. Fr. II. 15. auricula infima scito *molliorem.* cf. ad Div. VI. 14. * *qui facile aliqua re dolet,* etc. Att. III. 9. amantissimum mei, *mollissimo* animo, in tanto moerore adspicerem. * Brut. 18. signa *mollia, sunt elaboratiora, politiora.* * *muliebris, fractus.* Off. I. 36. tarditas *mollior* in gressu. * Or. 19. *mollis* est oratio philosophorum et umbratilis: h. e. *in qua nulli motus animi; quam asperitatem judicialem vocat.* Or. I. 52. philosophus *mollis est, qui voluptati aliquid tribuit in ratione bonorum, ut Epicurei.* * *mutabilis.* Mil. 16. nihil est tam *molle,* quam voluntas erga nos civium.

MOLLITIA. Or. 19. *mollitia* cervicum et argutiae digitorum. *Est vitium in motu cervicis, cum est delicatior, quam viros decet: Hoc vitium objicit in Verrinis Hortensio.* * *in bonam partem est.* Att. I. 17. *mollitia* naturae. *(v. Mollitudo.) Sic Ovid. Am. III.* 8. 18. heu! ubi *mollities pectoris* illa tui.

MOLLITUDO. Or. III. 40. *mollitudo* humanitatis; *quae facile scilicet rebus laetis et tristibus etc. movetur.*

MOMENTUM. *pondus, gravitas, proprie et improprie.* Nat. D. II. 46. astra forma ipsa figuraque sua *momenta* sustentant. Mur. 2. *momenta* officiorum perpendere. Mur. 8. *momento* pari fortis. Or. I. 31. *momento* quodam atque judicio dispensare. * *causa.* Phil. V. 10. minimis *momentis* maximae temporum inclinationes fiunt. * *id, quo aliquid constat, vim accipit.* Partit. 7. rerum verborumque *momenta.*

MONETALIS. Att. X. 11. *jocose dictus, qui numos nimis amat, acerbe exigit,* etc.

MONEDULA. Flacc. 31. non plus aurum tibi, quam *monedulae* committebant.

MONITOR. *in judiciis est patroni, cui subjicit, si quid praetermittit, aut non recordatur.* in Caecil. 16. video, non te, sed hunc librum, quem *monitor* tuus tenet, esse responsurum. * *nomenclator.* Mur. 36. cives per *monitorem* appellare.

MONOGRAMMUS. *adumbratus, delineatus.* Nat. D. II. 23. *monogrammi* Dii Epicuri. *Sic appellantur, quia non habent verum corpus, sed quasi corpus, adeoque similes sunt delineatis a pictore corporibus, non expressis.*

MONSTRUM. Div. I. 42. *unde dicatur?*

MONS. Pis. 21. ad hunc *montem* Tusculanum extruendum: *de villa nimis magna.*

MONTANI. Dom. 28. *commemorantur inter genera plebis urbanae ita, ut a paganis distingui videantur:* pagani aut montani. *Graevius negat, se, qui sint, scire. Mihi autem videntur iidem esse, qui* pagani. *Nam hi in montibus habitabant. v. Pagus.*

MONTIVAGUS cursus, Tusc. V. 27.

MONUMENTUM. *dicitur templum, statua, via, et quodcunque publicum aedificium, quo alicujus memoria conservatur, quia aut in honorem ejus, aut ab eo exstructum est.* Agr. I. 4. pecunia non consumta in *monumento, sc. ab Imperatore, qui propterea manubias accepit.* Verrin. I. 4. *monumenta* Africani, *sunt statuae, quas Siculis, Carthagine capta, reddiderat, quibusque ideo nomen ejus erat inscriptum.* Planc. 32. Div. I. 28. *monumentum* Marii, *est templum ab eo exstructum e manubiis Cimbricis.* Mil. 7. in majorum suorum *monumentis*: *de via Appia.* Dom. 20. Clodium meam domum *monumentum* fecisse: *quia in ea signum libertatis dedicarat.* ad Div. I. 9. monumentum *Cicero vocat aedes suas, publico sumtu instauratas. Hinc deinde simpliciter, et sine relatione ad aliquem hominem, cujus monumentum sit, pro templo ponitur.* Arch. 11. templorum ac *monumentorum* aditus. Verr. I. 50. in celeberrimo *monumento.* * *sepulcrum.* Rosc. Am. 50. * *literae publicae.* Dom. 28. scribae nobiscum in rationibus publicis *monumentis*que versantur. * *sic dicuntur etiam* Commentarii Pontificum Dom. 55.

MORA Spartiatarum, Tusc. II. 16. *λόχος, cohors militum, de quorum numero non satis certo constat, cum alii quingentos, alii plures tradant. v. ad h. l. Gronov. Obs. III. 6.*

MORATOR. in Caecil. 15. *est causidicus imperitus, qui adhibetur tantum ad faciendam moram, dum reperiatur alius melior patronus, aut jam repertus se ad dicendum comparet. v. Ascon. ad h. l. Savaro ad Sidon. Ep. V. 7.*

MORATUS. Div. I. 31. poëma tenerum, *moratum* atque molle: *in quo mores hominum eleganter expressi sunt.*

MORBOSUS. Tusc. IV. 24. *morbosos* iracundos solos nominaverunt. *Sed Davisius legit:* morosos, *recte probantibus Bentlejo et Buherio.*

MORDERE. *molestia afficere.* Att. XIII. 12. me epistolae *momorderunt. ib.* VI. 2. qui scribis, *morderi* te interdum, quod non simul sis. * ad Div. XI. 23. *mordere* frenum: *proverbialiter dicitur de iis, qui indignantur conditionem suam, neque tamen ea se liberare possunt.*

MORDICUS. *morsu.* Q. Fr. II. 14. auriculam fortasse *mordicus* abstulisset.

MORIOR. Coel. 31. sermo *moritur.*

MORTUUS plausus, Att. II. 19. *tenuis, parvus.*

MOROSITAS. Off. I. 25. *vid. Morosus.*

MUL-

MULTARE. Verr. II. 8. heredem Veneri esse *multatum*: h. e. *hereditatem Veneri esse commissam.* Rabir. Post. 1. consilia ejus esse *multata* a fortuna: h. e. *non successisse. conf. Multa. Sic* bona multare. *Liv. X.* 23.

MULTUM. *cum compar.* Or. III. 24. non *multum* majus.

MUNDANUS. Tuscul. V. 37. *mundi incola.*

MUNERARE. *donare.* Dejot. 6. quibus te Rex *munerare* constituerat. Munerari *deponent. est* Att. VII. 2.

MUNICEPS. *civis municipii.* Cluent. 16. *qui et* municipalis *dicitur* Att. VIII. 21. etc.

MUNICIPIUM. Caecin. 4. *genus oppidorum Italiae, quod jure civitatis Rom. donatum erat, sed ita, ut legibus suis uteretur et suis magistratibus. v. Turneb. ad Agr. I.* 5. *et Sigon. Ant. Jur. Ital. II.* 6. *sq.*

MUNIO. Or. I. 59. ante condemnentur ii, quorum caussas receperimus, quam toties, quoties praescribitur, paeanem aut *munionem* citarimus. Munio *quid sit, ignorare se fatentur omnes. Turnebus correxit:* minuritionem, *idque probatur in Lexico Fabri: quod mihi secus videtur. Nam quomodocunque Cicero scripserit, pedis certe alicujus nomen posuerit necesse est, ut paeanis verbum ostendit. In Mf. fuit* munychionem: *de quo v. Vict. ad h. l. Mihi non displicebat conjectura Ill. Bunavii, Domini in Kreypau, doctae nobilitatis praecipui ornamenti, qui legendum censebat:* monogenem. *Is pes est ex tribus longis et una brevi syllaba, notiori nomine epitritus quartus, contrarius paeoni, qui est ex tribus brevibus et una longa, atque adeo aptus huic loco. Hujus pedis mentio est apud Hephaestionem de metris p.* 11. *quem librum Vir ill. latine conversum docto commentario illustraverat. Gesnerus autem ad Quintil. XI.* 3. 22. *quid si pro hoc monstro legamus:* etiam ionem, *vel* ionium. *Sed illud* etiam *languet et inculcatum esset a Cicerone.*

MUNITIO. Or. II. 79. aditus ad caussam et *munitio*, *int. viae. a forma:* munire viam.

MUNITIOR. *tutior.* Att. II. 18. illa legatio *munitior* est.

MUNUS. *hoc verbum proprie ludos et spectacula gladiatoria significat, quae magistratus aliique populo praebent. Hinc* ad Div. II. 3. declarare *munera*: h. e. *polliceri populo.* Sull. 19. praebere *munus.* cf. Act. I. Verr. 12. Dom. 43. ad Div. XI. 16. etc. *In quibus locis omnibus, ut et aliis Ciceronis, est de gladiatoriis ludis. Et sic fere ceteri scriptores, ut Suetonius, qui numquam aliter: v. c. Caes.* 10. *add. Servium ad Virgil. Aen. III.* 66. *Ovidius tamen Fast. V.* 190. *habet* Circi munus: *sed ut poëta. Hinc etiam ductum illud* Act. I. Verr. 12. aedilitatis munus: *de beneficio, quo in aedilitate populum affecit. Inde eleganter* mundus *vocatur* munus Dei Tusc. I. 29. *quo tamen loco vir doctus ad Ovid. A. A. I.* 69. *non male capit de aedificio publico, spectaculis aut oblectationi destinato, quo alluditur* Nat. Deor. II. 35.

MURIA. Fin. V. 14. *est salsus ille liquor, in quo salsamenta servantur.*

MUSTACEUM. *genus placentae, quod quale fuerit, Cato de Re rustica exposuit. v. Lex. Fabr. ab hoc proverbium* Att. V. 20. laureolam in *mustaceo* quaerere.

MUSCOSUS. Q. Fr. III. 1. ἀποδυτηρίῳ nihil alsius, nihil *muscosius*: *non quia muscum habebat, sed quia aeque, ac muscus in humidis locis, delectabat. Manutius.*

MUTABILITAS. Tusc. IV. 34. inconstantia *mutabilitas*que mentis.

MUTARI. *de cibo confecto in alvo.* Nat. D. II. 55. *sic Graeci dicunt cibum* μεταβάλλεσθαι.

formulae alterius sermone, narratione, dicto vel dolentis, vel gaudentis. * narro tibi, *est formula, qua utuntur in re nova, inexspectata, mira, etc.* ad Div. XI. 24. *narro tibi*: antea subirascebar brevitati tuarum literarum. nunc mihi loquax esse videor. Att. IX. 12. narro *tibi*: haec loca venusta sunt. *ibid.* II. 7. *narro tibi*: plane relegatus mihi videor, cum in Formiano sum. *ibid.* XV. 21. *narro tibi*: Quintius exultat laetitia. *ibid. narra mihi*: Reges Armenii patricios salutare non solent. *add.* Att. XIII. 51. *ubi ed. Rom. habet* Narrabo tibi. * ad Div. II. 10. quo in loco saepe, ut ex te audivi, Clitarchus tibi *narravit*, Darium ab Alexandro esse superatum: *pro, in Clitarcho legisti. Sic est etiam* in Bruto 43. ita tacitus tribunatus, ut, nisi in eo magistratu cenavisset, apud praeconem Granium, idque nobis *narravisset* Lucilius, etc.

NARTHECIUM. *myrothecium, capsula, in qua unguenta, medicamenta servantur.* Fin. II. 7. medicamenta illa tamquam de *narthecio* promant.

NARUS. *gnarus.* Or. 47. noti erant, et navi et *nari*: quibus cum *in* praeponi oporteret, dulcius visum est, ignoti, ignavi, ignari dicere.

NASSA. Att. XV. 20. ex hac *nassa* exire constitui, non ad fugam, sed ad spem mortis melioris.

NASTURTIUM. Fin. II. 28. Tusc. V. 34. Persas Xenophon negat quidquam ad panem adhibere, praeter *nasturtium*.

NATALIS. Att. III. 20. dies *natalis* reditus mei.

NATALITIUS. Div. II. 42. *natalitia* praedicta, *sunt, quae fiunt ex hora natali. ibid.* 43. sidera *natalitia*.

NATARE. *de inconstantia.* Nat. D. III. 24. in quo tu mihi magis *natare* visus es, quam ipse Neptunus.

NATIO. *genus hominum.* Mur. 33. tota *natio* candidatorum. Sext. 44. quaesisti, quae esset nostra *natio* optimatium. *ib.* 45. esto igitur, ut hi sint, (quam tu *nationem* appellasti,) qui integri sunt et sani, etc. *ibid.* 63. habes igitur, quod ex me quaesisti, qui essent optimates: non est *natio*, ut dixisti, quod ego verbum agnovi; est enim illius etc. *Ex duobus postremis locis patet*, nationis *verbum in contemtum dici.* * *de populo, ad quem quis originem refert.* ad Div. XV. 20. Oratorem Sabino tuo commendavi. *Natio* me hominis impulit, ut ei recte putarem: *sc. quia est ex Sabinis, quod genus Italorum simplex, honestum est, minimeque fraudulentum.*

NATIVUS. *ortus, natus.* Nat. D. I. 10. Anaximandri opinio est, *nativos* esse Deos, longis intervallis orientes occidentesque. * nativum *opponitur aliunde allato: insitum, innatum.* Dom. 5. medicina, quae et hoc *nativum* malum, et hoc delatum sanare posset. Har. Resp. 9. denique ipso hujus gentis ac terrae domestico *nativo*que sensu. Nat. D. II. 39. belluarum, partim ad saxa *nativis* testis adhaerentium. *Sic Salmasius ad Tertullianum de Pallio p.* 214. *demonstrat*, nativum colorem *esse eum, quem quaeque res natura et sua sponte habebat.* * Partit. 5. simplicia verba partim *nativa*, partim reperta. *Nativa*, quae significata sunt sensu, etc.

NATURA. *indoles hominis.* Cael. 6. *natura* varia multiplexque. * *res ipsa, cujus est certa natura. Sic* Verr. I. 15. non potest *ea natura*, quae tantum facinus commiserit, hoc uno scelere esse contenta; i. e. *homo ea natura.* Nat. D. II. 57. his *naturis* relatus sonus amplificatur: *pro, rebus hac natura.* * *Est etiam in periphrasi.* Nat. D. II. 54. *natura* alvi, *pro* alvus. * *pudenda muliebria.* Div. II. 70. matrona visa est, obsignatam habere *naturam*. cf. N. D. III. 22. *ubi est*, obscenius excitata *natura*. * *ordo rerum naturalis.* Sext. 21. vita reservata *naturae*. * ad Div.

fiunt, necessario fiunt. Catil. IV. 4. mors aut *necessitas naturae*, aut laborum miseriarumque finis est. Sext. 21. ut vita, quae *necessitati* deberetur, patriae potius donata, quam *naturae* servata videretur. Inv. I. 34. quadam *necessitate* semper eodem modo fiunt. Or. 50. *necessitate* ipsa, *pro sua sponte, natura sua. Gron. Obs. II. 2.* * *vis divina, fatum.* Ligar. 6. humana consilia *necessitate* divina esse superata. * *conjunctio sanguinis, amoris, officii.* Rosc. Am. 24. magnam *necessitatem* possidet paternus maternusque sanguis. Sull. 1. si nostram *necessitatem* familiaritatemque violasset. * *de rebus ad vitam conservandam necessariis.* Verr. V. 14. ipsi naturae ac *necessitati* negare. Off. I. 35. *necessitati* quam occultissime parent, *de excretione urinae, fecium, etc.* * Acad. IV. 36. persuadendi *necessitas*: *de demonstratione.*

NECESSITUDO. *natura, opponitur casui.* Har. R. 9. ordo rerum ac *necessitudo.* * *omnis conjunctio, sanguinis, affinitatis, conjugii, collegii, amicitiae, etc. quae a causa aliqua oritur, quae nobis necessitatem amoris benevolentiaeque affert.* Q. Fr. I. 1. summa *necessitudine* nos attingunt publicani. cf. Manil. 2. *sc. quia Cicerones erant equestri genere, equites autem publicani.* in Caecil. 2. *necessitudo* cum Siculis, *apud quos Quaestor fuerat, inter quos hospites multos et amicos habebat. ibid.* 18. *necessitudo* inter Praetorem et Quaestorem. Planc. 11. *necessitudo* contubernii. Rabir. Perd. 1. cum omnibus civibus mihi *necessitudinis* causam esse duxi. ad Div. I. 3. propter nostram *necessitudinem (sc. inter Ciceronem et Lentulum, qui eum restituerat in patriam)* vehementer confidit his literis, etc. *ib.* IX. 13. municipio Caleno, quocum mihi magna *necessitudo* est: *quia ejus erat patronus.* ad Div. V. 2. *necessitudo* Pompeji, *pro* cum Pompejo. * *causa conjunctionis, amoris.* ad Divers. XIII. 12. cum eo mihi omnes *necessitudines* sunt.

NECTERE. Fin. III. 22. quid non sic aliud ex alio *nectitur*, ut non, si ullam literam moveris, labent omnia? Leg. I. 20. videtisne, quanta series rerum sit, atque ut ex alio alia *nectantur*? Topic. 15. ex hoc genere causarum fatum a Stoicis *nectitur.*

NECTUS. Leg. III. 10. per Ti. Gracchum non solum *nectus*, sed etiam sublatus intercessor erat. *Sed in voce hac corruptum esse Ciceronem, cum doctis viris ad h. l. credo.*

NEDUM. *pro* non modo. Att. IX. 8. Ep. Balbi: *Nedum* hominum humilium, ut nos sumus, *sed etiam* amplissimorum virorum consilia ex eventu, non ex voluntate, a plerisque probari solent. *ibid.* X. 16. tu quoniam quartana cares, et *nedum* morbum removisti, *sed etiam* gravedinem, etc.

NEGANS. Top. 11. sunt enim valde contraria illa, quae appellantur *negantia.* Ea ἀποφατικά Graeci, contraria ajentibus, sic: si hoc est, illud non est.

NEGANTIA. Top. 14. deinde addunt conjunctionum *negantiam*, sic: non et hoc et illud est: hoc autem, non igitur illud.

NEGITARE. Acad. IV. 2. *e Codd. edidit Davisius.*

NEGLIGENTIA. Or. 23. *negligentia* diligens.

NEGLIGERE. *eleganter de iis, qui nocentem absolvunt, non puniunt.* Verr. III. 94. *negligere* pecuniam captam. * negligens *de effuso, largo.* ad Div. III. 8. non potui in illo sumtu non necessario *negligens* esse. *Sic intelligit Graevius, quem vid. ad h. l. nec absurde: nam* diligens *pro parco dicitur. Sed tamen non necessario sic accipi puto.*

NEGOTIALIS. Inv. I. 11. constitutio *negotialis, quid sit?*

NEGOTIARI. Q. Fr. I. 1. Verr. I. 27. II. 3. *quid sit, vide in Negotiator.*

NE-

centesimis pecunia collocata reperitur, ut Verr. III. 70. Att. VI. 1. 2. nisi forte Praetor impudentiam negotiatorum coërcebat, ut Cicero fecit l. c. et ejus frater, ad Q. Fr. I. 1. et Cato Censorius ap. Liv. XXXII. 27. Hinc et forum negotiatorium *commemoratur, quo* cedere *negotiatores dicuntur, cum bonis evertuntur. Jam haec testimoniis Ciceronianis confirmabimus.* Flacc. 29. negotiaris in libera civitate: quousque negotiabere? annos jam triginta versaris in foro, sed tamen in Pergameno. Verr. III. 60. negotiatores sibi turpe putant, id forum ejurare, ubi negotientur. ad Q. Fr. I. 1. negotiatores *dicuntur ita* negotiari, ut locupletes sint: *et addit:* consulatus beneficio se incolumes habere fortunas arbitrantur: *quod quale sit, intelligitur ex Ep.* ad Div. V. 6. nec putant, ei numos deesse, qui foeneratores ex obsidione exemerit: *h. e. qui in consulatu tabularum novarum periculum averterit, cum fides Romae et in provinciis laboraret. cf. inprimis* Off. II. 24. et Manil. 7. Sext. 43. *Pisoni, qui Macedoniam lege Clodia obtinuerat, objicit:* eum bona *creditorum*, civium Rom. cum debitoribus Graecis divisisse. *Hi* creditores *sunt* negotiatores. *Fontejo objectum erat, quod eo Praetore oppressa esset aere alieno Gallia. Id ut falsum convinceret Cicero, quaerit, a quibus versurae tantarum pecuniarum factae sint:* A Gallis? nihil minus: a quibus igitur? a civibus Rom. qui in Gallia negotiantur, etc. Verr. I. 27. *qui* negotiari *dicuntur, paullo post* creditores togati *vocantur. Sed nihil est ad hanc rem insignius Epistolis quatuor* ad Attic. V. 21. VI. 1. 2. 3. *in quibus multa de M. Scaptio et Matinio; qui primum, ubi ab iis Romae Salaminii publice voluisse versuram facere dicuntur, appellantur* foeneratores: *post, cum in provincia esse, et ibi foenus exercere dicuntur, et a Salaminiis pecuniam repetere,* negotiatores. *(Foeneratores tamen etiam in provincia dixit Livius XXXII. 27.) Nam eum Scaptius praefecturam a Cicerone peteret,* negabat, se negotiatori, qui in provincia sua negotiaretur, praefecturam daturum. *Consulatur etiam locus egregius Livii XXXIII. 29. de militibus in provincia negotiantibus. Alterum genus negotiationis veteris erat,* ab aratoribus, cum civibus R. tum provincialibus, item integris civitatibus frumentum emere, et Romam vehendo lucrum quaerere. Flacc. 36. *de Flacidio quodam agitur, quem* mater in provinciam Asiam miserat, cum pecunia: *quorsum?* ut negotiaretur: *quid igitur fecit?* Fructus Trallianorum Praetore Globulo emerat. *Hujusmodi* negotiatores *sunt bis ap. Caesar. Bell. Gall. L. VII. 3. 42. quamquam ex his locis non satis intelligi potest, quales fuerint, tamen Dionys. Vossius* frumentarios *putat. Sed, qui c. 38. memorantur cives Rom. quos interfecit Litavicus, frumento eorum direpto, tales profecto fuere. Tales et illi, de quibus Hirt. Bell. Afr. 36. Ceterum* negotiatores *veteres libera republ. et initio Augustei imperii fuisse,* qui pecuniis in provincia foenori locandis, et frumentis coëmendis, iisque Romam, aut quorsum quaestus juberet, vehendis, quaestum facerent, *vidit etiam, et is quidem unus, quem scio, Cel. Burmannus ad Petron. c. 101. sed tamen non satis neque a mercatoribus sejunxit, neque vocabuli hujus tamquam temporu distinxit. Nam sub Caesaribus, cum* negotii *verbum esset et* negotiationi *et mercaturae commune, et utraque magnam similitudinem haberet, negotiatores dicti sunt, hinc* negotiatores olearii, carbonarii, lignarii, sagarii, etc. *quorum cum alibi, tum in Inscriptionibus veteribus ap. Gruterum, Gudium, Donium crebra mentio.*

NE-

oratore adhibetur, in arguendo, refellendo; quae et asperitas judicialis dicitur, cum philosophis contra mollities tribuatur. Orat. III. 21. *nervi* forenses. Orat. 19. oratio philosophica neque aculeos neque *nervos* forenses habet. *Or. III. 27. inhaerentes loci in *nervis* causarum, *sunt, qui ex ipsa causa petuntur, quos ipsa causae ratio suppeditat.*

NESCIO. *formula* nescio quid, *fere in contemtum dicitur de re parva, contemtibili: quod iis non satis attendimus, aut consulto obliviscimur.* Nat. D. I. 33. quia *nescio quid* in philosophia dissentiret. Rosc. A. 39. non paullum *nescio quid*, sed etc. Att. XV. 4. *nescio quid* literarum. *ibid.* XVI. 5. rumoris *nescio quid* afflavit. *ibid.* XIII. 28. *nescio quid* e quercu exsculpseram, quod videretur simile simulacri. *Sed est tamen etiam de re excellenti et ejusmodi, ut ejus magnitudinem et praestantiam mens nostra vix videatur assequi posse.* Arch. 7. tum illud *nescio quid* praeclarum ac singulare solere existere. *Sic et Ovidius dixit A. III.* 4. 28. nescio quid, quod te ceperit, esse putant. **Etiam* nescio quis *de hominibus obscuris et indignis memoria.* Q. Fr. I. 1. §. 16. Paconii *nescio cujus* etc. *Nescio an, *dicitur ut* haud scio an: *de quo v. Haud.*

NEUTER. Acad. I. 10. neutra *Stoicis quae dicantur?*

NEXUS. *est ritus vendendi per aes et libram, praesentibus quinque testibus, quo venditor obligatur ad evictionem praestandam.* Muren. 2. in iis rebus repetendis quae mancipi sunt, is judicii periculum *(evictionem)* praestare debet, qui se *nexu* obligavit. Top. 5. traditio *nexu*. Parad. 5. mancipia, quae sunt dominorum facta *nexu*. ad Div. VII. 30. cujus proprium te esse scribis mancipio et *nexu*. *Distinguitur tamen a* mancipio *Har. R. 7. de quo vid. in Mancipium.*

NEXUS. *adj. pendens ex alio, junctus.* Tusc. III. 8. omnes virtutes inter se *nexae* sunt. Div. I. 55. cum causa causae *nexa* rem ex se gignit. Fat. 16. ea non esse *nexa* causis aeternis, et a fati necessitate esse libera. **de collocatione verborum.* Orat. 41. res collocatae, et quasi structae, et *nexae* verbis. *vid. Vineire,*

NEXUM. Or. III. 40. *nexum*, quod per libram agitur. Har. R. 7. multae sunt domus jure mancipi, jure *nexi. v. Mancipium.* Caecin. 26. Sulla ita tulit de civitate, ut non sustulerit horum *nexa*: i. e. *ut emtiones et venditiones per aes et libram, quae sunt juris Quiritium, vim suam retinerent, quam ex jure Quiritium habent.*

NIHIL. in Caecil. 14. *nihil* est in prolusione: h. e. *nihil valet.* Sext. 53. eum *nihil* putaret, i. e. *nihili, ut corrumpit Hotom.*

NILUS. *genus aquaeductus, qui et euripus vocatur, de quo supra.* Leg. II. 1. ductus aquarum, quos isti *nilos* et euripos vocant. cf. Q. Fr. III. 1. *vid. Salmas. ad Solin. p.* 638. *sq.*

NIMBUS. *calamitas, malum*, Att. XV. 10. hunc *nimbum* cito transiisse laetor.

NIMIRUM. *sine dubio.* Muren. 15. omnibus Regibus hunc *nimirum* antepones - - quae non modo summa bona, sed *nimirum* vel sola audebo dicere. * *tum vero utique.* Off. II. 20. sed si res in contentionem venit, *nimirum* Themistocles est auctor adhibendus.

NISI. Rosc. Am. 35. nescio: *nisi* hoc video: i. e. *praeterquam quod: nempe omittitur* quod. *Hotomannus interpretatur* sed: *quo sensu saepe est apud veteres* nisi; *ut ipse ostendit, et alii ostenderunt.* ad Div. XIII. 1. *vid. quos laudat Drakenb. ad Liv. XXIV.* 20. * *nisi si.* ad Divers. V. 9. *nisi si* in Dalmatiam aufugerit. *Hanc rationem illustrat Heins. ad Ovid. Her. IV.* 111.

NITEDULA. Sext. 33. ut illa ex vepreculis extracta *nitedula* remp.

remp. conaretur arrodere. Est autem mus agrestis, *quae et* nitela *dicitur: quam vocem etiam Ciceroni reddendam quidam censent, ut Salmasius, qui sic legit ad Solin. p. 223. ubi ostendit*, nitelam *esse sciurum, (das Eichhorn) et habere nomen a nitendo, quod nitatur in arboribus scandendis. Sic laudat etiam Servius ad Georg. I. 181. e Ciceronis Sextiana: sed sine dubio e memoria.* Nitedula *autem habent omnes scripti editique, et sic laudat Priscianus. vid. Bentlej. ad Horat. Epist. I. 7. 19.*

NITERE. *proprie dicitur de unctis. Et sic est* Catil. II. 3. *nitent* unguentis. Agr. I. 7. vectigal, quod - - in pace *niteat*, in bello non obsolescat, h. e. *reip. sit ornamento, ut in Agr. II. dicit, unde vectigalia etiam insulas imperii vocat.*

NITIDUS. *cultus, segetibus, vitibus, etc. consitus.* Verr. III. 18. campi collesque *nitidissimi* viridissimique. * Or. I. 18. *nitidum* et laetum genus verborum. Or. 11. in picturis alios *horrida*, - - alios *nitida* delectant.

NITRUM. ad Div. VIII. 14. censuram, *nitrum* et lomentum putat. *nempe, quo possit superioris vitae maculas eluere.*

NITI. *de pondere, gravitate.* Nat. D. II. 45. partes terrae undique medium locum capessentes, *nituntur* aequaliter. *cf. Nixus.* * *de incedentibus, vel incipientibus incedere.* Nat. D. II. 48. quaedam serpentes, extra aquam ortae, simulac *niti* possunt, aquam persequuntur. *Hinc eleganter transfertur.* Acad. IV. 14. *nisa* (coepta) et progressa ratio. *v. Not.* Planc. 27. quod ego huc, a me ortus et per me *nixus*, ascendi. * *contendere disputando.* etc. Acad. IV. 21. *nitamur* igitur, nihil posse percipi. ad Div. I. 5. cum maxime de causa regia *niteremur.*

NIXUS. *gravitas.* Nat. D. II. 46. terra *nixu* suo conglobata.

NOBILIS. *est proprie qui facile noscitur, (noscibilis) h. e. agnoscitur, qui sit, (unde saepe de valde notis dicitur) qualis est Romae, qui ortus est ex familia, sive patricia, sive plebeja, in qua magistratus fuere: nam ejus nomine audito, notum esse nomen apparet, et, unde ipse sit, constat. Et quia magistratus habent jus imaginis suae ad posteritatem prodendae, Verr. V.* 14. *propterea nobilis etiam sic definitur, ut sit is, qui imagines majorum habet.* Or. II. 48. populo Romano dari sine *nobilium* dissensione potuisse. *Sed innumeris locis sic occurrit. Unum addam tantum:* Or. 9. Nec vero, Thucydides si historiam non scripsisset, nomen ejus extaret, cum praesertim fuisset honoratus et *nobilis. Manifestum est, desiderari in verbis:* nomen ejus extaret, *adverbium* non*: et hoc vidit jam Lambinus, et alii.*

NOBILITAS. *de eo, qui inter majores magistratus populi Rom. locum habet.* Muren. 7. tua *nobilitas* etsi summa est. Brut. 14. princeps *nobilitatis* vestrae: *sc. qui primus e vestra familia Consul fuit.* * *nobiles ipsi.* Agrar. II. 2. claustra *nobilitatis* refregissem. * *gloria.* Arch. 11. philosophi, in quo *nobilitatem* praedicationemque despiciunt.

NODUS. *impedimentum, difficultas.* ad Div. VIII. 11. incidimus in difficilem *nodum.* * *vinculum.* Lael. 14. *nodus* amicitiae. Or. 66. his singulis versibus quasi *nodi* apparent *continuationis*, quos in ambitu conjungimus.

NOLLE. Att. IV. 15. debemus patrem familias domi suae occidere *nolle*: h. e. *fugere, cavere, etc.* * *non benevolum esse alicui.* ad Div. I. 1. cui qui *nolunt.*

NOMEN. *verbum.* Tusc. III. 34. omnis casus, in quo calamitatis *nomen* poni solet. Off. I. 12. recessit *nomen* a peregrino, et proprie in eo, qui arma contraferret, remansit. * *claritas, nobilitas, sc. quia no-*

nobilium nomen notum est. Planc. 7. *nominibus* ducuntur. ad Div. III. 7. ista vestra *nomina* nunquam sum admiratus. * Clueut. 32. res *suo nomine* in iudicium nunquam est vocata: h. e. *nullius quaestionis proprium crimen fuit, ut ait ibid.* 35. * *species, praetextus, titulus.* ad Div. I. 4. *nomen* fictae religionis. Caecin. 25. honesto ac probabili *nomine.* * *cum nomen saepe opponatur* rei, *ut* Att. V. 15. cum exercitum noster amicus habeat tantum, me *nomen* habere duarum legionum exilium: h. e. *non veras, sine viribus: ubi vid. Graev.; est tamen etiam de re.* Planc. 12. iacis adulteria, quae nemo non modo *nomine*, sed ne suspicione quidem possit agnoscere. * nomen *de reo etiam dicitur, ut satis notum est.* Inv. II. 19. cum venefici *nomen* esset delatum, et -- extra ordinem esset *acceptum.* * *quia in tabulis acceptorum nomina hominum, quibus aut debemus, aut qui nobis debent, item rerum, pro quibus, et pecuniae, quam: propterea nomen de re pecuniaria et quidem variis modis dicitur. Nomen ergo primo est* debitum, *et quidem active et passive.* Top. 3. quae in *nominibus* sunt, *opponuntur pecuniae paratae.* Planc. 28. *nomen*, quod urget, dissolvere. *item* solvere, Att. VI. 2. Quint. 4. quibus *nominibus* pecuniam curari oportere. Att. XIII. 29. *nomen* explicat. XVI. 6. *nomen* expedi. 2) *debitor.* Att. V. 21. nam aut *bono nomine* centesimis contentus erat, aut non bono, quaternas centesimas sperabat. 3) *capita in tabulis scripta: Postea.* Verr. I. 36. in codicis extrema cera *nomen* infimum in flagitiosa litura fecit. Quint. 11. *nominibus* certis grandem pecuniam debet. cf. ad Div. V. 20. *nomen* erat sestertiis XXX. Rosc. C. 1. non refert parva *nomina* in codices. *Atque hinc translatum est ad alia similia.* Verr. II. 42. *ubi sermo est de codice Verris, in quem relata erant acta in jurisdictione Siciliensi*, nomen *dicitur, pro summa causae, ibi perscripta, s. elogio, et, ut mox c.* 43. *ipse vocat, periculo. v. Elogium n.* 2. *et Periculum n.* 3. Videtisne totum hoc *nomen*, ubi facit coram delatum Sthenium, esse in litura. *mox:* qui defendere non potest, se non (in) ipsius Sthenii *nomine* literas publicas corrupisse: *pro quo mox:* in Sthenii periculo. *Teneant etiam tirones hanc formulam:* ad Div. VII. 23. accepi Aviani literas, in quibus hoc erat liberalissimum, *nomina* se *facturum*, qua ego vellem die. *In quo apparet,* nomina facere *esse creditoris, cum non accipit pecuniam, sed summam in tabulis scribit, certa die exigendam. vid. Salmas. Usur.* 6. *Sed de debitore, qui non praesente pecunia emit, videtur esse Offic. III.* 14.: emit homo cupidus et locuples tanti, quanti Pythius voluit, et emit instructos: *nomina facit*, negotium conficit, *et sic interpretatus est Fr. Fabricius: neque, si ita scripsit Cicero, aliter fieri potest. Quod cum videret J. Fr. Gronovius, legendum censebat:* Pythius nomina facit: *probante Graevio. Neque aliter expedire nos possumus, si ratam habeamus illam opinionem, quae nomina facere tantum creditorem censet. Fateor tamen, mihi non ita absurdam videri Fabricii interpretationem, et ex analogia, et vi verborum,* nomina facere *etiam de debitore dici posse. Quid enim est* nomina facere, *cum de creditore dicitur, nisi in suis, forte etiam in aliorum tabulis scribere nomen debitoris, et nomen pecuniae in expensis? Quid? nonne etiam debitor scribit nomen creditoris, et nomen summae, in suis, et, si opus est, etiam aliorum tabulis, et quidem in acceptis. Cur ergo non ipse quoque possit dicere:* nomina facere? *Nam* nomina facere *nihil est proprie, quam nomina scribere, ponere. Sic* Att. XIII. 14. placeatne tibi, mitti ad

ut Camerarius, alii obscura verba, ut Manutius, alii signa, quibus verbum unum aut plura exprimebantur, cujusmodi sunt adjecta Corpori Inscript. Gruteriano, ut Graevius: quam sententiam probarem et ipse, si res et locus Ciceronis pateretur. Primo nulla est necessitas dicendi, notas fuisse signa ejusmodi, qualia sunt illa, quae dixi. Nam per notas scribere, ut ex Sueton. Aug. 88. *Caes.* 55. *constat, etiam dicitur, cum integra quidem verba literis scribuntur, sed ita, ut literae non suam ordinariam vim habeant, sed v. c. litera d pro a, e pro b ponatur, etc. Ergo omnis ratio scribendi occultior est per notas. Cujac. Obs. XII.* 40. *distinguit quidem notas a siglis; et est certum, non omnes notas esse siglas; neque tamen propterea siglae non sunt notae: itaque et ipse locum Ciceronis de siglis interpretatur ad Pompon. Orig. Jur. §.*7. *Illas autem notas, de quibus Cujacius in Observ. vix putem tam vetustas, ut de his aut similibus Cicero intelligi possit. Seneca quidem Ep.* 90. *vilissimorum mancipiorum inventa vocat. v. Nouv. Traité Diplomatique T. III. p.* 564. *conf. Troz. ad Hugon. p.* 175. *qui p.* 181. *locum Ciceronis de formulis explicat, et hanc interpretationem Graevio tribuit, quod est a vero alienum. Deinde Cicero hic manifeste de formulis actionum loquitur. Nam exempla notarum compositarum, quae subjiciuntur, sunt formulae actionum. Porro* componere *de formulis dici potest, non de signis obscuris, et siglis: et paullo post dicit,* Praetori quoque *carmen compositum* est. *Neque in toto reliquo loco quicquam de occultis signis dicitur. Illud tantum dicitur, quam diu occultae hae formulae fuerint, petitas esse ab iis, qui tenerent, donec vulgatae sint, (nempe ab Aelio). Pompon. Origg. Jur. l. c. Neque quisquam veterum, quod sciam, de talibus signis formularum memoriae prodidit. Quorsum autem opus scribere formulas illas per notas? Ne a servo iterum aut scriba publicarentur? sufficiebat, cavere, ne in talis hominis manus venirent, qui iis vulgandis gratiam popularem captare vellet, et posset. Ne ii autem publicarent, qui eas tenerent, ut Aelius fecit, ne per notas quidem cavere poterant. Itaque mihi totum hoc de notis formularum commentitium videtur;* notasque *componere nihil aliud significare, quam formulas obscuras et contortas actionum componere. Referri huc possit locus Ovidii Her. XX.* 210. *de malo Acontii jacto ad Cydippen, in quo scriptum erat jusjurandum:* malum verba ferens *doctis* insidiosa *notis. Jam scio,* notas *apud Ovidium esse literas scriptas, unde* notare *dixit pro scribere. Heroid. I. init. Sed* doctae notae *h. l. sunt formula jurisjurandi vafre excogitata, qua sui juris faceret Cydippen. Unde in eadem Epistola* [v. 30.] *Acontius se appellat* juris vafrum consulto Amore: *et jusjurandum vocat* nodum: *quod verbum Horatius de formulis JCtorum in cavendo usurpat. Interpretationem nostram notarum probavere Menkenius in Obs. L. L. et Gesnerus in Thes. L. L. aliique.*

NOTARE. *de nominibus rerum.* Fin. III. 2. nominibus res *notavit* novis. Tusc. III. 5. melius haec verbis *notata* latinis, quam graecis. * *ita insignire, ut agnosci, et ab aliis discerni possit.* ad Div. VII. 32. ita *notata* me reliquisse genera dictorum meorum, ut cognosci sua sponte possent. Or. II. 67. neque tam acri memoria fere quisquam est, ut, non dispositis *notatis*que rebus, ordinem verborum aut sententiarum complectatur. cf. II. 26. *hinc pro agnoscere, observare, animadvertere.* ad Div. IX. 16. tritas aures habere *notandis* generibus poëtarum. Div. I. 49. *notata* observatione diuturna.

cf. Or. III. 50. * dies notari *dicitur, cum in eo ſolemnia quaedam agenda conſtituuntur, unde ſit inſignis.* Fin. II. 31. *de Epicuro, qui diem ſuum natalem celebrari juſſerat:* quod ſi dies *notandus* fuit, etc. * *ornare.* Or. III. 43. tamquam ſtellis *notare* orationem. * *reprehendere, contumelia afficere.* Phil. XIV. 8. rem verbis *notavi.* Milon. 6. *notavi* rem. Verr. V. 68. ſic *notatos* ambulare. Cluent. 42. *de cenſoria ignominia. vid. Nota.* * Sext. 61. vir is, qui tripartitas terrarum regiones atque oras tribus triumphis adjunctis huic imperio *notavit. Abramius reſpici ad tropaea putat. Sed. Romani tropaea non ponebant Forte eſt:* peragravit, *ut in Or. pro M. Marcello* 2. nec disjunctiſſimas terras citius cujusquam paſſibus potuiſſe peragrari, quam tuis, non dicam curſibus, ſed victoriis *luſtratae* ſunt. *Horat. Art. Poët.* 158. puer, qui jam pede certo *ſignat* humum.

NOTATIO. *etymologia.* Topic. 8. * *animadverſio, obſervatio.* Orat. 35. *notatio* naturae. * *diſtinctio per notas temporum, colorum, etc.* Brut. 19. delector iſta quaſi *notatione* temporum. Cluent. 47. *notatio* tabularum *(np. cera diverſicolore).* Phil. V. 5. *notatio* judicum haberi ſolet: i. e. *certa ſunt ſigna, ex quibus bonus judex, qui eſſe poſſit, agnoſci et a malis diſtingui poteſt.* * *pro ſubſcriptione notarum cenſoriarum laudant* Offic. III. 3. et Cluentianam: *ſed meliores edd. habent* notio. *cf. Gron. ad Liv. XXVII.* 25. * *deſcriptio.* Herenn. IV. 50. *notatio* eſt, cum alicujus natura certis deſcribitur ſignis. *Eſt character, quales Theophraſtus* ſcripſit.

NOTIO. *ſignificatio verbi.* Tuſc. V. 10. nulla alia huic verbo ſubjecta *notio* eſt. * *πρόληψις, notitia inſita.* Top. 8. *notio* eſt impreſſa et inſignita rei conformatio. Nat. D. I. 12. haec omnia cum Deorum *notione* comprehendimus. *ibid.* 14. Deum in animi *notione* tamquam in veſtigio reponere. *ib.* 18. *notiones* primae. Tuſc. IV. 24. definitio aperit *notionem* noſtram, quam habemus omnes de fortitudine, tectam atque involutam. *ib.* definitiones declarant *notiones* communes, alia magis alia. conf. Acad. I. 11. * *Sed* notio *eſt etiam de iis rerum in animo formis, quae non inſitae ſunt, ſed opera mentis acquiſitae, de quibus eſt locus inſignis* Fin. III. 10. * *hinc dicitur etiam de cognitione rerum, et judicio de rebus.* Nat. D. I. 11. fugere intelligentiae noſtrae vim et *notionem.* Tuſcul. V. 39. ſine varietate colorum licebat vivere beate: ſine notione rerum non licebat. Acad. IV. 41. veniamus nunc ad bonorum et malorum *notionem.* * *cognitio de rebus, quae eſt magiſtratuum, Pontificum, etc.* Dom. 13. quae omnis *notio* Pontificum eſſe debuit. Agr. II. 21. *notio* populi Rom. Sext. 25. ut cenſoria *notio* de republ. tolleretur. cf. Piſ. 5. judicium *notionem*que cenſoriam quadringentos annos tenuimus. Att. XI. 20. *notionem* ejus differri. *Sed* Caecin. 12. *eſt etiam* notio actoris: *quod quomodo dicatur, vid. in Animadverſio.* * *de nota cenſoria.* Off. III. 31. *notio* Cenſorum. Sext. 25. *notiones* cenſoriae. *v. ibi Graev. et Gron. ad Liv.*

NOTITIA. *notio inſita, πρόληψις.* Acad. IV. 46. *notitiae* rerum, e philoſophia Epicuri. Or. 33. *notitiam* rei aperire definiendo. * *notio acquiſita.* Fin. III. 10. hoc quarto (modo) *notitia* facta eſt, etc.

NOTUS. *active:* Verr. I. 7. *v. Viros doct. ad Phaedr. I.* 11. *in malam partem pro famoſus.* Coel. 13. femina non modo nobilis, ſed etiam *nota.*

NOVE. ad Her. I. 9.

NOVENDIALIS. Q. Fr. III. 5. *novendiales* feriae: *dicuntur a numero dierum.*

NOVITAS. Phil. IX. 2. *novitati* invidere. *v. Novus homo.*

NO-

NOVUS. res novae *significant aliquam insignem perturbationem et commutationem status reipubl. ratione magistratuum, judiciorum, legum, veteribus vel sublatis, vel novis, et iis quidem perniciosis, latis.* Verr. I. 7. Catil. I. 1. ad Div. XI. 21. etc. * novi homines, Agr. II. 2. etc. *qui primi e familia sua ad magistratus pervenere.* * Orat. II. 66. sub *Novis: intell. tabernis argentariis: fuit pars fori Romani, cujus passim mentio apud veteres. v. P. Fabr. ad Acad. IV.* 22. *et Drakenb. ad Liv. XXVI.* 27. *XLIV.* 17. * Novissimus *apud Ciceronem reperiri, male negat Gellius X.* 21. *a multis jam notatus. v. J. Gronov. ad l. c.*

NOX. *de nocte. vid. De.* * nox reip. Brut. 96. Har. R. 6. *de perturbato reip. statu. cf. Tenebrae.*

NUBECULA. Pis. 9. *nubecula* frontis *est severitas.*

NUBERE. *cum praepos. cum.* ad Divers. XV. 3. *quocum nupta* esset.

NUDUS. *simplex, sine ornamentis.* Brut. 75. *de Caesaris Commentariis: nudi* sunt, recti et venusti. * *sine exercitu.* ad Div. X. 11. si *nudus* huc se Antonius conferet. * *inops.* Att. I. 5. *nudi* equites. *v. Interp. ad Suet. Caes.* 41.

NUGAE. *contentus causa etiam de hominibus dicuntur.* Att. VI. 3. *nugarum* aliquid relinquere. *ibid.* amicos habet meras *nugas.* Orat. II. 51. tragoedias agere in *nugis.* * *de ancillis et delicatis pueris.* Milon. 21.

NULLUS. *pro* non. Att. XI. 24. Philotimus non modo *nullus* venit, sed ne per literas quidem, etc. *ib.* XIV. 3. Corumbus Balbi adhuc *nullus*: *sc. venit.* Tusc. I. 38. mortui *nulli* sunt. Div. I. 37. * Rosc. Com. 16. *nulli* consilii. Muren. 12. *nullo* usui. [*Haec utriusque loci scriptura ab Ernesto in textu repudiata, in udnott. dijudicatur. Pro* nulli *legitur* nullius, *et* in illo *pro* nullo usui. R.]

NUMERARE. Verr. III. 73. *ex* quibus *numeranda* est civitas. Phil. VII. 1. quos *a se* primum *numerare* possunt: h. e. *in quibus numerandis a se incipere possunt. Pro* enumerare *est* N. D. III. 32. *nisi vitiosa lectio est.*

NUMERATO. *ex arca, praesente pecunia.* Att. XII. 25.

NUMERUS. Q. Fr. II. 13. *ad numerum* judices habere: i. e. *justum eorum numerum.* * *rhythmus.* Or. 64. paeon, quod plures habeat syllabas quam tres, *numerus* a quibusdam, *non pes* habetur. *Numerus et pes* (*ῥυθμὸς et μέτρον*) *quomodo differant, v. Quintil. IX.* 4. *Nempe rhythmi spatio temporum constant, pedes etiam ordine; v. c. pes dactylus semper habet primam longam, numerus autem etiam tertiam. Itaque omnis pes est numerus, non autem omnis numerus etiam pes: quod tenendum est propterea, quia interdum numeri manifeste pro pedibus dicuntur.* Or. 57. *dactylicus numerus* hexametrorum magniloquentiae est accommodatus. *Atqui in hexametris non licet, anapaestum pro dactylo ponere, qui tamen est rhythmus dactylicus.* Or. III. 44. *numerus* adstrictus; *est, qui proxime ad poëticum accedit:* solutus, *qui longius recedit.* * *certus et concinnus corporis gestus et motus in histrionibus, saltatoribus, palaestritis, etc. quia, sc. ut illi numeri poëtici, certis numeris exprimuntur, cum intervallis temporum continentur: dividitur autem in ἄρσιν et θέσιν.* Parad. 5. histrio si paullo se moveat extra *numerum*, exsibilatur. Leg. I. 4. *numeri* in cantu. * *hinc duci putant illas formulas:* omnibus numeris absolutum esse, omnes numeros habere: *quod mihi secus videtur. Nam manifestum est, numeros dici interdum pro partibus, et earum numero, qui requiritur, ut perfecta res sit.* Fin. IV. 20. pauciores quasi *numeros* officii praeterirent. Div. I. 13. omnes habet in se *numeros* veritatis. Verr. II. 69. quod genus ho-

O.

Tusc. I. 40. venenum ut sitiens, *obduxit. Sic etiam accipit in aliis locis, (certe metaphora hinc ducta) Victorius Var. Lect. XV. 7. cf. Interpr. ad Petron. c. 42.*

OBDUCTIO. Rabir. Perd. 5. *obductio* capitis. *Plerique ex emendatione Mureti malunt* obnuptio. *Sed lectionem omnium Codd. defendit Gruterus. Neque video, quare* obductio *improbetur, cum* obducere *sit operire,* obductus, *opertus, ut omnes sciunt.*

OBDURARE. *durare, perferre.* Att. XII. 3. quare *obduretur* hoc triduum. **obdurescere.* Fin. III. 11. quis contra studia naturae tam vehementer *obduravit.*

OBFUNDERE. *v. Offundere.*

OBJICERE. Leg. II. 19. erroris *objiciendi* causa. Caecin. 25. errorem *objicere* judici. *In quibus fere idem est quod* injicere: *quod similiter dicitur. Simile et hoc* Tusc. II. 4. *objicitur* metus animo. *Itemque* visa, species objici *hominibus dicuntur in Academicis saepe.* *Arch. 6. *objecissem* me *in* tantas dimicationes. Cluent. 41. nego, rem esse ullam *in* quemquam *objectam*, quae Fidiculano objecta non sit. **cum praepos.* de. ad Div. XI. 3. *de* morte Caesaris *objiceres.* *Mur. 38. sperant, *sibi* Silanum *objici* posse, i. e. *in suam potestatem venturum, ut eum tollere possint.* cf. c. 40. Mil. 14. *ductum est ab iis, qui cum feris bestiis pugnare coguntur.* *ad Div. VI. 4. *ad* omnes casus *objectus*, i. e. *obnoxius, expositus.*

OBIRATIO. *ira.* Att. VI. 3. abiit iratus. hujus nebulonis *obiratione* si Brutus moveri potest, etc.

OBLIDERE. *comprimere arcte; elidere.* Fr. Scaur. gulam digitis *oblidere. vid. de hoc verbo Heins. ad Ovid. Met. XIV.* 208.

OBLIGARE. *proprie esse constat vincire, devincire, ut* Tusc. II. 6. *de vulnere:* a medico *obligari. Sed metaphorice* obligari *dicuntur in universum omnes, quibus quacunque causa et quocunque modo necessitas est imposita alicujus rei faciendae, praestandae, ferendae, patiendae. Causa et ratio, quae necessitatem imponit, qua tamquam obligamur et alligamur, (v. Alligare) dicitur hinc vinculum. (v. Vinculum.) Hinc* 1) obligari scelere *dicuntur,* Dom. 8. *et* legum poenis obligari, Fin. I. 14. *qui in necessitatem incidunt poenae ferendae, qui in poenas incidunt sceleribus aut suis aut alienis.* 2) obligantur, *qui jurejurando sibi necessitatem alicujus rei faciendae imponunt.* Off. I. 11. Verr. II. 72. Balb. 15. 3) *item promissis, foedere.* Balb. l. c. populus se *obligavit* foedere. Phil. V. 18. audeo *obligare* fidem meam. 4) *item spondendo pro aliquo, cavendo praediis, quae et ipsa* obligari *dicuntur.* Agr. III. 2. ad Div. V. 20. ad Brut. 18. Caecin. 3. 5) *porro qui mancipio et nexu sibi imposuerunt necessitatem periculi judiciorum (evictionis) praestandi.* Muren. 1. Topic. 10. 6) *qui, beneficiis acceptis, necesse habent, aliis gratiam referre, occasione data, unde et in aere alterius esse, et debere dicuntur.* ad Div. VIII. 12. VI. 11. X. 8. XI. 16. etc. 7) *res, quae Deo alicui consecratae sunt,* Dom. 40. *unde contra, quae profana e sacris fiunt,* liberari *dicuntur. (v. Liberare.)* 8) *est etiam pro* impediri. Act. I. Verr. 9. quod eos intelligere videbam, me hoc judicio districtum *et obligatum* futurum. cf. ad Att. VIII. 16.

OBLIGATIO. *Ciceroni et bonis auctoribus semper active dicitur; nunquam, ut hodie JCtis et philosophis, passive.* ad Brut. 18. gravior est ac difficilior animi ac sententiae pro altero, quam pecuniae *obligatio:* i. e. *promissio.*

OBLINERE. *inquinare.* Brut. 13. ut se eloquentia externis *oblineret* moribus.

OBLITUS. *corruptus, foedatus.* Verr. III. 4. *oblita* sunt omnia stultitia atque inhumanitate. Phil. XIV. 3. *oblita* vita libidine.

 ibid.

obsecrationes. add. Liv. XXXI. 9. *Sueton. Claud.* 22. *vid. Guther. Jur. Pontif. IV.* 14.

OBSEQUIUM. *indulgentia, studium, alicui gratificando et in omnibus se ad ejus sensum, studia, accommodando, placendi.* Att. VI. 6. *obsequio* et comitate adolescentis valde audio mulieres delectari. Coel. 6. tueri *obsequio* amicitiam. Lael. 24. *obsequium* - - quod peccatis indulgens praecipitem amicum ferri sinit. *et sic semper est apud Ciceronem et bonos auctores, non pro obedientia.*

OBSERVANTIA. *quid sit? v.* Invent. II. 22. Att. XIII. 11. ne magnum onus *observantiae* Bruto nostro imponerem: h. e. *ne, cum me visere et salutare vellet, longius iter haberet.* Planc. 18. ut *observantia*, ut suffragatio tolleretur. *v. Observare.*

OBSERVARE. *curiose spectare, aucupari, captare, etiam in deteriorem partem et insidiarum causa.* ad Div. XI. 16. ut tempus *observaret* epistolae reddendae. cf. Rosc. A. 8. Verr. III. 1. vitavi, *observari* pluribus oculis. *cf. Observatio.* **custodire.* Tusc. II. 8. draco *observans* arborem. *v. Davies ad h. l.* *observare *dicitur de officiis salutandi, deducendi, (Gloss. παρατηρεῖ, observat, sectatur,) etc. et hinc in genere pro* colere. Muren. 34. si interdum ad forum deducimur, - - diligenter *observari* videmur. Att. XIII. 49. si *observare* est servire. *Inprimis autem eleganter dicitur de iis, qui candidatos sectantur, petitionem eorum sua suffragatione juvant.* Phil. II. 20. *observatus* a me in petitione quaesturae. *Hinc recte explicat Manutius illud* ad Diverf. VII. 27. ego te in consulatu *observaram.* *ad Div. XIII. 27. *observare* commendationes alicujus: h. e. *complecti eum, qui commendatus est.* *Tusc. V. 41. tantam praestantiam in bonis animi esse dicunt, ut ab his corporis externa *observent. Bentlejus emendabat:* corporis et externa obscurentur: *probat Buherius ad h. l.*

OBSERVATIO. Muren. 24. *observationes*, testificationes, seductiones testium - - animadvertebant. *Nempe Sulpicius et ejus amici diligenter observabant Murenam, et amicos, si quam largitionem facerent.* *Or. I. 20. eloquentiam esse *observationem*, non artem. Div. II. 71. diuturna *observatio* notandis rebus fecit artem. cf. I. 49. Off. II. 25.

OBSERVITARE. *pro observare.* Div. I. 45. *Sed v. Not.*

OBSES. *pignus, quodcunque signum certum voluntatis, etc.* Cluent. 30. damnationem dederat *obsidem*, etc. in Caecil. 22. *obsides* a nobis habet populus. cf. Catil. II. 2. Coel. 32. *obsides* periculi. *ubi v. Not.*

OBSESSUS. Rosc. A. 11. *obsessa* domus: h. e. *ab aliis occupata, ut ingredi non possis.* *Vatin. 7. *obsessus* tribunatus: h. e. *quo non licet facere, quae velis.*

OBSIDERE. *replere, occupare.* Nat. D. I. 23. corporibus omnis *obsidetur* locus. **speculari curiose.* Flacc. 24. *obsidet* rostra curia. Catil. I. 10. *obsidere* stuprum. Act. I. Verr. 2. qui meum tempus *obsident*: *sc. ut mihi insidiis eripiant.* **eleganter orator dicitur auditorem* obsidere et tenere, Orat. 62. *cum eum jam sibi faventem reddidit et in suam sententiam impulit et adduxit.*

OBSIDIO. *periculum, quod ab altero nobis struitur et rebus nostris.* ad Div. V. 6. qui foeneratores ex *obsidione* exemerit: h. e. *liberavit a periculo pecuniae perdendae, quod a Catilinariis, et qui tabulas novas fieri volebant, struebatur.* (cf. Rabir. Perd. 10.) *Ductum videtur e Plauti Asinar. II.* 2. 14.

OBSIGNARE. *signare, subsignare.* Quint. 21. *obsignare* tabellas. Pis. 28. etc. *de testimonio obsignato* ad Att. II. 12. *init. v. inpr. Salmas. Mod. usur. c.* 11.

jurandum adigendo, quo juret, obtestans, h. e. testes faciens Deos, se velle legem servare: unde leges sacratae. vid. Schwarz. Diss. de Detestatione Sacrorum §. 15. *Dom. 48. quid ergo tua illa tum *obtestatio tibicinis? Fuit pars cerimoniae in dedicationibus. Cum interpretes nihil ad h. l. dicant, Cl. Schwarzius l. c.* §. 16. *putat, obtestationem esse eandem, quae et detestatio dicatur, h. e. denunciationem testibus praesentibus factam. Qualis autem illa* tibicinis obtestatio *f. denunciatio fuerit, non addit. Mihi videtur facta iisdem propemodum verbis, quibus obtestationem et denunciationem Pontifici, pullario, factam esse constat:* ades mihi: f. postulo, ut adsis mihi, etc. Dom. 52. Div. II. 34. etc.

OBTINERE. *oratores et philosophi obtinent, quod approbant aliis, cum vincunt, esse verum aliquid: etiam defendunt.* Verr. III. 71. *obtinere*, quod dicimus. cf. Catil. IV. 6. Tusc. I. 12. si minus id *obtinebis*. Fin. II. 33. illud ipsum, qui *obtineri* potest. Acad. IV. 6. definitionem *obtinemus. De defendendi significatione adde dicta Gronovio ad Tacit. H. II.* 84. **tueri, retinere.* Verrin. III. 35. *obtinemus* res gestas Sullae. Orat. III. 60. vocem *obtinere: ubi praeter rem Pearcius legi vult:* retinere. *Sic* obtinere provinciam *dicitur, qui consequitur, habet, retinet, ut ex Epistolis ad Cornificium patet.* ad Div. XIII. 29. *obtinere* hereditatem. cf. IV. 14. testamentum *obtinetur, cum ratum est, valet.* *Sull. 6. suavitatem filii *obtinet.* Offic. II. 12. *obtinet* numerum jure caesorum. *Fin. II. 22. opibus magnis, quicquid feceris, *obtinere*: h. e. *efficere, ut impune feceris, recteque adeo factum videatur.*

OBTINGERE. *pro accidere.* Catil. IV. 1. *de re tristi*, si quid *obtigerit*.

OBTRUDERE. Verr. IV. 36. qui non *obtrusit* monumenta aliqua ex parte, sed penitus sustulit atque delevit. *praecedit* alieno nomine ornare: *cui respondet* obtrudere. *Gesnerus in Thes. L. L. corrigit* obruit *vel* obstruxit. *Non placet satis: hoc tamen melius.*

OBTUNDERE. *levare, minuere, comprimere.* Tusc. III. 16. nihil est, quod tam *obtundat* elevetque aegritudinem.

OBTUSE. *stulte: opponitur acute.* Nat. D. I. 25. quo quid dici potest *obtusius*?

OBVIAM. Att. IV. 16. huic *obviam* Cato etc. *adversantur. int. eunt.*

OBVOLUTUS. Div. I. 31. fax *obvoluta* sanguine atque incendio. *e Poëta.*

OCCASIO. ad Div. X. 4. ne nostra mala suam *occasionem* putent.

OCCASUS. *mors.* Acad. I. 2. post L. Aelii nostri *occasum* ne a Latinis quidem.

OCCATIO. Cato 15. *unde dicatur?*

OCCIDERE. Tusc. I. 45. occidit *vita.* Nat. D. I. 5. sententiae *occidunt.*

OCCENTARE. Fr. de Republ. 4. p. 35. si quis *occentasset*, sive carmen condidisset, quod injuriam faceret. *est fragmentum Legg. XII Tabb. v. Festus in h. v. quamquam in nostra editione l. c. est* actitavisset.

OCCULTUS. *astutus.* ad Div. III. 10. si me autem *occultum* libet fingere.

OCCUPARE. *eleganter dicitur de pecunia, quae aut sub usuris collocatur, aut pro qua metallifodinae, agri, etc. emuntur, ut aliquid lucri et reditus habeamus.* Flacc. 21. pecuniam adolescentulo grandi foenore *occupasti.* Verr. I. 36. *occupare* pecuniam *apud* etc. Manil. 2. equites Rom. - - quorum magnae res aguntur, in vestris vectigalibus exercendis *occupatae. vid. Manut. ad haec loca.* *Att. X. 6. sum *occupatus de* Q. Fratre: h. e. *eo mihi negotium facessente.* *Att. XIII. 2. Sextius cum *occupavit.*

pavit, i. e. *adduxit*, *ut apud se esset.*

OCCURRERE. *in mentem venire*. Tusc. I. 21. nibil mihi *occurrit*, cur non sit verum. Brut. 7. maxime mihi *occurrerent* Athenae. Nat. D. I. 14. Deus nil sentiens nunquam nobis *occurrit*, neque in precibus neque in votis. Acad. IV. 40. nostro, ne quid maxime quidem probabile sit, *occurrit.* * *respondere*. Nat. D. III. 28. huic loco sic soletis *occurrere*. * *avertere aliquid*, *mederi rei*. Verr. V. 9. ante istius sceleri *occurrere*. * *antevertere*, *praevenire*. ad Div. IV. 5. sapientia rei *occurrere*. * *celeriter satisfacere*. Or. II. 7. exspectationi *occurrere*. * *juvare*. Mur. 23. *occurro* vestrae sapientiae. *vid. Not.* Topic. 10. loci aliis disputationibus *occurrunt* abundantius, aliis angustius. ad Div. XI. 20. quibus rebus veteranis potest *occurri*, *occurras*. *Sed in hoc loco possis etiam interpretari: gratificari*, *vel mitigare*. * *eleganter etiam* ad Q. Fr. I. 1. ultro negotiis occurrere *dicitur*, *qui libenter et alacriter suscipit*. * *est genus honoris et officii*. ad Att. II. 22. domus nostra celebratur; *occurritur*. *vid. Occursatio*. * Verr. III. 27. quamprimum aliam civitatem *occurrere*: h. e. *in aliam currere*. *vid. Interpr. ad Sueton. Calig.* 26.

OCCURSATIO. *genus officii*, *quod candidatis praestatur*. Planc. 12. facilis est illa *occursatio* et blanditia popularis. cf. Mil. 35.

OCTOPHORUM et OCTOPHORUS. *lectica*, *quae a sex hominibus portatur*. Q. Fr. II. 10. sed Verr. V. 11. ut mos fuit Bithyniae regibus, *lectica octophoro* ferebatur. *v. Lips. Elect. I.* 19. *et Voss. ad Catull. p.* 24.

OCULATUS. *pass. pro conspicuus*. ad Att. IV. 6. *ubi olim legebatur* occultior, *male. nam respondet verbo* apparuit. *Sic et alii dixere*, *ut Lexica docent.*

ODIOSUS. *de accusatore*, *qui reum nimis urget*, *nulla ratione placari*, *et*, *ut eum dimittat*, *moveri potest*. Act. I. Verr. 12. Verr. IV. 20. * *putidus in aliqua re*. Or. III. 18. Off. I. 37.

ODIVI. *pro* odi, *est* Phil. XIII. 19.

ODIUM. *fastus et importunitas*, *quae odium facit*. Cluent. 39. quod erat *odium*, Dii immortales, quae superbia. *Sic apud Terent. Adelph. V.* 4. 17. tundendo atque *odio* denique effecit senex. *Hecyr. III.* 2. 8. nunquam hodie *odio* tuo me vinces, *et aliis locis* odium *dicitur de re*, *quae odium facit*, *aliisque molesta est.*

ODOR. *levis suspicio*. Attic. IV. 16. *odor* dictaturae. Cluent. 27. *odor* suspicionis. * Verr. V. 61. *odore* aliquo legum recreatus revixisset. * Or. III. 40. *odor* urbanitatis, mollitudo humanitatis - - sunt ducta a ceteris sensibus.

ODORARI. *pro appetere*, *ut* Agr. II. 24. decemviratum *odorari.*

OENUS. *antique pro* unus. Leg. III. 3. *oenus* ne amplius sex menses, *etc.*

OFFA. Div. II. 35. *offa* pultis: *sc. quae objicitur pullis auguralibus. Est autem* offa *proprie globus farinae conspersae*, *μάζα*, *ὄμπη*, *pro quo aeolice dicitur ὕπη*, *unde latinum* offa. *v. Salmas. ad Solin. p.* 90. 537.

OFFENDERE. Attic. X. 4. *offendere* apud aliquem *de* aliqua re. * Cluent. 23. *offendere* apud judices: i. e. *condemnari a judicibus*. * *infeliciter rem gerere*. ad Div. I. 7. si quid *offenderis*, tibi offenderis. *v. Offensio. Ceterum de hoc verbo v. Manut. ad Ep. ad Div. V.* 14. * Caecin. 36. Si quid *offendendum* sit, i. e. *reprehendendum.*

OFFENSIO. *calamitas*. Manil. 9. *offensio* belli. cf. ad Quir. 1. * *morbus*. Tusc. IV. 14. *offensiones* corporum. cf. ad Div. XVI. 10. * *repulsa*. Cluent. 25. quod aedilitatem petere cum hominibus nobilissimis, et *offensionem* timere dice-

dicebat. * Cluent. 50. judiciorum *offensiones, dicuntur corruptiones judicum, quibus judicia in odium populi veniunt.* * Tuſcul. IV. 11. *offenſio* aegrotationi contraria *quid ſit?*

OFFENSIUNCULA. *repulſa.* Planc. 21.

OFFENSUS. *odioſus.* Catil. I. 7. ſi me meis civibus *offenſum* viderem. cf. Cluent. 18. Inv. I. 49. *offenſum* eſt, *quod audientium animos laeſit.* cf. Att. II. 19. nihil eſt tam *offenſum*, quam etc. * Verr. II. 47. exiſtimatio *offenſa*: i. e. *mala.* * Verr. II. 76. ſtatim ſuſpicione *offenſi*, ad ea ipſa nomina oculos animumque transtulimus. *Eodem modo dicitur, ut ap. Ter. in Andr.* percuti: *percuſſit* illico animum.

OFFERRE. *apparere, cerni, ostendere.* Div. I. 36. Dii ipſi ſe nobis non *offerunt.* Roſc. A. 31. os *offerre.* * *obviam ire.* ad Div. VI. 20. advenientibus ſe *offerre.* * *objicere.* Sext. 1. *offerre* ſalutem in discrimen. Off. I. 24. *offerre* ſe periculis. * Sext. 6. ſi qui fecerunt aliquid aliquando, atque iidem nunc tacent, et quieſcunt: nos quoque ſimus obliti: ſi qui ſe *offerunt* inſolenter et inſectantur, etc. *Graevius malebat e Codd. MSS.* efferunt. *Sed paullo poſt idem eſt verbum:* neque quemquam offendet oratio mea, niſi qui ſe ita *obtulerit*: ut in eum non invaſiſſe, ſed irruiſſe videamur. * *reſiſtere.* ad Brut. 15. ſtatim me Antonii ſceleri *obtuli.* *Roſc. A. 13. qui mortem *obtulerit* parenti.

OFFICERE. *eſt proprie, liberum proſpectum impedire, obſtare.* Off. III. 16. quorum altitudo *officeret* auſpiciis. cf. Or. I. 39. Tuſc. V. 32. *hinc eleganter eſt, commoda alicujus impedire, laudem alicujus majori laude imminuere: item nocere in genere.* Rabir. Poſt. 16. nec mentis luminibus *officit* altitudo fortunae. Brut. 17. horum conciſis ſententiis *officit* Theopompus elatione atque altitudine orationis ſuae. Roſc. A. 38. ac meis commodis obſtas et *officis.*

OFFICINA. *quomodo differat a taberna, vid. Manut. ad Ep. ad Div. VIII.* 6. *Illud autem elegans eſt:* Leg. I. 13. philoſophi, qui quaſi *officinas* inſtruxerunt ſapientiae.

OFFICIUM. Her. II. 17. *opponitur* maleficio. *ibid.* 1. *officia* artis. * *an hoc verbum ſatis exprimat Graecorum* καθῆκον? *v.* Att. XVI. 14. * *opera.* commendatoris *officium.* Herenn. II. 10. *honos, qui ex more alicui, ſalutando, occurrendo, deducendo, ſectando, etc. habetur.* Muren. 33. frequentiam in iſto *officio (np. obviam eundi)* gratuitam - - non defuiſſe. *ibid.* 34. noli igitur eripere hunc inferiori generi hominum *officii* fructum: h. e. *voluptatem, quam ex hoc officio praeſtando capiunt. Ab hoc genere officii interdum dicitur*

OFFICIOSUS. *ibid.* illa *officioſiſſima*, quae neminem patitur non honeſte in urbem introire, candidatorum natio. * dolor *officioſus* Tuſc. III. 28. *quem officii ratio poſtulat.* Mil. 5. *officioſi* labores.

OFFUNDERE. *obruere, obſcurare.* Fin. III. 14. *offunditur* luce ſolis lumen lucernae. * Marcell. 4. omnium Marcellorum memoria pectus meum *offudit. Videtur eſſe converſe dictum pro: omnium M. memoria pectori offuſa eſt, vid. Graev. aut*, offudit *dictum eſt pro* confudit, *quod eſt, triſtitia affecit, implevit, ut ap. Liv. XLV.* 42. *vel perturbavit, ut ap. Sueton. Caeſ.* 7. *De verbo ipſo adde Heinſ. ad Valer. Flacc. IV.* 482.

OLERE. Roſc. C. 7. ſupercilia *olere* malitiam et clamitare calliditatem videntur. Nat. D. I. 26. Epicurus nihil *olet* ex Academia, nihil ex Lyceo.

OLEUM. Att. II. 17. opera et *oleum* noſtrae philologiae periret. * *exercitatio umbratilis.* Or. I. 18. nitidum quoddam genus eſt ver-

cf. c. 1. Verr. I. 1. 5) *advocatis in judicio.* Quint. 2. summae opes. 6) *potentia singulorum hominum, quae ponitur in multitudine amicorum, clientum, gratia, etc. (grosser Anhang) qua possis efficere, quae velis, etiam invitis civibus.* Off. I. 19. ut *opes* quam maximas consequantur. ad Div. IV. 9. *opes* et dignitatem tenerem. cf. c. 21. Cluent. 24. Lael. 6. Off. II. 11. Brut. 81. *reipublicae potentia, in divitiis, exercitibus, sociis posita.* Sext. 1. pro tantis *opibus* reipubl.

OPIME. ad Herenn. IV. 4. *pro* optime vestitus citharoedus, *Clar. Christius legendum censebat* opime: *h. e. magnifice. Et ita* opime *est, v. c. ap. Plaut. Bacchid. III.* 1. 6. *Sic dicuntur etiam* spolia opima: *permutanturque in libris* opime *et* optime. *v. Drakenb. ad Liv. XXI.* 43. *Itaque valde haec emendatio arridet. Neque tamen recepta lectio absurda.*

OPIMUS. *minus suavis aut elegans.* Or. 43. eisdem erat verius: nec tamen eisdem *opimius*, iisdem male sonabat. *ibid.* 8. *opimum* genus orationis. * *est tamen etiam in laude.* Brut. 78. ornamenta non satis *opima.*

OPINABILIS. *incertus.* Acad. I. 8. Tusc. III. 31.

OPINARI. *rei incertae assentiri.* Acad. IV. 20. nihil *opinari.*

OPINATIO. Tusc. IV. 7. *opinatio* est imbecilla assensio. conf. Acad. I. 11. IV. 34.

OPINATOR. *qui rebus, quamvis incertis, tamen assentitur, ut certis: ut faciunt Academici.* Acad. IV. 20. ego sum magnus *opinator.*

OPINATUS. Tusc. III. 11. *opinatum* bonum, *opponitur* vero *et* certo.

OPINIOSUS. *opinator.* Acad. IV. 47. Antipater et Archidemus *opiniosissimi* homines.

OPPIDANUS. Brut. 69. multa opera ignoti homines et repentini quaestores facti sunt *oppidano* quodam et incondito genere dicendi. i. e. *quo in oppidis minoribus solent uti: nostri: kleinstädtisch.*

OPPIGNERARE. *pignori dare.* Sext. 51. libelli etiam pro vino saepe *oppignerabantur.*

OPPONERE. * *excusationis, aut alia qua simili de causa afferre.* Att. I. 1. illud suum regnum judiciale *opposuit.* * *commemorare in contrariam partem.* Sext. 19. eos *opponi* auctores. ad Div. VIII. 1. manus ad os *opponere, est signum silentii servandi.* * *Cum praepositione ad.* Mur. 40. *ad* omne periculum atque *ad* omnem invidiam solus *opponitur.* Verr. III. 57. *ad* pactiones faciendas non suam vim, - - sed tuum nomen *opponerent.*

OPPORTUNITAS. Inv. I. 2. *opportunitates* in animis rerum maximarum: *de dotibus animi.*

OPPRESSIO. *servitus.* Att. II. 18. hac tamen in *oppressione* sermo - - liberior est, quam fuit. cf. Offic. III. 21.

OPPRESSUS. *in sermone est obscurus, non satis clare pronunciatus, ut intelligi possit.* Offic. I. 37. literae neque *oppressae*, neque expressae, ne aut putidum sit, aut obscurum. * *non liber.* Pison. 13. mens *oppressa* praemio. *ibid.* 17. conscientia scelerum *oppressus*, nihil ausus est ad Senatum scribere. * *coërcitus, frenatus.* Flacc. 16. audacia comprehensa et *oppressa* tenetur. * *furto ablatus et retentus.* Verr. II. 19. quicquid caelati argenti, Corinthiorum vasorum, -- hoc nemo dubitabat, quin ex illa domo capta et *oppressa*, etc. * *de moribundo est* Coel. 24. mens *oppressa.* * *subito ruptus.* Lael. 21. ut amicitia potius exstincta quam *oppressa* videretur *(sp. sicut incendium ruina).* Caecin. 16. jus civile *oppressum*, *est, cum potentia, gratia, pecunia efficitur, ut contra jus agatur.*

OPPRIMERE. *coërcere, reprimere.* Fin. II. 10. quae jam oratio non a philosopho, sed a Censore *opprimenda* est. * Verr. I. 9. *opprimi* reus *dicitur, qui indicta causa,*

ORBICULATUS. ad Div. VIII. 15. ut milites *malis orbiculatis* pasti esse videantur: h. e. *optimis et delicatissimis. Rotunda enim mala, ova, etc. optima putantur, unde* mala orbiculata *h. l. per jocum pro lautissimis cibis dicuntur. v. Gesneri Lex. Rustic. in h. v. Apud Celsum II.* 24. orbiculata poma *in cibis bonis ponuntur.*

ORBIS. Div. II. 44. *orbes* finientes: *der Horizont.* Or. III. 51. *orbis* verborum, *est periodus, ut ex ejus definitione Ciceroniana patet, qua dicitur* orbi inclusa procurrere oratio; *quod quid sit, intelliges ex iis, quae de vinciendis sententiis dixi, in Vincire.* *Att. II. 9. minore sonitu, quam putaram, hic *orbis reipubl.* est conversus. cf. *ib.* 21. *Pis. 10. ne tum quidem, cum *saltatorium* versaret *orbem*, fortunae rotam pertimescebat.

ORDINARE. Or. II. 10. *ordinare* litem, *est instituere causam, et, quomodo agenda sit, constituere.*

ORDINATE. Herenn. IV. 5. *ubi tamen Graevius e MS. reponi vult* ordine. *v. Not.*

ORDINATIM. *pro* deinceps, καθεξῆς, ad Div. IV. 5.

ORDIRI. Marcell. 11. unde *orsa* est, in eo terminetur oratio. *Graevius passive accipit, et provocat ad Voss. Anal. III.* 6. *sed nihil opus. Commode* orsa est *interpretari possumus* incepit.

ORDO. *omne hominum in civitate genus. Sic de libertinis dicitur* Verr. I. 47. *de scribis ibid.* III. 79. *de publicanis* ad Div. XIII. 9. etc. *Hinc ordines, i. e. genera honorum, ut Senatorum, equitum, etc. In militia* ordines *sunt tricesimae* partes *legionum, in quarum quaque duae centuriae a decimo hastato usque ad primum pilum: unde* Pis. 36. *ordines* assignare, et Phil. I. 8. *ordines* duxerunt: *de Centurionibus. v. Lips. Mil. R. II.* 8. **subsellia theatri.* Phil. II. 18. sedisti in XIV *ordinibus: quod est insigne equitum. Cic. Clav.* *Rosc. A. 48. recte atque *ordine* facere; *est formula antiqua pro: ex legibus, laudabiliter, sapienter.* *extra ordinem, *est aliter ac legibus est constitutum, contra leges. v. Extraordinarius.* Cluent. 31. qui se ab reo pecuniam, cum judex esset, clam atque *extra ordinem* accepisse confessus esset. ad Div. VI. 5. spes, quam *extra ordinem* habemus, *est major, quam de ceteris.*

ORIRI. Planc. 27. Phil. VI. 6. homo a se *ortus*: i. e. *novus.*

ORNAMENTUM. Sext. 51. *ornamenta* equestris ordinis, *appellat* censum, *divitias.*

ORNARE. *honores, supplicationes, etc. decernere.* Dejot. 1. quem ante *ornare* cuncto cum Senatu solebam: h. e. *decernere nomen regis, amici, item laudare.* ad Div. I. 1. quod Pompejum *ornasti*: h. e. *ei praefecturam annonae decrevisti.* *magistratus autem provinciales et ipsae provinciae ornantur,* Q. Fr. II. 3. Att. III. 24. IV. 18. *cum iis decernuntur necessariae militum copiae, stipendia, Legati, etc. vid. Sigon. Ant. Jur. Prov. II.* 11. *ad Div. XII. 10. exercitus *ornatur, praemiis decernendis.* *lege curiata *ornari,* Agr. II. 10. *quid sit? v. Ind. LL.*

ORNATUS, *a, um.* Att. III. 24. provinciae *ornatae. v. Ornare.* **instructus rebus omnibus necessariis.* Quint. 31. *ornatissimus* fundus. cf. Verr. I. 34. in Caecil. 15. Caecin. 21.

OS. *oris. impudentia.* ad Div. V. 10. non si Appii *os* haberem. Acad. I. 1. *os* Academiae. *Sic et est intelligendum* Or. II. 7. nisi accessit *os.* *Arch. 9. *os* belli ac fauces: h. e. *bellicum periculum et quidem ultimum. Videtur dictum imitatione Homeri, qui dixit* στόμα πολέμοιο, *Il.* κ'. 8. *ubi tamen durius dicitur, quam apud Ciceronem. Non enim additur* eripere, *ut h. l. sed* τεύχειν. *add.* ύ, 359.

OS, *ossis.* Fin. IV. 3. *ossa* nudare, *dicuntur Stoici, qui de rebus magnis jejune et sine ornatu scribunt.*

OSCINES. Nat. D. II. 64. *aves augurales, quae cantu auspicium faciunt.*

OSCITARE. Or. II. 35. *oscitans* sapientia: i. e. *otiosa, quae nihil laboris affert.*

OSCITANTER. Brut. 80. *oscitanter* agere, *de actione frigida.*

OSCULARI. *nimis magni facere, amare.* Muren. 10. quoniam jurisprudentiam tanquam filiolam *osculare*.

OSTENDERE. Orat. I. 33. *ostendere* se, *dicuntur res, quae primum inveniuntur.* *Q. Fr. I. 2. se optime *ostendere*, *est magnam spem sui facere.* * ad Div. I. 22. *ostentum* est tibi; *pro* ostensum.

OSTENTARE. *minari.* ad Div. IV. 14. belli exitus caedem *ostentat.* **polliceri.* Agr. II. 28. agrum Campanum, quem vobis *ostentant*, ipsi concupivere. **jactare.* ad Div. I. 4. quid enim me *ostentem*? cf. Dejot. 10. *huc refer etiam illud* Marcell. 9. aeternitati se *jactare*: h. e. *facere ea, quibus memoriam tui aeternam facias.*

OSTENTATIO. *pollicitatio, spem, quam alicui facimus.* Att. V. 13. *ostentationes* meas nunc in discrimen esse adductas.

OSTENTUM. *quid sit?* Nat. D. II. 3. * *res mira, non exspectata, incredibilis.* ad Div. VIII. 14. Appium *ostenta* facere.

OTIOSUS. *neutri parti addictus, sed pacem servans cum utraque.* ad Div. IX. 5. 25. Marcell. 6. * *doctus, qui nullam reipubl. partem capessit.* Sext. 51. graeculum se atque *otiosum* putari voluit; studio literarum se subito dedidit. *Atque in universum otiosi sunt, qui ad remp. non accedunt.* Offic. I. 21. * Sext. 46. dignitas *otiosa*: h. e. *cum otio conjuncta.* * *liber a commotione animi.* Brut. 24. cum *otiosus* stilum prehenderat, etc.

OVARE. *minus est, quam triumphare; ingredi urbem, ob victoriam non adeo magnam, equo.* ad Brut. 15. ut *ovanti* introire Caesari liceret, decrevi. *v. Sigon. Ant. Jur. C. R. I. 22. et Ant. J. Prov. II.* 10.

P.

PACATUS. Phil. V. 9. cujus *nequitiam* ne *pacatam* quidem ferre possumus: h. e. *in pace, sine armis.* * *non infestus.* Phil. VII. 9. huic *pacatus* poterat esse Antonius.

PACTA. *sponsa.* Attic. V. 9. ejus filia *pacta* est Artavasdis filio. *v. Duker. ad Liv. XLIV.* 30. *ubi plura exempla congesta sunt: Livius tamen etiam dixit de viris.*

PACISCI. *pass.* Att. II. 9. quae de me *pacta sunt.*

PACTIO. *inter publicanos et provinciales, qui agros decumanos habebant, pactiones fiebant.* ad Div. XIII. 65. ejus summa existimatio agitur in eo, ut *pactiones* cum reliquis civitatibus conficiat. cf. Att. V. 13. Q. Fr. I. 1. *Ejus rei ratio intelligi potest e Verrina tertia. vid. v. e. 14. cf. Burm. de Vectigal. p. 139. Balduin. Jurispr. Muc. p. m.* 119. * *Saepe pactionis mentio in corruptionibus pecuniariis, ut* Verr. I. 7. sciebam, in rejiciendis judicibus nonnullos *pactionis* suspicionem non vitasse. Pison. 36. *pactiones* reorum.

PACTOR. *per quem pactio fit.* Verr. V. 21.

PAEAN et PAEON. Orat. 64. Or. I. 59. etc. *pes tribus brevibus et una longa, et quidem aut sic: -∪∪∪, aut sic: ∪∪∪-, aut: ∪-∪∪, ∪∪-∪.*

PAEDOR. *squalor, sordes, signum luctus.* Tusc. III. 12. barba paedore horrida. *cf. ib.* 26.

PAETULUS. ὑποκοριστικῶς *pro* paetus: *quod minus esse, quam strabonem, apparet ex Horatio, Sat. I.* 3. 44. Nat. D. I. 29. redeo ad Deos: ecquos si non tam strabones, at *paetulos* esse arbitramur.

PA-

PAGANUS. Dom. 28. in hac urbe nulli *pagani*, aut *montani*, qui non etc. *hujus loci interpretatio repetenda est e Dionys. Hal. L. IV. p. 220. ed. Sylb. qui tradit, Servium Tullium in locis montanis et natura adeo munitis fecisse rusticis perfugia, et pagos graeco vocabulo dixisse. Hinc illi homines, qui in plebe R. erant, quoniam in tribubus urbanis censebantur*, pagani *dicti; qui non differunt a* montanis, *quos hic Cicero commemorat; quod facile ex loco Dionysii intelligitur.* Pagos *commemorat Q. Cicero Petit. Cons.* 22. Pagorum *mentio ap. Livium XXV.* 5. *De iis v. Bimardum Diss. I. c.* 4. *apud Murator. Inscript. T. I. pag.* 19. *Sed originem paganorum repetit a Numa, auctoritate ejusdem Dionysii I. p.* 135. *II. p.* 135.

PALA. Off. III. 9. *pala* annuli. *Plato, unde ille locus ductus est,* σφενδόνη. *unde Plinius XXXVII.* 8. fundam *vocat: ubi de pala vid.*

PALAESTRA, *exercitatio umbratilis, schola.* Or. I. 18. nitidum quoddam genus est verborum, - - sed *palaestrae* magis et olei, quam hujus civilis turbae ac fori. * *artificium.* Att. V. 3. utemur ea *palaestra*, quam a te didicimus. *v. Palaestricus.*

PALAESTRICE. Opt. g. o. 3. sani et sicci habeantur, sed ita, ut *palaestrice* spatiari in xysto iis liceat, non ab Olympiis coronam petant: h. e. *ut scholae apti sint, non foro, curiae.*

PALAESTRICUS. Off. I. 36. *palaestrici* motus saepe sunt odiosiores: *sc. quia nimis sunt artificiales, h. e. adstricti certis temporum intervallis. v. Numerus.*

PALAM. *abundat* Verr. V. 26. *palam* ante oculos omnium. *Similiter Livius XXV.* 18. palam, duobus exercitibus audientibus.

PALATUM. Nat. D. II. 18. *palatum* coeli, ut dixit Ennius. *nempe propter similitudinem, quam habet cum palato, ut ait Isidorus Origg. XI.* 1. *vid. inpr. Davies ad h. l. male hunc locum interpretatus est nescio quis in Lexico Fabri.* Palatus *laudatur e Fin. II.* 8. *sed e Codd. Paris. duobus* palatum *restituit Davisius. Quidam MSS. etiam habent* palatum coeli; *quod Ennius dixisse non potest: quia res nova erat, sic dicere tempore Augusti. vid. Ovid. Met. I.* 176.

PALILIA. *feriae in honorem Deae rusticae, quae Pales vocatur, celebratae XIII. Kal. Maj. in quas incidit natalis Romae: dicuntur etiam* Parilia: *et sic expressit editio Gruteriana, quam nostra secuta est*, Div. II. 47. *cf. Ovid. Fast. IV.* 721. *sqq. et ibi Heins.*

PALIMPSESTUS. ad Div. IV. 47. *charta pergamena, in qua deleta sunt et erasa, quae antea scripta erant.*

PALLA. Phil. III. 6. Herenn. VII. 18. *est pallii genus, (non tunica, ut visum est Rubenio Re Vest. I.* 20. *contra disputante Ferrar. Anal. de R. V. c.* 25. *cf. Rei Vest. III.* 18.) *quo utebantur citharoedi, tragoedi, matronae. In quo tamen illud animadvertendum est, quod recte monuit Cl. Christius in Prolus. Acad. de Imaginibus Musarum, p.* 5. *ut palla citharoedorum, tragoedorum, Dearum etiam quarundam distinguatur a palla Romanarum et pallio Graecarum. Nam ex imaginibus apparet, eas induendi ratione differre; cum illa inducerentur ut peplo, hac amicirentur tantum: add. Broukh. ad Tibull. IV.* 6. 13.

PALLIATUS. *opponitur togato: h. e. Graecus Romano*, Rabir. Post. 9. *nam pallium est habitus Graecorum.* * Q. Fr. III. 1. illi *palliati* topiariam facere videntur. *Manutius interpretatur de statuis inter columnas, habitu graeco.*

PALMA. *palmarum radices pro victu.* Verr. V. 33. 88. * *aedes.*

Rosc. A. 6. multarum palmarum vetus gladiator. cf. c. 30.

PALMARI. pro adulari laudatur ex Ep. ad Div. X. 33. defenditurque a Manutio, quod haec lectio omnium est MSS. Codd. et palma eodem modo blandimur ac palpo: sed alii, atque in his Vict. et Graevius, legendum censent: palpari, quod et ipse recepi.

PALPARE. tentando cognoscere. Att. IX. 9. palpaboque, quonam modo possim, voluntate ejus etc.

PALUDATUS. paludamento, veste imperatoria, indutus. Sext. 33. paludati Vulturii.

PANGERE. constituere, ponere. Leg. I. 21. requiri terminos, quos Socrates pegerit. in Pis. 16. autem constanter et scripti et edd. habent: fines pepigerat.

PAR. Phil. I. 14. parem cum ceteris. v. Not.

PARARE. pro comparare, in Caecil. 20. lex parata est sociorum causa. *comparatione pacisci. ad Div. I. 9. si curiata lex non esset, se paraturum cum collega: np. in quam quisque provinciam iret. v. Gronov. Obs. I. 10. et quos laudat Lexic. Fabri in hac voce.

PARATUS. promtus consilio, manu. Catil. III. 7. hominem tam acrem, tam paratum, tam audacem. vid. Graev. *instructus. ad Div. VIII. 10. paratus ab exercitu. Brut. 39. Scaevola in jure paratissimus. *parabilis, facilis, obvius, qui ad manum est. Or. II. 36. philosophi habent paratum, quid de quaque re dicant. cf. Graev. ad Catil. l. c. qui hanc vocem restitutam cupit Plin. Ep. III. 5. ubi vulgo est: erat somni parcissimi; receperuntque Cortius et Gesnerus: male, me judice: rationes vid. in Ep. Gesneri subjecta Plinio ipsius; in qua etsi defendit eam emendationem contra rationes meas, tamen mihi nondum persuadet, ut veram putem. *eum genit. Leg. II. 26. civis tuendae civitatis paratissimus.

PARENTALIA. inferiae, et quidem publicae: h. e. publica auctoritate, et publice celebrandae. Phil. I. 6. vid. Guther. Jur. Man. II. 12. cf. Parentare. Sed sunt etiam parentalia privata, quae a privatis agebantur in cognatorum memoriam.

PARENTARE. est inferias facere in memoriam, honorem mortui. Phil. I. 6. cujus sepulcrum nusquam extet, ubi parentetur. Leg. II. 21. hostia maxima parentare. *ulcisci mortem alicujus. Flacc. 38. parentemus Cethego.

PARENS. Off. I. 22. parentiores exercitus.

PARENTES. Inv. I. 54. patres ac parentes: sunt avi atque alii ejus generis cognati, quos sic a patribus etiam JCti distinguunt.

PARERE. Leg. I. 21. requiri placere terminos, quos Socrates pegerit, iisque parere. *pro apparere, demonstrari, verbum forense antiquum. Rosc. Com. 4. si paret.

PARERE. invenire, excogitare. Fin. III. 1. verba parienda. Or. II. 27. quae tota ab oratore pariuntur, excogitationem non habent difficilem. ad Div. IV. 13. quae ipse - - ingenio - - peperisti. cf. Wopken. Lect. Tull. I. 16. *Paullo durius videtur illud, Off. II. 9. haec, quibus rebus pariuntur a singulis, eisdem fere a multitudine: h. e. per quae consequimur, ut singuli ea nobis tribuant, etc. ubi v. F. Fabricius: cujus tamen exempla non sunt similia. *de causis. Tusc. V. 2. tu urbes peperisti.

PAROCHUS. qui redemit necessaria Legatis, peregrinis, et hospitibus, etc. praebenda. Att. XIII. 2. Sestius noster, parochus publicus. v. Intt. ad Horat. Sat. I. 5. 46. cf. infra in Vectigal. Burmann. de Vectigal. c. 6. p. 93. add. in Praebitor.

PARRICIDA civium, Catil. I. 12.

PARRICIDIUM fraternum. Cluent. 11. nempe dicitur de omni cae-

caede, qua etiam religio pietatis, aut aliorum officiorum violatur.

PARS. *in scena est persona, quam quis suscepit agendam.* in Caecil. 15. actores secundarum et tertiarum *partium*: *unde deinde ad alia transfertur.* Flacc. 27. servus primarum *partium.* **pars* virilis Verr. III. 4. *v. Virilis.* **genus, species.* Orat. I. 6. *pars* dicendi. Topic. 7. formas qui idem putat esse, quod *partes,* confundit artem, etc. *et tamen saepe sic usus ipse est,* v. c. Invent. I. 28. Partit. 37. ad Div. V. 34.

PARTICEPS. *cum duobus genitivis.* Verr. I. 15. Consulis *particeps* omnium rerum fueris.

PARTIM. *cum praeposit.* ex. Leg. II. 17. *partim ex illis* jacent. cf. Agr. III. 14. *v. Gronov. Obs. III. 2.* **cum genitivo.* Offic. II. 21. *partim* eorum. Or. II. 40. Partit. 24. Prov. Cons. 10. *quo modo et alii dixere. v. Gronov. Obs. III. 2.* **interdum semel tantum poni, ex illo ipso loco* (Legg. II. 17.) *patet, ubi jungitur* quidam. *Sic est etiam* Offic. I. 45. quaedam ita foeda, *partim* ita flagitiosa. *Etiam alius jungi, jam in Lexico Fabri demonstratum est.*

PARTIRI. Or. III. 6. *partitae* expressaeque sententiae, i. e. *distinctae.*

PARTITE. Or. 28.

PARTITIO. Legg. II. 20. 21. *Est genus legati, quo legatarius tantum capit, quantum heres, si unus est, aut omnes simul, si plures sunt; ita nempe, ut heres quisque dimidium ejus partis ei det, quam ex hereditate cepit. v. Gronov. Sest. IV. 7.*

PARTITOR. in Vatin. 5. *habent edd. pr. v. Not.*

PARTUS. *de mare.* Tusc. II. 8. Deianira Oenei *partu* edita. *Sic Graeci τικτειν etiam de patre; v. Davies ad h. l. et Virum Doct. in Miscellan. Obs. quae cura Cel. Dorvillii prodierunt. Vol. I. p.* 409. **foetus.* Or. II. 40. ferae *partus* suos diligunt. Tusc. V. 27. pro *partu* suo propugnant.

PARTURIO. *metaphorice de re matura, mox eruptura in lucem.* Muren. 39. periculum conceptum resp. *parturit.* Phil. II. extr. utinam reipublicae dolor pariat, quod jam diu *parturit.* **laborare.* Lael. 13. securitate frui animus non potest, si tamquam *parturit* unus pro pluribus.

PASCERE. *in re augurali* aves pascuntur, Div. II. 34. *cum avide offam pultis devorant, ut tripudium fiat.* **pascere dicitur de iis, qui rem pecuariam exercent.* Verr. II. 3. qui arent, qui *pascant,* etc. Offic. II. 25. bene *pascere.* **pasci pro vivere ex re aliqua.* Off. II. 11. qui scelere et maleficio *pascuntur.*

PASCUA. Agr. I. utrum hanc silvam in relictis possessionibus, an in *Censorum pascuis* invenisti? h. e. *quae a Censoribus locantur. v. Scriptura.*

PASSER. Fin. II. 23. quae *passeribus* nota est omnibus.

PATEFACERE. *exquisite dicitur* ad Div. VI. 10. iis totum *me patefeci*: i. e. *iis omnia mea obtuli, omnia mea patere Trebiano dixi.*

PATEFACTUS. *inventus:* Div. I. 39. nec, ante philosophiam *patefactam,* - - hac de re communis vita dubitavit.

PATELLA. *Diis propria, in qua iis cibi ponuntur.* Fin. II. 7. ita non religiosi, ut edant de *patella. v. Torrent. ad Sueton. Vitell.* 13. Verr. IV. 21. *patella* grandis, cum sigillis et simulacris Deorum.

PATER. Pis. 33. etc. *Patres* Conscripti. *unde Senatus sic dicatur, v. Liv. II.* 1. **in* Caecil. 22. *patres* majoresque nostros non poenitebat. *Ex quo loco discant tirones, in prosa* patres *proprie dici, non de majoribus, ut vulgo putant. Exempla Menkenii in Obs. L. L. omnia sunt aliena. Poetae modo ita dicunt.* *Patres

 pro

gali conductis, pascuis, quae sunt in saltibus publicis. Nam aliae sunt villaticae pastiones, quae ad agriculturam referuntur, nec faciunt pecuarios, ut tradit Varr. R. R. III. 1. Verr. II. 6. Fontej. 1. Dejot. 9. *Rex Dejotarus* pecuarius *dicitur. Sunt etiam, qui publicanos pecuarios dictos arbitrantur, qui vectigal redemerant, quod de pascuis publicis daretur; sed loci Ciceroniani et Liviani XXXIII.* 42. *(ubi etiam Drakenb. cum Burmann. de Vectigal. P. R. p.* 140. *de publicanis intelligit,) XXXV.* 10. *non sunt de publicanis: quid ii enim ad Aedilium curam pertinent?*

PECULATOR. *qui peculatus reus est.* Offic. III. 18. *Est autem* peculatus Rosc. A. 29. *crimen, quo tenetur, qui aerarium defraudavit.*

PECULIARIS. *proprius.* Q. Fr. II. 10. hoc mihi fuit *peculiare.*

PECULIATUS. *dives, nummatus.* ad Div. X. 32. plane *peculiatus* discessit.

PECULIUM. *pecunia, quam servus domini permissu colligit.* Verr. I. 36. *peculia* servorum. Parad. 5. qui cupiditate *peculii* nullam conditionem recusant durissimae servitutis.

PEDARIUS. *de Senatoribus, qui non dicendae sententiae jus habent, sed tantum assentiuntur discessione, quia nondum magistratu aliquo functi sunt.* Att. I. 16. 17. *v. Gell. III.* 18. *nam is est locus classicus.*

PEDESTER. *pro terrester est* Cato 5. *pedestres* navalesque pugnae. *Sic saepe Nepos et alii. v. Gronov. et Drakenborch. ad Liv. XXXVII.* 53.

PEGMATA. *loculi lignei, quibus libri reponuntur.* Att. IV. 8.

PEJERARE. *quid sit?* v. Off. III. 29.

PEJUS. *substantive, aut intellectu* negotii; *per graecismum.* Tusc. II. 13. turpitudo *pejus* est, quam dolor. [*cf. Vechneri Hellenol. p.* 247. *ed. Heusing.* R.]

PELLECTIO. *lectio.* Att. I. 13.

PELLERE. *dicuntur res externae, cum agunt in sensuum instrumenta, et quidem in utramque partem, suaviter et cum molestia.* Orat. 53. quod cum animos hominum *auresque pepulisset*, ut intelligi posset, quod casus effudisset, excidisse jucunde. * *deinde* pellere *nos, aut mentem, dicuntur species rerum externarum, cum animo concipiuntur.* Acad. IV. 10. visa nos *pellerent. ibid.* IV. 20. visa mentem sensumve *pepulerunt.* * *denique quae animum suaviter aut moleste afficiunt.* Fin. II. 10. nec illum habet ictum, quo *pellat* animum hic status nihil dolendi. Div. I. 36. ut *pellantur* animi vehementius, saepe etiam cura et timore. Coel. 15. candor hujus te et proceritas, vultus oculique *pepulerunt. Sic habet Graevius pro vulgato* perpulerunt: *nam cum* pepulerunt *ignorantia librariorum saepe permutatum est* perpulerunt *et* perculerunt. *v. Graev. ad h. l. et Gronov. ad Liv. III.* 30. *Sic* ad Div. IV. 13. nulla insignis me privatim *pepulit* injuria; h. e. *attigit; aliae edd. habent* perculit. * Brut. 87. longi sermonis initium *pepulisti*: *quod eleganter dictum arbitror pro* movisti, commovisti: *quibus verbis in hac re utuntur veteres. Sed cum hanc elegantiam non caperent quidam*, depulisti, *aut* detulisti *ex eo fecerunt.*

PELLICERE. *dicitur de artibus magicis, quibus v. c. seges ex agro vicini in nostrum deducitur, nam de hoc est apud Plin. Hist. nat. Hinc eleganter ad alia transfertur.* Orat. I. 57. judicum sententias lepore *et* sale *pellicere*, etc.

PELLIS. *quia pellibus sternuntur tentoria in castris, propterea pro ipsis tentoriis ponuntur.* Acad. IV. 11. ut non multum Imperatori *sub* ipsis *pellibus* otii relinquatur.

PELLITUS. Fr. Or. pr. Scaur. M. Aemilius sordidissime genti, ac prope dicam *pellitus* testibus

 con-

PER-

PERCIPERE. N. D. II. 59. per arteriam vox a mente principium ducens *percipitur* et funditur. *Sed Davisius legendum censet* projicitur*: Buherius* praecipitatur. *Mihi autem nihil mutandum videtur. Nempe vox per arteriam venit in os, ore percipitur, h. e. colligitur, excipitur: quo sensu* percipere *dici constat. Inde ore funditur et emittitur.* * *philosophis* percipere, *v. c.* Acad. IV. 25. *dicitur de iis rebus, quas certo scimus, quibusque sine errandi periculo assentimur. v. Argumentum Acad. IV.*

PERCITUS. *gravius commotus.* Mil. 23. animus iratus et *percitus.*

PERCURSUS. *de rebus saepe cogitatis, quas adeo in promtu semper habemus.* Or. II. 32. quaestiones omnes animo *percursas* ac prope decantatas habere.

PERCURSIO. Tusc. IV. 13. animi multarum rerum brevi tempore *percurso.*

PERCUSSIO. *est in musicis, et deinde in poëticis, et numeris oratoriis, qui et* ictus *dicitur; quia tibicen pede ferit terram. Sic in Senario tibicen, qui rhythmum et tempus moderatur, ter pede ferit terram; unde tres in eo ictus s. percussiones dicuntur esse. In iis autem syllabis, in quibus tibicen solum ferit pede, vox ab actore acuitur et tollitur: hinc Graece ἄρσις dicitur percussio, et syllaba dicitur esse in ἄρσει, cum ceterae sint in θέσει. v. Bentlej. de Metris Terentian. init.* Orat. III. 47. sed sunt insignes eorum numerorum *percussiones. ibid.* 48. *percussio* intervallorum. Or. 58. non sunt in oratione tamquam tibicini *percussionum* modi.

PERCUSSUS. Dejot. 6. suspicione sum *percussus. cf. Percutere.* * *territus.* ad Div. IX. 25. repente *percussus* est atrocissimis literis.

PERCUTERE. *de mente dicitur, ut* movere. Tusc. V. 11. quod animum probabilitate *percussit,* id verum puto. Mil. 29. quonam modo vos vivus afficeret, qui mortuus inani cogitatione *percussit*: i. e. *terruit.* **decipere.* Flacc. 20. hic cornici oculum, ut dicitur: nam Hermippum - - *percussit. v. Gruter. ad h. l.* Att. V. 2. strategemate hominem *percussit.*

PERDITOR. *est verbum factum a Cicerone, ut* afflictor, partitor, *etc.*

PERDUCERE. Verr. II. 28. *perducere* aliquem ad suas conditiones. Att. V. 21. Scaptius rogat, ut eos ad talenta CC *perducam.* * *meretrices dicuntur* perduci. Verr. V. 12. huc Tertia illa *perducta* est. *unde, qui feminas stupri causa perducunt,*

PERDUCTORES *dicuntur.* Verr. I. 12. *ubi v. Graev.*

PERDUELLIO. *est proprie parricidium, h. e. ut est ap. Plutarchum in Numa, caedes hominis liberi, quam quis sciens fecit. Parricidii reus fuit Horatius ap. Liv. I.* 26. *sed* perduellionis reus *dicitur. In quo male reprehendit Livium Sigonius Ant. Jur. C. R. II.* 18. *quasi* parricidii *dicere debuisset, cum vel ex eo intelligatur, istud perduellionis crimen fuisse, quod ex eo judicio Horatii* Duumviri perduellionis *sint, qui non solum in parricidiis, sed etiam in caede Tribuni pl. et similibus criminibus judicabant, ut ex Or. pro Rabir. Perd. patet. Vere itaque Turnebus,* perduellionem *olim omnem caedem dictam, existimavit. Postea* perduellionis crimen *illud dictum est, quo quis libertatem populi Romani violavit, tamquam affectato regno, Tribuno plebis pulsato aut interfecto, cive Romano indicta causa virgis caeso, aut percusso, aut alio supplicio servili affecto.* Rabir. Perd. 3. perduellionis judicium; *quod exercebatur, cum T. Labienus accusaret Rabirium, quod Saturninum Trib. pl. interfecisset: ubi v. Intt.* cf. Verr. I. 5. *Formam hujus judicii pete e Livio l. c. cf. Turnebi Ar-*

e.

c. 15. *et Bosium ad Nepot. Epamin.* 8. *Gothofred. ad Cod. Theod. tit. de sententiis e periculo recitandis; ut alios taceamus, qui passim copiose laudantur.* Verr. II. 43. *videtur dici pro elogio, n.* 2. te in *Sthenii periculo* inimici ejus nomine abusum esse. *Nempe adscribendo cognitorem Claudium. Nam supra de eodem dixerat*, in Sthenii nomine, c. 42. *quod est, in capite de Stheniana causa, (sumto verbo e tabulis acceptorum et expensorum) sive in elogio Sthenii.* Nomine *dicere h. l. noluit, quod mox idem verbum occurrit.*

PERILLUSTRIS. Att. V. 20. ibi morati biduum *perillustres* fuimus: h. e. *magnam laudem re bene gerenda consecuti sumus, rem optime gessimus.*

PERIMERE. *tollere: item impedire aliquid, ne fiat.* Planc. 42. si vis aliqua major reditum *peremisset.* Tusc. I. 38. sensu *peremto.* Har. R. 11. *peremti* sunt ludi. Sext. 22. mors mea causam publicam *peremisset.* Off. III. 7.

PERIPETASMA. *vestis stragula.* Verr. IV. 12. Attalica *peripetasmata. v. Ind. Hist.*

PERISTROMA. *idem.* Phil. II. 27.

PERISTYLIUM. Dom. 44. porticus cum conclavibus pavimentata trecentum pedum, amplissimum *peristylium. Est autem peristylium locus, qui a columnis undique ambientibus nomen habet. v. Intt. ad Sueton. Aug.* 82. [*Scribitur etiam* peristylum, *velut ab Ernesto.* R.]

PERJURARE, *it.* PERJURIUM. *quid sit?* v. Offic. III. 29. Perjurare *autem est vera lectio illius loci, quam afferunt Lambinus, Fabricius, etc. Vulgo autem olim legebatur*: pejerare, *sub qua voce etiam locum habet Nizolius. Et quoniam idem est* pejerare, *quod* perjurare, *ut tirones etiam illam vocem recte intelligerent, etiam ibi hunc locum laudavimus. Ceterum* perjurare *et* pejerare *dici arbitror de falso jurejurando, ut graecum ἐπιορκεῖν: quod est proprie, saepe et multum jurare; qui autem hoc faciunt, iidem facile falso jurant.*

PERJURISSIMUS leno, Rosc. Com. 7.

PERLABI. *venire post longum, sc. cursum.* Tusc. I. 12. *perlapsus* ad nos et usque ad Oceanum Hercules.

PERLITUS. *inquinatus.* Rosc. A. 52. *perlitus* sanguinis crudelitate, *de eo, qui caedem fecit.*

PERMANARE. Or. II. 77. ut ad eorum mentes movendas *permanare* possint. Tusc. II. 18. conclusiunculae ad sensum non *permanantes*: h. e. *quae non persuadent, etiamsi nil contra dici possit.*

PERMISCERE. Or. 9. ab Aristophane poëta -- Graeciam *permiscere* dictus est Pericles. *Gr.* κυκᾶν.

PERMITTERE. Verrin. I. 32. *permittere* dolori suo incommoda: h. e. *ipsum ulcisci injurias sibi illatas. Contra* Sext. 33. *permittere* inimicitias patribus et reipubl. *est non ulcisci, Senatus et reipubl. causa. v. Concedere, Condonare.* * *tradere in potestatem.* Agr. II. 15. regna Decemvirorum ditioni -- *permissa* esse dico. Catil. I. 2. *permissa* est *resp.* Consulibus. *id fiebat SCto: videant Coss. ne quid etc. quo liberam potestatem accipiebant, reipubl. etiam non consulto Senatu, quibus videretur rationibus, defendendae.*

PERMOTIO animi, Part. 11. *cum aliqua re impellitur ad agendum.*

PERMUTARE pecuniam, ad Div. II. 17. Att. XI. 22. 24. XV. 15. quod *permutavi* cum. *v. Not.* XII. 24. etc. *permutatio* publica pecuniae ad Div. III. 5. *est collybus, de quo supra.* Pis. 21. *videtur esse versura.*

PERNICIES. Rosc. A. 45. quorum nihil *pernicii* causa consilio divino factum putamus. *De hoc geni-*

neglecta barbarorum inscitia, te *persequar.* **per singulas partes enarrare, accurate et plene narrare, explicare.* ad Div. V. 13. nullum membrum reip. reperies, quod non fractum debilitatumve sit. quae *persequerer.* **simile est illud* Tusc. II. *extr.* fibras stirpium *persequi.* i. e. *accurate omnia evellere, nihil praetermittere, nihil relinquere. vid. Burm. ad Virg. G. II.* 407. **exsequi.* Att. VI. 1. mandatorum mihi libellum dedit, - - omnia sum diligentissime *persecutus.* VIII. 11. *in Ep. Cic. ad Pomp.* ut quodcumque tu consilium praecepisses, id nobis *persequendum* putaremus. *Sed hoc etiam ad primam referri significationem potest.* cf. Q. Fr. II. 13. **ulcisci.* Acad. IV. 1. inimicitias paternas *persequi.* **est etiam verbum juris, quod significat actionem in aliquem, estque petitoris, inprimis in re pecuniaria: exigere pecuniam.* Rabir. Post. 4. *persequi* ab aliquo pecuniam. Legg. III. 8. syngraphas suas *persequi.* Verr. III. 13. bona sua repetere ac *persequi* lite ac judicio. **Hinc ductum illud genus arbitror, cum* persequi poenas *dicitur, qui sumit poenas ab aliquo, ulciscendi causa.* ad Div. I. 9. poenas *a* seditioso *persequi.* Caecin. 11. poenas *alicujus persequi.* *Herenn. II. 19. *persequentissimus* injuriarum.

PERSOLVERE. *solvere.* Att. VII. 3. si hoc mihi ζήτημα *persolveris*, magna me molestia liberaris. **satisfacere, non modo solvenda pecunia, sed etiam respondendo, officio praestando, etc.* Att. XIV. 20. *persolvi* primae epistolae: venio ad secundam. Quir. p. R. 9. *persolvere* officium. conf. Verr. V. 69. *Flacc. 20. persolvere ab aliquo *dicitur ut* solvere ab aliquo.

PERSONA. πρόσωπον, *facies ficta histrionis.* Or. II. 46. cum ex *persona* mihi ardere oculi histrionis viderentur. *Sed de hac et ceteris hujus verbi significationibus distincte et accurate, etiam ex Cicerone, agitur in Lexico Fabri, ad quod tirones remittimus. Nos monebimus:* 1) *personam dici non solum de hominibus, sed etiam aliis rebus, et in his formulis abstractum pro concreto poni.* Muren. 3. *personam* gravitatis severitatisque non appetivi. Attic. XV. 1. foeda est *persona* ipsius senectutis. Verr. II. 17. *persona* calumniae imponatur. 2) *personam per periphrasin quandam dici de hominibus, sed cum respectu ad eorum conditionem, officium, mores, etc.* Cluent. 29. hujus *Staleni persona* ab nulla turpi suspicione abhorrebat. 3) Arch. 2. in *ejusmodi persona*, quae - - minime in judiciis periculisque tractata est. *Manutius refert ad Archiam, qui in foro versatus non fuerit. Sed rectius Passeratius refert ad Ciceronem Patronum, propter verbum* tractare. *Nam histriones dicuntur proprie* personas tractare. *v. Tractare.*

PERSONATUS. *facie ficta indutus.* Orat. III. 59. *personatus* Roscius. **simulator et dissimulator.* Att. XV. 1. quid est autem, cur ego *personatus* ambulem?

PERSONARE. *valde clamare, clara voce dicere.* Coel. 20. non loquuntur solum, sed etiam *personant.* Planc. 35. furialis illa vox, - - secum et illos et Consules facere, *personabat.*

PERSPICERE. *diligenter considerare et examinare probandi aut improbandi causa; besichtigen, besehen.* Mil. 20. *perspicere* villam. Q. Fr. III. 1. *perspicere* viam. ad Div. IX. 15. domum cum fabris *perspicere.* Phil. II. 38. quaerere et *perspicere* conditionem; *quamquam h. l. Graevius malebat:* prospecta.

PERSTRINGERE. *leviter percurrendo contingere.* Phil. II. 19. celeriter cursum *perstringere.* Agr. II. 25. terram aratro *perstringere.* ** hinc metaphorice* Sull. 16. nemo me tenuissima suspicione *perstrinxit.*

atque iniquissime tractari. ad Div. VII. 31. de judiciis non laboro: *trahantur* per me *pedibus* omnes *rei.* Att. IV. 16. per me ista *pedibus trahantur. v. Victor. Var. Lect. XXI.* 24. *qui ex Homero hoc proverbium repetit.* * Vatin. 5. *pedibus* iter facere, ' *est terra proficisci, et opponitur τῷ navigare.* * Att. II. 1. noli de uno *pede* sororis queri: licet etiam *alterum tollas. In quo est allusio ad formulam:* pedem utrumque, pedes tollere; *quod obscoene dicitur. v. Manut. ad h. l. Lambin. ad Plaut. Cas. II.* 8. 24. * ad Div. VII. 31. res ita contractae, ut neque caput neque *pedes, int.* appareant: *e Plauto, qui aliquoties plene dixit.*

PESTILENTIA. Agr. II. 27. in Salapinorum *pestilentiae* finibus. *pro, pestilentibus f.*

PETASATUS. ad Div. XV. 17. *itineri paratus: quod in itineribus petaso utebantur, ad solem arcendum, ut e Sueton. Aug.* 82. *intelligi potest.*

PETÉRE. *de ictibus gladiatorum et athletarum.* Quint. 7. caput *petere.* Or. 68. ut athletas, nec multo secus gladiatores videmus nihil nec vitando facere caute, nec *petendo* vehementer, *etc.* * *ad se suasque partes allicere.* ad Div. XIV. 1. qui ab his me amari putabam, qui invidebant, eos non sequebar, qui *petebant.* * *est etiam actoris in causa privata.* Flacc. 34. possessionem *petere*: *int. a Praetore, qui* dat possessionem. Rosc. C. 12. amplius se a nemine *petiturum.* cf. Verr. III. 11. etc. *itaque is, in quem actio suscipitur,* unde petitur, *dici solet* Or. I. 37. ad Div. VII. 1. *ubi v. Graev.* * Att. III. 8. ille fortasse alium *cursum petivit*: i. e. *alia via, alio profectus est. Hanc formam dicendi illustrant Gronov. et Drakenb. ad Liv. XLIV.* 2.

PETESSERE. *petere.* Tusc. II. 26. qui laudem hanc *petessunt.* Div. I. 11. terrasque *petessit.*

PETITIO. *ictus.* Catil. I. 6. *petitiones* corpore effugere. *unde ad oratores traducitur, et eorum artificia, quibus adversariis nocere student.* Or. III. 54. orationis ipsius, tamquam armorum, est vel ad usum comminatio et quasi *petitio.* in Caecil. 14. novi omnes hominis *petitiones* rationesque dicendi. * *actio in aliquem, item postulatio a Praetore, ut jus nostrum nobis concedat, tamquam hereditatis possessionem, etc.* Brut. 5. cujus *petitio* sit. Rosc. C. 18. *petitionem* integram reliquit. Inv. I. 8. petitioni *opponitur* recusatio, *quae est ejus, unde petitur.*

PETITOR. *actor, qui litem intendit, in causa privata: cui opponitur is, unde petitur. v. Petere.* Or. I. 37. Quint. 13. Rosc. C. 14. Verr. III. 11.

PHALERAE. *ornamenta equorum, (vel equitum. v. Drakenb. ad Silium XV.* 255.*).* Verr. IV. 12. *phalerae* pulcherrime factae. *Quo in loco fuerint phalerae, non consentire video doctos viros. Scheff. de Re Vehic. I.* 16. *p.* 212. *in fronte ponit, auctore Etymologo graeco, in Φάλαρα, ubi vocat προμετωπιδίους ἀσπιδίσκους, τὴν κόσμησιν τὴν κατὰ τὸ μέτωπον τῶν ἵππων. Ita videntur dici a φάλοις, qui sunt ἀσπιδίσκοι κατὰ τὸ μέτωπον τῆς περικεφαλαίας. v. Schol. ad Homeri Iliad. ί.* 743. *Heinsius ad Ovid. Met. VIII.* 33. *ponit in tergo: quod recte repudiat Burmannus, ad eum locum, putatque, fuisse in pectore. Quomodo ibi fuerint, utrum fixi tanquam clypeoli, an pensiles, non addit. Locus Plinii XXXVII.* 12. *suadet credere, pensiles fuisse. Vulgo argenteas fuisse, dubitari non potest; v. Livius XXII.* 52. *aureas subinde per luxuriam factas, patet e Sueton. Aug.* 35.

PHASELUS. Att. I. 10. XV. 17. *est navicula longior et simul angustior, cum prora longe et obli-*

que

PINNA. *genus conchae.* v. Nat. D. II. 48. ** in piscibus pinnae sunt, instrumenta natandi, loco pedum datae, ut ait Plinius; ut in avibus sunt instrumenta volatus: unde proverbialiter* Att. IV. 2. *pinnas* alicui incidere: *ubi tamen Graeviana habet* pennas.

PINNOTERES. *squilla.* v. Fin. III. 19. Nat. D. II. 48.

PISCINARIUS. *qui piscinis murenarum, aliorumque pretiosorum piscium, delectatur; qualis L. Lucullus fuit.* Att. I. 16. 17.

PISTRINUM. *carcer privatus, et ergastulum.* Q. Fr. I. 2. §. 4. in publicam custodiam, vel in *pistrinum.*

PIUS. ad Div. X. 24. *piae* propinquitates. Balb. 16. *pia* et aeterna pax. Phil. XIII. 19. *piissimus, non latinum esse dicit Cicero.*

PLACARE. Tusc. II. 8. haec dextra *Lernam*, mactata excetra, *placavit*: i. e. *tutam reddidit. Sed videtur legendum*, pacavit. Placari *quidem mare dicitur, sed aliam ob causam, nempe quia tempestates irae maris dicuntur: cum autem a praedonibus liberatur*, pacari *dicitur mare*, non placari. *Similis locus est Virgilii Aen. VI.* 803. *de Hercule*: Erymanthi *placarit* nemora: *ubi recte e MSS.* pacarit *reposuit Heinsius: quem vid. Has voces permutari notum est; vid. Drakenb. ad Silium II.* 483.

PLACATUS. Tusc. VI. 17. sibi ipse *placatus*: *de homine tranquilli animi.* Quir. p. R. 1. si mihi *placata* omnia fuissent: h. e. *si nil adversi mihi accidisset.*

PLANE. *sine tropo.* Phil. VII. 6. qui *plane* et latine loquuntur.

PLANGUNCULA. *pupa, simulacrum cereum, ex graeco πλαγγών.* Att. VI. 1. inventae sunt quinque *planguncuIae* matronarum. *v. Bosius ad h. l. qui hanc vocem Ciceroni restituit, probante Lambino, Junio, etc. cum ante esset sine sensu* langunculae, *quod servavit Graevius. Reperit etiam in Cod. Bessarionis Manutius. cf. Spanhem. ad Callim. p.* 711.

PLANUS. *impostor.* Cluent. 26. *Hanc vocem Viri docti restituerunt etiam Capitolin. in Anton. Phil. c.* 13. *Est etiam bis ap. Plin. XXXV.* 10.

PLATALEA. *avis.* v. N. D. II. 49.

PLAUSIBILIS. *valde placens populo.* Tusc. III. 21. quoniam haec *plausibilia* non sunt, in sinu gaudeamus.

PLAUSUS. Div. II. 26. galli cantu *plausuque* alas premunt. ** gratia, laus.* Cluent. 47. ex tota ista subscriptione rumorem quendam et *plausum* popularem esse quaesitum.

PLENUS. *dives.* ad Div. VII. 9. serius potius ad nos, dum *plenior. *abundans etiam in malam partem.* Prov. Cons. 8. quis *plenior inimicorum* fuit Mario? **magnus, copiosus.* Rosc. A. 2. in alienam pecuniam, tam *plenam* atque praeclaram, invaseris. *Ceterum male huc traxit Graevius* plenum convivium *e Suetonio. vid. Burman. ad Suet. Caes.* 49. *plenum *dicitur corpus carnosum et succulentum; opponiturque macilento. v. Salmas. ad Solin. p.* 203. *unde transfertur ad orationem, et opponitur jejuno, exsangui, tenui.* Off. I. 1. orationem latinam efficies *pleniorem.* Or. III. 14. de horridis rebus nitida, de jejunis *plena*, de pervulgatis nova quaedam est oratio tua *ibid.* 52. si habitum orationis et quasi colorem aliquem requiritis, est et *plena* quaedam, sed tamen teres. etc. ** in voce* plenum *est laus, si adjecta est suavitas.* Orat. I. 29. neminem voce *pleniorem* aut suaviorem mihi videor audisse. *Sed etiam in vitio, cum abest suavitas, et significat* vastum. Or. III. 12. cujus tu illa lata nonnunquam imitaris, ut E *plenissimum* dicas. ** de verbis, opponitur contractioni aut alii diminutioni.* Or. 47. sic loqui, *nosse*, *judicasse* vetant, *novisse* jubent et *judicavisse*. quasi ne-

candide *ponere* inimicitias. * *afferre, commemorare, dicere in disputatione et oratione.* Coel. 7. *posuistis* enim, - - conjurationis hunc participem fuisse. Verr. II. 88. tantum verbo *posuit.* cf. Fin. II. 26. Legg. II. 3. Quir. p. R. 7. Planc. 29. *huc refer illud:* ad Div. IX. 15. *ponor* ad scribendum. * pecunia *etiam dicitur* poni, *cum foenori datur.* Verr. III. 70. cum *posita* esset pecunia *apud* eas societates, unde erat attributa, binis centesimis foeneratus est; *unde deinde metaphorice sumtus, beneficium, tempus, poni dicitur.* * ponere quaestionem *dicitur, qui jubet, de re aliqua dicere, cujusmodi quaestiones hinc* θέσεις *appellantur.* ad Div. IX. 26. Tusc. I. 47. Or. I. 22. 33. II. 1. *etc.* Or. II. 41. res *posita* ad dicendum. * *apponere, subornare, item constituere.* ad Div. VIII. 12. *ponere* alicui accusatorem. Sull. 28. judicem *ponere.* * *tamquam concessum et verum sumere.* Div. I. 52. hoc autem *posito* atque concesso. Caecin. 11. est haec res *posita*, quae ab adversario non negatur. *Sic et dictum videtur* Brut. 45. *si lectio sana est.* * Att. V. 3. *ponere* aliquem in gratiam apud aliquem. *vid. Gratia.* * *ibid.* XI. 22. ut multos dies *in* oppidum *ponat. Manutius interpretatur: dies consumat in itinere ad oppidum.* * *ibid.* XII. 51. hoc metuere, alterum *in metu* non *ponere*: h. e. *non timendum putare.*

PONTIFICES. *sunt communes sacerdotes omnium Deorum.* vid. Legg. II. 8. divisque aliis sacerdotes, omnibus *Pontifices*, singulis Flamines sunto. *Inter Pontifices autem princeps fuit*, Pontifex Maximus: *reliqui distinguuntur in* majores *et* minores. Majores *patricios*, minores, *quorum mentio* Har. R. 6. *plebejos statuit Guther. Jur. Pontif. I.* 17. 22. *Livius contra XXII.* 57. *scribas Pontificum suis temporibus Pontifices minores dictos ait, quem sequi debemus. Sed Gutherii, Panvinii et Ruperti errores de Pontificibus minoribus refellit Noris. ad Cenotaph. Pis. Diss. I. c.* 5. *ubi totum Ciceronis* (Haruſp. R. 6.) *de Collegio Pontiff. locum difficilem planissime explicat. Dukerus autem ad Livium l. c. consentiens Norisio in eo, quod Pontifices minores putat non pertinuisse ad Collegium Pontificum, quod proprie dicitur, credit, olim unum tantum talem scribam fuisse, nixus loco eodem Livii, post auctum numerum. van Dulen autem plane repudiandus est, qui Dissert. ad Marm. ant. pag.* 198. *Pontificem minorem putat Regem sacrorum fuisse: cum et ap. Ciceronem l. c. et Macrob. Saturnal. I.* 15. *clare distinguuntur.*

POPA. *caupo.* Mil. 24. *ubi v. Abram.*

POPULARIS. *qui est ex eodem populo*, δημότης. Legg. I. 23. non *popularis* alicujus definiti loci, sed civis totius mundi. Att. X. 1. Solon, *popularis* tuus. * *a populo tributus, ortus.* Dom. 18. honor *popularis.* Phil. XI. 7. imperium *populare* semper ventosum est. Legg. II. 4. lex *popularis.* * *populo usitatus, ad ejus captum accommodatus.* Off. II. 10. *popularibus* verbis utendum et usitatis. Orat. II. 38. *popularis* trutina. * *popularis porro est idem, qui civilis, bono sensu, dicitur.* Fin. V. 23. homo habet innatum quiddam civile et *populare*, quod Graeci πολιτικόν vocant. * *studiosus populi, ejusque gratiam captans, etiam cum detrimento reipubl. et contra honestatem, de quo est locus classicus* Sext. 45. *quem tirones legant.* Off. I. 25. alii *populares*, alii studiosi optimi cujusque, *etc. Sed paullo honestius* Agr. II. 1. *popularem* Consulem *se futurum pollicetur; nempe vere, non* ficte et fallaciter popularem, *ut est* Dom. 29. * *hinc* ratio *popularis*, ad Div. I. 2. Sext. 35. Domit. 33. Petit. Conf. 11. *de*

POR-

PORTUOSUS. ad Div. VI. 20. navigatio *portuosa*: h. e. *in qua multi portus patent.* Orat. III. 19. mare *portuosum, est portubus frequens.*

PORTUS. Caecin. 34. *portus* supplicii, *vocatur exsilium, quod in exsilium damnati eunt, ut supplicium fugiant.*

POSCERE. *provocare.* Verr. I. 26. *poscere* majoribus poculis. *v. Ascon.* Rosc. Amer. 5. quos populus *poscit*: *int. ad supplicium: ductum e ludis gladiatoriis, in quibus populus interdum flagitare gladiatores notos ab editore ludorum solebat: v. Sueton. Aug.* 44. *haec gladiatorum paria* postulaticia *dicuntur a Seneca Ep.* 7. *et opponuntur* ordinariis. *Verbum* postulare *saepe sic dicitur. vid. v. c. Suet. Calig.* 30.

POSSE. *bene valere.* Tusc. II. 19. *possunt* oculi, *potest* caput, latera, pulmones, *possunt* omnia.

POSSESSIO. *de agris, praediis.* Att. VI. 1. iter feci per ejus *possessionem.*

POSSESSOR. Agr. I. 5. invidiae aut pestilentiae *possessores*: h. e. *agrorum pestilentium, et invidiam possessoribus afferentium.*

POSSIDERE. *vindicare sibi ut suum.* Herenn. I. 11. *v. Not. ad* Tacit. Agric. 18. *item occupare,* Verr. III. 68. Agr. I. 2.

POST. Verrin. I. 7. *post* hunc statum reipubl. h. e. *a quo tempore hic est status reip.*

POSTERITAS. *de tempore futuro.* Catil. I. 9. in praesens tempus - - in *posteritatem.*

POSTMERIDIANUS. Or. 47. *pomeridianas* quadrigas, quam *postmeridianas* libentius dixerim. *Apud veteres saepe fit mentio* matutinorum *et* meridianorum; *qui sunt gladiatores dicti a tempore, quo edebantur. Illi dicuntur etiam* bestiarii *ap. Sueton. Claud.* 34. *ad quem locum v. Torrent. et Lips. Saturn. II.* 15. *qui de utroque genere erudite agunt. Dabantur autem* meridiani, *ut, quemadmodum Seneca l. c. ait, oculi a crudeli spectaculo matutinorum reficerentur. Atque eandem ob caussam post gladiatores, tempore pomeridiano, dabantur interdum Circenses ludi, quorum sunt quadrigae. Itaque Augustin. Confess. L. VIII. Circenses diserte appellat* spectaculum pomeridianum; *quem locum debeo Torrentio, qui eum l. c. attulit: hinc Ciceronis* quadrigas pomeridianas *intellige.*

POSTERIOR. *improbior.* Prov. Consf. 4. sic fortuna cum improbitate certavit, ut nemo posset, utrum *posterior*, an infelicior esset, judicare. *Viri docti laudant ad h. l. Turneb. Advers. XX.* 9. Pis. 27. nihil scitote esse luxuriosius, nihil libidinosius, nihil *posterius*, nihil nequius. *Sic* Rosc. A. 47. *postremi* homines.

POSTLIMINIUM. *ἐπάνοδος, reversio, reditus.* Topic. 8. quae a nobis alienata sunt, cum ad hostem pervenerint, et ex suo tamquam limine exierint, cum redierint ad idem limen, *postliminio* dicuntur redire. *Sed totus ille locus, et ibi Boëthius legendus. cf.* Or. I. 40. Balb. 11. *postliminio* fieri potest civitatis mutatio. *ibid.* 12. civi Romano licet esse Gaditanum, sive exsilio, sive *postliminio*, etc. h. e. *si redierit Gades, ubi ante civis fuerat, quam civis Romanus factus erat, et ejus civitatis jus recipit, civitate Rom. accepta amissum. ubi v. Graev. et Salm. ad J. Att. c.* 26. *quem Graev. laudat. Intt. ad Caji J. I.* 6. 2. *Menag. Am. J. C.* 39.

POSTULARE. *saepe dicitur sensu forensi, in quo proprie est, in caussis privatis, Praetorem rogare, ut liceat, actionem alicui intendere: in caussis publicis autem, ut liceat, nomen deferre; unde per metonymiam antecedentis pro consequente, pro accusare dicitur. Exempla haec sunto, et quidem posterioris generis: nam prioris nullum animadverti.* Q. Fr. III. 1: Gabinium tres factiones *postulant.* ad Div. VIII. 12. Appium ea-

eadem lege *postulavi. locus clarissimus est* in Caecil. 20. nuper cum in Gabinium - - Piso *delationem nominis postularet. Sed in universum* postulare *de omni desiderio apud Praetorem exposito dicitur.* Mil. 20. servos *postulare* in quaestionem. *Sic est saepe in Verrinis. v. inpr. Sigon. de Judic. I. 20. II. 9.* * *Est etiam verbum mathematicorum.* Off. III. 7. ut geometrae non omnia solent docere, sed *postulare*, ut quaedam sibi concedantur: - - sic ego a te *postulo*, ut mihi concedas, *etc.* * postulare *etiam dicuntur provinciales et socii, cum aliquid decerni, constitui sua causa a Senatu R. petunt.* Balb. 15. Gaditani a Senatu de foedere *postulaverunt. etc. v. Postulatum.*

POSTULATIO. *in sacris est prodigium, quo Dii postulant aliquid, irae suae avertendae causa fieri, unde deinde pro ipso sacro piaculari dicitur.* Har. R. 10. *postulationes* esse Jovi, Saturno, etc. *ibid.* 14. eodem ostento Telluri *postulatio* deberi dicitur. *v. Graev. ad* §. 10. * *verbum forense est, eum significat petitionem apud Praetorem, ut liceat, nomen deferre alicujus.* ad Div. VIII. 6. inter *postulationem* et nominis delationem uxor a Dolabella discessit. Ligar. 6. primus aditus et *postulatio* Tuberonis haec fuit, velle, se de Q. Ligarii scelere dicere. *v. Postulare.*

POSTULATUM. *est petitio beneficii, quam socii et provinciales ad Senatum deferunt.* Verr. II. 4. Siculi *postulata* Consulibus, quae non *postulata*, sed crimina in istum viderentur esse, *ediderunt. cf. Postulare.* * *conditiones pacis.* ad Div. XII. 4. Legati ab Antonio ad nos intolerabilia *postulata* retulerunt. cf. Att. VII. 15.

POTATUS. Tusc. V. 5. ista me non movent *(argumenta)* non solum, quia pervulgata sunt, sed multo magis, quia, tamquam levia quaedam vina nihil valent in aqua, sic Stoicorum ista magis gustata, quam *potata* delectant.

POTENS. *gratiosus.* Quint. 22. potentissimus Naevius. *sed vid. Potentia.*

POTENTIA. *dicitur, ut opes, de gratia, auctoritate, multitudine amicorum et clientium, eloquentia, et omnibus rebus, quibus multum in republ. efficitur, in quam rem est locus* Quint. 1. quae res duae in civitate plurimum *possunt*, eloquentia et gratia, etc. Mur. 11. erant in magna *potentia*, i. e. *gratia*, qui consulebantur. Caecin. 25. *potentia* quiescit. Sull. 7. nullam a me *potentiam* Sullam exspectare. Quint. 2. *et* ad Div. XIII. 29. *junguntur* potentia et gratia. Mil. 5. potentiam *suam ipse ita interpretatur:* Senatum, non quod sentiret, sed quod ego vellem, decernere. Coel. 9. contra *potentias* hominum. cf. Off. I. 21. Or. I. 41. Quint. 9. *Sed haec potentia est civilis et honesta: hinc contra* ad Brut. 10. quandoquidem *potentia jam* in vi posita est et armis. ad Div. VI. 1. subire *potentiam* victoris.

POTESTAS. *in republica est magistratuum, judicum, et omnium, quibus aliqua pars reipubl. bello et pace, domi et foris administranda, commissa est, minus quam imperium.* Quint. 2. *est de judice.* Legg. III. 10. versari cum imperio et *potestate* in republ. Qu. Fr. I. 1. §. 10. quoniam in istis urbibus cum summo imperio et *potestate* versaris. *Sed vid. Imperium.* * *jus in aliquem.* Agr. II. 31. in *potestate* sua esse, *de civitatibus liberis et sui juris.* * *facultas, copia alicujus rei.* Dom. 29. *potestas* certorum hominum est. etc. *Tusc. III. 5. ex potestate exire, *quid sit? ubi v. Davies.* Tusc. IV. 36. exire de *potestate*, hoc est, de consilio, de mente, de ratione. * *Pluralis est* Herenn. II. 17. mansuetus in *potestatibus* fuisse, ostendetur. cf. Font. 12. Partit. 10. honores, *potestates.* i. e. *munera provincialia et militaria.*

POTIOR. Fin. I. 4. *potiora* ad legendum. h. e. *in delectu praeferenda.*

POTIRI. Tusc. I. 37. si gentem aliquam *urbem* nostram *potituram* putem. Rosc. Am. 25. Atheniensium respubl. dum ea rerum *potita est*: h. e. *et sui juris fuit, et in sua potestate alias graecas civitates habuit.*

POTIUS. *cum comparativo,* Pis. 14. quaevis fuga *potius optatior. item cum* malle, Ligar. 2.

POTULENS. Nat. D. II. 56. qua esculentis et *potulentibus* iter pateret. *Ita dedere ex optimis Codd. MSS. Viri docti. Sed Davisius tamen* poculentis *legit, quem vide.*

PRAEBERE. Dejot. 12. assiduitatem alicui *praebere.*

PRAEBITOR. Off. II. 15. *est idem qui* Parochus; *ubi vid. ein Lieferant. Nisi quod* praebitor *etiam esse potest, qui sine redemtione, quacunque de causa alteri praebet necessaria, sive de jure, sive sua sponte: quamquam etiam* parochus *sic dici potest. Verbum* praebere *saepe sic apud Latinos occurrit.*

PRAECELLENTISSIMUS. Verr. IV. 44.

PRAECENTIO. *est tibicinum, qui in ludis canebant tibiis, item, cum sacrificaretur.* Har. R. 10.

PRAECEPS. Pis. 28. lubricum genus orationis adolescenti saepe *praeceps*, i. e. *in quo facile peccat.*

PRAECEPTIO. Gr. πρόληψις. Partit. 36. *est notio inchoata in animo.*

PRAECERTATIO. *aemulatio.* Herenn. IV. 30.

PRAECIDERE. *recusare, negare.* Att. X. 16. quod quia plane *praeciderat. ibid.* VIII. 4. plane, sine ulla exceptione *praecidit.* *Cato 16. brevi *praecidam*: h. e. *paucis dicam, paucis rem expediam.* *Att. IX. 6. *praecidere* naves. i. e. *rostra defringere, ne usum militarem habeant. v. Schefferus de Re nav. p.* 125.

PRAECIPERE. Att. VIII. 11. quodcunque tu consilium *praecepisses. v. Not.* **ante capere, praevertere cogitatione, factis, etc.* Off. I. 23. *praecipere* cogitatione futura. cf. ad Div. IV. 16.

PRAECIPITANS. *praeceps.* Rabir. Post. 1. *praecipitantes* impellere. Sull. 31. *praecipitans* respubl.

PRAECIPITATUS. ad Div. XI. 23. aetate *praecipitata*: h. e. *summa.*

PRAECIPUUM. προηγμένον. Fin. III. 16.

PRAECISE. *nulla exceptione addita, absolute.* Att. VIII. 4. *praecise* negare. **omisso verbo aliquo, brevitatis causa.* Nat. D. II. 29. existimas, ab his *providentiam* fingi, quasi quandam Deam, - - sed id *praecise* dicitur. *v. locum.*

PRAECISIO. Or. III. 53. *est figura* ἀποσιώπησις.

PRAECONIUM. *vitae genus, quod est praeconum.* ad Div. VI. 18. qui *praeconium* facerent. **praeconis proclamatio.* Rabir. Post. 17. o! meum miserum acerbumque *praeconium*! ad Div. VII. 24. addictus Hipponacteo *praeconio. Sed h. l. est metaphorice. v. Addictus.* Att. XIII. 12. Ligariana praeclare vendidisti *(laudando vendibilia fecisti).* Posthac, quicquid scripsero, tibi *praeconium* deferam: h. e. *te venditorem, laudatorem constituam.*

PRAECONIUS. Quint. 31. quaestus *praeconius*: *qui fit praeconio faciendo.*

PRAECULTUS. *praeparatus,* Partit. 13. quidam perfecti habitus, ad virtutem quasi *praeculti.*

PRAECURSIO. *praegressio, praeparatio.* Top. 15. *praecursionem* adhibent ad efficiendum.

PRAECURSOR. Verr. V. 41. hunc *praecursorem* habebat et emissarium.

PRAEDIATOR. *interprete Salmas. Mod. usur. c.* 16. *est, qui praedia publico obligata et vendenda emit, adeoque, ut Gronovius de Centes. et Unciis p.* 516.

Rabir. Perd. 8. omnis *praefectura*, regio, vicinitas vestra. cf. N. D. II. 2. *v. de praefecturis Sigon. Ant. Jur. Ital. II. 10. sq.* * *munus Praefecti, in exercitu. (v. Praefectus.)* Att. VI. 1. *praefecturas* sumere. *ibid.* dare et deferre *praefecturam.* *ib.* V. 21. petere *praefecturam.*

PRAEFECTUS. in Caecil. 17. *Praefectus* Antonii. Balb. 28. *Praefectus* fabrûm. Praefectorum *genera quatuor fuere. Nam fuere* Praefecti alarum, *qui equestribus turmis praeerant*, Praefecti evocatorum, Praefecti fabrûm, *et* civitatum *denique, h. e. qui a magistratu provinciali in eas civitates mitterentur, in quibus ipse assidue esse non posset, ut jus diceret. De singulis vid. accurate disputantem Manut. ad Cic. Ep. ad Div. II. 17. Sed hi Praefecti omnes militares, aut in provinciis fuere: quibus adde eum, qui a Praetore Rom. in Italia in praefecturam mittitur, v. Praefectura.* *Praefectus morum, ad Div. IX. 15. *est Censor: qui et moribus civium praeesse dicitur.* Cluent. 43.

PRAEFERRE. *ostendere.* Rosc. A. 31. *praefers* avaritiam: *pro* prae te fers, *ut nonnulli legi volunt.*

PRAEFICERE. *cum in.* Sext. 18. *extr. in* exercitu *praefecerat. v. et Praeesse.*

PRAEFINIO. *praecipio, praescribo.* Verr. V. 68.

PRAEFRACTUS. *de oratore, est durus, asper, minus suavis et laevis.* Or. 13.

PRAEFULCIRE. Att. V. 13. *praefulci* atque praemuni.

PRAEGNAS. *antique pro praegnans.* Att. I. 10. *v. Intt.*

PRAEJUDICARE. Legg. III. 20. de iis Censores *praejudicent. v. Praejudicium: unde* Cluent. 2. ne quid huc *praejudicati* afferatis.

PRAEJUDICIUM. in Caecil. 4. non *praejudicium*, sed plane *judicium* jam factum putatur. *Inv. II. 20. *praejudicium* capitis. i. e. quod *ad crimen capitale pertineat, unde reus fiat capitis.*

PRAEMIUM. *pro dono simpliciter.* Tusc. V. 7. refertus *praemiis* donisque fortunae.

PRAEMOLESTIA. Tusc. IV. 30. metum *praemolestiam* appellabant.

PRAEMUNITIO. Orat. II. 75. in homines caros, judicibusque jucundos, sine ulla *praemunitione* orationis invehi. *Nempe* praemunitio *est, cum antea quaedam dicimus, quibus efficitur, ut reliquam orationem minus aegre ferant judices. Exempla hujusmodi praemunitionum sunt in Or. pr. Murena, Flacco, Ligario, Marcello.*

PRAEMUNIRE. Legg. I. 12. quae *praemuniuntur* omnia reliquo sermoni disputationique nostrae, quo facillius, jus in natura positum esse, intelligi possit: h. e. *quibus via et aditus munitur atque paratur, etc.*

PRAENOTIO. *notio insita.* N. D. I. 17. *v. Notio.*

PRAEPES avis, Div. I. 47. *quae volatu auspicium facit.*

PRAEPOSITUS. Fat. 18. *et alibi: praepositae* causae. i. e. *quae adsunt: nisi legendum* propositae.

PRAEPOSITUM. *προηγμένον.* Fin. III. 16. Acad. I. 10.

PRAEPOSITIO. *de eadem re. ibid.*

PRAEPOSTERUS. Or. III. 13. *praepostera* tempora, *sc. verborum; cum imperfectum, et plusquamperfectum, aut alia permutantur.*

PRAEPOTENS. Or. I. 43. sive quem ista *praepotens* et gloriosa philosophia delectat.

PRAERIPERE. *ante capere, antevertere.* Att. X. 25. *non praeripiam*, sed expectabo consilium.

PRAEROGATIVUS. Planc. 20. *praerogativa* centuria. Sen. p. R. 7. *praerogativae* custos. Div. II. 35. referre *praerogativam, dicitur rogator centuriae, cum suffragia Consuli renunciat.* Q. Fr. II.

non Consulibus, sed *etc. Gruteriana habet*, sedentibus, *quam secuta est Graeviana: sed aliae habent:* praesidentibus, *quod est etiam in Cod. Erfurt. quam lectionem probo. Est enim hoc verbum solenne in hac re, quo saepe usus est Suetonius, v. c. Aug.* 26. 35. *De judicibus in subselliis suis sedentibus, idem verbum est* Mil. 37. **tueri*. Phil. V. 13. **Gallia dicitur* imperio Rom. *praesidere* et semper *praesedisse*. *v. locum.*

PRAESIDIA. *milites aliquo loco defendendi caussa positi, ut in castris, oppidis, pontibus, portis, saltubus. Formula:* in praesidiis alicujus esse, *ut* Ligar. 9. 10. ad Div. XIII. 19. *est, esse apud exercitum alicujus, in castris, etc. Gr.* συμπολεμεῖν. *add. Duker. ad Livium, cui frequens est haec forma dicendi*, XXXVIII. 11.

PRAESTANTIA. *cum genitivo*, Off. I. 28. cum magna excellentia et *praestantia* animantium reliquarum: h. e. *ut longe praestet cetera animalia. Sic* Or. II. 52. *praestantia* fortunae, *cum sc. est major aliena.*

PRAESTARE. Planc. 1. sin omnia *praestitero*: h. e. *inesse demonstravero.* **pro* praebere. Pis. 32. Senatui sententiam *praestare*. sc. *dicendo.* *aliquem praestare *dicuntur, qui spondent pro eo, qualis sit, aut futurus sit, aut, ut talis sit, qualis debet, aut qualem alii volunt, efficit.* Q. Fr. I. 1. §. 3. esse circumspiciendum diligenter, ut in hac custodia provinciae non *te unum*, sed omnes *ministros* imperii tui *sociis praestare* videare. ibid. 4. hos his finibus *praestabis*, quos ante praescripsi, quos vero - - horum non modo facta, sed etiam dicta *praestanda* sunt. *ad Att. VI. 2. nec satis est, *se* quemque *praestare. ibid. quem* ego *praestare* non poteram. Q. Fr. III. 8. Messalam Caesari *praestabo*: h. e. *certo scio, eum, ut Caesar optat, Consulem fore.* Legg. I. 4. jus civile eatenus exercuerunt, quoad *populum praestare* voluerunt. *intell. tutum, a periculo in caussis forensibus, consilium, formulas actionum dando, cavendo, etc. sed mihi locus suspectus est. Interpretationem Davisii non admittunt verba, et loca allata sunt ab hoc aliena, nec contextus patitur. Idem de Turnebiana censendum. An scripsit:* quoad populo probare potuerunt*: vid. init. capitis: s.* q. populo probari voluerunt? **Similiter* res *dicuntur* praestari, *cum aliquis fidem facit, eas non eventuras, aut ita, ut volumus, vel earum periculum et culpam suscipit.* ad Div. I. 4. a vi *praestare* nihil possum. *ib.* VII. 17. ultima tibi jucunda et honesta *praestabo.* Or. I. 24. culpam *praestare.* Mur. 1. periculum judicii *praestare.* *ad Att. X. 11. de re numaria, cupit tibi *praestare*, sc. *fidem solvere*, quod debet.

PRAESTITUERE. *praescribere.* Caecin. 3. Praetor non *praestituit* petitori, qua actione uti vellit. *Att. XIII. 47. diem *praestituere: einen Termin setzen.*

PRAESTRINGERE. *hebetare.* Vatin. 10. *praestringit* oculos splendor ejus. in Caecil. 14. *praestringere* aciem ingenii. *Nonnumquam permutatur cum* perstringere, *v. in h. v. item cum* praestinguere, *quod Lambinus semper illi verbo substituendum censet. v. Drakenb. ad Silium I.* 358.

PRAESUL. *praesultor.* Divin. I. 26. II. 66. *v. Vorst. ad Val. I.* 7.

PRAESUMTIO. πρόληψις, *notio insita.* Div. II. 53.

PRAETENDERE. *praetexere.* Vatin. 6. hominis doctissimi nomen tuis immanibus moribus *praetendere.*

PRAETER. *nisi.* Manil. 23. non locupletari *praeter* paucos. *v. Graev.*

PRAETERIRI. *repulsam in petitione honorum ferre.* Vatin. 16. quos omnes scimus aedilitate *praeteritos* Consules factos esse. Planc. 3. populus solet nonnunquam dignos

PRAETORIUM. *tabernaculum Praetoris in castris.* Div. I. 33. cum Sulla in agro Nolano ante *praetorium* immolaret. Balb. 17. Imperatorum *praetoria. Sic et dicuntur* in Legg. Cod. Theod. * *aedes in provinciis, in quibus magistratus provincialis habitabat.* Verr. IV. 28. ut id in *praetorium* inferrent: *alio loco autem docet Cicero,* praetorium *fuisse regiam Syracusis: sed de hoc verbo eruditissime scripsit Perizon. Diss. de Praetorio et ejus apologiis contra Ulr. Huberum edita Franeck.* 1690. Verr. V. 72. *mentio fit* praetorii, *in cujus celeberrimo loco Castoris templum sit, unde Hotomannus colligebat, locum in foro fuisse, quod praetorium diceretur; sed illud templum in fori parte celeberrima fuit. v.* Verr. I. 49. 50. *Itaque vocabulum plane est ab hoc loco alienum. Lambinus legebat:* urbis, *Perizon.* Praetoribus, *Graev. optime* populi R. *aut* fori.

PRAETORIUS. Quir. p. R. 7. Praetorii, *qui Praetores fuere.* * Verr. I. 52. *praetoria* turba, *qualis sc. confluere ad Praetorem urbanum solet.* Cohors *praetoria. v. Cohors.* * exceptiones *praetoriae*, Inv. II. 19. i. e. *ex edictis Praetorum institutae. Sic et* jus *praetorium dicitur. v. Jus n.* 7.

PRAEVARICARI. de re aliqua. Cluent. 62.

PRAEVARICATIO et PRAEVARICATOR. *quid sit?* Part. 36. Div. II. 43. quod Diogenes Chaldaeis, quasi quadam *praevaricatione*, concedit.

PRAEVERTERE. *vincere.* Sull. 16. nemo me unquam tenuissima suspicione perstrinxit, quem non *praeverterim.*

PRAGMATICUS. *juris peritus, oratorum minister.* Or. I. 59. *v. Ind. Gr.* * *politicus, prudens.* Att. II. 20. homines *pragmatici*, cavere jubent, et vetant credere. *ibid.* XIV. 3. si quid *pragmaticum* habes, scribe: i. e. *quod ad recte agendum prosit.*

PRECE. Inv. I. 16. *prece* humili. Att. XI. 15. cum magna *prece* ad aliquem scribere.

PREHENDERE. *pro* capere. Flacc. 33. locum *prehendere.*

PREMERE. *contemnere.* Tusc. IV. 28. humana omnia *premens. v. Dav.* * *urgere aliquem interrogando, objiciendo.* Verr. I. 53. ut cum a me *premeretur*, omnia potius responderet, *etc.* Div. II. 20. quod intelligeres fore, ut a me *premerere*, cum ex te causas exquirerem, etc. * *immorari alicui rei, urgere aliquid.* Tusc. I. 36. *premere* argumentum. * *nocere.* Or. II. 75. *premere* causam. * *assiduum alicubi esse.* Planc. 27. *premere* forum. * *vexare.* Tusc. I. 7. quoniam me verbo *premis.*

PRENDERE. *rogare.* ad Div. VIII. 11. renunciatum nobis erat, eum diutius dicturum. *prendimus* eum: non fecit.

PRENSARE. *de petentibus magistratum.* Or. I. 24. Att. I. 1.

PRESSE. *de voce significat leniter, suaviter, non vaste.* Off. I. 37. *presse* loqui et leniter. cf. Or. III. 12. Or. 55. * *de sermone autem, significat subtiliter, accurate.* Tusc. IV. 7. eas definiunt *pressius.* Fin. IV. 10. agamus *pressius.* Or. 8. *pressius* disputat. cf. Brut. 9. 55. Acad. IV. 34. Or. 33. Acad. IV. 9. ad locum *pressius* accedere: *accuratius et subtilius tractandum.*

PRESSUS. *de voce est* 1) *obscurus.* Sen. p. R. 6. *pressa* vox et temulenta. Tusc. I. 44. *pressi* ac flebiles modi. 2) *bene expressus.* Nat. D. II. 59. lingua sonos vocis distinctos et *pressos* efficit. * *de oratione autem,* 1) *brevis, et opponitur luxurianti.* Or. II. 23. oratio *pressior.* 2) *tenuis, subtilis, acutus.* Or. 5. subtili quadam et *pressa* oratione limati. Or. II. 13. *pressus* verbis. Brut. 55. cavenda est *presso* oratori inopia et jejunitas: amplo *etc.*

PRESSUS, *ûs.* Or. III. 11. lenitas vocis atque ipse oris *pressus* ac sonus. *est oris conformatio in* pro-

Div.

Div. I. 40. *item magistratibus.* Catil. III. 6. in *privato* P. Lentulo. Catil. I. 2. P. Scipio Pontifex max. privatus *vocatur. ubi v. Muretus. Apud Livium tamen V.* 52. sacerdotes Flaminesque *opponuntur* privatis. *Muretus autem male etiam magistratus provinciales privatis annumerat, deceptus loco* Phil. XI. 8. *v. Arntzenius ad Plin. Pan. 7. Nec qui cum imperio est, privatus est, ut etiam Sigonio visum. Liv. XXXVIII.* 5. *triumphantem opponit privato, quia in triumpho cum imperio est.* *judicia privata Rosc. C. 6. *quae sunt causarum privatarum. v. Causa.*

PRIVILEGIUM. Dom. 17. vetant leges sacratae, vetant XII Tabulae, leges privis hominibus irrogari: id est enim *privilegium.* cf. Brut. 21. Sen. p. R. 11. Sext. 30. Legg. III. 4. 19. *etc.*

PRO. *exquisite et antique dicitur in hac forma:* Verr. I. 45. *pro praede* litis vindiciarum. *vid. Praes.*

PROAGORUS. *nomen summi magistratus in quibusdam Siciliae civitatibus.* Verr. IV. 23. *ubi v. Intt.*

PROAVUS. *pro abavo est* ad Div. III. 11. *ubi v. Manutius. et* Fin. III. 12. *add. Sigon. ad Liv. IV.* 48.

PROBABILIS. *qui placet, probatur.* Or. I. 28. discipulus *probabilis.* cf. II. 36.

PROBARE. *cum dativo personae, efficere quocunque modo, ut aliquid alicui rectum, verum, justum, etc. videatur.* Tusc. II. 10. mihi non *probant* mediocritates suas. Balb. 20. possumusne tibi *probare* auctorem exempli Marium? Sull. 1. Quint. 30. *probare* caulam alicui. Mil. 24. quod acu punctum videtur, *probari* pro ictu gladiatoris. Verr. V. 30. quem pro illo *probare* velles. cf. in Caecil. 6. Caecin. 21. Verr. III. 91. *etc.* * *examinare, perspicere.* Agr. II. 34. *probare* hostias. *v. Probatio.*

PROBATIO. *examen, inspectio, exploratio. die Besichtigung.* Font. 4. falsum est - - et ob *probationem* (operum), quod multa improbata sunt. Verr. I. 54. *probatio* futura est tua. *qui locus est classicus.* Off. I. 40. athletarum *probatio. v. Drakenb. ad Liv. IV.* 22. * *In sensu philosophico, opponitur* perceptioni. Acad. IV. 31.

PROBITAS. de modestia, Or. I. 26. *probitatis* commendatio. *de qua vi verbi v. Pearcius ad Offic. II.* 20.

PROCEDERE. *oriri.* Div. I. 39. posteaquam philosophia *processit,* nemo philosophus aliter sensit.

PROCERITAS. de pedibus, qui longis syllabis constant, Or. 63.

PROCERIUS. *adverb. longius.* Or. III. 59. *procerius* projectum brachium, quasi quoddam telum orationis. *Sic* procerae palmae *ap. Catullum.*

PROCESSUS. *profectus.* Brut. 78. tantos *processus* faciebat, ut evolare, non excurrere videretur. * *gradus.* Brut. 65. *processus* dicendi. *v. Gradus.*

PROCINCTUS. Or. I. 58. Nat. D. II. 3. testamenta in *procinctu. Sunt militaria, quae fiunt ante, quam ad proelium itur, tum enim miles est in procinctu.*

PROCLAMATOR. *rabula.* Or. I. 46.

PROCLINATUS. *inclinatus.* Att. X. 8 *proclinata* jam re.

PROCLIVITAS. *quid sit?* Tuscul. IV. 12.

PROCONSUL. *hac forma, uno verbo, est aliquot locis apud Ciceronem: ut Vatin.* 5. *et alibi, quam scripturam late defendit Manut. ad Epist. ad Div. I.* 1. *adde nostra ad Tacitum. Atque etiam apud Livium saepe in omnibus libris est, ut XXXVII.* 46. *XXXIX.* 29. *adde dicta Gesnero V. Cel. in Thesauro. Saepius tamen Cicero habet alteram formam* Pro Consule, *in Verrinis et alibi.* *Proprie autem* Pro Consul *est, qui non Consul, tamen cum imperio consulari exercitum, aut provinciam cum exercitu obtinet.* Sed

homine ad perniciem *profligata* et perdita. * *vexare, perdere.* Or. III. 1. cum suis consiliis remp. *profligasset.*

PROFLUENS. *copiosus.* Or. II. 38. *profluens* genus orationis. cf. III. 7. *Sic* profluenter *est* Tuscul. V. 18. *pro copiose.*

PROFUNDERE. Orat. II. 21. *in vitibus de sarmentis luxuriantibus: hinc de oratore, qui vires suas omnes simul ostendit.* ib. 78. *profundere* se universum. *Simile illud* Att. VII. 3. si totum se ille in me *profudisset*, h. e. *largissime me liberalitate sua et amore complexus esset.*

PROGRESSUS. Nat. D. I. 6. tantos *progressus* habebat in Stoicis. Acad. IV. 28. in primo *progressu*, i. e. *principio, prima parte.*

PROJECTUS. Verr. IV. 10. urbs *projecta* in altum: *in longi isthmi, s. linguae in mare porrectae, extremo sita. Hinc* * Clu. 65. *projecta* atque eminens audacia. * *desertus.* Att. III. 19. a consiliariis meis proditus ac *projectus.* conf. IV. 5. **ejectus.* Phil. XII. 8. ad saxa *projectus.*

PROJICERE. Att. IX. 6. ne me *projiciam*: h. e. *periculum subeam.* * Coel. 9. si qui testes se in judicium *projecerint*: h. e. *ultro se obtulerint.*

PROLABI. Caecin. 35. longius *prolapsus* sum, sc. *dicendo.* Font. 9. verbum a cupiditate *prolapsum.*

PROLAESIO. Coel. 17. *sed Graev. malebat*: prolapsio.

PROLATUS. *ampliatus, dilatus.* Brut. 22. res *prolata.* Mur. 13. *prolatis* rebus: h. e. *in justitio, vel propter ferias, vel aliis de caussis. v. Manut.* cf. Att. XIV. 5. Q. Fr. III. 8. * *divulgatus.* Attic. X. 8. rumor de aliquo *prolatus.*

PROLATIO. *commemoratio.* Or. 34. *prolatio* exemplorum. * *dilatio.* Rab. Perd. 3. *prolatio* judicii. * *continuatio.* ad Div. V. 16. *prolatio* temporum perditorum. *Att. VII. 12. *prolatio* rerum, *est justitium.*

PROLECTARE. *allicere.* Flacc. 8.

PROMITTERE ad aliquem. sc. *venturum, apud eum coenandi caussa.* Or. II. 7. *praedicere, de re mala.* ad Div. VI. 1.

PROMERITUS. *in malam partem.* Inv. II. 28.

PROMOTUM. προηγμένον. Fin. III. 16. *v. Argum. hujus libri.*

PROMULGATIO. *est legis, cum scripta proponitur ante comitia.* ad Div. I. 5. nefaria *promulgatio.* cf. Legg. III. 19.

PROMTUS. *conspicuus, non occultatus.* Planc. 14. vultu *promtum* habuit et lingua dolorem. Rosc. Am. 43. *promtum* et propositum est: h. e. *apertum, ut intelligi possit facile.* Or. III. 57. eminentia et *promta.*

PRONUNCIARE. *promittere.* Cluent. 29. quam pro reo *pronunciasset* pecuniam. *v. Graev.* cf. Planc. 18. * pronunciare *dicuntur magistratus edictis*: Verr. III. 20. * *Consules* pronunciant sententias, ad Div. I. 2. *cum a Senatoribus quae sententiae dictae sint, breviter dicunt, et deinde in eas discessionem fieri jubent.*

PRONUNCIATIO. *enunciatio.* Fat. 11. * *dicitur etiam de judicibus.* Cluent. 20.

PRONUNCIATOR rerum gestarum. *de historico.* Brut. 83.

PRONUS. Tusc. I. 18. nil habet *proni.* i. e. *quod ad infera nitatur, feratur.*

PROPAGARE. *continuare.* Prov. Cons. 8. *propagatur* impunitas. cf. Cat. II. 5. Dom. 33. *Sic* propagatio *pro continuatione,* ad Div. V. 15. Tusc. I. 35. Dom. 33. *et* propagator provinciae, Att. VIII. 3. *qui facit, ut aliquis diutius provinciam obtineat. Quomodo differat a* prorogare, *v. in h. v.* * *cum dativo.* Sext. 48. *propagantur* posteritati.

PROPE. Verr. V. 36. nec quicquam *propius* factum est. *Servius ad Virg. Aen. VIII.* 78. *interpretatur* citius: *non satis accurate. Sensus est: perparum abfuit, quin fieret.*

PRO-

PROSTARE. *venalem esse.* Quint. 31. vox ejus in praeconio quaestu *prostitit.*

PROTERRERE. Caecin. 9. ferro *proterrui*; *in fugam conjeci terrore ferri. Ex hoc loco habet* Aquila Rom. de figuris, *sed misere corruptum.*

PROTINUS. *deinceps, postea.* Inv. II. 2. qui *protinus* ab hac disciplina sunt profecti.

PROVIDERE. *cavere.* Phil. II. 8. multa vita excedens *providit.* cf. Rabir. Post. 1.

PROVINCIALES delectus. *v. Delectus.*

PROVOCATOR. *gladiator, qui componitur cum Samnite, ut videtur Lipsio Saturn. II.* 11. *quamquam non satis sibi liquere fatetur.* Sext. 64.

PROXIMARE. N. D. II. 44.

PROXIME. *cum acc.* Mil. 22. *proxime Deos* accessit. Att. I. 14. *proxime* Pompejum. *Sic etiam Livius dixit, XXX.* 10. *et alibi. v. Drakenb. ad II.* 41. *XXI.* 1. *Muret. Var. Lect. XIX.* 17. ad Div. IX. 13. *proxime atque* ille. *Sed v. Not.*

PROXIMUS. *cum acc. ex* Att. I. 9. *(immo* 14.*) profert Heins. ad Ovid. A. A. I.* 139. *Sed ibi est adverbium.* * *advocatus, adjutor ac minister actoris in judicio.* Verr. II. 44. V. 63. *ubi v. Graev.* * Verr. IV. 8. religioni suae - - *proximus* fuit: i. e. *servans religionis.*

PSEUDOTHYRON. Sen. p. R. 6. *pseudothyro* intromissae voluptates: *de scortis masculis.*

PSYCHOMANTIUM. *locus, ubi manes evocantur.* Tusc. I. 48. venisse in *psychomantium.* conf. Div. I. 58.

PUBLICARE. *publicum facere.* Agr. II. 21. privata *publicare.* cf. Dom. 8.

PUBLICE. *reipubl. nomine in caussis publicis, ad Senatum* ad Div. XV. 1. *publice* scribere. in Caecil. 1. *publice* venire. cf. Rosc. A. 39. Verr. II. 47. III. 73.

PUBLICUS. Balb. 15. publica, *dicuntur vectigalia.* Prov. Cons. 5. *publicani dicuntur* frui publico. cf. Rabir. Post. 2.

PUERITIA. *de juvene, qui jam caussas in foro agebat.* Coel. c. 1.

PUGIUNCULUS. Orat. 67. *de membris orationis parvis, quae dictionem membratim fusam efficiunt.*

PULCHER. Mur. 12. ne *pulchrum* se ac beatum putet.

PULLUS. Verr. IV. 25. tunica *pulla, est hominum tenuiorum. v. Lips. Elect. I.* 13.

PULEGIUM. ad Div. XVI. 23. *pulegium* sermonis. h. e. *suavitas.*

PULLARIUS. *qui pullos in cavea auspiciorum caussa habet et curat. etc.* Div. I. 25.

PULPA. *sensu obsceno.* ad Div. IX. 22. *de scorto et ejus partibus obscenis, natibus, etc.*

PULSARE. N. D. I. 41. *pulsatur* atomorum incursione. *v. Pellere.* ib. II. 23. ea vitia naturam vehementius *pulsant.*

PULSATIO. *verberatio.* Her. II. 26.

PULSUS. *de visis.* Div. II. 61. *pulsus* adventitius. cf. c. 69.

PULVINAR. *lectus Deo in templo positus, et ipsum templum.* Harusp. R. 3. pulvinaribus stuprum intulit. Dom. 53. aram *et* aediculam *et pulvinar* dedicasset. cf. Catil. III. 10. * *epulum in pulvinaribus.* Tusc. IV. 2.

PULVIS. *exercitationi opponitur.* Or. I. 34. Brut. 9. Tusc. II. 15. * Tusc. V. 23. homo *a pulvere* et radio, *est mathematicus, qui figuras in pulvere describit.*

PUNCTUM. *suffragium, quia sc. in comitiis suffragia singulorum punctis in tabulis notabantur.* Planc. 22. nonnullas tribus *punctis* paene totidem tulerunt. cf. Mur. 34. Tusc. II. 26. *hinc* Or. II. 41. *puncta* argumentorum.

PUNIRE. Harusp. R. 8. domum a judicibus *puniendam* putaret. *Graev. post Fabrum*: muniendam; *sed recta est vulgata.* Punire domum *est poenam repetere ob vio-*

explicari putabam posse: quadrigariis, post certamen et victoriam invaluisse, ut liceret, per urbem vagari, praemiola petere, atque per jocum, si quid possent, auferre, eaque licentia eos deinde esse abusos.

QUADRINGENARIUS. Att. VI. 1. *quadringenariae* cohortes, *dicuntur, quae quadringentos milites habent.*

QUADRUM. Or. 61. sententias redigere in *quadrum*: h. e. *numerosis periodis complecti.* cf. ib. 70.

QUADRUPLATOR. *delator, calumniator: nomen inde ductum, quidam existimant, quod quartam partem ejus pecuniae accipiebat, de qua delatio erat, aut multae, quae damnato irrogabatur: alii aliunde.* in Caecil. 7. *ubi v. Ascon.* Verr. II. 7. 8. *quadruplatorum* deterrimus. *iidem dicuntur* c. 9. calumniatores. *add. Gronov. de Sest. p.* 271.

QUAERERE. *vocabulum philosophorum, pro* quaestionem ponere. *Nam solebant ita postulare materiam disserendi:* num quis quid quaerit? Or. I. 22. * *de quaestione per tormenta.* Rosc. A. 21. *quaerere* ex aliquo. *ib.* 41. *quaerere* in aliquem. * *de quaestione rei capitalis.* Act. I. Verr. 8. *quaerere* de repetundis. * *deliberare, excogitare.* Phil. IX. 1. honores *quaerere* alicui. * *lucrari.* Cluent. 26. jam diu nihil *quaesierat.* cf. Rab. Post. 14. * *desiderare: vermissen.* Verr. III. 18. *quaerere* multitudinem jugerum. * *postulare, opus habere.* Verr. I. 10. quod oratoris eloquentiam *quaereret.* cf. Verr. V. 27. * *formula:* si quaeris *vel* quaeritis, *eleganter dicitur pro ut verum dicam, ut* Or. II. 62.

QUAESITOR. *est Praetor, qui quaestioni capitali praeest.* Act. I. Verr. 10. Catil. IV. 5. *de iis v. Sigon. de Judic. II. 4. adde supra dicta in Praetor.*

QUAESTIO. *in rhetoricis quid sit?* Inv. I. 6. Or. II. 19. * *materia quaecunque, de qua quaeritur.* Or. 10. sustinere *quaestionem* tantam non possim. Att. XIII. 19. omnis Academica *quaestio.* * *cogitatio occupata in re aliqua, doctrina, etc.* Or. III. 23. ipsa tractatio, (ut philosophiae) et *quaestio* quotidie ex se gignit aliquid. Tusc. I. 11. *quaestio* animorum, i. e. *de animis hominum.* * *tormenta ad veritatem exquirendam adhibita.* Rosc. A. 41. in *quaestionem* dari. *Sic et* Cluent. 64. *ubi et est* in quaestionem ferre, *pro offerre, ut servum: hinc etiam de iis dicitur, quae tormentis expressa sunt.* Cluent. 65. tabellae *quaestionis. ib.* 66. *quaestio* ficta. *it. de advocatis, quibus praesentibus quaestio habita est.* Cluent. 63. *quaestio* dimissa est: *quod eodem modo dicitur, ut* consilium dimissum est. *ibid. quaestionem* conscribere. i. e. *in literas referre, quid dixerint, de quibus quaestio habita est.* * *judicium in causa capitali.* Act. I. Verr. 10. *quaestioni* praeesse. Mil. 5. *quaestio* nova: h. e. *nova lege constituta.* Rab. Post. 6. *quaestione* alligari. *id fit, cum lex facta est, ex qua accusari in causa publica possumus.* Brut. 27. *quaestiones* perpetuae. *Is locus est classicus. De* quaestionibus perpetuis *tirones haec teneant: Ante L. Pisonis tempora causae publicae agebantur apud populum in comitiis, unde* judicia populi *dicebantur, cum nullae leges essent, ex quibus apud magistratum reus agi aliquis de crimine publico posset: de quibus judiciis v. Sigon. de Judic. L. III. 1. sq. A. U. autem DCIV. Censorino et Manilio Coss. Tribunus plebis L. Piso primus legem de repetundis tulit, quam deinde aliae leges de criminibus publicis secutae sunt, quibus cautum erat, uti ad quaesitorem aliquem, cui ea quaestio obtigisset, hae causae per judices selectos agerentur. Et quoniam quotannis creabantur, quibus hae quaestiones mandarentur, adeoque semper essent, qui eas exercerent, propterea*

ad Plaut. Moftell. I. 3. 87. **abl.* qui. Attic. XIII. 23. habere, *qui* utar. *Graev. laudat Gron. Sestert. II.* 7. *quod, *v. Infra.*

QUIESCERE. Acad. IV. 29. *v. *Ἡσυχάζειν in Ind. Gr.* *Tufc. V. 27. in rep. *quiefcere.* i. e. *nullos magiftratus capeffere.*

QUIN. *pro quare non.* Quint. 9. caufae nihil erat, *quin* fecus judicaret de fe. *et fic faepe in hac oratione eft. v. Hotom. in Not.*

QUINCUNX. Cato 17. directi in *quincuncem* ordines. *hoc quid fit, fatis expofitum eft in Lex. Fabri.*

QUIPPE. *refpondentis eft, et affirmantis, pro* recte. Fin. IV. 3.

QUIRITARE. ad Div. X. 32. et illo mifero *quiritanti,* Civis Rom. fum, etc. *proprium eft in hac re verbum: de quo egit late Schwarz. ad Plin. Pan.* 29. *p.* 99.

QUISQUE. *antique pro* qui, Legg. II. *faepe. add. Gronov. ad Liv. I.* 24.

QUISQUIS. *pro quisque.* Cluent. 19. ut *quicquid* apprehenderam. cf. ad Div. VI. 1.

QUOD. *quoad, quantum.* Domit. 13. *quod* in te eft, Rofc. A. 34. *quod* falva fide etc. Attic. XII. 48. *quod* licebit. *ubi v. Graev.* ad Div. I. 1. *quod* commodo rem facere poffis. *de quo loco, et ufu hujus particulae v. Gron. ad Liv. XXVI.* 32. **ab initio periodi faepe ponitur pro:* in quo, in quare, ad id quod attinet, *uti etiam in illo* quod fi. *Sed femper refertur ad antecedens aliquid, et transitioni fervit.* Verr. I. 46. *quod* vos oblitos effe non arbitror, quae multitudo etc. *ib.* IV. 56. *quod* tamen nemo fufpicari debet, tam effe me cupidum, etc. Caecin. 25. *quod* vobis venire in mentem profecto neceffe eft; nihil effe etc. Coel. 32. *quod* cum vobis hujus adolefcentiam propofueritis. Nat. D. II. 9. *quod* quidem Cleanthes docet, - - quanta vis infit, etc. *Manutius ad Div. VIII.* 14. *in his* quod *putat dici pro* fed. *J. Fr. Gronov. ad Liv. XXXVIII.* 9. quod *πλεονάζειν, et fic alii. Nobiscum facit Perizon. ad Sanct. Minerv. IV.* 5. 9. *add. quos laudat Burm. ad Virg. Aen. II.* 141. *et Drakenb. ad Liv. XXXII.* 37. *XLI.* 10. **pro* ut *dici putat Pearcius* Orat. II. 1. *fed locus ille eft fine dubio corruptus, et ceteris locis allatis nil conficitur.*

QUOMODO. *pro quocumquemodo* ad Div. V. 20. *quomodo* potuiffem, te conveniffem.

QUONIAM. Verr. I. 9. non *quoniam* hoc fit neceffe, *pro non quo h. f. n.*

QUOTENUS. Att. XII. 33. nefcio *quotenorum* jugerum.

QUOTIDIANUS. *vulgaris.* Orat. I. 23. loquacitas *quotidiana.* *Caecin. 32. vis *quotidiana. v. Vis. ib.* 31. interdictum *quotidianum, quod eft de vi quotidiana.*

R.

RABERE. *furere.* Div. I. 31.

RADIX. Coel. 6. nifi vitiorum immanitas quibusdam facilitatis et patientiae *radicibus* niteretur. Att. X. 11. haec fuas radices habet: *i. e. fuápte natura talis eft.* *ad Div. VI. 6. Pompejus eo robore viret, iis *radicibus.*

RAMUS. Tufc. III. 6. *ramos* amputare miferiarum.

RAPAX, *in bonam partem eft appetens, alliciens.* Lael. 14. nihil *rapacius* fimilium fui, quam natura.

RAPERE. Attic. V. 21. *rapit* hominem Poftumius Romam: *int. in jus.* Fin. III. 5. ipfae res verba *rapiunt*: h. e. *verba fponte occurrunt cum rebus.* Planc. 12. *raptam* effe mimulam: *int. de fcena.*

RAPTARE. Sext. 69. *raptata* conjux, *fc. cum ignominiae caufa duceretur ad tabulam Valeriam, ut fcribit ad Div. XIV.* 2.

RATUS. *certus.* Top. 14. *rata* conclufio. Fin. II. 7. *δόξας* maxime *ratas.* *Tufc. I. 39. pro *rata* parte, *pro quo et dicitur* pro portione.

re-

receptis, concedunt tamen aliquid emtori, etc. *quam significationem egregie illustravit Gron. ad Senec. Conf. ad Marc. c.* 10. *cf. Gellium XVII.* 11. * *gladiatores* recipere ferrum *dicuntur*, *cum se jugulari ab adversario patiuntur.* Sext. 37. Tusc. II. 17.

RECIPROCARE. *in dialecticis est, convertere enunciationem.* Div. I. 6. si quidem ista sic *reciprocantur.*

RECOGITARE. Q. Fr. II. 2. *recogitare* de re aliqua.

RECOGNITIO. *recordatio, quae fit alio narrante, monstrante.* Verr. IV. 50. in *recognitione* scelerum suorum.

RECOGNOSCERE. *in memoriam revocare.* Verr. II. 6. cum istius furtum *recognosceret.*

RECOLLIGERE. *pro reconciliare.* ad Att. I. 5.

RECONCILIARE in gratiam, Dom. 50.

RECONCINNARE. Q. Fr. II. 6.

RECONDITUS. *subtilis, non vulgaris.* Brut. 79. *reconditae* exquisitaeque sententiae. *ibid.* 76. ad Div. XV. 21. *reconditae* literae. Acad. IV. 4. *reconditiora* desidero. *v. Interior.* * Quint. 19. fuit enim natura tristi et *recondita*: h. e. *solitudinis amante*, *s. etiam cogitata celante*, *quo sensu de Tiberio dicitur ap. Tacitum.*

RECREARE. Att. II. 23. ambulare *recreandae* voculae causa. Nat. Deor. II. 4. *recreare* iterum Consules. Tusc. I. 24. Catil. III. 4. *recreare* se.

RECTE. Verr. III. 98. *recte* vendere: h. e. *bono pretio.* Fin. I. 5. *recte* ferri, *de motu perpendiculari, pro* recta ferri. Top. 4. *recte* accipere, i. e. *jure, legibus, ut emtione, testamento.*

RECTIO. Fin. IV. 22. *rectiones* rerumpubl.

RECTUS. Rabir. Post. 17. *rectis oculis* urbem intueri: i. e. *sine pudore ac dolore, quo exules solent et foro ejecti. De hac loquendi forma v. Bentlej. ad Horat. Carm. I.* 3. Br. 75. Caesaris Commentarii nudi sunt et *recti.* rectum *dicitur de subtili et elegante genere orationis, in quo hoc tantum spectatur, ut nil vitii insit. v. Gronov. ad Sen. Ep.* 100.

RECUPERATOR. *est judex in causa privata, ad quem de re pecuniaria, aut possessione quacunque, certatur.* in Caec. 17. Caecin. 1. *et ibi Hotomannus. Quod autem contra hanc definitionem affert Hotomannus, recuperatores etiam de injuriis cognovisse; non tam de facto, quam de aestimatione injuriae pecuniaria judicabant. Sic ap. Tacit. A. I.* 74. *absoluto judicio de repetundis ad recuperatores itum. ubi v. Gron. v. Salmas. Mod. usur. pag.* 794. *et Budaeus ad Pandect. p.* 376. *Fuisse autem e Centumviris recuperatores, inde patet, quod quae causae apud recuperatores actae sunt, apud Ciceronem* Or. I. 38. centumvirales *dicuntur. Itaque judices provinciales, qui* recuperatores *dicuntur, ut* Verr. III. 13. 50. *judicant ea, quae Romae Centumviri, ut bene monet Nordkerk. de lege Petron.* §. 18.

RECUPERATORIUM judicium, Verr. III. 11.

RECUSARE. Offic. III. 23. *recusavit, ne* diceret, *pro recusavit* dicere. Caecin. 28. 29. *est verbum juris.*

RECUSATIO. Inv. I. 5. *opponitur petitioni judiciali.*

REDEMTIO. Act. I. Verr. 6. *redemtio* judicii. Pis. 36. *redemtiones* reorum. *Sunt corruptiones judicum, quas quis pro pecunia suscepit: et redemtio judicii s. rei fit, si quis pollicetur pecunia accepta, se judices corrupturum, operam suam in corrumpendis judicibus vendit.*

REDDERE. *pro relinquere, cedere.* Verr. II. 37. item Sull. 30. non modo nihil mihi assumo, sed etiam *reddo* ac remitto.

REDEMTOR. *manceps. vid. Redimere.* Verr. I. 56. qui a vetere *redemtore* acceperit.

refertur: ubi v. Graevius. **instaurare.* Flacc. 1. *referre* Valeriae gentis laudem. in Caecil. 21. *referre* institutum. *ibid.* consuetudo repetita ac *relata.* Dom. 29. sacramentum *referre*: i. e. *iterum ad judices deferre.* **reddere.* Verr. III. 96. *referre* judicia ad equestrem ordinem. **in rationibus saepe dicitur elliptice, pro referre in tabulas rationum.* Flacc. 19. operi publico *referunt*: h. e. *pecuniam in rationes referunt, tamquam consumtam in opere aliquo publico.* **item de SCtis, pro referre in tabulas publicas, tabularium, quod erat ad aerarium.* ad Div. XII. 1. SCta *referuntur.* cf. Rosc. Com. 19. Phil. V. 4. *de rationibus, cum ad aerarium deponuntur.* Verr. I. 30. III. 71. *item de aliis rebus, quarum memoria literis publicis mandatur; registriren.* Sull. 14. me aliter, ac dictum est, in tabulas publicas *retulisse. ib.* qui his hominibus ad vere *referendum* fidem defuisse putet. **recedere.* Nat. D. III. 14. cum se sol *referat.* * referre *dicitur etiam* ad aliquem, *qui ei aliquid deliberandum, examinandum, judicandum, decernendum, jubendumve proponit.* Tuscul. I. 16. ad oculos omnia *referre.* Phil. II. 6. ecquid ad eum de rep. *retulisti?* Quint. 16. ad se ipsum aliquid *referre.* Catil. I. 8. *referre* ad Senatum. Manil. 19. *Cicero Praetor dicit*, se ad Senatum relaturum de re aliqua, *quod erat Consulum. Est autem de egressione relationis intelligendum, ut vidit Graevius: cum Senatores jus haberent, non solum sententiam dicendi de eo, de quo interrogati essent, sed etiam de alia re, de qua relatum a Coss. non esset.* *Cluent. 49. *referre* ad populum, *pro quo Graevius* perferre *mavult: malo mea sententia. Nam primo exempla allata huc non quadrant: deinde ex analogia linguae* referre ad populum *aeque dici potest, ac ferre: tertio sic est etiam* Dom. 19. quot modis doceo, legem istam, quam vocas, non esse legem? quid si etiam pluribus de rebus uno sortitu *retulisti. quem locum Graevius intactum reliquit. Manutius tamen hic quoque malebat*: tulisti. *Formulae in SCtis, ut* ad Div. VIII. 8. ad Senatum populumque referre, *nihil prosunt, quia per σύλληψιν de utroque* referre *dici potest. Sed aliunde firmari ea forma potest*, ut se tueri utcunque *possit. Dukerus ad Liv. VIII. 37. e Valerio M. affert (IX. 10. 1.)*: M. Flavius ad populum de Tusculanis *retulit. ubi tamen Perizonius malebat* tulit. *Sed* retulit *est tamen etiam apud Florum III. 21. 9. Livius XXXII. 20.* cum *referant* magistratus: *intell. ad concilium. ibid.* 22. *relaturos* se de societate, *int. ad concionem. In quibusdam talibus* referre *positum videri potest pro* deferre: *cujus generis ipsius exempla sunt apud Liv. XXXIX. 44. in omnibus libris. add. XXXVII. 57. XLIV. 4. et ibi Drakenb. Refer huc, quae idem Graevius dixit pro defendenda formula*: ferre sententiam, *ubi de Senatoribus sermo est. Verr. II. 3.* *Quir. p. R. 10. *sententiam* simpliciter *referre. Merito dubitant de hac scriptura viri docti, et aut* ferre, *ut Hotom. et Graev., aut* efferre, *ut Manut., scribendum censent. v. Notam ad h. l.* * Dom. 29. rem judicatam *referre, sc. in judicium, ut de eo iterum judicetur.* * Nat. D. I. 12. *referre* in *numero Deorum.* * Verr. I. 7. vestra dignitas mihi *fructum* diligentiae *refert.*

REFERTUS. *copiosus, abundans rebus bonis.* Mur. 9. *referta* Asia et delicata. * *cum Genit.* Font. 1. *referta negotiatorum* provincia. cf. Planc. 41. Att. VIII. 1.

REFERVERE. *fervere.* Rosc. Com. 6. *refervens* crimen.

REFERVESCERE. *defervescere.* Brut. 91. contentio nimia vocis conciderat, et quasi *referverat* oratio.

RE-

REJECTANEUS. Fin. IV. 26. non appello mala, sed *rejectanea*. *v. Rejectus.*

REJECTIO judicum, Act. I. Verr. 3. Sull. 33. *v. Rejicere.*

REJECTUS. Acad. I. 10. Fin. III. 16. etc. rejecta, *sunt Stoicorum ἀποπροηγμένα.* *Rosc. A. 29. *rejectus* a ceteris suspicionibus: h. e. *ceteris suspic., quas attulerat, rejectis et improbatis.*

REJICERE. *absterrere.* Top. 1. a libris te *rejecit* obscuritas. * *differre.* Q. Fr. II. 3. legationes in Idus Febr. *rejiciebantur.* * *ad alterius arbitrium et judicium delatum velle.* Verr. III. 60. Romam *rejicias* causam. ad Div. X. 16. nihil huc *rejicias.* * *repudiare, non accipere.* Att. VIII. 11. eum *a* me Capuam *rejiciebam.* * *forense est:* rejicere judices. *Nempe cum prima judicum sortitio a Praetore facta est, utraque pars habet potestatem rejiciundi judices ex eo numero, quos putet aut inimicos sibi, aut cupidos, aut non satis integros esse.* Verr. II. 13. cum alternae civitates *rejectae* sunt: h. e. *alternis, nempe ab utraque parte. Sic* Vat. 11. alterna consilia *rejicere.* Verr. III. 60. *rejiciendi* potestatem facere. *Hinc fit, ut consequens pro antecedente dicatur, sive pro tota actione judicum, sorte et rejectione deligendorum.* Verr. III. 59. praeterea Syracusis, multi equites Rom. viri primarii, ex qua copia *recuperatores rejici* oporteret, qui aliter judicare non possent. *ibid.* 29. recuperatores *rejice*, quod adversus edictum feceris. *ubi frustra Graevius suspicatur:* recipe. *Non magis recte sollicitat locum* Verr. III. 11. quid Praetor? jubet recuperatores *rejicere.* Decurias Scribamus; quas decurias? de cohorte mea *rejicies*, inquit. *v. Not.*

RELATIO. Inv. II. 23. *relatio* criminis, *est, cum reus in accusatorem conjicit crimen, sive illud ipsum, sive aliud.* Pison. 13. Consulis *relatio*: *int. ad Senatum.* cf. ad Div. VIII. 1.

RELATOR. *qui ad Senatum refert.* Att. VIII. 15.

RELICTIO reip. Att. XVI. 7.

RELIGIO. *definitio religionis adversus Deum est* Inv. II. 2. *sacra, genus sacrorum.* Dom. 41. *religiones* suscipere, *est sacra nova instituere, sive sacrum aliquid efficere. ib.* 47. dare huic *religioni (sc. huic modo sacrandarum aedium privatarum)* aditum! cf. Phil. I. 6. * *sanctitas loci.* Dom. 39. inferre *religionem* - - eripere *religionem.* * *res quaecunque, quae ad religionem pertinet: sic* Verr. II. 51. lex de *religione, est de sacerdotio; item* religiones *dicuntur de auspiciis, prodigiis, etc. quae dubitationem agendi afferunt, aut impediunt aliquid.* Dom. 54. cum ejus dedicationem fictis *religionibus* impedirent. ad Div. X. 12. oblata Cornuto *religio* est, admonitu pullariorum. cf. Agrar. I. 2. * *culpa, quae contrahitur, si religiones violantur.* Nat. D. II. 4. *religio* haeret in republica. Caecin. 4. *religione* solvi. * *superstitio.* Div. II. 54. *religiones* suscipere. *ibid. religiones* deponere. Dom. 49. homo *religionibus* deditus. * *obligatio quaecunque ad aliquid omittendum, cujus respectu rebus quaedam sanctitas inest, propter quam eas violare nefas est: unde et pro dubitatione, scrupulo - - in rebus agendis.* Verr. I. 15. si nullam *religionem* sors habet. in Caecil. 14. *religio* sortis. * Verrin. III. 58. *religio* societatis. Rosc. A. 24. magnam *religionem* possidet paternus sanguis. Inv. II. 30. foedus *summae religionis.* Att. XII. 36. posteritas habet *religionem.* Catil. III. 6. ut, quae *religio* C. Mario non fuerat, ea nos *religione* in privato P. Lentulo puniendo liberaremur. *cf. n.* 3. Nat. D. II. 4. rem *in religionem venisse* populo: *das Volk habe sich ein Gewissen darüber gemacht. v. Gron. ad Liv. X. 37. extr.* * *summa in quacunque re diligentia, ne quid mi-*

REMOTUS. Fin. III. 16. remota, *sunt ἀποπροηγμένα Stoicorum.*

REMOVERE. *sine* ab. Or. 2. nec se artibus suis *removerunt.*

REMUNERARE. Sen. p. R. 12.

REMUS. Tusc. IV. 5. Dialecticorum *remis* orationem propellere, *est initium facere a subtili et dialectica disputandi ratione. v. Remigare.*

RENOVARE. *reficere, recreare.* Sext. 69. *renovare* rempubl. * *repetere.* Div. II. 2. studia haec *renovare* coepimus.

RENOVATIO. Att. VI. 1. *renovatio* singulorum annorum: *est genus anatocismi, de quo supra in Anatocismus dictum.* * *repetitio.* Brut. 71. laudandus maxime est, qui hoc tempore consoletur se, cum conscientia optimae mentis, tum etiam usurpatione et *renovatione* doctrinae.

RENUERE. *cum dat.* Rab. Post. 13. *renuentes* huic crimini.

RENUNCIARE. Verr. I. 54. *renunciat* illam decisionem: h. e. *nunciat illam pactionem, quam fecissent, ratam non esse, improbari ab eo, cujus in ea re voluntas maxime spectanda sit; nostri: wieder auffagen.* * *prodere dicendo.* Act. I. Verr. 6. *renunciata* est tota conductio judicii.

RENUNCIATIO. *Rapport, Registratur.* Verr. I. 34. rem gestam renunciarat, - - *renunciationem*que ejus, quae erat in publicas literas relata, tolli jusserat.

REPANDUS. *incurvus, inflexus.* Nat. D. I. 30. calcei *repandi* Junonis: *quorum sc. speciem conspicere licet in numis, qui Junonem referunt, et in Gorianis Monumentis in Museo Etrusco.*

REPASTINATIO. Cato 15. *genus operis rustici, cum vineae veteres refodiuntur.*

REPELLERE. Flacc. 2. ex urbe *repulit*: *nisi legendum* depulit.

REPENTINUS. *subito ortus, novus.* Verr. III. 75. *repentinae* rationes. Brut. 69. *repentini* homines et ignoti.

REPETERE. *vindicare sibi ereptum aliquid et injuriam factam judicio persequi.* in Caecil. 5. *repetere* jus suum. *ibid.* pecuniam ex lege *repetere.* Mur. 2. res *repetere.* Sext. 26. nullis *repetitis* rebus: *int. per feciales; de qua repetitione vid. Liv. I. 32.* * *initium facere.* Tusc. I. 48. *repetunt* ab Erechtheo. cf. Or. I. 20.

REPETUNDAE. in Caecil. 4. de pecuniis *repetundis* nomen alicujus deferre. *v. in Ind. Legg. de Repetundis.*

REPLICARE. *evolvendo cognoscere, repetere.* Sull. 4. *replicare* memoriam annalium. Legg. III. 14. *replicare* memoriam temporum.

REPLICATIO. *conversio.* Nat. D. I. 13. *replicatio* mundi.

REPONERE. *restituere.* Att. XIII. 12. Catulo et Lucullo alibi *reponemus*: *int. quod hic ablatum est.*

REPOSCERE. *poscere.* Verr. III. 1. qui ab altero vitae rationem *reposcunt.*

REPREHENDERE. *revocare.* Verr. III. 20. quod erat prudentia praetermissum, id, quaestu ac tempore admonitus, *reprehendisti.* * *refellere.* Coel. 27. quem quomodo *reprehenderent.* * *corrigere, emendare.* Dom. 33. si se collegisset, temeritatem atque injuriam suam restitutione mea *reprehendisset.* * Verr. III. 96. si Senatores judicarent, hoc genus pecuniae per injuriam cogendae non posse *reprehendi*: h. e. *ita accusari, ut reus damnaretur.*

REPREHENSIO. Or. III. 25. *sine reprehensione.* i. e. *ut se nunquam revocet, coërceat intra fines, corrigat, etc.*

REPRAESENTARE. *est proprie, in re pecuniaria, pecuniam statim solvere, atque adeo praenumerare, ante diem solvere.* Att. XII. 25. dum a Fabia *repraesentabimus. ib.* 29. si qua etiam jactura facienda sit in *repraesentan-*

RESCRIPTUS. Tusc. IV. 2. cantus fuisse *rescriptos* vocum sonis. *Si sana lectio est, de quo dubitant viri docti, v. Buher. ad h. l. sensus hic est: cantuum illorum certos modos factos esse, signisque expressos, quod nos vocamus componiren. J. Fr. Gronovius corr.* descriptos: *alius* notis *pro* sonis.

RESECARE. Tusc. IV. 21. *resecanda* esse, evelli penitus non posse.

RESERVARE. *servare, retinere.* Cluent. 70. nihil ad similitudinem hominis *reservarit.* ad Div. V. 4. ne, cum velis revocare tempus omnium *reservandorum*, cum, qui servetur, non erit, non possis. *v. Not.* * Q. Fr. III. 1. Minucio me - - *reservabam*: h. e. *exspectabam Minucium, - - ut per eum scriberem, quae scire te vellem.*

RESIDUUS. Verr. III. 97. quid potest esse in calamitate *residui*: h. e. *quae calamitas est reliqua.* Cluent. 34. de pecuniis *residuis* reus. Residuae pecuniae *sunt eae, quae magistratibus ex aerario datae sunt, ut in re publica consumerentur, ab iis autem oppressae, et in rem suam conversae sunt.*

RESIGNARE. Arch. 5. fidem tabularum *resignasset*: h. e. *corrumpendo sustulisset. ita et Servius ad Virgil. Aen. IV. 244. Burmannus ibi non audiendus de loco Ciceronis, quem non inspexerat.*

RESILIRE. Rosc. Amer. 29. *resilit* crimen ab eo: h. e. *non haeret, falso in eum conferri intelligitur. v. Haerere.*

RESIPERE. *pro respirare, recipere se.* Sext. 37.

RESISTERE. *consistere, subsistere.* Mur. 39. ubi lapsi *resisteremus.* Tusc. V. 28. *resistet* extra fores. *v. de hac notione Schwarz. ad Plin. Pan. c.* 10. ad Att. II. 2. negavit, se unquam cum Curione *restitisse*, sc. *colloquendi causa: nunquam se cum C. locutum.*

RESONARE. Tusc. III. 2. laus virtuti *resonat*, tamquam imago (*sc. vocis*). *Nam echo imago vocis Latinis vocatur. Lambinus adeo addebat* voci: *quod non opus esse videtur. Ceterae emendationes nihili sunt.* Nat. D. II. 57. in fidibus testudine *resonatur*: h. e. *testudinis durities repellit et auget sonum fidium.* Div. II. 14. nervos in fidibus alios aliis *resonare.*

RESPECTARE. *desiderare, exspectare.* Planc. 18. *respectare* munus par ab aliquo. *Lambinus autem corrigit* exspectare.

RESPECTUS. *perfugium.* Phil. X. 4. *respectus* pulcherrimus et praesidium firmissimum reip. Phil. XI. 11. non ut *respectum* haberemus ex acie. *aliter interpretantur viri docti, ut Schottus Nod. Cic. I. 15. et alii: sed aberrant a Ciceronis mente.* * *actus respiciendi.* Div. I. 32. fugientibus miserabilem *respectum* incendiorum. * *reverentia.* Phil. V. 18. sed cum *respectum* ad Senatum et ad bonos non haberet, etc. *De hac significatione vid. Schott. l. c.*

RESPICERE. *succurrere.* ad Div. X. 11. si modo rempubl. *respicere* velit. cf. Att. VII. 1. * ad Div. X. 24. si Caesar se *respexerit*: h. e. *ad salubriora consilia redierit, salutis publicae atque adeo suae rationem habuerit. Nam antea dixerat, Caesarem ad mala consilia et reip. minus salutaria se contulisse.*

RESPIRARE. Quint. 11. quem nunc *respirare* libere non sinis: h. e. *omni ratione vexas.* * *intermitti.* Phil. VIII. 7. oppugnatio *respiravit.*

RESPIRATIO. *exhalatio.* Nat. D. II. 10. aër oritur ex *respiratione* aquarum.

RESPIRITUS. Nat. D. II. 55. quae se in *respiritu* dilatant.

RESPONDERE. *est eorum, qui consuluntur, ut JCtorum, Pontificum, conjectorum, hariolorum.* Legg. II. 12. *respondendi* juris facultas. Or. I. 45. in jure *respondendo. In quo animadvertenda est*

administrari non poterat: h. e. *exactio et solutio tributi*. Milon. 15. *reipubl.* partem suscipere, *de caede Clodii*. Balb. 20. a *republ.* bene gerenda: h. e. *a fortibus viris civitate donandis*. Phil. V. 16. *respubl.* saepe bene gesta: v. c. *restitutione Sext. Pompeji, bello civili extinguendo. cf. de altera et tertia significatione Gronov. ad Liv. VIII.* 31. *Pis. 32. Caesarem non eadem *de republ. sensisse*, quae me scio. Verr. I. 14. *quod de republ. sensit. Haec formula capienda est de partibus, quas quis in republ. sequitur, utrum scil. popularis sit, an cum optimatibus faciat.* *Mur. 11. *republica* perfrui possumus: h. e. *omnibus commodis, quae jure, lege, etc. civis Romani sunt.* cf. Dom. 57.

RESPUERE. Sull. 24. cujus aures unquam hoc *respuerunt*: h. e. *non probarunt, non verum putarunt*.

RESTARE. Verr. III. 89. placet, socios tractari, *quod restat*, ut per haec tempora tractatos videtis. *int. temporis, estque in posterum*.

RESTILLARE. Att. IX. 7. literae mihi quiddam quasi animulae *restillarunt*.

RESTINGUERE. Sext. 21. animos hominum sensusque morte *restingui*.

RESTIPULARI. Rosc. Com. 13. *est vicissim ab eo aliquid stipulari, qui a nobis aliquid stipulatus est.* v. c. *in sponsione, quam Quintius cum Naevio facit, hic stipulatur a Quintio: spondesne, te tantam summam pecuniae daturum, tamquam poenae loco, si bona tua ex edicto possedi? Quintius respondet: spondeo: sed deinde sibi et Quintius similiter a Naevio stipulatur: spondesne, te etc. si non possedisti? hoc est, restipulari.*

RESTIPULATIO. *fit, cum restipulamur.* Rosc. C. 13.

RESTITUO. *est verbum juris,* 1) *cum aliquem reduco in eum locum, fundum, aedes, unde vi dejeci.* Caecin. 13. 22. vim factam *restituere.* 2) *cum is, qui restituere jubetur a Praetore, negat, se dejecisse: nam id facit, cum dixit:* restitui. *quoniam enim eum non dejecit, et mansit in possessione is, qui restitui jubetur, idem est, ac si dejectus ante, post restitutus esset.* Caecin. 19. 29. 32. *Verr. II. 26. judicia *restituta* sunt: h. e. *res judicatae sublatae, et ii, qui judicio damnati erant, in integrum restituti sunt.* *Attic. XV. 4. nescio quid ab eo literarum, ut me sibi *restituerem*: h. e. *sibi iterum amicus fierem.*

RESTRICTE. Legg. II. 18. cetera non tam *restricte* praefinio.

RESTRICTUS. *parcus.* Planc. 21. *restrictos* et tenaces fuisse.

RETENTIO. Attic. XIII. 21. Carneades *retentionem* aurigae similem facit ἐποχῇ. Acad. IV. 25. *retentio* assensionum. *deductio de pecunia solvenda.* Attic. XIII. 23. ista *retentione* omnes ait uti Trebatius. cf. *ib.* 25.

RETEXERE. *retractare, mutare.* Phil. II. 13. itaque jam *retexam* orationem meam, etc. ad Div. XI. 28. id nunc commutem, meque ipse *retexam*. **irritum reddere, abolere.* Verr. II. 26. omnia erant Metelli ejusmodi, ut totam praeturam Verris *retexere* videretur: *sc. rebus judicatis infirmandis, censu aliter habendo, decumis aliter vendendis.* ad Div. XI. 14. novi timores *retexunt* superiora. *ubi v. Graev.*

RETICENTER. Att. X. 6.

RETICERE. *non respondere, de reo.* Verr. I. 1. si *reticeat*, si absit. * *tacere.* Or. III. 25.

RETICULUM. Verr. V. 11. *reticulum* sibi ad nares admovere: *sc. floribus fartum folliculum. v. Athenaeus IV. 12. et ibi Casaubonus, qui hunc locum commemorare non neglexit.*

RETINERE. ad Diverſ. V, 12. quae hominum animos vehementer in legendo *retinere* possit. ad Div. I. 7. virum excellentem, nonnihil

 suspi-

ſuſpicantem illa epiſtola *retinuiſti: int. in amicitia.* Dom. 34. tantum impios homines *retinebat* odium; *pro:* tantum o. impii h. *retinebant.* * *cum ſermo eſt de officiis, eleganter dicitur pro* conſervare. Sic Her. III. 3. *retinere* fortitudinem.

RETRACTARE. *de cogitatione.* Att. VIII. 9. augere dolorem *retractando.* Nat. D. II. 28. qui omnia, quae ad cultum Deorum pertinerent, diligenter *retractarent: ubi etiam pro* tractare *dictum videtur.* * *recuſare, tergiverſari.* Tuſc. I. 31. veniet tempus, et quidem celeriter, ſive *retractabis,* ſive properabis. *Quod ad h. l. Buherius putat, aliud eſſe* retrectare, *aliud* retractare, *id nihili eſt, ut jam monuit Drakenb. ad Liv. XXXVII.* 18.

RETRACTATIO. *tergiverſatio.* Tuſc. V. 29. ſine *retractatione* libere dicere. ad Att. XIII. 3. ſine ulla dubitatione aut *retractatione. Eſt adeo paullo plus quam* dubitatio.

RETRACTATIOR. Att. XVI. 3. σύνταγμα *retractatius: iterum excuſſum, emendatum, eoque et accuratius factum.*

RETRAHERE. *trahere, ducere.* Part. 39. *retrahere* in odium judicis aliquid.

RETRUSUS. *abditus.* Or. I. 19. *retruſus* in media philoſophia.

RETUNDERE. *comprimere.* ad Div. VIII. 6. *retudit* ſermones.

RETUSUS. *obtuſus, hebes.* Div. I. 36. *retuſum* ingenium.

REVELLERE. *tollere.* Att. V. 20. omnes injurias *revellimus* ſuperiores.

REVEREOR. *vereor, timeo.* Or. II. 28. dicam enim non *reverens* aſſentandi ſuſpicionem.

REVERTI. Coel. 3. ut ad me *revertar.* i. e. *de me dicere incipiam: nam dixerat de alio.*

REVINCERE. *convincere.* Arch. 5. nunquam neque ſuo neque amicorum judicio *revincetur. v. Gronov. ad Gell. VI.* 11.

REVIRESCERE. Prov. C. 14. *revireſcunt* res: *de Gallis, qui, recuperatis viribus, bella inſtaurare cogitabunt.*

REVIVISCERE. Phil. VII. 1. ad auctoritatis priſtinae ſpem *reviviſcere. Graev.* revireſcere.

REVOCARE. *invitare eum ad convivium, a quo ante excepti ſumus.* Roſc. Am. 19. * Or. II. 52. ad ſuas res *revocare* aliquem *dicitur, qui ei in memoriam redigit, quae ipſi acciderunt, aut ipſe fecit.* * *referre.* Flacc. 12. *revocare* omnia ad gloriam ſplendoremque. * *expedire ſe ex re aliqua, in quam nos immiſimus.* Piſ. 29. *revocare* ſe non poterat, familiaritate implicatus. * Dom. 55. *revocare* ſe *dicitur, qui haeſitat in legendo, recitando, dicendo.* * *actores dicuntur* revocari, *cum jubentur a ſpectatore repetere verſus aliquos.* Tuſc. IV. 29. Socrates dicitur ter *revocaſſe* verſus primos. cf. Sext. 56. 58. *et ibi Abram. ſed in genere* revocari *dicuntur, qui eandem rem altera vice dicunt.* Arch. 8. * *item, qui jubentur altera vice accuſari.* Q. Fr. II. 6. populus *revocat.* * *inſtaurare, reficere.* ad Div. VII. 26. vires et corpus amiſi. Sed ſi morbum depulero, facile, ut ſpero, illa *revocabo. v. Gron. Obſ. II.* 19. * *temperare ſibi, dicitur,* revocare ſe, Att. XIII. 1. * *corrigere.* Div. II. 46. cum ita nati eſſent, ut quaedam depravata haberent, reſtituerentur et corrigerentur ab natura, cum ſe ipſa *revocaſſet,* aut arte, aut medicina.

REVOLVI. *redire aliquo.* Att. XIII. 26. *revolvor* identidem in Tuſculanum. cf. Or. II. 30. 31.

REUS. *is, cujus res agitur, non ſolum accuſatus, ſed etiam is, unde petitur, et petitor.* Or. II. 79. *ubi haec antiqua ſignificatio eſſe dicitur.* cf. ibid. 43. *et Alciati Parerga Juris* II. 10.

REX ſacrorum, Dom. 14. *in collegio Pontificum locum habet. De eo, et cur hoc nomen habuerit, lege Liv. II. 2. init.*

RHE-

RHETORICA. Fin. II. 6. *rhetorica* philosophorum - - *rhetorica* forensi.

. RICINIUM. Legg. II. 23. *Est pallium mulierum, quo in adversis rebus et luctibus utuntur. vid. Ferrar. de Re vest. I. 25. Ruben. I. 7. Salm. ad Vop. Aurelian. 45. p. 541.*

RIDICULUS. *qui dicteria jacit, aut jacere potest.* Verr. I. 46. *ridiculi* e dolore reperiebantur: h. e. *dolor ad jocandum incitabat, dicteria subjiciebat.* *facetus. ibid.* alii frigidiores erant, sed, quia stomachabantur, *ridiculi* videbantur esse.

RIGIDUS. Brut. 18. signa *rigida, opponuntur mollibus, elaboratioribus.*

RIVALITAS. Tusc. IV. 26.

RITE. *jure.* Nat. D. I. 19.

ROBUR. *lectus durus, ex ligno duriori, tamquam ilice.* Mur. 35. qui quotidianis epulis in *robore* accumbunt. * Cluent. 56. *robora* populi Romani, *dicuntur equites justi, etc.*

ROBUSTUS. *magnus.* Phil. V. 11. *robustius* fit malum. Planc. 8. *robusta* frequentia. Div. I. 18. res vetustate *robusta*, i. e. *firmata.*

ROGARE. *in petitionibus est amicorum candidati, qui populum pro eo prensant.* Planc. 13. neque enim ego sic *rogabam*, ut petere viderer, quia familiaris esset meus, - - sed ut quasi parenti. *deinde vero etiam candidati: de quo cum dicitur, in deteriorem partem accipitur. Nam* petere *proprium est verbum, quo utuntur, cum prensatur populus:* rogare *autem, cum unus hac potestate est, ut magistratus tribuat, cui velit, adeoque ab eo candidatus magistratum petit.* Phil. II. 30. *extr.* in proximum annum consulatum *peteres*, vel potius *rogares*; is per municipia coloniasque Galliae, a quo nos tum, cum consulatus *petebatur*, non *rogabatur*, consulatum *petere* solebamus. *rogare *est porro magistratuum, cum ferunt ad populum legem, aut comitiis creandorum magistratuum praesunt.* Muren. 1. quibus consulatus, me *rogante (quippe Consule illius anni et comitia habente Consulum)* datus esset. Att. IX. 15. ut Consules *roget* Praetor, vel Dictatorem dicat, quorum neutrum jus est. Sext. 26. Pisoni provincia *rogata* est. Legg. II. 12. lex jure *rogata. v. Lex.* Jure *autem* rogatur *lex, cum in ea ferenda nihil fit contra leges de auspiciis aliasque.* *pro* interrogare *de testibus.* Vat. 1. *rogandum* ut religiosum testem.

ROGATIO. *prensatio in comitiis.* Planc. 10. *rogatio* semper est gratiosissima. * *lex.* Sull. 22. *rogatio* Caecilia.

ROGATIUNCULA. Dom. 20. ea te ex una *rogatiuncula* fecisse.

ROGATOR. *in comitiis* est 1) *magistratus, qui comitiis praeest. v. Rogare.* Nat. D. II. 4. *rogatorem* comitiorum justum non fuisse. 2) *amici candidati, aut ejus, ad quem lex pertinet, qui singulos cives suffragia ferentes rogant, quem suffragio suo creatum velint, quid de lege fieri velint, idque ex veteri instituto, quo suffragia voce dabantur: post, tabellis inductis, mansit nomen rogatorum.* Sen. p. R. 11. quando illa dignitate *rogatores*, diribitores, custodesque vidistis. Pis. 15. vos *rogatores*, vos custodes fuisse tabularum. Div. II. 35. *rogator* centuriae.

ROSA. Fin. II. 20. potans *in rosa* Thorius. *v. In.*

ROTA fortunae. Pis. 10.

ROTUNDUS. *in oratione est de periodis et collocatione verborum.* Brut. 78. *rotunda* constructio verborum. Or. 13. Theodorus *(ita legendum, non* Thucydides*)* praefractior, nec satis *rotundus. Ducitur metaphora a globo aut cylindro tereti, in quo nihil asperi, nihil eminentiae, nihil lacunarum, ut adeo facile vel leviter impulsus procurrat.* oratio rotunda *ergo est ita collocata et structa, ut nulla asperitas,*

S.

crearetur. Instituta autem res est etiam propter inopiam aerarii, auctore Varrone, ut id inde aliquem reditum haberet. Differt a sponsione sacramentum in eo, quod in sponsione non deponitur pecunia, sed tantum promittitur. v. Hotomann. ad Or. pro Quintio c. 8. *pro eadem re habet Facciolatus V. Cel. ad hanc Orationem. vid. Indicem in Sponsio.* ad Div. VII. 32. *sacramento* contendere. *hinc ipsa petitio sacramentum dicitur, quae sacramento interposito fit.* Caecin. 33. non posse nostrum *sacramentum justum* judicari. Dom. 29. si Decemviri *sacramentum* in libertatem injustum judicassent. Or. I. 10. justo *sacramento* contendere. cf. Mil. 27.

SACRARE. *sacrum et inviolabile efficere.* Balb. 14. sanctiones *sacrandae* sunt, aut genere ipso, aut obtestatione et consecratione legis, aut poena.

SACRATUS. leges *sacratae. v. Ind. Legg.*

SACROSANCTUS. *inviolabilis ita, ut, qui violare audeat, sacer sit.* Balb. 14. *sacrosanctum* nihil esse potest, nisi quod populus plebsve sanxisset.

SAECULUM. *de tempore longo et diuturno.* Off. II. 21. nae, illi multa *saecula* exspectanda fuere.

SAGA. Div. I. 31. *sagae* anus, quia multa scire volunt.

SAGAX. Div. I. 31. *sagaces* dicti sunt canes.

SAGINA. *largitiones in plebem, inprimis frumenti.* Flacc. 7. qui multitudinem non auctoritate, sed *sagina* tenebat.

SAGIRE. Div. I. 31. *sagire est* sentire acute.

SAGUM. *est vestis militaris, qua etiam omnes cives Rom. in urbe utebantur ex SCto in tumultu. v. Tumultus.* Phil. XIV. 1. ad *saga* ire.

SAL et sales *dicuntur de utroque genere facetiarum, et eo, quod est in singulis verbis, quae dicteria dicuntur, et quod est fusum aequabiliter per totam orationem.* vid. Or. 26. *init.* Or. II. 54. ars *salis.*

SALEBRAE. *asperitates viarum proprie: in oratione salebrae sunt in collatione verborum, cum aspere verba concurrunt. vid.* Or. 12. *in philosophia autem sunt difficultates, ex quibus non facile quis se expediat.* Fin. II. 10. haec sunt contraria *(repugnantia)*; hic si definire vel dividere didicisset, - - nunquam in tantas *salebras* incidisset. cf. V. 28.

SALINAE. *sales, facetiae.* ad Div. VII. 32. non satis diligenter a te possessionem *salinarum* mearum defendi. *Sed per jocum ista dicuntur.*

SALSUS. *venustus, lepidus.* Att. XVI. 12. *de libris:* negotia *salsa.* Nat. D. I. 28. hoc ipsum *(naevum in articulo habere) salsum* illi et venustum videbatur.

SALTARE. Mur. 6. nemo *saltat* sobrius. [p. Reg. Dejot. 9. R.] *v. Saltator.* *Or. 67. numerosam comprehensionem perverse fugiens Hegesias, *saltat*, incidens particulas: h. e. *semper incise et membratim dicens, nunquam longiori et numerosa periodo utens, quo quasi mollius salientem orationem efficit.*

SALTATOR. *in convicii loco dicitur* Mur. 6. Sen. p. R. 6. [p. Reg. Dejot. 10. R.] Off. I. 42. *ad h. l. Graev. multis disputat in hanc sententiam, saltationem non omnem fuisse turpem, sed histrionicam modo et scenicam. Itaque* saltatorem *esse* histrionem, *qui carmina saltet, quod erat Romae in primis pantomimorum, qui nonnisi saltando fabulas exhibebant, ut jam docuit erudite Salmas. ad Vopisc. Aurelian.* 7. *p.* 433. *et Carin. p.* 830. *f. Saltationem aliquam autem fuisse honestam, ex multis rebus intelligi posse, tanquam quod in pompis sacris fuerit usurpata, etc. Neque tamen mihi videtur tota illa disputatione vulgarem sententiam satis confutare, quae saltare turpe fuisse* Ro-

SANGUEN. Fin. V. 11.

SANGUIS. *caedes.* Rosc. A. 4. quotidianus *sanguis.* **pecunia, cum de privatis, aerarium, cum de rep. dicitur.* Sext. 36. *sanguis* reip. cf. Dom. 47. *hinc eleganter plebecula, in quam propter frumentarias largitiones pecunia ex aerario impenditur*, hirudo aerarii *dicitur. v. Hirudo.*

SANNIO. *scurra.* Or. II. 61. ad Div. IX. 16. *extr.*

SAPERE. Div. I. 58. qui sibi semitam non *sapiunt*: *e poëta; i. e. nesciunt, non vident.* Fin. II. 8. non sequitur, ut, cui cor *sapiat*, ei non *sapiat* palatus: i. e. *non sentiat recte in cibo, non judicet recte de saporibus.* ad Div. I. 10. ubi solus *sapere* videare: *est jocus ex ambiguo; scribitur enim de JCto, quorum scientia dicebatur sapientia. v. Sapientia.*

SAPIENS. *de JCto.* Lael. 2. Balb. 15.

SAPIENTIA. Or. III. 15. *quid Graecis sit? ib.* II. 1. *sapientia* omnis, *est eruditio.* **Juris scientia hinc* ad Div. I. 10. *jocus ad Valerium JCtum*: ubi audacia licet pro *sapientia* uti. *Tusc. III. 18. *in plurali*, sapientiae.

SAPOR. *intelligentia.* Sen. p. R. 6. homo sine sensu, sine *sapore.* Brut. 46. *sapor* vernaculus: *est venustas, elegantia vernacula.*

SARISSA. Herenn. IV. 32. ut si quis Macedonas appellarit hoc modo: non tam cito *sarissae* Graecia potiti sunt. *ex quo patet, fuisse telum aut hastam Macedonum.*

SARTUS. Verrin. I. 40. 49. *sarta* tecta exigere. Sarta tecta *sunt opera publica, in primis templa, quae a Censoribus locantur, ut aut nova aedificentur, aut sarciantur, si quid in iis aut vitii est, aut melius aliquid novumve extruendum esse videtur. Ubi autem opus a redemtore ex lege censoria traditur Censoribus, Censores* exigere *dicuntur* sarta tecta: h. e. *inspicere, si opus e lege locationis factum sit.* Graeci ῥάπτειν οἰκοδομὴν et ὑποῤῥάπτειν *dicunt.* v. *Salmas. ad Vopisc. Aurelian.* 35. *T. II. p.* 509. *cf.* ad Div. XIII. 11. *hinc metaphorice est ib.* 50. *sartum* et tectum ab omni incommodo praestare.

SATIETAS. Orat. III. 25. ea, quae leviter voluptate sensum movent, facillime *fugiunt satietatem. Cogitabam legendum* effugiunt. *Syllaba prima potuit intercidere, quod ex veteri scribendi ratione in MSS. hae duae literae semel scriptae essent, bis legendae, cujus rei negligentia saepe in errorem induxit librarios et vitiosam scripturam effecit. Sed nihil definio.* Mur. 9. *satietatem* sui superare, *est efficere, ne homines nostri satietas capiat.*

SATIS. *cum nomin. vel acc.* Att. XII. 50. *satis* consilium. Brut. 48. *satis* veterator. *vid. Davis. ad Legg. I.* 10. *Burmann. ad Virg. Aen. III.* 348. *et quos ipse laudat ad Ovid. Her. XI.* 36. Quint. 13. judicatum solvi *satis accipere. respondet τῷ* satis dare, *de quo mox.* Verr. I. 45. *satis accipere* pro praede. *Herenn. IV. 43. quid est, quod a me *satis* ei *persolvi* possit?

SATISDARE. *est datis praedibus cavere alicui, aut sponsoribus, in re pecuniaria.* ad Div. XIII. 28. si quid *satisdandum* erit. cf. Rosc. C. 12. Quint. 7. etc. judicatum solvi *satisdare, est datis praedibus cavere alicui et polliceri, quod judices judicaverint solvendum esse petitori, solutum iri. Ex ea autem oratione intelligitur, honestum fuisse interdum satisdare, nempe cum pecunia, hereditas, etc. peteretur,* vid. c. 28. *extr. minus autem honestum interdum fuisse, juberi a Praetore satisdare, ex c.* 8. 9. *intelligi potest. Nam jubebantur ex jure praetorio satisdare petitori ii, qui vadimonium deseruissent, quorumque bona XXX dies ex edicto possessa essent. Itaque recusabat procurator Quintii ejusque amici reliqui, hoc nomine satisdare pro Quintio absente, quod si id facerent,*

pitum faciebant, uti docet antiqua statua, in qua occurrit scabillum, confirmatque Rubenius de Re vest. II. 17. Auctores in Fabri Lexico commemorati scabillorum rationem perspectam non habuere. Rectiora tradidit ante Rubenium etiam Salmasius ad Vopisc. Carum c. 19. p. 838. s. T. II. Adde inprimis Explication de divers Monumens singuliers p. 47. s. ubi monumentum vetus illustratur, in quo scabilla spectantur. Ab his scabillis operae scabillares *ap. Fabrettum in Inscription. p.* 603. 660.

SCALMUS. *est proprie lignum, cui remus adligatur, unde deinde pro remo ponitur: tot enim sunt remi, quot scalmi.* Att. XVI. 3. tribus actuariolis, decem *scalmis*. Or. I. 38. navis duorum *scalmorum*. Brut. 53. ut Crassus ab adolescente delicato, qui in littore ambulans *scalmum* reperisset, ob eamque rem navem aedificare concupivisset, exorsus est: similiter Scaevola ex uno *scalmo captionis*, centumvirale judicium hereditatis effecit.

SCAMMONEA. Div. I. 18. quid *Scammonea* radix ad purgandum possit.

SCAPHIUM. Verr. IV. 17. *poculum in hemisphaerii similitudinem rotundum: ut ap. Plautum in Sticho V. 4. 11. et Bacchid. I. 1. 37. quo loco tamen quidam de matula capiunt, etsi de convivio sermo est. Nam* scaphium *est hemisphaerium. Sic etiam scaphia dicebantur vasa ex aere rotunda, quae horologiis inserviebant, ut auctor est Marcianus Capella, de quo vid. Salmas. ad Solin. p. 443. b. quidam tamen a similitudine cymbae dictum volunt.*

SCATURIO. *meditor, molior.* ad Div. VIII. 4. totus, ut nunc est, hoc *scaturit*.

SCENA. Planc. 21. quae si minus in *scena* sunt, at certe cum sunt prolata, laudantur: h. e. *si minus per se sunt illustria, et in oculos incurrunt.* * ad Brut. Ep. 5. *scenae* servire: h. e. *tempori.* Or. II. 83. maxima oratori *scena* est concio. i. e. *ubi maxime eloquentiam ostendere potest.* ibid. III. 45. neque verba ex aliquo genere ad usum quotidianum, ex alio ad *scenam* et pompam sumuntur: i. e. *ad ornatum.*

SCENICI. Planc. 11. Verr. III. 79. *Sunt histriones, mimi, et actores omnes.*

SCHEDA. Att. I. 17. enitere, ne qua *scheda* depereat. Scheda *est plagula chartae ex scapo revulsa, quibus committebant veteres, quicquid subito commentabantur, ut emendatum postea in mundiorem chartam scriberetur, ut docet Salmas. ad Vopisc. Firmum c. 3. T. II. p.* 701.

SCHOLA. *disputatio.* Pis. 25. vertes te ad alteram *scholam*. *ibid.* 27. ubi sunt vestrae *scholae*. Tusc. III. 34. separatim sunt certae *scholae*, de exsilio. *ib.* I. 4. *scholas* Graecorum more habere. Fin. II. 1. *scholam* explicare.

SCIENTIA. *cum* de. Sull. 13. cujus *scientiam de omnibus* constat fuisse.

SCILICET. *scito, scias licet.* Q. Fr. II. 8. illud *scilicet*: coenabis, cum veneris. ad Div. IX. 6. est igitur adventus *scilicet* Caesaris in expectatione. *ib.* 21. privatas causas et eas tenues, agimus subtilius; capitis aut famae scilicet ornatius. *v. Gronov. Obs. III.* 9.

SCINDERE. Attic. III. 15. ne *scindam* ipse dolorem meum: h. e. *renovem: sed Graevius putat, Ciceronem scripsisse:* rescindam. XIII. 33. ego ita egi, ut non *scinderem* penulam: h. e. *non vehementius invitavi et rogavi, ut manerent.*

SCIO. *de formula:* haud scio an, *v. Haud; exempla alia sunt* Or. I. 62. 60. II. 17. Verr. I. 15. Acad. IV. 25. Legg. I. 6. * *cum* de. Or. I. 14. *extr.* diserte possit, *de* quo *sciat*, dicere.

SCISCERE. *est proprie in legibus jubendis, et quidem plebejis.* Planc. 14. *scivit* legem primus. cf. Dom. 30. etc. *unde* plebisci-

SCRIPTITARE. *multum commentari.* Or. I. 33.

SCRIPTOR. *de scriba.* Or. I. 50. * ad Div. II. 4. domesticarum rerum *scriptores* et nuncii. i. e. *qui tibi scribant de rebus dom. s. per literas nuncient.*

SCRIPTUM. Or. I. 31. *scripti* interpretatio. Caecin. 23. sequi *scriptum (literas et verba)* calumniatoris esse. *Opponitur* sententiae.

SCRIPTORUM *ludus.* Or. I. 50. duodecim *scriptis* ludere. Fr. Hortensii *ap. Nonium in Scripta. Nominativum faciunt* scriptum, *ut sit areola lineis circumscripta, ut Salmasius, Gesnerus, alii: recte: nam et diminutivum* scriptulum *est: vid. Heins. ad Ovid. A. A. II.* 204. *III.* 363. *et* trames scriptorum *dicitur, quem calculi decurrunt. Aliter sentire video Pearcium ad hunc locum, qui nominativum facit* scriptus: *ut intelligatur lapis, calculus. In quo tamen Festi auctoritate abusus est, nam* scriptus lapis *Festi huc non pertinet. Neque id adeo ignorare Pearcius potuisset; si Festum ipse inspexisset. Tolerabilius foret, si intelligeretur* locus. *Ceterum de hoc ludo, qui est idem aut simillimus ei, qui hodie* Schachicus *dicitur, ut patet ex insigni Ovidii loco Art. Am. II.* 207. *Graecis recentioribus* ζατρίκιος, *diversus est a ludo aleae, in quo praeter calculos etiam tesseris opus, qui a ludo scriptorum exulant, in quo uno ingenio et arte opus est. vid. praeter ceteros eruditissime disputantem Salmas. ad Vopisc. Proculum c.* 13. *T. II. Hist. Aug. p.* 736. *sqq. et Hydeum de Nerdiludio p.* 8. *J. Fr. Gronovius Sest. III.* 15. *ludum duodecim scriptorum distinguit a ludo latrunculorum; idemque facit Heinsius ad Ovid. l. c.* 204. *putans, de ludo duodecim scriptorum agi his:* seu ludet, numerosque manu jactabit eburnos, (h. *e. tesseras*) tu male jactato, tu male jacta dato. *Sed ibi sermo de ludo* Aus und Ein *s.* Trictrac, *ubi tesseris opus. Id minus recte fieri, contra Casaubonum demonstrat l. c. Salmasius. contra cujus argumenta nihil Gronovius affert. Putat nempe, ludum duodecim scriptorum esse eum, quem nos vocamus* Aus und Ein, *in quo etiam tesseris opus. Sed quomodo is duodecim scriptorum ludus esse potest, cum ipse fateatur, in illo ludo* Aus und Ein *utrumque ludentium quindecim calculos adhibuisse, qui in duodecim areolis locum non habent. Burm. ad Ovid. l. c. III.* 363. *putat, nobis rationem istius ludi non satis perspectam esse, quem vide. Ceterum* scriptorum *dicendum esse, non* scruporum, *defendunt praeter hos Burmann. ad Quintil. XI.* 2. *Victor. V. L. V.* 13. *Gronov. l. c.*

SCRIPTURA. *commentatio oratoris.* Or. I. 33. * *ita ut* scriptum, *de literis ac verbis legis, testamenti, edicti.* ad Her. I. 4. etc. *hinc* scriptura superior et inferior, i. e. *antecedentia et consequentia.* Inv. II. 4. * *vectigal aerarii e pascuis.* Verr. II. 70. *scriptura* Siciliae. ad Div. XIII. 65. in *scriptura* pro magistro dat operas. *vid. in Ind. Hist. Alabarches. Sed aperienda est clarius hujus verbi vis. Nempe vectigal hoc* scriptura *propterea dicitur, mea sententia, quia, qui in pascuis publicis pascere vellent, nomina sua deferebant et subscribebant apud eum, cui ejus rei cura data erat, h. e. ut e Varr. R. R. II.* 1. 16. *discimus, apud publicanum: et pro singulis pecoribus certam pecuniam solvebant. Nam ita etiam in agris publicis decumanis obtinuit.* Verr. III. 52. numerus aratorum quotannis apud magistratus publice *subscribitur,* etc. *accessit deinde decumarum vectigal, cum ante, auctore Plinio, unum e pascuis fuisset: retinuit antiquum illud vectigal nomen suum, et novo aliud datum est, etsi proprie in hoc novum aeque atque in illud vetus conveniebat.*

Verr. I. 23. *ad quem locum Asconius a sequendo spem verbum hoc ducit, in qua sententia est etiam Nonius:* secare, sequi, unde et sectatores bonorum *sectores* dicti sunt. *Verrius autem sectionem bonorum, persecutionem interpretatur, unde et* sectores *dictos ait*, qui emta sua persequuntur: *cujus sententiam probat Salmas. Mod. usur. c.* 18. *p.* 830. *Qui redemerat sectionem, inquit, vel praedae, vel omnium bonorum proscripti damnative, cum universa ejus bona, quacunque in re aut jure consisterent, accepisset, ubicunque essent reperienda, ea persequebatur, etc. Mihi si luberet,* sectorem *a* sequi *repetere, aliam rationem redderem. Nempe olim in republica libera, cum nondum proscriptio esset audita, sectores tantum erant redemtores praedae. Itaque qui hoc genere quaestus ducebantur*, sectabantur *exercitus ad omnes urbes, quas obsidebant, ut iis expugnatis sectiones praedarum emerent: de quo genere hominum non semel est apud Livium, v. e. X.* 17. 6. *Similes iis ex parte sunt, et in re minori, aut in partibus faciunt, quod illi in majori, aut universa, s. in privata praeda, quod illi in publica et aerario inferenda, lixae, qui et ipsi exercitus sequebantur, ut cibis vendendis, et praeda a militibus singulis emenda lucrum facerent, unde Livius V.* 8. *minus militum periit, quia praeter aegros*, lixarum in modum, *omnes per agros vicinasque urbes* negotiabantur. *Caesar B. G. VI.* 38. *etiam mercatores commemorat, qui exercitum sequebantur, et sub vallo tendebant. Sed illud hic relinquitur dubii, quod, hac ratione probata, etiam lixae et mercatores reliqui sectores dici possent. Itaque rectiorem puto vulgarem sententiam, quae a* secando *ducit hoc verbum, et sectores a secandis bonis dictos censet, quod sectores universa bona, universam praedam, hanc ob causam redimebant, ut iis per partes vendendis lucrum facerent, quemadmodum ipse Asconius tradit. Homines adeo* secari *dicebantur, quorum bona auctione distrahebantur. Id nomen deinde mansit etiam, cum aliquis emeret proscripti bona, ut retineret ipse. Idque adeo confirmari puto etiam loco Ciceronis* Rosc. A. 29. iidem erant *sectores bonorum et collorum.*

SECTIO. *redemtio praedae universae, aut bonorum proscripti damnative omnium.* Phil. II. 26. nemo fuit, qui ad illud *sectionis* scelus auderet accedere. cf. c. 29. * *bona ipsa, quae venduntur, redimuntur.* Inv. I. 45. cujus praedae *sectio* non venierit. *ex* Agrar. I. *ap. Gell. XIII.* 24. *hoc fragmentum est:* praedam, manubias, *sectionem*, castra denique Cn. Pompeji, sedente Imperatore, Xviri vendent. *Ex quo loco intelligitur, eam tantum praedae partem* sectionem *esse appellatam, quae ad publicum pertineret, quemadmodum etiam Romae sectio est tantum eorum bonorum, quae aerario inferenda sunt. Nam* praeda *est* militum, manubiae Imperatoris *ergo* populi.

SECUNDAE. *int. partes. verbum scenae, in qua primae, secundae, et tertiae partes sunt: unde ad alia traducitur.* Brut. 69. fuit Crasso quasi *secundarum.*

SECUNDUS. Tusc. II. 1. *secundo* populo id facit: h. e. *probante et favente populo.*

SECUNDUM. *ex praescripto alterius.* Acad. I. 10. *secundum* naturam. * *ex commodo sententiaque alterius.* Att. IV. 2. loco sententiam rogatus, multa *secundum* causam nostram disputavit. *Unde et in jure* secundum aliquem *dicitur decerni, cum causam obtinet.* Verr. I. 44. **secundum* mancipium, *quomodo capiendum sit, utrum* praeter, *an* ex lege mancipii, *disputatur. vid. Satisdatio.* * *prope, juxta.* Attic. VIII. 19. si Caesar *se-*

SE-

SEJUNCTUS. *distinctus.* Or. 20. *sejunctus* igitur orator a philosophorum eloquentia, - - explicandus est nobis, qualis futurus sit.

SEJUNGERE. *discernere.* Or. II. 25. ut possis liberalitatem a largitione *sejungere.* Tusc. IV. 13. *sejungere* cogitatione morbum ab aegrotatione. * *avocare.* Fin. I. 20. animus a spe *sejungi* non potest. * *abstinere.* Coel. 3. *sejungere* se a libertate verborum.

SELECTUS. Verr. II. 13. judices *selecti, sunt, qui judicia publica exercent.* Cluent. 43. Praetores urbani debent optimum quemque in *selectos judices (h. e. decurias eorum)* referre. *Nam in judiciis sedent sorte quaesitoris, nec* selecti *ab hac sortitione dicuntur, ut quibusdam placet. Asconius quidem ad Act. I. in Verrem c. 6. ad sortitionem refert hoc nomen: sed haud dubie erravit; cum Cicero diserte lectionem judicum Praetori urbano tribuat l. c. a quo post ad Imperatores translata est, quos decurias ordinasse, praeter Suetonium, multis locis, docet Plin. XXXIII. 1. fuitque ea lectio pars actus rerum, cujus apud Suetonium frequens mentio. Sub Caesaribus selectos judices paulo aliter, et arctiori quodam sensu dictos patet ex eodem Plinio.*

SELECTIO. *delectus.* Fin. III. 6. ut eam rerum *selectione* exspoliarent. *opponitur* rejectioni.

SELLULARIUS. Fragm. incert. de plebeja fece *sellulariorum. Ita dicuntur, qui Graece βάναυσοι appellantur: h. e. opificia tractantes, quae* artes sellulariae *dicuntur. cf. Sella.*

SELLA. *simpliciter pro* sella curuli: *junguntur interdum* sella ac tribunal, *quia Praetores sedent in sella curuli, posita in tribunali.* Verr. II. 38. III. 59. Verrin. I. 46. * *sedes magistri.* ad Div. IX. 18. *sella* tibi erit in ludo, tamquam hypodidascalo, proxima. * *sedes opificum.* Catil. IV. 8. qui non ipsum illum *sellae* atque operis et quaestus quotidiani locum salvum velint.

SEMINARIUM. Pis. 40. *Macedonia dicitur:* triumphorum fons et *seminarium.*

SEMINATOR. *auctor.* Nat. D. III. 26. Qui versus *seminator* omnium malorum.

SEMIS. *dimidius as. item de genere usurarum, quae* semisses *dicuntur, cum sc. pro centenis assibus solvitur usurae loco singulis mensibus dimidius as, adeoque in annum seni pro centenis.* ad Div. V. 6. omnino *semissibus* magna copia est. *v. Gron. Sestert. IV.* 11. *p.* 331. *etc.*

SEMUNCIA. *dimidia uncia. v. As.* Verr. IV. 23. *semuncia* auri.

SENATUS. ad Div. V. 2. *Senati* consultum. in Caecil. 5. quod beneficio *Senati* juris habui, etc. Harusp. R. 1. *Senatus* datus, *dicitur, cum aliquis, v. c. Legatus, Haruspex, etc. in Senatum admittitur, exponendi causa, quae velit.*

SENEX. *maturus, virilis.* Brut. 43. *senior* oratio, quam illa aetas ferebat. * *antiquus.* Legg. II. 4. haec vis est *senior,* quam aetas populorum. **de* senibus coëmtionalibus et ad coëmtiones *supra dictum est.*

SENSUS. *judicium.* ad Divers. XI. 10. a certo *sensu* et vero judicare. *ibid.* I. 9. sed etiam *sensu* jam tabellaque docuerunt. *vid. Gron. Obs. I.* 4. *p.* 329. et *Not.* * sensus de republ. *significat partes, vel optimatium, vel popularium.* ad Div. I. 8. quam sit difficile, *sensum in republ.* deponere. *ib.* XII. 15. *sensibus in rep.* conjunctissimus. Marcell. 6. nostri *sensus* congruebant. * Dom. 36. *communem* naturae *sensum* repudiare. Sensus communis *continetur* 1) *notionibus insitis, et naturali facultate intelligendi, judicandi, ratiocinandi, recti et boni cognoscendi, etc.* Or. III. 50. omnes tacito quodam *sensu,* sine ulla arte, aut ratione, quae sint in artibus ac rationibus recta et prava, dijudicant: idque cum faciunt in pictu-

SEPARATIO. a definitione, Inv. II. 18. *cum demonstramus, definitionem non cadere in rem, ei non convenire.* *pro divisione,* Or. III. 33. *pr.*

SEPARATUS. Inv. I. 18. exordium *separatum* est, quod non ex ipsa causa ductum est. etc. *ibid.* 36. *separatum* quiddam est *extra* assumtionem approbatio. Q. Fr. I. 1. §. 15. si mihi quicquam esset abs te *separatum*: h. e. *proprium, nisi mea tua, et tua mea putarem.* *Inv. II. 51. *separatius* ad finem adjungentur. i. e. *magis proprie.*

SEPELIRE. Legg. II. 23. in urbe ne *sepelito*, neve urito, - - quod autem addit, neve urito, indicat, non, qui uratur, *sepeliri*, sed qui humetur. *Sed ut humare, (v. Humatus,) ita sepelire ad combustionem, et quodcunque genus amovendi mortui, traductum. Cuper. Obs. I. 7.* *tropice.* Tusc. II. 13. *extr.* aut amittenda fortitudo, aut *sepeliendus* dolor.

SEPIA. *piscis atro sanguine.* Nat. D. II. 50. atramenti effusione *sepiae* se tutantur.

SEPIMENTUM. Legg. I. 23. atque haec omnia quasi *sepimento* quodam vallabit disserendi scientia.

SEPIRE. Or. I. 31. *sepire* memoria. *ib.* II. 34. cogitatione *sepire.*

SEPOSITUS. Or. III. 22. tempus *sepositum* ad discendum.

SEPTEMVIR. *magistratus extraordinarius agris dividendis ab Antonio creatus.* Att. XV. 25. *et in Philippicis passim.*

SEPTENARIUS. *versus jambicus septem pedum.* Tusc. I. 44.

SEPTENTRIO. Att. IX. 6. ex ea die fuere *septentriones venti. v. de hac forma Gronov. ad Liv. XXXVII. 12. add. Menken. Obs. L. L. h. v.*

SEPTUM. Mil. 13. *extr. locus in Campo Martio, qui et Ovile dicitur, in quem coibant in comitiis, qui suffragii jus habebant: quod ei nomen etiam post sublata comitia populi mansit, ut e Suetonio aliisque notum est.* cf. Att. IV. 16.

SEQUESTER. *est interpres et internuncius, quo ad rem aliquam transigendam utimur, apud quem in corruptionibus judicum aut comitiorum pecunia deponitur. Itaque sequester est in conviciis, pro corruptore, etc.* Coel. 7. crimen *sequestrium.* Planc. 16. cujus tu tribus venditorem, corruptorem, *sequestrem* Plancium fuisse clamitas. cf. Act. I. Verr. 12. Cluent. 8. Verr. II. 44. is est C. Claudius, qui in Sicilia *sequester* istius, interpres, confector negotiorum, prope collega Timarchidi numerabatur. cf. ad Div. VIII. 7.

SEQUI. *prosequi, expetere.* Off. I. 31. nec quicquam *sequi*, quod assequi nequeas. *sequi aliquid dicuntur, qui locum adeunt, ut ibi aliqua re utantur, fruantur, non, qui adeunt simpliciter, ut visum Drakenb. ad Sil. II. 86.* Legg. II. 1. praesertim hoc anni tempore hanc amoenitatem loci *sequor.* Nat. D. II. 56. *secutae sunt* nares vicinitatem oris. *add.* Att. X. 18. *innuit causam; propter quam aliquid sit.* Rosc. A. 1. ut adsint propterea, quod officium *sequuntur.* Planc. 15. *secutus* editicios judices. Off. I. 11. credo aliquid *secutos*: h. e. *gravi de causa fecisse.* *accommodare se alicui rei, spectare aliquid.* ad Div. IX. 5. diem *sequar.* Act. I. Verr. 7. non crimina, non testes, non existimationem pop. Rom. *sequentur.* *in computationibus est pro vulgari ponere.* Verr. III. 49. *sequi* minimum. *das kleinste angeben oder annehmen.* *in jure liberi dicuntur* patrem sequi, *cum post divortium apud eum remanent, et cum eo sunt.* Top. 4.

SERERE. *instituere.* Legg. I. 6. *serendi* sunt mores.

SERIES disputationum, Or. II. 16. *est dialectica ratio disserendi de rebus philosophicis. Sed saepissime* series *dicitur simpliciter de ordine rerum ejusmodi, cum altera alteri apta et colligata est.* Acad. IV. 7. Fat. 9. Legg. I. 19. etc.

quatuor asses: *ut denarius, qui quatuor sestertios aequabat, primo decem, post sedecim asses habuit:*

SESTERTIUM *autem, in quo intelligendum est* pondo, *aequabat* mille sestertiorum numorum *summam. Nam quoniam singuli asses sunt ad librum argenti, ut unum ad mille: h. e. quoniam una libra argenti aequat mille assium summam, sestertium pondus: h. e. duae librae cum dimidia, etiam bis mille et quingentos asses aequarint necesse est. Teneant autem tirones hoc: Cum sic dicitur:* quadraginta millia HS. *aut simili modo in aliis numeris, capiendum est de numis sestertiis, et HS. est genitivus pluralis. Pro eo dici etiam potest* quadraginta sestertia. *Sed cum dicitur* v. c. quadragies sestertium, *primo sestertium est nominativus aut accusativus singularis numeri; deinde est compendiaria locutio, pro* quadragies centena millia sestertiûm. *Nam* decies sestertium *dicebant pro* decies centena millia sestertiorum, *et sic in reliquis. Ergo* quadragies sestertium *idem est, quod* quadragies centena millia sestertiorum numorum s. quater millies mille sestertii numi. *Haec late et erudite demonstravit Gronov. de Sestert. L. I. inpr. c.* 4. *Exempla utriusque nominis et formarum loquendi afferre, quoniam saepe in Ciceronis libris occurrunt, nihil attinet.*

SEVERE. Off. II. 2. *severe* et honeste: *de philosophis, qui utilitatem ab honestate non sejungunt. Contrarium est* molliter, remisse: *ubi v.*

SEVERITAS. *justitia judicum in pronunciando.* in Caecil. 3. *severitas* judiciorum. cf. Rosc. A. 3. etc. * Catil. IV. 4. versari in *severitate, dicuntur, qui severam sententiam dicunt.*

SEVERUS. *justus.* Rosc. A. 5. acria ac *severa* judicia. Act. I. Verr. 10. familia tum *ad* ceteras res, tum *ad* judicandum *severissima.*

SEVOCARE. Nat. D. III. 8. *sevocare* mentem ab oculis. * *distinguere.* Or. 20. ab his non multo secus, quam a poëtis haec eloquentia, quam quaerimus, *sevocanda* est.

SEXCENTENI. *profertur e* Verr. V. 25. *sed ibi legendum* sexceni. *adde etiam Drakenb. ad Liv. XLV.* 16.

SEXCENTI. *de magno, sed incerto numero.* Att. XIV. 12. *sexcenta* similia. cf. Rosc. A. 32. etc.

SEXTANS. *duae unciae, quae sextam assis partem conficiunt, unde pro sexta hereditatis parte.* ad Div. XIII. 29. in *sextante* esse. *v. As.*

SEXTULA. *Sexta pars unciae.* Caecin. 6. duae *sextulae. ibid. sextulam* adspersit.

SI. Or. 24. *si* aliquid. cf. Att. III. 14. XIII. 13. 17. Fat. 19. Prov. Cons. 20. Catil. IV. 10. *si* aliquando. * si quae *pro* si qua. Att. IV. 2. ad Div. V. 8. 12. Or. II. 72. 75. Coel. 20. Legg. II. 5. * *habet et vim interrogandi, ut* Top. 22. *si* expetendae divitiae, *si* fugienda paupertas.

SIBILUS. ad Div. VIII. 2. *sibilus* rudentum.

SIC. *propterea.* ad Div. XIII. 70. quia non est obscura tua in me benevolentia. *Sic* fit, etc. * *Multis modis exquisite dicitur ut* ita: *ubi vide.* Att. VI. 1. *Sic* contendi, *non sequente* ut: *id est pro* hoc.

SICCITAS. *tenuitas orationis.* Brut. 82. *siccitas* orationis. cf. Nat. D. II. 1. * Tusc. V. 34. *siccitas,* quae consequitur continentiam in victu. Cato 10. summam in eo esse corporis *siccitatem. Sed ibi Dukerus ad Liv. Epit. L. referibi vult* firmitatem. *Diodorus Sicul. ap. Photium appellat εὐτονίαν. Ego vero non putem necesse esse.* Siccitas *est salubritas: nam corpora sicca saluberrima et firmissima sunt, et siccitas, ut e loco Ciceronis et Xenoph. Cyropaed. I. 2. patet,*

patet, oritur e continentia et labore et exercitationibus. Sed utrumque addit Cicero: adde dicta in Siccus.

SICCUS. *dicitur de sano corpore, in quo nihil vitiosi humoris, quod non pituitosum, non mucosum, etc. unde ad orationem subtilem traducitur, cujus maximum ornamentum est vitiorum absentia.* Brut. 55. nihil erat in ejus oratione, nisi sincerum, nihil nisi *siccum* atque sanum. Opt. gen. d. 3. sed quatenus valuerunt, sani et *sicci* tantum habeantur. **sobrius.* Agr. I. 1. sicci *opponuntur* vinolentis*:* utrum esse vobis consilia *siccorum*, an vinolentorum somnia videntur.

SIGILLATUS. *caelatus: de quo supra.* Verr. IV. 14. scyphi *sigillati.*

SIGILLUM. *signum, simulacrum.* Nat. D. I. 30. Epicureos novi omnia *sigilla* numerantes. Att. I. 8. putealia *sigilla.*

SIGNATUS. *de aere aut argento, est, quae pecunia dicitur.* Verr. V. 25. argentum factum atque *signatum.*

SIGNARE. *notam facere, qua agnoscere et ab aliis discernere possis.* Acad. IV. 12. nihil ita *signari* a vero posse, ut non eodem modo possit a falso.

SIGNIFER. *in re militari est, qui signum militare portat.* Div. I. 35. *signifer* primi hastati, *unde pro duce et principe alicujus rei.* Att. II. 1. te *signifero* ac principe. Sull. 12. *signifer* juventutis. **orbis signifer est Zodiacus, qui sic dicitur a duodecim signis, hoc est, sideribus, certorum animantium aliarumque rerum speciem et figuram efficientibus.* Div. II. 42. Nat. D. II. 20.

SIGNIFICARE. Or. I. 26. *significare* inter se, *dicuntur, qui sibi annuunt, etc.* **obiter aliquid dicere, ut tantum moneas alterum.* ad Div. X. 3. quare modum faciam. Nunc tantum *significandum* putavi. **cum praepos.* ex. Har. R. 2. *ex* aliquo monstro *significatum.* Att. XVI. 7. quod *ex* iis verbis a te *significari* putem.

SIGNIFICATIO. Sext. 49. populi judiciis et omni *significatione* florebant: *intell. voluntatis, amoris, etc. quae fit plausu, etc.* cf. c. 59. Phil. X. 2. * significationes Deorum *sunt omina, prodigia, ut* Catil. II. 13. *et alibi.*

SIGNUM. Fin. V. 21. fures rerum *signa* commutant. * *in re militari.* Att. IX. 10. *sub signo* habere. *de militibus jam lectis.* **simulacrum, proprie quidem solidum e lapide, ligno, etc. sed tamen et de imagine picta apud Plaut. Epid. V.* 1. 18. *quia sc. est signum ejus rei, cujus speciem exhibet.* Fin. IV. 13. debet institutum illud, quasi *signum*, absolvere. *Hinc* sidera *dicuntur* signa, Milon. 30. etc. *quia et ipsa speciem corporum quorundam praeferunt, aut praeferre putantur, indeque nomina sortita sunt. Hinc intellige illum elegantem locum:* Nat. D. I. 9. Deus mundum *signis* et luminibus tamquam Aedilis ornavit. *Scilicet, Aediles, cum munera edunt, signis ornant forum et plateas, per quas pompa ducitur, unde* forum ornatum *in Verrina prima dicitur. Mundus autem Dei* munus *dicitur. v. Munus. Sidera ergo etiam hoc nomine eleganter signa dicuntur.* Coel. 5. *signa* virtutum non *expressa*, sed *adumbrata. Nempe vera et perfecta virtus est signum expressum: h. e. absolutum, elaboratum; naturalis autem illa materia virtutis, quam Cicero vocat, hoc est, impetus naturales, ex quibus vera virtus existere potest, item simulata virtus, est signum adumbratum.* *Marcell. 1. ad bene de omni republ. sperandum, quasi *signum* aliquod sustulisti. *Ductum est e re militari, et a signo, quod in castris in praetorio attollitur atque proponitur, etc.*

SILENTIUM. Prov. Cons. 12. illa res egi *silentio.* i. e. *nemine interpellante, aut reclamante.*

SI-

SILEX. Tusc. III. 6. non e *silice* nati sumus.

SILLUS. Att. XVI. 11. sine *sillo* Luciliano. Silli *sunt versus salibus referti, similes satirae Latinorum, ut docet Casaubonus de Sat. II. 2. Satiras autem Lucilium scripsisse, notum est. Sed Codd. et vett. Edd. habent* vallo *aut* ullo, *quorum illud servat Graeviana. Graevius volebat* sale.

SILVA, in aedibus urbanis, Verr. I. 19. *est viridarium, ut Asc. interpretatur.* [*v. Nep. Attic.* 13. R.]

SILUS. *qui nasum eminentem et repandum habet.* Nat. D. I. 29.

SIMILE. *similitudo*, ὁμοίωσις. Or. II. 78. eos ipsos, unde hoc *simile* ducat, illas primas hastas ita jactare leniter, etc. *Sic est et* Fin. III. 15. 16.

SIMILITUDO. *imitatio.* Or. II. 23. quod velint, sine cujusquam *similitudine*, consequantur. **uniformitas.* Inv. I. 41. *similitudo* satietatis mater. * Or. II. 17. *similitudini* relinquere *dicitur, quod quis non distincte et separatim explicat, sed ex iis rebus, quae explicatae sunt, et quibuscum similitudinem habet, quale sit, cognoscendum relinquit.*

SIMPLEX. *unus.* Inv. II. 1. nihil *simplici* in genere omni ex parte perfectum natura expolivit. itaque, tamquam ceteris non sit habitura, quod largiatur, si *uni* cuncta concesserit, aliud alii commodi muneratur. * Cato 21. cum *simplex* animi natura esset. *Hoc et similibus locis utantur ii, qui demonstrare suscipiunt, veteres philosophos quosdam immaterialitatem animi, quam dicunt, probasse. Id fit, quia simplicitatis verbo nostri philosophi de immaterialitate utuntur, unde veteres eandem vim huic verbo subjecisse credunt: in quo falluntur. Nam veteres* simplex *opponunt* mixto, *et ex diversis generibus elementorum concreto, non ei, quod partes habet.* Nat. D. III. 14. etenim aut *simplex* est natura animantis, ut vel terrena sit, vel animalis, vel humida, quod quale sit, ne intelligi quidem potest: aut concretum ex pluribus naturis, etc. *Et in genere* simplex *in omnibus rebus opponitur ei, quod est ex pluribus disparibus et dissimilibus. Atque hanc ipsam ob caussam homines candidi et sinceri dicuntur* simplices, *quia idem dicunt, idem cogitant, etc. quod qui non faciunt,* multiplices *dicuntur. v. Multiplex.* **rectus, directus.* Nat. D. II. 57. *de auditu:* flexuosum iter habet, ne quid intrare posset, si *simplex et rectum* pateret. *Sic ap. Plinium VIII.* 16. villus simplex *opponitur* crispioribus jubis. **sine conditione et adjunctione.* Inv. II. 57. esse quasdam cum adjunctione necessitudines, quasdam *simplices* et absolutas. * Sull. 3. *simplex* officium. i. e. *unum idemque, non varium.*

SIMPLICITER. *clare, ut ab omnibus intelligi possit.* Or. II. 16. qui leges, qui jura, qui civitates constituerunt, locuti sunt *simpliciter*, et splendide. **sine dissimulatione et tergiversatione.* Or. III. 17. *simpliciter* defendere aliquid. **sine respectu ad hominum potentiam, gratiam, periculum, etc.* Quir. p. R. 10. in sententia *simpliciter* referenda. **seorsim, sigillatim.* Invent. II. 33. *quaedam* genera caussarum *simpliciter* et ex sua vi considerantur, quaedam autem, si aliud aliquod controversiae genus assumunt. **per se.* Top. 22. cum autem, quale sit, quaeritur, aut *simpliciter* quaeritur, aut comparate.

SIMPULUM. *vas parvum, simile cyatho, quo in sacrificiis vinum libant.* Har. Resp. 11. si Aedilis verbo aut *simpulo* aberravit. *Hinc proverbium,* Legg. III. 16. excitabat enim fluctus in *simpulo*, ut dicitur, Gratidius, quos post filius ejus Marius in Aegeo excitavit mari.

SIMUL. *pro* simulac. Tusc. IV. 6. *simul* objecta species est. * Simulac primum *pleonastice* est

judicioque *fociali*, fociorum querimonias audire oporteret.

SOCIETAS. *συμπάθεια*. Div. II. 71. nulla naturae *focietas* cum fomniis. **de publicanis fimpliciter dicitur. cf. Socius.* ad Diverf. XIII. 9. *focietas* Bithynica. Planc. 13. *focietatum* maximarum auctor, plurimarum magifter. Muren. 33. quid fi omnes *focietates* obviam venerunt, quarum e numero multi hic fedent judices. *Rofc. Com. 6. *focietatis* judicium, *eft, quod et* pro focio *dicitur; vid. Socius.* *Quint. 4. *focietatem* fibi debere. Rofc. Am. 43. fub quo nomine tota *focietas* ftatuitur. Quint. 3. magna fide *focietatem* gerere. *ad Div. XII. 28. *focietatem reip. confervandae* mecum renovas.

SOCIUS. *de publicanis fimpliciter, et adjecto vectigalis nomine, quod redemerunt.* Planc. 9. *fociis* unice diligebatur. cf. Verr. II. 20. Div. XIII. 9. *focii* Bithyniae. *ibid.* 65. *focii* fcripturae. *arbitrium *pro focio* Quint. 3. *eft, in quo quis a focio injuriam et fraudem factam perfequitur: hinc* Flacc. 18. *pro focio* damnari, *cum quis fraudis in focium convincitur.*

SODALIS. *eft collega, non in quocumque collegio, nam* fodalitas *a* collegio *diferte diftinguitur Brut.* 46. *fed in eo, quod facrorum caufa in honorem alicujus Dei conftitutum eft, cujus membra una epulantur, quales funt ἑταιρεῖαι Graecorum.* Coel. 11. *fodalis* in Lupercis. Cato 13. primum habui *fodales* femper. fodalitates autem me Quaeftore conftitutae funt, facris Idaeis Magnae Matris acceptis. epulabar igitur cum *fodalibus* omnino modice. *De his fodalibus et fodalitatibus v. Budaeum ad Pandect. p. m. 299. f. Salmaf. ad Jus Attic. et Rom. c. 4.* *Verr. I. 37. Quaeftor *appellatur* fodalis Legati. Or. II. 49. Quaeftor *appellatur* fodalis Praetoris. **focius.* Verr. I. 36. *fodalis* illius erat in hoc morbo et cupiditate. **fodales dicuntur etiam, qui coëunt, ut magiftratum alicui injuftis modis conficiant. v. Sodalitas.* Coel. 7. crimen *fodalium*: *unde verbum criminofum eft.* Planc. 19.

SODALITAS. *collegium fodalium. v. Sodalis.* Cato 13. *fodalitates* autem me Quaeftore conftitutae funt. Brut. 46. homo fumma nobilitate, cognatione, *fodalitate*, collegio. **coitio.* Planc. 15. per hanc confenfionem, quae honefte magis quam vere, *fodalitas* nominaretur. *Nempe illa confenfio, ut recte Graevius, coitio erat epulis et largitionibus contractorum civium, ambitus caufa, ut per eos tribus corrumperentur: hoc genus confenfionis turpe eft, fodalitas autem honefta. Itaque honeftum nomen rei turpi tribuitur.* cf. ad Qu. Fr. II. 3. **neceffitudo inter Quaeftorem et Legatum.* Verr. I. 37. abs te officia *fodalitatis* flagitet.

SODALITIUM. *fodalitas, coitio.* Planc. 15. Lex Licinia, quae eft de *fodalitiis. v. Ind. Legg. et Budaeum l. c. *convivium fodalium.* Herenn. IV. 51. venit in aedes quasdam, in quibus *fodalitium* erat eodem die futurum.

SOL. Brut. 9. proceflerat in *folem* et pulverem, non ut e militari tabernaculo, fed ut e Theophrafti umbraculis: *de* umbra *et* umbraculis *fuo loco; fol, cum umbrae opponitur, fignificat, in re militari, pugnas, praelia vera, quae opponuntur exercitationibus militaribus: in oratoria autem, orationes in foro, aut concionibus, quae opponuntur declamationibus, h. e. orationibus, quae de rebus fictis exercitationis caufa habentur in fchola.* *Mur. 14. cedat umbra *foli*, h. e. *jurisprudentia rei militari.*

SOLARIUM. *horologium, proprie, quod folis radiis tempus metitur, fed deinde etiam, quod aqua idem facit. Utrumque genus exprimitur* Nat. D. II. 34. *folarium* vel defcriptum (*fc. lineis*).

solium paternum recepisse, *nempe Bruti patris JCti.* Or. II. 33. a subselliis in otium *soliumque* se contulerit: h. e. *desierit, caussas in foro agere, et contra de jure respondent.* * *Diis etiam in templis sellae positae sunt, quae* solia *dicebantur.* Har. R. 27. Deorum ignes, *solia*, mensas, etc. *v. Graev. ad h. l.* * Pis. 27. bibitur usque eo, dum de *solio* ministretur. *Graevius* solium *h. l. putat esse lectum, vel sellam, ubi hospes Piso sederit solus, ut sit hic sensus: bibitur, quamdiu hospes convivis propinat. Sed neque commodus est hic sensus, neque verba eum patiuntur. Nam primo, hic sensus si esset, intemperantia in bibendo non appareret: deinde* usque eo dum *cum conjunctivo non potest significare* quamdiu. *Si* solium *est a Ciceronis manu, putem esse* dolium. *Nam* solium *etiam in balneis est vas aquarium, quod et* labrum *dicitur. Sed mihi placet Augustini emendatio, qui legebat,* de dolio. *Bibitur tamdiu, donec vinum defusum et vetustum non suppetat amplius, sed etiam vinum recens, doliare, ministretur.* Solium *et* dolium *confunduntur in libris scriptis. vid. Pamel. ad Cypriani Ep.* 76. *n.* 42. *Harduin. ad Plin. XXXV.* 12. De dolio bibere *autem dicitur in contemtum. v. Dolium.*

SOLOECISMUS. ad Herenn. IV. 12. *quid sit?*

SOLSTITIUM. *media aestas, longissima dies.* Nat. D. II. 19. posset - - solis accessus discessusque *solstitiis* brumisque cognosci. *Sic semper solstitium antiquiores dixerunt, ut esset unum solstitium, ut bene monet Victorius ad Varr. R. R. I.* 46. *Apud Plinium autem est* solstitium aestivum *II.* 103. *et ap. Macrob. Sat. I.* 21. *Idem tamen Plinius alias utitur more Ciceroniano, ut l. c. ubi* solstitia *opponit* brumae: *et IV.* 5. *est* oriens brumalis et solstitialis.

SOLUM. *area, in qua aedificatur.* Brut. 74. *solum* et quasi fundamentum oratoris vides locutionem emendatam et latinam. cf. Or. III. 37. * *pavimentum.* Parad. 6. aurata tecta et *sola* marmorea in villis facere. * Nat. D. I. 23. quodcumque *in solum* venit, ut dicitur, effingis et efficis. ad Div. IX. 26. loquor, quod *in solum: int. venit: proverbium de rebus, quas temere ac fortuito, ut casus fert, arbitratu nostro, non ratione, facimus. v. Manut. ad l. c.* * Att. IX. 9. sciebam enim, te, quoto anno, et quantum in *solo*, solere quaerere: *int. haberent.* in solo habere *dicitur de praediis, ut* in numis habere, *de pecunia. Hinc* Balb. 5. *sola* terrarum ultimarum. *ubi v. Not.*

SOLUM. *adv. Post* non solum *pro* sed etiam *simpliciter* etiam. Off. I. 22. haec quidem res *non solum* ex domestica est disciplina: attingit *etiam* bellicam. *add. Drakenb. ad Liv. XXII.* 25.

SOLVO. ab alio solvere *significat, non ex arca sua solvere, sed per attributionem, delegationem, scripturam; aut numis alterius.* Caec. 6. *solvitur a* Caesennia. cf. Att. VII. 18. *ibid.* V. 21. homines non modo non recusare, sed etiam hoc dicere, *se a me solvere.* quod enim Praetori dare consuessent, quoniam ego non acceperam, *se a me* quodammodo *dare.* * *solvere fidem*, ad Div. X. 23. *pro persolvere, praestare: alia exempla v. ap. Burman. ad Ovid. Metam. XI.* 135. * *solvi* pro *liberari ab obligatione aliqua, Dispensation bekommen.* Agr. II. 36. *solvi* legibus *opponitur:* teneri legibus. *In quo est etiam constructio cum genitivo apud Ciceronem* Sext. 7. solvi legum: *per graecismum: de quo vid. Broukhus. ad Tibull. I.* 8. 40. * *refellere.* Fin. I. 7. qua via captiosa *solvantur.* * *nautae dicuntur* solvere, *cum ancoras tollunt, et navigant.* Att. I. 10. *solvere* ancoras. Muren. 2. portu *solves.* Div. I. 16. *solvere* imperat. ad Div. XVI. 9. nos eo die coenati *solvimus.*

SO-

tur. Att. IX. 11. omnium turpiffimus et *fordidiffimus*.

SORITES. Acad. IV. 16. 29. *v. Ind. Graec.*

SORS. Div. II. 33. *fortes*, quae *ducuntur*, non quae vaticinatione *funduntur*, quae oracula verius dicimus. cf. I. 16. * *munus quodcunque forte delatum, ut provinciae, fi eos magiftratus fortiti funt, quaefturae, munus fcribarum, etc.* Planc. 27. numquam ex urbe afuit, nifi *forte*. cf. Act. I. Verr. 8. in Caecil. 14. Catil. IV. 7. ad Div. II. 19. etc. * *fortes aequare eft* pro Cornel. *et* Div. I. 18. *Eadem forma eft apud Plautum Cafin. II. 6. ubi in fortitione Stalino dicit uxori:* uxor aequa: *iut.* fortes: *qui locus eft clufficus: ad quem adeo vidend interpretes. Pronum eft, intelligere, pares facere, ut nihil interfit, nec fraus fieri poffit in educendo: Sed Patricius ad Cornelianae Fragm. putat effe, movenda urna confundere ac mifcere. Id quomodo fieri potuerit, ubi urna plena effet aquae, ut in fortitione Plautina, et quare id dicatur,* aequare fortes, *non fatis video. Nam Stalino jubet fortes aequare jam dejectas in urnam cum aqua. Non fatis puto intelligi, ut nunc eft, quid fit, fortes aequare.*

SORTILEGUS. *qui per fortes futura praedicit.* Div. I. 58.

SORTITIO. Planc. 22. *fortitio* aedilitia, *fit, cum competitores aedilitatis pares fuffragiis funt. De ea vid. Gesnerum V. Cel. ad Varr. R. R. III. ult.* Phil. II. 33. *fortitio* praerogativae. *vid. Praerogativa.* ad Q. Fr. II. 1. *fortitio* judicum. Cluent. 46. ut *fortitione* in quosdam animadverteretur.

SORTITO. *per fortitionem.* ad Div. VIII. 8. eos *fortito* in provincias mitti placere. Verr. II. 51. lex Jovis facerdotem *fortito* capi jubet.

SORTITUS. Dom. 19. quid fi etiam de pluribus rebus uno *fortitu* retuliſti. *Quid in rogatione ferenda fortitio fit, nemo interpretum demonftravit. Manutius adeo fufpectum habet de mendo locum, et reponendum cenfet* fcitu. *Sed non magis* fcitus *ad legis rogatorem refertur, quam* fortitus. *Non nego,* fcitu *poffe dici, pro rogatione accepta, pofito confequente pro antecedente. Verum ita etiam* fortitus *de omni rogatione, cum accepta, tum antiquata, dici poteft. Nam rogatione facta et tabellis fuffragiorum distributis fit fortitio tribuum, qua praerogativa definitur. Senfus igitur eft: Cum plures leges tuleris, de iis tantum femel et fimul fuffragia ferri juffifti, contra legem Caeciliam. Sic video accepiffe etiam Ferratium Epiftol. in Or. Cicer. p.* 356.

SOTER. Verr. II. 63. itaque eum non folum patronum iftius infulae, fed etiam *fotera* infcriptum vidi Syracufis. Hoc quantum eft, ita magnum, ut latino uno verbo exprimi non poffit. Is elt nimirum *Soter*, qui falutem dedit. *De hoc cognomine, quod crebro in numis Jovi, Neptuno, Aefculapio, Diofcuris, Herculi, Medicis, Regibus et Caefaribus tribuitur, et faepe Evergetae jungitur, vid. Spanhem. de Ufu et Praeft. numifm. Disf. VII. p.* 416. *f. Disf. XII. p.* 500. *Verbum* Salvator, *quo Graecum commode interpretantur, Ciceronis aetate nondum ufitatum fuit. De eo vid. praeter Cellar. in Lex. Fabri, Cel. Heumannum ad Sammarthani Elogia p.* 239. *Verum quaeri poteft, cur Cicero neget, latino uno verbo reddi poffe, cum* Servator *latine dicatur, idque verbum fine dubio refpondeat graeco. Nam in numis, et lapidibus, qui Graecis* Soteres *dicuntur, Latinis funt* Servatores. Jupiter *quidem* Servator *ap. Plin. XXXIV.* 8. *eft* Jupiter σωτήρ. *Scilicet,* Servator *eft* σωτήρ, *quatenus a malis et periculis liberat: ut Plinius loc. cit. Peuceften vocat Alexandri* Servatorem, *quia morti eripuit; non autem, quatenus* σωτήρ idem

forum attigi, *spectavi* semper, ut tibi quam maximè possem esse conjunctus. * Or. II. 40. si barbarorum est, in diem vivere; nostra consilia *in* sempiternum tempus *spectare* debent.

SPECTATIO. *exploratio numorum, an genuini sint et probi, nec ne.* Verr. III. 77. deductiones certis nominibus fiebant pro *spectatione* et collybo. *v. Hotom. ad h. l. Budaeum ad Pandect. p.* 187. *Graevium ad Flor. II. 7. unde pro quovis experimento ponitur: conf. Spectatus.*

SPECTATUS. *de metallis, quae aut igni, aut lapide Lydio explorantur: item de numis, qui spectari dicuntur, cum explorantur, probi sint, nec ne.* Off. II. 11. hunc igni *spectatum* arbitrantur. *cf. Spectatio. Hinc* spectatum *dicitur, quicquid certis experimentis, quale sit, cognitum est.* in Caecil. 4. *spectata* fides. Or. I. 27. ceterarum artium homines nobiles et *spectati.*

SPECTIO. *dicitur de iis, qui servant de coelo.* Phil. II. 32. nos Augures nunciationem solum habemus, Consules et reliqui magistratus etiam *spectionem.*

SPECTRUM. *εἴδωλον Epicureorum.* ad Div. XV. 16. 19. *sed ex priori loco intelligi potest, hanc Catianam interpretationem verbi Graeci Ciceronem non probasse.*

SPECULA. Act. I. in Verr. 16. homines in *speculis* sunt. Dejot. 8. Regem semper in *speculis* fuisse: h. e. *omnes actiones tuas observasse.*

SPECULUM. Fin. II. 10. infantes, pueri et bestiae, quae Epicurus putat esse *specula* naturae.

SPECUS. *aquaeductus.* Att. XV. 26. *specus* subterranei in extremo fundo. *v. Victorium ad h. l.*

SPERO. *de re mala.* Or. III. 13. *extr.* quoniam haec satis *spero* vobis molesta et putida videri.

SPES. Verr. III. 18. agri Leontini antea *spes* haec erat, ut cum obsitum vidisses, annonae caritatem non vererere. Rosc. A. 50. major *spes* emtionis, de *securitate retinendi ejus, quod emeris.* Verrin. II. 22. quo quidem tempore *spem* maximam reliquorum peccatorum nactus est: h. e. *impunitatis spem.* * Att. III. 23. si est aliquid *in spe.*

SPICUM. *spica.* Cato 15. fundit frugem *spici.* Nat. D. II. 42. *spicum* illustre tenens splendenti corpore virgo.

SPINA. *in scribendo dicuntur spinae de nimis subtili et Dialecticorum jejuno disserendi genere.* Fin. IV. 28. *spinae* disserendi. Tuscul. IV. 5. *spinae* partiendi et definiendi.

SPINOSUS. *subtilis.* Fin. III. 1. subtile ac *spinosum* disserendi genus. Tusc. I. 8. haec enim *spinosiora* prius me, ut confitear, cogunt, quam ut assentiar.

SPIRITUS. *aër.* Catil. I. 6. *spiritus* coeli. * *contentio, animositas.* Verr. I. 30. quid ego nunc in alteram actionem Cn. Dolabellae *spiritus*, quid hujus lacrimas et concursiones proferam. * *superbia, insolentia.* Verr. III. 9. illos ejus *spiritus* Sicilienses quos fuisse putetis? Sull. 9. *spiritus* attulerunt res gestae. Flacc. 22. remittere *spiritus.* *Simili sensu dicitur* flatus. *v. Heins. ad Ovid. Art. Am. I.* 715.

SPISSE. *tarde, cum difficultate.* Brut. 36. *spisse* atque vix ad Antonium Crassumque pervenimus.

SPISSUS. *tardus, difficilis.* Att. X. 18. omnia adhuc tarda et *spissa.* Qu. Fr. II. 14. *spissum* sane opus et operosum. Or. III. 36. si est *spissius. ibid.* II. 53. in utroque genere principia tarda, et exitus *spissi* et producti esse debent.

SPLENDESCERE. Cato 9. canorum in voce *splendescit* etiam in senectute.

SPLENDIDE. *clare, perspicue.* Or. II. 16. qui leges, qui jura - - constituerunt, locuti sunt simpliciter et *splendide.*

SPLENDIDUS. *de hominibus in magna dignitate positis, gratia, divi-*

SPON-

SPONSALIA. *dicuntur, cum pater se filium alicui daturum spondet.* Att. VI. 6. factis *sponsalibus.* * *convivium, quod praebetur, cum sponsalia fiunt.* ad Q. Fr. II. 6. ad VIII. Id. Apr. *sponsalia* Crassipedi dedi, cui convivio Quintus tuus defuit.

SPONSIO. *est proprie promissio ejus rei, quam alter stipulatur. v. Spondere. In controversiis privatis, ne calumniis impune quis alterum vexaret, aut solebat certam pecuniam deponere petitor, quae sacramentum dicebatur, de quo supra, aut tantum spondebat, se aliquam pecuniae summam daturum, ni vinceret, stipulante eo, unde petebatur. Cum autem spoponderat petitor, idem stipulabatur ab eo, unde petebatur, et hic eodem modo spondebat. Et hinc dicebatur is, qui litem intendebat,* sponsionem facere. Quint. 8. 26. Verr. III. 62. Caecin. 8. Rosc. Com. 4. 5. Off. III. 19. *vid. Hotom. ad pro Quint.* 8. *et* sponsio *dicitur pro causa, quae agitur, s. judicio, quod intenditur, agitur, sponsione interposita, s. actione, quae fit sponsione interposita.* Caec. 16. *sponsionem* optime facere posse, *dicitur de eo, qui justam causam habet. Hinc et aliae formulae.* Verr. III. 57. *sponsione* lacessere. Caecin. 32. *sponsione* certare. *ib.* 31. condemnari *sponsionis.* Quint. 26. *sponsione* vincere. Caecin. 31. *sponsionem* vincere. *vid. Vincere.* Verr. III. 62. *sponsiones* prohibitae judicari. * Legg. II. 16. voti *sponsio*, qua obligamur Deo.

SPONSOR. *qui pro altero spondet.* ad Div. V. 18. *sponsores* pro Pompejo. *ibid.* VII. 5. *sponsor* humanitatis tuae. cf. Att. XIII. 10. XVI. 5. I. 8. 10. XV. 5. XVI. 14. *Hinc junguntur* creditores et sponsores, *quod, qui pro altero in re pecuniaria spoponderunt, in eodem periculo sunt, quo creditores.* Quint. 23.

SPONSUM. *sponsio.* Quint. 9. *ex sponso* egit.

SPONTE sua. *sua natura, per se.* Tusc. IV. 15. *sua sponte* laudabilis virtus. Verr. I. 42. *sua sponte* squalidior. * sua sponte *facere dicitur etiam, qui primus facit, ut auctor rei dici possit.* Verr. I. 43. quod *sua sponte* instituisset, id neminem metuisse, ne quis reperiretur, qui istius institutum sequi vellet.

SPORTELLA. *est obsonium, cibus, qui opponitur cenae justae, vel rectae.* ad Div. IX. 20. dediscendae tibi sunt *sportellae* et artolagani tui: h. e. *non, ut soles, placentis et similibus cibis levioribus nos excipere debes, post quos manus non lavantur, sed justis conviviis. v. Lex. Fabr. in Sportula n. 2.*

SPUTATILICUS. *sputo conspuendus: h. e. contemnendus.* Br. 74. Sisenna defendens dixit, quaedam ejus *sputatilica* esse crimina.

SQUALERE. *de lugentibus, quibus et* sordes *tribuuntur.* Sext. 14. *squalebat* civitas.

SQUALIDUS. *de rebus subtilibus, qualia sunt Dialecticorum praecepta, aut quae ex iis subtilius disputantur.* Or. 32. sed quia haec sua sponte *squalidiora* sunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor. *Sic etiam dicitur adverbium* squalide. Fin. IV. 3. sed vos *squalidius: (sc. definitis, partimini)* illorum vides, quam niteat oratio.

SQUALOR. *de lugentibus.* ad Div. V. 1. in luctu et *squalore* sum. Verr. V. 48. *extr.* adspicite *squalorem* sordesque sociorum. *it. de supplicantibus.* Planc. 8. quam nunc multitudinem videtis in *squalore* et luctu supplicem vobis.

SQUILLA. *piscis, qui et pinnoteres dicitur.* v. Nat. D. II. 48. Fin. II. 8.

STABILIS. Fin. II. 23. voluptas *stabilis* Epicureorum, *quid sit?*

STARE. *in re militari significat primo simpliciter, in acie esse; unde formulae:* cum aliquo stare, a partibus alicujus stare, etc. Brut. 79. nemo *contra* civium per-

lusus in verbo, proposito ejus serviens.

STATUS. *adj. certus, definitus.* Har. R. 92. *statae* sollemnesque cerimoniae. Offic. I. 12. *status* dies cum hoste.

STATUS. *subst. ap. rhetores quid sit? unde dicatur? nempe e re gladiatoria. vid.* Top. 25. status *in re gladiatoria idem est, qui* gradus, *de quo supra: unde hae formulae:* Or. 37. dejicere de *statu* adversarios: h. e. *vincere advers.* Caecin. 15. vis, quae formidine animum perterritum loco saepe et certo de *statu* demovet: h. e. *ita perturbat, ut propositum persequi, et constantiam retinere non possit. v. P. Faber ad h. l. et Passeratius.* Cluent. 38. de *statu* suo declinare: h. e. *constantia.* Verr. II. 4. deducerent de vitae meae *statu*: h. e. *de vitae ratione, quam inieram, et in qua permanere decreveram, nempe ut defenderem reos, non accusarem quemquam.* Dom. 18. *status* (reip.) conversio. *Et quoniam e statu maxime spectantur gladiatores, iique et milites, quamdiu statum obtinent, tamdiu salvi sunt; propterea status dicitur de commoda rerum conditione et salute.* Sext. 1. offerre salutem in discrimen pro *statu civitatis.* Sull. 22. *status reip.* maxime judicatis rebus continetur. Tusc. III. 7. et quemadmodum oculus conturbatus - - et reliquae partes totumve corpus *statu* cum est motum, deest officio suo et muneri. *Dicitur tamen etiam pro conditione et ratione alicujus rei simpliciter.* ad Div. IX. 6. sed hoc viderint ii, qui nulla sibi subsidia ad omnes *vitae status (np. et secundos et adversos)* paraverunt. *Porro, quoniam in statu militum inest firmitas et constantia, propterea* statui *opponitur et* interitus. Fin. III. 5. *Agr. I. 1. urbes pacatae, agri sociorum, *regum status* Decemviris donabantur. **Est etiam verbum juris, quo conditio hominum civilis significatur, ratione libertatis, utrum nempe aliquis servus an liber, porro liber, utrum ingenuus an libertinus, libertini denique, utrum cives Romani, an Latini, an dedititii: de quo est in Digestis* de statu hominum. *Sed significat ap. Ciceronem etiam conditionem civilem hanc, qua quis est aut plebejus, aut patricius.* Legg. I. 7. quod in civitatibus ratione quadam, de qua dicetur idoneo loco, agnationibus familiarum distinguuntur *status*, etc. *Nam omnes agnati sunt ejusdem familiae, adeoque etiam omnes aut plebeji aut patricii. v. c. in gente Claudia agnationibus distinguuntur familiarum status ita, ut omnes Marcellorum agnati sint plebeji, quod ea familia plebeja est, omnes autem Appiorum et Pulcrorum agnati patricii, quia haec familia patricia est. Itaque in gentibus in plures familias distributis, easque et plebejas et patricias, cum primum scio, cujus sit agnatus, intelligo, patriciusne sit, an plebejus.* *Agr. II. 1. *status* Regum *dicitur Decemviris donari,* i. e. *conditio, jus, opes.*

STELLATUS. *in stellas relatus.* Tusc. V. 3. *stellatus* Cepheus traditur cum uxore.

STERILITAS. *de eo, quod non vitio, sed natura sua parere non potest.* Div. I. 18. mula peperit: fetus extitit in *sterilitate* naturae.

STERTERE. *negligentem esse in re aliqua, non facere, quae debebas.* Attic. IV. 3. Marcellus candidatus ita *stertebat*, ut ego vicinus audirem.

STIGMATIAS. *servus fugitivus, notis in fronte compunctus, quae stigmata dicuntur.* Off. II. 7.

STILLA. *gutta.* Fin. III. 14. interit magnitudine maris Aegaei *stilla* muriae.

STILUS. *dicendi genus.* Brut. 45. *stilus* Atticus. *ibid.* c. 26. idem sonus est orationis, et idem *stilus*. * *exercitatio scribendi.* Or. II. 23. in summa ubertate inest luxuries quaedam, quae *stilo* depascenda est.

excepimus. Implet enim superstitione animos et exhaurit domos. *De stipe matris Idaeae vid. Turneb. ad h. l. de more stipis colligendae Diis in universum autem Cuper. Obs. III. 4.*

STIPULARI. *est interrogare alterum solemni formula, an velit nobis aliquid polliceri, praestare, etc. v. c.* Spondesne? te *etc. respondet ergo τῷ* spondere: *qui interrogat, postulat,* stipulatur: *qui respondet, pollicetur, jubet, etc.* spondet. *v. Spondeo.* Rosc. Com. 5. reliquum est, ut *stipulatum* se *esse dicat.* - - *stipulatus es?* ubi? quo praesente? *cf. Stipulatio.*

STIPULATIO. *est interrogatio ex formula solemni, qua postulamus, aliquem spondere, fidejubere, polliceri, dare, etc. quam ubi secuta est sponsio, fidejussio, etc. obligatio oritur.* Rosc. C. 12. cur tam imperite facit, ut nec Roscium *stipulatione* alliget, etc. Caecin. 18. *stipulationes* infirmare aut convellere. Att. XVI. 11. etsi *stipulationes* nondum legeram. Legg. II. 21. ut ea pecunia ex *stipulatione* debeatur. *De stipulationibus vid. Salmas. Mod. usur. c.* 16. *Formulas stipulationum habes ap. Varr. R. R. II.* 2, 6. 5. 5, 11.

STIPULATIUNCULA. Or. I. 38. *stipulatiuncula* decipi.

STIPULATUS. *adject. passive.* Rosc. C. 5. pecunia *stipulata.*

STIRPS. *principium rei, fundamentum.* Coel. 32. firmata jam *stirpe* virtutis. Legg. I. 6. repetam *stirpem* juris a natura. Fin. IV. 2. differo eam partem, quae est quasi *stirps* hujus quaestionis. **familia, distinguitur a gente.* Or. I. 39. Marcelli, ab liberti filio, *stirpe* Claudii ejusdem nominis, hereditatem gente ad se redisse, dicebant. *v. Gens.*

STOLA. Phil. II. 18. sumsisti togam virilem, quam statim muliebrem *stolam* reddidisti. *quam quam ibi Graevius habet:* togam. *Sed in* stola *melior est oppositio. ibid. stolam* dare *de sponso.*

STOLIDUS. *iners, nihil agens, ut terra, lignum.* Top. 14. nihil agens, et quodammodo *stolidum.*

STOMACHUS. *os et aditus ventriculi.* Nat. D. II. 45. linguam autem ad radices ejus haerens excipit *stomachus,* quo primum illabuntur ea, quae accepta sunt ore, etc. **ingenium hominis cujusque, aut animus in rebus aut probandis aut fastidiendis.* ad Div. II. 16. nosti enim *stomachi* mei, cujus tu similem quondam habebas, in hominum insolentium indignitate fastidium. ad Div. VII. 1. ludi apparatissimi, sed non tui *stomachi. ibid.* VIII. 13. *stomacho* est Pompejus M. nunc ita languenti, ut vix, quod sibi placeat, reperiat. *ibid.* IX. 2. consuetudo diuturna callum jam obduxit *stomacho* meo.

STRAGULA vestis. Rosc. Am. 46. *est, qua lecti sternuntur: peristroma.*

STRAGULUM. *idem.* Tusc. V. 21. collocari jussit hominem in aureo lecto, strato pulcherrimo, textili *stragulo,* magnificis operibus picto. *Ceterum, ut hoc obiter moneam, in h. l. legendum censeo:* pulcherrime. *Lectus aureus stratus erat pulcherrime, nempe stragulo textili eoque picto. Sic* Phil. II. 27. lectus *stratus* conchyliato peristromate.

STRANGURIA. *difficultas et dolor in urina mittenda.* Tusc. II. 19.

STRATUM. *laudatur* e Tusc. V. 21. *sed vid. Stragulum.*

STRENUUS. Phil. II. 32. celeriter isti et redisti, ut cognosceret te, si minus fortem, attamen *strenuum.*

STRICTIM. *obiter, breviter.* Or. I. 35. *strictim* adspicere. Coel. 7. *strictim* ponere. Att. II. 1. *strictim* attingere librum.

STRUERE. Or. III. 31. *struere* verba. *v. Structura, Structus.* **parare.* Att. IX. 10. bellum *strui* existimo. *ibid.* V. 21. me ipsum mihi sollicitudinem *struere* cogor. etc.

STUDERE. *quid sit, ex notione* studii *intelligetur planius, et notissimae sunt hujus verbi significationes. Unum locum afferemus, in quo est pro: familiarem esse alicui.* Coel. 4. multi boni adolescentes *studuerunt* illi homini nequam. *sc. Clodio.* **pro favere alicui. ibid. studere* petenti. *sc. Consulatum.* ** eum acc.* est Or. in Sen. p. Red. 6. cum vero *literas studere* incipit. *v. Not.* * Planc. 36. auxilia *studentia* atque incitata.

STUDIOSE. *saepe et eum voluptate quadam.* in Caecil. 12. libenter *studiose*que audire. Tusc. V. 20. *studiose* id factitabat, *scil. pila ludere.* ad Att. II. 20. literae *studiose* scriptae, *sunt commendatitiae.*

STUDIOSUS. *tiro artis alicujus, qui adhuc discit.* Opt. g. d. 5. putavi mihi suscipiendum laborem, utilem *studiosis,* mihi quidem ipsi non necessarium. *item, qui discit literas, ut* Tusc. I. 3. Galbam, Africanum, Laelium, doctos fuisse, traditum est, *studiosum* autem eum, qui iis aetate anteibat, Catonem.

STUDIUM. Inv. I. 25. *studium* est animi assidua et vehemens ad aliquam rem applicata magna cum voluntate occupatio, ut philosophiae, poëtices, literarum. *Hinc studium pro genere aliquo artis et disciplinae.* Or. I. 11. sint hae res in aliis quibusdam *studiis.* *item pro secta aliqua philosophorum.* Muren. 36. eodem ex *studio* eruditus; *de philosophia Stoica. ubi v. Graevius.* cf. c. 31. *Nam in universum est pro ea cupiditate, amore, odio partium, quam nos vocamus die Parteylichkeit.* Flacc. 10. sine ullo *studio* dicere. *ib. studium* testium. ad Div. I. 7. *studium* iratorum hominum. *Item pro favore in comitiis, spectaculis.* Agr. II. 7. *studio* et suffragio suo. Rosc. C. 10. *de actore:* quod *studium* et quem favorem secum in scenam attulit. *item pro quacunque cupiditate alicujus rei videndae, audiendae, etc.* in Caecil. 13. jam nunc mente et cogitatione prospicio, quae tum *studia* hominum, qui concursus futuri sunt. **propensiones naturales dicuntur* Coel. 5. *studia* naturae. **vitae etiam genera, quae quis amplexus est, ut vita rustica,* etc. studia *dicuntur.* Rosc. Am. 16. *Tusc. II. 15. *e poëta:* quibus militia *in studio* est.

STULTITIA. *ignorantia, inscitia.* Or. I. 36. turpi tutelae judicio atque omni molestia, *stultitia* adversarii liberaretur. *ibid.* 27. oratoris peccatum, *stultitiae* peccatum videtur.

STUPIDUS. *qui attentione tanta aliquid et admiratione spectat, auditve, ut immobilis et sine sensu esse videatur.* Paradox. 5. Echionis tabula te *stupidum* detinet aut signum Polycleti.

STUPOR. ἀναισθησία. Tusc. III. 6. *stupor* in corpore. Phil. II. 45. ut quidam morbo aliquo et sensus *stupore* suavitatem cibi non sentiunt. ** tarditas mentis in assequendo, intelligendo, etc. item cum ipsum communem naturae sensum repudiamus, ut faciunt tardi, quos communi sensu carere dicunt.* Dom. 36.

SUAVITAS. Or. III. 26. *suavitas* austera et solida, non dulcis et decocta. ** est hominis commodi, qui nemini molestus est, nemini nocere vult.* ad Div. V. 20. quod si mihi expensa ista HS. centum tulisses, tamen, quae tua est *suavitas,* quique in me amor, nolles a me hoc tempore aestimationem accipere. nam numeratum si cuperem, non erat.

SUB. *sub* manu. *v. Manus. sub* praecone. *v. Subjicere.* **post.* ad Div.

exercitationes *ſubitae.* * ad Div. XIII. 2. propter opera inſtituta multa multorum, *ſubitum* eſt ei, remigrare Kal. Quint.

SUBJUNGERE. *ſubjicere.* Verr. I. 21. multas urbes *ſubjunxit* ſub imperium pop. R. Orat. I. 50. ſi jam omnes artes *ſubjungere* velimus oratori: h. e. *ei ineſſe debere, ſtatuere.* * *de ordine, ſerie.* Har. R. 17. haec eſſe *ſubjuncta,* i. e. *ſequi.*

SUBLATE. *elate, jactanter.* Dom. 36. nihil de me unquam dixi *ſublatius*, aſciſcendae laudis cauſa potius, quam criminis depellendi. * *de genere dicendi ſublimi.* Brut. 55. *ſublate* ampleque dicere.

SUBLATIO. *de magnitudine animi.* Fin. II. 4. *ſublatio animi.*

SUBLEVARE. *eſt proprie ſuſtinere, erigere.* Att. X. 4. qui nos ſtratos ad pedes ne *ſublevabat* quidem. Herenn. IV. 51. *ſublevare* mentum ſiniſtra. * *hinc eſt pro juvare.* ad Div. V. 1. quem familiae noſtrae dignitas debebat *ſublevare.* Or. II. 40. quae non ſua vi, ſed extranea *ſublevantur.* * *conſolari.* Attic. II. 18. hic ſtatus una omnium voce gemitur, neque verbo cujusquam *ſublevatur.* * *defendere.* Muren. 4. ut meum laborem hominum periculis *ſublevandis* jure impertiam. Tuſc. IV. 37. in quo *ſublevatus* a Socrate. * *minuere, aliqua re efficere, ne noceat, quod nocere poſſet.* ad Div. VIII. 3. *ſublevare* odia. Act. I. Verr. 16. non gratia, non cognatione, non aliis recte factis tot tantaque ejus vitia *ſublevata* eſſe exiſtimabuntur. Petit. Conſ. 1. nominis novitatem dicendi gloria *ſublevabis.* * *infirmare.* in Caecil. 4. *ſublevabis* cauſam inimici. * Coel. 29. *ſublevare* quaeſtionem, i. e. *impedire, tollere, ut ne haberi, ſc. poſſit, v. c. de ſervo, cum manumittitur. Sed v. Not.*

SUBLIGACULUM. *tegumentum pudendorum.* Off. I. 35. ſcenicorum mos tantam habuit a vetere diſciplina verecundiam, ut in ſcena ſine *ſubligaculo* prodeat nemo.

SUBMISSIO orationis. Or. 25. *de tenui genere.*

SUBMISSUS orator. *ibid.* 24. *ibid.* 23. *ſubmiſſa* leniter dicere: i. e. *tenuia leni voce.*

SUBMITTERE. *allegare ad aliquem.* Verr. III. 28. *ſubmittebat* Timarchidem. cf. I. 41. * *de voce.* in Caecil. 15. cum poſſit aliquanto clarius dicere, quam ipſe primarum, multum *ſubmittere* videmus. *Male ergo Sylvius ad Orat. pro Sulla* 10. *negat, bene dici* ſubmiſſa voce: *male aſſentitur Burmann. ad Ovid. Met. VI.* 90. * *de ſupplicantibus.* Planc. 10. tribubus me *ſubmiſi* et ſupplicavi. * *de animo.* ad Div. XI. 13. periculo nulli *ſubmittere* animum. * *de ſucceſſore dato.* Prov. Conſ. 4. huic vos non *ſubmittetis*: i. e. *ſucceſſorem mittetis.*

SUBMOVERE. *absterrere.* Roſc. A. 25. *ſummoveri* maleficio. * *eſt hoc verbum inprimis de Lictoribus uſitatum:* Quint. 8. jubet, (Praetor) advocatos noſtros acerrime *ſubmoveri.*

SUBNIXUS. *habitus arrogantis in inceſſu.* Or. I. 58. qui ejus artis arrogantia *ſubnixi* ambulant. *Sic eſt apud Liv. XXVI.* 13. Non video Appium Claudium et Qu. Fullonem victoria inſolenti *ſubnixos*, etc. *cf. Gell. Noct. Att. XVII.* 2.

SUBORNARE. *ornare, juvare.* ad Div. X. 23. tu, mi Cicero, quod adhuc feciſti, idem praeſta, ut nos vigilanter nervoſeque *ſubornes.* Phil. XIII. 16. Brutum pecunia *ſubornaſtis.* Legg. I. 22. quemadmodum homo *ſubornatus* a natura in vitam venit: *ubi Daviſ. laudavit Gronov. ad Senec. Ep.* 24.

SUBROGARE. *Conſulem, aut alium magiſtratum, in locum mortui rogare. Eſt magiſtratus habentis comitia: populus autem* ſufficit. Brut. Ep. 5. ſtatim Panſa collegam ſibi *ſubrogaſſet. Dicitur*

 tamen

tamen etiam de creatione magiſtratus annua ap. Liv. XXXV. 6.

SUBROSTRANI. *homines urbani, otioſi, qui totum paene diem ſub roſtris ambulant, circulos faciunt, etc.* ad Div. VIII. 1. te *ſubroſtrani* diſſiparant periiſſe.

SUBSCRIBERE. *proprie eſt* Att. IX. 16. Caeſar mihi literas miſit, quarum exemplum *ſubſcripſi.* *de accuſatore dicitur, quod in deferendo nomine alicujus ſuum quoque nomen et cauſam accuſationis ſubſcriberet.* Inv. II. 19. cum veneficii nomen eſſet delatum, et parricidii cauſa *ſubſcripta,* - - quoniam id cauſae *ſubſcriptum eſſet. v. Salmaſ. Mod. uſur. c.* 3. *p.* 108. *eſt deinde accuſatoris ſecundarii. v. Subſcriptor.* Att. II. 24. *in* aliquem *ſubſcribere.* Qu. Fr. III. 3. Gabinium reum de ambitu fecit P. Sulla, *ſubſcribente* privigno Memmio. *Cenſores etiam* ſubſcribere *dicuntur, cum in tabulis cenſoriis ſub nomine alicujus ſcribunt, qua de cauſa notatus a ſe ſit.* Div. I. 16. Cenſor C. Atejum ementitum auſpicia *ſubſcripſerit.* Cluent. 42. video Cenſores animadvertiſſe in judices quosdam illius conſilii Juniani, cum iſtam ipſam cauſam *ſubſcriberent. ibid.* 45. in Aquilium video *eſſe ſubſcriptum. De origine cauſarum ſubſcribendarum ita disputant viri docti, ut alii ad Catonem Cenſorium referant, quibus favet locus Gellii IV.* 20. *ubi Cenſor (Cato) cauſam ſubſcripſiſſe traditur, alii ad poſteriora tempora, confiſi loco Livii XXXIX.* 42. *ubi v. Duker. et Drakenb. qui Livio plus tribuit quam Gellio.* *dicitur etiam de iis, qui nomen ſuum apud aliquem deferunt, profitentur, et in tabulis ſcribunt.* Verr. III. 51. numerus aratorum quotannis apud magiſtratus *ſubſcribitur. Sie müſſen ſich angeben und ſich einſchreiben. cf. Scriptura.*

SUBSCRIPTIO. *de accuſatore ſecundarum partium.* in Caecil. 15. qui *ſubſcriptionem* ſibi poſtularunt, cuicunque nominis delationem dediſſetis. *de cenſoriis notis. vid. Subſcribere.* Cluent. 47. *ſubſcriptione* notare. *ibid.* 48. *ſubſcriptiones* cenſorias delere. *de arutoribus. v. Subſcribere.* Verr. III. 47. jugerum *ſubſcriptio* ac profeſſio.

SUBSCRIPTOR. *accuſator ſecundarius, ſive accuſatoris adjutor, a ſubſcribendo dictus, quia, cum accuſator nomen rei defert, nomen ſuum quoque ſubſcribit.* in Caecil. 15. at venit paratus, cum *ſubſcriptoribus* exercitatis et diſertis. etc. *vid. Hotom. ad h. l.* ad Div. VIII. 8. itaque ſine ullo *ſubſcriptore* deſcendit, et Lucium reum fecit. *qui alicui aſſentitur, morem gerit.* Dom. 19. venalis adſcriptor et *ſubſcriptor* tuus. *vid. Manut.*

SUBSELLIUM. *in judiciis ſubſellia ſunt ſedes judicum et patronorum utriusque partis.* Roſc. Am. 11. etiamne ad *ſubſellia* cum ferro atque telis veniſtis, ut hic aut juguletis aut condemnetis Roſcium. Flacc. 10. teſtes una ſedent, accuſatorum *ſubſelliis* ſurgunt. ad Div. XIII. 10. verſatus in *utrisque ſubſelliis* cum ſumma fama et fide. *Corradus et Manutius male interpretantur de cauſis minoribus et majoribus. Senſus eſt: judicem et patronum egit: quod etiam ſequentia indicant. Nam* fides *eſt patroni*, fama *judicis integri et juſti. Hinc* ſubſellia *pro* judicio et actione cauſarum, inprimis publicarum. in Caecil. 15. *de cauſidico:* a *ſubſelliis* Allienus. *Nam dicuntur cauſidici* in ſubſelliis habitare. Or. I. 62. *ibid.* II. 33. cum ſe a *ſubſelliis* in otium contulerit. Brut. 84. *ſubſellia* grandiorem vocem deſiderant. *ubi de judicio publico: nam opponuntur judici ſtanti in comitio. De judice ſtante v. Manut. ad Ep. ad Div. XIII.* 10. *Ceterum in judiciis publicis videntur etiam fuiſſe ſubſellia auditorum, qui neque judices eſſent, neque advo-*

vocati; certe subsellia patronorum et judicum ita magna, ut etiam alii honestiores homines in iis locum haberent. Brut. 84. volo hoc oratori contingat, ut, cum auditum sit, eum esse dicturum, locus in *subselliis* occupetur, compleatur tribunal, gratiosi scribae sint in dando et cedendo loco. *Sed subsellia *sunt etiam sedes Senatorum.* Catil. I. 7. adventu tuo ista *subsellia* vacua facta sunt. cf. Phil. II. 8. V. 7. *Hinc illud capiendum* ad Div. III. 9. longi *subsellii* judicatio et mora auferet tibi unum diem et item alterum. Judicatio longi subsellii, *est tarditas Senatus in decernendo triumpho. Nam quod Graevius de judiciariis subselliis interpretatur, errat: cum de triumpho sermo sit, quem qui meruerit, judicatur non a judicibus, sed a Senatu.* *Subsellia *etiam sunt in theatris, circis, etc.* Fr. Cornel. I. P. Africanus ille superior, non solum a sapientissimis hominibus, qui tum erant, verum etiam a se ipso saepe accusatus est, quod, cum Consul esset cum Ti. Longo, passus esset, tum primum a populari consessu senatoria *subsellia* separari.

SUBSEQUI. *paullo minus est, quam*, exprimere*: imitari.* ad Div. III. 1. mirifice ipse sermone suo *subsecutus est* literarum tuarum humanitatem. Or. III. 59. manus minus arguta, digitus *subsequens* verba, non exprimens. Partit. 7. actio facit et dilucidam orationem, et illustrem, et probabilem, et suavem, non verbis, sed varietate vocum, motu corporis, vultu, quae plurimum valebunt, si cum orationis genere consentient, ejusque vim et varietatem *subsequentur.*

SUBSIDIUM. Catil. II. 5. *subsidia* industriae, atque instrumenta virtutis: *de patientia in frigore, fame, siti, vigiliis perferendis.* Cluent. 11. *subsidium* generis; *de filio.*

SUBSIGNARE. *subscribere.* Flacc. 32. illud quaero, sintne ista praedia censui censendo: habeant jus civile: sint nec ne sint mancipi: *subsignari* apud aerarium, apud Censorem possint. *Nempe subsignari praedia dicuntur, cum in censum deferuntur: h. e. sub nomine civis R. in tabulis censoriis scribuntur. Ceterum hic locus confirmat Salmasii disputationem de Mod. usur. c. 11. cujus haec est summa,* subsignare *esse* subscribere, *et differre a* signare.

SUBSISTERE. *sustinere, tolerare.* ad Div. XI. 10. non, si Varronis thesauros haberem, *subsistere* sumtui possem. *v. Gronov. et Drakenb. ad Liv. XXVII. 7.*

SUBSORTIRI. Act. I. in Verr. 10. *subsortiemur* etiam in Metelli locum. *v. Subsortitio.*

SUBSORTITIO. *est altera sortitio judicum, qua scilicet supplentur judices post priorem Praetoris aut judicis quaestionis sortitionem rejecti ab accusatore et reo.* Verr. I. 61. nam de *subsortitione* illa Juniana judicum nihil dico. **catalogus judicum subsortitione delectorum.* Cluent. 33. quod Verres *subsortitionem* ejus in eo codice non haberet, qui tum interlitus proferebatur.

SUBSTITUO. Div. II. 2. philosophiam pro reip. procuratione nobis *substitutam* putabamus.

SUBTILIS. *Dialecticis regulis consentiens. Philosophi igitur proprie subtiles, et quicunque artis ac disciplinae praecepta via et ratione ad praescriptum regularum dialecticarum tradunt.* Or. I. 23. si minus illa *subtili* definitione, at hac vulgari opinione esse ars videtur. Att. V. 14. *subtiliores* literae. **hinc de dicentibus et scribentibus. v. Subtilitas.* Or. I. 39. *subtilis* oratione. *ibid.* III. 43. *subtiles* sumus. Brut. 9. Lysias egregie *subtilis* scriptor atque elegans. *De subtili oratione v.* Or. 23. 24. *s.* Att. V. 14. literae plenae pulveris et festinationis, reliquae *subtiliores* erunt. *Or. I. 5. *subtilis* venustas. *Est ea, quae*

non

ſtrenſem *ſuffarraneum* fuiſſe. *Sed viris doctis, Turnebo, Harduino, aliisque haec vox ſuſpecta eſt. Si eſt a Cicerone ac Plinio, ſignificat hominem, qui frumentum ſubvehit in caſtra.*

SUFFICERE. *in locum alterius creare: de magiſtratibus, inprimis Conſulibus, qui in locum mortui Conſulis, aut de ambitu damnati, etc. creantur: de Conſule eſt* Muren. 38. nam, *ne ſufficiatur* Conſul, non timent: *de magiſtratu provinciali* ad Diverſ. V. 10. ſi Appii os haberem, in cujus locum *ſuffectus* ſum. ** inficere, imbuere, praeparandi cauſa. Fragm. Hortenſii ap. Nonium:* qui conbibi purpuram volunt, *ſufficiunt* prius lanam medicamentis quibusdam. *v. Gron. Diatr. in Statium* p. 59.

SUFFLATUS. *inflatus, tumidus, de orationis vitio.* Herenn. IV. 10. gravi figurae, quae laudanda eſt, propinqua eſt: ea, quae recte videbitur appellari, ſi *ſufflata* nominabitur.

SUFFOCARE. Att. IX. 7. *ſuffocare* urbem et Italiam fame.

SUFFRAGARI. *laudare, favere.* Legg. I. 1. videris fratrem laudando *ſuffragari* tibi. ad Div. XII. 17. *ſuffragari* libro. Dom. 10. ſi ejus dignitati *ſuffragatus* viderer. ad Div. XII. 14. *ſuffragari* laudi alicujus. ** inprimis autem in petitionibus magiſtratuum ſuffragari dicuntur, qui candidatos gratia ſua in petitione juvant.* Muren. 34. ſi nihil erit, praeter ipſorum ſuffragium, tenue eſt: ſi, ut *ſuffragantur*, nihil valent gratia. Off. I. 39. domus *ſuffragata* eſt domino, homini novo. Sull. 24. cum Catilinae *ſuffragaretur.* Planc. 1. memoriam meorum temporum ei *ſuffragari* videbam. ** cum de legibus dicitur, eſt ſuadere.* Verr. V. 69. legi *ſuffragari, opponitur τῷ* adverſari. ** hinc pro* juvare. in Caecil. 7. Hortenſius tibi *ſuffragatur.* ad Brut. Ep. 10. nec deſtiti, accuſare ejus neceſſarios, qui ejus cupiditati *ſuffragarentur.* ad Div. XII. 14. natura *ſuffragante*, videris res maximas conſecutus. *Dicitur tamen etiam pro ſuffragium ferre.* Legg. II. 15. *extr.*

SUFFRAGATIO. *commendatio,* etc. *v. Suffragari.* Muren. 19. *ſuffragationem* urbanam militari anteponis. *e rebus et meritis urbanis commendationem.* Planc. 6. ſublata ſunt ſtudia, extinctae *ſuffragationes.*

SUFFRAGATOR. *qui nos in petendis honoribus gratia ſua juvat.* Muren. 7. 21.

SUFFRAGATORIUS. *ſuffragationis cauſa comparatus.* Petit. Conſul. 7. brevis et *ſuffragatoria* amicitia.

SUFFUSUS. ad Div. I. 9. novi animum tuum, tunc mihi amiciſſimum, tum nulla in ceteros malevolentia *ſuffuſum.*

SUGERE. Tuſc. III. 1. *ſuximus* errorem cum lacte nutricis.

SUGGERERE. Phil. II. 27. damna aleatoria *ſuggerebantur:* h. e. *accedebant ſubinde.*

SUGGESTUM. *locus editus, ex quo conciones habentur.* Tuſc. V. 20. cum in communibus *ſuggeſtis* conſiſtere non auderet, concionari ex turri alta ſolebat. ** Athenis etiam reos de cauſa capitis e ſuggeſto cauſam dixiſſe, patet ex* Div. I. 54. neque illud *ſuggeſtum*, in quo cauſam dixerat, aſcendenti ſignum ſibi ullum, quod conſueſſet adeo, quaſi mali alicujus impendentis, datum.

SUM. eſſe cum viro *dicuntur uxores.* Quint. 24. Roſcii *ſoror eſt* cum P. Quintio. *** Att. XI. 4. ſi modo *futuri* ſumus, *ſc. ſalvi, vivi. * de pretio rerum, vendi, venalem eſſe.* Verr. III. 75. *eſt* modius HS. duobus. *v. Gron. Seſt. IV.* 1. ** JCtis eſſe dicuntur res, quas corporales vocant*, non eſſe *incorporales.* Topic. 5. *Eſſe* ea dico, quae cerni tangive poſſunt, ut fundum, aedes, etc. *non eſſe* rurſus ea dico, quae tangi demonſtra-

pacificator *dicitur. Sic* numarii judices *sunt in Cluentiano, h. e. pecunia emti et corrupti. De* Summano Jove *v. Ind. Hist.*

SUMME. Quint. 19. *summe* constat officium. *ibid. summe* concupiscere. *ibid. summe* petere.

SUMMISSIO orationis. Or. 25. *est tenuitas; ut et summisse dicere est tenuiter.*

SUMMUS. Arch. 8. *summi* homines, *de eruditis.* * omnia summa facere, *est facere, quantum possis.* Att. XV. 13. sese de attributione *omnia summa* fecisse. Or. II. 20. sin videbitur, cum *omnia summa* fecerit, tamen ad mediocres oratores esse venturus: *ubi frustra Jac. Gronov. et Pearcius rescribunt* summe; *cum vulgatum eandem vim habeat, et elegantius sit. Nempe Pearcius non capiebat hujus formulae vim, qui ita interpretabatur,* ut summa omnia facere *esset, esse perfectum in iis rebus, quas quis aggreditur: quod est falsum. Librarii ex* summa *fecerunt* summe, *quod hujus formulae vim non assequebantur. * Inprimis autem eleganter jungitur* summa *substantivis ita, ut significetur id, a quo tota res, quae substantivo indicatur, pendet.* Inv. I. 14. ex hac deductione rationis illa *summa* nascitur *controversia*, quam judicationem appellamus. *nempe judicatio totam causam continet.* Verr. I. 15. *summae* rei *causaeque* nocere. Dom. 2. summa religio, *est res, a qua omnis religio pendet.* Att. I. 1. Caecin. 2. *summa* existimatio. ad Div. X. 8. cura *reipublicae summae* defendendae. cf. ad Div. XI. 13. Rosc. Am. 51. *nempe* summa respubl. *est salus universae reipublicae, et id, a quo ea pendet.* Catil. I. 5. *summa salus* periclitatur. conf. Catil. IV. 10. Act. I. in Verr. 1. *summum* reipublicae *tempus, est, quo omnis reipubl. salus in periculo est. v. de hac forma loquendi Gronov. ad Liv. XXVI.* 9. *XXXIII.* 45. *XXXVI.* 50. *summum jus. v. Jus.*

SUMMUTARE. Or. 27. hanc hypallagen rhetores dicunt, quia verba quasi *summutantur* verbis, i. e. *permutantur. Verbum factum ad imitationem graeci.*

SUMTIO. *praemissa syllogismi.* Div. II. 53. sed demus tibi istas duas *sumtiones*, ea, quae *λήμματα* dicunt Dialectici.

SUMTUARIUS. Att. XIII. 6. lex *sumtuaria. v. Ind. Legg.*

SUPELLEX. Or. 24. *supellex* est enim quodammodo oratoris, quae est in ornamentis, alia rerum, alia verborum.

SUPER. *praeterea.* Legg. II. 21. *super* dicebant. *v. Burm. ad Phaedr. III.* 11. *ad Sueton. Caes.* 28. *sed Lambinus et Turnebus legebant:* superiores, *probante Davisio.*

SUPERARE. *redundare, superesse.* Or. II. 19. in quo deesse aliquam partem et *superare* mendosum est. Fin. V. 15. de eo, quod ipsis *superat*, aliis gratificari. *add.* ad Div. VIII. 5. *extr.*

SUPERBILOQUENTIA. Tusc. IV. 16.

SUPERBIRE. *superbe facere.* Acad. IV. 29. si habes, quod liqueat, neque respondes, *superbis. Nam superbiae tribuitur, si quis non respondet roganti. v. ad Div. I. ult.*

SUPERBUS. *cui non facile satisfieri potest, fastidiosus.* Or. 44. aurium judicium est *superbissimum.*

SUPERFICIES. Att. IV. 2. *superficiem* aedium Consules aestimarunt: *h. e. aream, ut Ep.* 1. *dicit.*

SUPERIOR. de loco superiore *est de tribunali et sella curuli.* Verr. II. 42. ipse in Sicilia saepe, et palam *de loco superiore* dixerat. * *de suggesto in concione populi.* Verr. I. 5. hanc ego causam cum agam beneficio populi Rom. *de loco superiore.* ad Div. III. 8. sermones *ex superiore* et ex aequo *loco* habiti. * Verr. III. 18. annus *supe-*

superior distinguitur a proximo, *qui alibi dicitur* proxime superior.

SUPERLATIO. *hyperbole.* Or. III. 53. veritatis *superlatio* et trajectio.

SUPERLATUS. *hyperbolicus, nimium augens.* Partit. 15. *verba superlata.*

SUPERSEDERE. Herenn. II. 17. haec causa non videtur *supersedenda*, i. e. *praetermittenda, aut supervacua.*

SUPERSTES. Muren. 12. utrisque *superstitibus* praesentibus istam viam dico, inite viam. Superstites *esse* praesentes, *docuerunt ad h. l. viri docti, adjectamque vocem* praesentibus *esse glossam delendam. add. Gell. I.* 22.

SUPERSTITIO. *quid proprie sit, vid. in Superstitiosus: sumitur etiam pro* religione, *bono sensu.* Verr. IV. 51. tanta religione obstricta tota provincia est: tanta *superstitio* ex istius facto mentes omnium Siculorum occupavit, ut quaecunque acciderint publice vel privatim incommoda, propter eam caussam scelere istius evenire videantur.

SUPERSTITIOSUS. *unde dictus?* v. Nat. D. II. 28. *cf. Gron. Diatrib. in Statium c.* 59. **religiosus.* Dom. 40. adspicite hominem religiosum, et monete eum, modum quendam esse religionis, nimis *superstitiosum* esse non oportere. **divinus, fatidicus.* Div. I. 31. missa sum *superstitiosis* hariolationibus; neque me Apollo fatis fandis dementem invitam ciet. *v. Davis. ad h. l.*

SUPERVACANEUS. Cato 16. *supervacanei* operis aucupium: h. e. *ejusmodi, quod fit tempore, quod est ab opere rustico et necessariis rebus vacuum.*

SUPPEDITARE. *suppetere.* Att. I. 11. si unquam mihi *ἐπιχειρήματα suppeditarunt. v. Graev. ad Verr. V.* 38. **abundare.* Catil. II. 11. si omissis his rebus omnibus, quibus nos *suppeditamus*, eget ille, etc. *Hinc*

SUPPEDITATIO. *pro copia, facultate.* Nat. D. I. 40. *suppeditatio* bonorum, nullo malorum interventu.

SUPPLERE. Verr. IV. 5. non te instruere domum tuam voluerunt in provincia, sed illum usum provinciae *supplere*: h. e. *sed tantum tibi frumenti dari, quantum in provincia tibi et familiae tuae esset.* Flacc. 17. quiescant igitur, et me hoc in lucro ponere, atque aliud agere patiantur. Non sinunt. *Supplet* enim ille nescio quis, et privatim dicit, se dedisse. h. e. *succurrit, opem fert, et quod ipsi probare non possunt, suo testimonio probare vult.*

SUPPLEX. Mur. 40. *vester* est *supplex*, *pro* vobis.

SUPPLICATIO. *est solemne plurium dierum ex SCto, quo Diis gratiae aguntur ob res bello feliciter gestas. Ciceroni tamen hoc contigit uni, ut propter rem domi gestam supplicatio ei decerneretur.* Catil. IV. 10. *sed sunt etiam supplicationes funerum, eaeque, ut Manutio placet, unius diei.* Vatin. 12. scire ex te cupio, quo consilio, aut qua mente feceris, ut in epulo Q. Arrii cum toga pulla accumberes? - - Dices, *supplicationes* illas te non probasse. Optime. Nullae fuerint *supplicationes. Has supplicationes videtur etiam Cicero improbare* Phil. I. 6. An me censetis, decreturum fuisse, ut parentalia cum *supplicationibus* miscerentur, ut inexpiabiles religiones in rempubl. inducerentur, ut decernerentur *supplicationes* mortuo? etc. *Abramius hoc ita conciliat, ut dicat, supplicationem illam in Arrii funere decretam fuisse honorem civilem, hanc autem, Caesari decretam, honorem divinum, quod ei supplicatum sit, tamquam Deo. Atque ipse Cicero paullo post:* adduci non possum, ut, cujus sepulcrum nusquam extet, ubi parentetur, *ei supplicetur. Sed non ab-*

absurda etiam haec ratio videtur, si dicamus, Ciceronem hanc supplicationem invidiose ita interpretari, quasi Caesari decreta sit, ut ei supplicetur, tamquam Deo, cum tantum honoris causa, ut aliis, ut Imperatoribus, ut mortuis, Arrio, etc. decreta esset. Agebantur autem, credo, in his supplicationibus gratiae Diis, pro beneficiis, quae ipsi per mortuum illum reipubl. tribuissent.

SUPPLICARE. Fin. V. 25. tu, Piso, hodie ita ista *(nempe Peripatetica)* nosse visus es, ut, si copia tui semper nobis fieret, non multum Graecis *supplicandum* putarem.

SUPPLOSIO. *fit, cum pede solum percutimus: id fit ab oratore, et est pars actionis oratoriae, qua in πάθεσι interdum utuntur.* Or. III. 59. *ibid.* I. 53. etc.

SUPPONERE. *substituere.* Rosc. A. 38. operae nostrae vicaria fides amicorum *supponitur. vid. de hac vi verbi Burm. ad Ovid. Her. IX.* 18. **In libris de Inventione interdum dicitur pro afferre, commemorare, ut* II. 37. rationibus et infirmationibus rationum *supponendis,* ad judicationem *pervenire.*

SUPPRESSIO. Cluent. 25. *suppressiones* judiciales *sunt, cum quis pecuniam apud se depositam, ut judicibus solvat, sibi servat, avertit, negatque, se eam accepisse.*

SUPPRESSUS. Or. 25. ut voce, sic etiam oratione *suppressior*: *de genere dicendi tenui.*

SUPPRIMERE. Clu. 24. *supprimere* pecuniam. *v. Suppressio.*

SUPPUDET. *duobus modis dicitur: nempe primo, vulgari illo, cum nos pudet, aliquid fecisse, alicujus vitii, etc. deinde, cum veremur aliquem, neque audemus, in ejus conspectum venire, propter culpae alicujus conscientiam.* ad Div. IX. 1. *suppudebat me* librorum, etc.

SURGERE. *oriri.* ad Div. VIII. 8. fama *surrexit.* **est oratoris incipientis dicere, unde est pro Cic. Clav.* dicere. Rosc. Am. 1. cum tot summi oratores *sedeant*, ego potissimum *surrexerim.* **est etiam proficiscentium.* Att. XVI. 13. VI. Idus, cum ante lucem de Sinuessano *surrexissem*, venissemque. **sed inprimis venustus locus est ex hoc verbo* Verr. I. 40. Nam ut Praetor factus est, qui auspicato a Chelidone *surrexisset*, sortem nactus est urbanae provinciae. *Ludit nempe, in ambiguitate verbi* surgere; *quod est non modo lectum relinquentis, sed etiam in auspicando, cum magistratus, oblato auspicio fausto, e tabernaculo surgit, et ex templo statim abit, ne faustum auspicium alio infausto turbetur: de quo ritu e Dionysii L. II. v. Casaub. ad Sueton. Aug.* 95. *Jam eo facetius hoc dicitur a Cicerone, quod Chelidonis meretricis, qua cum eum cubuisse ea nocte fingit, nomen est hirundinis, avis urbanae, quae commode sane posset praeturam urbanam portendere, ut monuit jam Asconius ad h. l.*

SURREPTUS. *malis artibus et clanculum ablatus.* Att. X. 4. ex SCto *surrepto*: h. e. *quod per infrequentiam Senatus captatam callide factum esset. v. Gronov. ad Liv. XXXIX.* 5. *Sic Phil. XIV. 3. Parma *surrepta opponitur* urbi *captae per vim et arma.*

SURRIPI. *eleganter dicitur de reo, cum clandestinis largitionibus aliisque malis artibus efficitur, ut absolvatur.* Verr. I. 4. ne actor quidem est is, cui reus tam nocens - - occulte *surripi*, aut impune eripi possit. Sic Act. I. in Verr. 2. *opponuntur sibi* surripere *et* rapere.

SUSCEPTUS. *de laboribus, quos sponte nostra facimus: opponitur ei* receptus, *quod dicitur de rebus, quas aliorum rogatu jussuve facimus.* Or. II. 24. in quo est illa magna offensio vel negligentiae, *susceptis* rebus, vel perfidiae, *receptis.* **conceptus.* Manil. 3. macula *suscepta*: *sed Graevius lau-*

laudat lectionem Cod. Erfurtenf. concepta. **natus.* Brut. Ep. 14. remp. cui *fusceptus* es, refpicis.

SUSCIPERE. *de negotiis, opponitur τῷ* recipere. *v. Susceptus et Recipere.* in Caecil. 8. *fufcipere* caufam. Cluent. 48. Senatus *fuscepit* caufam; h. e. *actum eft de ea re in Senatu, qui eam vindicandam cenfuit, et decrevit, ut de ea quaeftio haberetur, ut factum eft in caufa Milonis, quam et ipfam Senatus fufcepiffe dici poteft. *ipfa etiam res dicitur* fuscipi, *pro qua labores fuscipiuntur.* Sext. 22. *fuscipere* falutem reipublicae. **adhibere, uti.* Sull. 31. feveritas *fuscepta* eft. Or. 71. impudentiam fcribendi *fuscipere.* **de poenis luendis.* Manil. 3. *fuscipere* poenam. **percipere, vim alicujus rei fentire.* ad Div. VI. 4. fi *fuscipere confolationem* poffis. **concedere, dare.* Tufc. I. 32. quod in caufa eft difficillimum, *fuscipiunt*, illud autem, quod - - facile ad credendum eft, non dant. **Dicitur etiam de religione.* Div. II. 54. Sibyllae libri valeant ad deponendas potius, quam ad *fuscipiendas* religiones. fuscipere religionem *eft aliquid omittendum cenfere, quia Dii portentis, fatis, ominibus, aufpiciis prohibere videntur. ibid.* quae *fi fuscipiamus*, pedis offenfio nobis et abruptio corrigiae et fternutamenta erunt obfervanda. *Dixerat autem de ominibus. Sic et eft* Pifon. 24. *Sull. 24. Sullae perfona non *fuscipit* crimen tantorum facinorum. i. e. *abhorret a crimine tanto, in eam non cadit tantum crimen.*

SUSCITARE. *fingere, excogitare.* Div. I. 40. qui fui quaeftus caufa *fuscitant* fententias.

SUSPENDERE. *eleganter de fornicibus, quia non poffunt fulciri et fulcris fustineri in demoliendo pariete.* Top. 4. fi quis in communi pariete demoliendo damni infecti promiferit, non debebit praeftare, quod *fornix* vitii fecerit. non enim ejus vitio, qui demolitus eft, damnum factum eft, fed ejus operis vitio, quod ita aedificatum eft, ut fuspendi non poffet. *Att. XIII. 40. fed ubi bonos viros? *(int. videat)* nifi forte fe *fuspendit. nempe, ut apud inferos videat.*

SUSPENSUS. *curis follicitus et dubius.* Dom. 36. *fuspenfa* ac follicita civitate. **intentus alicui rei.* Or. I. 56. *fuspenfo* animo et occupato Craffum tibi refpondiffe video. *fuspenfum ex aliqua re *dicitur, quod fine ea fulvum effe non poteft, quod ita fe habet, uti ea res eft.* ad Div. V. 13. non aliunde pendere, nec extrinfecus *fuspenfus* habere rationes bene maleque vivendi: *ut iis, fc. falvis et fecundis, tranquillus ac laetus, iis autem perditis aut adverfis mifer fis.* Tufc. V. 12. ex alterius aut bono cafu aut contrario ei *fuspenfa* funt omnia, quae ad beate vivendum ferunt.

SUSPICERE. *cogitare.* Lael. 9. nihil altum, nihil magnificum - - *fufpicere* poffunt.

SUSPICIO. Flacc. 33. nunc facis *fufpicionem. dicitur de accufatore, cum ita de re aliqua dicit, ut judices fufpicentur, veram effe; pro quo et eft* fufpiciofe dicere et arguere. Rofc. Am. 28. etc. *et* Verr. III. 93. *fufpiciones* injicere. *Rofc. Amer. 31. *fufpicionem* ad praedam *adjungere*: h. e. *de iis fufpicari, qui praedam habent.* *Agr. II. 3. *fufpicio* ac perturbatio judiciorum, *eft ἓν διὰ δυοῖν, pro fufpicio perturbationis judiciorum futurae.*

SUSPICIOSE. Rofc. Am. 28. *fufpiciofe* dicere. *v. Sufpicio.*

SUSPICOR. *in bonam partem eft* ad Div. I. 6. quod valde *fufpicor* fore. *praecedit* fpero. item IV. 10. V. 2. te *fufpicari* nolo, i. e. *inde colligere.*

SUSQUE deque. Att. XIV. 6. nam de Octavio *fusque deque*: h. e. *non curo, furfum an deorfum, quomodocunque eat. Nam proprie eft* furfum deorfum.

SUSTENTARE. *dicitur ut* sustinere, *pro* differre. ad Div. XIII. 64. *sustentes* rem, dum Nero veniat. Qu. Fr. II. 7. aedificationem *sustentare.*

SUSTENTATIO. *dilatio.* Inv. II. 49. utrum habeat aliquam moram et *sustentationem.*

SUSTINERE. *retinere currentem vel praecipitem, etc.* Tusc. IV. 18. ut, si posse putet eum, qui se e Leucata praecipitaverit, *sustinere* se, cum velit. cf. Or. 37. Att. X. 21. **sustinere* remos, *est attollere, non remigare: hinc ad varia transfertur.* Acad. IV. 21. 31. *sustinere* assensionem. Lael. 17. *sustinere* impetum benevolentiae. ad Div. VI. 7. *sustinui* me. **Hinc etiam pro* differre *dicitur.* Att. XII. 51. *sustinenda* est solutio nominis Caerelliani. *v. plura apud Burm. ad Ovid. Her. I.* 114. **manere alicubi.* Att. X. 2. *sustinui* me in Arcano fratris, dum etc. ** alere.* Att. II. 16. qui ager non amplius hominum quinque millia *sustinere* potest. cf. Cat. IV. 8. ** defendere.* Verr. V. 39. hoc crimen *sustinere* se nullo modo posse. **parem esse alicui viribus, etc.* ad Div. XI. 13. hostes ipsi adhuc satis arroganter *sustinebant.* Sen. p. Red. 4. *sustinere* nomen consulatus. ** dignum esse aliqua re.* Lael. 20. tantum cuique tribuendum, quantum ille, quem diligas, *sustinere* possit. * ad Div. XI. 13. cum *sustinere* eos *(rogantes)* non posset: h. e. *necessario rogata faceret, negare nullo modo posset.* *ad Div. I. 9. fronte atque vultu, quibus simulatio facillime *sustinetur.* ** constare, contineri.* Q. Fr. I. 1. §. 7. varietas negotiorum tota jurisdictione *sustinetur.*

SUUS. Legg. II. 10. *sui* Dii *sunt patrii, quos jam majores coluerunt, et opponuntur peregrinis et novis, quorum cultus aut nondum, aut nuper demum receptus est.* **fautor, amicus.* Quint. 7. Alphenus utebatur populo *suo. e ludis inprimis gladiatoriis sumtum est, et de favore dicitur, de quo supra. Populus favebat Alpheno, optabat, ut Alpheno res succederet, et, si qua petitio ei successerat, laetabatur.* *Agr. II. 1. petere consulatum anno *suo*: h. e. *eo, quo per legem annalem primum eum petere licet.* Lael. 3. factus est Consul bis. primum ante tempus, iterum sibi, *suo* tempore, reip. paene sero. *Fin. IV. 4. is poterit semper esse in disputando *suus. de eo dicitur, qui artem disserendi, h. e. Dialecticam, didicit, et semper reperire potest, quid et quomodo dicendum sit, neque opus habet, confidere dictatis magistri, et memoriae: quod qui faciunt, ubi eos memoria aut dictata destituunt, in disputando haereant necesse est.* **saepe* suus *etiam est pro demonstrativo* ejus. Inv. II. 17. hunc pater *suus* consilium plebis habentem de templo deduxit. *vid. Sanctii Minerv. II.* 12. *et ibi Perizon.*

SYNGRAPHA. *literae, quibus creditor sibi cavet a debitore, ut possit docere, sibi pecuniam ab eo deberi, si forte infitiari velit, eaeque a testibus obsignatae in templis, aut apud amicum communem, aut apud argentarium, deponuntur, exemplis earum creditori et debitori datis.* Verr. I. 36. pecunias occuparat apud populos et *syngraphas* fecerat. *de creditore; ad quem locum vid. Hotom.* Dom. 50. si tuus scriptor non *syngraphas* cum Byzantiis exulibus et legatis regiis faceret: *nempe ejus pecuniae, quam pollicebantur dare: sic* Har. R. 16. qui cum Hermacho Chio *syngraphas* fecit. etc. ad Div. VII. 17. tamquam *syngrapham* ad Imperatorem - - attulisses: sic pecunia ablata domum redire properabas. Har. R. 13. unde tibi solvat, quod per *syngrapham* credidisti. Muren. 17. tamquam ex *syngrapha* agere cum populo: h. e. *tamquam debitum postulare, quemadmodum pecunia debita ex syngrapha postulatur.* Att. V. 21. ex *syngrapha* jus dici

 cum

cum lex Gabinia vetaret. *Ex syngrapha jus dicit Praetor, cum decernit, solvendam esse pecuniam, quae per syngrapham credita sit.* De syngraphis vid. inpr. Salmas. Mod. usur. c. 10. 11.

T.

TABELLA. tabula *cera inducta, in qua scribitur. Sic est pro epistola* Catil. III. 5. *tabellas* proferri jussimus, quae a quoque dicebantur datae. *unde etiam* tabellarii *dicuntur. Item pro* syngrapha, *vel alio instrumento, quod fidei faciendae causa fit.* Tusc. V. 11. *tabellis* obsignatis agis mecum, et testificaris, quid dixerim. conf. Quint. 6. *Sunt etiam tabellae, quibus in comitiis suffragia, in judiciis sententiae feruntur, unde* leges tabellariae *dictae sunt, de quibus vid. Ind. Legg.* Verr. II. 33. huic *judicialis tabella* committetur. in Caecil. 7. certam unicuique *tabellam* dari, cera legitima, non illa infami ac nefaria. Agr. II. 2. quod meis comitiis, non *tabellam, vindicem* tacitae libertatis, etc. *Cluent. 65. *tabellae* quaestionis. i. e. in *quibus scriptum est, qui torti sint, et quid dixerint in equuleo.*

TABELLARIUS. *Lex tabellaria. v. Ind. Legg.*

TABERNA. *ubi merces suas venales et exponunt, et faciunt opifices.* Catil. IV. 8. lenonem quendam Lentuli concursare circum *tabernas*, pretio sperare sollicitari posse animos egentium, - - sed nulli sunt inventi, - - qui non ipsum illum *sellae* atque *operis* et *quaestus* quotidiani locum - - salvum esse velint. multo vero pars maxima eorum, qui in *tabernis* sunt - - quorum si quaestus, *occlusis tabernis*, minui solet. *Clauduntur autem tabernae edictis.* Dom. 21. *de Clodio:* cum edictis tuis *tabernas claudi* jubebas: *quod quare fecerit, docet locus* Acad. IV. 47. quid me igitur in invidiam et tanquam in concionem vocas, et quidem, ut seditiosi Tribuni solent, *occludi tabernas* jubes. *nempe, ut ab opera avocarentur opifices, plebeji homines, et in concionem confluentes concitari possent. Sed clauduntur etiam edicto Consulum in tumultu. v. Tumultus. Ceterum etiam de aliis locis dici, ubi libri, cibi, etc. venales sunt, tralatitium est. cf. Tabernarius.* *sunt etiam* tabernae *pro* cauponis. Q. Fr. III. 7. Romae et maxime Appia ad Martis, mira proluvies: Crassipedis ambulatio ablata, horti, *tabernae* plurimae. **spectaculum, s. locus structus in circo, etc. unde spectetur.* Muren. 35. quid statuent in viros primarios, qui in circo totas *tabernas*, tribulium causa, compararunt.

TABERNACULUM. *itineris causa tabernacula comparantur, ut, ubi deversorium non est, aut urbs attingi non potest, etc. in via noctu in iis manere possint, qui mos est antiquissimus: unde tabernacula publice Romae dabantur Legatis, magistratibus in provincias ituris. vid. Periz. ad Aelian. IV. 1. 9.* Att. V. 16. multis locis ne tectum quidem accipio, et in *tabernaculo* maneo plerumque. Agrar. II. 13. deinde ornat Decemviros *tabernaculis*, centuriis, supellectili. **in castris etiam solent, ut notum est, milites in tabernaculis esse, unde elegans illud in* Brut. 9. *de Demetrio Phalereo:* processit enim non ut a militari *tabernaculo*, sed ut e Theophrasti umbraculis: h. e. *non in causis forensibus versatus est, de quibus etiam* pulvis et sol *dicitur, sed in philosophorum subtili ratione et leni. cf. Umbra, Pulvis.* * tabernaculum *porro est etiam auspicantium ante urbem noctu in templo. v. Surgere.* Div. I. 17. cum *tabernaculum* vitio cepisset imprudens. *ibid.* II. 35. *tabernaculum* recte captum. *hoc quale sit, ostenditur ibid.* Div. I. 17. quod inauspicato pomoerium trans-

transgressus esset Consul. * *Metaphorice eleganter est* Or. III. 20. collocare *tabernaculum* vitae suae in philosophia.

TABERNARIUS. *nomen opificum et eorum, qui in tabernis merces, cibos, vinum, etc. venales habent, qui sunt de infima plebe homines.* ad Div. VIII. 6. nisi cum *tabernariis* et aquariis pugnarem. *ubi Manutius de iis tantum capi vult, in quorum tabernas homines cibi gratia veniunt; quem vide* Domo 5. Clodius concitator *tabernariorum*. *v. Taberna.* Flacc. 8. opifices et *tabernarios*, atque illam omnem fecem civitatum, quid est negotii concitare.

TABESCERE. Catil. II. 4. *tabescere* desiderio. Att. III. 25. in hac calamitate *tabescendum* est. Nat. D. II. 10. humor *tabescit* calore. i. e. *liquefit.* Att. II. 14. otium, quo nunc *tabescimus.*

TABIFICUS. Tuscul. IV. 16. *tabificae* mentis perturbationes.

TABULA. *omne genus instrumenti, sive ex aere facti, sive cerati, in quo aliquid scribitur; (quamquam Liv. I. 24.* tabulam *et* ceram *distinguit, et de aeneis tantum dicit): et ipse Cicero in Verrinis saepe commemorat* tabulas et literas; *sed aliis locis etiam literas tabularum nomine comprehendit. vid. Sigon. de Judic. II.* 16. *quemadmodum interdum literarum nomine* tabulas, *ut* in Caecil. 9. Tabulas *ergo Cicero dicit* 1) *codices acceptorum et expensorum.* Rosc. C. 1. qui in judicio suo suis *tabulis*, testibus, uti conatur. Verr. II. 7. multorum *tabulis* vobis satisfactum est. *ibid.* 74. 76. *et sic est pluribus locis. Sic cape in Verrinis, ubi a literis distinguuntur, v. c.* II. 74. *coll.* 76. *dicuntur* tabulae societatis *honeste removeri, non potuisse*, literas *autem, h. e. parvos rationum libellos, potuisse, et remotas esse. Etiam Codices rationum publicarum dicuntur* tabulae publicae. Verr. I. 21. Rosc. Am. 44. *Hinc* 2) tabulae novae *dicuntur, cum nomina in tabulis expensorum mutantur, h. e. aut plane delentur, ut creditores debitoribus omne debitum condonent, (ut Pearcius accipit* Off. II. 13. *quod tamen non patitur locus Ciceronis c.* 24. *ubi a Caesare victore novas tabulas factas docet,) aut pars de summa demitur; quod publica auctoritate interdum factum est: ut, cum, ut est apud Sallust. Catil.* 33. *argentum aere solvi juberetur, h. e. festertii pro denariis, quarta pars debiti quinque et viginti pro centenis: quod cum esset jussum, omnes omnium tabulae mutandae et aliter scribendae erant. Hinc Graecis* novae tabulae *dicuntur χρεῶν ἀποκοπαί.* tabulae novae *ap. Ciceronem saepe commemorantur*, v. c. Catil. II. 8. Phil. VI. 4. Att. V. 21. *ibid.* XIV. 21. maxime autem exspecto, ecquid Dolabella tinniat, *(h. e. solvat)* an in meo nomine *tabulas novas* fecerit: h. e. *solvere nolit, quod debet.* 3) tabulae *etiam sunt* Pis. 15. f. in comitiis, *intelligunturque eae, in quibus, post suffragiorum diremtionem, suffragia punctis notantur, ut recte explicat Gesnerus ad Varr. R. R. III.* 5. *extr.* 4) *Codices, in quibus memoria rerum publice, tanquam in censu, judiciis, actarum perscribitur, et omne genus codicis cerati.* Verr. II. 42. ut *tabulas* publicas corrumpere auderes. *Sermo est de codice, in quo scripta erant nomina de crimine delatorum, qui et* commentariis Praetoris *dicitur: cujusmodi codicis mentio est* Cluent. 33. 5) *SCta, leges, etc. in aere scriptae, item pactiones, syngraphae, etc.* Pis. 15. Phil. I. 1. ne qua *tabula* illius decreti Caesaris figeretur. Or. I. 13. Phil. II. 36. toto Capitolio *tabulae* figebantur. ad Q. Fr. II. 6. Racilius tabulam proscripsit, se familiam Catonianam venditurum. 6) de *tabula proscriptionis.* Rosc. Am. 9. de *tabulis* eximere

ſitum ſex puncta habet, undè ſenio *dicitur, reliqua latera tribus et quatuor punctis notantur. Luditur talis quatuor,* Div. I. 13. *teſſeris autem tribus. Concutiuntur in fritillo, et inde per pyrgum ſeu turriculum (etiam phimus, orca dicitur) in tabulam mittuntur luſoriam ſ. talariam. Optimus jactus eſt* Venerius, *cum omnes tali latus aliud oſtendunt; peſſimus, cum omnes idem, qui* Canis *dicitur. In reliquis jactibus numerus punctorum valet. Ceterum, ut in noſtris ludis eſt, non easdem leges videntur omnes ſervaſſe, ſed de quibus convenerat inter ludentes. Cum talus caderet in caput, hoc eſt, in latus, quod erat in latitudinem, et nullis punctis notatum, jactus repetendus erat. In hoc jactu dicitur* talus rectus cadere, rectus aſſiſtere, Fin. III. 16. *Qui de hoc ludo ſcripſerunt, commemorare nihil attinet, cum laudentur a multis, ut Fabricio Bibliogr. Antiqu. p.* 640. *Pitiſco ad Sueton. Aug.* 71. *et in Lexic. in* Talus*: propter brevitatem commendandus Caſaubon. ad Sueton. loc. cit. adde et Heinſ. ad Ovid. loc. cit.*

TAM. *cum ſuperlativo.* Phil. XII. 5. veſtris *tam* graviſſimis tamque multis judiciis. *ad quem locum Graevius laudat* e Lael. 23. *init. tam* maxime. *ſed* tam *non eſt in Gruteriana, nec in Graeviana: deletum quippe a doctis viris, qui hunc modum loquendi non concoquebant. Defendit tamen Aldus Manutius ad eum locum. Voſſius Analog. c.* 17. *ad quem Graevius nos amandavit, antiquum eſſe modum loquendi, recte dicit, quo ſuperlativus pro poſitivo ponatur, quo nihil eſt Latinis uſitatius.* Verr. II. 66. maxime remotiſſimi: *pro* remoti. *Inprimis hic modus loquendi rurſus coepit frequentari ſeculo argenteo. Tacit. A.* 53. nulla *tam intima* cauſa. *vid. Indic. Sueton. in* Tam. *Sic etiam videtur junctum eſſe* tam *comparativo pro poſitivo, ſi locus ſanus eſt* Dejot. 3. per iſtam dexteram, non *tam* in bellis et proeliis, quam in promiſſis et fide *firmiorem.* **non* tam *ſequente, ſed* tantum, Fin. I. 1. *ubi Daviſius correxit* tum.

TAMEN. *ſaltem.* Roſc. Am. 3. videntur illi nonnihil *tamen* in deferendo nomine ſecuti. **non diſerte ſemper praecedit* etſi, *ſed aut latet in alio aliquo verbo, aut eſt ellipſis antecedentis.* Roſc. Am. 18. cum apud majores noſtros ſummi viri, - - qui omni tempore ad gubernacula reip. ſedere debebant, *tamen* in agris quoque colendis aliquantum operae temporisque conſumſerint. etſi *latet in* qui omni. *In illo autem* ad Div. IX. 19. *tamen* non diſcedis a malitia; *manifeſte totum antecedens omittitur ex uſu loquendi, qui etiam in noſtro ſermone obtinet: de quo uſu verbi vid. Gronov. ad Liv. XXIII.* 19. * *pro* igitur *poſt parentheſin, ut* Brut. 26. Acad. IV. 6. *ubi vid. Not. noſtram et ad Catil. III.* 10.

TAMENETSI. ad Div. IV. 13. *quod et* Quint. 21. *repoſuit Graevius.*

TANGERE. *accipere.* Roſc. C. 12. ego Roſcium, ſi quid communi nomine *tetigit*, confiteor praeſtare debere ſocietati. ad Div. II. 17. de praeda mea, praeter Quaeſtores urbanos, h. e. populum Rom. teruncium nec attigit quisquam, nec *tacturus eſt.* Agrar. II. 25. idcirco agros nominare non poſſum, quia *tangam* nullum ab invito. * *occidere.* Att. XV. 11. quemquam praeterea oportuiſſe *tangi.*

TANQUAM. *pro* ſicut, *ſequente* ſic, Tuſc. V. 5.

TANTUM. *formula,* tantum quod, *duobus modis dicitur, pro* vix, modo*:* ad Div. VII. 23. *tantum quod* ex Arpinati veneram. cf. Att. XV. 13. *v. Graev. ad Luciani Soloeciſtam p.* 729. *Gronov. ad Liv. XXXIII.* 5. 2. *hoc unum tantum deerat, quod etc. nihil de-*

ſit apud Plautum, pro quo poſt dictum ſit tempori.

TEMPLUM. *locus ab Auguribus certo ritu captus, ut in eo augurium agatur: ſic fere definit Varro L. L. VI. p. m.* 66. 67. *De ritu capiendi vid. Livius I.* 18. *de formulis, quibus capiebatur, vid. Briſſon. de Formul. L. I. non enim iisdem verbis concipiebatur usquequaque, ut ait Varro l. c. qui et ipſe unam attulit, ſed hodie in libris inſigniter corruptam, ideoque varie a doctis tentatam. v. Scaliger ad h. l. Sic cape hoc verbum* Legg. II. 9. Augures *templa* effata et liberata habento. *conf. Effari.* **quoniam autem templum hoc Augurum erat ſpatium coeli in omnes partes, quousque proſpici poterat, hinc, in primis poëtis, de coelo dicitur.* Somn. Scip. 3. Deus is, cujus eſt *templum* hoc omne, quod conſpicis. Div. I. 20. coeli caerula *templa.* **deinde, quoniam hic locus inauguratus et ſanctus eſt, propterea omnis locus inauguratus templum dicitur.* Milon. 1. praeſidia, quae *pro* omnibus *templis* videtis. *Sic locus pro roſtris, ubi conciones habebantur, templum dicitur.* Verr. III. 96. qui quotidie *templum* teneret. Vatin. 10. in roſtris, in illo, inquam, inaugurato *templo* ac loco. cf. Sext. 35. *item curia.* Dom. 51. ſi ſedem ipſam, ac *templum* publici conſilii religione concordiae devinxiſſet. cf. c. 53. *v. inpr. Manut. ad Sext.* 29. * *Sunt etiam* Acheruſia templa, Tuſc. I. 21. *ſc. quia ibi Pluto habitat.*

TEMPORI. *mature.* Sext. 37. cur tam *tempori* exclamarit. *conf. Temperius.*

TEMPUS. *eleganter et crebro dicitur de ſtatu cujusque, et conditione, quam certo tempore obtinemus, aut obtinuimus, aut obtinebimus, et quidem in utramque partem.* ad Q. Fr. I. 1. ſi quem forte *(provincialem hominem)* cognoſti amantiorem tui, quam *temporis*: h. e. *praeturae, ſi quem vides tui amantem videri velle, idque tua cauſa potius, quam quia jam es Praetor.* ad Div. X. 1. quae ſi ad tuum *tempus* deducitur: h. e. *ad conſulatum tuum.* in Caecil. 2. *tempus* neceſſariorum meorum, *de Siculis magna multiplicique injuria affectis, et Verrem accuſare inſtituentibus.* Arch. 6. ab nullius umquam me *tempore*, aut commodo, aut otium meum abstraxit, etc. *de reis: quo ſenſu eſt ſaepiſſime apud Ciceronem; pro quo etiam dicit* periculum; *de quo ſupra.* Manil. 1. omne meum tempus amicorum *temporibus* transmittendum putavi. - - meus labor in privatorum *periculis* caſte integreque verſatus. Verr. III. 61. *utrumque jungitur:* ex *tempore periculi* tui conſtitutum crimen. ad Div. I. 9. ſcripſi tres libros verſibus de *temporibus* meis: h. e. *de utraque fortuna, conſulatu et exilio. Et exilium quidem ſuum totumque illum caſum et periculum a Clodio ſaepe* tempus ſuum *poſtulat: v. c.* Sext. 58. *tempori meo* defuerunt, etc. ad Div. VI. 6. magna *temporum* noſtrorum varietas. *ibid.* rerum hoc natura et *temporum civilium* ratio non patietur. *nempe* tempora civilia *ſunt ſtatus et converſiones civitatum. Sed in univerſum teneant tirones, in hujusmodi locis, ubi ex vicinia verborum et contextu intelligitur, ſermonem eſſe de ſtatu cujusdam rei aut hominis, et conditione*, temporis *verbum, quod eſt generis nomen, interpretandum eſſe, in noſtro quidem ſermone, verbo formae; quod niſi facere poſſis, non ſatis te vim verbi capere ſcias.* **ſed dicitur etiam de tempore, quo quid actum eſt, aut agitur, aut agendum eſt; et de re, quae tempore quodam acta eſt*, ad Div. I. 7. *tempus* Caninianum. Dom. 51. *tempus* illud erat tranquillum, etc. *tuum* porro *tempus* libertate populi Rom. oppreſſa, Senatus auctoritate deleta: *pro, quo tu tempore*

Phalereus primus inflexit orationem, et eam mollem *teneramque* reddidit: *nempe de eo genere, quod nitidum, γλαφυρόν dicitur, in quo nulli nervi, nulla asperitas judicialis, nulli aculei; sed quod totum ad delectationem comparatum est.* * Div. I. 31. poëma *tenerum* et moratum et molle: h. e. *quod propter mores, planissime expressos, multum suavitatis habet.* * *qui facile sensu alicujus rei commovetur.* ad Div. V. 21. *teneriore* animo esse. Tusc. III. 6. est in animis *tenerum* quiddam atque molle, quod aegritudine, quasi tempestate quatiatur. * Att. VI. 2. insula tenera *dicitur Cyprus, propter mollitiem incolarum.*

TENERE. *tangere.* Har. R. 11. terram *tenere* non potuit. *sic recte interpretatur Graevius, quem vide.* * *sustinere, ne labatur res et intereat.* Or. III. 45. terra *tenetur* nutu suo. Nat. D. II. 54. vita tribus rebus *tenetur.* * *in potestate sua habere, regere.* Sext. 19. *tenere* remp. *unde* qui tenent, *dicitur, omisso reipubl. verbo.* Att. II. 18. VII. 12. Mur. 38. totam remp. in hac causa *tenetis* et gubernatis. ad Div. XI. 16. cum equitum centurias *teneas*, in quibus regnas. Att. X. 11. ego meum facile *teneo.* * *continere, reprimere.* Fin. II. 7. *tenere* se non potuit. cf. Acad. IV. 4. Verr. III. 1. *tenere* cupiditates. * *consequi, quod velis, conficere rem.* ad Div. I. 1. res aliter *teneri* non potest. Sext. 32. res jam manibus *tenetur.* Agr. II. 17. qui per cursum rectum regnum *tenere* non potuerunt: *sumta a navigatione formula, in qua nautae dicuntur* portum *tenere, ut* ad Div. I. 9. * *assequi, intelligere.* Sext. 10. reconditos sensus alicujus *tenere.* * *uti.* Tusc. IV. 3. quia nihil prolatum erat melius, id, quod erat, *tenebant.* Flacc. 23. jam id videro; sed primum illud *tenebo.* * *retinere, obtinere, tueri.* Muren. 28. *tenebatur* opera illius imperium. Att. XIII. 48. *tenere* hereditatem. Verr. III. 75. *tenere* pecuniam publ. *ibid.* 73. quod pretium constituisset, id civitatibus auferre: quod a populo Rom. accepisset, *tenere.* Act. I. Verr. 8. sed nos non *tenebimus* judicia diutius. ad Q. Fr. II. 6. vix *tenebat, sc. familiam gladiatorum, quia alere non poterat: simile est* tenere matrimonium alicujus. Coel. 14. * *quemadmodum* retineri *dicuntur homines in legendo, audiendo, etc. sic* tenere *etiam, quae delectant, et faciunt, ut audire, legere, videre, etc. velimus.* Or. 62. *teneri* ab oratore. Coel. 11. ingenio alicujus *teneri*: h. e. *audire aliquem libenter, quod ingeniose dicit.* ad Div. VII. 20. a quo etiam advenae *teneri* solent. * *retinere, morari, non dimittere.* ad Div. X. 31. *tenuit* tabellarios. ad Q. Fr. II. 1. se Senatum negavit *tenere.* ad Div. XI. 16. non *tenebo* te pluribus. Verr. I. 13. ne diutius *teneam.* * *reticere.* Or. II. 54. ea, quae occurrant, cum falsissime dici possint, *tenere.* * *capere, captum tenere in re aliqua, ut se expedire non possit.* Quint. 20. hic te, inquit, *teneo. formula, qua utimur, cum quis dixit aliquid, quo convinci res, de qua agitur, potest.* Nat. D. I. 26. in Nausiphane *tenetur*: h. e. *se explicare non potest, ut dicat, eum a se non auditum.* * teneri *dicuntur, quae deprehenduntur, et qui in re aliqua, crimine, deprehenduntur; qui, quoniam rem negare non possunt, atque adeo convicti sunt, propterea* teneri *dicuntur, qui convicti sunt alicujus criminis, et se expedire non possunt.* Verr. II. 40. *teneri* in maleficio. *add.* III. 76. 89. Caecin. 2. facile *tenerentur* testibus. *ib.* I. 1. manifesto *tenetur.* Flacc. 16. in minimis rebus saepe res magnas vidi deprehendi ac *teneri.* Cluent. 30. tenentur uno in loco HS. IↃcXL: *tenentur* apud judicem. *ibid.* 44. argumento crimen *tenetur.* Nat. D. III. 30. dolus *tenetur* tum, etc. * *vincere,* cau-

a

a membris corporis humani succulentis, et hinc teretibus, quae in primis pulchra sunt: unde teretia brachia, teretes cervices laudantur. teres *igitur* oratio *est, quae habet copiam rerum et verborum, et ornamentorum, neque tamen nimiam, ne tumor consequatur, quo accedente, ut membrum in corpore, sic oratio tumida et deformis fit.* *Or. 9. Opt. gen. d. 4. aures *teretes, dicuntur acutae, ad judicandum de oratione apta.*

TERGIVERSATIO. *pro cunctatione quavis*, Mil. 20.

TERMINARE. Offic. III. 33. bona voluptate *terminare*: h. e. *in voluptate finem bonorum, summum bonum ponere.*

TERMINATIO. *finis.* Fin. V. 19. *terminatio* rerum expetendarum. Or. 53. *terminatio* aurium, i. e. *mensura.*

TERMINATUS. *numerose cadens.* Or. 5. oratio *terminata.*

TERRIPAVIUM *et*
TERRIPUDIUM. *quid sit?* v. Div. II. 34.

TERRITORIUM. *ager urbi attributus.* Phil. II. 40. aratri vomere portam Capuae paene perstrinxisti, ut florentis coloniae *territorium* minueretur. *v. inpr. Salmas. ad Pollionis XXX tyr. p.* 317.

TERUNCIUS. *int. numus, fuit olim quadrans, qui tres assis uncias continebat.* ad Div. II. 17. Att. VII. 2. *hinc quoniam tota hereditas asse significatur*, ex teruncio heres Att. VII. 2. *esset, qui quartam partem accipit, ex vetere vi teruncii. Sed constat, Ciceronis aetate teruncii illam significationem, qua quadrantem valebat in ratione denariaria, abolitam fuisse, et in sestertiaria, quae invaluerat, ratione fuisse quadragesimam partem sestertii, ut ante denarii. Sestertii autem tum quatuor assibus erant. heres ergo* ex teruncio *est heres* ex uncia et quinque scriptulis: *nisi tamen in re hereditaria mansit vetus ratio loquendi. Et illud* ad Div. II. 17. *teruncium* non attigit quisquam, *est forma loquendi, ex antiquis temporibus reliqua, qua significatur, nullam, nec minimam partem quemquam cepisse. v. Gronov. Sest. II.* 1.

TESQUA. Fragm. incert. p. 108. *e Festo: loca aspera et difficilia, quem vide.*

TESSERULA. Or. III. 43. *est lapillus in pavimento, unde opus tessellatum, quod idem est cum vermiculato: de quo infra. Salmas. ad Solin. p.* 854. *add. Casaub. ad Sueton. Caes.* 47.

TESTA. *tegula, imbrex.* Dom. 23. neque illa manus copiae Catilinae caementis ac *testis* tectorum meorum se famem suam expleturas putaverunt.

TESTAMENTARIUS. *subjector testamenti, falsarii genus.* Off. III. 17. Sext. 17. *Verr. I. 42. lex *testamentaria. v. Ind. Legg. Lex Cornelia.*

TESTARI. *de factis, pro* testatum facere. Sull. 14. nisi publicis monimentis *testatus essem.*

TESTES. *testiculi*, ad Div. IX. 22.

TESTICULI. Herenn. III. 21. *pro scroto, crumena scortea, e pelle testiculorum arietinorum, quam reus fingitur tenere medio, sc. digito, ad significandam hereditatem, cujus causa veneno hominem occidisse arguitur. Ita recte interpretatus est Politianus Miscell. c. 62. Sic ap. Varr. R. R. III.* 17. vesica *pro crumena e vesica: quo genere etiam hodie utuntur plebeji. v. ibi Gesnerus.*

TESTIFICARI. *testibus adhibitis tabulas et syngraphas facere, testibus confirmare, testatum facere.* Quint. 6. *testificatur*, Quintium non stitisse. Tusc. V. 11. *testificaris*, quid dixerim. Cluent. 51. voluit *testificari*, etc. *vid. Hotomann. ad Quint. 6. Silvium ad*

lis

lis fuerit, colligi poteſt e Plin. XXXIII. 9.

THREX. Provinc. Conſ. 4. *genus gladiatoris, dictum ab armis thracicis, de quibus ſtatim dictum. v. de hoc genere Lipſ. Saturnal. II.* 9.

TIBICEN. Mur. 12. quid huic tam loquaciter litigioſo reſponderet ille, unde petebatur, non habebat. *Transit* idem JCtus *tibicinis latini modo.* etc. *ſenſus eſt: JCtus componit non modo formulam, qua petitor utatur, ſed etiam ei, a quo petitur. Simili ſenſu eadem formula uſus eſt Quintil. Inſtit. Or. VII.* 1. *de eo, qui petitoris et defenſoris cauſam agit, aut ſaltem pro utraque parte probationes invenit. Unde autem ducta ſit haec formula, non convenit inter interpretes. Camerarius, Sylvius, Turnebus, aliique capiunt de tibicine, qui in ſacrificiis praecinebat, (neque enim ullum ſacrificium ſine tibicine, v. Dom. 47. Liv. IX. 30.) eumque putant a ſiniſtris tibiis ad dextras transiiſſe. Sed recte monuit Graevius, de hoc more nusquam aliquid legi. Immo vero ex monumentis priſcis, in quibus ſacrificia exhibentur cum tibicine, cernitur, in ſacrificiis tibicinem unam tantum tibiam inflare. Transitus tibicinis a dextris tibiis ad ſiniſtras porro fit, ut a ſono graviori ad acutiorem cantus traducatur: dextrarum enim tibiarum gravis, ſiniſtrarum acutus eſt ſonus; ut ostendit Salmaſ. ad Vopiſc. Carin. c.* 19. *p.* 826. *et ad Solin. p.* 84. *ſqq. ubi accurate de tibiis dextris et ſiniſtris, paribus et imparibus egit. Ea mutatione ſoni in ſacrificiis non eſt opus, ubi maximam partem propterea adhibetur tibicen, ut in aurem ſacrificantis canat, ne quid audire poſſit, quod ſacra turbet. vid. Spondalia. Tibiae porro in ſacris dicuntur* praecentoriae, incentivae. Solin. 11. *Eae ſunt dextrae, ut ad eum locum ostendit Salmaſius, et ad Vopiſcum l. c. p.* 827. *a. Nullae igitur in ſacris ſiniſtrae tibiae, nullus a dextris ad ſiniſtras transitus. Ferratius in Epiſt. in Or. Cicer. p.* 432. *putat, alludi ad ſacrificia in monte Albano, ubi credibile ſit, unum eundemque tibicinem in omnibus ſacrificiis praecinuiſſe, et ab uno ad alterum transiſſe. Sed ea mera et leviſſima conjectura eſt. Niſi igitur cum Manutio velimus dicere, ignorari, unde haec dicendi ratio ducta ſit, probanda erit cum Cel. Gesnero ad Quintil. l. c. (Cel. Burmannus enim ibid. poſuit tantum, quid de ea ſentiat, non dixit) valde veroſimilis Graevii τοῦ πάνυ ſententia, qui ductam hanc rationem e ſcena dicit, in qua tibicen hiſtrionum actionem moderabatur, adeoque, ut JCtus ab petitore ad eum, unde petebatur, ſic ab uno hiſtrione ad alterum ſe convertebat, et unumquemque cantu tibiae juvabat. vid. Liv. VII.* 2. *et ibi Gronov. Salmaſ. ll. cc.*

TINNIO. *ſolvo pecuniam.* Att. XIV. 21. ſi quid Dolabella *tinniat.*

TITUBANTER. *cum dubitatione, ita, ut intelligatur, aliquem non ſatis confidere rei, non ſatis certo rem ſcire.* Coel. 7. poſuiſtis enim, atque id *titubanter* et ſtrictim.

TITUBARE. ad Div. XII. 10. ſi quid forte *titubatum* eſt, ut in bello. *εὐφημία, pro,* ſi calamitas accepta.

TOGA. *eſt Romanorum propria veſtis, (v. Togatus) et pacis inſigne, ut ait Cicero in Piſon.* 30. Att. V. 20. *puram togam* jubeor dare. cf. VII. 8. V. 20. etc. *Eſt eadem, quae* virilis *dicitur*, Phil. II. 18. *nam toga virilis erat tota alba, ingenuorum autem puerorum et puellarum limbo purpureo circumdata. v. Praetexta.* Verrin. I. 44. eripies igitur pupillae *togam praetextam. Toga autem*

pura

int. in rhedam, aut lecticam, comitem itineris sumere. Horat. Serm. II. 6. 42. quem *tollere* rheda etc. * *laudare.* ad Div. XI. 20. quod diceret, se, dixisse, laudandum adolescentem, ornandum, *tollendum*: se non esse commissurum, ut tolli possit. *nempe ambigue dictum erat* τὸ tollendum, *quod significare poterat, laudandum et interficiendum. vid. Manut. ad h. l.* Att. II. 25. *tollere* alicujus laudes in astra. Or. III. 26. *tollere* altius dicendo. * Nat. D. III. 33. at Phalaris, at Apollodorus poenas *sustulit*: h. e. *dedit, solvit.* * liberos tollere, *est agnoscere natos pro suis liberis, et educare: unde deinde dicitur pro, creare liberos.* Div. I. 21. puerum, Priamo, qui foret post illa natus, temperaret *tollere.* * *tollere* diem. Legg. III. 18. *quod alias dicitur* eximere dicendo. * *negare.* N. D. I. 30. verbis reliquisse Deos, re *sustulisse.* ibid. 31. *tollamus* omnia, quae aut historia, aut ratio nova affert. *et similiter pluribus locis.*

TOPIARIA. *est ars non modo herbis, hedera, aliisque, areolas hortorum vestiendi et ornandi, sed etiam ex fruticibus et virgultis, ut buxo, myrto, acantho, aliisque, flectendo, tondendo, varia horti ornamenta conficiendi.* ad Qu. Fr. III. 1. *topiariam* facere videntur. *Hinc dicitur*

TOPIARIUS. *ibid. topiarium* laudavi: *quamquam alii h. l. neutro genere dictum de opere topiario putant. v. viros doct. ad Plin. III.* 19. *Salmas. ad Spartian. Hadr. c.* 10. *pag.* 89. *Christius in Villotico pag.* 96. *Lauben, bedeckte Gänge.* topiariorum *non semel mentio in Lapidibus ap. Gruter. p. DCLI.* 8. 9. *etc.*

TOPICE. Top. 2. *est ars inveniendi rhetorum, quam, auctore Aristotele, explicavit Cicero in Topicis.*

TOREUMA. Verr. II. 52. *toreumata* sane nota ac pretiosa auferuntur. *ibid.* IV. 18. habere eum per-

bona *toreumata*; in his pocula duo quaedam -- Mentoris manu summo artificio facta. Pis. 27. *toreuma* nullum. Toreuma *poculum, auro argentove caelatum esse, multis disputat Salmasius ad Solin. p.* 735. *sqq. nec fieri torno, ut quidam existimant, sed caelo. tornus* τορνεύεται, *caelum* τορεύεται; *unde caelatores* τορευταί, *tornatores* τορνευταί. *cf. Bentlej. ad Horat. Art. Poët. v.* 441. *Sed tamen Cicero Verr. II.* 52. *diserte distinguit* toreumata *et* opera caelata: *fuitque Mentor sculptor, non caelator. Vide, an sint sculptilia e ligno, ebore, etc. quae fiunt scalpello: quale fuit Virgilianum in Eclogis poculum, Mentoris manu factum. Ovid. Met. X.* 248. sculpit ebur.

TORMENTUM. *cruciatus.* ad Div. VI. 7. *tormentum* caecae suspicionis. * Tusc. V. 1. quod etsi probatu difficile est, propter tam varia et tam multa *tormenta* fortunae: *sc. quibus exposita est virtus, ut in Ep. ad Div. dicit, omnibus fortunae telis esse expositam vitam nostram. Hinc machinae nomen ponitur, qua tela conjiciuntur.*

TORMINOSI. *qui?* Tuscul. IV. 12.

TORNARE. *rotundum facere.* Univ. 6. Deus mundum ita *tornavit*, ut nihil fieri possit rotundius.

TORPEDO. *piscis genus.* Nat. D. II. 50. *torpedines* torpore se tutantur: *unde sc. et nomen duxerunt.*

TORQUERE. *convertere.* Inv. I. 21. quod uterque *torquere* ad suae caussae commodum debet. Legg. I. 10. opinionum vanitas imbecillitatem animorum *torquet* et flectit, quocumque coepit. Coel. 6. huc et illuc *torquere* et flectere suam naturam; *de homine omnium obsequi studiis volente, et, prout res et locus postulat, ita mores et vitam instituente.* * *excutere, accurate explorare.* P. Sull. 28.

 tor-

* *est etiam verbum scenicum: nam actores dicuntur* personas tractare. Rosc. Com. 7. cujus *personam* praeclare Roscius in scena *tractare* consuevit. * tractari in re aliqua *dicuntur, qui in ea saepe multumque versantur.* Arch. 2. et in ejusmodi persona, quae propter otium ac studium, minime in judiciis periculisque *tractata est. Burmannus ad Ovid. Rem. A.* 381. *male probat Posseratii interpretationem: e formula illa, cum poëtae* personam aliquam tractare *dicuntur. Nam hoc est inducere agentem, loquentem, quod h. l. non convenit.*

TRACTATIO. Or. 35. *tractatio* rerum efficit admirabiliorem orationem. nam ipsae quidem res in perfacili cognitione versantur. *nempe tractatio est modus et ratio, qua res ab oratore dicuntur et ornantur.* Or. III. 23. *tractatio* (rerum) ex se gignit aliquid, quod etc.

TRACTATUS, *ûs.* Or. III. 23. *tractatu* ipsarum artium delectari. *est de iis, qui nihil aliud agunt, de professoribus earum.*

TRACTATUS. *adj. versatus. v. Tractare, extr.* **considerando et discendo cognitus.* Or. 33. orator habeat omnes philosophiae notos et *tractatos* locos. cf. Or. III. 14. * *actus, gestus.* Herenn. IV. 24. vita honeste *tractata.* * *compositus, factus.* Or. 67. incisim et membratim *tractata* oratio: *nisi scribendum* tracta.

TRACTUS, *ûs.* Or. II. 13. *tractu* orationis levi et aequabili perpolivit opus. *aliter est* tractus verborum Or. II. 50. *de pronunciatione tarda.* * Div. II. 46. plus terrarum situs, quam lunae *tractus*, ad nascendum valere. Lunae tractum *recte vir doctus in Obs. Misc. a Cel. Dorvillio curatis, Vol. III. pag.* 17. *interpretatur cursum, motum et omnem faciem lunae cum spatio; quod percurrit. Sic* siderum tractus *est ap. Manil. I.* 532. *III.* 360. *quod de ortu et progressione eorum intelligit Cortius ad Sallust. Jugurth. p.* 634. *Nempe si ita Cicero scripsit, ita capiendum: sed in* Tactus *ostendimus, meliorem nobis videri lectionem,* tactus lunae: *ubi vid.*

TRACTUS. *adj. inceptus, initium habens.* Brut. 6. ab isto initio *tractus* sermo. Nat. D. II. 55. venae a corde *tractae* et profectae in omne corpus ducuntur. * *saepe dilatus.* Milon. 9. comitia *tracta.* * *lenis, sine asperitate.* Or. II. 15. *tractum* genus orationis. Or. 20. in historia *tracta* quaedam, et fluens, expeditior, non haec contorta et acris oratio.

TRADERE. *commendare.* Verr. III. 12. non a patre isti *traditi.* ad Div. V. 5. totum hominem tibi *trado* de manu in manum, ut ajunt. * tradere se alicui *etiam dicuntur, qui ab eo in arte aliqua erudiri volunt.* Phil. II. 2. te in disciplinam meam *tradideras.* Brut. 89. cum Philo Romam venisset, totum ei me *tradidi*, admirabili quodam ad philosophiam studio concitatus. Inv. I. 3. *traderent* se *in* studium quietum. * *est etiam verbum juris in abalienationibus, ut* traditio Top. 5. *extr. Hinc eleganter* ad Quir. p. R. 6. cum duo Consules emti pactione provinciarum auctores se inimicis reip. *tradidissent.*

TRADITIO. *verbum juris, de abalienatione rerum mancipi, quae fit per nexum.* Top. 5. *extr.* abalienatio est ejus rei, quae mancipi est, aut *traditio* alteri nexu, aut in jure cessio.

TRADUCERE. Brut. 53. *traducere* a severitate *in* hilaritatem. Verr. II. 78. ab ejus insania - - vestros animos *in* aliam partem - - *traducat.* * *sustinere, exsequi.* Attic. V. 9. summa abstinentia munus hoc extraordinarium *traducemus.* * traducere equum *dicuntur equites, cum in transvectione a Censore, non ademto equo, transeunt.*

ferem, ut legere et intelligere possent eorum scripta, e. c. latine vertendo.

TRANSIRE. ad Div. IX. 1. facile me, quae impendeant, *transiturum.*

TRANSIGERE. *de scribentibus et dicentibus, cum alicujus rei explicationem aut argumentum absolverunt.* Inv. I. 25. ut prima quaeque pars, ut posita est in partitione, sic ordine *transigatur.* Orat. 40. ut proponat, quid dicturus sit, ut, cum *transegerit* jam aliquid, definiat.

TRANSITARE. Att. V. 21. est *transitans, sed e correctione Manutii.*

TRANSITIO. Nat. D. I. 18. doceat, eam esse vim et naturam Deorum, ut -- imaginibus, similitudine et *transitione* perceptis, cernatur. cf. *ibid.* 37. 39. *hoc est illud, quod est apud Diog. Laërt. L. X. Sect.* 139. τοὺς θεοὺς λόγῳ θεωρητοὺς εἶναι, – – οὓς δὲ, κατὰ ὁμοειδίαν ἐκ τῆς συνεχοῦς ἐπιῤῥύσεως τῶν ὁμοίων εἰδώλων ἐπὶ τὸ αὐτό. *v. ap. Ciceronem ibid. c.* 38: *init.*

TRANSLATIO. Inv. I. 8. actio *translationis* et commutationis indigere videtur. *v. Translativus.* Verr. IV. 42. nomen suum isti ad *translationem criminis* commodaturum: h. e. *passurum, ut crimen suum Verres in ipsum transferre possit.*

TRANSLATIVUS. Invent. I. 8. *translativa* constitutio, *quid sit?*

TRANSMITTERE. *committere, attribuere.* Manil. 14. quis dubitat, quin hoc tantum bellum Pompejo *transmittendum* sit? **tribuere. ibid.* 1. tempus amicorum temporibus *transmittere.* **mare transire.* Att. VIII. 5. Lentulum ante *transmissurum.* Fin. V. 29. maria *transmisit.*

TRANSSCRIBERE. Nat. D. III. 30. *transscribere* tabulas publicas: *describere corrumpendi causa:* ut Cluent. 24.

TRAPEZOPHOROS. ad Div. VII. 23. *signum, quod mensam fert.*

TREVIRI. *v. Triumviri.*

TRIBUARIUS. *ad tribus pertinens.* Planc. 15. quod judiciorum genus si est aequum nulla in re, nisi hac *tribuaria. ibid.* 19. haesitantem te in hoc sodalitiorum *tribuario* crimine. Res tribuaria *et* crimen tribuarium *dicitur, quo objecta est Plancio tribuum corruptio.*

TRIBUERE. *distribuere.* Or. 33. ut in eas partes *tribuatur* oratio. ad Div. XIII. 70. *tribuere* in vulgus. conf. Invent. I. 5. 55. Tuscul. II. 21. **imponere, mandare.* Or. III. 36. plus attulisti, quam tibi *est tributum* a nobis. **tribui dicuntur, quae habemus, etiam non accepta.* Legg. I. 3. si mihi ullum *tribueretur* tempus vacuum. * in Pison. 27. *tribuit* se comitem, *pro praebuit, dedit: sed Lambinus et Graevius corrigunt* praebuit.

TRIBUNAL. *est suggestum, in quo ponitur sella magistratus, jus dicentis, aut judicium, sive in urbe, sive in provincia, exercentis, in castris autem Imperatoris judicantis. Primo suggestum fuisse, non sellam, uti nonnulli interpretantur, patet ex eo, quod distinguuntur* tribunal *et* sella. Verr. II. 38. Praetor *de sella ac tribunali* pronunciat. *et sic est saepissime. In urbe ligneum et mobile fuisse, patet ex* Vatin. 9. feceris ante rostra pontem, *continuatis tribunalibus*, per quem Consul -- non in carcerem, sed ad supplicium et ad necem duceretur: *deinde ex Sueton. Caes.* 84. *ubi Caesaris corpus in foro combustum dicitur congestis subselliis ac tribunalibus, quod etiam in corpore Clodii factum est. Praetores Romae et in provincia in tribunali sedisse jus dicentes aut ju-*

Planc. 8. *sunt ordinis plebeji: itaque cum lege Aurelia judicia cum omnibus ordinibus communicata essent, de plebe judicarunt Tribuni aerarii.* ad Q. Fr. II. 16. 6. Att. I. 16. *Per eos militibus pecunia stipendiorum numerabatur, ut est auctor Festus. In eorum nomine facete ludit* Cic. Att. I. c. *ubi de judicio Clodiano: Tribuni* non tam aerati, *(h. e. divites)* quam, ut appellantur, *aerarii*: h. e. *aere corrupti.*

TRIBUS. *sunt partes populi, in quas descriptus est pro loco et regione, quam habitant cives Rom. ex instituto Romuli. v. inprimis Sigonium, de tribubus accurate disputantem et Ant. Jur. Civ. R. L. I. 3. * Ciceronis tempore XXXV tribus fuere, quarum nomina v. supra post Indic. Histor. Mutata est aliquantum ratio tribuum, cum Q. Fabius M. fecem urbanam omnem in quatuor urbanas tribus conjecit. v. Ind. Hist. in Q. Fabius: a quo tempore honestius fuit, in tribu rustica esse, quam in urbana, et nota censoria, e rustica in urbanam conjici.* Cluent. 43. *tribu* moveri. *A tribubus dicuntur comitia tributa, de quibus v. Comitia. Sed fit tamen non semel apud Ciceronem mentio tribuum in comitiis centuriatis*, v. c. Agr. II. 2. me non extrema *tribus* suffragiorum, sed primi illi vestri concursus -- Consulem declaravere. *Id quale sit, tironum causa verbis J. Fr. Gronovii docebimus ex Observ. L. IV. c. 1. p. 5.* Multitudine civium in immensum aucta, unaquaque in tribu permulti erant diversarum, imo omnium classium cives, jamque singulae classes in unaquaque tribu plures faciebant centurias tam juniorum, quam seniorum. Hinc Cicero in Or. pro Plancio *centuriam* vocat *unius tribus partem.* Ergo comitiis centuriatis ex tribubus XXXV sorte una tribus excernebatur, ex cujus centuriis primae classis, quod quaereretur praerogativa, centuria ipsa quoque haec tribus jam praerogativae nomen acquisierat: deinde quot illius sorte ductae etiam praerogativae tribus essent centuriae primae classis, tot rursum sortes conjiciebantur in sitellam, numero, ut videtur, aliquo notatae, quo prima juniorum, vel seniorum secunda, tertia et deinceps centuriae distinguerentur: tum quam centuriam designans sors excidisset, ea erat praerogativa centuria. Hinc factum, ut, quemadmodum ob centuriam praerogativam etiam tribus, in qua continebatur, praerogativae nomine gaudebat, sic etiam tribus nomen daretur illi centuriae, atque adeo promiscue interdum haec duo vocabula *centuriae* et *tribus* hac in re comitiali usurparentur. *Haec ille. Apud Florum etiam extra rem comitialem* tribus *pro* centuria equitum *dici, viderunt viri docti I.* 1. 5. *ubi v. Duker. Ex quo intelligitur, eo tempore centuriam et tribum promiscue dictas. Ceterum illam rationem, centuriae praerogativae sorte capiendae, quam Gronovius explicat, apparet, de tribubus rusticis tantum accipiendam esse, quod in tribubus urbanis eo tempore primae classis centuriae esse non potuerunt: quod vir magnus monere praetermisit, scilicet, ut opinor, quia etiam non monitis in mentem debebat venire.*

TRIBUTARIUS. Verr. IV. 66. multum apud illum recentes nuncios multum tabulas non commendaticias, sed *tributarias* valuisse. *Facete* tributariae *dicuntur literae, quibus pecunia promissa erat, aut quibuscum una pecunia missa.*

TRIBUTIM. *per tribus, in tribus.* Att. XIV. 15. Scaurus in populo *tributim* domi suae satisfecerat. Muren. 32. si gladiatoribus *(h. e. in ludis gladiatoriis)* vulgo locus *tributim* esset datus. cf. 34. Flacc. 7. *tributim* et *centuriatim* descriptis ordinibus, classibus, etc.

TRIBUTIO. *distributio. (v. Tribuere.)* Nat. D. I. 19. *tributio* aequabilis.

TRIBUTUM. *quomodo a* vectigali *differat, et* tributarii ſtipendiariique *a* vectigalibus, *v. in Stipendiarius. Sed omnis pecunia collata a pluribus in medium, quam collectam dicimus, appellatur tributum.* Verr. III. 42. Imacharenſes *tributum facere* coëgiſti, ut Apronio darent HS. XX millia. *vulg.* ſerre. ad Div. III. 7. querebare, quod Legatos *tributa exigere* vetarem: i. e. *collectam facere.*

TRICAE. Att. X, 8. domeſticae *tricae, ſunt difficultates rei familiaris.*

TRICARI. *tergiverſari, moras facere.* Att. XV. 13. Dolabella ſcripſit, ſeſe de attributione omnia ſumma feciſſe: Vectenum accuſat: *tricatur* ſcilicet. *ibid.* XIV. 19. Publilius tecum *tricatus eſt.* i. e. *non clare locutus eſt et mentem aperuit.*

TRIENS. *tertia pars hereditatis: eſt enim proprie tertia pars aſſis.* Att. VII. 8. Dolabellam video Liviae teſtamento eſſe in *triente.*

TRIERARCHUS. Verr. I. 20. etc. *eſt Praefectus triremis, quem creat civitas, quae navem ſuo ſumtu aedificatam praebet. Alio ſenſu eſt apud oratores Graecos, v. c. Demoſthenem de Coron.* 30. *nempe ibi ſignificat eum, qui aut ſolus ſuo ſumtu triremem aedificat, inſtruit, ac deinde ei etiam praeeſt, aut aliquid confert ad triremem aedificandam, unde* συντελής *dicitur.*

TRIETERIDES. *ſunt ſolennia Bacchi, a numero annorum, poſt quos celebrabantur.* Nat. D. III. 23. *trieterides* a Dionyſio quinto conſtitutae putantur.

TRINUNDINUM ſ. trinum nundinum. *ternae nundinae, quibus, cum cives ex agris in urbem confluerent, ut fructus agrorum et alias merces ruſticas venderent, lex in comitiis ferenda promulgabatur, ut eam etiam atque etiam conſiderare cives poſſent, et candidati magiſtratuum petebant. Ternae autem nundinae cum diebus interjectis conficiunt ſummam ſeptemdecim dierum, non, ut quidam docti viri exiſtimarunt, ſeptem et viginti. Numerandorum dierum enim initium fit a nundinis primis, et deſinit in tertiis: nundinae autem ſecundae more latino bis numerantur, ut idem dies fit nonus a primis nundinis, et primus in altera enneade dierum. Clare Varro R. R. II. 1. ſeptem tantum dies binis nundinis interjectos dicit.* ad Div. XVI. 12. ſe praeſentem *trinum nundinum* petiturum. Dom. 16. quod in ceteris legibus *trinum nundinum* eſſe oportet, id in adoptione ſatis eſt, eſſe trium horarum. *Scil. adoptio fit per legem curiatam, adeoque ad eam quoque trino nundino opus eſt.* Phil. V. 3. ubi promulgatio *trinundinum. Haec commate in quibusdam edd. diſtinguuntur; neque id abſurdum eſſe dixerim: ſed poteſt etiam abeſſe diſtinctio, ut ſit ellipſis praepoſitionis* per, *ut in illo ad Div. XVI. 12. et alibi.*

TRIPUDIUM. *quid ſit, docet Cicero* Div. I. 15. quia, cum pulli paſcuntur, neceſſe eſt, aliquid ex ore cadere, et terram pavire, terripavium primo, poſt terripudium dictum eſt; hoc quidem jam *tripudium* dicitur: cum igitur offa cecidit ex ore pulli, tum auſpicanti *tripudium ſoliſtimum* nunciant. cf. Div. II. 8. ad Div. VI. 6.

TRISTIS. *ſeverus, juſtus.* Act. I. Verr. 10. *triſtis* judex. Coel. 6. *triſtis*, opponitur *remiſſo.* Quint. 18. natura *triſti* ac recondita fuit. Brut. 30. *triſte* ac ſeverum dicendi genus.

TRISTIUS. Cato 19. adoleſcentes gravius aegrotant, *triſtius* curan-

ran-

rantur: h. e. *acerbioribus, molestioribusque remediis.*

TRISTITIA. *feveritas.* Or. I. 7. *triftitia* fermonis. * *opponitur elegantiae et fuavitati in oratione.* Fin. IV. 28. horridiores evadunt, afperiores, duriores, et oratione et moribus. quam illorum *triftitiam* atque afperitatem fugiens Panaetius, nec acerbitatem fententiarum, nec differendi fpinae probavit. * Offic. I. 12. *cum dixiffet, hoftem, h. e. peregrinum, veteribus dictum effe, qui perduellis appellandus erat, addit:* lenitate verbi *triftitiam* rei mitigante.

TRITONES pifcinarum, Att. II. 9. *funt, quos alibi* pifcinarios *vocat: ita appellat, quod faepe pifcinas illas vifebant et ibi ludebant vocandis mullis*, etc.

TRIUMPHALIS. in Pifon. 19. provincia, quae fuerit ex omnibus una maxime *triumphalis*: h. e. *quae maxime materiam belli triumpho digni gerendi habet, et ex qua adeo plerique Proconfules redeuntes triumphavere.*

TRIUMPHUS. Phil. XIV. 8. *triumphum pugnae* egit.

TRIUMVIR. Or. 46. *Triumviri* capitales. cf. ad Div. VII. 13. *funt Praefecti carcerum, (v. Liv. XXXII. 26. extr.) quibus fuppliciorum a damnatis fumendorum cura mandari folet. De iis lege Lipfium ad Tacit. Annal. V. 9. et quos laudat praeterea Cortius ad Salluft. Catil. 55.* * ad Div. VII. 13. *Treviri* (Triumviri) auro, argento, aere, *int. flando feriundo. Dicti etiam* monetales, *v. Pompon. Orig. Jur. §. 30. de fcriptura:* Treviri, *agunt viri docti ad Liv. XL. 29.* * Cluent. 13. ante pedes Q. Manilii, qui tum erat *Triumvir*, conftituunt. *intellige de magiftratu municipali. Municipiorum enim magiftratus a numero appellantur, qui non idem in omnibus municipiis fuit.* * Treviri epulones *funt* Or. III. 19. *de quorum origine et jure praetextae v. Liv. XXXII. 42.*

TRIUMVIRATUS. Brut. 31. *de Q. Aelio Tuberone:* qui quidem *in triumviratu* judicaverit, contra P. Africani, avunculi fui, teftimonium, vacationem Augures, quo minus judiciis operam darent, non habere. *Qui fuerit hic triumviratus, non vidi, qui explicaret, praeter Corradum, ad h. l. p. 217. qui Tuberonem non Triumvirum agrarium, fed monetalem aut capitalem putat fuiffe. Quod probari non poteft. Nam talis Triumvir quomodo tale quid judicare potuiffet? Mihi autem non eft dubium, quin fermo fit, non de triumviratu Tuberonis, qui nullus fuit, fed de tempore triumviratus agrarii, qui fuit illius temporibus ex lege agraria Sempronia C. Gracchi. Nam cum a Triumviris agrariis M. Fulvio Flacco, C. Graccho et C. Carbone, dum agros dividerent, graves feditiones excitatae effent, ex fententia P. Africani Senatus judicia caufarum agrariarum a IIIviris, tamquam fufpectis, ad Confulem C. Sempronium aliosque judices transferre voluit. v. Pigh. ad an. 624. In qua re, cum de judicibus, qui cum Sempronio judicarent, ageretur, potuit incidere, aut incidit potius illa de vacationibus Augurum quaeftio.*

TROCHAEUS. *vulgo dicitur pes una longa et altera brevi: fed apud Ciceronem eft pes tribus brevibus fyllabis, qui et* tribrachys *dicitur: quem nos autem vulgo trochaeum dicimus, choreus a Cicerone dicitur.* Or. 57. contra accidere in fpondeo et *trochaeo*, quo alter e longis conftaret, alter e brevibus fieret. - - *trochaeum*, qui eft eodem fpatio, quo choreus, cordacem appellat, quia contractio et brevitas dignitatem non habeat.

TROPAEA. Arch. 7. noftra funt *tropaea. Intelligenda quaevis victoriarum monumenta, pofita in*

Phil.

Phil. V. 19. vacationem militiae ipsis, liberisque eorum esse placere: extra *tumultum* Gallicum Italicumque. Rosc. Am. 6. *tumultus* proximus, *dicitur bellum Civile Sullanum. In bello autem Italico Gallicove subito edici solebat tumultus, quod erat summi periculi et celerrime depellendi indicium, et hanc habebat vim, ut saga sumerentur, justitium esset, sine delectu milites fierent interdum, et vacationes nullae essent.* Sull. 11. meis consiliis, meis laboribus, - - sine *tumultu*, sine dilectu, sine armis, sine exercitu, quinque hominibus comprehensis atque confessis, etc. Phil. V. 12. *tumultum* decerni, justitium edici, saga sumi dico oportere, dilectum haberi sine vacationibus in urbe et in Italia, praeterea Gallia tota. Muren. 10. simulatque increpuit suspicio *tumultus*, artes illico nostrae *(np. eloquentia et juris scientia)* conticescunt. *v. Serv. ad Aen. VIII.* 1. *cf. Budaeum ad Pandect. p. m.* 194.

TUNICATUS. Agr. II. 34. qui meus erat *tunicatorum* illorum: h. e. *de infima plebe hominum, qui tunica sine toga utebantur; unde etiam* tunicatus popellus *ap. Horatium. Sed de hac re et tunica in genere necessaria tironibus tradita sunt in Lexico Fabri: et noti sunt de Re vestiaria scriptores.* * *In exercitationibus campestribus, uti, praeter campestre, etiam tunica, modestiae signum in juvenibus.* Lael. 5. uteremur ludo campestri *tunicati. ubi v. Graev.*

TURBARE. *bellum movere.* Sull. 20. si in Hispania *turbatum* esset. * *corrumpere.* Verr. III. 94. *turbare* reliquas spes. * *tumultuari.* Fin. I. 10. id ne ferae quidem faciunt, ut ita ruant atque *turbent*, ut, earum motus atque impetus quo pertineat, non intelligatur. * *molestiam alicui mala fide fallaciterque agendo creare.* Q. Fr. III. 1. ne quid ille *turbet.*

TURBO. Sext. 11. illi duo reip. *turbines*, *de Gabinio et Pisone.* Dom. 53. tu, procella patriae, *turbo* ac tempestas pacis atque otii.

TURBULENTE. *animo perturbato.* Tusc. IV. 28. *turbulente* humana pati.

TURGESCERE. *perturbatum esse.* Tusc. III. 9. animus sapientis nunquam *turgescit*, nunquam tumet. *Ductum videtur e Plauto, apud quem* turgere *sic dicitur, Casin. II.* 5. 17.

TURMALIS. Or. II. 65. *turmales* statuae. *Ita facete Africanus major Corinthiis, statuam pollicentibus, dicebat equestres statuas, quod eam ponere volebant, ubi jam multae aliorum Imperatorum essent.*

TURPIFICATUS. Offic. III. 29. *turpificati* animi foeditas.

TURPIS. *insuavis.* Or. 47. quid, si etiam *absfugit, (np. pro* aufugit*) turpe* visum est.

TUTELA. Flacc. 34. *tutela* legitima. Rosc. Am. 6. Or. I. 36. *tutelae* judicium; *quo quis accusatur, quasi tutoris officium male praestiterit, et pupillum fraudarit: etiam alibi* tutela *dicitur, ut* majestas *pro crimine violatae tutelae*, v. c. Off. III. 15.

TYPUS. *effigies, ut clypeus.* Att. I. 10. praeterea *typos* tibi mando, quos in tectorio atrioli possem includere.

TYROTARICHUS. ad Div. IX. 16. Att. IV. 8. etc. *genus cibi e caseo et salsamentis, ut notatio verbi docet: sed accedebant etiam aliae res, ut Apicius docet, apud quem est ratio* patellae tyrotarichae *conficiendae, de Art. coquin. IV.* 2. *quae apud Ciceronem* patina tyrotarichi *dicitur.*

U. V.

VACARE. Tusc. II. 26. amplitudinem animi - - omnium rerum pulcherrimam, eoque pulchriorem, si vacet populo: h. e. *ut post dicit,*

cit, si sine populo teste recte facit, non hoc agit, ut populo placeat.

VACATIO. *ejus est, qui a quacumque re molesta aut laboriosa liber est: res, a qua quis liber est, adjicitur interdum nominatim, interdum omittitur.* Phil. V. 19. *vacatio* militiae. Font. 4. pretium ob *vacationem* datum, *np. a munere viae publicae muniendae.* ad Div. IX. 6. quae studia magnorum hominum sententia, *vacationem* habent publici muneris: h. e. *potestatem faciunt a republ. gerenda abstinendi. Sed non solum genitivus rei, a qua quis liber est, adjicitur, verum etiam causae, propter quas liberatur.* Coel. 12. severitati tuae, ut oportet, respondere non audeo. erat enim meum, deprecari *vacationem* adolescentiae, veniamque petere. *v. Not.* Sull. 26. *vacatio* rerum gestarum. i. e. *ob res gestas data.* Legg. I. 3. ego vero aetatis potius *vacationi* confidebam.

VACILLARE. ad Div. XVI. 15. epistola *vacillantibus* literulis: *quales nempe sunt eorum, qui, propter infirmitatem aliquam e morbo aut senectute ortam, tremebunda manu scribunt.* Catil. II. 10. qui partim inertia, partim male gerendo negotio, partim etiam sumtibus, in vetere aere alieno *vacillant*, h. e. *expedire se ex eo, et consistere non possunt.*

VACUITAS. *de tempore, quo munus aliquod, magistratum, nemo obtinet.* ad Div. XI. 10. quantam perturbationem rerum urbanarum afferat obitus Consulis, quantam cupiditatem hominibus injiciat *vacuitas. Gronov. ad Tacit. A. II.* 46. *interpretatur:* orba respubl. *Ap. Tacitum l. c.* vacuae legiones *sunt, quae ducem non habent. v. Gronov. Graevius e vestigiis Codd. MSS. legendum judicat:* vacivitas. *quem vid. ad h. l.*

VACUUS. *otiosus.* Brut. 5. cum te sciremus esse *vacuum.* * Catil. I. 6. cum morte superioris uxoris novis nuptiis *domum vacuam* fecisses. *Haec forma loquendi significat, de medio sublatum quemcunque, quo superstite nuptiae fieri nullae possunt. Sic Sallust. Catil.* 15. Aurelia Orestilla pro certo creditur, necato filio, *vacuam domum* scelestis nuptiis fecisse. *ubi vid. Cortius. Sed et is, qui mortuus est, dicitur vacuam domum facere, ap. Liv. I.* 46. Aruns Tarquinius et Tullia minor prope continuatis funeribus, cum *domos vacuas* novo matrimonio fecissent: i. e. *mortui essent, neque amplius obstarent fratri sororique, quo minus se jungerent matrimonio. vide tamen ad h. l. Jac. Gronov.*

VADARI. *est, jubere aliquem, datis sponsoribus polliceri, se ad diem certam ad agendum de re aliqua certum ad locum venturum; estque petitoris: unde autem petitur,* vadimonium promittit. Quint. 6. se jam neque *vadari* amplius, neque vadimonium promittere. Verr. III. 15. cum Apronius ex Leontino usque Lilybaeum aliquem *vadaretur* ex miseris aratoribus. cf. Quint. 19. *cf. Salmas. Mod. usur. c.* 16.

VADIMONIUM. *est* 1) *praesentia aut ab eo, quem quis est vadatus, datis vadibus, s. sponsoribus, promissa, aut a sponsoribus, qui ei, qui vadatur, praesentiam alterius sua fide et periculo suo promittunt. Hinc formulae:* Quint. 6. *vadimonium* promittere, *ibid.* 7. *vadimonium* sistere, etc. 2) *ipsa postulatio et promissio praesentiae. ibid.* 6. hominem in praesentia non vadatur: ita sine *vadimonio* disceditur. *ibid.* 5. res esse in *vadimonium* coepit: h. e. *sibi invicem praesentiam certo die promiserant. ibid.* 18. quaesivit, quo die *vadimonium* istud factum esse diceres. ad Q. Fr. II. 14. nemo fuit in tanta multitudine, qui *vadimonium* concipere posset. h. e. *JCtus, qui formulam posset scribere, qua vadimonium postulare-*

laretur et promitteretur. 3) *ipsa dies, qua praesentia postulata et promissa est: der Termin.* Cato 7. meminere *vadimonia* constituta. Quint. 5. cum *vadimonia* dilata essent. conf. ad Div. II. 8. Quint. 16. ad *vadimonium* venire. *ibid.* deserere *vadimonium.* obire *vadimonium. De vadimonio longa est disputatio ap. Salmas. Mod. usur. c. 16. (in qua tamen non omnia vera, tamquam, quod p. 696. dicit,* vadimonium promittere *fuisse tantum sponsorum, cum de reo sit diserte apud Cicer. Quint.* 6. se jam non vadari amplius, neque *vadimonium promittere.) cf. Budaeum ad Pand. p. m.* 40. *sqq.*

VAFER. *peritus, acutus, honesto sensu:* Nat. D. I. 15. somniorum *vaferrimus* interpres. *Sic Ovid. Her. XX.* 30. juris vafer: *estque proprium JCtorum. vid. Horat. Sat. I.* 3. 130. *et ibi Acro.*

VAGARI. Offic. II. 2. *de Academicis:* non enim sumus ii, quorum animus *vagetur* errore: h. e. *nesciat, quid statuat, quid decernat.* *Or. I. 48. ne oratio *vagari* cogatur, de *λογομαχοῦσι dicitur, nulla proposita rei, de qua agitur, definitione, s. de iis, qui nesciunt via et ratione, initio a definitionibus facto, disputare.* *Or. III. 44. *vagari* verba, *et* 49. *vagari* oratio *dicitur, cum verba non sunt ita juncta, neque ipsae sententiae periodis comprehensae, ut numerus existat.* *Tusc. III. 6. deinde *vagabimur* nostro instituto: h. e. *latius et copiosius disseremus de re.* *Marcell. 9. *vagabitur* nomen tuum longe atque late, certam quidem sedem non habebit.

VAGINA. Cato 15. viriditas herbescens culmo erecta geniculato, *vaginis* jam quasi pubescens includitur.

VAGUS. Brut. 31. *vagum* dicendi genus. h. e. *copiosum. conf. Vagari.* *Or. II. 16. *vaga* quaestio *est, quae in genere versatur, non certis personis et temporibus adstricta.* **incertus.* Nat. D. II. 1. et de Diis habere non errantem et *vagam*, ut Academici, sed, ut nostri, stabilem certamque sententiam. **de oratione non composita, nec numerosa.* Orat. 23. solutum quiddam sit, nec *vagum* tamen, ut ingredi libere, non ut licenter errare videatur.

VALDE. Att. XI. 15. neque *valde* opinio *est. Sed lectio est suspecta. v. Not.*

VALLUM f. VALLUS. *munimentum circa castra, quod fit palis, qui et valli dicuntur: unde elegantes dicendi rationes.* N. D. II. 57. munitae sunt palpebrae tamquam *vallo* pilorum. *Ceterum quod Victorius Var. Lect. XXII.* 16. *ex hoc loco corrigit Xenophontem Mem. Socr. I.* 4. 6. *id improbavimus ad eum locum.* Cato 15. fundit frugem spici, ordine structum, et contra avium minorum morsus munitur *vallo* aristarum. *Utrum hi ablativi sint a* vallum, *an* vallus, *disputat, et pro ultimo stat Gronov. Obs. III.* 18. *quem sequitur, et bis* vallus *pro* vallum *recipit ap. Ovidium Heinsius A. I.* 14. 15. *Met. VIII.* 286. *Mihi utrumque rectum videtur. Nam, quod Gronovius ipse negare non audet, vallum est a palis dictum, qui et valli sunt: deinde vallum pro pluribus palis dicitur Floro II.* 18. ferre *plenius vallum* jubebantur, qui arma nescirent: *ad quem locum Dukerus mihi videtur errare, qui* hoc vallum *dicit insolentius dici pro* hic vallus. *Est enim apud Liv. VIII.* 38. *ad quem locum vid. etiam Drakenb. Ceterum valli Romani brevem et accuratam descriptionem legant tirones ap. Liv. XXXIII.* 5. *Att. XVI. 11. sine *vallo* Luciliano. i. e. *sine exceptione: ut bene Corradus. Lucilius dicebat, se nolle ab omnibus legi.* Persium non curo legere, D. Laelium volo. *Igitur dicit, se*

magnifice dicere. *Orat. I. 2. ac ne forte cum aliis studiis, quae reconditis in artibus, atque *in* quadam *varietate literarum* versentur, etc. *ibid.* 3. in philosophia difficile est, enumerare, quot viri, quanta scientia, quantaque *in* suis *studiis varietate* et copia fuerint: *ibid.* III. 21. nam neque sine forensibus nervis satis vehemens et gravis, nec sine *varietate doctrinae* satis politus et sapiens orator esse potest. *Nempe copia literarum* varietas *dicitur, quia e variis artibus liberalibus oritur. Crassus oratorem negabat esse perfectum posse, nisi qui omnibus artibus et literis eruditus sit.* * *inconstantia, infidelitas.* ad Div. X. 18. non ullam rem aliam extimescens, quam eandem *varietatem* atque infidelitatem exercitus. *Verr. III. 3. *varietas* decretorum: *cum in iisdem causis non idem decernitur.* *Sext. 34. sine ulla *varietate* discessio *est*, *cum in eandem omnes omnino sententiam discedunt.* cf. Catil. III. 6. *Dom. 5. frumentum in alias terras, credo, propter *varietatem venditorum* miserant. *Graevius negat, quid sit* varietas venditorum, *intelligi posse. Itaque acute suspicatur:* propter avaritiam venditorum, *nempe, ut pluris venderent frumentum. quae fere causa est, quare aliorsum rustici frumentum vehant. Mihi videbatur aliquando,* varietas venditorum *esse diversitas pretii, quam frumento statuunt venditores, cum alii majoris, alii minoris vendere volunt, eamque ob caussam, h. e. propterea, quod incertum apud se est pretium, aliorsum mittunt rustici frumentum, ubi certum pretium fore sperant. Est proverbium apud Latinos de oleariis in velabro, qui inter se ex composito consentire in pretio olei solebant, neque alius alio majoris aut minoris vendere.* * varietas rerum *dicitur de rebus adversis.* ad Div. XV. 7. in omni *rerum mearum varietate* amantissimum mei cognovi. *Sed* Dom. 36. cum a tot *rerum* tanta *varietate* divellerer, *est pro: a tot ac tantis tamque variis rebus.* *ad Div. VI. 2. in *varietate* adhuc est versata causa tua.

VARIUS. Fin. II. 3. *quid proprie significet? cf. Varietas.* Verr. V. 19. an hoc probabis, in aequa causa populorum sine pretio *varium jus* et disparem conditionem fuisse. Agr. II. 29. fructibus *varius* ager: cui opponitur certa fides segetis, *apud Horatium.* Varietas agrorum *oritur ex varietate tempestatum, quae contra in nonnullis regionibus certae sunt ita ac stabiles, ut raro aliter accidant.*

VAS. *dis. obses, qui cavet populo in causa capitis, quae nempe vel maxime ad populum et rempubl. spectat, unde causa publica dicitur. conf. Gronov. Obs. II.* 8. ad Brut. 18. me pro adolescentulo *vadem* accepit respublica. Tuscul. V. 22. quorum cum alterum *vadem* mortis accepisset: alter ut *vadem* suum liberaret, praesto fuisset ad horam morti destinatam. *De quaestione: an vades sint etiam rerum privatarum? lege in primis Salmas. Mod. usur. cap.* 16. *p.* 698. *sqq. p.* 731. *sqq. qui ita esse multis disputat. Negat autem et impugnat hanc Salmasii disputationem Gronov. Obs. III.* 13. *(unde translata sunt, quae ibi disputantur in hanc rem, in Notas ad Liv. III.* 13.*) putatque, ex veterum accurate loquentium consuetudine, vades semper dictos in causis capitis. Mihi, si judicium meum licet interponere, ita videtur:* Vas *et* praes *antiquissimis temporibus de causis privatis dicebantur: quod loci Varronis, aliique, a Salmasio allati, plane conficiunt. Postea autem, cum etiam in causis publicis, nempe in causis capitis, vades, Liv. l. c. et in causis pecuniae publicae praedes adhiberi coepti essent, qui populo caverent, sensim mutata est dicendi ratio, et*

va-

arbitror, non solum hiberna, sed etiam alias res pecunia redemtas esse, et gratiae causa plus datum pecuniae, quam necesse esset. Nempe provinciales, inprimis remotiores, ut vecturae molestia liberarentur, redimebant frumentum in cellam, quod inde aestimatum *dicebatur. v. Verr. III.* 81. *sq. conf. in Pison.* 35. *In Cod. Theod.* aerariae annonae*: v. Gloss. Nomic. Gothofr. Deinde provinciales, ut auctor est Cicero ad Att. V.* 16. *debebunt dare foenum, ligna et similia ad necessitatem. Pro his, credo, etiam a nonnullis, remotioribus in primis civitatibus pecunia dabatur. Fuerunt forte etiam tum alia ejus generis: nam postea fuisse, e Codic. Theodos. L. VII. non uno titulo et Cod. Justin. L. XII. tit.* 37. *sqq. intelligitur.* Optimum fuerit, intelligere sumtus, quos in cultum Praetorum factos ait *Liv. XXXII.* 27. *de M. Catone, Surdiniae Praetore:* sumtus, quos in cultum Praetorum facere socii soliti erant, circumcisi aut sublati. * *Huic vectigali simile fuit* vectigal aediliciorum *ad Q. Fr. I.* 1. 9. *quod jam breviter definitum est supra in* Aedilicius. *Sed usi sumus vocabulo* pecuniae*: auctoribus viris doctissimis, Manutio ad l. c. Bulengero, Turnebo, aliis: quod negat Cel. Burmannus l. c. rectum esse, neque hos recte veterum aedilium mores considerasse, qui primo (Verr. IV.* 3.*) commodato acceperint ornamenta ludorum a provincialibus, deinde donare res, et bestias venari ad spectacula coëgerint. Loci Ciceronis ad Div. II.* 11. *VIII.* 9. *Att. V. ult. VI.* 1. *quos affert in hanc rem, omnes sunt de bestiis, pantheris; sed eas non imperabat provinciae civitatibus Coelius Aedilis, sed Ciceronem rogabat, ut sibi mitteret, quod putabat civitates facile venaturas, si intellexissent Ciceroni gratum se facturas. Neque tamen hoc factum postea negem; quamquam saepe, in primis Cic. Clav. in Symmachi Epistolis, legerim, bestias magistratibus, hominibus privatis, a civitatibus esse aut sponte, amoris et gratiae causa, aut rogatu datas, nihil de imperatis. Quare vero de pecunia dubitetur a Burmanno, non video. Audiamus ipsum Ciceronem; res erit confecta.* Quantum vero est illud beneficium tuum, quod iniquo et gravi *vectigali aediliciorum*, magnis nostris simultatibus, Asiam liberasti? enimvero, si unus homo nobilis queritur palam, te, quod edixeris, *ne ad ludos pecuniae decernerentur (intell.* a civitatibus*)* HS. CC sibi eripuisse, quanta tandem pecunia penderetur, si omnium nomine, quicumque Romae ludos facerent, quod erat jam institutum, erogaretur? *Perantiquam autem consuetudinem fuisse, ut ProC. et ProPraetores a provincialibus exigerent pecuniam ad ludos, frustraque saepe SCtis coërcitam, patet e Livio XL.* 44. **Hinc etiam de reditibus privatorum hominum dicitur, ut in illo:* Parad. 6. magnum *vectigal* parsimonia. *ibid.* ex meo tenui *vectigali.* cf. ad Att. XII. 20. etc.

VECTIGALIS. *e vectigalibus redacta.* Verr. I. 35. *vectigalis* pecunia populi Rom. * vectigales populi *quomodo a stipendiariis s. tributariis differant, dictum est in* Stipendiarius.

VEHEMENS. *severus.* Sull. 1. praecipitante republ. *vehementem* me fuisse atque fortem; conservata mitem ac misericordem faterentur. Verr. II. 61. fuit in decumis *(sc. exigendis) vehementior.*

VEHERE. *passive, de vectore.* Brut. 97. adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis *vehentem. Laudatus est jam in Lexico Fabri hic locus, sed male* Orat. *pro* Brut. *positus est, allatus etiam Gron. ad Liv. II.* 19. *sic etiam, ut recte Gronovius monet,* vectores *pro epibatis, h. e. iis, qui vehuntur, cum sint proprie, qui*

tinebat ad caput. sed Naevius deinde Quintii caput petebat, cum ejus bona sibi ex edicto possessa diceret.

VELITES. *quod genus militum sit, notum est; nempe quod ante justam aciem telis, hastis pugnat, leviter armatum. De iis, eorum origine, abrogatione, etc. v. Lipsium de Milit. R. III.* 1. *Salmas. R. mil.* 16. *Eleganter in hac voce ludit Cicero ad Div. IX.* 20. me autem a te ut scurram *velitem* malis oneratum esse, non moleste tuli. *Est autem lusus in his verbis multiplex, quem interpretes non plene assecuti videntur. Gronovius vidit primo, ludi in voce* malis, *quae et poma significat, quae Ciceroni donarat Paetus, et maledicta, convicia. Manutius porro monuit, respici ad morem militarem, quo velites in itinere portabant sarcinas militum. hinc verbum* onerare. *Sed hoc nescio an cuiquam probet: nam nihil de ea re proditum invenio. Calones id fecisse scio, de velitibus nihil hujusmodi legi. Valesius denique, ut ex ejus Notis ad Ammianum V.* 9. *commemorat ad h. l. Graevius, monuit,* scurras *esse parasitos, qui exercitum sequantur, et jocis in conviviis milites delectent: quod, quamquam non negem, etiam in exercitibus scurras fuisse, tamen locus Plautinus non conficit, in quo scurra est* urbanus, *qui opponitur militi, v. Gronov. Sestert. IV.* 9. *p.* 319. *neque ratio est, quare hic castrenses potius, quam urbanos scurras intelligere velimus. Quicquid sit, nemo horum plane explicavit hunc lusum. Videamus, an nos id praestare possimus, et simul exemplum demus explicandorum hujusmodi locorum. Misit Paetus Ciceroni poma, quae et* mala *dicuntur. Hoc verbum ambiguum est, adeoque joco aptum. Sed ut ambiguitas servaretur, adhibendum erat etiam verbum huic rei accommodatum: hinc dixit:* malis me onerasti. *pro* malis me donasti. *Formula:* malis onerare, *significare potest, maledicta plurima in aliquem conjicere, (nam etiam* maledictis aliquem onerare *dicimus) et plurima poma in aliquem conjicere. Utrumque accidere solet scurris et parasitis in locupletiorum conviviis, hoc in primis, apposita mensa secunda. Hinc Ciceroni veniebat in mentem, scribere:* multis malis me tamquam scurram onerasti. *Sed id fit inprimis tum, cum parasitus est impudentior, et dicteriis convivas saepius lacessit. Et quia dicimus:* jacere dicta, *tamquam tela et jacula; deinde* velitari *et* velitatio *in dicteriis jaciendis dicitur, ut ap. Gell. VI.* 11. neque in maledictis adversus impudentes et improbos *velitandum: cf. Plaut. Asin. II.* 2. 41. *propterea eleganter dixit,* se tamquam velitem scurram, *h. e. qui ultro et crebrius impudentiusque maledictis velitatus sit adversus Paetum,* malis oneratum esse: id se autem non moleste tulisse, *quia aequum scil. sit, ut est apud Phaedrum, sua exempla aequo animo pati.*

VELIVOLANS navis, Divin. I. 31. *e Poëta.*

VELLE. Att. VI. 3. *num quid vellem,* rogavit. *Est formula peregre abeuntium, qua sua officia, in mandatis literisve perferendis, alicui deferunt.*

VELLERE. *pro* revellere. Verr. IV. 24. ex patellis quae *vellerat, sc. sigilla.*

VELLICARE. *sermonibus malevolis carpere et perstringere.* Balb. 26. *vellicaret* in circulis Cornelium.

VELUM. Or. 23. *vela* dare. Tusc. IV. 4. *vela* facere. *ibid.* 5. *vela* orationis pandere. *Hae formulae omnes significant, latius et copiosius, quam Dialectici solent, disputare.* Or. II. 44. si se

VENIA. Or. II. 48. vix ut mihi tenuis quaedam daretur *venia* excusationis, quod tamen eum defenderem, qui mihi Quaestor fuisset. *Sed est* veniam dare *etiam simpliciter pro* rogata facere. ad Q. Fr. III. 1. tibi petenti *veniam* non *dedit*. cf. Att. V. *ult.* * *obsequi*, *cedere*. Rab. Post. 12. auctoritati ejus *veniam dedi*.

VENIRE. Att. XIV. 1. *in sermonem* se post Idus Martias, praeterquam Lepidi, *venisse* neminis. Tusc. II. 19. *venit* Epicurus, homo minime malus, - - tantum monet, quantum intelligit: neglige, inquit, dolorem. Verr. V. 6. *est pro* evenire: haec ubi *veniunt*. *Sed v. Not. et Div. II.* 51.

VENTILARE. *vento faciendo excitare, v. c. ignem: deinde metaphorice, commovere animos, irritare: nam et* ventus *sic dicitur, ut mox demonstrabitur.* Flacc. 23. cujus lingua, quasi flabello seditionis, *ventilata* est concio. *De hoc verbo laudat Drakenborch. ad Sil. XVII.* 705. *disputationem Gothofredi ad Cod. Theod. L. V. de malef. et mathemat. sed in ea nihil ad locum Silii facit. Est ad L. IX. tit.* 16. *l.* 5. *T. III. p.* 132. *ed. Ritter. Sic verbum* ventilare *etiam laudatur in Lexic. Fabri, Cod. Just. L. VI. eod. tit. Ceterum Gothofredus etiam l. c. verbum* ventilare *in loco Ciceroniano interpretatur, impellere et agitare, atque hinc fortasse explicari legem putat posse, in qua ventilare de maleficis et mathematicis dicitur. Neque mihi dubium est, quin ibi* ventilare *sit referendum,* ad vitas insontium, *et significet* vexare. *Nam quod in priore parte disputationis de praestigiis magicis in ciendis manibus interpretatur, potest forte* ventilare *de iis propter gesticulationes dici, sed non dicuntur magi h. l.* ventilando ciere manes, *verum* manibus accitis ventilare: *quid igitur, nisi* vitas hominum? *Accedit illud, quod praestigiae et magicae artes, ut ex L. IX. intelligitur, non propter se, sed propter noxam prohibitae sunt: nam in ea lege usus innoxius permittitur. conf. Cod. Justin. l. c. L. IV.* Ventilare *autem pro* vexare *apud posterioris aevi scriptores non raro dicitur. vid. Fresne in Glossario Lat. in v. Ventilare. Sed haec obiter dicta sunto.*

VENTITARE. *de discentibus, magistrum frequenter adeuntibus.* Legg. I. 4. juri studere te memini, cum ipse etiam ad Scaevolam *ventitarem*.

VENTRICULUS. Nat. D. II. 55. *ventriculus* cordis: *est cavitas, quo sanguis concipitur.*

VENTOSUS. *inanis, levis, vanus.* ad Div. XI. 9. rogo te, ad hominem *ventosissimum* Lepidum mittas. Phil. XI. 7. imperium extraordinarium est populare et *ventosum*, non gravitatis nostrae, non hujus ordinis.

VENTUS. *venti quoniam in mari duplex vis est: altera, qua propellit naves et celerius in portum defert; altera, qua mare commovet et perturbat: hinc etiam metaphorice duobus modis dicitur. Primo* ventus *dicitur, ut* aura popularis, *pro* plausu populari, *quatenus is ad honores consequendos valet, atque adeo pro omnibus rebus, quatenus hanc vim habent. Locus classicus est* Cluent. 47. verum omnes intelligimus, in istis subscriptionibus censoriis *ventum* quendam popularem esse quaesitum. *idem paullo post sic expressit:* res enim indicat, nihil Censores habuisse cogniti, nihil comperti: ex tota subscriptione *rumorem* quendam et *plausum popularem* esse quaesitum. *hoc idem est, quod c.* 28. *dixit:* oblatam sibi facultatem putavit, ut ex invidia senatoria posset *crescere*. ad Div. II. 6. *cum commemorasset, quibus subsidiis Milo esset ad consulatum petendum instructus, bono-*

de provinciis consularibus. *vid. Brisson. de Formul. L. II. p.* 193. *Graecum* εἰπεῖν *de relatione ad populum est in psephismatibus. vid. v. c. Demosth. de Coron. c.* 9. *Tertius est de recitante formulam dedicationis.* Dom. 46. si is Q. Caepionis, inimici sui, postem aedium tenuisset, et pauca *verba fecisset*, aedes Caepionis essent dedicatae. *Dom. 52. verba *cadunt, de eo, qui verbum prae perturbatione animi proloqui nullum potest, aut obmutescit.* *Tusc. II. 12. *verbo* de sententia destitit: h. e. *paucis monitus, facile cessit.* *Att. XVI. 11. suavium *meis verbis* des. *verba *vocat etiam formulam, quam Praetor praescribit judicibus, ut ex ea judicent.* Quint. 20. judicium accepit *in verba*, etc. *et sic saepe.*

VERE. *sine dissimulatione.* Or. II. 86. si *vere* agere volueris, omnia tibi relinquo: sin dissimulare, etc.

VEREOR. *cum genitivo.* Att. VIII. 4. *veritus* testimonii tui. *ubi tamen edd. pr. habent* testimonium. *v. Not.*

VERGERE. *niti, tendere.* Nat. D. II. 45. omnibus partibus terrae in medium *vergentibus*. *spectare.* Phil. XI. 11. Bruti auxilium ad Italiam *vergere*, quam ad Asiam maluissemus.

VERIDICUS. *verus.* Flacc. 32. *veridicae* causae inimicitiarum. Div. I. 45. *veridicae* voces ex occulto missae. *Non ergo poëtis proprium hoc vocabulum.*

VERISIMILIS. *sequente* ut. Verr. IV. 6. *verisimile* non est, *ut* ille homo *etc. Sic et est* Rosc. Am. 41. Sull. 20. Verr. IV. 6. Sext. 86. *v. Not. ad locum primum.*

VERITAS. *ante, quam, quae de hoc verbo e Cicerone dicere constitui, proferam, tironum causa, dicere attinet, quid intersit inter* veritatem *et* verum. *Nam homines nostri, germanica ratione decepti, saepe* veritatem *dicunt, ubi* verum *dicere debebant: tamquam:* veritates novas invenire, veritatem dicere, etc. *Regula ergo haec est:* Veritas *dicitur, ut philosophi loquuntur, abstracte, h. e. de vero, quatenus cogitatione sejungitur a rebus, factis, dictis, quibus inest. Sic Latine dicitur:* amans veritatis, studium veritatis, investigatio veritatis, veritas in puteo latet, *etc. quae omnia sunt Ciceroniana: nam in his non agitur de certo facto, dicto, etc. quod verum sit, sed de vero per se. In his omnibus autem et* veritas *et* verum *recte dicitur.* Verum *autem etiam concrete dicitur, h. e. cum vox germanica die Wahrheit significat verum factum, dictum, etc. in quibus nunquam* veritas *dicitur, sed semper* verum; *ut,* verum dicere, verum narrare, *etc. Neque turbare quemquam debent exempla, in quibus aliter esse videtur, ut* Inv. I. 36. quae perspicuam omnibus continet *veritatem* assumtio, nihil indiget approbationis. *Nam in his quoque verbis* veritas *abstracte dicitur hoc sensu: cujus assumtionis veritas omnibus apparet.* *Veritas *interdum est* necessitas *et opponitur casui fortuito.* Div. I. 13. num *casu* factum esse potest, quod omnes numeros *veritatis* habet. Nat. D. I. 20. aeterna *veritas.* *certitudo.* Nat. D. I. 22. persuaderi mihi non solum *opinione*, sed etiam ad *veritatem* plane velim. *aequitas, justitia.* Act. I. Verr. 1. *veritas* judiciorum. ad Div. VIII. 6. si ad summam *veritatem* jus legitimum exegeris. *Sic interpretantur enim v. c. locum* Muren. 29. paullo asperior ac durior, quam *veritas* aut natura patiatur. *male. nam in hoc, et similibus locis,* veritas *eleganter dicitur de re ipsa, vera rei ratione: duriorem ergo dicit esse Catonem, quam res ipsa, vera rei ratio, patiatur. Sic* ad Div. VI. 1. quam *veritas* et ratio praescribit. *v. Graev. ad h. l.* Parad. 5. *extr.* ratio et *veritas* ipsa convincit. *Sic adjectivo*

positum, in quo profecto est quaedam cum vermiculis similitudo, eorumque motu. Sic vermina *dicebantur dolores, qui Graece* στρόφοι, *post tormina dicebantur, a minuto motu, quasi a vermibus corpus scinderetur, ut auctor est Festus. Ceterum de operibus verriculatis v. Casaub. ad Sueton. Caes.* 46. *Scalig. ad Manilium p.* 411. *Ciampin. Oper. musiv. c.* 10. *sq. Sponii Miscell. Erud. Ant. Sect. II. artic.* 8.

VERNACULUS. *est proprie domi natus, a verna, qui est servus domi natus; unde quicquid domesticum, domo allatum dicitur, id etiam vernaculum dici potest.* Or. III. 24. *Crassus de aedilitate sua:* opus est rebus exquisitis undique, et collectis, arcessitis, comportatis, ut tibi, Caesar, faciendum est ad annum; ut ego in aedilitate laboravi, quod quotidianis et *vernaculis* rebus satisfacere me posse huic populo non putabam. Verr. III. 61. crimen domesticum et *vernaculum*: *h. e. fictum ab accusatore.* * *hinc* vernaculum *dicitur pro nativo, genuino, urbi Romanae proprio.* Div. IX. 15. imago *vernaculae* festivitatis. Brut. 46. Tincam non minus multa ridicule dicentem, Granius obruebat nescio quo sapore *vernaculo.*

VERO. *est affirmantis, pro* recte, *item concedentis.* Div. I. 47. *vero*, mea puella, cedo tibi sedes meas. Muren. 31. in sententia permaneto. *Vero*: nisi sententiam alia vicerit melior. Legg. I. 23. *vero* facis et merito. *et vero *est* atque adeo. Att. XVI. 17. quod saepe praesens et illi ostendisti, *et vero* etiam mihi. Muren. 22. qui et per se, et per suos, *et vero* etiam per alienos defendatur. * ad Div. IV. 6. ego *vero*, Servi, vellem, etc. ad Q. Fr. II. 9. quod me admones de nostra Urania, -- ego *vero* memini. *Caveant tirones, ne putent,* vero *jungi posse* τῷ ego *aut alii pronomini ab initio, nisi aliquid praecesserit, ad quod referatur. Inservit enim hoc* vero *responsionibus.*

VERRUNCARE. *vertere, ut* averruncare *est avertere.* Div. I. 2. haec bene *verruncent* populo: *laudant viri docti Gronov. ad Liv. XXIX.* 27. *qui ibi hanc formam loquendi Livio restituit.*

VERSARE. Coel. 6. *versare* suam naturam: *int. in omnes partes, prout opus, ut recte maleve facias.* Verr. I. 51. *versare* se, est *hominis anxie, quid agat, quaerentis.* Or. 9. causas *versare* in judiciis, *de oratore, qui vario et multiplici copiosoque dicendi genere agere causas potest. Opponitur enim historico, qui res gestas narrat, non ornat et auget. Unde autem sic dicatur, docet locus* Or. 40. *versare* saepe multis modis eandem rem. *Sed* Fin. IV. 20. verba versare, *dicitur de eo, qui, cum obtinere aliquid non potest, in verbis quaedam mutat.* * *decipere.* Lael. 26. hodie me *versaris* atque luseris lautissime. *v. Graev. ad h. l.*

VERSARI. Tusc. I. 44. haec *versantur* in errore. ad Div. XIII. 10. *versatur* in hoc studio nostro *cum ingenio.* Verr. II. 76. haerere homo, *versari*, rubere: *de eo, qui nescit, quid agat.* * Arch. 9. bellum in magna varietate *versatum.*

VERSICULUS. Mil. 26. Legg. II. 6. unus *versiculus* Senatus, *est illa formula: videant Coss., ne quid detrimenti capiat resp.*

VERSURA. *est sumtio pecuniae mutuae: unde duae formae loquendi; quarum alteram et nunc quidam male intelligunt. Prima est* Coel. 6. Font. 1. Verr. II. 76. Flacc. 20. *versuram facere* ab aliquo, *quae significat simpliciter, pecuniam ab aliquo sumere mutuam. altera est.* Att. V. 1. *versura* facta *solvere.* Tusc. I. 42. sine *versura dissolvere*: h. e. *debitum solvere, ita,*

tando. cf. Gron. Obs. III. 4. ** contumelia afficere.* Vat. 1. *vexatum* dimittere.

VEXILLUM. *velum purpureum, quod est apud ducem, et ab eo proponitur ad signum futurae pugnae dandum. cf. Lips. de Milit. R. IV.* 12. *sed proponebatur etiam vexillum in delectu militari habendo: hinc illa:* Att. X. 15. *vexillo* opus est; convolabunt. Phil. I. 11. num quando civibus perditis *vexillum*, quo concurrant, defuturum putatis? *cf. Lips. l. c. I.* 3. *et Reines. ad Inscript. p.* 340. *ubi memoratur* vexillum rubeum in arce positum *delectus causa. Etiam in coloniis deducendis vexillum tollebatur et praeferebatur.* Att. II. 32. *vexillum* coloniae. Phil. II. 40. Casilinum coloniam deduxisti, - - ut *vexillum* tolleres, et aratrum circumduceres. *ubi vid. Abramius.*

VIA. Prov. Cons. 2. *via* militaris; *est via lata et strata, per quam Imperatores ducunt exercitus ad mare, ut navibus trajiciantur, aut in provincias. vid. Hotomann. ad h. l. inprimisque Bergierius de Viis Rom. publicis, III.* 54. ** methodus.* Orat. I. 19. dicendi ratio ac *via*. Fin. II. 1. *via* et ratione disputare. N. D. II. 22. *via* progredi. **hinc* Div. II. 1. *vias* optimarum *artium* tradere, *pro ipsis artibus, quae via et ratione traduntur. * ratio et modus et occasio alicujus rei consequendae, perficiendaeve.* Verr. III. 94. auctoritate *viam* patefacere illustrem. ad Div. IV. 13. omnes *vias* persequar, quibus putabo, ad id, quod volumus, pervenire posse. ad Q. Fr. I. 1. omnes *vias pecuniae* norunt. Joseph. Ant. VI. 1, 2. μηχανὴν καὶ πόρον τῆς ἀπαλλαγῆς ἐζήτουν. **elegans est illud* ad Att. II. 19. ego autem neque pugno cum illa causa, - - neque approbo, - - utor *via*: h. e. *arte aliqua medium teneo, ut neque improbem, neque probare videar.*

VIATICUM, *pecunia, quae ex aerario datur ad magistratibus provincialibus, Quaestoribus, Legatis, instrumenta itineris comparanda, ut tabernacula, mulos, etc. dabatur autem pecunia redemtoribus, qui haec viae instrumenta curarent.* ad Div. XII. 3. *v. Sigon. Ant. Jur. Provinc. III.* 11. *Casaub. ad Theophr. c.* 11.

VIATOR. *minister magistratuum, quo utuntur ad homines arcessendos.* Cato 16. a villa in Senatum arcessebantur et Curius et ceteri senes: ex quo, qui eos arcessebant, *viatores* dicti sunt. *quae fere ad verbum repetiit Columell. R. R. praef. h. l. et Plin. H. N. XVIII.* 3. cf. Vatin. 7. Font. 13. *v. Sigon. Ant. Jur. C. R. II.* 15. *et Burm. ad Petron. c.* 97. Viatorum decuriae *occurrunt in Inscriptione ap. Murator. T. I. p.* 581.

VIBRARE. *proprie est cum magna vi et celeritate projicere, et contorquere.* Or. II. 80. atque ejusmodi debet esse prolusio, non ut Samnitum, qui *vibrant* hastas ante pugnam, quibus in pugnando nihil utuntur. ** hinc, ut* contortum, *sic* vibrans *passive (v. Heins. ad Sil. I.* 539.*) per metaphoram dicitur pro incitatus, vehemens.* Brut. 95. *vibrans* et incitata oratio. Orat. 70. *extr.* Demosthenis non tam *vibrarent* fulmina illa, nisi numeris contorta ferrentur. ** est etiam pro* micare. Acad. IV. 33. mare cum a sole collucet et albescit, et *vibrat*; *nempe propter illas celeres agitationes aquae et tremores; nam et micare est proprie de celeri et tremulo motu, qui est in luce. vid. Drakenb. ad Sil. IV.* 156.

VICANUS. *qui in vico habitat.* Flacc. 3. Timolites *vicanus. v. Graev. ad h. l. Sed* Div. I. 58. *vicani* haruspices, *sunt qui in vicis versantur, eosque pervagantur, quaestus causa, ut in circis astrologi.*

VICARIUS. *servus servi lautioris, de peculio emtus, unde et pe-*

care. Verr. II. 61. alio loco de .. *videro.* * *consilio aliquo uti, sequi aliquid.* Flacc. 14. *vidit* aliud. * *curare, et variis quidem modis.* Att. XIV. 11. haec fortuna *viderit.* *ib.* X. 7. cum Philotimo *videbis.* *ib.* V. 1. ut prandium nobis *videret.* Tusc. III. 19. aliquid *videamus* et cibi. Quint. 17. *viderint* ista officia boni viri. * *imperativus et conjunctivus ponitur pro vereor: quae est elegans ratio, sub specie dubitationis, et judicium alteri relinquendi, suam sententiam dicendi.* Rosc. A. 48. *videant,* ne sit etc. Tusc. II. 18. *vide,* ne non sit hoc proprium nomen virtuti. Div. II. 4. *vide,* ne nulla sit divinatio. cf. ad Div. XI. 12. XVI. 26. *reperitur tamen etiam participium sic:* Offic. I. 19. itaque *videndum* est, ne non satis sit id, *etc.* ad Diverf. XIV. 14. *videndum* est, ut honeste vos esse possitis. * *cavere.* Offic. I. 20. quamobrem et haec *videnda*, et fugienda pecuniae cupiditas: *ubi v. Graev.* * *elegans etiam est haec formula* in Pis. 25. quin tu me *vides? eo fere sensu, quo nostri dicunt: da lobe ich mich doch.*

VIDERI. *est verbum solenne in SCtis, decretis Pontificum, sententiis judicum.* Dom. 53. cum P. Scaevola, Pontif. M. pro collegio respondit, sacrum non *videri.* *vid. Manut. ad Verr. V.* 6. * *cum accusativo.* Tuscul. V. 5. non mihi *videtur* satis posse *virtutem*: *ubi v. Davis.* Off. III. 17. quae vult *videri,* se esse virtutem. * *passive.* Tusc. III. 29. opinio mali, quo *viso* et persuaso. * videri *etiam interdum, ut Graecorum δοκεῖν, dicitur in aliis rebus de eo, quod certum esse scimus.* Nat. D. I. 21. saepe enim de L. Crasso, familiare illo tuo, *videor audisse*, cum te togatis omnibus sine dubio anteferret.

VIGERE. *inclarescere.* Tusc. II. 2. in ipsa Graecia philosophia tanto in honore nunquam fuisset, nisi doctissimorum contentionibus dissensionibusque *viguisset.* * *laudari, probari.* ad Div. VIII. 1. tui politici libri omnibus *vigent.*

VIGILARE. ad Q. Fr. II. 15. viatores, si serius, quam voluerunt, forte surrexerint: properando etiam citius, quam si de multa nocte *vigilassent*, perveniunt, quo volunt. *Malaspina putat positum pro* evigilasseut, *et sic dici hoc verbum posse putat. Sed Burm. ad Sueton. Aug.* 78. *mavult corrigi* evigilassent: *quod mihi verba* de multa nocte *vix videntur pati.*

VILITAS. Verr. III. 93. annus est *in vilitate*; *int. annonae.*

VINARIUM. Font. 5. *vinarium* crimen.

VINCERE. *ostendere aliquid ita, ut probes, ut obtineas.* Cluent. 44. *vince,* virum bonum fuisse Oppiànicum. * *eleganter de eo, cui quid in auctione addicitur, sive qui plus licendo accipit, quod vult: sic passim est in* Epist. ad Attic. *ut* XIII. 29. Othonem *vincas* volo. cf. 33. * *causam in judicio obtinere. in quo est duplex forma: altera certa et usitatissima:* Rosc. Com. 18. *vicisset* judicio. Quint. 27. ego sponsione *vicerim; altera insolens atque hanc ob causam in dubium vocata:* Verr. I. 53. *vincere* judicium. Caecin. 31. *vincere* sponsionem. *ubi vid. Passerat. et Graev. Similiter Ovid. Her. XVI.* 76. *dixit*: non omnes *causam vincere* posse suam: *ubi Heinsius corrigebat* causa: *dubitante Burmanno, et afferente* vincere bellum *e Vell. II.* 55. *add. Virg. Aen. X.* 370. devicta bella. *Etiam Graeci utroque modo dicunt, νικᾶν μάχην et μάχῃ. v. Albertum V. Cel. Obs. ad Nov. T. p.* 242. *Simile etiam illud est, quod Latine dicitur* certare sponsione *(v. Sponsio) et* certare multam *ap. Liv. XXV.* 3. *ab hac autem verbi significatione dicuntur* vinci, *qui causa cadunt seu condemnantur.* Verr. I. 4. reus tam nocens, tam perditus, tam *victus.*

VIN-

31. aliquo tecum *vinculo* reip. esse conjunctum: h. e. *causa ab ipsa rep. suppeditata.* Fin. III. 20. et quomodo hominum inter homines juris esse *vincula* putant, *(h. e. causas idoneas, propter quas societatem inter se colant)* sic homini nihil juris esse cum bestiis. Caecin. 25. *jus civile dicitur* vinculum judiciorum, *quod eo judicia nituntur.* Cluent. 53. *vinculum* dignitatis, *quod conservat dignitatem, sive, ut post dicit, fundamentum et fons dignitatis.* Balb. 15. *vinculum* religionis. Tusc. V. 28. nulla te *vincula* impediunt ullius certae disciplinae. ad Div. X. 6. *vincula temporum* te cum illis conjunxerunt. Or. 23. *vincula* numerorum. *vid. Vinctus, Vincire.*

VINDEMIOLA. ad Att. I. 10. *de pecunia collecta paullatim et comparsa.*

VINDICARE. *punire.* Verr. V. 50. vehementer *vindicare* in cives. Offic. I. 30. qui T. Gracchi perditos conatus *vindicavit.* * *vindicias agere.* Or. I. 10. agerent tecum lege - - *vindicarent*que ornati homines, - - quibuscum tibi justo sacramento contendere non liceret. * *defendere.* Flacc. 17. *vindicetis* civem ab ignotissimo Phryge; *sc. rejiciendo ejus testimonium.* ad Div. XII. 16. turpitudo personae ejus, in quam liberius invehimur, nos *vindicabit.* * Rabir. Post. 9. perpetienda illa fuerunt, ut aliquando se *ad* suos *vindicaret*: *Manutius interpretatur, ut aliquando ad suos tamquam e servitute regia in libertatem redire posset. Graevius autem latinum hoc esse, et intelligi posse negat, legitque*: ut se aliquando et suos vindicaret, *nempe a damnis fortunarum. Mihi autem et lectio recepta, et Manutiana interpretatio probatur. Exempla hujus constructionis sunt apud Gronov. ad Liv. XLIV.* 14.

VINDICIAE. *est controversia forensis, de possessione alicujus rei, quam nostram esse dicimus, cum alius teneat.* Verr. I. 45. pro praede litis *vindiciarum* satis dare. Mil. 27. injustae *vindiciae.*

VINDICTA. Rabir. Perd. 5. una *vindicta* liberavit. Top. 2. *vindicta* liber factus. *ad q. l. Boëthius dicit, esse virgulam, quam lictor manu mittendi servi capiti imponens, eum in libertatem vindicabat, quaedam verba solennia dicens. Scholiastes autem Persii ad Sat.* 5. *a Praetore capiti impositam dicit. Et hoc verius. Sic etiam Graeci JCti tradunt. v. Casaub. ad Pers. p.* 417. *formula erat: hunc ego hominem liberum et civem Rom. esse ajo; ut Graeci tradunt. Latini autem sic: ajo te liberum more Quiritium. vid. Viros doctos ad Caji Instit. I.* 1. 1. *in Schultingii Jurispr. ante-Justin. p.* 11. 12. *ed. Lips.*

VIR. *de marito est* ad Div. VIII. 7.

VIRGETUM. *hortus, arboretum.* Legg. II. 8. sacerdotes vineta *virgeta*que et salutem populi auguranto. *v. Turneb. ad h. l.*

VIRGINES. *simpliciter* Vestales virgines *dicuntur.* Catil. III. 4. post absolutionem *virginum.*

VIRGULA. Offic. I. 44. si omnia nobis - - quasi *virgula divina*, ut ajunt, suppeditarentur: i. e. *citra opem humanam. Ductum proverbium videtur Erasmo a* virga Palladis, *cujus toties mentio apud Homerum. Nota est etiam ex Virgilio* virga Circes, *et ejus vis.*

VIRIDITAS. Tusc. III. 31. malum quandam habet *viriditatem.* Lael. 3. senectus aufert eam *viriditatem*, in qua etiam tunc erat Scipio. *Est e Graeco. Graeci enim* χλωρόν *dicunt omne, quod est*

tandorum animorum. harum partium tertia *vim* desiderat. ad Div. XV. 21. *de Calvo:* multae erant et reconditae literae: *vis* non erat. * vis *etiam eleganter tribuitur iis, qui ulciscuntur injurias sibi factas, aut qui sibi injuriam fieri non sinunt.* Dom. 55. magna *vis* est cum in Deorum numine, tum in ipsa republica, *etc.* Rosc. Am. 24. Magnam *vim* possidet paternus maternusque sanguis: *nisi pro* sanctitate *malis accipere.* **significatio verbi.* Tuscul. III. 5. verbi *vis.* et sic saepe. **fervit etiam periphrasi*, *ut* vis Deorum *pro* Diis.

VISCERA. *caro. nam quicquid sub corio est, ut Servius ait,* viscera *dicunt.* Nat. D. II. 63. *viscera* boum, conf. Tusc. II. 8. et 14. **pecunia, res familiaris.* Dom. 47. extruxit villam *visceribus* aerarii. ad Q. Fr. I. 3. cum de *visceribus* tuis et filii tui satis facturus sis. *Or. II. 78. *viscera* causae. * *intimus animi sensus, memoria.* Att. VI. 1. ἐγκελεύσματα tua mihi in *visceribus* haerent.

VISCERATIO. *est distributio carnis crudae inter plebejos: genus largitionis, apud Romanos usitatum. Graeci:* κρεῶν διανομὴν *vertunt.* Offic. II. 16. *vid. Intt. ad Sueton. Caes.* 37. *In inscriptione apud Murat. T. II. p. DCX.* visceratio *in feriis latinis fieri solita vocatur diserte* carnium distributio.

VISENDUS. *visu dignus.* Vatin. 13. ornatu *visendo.*

VISIO. *vox philosophica, idem significans, quod* visum, *de quo mox.* Tusc. II. 18. *visio* falsa doloris et species. Acad. IV. 11. *visio* veri falsique communis a quibusdam putatur.

VISUM. *species alicujus rei in animo impressa, impulsio oblata extrinsecus,* φαντασία. Tusc. I. 41. *visa* somniorum. Acad. I. 11. *et pluribus aliis locis. nam in Academicis multa est de visis disputatio. De* visis somniorum *adeundus Macrobius in Somn. Scip. I. 3. In Tusc. saepe visa dicuntur de rebus opinatis, inprimis e sensu.*

[VISUS. Nat. Deor. I. 5. *visum* habent insignem et illustrem.]

VITA. Lael. 6. vita vitalis. *Est de graeco* βίος βιωτός, *ut monuit Facciolatus ad h. l.* *Div. I. 39. hac de re communis *vita* dubitavit. *Cl. Wopkenius putat, hic esse* vitam *pro hominibus, ut est apud Plinium H. N. VIII. 16.* vita non decrevit: *ubi Harduinus recte intelligit, homines non decreverunt. et ap. Phaedr. prol. L. I. ubi vid. Burmann. quem etiam reprehendit Wopkenius, quod negavit, Ciceronem et aequales hoc sensu verbo eo usos. In quo ei injuriam facit. Nam, re satis ponderata, mihi etiam sic, ut Cel. Burmanno, videtur. In loco proposito non hoc dicit Cicero: dubitaverunt homines, sed de hac re in vita communi dubitatur, videtur repugnare moribus, vitae communi, ut est Muren.* 85. sed hanc orationem usus, *vita,* mores, civitas ipsa *respuit. Eodem modo caeteras auctoritates dissolvere possem, si opus videretur.* Vita occidens *v. c. est finis vitae, ut* dies occidens, *finis diei, non* sol occid. *Flacc. 19. in *vita*: i. e. *quoad vivit vel vixit.*

VITIARE. Att. IV. 9. num censum impediant Tribuni diebus *vitiandis*: h. e. *servando de coelo, obnunciando efficere, ut iis nihil publici negotii geri possit.*

VITIOSITAS. Tuscul. IV. 15. *vitiositas* est contraria virtutis; sic enim malo, quam malitiam appellare eam, quam Graeci κακίαν appellant: nam malitia certi cujusdam vitii nomen est, *vitiositas* omnium.

VITIOSUS. *vitio creatus.* Phil. V. 3. collega, quem ipse fecit sua nunciatione *vitiosum. ibid.* II. 33. quamdiu tu voles, *vitiosus* Consul Dolabella: rursus, cum voles, salvis auspiciis, creatus. * *contra auspicia et religionem factus.* Div. I. 16. sinistra dum non exquirimus, in dira et *vitiosa* incurrimus. Legg. II. 8. quaeque Augur

umbilicos legere consuesse. *v. Salmas. ad Solin. p.* 496.

UMBRA. *comes.* Mur. 6. saltatio est *umbra* luxuriae. * umbra *dicitur pro loco umbroso, in quo cujuscunque generis exercitationes habentur, in quibus non serio res agitur, neque de vita pugnatur. Hinc* umbra *opponitur* soli: *h. e. verae pugnae in bello, aut verae contentioni in judiciis. vid. Sol. Sed deinde de omnibus iis rebus dicitur, quae domi et in umbra fiunt, in quibusque nulla magna est contentio: tamquam de jurisprudentia.* Muren. 14. cedat *umbra* soli: h. e. *militari rei philosophia et ceterae artes, in quibus otium et tranquillitas est. vid. Umbratilis.* *Orat. III. 26. habeat tamen illa in dicendo admiratio ac summa laus *(h. e. genus magnificum)* umbram aliquam et recessum, quo magis id, quod erit illuminatum, extare atque eminere videatur: h. e. *sint loci aliqui in oratione magnifica vacui ab ornamentis et quasi figurarum troporumque coloribus.*

UMBRACULUM. *schola.* Brut. 9. *vid. Sol.* Legg. III. 6. Demetrius mirabiliter doctrinam *ex umbraculis* eruditorum otioque non modo in pulverem atque solem, sed in ipsum discrimen aciemque perduxit: h. e. *usus est ad rempublicam administrandam, ut ap. Rom. Cato, Cicero, alii.*

UMBRATILIS. *otiosus, lenis, non asper.* Tusc. II. 11. vita *umbratilis* et delicata. Orat. 19. *umbratilis* est oratio philosophorum et mollis.

UNCIA. *assis duodecima pars, deinde etiam hereditatis. (v. As.)* Att. XIII. 48. mortuus est Babullius. Caesar opinor ex *uncia.* ib. VII. 2. *est etiam in Gruteriana:* ex unciis. *Sed in Graeviana rectius receptum:* ex teruncio. ad Q. Fr. III. 6. quas enim tabulas se putavit obsignare, in quibus *in unciis* firmissimum tenuerat, etc. *v. Manut. ad h. l.*

UNCTUS. Att. XII. 6. nitidus *unctus*que sol, *opponitur* asso, *de quo supra.* *elegans, splendidus.* Brut. 20. jam enim erat *unctior* quaedam splendidiorque consuetudo loquendi.

UNCUS. *instrumentum, quo perduelles ad scalas Gemonias trahebantur.* Phil. I. 2. *uncus* impactus est illi fugitivo. Rabir. Perd. 5. vindicare a verberibus, ab *unco. ubi v. Hotoman.*

UNDE. *a quo, a qua, a quibus.* Orat. I. 15. quam ille ipse, *unde* cognovit. Verr. III. 70. apud eas societates, *unde* erat attributa. *sed nil frequentius his exemplis. vid. Gronov. Obs. L. IV. p.* 174.

UNGUIS. Dom. 5. tu in hoc ulcere tanquam *unguis* exsisteres: h. e. *augeres malum, acerbius efficeres.*

UNGULA. Tusc. II. 24. toto corpore atque omnibus *ungulis,* ut dicitur, contentione vocis asserunt. *Bentlejus post Lambinum legebat* unguiculis: *quod* ungulis *hominibus non conveniret. Sed in proverbiis haec non nimis subtiliter judicanda. v. Obs. Miscell. quae cura Cel. Dorvillii prodierunt. T. I. p.* 410.

UNICUS. *pro* unus *est* Rosc. Am. 14. *extr.* Coel. 32. Verr. I. 41. *si tamen lectio sana est.* * *excellens, singularis.* Quint. 12. ut aut summa negligentia tibi obstiterit, aut *unica* liberalitas. Cato 17. in quem illud elogium *unicum. v. collecta Heinsio ad Ovid. Met. III.* 434.

UNIVERSE. Att. V. 2. cetera *universe* mandavi: illud proprie.

UNIVERSITAS. Nat. Deor. I. 43. universitas rerum, *est totus mundus, ut* II. 65. *universitas* generis humani, *totum genus humanum.*

UNIVERSUS. Or. III. 27. loci, qui - - quia de re *universa* tractari solent, communes nominati sunt: h. e. *de genere.* * *communis omnibus.* Off. I. 31. sic est faciendum, ut contra *universam naturam* nihil contendamus: ea tamen conservata, *propriam* naturam sequamur. *c.* 30. communem *dixerat.*

VO-

VOLUNTAS. *in oratore est de genere orationis, quod sequitur: προαίρεσις.* Or. II. 23. naturis differunt: *voluntate* autem similes sunt. *ibid.* 22. ex quorum scriptis, cujusque aetatis, quae dicendi ratio *voluntas*que fuerit, intelligi potest. *Agr. I. 9. in alia *voluntate* esse: *aliud probare.* ad Div. IX. 6. haec in *voluntate* fuerunt: i. e. *in potestate nostra.* **preces.* ad Div. VI. 6. Caesar cedit justis et officio incensis, nec inanibus aut ambitiosis *voluntatibus.*

VOLUPTARIUS. *suavis.* Att. XII. 25. *voluptariae* possessiones: *ut* horti. Or. III. 17. *voluptariae* disputationes: h. e. *de voluptate et pro voluptate.* Fin. V. 25. voluptarii *philosophi; de Epicureis.*

VOLUPTATES. *de spectaculis.* Muren. 35. adhibendis *voluptatibus*, etc. *Hoc sensu posteriori aevo in primis dici coeptum frequenter, ut dudum observarunt viri docti.*

VOLUTATUS. *versatus diligenter.* Orat. III. 10. *volutatus* in veteribus scriptis. ad Q. Fr. II. 13. ad Callisthenem et ad Philistum redeo, in quibus te video *volutatum.*

VOLUTATIO. Pis. 34. scelera tua non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis *volutationibus* corporis et cubilibus persecuti sumus.

VOMERE. Dejot. 7. te *vomere* post coenam velle. *v. Ind. Graec. in 'Εμετική.*

VORARE. Att. IV. 11. nos hic *voramus* literas cum Dionysio. *cf. Helluari.*

VOTUM. ad Div. VI. 7. victoriae suae *vota* facerent. Tusc. V. 1. si virtus - - famula fortunae est, nec tantarum virium, ut se ipsa tueatur: vereor, ne non tam virtutis fiducia nitendum nobis ad spem beate vivendi, quam *vota facienda.*

VOTIVUS. Att. IV. 2. XV. 8. 11. *votiva* legatio: *quae voti suscepti et persolvendi causa petitur; genus liberae legationis. v. Legatio.* Act. I. Verr. 10. *votivi* ludi: *qui fiunt ex voto, ab Imperatore aliquo suscepto.*

VOX. Legg. II. 7. leges legum *voce* proponam. *Ursinus interpretatur, verbis solennibus et propriis legibus, ut vox sit pro verbo, additque duo exempla e Cicerone: sed neutrum huc facit, nec hic locus ejusmodi est, ut vocis vocabulum non proprie explicari possit. Est enim prosopopoeia, ut in illo:* patriae vox, Catil. I. *et alibi: neque tamen qua sensum falsa est interpretatio.*

URBANITAS. *virtus ingenii animique, qua eleganter possumus, ut homines in urbe liberaliter educati, de omnibus rebus judicare, neque aliquid inepti et absurdi dicimus et facimus, sed potius venuste et cum specie quadam liberali: estque hoc genus urbanitatis per totam vitam, orationem moresque fusum.* ad Div. III. 7. etiamne tu has ineptias, homo summa prudentia, - - addo *urbanitate*, quae est virtus, ut Stoici rectissime putant. *Nempe Stoici ἀστεῖον opponunt ἀμαθεῖ, ut ad h. l. ex Plutarch. de legend. Poëtis ostendit Victorius. ibid.* VII. 3. vides enim exaruisse jam veterem *urbanitatem*, ut Pomponius noster suo jure possit: nisi nos pauci retineamus gloriam antiquam Atticam. *vid. Vavass. Ludicr. dict. S. III. c. 7. p. 333. edit. Lips. conf. Urbanus.* **facultas jaciendorum dictorum, apophthegmatum, lepos, ut Sallustius in Sempronia appellat.* ad Divers. VII. 32. *urbanitatis* possessionem, amabo, quibusvis interdictis defendamus. Rosc. Am. 41. *urbanitas* servorum: *quamquam haec etiam ad primum genus fortasse referri potest.* **ipsa dicteria.* Coel. 3. contumelia si facetius jactatur, *urbanitas* nominatur. Fin. II. 3. in quantas hominum facetorum *urbanitates* incurratis. Or. I. 5. celeritas et brevitas respondendi et la-

ris

ris spatium, *idque lege definitum*, *sine controversia*, *possedimus*. Caecin. 26. *usucapio* fundi, hoc est, finis sollicitudinis. ac periculi litium, non a patre relinquitur, sed a legibus. Legg. I. 21. *usucapionem* XII tabulae inter quinque pedes esse voluerunt. etc.

USURA. *usus rei*, *item*, *quod pro usu datur*. ad Div. VI. 12. *usura* falsi gaudii frui. Agr. III. 1. parvam exigui temporis *usuram* bonae de me opinionis postulo. Tusc. I. 39. natura dedit *usuram* vitae, tamquam pecuniae, nulla praestituta die. *Elegans est illud de Stoicis*, *qui post mortem corporis superstitem animum dicunt*, *sed non in aeternum*, *ibid*. 31. *extr*. Stoici autem *usuram* nobis largiuntur, tamquam cornicibus; diu mansuros, ajunt, animos, semper negant.

USURPARE. *pro eo*, *quod vulgo dicunt*, *exercere*, *tumquam jus*, *etc*. Agrar. II. 7. paucas tribus ad *usurpandam* libertatem vocare: h. e. *ad exercendum jus suffragii*. Verr. V. 20. jure quotannis *usurpatum* ac semper retentum, etc. **vocare*, *dicere*. Offic. II. 11. C. Laelius is, qui sapiens *usurpatur*. Phil. II. 28. at quam crebro *usurpat*: et Consul, et Antonius.

USURPATIO. Verr. V. 64. *usurpatio* civitatis, *est*, *cum se quis civem dicit*. Agrar. II. 12. *usurpatio* vetustatis, *de comitiis curiatis*, *dicis causa per* 30 *Lictores habitis*. *Conf*. *Gronov*. *Obs*. *I*. 25.

USUS. *possessio rei non interrupta per certum ac legibus definitum temporis spatium*, *qua res nostra fit*, *ut nemo amplius nobis de ea litem movere possit*. Har. R. 14. mortales nihil a Diis immortalibus *usu* capere possunt. Caecin. 19. auctoritatem fundi et *usum* lex jubet esse biennium.

UT. *utut*, Verr. I. 2. *ut* hoc esset judicatum. Planc. 4. *ut* fueris dignior. *cf*. *Gronov*. *Observ*. *III*. 6. **posito*, *sac*. ad Div. I. 9. *ut* jam sit in iis culpa, qui me non defenderunt, non minor est in iis, qui reliquerunt. ad Att. VII. 13. qui, *ut* nihil aliud, hoc tamen profecit. **eleganter dicitur etiam cum superlativo*, *sequente* ita. Offic. I. 5. *ut* quisque maxime perspicit, -- *ita* sapientissimus haberi solet. **pro* cur. Mil. 13. *extr*. erat, *ut* odisset.

UTENS. *qui sumtum facit de pecunia sua*. Offic. II. 20. fac magnitudinem divitiarum juvare. *Utentior* sane sit, honestior autem quomodo? *v*. *Uti*.

UTENSILE. Oecon. 1. reliqua *utensilia*, quibus aut alitur hominum genus, aut etiam excolitur. Utensilia *h*. *l*. *sunt necessaria victui*, *non supellex*, *ut recte monuit et pluribus exemplis demonstravit Gronov*. *Sestert*. *p*. 105. *conf*. *nos ad Tacit*. *A*. *I*. 70. *perspicuus inprimis est locus Varr*. *R*. *R*. *I*. 2. 6. quid in Italia *utensile* non modo non nascitur, sed etiam non egregium sit?

UTER. *pro* utervis. Offic. III. 23. Sibine *uter* capiat, an alter cedat alteri. *ubi vid*. *F*. *Fabricius*.

UTI. *de rebus et pecunia*, *qua impendia sustinemus*. Att. XIII. 23. magis doleo, me non habere, cui tradam, quam habere, qui *utar*. *ib*. XI. 11. ut sit, qui *utamur*. *v*. *Gronov*. *Sestert*. *p*. 105. **opus habere*. ad Div. V. 20. qui ambitione nihil *uterer*. *Tusc. IV. 18. aemulatio autem dupliciter illa quidem dicitur. nam aemulatio virtutis imitatio dicitur: sed ea nihil hoc loco *utimur*: h. e. *huc non pertinet*: *de ea nunc non agitur*.

UTILIS. Div. VIII. 13. quibus adhuc sibi parum *utilis* fuit: i. e. *nocuit*. *De hujus λιτότητος vi cf*. *Clark*. *ad Homer*. *Iliad*. *β*. v. 269.

UTRUM. *sequente* aut. *pro an est* Verr. II. 69. *non sequente* an, vel simili particula, *pro* num. Verr. V. 16. quaeram, *utrum* emeris et quomodo et quanti emeris. *item* Verr. II. 69. V. 16. Flacc. 10.

VULGARIS. Offic. I. 16. *vulgaris* liberalitas; *quae ad omnes per-*

INDEX

INDEX GRAECO-LATINUS

CONTINENS

GRAECA IN CICERONIS LIBRIS OCCURRENTIA

ET

EORUM INTERPRETATIONES

ADSPERSIS SUBINDE ANIMADVERSIONIBUS.

A.

Ἀβδηριτικὸν, *Abderiticum*, *ſtultum*, quod Abderitae ſtupidi putabantur, ad Att. VII. 7.

Ἀβλάβεια, *abstinentia*, *innocentia*, *frugalitas*, Tuſc. Qu. III. 8.

Ἀγέλαστος, *expers riſus*. Fin. V. 30. ita dictus eſt M. Craſſus, qui ſemel in tota vita riſiſſe dicebatur.

Ἀγοητεύτως, *ſincere*, *ſine praeſtigiis et fuco*, ad Att. XII. 3.

Ἄγραφον, *non ſcriptum*, ad Att. VI. 1.

Ἀγὼν, *certamen*, *contentio*, ad Att. XIV. 7. I. 16. eſt ſtudium contentionis, quod in oratione adhibetur, unde ipſae orationes in cauſis veris, et quidem in primis in forenſibus, *ἀγῶνες* dicuntur, et declamationibus umbraticis opponuntur, vid. v. c. Longin. *περὶ ὕψους*, S. XI. 1. plura apud Creſoll. Theatr. Rhet. III. 17. Spanhem. ad Julian. Or. I. p. 11. 12. 13. Olear. ad Philoſtr. Vit. Sophiſt. L. XXII. §. I. n. 4.

Ἀδέσποτοι, *ſine auctore*, ad Div. XV. 17. de rumoribus, qui unde et a quo capite fluxerint, ignoratur.

Ἀδεῶς, *ſecure*, *ſine ullo periculi metu aut ſuſpicione*; *large*, *copioſe*. *bibit et edit ἀδεῶς*, ad Att. XIII. 52.

Ἄδηλα, *incerta*, Acad. Qu. II. 17.

Ἀδημονῶν, *moerens*, *ſollicitudinis plenus*, ad Att. IX. 13.

Ἀδιαφορία, ad Att. II. 17. cum omnia, quae accidunt, ſive ſecunda, ſive adverſa, nihil valent ad animum noſtrum commovendum. Ea Cicero dicit ſe uti in republica. Sed Acad. Qu. II. 42. eſt Ari-

ſtonis

ἀκα-

ἀκαδημικὴν ad Varronem transferamus, et Ep. 16. *academicèn σύνταξιν ad Varronem totam traduximus.* conf. Argum. Quaest. Acad. I.

Ἄκαιρος, intempestivus, ad Att. IX. 4.

Ἀκατάληπτον, quod comprehendi non potest, incomprehensibile, Acad. II. 6.

Ἀκαταληψία, opinio Academicorum, qui nihil comprehendi posse dicebant, ad Att. XIII. 19.

Ἀκενόσπουδος, abhorrens a studio rerum inanium, ad Div. XV. 17.

Ἀκεραίως, sincere, ad Att. XV. 21.

Ἀκήδεια, contemtus, quod curae et studio nemini esset, ad Att. IV. 18.

Ἀκηδία, torpedo cum moestitia, ad Att. XII. 45.

Ἀκίνδυνα, periculo carentia, ad Att. XIII. 19.

Ἀκίνδυνα μὲν, χρονιώτερα δὲ, periculi quidem expertia, sed diuturniora, h. e. vitae quidem periculum abesse, sed diuturniorem morbum fore; de Tirone aegrotante.

Ἀκκιζόμεθα, dissimulamus cupiditatem nostram, ad Att. II. 19. cum videri velimus, non cupere nos, et tamen vehementer cupimus, hoc enim est *ἀκκίζεσθαι*, unde *ἀκκισμὸς, accismus*. Exemplo esse potest accismus Tiberii Neronis Vell. II. 23. Tacit. Ann. I. 3. et 11.

Ἀκοινώνητον, alienum a familiari consuetudine, ad Att. VI. 3.

Ἀκοινωνήτως, minime familiariter, ad Att. VI. 1.

Ἀκολακεύτως, citra assentationem, ad Att. XIII. 51.

Ἀκολασία, licentia nimia, ad Att. XIV. 11.

Ἄκουσμα, ad Att. XII. 4. quidquid ad aures (convivarum) suaviter deliniendas, aut oblectandas comparatum est. *Non assequor*, inquit, *ut scribam, quod tui convivae, non modo libenter, sed aequo animo legere possint, si velim gravitatem ejus constantiamque laudare; hoc ipsum ἄκουσμα sit.* Sic ap. Xenoph. *ἀπομνημον.* L. II. c. 1. virtus voluptati dicit: *τοῦ δὲ πάντων ἡδίστου ἀκούσματος, ἐπαίνου ἑαυτῆς, ἀνήκοος εἶ.* Haec *ἀκούσματα*, quae et *ἀκροάματα* dicuntur, erant *recitationes anagnostarum, symphoniaci pueri, γελωτοποιοὶ*, etc.

Ἀκραιφνὲς, liquidum, non turbidum, non perturbatum, ad Att. X. 17.

Ἀκρόαμα, vid. in Ἄκουσμα, pro Arch. c. 9. pro *anagnoste* est apud Nepotem in vita Attici c. 14.

Ἀκροστιχὶς, genus versus Sibyllini, cum deinceps e primis versuum literis aliquid connectitur. ut in quibusdam Ennianis.

Ἀκροτελεύτιον, clausula, v. c. carminis, h. l. epistolae. Vox Thucydidea II. 35. quam et habet Pollux II. 16. ad Att. V. 21.

Ἀκρωτηρίων οὔρια, signa secundae tempestatis ex vexillis in fastigiis (ἀκρωτηρίοις) navium et domorum, ad Att. V. 12. *οὔρια* sunt signa bonae tempestatis instantis; a quibus etiam Jupiter Urius, de quo vid. Graev. ad Verr. IV. 51.

Ἀκύθηρον, invenustum, ad Div. VII. 32.

Ἄκυρον, ineptum, ad Div. XVI. 17.

Ἀλη,

"Ἄλλο

῎Αλλο πρόβλημα, alia quaestio, ad Att. VI. 5.

῎Αλλοις ἐν ἐσθλοῖς τὸν δ' ἀπωθοῦνται ψόγον, aliis bonis rebus augendis hanc maculam eluunt, ad Att. XIV. 22. senarius poetae nescio cujus.

᾿Αλογηθῇ, negligatur, ad Att. XII. 3.

᾿Αλογίστως, inconsiderate, stulte, ad Att. IX. 10.

᾿Αλόγως, sine ratione, temere, ad Att. XII. 35. XIII. 48.

῞Αμα πρόσσω, καὶ ὀπίσω, simul a fronte et a tergo, ad Div. XIII. 15. Homer. Iliad. *Α*. 343.

᾿Αμαλθεία, Amalthea, ad Att. I. 16.

᾿Αμαλθεῖον, Amaltheum, ad Att. I. 16. Est praedium Attici, cui nomen imposuit ab *᾿Αμαλθείᾳ*. *Amalthea* in fabulis quae sit, notum est, sed l. c. est gymnasium, aut diaeta praedii Epirotici. L. II. Ep. 1. Cicero dicit: *Amalthea mea te exspectat*. Eam fuisse gymnasium in Arpinati, ut Corradus ait, verosimile est, aut diaetam, quam imitaturus Atticum Cicero extruxerat. In hac Amalthea J. Fr. Gronovius putabat posuisse Atticum imagines virorum illustrium, a quibus, ut ab Amalthea Jupiter, ita imperium Romanum, tamquam nutritum, ad tantam magnitudinem pervenisset: his adjecisse versus, qui facta eorum et magistratus continerent, de quibus Nepos vit. Att. c. 18.

῎Αμβροτος, immortalis, divinus, ad Att. XVI. 5.

῎Αμεμπτα, non accusanda, ad Att. VII. 1.

᾿Αμεταμέλητος, non poenitendus, ad Att. VII. 3. XIII. 52.

᾿Αμηχανίᾳ, inopia consilii, ad Att. XV. 29.

῎Αμορφον, ἀντιπολιτευομένου χρεωφειλέτην etc. *deforme et turpe est ejus, qui contrariae sit in republica factionis, debitorem esse*, ad Att. VII. 8.

῎Αμπνευμα σεμνὸν ᾿Αλφειοῦ, respiratio veneranda Alphaei, ad Att. XII. 5. sunt Pindari verba Nem. I. 1. sic appellat Arethusam, *διὰ τὸ ἀποῤῥῶγα καὶ οἷον στόμα τὴν ᾿Αρέθουσαν κρήνην τοῦ ᾿Αλφειοῦ εἶναι*, ut ait Scholiastes.

᾿Αμφιβολία, ambigue dictum, ad Div. VII. 32.

᾿Αμφιλαφία, ad Qu. Fr. II. 6. et 15. mihi videtur esse cautionis genus, cum eam rationem tenemus, ut ad utrumque parati simus, ut quodcunque acciderit, eo recte uti possimus; ut duarum rerum simul rationem habeamus, quarum una videtur cum altera non satis consistere posse. *Desidero quodammodo*, ait, *ἀμφιλαφίαν tuam: quam? ut advenientem excipiam libenter, latentem non excitem.*

᾿Αμύμων, reprehensionis expers, ad Att. XVI. 5.

᾿Αναθεώρησις, animadversio, consideratio, ad Att. XIV. 15. et 16.

᾿Αναλογία, comparatio, proportio, quam vulgo dicimus, cum olim *proportio* esset tantum *ratio*, ad Att. VI. 2. de Univ. 4. v. Varr. L. L. IX. p. 135. ed. Steph.

᾿Ανανταφωνησία, taciturnitas in respondendo, cum alicui nihil respondemus, quam Cicero Verr. I. 31. taciturnitatem *ipse vocat.*

᾿Ανανταφώνητον, sine responsione, ad Att. VI. 1.

᾿Αναπάντητον, remotum ab omni occursu, ad Att. IX. 1.

᾿Ανα-

'Απάντησις, *occursus*, *obviam itio*, ad Att. VIII. 16. IX. 7.

"Απαξ θανεῖν, *semel mori*, ad Qu. Fr. I. 2. Ex Aeschyl. Prometh. vinct. 749. *κρεῖσσον γὰρ εἰσάπαξ θανεῖν ἢ τὰς ἁπάσας ἡμέρας πάσχειν κακῶς.*

'Απαῤῥησίαστον, *minime liberum*, *impeditum et reprehendendi licentia carens*, ad Att. IX. 2.

'Απειρία, Fin. I. 6. vocabulum Epicureum, quod *infinitionem* interpretatur Cicero. Epicurus autem ita appellabat infinitum illud spatium, in quo atomi ex opinione ejus ab aeterno movebantur, ex quarum fortuita concursione hoc universum extiterit.

'Απόγραφα, *descripta ex aliorum libris*, ad Att. XII. 52. sic appellat libros suos latinos de philosophia e Graecis haustos et paene descriptos.

'Απόδειξις, *argumenti conclusio*, Acad. II. 8.

'Αποδυτήριον, *locus*, *ubi lavaturi vestimenta deponebant in balneis*, ad Qu. Fr. III. 1. 3. v. Gesnerum V. Cel. ad Varr. R. R. II. 1. et qui ibi laudantur.

'Αποθέωσις, *consecratio*, per quam in numerum Deorum veniunt, ad Att. I. 16. XII. 12. et 36.

'Αποκαρτερῶν, *Hegesiae liber ita dictus.* Tusc. I. 35. *ἀποκαρτερεῖν* dicuntur, qui inedia mortem sibi voluntariam consciscunt, ut Atticus fecit apud Nepotem. Hegesias itaque Cyrenaicus librum suum, in quo de morte contemnenda ita scripserat, ut eo lecto multi sibi mortem consciscerent, inscripsit *ἀποκαρτεροῦντα*, quod in eo quidam inducebatur, qui, cum vellet e vita per inediam discedere, et ab amicis revocaretur, iis respondens vitae humanae incommoda enumerat.

'Απολιτικώτατον, *civilis gubernationis maxime expertem*, reip. gerendae inscium, ad Att. VIII. 16.

'Απολογισμὸν συντάξομαι, *defensionem componam*, ad Att. XVI. 7.

'Αποπροηγμένον, *rejectum.* Stoici cum nollent boni malique loco ponere quicquam praeter virtutem et turpitudinem, ceteras res, quibus non potest eodem modo animus humanus moveri, tanquam valetudinem rectam, morbum, dolorem, voluntatem, vitam, mortem, divitias, paupertatem, etc. distribuebant in *προηγμένα*, et *ἀποπροηγμένα*, h. e. dignas, quae deligerentur, vel repudiarentur, ut v. c. valetudo recta *προηγμένον* esset, morbus *ἀποπροηγμένον*, ad Div. IX. 7. Fin. III. 15.

'Απορία, *dubitatio*, ad Att. VII. 21. XV. 4. XVI. 8. VII. 12.

'Απορῶ, *dubito*, ad Att. VII. 11. IX. 13.

'Αποσπασμάτια, *fragmenta*, ad Att. II. 1.

'Απότευγμα, *spei frustratio*, *infelix successus*, ad Div. IX. 21. ad Att. XIII. 27. ad Qu. Fr. III. 2.

'Αποτόμως, *acerbe*, *aspere*, ad Att. X. 11. ductum a medicis, qui secant et urunt, et *ἀπότομοι* dicuntur. v. Cuperus Obs. II. 17.

'Απότριψαι, *abstergito*, ad Att. VII. 5.

'Αποφατικὰ, *negantia*, *contraria ajentibus*, iis opponuntur *καταφατικά.* Top. 11.

'Αποφθέγματα, *facete dicta*, ad Div. IX. 16. Off. I. 29.

'Απρα-

ipſum *ἀρχέτυπον*, crebris locis inculcatum et refectum. Sed L. XII. 5. *ἀρχέτυπα Nicaſionum*, ſive, ut J. F. Gronovio recte placebat, *νεοεικοστώνων*, ſunt *tabulae eorum, qui recens mancipes ſunt facti*, ſive *redemerunt viceſimas*, ſimiles his, quas quivis pater familias diligens conficiebat.

Ἀρχὴ, *initium*, ad Att. X. 10.

Ἀσαφέστερος, *obſcurior in ſcribendo*, ad Att. XIII. 25.

Ἀσελγὴς, *laſcivus*, *delicatus*, ad Att. II. 12.

Ἀσμενέστατα, *libentiſſime*, ad Att. XIII. 22.

Ἀσμένιστον, *gratiſſimum*, *libentiſſimum*, ad Att. IX. 2. et 10. [Scribendum eſt ἀσμενιστόν, *gratum*, *acceptum*, adj. verb. ἀσμενίζω. R.]

Ἄσπονδος, *implacabilis*, ad Att. IX. 10.

Ἀστρατήγητος, *ignarus artis imperatoriae*, ad Att. VII. 13.

Ἀστρατηγικώτατος, *artis imperatoriae maxime ignarus*, ad Att. VIII. 16.

Ἀσφαλὲς, *tutum*, ad Att. XVI. 5.

Ἀσφάλεια, *ſecuritas*, *tutum praeſidium adverſus vitae pericula*, ad Att. II. 19. XVI. 8.

Ἀσώματος, *ſine corpore*, *corporis expers*, Nat. Deor. I. 12.

Ἀταραξία, *ſtatus mentis perturbatione vacuus*, ad Div. XV. 19.

Ἄτεχνοι, *artis expertes*, Top. 4.

Ἀτοκία, *defectus ſolutionis*, *cum quis ſolvendo non eſt*, Att. XIV. 19.

Ἀτοπώτατον, *abſurdiſſimum*, *alieniſſimo loco poſitum*, ad Att. XV. 26.

Ἀτριψία, *ruditas in aliquo genere*, ad Att. XIII. 16.

Ἀττικισμὸς, *Atticiſmus*, *ſive orationis lepos*, ad Att. IV. 17.

Ἀττικώτατα, *quae maxime ſunt Attica*, ad Att. XV. 1.

Ἀττικώτερα, *magis Attica*, ad Att. I. 13.

Ἄτυφον, *ſine ambitione*, *ſine faſtu*, ad Att. VI. 9.

Αὐθεντικῶς, *cum auctoritate*, *certo auctore*, ad Att. IX. 14. X. 9.

Αὐθωρεὶ, *illa ipſa hora*, ad Att. II. 13.

Αὔξησις, *amplificatio*, Or. 36.

Αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ' Ἕκτορα πότμος ἕτοιμος, *ſtatim enim tibi deinde poſt Hectorem mors parata*, ad Att. IX. 5.

Αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρῳ
Κτεινομένῳ ἐπαμῦναι, *utinam ſtatim moriar, cum non potui ſocio, eum interficeretur, opem ferre*, ad Att. IX. 5. uterque verſus eſt ex Hom. Il. Σ. v. 98. 99.

Αὐτονομία, *facultas eſt libertas*, *ſuis utendi legibus*, ad Att. VI. 1. et 2.

Αὐτόχθων, *nativus et indigena*, ad Att. VII. 2. opponuntur *αὐτόχθονες* iis, qui per coloniam in regionem aliunde ducti ſunt.

Αὐτῷ τῷ μέτρῳ, καὶ λώϊον, *eadem menſura, et melius*, ad Att. XIII. 12. ex Heſiod. Oper. et D. v. 350.

Ἄφατα, *ἀδιήγητα*, *non dicenda*, *non narranda*, ad Att. XIII. 9. XV. 19.

Γεωμετρικῶς, non minus certa ratione, quam qua Geometrae utuntur, ad Att. XII. 5. *γεωμετρικῶς* dicitur Atticus Ciceronem *refellisse*, in eo, quod Cicero scripserat, Fannium, qui historiam scripsit, Laelii generum fuisse.

Γῆν πρὸ γῆς cogitare dicitur, qui solum vertere, et ex alia terra in aliam, et quidem semper proximam quamque, fugere cogitat, v. Manut. ad h. l. qui ex Aeschylo haec verba desumta putat, ad Att. XIV. 10.

Γλαῦκ' εἰς Ἀθήνας, noctuam Athenas (sc. porto vel mitto), ad Div. VI. 3. IX. 3. ad Qu. Fr. II. 15.

Γλισχρῶς, parce, tenuiter, ad Att. XVI. 1.

Γλυκύπικρον, dulce amarum, ad Att. V. 21.

Γνῶθι, πῶς ἄλλῳ κέχρηται, nosce, quemadmodum alio usus fuerit. Explora prius, quam cum aliquo amicitiam facias, fidemque habeas, quomodo se erga alios amicos gesserit, qua fide in alios fuerit. ex Epicharmo.

Γνῶθι σεαυτὸν, nosce te ipsum, ad Qu. Fr. III. 6.

Γοητεία, praestigiae, malitiosae blanditiae, ad Att. IX. 13.

Γόνυ κνήμης, genu tibia, sc. propius est, ad Div. XVI. 23. proverbium, quod eam vim habet, quam Terentianum illud: *Proximus sum egomet mihi.* Nostri: *Das Hemd ist mir näher als der Rock.* v. Theocrit. Idyll. XVI. 18.

Γοργεῖα γυμνὰ, larvae nudae, ad Att. IV. 16. de accusatoribus Gabinii, qui absolutus erat, quod, quemadmodum nudae et inanes larvae terrent illae quidem, sed veri damni afferre nihil possunt, ita Gabinium accusatores terruerant, nihil ei nocuerant.

Γυμνασιώδη, apta gymnasio, ad Att. I. 6.

Δ.

Δαίμονες, genus Deorum, quod Latine *Lares* dici posse putat Cicero, de Univ. 11. v. Ind. Lat. in *Lares*.

Δεδῆχθαι, morsum esse, ad Att. XIII. 20.

Δεινὸς ἀνὴρ, τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο, vehemens vir, et qui vel insontem accusare audeat, Att. XIII. 25. ex Homer. Iliad. *Λ.* v. 653.

Δέῤῥεις, pelles, involucra, ad Att. IV. 17.

Δεύτεραι φροντίδες, posteriores cogitationes, ad Qu. Fr. III. 1. 6. ex Euripidis Hippolyto 436.

Δημήτηρ, Ceres, nominata, quasi *Γημήτηρ*, terra mater, Nat. D. II. 26.

Δῆμοι, ad Att. VII. 3. *Loca*. Nam Latinis *loca* sunt *χῶροι, χωρία*, v. Salmas. ad Solin. p. m. 690. Verti etiam potest: *populi, pagi.* Nam *δῆμοι Ἀττικῆς, Populi Atticae*, de quibus extat *Meursii* libellus, nihil sunt, nisi *pagi, (Cantons)* in quos Attica erat descripta, et a quibus Athenienses, ut Romani a tribubus, nominabantur. Nam ut Romani v. c. dicebant: *Q. Verres Romilia*; sic Graeci: *Δημοσθένης Παιανιεύς.* Cicero dicit, se scripsisse *in Piraeeum*; idque sibi vitiosum visum non esse, quod de Piraeeo dixisset, non ut de *oppido*, sed ut de *loco*, h. e. *pago, regione.* sic Terentium dixisse *e Sunio.* Sunium aeque esse oppidum ac Piraeeum. Itaque si *δῆμοι* sint oppida, ne-

necessario Terentium quoque peccasse. Sed Terentium intellexisse *Sunium pagum*, *populum*, cujus caput esset urbs Sunium, et qui ab eo oppido appellaretur. Sic se dixisse in *Piraeeum pagum*, *populum*, non *oppidum* ipsum. Sic capiendus est locus, quem nec ὁ πάνυ Graevius satis cepit. Nam *locum* explicat de *vico*, qualis Haga Batavorum; quae vocabuli vis locum hic non habet. Nam non magis dici potest: *profecti sumus in Hagam*, quam *in Lipsiam*.

Διάθεσις, *sensus*, *cogitatio*, *quo quis animo est*, ad Att. XIV. 3.

Διαίρεσις, *divisio*, *distributio*. ad Att. VI. 1.

Διάλογος, *dialogus*, *colloquium*, ad Att. XV. 13. V. 5.

Διανοητικαὶ φαντασίαι, *intelligibiles visiones*, *visa rerum intelligibilium non sensibilium*. ad Div. XV. 16. vid. infra **Φαντασία**.

Διαῤῥήδην, *aperte*, *diserte*, ad Div. XVI. 21.

Διάῤῥοια, *alvi profluvium*, ad Div. VII. 26.

Διὰ σημείων, *per notas*, *siglas scribere*, ad Att. XIII. 32.

Διατροπὴ, *infamia*, *dedecus*, ad Att. IX. 13.

Διάφασις, *prospectus*, ad Att. II. 3.

Διαφόρησις, est vocabulum medicum, quod significat *transspirationem*, *quae fit per sudorem*, unde διαφορητικὰ ἰάματα, *medicamenta ad sudorem efficiendum accommodata et comparata*. Neque video, quid causae sit, quare, cum de imbecillae valetudinis homine Tirone sermo sit, cui διαφόρησις profuisse dicatur, in hac significatione verbi acquiescere nolimus, et cum P. Manutio interpretari, *relaxationem animi*, quae potius altero illo indicatur: *si vero etiam Tusculanum profuit*, ad Div. XVI. 18.

Δίβαφον, *bis tincta purpura*, *vestis auguralis*, ad Div. II. 16. ad Att. II. 9. ita dicitur, quia primo cocco, deinde purpura tingebatur. Ruben. de Lato clavo II. 14.

Διδακτὸν, *quod doceri potest*, ad Att. X. 12.

Διδασκαλία, *doctrina*, *loci philosophici explicatio*, *aut ex alia arte*, ad Div. VIII. 3.

Διευκρινήσεις πρόβλημα πολιτικὸν, *explicabis quaestionem ad reipublicae statum pertinentem*, ad Att. VII. 9.

Διοίκησις, dicitur *districtus*, ut vulgo dicunt, sive *portio quaedam provinciae*, *cujus administratio et jurisdictio Praetori commissa est*. Sic Cicero praeter Ciliciam tres διοικήσεις in Asia habebat, Cibyraticam, Apamensem et Synnadensem. Hoc sensu Hellespontia διοίκησις dicitur. Hinc hodie quoque Gallis ejusmodi portio provinciae dicitur *une diocèse*, ad Div. XIII. 53. et 67.

Διονύσιος ἐν Κορίνθῳ, *Dionysius Corinthi*, ad Att. IX. 9. origo proverbii satis nota est. In dubium vocavit vulgarem opinionem de Dionysio ludimagistro Rev. Heumannus in Epistola ad Raphelium. Locum Ciceronis ipsum recte interpretatur Montgaut, cujus interpretationem v. ap. Olivetum ad h. l.

Διόσκουροι, Nat. D. III. 21. *Castor et Pollux*.

Διπλῆ, *dupla*, genus notae, qua veteres Grammaticos usos fuisse constat. Ea est de duabus lineis ad angulum acutum coëuntibus, hoc modo < aut >, item sic CC. vid. doctos viros cum ad h. l. tum Menag. ad Diog. Laërt. III. 66. et Schol. ad Aristoph. Nubes pluribus

ribus locis. Eſchenbach. de notis crit. p. 247. 248. Montfaucon. Palaeogr. gr. p. 352. Troz. ad Hugonem de Orig. ſcrib. p. 280.

Διφθέραι, *libri, e membranis facti*, ad Att. XIII. 24. Sic interpretatur bene Victorius, qui *διφθέρας* ex h. l. laudat, ad Varron. R. R. II. extr.

Δίχα μοι νόος, ἀτρέκειαν εἰπεῖν, *ambigit animus ad verum dicendum*, ad Att. XIII. 38. e Pindari carmine deperdito.

Διψῶσα κρήνη, *aridus vel ſiticuloſus fons, in quo nihil eſt aquae*, ad Att. XII. 5. ita appellatur, cujus eſt res anguſta domi, qui in anguſtiis eſt rei familiaris.

Δόγματα, *decreta philoſophica, placita*, Acad. II. 9.

Δολιχὸν πλόον ὁρμαίνοντες, *longam navigationem molientes*, ad Att. XVI. 13. ex Hom. Odyſſ. *Γ*. v. 169.

Δρομόθεν, *ex curſu*, ad Att. XI. 6. Sed haec lectio eſt a Boſio efficta e lectione Cod. Cruſelliani: *dromo te nunc.* Tunſtallus in Epiſt. ad Midleton. p. 158. reſcribit: *Δρόμῳ te nunc* (ſc. fer) *ad Oppium.*

Δυσδιάγνωστον, *difficile dijudicatu*, ad Att. V. 4.

Δυσεντερία, *inteſtinorum morbus*, ad Div. VII. 26.

Δυσεξίμητα, *quae ita demerſa ſunt et abdita, ut vix e profundo educi poſſint*, ab *ἐξιμᾶν*, *proferre e profundo*, ad Att. V. 10.

Δυσουρία, *urinae difficultas*, ad Att. X. 10.

Δυσουρικὰ, καὶ δυσεντερικὰ πάθη, *urinae et inteſtinorum morbi*, ad Div. VII. 26.

Δύσχρηστα, *incommoda*, ad Att. VII. 5.

Δυσχρηστήματα, *incommoda*, Fin. III. 21.

Δυσχρηστία, *difficultas verſurae faciendae*, ſeu *mutuo ſumendae pecuniae*, ad Att. XVI. 7.

Δυσωπία, *verecundia*, ad Att. XIII. 33. XVI. 15. cum veremur, alicui aliquid poſtulanti, petenti, etc. negare.

E.

Ἐὰν διαμείνῃ, *ſi permanſeris*, ad Att. XV. 12.

Ἔα πάσας, *mitte omnes*, ad Qu. Fr. II. 10. Manutius negat, ſe locum intelligere. Lambinus autem omiſſum dicit: *μελεδώνας*, *curas*, a *μελεδώνη*.

Ἐατέον, *relinquere oportet*, ad Att. I. 16.

Ἑαυτὸν τιμωρούμενος, *ſeipſum puniens*. ſenex Terentianus. Tuſc. III. 27.

Ἐβδελυττόμην, *abominabar*, ad Att. XV. 29.

Ἐγγήραμα, *ſenectutis requies, delectatio, occupatio*, ad Att. XII. 25. 30.

Ἐγκελεύσματα, *hortationes*, ad Att. VI. 1.

Ἐγκωμιαστικὰ, *ad res laudandas comparata*, ad Att. I. 19. de verbo *ἐγκώμιον* et hinc ductis vid. doctam diſputatiunculam III. Spanh. ad Or. I. Juliani f. 5 - 8.

viris debeat. An cum bene meritis et amicis una subeunda sint pericula in rebus, quae pertinent ad rempublicam, etiam si illi minus recte de summa rerum consuluisse videantur. Utrum de patria bene meritus, ob eamque causam gravissima quaeque passus, et invidia oppressus, ultro pro patria discrimen subire debeat: aut permittendum ei, ut sui ipsius interdum et carissimarum personarum rationem habeat, dimissis adversus potentes concertationibus pro republica. ad Att. IX. 4. sunt θέσεις (vid. in h. v.) in quibus tractandis otium consumebat Cicero, ut animum parumper ab aegritudine abduceret.

Εἴρων, *simulator*, *dissimulator:* ita dictus Socrates, quod redarguendorum Sophistarum causa simulabat, se omnia nescire, etiam cum recte sciret. De verbo *εἰρωνεία* vid. Theophrast. Char. c. I. et ibi ὁ πάνυ Casaubonus. Or. II. 67. Brut. 87. Off. I. 30.

Εἰρωνεία, *dissimulatio*, *cavillatio*, ad Att. XVI. 11. Acad. II. 5.

Εἰρωνεύεσθαι, *dissimulare*, *dissimulanter loqui*, ad Div. IV. 4.

Εἷς ἐμοὶ μύριοι, *unus mihi decem millia*, *unus mihi instar multorum millium*, ad Att. XVI. 11.

Εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης, *unum augurium optimum*, *pugnare pro patria*, ad Att. II. 3. ex Hom. Iliad. *M*, v. 243.

Ἐκβολὴ λόγου, *digressio*, e Thucyd. I. 97. ad Att. VII. 1.

Ἐκμαγεῖον, ad Att. X. 1. hanc vocem in Ciceronem intrusit Bosius e vestigiis Codicis MS. Sed neque in Gronoviana, neque in Graeviana servata est. de voce *Ἐκμαγεῖον* v. Voss. ad Catull. p. 97.

Ἐκτενέστερον, *prolixius et largius in officiis promittendis*, *et benevolentia significanda*, ad Att. XIII. 9. utrumque est de sermone, qui amoris officiique plane insignem atque inusitatam significationem habet. Nam *ἐκτενής* et *ἐκτένεια* insigne et incredibile quoddam studium, ardoremque in re aliqua significant. Et hanc vim habent in omnibus locis, quibus sacri scriptores usi sunt. Luc. XXII. 44. Act. XII. 5. XVI. 7. 1 Petr. I. 22. IV. 8.

Ἐκτένεια, *prolixa et larga studii et voluntatis declaratio*, ad Att. X. 17.

Ἐκτρόπιμος, *remota a via*, ad Att. XII. 12. monumentum filiae Tulliae extruere volebat. huic *ἀποθεώσει* non satis aptam putabat insulam, quam in Arpino fluvius Fibrenus efficiebat, (de Leg. II. 1.) quod iste locus nimis esset a via regia remotus, adeoque non esset in conspectu, celebrarique posset. Nam hanc ipsam ob causam ad vias celeberrimas monumenta solebant extruere Romani, ut eo facilius memoria hominum propagaretur ad posteros, et a quam plurimis conspicerentur: Unde verba: *Siste gratum viator:* quibus hodie uti non licet, cum monumenta hujusmodi locis clausis et septis, non in via sint: ut merito rideatur etiam doctorum hominum in ea re indocta *κακοζηλία*.

Ἐκφώνησις, *ὑπέρευ*, *exclamatio*, *recte*, *egregie!* ad Att. X. 1.

Ἔκχυσις, *effusio*, sc. *radiorum*, ad Att. II. 3. Veteres enim putabant visionem fieri radiorum ex oculis emissione.

drum ap. Musaeum v. 246. Nam μυχὸς dicitur cujusque rei intimum. vid. Spanh. ad Julian. Or. I. p. 68.

Ἐν δυνάμει, cum vi et efficacia, ad Att. IX. 6. rogat me paucis quidem verbis, sed ἐν δυνάμει, sed iis, quae magnam vim habent; adhibet πειθανάγκας, ut tyrannorum preces appellat, IX. 13. quibus non possum resistere. Idem ἐν δυνάμει aliquoties occurrit apud auctores sacros, sed alio sensu, hebraico scilicet.

Ἐνεπερπερευσάμην, venditavi me, ad Att. I. 14. Unus omnino hic locus profani scriptoris est, in quo hoc verbum occurrat. Simplex est apud Paullum ad Corinth. I. c. 13. 5. Ex latino fonte ductum esse, non omnes concedunt: quam vim habeat, ex hoc Ciceronis loco facile intelligitur. Dicit, *reduci Pompejo, novo auditori, me omni modo jactavi et venditavi, nullo genere praecipuo ornamentorum neglecto, quae numquam ita se mihi obtulerunt, ut nunc.* Hic sensus loco Paullino egregie convenit, et plus apud nos valere debet Ciceronis, quam eorum auctoritas, qui diu post vixerunt.

Ἐν ἐπιτομῇ, summatim, ad Att. V. 20.

Ἐνερευθέστερος, rubicundior, ad Att. XII. 4.

Ἐνθουσιασμός, afflatus divinus, ad Qu. Fr. III. 4.

Ἐνθύμημα, Top. 13. est conclusio e contrariis, fere per interrogationem, ut *cur optas, quod habes?*

Ἔννοια, notio, intelligentia, Top. 7. Acad. II. 7. Fin. III. 6. Tusc. I. 24. ἔννοιαι sunt primo, *notiones rerum in animis natura insitae et consignatae* Tuscul. I. 24. unde *κοιναὶ ἔννοιαι* notiones, hanc ipsam ob causam communes, quia natura insitae sunt. aliud genus est ἐννοιῶν, de quo Acad. II. 10. et 7. Top. 7. hae sunt *notitiae rerum, e visis extrinsecus arreptis et inter se comparatis constitutae, quae et προλήψεις vocantur.* Porro de Fin. III. 6. ἔννοια Stoica est *intelligentia vel notio*, qua videmus rerum agendarum ordinem et quasi concordiam, quam ubi homo cepit, multo, ut ajunt, pluris ea aestimat, quam, quae primum dilexerat, etc.

Ἐν ὁμοπλοίᾳ, in societate navigandi, ad Att. XVI. 1.

Ἐν παρέργῳ, obiter, ad Qu. Fr. III. 9.

Ἐν παρόδῳ, in transitu, obiter, ad Att. V. 20.

Ἐν πολιτικῷ, in eo genere, quod ad reipublicae moderationem spectat, ad Att. XVI. 15.

Ἐνσχολάζω σοι, otium consumo in opera tibi navanda, ad Att. VII. 11.

Ἐντάφιον, de hoc verbo vid. praeter alios Periz. ad Aelian. V. H. I. 16. qui docet, ἐντάφιον esse quodcunque ornamentum mortui, quum in atrio exponitur, sepelitur: unde ἐνταφιάζειν dicitur tota illa cura, quae ornando, condiendo condendoque mortuo adhibetur. v. Cuper. Observ. II. 9. Hoc loco ipse J. Fr. Gronovius interpretatur *sepultura.* Horti illi, inquit, erunt non modo requies senectutis: seu ἐγγήραμα, ut tu aliquando scripsisti, sed ἐντάφιον adeo, *requies mortui.* Non absurde, qua sensum; modo verbum graecum eum pateretur. Constat, Graecorum more non mortuos solum magnificis vestibus ornatos, sed saepe etiam *morituros.* Hinc Apollodorus Socratis discipulus Socrati offerebat magnificam vestem,

 qua

qua indutus demum cicutam biberet. ap. Aelian. V. H. I. 16. cf. III. 24. IV. 8. Itaque etiam ἐνταφιάζειν mihi videtur hanc vim habere Matth. XXVI. 12. honoris cauſa *moriturum ungere*. Nondum enim mortuus erat, etſi unctiones proprie poſt mortem fiebant. Hic ergo eſt loci hujus, mea ſententia, ſenſus: *In his hortis ego non ſolum ſuaviter agere ſenectutem, ſed etiam honeſte jucundeque mori me poſſe confido.*

'Εντελέχεια, Tuſc. I. 10. De hujus vocabuli vi vehementer diſputatum eſſe conſtat. Nos, quae ex hoc loco poteſtas elici poſſit, videbimus, et cum ipſo Ariſtotele comparabimus. Cicero ait, Ariſtotelem vidiſſe, actiones animi eſſe eas, quae in materiam cadere non poſſent, neque ab ullo genere elementorum proficiſci, quae nobis quidem nota eſſent. Atque id vere judicavit. Nam corporibus nihil praeter motum, auctore ipſo Ariſtotele, accidere poteſt, ut philoſophi certis argumentis demonſtrant. Inter cogitationes autem, ideas, etc. et motum nulla ſimilitudo eſt. Itaque L. I. de anima, in quo opiniones aliorum de anima enumerat, c. 3. init. diſerte ait: ἕν τι τῶν ἀδυνάτων, τὸ ὑπάρχειν ψυχῇ κίνησιν. Hoc igitur conſtituto, ut, quoniam actiones animae non eſſent corporeae, nec ipſa corpus eſſet, efficiebatur, ut proprium genus ſubſtantiae conſtitueret, ſub quo animae humanae continerentur, quod eſſet ab corporeo genere ſejunctum et plane discretum. Hoc novum genus novo etiam vocabulo ἐντελέχειαν appellavit, h. e. *quaſi quandam perennem et continuatam motionem*. Non dicit *motionem*, ſed *quaſi quandam motionem*. ſic dicimus: *ratio eſt quaſi quaedam lux animi*; non quod lux ſit, ſed quod ita ſe habet ad animum ratio, ut lux ad oculos. Sic ut motio ſe habet ad corpus, ita ἐντελέχεια ad animam. Nam, ut jam ad Ariſtotelem veniamus, ἐντελέχεια ex ejus mente non eſt ipſa anima, ſed ejus forma, ſubjectum autem ejus, et quaſi materia, h. e. quod ſe ad ἐντελέχειαν habet, ut ad motum corpus, eſt δύναμις, vis agendi, h. e. percipiendi, cogitandi. Videamus ejus verba L. II. de anima c. 1. In omni re tria eſſe dixerat, ὕλην, μορφὴν, ἢ εἶδος, et τὸ ἐκ τούτων. Hoc ad animum ſic transfert: ἐστὶ δὲ ἡ μὲν ὕλη, δύναμις, τὸ δὲ εἶδος ἐντελέχεια. Ariſtoteles non diſerte dicit: ψυχή ἐστιν ἐντελέχεια. Neque tamen Cicero peccat, ei hoc enunciatum tribuens. Nam res a forma ſua, qua ab aliis rebus diſtinguuntur maxime, appellari in omnibus linguis, uſitatum eſt. Haec eſt mea de hoc verbo ſententia, quam ex parte vidit etiam Leibnitius, v. Theod. L. I. §. 78. Quod Daviſius putat ad h. l. animam Ariſtoteli eſſe formam corporis, quae eam animet, errat. Nam haec Dicaearchi eſt ſententia, non Ariſtotelis, quam Cicero ab illa diſtinguit. Veteres profecto eodem ac nos modo cepiſſe hoc verbum videntur. Sext. Empir. c. Math. X. 3. 40. pro *actu* poſuit et potentiae oppoſuit: Τὸ ᾠὸν κατὰ δύναμιν μὲν νεοσσός ἐστι, κατ' ἐντελέχειαν δὲ οὐκ ἔστιν. cf. quos laudat Fabric. ad h. l. §. 315. Eſt autem verbum, ἀπὸ τοῦ ἐντελὲς ἔχει. ἐντελὴς eſt perennis, perpetuus.

"Εντεχνα, *artificialia*, ad Div. VII. 32.

'Εν τοῖς ἐρωτικοῖς, *in rebus amatoriis*, ad Att. IX. 10.

'Εν τοῖς πολιτικοῖς, *in rebus civilibus, vel quae ſpectant ad rempublicam*, ad Att. I. 1.

'Εντυραννεῖσθαι, *ſub tyranno eſſe*, ad Att. II. 14.

'Εξ-

'Ἐξαιρέσιμοι. Verr. II. 52. Ita dicebantur apud Graecos ceteros et Siculos dies, qui menſibus eximebantur interdum, ut cum ſolis lunaeque ratione congruerent; iis opponuntur intercalares, ἐμβόλιμοι, de iis multa Scaliger, Petavius; quos, ſi lubet, vide.

'Ἐξακανθίζειν, ad Att. VI. 6. eſt proprie *ſpinas vellere et colligere.* h. l. ſpinae ſunt Dolabellae, cui Tulliam deſponderat, vitia, quae non vult ab Attico ex ejus vita ſuperiori colligi ſibique objici.

'Ἐξ ἄστεως ἑπταλόφου τειχῶν παρέδωκεν etc. *Ex urbis ſepticollis moenibus* (i. e. Roma) *Camillo edidit* (Philotimus libertus uxoris meae) *rationes XXIV minarum, et XLVIII minarum aeris alieni,* (ab uxore ſc. contracti) *ſeque debere XXIV minas ex bonis Crotoniaticis* (h. e. Milonis) *et Cherſoniticis,* (h. e. in Cherſoneſo exactis) *et quamvis ex hereditatibus, quas adierit, redegerit bis ſexcentas et quadragenas, ſe tamen aeris illius alieni ne obolum quidem disſolviſſe, cum jam debeantur a Kal. ſecundi menſis: libertum autem ejus, qui idem, quod Cononis pater* (Timotheus) *nomen habebat, nihil curaſſe. Primum igitur hoc, omnia ut ſerventur: alterum, ut ne uſuras quidem negligas, qua debentur ex die ſupra poſito. Per eos dies, quibus illum pertuli, magno in timore fui. Venerat enim explorandi cauſa, atque aliquid ſperabat: qua fruſtratus abiit temere; ſic fatus: Turpe eſt, diu manere etc.* ex Hom. Iliad. *B.* 298. ad Att. VI. 5.

'Ἐξ ἀφαιρέσεως, ad Att. VI. 1. ἀφαίρεσις ſignificat in re ruſtica et medica inutilium detractionem et ablationem. τῶν αὔων ἀφαίρεσις, aridarum frondium reſectio, eſt apud Theophraſtum et alios, vid. Salmaſ. ad Solin. p. m. 412. Sic medici ἀφαίρεσιν vocant, cum aliquid *materiae demitur* corpori. Curationis genus eſt. *Omne enim auxilium,* ut Celſus ait II. 9. in fin. *aut demit aliquam materiam, aut adjicit, aut evocat, aut reprimit, aut refrigerat, aut calefacit, ſimulque aut durat aut mollit.* In eo autem genere, quod in detractione eſt, ponitur primo loco *ſanguinis detractio,* a qua et Celſus initium facit. *ſanguis* autem eleganter apud Latinos dicitur *pecunia,* de quo aliquoties Graevius ad Ciceronem. Cicero ergo, cum dicere vellet, ab Appio provinciam exhauſtam eſſe, eleganter et lepide dixit: *Appius* ἐξ ἀφαιρέσεως *provinciam curavit, ſanguinem miſit, quicquid potuit detraxit, mihi tradidit enectam. Itaque* προσανατρεφομένην *a me non libenter videt.* προσανατρέφειν eſt contrarium detractionis. Plane huc pertinet locus Ariſtoph. in Ranis jam a Victorio ad h. l. allatus v. 972. de fabula ſua:

"Ισχνανα μὲν πρώτιστον αὐτὴν, καὶ τὸ βάρος ἀφεῖλον
'Επυλλίοις καὶ περιπάτοις, καὶ τευτλίοισι μικροῖς
Χυλὸν διδοὺς στωμυλμάτων, ἀπὸ βιβλίων, ἀπ' ἠθῶν·
Εἶτ' ἀνέτρεφον μονῳδίαις, Κηφισοφῶντα μιγνύς.

Poëta jam ante Ranas produxerat in ſcenam, ſed infelici ſucceſſu, itaque eas a ſe dicit immutatas *demtis* (ἴσχνανα) nonnullis, et contra aliis *additis* (ἀνέτρεφον).

'Ἐξοχή, *excellentia,* ad Att. IV. 15.

'Ἐξωτερικὸν, *populariter ſcriptum,* Fin. V. 5.

'Ἐξωτερικοὶ, *rudes, qui philoſophiam nondum didicere,* ad Att. IV. 16. vide ſupra in 'Ἀριστοτ. ἐξωτερ.

'Ἐπαγγέλλομαι, ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ, *denuncio, me eum virum ulturum, quicunque moleſtius mihi fuerit,* ad Att. II. 9. ἐπαγγέλλομαι eſt Ciceronis, verſus Hom. Il. *Ω.* 369.

'Ἐπ-

Ἐπίσκοπος, *speculator*, *custos*, ad Att. VII. 11.

Ἐπισταθμία, *hospitii procuratio*, ad Att. XIII. 52.

Ἐπὶ σχολῆς, *in otio*, ad Att. II. 5.

Ἐπίτευγμα, *expeditae rei adeptio*, *prosper successus*, ad Att. XIII. 27. Opponitur ἀπότευγμα.

Ἐπίτηκτα, *fluxa*, *non diuturna*, *quae facile intereunt aut interire possunt*, ad Att. VII. 1.

Ἐπιφωνήματα, *acclamationes*, *laudes*, ad Att. I. 9. v. Ἐπισημασία.

Ἐπιχαρμεῖον, *Epicharmi scitum*, *dictum*, Pet. Cons. 10.

Ἐπιχειρήματα, *argumentationes*. Rhetorum inprimis graves et ornatae. ad Att. II. 2.

Ἐπιχρονία ἐποχή, *diuturna dubitatio*, ad Att. VI. 9.

Ἔπος, *carmen heroicum*, ad Qu. Fr. III. 9.

Ἐποχή, *assensionis retentio*, ad Att. VI. 6. VII. 9. XIII. 21. XV. 21. Acad. II. 18. et 48.

Ἑπταμηνιαῖος, *septimestris*, ad Att. X. 8.

Ἔρανος, *collatio*, *pecunia*, *quam ab amicis*, *propinquis*, *sumtus faciendi causa*, *petimus*, ad Att. XII. 5. vid. praeter alios de hoc verbo Casaubon. ad Theophrast. c. 15.

Ἔργον, *opus*, ad Att. XIII. 25.

Ἐργῶδες, *laboriosum*, ad Att. XV. 19.

Ἕρδοι τις, *senarius integer*, sic apud Aristophanem in Vespis v. 1422.
Ἕρδοι τις ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην,
Quam quisque norit artem, in ea se exerceat. ad Att. V. 10.

Ἑρμαῖον, *lucrum insperatum*, ad Att. XIII. 19. dictum a Mercurio, unde illud: *Κοινὸς Ἑρμῆς*, usurpatum, cum quis in itinere reperisset, et comes ejus particeps esse vellet.

Ἐσοφίζετο, *cavillabatur*, *malitiose cogitabat*, ad Att. II. 16.

Ἑστία, *Vesta*, Nat. Deor. II. 27.

Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, ὅππως δὴ πρῶτον πῦρ ἔμπεσε, *praeite nunc mihi*, *Musae*, *quomodo ignis primum illapsus est*, ad Att. I. 16. ex Homer. Iliad. Π. v. 113.

Ἔστω ὄψις μὲν, ἡ α, τὸ δὲ ὁρώμενον, β. γ, ἀκτῖνες δὲ δ καὶ ε, *sit visus a*, *quod autem videtur b. g*, *radii vero d et e*, ad Att. II. 3. Sermo de fenestris, unde prospectus in viridarium patet. Eas angustiores fecerat architectus, reprehendente Attico, cui his verbis respondetur. Cicero et architectus putabant, visionem fieri radiorum ἐκχύσει ex oculis et cum re aspectabili conjunctione, Atticus autem εἰδώλων incursione, (v. ad Εἴδωλον) adeoque putabat, angustis fenestris εἴδωλα non posse commode ad oculos per fenestram venire. Cicero autem respondet, ita, ex architecti opinione de ἐκχύσει, meliorem prospectum effici. Nam ἔστω etc. *vides* cetera, i. e. intelligis, effici ita ab oculo ad objectum figuram coni, cujus fastigium in oculo spectantis sive ad fenestram terminetur: cujus fastigium quo est acutius, basis latior, eo jucundius spectaculum exhibebit.

Ἑταῖρος, *sodalis*, ad Att. IX. 5.

Ἔτι ἐῶμεν; adhucne sinimus? ad Att. XVI. 1.

Ἐτυμολογία, *veriloquium*, Top. 8.

Ἐτυ-

(nam ita legendum esse, mihi non dubium videtur, etsi Tollius retinet σαφήνειαν) proprie εὔπινὲς et εὐπίνεια, item πίνος est palaestritarum, qui oleo, quo ungi solent, nitidum corpus sibi efficiunt: deinde ad alias res traducitur, ut, πιναροὶ λίθοι, lapides, qui caesi et politi sunt. Sic etiam πίνος orationis et εὔπινὲς nitor, elegantia, venustas est. de his verbis vide Salmas. ad Solin. p. m. 142. et multis aliis locis, Victorium ad l. c. Pearcium ad Longinum l. c.

Εὐπινῶς, *venuste*, *nitide*, *eleganter*, ad Att. XV. 17.

Εὔπιστος, *homo exploratae fidei*, *cui tuto credi potest*, ad Att. XI. 25.

Εὔπολιν τὸν τῆς ἀρχαίας, *Eupolim illum*, *veteris scil. comoediae poëtam*, ad Att. VI. 1. de distinctione comoediae in veterem, mediam et novam egerunt scriptores de re poëtica, tamquam *Scaliger*, ex recentissimis *Brumoi* Théatre des Grecs Tom. V. p. 198. ed. Batav. item Interpretes ad illud Horatii:

Eupolis atque Cratinus, *Aristophanesque Poëtae*
et quorum Comoedia prisca virorum est.

de Eupoli vid. Indic. Nominum.

Εὐπόριστος, *parabilis*, ad Att. VII. 1.

Εὐριπίδου· μισῶ σοφιστὴν, ὅστις οὐχ' αὑτῷ σοφός.
Euripidis: Sapientem odi, *qui sibi ipse non sapit.* ad Div. XIII. 15. Manutio videtur esse e Medea.

Εὐρίπιστα, *mobilia tamquam Euripus*, *vel facilia ad excitandum et impellendum*, ad Att. XIV. 5. notum proverbium. ἄνθρωπος Εὔριπος.

Εὐστομάχως, *bono stomacho*, *fortiter*, ad Att. IX. 5.

Εὐταξία, *ordinis conservatio*, Off. I. 40.

Εὐτραπελία, ad Div. VII. 32. Aristoteles in Ethicis interpretatur: πεπαιδευμένην ὕβριν, cum conviciamur aut perstringimus homines ingeniosa aliqua ratione. Unde *Eutrapeli* dicti. Nam hic Volumnius, ad quem utitur hoc verbo Cicero, *Eutrapelus* dictus est propter εὐτραπελίαν. Sed hunc ipsum hominem Plutarchus in Bruto vocat μῖμον, quem locum Victorius ad h. l. attulit; ex quo intelligitur, εὐτραπελίαν esse urbanitatem in sensu deteriori, de qua v. Gronov. de Sestert. p. 318. 319. quae mimicam facetiam, ridiculam illam quidem, sed non magni faciendam aut nimis ingeniosam. Itaque Cicero in hac epistola ad Volumnium, qui κατ' ἐξοχὴν, uti diximus, Eutrapelus dictus est, tamen ut parum argutum hominem ridet: *In possessione*, inquit, *salinarum mearum neminem timeo praeter te. Putas te rideri? nunc demum intelligo te sapere.* Recte ergo Paullus prohibet εὐτραπελίαν, h. e. mimicam et scurrilem facetiam. Ceterum non dubito, quin hoc verbum interdum etiam bonum sensum habeat, inprimis apud veteres Atticos. vid. Vavassor de ludrica dictione p. 282. ed. Lips.

Εὐχρηστήματα, *commoda*, Fin. III. 21.

Ἔφοδος, *insinuatio*, *pars orationis*, qua nobis aditum vel ad animos audientium vel ad causam ipsam munimus, ad Her. I. 4.

Ἕωλος, *obsoletus*, *non recens*, ad Div. IX. 2. ad Att. XIII. 21.

Z.

H.

Die

Die autumnali cum abundantissimam effundit aquam Jupiter hominibus iratus, qui per vim in foro obliquas pronunciant sententias, Justitiam autem expellunt, Deorum iram non curantes. ad Qu. Fr. III. 7. ex Homer. Iliad. *Π.* 385.

Ἡμερολεγδὸν, *ut quaeque singulis diebus acciderunt*, ad Att. IV. 15.

Ἠπόρησας, *dubitasti*, ad Att. VI. 1.

Ἡρακλείδειον, *iis simile, quae Heraclides Ponticus scripsit: praeclarum aliquid de republica, sc. quod quasi Heraclidis opus videatur.* ad Att. XV. 4. et 13. et 29. XVI. 2.

Ἥρως, *heros*, ad Att. VII. 13. XIV. 4. XV. 12.

Ἡρώδης, *Herodes*, philosophus Atheniensis, de quo vide Ind. Nomin. ad Att. II. 2.

Ἠσίτησας, *a cibo abstinuisti*, ad Att. XIV. 5.

Ἢ σκολιᾶς ἀπάτας, supple ex Platone L. II. de Republ. *τεῖχος ἀναβάς*, *an obliquae et versutae fraudis conscenso muro*, ad Att. XIII. 38.

Ἡσυχάζειν, *quiescere*. Hoc verbo utebantur Stoici, cum dicerent, in sorite esse in tempore subsistendum, v. c. si quaereretur: triane multa sint? post, an quatuor, et sic porro, desinendum esse paullo ante, quam ad multa perventum sit. Acad. II. 29.

Ἠυτόκησεν, *feliciter peperit*, ad Att. X. 18.

Θ.

Θεῖοι, *patrui*, ad Att. II. 2. *nimis severi.* Horat.: Ne sis patruus mihi.

Θεοφάνης, *Theophanes*, ad Att. II. 5. vid. Indic. Nominum.

Θεοφράστου περὶ φιλοτιμίας, *Theophrasti scriptum de studio honorum*, ad Att. II. 3. vid. Indic. Nom.

Θέρμος, *lupinus*, ad Att. I. 1. si locus est sanus, de quo dubitant docti homines, ludit Cicero in nomine Thermi et suo. Ciceronis nomen est a cicere, et *θέρμοι* sunt lupini, quae sunt duo genera leguminis.

Θέσεις, *propositiones*, *quaestiones universales*, *de quibus cogitari disputarique potest in utramque partem.* Exempla hujusmodi thesium vid. l. c. ad Att. IX. 4. et 9.

Θέσις, *universi generis quaestio*, *infinita quaestio*, *propositum*, Or. 36. Top. 21.

Θετικά, *quaestionibus philosophicis referta*, *apta*, Parad. Praef.

Θετικώτερον, ad Qu. Fr. III. 3. *subtilius*, *φιλολογώτερον*, magis ex arte disserendi dialectica.

Θεωρήματα, *percepta*, Fat. 6. ubi vide.

Θεωρία, ad Att. XII. 6. Est scriptio aut disputatio de re aliqua subtilior. Tenuis *θεωρία* est libellus, qui exponit de re tenui, tamquam grammatica aut geographica, etc.

Θορυβοποιεῖ, *tumultum excitat*, ad Div. XVI. 23.

Θυμικώτερον, *stomachosius*, *iracundius*, ad Att. X. 11.

I.

K.

Κατ' εἰδώλων ἐμπτώσεις, *per ſimulacrorum inlapſus*, ad Att. II. 3. vid. *Ἔστω ὄψις* etc.

Κατ' εἰδώλων φαντασίας, *ſecundum ſpectrorum viſiones*, ad Div. XV. 16. v. *Εἴδωλον*.

Κατ' ὀπώρην τρὺξ, *per autumnum fex*, ad Att. II. 12. de re incerta et adhuc fluctuante dicitur; ducto proverbio a fece, quae auctumnali tempore adhuc fluctuat et natat in vino, nec dum deſedit. Hinc addit Cicero: *quae ſi deſederit, magis erunt judicata, quae ſcribam.*

Κατάβασις, *deſcenſus*, ad Att. XIII. 31. et 32. Eſt liber Dicaearchi, de deſcenſu in antrum Trophonii.

Καταβίωσις, *vitae ad exitum perductio*, *reliquus vitae curſus vel decurſus*, ad Att. XIII. 1.

Κατὰ Διόδωρον κρίνειν, *ſecundum Diodorum*, vel, *ex Diodori ſententia judicare*, ad Div. IX. 4. vid. *Diodorus* in Indic. Nom.

Κατακλεὶς, *clauſula*, ſc. ſermonis Caeſariani, ad Att. IX. 18.

Κατὰ λεπτὸν, *minutatim*, ad Att. II. 18.

Καταληπτον, *comprehenſibile*, Acad. I. 11.

Κατάληψις, *comprehenſio*, *cognitio*, *perceptio*, Acad. II. 6. et 47. Fin. III. 5. dicitur, cum res ita cognoſcimus, ut, quales ſint, certo ſciamus, ſine erroris periculo, unde verbum ductum ſit, v. Acad. IV. 47.

Κατὰ μίτον, *ſingula quaeque*, *tamquam telae licia*, *percurrendo*, ad Att. XIV. 16. idem quod *κατὰ λεκτὸν*.

Κατάτασις, *contentio*, ad Att. II. 3. Tunſtallus Epiſt. ad Midleton. p. 103. cum Turnebo legendum cenſet *κατακλεὶς*.

Κατὰ τὸ πρακτικὸν quaerere, eſt, cum non quaerimus, ut ſciamus, de quo quaerimus, ſed ut ex re cognita comparare actiones noſtras poſſimus. Itaque addit: *non me abs te κατὰ πρακτικὸν quaerere, quod geſtiat animus, aliquid agere in republica, etc.* ad Att. II. 7.

Κατὰ τὸ κηδεμονικὸν, *cum accuratione et ſedulitate*, ad Att. II. 17.

Κατάχρησις, *abuſio*, Or. 27. figura rhetorum.

Κατὰ Χρύσιππον δυνατὸν, *ſecundum Chryſippum fieri poteſt*, ad Div. IX. 4. vid. *Chryſippus* in Indic. Nomin.

Κατηγορήματα, *quae dicuntur de quodam*, Tuſc. IV. 9. eſt vocabulum dialecticum, quod de iis rebus dicitur, quae de aliquo dici poſſunt, ut, *habere divitias*, *capere honores*.

Κατήχησις, *inſtitutio*, ad Att. XV. 12.

Κατόρθωμα, Fin. III. 14. *κατορθώματα*, *recta*, *recte facta*, Fin. III. 7. Off. I. 3. ubi *κατορθωμάτων* definitio traditur.

Κατόρθωσις, *recta affectio*. Fin. III. 14. ut *κατόρθωμα*, *rectum factum*.

Καχέκτης, ad Att. I. 14. medicis *καχέκτης* eſt, cujus corporis habitus vitioſus eſt, cujus corpus etſi plenum, tamen iners, pallidum, lividum eſt. Voluntate autem *καχέκτης*, qui prava amat, bona odit, qui pravo animo eſt.

Κῶλα,

Κῶλα, membra orationis, sensu rhetorico, Brut. 44. Or. 62.

Κωμικὸς μάρτυς, comicus testis, testis eo nomine occurrens saepe in Comoediis, ad Div. II. 13.

Κορυκαῖοι, Corycaei, ad Att. X. 28. Corycaei fuerunt populi Pamphyliae, dicti a promontorio Coryco. Ad id cum appulissent piratae, ne ab ipsis male tractarentur, in ceteras stationes navium portusque se mutatis vestibus contulerunt, et quae *ibi* audierant, ad piratas retulerunt, ut nomina navigantium, et quorsum navigare constituissent, scirent. Hinc proverbium *in* eos ductum, qui subauscultant, quae dicuntur, ut ea ad alios deferant. vid. Suidas in *Κωρυκαῖος*, et proverbiorum collectores.

Κωφὸν πρόσωπον, muta persona, ad Att. XIII. 19.

Λ.

Λακωνισμὸς, Laconica brevitas, ad Div. XI. 25.

Λαλαγεῦσα, supple ὄρνις, sine *χελιδὼν, garriens avis, sive hirundo*, ad Att. IX. 18. X. 2.

Λαμπρὰ, splendida, ad Att. V. 20.

Λάπισμα, falsa quaedam ostentatio, ad Att. IX. 13. vid. *Ἐλάπιζεν*.

Λαχεῖν, nancisci, forte adipisci, ad Att. XV. 9.

Λεληθότως, sensim, latenter, clam, ad Div. IX. 2. ad Att. VI. 5.

Λέσχη, confabulatio, ad Att. XII. 1. de *λέσχαις* vid. Graev. Lect. Hesiod. c. 11.

Λήκυθοι, ampullae, pigmenta, quibus ornatior sit oratio, ad Att. I. 14. *Λήκυθοι*, quid sint, non consentiunt docti homines. interpretatio ea, quae *vas pictorium* facit, (vid. v. c. Gesner. ad Plin. Ep. I. 2.) vera illa quidem est, neque tamen propterea illa altera falsa, quae vas unguentarium facit, *μυροθήκιον*, cum Pollux VI. 19. diserte *λήκυθον* inter *τὰ τῶν μύρων ἀγγεῖα* referat. atque hoc sensu passim est apud graecos auctores, ut ap. Aristophan, Plut. 811. vid. Corrad. ad h. l. et Eschenb. de Unct. c. 4.

Λήμματα, sumtiones Dialecticorum, Div. II. 53.

Λῆρος πολὺς, nugae multae, ad Att. XIV. 21. XVI. 1.

Λῆψις, correptio, impetus, ad Att. VII. 7. Verbum medicum, ut *ἐπίληψις*, significatque *accessionem febris*, ut Cicero vocat, initiumque paroxysmi. vid. Cuperi Observ. II. 15.

Λιτότης, mediocritas, tenuitasve, qua in cibo et potu utimur, cum pretiosos cibos, nimiamque copiam, a mensis amovemus; quod ex lege sumtuaria fiebat, ad Div. VII. 26.

Λογικὴ, philosophiae pars quaerendi ac disserendi, quae et Dialectica dicitur, Fin. I. 7.

Λογικώτερα, ad Att. XIII. 19. sunt disputationes subtiliores, quales sunt eorum, qui, cum philosophiae se paene totos tradiderint, de philosophia disputant. Subtilitas autem ista cernitur in definiendo et argumentando, quarum rerum artem tradit *λογικὴ* seu *διαλεκτικὴ*. Sic Cicero Tusc. IV. 14. cum *παθῶν* definitiones et distributiones in formas attulisset: *Habes ea, quae de perturbationibus enucleate disputant Stoici, quae* logica *appellant, quia disseruntur subtilius.*

Ξ.

O.

discernerent. vid. Menag. ad Laërt. III. 66. p. 162. Eschenbach. de Not. crit. pag. 232. sqq. et alii.

'Ο γναφεὺς ἀνθρακεύς, *fullo carbonarius*, ad Att. XV. 5. fullones e vestibus sordidis candidas faciunt; carbonarii autem nigri et sordidi sunt. Si igitur fullo idem sit carbonarius, frustra in vestibus purgandis laborabit. Hinc proverbium est γναφεὺς ἀνθρακεύς in eum, qui, quod melius reddere conatur, deterius facit.

'Ο δὲ μαίνεται οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς, *hic autem insanit sic, ut ferri amplius non possit*, ad Qu. Fr. III. 9. versus Homeri de Cyclope Polyphemo Odyss. *I.* 350.

Σὺ δὲ μαίνεαι οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς.

'Ο δὲ οὐκ ἐμπάζετο μύθων, *hic vero non curabat, quae dicebantur*, ad Att. IV. 7. ex Homer. Odyss. *Δ.* 271. 305.

'Οδοῦ πάρεργον, *praeter propositum, obiter dictum, digressio*, ad Att. V. 21. VII. 1.

Οἵα γ' ἡ δέσποινα; hoc proverbium ap. Platonem, Polit. VIII. p. 723. est integrum: οἵα γ' ἡ δέσποινα, τοία δὲ καὶ ἡ κύων: *qualis hera, talis et canis*, ad Att. V. 11.

Οἰκεῖον, *proprium, accommodatum ad naturam*, ad Att. I. 10. Acad. II. 12.

Οἰκοδεσποτικά, *patris familias officio convenientia*, ad Att. XII. 44.

Οἰκονομία, *dispositio, ordo*, ad Att. VI. 1.

Οἶκος φίλος: supple, οἶκος ἄριστος, ad Att. XV. 25. vid. supra ad *Εἴη μ. φ. οἶ.*

Οἱ μὲν παρ' οὐδὲν εἰσιν, οἷς δὲ οὐδὲν μέλει, *alii quidem prope nihil sunt; aliis autem nihil curae est*, ad Att. I. 20. Versus Rhintonis, de quo in Indice Histor.

Οἱ περὶ αὐτόν, *qui circa ipsum erant, ipsius familiares*, ad Att. XIII. 52.

Οἴχεται, *ratio quidem hercle apparet, argentum οἴχεται, disparet, evanescit*, ad Att. VI. 1. in Pis. 25.

'Ομοειδής, *ejusdem generis et formae*, ad Att. II. 6.

'Ομολογία, *convenientia*, Fin. III. 6.

'Ομολογουμένως τυραννίδα συσκευάζεται, *procul dubio, manifeste, tyrannidem affectat*, ad Att. II. 17.

'Ομοπλοΐα, *societas navigandi*, ad Att. XVI. 4.

'Οξύπεινος, *famelicus, cibi avidissimus*, ad Att. II. 12. IV. 15.

'Οπαδοί, *asseclae aliorum in militia*, ad Att. IV. 6. opponuntur ταγοῖς ducibus.

'Ο πλοῦς ὡραῖος, *navigatio tempestiva*, ad Att. IX. 7. Corradus laudat Pollucem I. 9. περὶ εὐπλοίας. de voce ὡραῖος, tempestivus, vid. Graevii Lect. Hesiod. c. 2.

'Οπούντιοι, Σιπούντιοι, *Opuntii, Sipuntii*, ad Att. VI. 2. vid. Indic. Geogr.

"Οργανον, *instrumentum*, ad Div. XI. 14. Capio autem de instrumento musico, ob verbum *frigere*, quod dicitur de musicis, cum non audiuntur cum favore. Brut. 50.

'Ορθὰν τὰν ναῦν, *rectam navem*, ad Qu. Fr. I. 2. haec verba sunt e graeca sententia: εὖ ἴσθι, Ποσειδᾶν, ὅτι ὀρθὰν τὰν ναῦν καταδύσω,

apparet, cum res procul sunt, et cum prope cernuntur, ad Att. XIII. 10. Sensus est: non possum eo, quo ante, vultu intueri, tibi gratificari, cum didicerim, qui sis.

Οὔτω που τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν, sane eorum, qui ante nos vixerunt, virorum, audiebamus laudes, ad Att. VII. 11. Hom. Iliad. *I.* v. 520.

Οὐχ ὁσίη φθιμένοισιν. Hexameter integer sic se habet: *οὐχ ὁσίη φθιμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι, fas non est, viris mortuis insultare*, ad Att. IV. 7. Homericus versus est ex Odyss. *X.* 412. Sed apud Homerum est *καταμένοισιν*, eodem sensu. Cum verba memoriter laudantur, facile hujusmodi quid mutatur. Laudavit hunc versum etiam Plin. Ep. IX. 1.

'Οφιοῦχος, anguitenens, Arat. Fragm. Sidus.

'Οψιμαθεῖς, sero discentes, seri studiorum, ut Horat. appellat, ad Div. IX. 10.

Π.

Πάθος, affectus, ad Att. XII. 3.

Πάθη, perturbationes, motus animi turbati, Fin. III. 20. Tusc. III. 4. IV. 5. Off. II. 5. etc.

Παθητικὸν, ad animos commovendos accommodatum, Or. 37.

Παῖδες παίδων, nati natorum, posteri, ad Att. XVI. 11.

Παιδεία Κύρου, institutio Cyri, ad Div. IX. 25. Opus notum Xenophontis.

Παλιγγενεσία, status nostri instauratio, ad Att. VI. 6. Ita appellat statum dignitatemque, quam revocatus ab exilio recuperarat, proconsulari etiam imperio suscepto. Sic Josepho XI. 3. 9. *παλιγγενεσία τῆς πατρίδος* dicta. Vix dubito, quin ita capienda sit haec vox ap. Matth. XIX. 28. *παλιγγενεσία* Christi, quam ipse ita explicat: *ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ*, est instauratio et recuperatio pristinae majestatis, quae ei contigit, cum a morte in vitam revocatus et in coelum sublatus esset. Hoc igitur tempore discipuli Christi Spiritu S. repleti auctoritatem consecuti sunt, quid credendum sit nec ne, quid bonum, justum, Deo probatum, nec ne, decernendi. Qui huc *παλιγγενεσίαν* Pythag. aut Stoicam vocant, nil vident. De reditu tamen in vitam etiam dixit Philo de Cherubin. p. 127. ubi v. Mangeus.

Παλινῳδία, retractatio, ad Att. II. 9. IV. 5. VII. 7.

Πάλτος, Paltus, Syriae oppidum, ad Div. XII. 13.

Παναιτίου περὶ προνοίας, Panaetii de providentia liber, ad Att. XIII. 8. de Panaetio vid. Indic. Hist.

Πανήγυρις, conventus universae gentis, civitatis etc. saltem admodum frequens, ut in spectaculis, ad Att. I. 14.

Πανικὰ, panici, sive subiti inanesque terrores, ad Att. V. 20. ad Div. XVI. 23. *πανικὸν*, ad Att. XIV. 3. XVI. 1.

Πάντα περὶ πάντων, omnia de omnibus, ad Div. XII. 20. ad Att. XV. 17. i. e. accurate et copiose de omnibus.

Παντοίης ἀρετῆς μιμνήσκεο, omnis virtutis memor sis, omnem virtutem exprome, ad Att. I. 15. Homer. Iliad. *X.* v. 268.

Πάνυ

Πάνυ φιλοστόργως, *valde amanter*, ad Att. XV. 27.

Παράγγελμα ἐνιαύσιον, *mandatum annuum*, ad Att. V. 14. ſed nos recepimus *παράπηγμα*, de quo mox.

Παράγραμμα, *agnominatio*; *cum unius literae*, *aut ſyllabae mutatione alius ſenſus efficitur*, ad Div. VII. 32. Genus ridiculi, de quo L. II. de Orat. 63. ubi *παρονομασία* dicitur.

Παραγωγή, *inductio*, Top. 10. genus argumentationis Socraticum, de quo vide de Inv. I. 31. ubi egregium inductionis exemplum Aeſchinis Socratici profertur. Sed Turnebus et Lambinus corr. *ἐπαγωγή*, quod nos recepimus in textum.

Παράδοξα, *mirabilia*, *admirabilia*, *quaeque ſunt contra opinionem omnium*, Acad. II. 44. Fin. IV. 27.

Παρακινδυνεύειν, *ſe temere periculo objicere*, ad Att. XIII. 27.

Παρὰ λέξιν, *contra proprie loquendi rationem*, ad Att. XVI. 4.

Παράπηγμα, Att. V. 14. eſt tabula ſuſpenſa, in qua notatae ſunt horae, dies, eclipſes, et ſimilia, ut in gnomone. h. l. eſt *παραπτενιαύσιον*, kalendarium in pariete affixum et ſuſpenſum.

Παρὰ προσδοκίαν, *praeter exſpectationem*, ad Div. VII. 32. genus ridiculi, de quo L. II. de Oratore c. 63.

Παρὰ τὴν ἱστορίαν, *praeter hiſtoriam*, ad Att. XIII. 10.

Παρὰ τὸ πρέπον, *praeter decorum*, ad Att. XIII. 16.

Παραφύλαξον τὴν τοῦ φυρατοῦ φιλοτιμίαν αὐτότατα, *obſerva conturbatoris Philotimi actionem quam maxime*, ad Att. VI. 9. conf. ad Att. VII. 1. et vid. in *Φυράτης*.

Παρεγχείρησις, *molitio in alieno opere*, cum falcem in alienam, ut ajunt, meſſem immittimus, ut, de quo eſt h. l. cum ſcribimus, de quo alius ſcripſit, quae *παρεγχείρησις* recte contumelioſa dicitur, quod rem ab eo non accurate ſcriptam nobis videri ſignificamus, ad Att. XV. 4.

Παρεμβεβλημένοι, *inſerti fraude*, *ſubdititii*, *ſpurii*, ut verſus in poëtis, etc. ad Div. IX. 10.

Παρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι, οἵ κέ με τιμήσουσι μάλιστα δὲ μητιέτα Ζεύς, *apud me ſane et alii ſunt*, *qui me honorabunt*, *maxime autem conſiliarius*, *ſeu conſilio valens Jupiter*, ad Div. III. 7. ex Hom. Iliad. *A*. 174.

Παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα νήσου ἐπὶ Ψυρίης, Appiam *ἐπ' ἀριστερ' ἔχοντα*, *ad ventoſum Mimantem in inſula Pſyria*, *Appiam ſiniſtra habentem*, ad Att. XVI. 13. Alluditur ad locum Homeri Odyſſ. *Γ*. v. 171. 172. Ulyſſes cum ſociis deliberat de navigatione inſtituenda, utrum ſupra Chium dirigant curſum, ita ut parvam inſulam Pſyriam, quae eſt non procul ab Chio, a ſiniſtris habeant, an vero infra Chium, ut ventoſum Mimantem praetervehantur. Suadebat Ciceroni Atticus, ut inter Apenninum montem (Mimanta), qui e Campania Romam proficiſcentibus a dextris eſt, et viam Appiam, quae a ſiniſtris jacet per Arpinum (Pſyriam), proficiſcatur, ne in Antonii manus incidat. quae ſit autem elegantia in eo, quod Arpinum cum inſula Pſyria comparetur, docet Boſius ad hunc locum. *Pſyriae* nomen etiam Ciceroni ad Qu. Fr. II. 10. reſtituit Tunſtallus ad Midlet. p. 110. *Philoſophiam non ab Hymetto*, *ſed ab arce ψυρίᾳ*, i. e. Arpino.

Παρ-

Παριστορῆσαι, *obiter ſcire*, ad Att. VI. 1.

Παροινικῶς, *inſolenter*, *contumelioſe*, ad Att. X. 10. Victorius malebat *τυραννικῶς*. Sed illud eodem redit, et bene convenit in Antonium, cui vinolentiam in Philippicis exprobrat.

Παρονομασία, *verbi parva immutatio*, *in litera poſita*, de Or. II. 63.

Παῤῥησία, *loquendi libertas*, ad Att. I. 16.

Πάρωρα πλευτέον, *intempeſtive navigandum*, ad Att. X. 12. v. Tunſtall. Ep. Crit. p. 155.

Πάσχω τι, *patior aliquid*, *angor*, ad Att. XV. 20.

Πατρίδα ἐμὴν μᾶλλον φιλῶν, *patriam meam magis amans*, ad Div. XII. 14.

Πειθανάγκη, *ſuaſio violenta*, *dicitur de eorum conſiliis precibusque*, *quibus neceſſario paremus*, ad Att. IX. 13. e Platone.

Πειθὼ, *Suada Dea*, Brut. 15.

Πειράζεσθαι παραλύσει, *tentari paralyſi*, *infeſtari ſideratione*, *ſeu reſolutione nervorum*, ad Att. XVI. 7.

Πειρήνη, *Pirene*, *ſive fons uberrimus*, *qualis fuit Pirene*, *prope Corinthum*, *Muſis ſacer*, ad Att. XII. 5.

Πελληναῖοι, *Pellenaei*, *Dicaearchi liber de populis Pellenaeis*, *qui nomen habent ab antiqua Achajae civitate Pellene*, ad Att. II. 2.

Πεντέλοιπος, *qui de quinis ſupereſt*, ad Att. XIV. 21. XV. 2. Ita vocare Hirtium videtur, qui de quinque Caeſarianis reſtabat unus, quem ad optimates traducere poſſet: quamquam alii aliter.

Πεπινωμέναι, *nitide et eleganter ſcriptae*, ad Att. XIV. 7.

Πεπινομένως, *docte et perpolite*, ad Att. XV. 16. vid. *Εὐπινές*.

Πεπλογραφία, *pepli deſcriptio*, ad Att. XVI. 11. *Πεπλογραφία* Varronis, eſt liber ejus, quo virorum illuſtrium laudes deſcripſerat. Occaſionem titulo dedit mos notus Athenienſium, peplum Minervae conſecrandi. in quo, praeter ipſius res fortiter geſtas, etiam virorum fortium acu pictae eſſent, auctoribus Ariſtophane, Suida et aliis. Praeter interpretes, vide inprimis Meurſium in Panathenaicis c. 17. nam in his peplum illud deferebatur in Minervae aedem. Utrum vero liber Varronis hoc ipſo titulo extiterit, adeoque diverſus ſit a libro *hebdomadum*, qui doctorum virorum imagines continebat, (v. Voſſ. de Hiſt. lat. I. 12.) nec ne, id, quod Popmae placebat, haud improbabili conjectura, nunc non definire licet. Ariſtoteles etiam *Peplum* inſcripſit libellum, qui epitaphia heroum continebat, cujus fragmentum a Cantero Baſil. 1564. in 4. primum editum habemus. In hoc peplo etiam genealogias Homericorum principum fuiſſe docet Canterus in praefatione. conf. Fabricii Biblioth. Graec. L. III. c. 6. Vol. II. p. 160. ſeqq.

Περὶ δυνατῶν, *de iis*, *quae fieri poſſunt*, *ſ. de poſſibilibus*, ad Div. IX. 4. Fat. 9.

Περὶ κοιλιολυσίαν γίνεσθαι, *in alvo ſolvenda occupatum eſſe*, ad Att. X. 13.

Περὶ μικρὰ σπουδάζειν, *in parvis rebus multum laborare*, ad Att. XIII. 21.

Περίοδοι ἢ καμπαὶ, *ἐνθυμήματα*, *ἢ κατασκευαὶ*, *ambitus verborum*, *aut flexus clauſularum*, *aut argumenta rhetorum*, *aut confirmationes*, ad Att. I. 14. *περίοδοι* quae ſint, dicere nihil attinet. *καμπαὶ* ſunt,

Πλοῦς, *navigatio*, ad Att. XV. 21.

Πλούτων, *Pluto*, *Dis*, Nat. Deor. II. 26.

Ποῖ ταῦτ' ἄρ' ἀποσκήψει; *quorſum haec tandem erumpent?* ad Att. XII. 5.

Ποιητικὰ, *efficientia*, Fin. III. 16.

Ποιότης, *qualitas*, Acad. I. 7. *ubi vid.* Nat. Deor. II. 37.

Πολίπορϑος, *urbium everſor*, *ſive vaſtator*, ad Div. X. 13. epithelon Ulyſſis apud Homerum.

Πολιτεία, *respublica*, ad Att. II. 1.

Πολιτεία, *libri de republica*, ad Att. IV. 16.

Πολιτεῖαι, *civitatum gubernandarum rationes*, ad Div. IX. 2. ſcribere et legere πολιτείας, eſt libros de legibus, de republica, ſcribere et legere, ut ipſe l. c. interpretatur Cicero.

Πολιτεύεσϑαι, *adminiſtrare rempublicam*, *verſari in republica*, ad Div. VII. 12. ad Att. XIV. 6.

Πολίτευμα, *factum in republica gerenda*, ut πολιτεία, ad Att. VI. 1. IX. 7.

Πολιτεύομαι, *reipublicae operam navo*, ad Att. II. 6.

Πολιτευτέον, *reipublicae danda opera: verſandum in republica*, ad Att. II. 6. X. 1.

Πολιτικὰ, *de republica*, ad Qu. Fr. II. 13.

Πολιτικὴ, *de civium officio in rempublicam*, ad Att. IX. 18.

Πολιτικοὶ, *reipublicae moderatores*, *reipublicae dediti*, ad Att. XII. 23. et 51. II. 12. IX. 10.

Πολιτικὸν, *quod eſt ex uſu reipublicae*, ad Att. IX. 11.

Πολιτικὸν σκέμμα, *conſideratio ad ſtatum reipublicae pertinens*, ad Att. VII. 8.

Πολιτικὸς σύλλογος, *conventus et ſermo de ratione reipublicae gerendae*, ad Att. XIII. 10.

Πολιτικὸς ἀνὴρ οὐδ' ὄναρ, *reipublicae deditus vir ne in ſomnio quidem*, ad Att. I. 18.

Πολιτικῶς, *ut virum reipublicae deditum decet*, *convenienter reipublicae*, ad Att. IV. 8. VII. 8. et 13.

Πολιτικώτερα, *accuratius disputata de republica*, ad Att. XIII. 10. XIV. 6. et 14.

Πολιτικώτερος, *reipublicae peritior*, ad Att. V. 12.

Πολιτικώτερον, *accommodatius ad rationem reipublicae adminiſtrandae*, ad Div. II. 8.

Πολλὰ δ' ἐν μεταιχμίῳ Νότος κυλίνδει κύματ' εὐρείης ἁλὸς, *multos autem in medio Auſter volvit fluctus lati maris*, ad Att. VI. 3. hemiſtichium cum ſenario integro veteris tragici.

Πολλὰ χαίρειν τῷ καλῷ, *multam ſalutem honeſto*, *vale dicere honeſto*, ad Att. VIII. 8.

Πολλοὶ μαϑηταὶ κρείττονες διδασκάλων, *multi diſcipuli praeſtantiores magiſtris*, ad Div. IX. 7. ſenarius notus.

Πολλοῦ γε καὶ δεῖ, *multum quidem abeſt*, ad Att. VI. 1. Verba, quibus crebro Demoſthenes utitur.

Πολυ-

L.

L. II. v. 67. Ex his intelligi facile potest, quomodo Carneadi in mentem venerit, ut huic προβολῇ compararet ἐποχὴν suam, *retentionem assensus.*

Προηγμένον, productum, promotum, praepositum, praecipuum, Fin. III. 15. v. Argum. L. III. de Fin.

Προθεσπίζω, praesagio, ad Att. VIII. 11.

Προκοπή, progressus in literis, ad Att. XV. 16. de verbo προκόπτειν v. Cellar. Diss. de Vigiliis et Lucubrat. Vett. §. 19.

Προλεγόμενα, quae praefari solemus, antequam disputationem aliquam explicandam suscipimus, ad Div. IX. 18.

Προλήψεις, notitiae rerum insitae, Acad. II. 10.

Πρόληψις, notio, anticipatio, antecepta animo rei quaedam informatio, praenotio, praesumtio, Top. 7. ubi est rei intelligibilis modo, Platonico more, quod Plato rerum invisibilium notiones a natura impressas animo dicebat, quae evolvantur, s. ut Cicero dicit, enodentur per definitiones. item de notione vulgari, adumbrata sensu et usu, non explicata accurate scholae modo. v. et Partit. Or. 36. Nat. D. I. 17.

Πρόνοια, providentia, Nat. D. II. 22. et 29.

Προοίμιον, principium, praefatio, Her. I. 4.

Πρόπλασμα, periculum elaborandi operis, rudis informatio operis; specimen, ex quo de toto opere, quale futurum sit, judicari potest, ad Att. XII. 41. *nos dicimus ein Modell, formam operis* dicit Cicero in Epp. ad Div. inprimis statuariorum proprium est.

Προπύλαιον, vestibulum, ad Att. VI. 1.

Πρόπυλον, idem, ad Att. VI. 6.

Προσανατρεφομένη, recreata, ad Att. VI. 1. proprie de eo, qui post morbum corpus recipit. v. Ἐξ ἀφαιρέσεως.

Πρόσθε λέων ὄπιθεν δὲ, Homericus versus integre sic habet: πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα, *ante leo, a tergoque draco, medio ipsa capella.* ad Att. II. 16. Chimaerae descriptio ex Iliad. Z. v. 181.

Πρὸς ἴσον ὅμοιονque, ad aequalem similemque, ad Att. XIII. 51.

Πρόσληψις, assumtio syllogismi, de Div. II. 53.

Πρόσνευσις, assensus, ad Att. V. 4.

Πρὸς τὸ ἀσφαλὲς, ad id, quod tutum sit, ad Att. VII. 13.

Πρὸς τὸ πρότερον, ad prius, ad Att. I. 16.

Πρὸς τοῦθ' ὅ,τι χρὴ, καὶ παλαμάσθων, καὶ παντ' ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθων. τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ, adversus hoc, quod oportet et decet facere, et machinentur et struant quidvis in me. Justitia enim a me stat. ad Att. VIII. 8. Verba sunt Aristophanis Acharnensibus v. 659. sed paullum mutata, quod tamen negat Victorius, qui haec verba etiam ap. Clement. Alex. L. VI. p. 670. reperiri monet, et ap. Suidam, v. not. ejus ad Epp. V. 14.

Προσφώνησις, nuncupatio, ad Att. XIII. 12.

Προσφωνοῦμεν, nuncupamus, dicamus, ad Att. XV. 13.

Προσφωνῶ, nuncupo, dico, ad Att. VI. 11.

Πρόσωπον πόλεως, facies civitatis, ad Div. XV. 17.

P.

Σ.

Σεμνότερός τις καὶ πολιτικώτερος, *gravior auctoritateque pollentior, et rebus civilibus tractandis accommodatior*, ad Att. II. 1.

Σῆμα δέ τοι ἐρέω, *fignum autem tibi dicam*, ad Att. IV. 15. Homer. Iliad. Ψ. v. 326.

Σηστιωδέστερον, *magis Seftii more*, ad Att. VII. 17. h. e. magis infulfum et frigidum, ut facile ex ipfo loco intelligi poteft, ad Diverf. VII. 32. *ut ego difcefferim, omnia omnium dicta, in his etiam Seftiana, in me conferri.*

Σκάφος, *navigium*, ad Att. VII. 3.

Σκέμμα magnum, *res magna confideratione digna, etiam atque etiam confideranda*, ad Att. VII. 21.

Σκέψαι, *confidera*, ad Att. XII. 3.

Σκήπτομαι, *tergiverfor, moras necto excufando, dubitando*, ad Att. XVI. 9.

Σκήψεις et ἀναβολαί, *excufationes, atque dilationes*, ad Att. I. 12.

Σκιαμαχίαι, *umbratiles pugnae, fimulacra pugnarum*, ad Div. XI. 14.

Σκολιὰ, *obliqua, tortuofa, h. e. fraudes, doli, fimulationes*, ad Att. XIII. 39.

Σκολιᾶς ἀπάτας, *verfutae fraudis:* fupple: *murum adfcenfurum.* ad Att. XIII. 41. v. Πότερον δίκας etc.

Σκοπὸς, *fcopus, ultimum, finis*, ad Att. II. 18.

Σκοτεινὸς, *tenebrofus*, Fin. II. 5.

Σκυλμὸς, *vexatio, moleftia*, ad Att. IV. 13.

Σκυτάλη Λακωνικὴ, *Scytale Laconica*, (brevis epiftola, quales occultis gravibusque de rebus Lacedaemonii ad imperatores fuos in loris fcriptas mittere folebant) ad Att. X. 10. Scytalae defcriptionem accuratam pete ex Gellio XVII. 9. conf. Schol. Thucyd. I. 131. etc.

Σόλοικα, *olentia vitium*, ad Att. I. 19.

Σόλοικον, *abfurdum*, ad Att. XIV. 6.

Σοφία, *fapientia*, Off. I. 43.

Σοφοὶ, *fapientes*, Tufc. V. 3.

Σοφιστεύειν, *rei oratoriae operam dare*, libros oratorios fcribere, ad Att. II. 9.

Σοφιστεύω, *fictas caufas*, θέσεις, *commentor.*

Σπάρταν ἔλαχες, ταύταν κόσμει, *Spartam fortitus es, hanc orna*, ad Att. IV. 6.

Σπείσασθαι, *inducias facere, pacifci*, ad Att. XV. 29. proprie eft *libare*; fed quia in foederibus σπονδαί, *libationes*, adhibebantur, propterea ipfum *foedus* et *foedus facere* σπονδὴ *et* σπείσασθαι dicitur.

Σπονδειάζων, verfus fpondaicus, h. e. *quinta fede fpondaeum habens pro dactylo*, ad Att. VII. 2.

Σπουδάζειν, *ferio agere*, ad Att. XV. 29.

Σπουδαῖον οὐδὲν, *ferium nihil*, aut quod alicujus pretii fit, ut de republ., ad Att. XIII. 52.

Σπουδαιότερον, *gravius et magis ferium*, ad Att. V. 3.

mutatio in *sittybis*. Ex σιλλύβους autem manifestum est librarios fecisse συλλάβους, deceptos *indices* voce. Nam *indices* eos, quos vulgo vocamus, h. e. *Catalogus*, *Register*, συλλάβους dici posse, notissimum est. De his dici putabant, neque intelligebant, de longe aliis indicibus, h. e. de iis, qui indicarent libri auctorem atque adeo inscriptionem et argumentum, sermonem esse. Erat praeterea ignota iis vox σίλλυβας, ut corruptam lectionem, et in συλλάβους mutandam censerent.

Σύλλογος, *conventus*, ad Att. XIII. 32.

Συμβίωσις, *convictus*, ad Att. XIII. 23.

Συμβιώτης, *convictor*, *conviva*, ad Div. IX. 10.

Σύμβολον, *nota*, Top. 8.

Συμβουλευτικὸν, *consilii plenum*, *ad deliberationem aptum*, ad Att. XII. 40.

Συμπάθεια, *consensus naturae*, *convenientia et conjunctio naturae*, ad Att. IV. 17. Ea qualis sit, docetur de Divin. L. II. 6.

Συμπάθεια, *animi commotio ex commiseratione*, *doloris consensus*, ad Att. IV. 15. V. 18. X. 1. Nat. D. III. 11. Div. II. 60.

Συμπαθῶς, *cum animi commoti significatione*, ad Att. V. 11. XII. 44.

Συμπάσχω, *una afficior*, ad Att. XII. 11.

Συμπόσια, *compotationes*, ad Div. IX. 24. ad Att. II. 12.

Συμφιλοδοξοῦσιν, *simul gloriae meae serviunt*, ad Att. V. 17.

Συμφιλολογεῖν, *de literis disputare*, ad Div. XVI. 21. v. Φιλολογεῖν.

Συναγωγὴ, *collectio*, *volumen*, ad Att. IX. 13. XVI. 5.

Σύνδειπνα, *concoenationes*, ad Div. IX. 24.

Σύνδειπνοι Σοφοκλεῖς, ad Q. Fr. II. 15. *Σύνδειπνοι Σοφοκλεῖς* qui dicantur, non convenit inter interpretes. Alii Fabulam Sophoclis *Συνδείπνους* dictam intelligunt, a Quinto conversam latine, improbante Manutio, qui negat, eam Ciceronem tam rustice improbaturum fuisse. Sed inprimis repugnat verbum *actam*, quod indicat, huic Fabulae, de qua dicitur, Quintum interfuisse. Itaque Manutius putat, capienda verba esse de convivio, perquam simili convivio in Fabula aliqua Sophoclis, cui interfuerit Quintus, et in quo quid sibi acciderit, commemorarit fratri. Sed hujusmodi convivium non aptum videtur Sophocleae Tragoediae. Mihi in mentem venerunt *Σοφοκλεῖς* Pliniani Ep. II. 16. *laudicoeni*, parasiti, qui coenulae causa, quamvis indignos laudant, et ab iis acta et dicta omnia σοφῶς dicta et acta clamant. v. auctores laudatos Intt. ad Plinium. Fuisse ergo videtur in convivio, in eoque habuisse συνδείπνους parasitos, aut parasiticis certe moribus. Hos quemadmodum, quam lepide et festive vexarit, commemoraverat fratri. Itaque fatendum esse, respondet, lepide ab eo acta millam Fabulam, (frequentes enim occurrunt in Comicorum Fabulis parasiti) sed rem sibi nihilo minus non probari, velle se, factum non esse aut dictum, quod factum dictumque scripsisset.

Συνδιημερεύωμεν, *simul diem conteramus*, ad Att. VIII. 9.

Σὺν θεῷ τοι λέγω, *Diis juvantibus dico*, ad Att. X. 10. Manutius haec distinguit sic: σὺν θεῷ. Τοὶ λέγω. ut illa cum superioribus conjungantur, hoc sit: *tibi dico*. Doricum illud τοι arguit, esse particulam noti tum versiculi.

T.

ad Att. VI. 5. XV. 17. ſic objurgabat Philotimus Ciceronem, de rationibus turbatis querentem, volebatque, Ciceronem, ex eo proverbio, rationibus editis contentum eſſe.

Τὰ μὲν οὖν καθ' ἡμᾶς τάδε, quae igitur ad nos pertinent, haec ſunt, ad Div. XVI. 21.

Ταξιάρχης, ordinis ductor, Centurio, ad Att. XVI. 11. v. Perizon. ad Aelian. V. H. II. 44. Spanhem. ad Julian. Or. I. p. 256. Cave autem putes proprie Muſtelam ſive Centurionem, ſive Tribunum mil. dici. *Ταξιάρχης* dicitur, quia erat princeps gladiatorum Antonii, quod clariſſime patet ex loco huic parallelo, Phil. II. 41. *praeſertim cum duos ſecum Anagninos haberet, quorum alter gladiatorum eſt princeps, alter poculorum.*

Τὰ ὅλα, tota, univerſa, ad Att. XIII. 40.

Τὰ ὄνεια, ea, quae ſunt ex uſu, ad Att. X. 18.

Τὰ περὶ τοῦ καθήκοντος, quae de officiis ſunt, libri de officiis, ad Att. XV. 13. XVI. 11.

Τὰς τῶν κρατούντων. Euripidis verſus integer ſic habet: *τὰς τῶν κρατούντων ἀμαθίας φέρειν χρεών, dominantium ſtultitias ferre oportet*, ad Att. II. 25. ex Phoeniſſis v. 396.

Τὰ τῶν φίλων κοινὰ καὶ φιλίαν ἰσότητα, amicorum communia omnia: et amicitiam eſſe aequalitatem, Leg. I. 12.

Ταὐτόματον ἡμῶν. Verſus integer ſic habet: *Ταὐτόματον ἡμῶν κάλλιω βουλεύεται, caſus melius, quam nos, conſulit*, ad Att. I. 12. Verſus Menandri, ut placet Lambino. Et ſunt perſimiles Menandri de caſu verſus et ſententiae in Fragm. p. 100. 106. ed. Cler.

Τέθριππα, quadrigae, ad Att. V. 21. Inter divinos honores eſſe quadrigas, ſatis conſtat. Itaque in numis conſecratorum reperiuntur, et in aliorum quoque, interdum fornicibus impoſitae. v. Menkenii Diſſ. de Conſecratione Auguſtorum et Auguſtarum e numis. Cum ergo invaluiſſet, ut provinciales magiſtratibus divinos honores tribuerent, templa aedificarent, etiam quadrigas aeneas marmoreasve poſuerunt, vel in faſtigiis templorum, ut ap. Liv. XXXV. 41. vel in fornicibus.

Τεκμηριῶδες, ſignum ejusmodi, ut dubitari non poſſit, ad Att. VII. 4.

Τέκνον ἐμὸν, οὔτοι δέδοται πολεμήϊα ἔργα, Ἀλλὰ σύγ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα λόγοιο, non tibi, nata mea, data ſunt opera bellica, verum tu placida perſequere munera eloquentiae. ad Att. XIV. 13. Homer. Iliad. *E.* v. 428. pro *γάμοιο* Cicero ſcripſit *λόγοιο*, ut ad ſe accommodaret *ῥήσιν.*

Τελικὰ, ad ultimum pertinentia, Fin. III. 16.

Τέλος, ſumma rerum, finis; quod ad nullam aliam rem, ad ipſum autem omnia referuntur, ad Att. XII. 6. Fin. I. 13. III. 7.

Τέμπη, loca amoeniſſima Reatinorum, ad Att. IV. 15. v. quae ad h. l. e Luca Holſtenio affert Graevius.

Τέρας, monſtrum, prodigium, ad Att. VIII. 9.

Τεχνολογία, tractatio artis, disputatio de praeceptis artis, ad Att. IV. 16.

Τέτλα, κύντερον, supple ex Homero *ἔτλης*: *perfer, gravius tulisti*, ad Att. IX. 15. Odyss. Υ. v. 18.

Τετυφῶσθαι, ad Att. XII. 25. *inani gloriolae studio duci*, qui scilicet cupio filiae monumentum in horto celebri ponere. Itaque addit: *Obsequere huic errori meo.* confer v. *Τὸν τῦφον* etc.

Τεῦκρις, ad Att. I. 14. quis hoc nomine significetur, v. in Indice Historico *Teucris.* unde autem ita dictus sit C. Antonius, non liquet, nec vacat, Interpretum conjecturas huc transscribere.

Τηλέπυλος Λαιστρυγονίη, *Telepylus, urbs Laestrygonia*, ad Att. II. 13. Formias intelligit, antiquissimam Laestrygonum sedem. Plin. H. N. III. 5. Graevius laudavit Cluver. Ital. Antiqu. III. 10.

Τὴν ἔσω γραμμὴν tenere, *interiorem lineam*, ad Att. IV. 8. a stadio ducta dicendi ratio, in quo duae lineae, altera, ab qua incipit cursus, altera, in qua desinit, v. Salmas. ad Solin. p. 647. b. et alii, quos laudat Graevius. *Interiorem lineam* ergo *tenere*, idem est, ac *medium tenere.*

Τὴν θεῶν μεγίστην ὥστ᾽ ἔχειν τυραννίδα, ut tyrannide potiatur, quae inter Deos maxima; ut regno potiatur, quo nil majus inter Deos ipsos. ad Att. IV. 15. Est senarius Euripidis in Phoeniss. 509. Lambinus *τὴν* delebat, sc. metri causa. Sed *θεῶν* contracte pronunciandum.

Τὴν παροῦσαν κατάστασιν τυπωδῶς, praesentem statum reip. subjecta rudi ejus forma, sive praesentem reip. formam, ad Att. IV. 13.

Τῆς δάμαρτός μου ὁ ἀπελεύθερος (οἶσθα ὃν λέγω) etc. *uxoris meae libertus (nosti, quem dico) visus est mihi dudum e verbis, quae inconsiderate effutiebat, turbasse calculos, ex coëmtione bonorum Crotoniatae tyrannicidae;* (i. e. Milonis, qui Clodium interfecit): *timeo, ne id adhuc non intellexeris. unus nimirum hoc ubi consideraveris, reliqua in tuto pone.* ad Att. VI. 4. v. *Φύρατης.* In ultimis *δέδοικα δή* Sophoclis aliquid reperisse se putat et corrigit Valkenarius V. C. in Diatr. de Fragmentis Eurip. p. 193.

Τῆς δ᾽ ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν Ἀθάνατοι, ante virtutem sudorem posuerunt Dii immortales, ad Div. VI. 8. versus Hesiodi Opp. et Dier. v. 289.

Τῆς ξυναόρου τῆς ἐμῆς ὁ ἐξελεύθερος etc. *uxoris meae libertus visus est mihi saepe garriens et errans in conciliabulis et circulis, quodam modo conturbasse rationes in bonis Crotoniatae*, ad Att. VI. 5. Crotoniatam appellat Milonem interfectorem Clodii, a celebri illo propter vires corporis Milone Crotoniata.

Τί γὰρ αὐτῷ μέλει; quid enim illi curae est? ad Att. XII. 2.

Τί λοιπόν; quid reliquum? ad Att. VI. 2.

Τιμή, honor, ad Att. XII. 12.

Τίς δ᾽ ἐστι δοῦλος, τοῦ θανεῖν ἄφροντις ὤν; quisnam est servus, de morte securus qui sit? qui mortem non timeat? ad Att. IX. 2. Euripidis senarius, etiam Plutarcho memoratus de audiendis poëtis.

Τίς πατέρ᾽ αἰνήσει; Integer versus sic se habet: *Τίς πατέρ᾽ αἰνήσει, εἰ μὴ κακοδαίμονες υἱοί; quis patrem laudabit, nisi infelices filii?* ad Att. I. 19. majorum et parentum laudes solent inprimis commemorare, qui ipsi, quod laudem mereatur, non fecerunt. Itaque Cicero

vere-

veretur, ne Atticus sibi laudanti superiorum temporum res gestas, in libro de consulatu et aliis, occinat illud: *Τίς πατέρ' αἰνήσει;* etc. Adeone ab ingenio et superiorum temporum consuetudine descivisti, ut sola illa, quae olim gesseris, laudes, quasi nunc nihil laudabile facias.

Τὸ ἄμεινον καὶ τὸ χεῖρον ἐν ἀφανεῖ ἔτι προεώρα μάλιστα, quid melius, et deterius, in obscuro adhuc providebat maxime, ad Att. X. 1. Sunt verba Thucydidis de Themistocle I. 138.

Τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ, justitia et veritas a me stat; ad Att. VI. 1. ex Aristophanis Acharn. 660.

Τὸ ἐπὶ τῇ φακῇ μύρον, in lente unguentum, ad Att. I. 19. proverbium de rebus bonis in re vili consumtis. *μύρον* est legatio, *φακῆ* lens, est Lentulus Clodianus. In eo ergo legationem male collocatam dicit.

Τοιαῦτα ὁ τλήμων πόλεμος ἐξεργάζεται, talia aerumnosum bellum efficit, ad Qu. Fr. II. 14. versus ex Euripidis Supplicibus v. 119.

Τοῖς ἀπαντῶσιν, obviam prodeuntibus, ad Att. VII. 5.

Τὸ καλὸν δι' αὐτὸ αἱρετὸν, honestum propter se ipsum expetendum, ad Div. XV. 17. et 19.

Τὸ καλὸν, honestum, ad Att. VIII. 8.

Τὸ μέλλον καραδοκήσεις, quod futurum est, exspectabis, ad Att. IX. 10.

Τὸν θεωρητικὸν, qui in rerum contemplatione occupatur, ad Att. II. 16.

Τὸ νεμεσᾶν, interest *τοῦ φθονεῖν, indignatio differt ab invidia*, ad Att. V. 19.

Τὸν πρακτικὸν βίον, vitam, quae in rebus agendis versatur, ad Att. II. 16.

Τὸν τῦφον μου πρὸς θεῶν τροποφόρησον, insolenti et vanae ambitioni meae, per Deos, indulge, ad Att. XIII. 29. v. *Τετυφῶσθαι.*

Τὸ παραδοξότατον, inopinatissimum, ad Att. VI. 1.

Τοποθεσία, loci descriptio, ad Att. I. 13. et 16.

Τὸ συνέχον, quod conjunctum est, proximum, ad Att. IX. 7.

Τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθὼν, tunc tellus mihi lata dehiscat, ad Att. IX. 9. ad Qu. Fr. III. 9. ex Homer. Iliad. *Δ*. v. 182.

Τοὐμὸν ὄνειρον ἐμοὶ, supple *λέγεις*. estque proverbium: *meum somnium mihi narras*, ad Att. VI. 9. h. e. rem narras, quam te melius novi. locos veterum, qui hoc proverbio usi sunt, vide apud Erasm. in Adagiis.

Τοῦτο δὲ μυῖα ὅση; hoc vero quantula musca? ad Att. XII. 51. Si vera lectio esset, contemtum rei significarent ista verba, ut vidit Bosius. Sed fateor, mihi magis placere alteram lectionem, quam Victorius, Junius aliique probant, et servat Graeviana: *Τοῦτο δὲ μηλώσῃ, sed hoc tu videris*; quod proverbialiter dici videtur, cum ostendere quis vult, alium se melius rem explorare et dijudicare posse. *μηλοῦν* est a *μήλη*, quod est instrumentum chirurgicum, quo solent vulnera, quam profunda sint, et quid in iis lateat, quod extrahendum sit, perscrutari. Etym. M. *μήλη ἰατρικὴ· δι' ἧς ψηλαφᾶται τὰ πονούμενα· μηλοῦν γὰρ τὸ ψηλαφᾶν λέγεται.* conf. Suidas in *Μήλη, Μηλοῦν, Μηλῶσαι*, et ibi Kusterus.

Υ.

ventus inest. Nota sunt *ova ὑπηνέμια*, de quibus vid. Cerda ad Virgil. Georg. II. 273. Sed quidquid sit, mihi ὑπηνέμιος non videtur commode jungi *nauseae*. Graeci enim semper dicunt de iis rebus, quae speciem aliquam habent, sed vi destituuntur, semperque in deteriorem partem adhibent. Itaque mihi videbatur interpungendum esse post ὑπηνέμιος, ita: *Tua tamen ὑπηνέμιος. Nausea jamne plane abiit?* Monebat etiam illud: *tamen*, quod ad antecedentia relationem habet, nempe ad haec: *itaque γῆν πρὸ γῆς cogito. Tua tamen*, intellige *terra*, ὑπηνέμιος est. Atticus erat in Graecia, et habebat praedia in Epiro. Eo invitaverat Ciceronem, eo etiam ire Cicero cogitabat interdum. v. Phil. I. et II. et Ep. 13. h. l. Sed dubitabat tamen. Cogito quidem de mutanda terra, sed tuam tamen ὑπηνέμιον esse arbitror. ὑπηνέμιος idem h. l. est, quod ὑπήνεμος, nisi fortasse ὑπήνεμος legendum, h. e. vento exposita, aperta, in loco aperto posita, quales sunt *nidi ὑπήνεμοι*, non in terra, aut cava arbore positi, sed in libero aëre, ubi non sunt pulli a vi tempestatis, ventorumque tuti. Itaque *tua tamen ὑπηνέμιος*, mihi videbatur hanc vim habere: sed etiam Graecia, in quam ire volebam, non esse mihi tuta satis videtur; ibi quoque obnoxius esse videor hostibus meis. Haec mihi in mentem de hoc loco veniebant. Recte an secus, doctiores viderint.

Ὑπηρεσία, *ministerium, officiorum praestatio*, ad Att. XI. 13.

Ὑπόθεσις, *argumentum sermonis, disputationis*, etc., ad Att. IV. 5. XV. 1. ad Qu. Fr. III. 3. Top. 21. ad Att. I. 14. XII. 45. XV. 22. ad Qu. Fr. II. 15.

Ὑποθῆκαι, *pignora*, ad Div. XIII. 52. v. Graev. ad h. l. qui docet e Salmasio, hypothecas et pignora, quae hodie JCti distinguunt, apud veteres eandem vim habuisse.

Ὑποθῆκαι, *praecepta, monita*, ad Att. II. 17.

Ὑποκορίζομαι, *leniori vocabulo appello*, ad Att. IX. 10.

Ὑπομεμψίμοιρος, *subquerulus*, ad Att. VI. 1.

Ὑπόμνημα, *commentarius*, ad Att. II. 1. XV. 23. XVI. 14.

Ὑπομνηματισμὸς, ad Div. XIII. 1. ad Att. V. 11. Ita vocabant Areopagitae decreta sua. Nomen inde ductum, quod in tabulas memoriae causa referebantur.

Ὑποσόλοικα, *subabsurda*, ad Att. XIV. 21. II. 10.

Ὑπόστασις nostra, *status noster*, ad Att. II. 3.

Ὑπὸ τὴν διάληψιν, *sub ipsam accessionem febris*, ad Att. IX. 2. v. Not.

Ὑπὸ τὴν λῆψιν, *sub accessionem febris*, ad Att. IX. 10. utrumque egregie illustravit Cuperus Obs. II. 15.

Ὕπουλον, *subdolum*, ad Att. X. 11.

Ὑπώπιον, *macula*, ad Att. I. 20. proprie est *vulnus in facie*. Egregia est de hoc verbo et de ὑπωπιάζειν dissertatiuncula in L. Bosii Exercitationibus in N. T. in Ep. I. ad Corinth. cap. IX. 27.

Ὕστερον πρότερον, Ὁμηρικῶς, *ordine praepostero, cum primo loco, quod posterius est, secundo, quod prius, effertur, Homerice*, ad Att. I. 16.

Φ.

Φ.

Φιλολογώτερα, *eruditiora*, *fubtiliora*, ad Att. XIII. 12. *φιλόλογος* eft proprie ftudiofus disputationum eruditarum de ftudiis doctrinae, unde *φιλόλογα* funt res, de quibus disputatur; *φιλολογία* disputatio ipfa, quae et *συζήτησις* dicitur. v. ad Div. XVI. 21. et *συμφιλολογεῖν* ibidem, una disputare, disputationi intereffe. Item fic *philologus* ad Att. XIII. 12. 29. Sed infcitia noftrorum hominum, ita, ut humanitatis, humaniorum literarum, literarumque nomina reftrinxit ad certa quaedam artium genera (v. Prolufionem noftram de finibus humaniorum literarum regundis) et a philologia fejunxit philofophiam, in quam vel maxime convenit, ut ex Ciceronis locis, in primis XIII. 12. intelligi poteft, item e Tufc. Sed haec funt *φιλολογώτερα*, *fubtiliora*. Sed XV. 15. *philologa* non funt *erudita*, verum *probabilia*, quae disputari probabiliter poffint.

Φιλόπατρις, *patriae amans*, ad Att. II. 1. IX. 10.

Φιλοπροσηνέστατα, *benigniffime et fuaviffime*, ad Att. V. 9.

Φιλορήτορ, *ftudiofus artis dicendi*, ad Att. I. 13.

Φιλοσοφεῖν, *philofophari*, ad Att. II. 5.

Φιλοσοφητέον, *philofophandum*, ad Att. I. 16.

Φιλοσοφούμεθα, *philofophamur*, ad Att. XV. 13.

Φιλοσοφούμενα, *quae a philofophis tractantur*, *libri philofophici*, ad Div. XI. 27.

Φιλοσοφῶμεν, *philofophemur*, ad Att. II. 13.

Φιλοσόφως, *philofophice*, ad Att. XIII. 20.

Φιλοσοφώτερον διευκρινήσομεν, *magis philofophice et fubtiliter*, *i. e. accuratius examinabimus et discutiemus*, ad Att. VII. 8.

Φιλοστοργώτερον, *amantius*, ad Att. XIII. 9.

Φιλοστόργως, *peramanter*, ad Att. XV. 17.

Φιλοτέχνημα, *opus ftudiofe elaboratum*, ad Att. XIII. 40.

Φιλοτιμία, hoc loco, *Philotimi actio*, ad Att. VII. 1.

Φιλοφρόνως, *humaniter*, *amanter*, ad Att. XV. 15.

Φλιοῦς, **Ὀποῦς**, **Σιποῦς**, *Phlius*, *Opus*, *Sipus*, ad Att. VI. 2. nomina oppidorum.

Φλυαρὸς, *garrulus*, ad Div. XV. 18.

Φοβερὸν ἦν, *formidabile erat*, ad Att. XIII. 37.

Φρόνησις, *prudentia*, Off. I. 43.

Φυράτης, *conturbator*, ad Att. VII. 1. Ita dicitur Philotimus libertus, qui *ἐπεφυράκει* in rationibus bonorum T. Milonis, h. e. qui rationes ita conturbaverat, ut facile intelligeretur, nequam effe hominem, et fraudibus uti.

Φυρμὸς πολὺς, *conturbatio multa*, ad Att. XIV. 5. Antonius aleator Phil. II. omnia nobis conturbat, cum Caefarianis non refiftit, fed iis potius favet.

Φυσᾷ γὰρ οὐ σμικροῖσιν αὐλίσκοις ἔτι, ἀλλ' ἀγρίαις φύσαισι φορβειᾶς ἄτερ, ad Att. II. 16. Horum Sophocleorum verfuum, quos et Dionylius Longinus *περὶ ὕψους* Sect. 3. commemoravit, interpretatio non eadem eft, neque omnes verum fenfum adfecuti funt. *φορβειὰ* quid fit, docuere Salmaf. ad Solin. p. m. 585. 586. ubi etiam de hoc loco disputavit, et Interpretes ad Longinum l. c. nempe capiftrum, quo tibi-

X.

Ψ.

Ω.

INDEX SIGNORUM.

In Indicibus digerendis commoditas postulavit, ut per omnia Ciceronis opera quibusdam uteremur notis, quae ordine hae sunt: ubi duo sunt numeri, primo signantes librum, secundo caput Gruterianae distinctionis; id quod et in praecedente Indice observatum.

Her. I. 1.	ad Herennium liber primus, caput primum.
Her. II. 1.	ad Herennium liber secundus, caput primum.
Her. III. 1.	ad Herennium liber tertius, caput primum.
Her. IV. 1.	ad Herennium liber quartus, caput primum.
Inv. I. 1.	de Inventione liber primus, caput primum.
Inv. II. 1.	de Inventione liber secundus, caput primum.
Or. I. 1.	de Oratore liber primus, caput primum.
Or. II. 1.	de Oratore liber secundus, caput primum.
Or. III. 1.	de Oratore liber tertius, caput primum.
Brut.	Brutus seu de claris Oratoribus.
Or. cum uno numero.	Orator ad M. Brutum.
Top.	Topica.
Partit.	Partitiones oratoriae.
Opt. gen. or.	Fragmentum de optimo genere Oratorum.
Quint.	Oratio pro Quintio.
Rosc. Amer.	Oratio pro Roscio Amerino.
Rosc. Com.	Oratio pro Roscio Comoedo.
Div. cum uno numero.	Divinatio in Q. Caecilium, s. in Caecil.
Act. I. Verr.	Actio prima in Verrem.
Verr. I.	Actionis secundae in Verrem liber primus.
Verr. II.	Actionis secundae in Verrem liber secundus.
Verr. III.	Actionis secundae in Verrem liber tertius.
Verr. IV.	Actionis secundae in Verrem liber quartus.
Verr. V.	Actionis secundae in Verrem liber quintus.
Font.	Oratio pro M. Fontejo.
Caecin.	Oratio pro Caecina.
Manil.	Oratio pro lege Manilia.
Cluent.	Oratio pro Cluentio.
Cor. Frag. I.	Orationis pro C. Cornelio fragmentum primum.
Tog. cand.	Orationis in toga candida fragmentum.
Agr. I.	Agraria prima in Rullum.
Agr. II.	Agraria secunda in Rullum.
Agr. III.	Agraria tertia in Rullum.
C. Rab. s. Rab. Perd.	Oratio pro C. Rabirio perduellionis reo.

Cat.

Cat. I.	Oratio prima in Catilinam.
Cat. II.	Oratio ſecunda in Catilinam.
Cat. III.	Oratio tertia in Catilinam.
Cat. IV.	Oratio quarta in Catilinam.
Muren.	Oratio pro L. Murena.
Flacc.	Oratio pro L. Flacco.
Sull.	Oratio pro P. Sulla.
Arch.	Oratio pro P. Licinio Archia.
ad Quir. p. Red.	Oratio poſt reditum ad Quirites.
in Sen. p. Red.	Oratio poſt reditum in Senatu.
Dom.	Oratio pro Domo.
Har. reſp.	Oratio de Haruſpicum reſponſis.
Planc.	Oratio pro Plancio.
Sext.	Oratio pro Sextio.
Vat.	Oratio in Vatinium.
Coel.	Oratio pro Coelio.
Prov. Conſ.	Oratio de provinciis conſularibus.
Balb.	Oratio pro L. Cornelio Balbo.
Piſ.	Oratio in Piſonem.
Scaur. Fr.	Orationis pro M. Aemilio Scauro fragmentum.
Mil.	Oratio pro T. Annio Milone.
Rab. Poſt.	Oratio pro Rabirio Poſthumo.
Marcell.	Oratio pro M. Marcello.
Ligar.	Oratio pro Q. Ligario.
Dejot.	Oratio pro rege Dejotaro.
Phil. I.	Oratio in Antonium Philippica prima.
Phil. II.	- - - - Philippica ſecunda.
Phil. III.	- - - - Philippica tertia.
Phil. IV.	- - - - Philippica quarta.
Phil. V.	- - - - Philippica quinta.
Phil. VI.	- - - - Philippica ſexta.
Phil. VII.	- - - - Philippica ſeptima.
Phil. VIII.	- - - - Philippica octava.
Phil. IX.	- - - - Philippica nona.
Phil. X.	- - - - Philippica decima.
Phil. XI.	- - - - Philippica undecima.
Phil. XII.	- - - - Philippica duodecima.
Phil. XIII.	- - - - Philippica tertia decima.
Phil. XIV.	- - - - Philippica quarta decima.
ad Div. I. ſ. Ep. I.	Liber primus Epiſtolarum, quae vulgo ad familiares dicuntur.
ad Div. II. ſ. Ep. II.	Liber ſecundus Epiſtolarum; et ſic ad XVI.
Att. I.	Liber primus Epiſtolarum ad Atticum.
Att. II.	Liber ſecundus Epiſtolarum ad Atticum; et ſic ad XVI.
Qu. Fr. I. 1. 1.	Liber primus Epiſtolarum ad Quintum Fratrem, epiſtola prima, caput primum.
Qu. Fr. II.	Liber ſecundus Epiſtolarum ad Quintum.
Qu. Fr. III.	Liber tertius Epiſtolarum ad Quintum.
Brut. Ep. I.	Liber Epiſtolarum ad Brutum, epiſtola prima.
Brut. Ger. Ep. I. 1.	Liber Epiſtolarum ad Brutum a Germanis inventus, epiſtola prima.

Acad. I. 1.	Academicarum Quaestionum liber primus, caput primum.
Acad. IV. 1.	Academicarum Quaestionum liber quartus, caput primum.
Fin. I. 1.	Liber primus de Finibus, caput primum.
Fin. II. 1.	Liber secundus.
Fin. III. 1.	Liber tertius.
Fin. IV. 1.	Liber quartus.
Fin. V. 1.	Liber quintus.
Tusc. I. 1.	Tusculanarum Quaestionum liber primus, caput primum.
Tusc. II. 1.	Tusculanarum Quaestionum liber secundus.
Tusc. III. 1.	Tusculanarum Quaestionum liber tertius.
Tusc. IV. 1.	Tusculanarum Quaestionum liber quartus.
Tusc. V. 1.	Tusculanarum Quaestionum liber quintus.
Nat. D. I. 1.	Liber primus de natura Deorum, caput primum.
Nat. D. II. 1.	Liber secundus.
Nat. D. III. 1.	Liber tertius.
Div. I. 1.	Liber primus de Divinatione, caput primum.
Div. II. 1.	Liber secundus.
Fat. 1.	De Fato caput primum.
Leg. I. 1.	Liber primus de Legibus, caput primum.
Leg. II. 1.	Liber secundus.
Off. I. 1.	Liber primus de Officiis, caput primum.
Off. II. 1.	Liber secundus.
Off. III. 1.	Liber tertius.
Sen. 1.	de Senectute caput primum.
Amic. 1.	de Amicitia caput primum.
Parad. I. 1.	Paradoxon primum, caput primum.
Somn. Sc.	Somnium Scipionis.
Univ.	de Universo.
Petit.	de Petitione Consulatus.
Fr. Arat.	Fragmenta Phaenomenῶν Arati.
Fr. Ep.	Fragmenta ex Epistolis.
Fr. Acad.	Fragmenta Academicorum ad Varronem.
Fr. de Republ.	Fragmenta sex de Republica librorum.

HALAE, TYPIS ORPHANOTROPHEI.

Acad. I. 1.	Academicarum Quaeſtionum liber primus, caput primum.
Acad. IV. 1.	Academicarum Quaeſtionum liber quartus, caput primum.
Fin. I. 1.	Liber primus de Finibus, caput primum.
Fin. II. 1.	Liber ſecundus.
Fin. III. 1.	Liber tertius.
Fin. IV. 1.	Liber quartus.
Fin. V. 1.	Liber quintus.
Tuſc. I. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber primus, caput primum.
Tuſc. II. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber ſecundus.
Tuſc. III. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber tertius.
Tuſc. IV. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber quartus.
Tuſc. V. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber quintus.
Nat. D. I. 1.	Liber primus de natura Deorum, caput primum.
Nat. D. II. 1.	Liber ſecundus.
Nat. D. III. 1.	Liber tertius.
Div. I. 1.	Liber primus de Divinatione, caput primum.
Div. II. 1.	Liber ſecundus.
Fat. 1.	De Fato caput primum.
Leg. I. 1.	Liber primus de Legibus, caput primum.
Leg. II. 1.	Liber ſecundus.
Off. I. 1.	Liber primus de Officiis, caput primum.
Off. II. 1.	Liber ſecundus.
Off. III. 1.	Liber tertius.
Sen. 1.	de Senectute caput primum.
Amic. 1.	de Amicitia caput primum.
Parad. I. 1.	Paradoxon primum, caput primum.
Somn. Sc.	Somnium Scipionis.
Univ.	de Univerſo.
Petit.	de Petitione Conſulatus.
Fr. Arat.	Fragmenta Phaenomenῶν Arati.
Fr. Ep.	Fragmenta ex Epiſtolis.
Fr. Acad.	Fragmenta Academicorum ad Varronem.
Fr. de Republ.	Fragmenta ſex de Republica librorum.

HALAE, TYPIS ORPHANOTROPHEI.

